

གཤམ་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་མཛོད།

བཞུགས་པའི་

དཀར་ཆག

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཉུང་ཤུའི་ཚིག་གིས་རྣམ་པར་
འགྲོལ་བ་ལེགས་བཤད་ཡོངས་འདུ་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་
རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

བདུན་པ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ།	1
༡ འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷུ་འུ་མིག་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས།	1
༢ འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་དང་ངེས་དང་བདེན་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས།	17
༣ གཙོ་བོ་ལྷ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས།	49
༤ རྩོ་ལྷག་རྣམ་བཞི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས།	88
བརྒྱད་པ། ལྷག་པ་ཉིང་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ།	112
༡ ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གཞི་ཞི་ལྷག་གི་སྒྲོམ་རིམ་བསྟན་པའི་སྐབས།	112
༢ རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་གྱི་བྲག་རྩ་བསྟན་པའི་སྐབས།	139
༣ གསང་སྒྲགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་རྒྱུད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་སྤྱིར་ བསྟན་པའི་སྐབས།	162
༤ རྩོམ་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་མན་ངག་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ གྱི་བྲག་རྩ་བསྟན་པའི་སྐབས།	280
དགུ་པ། བཞོད་བྱ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བྱེ་བ།	474

༡ རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།	474
༢ འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།	519
༣ ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བོགས་འདོན་སྟོན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།	544
༤ རྒྱ་འགྲུང་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།	577
བརྩ་བ། མཐར་ཐྱིན་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་རིམ་པར་བྱེ་བ།	602
༡ མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས།	602
༢ རྒྱགས་ཀྱི་བྱུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས།	636
༣ དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས།	648
༤ གསང་རྒྱགས་རྒྱ་འགྲུང་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས།	689
མཐའ་མར་དགེ་བ་འཇུག་གི་དོན་དང་། རྩོམ་པའི་དགོས་པ་དང་སྟོན་བྱང་།	716

༡༡། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཉུང་དུ་ཚིག་གིས་
རྣམ་པར་འགྲོལ་བ་ལེགས་བཤད་ཡོངས་འདུ་ཤེས་བྱ་
མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
སྒྲིགས་བམ་གསུམ་པ་བཞུགས་སོ། །

བདུན་པ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ།
༡ འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷེ་ལུ་མིག་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐྱབས།

དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དེ་
དག་གི་དོན་བསམ་པའི་ཚྭ་དཔྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས་གནས་
བདུན་པ་བསམ་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་ལ་སྐྱབས་བཞི། འཇལ་བྱེད་ལྷེ་ལུ་མིག་རྣམ་པར་
ངེས་པ། ལའོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་དྲང་ངེས་དང་བདེན་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་པར་ངེས་
པ། གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་ངེས་པ། སྒོ་ལྷོག་རྣམ་བཞི་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྱིར་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཚུལ། བྱེ་བྲག་འཇལ་
བྱེད་ཀྱི་ལྷེ་ལུ་མིག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐོས་དོན་བསམ་པས་རྣམ་པར་ངེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་ཚྭ་དཔྱོད་
ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ཉིད་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གནས་སྐྱབས་སུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་ལའང་

ལེགས་པར་བསམ་ཞིང་བརྟག་དབྱེད་ཞིབ་མོས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་ལན་
 ཅིག་ཐོས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་རགས་པར་གོ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་ཕེབ་
 པའི་ངེས་པ་མེད་པས། ཆོག་དོན་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་འང་ལུང་རིགས་དུ་མ་སྒྲུངས་ནས་
 དབྱེད་པས་གདོད་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །བསམ་པའི་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་རགས་པར་རྟོག་པ་དང་ཞིབ་མོར་དབྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་
 པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་གིས་ཤེས་བྱའི་གནས་འཇལ་བའོ། **།སེམས་པ་དང་འགྲོགས་**
འཛིག་རྟེན་རྟོག་པ་སྟེ། །ཤེས་རབ་དང་འགྲོགས་འཛིག་རྟེན་འདས་པའོ། །དབྱེད་པ་
ཞིབ་མོར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སེམས། །དེ་ལ་དང་པོ་ཀུན་རྒྱུ་ཚོར་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་པ་ནི། །ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་
 ཞིག་ །བུམ་པའོ། །སྒྲུམ་བུའི་ཞེས་འོལ་སྒྱི་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་སེམས་རྩིང་བ་སྟེ། དེ་
 ལ་དབྱེད། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འམ་སེམས་ཙམ་དང་འགྲོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་རྟོག་པ་
 དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་གོས་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་འགྲོགས་པ་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་དབྱེད་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་
 ཞིག་ །བུམ་པ་བཟང་པོའོ། །བུམ་པ་ངན་པའོ། །སྒྲུམ་བུའི་ཁ་དོག་བཟང་འོ། །ངན་
 བོ་སོགས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་པར་ཞིབ་མོར་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་གཏན་ལ་ཕེབ་པའི་སེམས་
 ཞིབ་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་སྒྲུ་མ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་བླུང་གི་ཤེས་རབ་ནི་
 ཐོས་པའི་གནས་ལ་རྟོག་དབྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་འཇལ་བྱེད་ལྗེ་ལྷོ་མིག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྒྲུང་གི་
 ཚུལ་གྱིས་རྣམ་གངས་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་ཀླས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ལ་འཇལ་བྱེད་གཅེས་པའི་ལྗེ་ལྷོ་མིག་དང་། །གཞལ་བྱའི་དམ་**

ཆོས་རིན་ཆེན་མཛོད་ཁང་གཉིས། །འཇལ་བྱེད་བྱམ་མོང་དང་དེས་དགོངས་ལྷེམ་
དགོངས། །རྟོན་དང་རིགས་པ་བཞི་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར། །དེ་ལ་བསམ་པར་བྱ་
བའི་ཚུལ་མདོར་བསྡུ་ན་གང་གིས་འཇལ་བྱེད་གཅིས་པའི་ལྷེ་ལུ་མིག་ལྟ་བུ་དང་། གང་
ཞིག་གཞལ་བར་བྱ་བ་དམ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཁང་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་དེས་པ་ལས།
དང་པོ་ལ་བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་འཇལ་བྱེད་བྱམ་མོང་
བ་ནི་དང་དེས་དང་དགོངས་ལྷེམ་དགོངས་བཞི་དང་། རྟོན་པ་བཞི་དང་། རིགས་པ་
བཞི་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱམ་མོང་དང་། བྱམ་མོང་མ་ཡིན་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་དེས་གཉིས། དགོངས་ལྷེམ་དགོངས་བཞི། རྟོན་པ་
བཞི། རིགས་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཕན་གང་ཟག་སེམས་ཕན་སྦྱི་འགག་དང་། །ཡུང་ཁམས་ལ་
སོགས་གཤིས་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། །རྫོད་བྱེད་དང་བཅས་ཀྱན་རྫོབ་དང་བའི་དོན། །
དེ་ལ་ཆོས་ཕན་སྣང་ཆོད་བྱམ་མོང་དུ་གྲགས་པ་གཙོར་བྱས་པ་གང་ཟག་དང་སེམས་
ཕན་དང་། ཡུང་ཁམས་སྦྱི་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྦྱི་འགག་འགོ་འོང་
ལ་སོགས་པ་གཤིས་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་སྦྱ་བསམ་བཞེད་པའི་རིམ་པས་གཞལ་
ཞིང་སྦྱོ་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་དང་། དེ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
བཅས་པའང་ཀྱན་རྫོབ་དང་བའི་དོན་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
ལས། རྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ལྟར། །དེས་དོན་མདོ་སྟེ་དག་གི་
བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལ་སེམས་ཕན་གང་ཟག་སྦྱིས་བྱ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་
དང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་

མདོ་ལས། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེས།
 མདོ་སྡེ་གང་དག་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཅེས་བྱའོ། །
 ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་། ཁེམས་ཅན་དང་། རྟོག་དང་། སྐྱེས་བུ་
 དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཤེད་བདག་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་།
 ཚོར་བ་པོ་དང་། སྐྱ་རྒྱུ་པ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་བཤད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་
 པོ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ལ་སྐྱེ་དང་འགག་ལ་སོགས། ཁེམས་
 ཅན་རྟོག་ལ་སོགས་བསྟན་པ། །དེ་ནི་དྲང་དོན་དེ་ཀུན་རྫོང་། ཅེས་གསུངས་སོ། །
 ཚོས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོ། །དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སྟོན་རྣམས་
 དེས་དོན་ནོ། །ཚོས་དེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་རྣམས། །དྲང་དོན་འདོད་
 པར་མཆིས་མོད་དེས་པ་མེད། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྐྱེ་འགག་སོགས་སྒྲོས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་
 པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་མམ། མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་
 སྒྲོ་བཞིས་བསྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་
 གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་སྐྱེ་བསམ་བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་དོན་སྟོན་པ་
 རྣམས་དང་། དེ་སྟོན་བྱེད་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་འང་དོན་དམ་པ་དང་
 དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཁྲུས་པ་ལས། མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲས་
 བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། མདོ་
 སྡེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་
 པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
 པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཁེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། རྟོག་མེད་པ་དང་། གང་

ཟག་མེད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་།
བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པར་བསྟོད་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད། །ངེས་པའི་དོན་ཅེ་ཞེས་ཀྱང་
བསྟན། །ཅིས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུད་སྤྱོད་མར། སེམས་ཞུམ་སེམས་ཅན་དམན་
ལ་བརྟམས་པ་དང་། །ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྒྱུར། །བདག་ལ་ལྷག་
པའི་སྟོན་ལྟ་དེ་དག་ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྟོང་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
ཆོས་དེ་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་འདོད་པར་
མཆིས་མོད། དེ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དགོས་པ་
འབའ་ཞིག་དང་ལྷན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རང་
ཉིད་གྱིས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འང་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནི་ཡོད་
པས་སོ། །སྒྱིར་སློབ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲས་
བུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ཡོངས་དག་དང་། ལས་དང་
ཉོན་མོངས་ཟད་པ། འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་དང་། ཟབ་མོ་མཐོང་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་དགའ་བ་དང་། སེམས་ངེས་པར་སེམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་དང་། བརྒྱད་པ་
རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མ་སྦྱིས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་།
དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པར་བསྟན་པ་སོགས་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་
སྒྲོག་པ་དྲང་དོན་དུ་བཟུང་བར་གསུངས་ཤིང་། བརྒྱད་པ་འདི་དང་མཐུན་པར་ཉིང་
འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དྲང་ངེས་འབྱེད་རྒྱལ་འདི་རི་ལྟ་བུར་
རྒྱུད་སྡེ་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྩོམ་སྟེ། དྲང་བའི་དོན་གྱིས་
ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟག་ལ་བ་རྩོད་དོ། །ངེས་པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་
པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། འཛིན་ཅེན་པའི་ཀུན་རྩོད་ལ་ཁའ་འགོ་མའི་འཁོར་

ལོ་སྒོམ་པ་ལོ། །དེས་པ་ལོ་དོན་གྱིས། མཁའ་འགོ་མ་ཡི་འཁོར་ལོ་སྒོམ། །ཞེས་
མཁའ་འགོ་མ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལོ་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་པོ་རྣམས་
སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་འདིའི་ཚུལ་ལོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་བཞི་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དགོངས་པ་བཞི།
ལྡེམ་དགོངས་བཞི། གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཆེག་དོན་ཐ་དད་སྒྱུར་ཚུལ་འགལ་མེད་སྟོན། །ཐབས་དེས་
དེར་སྟོས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱིར། །དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་
བྱེད་ཅན། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་དང་དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་བསམ་པར་
དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི། །ཆེག་དང་དོན་གྱི་གོ་བ་དངོས་སུ་བཤད་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་
གཞན་སྒྲུབ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དངོས་བསྟན་དང་སྤྲས་དོན་དེ་གཉིས་ཆེག་གི་སྒྱུར་བའི་
ཚུལ་གཅིག་གིས་འགལ་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐབས་དེས་ཀྱང་དེ་ལ་
སྟོས་པའི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ། དགོངས་གཞི་དོན་གཞན། དགོས་
པ་ཚུལ་དེས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ། དངོས་བསྟན་ཙམ་དེ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ལུང་
རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ཅན། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་
སྟེ། དེ་ལ་བཞི། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཆོས་སྐྱེ་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་
ང་དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་
གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་དོན་དུ་ངེས་པར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ངོ། །གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་དེ་སུ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ངོ། །རང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་སྐྱེས་པ་

དང་སྐྱེ་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་རྫས་ལག་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཞན་
 རང་མཚན་པ་དབྱད་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་རྫས་ལག་ལ་
 བས་མ་གྲུབ་ལ། རྒྱུ་མེད་བས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་སྤང་ཆོད་པའི་སྐྱེ་
 སོགས་ཙམ་ནི་མི་ལམ་སྐྱེ་མ་ཙམ་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་
 རྟེ། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱུ་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། ཆེ་ལམ་ནི་སྤང་ལ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
 བས། སྐྱེ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་དང་། དྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེད་དང་། ལུ་ལྟོ་དང་། གཟུགས་
 བརྟན་དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་དེ། དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་བདག་ཉིད་ལ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲོས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱད་དུ། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་
 པ་ལས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་
 དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 ཞེས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མེད་ལྟ་
 འོད་ཀྱི་མཚན་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱུ་འཕྱོང་བོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་འདྲ་དེ་
 གཅིག་ཤུས་མི་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཆོགས་མང་དུ་བསགས་པས་ནམ་ཞིག་
 བ་འཛང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ཚུལ་བྲིམས་
 མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ། ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྤྲད་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་བསྟོད་
 པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལྷེམ་དགོངས་བཞི་ནི། **ངེས་མེད་དྲང་རུང་གཞན་དག་དགྱི་བའི་**
ཐབས། །ཉན་ཐོས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཉེས་པ་འདུལ། །བརྗོད་པ་ཟབ་ཕྱིར་གཞུག་
དང་མཚན་ཉིད་དང་། །གཉིན་པོར་བསྐྱར་བ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞི། །རྗོད་བྱེད་

གྱི་ཚིག་དེའང་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དྲང་དྲུ་རུང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་གདུལ་བྱ་དྲི་
 བའི་ཐབས་སུ་མིང་ངམ་ཆ་རུང་ཟད་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ནི་ལྡེམ་པོར་
 དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་།
 ཉེས་པ་འདུལ་བ་དང་། བརྗོད་པ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་རིམ་བཞིན་གཞུག་ལྡེམ་སོགས་བཞི་
 སྟེ། དང་པོ་གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་
 རྟོང་པས་སྒྲག་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་འཇུག་པ་དག་གཞུག་པའི་དོན་དུ། གཟུགས་ཡོད་
 དོ་ཞེས་སྒྲོས་པས། ཉན་པ་པོས་དོན་ལ་གྲུབ་པར་གོ་ནས་འཇུག་ལ། འཆད་པ་པོས་
 རྣང་ཆོད་ལ་མི་ལམ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་
 དགོངས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས། མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ལ་དགོངས་
 བས་མེད་ཅེས་དང་། ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་ནས་ཡོད་ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉེན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཤུག་བྱུང་བ་སྒྱུ་
 བོང་ཆུང་ཞིང་སྒྱུ་ཆེ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་པ་གཞན་ལས་དམན་པ་ཞིག་གོ་སྟེ་མ་པ་
 ལ་དགོངས་ཏེ། ང་དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ཉན་པ་པོས་གཟུགས་སྒྱུར་མཉམ་པར་གོ་ཞིང་། འཆད་པ་པོས་ཆོགས་
 རྫོགས་པར་མཉམ། ཆོས་སྒྱུ་ཐོབ་པར་མཉམ། འགོ་དོན་མཛད་པ་མཉམ་པ་གསུམ་
 ལ་དགོངས་སོ། །མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། ཆོས་སྒྱུ་
 འགོ་བའི་དོན་སྦྱོད་པ། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྒྱུ་ཆེ་དང་། རིགས་དང་སྒྱུ་བོང་ཆད་ཀྱིས་
 མིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བསྐྱར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ཆོས་འདི་གོ་སྟེ་བའི་
 ཕྱིར་གཞན་ལས་དམན་པ་ཞིག་གོ་སྟེ་མ་པའི་ཉེས་པ་ནི་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་
 བར་བསྟན་པ་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ལས། ས་དང་མ་

ནི་བསང་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་གཙང་སྤྱ་ཕན་གཉིས་དང་། ཡུལ་ལའོར་སྒྲོར་བཅས་
བཅོམ་པ་ན། མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། དེའང་ལའོར་བར་
འདུ་བྱེད་པས་སྤེད་པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ནི་ཡ་མེད། རྒྱལ་གཞི་ནི་བག་ཆགས་སྣ་
ཚོགས་པའི་རྟེན་ནམ་གཞིར་གྱུར་པས་རྒྱལ་པོའོ། བམ་ཟེ་འཛིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་
དང་། དག་སྦྱོར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྟེ་གཙང་སྤྱ་
ཕན་གཉིས་སོ། རྒྱང་གི་སྦྱེ་མཆེད་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་
ནི་ཡུལ་ལའོར་གྱི་སྒྲོར་དང་བཅས་པའོ། དེ་དག་བཅོམ་པ་སྟེ་དག་པ་ན་འཆང་རྒྱ་བ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། **དགོངས་པ་ཡིད་ལ་བཞག་ཅམ་པ་རོལ་**
པོ། གཟུང་ལ་མི་ལྟོས་ལྟོས་དགོངས་ལྟོས་པར་བཤད། དགོངས་པ་དང་ལྟོས་
དགོངས་གཉིས་པོ་བོ་གཅིག་ལ་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའང་ཡོད་ཅིང་སྐབས་རེར་མཚུངས་པ་
ཡོད་ལ། བྱེ་བྲག་དབྱེ་ན། ཐེག་བསྐྱུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཤད་སྐྱར་ལས། དགོངས་པ་
ནི་ཡིད་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་པ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་
ནོ། ལྟོས་པོར་དགོངས་པ་ནི་པ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། ཞེས་བཤད་དོ། །
དེའང་རྒྱལ་མཁུན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་ནས། འག་འཛིག་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་ཆ་
ལྟན་དུ་བཤད་པ་ནི་པ་རོལ་གཟུང་བའམ་གཟུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་དོན་མཐའ་དག་མ་རྫོགས་པར་ད་དུང་
དགོངས་གཞི་ལ་ལུས་པའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཞེས་སོ། གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་
ཕྱིར་བྱར་བྱང་བྱང་པ་ལྟེན་ནས་ཁོ་ཡི་སྤང་བ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ནི་ལྟོས་དགོངས་
ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤང་བ་པོས་ཀྱང་སྤྱས། པ་རོལ་པོས་ཀྱང་གོ་ནས་ཞུགས་པས་ད་གཟོད་
དོན་གཞན་རྫོགས་པར་གོ་བའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་དུའང་མ་གྱུར་ཅམ་དུ་གནས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟོན་པ་བཞི་བཤད་པ་ནི། དེའང་རྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་ཤིང་སྒོ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། དེའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་
 ལས། དག་སྒོར་རྣམས་ནི་ཆོས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལ་གནས་པར་བགྱིའོ། །བཞི་གང་ཞེ་
 བ། ཆོས་ལ་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་མི་གནས་པ་དང་། དོན་ལ་གནས་ཀྱི་ཆོག་ལ་མི་
 གནས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་གནས་པ་དང་། དེས་པའི་དོན་
 ལ་གནས་ཀྱི་དཀྱི་པའི་དོན་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་བཞི་པོ་འདི་ནི་རྟོགས་པར་
 བགྱི་བ་ལགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བུ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དོན་
 ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་
 བཞིར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། **ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མངོན་བྱེད་དོན་ལ་རྟོན། །ཐ་སྙད་**
སྒྲ་ཆོག་ཡི་གེ་ལ་མི་རྟོན། །སྦྱིར་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བྱང་ཚུབ་བྱོགས་
 ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོན་པ་དང་། བྱད་པར་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལམ་དང་
 འབྲས་བུར་བཅས་པ། མདོར་ན་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་བྱེད་པའི་
 ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་རྟོན་པར་བྱ་ཡི། འཛིག་
 རྟོན་པའི་བདུ་དང་ཐ་སྙད་བྱུང་མོང་རིག་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་
 མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བར་དུ་འང་སྒྲ་ཆོག་དང་ཡི་གེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་དོན་
 ཚུང་དུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལྟ་སྦྱོད་ཆོས་ལ་རྟོན། །རིགས་རུས་གྲགས་**
འབྱོར་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན། །རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་སྦྱོད་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱད་པར་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་རུས་པའི་

གང་ཟག་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་མི་འགལ་བ་ལ་ཉོན་པར་བྱ་ཡི། རྒྱལ་པོ་སོགས་
དེགས་ཀྱིས་ཆེ་བ་དང་། གདུང་རྒྱུད་བཟང་པོ་སོགས་རུས་ཀྱིས་ཆེ་བ་དང་། སྦྱོ་བ་
སྦྱུལ་སྦྱུ་དང་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་སོགས་སྟོན་གྲགས་ཆེ་བ་དང་། འཁོར་
སློབ་ཟང་ཟིང་སྟེ་དེས་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ལྟ་བ་དང་སྦྱོད་པ་སྦྱིར་ཆོས་
དང་འགལ་ཞིང་བྱད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ན། གང་ཟག་ལྟར་
སྤང་མཛེས་པ་ཅམ་ལ་ཉོན་པར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྦྱོས་བྲལ་བདག་མེད་སྦྱིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉོན། །མཚན་རྟོག་
འཛིན་སྦྱོའི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་ཉོན། །**ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པར་སྦྱོ་
འགག་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པ་དང་། བདག་
མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་འོད་གསལ་བའི་གནས་ལུགས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྦྱོ་སྦྱར་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉོན་པར་བྱ་
ཡི། ཚུལ་རོལ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་དང་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མར་
རྟོག་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེའི་བདེ་བ་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་སྦྱོའི་གཞན་དབང་
གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཉོན་པར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། **ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ངེས་པའི་དོན་ལ་ཉོན། །གནས་སྐབས་དྲང་བའི་
དོན་ལ་ཉོན་མི་བྱ། །**ཆོས་གང་ཞིག་ཚུལ་མཐོང་རྟོག་གེ་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་
སྦྱོད་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གནས་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏེ་དེ་ལ་ཉོན་པར་བྱ་
ཡི། འཁོར་བ་ལ་སྦྱོ་བ་སྦྱེ་བ་དང་། ཐེག་པ་སོ་སོར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྩས་
ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་དང་སེམས་ཅམ་དང་ཅིའང་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཅམ་དུ་སྟོན་པ་ལ་
སོགས་པ་གནས་སྐབས་དྲང་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་པར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ་རིགས་པ་བཞི་བཤད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལྟོས་གྲུབ་དབང་ཡུལ་རྣམ་
ཤེས་སོགས། །རང་ཡུལ་ལས་བྱེད་དོན་གཞན་མི་བྱེད་དང་། །མདོན་སུམ་རྗེས་
དཔག་ལུང་གི་ཚད་མ་ཉིད། །ཚོས་ཀྱན་རང་དང་སྤྱི་མཚན་གདོད་ནས་གྲུབ། །རིམ་
བཞིན་ལྟོས་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། །འཐད་སྒྲུབ་ཚོས་ཉིད་རིགས་པ་ཞེས་སུ་གྲགས། །
དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་ཀྱན་རྗོང་ཙམ་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དབྱེད་ན་འཐད་ཅིང་
འོས་པ་ནི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བཞི།

དང་པོ་ནི། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་སྟེ། ས་བོན་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱུ་གུ་འབྱུང་བར་རིགས་
པ་དང་། མ་རིག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འདུ་བྱེད་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་བར་རིགས་པ་
དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མི་འབྱུང་གི་ །མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་
གཟུགས་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་འབྱུང་བར་རིགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པས་རང་རང་གི་ཡུལ་
འཛིན་པའི་ལས་བྱེད་གྱི་དོན་གཞན་ལ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱུང་
བ་ན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་བྱེད་རིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་མཉན་དུ་མི་འོས་པ་དང་། མིག་གི་
དབང་པོས་ཀྱང་མིག་ཤེས་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རུང་གི་རྣ་བ་སོགས་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་
བསྦྱེད་མི་རུང་བ་དང་། བས་ཀྱི་ས་བོན་གྱིས་ནས་ཉིད་སྦྱེད་རིགས་ཀྱི་བྲ་སྟན་སོགས་
སྦྱེ་མི་རིགས་པ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། དུ་བ་ལས་མེར་ཤེས་པ་དང་། ལུ་སྒྲུབ་ལས་ལུ་ཡོད་པར་རྟོགས་
པ་ལྟ་བུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་
ཀྱིས་མཐོང་བ་མདོན་སུམ་ཚད་མ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མི་བསྒྲུབ་པའི་
ཚིག་ནི་ལུང་སྟེ་དེ་དག་ནི་ཚད་མའི་རིགས་པ་འཕམ་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྷ་པོ་ཐུང་དུ་འབབ་པར་རིགས་ཀྱི་གྲེན་དུ་འབབ་པར་མི་རིགས་
པ་དང་། ཉི་མ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་འཆར་བ་དང་། ས་སྒ་བ། ལྷག་ཤེར་བ། མེ་ཆ་བ།
རྒྱང་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་སོགས་ཆོས་སྤྱི་དང་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་དེ་ལྟར་གནས་པར་གྲགས་པ་རྣམས་
ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དོན་དེ་དག་ལ་རིགས་པ་བཞིར་རིམ་བཞིན་
གྲགས་སོ། ། ཞེས་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དབང་ལས་བསྐྱུས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མིན་སྒྲགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་འཇལ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །
མདོར་བསྟན། ལྷས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐུན་མིན་གསང་སྒྲགས་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིས་གཞུལ།** །ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་སྒྲགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ངེས་གསང་རྣམས་ནི་ལྟར་སྒྲུང་རྟོག་གའི་
ལུང་དང་རིགས་པས་ནམ་ཡང་གཏན་ལ་མི་ཐེབ་པས་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིས་རྟོགས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་དྲུག་ ཚུལ་བཞི་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། **ཡང་དག་སྐལ་པ་མེད་དང་ཡོད་པ་ལ། རྩོད་རྗེའི་ཆོག་གཅིག་ཐ་**
དད་དོན་སྟོན་གྱིར། གྲུང་དོན་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་བཅས་པ་སྟེ། རེས་དོན་རྒྱ་རྒྱུད་
རྩོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས། །དེའང་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལས། དགོངས་པའི་སྐད་
དང་དེ་བཞིན་མིན། རི་བཞིན་སྐྱེད་དང་དེ་བཞིན་མིན། དྲང་བའི་དོན་དང་ངེས་དོན་
ཏེ། རྒྱུད་ནི་མཐའ་དྲུག་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་ཀྱི་རྩོད་རྗེའི་
ཆོག་གིན་ཏུ་བརྒྱུད་བར་གནས་པ་རྣམས་མཐའ་དྲུག་གིས་བཅིངས་པ་སྟེ། དེའི་དང་
པོ་དྲང་ངེས་གཉིས་ནི། ཡང་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་དང་
ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྩོད་རྗེའི་ཆོག་གི་རྒྱུད་གཅིག་གིས་ཐ་དད་པའི་དོན་སྟོན་པར་

བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་དོན་ནི། རྩལ་ཚོན་ད་གྱི་ལ་ལའོར་དང་མཚོན་པ་དང་བདྲ་དང་
ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱོན་སྟེག་དང་བསྐྱེད་རིམ་དང་ལས་ཚོགས་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་
པ་ནང་གི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། ། དེས་དོན་
ནི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་རྣམས་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་
བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བཅིང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ཀྱང་གཞི་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོག་ཏུ་མི་
འགྱུར་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ཏེ། ཉེ་བཟོ་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་པོ། །ལུས་གནས་
ལུས་ལས་མ་སྦྱིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །**དོན་གཅིག་ཐ་དད་འགལ་**
པའི་ཆོག་སྦྱོར་གྱིས། །བརྗོད་དོན་དགོངས་གཞི་ལ་ལྟོས་དགོངས་བཤད་དང་། །མི་
ལྟོས་དངོས་བསྟན་གོ་བ་དགོངས་མིན་གཉིས། །བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལ་རྩོ
རྩེའི་ཆོག་ཐ་དད་པས། དེ་དང་འགལ་བའི་ཆོག་གི་སྦྱོར་བས་བཅིངས་ཏེ་བརྗོད་དོན་
དགོངས་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་གོ་དགོས་པ་ནི་དགོངས་བཤད་དོ། །ཡང་ན་རྩོརྩེའི་ཆོག་
གཅིག་ལ་དོན་ཐ་དད་པའི་དགོངས་པ་གནས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དུས་
ལ་དགོངས་པ། དོན་ལ་དགོངས་པ། བསམ་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །དང་པོ་ནི་མ་
འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས། ལྷན་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་སངས་
རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་མ་
རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ནིད་པ་ལ་ཐབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ལ་དུས་
ཏུག་ཏུ་འོངས་སྦྱོད་དགོས་པར་དགོངས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱང་ལས་ཕྱོགས་ནས་
ནི། །ལྟ་མཚོག་ལས་སྦྱིས་བུ་མོ་སྦྱོད། །ཅེས་མ་རྟུ་སྟུ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་

དང་།

གསུམ་པ་ནི། སློག་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་གི་མིང་དུ་བསྟན་པ་བདག་འཛིན་གསོད་
དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཉེ་བཟོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་སློག་ཆགས་བསད་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྗོད་དོན་དགོངས་གཞི་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྗོད་བྱེད་དོས་
བསྟན་ཅམ་ཀྱིས་གསལ་བར་གོ་བ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སློག་
ཆགས་བསད་མི་བྱ། །རླུན་གྱི་ཆོག་ཀྱང་སྤྲོ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཡོངས་གྲགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་སྤྱི་ཇི་བཞིན། །མ་གྲགས་བད་ཡིས་བཅིངས་
པ་ཇི་བཞིན་མིན། །ཆོག་དོན་འདི་ལས་མི་འདའ་མཐའ་དྲུག་གོ། །དོན་དང་མིང་
འཛིག་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཆོག་གིས་གསུངས་པ་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྤྱིན་སྟེག་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་
པ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་གྲགས་གིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གསང་བའི་སྐད་ཀྱི་བད་ཡིས་བཅིངས་པ། རྒྱུད་བཅུའི་མིང་ལ། ཀོ་རུ་ཁྲུལ་
སོགས་པ་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྟོར་པོར་སྟོར་སྟོལ་ལ་ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་
ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གསང་བའི་ཆོག་དང་དོན་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་མི་འདའ་བས་
མཐའ་དྲུག་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བཞིན། ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་
བཞིན། ཡི་གེ་དང་སྤྱི་དང་སྤྱིས་པ་དང་མཐར་ཐུག་གོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལས།

དང་པོ་ནི། **ཆོག་གི་འབྲུ་དོན་ཅམ་ནི་ཡི་གེའི་དོན། །ཆོག་གི་འབྲུ་དོན་ཅམ་**
ལ་གཞིལ་བའི་བཤད་པ་སྤྱི་ཆད་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་བཀོད་པ་ནི་ཡི་གེའམ་གཞི་
ལས་ཆོག་གི་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མདོ་སོགས་འགྲོད་སྟོག་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་ཡི་དོན། །སྤྱི་དོན་ལ་**

གསུམ། དང་པོ་མདོ་སོགས་ལ་ཞུགས་པའི་འགྲོད་པ་སྒྲོག་པ་ནི། སྐྱེགས་ནང་པའི་
ལམ་བདེ་ཞིང་ཐུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མ་ཞུགས་པར་སྐར་མདོ་འམ་བྱ་སྒྲོད་སོགས་ལ་ཞུགས་
པ་ནི་མ་ལེགས་སོ་སྟུང་དུ་འགྲོད་ན། དེ་དག་འདིའི་ལམ་སྟེགས་ཡིན་པ་དང་། མདོ་
ལས་ཀྱང་། ཐབས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་
འགྱུར། །ཞེས་པས་དབང་རྩོན་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ན་ཆོགས་ཀྱི་བྱ་བ་
རྒྱབས་ཆེན་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་མང་པོའི་ཆོགས་བརྒྱུམ་པ་སོགས་བདེ་ཐུང་གི་ལམ་
མདོ་སོགས་ཀྱང་བཞེད་པས་སྤྱིའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེགས་ནང་པ་ལ་ཞུགས་
པའི་འགྲོད་སྒྲོག་ནི། འདིར་བྱུས་དང་གཙང་སྒྲུ་ལ་སོགས་གཙང་དམེ་མེད་པར་སྒྲོད་
པ་བྱི་ཕག་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲོར་སྒྲོལ་སོགས་འཆེ་བ་ཆོས་སུ་སྒྲུབས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་
སྟུང་དུ་འགྲོད་ན། གཙང་དམེའི་ཞེན་པ་མ་སྤངས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་རྟོག་པས་
ཞེན་པ་སྤང་བྱིར་རོ་སྟོམ་དུ་སྒྲོད་པ་ནི་མདོ་སོགས་ཀྱང་བཞེད་ཅིང་། མི་ནག་མདུང་
ཐུང་ཅན་བསད་པ་དང་། དེད་དཔོན་གྱི་བུ་མོ་ལ་བསྒྲོད་པ་སོགས་སེམས་དགེ་བས་
སྒྲོར་སྒྲོལ་ལ་སྒྱུད་ཀྱང་ཉེས་པས་མི་གོས་ཤིང་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འཕེལ་བར་
མདོ་སོགས་ཀྱང་བཞེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་བུན་མོང་བའི་བྱིར་སྒྲིད་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲིད་དོན་ནི། ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་
ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་སོགས་བསྐྱེད་རིམ་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་
བུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྒྲིད་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་སྤྲས་ནི། སྤྱིང་པོ་རབ་**
འབྲིང་ཐ་མ་སྤྲས་པའི་དོན། །ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོག་སྟོན་པ་སོགས་
ཆོགས་སུ་དབྱུང་བར་མི་འོས་པའི་བྱིར་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་དང་། རང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་
པ་ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རྫོགས་རིམ་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྤྲས་པ་སྟེ། སྤྱིར་མཐའ་

གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཆུད་པས་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྤྲས་པའོ། །འདིར་སྒྲིང་པོ་
རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་དོན་ནི་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། **འོད་གསལ་ལམ་དང་ཟུང་འཇུག་འབྲས་བུ་ཡི། །མཐའ་ཐུག་དོན་
ཉི་ཚུལ་བཞི་དོ་རྗེའི་ཆོག་། གཅིག་ཉིད་དབང་པོའི་རིམ་དང་མཐུན་པར་དབྱེ། །དེ་
དག་གི་རྒྱས་གདབ་ཏུ་གྱུར་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ནི་ལམ་གྱི་མཐར་
ཐུག་དང་། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་རྫོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་སྟེ།
ཚུལ་བཞི་ཀ་དོ་རྗེའི་ཆོག་གཅིག་ཉིད་དབང་པོ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་དང་མཐུན་
པར་ཐ་དད་པར་དབྱེ་དགོས་པས་བཤད་པའི་ཚུལ་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །མན་ངག་འདི་
དག་དང་མི་ལྟན་པར་བསམ་པའི་རྫོག་དཔྱོད་ཇི་ཙམ་ཞིབ་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་
བསྐྱེད་པར་མི་ལུས་ལ། འདི་དག་དང་ལྟན་པས་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་ཚུལ་ལ་གཞལ་ན་
བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བྱི་མ་མེད་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །**འཇལ་བྱེད་ལྟུ་
མིག་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། །****

༡ འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་དང་བདེན་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས།

སྐབས་གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་ལ་དབྱུང་བ།
བདེན་པ་གཉིས་ལ་དབྱུང་བ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་དབྱུང་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **གཞལ་བྱ་གཙོ་བོ་དམ་ཆོས་འཁོར་ལོ་གསུམ། །འཇལ་བྱེད་དེ་
དག་གིས་གཞལ་བར་བྱ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ཁང་སྤྱིར་
བཀའ་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་ཐེག་ཆེན་རྣམས་ལ་བྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་**

ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་ཁ་ཅན་ནི་བཀའ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་
 སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་བདེན་བཞི། བར་པ་མཚན་ཉིད་
 མེད་པ། བ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འོར་བ་
 རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་མིང་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་པོས་ཞུས་
 པའི་མདོར། བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྟོང་པོའི་ཚུལ་ཞེས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་རྒྱད་བླ་མར། འཛིག་རྟེན་ནི་
 བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་། ལུང་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་དང་།
 འཕགས་པ་ཀླུ་རྒྱལ་གྱིས། དང་པོར་བདག་སྟོན་པའི། བར་ཏུ་བདག་མེད་པར་སྟོན་
 པའི། བ་མ་ལྷ་གཞི་ཀུན་རྫོགས་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རྩ་
 དེ་བས་འགྲེལ་བ་ན། དང་པོར་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་རྫོགས་པའི་དང་། བར་ཏུ་
 བདག་རྫོགས་པའི། བ་མ་ལྷ་བ་ཀུན་རྫོགས་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་བྱང་
 ངེས་སུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་། སྦྱིར་བྱང་ངེས་ཀྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀའི་གདུལ་བྱའི་རིགས་ལ་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བུང་གི་ཐབས་སུ་
 རྒྱུར་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ནི་བྱང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད།
 ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བཟོད་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་
 བསྟོམ་པ་ལས་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཐོབ་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་
 པའི་མདོ་དེ་དོན་དམ་གྱི་མདོ་སྡེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་དག་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་སོ་
 སོར་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཀའ་ལས་རི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་རི་
 ལྟར་བྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས།
 བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་སྤྱ་རྩུ་ཆ་སྤྱི་བྱང་སྟོང་ལུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་
 སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་

བཞི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མྱད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྟར་གྱུར་
 བའམ་མིར་གྱུར་བ་སྲས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་འཛིག་ཏེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་
 རབ་ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེའང་སྤྲོན་
 མཆིས་པ་སྐྱབས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས་ལ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས། སྟེ་
 བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཚར་མྱད་དུ་བྱུང་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་བ་དེའང་སྤྲོན་མཆིས་པ་སྐྱབས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་
 གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མ་མཆིས་པ་ལས་བརྒྱམས། སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ནས་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
 དང་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཉིད་
 ལས་བརྒྱམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པ་
 རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་གིན་ཏུ་ངོ་མཚར་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྤྲོན་མ་
 མཆིས་པ་སྐྱབས་མ་མཆིས་པ་ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་
 བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པ་ནོར་བུ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལེགས་
 པར་ཤེས་པ་དེས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ནོར་བུ་རིན་
 པོའི་ཆེ་སྤངས་ཏེ་ལན་ལྔའི་ཆུ་རྩོད་པོས་སྤངས་ནས་སྤྱིའི་རེ་བའི་ཡོངས་སུ་སྟོང་བས་

ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་མདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
འོག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་ཁུ་བརྩོན་པོས་སྤངས་ནས་བལ་གྱི་སྤ་བའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་ཡོངས་
སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་
སྤོན་ཆེན་པོ་ཁུ་བལ་ཡང་སྤངས་ནས་རས་སྤབ་མོའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་
དོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ་བྱི་མ་དང་བྲལ་བ་ནི་བེད་ཀྱི་འཇགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བཟོད་དོ། །
འཇགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་མཁྱེན་ནས་མི་རྟག་པ་དང་སྦྱས་བསྡུལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་དང་མི་གཙང་བ་
ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱོབ་སྦྱེད་པར་
མཛད་དེ་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་མཚན་
མ་མེད་པ་དང་། སྦྱོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་
པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་རྩ་བ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས། མདོ་
ལུང་བྱི་མའི་དོན་འགྲེལ་པར་མཛད་དེ། དང་པོ་གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་
རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་བསྐྱུལ་ནས་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་
ནས་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པ་དང་། ཐ་མ་བྱིར་
མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་ལུང་
སྦྱོན་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱུ་བར་

དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་དུ་
 མཛད་ཅིང་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐོགས་མེད་
 སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བར་བ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་ནི་མ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་
 ཅུ་འགྲེལ་དུ་ངེས་དོན་ཡིན་པར་དམིགས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་
 ལྷན་ཆོས་སྦྱོང་གིས་རྣམ་པར་རིག་པར་གྲུབ་པ་ལས་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀ་ངེས་དོན་
 དུ་འང་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་ཁྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་གཟུངས་དབང་གི་མདོའི་སྦྱོང་བ་གསུམ་
 པོ་ངེས་དོན་དུ་མཛད་ཅིང་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལ། དེ་ནི་ད་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དང་མཐུན་པར་བོད་སྟོན་རྣམས་ཀྱང་མི་
 འདོད་ཀ་མེད་བྱུང་སྟེ་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་
 བྱམས་པའི་བརྒྱད་པ་རྣམ་མ་འཛིན་པ་དག་ནི་ལུགས་དེ་ལས་འདེའ་བར་མི་བྱེད་ལ།
 ཁྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་པའི་ལྷ་བས་ནི། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་
 བྱས་པར་སློ་གོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་ཙམ་ཞིག་དབྱེ་བར་
 མཛད་དོ། །འདིའི་དགོངས་དོན་རི་བཞིན་མ་བརྟགས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་ལོ་
 བར་ཐ་གཉིས་ལ་དྲང་ངེས་དང་མཆོག་དམན་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཅལ་ཅལ་མང་
 པོ་བོད་སྟོན་རྣམས་ལ་བྱུང་བར་སྣང་སྟེ། དེ་འང་གོང་དུ་སྟོས་པ་ལྟར་མདོ་འདི་ལ་དྲང་
 ངེས་རྣམ་འབྱེད་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་གཞན་རྣམས་འཁོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་ཀར་
 ངེས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་འཇུག་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་། བརྒྱད་པ་བདག་མེད་པ་ལ་ལྷ་བས་
 བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་ལ་ངེས་དོན་དུ་བཞག་པ་དེ། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་
 རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེས་ནས། དེའི་དོན་བྱིས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་པ་སྟེ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། བདག་
 ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་སྟེ། །འདི་ནི་བྱིས་བ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་

དང་། མོར་ཐེང་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནན་ཏན་དུ་
བཅོལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་བདག་མེད་དེ་ནི་མཐེ་བོང་ཙམ་དང་། ཞེས་སོགས་ནས།
བདག་དོན་ནི་འདི་འདྲའོ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཏན་ཐོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་མ་བརྟེས་ཏེ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སྟོན་ཆགས་རྣམས་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་
སོགས་དང་། ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་པོ་བསྟན་པ་
ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྟོབ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་།
བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་
ཕབ་སྟེ་འཁོར་ལོ་བར་ཐ་ངེས་དོན་ཡིན་མཉམ་ལ། གནས་སྐབས་སྟོས་པ་གཅིད་པ་
དང་། མཐར་ཐུག་གནས་ལུགས་སྟོན་པའི་ངེན་དོན་གྱི་བྱད་པར་དུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་ལྟ། ཐུན་མོང་དུ་བཞེད་པའི་ལུགས། ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོབ་པའི་ལུགས། རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་ལུགས། འཕགས་པའི་བཞེད་
པ་དང་སྟེལ་བ། གྲང་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟོག་ཅིང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྟབ་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དང་པོ་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན། །འཁོར་ལོ་དང་པོ་**
ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ངོས་ནས་བཞག་པས་དྲང་བའི་དོན་དུ་གས་ཆེར་
བསྟན་པ་ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་སྟེལ་། །

གཉིས་པ་ནི། **བར་པ་ངེས་དོན་ཐ་མ་དྲང་བའི་དོན། །གཙོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་**
སྟོབ་རྣམས་བཞེད། །ལུང་ཁྱད་སྟངས་དངོས་མེད་རིགས་པས་འཐད་པ་སྟབ། །འཁོར་ལོ་
བར་པ་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་དང་། ཐ་མ་དྲང་བའི་དོན་གཙོ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོབ་པ་རྣམས་བཞེད་ལ། མདོ་སྟེན་ནས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་བྱས་པའི་
ལུང་ཁྱད་སྟངས་དངོས་ནི་མེད་ལ། དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ལུང་སྟོབ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་

པས་འཐད་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བར་པ་སྒྲོས་གཙོད་གནས་སྐབས་ངེས་པའི་དོན། །ཐ་མ་དོན་
དམ་གཏན་འབེབས་མཐར་ཐུག་གི། །ངེས་དོན་ཡིན་ཅིས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་
ལུགས། །ལུང་ཁུངས་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེས་པ་དང་། །འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་ས་
གསུམ་འཕགས་པའི་ལུགས། །རིགས་པ་ནོར་བུ་སྒྲོང་སོགས་དཔེ་དོན་སྦྱར། །རང་
བྱུང་དོལ་པོ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་སོགས། །ཁྱིམ་གཙོར་བཞེད་གཞན་དག་སྡེ་མའོ། །
འཁོར་ལོ་བར་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་གཙོད་པའི་བྱིར་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། །ཐ་མ་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་སོ་སོར་རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཉིད་གསལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པས་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་
ཡིན་ཅིས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། །ལུང་གི་ཁུངས་
གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནང་སྟེ་མདོ་སྟེ་ལས་དངོས་སུ་བྱེས་
པ་དང་། །གཞན་ཡང་རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་
དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་ལ། །སྤྱོད་མེད་པའི་མདོ་འདི་ལྟ་བུ་
འདི་དག་ནི་དགོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མཚོན་
སྟོང་པོའི་མདོ་རྣམས་ལས་བྱངས་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེ་
བར་མཛད་པར་མ་ཟད། །བྱང་ངེས་འབྱེད་པ་པོ་ལུང་བསྟན་པ་ས་གསུམ་བརྟེས་པའི་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། །རིགས་པ་གཟུངས་དབང་གི་མདོ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོར་བུའི་དྲི་མ་རིམ་སྒྲོང་གི་དཔེ་དོན་སོགས་སྒྲོར་བར་སྦྱང་
ངོ། །པོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་དང་།
ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་དོལ་པོ་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་རྗེས་
འབྱངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ལུགས་བྱི་མ་གཙོ་བོར་བཞེད་པར་སྦྱང་ལ། །བོད་

སྟོན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་གཞན་པལ་མོ་ཆེན་ལུགས་སྒྲུ་མ་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 བཞི་པ་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ནི། **བྱད་པར་མི་དགེ་བདག་ལྟ་ལྟ་གཞི་**
ཀུན། །དང་པོ་བར་དང་ཐ་མར་སྒྲོག་པ་ཡང་། །ཆོས་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱར་
བར་བཞེད། །བྱད་པར་འཕགས་པ་ལྷ་སྦྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། །བསོད་ནམས་མིན་
 པ་དང་པོར་སྒྲོག། །བར་དུ་བདག་ནི་སྒྲོག་པ་དང་། ཐ་མར་ལྟ་གཞི་ཀུན་སྒྲོག་པ། །
 གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཅིས་མི་དགེ་བ་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བར་
 གྱུར་པའི་གཞི་ཀུན་དང་པོ་བར་དང་ཐ་མར་སྒྲོག་པ་གསུངས་པའང་ཆོས་འཁོར་རྣམ་པ་
 གསུམ་ལ་རིམ་པར་སྦྱར་བ་བོད་སྟོན་རྣམས་བཞེད་ཅིང་། དེའང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 པ་ལ་བྱང་དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐོང་རུང་བྱ་སྦྱབ་
 པའི་ཕྱིར་དང་པོ། །བདག་འཛིན་སྒྲོག་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱོས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་འགོག་
 པའི་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་པས་གཉིས་པ། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་
 པ་ལྟ་བའི་གཞི་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་དོན་
 དམ་བདེན་པ་དངོས་སྟོན་པ་གསུམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ན་སྤར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་
 བར་པ་དེ་ཉིད་ཐ་མར་བཞག་པ་ཡིན་ཅིས་རང་སྟོང་པ་རྣམས་དང་། གཞན་སྟོང་པའང་
 ཁ་ཅིག་གིས་བཞེད་ལ། གཞན་སྟོང་སྦྱབ་བྱིངས་རྣམས་ནི། བདག་སྒྲོག་པ་ནི་སྦྱོས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་བདག་མེད་སྦྱབ་པ་དང་། ལྟ་གཞི་ཀུན་སྒྲོག་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་ལས་འདས་པའི་དོན་དང་སྦྱར་ཏེ། གོང་དུ་བྲངས་པའི་མདོ་ལུང་གཉིས་
 དང་གོ་རིམ་ལྟར་དགོངས་པ་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལའང་ཀུན་མཁྱེན་རང་བྱུང་
 གི་ཞལ་སྒྲ་ནས། འཕགས་པའི་ལྟ་བ་ཀུན་སྒྲོག་གི་འཁོར་ལོ་དང་། རྩེ་བཙུན་བྱམས་
 པའི་ལུང་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་སྦྱི་ཙམ་ནས་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་སྟེ། འཁོར་
 ལོ་ཐ་མ་དེ་ཡིན་ན་སྦྱོས་བྲལ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

ཁྱད་པར་གྱི་བྱེད་བྱ་ལག་ལེགས་གི་སྒོ་ནས་མི་གཅིག་སྟེ། སྤྱི་མ་དེ་ལ་སྒྲོས་བྲལ་ཙམ་
ལས་མ་གསུངས་ཤིང་། བྱི་མ་ནི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་སྦྱང་བྱའི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པས་སོ། །འོན་ཏེ་སྤྱི་བ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་སྒྲོས་བྲལ་
གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་བཞེད་དམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། བསྟོད་ཆོག་ས་དང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་
བཞི་བརྒྱ་པ་སོགས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །

ལྷ་པ་བྱང་དོན་གྱི་ལོག་ཏོག་བསལ་ཞིང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། **ཁ་**
ཅིག་བྱང་དོན་མི་བདེན་རྒྱུ་པར་རྟོག། ལོག་ལྷ་ཉིད་དེ་བཀའ་ལ་རྒྱུན་མི་མངའ། །
དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་མི་ལྟན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བྱང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་བདེན་པས་ཡིད་རྟོན་མེད་པའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་
རང་སྒོ་འབྲུལ་བ་བརྒྱ་ལྷག་གིས་དཀྱིས་པའི་ལོག་ཏོག་ཉིད་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ལ་
ནམ་ཡང་རྒྱུན་དང་བསྐྱུ་བ་མི་མངའ་སྟེ་བྱང་དོན་ཉིད་ཀྱང་བྱང་བའི་དོན་དུ་བདེན་པས་
དེས་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་ལ་ཡང་དག་པར་དཀྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་
དབུ་མ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་རབ་གཞན་ལ་ཟུར་གྱིས་སྒྲོད་པ་དང་། བདག་ནི་
གསང་སྔགས་པའོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྒྲོད་སོགས་རྩ་ལྷན་དུ་དོར་བ་དང་། ཁྱད་
པར་རྗེ་མི་བསྒྲོད་དོ་རྗེའི་ཞལ་ནས། དེང་སང་གི་རྟིང་མ་པར་གྲགས་པ་སངས་རྒྱུས་
ཤུ་གྲུ་བྱལ་བ་ལ་སྟོན་པར་མི་འཛིན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣ་བར་ཐོས་མ་ཕྱིང་བ་
འདི་དག་ནི་ནང་བའི་གྲལ་དུ་འང་མི་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་
ལྷ་བུའི་ཆོས་སྒྲོང་གི་གནས་ལ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །**སྤྱང་**
ཚུལ་སྒྲོས་གཙོད་གནས་ལུགས་དངོས་བསྟན་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱན་དགོངས་གཅིག་ཤིང་རྩ་
ཆེ་སོགས་བཞེད། །སྤྱང་ཚུལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོས་པ་གཙོད་པ་དང་། དོན་དམ་གནས་
ལུགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་ཚུལ་དབང་པོའི་བྱེད་བྱ་གིས་རགས་ཞིབ་བྱུང་བའི་

ཕྱིར། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚེས་སྒོ་ཀུན་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་
 སྐྱུ་བ་ཞབས་སོགས་བཞེད་དེ། དེའང་རྩ་ཤེལ་ས། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་
 པ། །མཁུན་པས་ཀ་རྩུ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་
 གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛད། །ཅིས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་
 བའི་གདམས་ངག་ཡོད་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཅམ་ལ་
 དགོངས་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལུ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་
 གསུངས་པ། །དེ་ཆོ་ལྷག་མ་ལོག་པ་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོགས་མི་བྱེད། །
 ཅིས་འཁོར་ལོ་བར་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ཀུན་རྫོབ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་
 ལྷག་མ་ལོག་པ་སྟེ་སྒྲོས་པས་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་བྱང་འདས་འདུས་མ་བྱས་བདེན་གཅིག་རྩུ་
 གསུངས་པ་དང་། དབུ་མ་སྒྲོམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་དག་པ་ཡིས། །རང་གི་ངོ་
 བོ་དོན་དམ་འདི། །ཤིན་རྩུ་ཡང་ནི་གྲུབ་པས་ན། །བརྟགས་པས་གཞན་དངོས་འབྱུར་
 མ་ཡིན། །ཅིས་སྒྲོམ་དོན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་མཐུན་
 ཅིང་། ཁྱད་པར་བསྟོད་ཆོགས་ལས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དོན་རྩལ་དུ་བཏོན་ཅིང་། བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་འགེལ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་བྱང་དུ་འཇུག་པར་སྒྲེལ་བ་ལས་
 གཅིག་གིས་གཅིག་འགོག་པར་མི་མཛད་ཅིང་། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་
 ཀྱང་། མདོ་སྟེ་དང་མདོ་སྟེ་འགལ་བར་སྒྲུབ་ནི་དམ་པའི་ཚེས་སྒོ་དང་བཤོ། །ཞེས་གསལ་
 བར་གསུངས་པས་མཆོན་ནོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་
 བཞག་པའི་བྱུང་ཚུལ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྲུགས་པར་ནན་ཏན་དུ་གདམས་པར་མཛད་པ་
 འདི་རས་སུ་མི་བོར་བར་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ་ལགས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས། བཤད་པ་མཚམས་
 སྐྱུར་བ་དང་། རྣམ་གཞག་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **དམ་ཚིས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས།** །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དམ་པའི་ཚིས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་གསུངས་ཏེ། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། །འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། །སྤྱུ་བ་ཞབས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚིས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་ཀྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་གཞག་དངོས་ལ་ལྷ། །དོ་བོ། །དེས་ཆོག་ །མཚན་ཉིད་རྣམས་གྲངས་དང་བཅས་པ། །རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ། །ཤེས་པའི་དགོངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **།དེ་དག་དོ་བོ་སྦྱིར་ནི་བཅོས་མ་བཅོས། །ཡལ་པའི་སྒྲོས་བཏགས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དོན།** །བདེན་པ་དེ་དག་ལ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་རྣམས་དོ་བོ་དངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། །སྦྱིར་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བཅོས་ཤིང་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་མ་བཅོས་ཤིང་སྒྲོ་མ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། །བྱེ་བྲག་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལྟར་ན། །འཇུག་པ་ལས། །དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་རྒྱན་པར་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟེན་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དོན་དམ་སྟེ། །མཐོང་བ་རྒྱན་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་པས། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚིས་འདི་རྣམས་རེ་རེའང་རང་བཞིན་ནས་དོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པར་དམིགས་ཏེ། །འདི་ལྟར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པར་

རང་གར་འཇུག་པའི་སྒོས་རྟེན་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་རིག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
བ་ལ་སྒྲིབ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་བདེན་པར་བཟུང་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
དོན་མ་རྟོགས་བར་དུ་གཟུང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ཅིང་བྱིས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་
བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། མ་རིག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་
རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྒྲུང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱུང་བ་
དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །ཁྱི་མ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གནས་ལུགས་རིམ་ལྔ་བར་འཇུག་པས་ན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་
ལ། དེའི་སྒྲོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ན་དོན་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བསྐྱུ་བས་བདེན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེས་ཆིག་ནི། **དེས་ཆིག་འདུས་བྱས་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཏུ་བདེན། །**
གཅིག་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་བདེན་པའོ། ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུ་དོན་དེས་ཆིག་ནི།
ལེགས་སྒྱུར་ཀྱི་སྐད་ལ་བྱིས་བསྐྱར་ཀྱི་དེས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲུ། ཡང་དག་
སྒྲིབ་པ་དང་། ཆོགས་པ་འཕམ་འདུས་པ་དང་། བརྟམ་ཐ་སྟོད་དང་། ཀུན་འབྱེད་པ་
དང་། རྩུ་བག་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་དང་བོ་ལྟར་ན། ཡང་དག་པའི་རང་
བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
ཅེས་བྱ་ཞིང་། །དེས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་དབང་བྱས་པས་དེའི་དབང་དུ་སོང་བའི་ཆད་
མ་གང་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྣང་བ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་དེར་བཏགས་པ་སྟེ།
འཇུག་པ་ལས། མ་རིག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་པ་དེ་དག་ཐུན་ཚུན་མདུང་བྱིས་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་
ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་ཀྱན་རྫོང་ཅེས་བྱ། གསུམ་
པ་ནི། རྟོགས་གསལ་ལས། ཡང་ན་ཀྱན་རྫོང་ནི་བད་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ཡང་ན་རྫོང་པ་དང་བརྫོང་བྱ་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཅོ། ཞེས་སོ། བཞི་པ་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀྱན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཀྱན་རྫོང་སྟེ།
ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་དོན་གྱིས་ཀྱན་རྫོང་སྟེ། སློབ་དཔོན་སངས་
གི་བཟང་པོས། རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་དབྱུང་མི་བཟོད་པས་ན་ཀྱན་རྫོང་། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཅིག་ཤོས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དམ་པ་དངོས་ནི་
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དོན་ནི་དེའི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བསྐྱུ་བས་དེ་སྐད་
དུ་བཞག་གོ། དམ་པ་དེའི་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ རོན་ནི་དེའི་
སྒྲིད་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། བདེན་པ་ཞེས་
པ་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་པའི་རིགས་པའི་ངོར་མི་བསྐྱུ་བས་དེ་སྐད་དུ་བཞག་པར་འདོད་
དེ། བྱི་མ་འདི་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་འམ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཟེར་རྟེ།
དབྱུང་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་པ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་འདི་
ཁོ་ན་ལས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་ལ་ནི་ཀྱན་རྟོག་གི་དབྱུང་
པ་བྱུར་མེད་དོ། ཐ་སྙད་དུ་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཀྱང་གསལ་བར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་དང་བཅས་པ་ནི། **མཚན་ཉིད་མ་དབྱུང་**

འབྲུལ་བའི་ཤེས་ཡུལ་དང་། །མ་འབྲུལ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ་སྒྲིམ་སྒྲི། །ཡུལ་ཅན་
 འཛིན་སྒྲངས་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་ལོ། །དེ་དག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོར་བསྟན། །
 དེ་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་འཕམ་བཅོས་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་རྒྱུན་
 པ་མ་དབྱུང་བྱིས་པའི་ཤེས་ངོར་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་
 དང་། སྒྲོ་མ་བཏགས་པ་འཕམ་མ་བཅོས་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་འཕགས་པའི་
 རིགས་ངོར་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། བ་ཚབ་གྱི་སྒྲས་
 གྱི་བྱ་བོ་མ་བྱ་བྱང་བཙོན་གྱིས། མ་དབྱུང་འབྲུལ་བའི་ཤེས་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །མ་
 འབྲུལ་འཕགས་པའི་ཤེས་ཡུལ་དོན་དམ་ཡིན། །ཞེས་གང་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། །
 སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འབྲུལ་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་མང་ཞིང་དེ་ལྟ་ན་རིགས་
 ཤེས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་དེ་ཡིན་མོད། དེ་ནི་དབྱུང་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་བཅད་ཐྱིར་མ་དབྱུང་
 ཅིས་པའི་སྒྲི་སྒྲུང་རོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཡུལ་གྱི་བདེན་རྒྱུན་ནི་མི་སྒྲི་བ་དང་སྒྲི་
 བ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་བདེན་རྒྱུན་ནི་འཛིན་སྒྲངས་མ་འབྲུལ་བ་དང་འབྲུལ་བ་
 ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བཞེད་པས་ཤིན་
 ཏུ་མང་ཞིང་། དབུ་མའི་ལུགས་ལྟར་ན། དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་བ་ཉིད་ནི་མདོར་
 བསྟན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །
 ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཞན་མིང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཡིན། །ཅིས་དང་།
 འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེས་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་
 དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱ་བས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་མང་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྱུར་ལ། །གཞན་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིས་
 དང་། མིང་ཙམ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་
 བརྗོད་དོ། །

བཞི་པ་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ལ་ལྷ། དབྱེ་བ་དངོས། འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། གཉིས་
ཀྱི་གངས་ངེས། གཅིག་གམ་ཐ་དད། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱིར་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
དབྱེ་གཞི་མ་དབྱེད་ཤེས་བྱ་ཙམ་གྱི་སྟེང་། །སྤྲང་ལུགས་གནས་ལུགས་ཀྱན་རྫོབ་དོན་
དམ་དབྱེ། །སྦྱིར་ཀྱན་རྫོབ་རིག་ངོའི་ཤེས་བྱ་དང་དོན་དམ་འབྲུལ་ངོའི་ཤེས་བྱ་མིན་
ཡང་མ་བྱེ་བར་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཙམ་འདི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་
གཞི་ཉིད་རྩ་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་
པོ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ། རྩ་ཤེ་ལས། འཛིག་རྟེན་
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱ་ཚེས་ཀྱན་
རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་དང་། སྦྱ་མེད་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སམ། སྤྲང་ལུགས་དང་།
གནས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་འོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ནི། **སྤྲང་ལུགས་འབྲུལ་པ་འགྲོ་བློའི་སྤྲང་བ་སྟེ། །མ་འབྲུལ་**
ལམ་དང་འབྲས་བུར་ཕལ་ཆེར་བཞེད། །སྦྱེ་འཕགས་འཛིག་རྟེན་ནལ་འབྱོར་ཀྱན་
རྫོབ་དང་། །དོན་དམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་མཚན་ཉིད་གསུམ། །ཆོས་ཅན་སྒྲོ་ནས་བཅུ་
དྲུག་སོགས་སུ་དབྱེ། །སྤྲང་ལུགས་ལའང་འབྲུལ་པ་དང་མ་འབྲུལ་པའི་སྤྲང་ལུགས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྲང་ལུགས་འབྲུལ་པ་ནི། འགྲོ་བློར་འབྲུལ་སྤྲང་འབྲུལ་འཛིན་
འབྲུལ་ཤེས་སུ་ཤར་བ་རི་སྟེད་པ་སྟེ། །སྦྱེ་བ་དང་མི་བདེན་པས་དབྱུལ་བ་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བར་བསམ་བཞེད་དུ་སྤྲང་ཚད་བློའི་རི་མོས་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་མ་
རིག་པའི་ཕྱིར་འབྲུལ་བར་བཤད་དོ། །དེའང་འབྲུང་བ་བཞི་སོགས་སྤྲང་ལ་དོན་བྱེད་
རྣམ་པ་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ། །ཁྲོ་བ་གཉིས་སྤྲང་ལྟ་བུ་སྤྲང་ལ་དོན་བྱེད་མི་རྣམ་
པ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་རྩ་འཛིག །མ་འབྲུལ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་

ལས་མ་འབྲུལ་པ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་གོང་དུ་འགྱུར་བས་མི་རྟག་
 གྱུར་གཤིས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འབྲུལ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་
 མ་འབྲུལ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་སྐྱུ་དང་བཅས་པ་འོག་མིན་ན་བཞུགས་
 པ་སྟེ། དེ་དག་པལ་ཆེར་རང་རྒྱུད་པས་བཞེད་ཅིང་། དེའང་ལྷགས་འདིའི་ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་བཞེད་པ་ནི་རྩྭ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱུ་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་རྣམས་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པར་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ།
 ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འང་འབྲུལ་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མི་བཞེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ལོག་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་།
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་བའི་
 གནས་ཡིན་ཅེས་མཆོན་ཉིད་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་ཀུན་
 རྫོབ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། །དང་པོ་ནི། རྩ་ལྔ་དང་སྐྱེ་བ་སྟོན་པ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་
 རྩུན་པ་དང་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་
 ལ་སོགས་པ་སྟེ། །དེ་དག་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་
 གསོག་དང་གསོབ་དང་སྟིང་པོ་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འང་དབྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། ཞི་
 བ་ལྷ་ས། རྣལ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་ཉིས་མེད་དེ། །ཞེས་དང་། ལྷ་བས། རྣམ་བཤུན་
 གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྟ་བུ། །ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་དེའི་ཡོད་མི་རྟོགས། །ཅེས་
 སོགས་གསུངས་སོ། །མཆོན་གཞི་ནི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་འབྲུལ་དོའི་ཆོས་ཅན་
 རགས་པ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ། ཟུང་བྱེད་དཔྱད་དོའི་ཐ་སྟོན་པའི་བློའི་
 རྟོག་དོན་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་དང་། ཉན་རང་མི་སྟོབ་པ་ནས་བྱང་འཕགས་མན་ཆད་

ཀྱི་འཕགས་པའི་རྗེས་སྐོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་པོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་སྡེ་མ་ལམ་བརྟགས་པའི་དང་བྱིས་པའི་དང་རིགས་ཤེས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ལ། བྱི་མ་ལ་དབྱུང་པའི་དང་འཕགས་པའི་རིགས་ཤེས་དང་འབྲེལ་བའི་དང་དབྱུང་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །སྐབས་འདིའི་ལོག་པ་དང་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་རང་སའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཛིག་པའང་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ནི་དེ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་བགྱིར་མེད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་སྟད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་བརྟེན་ལས། དག་སྟོང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སྲུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་བརྗོད་ཅུ་དུ་དབྱེ་ན་བདེན་ཆུང་ལས་རྣམ་གྲངས་པ་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། །དང་པོ་ནི་སྟོས་པ་སྟོགས་རེ་ཅུ་དང་བུལ་བ་སྟེ་སྟེ་བ་བཀག་པའི་སྟེ་མེད་ལྟ་བུའོ། །བྱི་མ་ནི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བའོ། །རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ལ་དགག་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་སོ། །མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་ཐར་གསུམ་མམ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་དང་བཞིའོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་བཙོ་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུ་རྣམས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། **འཕགས་དང་བྱིས་སྟོའི་འཛིན་སྣངས་ཁྱད་པར་དང་། ལྟོས་བཞག་ལ་བརྟེན། ཅེས་པ་སྟེ།** འདི་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་འཕགས་པ་དང་བྱིས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོའི་འཛིན་སྣངས་མི་འདྲ་བ་ལས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་

གསུམ་པ་གངས་ངེས་ནི། **བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས།** །ཞེས་པ་སྟེ། བདེན་
པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་
གཤེགས་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། རྒྱ་ལས་སྒྲིས་པ་གསུམ་པ་མེད། །
ཀུན་རྫོབ་ཉོག་པས་བརྟགས་པ་སྟེ། །དེ་ཟད་འཕགས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་དང་།
ཡབ་སྐུ་མཇུག་པ་ལས། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་
གཉིས་སྒྲགས་སུ་ཆུད་དེ། །ཞེས་པར་བྱ་བ་འང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་འང་ཐབས་སྟོགས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྒྲུང་དོར་
ལ་ཀུན་རྫོབ་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། སྒྲུང་བྱའི་གཙོ་བོར་རྣམ་དག་མི་དམིགས་པ་ལ་དོན་
དམ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བས་ཉུང་ན་མི་འདུ་ཞིང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་
འགྲུབ་པས་མང་མི་དགོས་པའི་བྱིར་དོ། །ཡང་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོན་མི་འབྲུལ་བ་དང་མ་
འབྲུལ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་དེའི་སྐྱེ་མ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དང་། བྱི་མ་ལ་སྟོས་ཏེ་
དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་དུ་མི་རུང་བས་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །

བཞེ་བ་གཅིག་གས་ཐ་དད་ནི། **ཐ་སྙད་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ལྷོག་ཐ་དད། །**
དོན་དོན་དམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྗོད་དུ་མེད། །བདེན་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་
ཚུལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་སོ་སོར་མཆིས་ཀྱང་། དཔལ་རང་
བྱུང་གི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་འདྲ་ཆོས་རྣམས་དང་
ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་གཅིག་
པ་དང་ཐ་དད་པ་གང་དུ་འང་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་དབྱེད་པའི་
ངོར་ཐ་སྙད་ཅུམ་དུ་བདེན་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་དང་། དོན་
དམ་པར་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཞེད་དེ། དེ་འདྲ་
གཅིག་ཡིན་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་འདྲ་རྟོགས་པས་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། །དོན་དམ་
བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་རམ། ཀུན་རྫོབ་
བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་དབྱེ་བ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བའི་
དམིགས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་སོགས་སྟོན་མང་དུ་འབྱུག་ལ། ཐ་དད་ན་ཚུལ་འབྱོར་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ལ་མངོན་ཞེན་སྤང་མི་ལུས་པའམ། དོན་
དམ་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་གཞོད་བྱེད་མང་དུ་འབྱུག་
གོ། །དེའི་བྱིར་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་
ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་
གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
ལྷ་པ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ནི། **བཙམ་དང་བསལ་ན་དེར་འཛིན་**
འདོར་རུང་དང་། །མི་འདོར་རགས་དངོས་ཤེས་རྒྱུན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཆ་མེད་དོན་དམ་
བདེན་པ་བྱེ་སྤྲུའི་ལུགས། །སྤྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅུམ་ནི་གྲུབ་མཐའ་

སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཏེ། དེའང་ཉན་ཐོས་པ་ནི། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་
 ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་
 དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་འཛམས་བྱེད་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་པ་དང་
 རྫས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་དེའི་སྒྲོ་མི་འཇུག་པས་འདོར་དུ་རུང་བ་བུམ་པ་
 དང་། དེའི་ནང་གི་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བཅོམ་གཞིག་གིས་དེའི་སྒྲོ་མི་
 འདོར་བར་ཤེས་པ་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པ་གཟུགས་སྒྲུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་
 དམ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའང་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིག་གོ། །
 མདོར་ན་རགས་པའི་དངོས་པོ་དང་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཤེས་པའི་
 སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། དངོས་པོའི་རྒྱལ་ཕུན་ཆ་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་བྱེ་བྲག་སྒྲུ་
 བ་རྒྱམས་འདོད་དོ། **དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྣམ་དང་མི་རྣམ་གྱི། །རང་དང་སྤྱི་མཆོན་**
མདོ་སྤྱི་པ་ཡི་ལུགས། །རྒྱམ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་གང་། །དེ་
 འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་
 མཆོན་ཉིད་འདོད། །ཅིས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་བུམ་པ་འཇམ་ཀ་བ་ལྟ་
 བུ་དོན་དམ་བདེན་ལ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རྣམ་པ་ནམ་མཁའ་དང་བུམ་པའི་
 སྤྱི་དང་ཀ་བའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། མདོར་ན་རང་མཆོན་དུ་ཡོད་པ་དང་སྤྱི་
 མཆོན་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ལ་དེར་འདོད་ཅིང་། ཡོད་པ་ནི་བདེན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་
 མདོ་སྤྱི་པ་ཡི་ལུགས་སོ། །འདིར་དོན་དམ་བདེན་པ། མི་རྟག་པ། དངོས་པོ།
 འདུས་བྱས། རང་མཆོན་རྒྱམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། རྟག་པ།
 དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས། འདུས་མ་བྱས། སྤྱི་མཆོན་རྒྱམས་དོན་གཅིག་ཅིས་མཁས་པ་ཕྱི་
 མ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་དོ། **གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྲུང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་། །**
གཉིས་མེད་ཤེས་པར་འཛིག་པ་སེམས་ཙམ་ལུགས། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྲུང་

བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་
པ་ཙམ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛིག་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་
པོ་ཀུན་བརྟམ་ལས། ཆམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མེད། །སྤྲ་རབ་རྩལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །
སོ་སོར་སྒྲིང་བའང་དམིགས་མེད་ལ། །ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ་མི་ལམ་འདྲ། །གཟུང་དང་
འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། །རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲིང་
གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །པ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་དེ་སྐད་བསྒྲགས། །ཞེས་སོ། །དེའང་མཚན་
ཉིད་གསུམ་ལ་སྒྲིང་ན། ཀུན་བརྟགས་ནི་ཀུན་རྫོང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ་རྣམས་སུ་མེད་
ཅིང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་
མཚན་ཉིད་པ་དང་ཀུན་རྫོང་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེགས་པས་དབྱེད་ན་བདེན་པ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་
དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །**སྒྲིང་བ་ཀུན་རྫོང་ཏུ་གྲུབ་སྒྲུ་མ་བཞིན། །དོན་དམ་མ་གྲུབ་མཁའ་འདྲ་རང་རྒྱུད་**
ལུགས། །རི་ལྟར་སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོང་ཏུ་གྲུབ་པ་སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ཅིའང་མ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི་
དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཏེ། འབྲུལ་འཛོམས་ལས།
དམིགས་བཅས་ཀུན་རྫོང་དོན་དམ་དུ། །དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀུན་ལས་གྲོལ། །
ཞེས་སོ། །ལུགས་འདིའི་ཀུན་རྫོང་གི་དབྱེ་བ་ནི་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་རོ། །**སྒྲོས་**
བརྟགས་ཀུན་རྫོང་འཛིག་རྟེན་རྗེས་བརྫོད་དང་། །སྒྲོས་བྲལ་བསམ་བརྫོད་ལས་
འདས་ཐལ་འགྱུར་ལུགས། །སྒྲོས་སྒྲུ་བསམ་བརྫོད་པར་བརྟགས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་
རྫོང་གི་བདེན་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ནི་རི་ལྟར་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་བརྫོད་ཅིང་།
གཤིས་སྒྲོས་བྲལ་བསམ་བརྫོད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཏེ། རྣམ་པ་གཞག་བྱ་འཛོག་བྱེད། རོ་བོ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་
 བྱེད་ལས་འདས་པས་རྟོགས་པར་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་དང་མཐུན་པའི་སློ་སྦྱིས་
 པ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བཏགས་ཏེ། ལྷ་བ་གྲགས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་སློ་སྦྱིས་པ་ལ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་གོ་འབྱེད་པར་
 རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་ཉིད་སྟོང་དཔེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་
 ཀུན་མཁུན་གྱི་མེད་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པར། འདིར་མན་
 ངག་དང་མཐུན་པར་གསལ་བར་དབྱེ་ན་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་ཙམ་ཞིག་དབྱེ་བའི་གཞི་
 ལས། སྟོང་བའི་ཆ་འདི་དག་སྒྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་སྒྱུ་དང་། ཅུ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲ་
 སྟེ་སྟོང་ལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྫོན་པས་
 ལྷས་པའི་མདོ་ལས། མེ་ལོང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་ལ། །བཞིན་གྱི་ལྷ་བ་སྟོང་བ་
 ལྟར། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར། །ལྷོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་ན། ཐམ་ལ་པས་སྟོང་བ་བདེན་བདེན་ལྟར་མཐོང་
 ཡང་། རྣལ་འབྱོར་པས་མི་ལམ་ཙམ་ལས་ངེས་པ་མ་མཐོང་བས་འལ་འོལ་སང་སང་
 ཙམ་ལ་མ་བརྟགས་པ་ན་སྟོང་ཡང་། བརྟགས་ན་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 འབྱོངས་པ་ན་སྟོང་བ་འདི་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་
 གྲུབ་ཅིང་། གང་གི་ཡང་ཁས་ལེན་མེད་པར་ངི་ལྟར་སྟོང་བ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་
 པས་ཐ་དད་པའི་བདེན་པ་མེད་པར་སྟོང་འབྱོངས་ཏེ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ན་ཞིང་
 ཁམས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བར་གྱུར་ཀྱང་བདེན་ཞེན་མེད་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
 བྱའོ། །སྟོང་བདེན་ཞེན་དང་བཅས་པའི་སེམས་རྟོག་དང་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་

ཀྱན་རྫོང་། བདེན་ཞེན་མེད་པའི་འཆར་སློང་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོང་
 ཅེས་འདོད་དོ། འོན་དམ་པ་ཡང་། སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་ལུགས་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ཚུ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས།
 ལས་ལ་བའི་སྣང་བ་གཞི་མེད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངོ་བོར་ཤེས་ཏེ།
 ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སློང་རྟོག་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་བ་ན་དོན་དམ་པའི་གནས་
 ལུགས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཤིས་དེ་ལྟར་གནས་པའི་དོན་དམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་
 དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སློང་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲ་གཙན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས།
 སྒྲ་བསམ་བ་རྫོང་མེད་ཤེས་རབ་ལ་རོལ་བྱིན། །མ་སྒྲེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་
 ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་དམ། དེ་རྟོགས་
 པས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བཞེད་དོ། །དེ་འང་བདེན་པ་གཉིས་རྩ་ལྟར་ཐ་
 དད་མེད་དེ། ཀྱན་རྫོང་གི་གནས་ལུགས་ཚུའི་སྒྲ་བ་ལྟར་མཐོང་དུས་སྒྲ་གཟུགས་སྣང་
 བའི་ཆ་ནས་ཀྱན་རྫོང་། སྒྲ་བ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ། དེ་གཉིས་རྫིང་
 བུའི་ཆུ་དེར་མེད་ལ་སྣང་བར་ངོ་བོ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དོན་དམ་
 ཟུང་འཇུག །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སློང་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །**ཀྱན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཀྱན་རྫོང་དོན་དམ་ནི། །**
ཡོངས་གྲུབ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གཞན་སྟོང་ལུགས། །ཀྱན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་
ནི་ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་པ་
དབུ་མ་གཞན་སྟོང་སྒྲ་བ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། དེ་འང་ཀྱན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པ་ནི་ཀྱན་
བརྟགས་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་འང་མི་བདེན་པ་མི་ལམ་དང་མཚུངས་ཤིང་གཞན་དབང་ཐ་སྟོད་
ཙམ་དུ་བདེན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཏག་བརྟན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད། གསེར་མདོག་

པཎ་ཆེན་ནི་སྤྲུལ་གཉིས་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོས་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་། བྱི་མ་
 དོལ་པོ་དང་དོན་མཚུངས་སོ། ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་
 འཆད་པར་འགྱུར་ལ། རྩོམ་མེ་བཙུན་ཆེན་པོས། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཟུང་
 འཛིན་སོགས་གཉིས་སྒྲུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ།
 དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་གཉིས་སྒྲོང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་འཛིན་པས།
 དོན་དམ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ཙམ་ལ་མི་འཛིན་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོས་པས་
 དབེན་པའི་རིག་པ་ལ་འཛིན། ། དེས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས། གཞན་དབང་ནི་
 འབྲུལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བརྟགས་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཞིང་།
 ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཤེས་པ་དེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འབྲུལ་བས་སྒྲོང་ཞིང་རང་རིག་གི་ངོ་
 བོས་མི་སྒྲོང་བ་འདི་ཡིན་པས། ཀུན་བརྟགས་བརྟུང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་
 གཏོགས་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་དུ་
 མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་དོལ་པོ་པའི་
 དགོས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་པའོ། ། **སྤྲུལ་སྤྱུང་ཆོས་ལྷག་པོ་དག་གིས་བརྒྱན། །**
ཁྱད་པར་ཀུན་རྫོབ་གཟུང་འཛིན་སྒྲུང་བ་སྟེ། ། བདེན་པ་མེད་སྒྲུང་ཚུ་ལྟ་བུར་བརྗོད། །
དོན་དམ་ངོ་བོ་སྒྲོང་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་དེ། ། དེ་ཡི་བདེན་པ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སོ། །
 སྤྲུལ་སྤྱུང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་ལྷག་
 པོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ལྟ་བ་དག་གིས་བརྒྱན་
 པར་བཤད་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཀུན་རྫོབ་འཁོར་བ་ནི་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུལ་དུ་སྒྲུང་བ་
 ལྟར་མེད་སྒྲུང་གྲོ་བུར་བ། དོན་དམ་སེམས་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་ཐག་ཁྲ་
 དངོས་དང་འདྲ་བ། འབྲུལ་བ་ཅན་ལ་འཁོར་བ་ནི་གྲོ་བུར་བའི་ཤེས་པས་ཐག་ཁྲ་

སྐྱུལ་འཛིན་དང་འདྲ་བ། མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་སྒོ་བྱར་གྱི་ཤེས་པ་སངས་
 པས་སྐྱུལ་འཛིན་ལོག་ནས་ཐག་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ། འཁོར་བའི་སེམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཐག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱུལ་མིན་པར་རང་གི་
 ཆོས་སུ་གནས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་དོན་ནི་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་དང་འཁོར་བར་སྦྱང་ཙམ་གྱི་
 གསལ་ལ་མ་འགགས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཀྱང་རྟོན་བརྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པ་
 དང་། གསལ་བར་སྦྱང་མཁའ་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ལ། གསལ་བའི་རང་བཞིན་སྐྱུལ་སྤྱོད་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་སྟེ།
 དེ་དག་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་མེ་ལོང་དང་མེ་ལོང་གི་གསལ་བ་ལྟར་བྱུང་
 འཇུག་ཏུ་གནས་པར་བཞེད་དོ། །བྱུང་པར་ཀྱན་མཁའ་རང་བྱུང་ཞབས་ནི། ཀྱན་
 རྫོབ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྦྱང་བ་སྟེ་དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་
 སྦྱོང་བཅུད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱང་བ་དང་བདེན་པ་ནི་སྦྱང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྒྱུན་དང་
 གི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས་སྒོ་འབྲུལ་བའི་དོན་བདེན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་
 པ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེན་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་བརྟུན་དེ། དོན་དམ་དུ་འང་ཡོད་པའོ། །ཞེས་བཞེད་དེ། དེ་འང་ཡེ་ཤེས་རྟོ་
 རྟེན་ཀྱན་ལས་བརྒྱུས་པའི་རྒྱུད་ལས། བདེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་
 སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཀྱན་རྫོབ་
 བའི་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའོ། །དེའི་བདེན་པ་ནི་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ནི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །དེའི་མཐའ་ནི་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་ཏོ། །

ལྷ་པ་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ནི། **འདི་ཤེས་བྱ་བ་པའི་བཀའ་ལ་མི་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཤིང་། །**
ཐབས་སུ་གྱུར་པ་བྱུང་དོར་ཉམས་ལེན་དང་། །ཐབས་བྱུང་དོན་མཐོང་ལའོར་བའི་པ་
རོལ་འགོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་ཤེས་ན་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མི་ཤེས་ལ། འདི་དག་ཤེས་པས་སྟོན་པ་བྱ་བ་པའི་དབང་པོས་གསུངས་པའི་བཀའི་
 དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་ལ་མི་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པས་
 ཐབས་བྱུང་དོར་གྱི་གནས་མཐའ་དག་རིག་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དོན་དམ་
 བདེན་པ་རྟོགས་པས་ཐབས་བྱུང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མུང་འདས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 དང་སྒྲོ་བུར་བྱི་བུལ་མཐའ་དག་རིག་ཅིང་འཁོར་བའི་པ་རོལ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་
 ཆེན་པོའི་ས་ལ་འགོ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག །
 བྱ་བ་པའི་བཀའ་ལ་མི་སྒྲིབ་ཏེ། དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས། ། ལུན་
 ཚོགས་པ་རོལ་འགོ་བ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། །གཤིས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ། འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ། མུང་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་དག་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། །གཤིས་ལུགས་རྟེན་ཅིང་**
འབྲེལ་འབྱུང་མཐའ་དང་བུལ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་མམ་འཁོར་བ་དང་མུང་
 འདས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གཤིས་ལུགས་སམ་གཞིའི་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡིན་ཅིང་དེ་འདྲ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་སྟེ།
 སྒྲིབ་སྤྱོད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དམ་དེའི་རང་བཞིན་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས།
 གང་དུ་འདར་མ་སོང་། གང་ནའང་མི་གནས་པ། ཚོས་ཅན་ལ་ཚོས་ཉིད་བརྟེན་པས་
 ཚོས་ཅན་ཡང་སྟེ་འགག་ལྟར་སྒྲིབ་དུས་ཉིད་ནས་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་སྒྲོས་པའི་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བས་དབུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཅུ་བ་ཤེས་

རབ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་
ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འོད་
གསལ་ཡེ་ཤེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། །ཀྱན་རྫོབ་ཐ་
སྟོང་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་དོན་དམ་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་།
སྣ་མ་ངེས་དོན་དང་། ཕྱི་མ་ཐ་སྟོང་ལ་སྟོས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཁྱེད་ལྟོས་བྱུང་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ།** ཁྱེད་རང་གི་
རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་སྟོས་ཤིང་འབྲེལ་ཏེ་ལྷགས་འབྱུང་དུ་ཤར་བ་ནི་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་གཉིས། རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་དང་རྒྱུན་དང་
འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལས། ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་
ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲ་དང་འབྲས་བུའི་བར་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་དུ་གནས་ལ་བདག་གིས་
འདི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བདག་འདིས་བསྐྱེད་དོ་སྟེ་ཁྱེད་དུ་མི་སེམས་ཀྱང་རྒྱ་དེ་དག་ཡོད་ན་
འབྲས་བུ་དེ་དག་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བ་ན། ས་
ཁམས་ཀྱིས་ས་བོན་བརྟེན། རྩ་བ་རྩུན། མེས་སྒྲིན། རྒྱུད་གིས་ཁ་འབྲས། བམ་
མཁས་མི་སྒྲིབ། དུས་ཀྱིས་ས་བོན་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་ཁམས་དུག་དང་
ས་བོན་ཡང་ཕན་ཚུན་སེམས་པ་མེད་ཀྱང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བར་གནས་ལ་
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གམ་གཞན་ནམ་དབང་ལྷག་གམ་དུས་ཀྱིས་མ་བྱས། རང་
བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་། རྒྱ་མེད་ཀྱང་མིན་ཏེ་ཁམས་རྣམས་འདུས་པས་ས་བོན་འགགས་
པ་ན་ལྷ་གྲ་འགྲུབ་བོ། ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡང་རྟག་པ་མིན་ཏེ་ས་ལྷག་གཅིག་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ས་བོན་འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷ་གྲ་མི་སྐྱེ་ས་བོན་འགགས་
པ་དང་ལྷ་གྲ་འབྱུང་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་པ་མིན་ཏེ་ས་བོན་འགགས་པ་
དང་ལྷ་གྲ་འབྱུང་བ་ནི་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བས་སོ། །འཕོ་བའང་མིན་

ཏེ་ས་བོན་ཀྱང་གཞན་ལ་མྱ་གུ་ཡང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱས་འབྲས་བྱ་
 ཆེན་པོ་ཡང་འགྲུབ་སྟེ་ཕྱི་གྲོ་རྒྱའི་ས་བོན་དང་སྤོང་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་དུ་
 འབྱུང་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་མི་སྤྲིད་པས་སོ། །ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། མ་རིག་པ་ནས་རྒྱ་ཤིའི་བར་ཏེ་བྱེད་
 པ་པོ་མེད་ལ་ཡན་ཚུན་སེམས་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་དེ་ཡོད་ན་འབྲས་བྱ་དེ་འབྱུང་ངོ་། །ནང་
 གི་རྟེན་འབྲེལ་རྟེན་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ས་རྒྱ་མི་རྒྱུ་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་
 གྲུག་འདུས་པས་སམ་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ནས་ནམ་མཁའ་སྒྲུབས་ཀྱི་བར་བྱེད་ལ་མདུང་བྱིས་
 ཀྱི་རྒྱལ་དུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་མྱ་གུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྒྲུག་
 འདུས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལས་ལུས་གྲུབ་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དང་
 ཡན་ཚུན་སེམས་པ་མེད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །དེ་ལ་སའི་
 ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། སེམས་
 ཅན་དང་སྟོག་དང་སྒྲིབ་པ་པོ་དང་ཤེད་ལས་སྒྲིས་པ་དང་ཤེད་བྱ་མ་ཡིན། ལུང་མེད་དང་
 སྒྲིས་པ་དང་མ་ནིང་མ་ཡིན། བདག་གི་མ་ཡིན། གཞན་སུའི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་ཁམས་གྲུག་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་གཅིག་སྒྲུབ་དང་རིལ་པོ་དང་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་དང་
 བདེ་བ་དང་བདག་དང་སེམས་ཅན་ནས་ཤེད་བྱའི་བར་དང་ངའི་བར་དུ་འདུ་ཤེས་པ་
 སྟེ་འདི་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མུན་
 པ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་དང་དེ་ཁོ་ན་མི་ཤེས་ཤིང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་རྒྱ་བྱས་
 བས་ཡུལ་ལ་ཆགས་སྤང་རྫོངས་གསུམ་བྱུང་བ་འདི་ནི་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་
 ཅིས་བྱ་སྟེ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་
 མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་སར་ཏེ་བར་འགོ་བའི་རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
 འདུ་བྱེད་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེས་དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་

དེ་འདི་ལ་ནི་ཚོགས་དྲུག་གོ། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱུང་བ་གཟུགས་ཚོར་འདུ་གེས་འདུ་
བྱེད་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་བཞི་པོ་འདི་ལ་འདི་ནི་འདི་འོ་ཞེས་འཛིན་པས་མིང་དང་།
འདི་འོ་རྣམ་པ་ནི་འདི་འོ་ཞེས་དབྱིབས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཏེ་དེ་གཉིས་སྐྱ་
གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ནས་མིང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟེན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྟེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ་སྟེ་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རམ་སྟེ་ཞིང་མཆེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་འདུས་པ་ནི་རེག་
པ་སྟེ་རེག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱོང་བ་ནི་ཚོར་བ་སྟེ་ཚོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལྷག་པར་
ཞེན་པ་ནི་སྟོད་པ་སྟེ་བརྟམ་ཞིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འཕེལ་བ་ནི་ལེན་པ་སྟེ་ཚོར་
བ་དེ་ཡི་རྒྱ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བྱུང་བ་ནི་སྟོད་པ་སྟེ་དེས་ཡང་སྟོད་མའོན་པར་སྟེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ཡུང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་སྟེ་བ་སྟེ་གནས་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་སྟེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེས་ནས་ཡུང་པོ་སྟོན་པའི་རྒྱ་བ་དང་འཛིགས་པ་འཆིབས་སྟེ་དེ་གཉིས་
ཁ་ཤི་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྟོམ་མོ། །དེ་ལས་ཆགས་པ་ནང་གི་གདུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱ་
ངན་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་སྟེ་སྒྲགས། མི་བདེ་བ་ཕྱོང་བ་སྒྲག་བསྐྱེད། ཡིད་
ཀྱི་སྒྲག་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཀྱི་ཏུ་འབྱུགས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་འདི་ཡང་བདག་དང་གང་ཟག་ནས་བདག་གི་
བའི་བར་མ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་མ་ཡིན། རྟག་མི་རྟག་དང་འདུས་བྱས་མ་བྱས་མ་
ཡིན། རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པ་མ་ཡིན། ཕྱོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཟད་པ་དང་འཛིག་པ་དང་
འགོག་པའི་ཚོས་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་དང་གཞན་ལས་བྱུང་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་
དུས་ནས་ཞུགས་པ། རྒྱུ་མ་ཆད་པར་རྒྱ་ཡུང་གི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའོ། །
ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་འདི་ཡང་བཞིས་སྟེ་དེ་ཞིང་ས་ལྷ་བྱུང་བྱིར་ལས། ས་བོན་
འདེབས་པ་པོ་ལྷ་བྱུང་བྱིར་མ་རིག་པ། རྒྱ་ལྷ་རྒྱུན་པའི་ཕྱིར་སྟོད་པ། ས་བོན་ལྷ་

བུའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་སོ། །རྒྱུན་དེ་དག་ལས་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་
 མེད་ལ་ཕན་ཚུན་སེམས་པ་མེད་པ་བདག་ནས་བདག་གི་བའི་བར་མ་ཡིན་པའོ། །
 འོན་ཀྱང་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་ཀྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན། སྤྱོད་པའི་རྒྱུས་བརྒྱན། མ་རིག་
 པའི་སྦྱེས་བྱས་བཏབ་ན་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ་སྤྱུས་ཀྱང་མ་བྱས། རྒྱ་མེད་
 དུ་མ་སྦྱེས། གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་མོད་ཀྱི་པ་མའི་ས་བོན་འཕྲད་ཅིང་དྲི་བ་འོངས་པ་
 སོགས་རྒྱུན་ཚོགས་པས་མངལ་དུ་མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་ཐུག་མའོན་པར་གྲུབ་སྟེ་དེའང་
 བདག་དང་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་པ། འཛིན་པ་མེད་པ། བམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ།
 རྒྱ་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱ་ལྡན་བསྐྱེད་དེ་
 མིག་གིས་ནི་རྟེན་བྱེད། ག་ཟུགས་ཀྱིས་ནི་དམིགས་པ། རྣང་བས་ནི་གསལ་བའི་
 རྒྱ། བམ་མཁའ་ནི་མི་སྦྱིབ་པ། དེ་སྦྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ནི་བསམ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་
 དེ་རྒྱུན་དེ་དག་གིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྦྱེད་ཀྱང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པ་
 སེམས་པ་མེད་པ་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚས་
 གང་ཡང་འཛིག་རྟེན་བྱི་མར་མི་འཕོ་ལ་ཚས་གང་ཡང་འཛིག་རྟེན་སྤྲ་མ་ལས་འོངས་པ་
 མེད་མོད་ཀྱི་འབྲུལ་ངོའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བ་ན་འཛིག་རྟེན་སྤྲ་མ་ལས་འཕོ་ཞིང་བྱི་མར་སྦྱེ་
 བར་ཡང་རྣང་སྟེ་ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་མེ་ལོང་ལ་བཞིན་མ་འཕོས་ཀྱང་རྣང་བ་དང་།
 ལྷ་བ་དཔག་ཚད་བཞི་བྱི་ཉིས་སྟོང་གི་སྟེང་ནས་འགོ་བའི་ག་ཟུགས་བརྒྱན་ས་གཞིར་
 རྒྱ་སྟོད་དུ་འཆར་བ་དང་། མའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་ན་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་
 རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡང་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་མའི་འཆི་བའི་ཕྱང་པོ་ཡང་གཞན་ལ་སྦྱེ་བའི་
 ཕྱང་པོ་ཡང་གཞན་ཡིན་པས་སོ། །ཆད་པ་མིན་ཏེ་ཐ་མའི་འཆི་ཕྱང་འགགས་པ་དང་མ་
 འགགས་པ་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱང་པོ་མི་འབྱུང་གི་ འོན་ཀྱང་འཆི་ཕྱང་འགགས་པ་དང་སྦྱེ་
 ཕྱང་འབྱུང་བ་ནི་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཕོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་

རིས་མི་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བ་ཡང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་
 པོ་བསྐྱེད་དེ་ཀླན་ནས་མནར་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་དབྱེ་བར་འཕེན་ཞིང་
 བྱམས་པའི་སེམས་ཡུན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོངས་པའི་རྒྱལ་པོར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདྲ་བའི་རྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལས་བྱས་པ་བཞིན་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་
 གི་རྒྱལ་ཡང་། ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་གོང་བུ་
 ལས་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཐག་པས་སྒྲུལ་བུ་དང་། ཅི་རྒྱུད་ལས་རེ་ལྟེ་དང་།
 ས་བོན་ལས་སྒྱུ་གུ་དང་། སྒྱབ་མ་ལ་སོགས་པ་མིའི་ནན་ཏན་དང་ཞོ་ལས་མར་འབྱུང་
 བ་འདི་ནི། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཕྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྲུལ་མ་ལས་ཕྱི་མར་
 འབྱུང་བའོ། །ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་
 སྲིད་པ་ལས་ཆོས་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་
 བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་པོ་ཞེས་སོ། །མདོར་ན་དང་པོ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་
 མ་ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལས་སྲིད་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 བས་ཀྱི་ལ་ཐུག་པར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཅིང་བར་མ་ཆད་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ།
 འབྱུང་བ་ནི། བཤེས་སྲིད་ལས། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་དེ་ལས་ནི། རྣམ་ཤེས་དེ་
 ལས་མིང་དང་གཟུགས་རབ་འབྱུང་། དེ་ལས་སྐྱེ་མཆོད་དུག་སྟེ་དེ་དག་ལས། དེག་
 པ་ཀླན་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱབ་པས་གསུངས། དེག་པ་ལས་ནི་ཆོར་བ་ཀླན་འབྱུང་སྟེ། །
 ཆོར་བའི་གཞི་ལས་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། སྲིད་པས་ལེན་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་
 བ་སྟེ། དེ་ལས་སྲིད་པ་སྲིད་ལས་སྐྱེ་བ་ལགས། སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་མུ་ངན་ན་ཀྱང་། །
 འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཆི་དང་འཛིགས་སོགས་ཀྱི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡུང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
 འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲུལ་མ་སྒྲུལ་མ་ལས་ཕྱི་
 མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ནང་གི་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་

ནམ་མཁའ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཁམས་སྤྱད་འདུས་པའི་ཆ་ལས་བསྐྱེད་པས་ན་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་ཆེ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་སྟེ་རྒྱུན་ཆགས་དང་། སྐད་ཅིག་ལ་རྫོགས་ཚུལ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་བཞེད་ཚུལ་སོ་སོར་གོང་དུ་སྟོན་པ་ཙམ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་ནི་ལུགས་འབྱུང་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ལུགས་ལྡོག་མུང་འདས་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱད་མཐོང་བ། སངས་རྒྱུ་གསུང་གི་གནད་ལ་རིག་པའི་ཕྱིར། ཁན་ཏན་བསམ་པས་དེ་དོན་རྟོགས་པར་བྱ། །** ལུགས་ལྡོག་མུང་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལམ་ནི། འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་སུ་འཇུག་པ་བཅུ་གཉིས་པོའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་དེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལྡོག་སྟེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་གོམས་པར་བྱས་པས་དང་པོའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལྡོག་གོ། དེ་ལོག་པས། དེ་ལ་བརྟེན་པ་གཞན་རྣམས་རིམ་གྱིས་ལྡོག་སྟེ། སྤྱིད་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཟད་པས་འཁོར་བའི་གནས་ལས་བསྐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། རྒྱེ་བ་འགགས་པས་འདི་ཀུན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། དེའང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་འཁོར་བ་འགྱུབ་པའི་ལས་རྒྱ་ནས་མ་བསམ་གས་པས་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འཁོར་བར་སྒྱེ་བ་མེད་དེ་འདུ་བྱེད་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ཕྱིར་མཁས་རྣམས་འདུ་མི་བྱེད། ཅེས་སོ། འབྲས་བུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། སངས་རྒྱུ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མི་ལམ་རྒྱ་མ་ལུ་བུའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་སུ་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་དེས་ནི། བདག་དང་གཞན་དང་ཡོད་མེད་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་དུས་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལ་མི་རྟོག་སྟེ། བདག་ཏུ་སྤྱོད་པ་སོགས་དགོ་སྟོང་བས་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཡོ་དང་བཅས་པ་ལ་མི་གཞོལ་བས་འཛིགས་ཆོག་སུ་ལྟ་བ་དུངས་ནས་ལྟུངས་ཏེ་

མི་སྐྱེ་མི་འགག་པའི་ཚེས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཚེས་ཀྱི་ཕུང་
པོ་མཐའ་དག་གི་གནད་ལ་རེག་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་རེག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱ་ཤེར་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་། །ཀྱན་འབྱུང་དང་ནི་འགོག་
པ་དང་། །ལམ་ཉིད་དེ་དག་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདེན་
པ་གཉིས་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ནན་ཏན་དུ་བསམས་ནས་
ཐོས་པའི་ལམ་དུ་མ་བཞག་པར་དེ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པས་
འདིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་སྣ་ལུ་ལྡང་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་ལྟར་སྤྲོད་ཡང་ཅུང་ཟད་
ཅིག་སྒྲོས་པའོ། །**འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་དང་བདེན་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་**
པར་ངེས་པའི་སྐྱབས་གཉིས་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

༣ གཙོ་བོ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐྱབས།

སྐྱབས་གསུམ་པ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་བདུན། ལྟ་བ་རྣམ་དག་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན། བདག་མེད་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་ཚུལ། རྩོན་འགོ་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་བཞིའི་
མདོ་ཆིངས། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལམ་དུ་གཞུག་པ། དངོས་གཞི་བདག་མེད་
རྣམ་གཉིས་བཤད་པ། རྣགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་བྱད་པར་དབྱེ་བ། སྐྱེ་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་
ལྟ་བར་མདོར་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **འཆི་བ་མེད་གནས་མུང་འདས་དོན་གཉིས་ལ། །སྒྲིབ་ཅུ་མ་རིག་**
སྤྱོད་གཉེན་ཤེས་རབ་ཉིད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་དེ་ཡིས་ལྟ་བ་དག །ཐབས་ཀྱིས་སྤྱོད་
པ་དག་འགྱུར་རྣམ་དག་གི །ལྟ་སྤྱོད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་མུར་དུ་གོལ། །འཆི་བ་མེད་
པའི་གནས་ཞི་བ་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉིས་

བ་ཡིན་ལ། དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ནམ་ཙུ་བ་སྒྲོང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་འདུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འང་སྒྲོང་ས་པ་མ་རིག་པ་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་
 ཤེས་རབ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ། དེ་གང་ཞེན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །
 ཤེས་རབ་དེ་ཡིས་ལྟ་བ་རྣམས་པར་དག་ཅིང་ངེས་པའི་དོན་ལ་སྟོ་གྲོས་མཚོག་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་འང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་སུ་
 ལེན་དགོས་པར་རིག་ནས་ལེགས་པར་སྤྱད་པས་སྒྲོད་པ་རྣམས་པ་དག་ཅིང་དྲང་བའི་དོན་
 ལ་སྟོ་གྲོས་མཚོག་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྟ་སྒྲོད་རྣམས་པར་དག་པ་ཡ་བྲལ་དུ་མ་
 སོང་བར་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བས་སྤྱར་དུ་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གསུངས་
 མོ། །བྱད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གཞིལ་
 ཞིང་འབབ་པའི་བྱིར། ཐོག་མར་ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ། ལོག་ལྟའི་སྒྲོན་
 སེམས་དེ་རྩྱལ་ཤེས་ནས་སྤང་། ཡང་དག་ལྟ་བའི་ངེས་དོན་བཅའ་ཏེ་བྱང་། ལྟ་སྒྲོད་
 དེ་གཉེས་ལས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་དྲང་ངེས་ཆོས་
 ཀྱི་ལུང་པོ་མཐའ་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གཞིལ་ཞིང་འབབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་ལ་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བཅའ་བ་ནིད། ཆོས་
 དབྱིངས་དེ་ཐོབ་པའི་དངོས་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་ལྟ་བའི་གནས་ལུགས་གཏན་
 ལ་དབབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་
 སྤྱད་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་མི་བཟད་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཆ་དང་བཅས་པ་
 བྱི་སྒྲོན་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམས་
 པར་བརྟགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་དེའི་རྩྱལ་ཤེས་ཤིང་ངེས་པ་རྟོག་པར་བྱས་ལ་
 སྤང་དགོས་ཏེ། དེ་འང་བྱི་རོལ་ཏྲག་ཆད་དུ་སྒྲིབ་བ་དང་རང་སྤྲེ་དངོས་སྒྲིབ་བ་རྣམས་ཀྱང་

མཐར་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བཞི་དབུ་མའི་ལམ་མཚན་གྱི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཤིང་རྟ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ངེས་དོན་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་སྟོགས་སུ་མ་ལྟར་བའི་སྒྲོ་གྲོས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་བའི་དབུང་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབད་ནས་བཙལ་ཏེ་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཚུལ་སྒྲོས་པ་ནི། **མ་རིག་རྒྱ་བྱས་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ། །** བྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི། **གཉིན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །** མ་རིག་པས་རྒྱ་བྱས་ནས་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཉིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་ང་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་སེམས་སྒྲོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལ་ང་བདག་ཏུ་ཡོད་པར་འབྱུལ་བའི་འཛིན་ལྷ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་འཛིན་སྤངས་ཅན་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་ནི་གང་ཡང་ཆ་མ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་པ་རྣམ་པ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་བྱིར་དེ་ལས་མ་རིག་པ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་ཡང་། འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་སྒྲོ་བྱིན་ཅི་ལོག་གོམས་པའི་ས་བོན་གྱི་མཐུ་ལས་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེའང་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བྱེ་བའི་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ནི་མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པ་དེ་ནི་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིན་ལྷ་དེ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་ནི། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེའི་དང་པོ་གསུམ་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་གྲོགས་ཡིན་པས་ན།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་དང་རྩ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་
 པ་ཉིད་དོ། །སྦྱིར་བདག་ཅེས་པའི་སྐད་དོན་ལྷ་རྒྱལ་ཞེས་ཡོད་ལ། དེ་སྦྱོར་ཡངས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ལ་ཡང་མ་སྟོས་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་ལ་བདག་
 ཅེས་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྦྱོར་དོག་པར་ན་
 སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་
 བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །དེ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི་འཛིན་ཆོག་སེལ་ལྟ་བུ་
 ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་འཛིན་ཅིང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྤང་པོའི་ཆོག་སེལ་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་འདི་ཡང་
 ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྦྱངས་པ་ན་འདི་ཡང་སྦྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ནི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བདག་
 ལྟ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སེལ་གྱི་གྱུར་པའི་བྱིར་དོ། །དེ་ལ་བདག་ལྟ་
 མ་རིག་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དབྱེད་ནས་མ་སྦྱངས་ན་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་ཐབས་མེད་ཅིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་བདག་ལྟ་སྦྱོང་
 མི་རྣམས་པས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་
 དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོན་འགོ་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་བཞིའི་མདོ་ཆིངས་བཤད་པ་ནི། **འདུས་བྱས་**
ཆོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མི་རྟག་ཅིང་། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་རང་
བཞིན། །ཀྱན་ཉོན་རྣམས་བྱང་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། །ཕྱང་འདས་འབའ་ཞིག་ཐར་
པ་ནི་བ་སྟེ། །བསྟན་པ་སྦྱི་ཡི་བཀའ་རྟགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། །ཤེས་པར་བསམས་ནས་
ཐོག་མར་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད། །བདག་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་

བྱེད་པ་ལ། ལྷ་བ་བཀའ་ཉག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞེ་ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་ན། བདག་
མེད་པའི་དོན་ལའང་མཐའ་རྒྱ་ལེགས་པར་ཚོད་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་དཀའ་བར་གསུངས་
པས་ཐོག་མར་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་བྱི་ནང་གིས་བསྐྱེས་པའི་
འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དུས་ནམ་ཡང་ཉག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་བྱིར་མི་
ཉག་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། མི་ཉག་པ་དེའང་རགས་པའི་མི་ཉག་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་
བ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་འགག་བཞིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྐད་ཅིག་
ཀྱང་གནས་པའི་རང་དབང་མེད་པ་ཕྱ་བའི་མི་ཉག་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྐད་
ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཟད་པས་སྐད་ཅིག་མར་ཚོགས་པ་བཞིན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དེ་དང་
མཚུངས་པ་དང་། ཞོན་པ་པོ་དང་བཞོན་པ་གཅིག་འགོ་ལ་ཅིག་ཤོས་མི་འགོ་བ་མི་སྤྲིད་
པ་བཞིན་དུ་དབང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་སྟེ་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཡང་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ་གནས་པའི་
རང་དབང་མེད་པར་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་
ཕྱ་མོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཏེ་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱེས་ཅམ་ནས་སྐྱག་བསྐྱེལ་བའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །གང་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཅན་དེ་ནི་བདེ་སྐྱག་གི་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་སྟེ་
རང་ཉིད་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། ཚོས་གང་མི་ཉག་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ནི་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་གང་ལ་དམིགས་
ན་ཉོན་མོངས་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ཅིང་དེ་དག་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། དེའང་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱག་
བསྐྱེལ་དུང་འགོ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱེལ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རིགས་པས་སྐྱབ་
མི་དགོས་ལ། འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་རྣམས་པར་དབྱེད་པ་དང་ལྷན་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་
བོས་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱེལ་དངོས་སུ་རྟོགས་བྱས་པའི་བྱིར་དེའང་རིགས་པས་སྐྱབ་མི་དགོས་

ཤིང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་དུ་རིགས་པས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
 ཡིན་པར་མི་ཤེས་པར་བདེ་བར་འཛིན་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་དོ། །དེའང་
 འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་སྦྱེ་ཞིང་འཛིན་པ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ཡིན་པས་གནས་པའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ལ། གནས་པའི་རང་
 དབང་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་དོ། །དེའང་
 ཞིག་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད་པར་ཞིག་ན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན་པར་ལྟ་
 ཞོག། ཞིག་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བར་མ་གཅིག་ཞིག་
 ན་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་ནི་ཡིན་ཏེ་འཛིན་པ་དེའང་རང་དབང་མེད་པར་ཞིག་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །བདེན་བཞིན་ནང་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་
 ཀུན་འབྱུང་རྒྱ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འབྲས་བུར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་
 པ་ཞེ་སྒྲིབ་གི་ཀུན་ནས་བྱུངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་སྒོག་གཅན་པའི་ལས་བྱས་
 བ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བདེན་པས་དཔྱུལ་བའི་ཡུང་པོ་བྱུང་
 པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་ནི་སྤྱུག་ཀུན་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགོ་བ་ཡོད་
 པས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཀུན་འབྱུང་རྒྱ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་འབྲས་བུར་མ་དེས་སོ། །
 སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་
 རང་རང་གི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་མི་གནས། དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་འབྱུང་ཞིང་།
 མཐར་འཛིན་པར་འབྱུང་བས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་ཏེ། དཔེར་ན།
 རྒྱ་ས་བོན་ལ་ཆུ་ལུང་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེལ་བས་ས་བོན་གྱི་གནས་
 སྐབས་དེ་ལ་མི་གནས་པར། དེའང་ཡོངས་སུ་ཞིག་སྟེ་སྤྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་འཛིན་
 པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་དེ་ཡོངས་སུ་ཞིག་སྟེ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་རྟག་ཏུ་མི་གནས་པར་མཐར་འཛིན་པར་འབྱུང་

བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་
 ཞིང་བདག་མེད་པ་སྟེ། སྤྱིར་དངོས་པོ་ལ་བྱེད་པ་པོ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་མི་མཐུན་པའི་
 རྒྱལ་རྒྱུར་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཉོན་མོངས་དང་
 ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོར་རྒྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ལས་ལྷ་གྲ་སྟེ་བར་
 འཛིན་པ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་པ་སྟོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྒྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་
 པ་པོ་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་བའི་སྟོར་རྒྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ལས་དགེ་སྤྲིག་གི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བ་དང་།
 ལས་སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་དང་། ལས་དགེ་བ་
 བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་མྱོང་བ་ཡང་བྱེད་པ་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 སོ་སོར་ངོ་བོ་ཉིད་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། སྤྱིར་བཏང་ཅམ་དུ་ལས་དགེ་སྤྲིག་ལས་
 འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་འབྱུང་བ་ངེས་པར་ཡིན་ཀྱང་། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་
 ཟག་གི་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་དབང་ལྷག་སོགས་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པ་ལྟ་བུས་ནི་ནམ་
 ཡང་བྱས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ལས་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་བ་དང་། བྱས་པ་ཁུད་
 ཟ་བ་དང་། ལས་འབྲས་སོ་སོར་མ་ངེས་པ་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱང་སྤྱང་ཐམས་ཅད་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུར་བས། སྤྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གཡེལ་བར་འབྱུར་
 བའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་སྟོ་མི་བཟད་པ་ཆེན་པོ་འོ། །དེས་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་
 གིས་སྟོང་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྤྱང་ལ་མ་འགགས་པར་
 རྟོགས་ན་ཁ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་ན་འགོག་པ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་འཕྱོང་བ་རར་
 འབྱུར་ཏེ། དེའང་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཆོ་
 བ་བསྐྱེད་པ་མི་བརྟན་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་འདས་འབའ་ཞིག་གཏན་དུ་བདེ་

བའི་ཐར་བ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཞི་བ་ཡིན་ལ། དབྱེན་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་མུང་འདས་དང་། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་པ་ལའང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཞེད་པའི་
བྱུང་པར་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་སྤྱིར་པོ་ཙམ་འབྲས་བུའི་སྒྲུབ་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྤྱིའི་བཀའ་ཉལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་ནི། དཔེར་ན་འབངས་
རྣམས་རྒྱལ་པོ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་ཉལ་འཆད་ཞིང་དེ་ལས་འདའ་བར་བགྱིད་མི་
བརྟུབ་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འདི་ལས་
ནམ་ཡང་འདར་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་བསམས་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་
ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

བཞི་བ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལམ་དུ་གཞུག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་མཐའ་
གཉིས་སྤང་བའི་ཚུལ། བྱེ་བྲག་དབུ་མའི་ལུགས་སྒྲོལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ནས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཏེ། །ཡུལ་ཅན་དོན་
དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་སྒྲོས་གཙོད་རང་སྡེའི་ལུགས། །
ཡིན་སྤྱིར་དངོས་སྒྲུ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལུགས་ཀྱི། །ཉལ་ཆད་སྤངས་ཀྱང་སྒྲོ་སྒྱུར་མཐའ་
རུ་ལྷུངས། །ཡང་དག་པའི་སྒྲོ་གྲོས་རྣམ་པར་དག་རུང་ཆེད་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེ་ནས་
ཉལ་ཆད་སྒྲོས་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་གཞུག་དགོས་ཏེ། དེར་
འཇུག་པའི་ཐབས་ནི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཤེས་བྱའི་
ཡུལ་ལ་སྒྲོས་པ་གཙོད་པ་ནི་རང་སྡེ་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་
མཐའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པས་ཉལ་ཆད་རང་
རང་གི་ཐད་སོར་སྤངས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལུགས་དང་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་གཞུག་ན་
སྒྲོ་སྒྱུར་གྱི་མཐའ་རུ་ལྷུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ལ་སྤྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་། དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། འདིའི་མཚན་གཞི་**

ནི་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་ཐེག་ཆེན་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། རང་སྟོང་པ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་བྲལ་དུ་
ཤེས་པ་དང་། གཞན་སྟོང་པ་རྣམས་སྟོས་བྲལ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་ཤེས་པ་
སྟེ་རིགས་གསུམ་དུ་ངེས་པའོ། །སྤྱིར་ནི་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་ཀྱང་
སྦྱ་བ་པོ་རང་གི་སྟོང་ར་མཐའ་གཉིས་བཀག་ནས་དབུ་མ་སྦྱ་བར་སྦྱོམ་སྟེ། འོག་མ་
འོག་མས་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྦྱོ་བཏགས་པ་ནི་རྟག་མཐའ་དང་། གོང་མ་གོང་
མས་ཡོད་བཞིན་དུ་མེད་པར་སྦྱར་བ་བཏབ་པ་རྣམས་ནི་ཆད་མཐའ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
སྤངས་པའི་དབུ་མ་ནི་རང་ལུགས་སུ་སྦྱ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རང་སྟེ་བྱེ་
བྲག་སྦྱ་བས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ལུགས་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཅིག་
གིས་འཇིག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤངས་ལ། རྟུལ་སྤྱོད་པ་ཆ་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་
པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྟོང་རོ། །མདོ་སྟེ་པས་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་འགག་
པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྟོང་ལ། རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་ཆད་
པའི་མཐའ་སྟོང་རོ། །སེམས་ཙམ་པས་ཀྱན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པའི་
མཐའ་སྟོང་ལ། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྟོང་རོ། །དབུ་
མ་པས་ནི་རང་བཞིན་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བས་རྟག་པའི་མཐའ་སྟོང་ལ། ཀྱན་རྩིབ་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་ཆད་པའི་མཐའ་སྟོང་རོ། །གཞན་སྟོང་པས་ཀྱན་རྩིབ་
གཞན་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་པས་རྟག་མཐའ་སྟོང་ལ།
དོན་དམ་རང་བྱུང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་གཤེས་ལུགས་སུ་གནས་པས་
ཆད་མཐའ་སྟོང་རོ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བདེན་དང་མི་བདེན་མང་། །གནས་ལུགས་
སྟོས་བྲལ་སྤང་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་དུ། །རྟོགས་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་དབུ་མའི་
ལུགས། །ཕལ་ཆར་སྟོ་སྦྱར་གྱི་མཐའ་རུ་ལྷུང་བ་དེའི་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ལྟ་བ་

དེ་དག་ཅུང་ཟད་བདེན་ཀྱང་ལལ་ཆེར་མི་བདེན་པ་མང་ལ། གཤེས་ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་
 དང་། དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པའི་འོད་གསལ། སྤང་ཚུལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་བདེན་པ་ནི་དབུ་མའི་
 ལུགས་ཡིན་ཏེ། །ལྟ་འདོད་མདོར་བསྟན་ལས། བྱེ་བྲག་སྤྱང་མདོ་སྟེ་དང་། །རྣལ་
 འབྱོར་སྒྲོན་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ། ཅུང་ཟད་བདེན་དང་མིན་བདེན་ཉིད། །ཐམས་
 ཅད་བདེན་པ་དབུ་མའི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་མཐའ་གཉིས་སྤངས་
 པའི་ལམ་མདོར་བསྟར། སྒྲོན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་དང་། ལྟ་བ་
 ལ་ལྟོས་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཀུན་བྱང་གི་ཚོས་རྣམས་
 མེད་པར་ཁས་སྤངས་ན་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ཞིང་། འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་
 བསྐྱད་པའི་ཀུན་བྱང་གི་ཚོས་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཀུན་
 བྱང་གི་ཚོས་རྣམས་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན་སྒྲུར་འདོགས་པའི་མཐའ་ཉིད་དུ་ལྷུང་བས་
 མཐའ་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ནས་སྒྲོན་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྒྲོབ་
 པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐའ་གཉིས་ནི། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐའ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ན་
 སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཁས་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་གཅིག་དང་དུ་མ་
 ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ན་
 ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་ཉིད་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཁས་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ནས་ལྟ་བས་སྒྲོས་པ་གཙོན་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབུ་མའི་ལྷགས་སྒྲིལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སྒྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་རང་སྟོང་དང་། གཞན་སྟོང་གི་སྒྲིལ་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ཡི་ལྷ་བའི་ཡུལ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད། །བདག་གཉིས་བཀག་པའི་དངོས་དང་མེད་དགག་ཆ།** །དབུ་མའི་ལྷགས་སྒྲིལ་དེ་ཡི་ལྷ་བའི་ཡུལ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་མེད་པའི་དོན་ཏེ། ཅི་ཞིག་མེད་ན། བདག་གཉིས་པོ་ལོ། ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་རྒྱུན་གྱི་དོན་ཏེ། དེའང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ན། དགག་བྱ་བ་དག་གཉིས་བཀག་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་ལ། རང་སྟོང་དུ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ན། བདག་གཉིས་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པའི་ཆ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་སྟོང་ནི། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དགག་བྱ་དགག་གཞི་ཉིད། སྟོང་ཚུལ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་རང་སྟོང་ལྷགས། དབྱེ་བ་བྱི་ནང་གཉིས་སྟོང་སོགས་བཅུ་དྲུག ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་རང་གཞན་སྟོང་བཞིར་འདུ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོང་པའི་གཞི་ནི་ཆོས་ཅན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལ་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་སྟོང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །གང་གིས་སྟོང་པའི་དགག་བྱ་ཡང་དགག་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་དེ། མདོར་ན་གང་ཟག་དང་། ཆོས་གཉིས་སོ། །རི་ལྟར་སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི། དགག་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས། དཔེར་ན་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་བཞིན་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་གང་གི་ཆེ་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྱུང་པ་དེ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་ཆེ་བྱུང་པར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་སྒྲིལ་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་རྣམས་ལྟ་ཞོག །དེར་རུང་བའི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་

རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དེ་
 ཡི་རང་བཞིན་དེ། ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་། །དེ་བཞིན་ན་བ་སྟུང་དང་སྟེ། །
 ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྟོང་གཞི་ནི་ཆོས་ཅན་ཕྱི་ནང་གཉིས་
 སྟོང་སོགས་བཅུ་དྲུག་ །དེ་དག་བསྟུན་དངོས་པོ་དངོས་མེད་རང་བཞིན་གཞན་དངོས་
 བཞིར་འདུ་སྟེ། དེའང་རི་རྒྱུད་དུ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་སྟེ། བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་
 པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། །

དེའི་དང་པོ་ནི། མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲུ་མཆེད་དྲུག་པོ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གཟུགས་སོགས་ཕྱི་ནི་སྒྲུ་མཆེད་དྲུག་པོ་དག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 ཕྱི་ནང་སྒྲུ་མཆེད་དེ་ཉིད་ལ་འཆད་ཀྱི། དབང་རྟེན་ཁོག་པ་ལ་བཤད་པ་མེད་དོ། །དེ་
 དག་གིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་བཤད་ནས། དེ་
 དེས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཞེན་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་
 བཞི་པ་འཆད་ལ། དེའི་ཆོས་ཅན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་
 གོ། །སྟོང་ཉིད་བཞི་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འད་ཡོད་དོ་ཞེས་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་འཛིན་པ་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ལྟ་པ་ནི། བཅུད་དང་སྟོང་

གྱི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ལ་བྱབ་པའི་བྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དྲུག་པ་ནི་དོན་དམ་
 པའི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །འདི་ཡང་ལྷ་བཙུངས་
 གྱི་དང་། ལྷག་མེད་གྱི་ཐུང་འདས་ལ་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་
 ལས་འདས་པ་དང་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་གང་རུང་ངོ། །བདུན་པ་དང་
 བརྒྱད་པ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི། །སྟེ་འཛིག་གནས་གསུམ་བཙུངས་པ་དང་
 བྲལ་བའོ། །དགུ་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་
 རྟེ། སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་དབུ་མའི་ལམ་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་བྱའོ། །བཅུ་པ་
 ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི་འཁོར་བའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་དོར་བ་མེད་པ་ནི། སྟེར་
 དོར་བ་ཞེས་པ་ནི་དོར་བྱ་སྟེ་སྟོན་གྱི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་
 རྟེ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་གྱི་མིང་ངོ། །བཅུ་གཉིས་པ་རང་བཞིན་ནི། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་
 པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་དང་སྟོང་ཉིད་བཞི་པའི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་
 ལྷག་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་རང་བཞིན་
 དུ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་དུ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་
 པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པའོ། །བཅུ་
 བཞི་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གཞུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་
 བས་རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་སྟེད་པའོ། །བཙེ་ལྷ་པ་མི་
 དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་པོ་སྟེ། དེ་འང་རི་རྒྱུད་དུ། ད་ལྟར་བ་འདི་མི་
 གནས་ཤིང་། །འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་འཆད་དགོས་
 གྱི། བཅུ་ལྷག་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་མི་དམིགས་པའི་དོན་དུ་མི་འཆད་དོ། །བཅུ་
 དྲུག་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་

ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོས་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ནས། སྟོས་
 མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞིར་བསྡུ་བ་ནི། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་སུ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སྤྲུང་ཡང་། རབ་འབྱོར། དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །
 དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 ངོ་། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་བཞིར་
 གསུངས་པ་སྟེ། དེའང་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་བསྡུ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུ། ཀུན་བདེན་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་
 འདུ་ཞིང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རྟོག་པའི་
 སྒྲོན་ནས་རང་བཞིན་དང་། གཞན་དངོས་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་བསྟན། དེ་ལྟར་སྟོན་
 པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་
 མེད་པར་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀུན་
 རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་དག་གི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞན་གྱི་དངོས་
 པོར་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་བྱ་ཞེན། འདྲུག་འབྲེལ་དུ་རྒྱ་
 མཚན་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡེ་
 ཤེས་གྱིས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དེས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དང་།
 ཀུན་རྫོབ་ནི་འཁོར་བ་ལས་མ་འདས་ལ། འདི་ནི་དེ་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་གི་སྟོལ་ནི། དགག་གཞི་ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱ་

བརྟགས་དང་གཞན། །དེ་ཡིས་སྟོང་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་རྣམས་སྤྲ། །དབྱེ་བ་བཅུ་
 བཞི་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་བཞེད། །དགག་གཞི་ཡོངས་གྲུབ་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོས་
 པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། དགག་བྱ་ཀྱན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གཉིས། སྟོང་ཚུལ་དགག་བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་གཞི་ལ་སྟོང་བས་ཡོངས་གྲུབ་
 ཉིད་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་སྟེ་གཞན་སྟོང་གི་སྟོལ་འཛིན་པ་
 རྣམས་སྤྲོ། །འདིར་གསེར་མདོག་པཎ་ཆེན་གྱིས། གང་སྟོང་པའི་གཞི་ནི་གཞན་
 དབང་སྟེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་གོ །དགག་བྱ་ནི་ཀྱན་
 བརྟགས་པ་སྟེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ལའང་
 གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 གཉིས་སོ། །རི་ལྟར་སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི། དགག་བྱ་དེས་དགག་གཞི་དེ་གཞན་སྟོང་
 གི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། རང་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་ཀྱན་
 བརྟགས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ནི་དགག་གཞི་གཉིས་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་
 པོ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་གྱི། དེའི་རང་གི་ངོ་བོར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་
 ཟུང་བ་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །སྤྱིར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བཤད་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་
 བཞིར་རྒྱས་བར་དབྱེ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་བར་བཞེད་དེ། བཅུ་
 བཞི་ནི། རང་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་རང་སྟོང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །དོན་དམ་
 འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །མཐའ་འདས་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་དང་། དོར་མེད་རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། །མཆོན་ཉིད་ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྟོང་
 པའི་གཞི་ནི། དབྱས་མཐའ་ལས། ཟ་བ་པོ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །གནས་ཀྱི་གཞི་ནི་སྟོང་པ་

ཉིད། །དེ་ཡང་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་
 འདིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ལུས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། །དེ་དག་གི་སྟོང་གཞི་ཆོས་
 ཅན་ནི་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དང་། །ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་། །དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ཁོག་
 པ་དང་། །དེ་དག་གི་རྟེན་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་ཏེ། །ཀུན་
 རྫོང་གི་བདེན་པ་འོ། །བཞི་པོ་དེའི་སྟོང་ཉིད་མདོར་སྲུང་དུ་གཤམ་པའི་ཡེ་གཤམ་ནི་ལྟ་དང་
 དུག་པའི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཏེ། །དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །དུག་པོ་འདིའི་
 སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། །སྟོང་ཉིད་
 ཕྱི་མ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ནི་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། །རི་རྒྱུད་དུ།
 དགོ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྟག་རྟ་སེམས་ཅན་ཡན་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་བ་
 སྟོང་པར་མི་བྱའི་ཕྱིར། །དགོ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་
 བྱའི་ཕྱིར། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དག་
 བྱའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་
 གིས་ནི་སྟོང་ཉིད་ཕྱི་མ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཅན་
 བརྒྱད་པོ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །དགོས་པ་གང་གི་
 ཕྱིར་དུ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་ཅེན། །མཐར་ཐུག་གི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགོ་
 བ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གནས་སྐབས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 དགོ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ནས་དགོས་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་པའི་ཕྱིར་
 དུ་དབུ་མའི་ལམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་
 སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །རྟག་རྟ་དུ་དགོ་བ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 དགོ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །སྒྲོ་བྱུང་གི་དྲི་མས་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་བཞིན་

དུ་གནས་པའི་རིགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་
 སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིས་པའོ། །དེའང་སྟོང་ཉིད་དང་པོ་བཞི་ནི་
 ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། བྱི་མ་བཞི་ནི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །
 ཅིས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་དགོས་པ་དེ་དང་འདིའི་བྱིར་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་འཁོར་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་ན་སྟོ་བ་སྟེས་ཏེ་འཁོར་བ་
 གཏོང་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 མཚན་བཟང་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི་
 རང་སྟོང་གི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་སྟོང་པའི་
 རྩལ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཞན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་
 ལ་སྟོང་པའོ། །བསྐྱས་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་གཉིས་ཀྱང་ལྷོག་པས་བྱེ་བ་ཡིན་
 ཏེ། །དགག་བྱ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དངོས་པོ་མེད་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དགག་བྱ་དེ་བཀག་པའི་ཤུལ་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཞག་
 གོ། །འདི་གཉིས་སྟོང་ཉིད་ཐ་དད་རང་རྒྱ་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་
 རེ་རེ་ལའང་སྟོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བསལ་བའི་སྟོ་ནས་བཞག་
 དགོས་པས་འདི་གཉིས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འགོ་དགོས་
 པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་འོ། །མཐའ་གཉིས་པོ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་

གི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་དང་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་འདེབས་པ་ལ་བཤད་དོ། །

ལྷ་པ་དངོས་གཞི་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བརྗོད། བདག་མེད་དངོས་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་གོགས་བྱེད་རྣམ་གཡིང་རྟོག་པ་བཅུ། [སེལ་བའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་སོ།] [སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ནི་རྣམ་གཡིང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུ་ལས། སེམས་ཀྱི་གཡིང་བ་རྣམ་པ་བཅུས། [གཞན་ལ་སེམས་ནི་རྣམ་གཡིངས་པས། ། དྲིས་པ་རྣམས་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི། [ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་སྐལ་པ་མེད། [ཅིས་གསུངས་སོ།] [རྟོག་པ་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་འམ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་མདོར་བསྟུ་ན། གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དབྱེད་བས་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་བདག་མེད་དངོས་དབྱེད་པ་ལ་ལྷ། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད།

གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གྲངས། དབྱེད་དོན་དབུ་མ་སོ་སོའི་ལུགས་ངེས་པར་བྱེད་པ། ཤིང་རྟ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུབ་པར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། ཐོག་མར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གནད་དོན། [དགག་བྱ་བདག་གི་ངོ་བོ། [དགག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རྟོགས་བྱེད། དབུ་མའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་བྱི་ནང་གཉིས། [བྱུང་མོང་ཉིད་བྱིར་སྟོན་དུ་གཏན་ལ་དབབ། [དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་རགས་པ་དང་།

བདེན་མེད་ཀྱང་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རགས་པ་ཙམ་ནི་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་བདག་མེད་སྤྱོད་
མོ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
དང་། གྲུན་རྫོང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་གཏན་ཐེབ་པ་ན་གང་
ཟག་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པས་བཏགས་པ་དེའང་རང་གི་ངོ་
བོས་སྟོང་པར་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྡོན་དུ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ནི། **དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཐག་པའི་སྐྱུལ་བཞེན་དུ། །ཐ་མལ་སྟོ་ལ་རང་
མཚན་བདེན་ཞེན་ཉིད། །**ཆོས་བདག་དེའི་ངོ་བོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། །
རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་
དག་ནི། གོར་མ་ཆག་པ་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་
ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་ལྟན་སྐྱེས་
ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཐ་མལ་པའི་སྟོ་ལ་སྐྱར་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་
གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་
ནི་ཐག་པའི་སྐྱུལ་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞེན་
དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པའི་ཆེ་རིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་དགག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། **སྐྱིབ་གཉིས་རྩ་བ་བདག་
འཛིན་རྒྱ་ཕྱིར་དགག། །**དེ་ལྟ་བུའི་མངོན་ཞེན་དེ་ནི་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་
རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། རི་སྤྱང་སྤང་བོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱང་དེ་ལ་
རར་འཛིན་ཡོད། །རར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཡང་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྤྱོད་མ་ལས། འཁོར་

གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། ། ཅེས་གསུངས་
སོ། །དེའི་མྱིར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྒྲུངས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་
འདོད་པ་དག་གིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྒྲུང་དགོས་
ཤིང་། དེའང་ཡུལ་བདེན་དངོས་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུང་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་
ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྤིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་དབྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤྲོད་བར་ནི་
ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་རྟོག་ཚུལ་ནི། བྱེ་མདོར་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
མེད་ཀྱང་། །ཆོས་ཅན་ཉི་ཆེ་བའི་སྤྲོད་དུ་གཏན་ལ་འབབས། །ཤེས་བྱེད་དབྱུང་པས་ཅི་
ཡང་མ་རྟོན་པ། །བདེད་མེད་དོན་འཛིག་འདི་པའི་སྤྱི་ལུགས་མྱིར། །ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རགས་པ་ཙམ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ་སྤྱི་རོལ་པ་
ལའང་དེ་ཡོད་པ་དབྱུང་པའི་རྒྱན་སོགས་ལས་བཤད་པས་སོ། །དེས་དེའི་འགལ་ལྷན་
གྱུར་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རགས་པ་མགོ་གཞོན་པར་བྱེད་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ལམ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཙམ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་པས་འཛིན་
པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མི་སྤིད་ཅིང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་
བའི་རྩ་བ་དང་ཡང་བྲལ་བའི་མྱིར་རོ། །དེའང་གྲངས་ཅན་པས། བྱེ་རོལ་དོན་གྱི་
སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས། སེམས་དེའང་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་ཐིམ་པ་ན་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་སོང་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་མདོར་ཆོས་ཅན་མཐའ་དག་
གི་སྤྲོད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པར་མ་བཤད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་མེད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་ཉི་ཆེ་བའི་སྤྲོད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པར་བཤད་
པས་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེའང་བྱེ་སྤྱིའི་གཞུང་དུ་བྱེ་དོན་རགས་པ་བདེན་

མེད་དུ་བཤད་ལ། མདོ་སྤེལ་པའི་གཞུང་དུ་ནི་དེར་མ་ཟད་རྫས་སྤྲོག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་བྱེ་
བའི་སྤྲོག་པ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་གང་ལ་
དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ན་ཅིའང་མ་རྟོག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བདེན་
མེད་ཀྱི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ནི་ཆོས་འདི་པ་དག་གི་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེའང་རི་རྒྱུད་དུ།
གང་ལ་བཙམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་འཕྲག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞེན་
དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་ཞེས་དང་། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཁས་སྒྲུངས་ཕྱིན་
ཆད་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་ཀུན་གྱི་
གཞུང་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། མདོ་སྤེལ་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ཡིས་རི་
ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །ཅེས་སོགས་སྤྲོག་པ་གཞན་
སེལ་བདེན་མེད་དུ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་སོ། །**སེམས་ཙམ་**
རང་ལུགས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་འདོད། །དབུ་མས་གཞལ་ན་གཉིས་སྟོང་ཤེས་
པ་ཉིད། །དོན་དམ་འདོད་ཕྱིར་ཆོས་བདག་སྤྱོགས་གཅིག་ལུས། །གྲུབ་མཐའ་འོག་
མ་དེ་དག་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་
ཀ་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་དབུ་མའི་རིགས་པས་གཞལ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་
གི་ཤེས་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བདག་གི་སྤྱོགས་གཅིག་ལུས་པས་
བདག་མེད་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །གང་ཟག་གི་བདག་ཕྱར་རགས་དང་།
ཆོས་བདག་རགས་པ་ནི་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པས་
ནི། །གཟུང་བ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་
པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་བདག་

མེད་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་དབུ་མའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ནི། དབུ་མའི་གཏན་ཆེག་
 མང་ཡང་འཕགས་ལུགས་ལྷས། ༼སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་བྱུང་འཇུག་ངེས་པ་འབྲེན། །
 ཟླ་བས་གཟུང་བ་བཀག་ནས་དེ་མེད་པའི། ༼རྟགས་ཀྱིས་འཛིན་པ་འགོག་དང་ཀུན་
 རྫོང་གཅིག་ ༼སྟོང་པའི་རིགས་པས་ཆོས་ཀུན་སྟོང་གཉིས་གསུངས། ༼དབུ་མའི་
 ལུགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཐོགས་མེད་སྟུ་
 མཆེད་སོགས་སྟོབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་སྟོལ་མང་ཡང་། འཕགས་པ་སྟུ་སྟུབ་ཀྱི་
 ལུགས་སུ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་བཞི། རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་བཅས་
 ལྷ་པོས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བྱུང་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲེན་པའི་
 ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ༼ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
 འབེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་
 ཤེས་པ་བཀག་གྲུབ་པས། ༼དང་པོར་ཤེས་བྱ་བཀག་པར་མཛོད་པ་ཡིན། ༼ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་གཟུང་བ་བཀག་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གཟུང་བ་མེད་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་འཛིན་པ་འགོག་པའི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། རི་སྐད་དུ། གཅིག་གི་ལྷ་པོ་
 གང་ཡིན་པ། ༼དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྷ་པོ་ཉིད། ༼ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོང་གི་ཆོས་
 གཅིག་རང་སྟོང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱ་རི་སྐད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
 པ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། ༼དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ཉིད་ནས་དབུ་མའི་ལམ་
 དུ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ༼གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་
 སོ་སོ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་དོན་རགས་པ་ལྷ་སུ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕེབ་ཀྱང་

གྲུབ་མཐའ་དབང་གིས་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ཁ་མི་སྒོ་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དབྱེད་པ་ལ་ལྷ། །དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
གནད་དོན། བདག་མེད་དེའི་ངོ་བོ། །དེ་དགག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གྲུབ་མཐའ་
སོ་སོའི་རྟོགས་བྱུང། དབུ་མའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **སྤྱི་ནང་ལྷ་བ་གང་ཟག་བདག་གིས་དབྱེ།** །སྤྱི་པ་ལའང་གོང་སྒོས་
ལྷ་རྩལ་ཆོས་བྱི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པ་དང་སྤྱོད་པ་དགོ་བའི་ཆ་ཡོད་པས་སྤྱི་ནང་
གི་ལྷ་བའི་བྱུང་པར་དངོས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་དབྱེ་དགོས་ཏེ།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལའང་རགས་པ་གྲུབ་མཐའ་བརྟགས་པ་དང་།
ལྷ་བ་ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་འཛིན་པས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་།
འཛིན་ལྷ་ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་གཟུང་བྱུང་ལྷ་བའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་རང་
གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་མ་རྟོགས་ན་ཆོས་བྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་མི་རུས་པས་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མ་རྟོགས་ན་ཆོས་བྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི། **ངོ་བོ་ལྷན་སྒྲིས་དང་དང་ཡིར་འཛིན།** །གང་ཟག་གི་
བདག་ཅེས་གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ནི། རུད་འགོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
རང་ལ་བྱུངས་སུ་ཡོད་པ། དང་དང་ཡིར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
ངོའི་སྒྲུལ་པའི་རྫོམ་པར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་
ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་
ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་
རང་བཞིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །འདི་ལྷ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་རྒྱ་
སྒོ་བརྟགས་པ་ལྷ་རྩལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་མོད། འཛིན་པ་དེས་ཐ་སྐྱོད་ལ་འཇུག་པར་

ནུས་པ་ལི་ཕྱིར་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ང་ཐར་ལམ་དུ་འཇུག་ངའི་ཐར་
ལམ་ནི་འདི་ཉིད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལི་ཐ་སྟོད་སྟོ་ཚོགས་འཛིག་རྟེན་
ལ་གྲགས་ཤིང་གཞོན་པ་མེད་པ་ལི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་ལས། འཛིག་ཚོགས་ལྟ་དང་
བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟར་ང་དང་ངའི་ཞེས་བརྟན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
དངོས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི། །ཡོད་ཅིས་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ཡིན། །
ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་དགག་དགོས་པ་ལི་རྒྱ་མཚན་ནི། **དེ་ལས་གཞན་ཤེས་ལྟ་ཀུན་**
འབྱུང་ཕྱིར་དགག །འདི་ཐ་སྟོད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་རིགས་པས་
དགག་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་ཉོན་
མོངས་ཅན་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་
ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །
འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་བས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། ། ཞེས་
དང་། འཇུག་པ་ལས། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། བདག་གི་འདི་
ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་
ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བ་སྟོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་
བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅིས་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་རྟོག་བྱུང་ནི། **རྟོག་ཚུལ་བྱུང་ལས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་**
ཀུན་རྟོགས་ །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྟོད་དབུ་མ་པ་ལས་གཞན་ལ་མེད་པས་
རྟོགས་ཚུལ་སྟོ་ཙམ་དང་མཐའ་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པ་ལི་བྱུང་པར་ལས་གང་ཟག་བདག་
མེད་ཙམ་ནི་རང་སྤེའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོ་བ་བཞི་ཀུན་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྟོ་བའི་
གཞུང་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བརྟན་ན། མདོ་སྤེའི་པས་

ཁས་ལེན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེའི་ཕྱིར་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གིས་གཏན་ལ་ཐེབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་རུས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་གཉིས་པོའི་མཚན་གཞི་ཡང་། བྱད་གཞི་ནང་གི་དངོས་པོའི་སྟེང་དུ་བྱེད་པ་པོའི་བདག་བཀག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དང་། བྱད་གཞི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་རགས་པ་རྩ་ས་གྲུབ་བཀག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་དངོས་པོའོ། །དེ་ལྟ་མ་པས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པ་གཞིར་བཅས། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བཞེད་དོ། །

ལྷ་པ་དབུ་མའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ནི། **།ཕུང་ལྷ་བདག་མིན་བདག་ལ་དེ་མི་ལྷན། །གཙིག་ལ་གཙིག་མེད་རྣམ་པ་ཉི་ཤུའི་དོན། །སྒྲུབ་བྱེད་གིང་རྟའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཀག།** སྒྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདིའི་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཞུང་ཆ་ཅན་ནོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕུང་པོ་གང་རུང་དེ་ལ་དུས་ཏྲ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་ཅིང་། གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་རང་གི་གཉེན་དང་ཉེ་དུ་ཁང་ཁིང་སོགས་ལ་འང་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་ན་འདིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སོ་ཞེས་རྟོག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་རའཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཞུང་ཆ་ནི་དངོས་མེད་དོན་སྒྱི་ཡིན་

ནོ། །དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ངོར། །གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ལྟ་
 བོག་ །ཐ་སྙད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ངོར་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མོད།
 མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་ངོ་དང་བསྐྱུན་ནས། །གང་ཟག་དང་
 སྐྱེས་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཅིང་། །དེའང་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དོན་དུ་ནམ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། །དེའི་སྤྱིར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱིང་། །ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་བརྟགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཡུལ་དགག་
 པ་ལ། །འཛིག་ལྟའི་ཡུལ་སྤྱིར་དགག་པའི་རིགས་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་གསུངས་གྱིང་
 གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུའི་ཡུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ནི། །སྤྱིར་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྤེལ་ནས་སུ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ནི། །སྤང་བོ་ལྟ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་ལྟ་དང་། །བདག་ལ་སྤང་བོ་ལྟ་བོ་རེ་རེ་བཞིན་
 གྲོགས་སམ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་པར་འཛིན་པ་སྟེ་བཅུ་དང་། །རྟེན་བདག་ལ་སྤང་བོ་
 ལྟ་བོ་རེ་རེ་བཞིན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་འཛིན་པ་སྟེ་བཅོ་ལྟ་དང་། །རྟེན་སྤང་
 བོ་ལྟ་བོ་རེ་རེ་ལ། །བདག་རྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་འཛིན་པ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་
 ཡང་བཤེས་སྤྱིང་ལས། །གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདག་ །གཟུགས་དང་
 ལྡན་མིན་གཟུགས་ལ་བདག་གནས་མིན། །བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་
 དུ། །སྤང་བོ་ལྟ་ག་མ་བཞི་ཡང་སྟོང་རྟོགས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སྤང་
 བོ་ལྟ་རེ་རེ་ནས་དབྱེ་ནས་བདག་མ་ཡིན། །བདག་དངོས་མེད་ལ་སྤང་ལྟ་དེ་མི་ལྡན།
 །སྤང་བོ་ལྟ་ལ་བདག་དང་། །བདག་ལ་སྤང་བོ་ལྟ་སྟེ་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་ལྡན་པས་རྣམ་
 པ་ཉི་ཤུ་ས་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་བྱེད་སྟོབ་དཔོན་ཁྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐྱེས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་རིགས་
 པ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པར་མཛོད་པ་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལྟར་ཏེ། །དེའང་
 རྣམ་པ་གསལ་བར་བཛོད་ན། །ཀ་མ་གྱི་ལའི་སྒྲོམ་རིམ་དང་བོ་ལས། །གང་ཟག་ནི་

ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གྲུད་ན་མི་དམིགས་སོ། །གང་ཟག་ནི་ཡུང་པོ་
ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་
དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཡུའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པར་གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་
མི་རུང་བའི་གང་ཟག་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་དང་ང་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་འབྲུལ་བ་ཁོ་ནའི་འོ་ཞེས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རང་
ལུས་ཉིར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་སྒྲོ་བ་དྭགས་ནས་ངའོ་སྟེ་མ་དུ་རྫོམ་པའི་རར་འཛིན་གྱི་
བདག་འདི་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་གམ་
ཐ་དད། གལ་ཏེ་གཅིག་གམ་སྟེ་མ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཡུང་པོ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མ་སྐྱེངས་བ་དང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། བདག་
ནི་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཡུང་དང་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་ཡུང་པོ་
རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་། བདག་ནི་སྤར་མཐོང་བ་
ཉིད་དུ་ལྟར་ངོ་ཤེས་པར་རྫོམ་པ་སོགས་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཁྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཡུང་པོ་རྣམས་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་།
བདག་ནི་བདག་གཅིག་ཡུང་གནས་སོ་ཞེས་སོགས་གཅིག་ཡུང་འཛིན་པར་ཁྱོང་བས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་འཛིག་གི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་རིགས་པས་
གྲུབ་ཅིང་། བདག་ནི་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ངའོ་ཞེས་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པར་ཁྱོང་
བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པོ་སྟེ་མ་ན་དེ་འང་མ་ཡིན་
ཏེ། ཡུང་པོ་ལས་གཞན་པ་ལ་རར་འཛིན་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུང་པོའི་མཚན་
ཉིད་དང་བྲལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་ན་དོན་བྱེད་ལུས་པ་

དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དུ། རྩ་ཤེལ་ས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་
 བ། སྤྱི་དང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་པོ་འི་
 མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཟུགས་
 དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་སྤང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཙམ་
 དུ་ཟད་ལ། དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ནི་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་
 ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་འཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རིག་པ་འང་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་
 ལ་དམིགས་པ་མི་རིགས་སོ། །སྤང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་གི་རང་བཞིན་
 དང་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མེད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་
 གྲུང་མ་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོང་འདི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་
 སྟམ་ན། འདི་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཏྲོག་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མ་
 ཡིན་ལ། གཏན་ཚིགས་འགའ་ལའང་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་གྲུང་མ་ཡིན་ནོ།
 འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ངའོ་སྟམ་
 པར་སྟོམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྱུལ་དུ་འབྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་
 བ་སྤང་པོ་འི་ཚིགས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་གང་ཟག་སོགས་སུ་བཏགས་
 གྱི། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་ན་བདག་གི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་གྲུང་མ་གྲུབ་
 སྟེ། མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་དག་སྟོང་ངམ་བུམ་ཟེ་གང་ལ་ལ་དག་བདག་གོ་སྟམ་
 དུ་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉི་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་འོ། །
 དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཤིང་རྩའི་མིང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་

ལྷར་དབྱེད་པས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འང་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མ་དམིགས་ན་དེའི་བདག་གི་བ་མིག་སོགས་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ཏེ། ཕ་ཤེ་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅིང་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་བུས། རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་གྱུར། །ཞེས་སོ། །**དབུས་མཐའ་གང་ཟག་བདག་ལྟ་རྣམ་པ་བཅུ། །གཉིན་པོར་མཁས་པ་བཅུ་སོགས་རིགས་གཞན་མང་། །**རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པའི་གཞུང་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུངས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་གཅིག་ཤུར་འཛིན་པ་དང་། དེས་དངོས་པོ་གཞན་དང་གཞན་སྦྱིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱར་ལྟ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཟ་བ་པོར་ལྟ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོར་ལྟ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་པོར་ལྟ་བ་དང་། རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་གནས་ཏེ་རྟོན་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། གྲོལ་བ་དང་མ་གྲོལ་བར་ལྟ་བ་སྟེ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་མཁས་པ་རྣམ་པར་བཅུར་གསུངས་སོ། །དེ་འང་དང་པོའི་གཉིན་པོར་ཡུང་པོ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དུ་མ་སྣ་ཚོ་གསལ་པ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉིན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་ལ་མཁས་པ་ནི། གཉིས་པའི་གཉིན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་ནི་རྒྱའི་དོན་ཡིན་པས་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལ་མཁས་པ་ནི་བདག་རྒྱར་ལྟ་བའི་གཉིན་པོར་འགྱུར་པོ། །སྟེ་མཆེད་ལ་མཁས་པས་ནི་གསུམ་པའི་གཉིན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པའི་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་

འབྲེལ་ལས་ཡུལ་ཉི་ཤེས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་ནི་བཞི་
 པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན་རྟོན་འབྲེལ་
 ཅུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་
 ལྷ་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་འདི་རྣམས་གང་ལ་འདར་བདག་གིས་
 དབང་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན། མཐུན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་
 མཁས་པ་ནི་དྲུག་པའི་གཉེན་པོར་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ནི་བདག་པོའི་རྒྱེན་མ་
 ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཉི་ལྔ་རྩ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་
 ལ་མཁས་པ་ནི་བདུན་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ་དུས་གསུམ་གྱིས་སྒྲེ་འགག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པས་བརྒྱད་པའི་
 གཉེན་པོར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
 བྱང་བའི་གནས་མ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་དང་
 ཕྱི་མ་གཉིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་
 དགུ་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པས་
 བཞི། བཅུ་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་
 མང་བས་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ་ལྷ།
 དེ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པ།

གཉིས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ། དེས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ད་
 མ། རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀུན་བདག་མེད་ཡིན་ཕྱིར་ངོ་བོ་ལ། །དབྱེར་མེད་དགག་བྱ་
 བདེན་གྲུབ་དང་བདག་གཉིས། །ལོག་པའི་ཆ་ནས་དེ་དང་དེ་རྩུ་འཛོག། །གང་ཟག་དང་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་དྲོ་བོ་གཅིག་ཅིང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་
ཡང་། སྤང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་། དྲོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་
བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་གཞིའི་ཆོས་ཞིག་
དངོས་པོ་འཛིན་དུ་མེད་ཀྱང་། དེ་ཞིག་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱུང་
གཞིའི་ངོས་བཟུང་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ང་དང་བདག་ནམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། བུམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། དེའི་བདག་མ་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་
ལ་དྲོ་བོ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཀྱང་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་ཡིན་ཡང་། དགག་བྱ་ང་བདག་ལོག་པའི་ལྷོག་
ཆ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་དགག་ཆ་བདེན་གྲུབ་ལོག་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་དེ། དགག་བྱ་ལོག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་དང་དེ་རུ་འཛོག་པ་སྟེ་ལྷོག་པས་
དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། **དགོས་པ་རིགས་ཅན་གཉིས་**
པོ་རྗེས་བཟུང་བྱིར་། །བདག་མེད་གཉིས་དྲོ་བོ་དབྱེ་བ་མེད་ན་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་
དབྱེ་བའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་
རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྒྱལ་
བས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པ་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་བསྟན་ན་ལའོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་
མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྟོན་དང་མི་ལྟན་
པས་དེ་ལ་བསྟན་ཡང་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་བསྟན་པ་

ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་དགོས་པ་
དེའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་དབྱད་པ་ནི། **དགག་བྱའི་ཡུལ་དངོས་ཤེས་**
བྱར་མི་སྲིད་ཀྱང་། །ཡུལ་ཅན་འབྲུལ་བས་དེ་དར་འཛིན་ལ་བཏགས། །བདག་མེད་པ་
གཉིས་པོ་འདིའི་ཡུལ་གྱི་དགག་བྱ་དངོས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་གཅིག་
རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་གྲགས་
ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཇམ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཞིག་མི་
སྲིད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་འབྲུལ་བས་དེ་དར་དེར་འཛིན་པ་ནི་བདག་
མེད་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྟེ། མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ཏྲོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དེ་ལྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་དགག་བྱ་དངོས་མི་སྲིད་པས་སྤང་རྒྱ་མེད་
ཅིང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དགག་བྱ་ལོག་པར་ཏྲོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ལ། བདག་འགོག་པར་
བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱ་ཡུལ་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་
ན། འབད་པ་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་དེ་སྤངས་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པ་
སུས་ཀྱང་དགག་པར་མི་རུས་ཤིང་། དངོས་ལ་གནས་ལ་མེད་པ་ཞིག་སུས་ཀྱང་སྐྱབ་
མི་རུས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ནི། **རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་བསམ་བྱུང་ཁྱད་པར་**
ཅན། །དོན་དམ་ངེས་བྱེད་ཆོད་མའི་དང་པོ་སྟེ། །གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་གསལ་བའི་
རིགས་བསྐྱུ་ན། །དགག་རྟགས་འགྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་འགལ་ལྷ་དམིགས། །སྤྱིར་
རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་བསམ་བྱུང་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ངེས་བྱེད་
ཆོད་མ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། །དེ་འང་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དེ་ལ་གསལ་
བའི་དབྱེ་བ་མང་ཡང་རིགས་བསྐྱུ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་ལ་དགག་བྱ་བདེན་པ་

འགོག་པའི་དགག་རྟགས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་གི་དང་སྒོ་བསྐྱུན་ན་སྐྱབ་རྟགས་
མི་སྲིད་པ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་
དངོས་བསྐྱུན་སྐྱབ་རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་དོན་དམ་ངེས་བྱེད་དུ་མི་འགོ་ཞིང་བསྐྱབ་བྱར་
སོང་ཆོད་ནི་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དགག་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བླ་མ་མཆིས་པ་དང་
འགལ་བླ་དམིགས་པ་གཉིས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ནི་བྱི་མ་དང་གཞན་རྣམས་སྐྱ་མ་
ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་བཤད་པ་ནི། **དོན་དམ་**
དཔྱོད་བྱེད་རིགས་པ་ཀུན་གྱི་གནད། །བྱད་གཞི་བཟུང་ནས་ངོ་བོ་མ་འགལ་དང་།
བྱད་ཆོས་འགལ་བ་འཆོལ་ཞིང་དཔྱོད་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ངོ་བོ་འགོག་པ་གཅིག་དུ་
བྲལ། །བྱད་པར་འགོག་པ་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གཉིས། །གཙུག་པོ་ཡིན་ཏེ་གཞན་
དག་ཡན་ལག་ཙམ། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དབུ་མའི་མཆོད་བརྗོད་དོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་
བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཀུན་གྱི་གནད་ནི། དང་པོ་བྱད་གཞི་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཞིག་བཟུང་
ནས། དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་མ་འགལ་བ་འཆོལ་བ་དང་། དེ་དང་དེའི་བྱད་པར་སོགས་
འགལ་བ་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད་དམ། ངོ་བོ་ལྟོ་
ལྟོར་ཞབས་ཞུ་ཆུ་སྟོར་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ན། བྱུ་མ་པའི་ཁ་ཡང་
ལྟོ་བ་ལྟོར་བ་ཡིན་པར་བྲལ། བྱུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །
དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་རྣམས་ལས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ནང་གཤེས་པ་གཉིས་ཅར་བདེན་
མེད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་རྣམས་པ་ནི། ངོ་བོ་འགོག་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་དང་། བྱད་
པར་འགོག་པ་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གཉིས་གཙུག་པོ་ཡིན་ཅིང་། དབུ་མའི་གཞུང་གི་
གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་རྣམས་བྱངས་གཞན་དག་མང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་དེ་དག་གི་ཡན་
ལག་ཙམ་ཡིན་ལ། གཏན་ཆོགས་དེ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་དབུ་

མའི་མཚོད་བརྗོད་དུ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་
 སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགོ་མེད་པ། །ཐ་དད་
 རོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སྒྲིས་པ་ཉེར་ཞི་ཞིར་བསྟན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཅུ་བའི་གཏམ་ཆོག་སྐྱེས་པ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་
 ཅན། མཐར་འགག་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པ་མེད་དེ། དང་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་རྩིར།
 ཡང་རྩི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་པ་
 མེད་པའི་རྩིར་དང་། ཡང་རྩི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། འོང་བ་མེད་དེ།
 སོང་བ་མ་གྱུབ་པའི་རྩིར་དང་། ཡང་རྩི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆད་
 པ་མེད་དེ། རྟག་པ་མེད་པའི་རྩིར། ཅེས་བཞོད་པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཅུ་བའི་གཏམ་
 ཆོག་སྐྱེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་དབྱེད་དོན་དབུ་མ་སོ་སོའི་ལུགས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། རང་
 རྟོང་དང་། གཞན་རྟོང་ངོ་། །

དང་པོ་ནི། **རང་རྒྱུད་ལུགས་སུ་དངོས་ཀྱི་བདེན་མེད་སྒྲུབ། །དེར་ཞེན་རྟོག་
 རྟོང་རྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཤལ་འགྱུར་སྒྲིས་འགོག་སྒྲིས་བྲལ་སྒྲུབ་མི་བྱེད། །**
 རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དབྱོད་ཅིང་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ། དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཐོག་མར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ།
 དེའི་འོག་ཏུ་བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་སྤང་བྱུང་ཤེས་ནས་བདེན་མེད་དམ་
 རྟོང་ཉིད་དེ་རྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཐག་གཅོད་ཅིང་སྒྲུབ་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་
 གཉིས་ཀ་སེལ་བའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་ལྟ་བ་མཐར་ཐིམ་པ་ནི་མིན་ཏེ་རྟོག་པ་དང་བཅས་
 པས་སོ། །ཤལ་འགྱུར་བས་སྒྲིས་པའི་ཆོག་སྐྱེས་རིགས་པའི་རྣམས་གངས་མང་པོས་འགོག་
 པར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་ནི་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གསོར་མི་རུང་བའི་

དུག་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་གོང་དུ་སྒྲོམ་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱད་པར་བྱུན་མིན་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་ལུགས། །སེམས་
ལས་གཞན་མེད་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས། །གཉིས་མེད་ཆོས་དབྱིངས་རྩོམ་རྩེའི་
གནས་བདུན་པ། །དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་རྣམས་ལས་བྱད་པར་བྱུན་མིན་གྱི་
གནད་གསང་མང་པོས་བརྒྱན་པ་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བ་
ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་ཆ་བ་ཆེན་པོས། སེམས་ལས་
གཞན་མེད་པར་ནི་སྒྲོམ་རིག་ནས། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །སྒྲོ་དང་
ལྡན་པས་གཉིས་པོ་མེད་རིགས་ནས། །དེ་མི་ལྡན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ནམ་གུད་
ནས་མ་གྲུབ་པར་ཐག་གཅོད། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ།
དེ་ནས་འཛིན་པ་འང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་
སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་རྩོམ་རྩེའི་གནས་
བདུན་དང་ལྡན་པ་ད་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །

དེ་ཉིད་བསམ་བྱུང་གིས་ངེས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་སྒྲོམ་ན། སེམས་ཅན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྟིང་པོ་སྟེ། །གང་ཟག་བདག་དང་མི་མཚུངས་སྒྲོམ་པ་བྲལ། །འཁོར་
འདས་དབྱིང་མེད་བདག་མེད་ཙམ་ལས་གྲོལ། །སྒྲུང་བཅས་སྒྲུང་མེད་རྟེན་འབྲེལ་
ལས་ཀྱང་འདས། །དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་བཤེས་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་
སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ཅིང་
བཞུགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་པོའི་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་
མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་ངོ་པོ་མི་
འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་རྣམ་

བ་ཀྱན་ཏུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བས་སོ། །རང་གི་ངོ་བོ་
 ལ་ལམ་འདས་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་རྒྱུ་
 བར་བཞག་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་པར་ལྷ་བ་ཙམ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བ་
 དོན་དམ་བདེན་གཅིག་ཏུ་གདོད་ནས་གྲུབ་པ་དང་། སྤང་བཅས་སྤང་མེད་དམ་དངོས་
 པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཅར་ལས་གྲོལ་བས་འདུས་མ་བྱས་དངོས་དོན་དམ་བདེན་
 པའི་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དོན་དམ་དེ་ཉིད་རྟོག་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་
 གསུངས་པས་དོན་དམ་རྟོག་འབྲེལ་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །**སྒྲོ་བུར་སྒྲོན་སྟོང་བྲེ་མེད་**
ཆོས་མི་སྟོང་། །བསལ་བཞག་བྱུར་མེད་རང་བྱུང་རིག་པས་རྟོགས། །སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་
 སྒྲོ་བུར་གྱི་སྒྲོན་ནམ་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་བྲེ་མེད་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱིས་མི་སྟོང་པར་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་དྲི་མ་བསལ་བ་དང་
 ཡོན་ཏན་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་སྟོགས་པ་བ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའམ་རང་བྱུང་གི་རིག་པ་དྲི་
 མ་མེད་པས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །**སོ་སྒྲི་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་དང་པོ་**
པས། །བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ལྷ་བར་མི་དབང་གསུངས། །རྗེས་དཔག་ཡུལ་མིན་སྒྲི་
རྟོག་ལས་འདས་ཕྱིར། །ཚུལ་དེ་འཕགས་ལས་གཞན་སྟོར་རྒྱུད་དཀའ་བས། །ཅོད་
པའི་ཆོས་ཀྱུར་འདིར་ནི་མ་སྒྲོས་སོ། །ཚུལ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཡང་། །རྒྱུད་
 བྲེ་མའི་འགྲེལ་པར། མདོར་བསྟན་ན་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་
 པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྷན་པར་བཞག་སྟེ། བཞི་གང་ཞེན་འདི་ལྷ་སྟེ། སོ་སོ་སྒྲི་པོ་
 དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་
 པོ་འདི་ནི། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བར་ལྷུང་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མཛོན་པར་

དགའ་བ་རྣམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་
མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་སོ་
སྦྱེའི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་མ་ཟད་ཉན་རང་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་
བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་
སྟོང་པོའི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུར་མི་དབང་བ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་དང་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་ལ་སོགས་
པས་གསལ་བར་གསུངས་པས་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་རིགས་
ཤེས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སོགས་རྟོག་གའི་ཐ་སྙད་དང་རིགས་པས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་ལུགས་དེ་ནི་སྐྱོ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟ་བུས་ན་སྟོང་པོའི་རྒྱལ་སྐྱོ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་
པ་ལས་གཞན་ཀྱི་སྟོར་རྒྱད་དགའ་ཞིང་སྐྱོ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་འགལ་འདུལ་སྤངས་བས།
དུས་སྐབས་འདིའི་དབུ་མ་པར་གྲགས་པའི་རྟོག་གེ་ཕྱོགས་ཙམ་རིག་པ་བསོད་ནམས་
རྒྱུ་ཞིང་སྟོ་གོས་ཟབ་མོ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་རོར་གནས་ལུགས་ཇི་ཙམ་ཟབ་
པ་དེ་ཙམ་དུ་སྟོ་སྦྱར་ཀྱི་བཞི་སྟེད་ཅིང་རྟོན་པ་བཞི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་ནས་རྩོད་པའི་
ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིའི་གྲུབ་མཐའི་གནད་གསང་རྣམས་འདིར་ནི་མ་
སྟོས་པ་རྟོགས་པར་འདོད་ན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་
རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་ཤིང་རྟ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་རྒྱུབ་པར་གདམས་པ་ནི། **ཤིང་
རྟའི་སྟོལ་གཉིས་སོ་སོའི་རྒྱལ་རྟོགས་ནས། །དགོངས་པ་གཅིག་རྒྱུབ་སྟོ་སྦྱར་ཉེས་
ལས་གྲོལ། །མདོ་རྒྱུད་ལྟ་བུའི་དྲི་མེད་མིག་ལྡན་འགྱུར། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟོན་
མེད་དུ་བསྟན་ཅིང་འཕགས་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་རྩོད་པ་མེད་པ་འཇམ་གྱིང་མཛེས་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གྲུ་ཐོགས་གཉིས་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ལ་**

མཆོག་དཔལ་གྱི་བྱུང་པར་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བཞི། རང་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དཔལ་ཅིང་སྒྲོ་གྲོས་སྤར་ཁུང་ཐུག་པ་སྟེ། དེས་ན་གིང་རྟེན་སྒྲོལ་འབྱེད་གཉིས་སོ་སོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་ལ། གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དཔུ་མའི་དོན་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་རྟོགས་གིང་ཚུབ་ན་སྒྲོ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉེས་པ་དུ་མ་ལས་གོལ་ཞིང་། མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལ་ལྟ་བུའི་དྲི་མ་མེད་པའི་སྒྲོ་མིག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོལ་གཉིས་པོ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་། རགས་པ་སྤྱི་དང་སྤྱི་བ་ནང་། སྒྲོས་གཅོད་སྒྲོམ་དོན་སོགས་སུ་རྟོགས་ནས་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུའང་འགལ་འདྲའི་སྒྲོན་གྱིས་མ་རེག་པར་སོ་སྒྲིའི་སྒྲོས་བརྟགས་ལས་གོལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། དྲུག་པ་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དཔུ་མའི་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲིའི་བཞེད་པ་དང་། བྱུང་པར་གར་གྱི་དབང་པོའི་བཞེད་པ་བཞོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲགས་སུ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བའི་ཐབས་གྱིས་བྱུང་། །སྒྲོས་བྲལ་ཡུལ་ལ་བྱུང་མེད་རང་སྟོང་ལུགས། །གཞན་སྟོང་ཡུལ་ཡང་སྒྲོས་བྲལ་ཅམ་པོ་མིན། །རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་བྲ་པ་ལྟ་བུར་བཞེད། །ཁ་ཅིག་སྒྲོས་བྲལ་ཅམ་ཡང་ཐབས་གྱི་ཕྱིར། །པལ་པའི་མེ་དང་ཅན་མེ་ལྟར་གསུངས། །གསང་སྒྲགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ལྟ་བུ་དཔུ་མ་གང་གི་དགོངས་པར་གནས་གེ་ན། འདི་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་སོ་སོས་རང་སྒྱུགས་སུ་དྲངས་པའི་བཞེད་པ་མང་ཡང་དངོས་བསྟན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་གིན་ཏུ་མཐུན་ཅིང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཞུང་ཆོད་ལྡན་རྣམས་སུ་འད་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཤས་ཆེ་ལ། བོད་དུ་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་དུ་བྲགས་པའི་དཔུ་མ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཚུལ་གྱིས་བཞེད་པ་ཐ་དད་དུ་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཐབས་བྱས་པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་གྲུབ་པ་ལས། སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲགས་པར་ཕྱིན་བྱུང་པར་མེད་ཅེས་བཞེད་**

པ་རང་སྟོང་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་དང་མཚུངས་པ་ལ། ཡུལ་
 སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་པ་ཙམ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་པ་
 ཉིད་རྒྱལ་བྱ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལས་འདས་ཤིང་བྲ་པ་བྱི་སྒྲུང་བརྟན་ཏུ་བྱུང་གཞན་སྟོང་པ་
 རྣམས་བཞེད་དོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་པ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དོ་བོ་ཙམ་དུ་སྒྲགས་པར་བྱིན་མཐུན་
 གྲུང་། ཐབས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཚུལ་ལ་སྒྲགས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་ཏེ། པལ་པའི་མེ་ལས་ཙན་གྱི་མེ་རིག་བྱ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆ་བ་ལྟར་ཡིན་
 བོ་གསུངས། སྤྱིར་ས་སྒྲུབ་སོགས་ནི་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཞག་
 ཅིང་། ཆོས་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་སྒྲགས་པར་བྱིན་བྱུང་པར་མེད་གྲུང་ཆོས་ཅན་སྒྲུང་
 ཡེ་ཤེས་སུ་ལྟ་བུ་སྒྲགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ས་པའ་གྱི་དགོངས་གཞི་སྒྲ་མ་ཡིན་
 ཅིང་བྱི་མ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བདེ་སྟོང་ཟབ་གསལ་སྒྲགས་ཀྱི་དབུ་མ་ལ། །བྱུང་ཆོས་དབུ་**
མའི་བྱེད་ལས་སྟོང་ཉིད་ཐབས། །གཞི་ལ་ལས་བྱེད་ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་བཞིར། །
གསུང་གི་དོ་རྗེ་འོད་མཚན་འཆང་བས་བཞེད། །འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་
 སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ན་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲེ་འཇིག་སྤངས་པས་
 ཟབ་ཉི་ཅིང་གསལ་བ་སྟེ་བྱུང་པར་བཞི་ལྷན་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་དབུ་མའི་མཚན་གཞི་ཡིན་
 པ། བྱུང་ཆོས་ཨ་བ་རྩུ་ཏི་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་སོགས་ཐབས་ལམ་དབུ་མའི་བྱེད་
 ལས། རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་སོགས་སྟོང་ཉིད་འཆང་ཉལ་ཐབས་གཞན།
 གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲུང་གཞི་དང་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པའི་
 ལས་ཉིད་པ། ཆོས་ཅན་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲུ་མཐར་བུག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི་དང་ལྷན་
 པ་གསུང་གི་དོ་རྗེ་འོད་མཚན་ཅོད་པན་འཆང་བ་དུག་པ་བྱུང་བྱོགས་ཀྱི་པ་རྗེ་ཏ་འཇམ་
 དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བས་བཞེད་དོ། །

བདུན་པ་སྐྱེ་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་ལྷ་བ་མདོར་བསྐྱབ་བ་ནི། གཤེས་ལ་མེད་ན་
 བལྟས་པས་མི་འགྱུར་ཞིང་། ༼སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཆོ་རྒྱ་འབྲས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། ༼རྟོན་
 ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་འགག་མེད་གང་ཡིན་པ། ༼དེ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཟུང་འཇུག་ལྷན་སྐྱེ་ཆ། །
 མོལ་བ་བཀུས་པས་དུང་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྷ་ར་དངོས་པོ་གཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མེད་ན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དབྱད་པ་འཇམ། རྟོག་སྒྲོམ་གྱིས་དེར་
 བལྟས་པས་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་
 ཉིད་འོད་གསལ་བའི་དོན་གོ་ཡུལ་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་དོན་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་མ་སྒོངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་གདངས་རྟོན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་འགགས་པ་མེད་པར་འཆར། དེའི་གཤེས་སྐྱེ་མེད་མདོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་གཡོས་པས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཤེས་
 རབ་པར་ཐོན་ནས་ཐུག་སྐྱེ་ཆོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་དོན་མཐར་
 ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། ༼གཙོ་བོ་ལྷ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྐྱབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

༤ གྲོ་ལྷོག་རྣམ་བཞི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐྱབས།

སྐྱབས་བཞི་པ་གྲོ་ལྷོག་རྣམ་བཞི་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་གཉིས། ཐོས་བསམ་གྱི་
 ལག་རྒྱུས་སྒྱིར་བསྟན་པ། གྲོ་ལྷོག་རྣམ་བཞི་ཉེ་བྲག་ཏུ་དེ་ཉེ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཐོས་བསམ་ལག་རྒྱུས་རིས་མེད་བསྟན་པ་དང་། ༼བསྟན་འཛིན་
 ཀུན་ལ་བཅོས་མིན་དད་པ་སྐྱེ། ༼ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུངས་ལས་འབྲས་ཞིབ་མོར་སྒྲིད། །
 གསུངས་རབ་གདམས་པར་ཤར་བས་རྒྱུད་གྲོལ་ཡང་། ༼ཐ་མལ་གྲོ་སྒྲ་བཅོན་ཐབས་
 རྒྱར་བ་ཡི། ༼མན་ངག་ལུགས་ཀྱི་གྲོ་ལྷོག་རྣམ་པ་བཞི། ༼དེ་ལྷ་ར་ཐོས་པ་ཕྱོགས་མེད་
 དུ་བྱས་ཤིང་དེའི་དོན་རིགས་པས་ཞིབ་མོར་བསམས་པས་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་

རབ་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་སྦྱིས་པའི་ལག་རྗེས། རིས་སྤྱུམ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྦྱི་དང་། བསྟན་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་གཤེན་གཉིན་བྱང་
པར་ཅན་ཀྱན་ལ་རྒྱུ་མཆོན་གིས་ནས་བཅོས་མིན་གྱི་དད་པ་སྦྱེ། སློ་སྦྱོ་མ་སྤྲ་བཅན་དང་
རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཆོས་ལུགས་ཅམ་ལ་ཞེན་པའི་སྤྱོད་སྤྱུལ་སྤྱུངས་པར་
གཟུ་བོར་གནས་ཤིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤྲང་སྤྲང་མ་འཆོལ་བར་ཞིབ་མོར་སྦྱིད། རྒྱལ་
བའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཆེག་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པར་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བའི་
གདམས་པར་ཤར་བས་རྒྱུད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཐོས་བསམ་གནད་དུ་སོང་བའི་ལག་
རྗེས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཕྲན་ཆོགས་
ཆེད་དུ་བསམ་པ་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་། ཐོས་བསམ་ཚུལ་བཞིན་མ་ལུས་པའམ། ལུས་
ཀྱང་ཐོས་དོན་རྒྱུད་ལ་མ་འབྱོར་བ་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སློ་སྦྱོ་བཅན་ཐབས་
སྤྲུལ་བར་བྱེད་པ། མན་རག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སློ་སྦྱོག་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལེགས་
པར་བསམས་ནས་རྒྱུད་ལ་བསྦྱིད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཆོ་འདི་ལས་སློ་སྦྱོག་པ། ལམོར་བ་ལས་སློ་སྦྱོག་པ། ཞི་
བདེ་ལས་སློ་སྦྱོག་པ། གཟུང་འཛིན་ལས་སློ་སྦྱོག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སློ་སྦྱོག་བསྒྲམ་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་པ།
སློ་སྦྱོག་དངོས་མི་རྟག་པ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དལ་བརྒྱུད་འབྱོར་པ་བརྩུ་ལྟན་རིན་ཆེན་རྟེན། །དོན་ཆེ་རྒྱུ་འབྲས་
དཔེ་ཡིས་རྟེན་པར་དཀའ། །**

འདི་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་དོས་བརྩུང་། དེ་དོན་ཆེ་བ་དང་། རྟེན་དཀའ་བར་
བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དལ་བ་བརྒྱུད་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མི་ཁོམས་པ་

བརྒྱད་ནི། འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྒྱ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་པ་དང་། གློན་སྐྱུགས་དང་
 ཡན་ལག་དང་རྣ་བ་སོགས་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། ཆེ་སྡེ་བྱི་དང་ལས་འབྲས་དང་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་མིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྷ་ཅན་དང་། སངས་རྒྱུས་འབྱུང་བ་
 མེད་པས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་བཞི་ནི་མིའི་འགྲོ་བའི་མི་ཁོམས་པ་ཡིན་ལ། ངན་
 སོང་གསུམ་དང་ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ནི་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམས་པ་འོ། །ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ནི་
 བཤེས་སྤྱིང་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་ལ་བཤད་པའི་དང་
 པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་ན་གྲོང་ལས་དགོན་
 པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། བྱི་མ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་པའི་སོ་སྦྱེའོ། །མི་ཁོམས་པ་
 བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་ལས། འདོད་པའི་བྱ་བས་རྟག་ཏུ་གཡངས་པའི་འདོད་ལྷ་ལྷ་ཆེ་རིང་
 པོར་བཤད་དོ། །འབྱོར་པ་བཅུ་ལས་རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། མི་ཉིད་དབུས་སྦྱེས་དབང་
 པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅིས་པའོ། །དེ་ལ་དབུས་སྦྱེས་
 པ་ནི་འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་སྦྱེ་བའོ། །དབང་པོ་ཚང་བ་ནི་གློན་སྐྱུགས་སུ་མ་
 སོང་ཞིང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་མིག་རྣ་སོགས་ཚང་བའོ། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི།
 མཚམས་མེད་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི་འཛིན་
 ཏེན་དང་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བའི་གནས་དམ་པའི་
 ཆོས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ནི་འདིར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ག་ལ་བྱའོ། །ལྷ་པོ་
 དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཤིང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པས་རང་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ། །
 གཞན་འབྱོར་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱུས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་གནས་དང་
 དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་བྱིར་སྤྱིང་ནི་བཅུ་བའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་བྱོན་
 པའམ་འབྱུང་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོགས་བསགས་མཛོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། ། དམ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་སམ་དེའི་ཉན་ཐོས་

གྱིས་ཚོས་སྟོན་པ་ལོ། །ཚོས་བསྟན་པ་གནས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤིང་ཚོས་བསྟན་པ་ནས་
 མུ་ངན་ལས་མ་འདས་བར་དུ་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་
 པའི་ཚོས་མ་ཉམས་པ་ལོ། །ཚོས་གནས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ཚོས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དམ་ཚོས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་རིག་ནས། རི་ལྟར་
 རྟོགས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལོ། །གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྤྱིང་བཅེ་བར་བྱེད་
 པ་ནི་སྤྱིན་པ་པོ་དང་སྤྱིན་བདག་གིས་ཚོས་གོས་སོགས་སྤྱིར་བཏོན་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་ནི་གཞན་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པས་གཞན་འབྱོར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་
 ཉིད་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་ནི། དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བ་བཅུ་དང་ལྔ་ན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོན་
 པར་དཀའ་ཞིང་རྟོན་ན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐའ་དག་སྐྱབ་ལུས་
 པས་པན་ཐོགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱབ་སྤྱིང་ལས། བདེར་
 ག་ཤེགས་ལམ་བརྟེན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་
 ཡིས་རྟོན་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་གྲུ་ཡིས་རྟོན་མིན་ལྟ་མིན་དང་། །མ་པའ་
 ལྷིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་སྟོ་འབྲེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བསམས་
 གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྟོན་བཟང་པོ་དེས་ལན་ཅིག་ཙམ་རྟོན་
 ཅིང་རྟོན་པ་དོན་ཆེ་བའི་རྟོན་འདིས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིན་མཆོན་དུ་
 བརྩོན་པས་མ་བསྐྱབ་ན་རིན་ཆེན་གླིང་ནས་ལག་སྟོང་དུ་ལོག་པ་ལས་ཀྱང་མོངས་ཆོངས་
 ཆེ་བ་སོགས་པ་བསམ་མོ། །གསུམ་པ་རྟོན་དཀའ་བར་བསམ་པ་ལ། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་
 རྟོན་དཀའ་བ་ནི། རྒྱུར་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལའང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་
 དགོ་བ་རྣམ་དག་སྒྲ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དལ་འབྱོར་ཆོང་བར་
 ཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་། རྒྱུན་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་
 བྱས། སྟོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཆོམས་སྐྱར་བ་སོགས་དགོ་ཅུ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་

ན། སྐྱེ་ཏེ་ལྷ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྒྲུང་བས་དེ་ལ་དཔགས་ནས་འབྲས་བུ་
བདེ་འགྲོའི་རྟེན་སྦྱི་དང་བྱད་པར་དལ་འགྲོར་རྟེན་དཀའ་བར་སེམས་པ་འོ། །འབྲས་
བུའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། སྦྱིར་ལུང་གཞི་ལས། རན་འགྲོ་བདེ་འགྲོ་ནས་ཤི་
འཕྲོས་ཏེ་རན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་། དེ་ནས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་
ནི་སེན་མོའི་སྤྲེང་དུ་ཆགས་པའི་རྩལ་ཙམ་ལས་མེད་པར་གསུངས་པས། རིགས་མི་
མཐུན་རན་འགྲོ་ནམས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་སྤྲིད་མཐར་སྒྲུང་ལ། རིགས་
མཐུན་བདེ་འགྲོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དལ་བ་བྱད་པར་ཅན་ནི་ཆེས་དཀོན་པར་བསམ་པ་འོ། །
དཔེའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་ནི། ཞི་བ་ལྟས། སྐྱེ་མཆོ་ཆེར་གཡངས་
གཉའ་ཤིང་གི། །བྱ་གར་རུས་སྒལ་མགྱིན་ཆུད་ལྟར། །མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་འཐོབ་དཀའ་
གསུངས། །ཞེས་དང་། །གཞན་ཡང་ཉིན་མོའི་སྐར་མ། །ལུ་དུས་རའི་མེ་ཏོག་
སོགས་ནམ་གངས་དུ་མ་སྐྱར་ཏེ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་བསམ་
པ་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་།
འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། **འཆི་ངེས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་འཆི་བའི་ཆོ། །ཆོས་མིན་མི་ཕན་ཅུ་**
བའི་དམིགས་པ་གསུམ། །ཡན་ལག་མི་སྒྲོག་སྒྲོན་མེད་ལོངས་སྐྱབས་མེད། །དུས་
ལ་མ་ངེས་རྒྱུན་མང་ཉམ་ཆུང་དང་། །གཉེན་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་མི་སྤངས་ཐག་གཅོད་
བཅས། །རྒྱུ་མཆོན་དགུ་སྦྱོར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན། །འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ལ།
སྦྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འཆི་བར་གྲུབ་པས་ཅིས་ཀྱང་འཆི་ངེས་པ་དང་། སྐྱོན་གཞོན་མ་
ངེས་པར་ཤི་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པ་དང་། འཆི་བའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་
གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་ལུང་གིས་བསྐྱབས་ཏེ་བསམ་པ་ནི་ཅུ་བའི་དམིགས་པ་
གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཡན་ལག་གསུམ་གསུམ་སྦྱར་ཏེ། འཆི་བདག་ངེས་

པར་འོང་ཁོང་དེ་འང་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྒྲོག་པ་དང་། ཆོ་ལ་བསྐྱོན་པ་མེད་ཅིང་
 འབྲིང་བྱེད་ཉིན་མཚན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཁོང་ཡོད་པ་དང་། གསོན་པའི་ཆོ་ཡང་ཆོས་དང་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་གཞག་བསམ་ཚད་ལག་རྩ་ལེན་པའི་ལོངས་སྐབས་མེད་པར་འཆི་
 བ་ཐོག་རྩ་བ་བསམ་ན་འཆི་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ། སྤྱིང་གཞན་དག་རྩ་ཆོ་ཚད་
 ཡལ་ཆེར་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པའི་ཆོ་ཚད་གྱི་དྲུས་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་།
 བར་ནི་ནད་དང་སྤྱི་རོལ་འབྱུང་གདོན་སོགས་འཆི་བའི་སྐྱེན་ནི་ཤིན་རྩ་མང་ཁོང་གསོན་
 པ་ཉིད་ཀྱང་འཆི་བའི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་དང་། ལུས་རྒྱ་
 བུར་ལྟ་བུར་ཤིན་རྩ་ཉམ་རྒྱུང་བས་གཞོད་པ་རྒྱུང་དུས་ཀྱང་སྒྲོག་འཇིག་པར་བྱེད་པས་
 བ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ། འཆི་བའི་ཆོ་གཉེན་གྲོགས་འཁོར་གཡོག་
 བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་ཁྱིད་དབང་མེད་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལུས་
 གཅིས་པར་བསྐྱུངས་པ་ཉིད་ཀྱང་ས་དོ་ལྟར་འདོར་དགོས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་འབྱོར་
 པ་དཔག་མེད་ཡོད་ཀྱང་ཁབ་ཅམ་བྱེར་ས་མེད་པས་དེ་དག་གིས་འཆི་བའི་སྐབས་སུ་
 མི་སྤངས་པས་ཆོས་མ་གདོགས་ཅིས་ཀྱང་མི་ཡན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་
 དགུ་པོ་སྤྱོད་ལ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཤི་ནས་འགོ་བ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། །དེ་དག་བསམ་ནས་ཆོ་**
འདིར་སྒྲོ་ལྷོག་བྱ། །དེ་ལྟར་ལྟར་དུ་འཆི་བར་ངེས་པས་ཆོ་འདིར་སྤྲོད་ལོངས་མེད་ཅིང་
 ཤི་བའི་ལོག་རྩ་མེད་ནས་མི་འགོ་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་འགོ་བ་གཉིས་
 ལས་གཞན་སྐྱེ་ས་མེད་པས་བདེ་འགོ་འམ་ངན་འགོར་སྐྱེའོ། །དེ་འང་རང་དབང་མེད་
 ཅིང་ལས་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། ལས་དཀར་ནག་གིས་རི་ལྟར་འཕངས་པ་
 བཞིན་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་རི་འབྲུ་ཞིག་རྩ་འབྱུར་སྤྲུལ་དུ་ངན་
 འགོ་འི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་སྟེ། གྲུ་སྐྱབ་གྱིས། རབ་རྩ་ཆོ་ཁོང་གང་བཡི། །དཔུལ་

བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དྲན། བཀྲེས་སྒྲོམ་དག་གིས་རིད་པ་ཡི། ཡི་དྲགས་དག་ཀྱང་
 དན་པར་བྱ། རྫོངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་མང་བའི། རྩོལ་སོང་བལྟ་ཞིང་དན་པར་
 བྱ། རྟེན་རྒྱུ་རྣམས་སྤང་བདེ་རྒྱ་སྤྱད། ཐོབ་དཀའ་འཇོམ་གླིང་མི་ཡི་ལུས། རྟེན་ཐོས་
 དུས་སུ་ངན་སོང་རྒྱ། རབ་ཏུ་བསྐྱེད་མས་ཏེ་བཅད་པར་བྱ། ཞེས་སོ། རྟེན་འཇུག་
 བ་ལ་ཆ་གང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་
 གྲུ་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཞལ་ནས། དཔུལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། དྲན་དང་བསྒྲགས་
 དང་གཟུགས་སུ་བཀྲིས་རྣམས་ཀྱང་། འཛིགས་པ་སྦྱིད་པར་གྱུར་ན་མི་བཟད་པའི།
 རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་མྱོང་རྣམས་སྒྲོས་ཅི་འཆལ། ཞེས་དང་། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་
 མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གང་ཡིན་པ། རྟེན་ནི་
 དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཁུང་དུ་ལའང་། རྟོལ་ཡང་མི་ཉེ་ཆར་ཡང་མི་མོད་དོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ཡི་དྲགས་ལའང་བཀྲེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་པོ་ཡོད་
 དེ། ཡི་དྲགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཐོངས་པ་ཡིས། བསྐྱེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་
 ཆགས་མི་འཆོས་མ། བཀྲེས་སྒྲོམ་གང་དྲོ་ངལ་དང་འཛིགས་པ་ཡིས། བསྐྱེད་པ་
 ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དུད་འགོ་ལའང་གཅིག་ལ་
 གཅིག་ཟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོད་དེ། དུད་འགོ་འི་སྦྱེ་གནས་ན་ཡང་བསང་
 པ་དང་། བཅིངས་དང་བརྟེན་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་པ། ཞི་འགྱུར་དགེ་བ་
 སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། ཞེས་གསུངས་སོ།
 དེ་ལྟར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དན་པ་དང་ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་སྤྱང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དག་ལ་
 བསམས་ཏེ་ཆོ་འདི་ལ་སྒྲོ་ལྷོག་ཅིང་འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པར་
 བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོ་ལྷོག་པ་ལ་གཉིས། བདེ་སྤྲུག་གི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་

བསམ་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལས་འབྲས་སྒྱིར་བསམ་པ། ཟླེ་ཡང་སོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **མི་བསྐྱེ་འཕེལ་ཆེ་མ་བྱས་མི་འཕྲད་ཅིང་། །བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་**
ལས་བྱི་ལམ། །སྒྱིར་སོ་སོ་སྒྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོར་བ་སེམ་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་སེམས་ཅན་དུལ་བར་སྒྱེས་པ་ན་རྒྱུད་བསིལ་བ་ལངས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་སྡོན་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་
འབྱུང་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་ལ། ཆོར་བ་གདུང་
བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཐ་ན་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒྱེས་པ་མན་ཆད་སྡོན་
མི་དགེ་བ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི། །དགེ་བའི་ལས་ལས་སྐྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་
ནི་གནས་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཀྱན། །དེ་
བཞིན་རན་འགོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཟླེ་བ་ཀྱན་
ཏུ་བདེ་བ་དག་ ཅིས་སོ། །ལས་དེའང་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྷན་ཏེ། ལས་འབྲས་
ངེས་པ། འཕེལ་ཆེ་བ། མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ། བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། བདེ་སྐྱག་གི་འབྲས་བྱ་དག་སྤྲིག་ཅི་རིགས་པ་དང་ཕན་ཚུན་འཆོལ་བའམ། རྒྱ་
མེད་དང་གཙོ་བོ་དང་དབང་ལྷན་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་མིན་པར་
དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྒྱི་ལས་བདེ་སྐྱག་སྒྱི་དང་། བདེ་སྐྱག་གི་བྱུང་པར་སྣ་ཆོགས་པ་
རྣམས་ཀྱང་ལས་གཉིས་བྱི་བྱུང་པར་སྣ་ཆོགས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་སོ་
སོར་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ངེས་ཅན་ནམ་མི་བསྐྱེ་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི། སངས་
རྒྱུ་པ་རྣམས་བྱི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་པ་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱི་གཞིར་
བསྐྱགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་དག་བ་རྒྱུ་དུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
འབྱུང་ལ། ལས་མི་དག་བ་རྒྱུ་དུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་
འབྱུང་བས་ནང་གི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འཕེལ་འདྲ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་མེད་དོ། །
དེ་ཡང་ཚེ་མ་ལས། སྤྲིག་བ་རྒྱུ་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་འཛིགས་
ཆེན་འགྲུལ། །ཡུང་ཁོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྲུལ་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །
བསོད་ནམས་རྒྱུ་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་བདེ་ཆེན་འབྲེན། །དོན་
ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྲུལ་ཏེ། །འབྲུ་རྣམས་ཡུན་ཚོགས་སྤྲིན་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེ་སྐྱུག་ཕྱོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་ན།
འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱུག་གཏན་མི་ཕྱོང་བ་སྟེ། སྟོན་པས་ཚོགས་གངས་མེད་པ་བསགས་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དེའི་རྒྱ་བམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་
གཅིག་བསགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ལས་དག་མི་དག་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་
བུ་འབྱིན་པ་སྟེ། ཡུང་ལས། ལས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །རྒྱུད་མི་ཟ་
བའང་ཚོགས་དང་དུས། །རྟེན་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྲུལ་
བ་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟེ་ཡང་སོགས་བྱེད་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི། **ལྟེ་ཡང་ཞིང་བསམ་རྟེན་**
དངོས་སྟོབས་ཆེ་བས། །རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་མཐུན་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་འབྱིན། །དེའང་
ལེགས་སྦྱང་ཉེས་སྦྱང་གི་སྟོད་པ་འཇུག་པའི་སྟོན་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། །སྟོན་གསུམ་གྱི་
དག་མི་དག་བམས་ཅད་ལས་ལམ་བཅུ་ཁོ་ནར་འདུས་པ་མ་ངེས་ཀྱང་དག་མི་དགའི་
ཆེ་ལོང་ངམ་རགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ཆེ་བ་རྣམས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་གནད་
བསྐྱེས་ནས་ནག་པོའི་ལས་ལམ་བཅུར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་སྤངས་ན་དོན་ཤིན་ཏུ་

ཆེ་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་བཅུར་འདུ་བ་གཟིགས་ནས་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་བཅུར་
 གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ཡོང་བསྐྱུས་ནས་ནི། །དགོ་དང་མི་དགོ་ཅི་
 རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་
 ལས་ཀྱང་། དག་རྣམས་བསྐྱུངས་ཤིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱུས་ཏེ། །ལུས་ཀྱིས་མི་
 དགོ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། །ལས་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་དག་རབ་སྐྱུངས་ན། །དང་སྤྱོད་
 གསུངས་པའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལས་ལམ་བཅུ་པོ་ནི་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་ཆེ་བས་འདིར་ཞིབ་རྒྱ་མ་སྒྲོས་ཤིང་གོང་དུ་འང་སྤྱོད་ཀས་ཅམ་བཤད་
 ཟིན་ལ། དེ་དག་ལྟ་ཡང་གི་བྱུང་པར་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ལྟ་བའི་ཚུལ་དུག་
 གསུངས་ཏེ། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་མམ་དེ་གསུམ་མི་ལྟན་པའི་
 བསམ་པ་དུག་པོས་ལས་ཀྱན་སྒྲོང་བའོ། །གོམས་པ་ནི་དགོ་མི་དགོའི་ལས་གཉིས་
 ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀྱན་རྒྱ་བསྟེན་གོམས་ལན་གངས་མང་དུ་བྱས་པའོ། །དོ་བོ་ཉིད་ནི་
 ལུས་དག་གི་བདུན་བྱི་མ་བྱི་མ་ལས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལྟ་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་
 མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་ལྟ་བའོ། །གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགོ་འདུན་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་
 ལ་ཕན་གཞོད་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀས་གཅིག་རྒྱ་ངེས་པ་ནི་རི་སྤྱོད་འཆོ་
 བའི་བར་དུ་གཅིག་རྒྱ་ངེས་པར་མི་དགོ་བའི་ལས་སྤངས་ཏེ་འདུག་ལ། དགོ་བ་ནི་
 གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀས་སེལ་བ་ནི། མི་དགོ་བའི་སྤྱོད་ཀས་སྤངས་
 ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་དགོ་བའི་ལས་སྤྱོད་པའོ། །བཤེས་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་།
 ཏྲག་དང་མཛོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྟན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་
 ལས། །དགོ་དང་མི་དགོ་རྣམ་ལྟ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་དགོ་བ་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པར་
 གྱིས། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པའི་གཞི་
 དང་ཕ་མ་སོགས་ཕན་འདོགས་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་ལྟོ། །སྟོབས་དང་ལྟན་

པའི་ལས་ནི་བཞི་སྟེ། ཞིང་། བསམ་པ། རྟེན། དངོས་པོའི་སྒྲོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྒྲུ་མ་དང་དེ་འདྲ་བ་པ་མ་སོགས་ཏེ་འདི་དག་ལ་
 བྱི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་མེད་ཅིང་ཕན་གཞོད་རྒྱུ་དུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་བསོད་ནམས་
 དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ནི་དགེ་མི་
 དགའི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ཁྱོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་བཙོན་ར་མུན་ནག་ཏུ་བཅུག་པ་བས་ཁྱོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་
 ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་ནས་མ་རུངས་པ་འདི་མི་ལྟའོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤིག་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་
 སྐྱེད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གསུམ་ལྟར་གྱི་བྱི་མ་སྟེད་བཤིག་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ལས་
 བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་དང་གཞོད་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་མི་སྟོན་པར་སྒྲུ་མ་ན་སྤིག་ཆེ་བ་དང་།
 བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་ཡང་དེ་བཞིན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཡུང་པོའི་མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་བྱེད་ལ། དེ་དག་ལའང་
 བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་སྟེད་ཏུ་བསྟེན་ཏུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་
 བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བས་མེ་ཏོག་གཅིག་ཙམ་
 རོར་བ་བསོད་ནམས་མང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོབ་བྱ་མཆོག་དམན་དང་
 རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་བསམ་པའི་ཁྱད་ཅན་དང་། དེའང་ཤུགས་
 དྲག་ཞན་དང་རྒྱུན་རིང་ལྷུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེས་སྦྱོད་ལའང་
 ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་པ་དང་རྒྱུན་རིང་བས་སྟོབས་ཆེ་ལ། དེའི་ནང་
 བས་ཁོང་ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། སྦྱོད་འདུག་ལས། བསྐྱེད་པ་སྟེད་ཏུ་བསགས་
 པ་ཡི། སྦྱིན་དང་བདེར་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། ལེགས་སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་
 ཀུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཁྱོད་ཁྱོད་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། ཟེས་སོ། །དེའང་ཆོངས་

པ་མཚུངས་པར་སྒྲིད་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་ལྷན་ལ་ཁོ་བཞི་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བར་
གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་ཆུང་ཡང་གཏིང་དུ་བྱིང་ལ། དེ་
ཉིད་སྒྲིད་དུ་བྱས་པ་ནི་ཆེ་ཡང་སྤེང་དུ་འཕྱོ་བ་བཞིན་དུ། མི་མཁས་པ་དང་མཁས་
པས་བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་ཡང་ལྷི་བ་དང་ཡང་བར་གསུངས་སོ། །དེའང་སྤྲེལ་མའི་ལས་ལ་
འགྲོད་ནས་ཕྱི་མ་སྒྲིམ་ཞིང་སྤྲིག་པ་མི་གསང་བ་དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་བྱེད་པའི་མཁས་
པ་ལ་ཡང་བར་གསུངས་ཀྱི། དེ་དག་མི་བྱེད་པར་བྱད་པར་གསོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་
བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་མཁས་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་ལྷི་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་འང་
གནད་དོན་ཤེས་པའི་མཁས་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
བྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཕན་ཡོན་འགྱུར་བྱད་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་
པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་
པ་ལ་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་མཆོད་པ་ལས་ཆེས་ལུས་དུ་བྱུང་
བ་སྟེ་དེས་མཆོད་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་ལམ་དེ་དག་གིས། རྣམ་
སྦྱིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་
ཏེ། དང་པོ་ནི། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་གཞི་དུག་གསུམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་
ལ་བསྟན་པས་གསུམ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སློག་གཙོད་སོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་
དཔྱལ་བ། འབྲིང་བཅུ་པོ་རེ་རེས་ཡི་དྲགས། ཆུང་དུ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དུད་འགོར་སྒྲེ་
བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ནི་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ལྷོག་སྟེ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ངན་འགོ་ནས་མིར་སྦྱེས་ཀྱང་རྗེས་
སུ་འབྲང་བ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གསོད་པ་ཡིས་ནི་ཆེ་ཐུང་འགྱུར། རྣམ་པར་འཆོལ་ས་
གནོད་པ་མང་། །བརྒྱས་པ་ཡིས་ནི་ལོངས་སྒྲིད་པོངས། །བྱི་བོ་བྱས་པས་དག་ལྷན་
བཅས། །རླུང་དུ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བ་སྟེ། །སྤྲེལ་ཡིས་ནི་བཤེས་དང་འབྱེད། །ཆོག་རྩུབ་

ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟན་ཐོས། །མ་འབྲེལ་བས་ནི་ཚིག་མི་བཅུན། །བརྒྱབ་སེམས་ཡིད་ལ་
རེ་བ་འཛོམས། །གཞོད་སེམས་འཛིགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད། །ལོག་པར་ལྟ་བས་ལྟ་
བན་ཉིད། །ཅིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། བྱི་རོལ་གཟི་ཆུང་
གཞོད་པ་མང་། །རྩལ་འབྱིགས་དྲི་ང་མཐོ་དམན་ཅན། །མུ་སྟོ་ཅན་དང་ལོག་པ་
དང་། །འབྲས་བུ་ཕྲ་ལ་ཆུང་ངམ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགེ་བའི་ལས་
སྟོབས་ཆེ་ཆུང་སྡུ་མས་རིགས་འགྲེལིང་། རྣམ་སྦྱིན་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཆུང་དུ་དང་
འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་མི་དང་འདོད་ལྟ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟར་སྦྱེའོ། །ཁྱུ་
མཐུན་དང་བདག་འབྲས་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་འཕེན་རྫོགས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། བདེ་འགྲོར་འཕེན་པའི་ལས་ནི་དགེ་བ་དང་། བན་འགྲོར་འཕེན་པའི་
ལས་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ་རྫོགས་བྱེད་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ་བདེ་འགྲོར་ཡང་ཡན་ལག་
དང་ཉིང་ལག་དང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་མདོག་མི་སྟུག་པ་དང་། ཆེ་སྤང་བ་དང་།
ནད་མང་བ་དང་། དབུལ་བ་སོགས་ནི་མི་དགེ་བས་བྱེད་ལ་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་
ལའང་དཔལ་འབྱོར་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ནི་དགེ་བས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་
འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་མི་དགེ་བས་
རྫོགས་པ་གཉིས་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་
བས་རྫོགས་པ་དང་དགེ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཏེ་སྟབས་ཆེའོ། །སྦྱོང་བར་ངེས་པ་དང་
མ་ངེས་པ་གཉིས་ལས་སྦྱོང་ངེས་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་བསགས་པའོ། །སྦྱོང་
བར་མ་ངེས་པ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའོ། །བྱས་པ་དང་བསགས་
པའི་བྱེད་པར་ལ་བྱས་པ་ནི་བསམ་པའམ་བསམས་ནས་ཀྱང་ལུས་དག་གིས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་པའོ། །བསགས་པ་ནི་མི་ལམ་དུ་བྱས་པ་སོགས་བཅུ་པོ་མ་གཏོགས་པའི་

ལས་སོ། །མ་བསགས་པ་ནི་མྱི་ལམ་དུ་བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་འོ། །ཁྱོད་ངེས་
ལ་འབྲས་བུ་ཁྱོད་བའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་སྟེ་མཐོང་ཆོས་ལ་ཁྱོད་བ་ནི་ལས་དེའི་
འབྲས་བུ་ཆེ་འདི་ལ་ཁྱོད་བའོ། །སྒྲིས་ནས་ཁྱོད་གྱུར་ནི་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཁྱོད་
བའོ། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཁྱོད་བ་ནི་ཆེ་གསུམ་པ་པན་ཆད་དུ་ཁྱོད་བའོ། །དེ་དག་
གི་ཚུལ་ལ་འང་ལེགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྲུག་བསྐྱལ་བརྒྱད་
དང་། སྤྱིའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གསུམ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲི་ཆ་ན་འཆི་སྤྲུག་པ་བྲལ་བ་དང་། མི་སྤྲུག་འཕྲད་ཅིང་འདོད་**
པ་བཅུ་ལ་མ་རྟོག་དེ། ཉིང་ལེན་ལུང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱལ། ཞེས་པ་སྟེ། ངན་འགྲོ་སྤྲུག་
བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་རྟོགས་སྤྲོ་མོད། མཐོང་ངེས་ན་འང་བདེ་བ་མེད་ཅིང་སྤྱིར་
འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས།
མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་བཞིན་འགྲོ་ལྟ་དག་ན་བདེ་བ་མེད། །དེ་ཡི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
རྟག་ཏུ་མི་མཆོན་རྒྱ་ཚུ་ལ་སོགས་རེག་སྒྲིས་བཞིན། ཅིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྲུག་
བསྐྱལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་བརྒྱད་དེ། དང་པོ་སྒྲི་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་ལྟན། སྒྲི་བ་གནས་
ངན་ལེན་དང་ལྟན། སྒྲི་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར། སྒྲི་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
གནས་སུ་གྱུར། སྒྲི་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྲུག་བསྐྱལ་
གྱི་ཡན་ལག་ལྟ་དང་ལྟན། གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ལ་གཟུགས་ཉམས་པ། མཐུ་སྟོབས་
ཉམས་པ། དབང་པོ་ཉམས་པ། ཡུལ་ལ་འོངས་སྒྱུད་པ་ཉམས་པ། ཆོ་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྟ། གསུམ་པ་ན་བ་ལ། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ། སྤྲུག་
བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འཕེལ་བ། ཡུལ་གྱི་འོངས་སྒྱུད་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྒྱུད་དབང་
མེད་པ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བསྟོན་དགོས་པ། སྒོག་དང་འབྲལ་བར་ཉེ་བ་སྟེ་ཡན་

ལག་ལྟ། བཞི་བ་འཆི་བ་ལ། ཉེ་དུ། འཁོར་གཡོག། འཁོར་སྒྲིབ། རང་ལུས་
 ཉེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆོག་ས་བ་བཞི་དང་བྲལ་ལ། འཆི་བའི་ཆེ་སྒྲིབ་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་
 བའི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་མྱོང་བ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྟ་པོ་རྣམས་ལ་སེམས་པའོ། །ལྟ་བ་མི་སྒྲིབ་
 བ་དང་འབྲད་པའི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་ལ་ལྟ་སྟེ། དག་ལྟ་བུ་ལ་བྲད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིབ་བསྐྱལ་
 དང་ཡིད་མི་བདེ་སྒྲིབ་བ་དང་། དེས་ཆད་པ་གཙོ་བོ་སོགས་འཛིག་ས་པའི་གནས་
 སྒྲིབ་པ་དང་། གཏམ་ངན་པས་འཛིག་ས་པ་དང་། ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་
 འཛིག་ས་པ་དང་། ཆོས་དང་འགལ་བས་གི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོར་སོང་དོགས་ནས་
 འཛིག་ས་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་སེམས་པའོ། །དྲུག་པ་སྒྲིབ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་ལ་
 ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐོངས་པའི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ན་དེས་སེམས་ལ་མྱ་ངན་སྒྲིབ་
 དང་། དག་ཏུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་འདོན་པ་དང་། ལུས་ལ་གཞོད་པ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་
 ཡོན་ཏན་བྲན་ཞིང་འདོད་པས་ཡིད་གདུང་བ་དང་། དེའི་ལོངས་སྒྲིབ་མ་ཆང་བ་སྟེ་དེ་
 རྣམས་སེམས་པའོ། །བདུན་པ་འདོད་པ་བཙལ་ཉེ་མ་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་བསམ་པ་
 ལ་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲེལ། །དེའི་ངོ་བོ་ནི། སོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་རྟོན་
 ཐོག་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོང་བྱས་ཀྱང་ཁེ་སྒྲིབ་པ་ཐོན་པ་སོགས་ཏེ། གང་ལ་རེ་བ་དེ་
 འབད་ནས་བཙལ་ཀྱང་མ་རྟེན་པས་ཡི་ཆད་པའི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་ལོ། །འདི་དག་སྒྲིབ་བཞིས་
 བསྐྱལ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མི་ལ་གཙོ་ཆེར་སྒྲིབ་དུ་ཡོད་པས་ཁ་
 ཅིག་གིས་མིའི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་ཁོ་ནར་བཞག་པའོ། །བརྒྱད་པ་མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་
 པའི་མུང་པོ་ལྟ་སྒྲིབ་བསྐྱལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསམ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། མདོན་པར་
 འགྲུབ་པའི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་གྱི་སྒྲིབ་དང་། མདོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་
 གྱི་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་བསྐྱལ་གྱི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་གྱི་སྒྲིབ་དང་། འགྲུབ་པའི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་གྱི་
 སྒྲིབ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་

སེམས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་འདི་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་རྣམས་འདྲེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་པོ་གྲུབ་ཟིན་ལ་བརྟེན་པའི་ན་ཆ་སོགས་ཀྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་
པའོ། །

གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་དེའི་གནས་ངན་ལེན་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བས་དེ་གཉིས་སྐྱེད་པའོ། །

ལྔ་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་གྲུབ་ཅིང་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ལས་ཉོན་སྤྲུལ་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་
འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་རྣལ་མ་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་རྣལ་མ་སྐྱེ་བ་མེད་
ཅིང་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པས་ཐེག་
པ་ཆེ་ཆུང་གང་དུ་འདུག་གྱུང་བསམ་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་བསམ་པ་ནི། **ཐམས་ཅད་གྱུང་། །ཡིད་**
བརྟན་མེད་ཅིང་མི་ངོམས་ཐོག་མེད་ཞུགས། །སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་བསམ་འཁོར་
བར་སྐྱོ་ལྷོག་གོ། །འཁོར་བ་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱུང་། དེས་པ་མེད་པ་དང་།
ངོམས་མི་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་
མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གྲོགས་མེད་
པའི་ཉེས་པ་དུག་བཤེས་སྦྱིང་ལས་གསུངས་པ་ནི། བསྐྱེད་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། འཁོར་
བ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱ་ས་མེད་པ་དང་། དེའི་བདེ་བ་ལ་རྗེ་ཅིམ་དུ་སྐྱེད་གྱུང་ངོམས་པའི་
མཐའ་མེད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལུས་

ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་འདོར་བའོ། །ཕན་གཞོད་
 བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་པ་བྱ་དང་། མ་ཆུང་མར་འགྱུར་བ་དང་། དག་
 བཤེས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་ངེས་པ་མེད་པའོ། །སྤྱན་ཚོགས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་
 རུང་བ་ནི་མཐོ་ས་ནས་དམའ་སར་ལྷུང་བའོ། །འགྲོགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་
 བློ་གྲོགས་མེད་པར་འགྲོ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མི་མངོན་
 པར་ཡོངས་སུ་འཁོར་བ་ན་ལྟ་དང་མིའི་དབང་སྤྱད་དག་ཏུ་གྱུར་ནས་འདོད་པའི་དགའ་
 བ་དེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དང་ཁྱུང་ལན་ཚུའི་ཆུ་འབྱུང་བ་འཕམ་གཡན་པ་སྤྱད་
 པ་ལྟར་རུང་བའདྲེ་ཡང་དམས་མི་ཤེས་པས་སྤྱེད་པ་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བ་སྟེ་སྒྱེ་བ་བརྒྱད་པའི་མཐའ་མི་མངོན་པའོ། །
 མིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་གཞན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མ་
 ལུས་པ། མི་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་སྤྱང་། སྤྱད་བསྐྱེད་གཟེར་བས་དཔྱུལ་བར་
 མཚུངས། །དཔྱུལ་བས་གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་པ། མི་ཡི་དུད་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
 ཡང་། མཐུ་ལྡན་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུ་མེད་པར། རྣམ་པར་གཞོན་ཞིང་འཆེ་བ་དག །
 ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། མཚོགས་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ཏེ། བཟུངས་ལ་རྣམས་ལ་ལུས་སྤྱེས་སོ། །སྤྱད་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་
 འདི། ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་འཛོམས་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ལྟ་མ་
 ཡིན་རྣམས་ལྟའི་དཔལ་འབྱོར་མི་བཟོད་པའི་སྤྱད་དོག་གིས་ཡིད་གདུང་ལ། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལྟ་དང་འཐབ་པ་ན་ལུས་བཅད་པ་དང་། དལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཏུ་
 མ་ཕྱིར་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་ཡིན་པས་
 རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་མི་རུང་བར་གསུངས། འདོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་འཆེ་འཕོ་
 བ་དང་ལྷུང་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད། སྤྱོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད། བཅད་པ་དང་འདལ་བ་

དང་གསོད་པ་དང་སྐྱགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་
 གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་མེད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་
 སྐྱབ་པ་དང་བཅས་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་གནས་ངན་
 ལོན་གྱིས་ནི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལོ། མདོར་ན་ཁམས་གསུམ་གནས་རིས་མཐོ་དམན་གང་
 དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་། འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་། བྱབ་པ་འདུ་
 བྱེད་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ཉག་ཏུ་གཡེང་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་འཁོར་བ་
 ལས་སློ་ཕྱོག་གོ །

གསུམ་པ་ཞི་བདེ་ལས་སློ་ཕྱོག་པ་ནི། **རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱིས་གཞན་དོན་**
སྟོ། །སྐྱེ་བཞི་སེམས་སྟོམས་པ་དང་ཡིད་འོང་བསྐྱབ། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིར་བྱམས་
དང་སྟིང་རྩེ་ཆེ། ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཞི་བདེར་སློ་ཕྱོག་བྱ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས་བསྐྱོམས་པས་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་མའི་འོབས་ལྟར་མཐོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 སྐྱག་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་གྱིས་ཡིད་ཀྱན་ཏུ་གདུངས་པ་དེས། ལམ་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ཅིང་། དེའང་
 མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་ལྟར་སྐྱར་སྟོག་པའང་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྟོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་
 ཏན་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་རང་དོན་མ་རྩོགས་ལ། དེ་ཉིད་གྱིས་ན། གཞན་
 དོན་ཡང་ཉི་ཆོ་བར་ཟད་ཅིང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་ཐེན་ཆེན་དུ་འཇུག་
 དགོས་པར་རིགས་ཤིང་། དེའི་འཇུག་སྟོན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུད་ལ་
 བམ་སྐྱེས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་པར་འཛོག་གོ །འདི་ལ་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེའང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་རྒྱུན་སྲུང་ཚོགས་ཀྱང་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་གྲུའི་རྒྱར་
 མི་རུང་བས་ན་ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་བུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ལ། དེས་བྱིན་པའི་ཆུ་ལུང་སོགས་ཀྱང་

106

བྱའོ། །སངས་རྒྱལ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་གཞག་
 པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །ཡང་བྱ་ཡུལ་བའི་སློབ་མ་གཙང་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱད་
 པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ལ་སློ་སྦྱོང་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 འཕྲོ་བ་བྱའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་ལས་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ལས་སྟེ། དེ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སྟེ། དེ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལས་སྟེ།
 དེ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྟེ། དེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་སྟེ། དེ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱིན་དུ་གཟོ་
 བ་ལས་སྟེ། དེ་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལས་སྟེ། བར་གསུངས་སོ། །དེ་འང་གཞན་དོན་
 ཀྱི་བློ་སྟེ་བའི་གཞི། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྟོམས་
 པར་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་འང་ཐོག་མར་ཕན་གཞོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་བར་མ། དེ་ནས་
 མཛེས་བཤེས། དེ་ནས་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་
 སྟོམས་པ་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་འང་སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་སྟུག་
 བསྐྱེད་པ་འདོད་པར་མཚུངས་པས་ན། ཁ་ཅིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཕན་འདོགས་
 ཤིང་། ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་གཞོད་པ་བྱེད་པའམ། ཕན་པ་མི་བྱེད་པ་མི་རིགས་
 སོ་སྟམ་པ་དང་། རང་གི་ངོས་ནས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་
 ལན་བརྒྱར་བདག་གི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་པས་གང་ལ་ནི་ཆགས་པར་བྱ་
 ལ། གང་ལ་ནི་སྤང་བར་བྱ་སྟམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཞེས་སྟོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབས་ཏེ། དེ་འང་སེམས་
 ཅན་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་རང་གི་མར་བསམ་པ། དེའི་བྱིན་དུ་བ། དེའི་བྱིར་དེ་ཉིད་འཁོར་
 བ་ནས་འདོན་པའི་བྱིན་གཟོ་བྱ་དགོས་པར་བསམ་མོ། །འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཐབས་
 བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བར་འདོད་པས། དེའི་རྒྱ་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟེ་སྦྱང་

བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱམས་པའི་དམིགས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ།།
 རྣམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་སྤང་ན་ཅི་མ་རུང་། བདེ་བ་དང་སྤང་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་དང་།
 བདེ་བ་དང་སྤང་པར་བྱའོ་སྟམ་པའོ། །ཡན་ཡོན་ནི། རིག་ཆེན་ཤང་བ་ལས། རྗེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལ་ལྟུང་ཅམ་ཐང་
 གཅིག་གི། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཤོད། །ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་
 དག་གྱང་ནི་སྤྱང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་
 གཞོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་འཕྱོང་དང་། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་
 འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོ་ལ་བར་མ་གྱུར་གྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཐོབ་པོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་མཚོན་མཐའ་ཡས་སོ། །སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ནི་ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་
 དང་། དེ་ནས་བར་མ་དང་། དེ་ནས་དགྲ་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་རི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་
 གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམ་ན་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིང་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་ཟག་
 བཅས་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་། བདེ་བས་ཐོངས་ལུགས་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་
 ཏེ་དེ་གོམས་པ་ན་བདེ་བ་དང་སྤང་འདོད་ངང་གིས་འབྱུང་ལ། དེ་འང་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་
 པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྤྱིང་རྗེ་འི་
 དམིགས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་
 རོ།།རྣམ་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་དུག་དང་བྲལ་ན་སྟམ་པ་དང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་
 དང་། དབྲལ་བར་བྱའོ་སྟམ་པའོ། །སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་དང་།
 དེ་ནས་བར་མ་དང་། དེ་ནས་དགྲ་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་གསུམ་བཅུ་འཇིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་འང་བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བཏང་སྒྲོམས་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ལ་ཡུལ་སོ་
 སོར་བྱེ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་མཛོད་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས་སྒྲོབ་

དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་མཛད་པ་ཡིན་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ལོ། །སྒྲིམ་ཚུལ་ནི་མར་གྱུར་
 པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྤྱིད་པར་ལྷུང་ནས་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་
 སུམྱིང་བ་རྣམས་ལ་སེམས་པ་ལོ། །སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིས་པའི་ཆད་ནི། སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས།
 གང་གི་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདར་སྤྱག་
 བསྐྱེད་པ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྤྱིང་རྗེ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་བདག་
 ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ། དེ་རྗེས་པ་ཡིན་པས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་
 པོའི་མིང་འཕྲོ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིས་པའི་ཆད་ཀྱང་རིག་
 པར་བྱའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་བསྒྲིམས་པའི་མཐར།
 གྱེ་མ་བདག་ལ་སྤྱག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་འདི་ལྟར་བདེ་བས་ཐོངས་
 པ་དང་། སྤྱག་སྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ན་འདི་དག་ཇི་ལྟར་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པ་དང་། སྤྱག་
 བསྐྱེད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྤྱིས་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་བྱེད་པ་ལ་ཐ་ན་
 ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་དེ་དག་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་མཐོ་རིམ་དང་། ཐར་པ་ཉི་
 ཆེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་མ་
 བྲལ་བ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། དེ་འདར་ཉན་རང་གི་འཕགས་
 པ་དག་ཀྱང་འཁོར་བར་མི་ལྷོག་ཅིང་སྤྱོད་མེད་ལ་སེམས་ངང་གིས་གནས་པ་དང་ཡོན་ཏན་
 དུ་མ་དང་ཡང་ལྷན་པ་ཡིན་པས། རང་ཅག་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་ལ་ལྷོས་ན་སྤྱོད་མི་འབྱུང་པའི་རམ་
 ཆེན་ཡིན་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་སྤང་ཚུལ། ཇི་ལྟ་
 བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་མུ་མཐའ་མེད་པ་མངའ་
 ཚུལ་དང་། ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་དང་ལྷན་པ་ཐུགས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་པའི་ཐིན་ལས་
 འཇུག་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྣམས་དང་བསྐྱེད་ན། ཉན་རང་གི་རྣལ་གྲོལ་དེ་ཆེས་

ཆུང་བར་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་རི་རབ་དང་ཉུང་ས་ཀར་གྱི་བྱང་ལས་ཀྱང་བྱང་པར་ཆེ།
དེས་ན་རང་དོན་སྤངས་ཏོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་
ཟད་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐར་པའི་མཆོག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ། རི་
ལྟར་བྱས་ནས་བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་གྱུ་སྒྲུལ་དུ་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་
དམན་པའི་ཞི་བདེ་ལས་སློ་ལྷོག་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་གཟུང་འཛིན་ལས་སློ་ལྷོག་པ་ནི། **ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
དོན། །སོར་རྟོག་གིས་དབྱེད་གཟུང་འཛིན་སློ་ལྷོག་བྱ། །**ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོག་ཅིང་དབྱེད་པས། དེ་ལས་འཕགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་འདི་ལྟར་སྣང་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་བ་མཐའ་དག་ལས་སློ་ལྷོག་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྒྲོས་ཟིན་ཅིང་། ཡུན་
ཅན་སོར་རྟོག་ཉིད་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ནི། འོད་སྤངས་ལའུ་
ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་རྒྱུད་གིས་བྱུང་བ་དེ་ལས་མ་འབྱུང་
སྟེ། བྱུང་ནས་ཤིང་གཉིས་སྟེག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་སྤངས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་
པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐྱེས་པས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་
རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་
བར་གསུངས་ལ། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་
དབྱེད་དེ་གང་གི་ཆོལ་ལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ངེས་པར་མི་
འཛིན་པ་དེའི་ཆོལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་གོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་སོ། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་
བརྟགས་ནས་མི་སྒྲོམ་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྒྲོམ་པར་

བྱེད་པ་དེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་སྒྲོག་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་
པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་མེ་བྱུང་ན་གཙུབ་
ཤིང་གཙུབས་པའི་མེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཤིང་སྟེག་གོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་བསྟུན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོམ་པ་ལ་འང་བསམ་པ་གལ་ཆེ་བ་ནི། དམ་པ་སྒྲུ་མ་
རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས། སྒར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྒོ་ལ་རུག་གིས་ཡོད་པར་བྱས་ལ། ཡང་
དང་ཡང་དུ་སེམས་པར་བྱེད། འཇལ་བར་བྱེད། རྟོགས་པར་བྱེད་དགོས། ཆོས་བརྗེད་
དུ་བཅུག་ནས་སེམས་འཛིན་རྒྱུ་པ་རེ་ལ་སྒོ་བ་པ་དེ་ལ་གྲོགས་མེད། སྒྲོམ་ཆེན་རབ་ལ་
སྟོན་པ་རབ། སྒྲོམ་ཆེན་འབྲིང་ལ་སྟོན་པ་འབྲིང་འོང་བ་ཡིན། ཇི་ཅམ་བསྒྲོམས་པ་དེ་
ཅམ་དུ་ཆོས་ཤེས་པ་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་བསམ་པས་ངེས་ཤེས་བརྟན་
ན། དག་མི་དགའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་ཞེས་སྟེག་གྲོགས་
ཀྱིས་ཟེར་བ་ན། ཆོས་ནས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ཡང་དེ་ལྟར་
མི་བཞེད་སྒྲུ་མ་ནས་ཁོའི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་ཞིག་འོང་། དེ་མེད་ན་དད་པ་ནི་བག་རེ་ཡོད།
ཤེས་རབ་མེད་པ་དེ་ལ་དུ་བའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་དུ་བྱོ། དགོད་པའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་དགོད་
བྱོ། ལུ་སྒྲུ་བཞིན་དུ་ཅི་ཟེར་ལ་བདེན་སྒྲུ་མ་ནས་གར་བྲིད་སར་འགྲོ་གསུང་རོ། །**སྒྲོ་ལྷག་**
རྣམ་བཞི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

ཐེག་པའི་སྒྲོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
ལེགས་པར་སྟོན་པའི་བསྒྲན་བཅོས་ཤེས་བྱ་ཀུན་བྱུང་ཅེས་བྱ་ལས་སྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་རིམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གནས་བདུན་པའི་འགྲེལ་པ་བྱུང་བོ། །

བརྒྱད་པ། ལྷག་པ་ཏིང་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ།

༡) ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གཞི་ནི་ལྷག་གི་སྒྲོམ་རིམ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས།

དེ་ལྟར་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
དང་ཟབ་མོའི་ལྟ་བུའི་གནས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཅིང་ངེས་པ་རྟེན་པ་ན། སྒྲོམ་པས་
རྒྱད་ལ་སྒྱུར་ཞིང་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་པས། གནས་བརྒྱད་པ་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་བསྐྱབ་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ་ལ་སྐབས་བཞི། ཏིང་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གཞི་ནི་ལྷག་
གི་སྒྲོམ་རིམ་བསྐྱབ་པ། རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱབ་པ།
གསང་སྔགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་སྤྱིར་བསྐྱབ་པ། མན་
ངག་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནུམས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཏིང་འཛིན་སྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྒྲོམ་བྱའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐོས་བསམ་དོན་ཉིད་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་སྤང་། །ཞིང་པ་ལོ་ཏྲག་**
ལེགས་ཀྱང་སྤྱད་དགོས་བཞིན། །དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དེ་
ཉིད་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཀྱི། སྒྲོམ་པ་དང་
བལ་བའི་ཐོས་བསམ་ནི་ལྟར་ཟབ་ཀྱང་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞིང་
པ་ལོ་ཏྲག་ལེགས་ཀྱང་མ་སྤྱད་ན་ལྟོགས་པ་སེལ་བར་མི་འགྱུར་བས་བཟའ་བར་སྤྱད་
དགོས་པ་དང་། སྒྲན་དབྱང་བཟླག་པ་དང་བསམ་པ་དང་ནི་ལྟར་མཁས་ཀྱང་ནད་ཀྱི་
ཟུག་རྩ་སེལ་བར་མི་འགྱུར་བས་སྒྲན་གྱི་སྤྱིར་བ་བསྐྱེད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཉིང་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ཆིངས།** །**ཞེ་གནས་ལྷག་**
མཐོང་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པ་བཅའ། །**དེ་འང་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས།** །བཅོས་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་དུ་མར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པ་རིག་པར་བྱའོ། །**ཞེས་ཐེག་པ་**
ཆེ་ཆུང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞེ་ལྷག་གིས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པས་ན། །**ཉིང་**
ངེ་འཛིན་དོན་གཉིར་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྩད་གཅོད་པར་མི་རྒྱས་པས་
ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆིངས་ནི་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་པོ་ཡིན་
པས་ཐོག་མར་དེ་དག་གི་ངེས་པ་བཅའ་བར་བྱའོ། །**དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུངས་ན།**
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞེ་
ལྷག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ། ཇི་སྐད་
དུ། བྱམས་པས། གང་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཕམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་འཕམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཆོས་འཛིག་རྟེན་པའམ་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །**ཞེས་གསུངས་སོ། །**

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྷ། རོ་བོ། ངེས་ཆོག་ །གཉིས་ཀ་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གོ་རིམ། སོ་སོའི་དོན་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ཡི་རོ་བོ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དང་།** །**ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་སོ་**
སོར་རྫོག་པའོ། །**དེ་དག་གི་རོ་བོ་ནི།** །ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེ་གནས་དང་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོ་སོར་རྫོག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལྷག་མཐོང་གི་རོ་བོ་ཡིན་ཉེ། དགོན་

མཆོག་སྤྱིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཚུ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་
 རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཡང་དག་པའི་ཉིང་
 འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཛིག་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་པར་
 འབྱེད་པའི་སྤྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཡི།
 ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་
 བ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱན་དུ་རང་གི་རང་གིས་འཕྲུག་པ་དགའ་བ་དང་།
 ཤིན་རྒྱ་སྤངས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་
 གནས་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་
 མཐོང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ངེས་ཆོག་གཡེང་བ་ཞི་ནས་རབ་རྒྱ་གནས། །ལྷག་པའི་བྱེད་པར་**
ཤེས་རབ་མིག་གིས་མཐོང་། །སྒྲོ་དོན་ནམ་ངེས་ཆོག་ནི། ཤ་མ་ཐ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་ལས།
 ཤ་མ་ནི་ཞི་བ། ཐ་ནི་གནས་པ་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱིས་སེམས་གཡེང་
 བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་བསམ་གཏུན་གང་སྒྲོམ་པ་དེ་ལ་སེམས་ཚུ་གཅིག་རྒྱ་རབ་རྒྱ་གནས་
 པའི་དོན་ཡིན་པས་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། བི་ཤེ་ཤ་བྱ་ཞེས་པའི་བི་ཤེ་ཤ་ནི་བྱེད་པར་
 རམ་ལྷག་པ། བྱ་བྱ་ནི་མཐོང་བའམ་ལྷ་བ་སྟེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལྷག་པའི་བྱེད་
 པར་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་པས་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རྒྱུད་གིས་མི་གཡོ་མར་མེ་གསལ་བ་བཞིན། །གཉིས་ཀ་**
འཆོགས་པས་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་རྟོགས། །ཞི་ལྷག་རེ་རེས་མི་ཆོག་པར་གཉིས་
 ཀ་དགོས་པ་ཅིའི་སྤྱིར་སྒྲུམ་ན། དཔེར་ན་རྒྱུད་གིས་མི་གཡོ་བ་དང་མར་མེ་གསལ་
 བ་གཉིས་ལྷན་ན་དངོས་པོ་གསལ་བར་མཐོང་ཞིང་གསལ་ཡང་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་ན་

མི་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
སེམས་དམིགས་པ་ལ་རིམ་ལྔར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་
ལྷན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་ཞིང་། མི་འཕྲོ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་
ཡོད་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་ཏྟགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་གནས་ལུགས་ཏྟགས་མི་སྲིད་ལ།
བདག་མེད་ཏྟགས་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅུ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
མེད་ན་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་
འཆོགས་པས་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏྟགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་
གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་མདོ་རྒྱད་དུ་གདམས་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། **གོ་རིམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་གནས།** །ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་
ཡང་སྐྱམ་དང་མར་མེ་བཞིན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་སྟེ། སྦྱོང་འདུག་
ལས། ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་
པར་ཤེས་བྱས་ཏེ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་ལ་ཞི་
གནས་བསྐྱབས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
ལྷག་མཐོང་ནི་སོར་རྟོག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བལྟས་པས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིམ་
བ་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ལ་ཡང་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བལྟ་
བུའི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་རང་དབང་འདུས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

ལྷ་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་སྟོབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་
པར་བཤད། སྦྱོང་རིགས་མདོར་བསྡུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞེས་གནས། ལྷག་མཐོང་། ཟུང་འབྲེལ་ལ་སྟོབ་པའི་
ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་བསྟེན་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་རིམ་དབྱེ།
དེ་ཉིད་རིམ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ། བསྒྲུབ་པས་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡན་ཡོན་དང་བཅས་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་ཚོགས་བསྟེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀུན་དོར། མཐུན་པའི་
ཡུལ་གནས་འདོད་རྒྱུ་ཚོགས་ཤེས་དང་། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་གཡང་དང་རྟོག་པ་
སྤང་། །དེ་ལ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་དེའི་རྒྱུ་འཕྲོ་ཚོགས་བསྟེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
གཅིས་ཏེ། རོ་བོའི་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམ་ཉམས་པས། །རབ་
ཏུ་འབད་དེ་བསྒྲུབ་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ནི་སྟོང་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཉིང་འཛིན་ཚོགས་ལེའུ་ལས། །གསུངས་པའི་ཡན་ལག་
ལ་ལགས་གནས། །དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་པ། །ཡིད་ནི་དགེ་བར་གཞག་
པར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་ཞི་གནས་གྲུབ་འགྱུར་ན། །མདོན་ཤེས་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཚོགས་གང་ཞེ་ན། སྒྲུབ་རིམ་པར་པ་ལས། མཐུན་
པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། འདོད་པ་རྒྱུང་བ་དང་། ཚོགས་ཤེས་པ་དང་། བྱ་བ་མང་
པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་
པའི་གཡང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ།
དེ་འང་། མདོ་རྒྱན་ལས། སྟོ་ལྟན་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྟོན་དང་
གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་
ཡོ་བྱད་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟས་གོས་རྟོན་སྤྲོ་བས་ལེགས་པར་རྟོན་པ་དང་།
ཚོམ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་མེད་པས་གནས་བཟང་བ་དང་། ནད་མི་བསྐྱེད་པས་ས་
བཟང་བ་དང་། ལྟ་སྟོན་མཐུན་པས་གྲོགས་བཟང་བ་དང་། སྤྱི་བོའི་འདུ་འཛི་དང་སྤྱིའི་
ཆོར་མ་མེད་པས་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ལྟན་པ་སོགས་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་

དང་། ཟས་གོས་བཟང་པོ་ལ་འདོད་པ་རྒྱུད་པ་དང་། དེ་དག་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་
ཤེས་པ་དང་། ཉེ་ཆོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། སོ་ཐར་དང་
བྱང་སྡོམ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་ལྷུང་མེད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་འདི་ཕྱིར་ཉེས་དམིགས་རྣམ་པ་མང་པོར་འགྱུར་བར་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ།
དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་རྣམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་
ཆོགས་སམ་ཡན་ལག་དང་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཇོ་བོས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཆོགས་ལེ་ལས་
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རིམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། **དེ་དབྱེ་འདོད་སེམས་བསམ་གཟུགས་**
འགོག་པས་བསྐྱུས། །ཞི་གནས་དེ་ལ་རྟེན་ནམ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་འདོད་པའི་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སམ་བསྐྱུས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་
པའི་སྒོ་མས་འཇུག་གིས་བསྐྱུས་པ་དང་། འགོག་པའི་སྒོ་མས་འཇུག་གིས་བསྐྱུས་པ་
དང་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོའི་ཚུལ་ནི་གོང་འོག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་
འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཞི་གནས་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་སྒོ་མ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ལུས་ཀྱི་གནད་
བཅའ་བ། སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉམས་ངོས་བཟུང་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒོ་མ་ཚུལ་བདེར་གནས་ལུས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན།** །ཞི་གནས་སྒོ་མ་
པའི་ཐོག་མར་ལུས་གནད་ཀྱི་ཚུལ་གལ་ཆེ་བས། དེའང་བདེ་བའི་སྟན་ལ་གནས་ཏེ་
ལུས་ཀྱི་ཀླན་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་དུ་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྐང་པ་སྦྱིལ་གྱུང་ངམ་ཕྱིད་
སྦྱིལ། མིག་ཕྱིད་ཟུམ་སྒྲ་ཅེར་གཏད། ལུས་དྲང་པོར་བསྐྱང་། ཐུག་པ་མཉམ། སྒྲ་
ལྟ་བའི་ཆད་དུ་བཞག །སོ་མཆུལ་བར་ཅུང་ཟད་བྱ་ཞིང་། ལྷེ་རྒྱལ་ལ་སྦྱར། དཔུགས་

ཚུལ་བ་བྲལ་བར་རང་ལུགས་སུ་བཏང་བར་བྱ་བ་སྒྲོམ་རིམ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་གཞག་ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས། དམིགས་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྲོམ་རིམ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **དམིགས་པ་སྤྱིར་ནི་ཁྱབ་དང་སྤྱད་པ་སྤྱོད་། །མཁས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བཞི་གང་ཟག་བསྟན། །དེ་ལ་སྤྱིར་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་དམིགས་པ་བཞི་གསུངས་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ནི། མི་དབྱེད་པར་འཛོག་པ་དང་དབྱེད་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། རི་ལྷ་རི་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་མཐའ་དང་དེའི་དོན་ལ་བསྒྲོམས་པས་གནས་གྱུར་ཐོབ་པ་ནི་དགོས་པ་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །སྤྱད་པ་རྣམས་སྤྱོད་གི་དམིགས་པ་ལ་ནི། ཆེ་སྲ་མར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་དང་ར་རྒྱལ་དང་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པའི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན། མི་སྤྱག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་པ་ལྟའོ། །མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱོད་མཆོད་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཏུ་གཉིས་དང་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་པ་ལྟའོ། །ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བའི་དམིགས་པ་ལ་ནི། ས་གོང་འོག་གི་ཞི་རགས་དང་བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་བཏུ་དྲུག་སྟེ་གཉིས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡང་། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ནས་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མི་སྤྱག་པ་ནས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་གྱི་བར་ལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་ལ། ཆ་མཉམ་སྤྱད་པ་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི་གོང་གི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་ལ་སེམས་བཟུང་བས་ཆོག་པ་སྟེ་དབང་པོ་དང་བསྟན་ནོ། །**

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སྒྲོམ་རིམ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་ཅན་ལ་འཛོག་པ།

རྟེན་མེད་ལ་འཛིན་པ། རོ་བོ་ཉིད་ལ་འཛིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བྱི་བྲག་གཞག་ཐབས་རྟེན་ཅན་མ་དག་དག** །བྱི་བྲག་གཞག་
ཐབས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་རྟེན་ཅན་ལ་སློབ་པ་ལ། མ་དག་པ་ཤིང་བུ་དེ་ལྟ་
སོགས་གཞུགས་ཅན་ཕྱ་མོ་སེམས་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ་འཛིན་པ་དང་། དག་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་སོགས་སྐྱེ་གཞུགས་བྱིས་འབྱར་ཡིག་འབྲུ་བྱག་མཚན་སོགས་ལ་
སྒྲིམས་སྟོད་རན་པོ་བྲམ་ཟེ་སྦྱད་པ་འཁེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་མེད་ལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། **རྟེན་མེད་ཆལས་ནས་ནི་རྫོགས་**
པའི་བར། **བྱི་ནང་ལུས་དང་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་འཛིན།** རྟེན་ཅན་ལ་གནས་པའི་སྒྲ་
ཟེན་ནས་རྟེན་མེད་སྐྱེ་གཞུགས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། ཐོག་མར་ཞལ་ཕྱག་
སོགས་ཆལས་རེ་རེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི་ཆལས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་གོམས་
ནས་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་ཆ་སྤྱི་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི་རྫོགས་པའི་རྟེན་ཅན་
ཞེས་བྱའོ། །སྤྱི་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་སྤྱོད་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱི་ཚོགས་ལས། ཞི་གནས་ལ་ཁ་བྱིར་བལྟས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བར་དུ་བལྟས་
པས་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་བསྒྲིམ། བྱིར་བལྟས་ལ་བྱུང་པར་ཅན་དང་པོ་ལ་པ་གཉིས།
སྤྱི་མ་ལ་སྐྱེ་དང་ཡིག་འབྲུ་གཉིས། བར་བལྟས་ལ་ལུས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལུས་ལ་
བརྟེན་པ་ལ་འཛིན་པ་གཉིས། ལུས་ལ་དམིགས་པ་ལ་གསུམ། ལུས་ཉིད་ལྟ་དང་
ཕྱག་མཚན་ཀའ་རུས་སོགས་སུ་དམིགས་པ། ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ལྷ། དབུགས།
མཚན་མ་ཕྱ་མོ། ཐིག་ལེ། འོད་ཟེར། དགའ་བདེ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་སུ་བཤད་
ཅིང་། གཞན་དག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་གངས་ཅི་རིགས་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་རྟེན་ཅན་
རྟེན་མེད་གཉིས་སུ་འདུའོ། །

གསུམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་ནི། **རྟོག་པའི་རྩ་རྒྱུ་གཞིའི་རྒྱ་མཚོ་**

ལ། །ཐིམ་གྱུར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཙོན། །དེ་དག་གོམས་ནས་དམིགས་
 པའི་རྟེན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་
 བར་ཞི་བའི་ངང་དུ་འཛོག་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཕྲོ་འདྲའི་བླ་སྐབས་མཐའ་དག་
 ཀུན་གཞིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཉི་བར་ཐིམ་པར་གྱུར་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 ཞི་གནས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉམས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་གྱི་
 སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་དག་ལས་སྐྱེས་ཉམས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། །རྟེན་ཅན་རྟེན་
 མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉམས་ཀྱི་འཆར་སྒྲོ་ངོས་བཟུང་བའི་
 རྩལ་ལ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་གི་ཡུགས་དང་། གདམས་ངག་
 པའི་ཡུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉིས་པ་ལྷ་སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟན་པ།
 རྟོབས་དུག་གིས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་སེམས་གནས་དགུ་འགྲུབ་པའི་
 རྩལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུང་ལྟར་ལེ་ལོ་རིགས་གསུམ་གདམས་ངག་བརྗེད། །བྱིང་མོད་
 གཉིས་གཉིས་འདུ་མི་བྱེད་དང་བྱེད། །ཉིས་པ་ལྷ་ཡི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །
 འདུན་ཚུལ་དད་པ་གིན་སྦྱངས་དང་པོ་འགོག། །མི་བརྗེད་ཏིང་འཛིན་ཁྱད་པར་གསུམ་
 དང་ལྷན། །རྟོག་ཚུལ་མཉམ་ཉིད་འཇུག་ཆེ་བཏང་སྟོམས་བྱ། །གཞུང་ཡུགས་ཆེན་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་རྩལ་ལྟར་ན། ཉམས་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱིབ་པའི་གོགས་ཉིས་པ་ལྷ་པོ་ལ་
 སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། དེར་གནས་
 ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པར་འགྱུར། །ཉིས་པ་ལྷ་སྒྲོང་
 འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་

རྣམས། བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཁྲོད་པ་དང་། འདུ་མི་བྱིང་དང་འདུ་བྱིང་དེ། འདི་
དག་ཉེས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་ཉིད་དུ་འོ། དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་རྒྱུར་དང་། བྱིང་དང་ཁྲོད་པ་རྟོག་པ་
དང་། དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱིང་དང་། ཁྱི་ཆེ་རྣལ་དུ་འདུག་པ་འོ། ཁེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེར་གནས་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་བསལ་བའི་དོན་དུ་
བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དེར་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལས་སེམས་ལས་རུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་འོ། །
དེའང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱིང་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་
པའམ་གནས་ཡིན་པས་དོན་རྣམས་འབྱོར་པར་བྱིང་པ་འོ། དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
དེ་ནི་ཉེས་པ་ལྟ་སྤོང་བ་དང་འདུ་བྱིང་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེ་འོ། ཉེས་པ་ལྟ་ནི་
སྤྱིར་བའི་ཆེ་ན་ལེ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་སྤྱིར་བས་སོ། དེ་ལ་རིགས་
གསུམ་སྟེ་གཉིད་སོགས་སྟོམ་ལས་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱིང་ལུག་
པ་རྣམས་སོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩོན་པའི་ཆེ་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་སྟེ་དམིགས་པ་
བརྗེད་ན་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་མི་བྱས་པས་སོ། མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་བྱིང་
ཁྲོད་གོགས་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ལས་རུང་མེད་པར་བྱིང་པས་སོ། དེ་དག་
ལ་འང་གཉིས་གཉིས་ཏེ། བྱིང་བ་ལ་རགས་པ་དམིགས་ཤེས་ཀྱི་གྲིམས་ཆཤོར་ནས་
དམིགས་རྟེན་མི་གསལ་བའི་ཐམ་ཐམ་དང་། སྤྲ་བ་གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་
ཀྱི་ཤུགས་ཞན་པ་གཉིས། ཁྲོད་པ་ལ་རགས་པ་ཡུལ་ལ་ཏ་ཅང་ཆགས་པས་གཉིན་པོས་
ཀྱང་མི་ནོན་པ་དང་། སྤྲ་བ་གཡོ་མེད་དུ་མི་གནས་པར་བྱུང་བའདྲ་འཕྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་
དོ། བྱིང་ཁྲོད་བྱུང་ཆེ་འདུ་མི་བྱིང་པ་སྟེ་དེས་དེ་གཉིས་ནི་བར་མི་བྱིང་པས་སོ། བྱིང་
ཁྲོད་དང་བྲལ་ཆེ་འདུ་བྱིང་པ་སྟེ་དེས་བཏང་སྟོམས་ལ་མི་གནས་པས་སོ། འདིར་བྱིང་
ཁྲོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ལྟ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་བྱེ་ན་དུག་ཏུ་འང་སྒྲིམ་རིམ་ལས་

གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟན་པ་ནི། འདུན་
 པ་དང་། ཚྭ་ལ་བ་དང་། རྒྱུད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་དེས་བྲངས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་
 བཞིས་ཉེས་པ་དང་པོ་ལེ་ལེ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་གདམས་ངག་
 མི་བརྗེད་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། དེ་འང་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཆའི་རར་དང་
 ལྷན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མི་རྟོག་པ་དང་ལྷན་པ་དང་།
 དེ་ལས་ཆོར་བ་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བྱེད་
 པར་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ལོ། །བྱིང་ཁྱོད་བྱུང་མ་བྱུང་རྟོག་ཅིང་བྱུང་ན་དམིགས་པ་ལྷ་
 སྤངས་སྦྱོད་ལམ་སོགས་གྱིས་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་དང་། བྱིང་ཁྱོད་གྱི་གཉེན་
 པོ་སོགས་འདུ་མི་བྱེད་པ་ལ་ཚྭ་ལ་སེམས་གྱིས་འདུ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་
 སྦྱོན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཚྭ་ལ་བས་འདུ་བྱེད་ན་འདུ་མི་བྱེད་པའི་
 བཏང་སྟོམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ནི། ཐོས་བསམ་བྱན་ཤེས་བརྩོན་དང་འདྲིས་པའི་སྟོབས། །དུག་
 གིས་སྦྱིམས་དང་ཆད་དང་ཆད་པ་མེད། །ལྷན་གྲུབ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་གནས་
 སྐབས་ཅན། །དམིགས་པར་འཛོག་སོགས་སེམས་གནས་རིམ་དགུ་སྟེ། །སྦྱོང་
 ཐབས་གྱི་སྟོབས་དུག་བསྟན་པ་ནི། ཐོས་པའི་སྟོབས། བསམ་པའི་སྟོབས། བྱན་
 པའི་སྟོབས། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་སྟོབས། འདྲིས་པའི་སྟོབས་
 ཏེ་དུག་གི་དང་པོས་སེམས་གནས་དང་པོ་འགྲུབ་ལ། གཉེས་པས་གཉེས་པ་འགྲུབ།
 གསུམ་པས་སེམས་གནས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ། བཞི་པས་ལྷ་པ་དང་དུག་པ། ལྷ་
 པས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ། དུག་པས་དགུ་པ་འགྲུབ་པོ། །དེ་དག་གི་གནས་
 སྐབས་གྱི་ཡིད་བྱེད་བཞི་ནི། སྦྱིམས་ཏེ་འཇུག་པ། ཆད་ཅིང་འཇུག་པ། ཆད་པ་མེད་
 པར་འཇུག་པ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་སྟེ་སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉེས་པའི་

སྐབས་སུ་ཡིད་བྱེད་དང་པོས་འཇུག་ལ། གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་གཉིས་
 པས། བརྒྱད་པའི་སྐབས་གསུམ་པས། དགུ་པ་བཞི་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པས་ཡིད་
 བྱེད་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཅན་ཅས་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་སྦྱིས་པའི་སེམས་གནས་རིམ་
 པ་དགུ་ནི། འཛིག་ རྒྱུན་དུ་འཛིག་པ་སོགས་ཏེ། དེའང་སེམས་འཛིག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དམིགས་པ་ལས་སེམས་བསྐྱུས་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོང་པའོ། །རྒྱུན་ཏུ་
 འཛིག་པ་ནི་དང་པོར་གཏང་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་གཡང་བར་དམིགས་པ་
 དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་འཛིག་པའོ། །བསྐྱུན་ཏེ་འཛིག་པ་ནི་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡངས་ན་ཤེས་པར་
 བྱས་ནས་སྤྲར་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་པའོ། །ཉེ་བར་འཛིག་པ་ནི་སེམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྲ་བར་བྱས་ནས་འཛིག་པའོ། །
 འདུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་དེ་ལ་དགའ་བའོ། །ཞི་
 བར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་གཡང་ལ་སྒྲོན་དུ་བལྟས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ནི་
 བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་
 ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་
 པའོ། །མཉམ་པར་འཛིག་པ་ནི་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་
 པ་སྟེ་སེམས་གནས་རིམ་པ་དགུ་མཐར་ཕྱིན་པར་སྟེ། །དེ་ལ་སེམས་གནས་དགུ་ནི་
 མདོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྟོབས་དུག་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་པོ་ཉན་ས་ལས་བཤད་
 པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གདམས་ངག་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ནི། **གདམས་ངག་ལུགས་སུ་**
གཡོ་ཐོབ་གོམས་དང་བརྟན། །མཐར་ཕྱིན་ཉམས་ལྷ་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཏེ་ཤེས། །
 གདམས་ངག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཞི་གནས་སྟེ་ཚུལ་གྱི་ཉམས་ལྷར་བསྐྱེ། དང་
 པོ་སེམས་གཡོ་བའི་ཉམས་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཚུ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་ཉམས་

གཙོང་རོང་ཚུ་བོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་གོམས་པའི་ཉམས་ཚུ་བོ་དལ་འབབ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་
བརྟན་པའི་ཉམས་ཚུ་མཚོ་རྒྱབས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་བརྟན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
ཉམས་ཚུ་ནི་ཅིས་ཀྱང་མི་གཡོ་བར་གསལ་དྲངས་སུ་གནས་པ་མར་མེ་རླུང་གིས་མ་
བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དཔེ་སོ་སོར་སྒྲོས་པས་ཉམས་ཀྱི་དོན་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱོམས་པས་གྲུབ་པའི་ཚད་སོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཞི་
གནས་འགྲུབ་ཚུལ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དང་བཅས་པ། དེ་གྲུབ་པའི་དགོས་པ་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཤིན་རླུངས་མཐར་ཕྱིན་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའོ། །བདེ་གསལ་ལ་**
མཚན་མ་མི་རྟོག་མཁའ་དང་འབྲེས། །དེའང་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རླུངས་པ་མ་ཐོབ་ན་
ཡིད་བྱེད་བཞི་པ་དང་སེམས་གནས་དགུ་པ་གྲུབ་ཀྱང་ཞི་གནས་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རི་མིན་ཏུ་
སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་རླུངས་པ་དང་
སེམས་ཤིན་ཏུ་རླུངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི།
བྱམས་པ་ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་
པར་ལྷན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། དེ་གོམས་པ་ལས་
འདུ་མི་བྱེད། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། ཤིན་ཏུ་རླུངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །
ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱབས་འདིར་ཞི་གནས་
སོ། །མདོར་ན་ཞི་གནས་ནི་ལུས་སེམས་ལས་རུང་གི་ཤིན་རླུངས་ལ་བཤད་པས། དེ་
མ་ཐོབ་གོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཤིང་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་
པ་ཞེས་བྱ་ཡི་ཞི་གནས་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤིན་རླུངས་ནི་མདོན་པ་ཀུན་བརྟུས་

ལས། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་གང་ཞེན། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱན་གཙོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དེ་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་
 བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ལུས་སེམས་དག་
 བའི་བྱ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་
 སེམས་ཤིན་སྤྱངས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་དག་བའི་བྱ་
 བ་བཀོལ་བར་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེའང་སྟོང་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ལུས་
 ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་ལ་རྩོལ་བ་ན་ལུས་ལྱི་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་སུ་མི་
 རུང་བ་དང་བྲལ་ནས་ཤིང་བལ་ལྟར་ལྷང་བ་ཡང་བ་ནི་ལུས་ལས་རུང་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩོལ་བ་ན་སེམས་དག་བའི་
 དམིགས་པ་ལ་དགའ་མཁུར་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་
 པ་ནི་སེམས་ལས་རུང་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་ལས་རུང་གི་ཤིན་སྤྱངས་སྟོན་
 དུ་སྦྱེ་ཞིང་དེའི་མཐུས་ལུས་ཤིན་སྤྱངས་སྟེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱང་ལུས་ལ་རྒྱ་ཞིང་བྱ་བ་
 པས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ཏེ་ལུས་ཤིན་སྤྱངས་སྟེ་བར་ཉན་ས་ལས་བཤད་
 བོ། །ལུས་ཤིན་སྤྱངས་དེའང་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རེག་བྱ་བྱད་པར་ཅན་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 ཞིག་ཡིན་གྱི་སེམས་བྱང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སྟེ་ཚུལ་ཡང་དང་པོར་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་
 པ་ལྷ་ཞིང་རྟོགས་དགའ་བ་དང་། དེ་ནས་རགས་ཤིང་རྟོགས་སྒྲ་བ་དང་། དེ་ནས་ལུས་
 སེམས་བདེ་དགས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལ། དེ་སྟེས་པའི་ཆོད་གཤའ་བས་སེམས་
 དཔངས་མཐོ་བར་གྱུར་པ་ལ་གཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ནས་བསྟོམས་པས་ནམ་ཞིག་གི་བ་
 མ་ལྟ་བུའི་ཤིན་སྤྱངས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་གནས་འཐོབ་པ་ཉན་ས་ལས་བཤད་
 ཅིང་། ཤིན་སྤྱངས་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཞི་གནས་འབྱུང་བའི་ཆོད་ནི་ཕྱི་ནང་གི་གཡང་
 བའི་བར་ཆད་མེད་ཅིང་དམིགས་པ་ལ་ངང་གིས་སེམས་བརྟན་ལ་བྱིང་གོད་དང་བྲལ་

བས་དང་བར་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེས་
 པའི་སེམས་དང་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་སྐྱབས་དང་ཅི་གཅིག་པ་བཞི་པོ་རྒྱུད་དུ་ཐོབ་པ་
 དང་ཞི་རགས་སེམས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྦྱོར་བ་ལ་རུས་
 པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བར་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ལུས་སེམས་
 ཤིན་སྐྱབས་སྦྱིབ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིབ་པ་ལྟ་
 ཡང་ཆེར་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་ཡང་ལུས་སེམས་ཤིན་
 སྐྱབས་རེས་འགའ་དང་ལྡན་པར་ཉན་ས་ལས་བཤད་པ་ནི་ཡིད་བྱེད་ལྡན་པའི་རྟགས་
 ཡིན་ཏེ། ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། རྩལ་ཕྲ་རབ་སོགས་ཀྱི་གསལ་ལ་
 སྒྲུང་བྱེད་པར་ཅན་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྟ་དང་དུས་གསུམ་སྦྱིས་པ་བྱུང་མེད་
 དེ་མཚན་མ་བརྩུ་པོ་གང་ཤར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེས་པ་ལྟ་བུའི་
 ཉམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལུས་སྦྱང་གང་ཡང་མི་འཆར་བར་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་
 འབྲེས་ཤིང་། རེས་ཐོབ་ཏུ་ལུས་གྲོ་བུར་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ་སོགས་
 བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དེ་ནི་མདོ་རྒྱུད་བསམ་གཏན་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཉོན་མོངས་སྐྱུག་**
བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་གནོན་པར་བྱེད། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྐྱབས་པ་ཐོབ་པའི་ནི་གནས་
 མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནི་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་
 ཀྱི་བསམ་གཏན་ཀུན་སྦྱིབ་འཇམ་རྟེན་པའི་གཞི། ལོ་རྟོག་འདོད་པ་ལ་ཞིང་ས་གཤིན་
 པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 མདོན་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མགོ་གནོན་ཅིང་ནི་བར་བྱེད་རུས་སོ། །དེར་མ་ཟད་བདག་
 མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའང་མཉམ་པར་འཛིན་པ་
 འབའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་

སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་མི་རུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཤེས་སོ་ཤེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་ལ། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱ་ཚོགས་
བསྟེན་པ། རྣམ་པའི་བྱད་པར། རོ་བོའི་རིམ་དབྱེ། དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། གྲུབ་
པའི་ཚད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷག་མཐོང་རྒྱ་ཚོགས་སྒྲིམ་བུ་དམ་པར་བསྟེན། །མང་ཐོས་ཚུལ་
བཞེན་སེམས་ལ་ལྟ་བུ་བཅུལ། །དེ་འདྲ་སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་གི་
ཚོགས་གང་ཞེ་ན། སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་
བཅུལ་བ་དང་། ཚུལ་བཞེན་སེམས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་འདྲ་གསུང་
རབ་ཀྱི་དོན་དབྱིས་བྱིན་པར་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་རྣམ་
པར་དག་པ་མཉམ་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་བསྒྲིལ་བ་
ནི་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱ་ཚོགས་མེད་མི་རུང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྟ་བུ་མེད་ན་ལྷག་
མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲེབ་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་དོན་ལ་མི་
རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞིག་གིས་བཅུལ་དགོས་པས་བྱང་ངེས་ཀྱི་བྱད་པར་ཤེས་ནས་
ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དགོས་ལ། འདིར་ཡང་ཚད་
མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་
མོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་བཅུལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། རྣམ་པ་ཞི་རགས་ལྟ་བུ་བྱི་རོལ་པ། །བདེན་
པའི་རྣམ་ཅན་ཉན་རང་སྟོང་པར་ལྟ། །ཡར་བྱིན་སྒྲགས་སུ་བདེ་བའི་རྣམ་ལྡན་
གསུངས། །ཐུན་མོང་ཉིད་བསྟོགས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་མཚུངས། །འོན་ཀྱང་སྒྲགས་

སྒྲིབ་ཆ་དེ་དོན་གཉིས་པ་མིན། །དེ་ལས་རྣམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་གོང་ལོག་ལ་ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་མྱོ་ལོ་པ་དང་། ལུག་མོང་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱིར་
 སྒྲོང་བའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བུ་མཐོང་དང་། བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟག་སྒྲིབ་ཆ་བཅུ་དྲུག་
 གི་རྣམས་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་དང་། སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ཐེག་ཆེན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ། རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་སུ་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་རྣམས་པ་དང་ལུག་པར་གསུངས་ཤིང་།
 ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་རྩད་ནས་སྒྲོང་བའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ལྟ་བུ་མཐོང་ཡིན་ལ། ལུག་མོང་ཞི་གནས་རྣམས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་བདུན་གྱིས་བསམས་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་པ་
 དང་མཚུངས་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲིབ་ཆ་ཁོངས་ནས་
 ཡར་ཕྱིན་གྱི་ལྟ་བུ་བྱད་པར་ཅན་རྟོགས་པས་ཀྱང་དེ་དག་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དོན་དུ་གཉིས་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལོ་བའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། དབྱེ་བ་རྣམས་འབྱེད་རབ་དུ་རྣམས་པར་འབྱེད། །
 རྟོག་དཔྱད་རོ་བོ་ཉིད་བཞིའི་སྒྲོ་ནི་གསུམ། །མཚན་མ་ཡོངས་འཆོལ་སོར་རྟོག་ལས་
 བྱུང་སྟེ། །དོན་དངོས་མཚན་ཕྱོགས་དུས་རིགས་འཆོལ་བ་དུག །རིགས་པར་ལྟོས་
 གྲུབ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་སྒྲུབ། །ཆོས་ཉིད་བཞི་སྟེ་གཟུགས་ནས་རྣམས་མཁའི་བར། །རེ་
 རེ་ལ་ཡང་དུག་གིས་རྣམས་པར་འབྱེད། །དེ་ལ་འདིར་ས་ལམ་མཐོན་པོའི་ལྟ་བུ་མཐོང་
 རྣམས་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པར་སོ་སྟེའི་དུས་ཀྱི་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ལྟ་བུ་མཐོང་གཙོ་
 བོར་སྟོན་པས། དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་ན་གཙོ་ཆེ་བ་གསུམ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 གསུངས་པའི་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་དུ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་གཉིས། དེ་རེ་
 རེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རོ་བོ་ཉིད་བཞིའི་ལྟ་བུ་མཐོང་
 དུ་གྲགས་པ་ལས་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ནི་རི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐུང་བོ་དང་ཁམས་

དང་སྒྲིམ་ཆེད་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རིམ་ལ་
 ལ་དམིགས་པ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལོ། །
 རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ནི་དོན་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལོ། །རྟོག་ཚུལ་ནི་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། རབ་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། དེས་པར་རྟོག་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཇལ་
 བ་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་དེ་དབྱེད་པ་ལ་འང་འགྲེ་
 བས་རྒྱས་པར་བྱེན་བཞི་བཞི་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འང་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་
 པ་ནི་ཉན་ས་ལས་ཤེས་པར་བྱལོ། །དེ་དང་སྟོགས་མཐུན་པར། གྲུན་ལས་བརྟས་པ་
 ལས་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
 དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
 དབྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གནས་ངན་ཡིན་དང་། མཚན་མའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དང་། ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ལས་འབྱེན་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་ནི། དགོངས་
 འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷག་མཐོང་ལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས། བྱམས་པ།
 རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་གསུམ་ཡང་དག་མེད་
 པའི་དོན་སྒྲོམ་པ་ལ་མཚོན་ཏེ་ངོས་བཟུང་ན།

དང་པོ་ནི། བདག་མེད་ངོས་ཟིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཀྱི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མང་དུ་མི་བྱེད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤར་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་སྤར་བཞིན་དུ་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །
 འཛོལ་བ་དྲུག་གི་ལྷག་མཐོང་ནི། དོན་དང་དངོས་པོ་དང་མཚན་ཉིད་དང་སྟོགས་དང་

དུས་དང་རིགས་པ་སྟེ་མཚན་མ་དུག་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང་བཅའ་ནས་ཀྱང་
 སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་དོན་འཚོལ་བ་ནི་ཆོག་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་
 བོ་ཞེས་འཚོལ་བའོ། །དངོས་པོ་འཚོལ་བ་ནི་འདི་ནི་རང་གི་དང་འདི་ནི་སྤྱིའི་དངོས་
 པོའོ། །ཞེས་འཚོལ་བའོ། །མཚན་ཉིད་འཚོལ་བ་ནི་འདི་ནི་རང་གི་དང་འདི་ནི་སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱུན་མོང་དང་བྱུན་མོང་མིན་པ་འཚོལ་བ་རྣམས་གྲངས་གཉིས་སོ། །
 རྟོགས་འཚོལ་བ་ནི་ནག་རྟོགས་ནི་སྟོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དང་། དཀར་
 རྟོགས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་སྟོན་ནས་འཚོལ་བའོ། །དུས་འཚོལ་བ་ནི་འདས་
 པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་བྱུང་ངོ་། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། །ད་ལྟ་
 པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཚོལ་བའོ། །རིགས་པ་འཚོལ་བ་ནི་རིགས་པ་
 བཞི་ལས་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའོ། །
 འདིར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་རྣམས་སོ་སོའི་སྟོན་ནས་འཚོལ་
 བའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་མེས་སྲེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་རྣམས་
 རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །འདིར་ཡང་འདི་ནི་ཆོས་སོ། །འདི་ནི་བྱེད་པའོ། །ཆོས་
 འདིས་ནི་བྱ་བ་འདི་བྱེད་དོ། །ཞེས་འཚོལ་བའོ། །འཐད་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
 བཞི་ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་སྐྱབ་པའོ། །འདིར་ཡང་ཅི་འདི་ལ་མཛོན་སུམ་དང་
 རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་དུ་འཚོལ་
 བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་མེ་ཚད་དང་རྩ་བ་རྒྱན་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ཆོས་
 ཉིད་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཆོས་ཉིད་
 དང་། གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་
 སེམས་པར་མི་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་འཚོལ་བའོ། །གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཀུན་
 བྱུང་གི་ཆོས་རེ་རེ་ཡང་འཚོལ་བ་དུག་པོ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་རྟོགས་

པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །**དོན་དང་རིམ་རྒྱུ་ལྟེན་གསུམ་དུ་ཤེས། །སྒྱུར་དངོས་སོར་རྟོག་**
མི་གཡོ་བ་རུ་འདུ། །དེ་ལྟར་དུག་ཏུ་བཞག་པས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་
གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། སྒྲུལ་པའི་དོན་དང་ཤེས་བྱ་རིམ་ལྟེན་པ་དང་རིམ་བཤོ། །དེ་ལ་དང་
པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཛོལ་བ་དང་པོའོ། །

གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་སྒྱུ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛོལ་བ་
གཉིས་སོ། །

གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་མ་གསུམ་དང་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད་འཛོལ་བ་
བཞག་གོ། །དང་པོར་བཤད་པའི་ལྷག་མཐོང་བཞིའི་སྒྲིལ་གསུམ་ཡིན་ལ། འཛོལ་
ལུགས་ནི་དག་ཏུ་གསུངས་པས་སྒྲིལ་གསུམ་དང་འཛོལ་བ་དུག་ནི་སྒྲུལ་བཞིར་འདུའོ། །
ཡང་ན་སྒྱུར་བ་དང་དངོས་གཞིའི་དབྱེ་བས་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཏེ། སྒྱུར་བའི་སྐབས་
སུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་མི་གཡོ་བའི་
ལྷག་མཐོང་སྟེ་གཉིས་སུ་འང་འདུའོ། །

བཞི་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། **སྒྲོམ་ཚུལ་བདག་མེད་དོན་ལ་ཤེས་རབ་**
ཀྱིས། །དབྱུང་དེ་སྒྲོམ་དང་བྲལ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག། །དབྱུང་གཞི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
གཟུགས་བརྟན་ནི། །བྱུང་གཞི་བཟུང་ནས་བྱུང་ཆོས་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད། །བདག་
མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་ན་སྒྲོམ་ལུགས་གང་བྱས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གོ་ལ་བས་
དེ་ཉིད་རྟོག་དགོས་ལ། །ལྟ་བའི་གོ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་མ་བསྒྲོམས་
ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་མི་འགྱུར་བས། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
སོ་སོར་དབྱུང་ནས་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པར་འཛོག་
གོ། །དེ་འང་དབྱུང་སྒྲོམ་མང་བས་གནས་ཆ་ཆུང་དུ་སོང་ན་འཛོག་སྒྲོམ་མང་དུ་བྱས་ལ་
གནས་ཆ་སོར་གཞུག་ཅིང་། འཛོག་སྒྲོམ་མང་བས་དབྱོད་སྟོང་མི་འདོད་པ་ན་ཡང་

དབྱུང་སྒྲོམ་བྱས་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཆ་མཉམ་གྱིས་བསྒྲོམས་ན་སྒྲོབས་ཆེ་བར་བཤད་
 དོ། །འདིར་བསྒྲོམ་བྱའི་དོན་ལ་སོར་རྟོག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་མཐར་སྒྲོམ་པ་དང་
 བྲལ་བའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་ལ། མཉམ་
 གཞག་གི་དངོས་གཞི་སྒྲོང་ཆེ་འཛིན་སྤངས་ཡང་ཡང་གསལ་འདེབས་པར་བཞེད་པ་
 བྱིད་གེ་ལྷན་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་དངོས་ནི། སྒྲོན་དུ་ཞི་གནས་
 བསྒྲོམ་པ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིབ་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་མང་དུ་
 སྒྲུང་བ་དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་ལ། ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་
 བྲལ་བའི་གནས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 དབྱུང་གཞིར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
 སྤྱི་རོལ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་ནས་དབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་
 གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་དབྱུང་ནའང་ཐོག་མར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་དམིགས་དགོས་ཏེ་བྱུང་གཞི་མ་བཟུང་བར་བྱུང་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
 མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་
 ཡིན་པ་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 བཏགས་ཏེ་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་བོ། །དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་མ་ཡེངས་པར་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་སྒྲུང་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དམིགས་པ་
 གཅིག་ཏུ་བྱིལ་ནས་བྱང་འཇུག་ཏུ་བྱ་སྟེ། མངོན་པ་ཀུན་བརྟན་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་
 དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །**གཟུང་བའི་རང་**
བཞིན་སྒྲོང་པ་མཁའ་ལྷར་རིག། །འཛིན་ཤེས་འབྱུང་གནས་དབྱིབས་སོགས་བརྟག་
བྱ་དང་། །སོར་རྟོག་ཉིད་ཀྱང་གཙུབས་ཤིང་མེ་བཞིན་དུ། །མ་རྟེན་དབྱིངས་སུ་ཡལ་

ལ་འཛིན་མེད་འཛིན། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་དུ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་
ན་ཡང་སོར་ཁྲོག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་ཁྲོགས་
ནས་འཛིན་གི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་མིན་ཏེ། ཐོག་མར་
འདི་ལ་གོམས་པས་གཟུང་བ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་སྟོང་ཉིད་ནམ་
མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུར་རིག་པ་ནི་གཟུང་བ་མི་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་ཕྱི་སྒྲུང་སྟོང་
དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲོམ་པའོ། །ནང་གི་འཛིན་ཤེས་ཞེས་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེད་ལ་སྒྲིམ་པ་ན་
དེ་གསལ་བཅུབ་ནས་སོ་སོར་ཁྲོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དང་པོར་གང་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱ་
དང་། བར་དུ་ཕྱི་ནང་གང་ལ་གནས་པ་དང་། རོ་བོ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་གང་
དུ་འདུག་བརྟགས་པས་གང་དུ་འང་མ་རྟེན་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །
རྣལ་འདི་ནི་རྩ་ཉོན་དུག་གང་སྒྲིམ་ལ་སྦྱར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ཁྲོག་པ་
སོགས་ཁྲོག་པ་གང་སྒྲིམ་རིག་པར་བྱས་ནས་རྣལ་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ནི་འཛིན་
པ་མི་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་ནང་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲོམ་པའོ། །མཐར་
བརྟགས་བྱའི་ཡུལ་དང་སོ་སོར་ཁྲོག་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱང་གཙུབས་ཤིང་ལས་བྱུང་
བའི་མེ་བཞིན་དུ་ཅི་འང་མ་རྟེན་པར་དབྱིངས་སུ་ཡལ་བའི་རང་ལ་འཛིན་མེད་དུ་འཛིན་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་སྟོང་པོར་བྱིལ་བ་ཇོ་བོ་རྗེའི་དབུ་མའི་མན་ངག་ལས། དེ་འང་འདི་
ལྟར་འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ཤིང་ཞིག །མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་མ་སྒྲིམ་ཤིང་
མ་བྱུང་། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ནི་འདི་ལྟར་ཡང་ཤིན་ཏུ་བརྟག་དགའ་སྟེ། ཁ་དོག་མེད་
ཅིང་དབྱིབས་དང་བྲལ་བ། རམ་མཁའ་དང་འདྲ་བས་མ་གྲུབ་པའམ། ཡང་ན་གཅིག་
དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བས་སམ། ཡང་ན་མ་སྒྲིམ་པས་སམ། ཡང་ན་དེ་རང་བཞིན་
གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་རིགས་པའི་མཚོན་གྱིས་དབྱེད་ཅིང་གཞིགས་ན་མ་གྲུ་
པར་ཁྲོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་ནི་དངོས་པོ་ཅིའི་རོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་མེད་ཙམ་

ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། །དཔེར་ན་ཤིང་ག་ཉིས་པན་ཚུན་
 དྲུད་པས་མེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤིང་ག་ཉིས་པོ་ཉིད་ཆེག་ཅིང་མེད་པའི་རྗེས་ལ་གང་
 གིས་སྒྲིག་པར་བྱེད་པའི་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་ཞི་བ་བཞིན་དུ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
 གྱི་ཚུས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྲུབ་ཅིང་ན་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲུབ་བ་མེད་པ། འོད་
 གསལ་བ། སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་བྱིང་བ་
 དང་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་ཏེ། བར་སྐབས་དེར་
 ཤེས་པར་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ ཅི་ལ་འང་མི་འཛིན། དུན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་མཚན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབྱེའམ་ཆོས་རྒྱན་ལངས་ཀྱི་
 བར་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་གཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྟ་བུ་ལྟག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་ནི། **ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་ཐོབ་འབྱུབ་པའི་དུས་སུ་**
བཤད། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་དབྱེད་ནས་བསྐྱོམས་པ་ན་ཤིན་ཏུ་
 སྤྱངས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ནི་ལྟག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་དང་དེ་སྒྲིམ་ནས་ནི་ལྟག་མཐོང་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་སྤྱངས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྒྲེ་ལུགས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འང་དབྱེད་སྒྲོམ་བྱས་པ་དེའི་རང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤིན་སྤྱངས་འབྲེན་
 ཐུབ་པ་ན་ལྟག་མཐོང་འབྱུབ་པའི་དུས་སུ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་དང་། ཤུནྟེ་པའི་ཤེར་
 ཕྱིན་མན་ངག་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཇི་སྟེད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྟག་མཐོང་ག་ཉིས་ཀ་ལ་འདྲའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།
 སྒྲོབ་ཚུལ་དངོས། གང་གི་ཆེ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ། དེའི་འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ནི། **དབྱེའམ་པ་རྣམས་སྒྲིད་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱང་། །བསྐྱེད་བྱ་ནི་ལྟག་བྱུང་**
དུ་འབྲེལ་ལ་མཐུན། །དེ་དག་གསུམ་པོ་རིམ་བསྒྲོམ་ཡེངས་མེད་གཙོ། །དེ་ལ་ཞི་
 གནས་དང་ལྟག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ག་ཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐབས་པ་ལ། དུས་

མ་པའི་སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་པས་སྦྱིད་ཚུལ་ཐ་དད་པར་བཤད་ཀྱང་བསྦྱིད་བྱ་ཞི་
 ལྷག་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་མཐུན་ནོ། །དེའང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་མི་
 ལྷག་པ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་བསྦྱིད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་
 རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་བསྦྱིད་པར་བཤད།
 སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་ཞི་གནས་བསྦྱིད་
 བས་དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་བསྦྱིད་པར་
 བཤད། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་སྒྲོམ་རིམ་བར་པར་དང་པོར་བྱུང་བའི་སྐྱུ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་བསྦྱིད་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སློན་ལྷག་མཐོང་སྐྱབ་པར་མཛད། སློབ་དཔོན་ལྷ་
 བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེད་པའི་ལྷ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྐྱབ་པར་
 མཛད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་ཅིང་མ་ཞོར་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་
 ཀྱན་གྱིས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་། ཟུང་འབྲེལ་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བར་གྲུབ་པས་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པར་བཞེད་པ་མཐུན་ཅིང་ཀྱན་ལའང་
 སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡེངས་མེད་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཚན་བཅས་སྒྲོམ་ཆེ་ཞི་གནས་གཟུགས་བརྟན་ལ། །དམིགས་**
པའི་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཟུང་དུ་འཇུག། **རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ན། །**
ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་ཟུང་དུ་འཇུག། **འཁོར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་པོ་**
 གང་གི་ཆེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཞི་གནས་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་རྟོག་མེད་ཆོས་
 རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་རང་གི་རང་གིས་མཉམ་དུ་
 འཇུག་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་

དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ནམ་ཐོབ་པ་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཏུ་གནས་པས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་
 ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དམིགས་པ་ལ་བྱིང་བ་དང་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་
 དང་བྲལ་ཞིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་
 ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དེ་ནི་ཡང་དག་ཏིང་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། སྤྲིད་ཞིའི་འཆིང་**
གྲོལ་མི་གནས་མུང་འདས་ཐོབ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འཇུག་
 པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། མི་ཁྱིམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཏིང་འཛིན་གྱིས། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
 ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པ་
 ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འོ། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་སྤྲིད་ཞིའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་མི་
 གནས་པའི་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་པོ་ཡིས་
 ལྷག་མཐོང་དང་། ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་
 བ་དང་། མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་འགྱུར། ཞེས་སོ། མཉམ་པར་བཞག་
 པ་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱུས་བྱང་
 སེམས་ལ་མཆོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲིང་རྩེ་བ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་བརྟུན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྤྲིའི་རིགས་མདོར་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། རིགས་བསྐྱེད་བ། དབྱེད་
 འཛོག་གིས་གྲུབ་ཚུལ། བསམ་གཏན་གྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་ཞར་བྱུང་དུ་བཤད་

པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞི་གནས་ཀྱི་རིགས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རིགས་བསྐྱེ་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། **མདོར་ན་མི་སྤྲུག་བྱམས་པ་དབྱུང་རྒྱུ་བཟང་། །སོར་སྦྲོང་ཙ་རྒྱུང་
བསྐྱེད་བཞུས་རང་བབ་རྒྱ། །འཛོག་ཀྱན་སེམས་འཛིན་གནས་སྐབས་ཉིད་དུ་ཟད། །**
མདོར་ན་བྱམ་མོང་གི་ཐེག་པར་མི་སྤྲུག་པའི་འདུ་ཤེས་དགུ་བསྐྱེམ་པ་དང་། བྱམས་པ་
དང་སྦྲིང་རྩེ་ལ་སེམས་སྦྲོང་བ་དང་། དབྱུགས་དབྱུང་རྒྱུ་གནས་གསུམ་བཟང་བ་དང་།
དོ་རྩེ་ཐེག་པར་ཡུལ་སོ་སོར་གཅིད་ཅིང་སྦྲོང་བ་སྦྲེ་སོར་སྤྲུད་ཀྱི་མན་ངག་དང་། ཅུའི་སྦྲོང་
ར། རྒྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར། ཐིག་ལའི་ལྷ་བདེ། བསྐྱེད་པ་ལྷ་དང་བཞུས་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་
ཐབས་མང་པོ། མ་བཅོས་གཉུག་མ་རྒྱ་ཡན་རང་བབ་རྒྱ་འཛོག་ཀྱན་གྱང་གང་ཟག་
དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སེམས་འཛིན་གྱིས་སྦྱ་བྲིད་ནས་ཞི་གནས་སྐྱེད་པའི་
ཐབས་ཉིད་དུ་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཚན་མཚོན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད། །རྟེན་
འབྲེལ་རྟགས་ལྷ་ལུང་རིགས་བྱིན་རྒྱབས་བདུས། །རང་ངོ་སྦྱོད་སོགས་སོར་རྟོག་ཤེས་
རབ་མཚོག་ །སྦྱིད་ཐབས་གང་ཟག་དབང་པོར་བསྐྱུན་པ་སྟེ། །མཚན་གཞི་མཚོན་
བྱ་མཚོན་བྱེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཚད་མ་ལྷ་བྱ་དང་། ཚོས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་
པར་དཔྱོད་པ་མངོན་པ་ལྷ་བྱ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་འབྱུང་
ལུགས་ལྟོག་ལ་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་གཉིས་ཀ་དང་ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་
པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཉི་རྟགས་ཆེན་ལུས་སྦྱོས་པ་གཅིད་པ་དང་། ལུང་དང་རིགས་པ་བྱིན་
རྒྱབས་བདུ་ཐབས་དུ་མས་རང་ངོ་མངོན་སུམ་གཅིར་ཕོག་ཏུ་སྦྱོད་པ་སོགས་ཐམས་
ཅད་གྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མཚོག་ཉིད་སྦྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་**

གང་ཟག་དབང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་དེ་དག་གང་གིས་ཞི་ལྷག་གི་ཉིང་དེ་
འཛིན་སྟེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་པས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཐབས་དེ་ཐམས་ཅད་
འཚོགས་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབྱད་འཛིག་གིས་ཞི་ལྷག་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། **དབྱད་འཛིག་གཉིས་**
ཀས་ཞི་ལྷག་འགྲུབ་པར་མཐུན། །དབྱད་སྒྲིམ་དང་འཛིག་སྒྲིམ་གཉིས་ཀ་སྟེལ་བས་
ཞི་ལྷག་འགྲུབ་པ་གོང་དུ་སྒྲིམ་པ་ལྟར་ལ། རེ་རེས་ཀྱང་གནད་དུ་སོང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་
གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པས་མཐར་ཐུག་གི་གནད་ལ་དབྱད་འཛིག་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཞར་བྱུང་དུ་འཆད་པ་
ནི། ཐོག་མར་བྱིས་པ་ཉིང་སྟོན་བསམ་གཏན་གྱིས། **༼དུ་སོགས་རྟགས་མཐོང་དོན་**
རབ་འབྱེད་པ་ཡིས། །གཉིས་ཚོས་རོ་མཉམ་བསམ་གཏན་མཚོག་ཏུ་འགྲུབ། **༼དེ་**
བཞིན་ཉིད་དམིགས་ཚོས་ཀུན་སྟོང་པ་ཉིད། **༼དེ་ཡང་རང་བཞིན་ཞི་བར་རྟོགས་**
པའོ། །བསམ་གཏན་སྟེ་བའི་གནས་སྐབས་དབང་གིས་བསྟུན་ན་གསུམ་དུ་གསུངས་
ཏེ། ཐོག་མར་བྱིས་པ་ཉིང་སྟོན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱིས། ཡིད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྣམ་པར་
གཡིང་བ་བྱུང་ཟད་ནད་དུ་སྟུད་པའི་རྟགས་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གཟུགས་གྱི་རྟགས་
དང་པོར་མཐོང་། དེ་ནས་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟོན་
འབྱུང་དང་སྟོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་པས་གཉིས་ཚོས་ཀུན་རོ་མཉམ་
པར་ནད་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པར་རྟུས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། མཐར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་
གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྟུན་པའི་ཚོས་ཀུན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཤིང་། སྟོངས་དེའང་རང་
བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་ཞི་བའི་ཚུལ་རྟོགས་པས་འབད་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། **༼ཉིང་དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྟེ་གཞི་ཞི་ལྷག་གི་སྒྲིམ་རིམ་བསྟན་པའི་**

སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། །

༡ རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་གྱི་བྲག་རྩ་བསྟན་པའི་སྐབས།

སྐབས་གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་གྱི་བྲག་རྩ་བསྟན་པ་ལ་
གཉིས། སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་བཤད། སྒྲོམ་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་བྱིམས་གནས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །ལུས་སེམས་
སྤྱིད་པ་གཉིས་ལྡན་ཆོས་བརྒྱད་འདོར། །སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་
ཤིང་། །ལོག་འཆོ་ལྷ་པོ་སྤངས་ནས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲོམ་པ་ཀྱན་གྱི་གཞིའམ་རྩ་
བར་གྱུར་པས་ཐོག་མར་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སྤང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་
ཡན་ལག་ལྷ་སྟེ། གཞི་རྟེན་བྱིམས་ལ་གནས་ཞིང་ཤེས་རབ་གསུམ་བསྐྱེད་པ། རྒྱེ་
བའི་རྒྱུན་ལུས་སེམས་སྤྱིད་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། འགལ་རྒྱུན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་
བརྒྱད་སྤོང་བ། མཐུན་རྒྱུན་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པ། འཆོ་བ་
དག་པའི་རྒྱུན་ལོག་འཆོ་ལྷ་རབ་རྩ་སྤངས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
དང་པོ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་གནས་ནས། སྒྲོག་སུམ་གྱི་ཉེས་
སྦྱོད་མཐའ་དག་ལས་ལྷོག་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་འོག་རྩ་བའོན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གསུང་རབ་མཉན་པའི་སྒྲོན་པས་ཐོས་པར་བྱ། ཐོས་པའི་དོན་
རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པའི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་
དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་པས་བསམ་པའི་དོན་རྩ་གཅིག་རྩ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱོར་
བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་དག་གང་ཞེན། ཐོས་
པའི་ཤེས་རབ་ནི་མིང་འབའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཅན་དང་། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མིང་
དོན་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་དང་། སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཡུལ་

ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་དག་འདོད། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་གཅིག་གིས་མིང་
 དོན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པས། མིང་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ཐོས་བྱུང་དང་།
 དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་
 བསམ་བྱུང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་པོ། །ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་སོ། །
 དེ་བས་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་མཉམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཐོས་པ། ཐོས་པའི་དོན་རིགས་
 པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས་བྱུང་བ་བསམ་བྱུང་། བསམས་པའི་དོན་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
 བསྒྲེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་རིགས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཅུ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དང་། གཏན་ཆེགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྲུའོག་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་བསྒྲེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དག་རྟེན་གང་ལ་གནས་ནས་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེན། ལུས་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སོགས་དང་། སྒྲོན་འབྲིན་བྱེད་
 པའི་འདུ་འཛི་ལས་ཐག་སྲིང་ཞིང་སེམས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡང་
 ལ་ཐག་སྲིང་བ་དག་ལ་རྣལ་འབྱོར་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། ཆོས་གོས་དང་བསོད་
 སྟོམས་ངན་ངོན་ཅུམ་གྱིས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། དེ་དག་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་འདོད་
 པའི་འདོད་ཆེན་པ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དག་སྐྱེ་བ་
 མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་གནས་པ་ལ་ནི། འཕགས་པའི་
 ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཆོས་བརྒྱད་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་འང་བཤེས་སྤྱིང་ལས། འཛིག་རྟེན་མཁའ་པ་རྟེན་
 དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྟོན་དང་མི་སྟོན་དང་། །བསྟོད་སྤྲད་ཅེས་བགྱི་
 འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པ་འགོ་སྟོམས་མཛོད། །ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཟས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་ཉིན་ཞག་ཕྱགས་གཅིག་གི་ཟས་
ཅིམ་པས་ལྷག་པ་བདག་གིས་མི་བྱེད་པ་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། ཟས་བརྩམ་པའི་
སྟན་དེ་ལས་མ་ལངས་བར་དུ་ཇི་ཅིམ་འདོད་པ་བློ་བཞིན་། སྟན་ལས་ལངས་ནས་མི་
བློ་བྱེད་གཅིག་པ་དང་། དང་པོར་ཇི་ཅིམ་འདོད་པའི་ཟས་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དེ་
ཉིད་ཟེེ། བྱིས་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་བྱུང་ཡང་མི་བློ་བཞིན་ཟས་བྱིས་མི་ལེན་པ་སྟེ་གསུམ་
མོ། །གོས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་བླ་གོས་མཐང་གོས་སྒྲུབ་སྒྱུར་ཏེ་ཆོས་གོས་གསུམ་
མ་གཏོགས་པ་གོས་ལྷག་པོ་རུང་བ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་འཆང་བ་ཆོས་གོས་གསུམ་
པ་དང་། ཆོས་གོས་ཐམས་ཅད་བལ་རྩུབ་མོ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པ་འཆང་བ་བྱིང་
པ་བ་དང་། དུས་ཆེགས་གཅིག་མ་སྒྱུད་པའི་གོས་གསར་པ་མི་འཆང་བས་སྒྱུད་པའི་
གོས་རྒྱང་རྒྱུང་དང་། གཞན་གྱིས་དོར་བའི་ངན་པ་དག་ལས་ཆོས་གོས་བྱས་ཏེ་འཆང་
བས་བྱག་དར་ཁྲོད་པ་གསུམ་མོ། །གནས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་གྲོང་ལས་
རྒྱུངས་གྲགས་གཅིག་འཕགས་པར་སྒྱིལ་པོ་བྱས་ཏེ་གནས་ཀྱི་གྲོང་དང་གཙུག་ལག་
ཁང་གཞན་དུ་མི་གནས་པས་དགོན་པ་བ་དང་། དུར་ཁྲོད་དུ་གནས་ཤིང་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་
རོ་གོས་དང་རོ་ལ་བསྟེན་པའི་ཟས་ཅིམ་གྱིས་འཛོལ་དུར་ཁྲོད་པ་དང་། དགོན་པའི་
ཤིང་ལྗོན་པའི་དུང་ན་གནས་པ་ཤིང་དུང་པ་དང་། དགོན་པའི་བླ་གཙ་མེད་པའི་སྒྱིལ་
པོར་གནས་པ་བླ་གཙ་མེད་པ་དང་བཞིའོ། །གནས་མལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་
གནས་མལ་ཡང་ཡང་མི་འཛོལ་པ་གཞི་ཇི་བཞིན་པ་དང་། མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཅོག་
ཤུའི་སྒྱུད་ལམ་གྱིས་འདའ་བ་ཅོག་ཤུ་པ་གཉིས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། མདོ་ལས། ཏྲག་ཏུ་ལྷ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པའི། །བྱིས་པའི་ལྷ་བ་སྒྱུང་
བར་དགའ། །འཛོལ་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི། དགོསྒྱུང་གི་ནི་འཛོལ་དགའ། །

ཞེས་པ་ལྟར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལོག་འཛོལ་འབྱུང་ཉེ་བས་བསྒྲིམས་ནས་སྤང་
བར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེའི་ཕྱིར་དུ་ཆོག་འཇམ་སྟོན་དུ་སྤྲོ་བ་ཁ་གསལ། །
ཐོབ་པར་འདོད་པས་གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་བསྐྱུགས་པ་གཞོགས་སྟོང་། རང་ལ་བབ་ཐོབ་
གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོབ་འཇམ། སྤང་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱུགས་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
ཅུང་ཟད་སྦྱོན་པ་རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཛོལ་བ། རྟེན་བཀྲར་གྱི་ཕྱིར་དུ་དབང་པོ་བསྐྱུགས་
ནས་དུལ་བར་འཛོམས་པ་ཚུལ་འཛོམས་ལྟ་དང་། གཞན་ཡང་ཞིང་དང་ཆོང་གི་ལས་
དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཉན་དང་ཆོས་འཛོམས་པའི་སྦྱར་བ་རྣམས་ལོག་པའི་འཛོལ་གིན་
ཏུ་ཕྱི་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ལམ་གྱི་མཛོད་ཉོགས་མ་སྦྱེས་པ་མི་སྦྱེ་ཞིང་སྦྱེས་
པ་སྦྱར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་རིང་དུ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་དག་པའི་འཛོལ་བས་འཛོ་
བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་དམན་ཉན་རང་གི་སྒྲོམ་
རིམ། ཐེག་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲོམ་རིམ་མོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་རིམ་མོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་གྱིས་མཆོམས་སྤྲུལ། །དེའི་དོན་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་སྡེ་ཚན་བདུན་ཡིན་ཏེ། །**
དམིགས་རྣམ་ངོ་པོ་འབྲས་བུ་སྐབས་ལྷས་བསྐྱུས། །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་རྣམས་རིམ་པར་འཆད་པའི་ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་པ་རྣམས།
ལམ་སྤྲེལ་བཞིན་སྡེ་ཚན་བདུན་གྱིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ། མཛོད་ལས། **སྡེ་ཚན་བདུན་**
ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་བ་དག་དང་། །**དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་**
ནི། །སྒྲོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་བྱེ། །ཞེས་པས་ཆོགས་ལམ་ཚུང་དུར་དུན་པ་ཉེ་བར་

གཞག་པ་བཞི། འབྲིང་པོར་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི། ཆེན་པོར་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་
ཀླང་པ་བཞི། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དང་ཅི་མོར་དབང་པོ་ལ། བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་ཏུ་
སྟོབས་ལ། མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕགས་པའི་
ཡན་ལག་བརྒྱད་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་སྒྲོམ་
ཚུལ་ལམ། རྣམ་པ། རོ་བོ། དེའི་འབྲས་བུ། གནས་སྐབས་གང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་ས་
མཆོམས་བཅས་ལྟ་ལྟས་བསྐྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལས་དང་པོ་བ། དེས་འབྱེད་ཆ་བཞི། མཐོང་ལམ།
སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དང་པོའི་ལས་ཅན་འདོད་ཆགས་སྦྱི་བྱའི་གཉེན། །ཀེང་རུས་
འདུ་ཤེས་བརྒྱད་བསྒྲོམ་ལུས་རྗེས་བཟ། །ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆུ་ཤིང་སྦྱིང་པོ་མེད། །
དབྱུགས་ལ་སེམས་བབྱང་བདག་མེད་དམ་པའི་དོན། །འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཆོས་རྣམས་
སྦྱུ་མ་ལྟར། །ཉན་ཐོས་ལས་དང་པོ་བས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་
བཞི་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་སྟེ། དེའང་འདོད་ཆགས་སྦྱིའི་གཉེན་པོར་རང་གཞན་
གྱི་ལུས་དང་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀེང་རུས་སུ་བསྒྲོམས་པས་ཆགས་པ་བརློགས་པ་
ནི། མཛོད་ལས། ཀེང་རུས་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལའོ། །ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་
གི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། རྣམ་པར་དམར་བ་དང་། རྣམ་པར་འབྲས་
གཞིག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྒྱད་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་
ན་རེས་འགའ་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པས་ཆུ་ཤིང་ལྟར་
བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བར་མ་གསུམ་
ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་དང་ཆུ་ཤིང་ལྟར་སྦྱིང་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲོམ་
པར་བྱེད། དེ་ནས་དབྱུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ལ་སེམས་བབྱང་ནས་ཉོག་པ་ནི་བ་དང་།

སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བརྟགས་ན་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་པ་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེའི་ངང་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒྲིམ། དེ་ནས་འདྲ་
 བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རང་བཞིན་བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་དམིགས་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་སྒྲོ་ཅན་ལུས་ལ་བདག་གི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། ཆོར་བ་ལ་ནི་བདག་གི་
 ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང་། སེམས་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་གི་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་པའི་གཞིར་རྟོག་པ་དེ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་གསུམ་སྟེ། བྱང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་ལུས་སོ། །

དང་པོ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྒྲིམ་ཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་དབང་པོའི་རྟེན་དང་། གཞན་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་
 རྣམས་ཏེ། རྒྱ་དང་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱིས་གཉིས་ཀར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོར་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུམ་པོ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་དང་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ནི་ཆོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱང་རྣམས་
 དང་ལྡན་མིན་འདྲ་བྱེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་པའི་གཟུགས་འདུས་མ་བྱས་དང་
 བཅས་པའོ། །རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་ལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་
 དུན་པ་ཉི་བར་གཞག །བདེན་པ་བཞིར་འདུག་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་བསྒྲིམ། །ལྷག་མ་
 རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་མཆོན་བྱས་ཏེ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པ་ནི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལུས་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་དོ་བོ་
 འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་ཐུང་བ་སོགས་དང་། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་།

སྤྱག་བསྐྱལ་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་
ལུས་མི་གཙང་བ་དང་། ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་པ་དང་། སེམས་མི་རྟག་པ་དང་། ཚོས་
བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཞིར་དམིགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ནི། ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག་
པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པའི་བྱན་པས་རྟོག་པར་བྱེད་
དེ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་བལྟས་ནས་བྱན་པས་དམིགས་པ་དེ་
ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོད་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །བཞི་པ་འབྲས་བུ་འཕུང་གོས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དང་པོས་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་ལུས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པས་ནི། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་
ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་སྟེད་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་
སྟོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པས་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལས་བདག་དང་བྲལ་
བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་བརྟགས་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་བདག་
ཆད་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཛིགས་པ་མེད་པས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

བཞི་པས་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་
མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་བྱང་གི་ཚོས་རྣམས་བསྟེན་
བྱ་ཉིད་དུ་བརྟགས་ནས་ལམ་བསྐྱོམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ཉིད་དབུས་
མཐར། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྟེད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་ཚོངས་ཕྱིར། །

བདེན་པ་བཞི་ལ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་གནས་སྐབས་
གང་དུ་བསྐྱོམ་ན། ཆོག་པ་ལམ་ཚུང་དུ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་མི་
སྤྱུག་པ་དང་། དབུགས་དབྱུང་དུ་རྫོང་སྤྲོད་པ་བསྐྱོམ་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་
སེམས་ལས་སྤྲོད་པར་བྱས་ནས་ལྷ་ག་མཐོང་གི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །
འཆད་འགྱུར་ལྷ་ག་མ་རྣམས་ལ་འང་ས་བཅད་ལྷ་པོ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེས་མཆོན་པར་
བྱ་སྟེ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །**མི་དགེ་མི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དང་དགེ་བ་ལྡོག་ །འདུན་བཙོན་**
སེམས་དང་དབྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་གྲུབ་ནས་ཡང་དག་སྟོང་
བ་བཞི་བསྐྱོམས་པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་སྤང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་།
སྤང་བྱ་རྣམ་བུ་གི་ཕྱོགས་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དམིགས་
པའི་རྣམ་པ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་
སྤངས་ཤིང་བསྐྱེད། དགེ་བ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་
གོང་དུ་སྒྲེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདུན་པ་བསྐྱེད། བཙོན་འགྱུས་བཙུམ། སེམས་རབ་རྩ་
འཛིན། རབ་རྩ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི། སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་།
གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བཙོན་འགྱུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དགོས་འབྲས་
ནི། སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་འཕྲོང་བའོ། །ས་མཆོས་ནི།
ཆོག་པ་ལམ་འབྲིང་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་གི་དངོས་པོ་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་
ཏེ་བསྐྱོམས་པ་ན། སྤང་གཉེན་གྱི་སྟོན་ཡོན་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་སྤང་དོར་ཙོན་པའི་
བཙོན་འགྱུས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འདིས་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་གྲུབ་ནས་རྩ་འཕྲུལ་རྒྱུ་པ་
བཞི་བསྐྱོམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་སྤྲུལ་པ་དང་བསྐྱུར་
བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱོམ་ཚུལ་ནི། དབུས་མཐར་། ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་

བརྒྱད། །བསྟོན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་
དང་ལྷན་པ་བསྟོམ་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ངོ་བོ་ནི། སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་གྲོགས་གྱི་སྟོན་ནས་བཞེས་སྟེ། འདུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲུས་སྦྱར་གྱི་
བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་དང་། དཔྱོད་
པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་སེམས་རྩེ་
གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ། །དགོས་པ་འབྲས་ནི། རྩུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་
གང་མཛོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པས་མཛོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །
ས་མཚམས་ནི། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་ན་བསྟོམ་མོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉིང་
དེ་འཛིན་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པའི་
རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྟན་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རེས་འབྱེད་ཆ་བཞིའི་སྟོམ་རིམ་ནི། **རེས་འབྱེད་ལ་སྦྱར་དེ་ཡི་ཆ་བཞི་**
པོར། །བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྩུ་བྱུག་པོ་རྣམས་ལ། །དད་བརྩོན་དྲན་ཉིང་ཤེས་རབ་
ལྷ་གཉིས་སྦྱོད། །ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཉིད་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་རེས་འབྱེད་ལ་སྦྱར་ཞིང་དེ་
ལ་བྱོད་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དེ་ཆ་བཞི་པོར། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་
སོགས་བརྩུ་བྱུག་པོ་རྣམས་ལ་དད་བརྩོན་དྲན་ཉིང་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་ལྷ་དང་། དེ་
གནས་འགྱུར་བའི་སྟོབས་ལྷ་སྟེ་ལྷ་སྟག་གཉིས་པོས་སྦྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་འང་དབང་
པོ་ལྷའི་བསྟོམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞེས་སྟེ། འཕགས་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བས་སྦྱས་
པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོམ་ཚུལ་ནི། དད་པས་བདེན་
པ་རྣམས་ཤེས་བྱ་དང་སྤང་བྱ་སོགས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
གྱིས་བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། དྲན་
པས་བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་མ་བཟེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་།

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་མོ། འོ་པོ་ནི། དད་པ། བརྩོན་འགྲུས།
 དན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལྷའོ། །འབྲས་བུ་ནི། མཐོང་
 ལམ་སྐྱུར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་བཞི་འགྲུབ་པའོ། །ས་མཚམས་ནི། རྩོད་ཅི་
 མོ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་ན་འཛིག་ཉེན་པའི་རྣམ་བྱང་སྟེ་
 དེས་ལེགས་གྱི་ཉེན་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་སྟོབས་ལྷའི་དམིགས་པའི་
 ཡུལ་དང་རྣམ་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་སྒྲུ་མ་དང་འབྲ། འོ་པོ་ནི། དད་སོགས་ལྷ་པོ་དེ་དག་སྟོབས་
 འཕེལ་ཏེ། མ་དད་པ་སོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་མ་འདྲིས་པར་གཉེན་པོ་འབའ་
 ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོབས་ལྷ་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་བུ་ནི། བཟོད་མཆོག་དང་། མཐོང་
 ལམ་འགྲུབ་པའོ། །ས་མཚམས་ནི། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་དག་ཏུ་བསྒྲུབ་སྟེ།
 དབུས་མཐར། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། འེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་
 གཉིས་སོ། ཞེས་སོ། །སྒྲུ་དོན་ནི་འོ་པོའི་སྐབས་སུ་སོང་པོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་དུ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། **མཐོང་ལམ་དན་དང་རྣམ་འབྱེད་**
བརྩོན་འགྲུས་དག་ལ། །ཤིན་སྐྱབས་ཉིང་འཛིན་བཏང་སྒྲོམས་ཡན་ལག་བདུན། །
 མཐོང་ལམ་དུ་བསྒྲོམ་བྱ་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། དན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་
 གྱི་ཡན་ལག་གིས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་དམིགས་ནས་དེས་དབེན་པ་འཛོལ། ཀྱན་འབྱུང་
 ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་འདོད་ཆག་དང་བྲལ་བ་འཛོལ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་འགོག་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་འཛོལ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་འགོག་པར་འགོ་བའི་ལམ་
 ལ་དམིགས་ནས་དེ་བསྒྲོམ་པ་འཛོལ་བ་སྟེ། ལྷག་མ་དུག་གི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་དེ་དང་
 འདྲའོ། འོ་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མི་བརྟེན་པའི་དན་པ་དང་། ཆོས་གྱི་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་
 དང་། ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་དགའ་བ་དང་། ལུས་སེམས་
 ལས་སྤྱུ་རུང་བའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
 བྱིང་སྐོད་གྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་འབྱུག་པའི་བཏང་སྟོམས་རྣམས་སོ། །ཡན་ལག་
 ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དྲན་པ་ནི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཡན་ལག་
 རྣམས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ནི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ།
 ལྷག་མ་རྣམས་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ལ་སོགས་
 པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། གང་གིས་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བྱེད་
 པ་ཤིན་སྤྱངས་དང་། གང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་
 པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འདྲ། དབུས་མཐའ་།
 རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག །

གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། རྣམ་
 གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག །ཅིས་གསུངས་སོ། །དགོས་འབྲས་ནི། མཐོང་
 སྤྱོད་མ་ལུས་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའོ། །ས་མཚམས་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་དེ་ཉིད་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའོ། །

བཞི་པ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། **སྒྲོམ་ལམ་ཡང་དག་ལྟ་རྟོགས་དག་**
ལས་མཐའ། །འཆོ་བ་རྩལ་བ་དྲན་ཉིང་བརྒྱད་དུ་བཤད། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་དུ་བསྒྲོམ་
བྱུང་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་སྤྲུལ་པ་དང་

འདྲ། རོ་བོ་ནི། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སྐྱབ་ཏུ་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་
 གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དག་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་དང་། དེས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་གིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་
 དག་གི་ལས་རྣམས་པར་དག་པའི་དག་དང་། སྟོག་གཙོད་སྟོགས་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམས་པར་
 དག་པ་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཁ་གསག་དང་ཚུལ་འཆོས་སྟོགས་ལུས་
 དག་གི་ལས་རྣམས་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤྱོད་
 བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་བརྩོན་པ་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཞིག་ནས་དང་། རབ་
 ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མ་བརྗེད་པའི་ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་དང་།
 མངོན་ཤེས་ལ་སྟོགས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྒྲུལ་བ་
 ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །འདི་
 ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྩིས་པའི་སྟོན་སྐྱོབ་ཐོབ་པས། མཐོང་ལམ་
 རས་ཡོད་པར་བཞག་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་རོ་བོ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བཞག་
 གོ། །བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ཡན་ལག་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བ་ནི། ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལྟར་
 འདིའི་ཞེས་དབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །རྟོགས་པ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རང་
 གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་རྣམས་པར་འཛོག་པའི་དག་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དག་དང་
 ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། འཆོ་བ་རྣམས་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པས་
 སོ། །རྩོལ་བ་དང་བྲན་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་
 ཡན་ལག་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉན་མོངས་པ་དང་། བྱིང་གྲོད་ཉི་བའི་

ཉོན་མོངས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། །ཡོངས་སུ་གཙོད་དང་གོ་བྱེད་
དང་། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་
ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དེ། །ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྟུང་། །གཞན་
ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མཐའ་
དག་སྤྱང་བའོ། །ས་མཚམས་ནི། སྟོམ་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ནའོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་
ཏུ་སྤྱོད་པས། བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་བདུན་ནི་སྟོམ་བྱུང་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་སྟོམ་ལམ་དང་།
འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ཡིན་ལ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱང་སྤྱིར་བར་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྟོན་པ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །མི་སྟོབ་པའི་
ལམ་དུ་ནི། རྟུག་བསྐྱེད་ཤེས། ཀྱན་འབྱུང་སྤངས། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས། ལམ་
བསྟོམས་སོ་ཞེས་པའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། རྟུག་བསྐྱེད་ཤེས་དེ། ཤེས་པར་
བྱར་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནས། ལམ་བསྟོམས། ད་བསྟོམ་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཤེས་
པ་ཟག་པ་མེད་པ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་ཤེས་པ་ལས་ཡུལ་
དང་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་བསྟོམ་པར་བྱར་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོམ་རིམ་ནི། **རང་རྒྱལ་དེ་དག་རྣམས་དང་རྟེན་**
འབྲེལ་ཆོས། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོག་སྐྱུམ་ཡིད་ལ་བྱེད། །རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བཤད་
མ་ཐག་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་རྣམས་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
ཆོས་ཀྱིས་ལམ་བཟོད་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོག་སྐྱུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གནས་སོ། །
དེ་འདྲ་སྤྱིར་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ།

དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་ཁ་ཅིག །བསྐལ་ལ་བ་བརྒྱར་སངས་
རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་རྒྱུད་སློན་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་
རང་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁའས་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུས་ངེས་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་
སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དམ་པའི་ཆོས་ཉན། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད་ཅིང་། ཆོ་དེ་
ལ་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་རུས་པས། ཕྱི་
མ་ལ་དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁའས་པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་སྣ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་ཆོས་
མངོན་པར་རྟོགས་ཤིང་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་
འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པས། ཕྱི་མ་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁའས་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། འོག་
མ་གཉིས་ནི་ཆོགས་ན་སྦྱོང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྲེ་བ་དེའི་འོག་ཏུ་སངས་
རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲིས་ནས། དུར་ཁྱོད་དུ་སོང་བས་རུས་པ་
མཐོང་མ་ཐག་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ། གྱེ་མ་རུས་པ་འདི་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། སྐ་
ཤི་ལས་བྱུང་། སྐ་ཤི་ཅི་ལས་བྱུང་། སྒྲེ་བ་ལས་བྱུང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་བཅུ་གཉིས་ལ་བརྟགས་པ་དང་། འདི་ལས་རི་ལྟར་ཐར་བར་
བྱ་སྟོམ་པ་ལས། ཡང་མ་རིག་པ་འགག་པས་འདྲེ་བྱེད་འགག་པ་ནས་སྐ་ཤིའི་བར་དུ་
འགག་པར་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་ལྟོག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆོད་དེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
དང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ལམ་ལྷ་

མངོན་དུ་མངོན་དེ་ཉིན་འབྲེལ་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་ལ་བྱུགས་གནས་པས་བཞུགས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བདག་མེད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བདག་གིར་གཟུང་དུ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །མི་དམིགས་པ་ནི་སྒོན་པ་མེད་པའོ། །ལམ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་འགོག་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ལམ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །སྟུག་བསྐྱེལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་གཉིས་ནི་སྒོན་པ་མེད་པའོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལྷག་མེད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་བཅས་ནི་སྒོན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒོ་མ་རིམ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སྒོ་མ་པ་པོའི་གང་ཟག །སྒོ་མ་པའི་སྒོན་འགྲོ །བསྒོ་མ་བྱའི་རིམ་པ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐེག་ཆེན་རིགས་སང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་ལྷན།** །ཐེག་ཆེན་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་སྒོ་མ་པའི་ཉིན་གྱི་གང་ཟག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སང་ཅིང་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོས་འགོ་ཀྱན་ཡོངས་ལ་བྱབ། །ཅིས་དང་། རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས། རྫོགས་སངས་སྐྱུ་ནི་འཕྲོ་བྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་བྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་བྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྟིང་པོ་ཅན། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྱབ་པར་གནས་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི། རང་གཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཡང་དག་པར་རྒྱབ་པའི་རིགས་གཉིས་སོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་མཉམ་མེད་དྲགས་པོའི་ཞལ་ནས། དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ས་ཐོབ་པའོ། །ཡང་དག་པར་རྒྱབ་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་

ལས་ཐོབ་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། རིགས་དང་ས་བོན་དང་རང་བཞིན་དང་ཁམས་
 ཞེས་བྱ་ཞིང་། གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྤེལ་བྱ་རྣམ་པ་ལྟར་གསུངས་ཏེ།
 དེའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་ན་རིང་བའི་
 རྒྱ་ཡིན་ནོ། །རིགས་མ་ངེས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཉེ་བའི་རྒྱ། ཁ་ཅིག་རིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 ནོ། །རིགས་ཆད་པའི་རིགས་ཀྱང་ཡུན་རིང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་ལས་གཏན་ནས་
 བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་ནི་མིན་པས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་
 རིགས་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཏུ་གསུངས་སོ། །
 འོན་ཀྱང་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ནི་དམན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ་སྤྲུལ་མ་ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་བྱང་
 བས་རིགས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ལ། བྱི་མ་སྒྲིབ་གཉིས་ཆར་བྱང་བས་རྣམ་པར་
 དག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཐོ། །རིགས་དེའང་སད་པ་དང་མ་སད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ།
 དེ་གང་གིས་ཤེས་ན། ཆོས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྲོ་ལྟོག་གི། །
 རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། ཏུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། རྒྱ་རྒྱར་ལས་ནི་
 རྒྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཚན་མའམ་རྟགས་ལས་རྟོགས་ཏེ། རིགས་
 སད་པའི་རྟགས་ནི། གཉེན་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལུས་དག་རང་བཞིན་གྱིས་འཇམ་པ་དང་།
 སེམས་གཡོ་སྒྱུ་ཤས་རྒྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་ཤིང་དང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ཆོས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། མི་རྩུབ་བརྒྱུང་པོ་མ་ཡིན་ལ། གཡོ་དང་སྒྱུ་ནི་རྣམ་
 སྤངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རབ་དང་བ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྒྲིབ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་པོ་ལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིབ་

དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་དུ་བཟོད་
 པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱོད་པའི་སྤོན་དུ་སྟིང་རྗེ་དང་། མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་
 པ་དང་། །དགེ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ནི། ། རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཞེས་པར་བྱ། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། རིགས་ཡོད་ཀྱང་མ་སད་པའི་རྟགས་ནི་རྒྱད་བླ་མ་ལས། གཤམ་ཏེ་སངས་
 རྒྱལ་ཁམས་མེད་ན། སྤྱུག་ལའང་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བྱ་རན་འདས་ལ་འདོད་
 པ་དང་། །དོན་གཉིས་སྤོན་པའང་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱོད་པོ་ཐུག་པ་ལ་མོ་
 ཆེ་བཞིན་ནོ། །སད་པའི་རྒྱུན་ནི་འགལ་བའི་རྒྱུན་དང་བཅུ་ལ། མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
 ཟིན་ན་རིགས་སད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་ན་མི་སད་པར་གནས་སོ། །དེ་ལ་
 འགལ་བའི་རྒྱུན་བཞི་སྟེ། མི་ཁོམས་པར་སྤྱོས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ལོག་
 པར་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱི་བ་པའི་ཉེས་པའོ། །མཐུན་པའི་རྒྱུན་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དམ་
 པའི་ཆོས་སྤོན་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་དང་། རང་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དགེ་བའི་ཆོས་
 ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་ན་རིགས་སད་པའི་གང་ཟག་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་སྒྲོམ་པར་ལུས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་སྒྲོམ་པའི་སྤྱོད་པ་འགྲོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཚད་མེད་བཞི་ལ་བློ་སྤྱོད་བ།
 ཆོག་པ་ལམ་ལམ་པ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་རྣམ་པ་བཞི། །དང་པོའི་ལས་
 ཅན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ། །སྤྱོད་ཞུགས་ཆོས་དང་བཟོད་ཐོབ་དམིགས་པ་
 མེད། །ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྤྱོད་བར་འདོད་པས་ཐོག་མར་སྤོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་
 གྱི་བསྐྱབ་པ་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཡུམ་བར་
 མ་ལས། རབ་འབྱོར། དེ་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བྱམས་

པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཆེན་
 པོ་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་སྙིང་པོ་མཆོག་ལས། སྤྱི་འཛིན་ལ། འདི་ལ་
 སེམས་ཡང་དག་པར་མ་བསྐྱེད་རྩིས་སུ་མ་བསྐྱེད་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་དང་།
 དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་བཞི་ནི་ཆོངས་པའི་གནས་པ་བཞི་སྟེ། སྤྱི་དཔལ་མཛོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའོ། །སེམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད། རྩིས་སུ་བསྐྱེད་
 པའི་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་བཞི་ནི་ཆོང་མེད་
 པ་བཞི་སྟེ། བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས། ལྷགས་འདིའང་ཆོད་མེད་ཙམ་གྱི་བྱེད་པར་དང་། ས་སྟེ་ལས། སེམས་ཅན་
 དང་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་
 ཆོད་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་བཅས་དང་
 དམིགས་མེད་གྱི་བྱེད་པར་ཤེས་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་ཆོད་མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདི་དག་རྒྱུན་བཞིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་དུ་
 གནས་པའི་རིགས་སམ་ཁམས་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ། །ཆོད་མེད་པ་བཞིའི་བཀའ་ལུང་སྟོན་
 པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ལོ། །རང་རང་གི་ཡུལ་མཛོན་དུ་གྱུར་
 པ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལོ། །ཆོད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱེམ་པའི་ཕན་ཡོན་མ་བསྐྱེམས་
 པའི་ཉེས་དམིགས་གོམས་པ་སྤྲུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ལོ། །དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་
 བྱེད་པར་གྱིས་སྟེ་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་པའི་དང་
 པོའི་ལན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤྱི་དཔལ་གཉིས་རྟོགས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་རྟོགས་
 བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོད་མེད་པ་བཞི་སྟེ་
 བ་སྟེ། དེ་དག་གྱང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་

ནི་ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་
ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩལ་བྲིམས་ལ་གནས་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམ་ཞིང་། །ཟས་
ཀྱི་ཆོད་རིག་སྟོང་སྟངས་ལ་འབྱོར་བརྩོན། །ཤེས་བཞིན་གནས་པས་དགའ་དང་མི་
འགྱོད་སྟོ། །འཕགས་ཞོར་བདུན་དང་ཆོས་སྟོན་རྣམ་པ་བཅུ། །མོས་སོགས་ཐར་པའི་
དགོ་རྒྱ་སྟོན་འགྲོ་བས། །ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་དང་པོ་ཞུགས་པ་ནས་སྦྱོར་ལས་
མ་སྦྱིས་པའི་བར་གྱི་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཀྱུན་
ནས་བསྐྱངས་བའི་རྩལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་
བསྐྱམས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། བམ་གྱི་ཆ་སྟོང་སྟངས་ལ་མི་ཉལ་བར་
རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སྒྲུང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པས་དགའ་བ་
དང་། དགོ་བ་ལ་མི་འགྱོད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་སྟོོ་བ་དང་། གནས་ལ་དད་ཅིང་རྩལ་བྲིམས་
གཙང་། །མང་དུ་ཐོས་ཤིང་གཏོང་ལ་གོམས། །གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངོ་ཆ་ཤེས། །རང་
ལ་ལྟོས་ནས་བྲིལ་འཛིམ་ཆེ། །ཤེས་རབ་ཐུན་ཆོགས་འཕགས་ཞོར་བདུན། །ཅེས་
པ་ལྟར་དང་། དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ཡི་གེ་འདྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་
དང་། །ཉན་དང་གྲོག་དང་ལེན་པ་དང་། །འཆད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་
སེམས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ཡི། །སྟོན་པ་འདི་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །ཡོན་ཏན་ལུང་པོ་
གཞལ་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཆོས་བཅུའི་ཉམས་ལེན་སི་རྟ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུངས་རབ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་མོས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཐར་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་སྟོགས་དང་རིས་སུ་
མ་ཆད་པས་ཆོགས་སྟེལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་དངོས་གཞིའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྒྲོམ་པ་

ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བསྒྲོམ་བྱའི་རིམ་པ་དངོས་ལ་གསུམ། སྦྱིར་སྒོ་སྦྱིར་བའི་རིམ་པ། །
བྱེ་བྲག་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ། །སྦྱིར་བཞི་མཆོན་ཙམ་སྒྲེས་པས་མདོར་བསྡུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལྔ། །རྒྱལ་སོགས་རྗེས་བྲན་མི་
གཙང་འདུ་ཤེས་དག། །སྒྲེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད། །སྦྱོད་ཡུལ་ཡོངས་
སུ་དག་པས་སྒོ་སྦྱིར་བྱ། །ཆོགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སུ་སྦྱིར་ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་
བཞི་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
ནས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་འཁོར་
བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་
བར་བསྒྲོམ་པའི་རྗེས་ལ་བསྐྱོ་བ་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཐར་པ་ཆ་
མཐུན་ལྔ་དང་། རྒྱལ་སོགས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགོ་
འདུན་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། གཏོར་བ་དང་། ལུས་དང་། འཆི་བ་དང་། སྦྱེ་
བ་དང་། དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། རོ་རྣམ་པར་བམ་པ་
དང་། འབྲས་གཞིག་པ་དང་། དམར་བ་དང་། སྒྲོ་བ་དང་། གནག་པ་དང་། ཟོས་
པ་དང་། འཐོར་བ་དང་། འཆིག་པ་དང་། རུལ་བ་སྟེ་ལུས་ལ་མི་གཙང་བའི་འདུ་
ཤེས་དགུ་དང་། བདག་གིས་ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་རུས་སྐྱམ་པ་
དང་། ནམ་ཞིག་དབུལ་བས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛིག་
རུས་སྐྱམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་ཤ་བྲག་དང་བཅས་པའི་ལུས་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱེད་རུས་སྐྱམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་དཔྱལ་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་རུས་སྐྱམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
འབྱོར་བ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་རེ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་རུས་སྐྱམ་པ་དང་། ནམ་

ཞིག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་དེས་པར་འབྱེན་ནུས་སྟམ་
པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མི་ཕན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་དོན་དམ་པའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོད་
པ་དང་། སྦྱོར་བོ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཆོག་དང་། གཞན་ལ་མི་ཕན་
པའི་འཆོ་བ་དང་ལུས་དང་ཤེས་རབ་དང་ཞོར་དང་དབང་སྤྲུག་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་
ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་པའི་འབྲས་སུ་བདག་ལ་སྦྱིན་ཅིང་བདག་གི་དགེ་བའི་འབྲས་སུ་
དེ་དག་ལ་སྦྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ་སྦྱིས་སུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བརྒྱད་དང་། སྦྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། རྒྱལ་ཁྲས་སྦྱོད་ཆེ་རི་
ལྟ་རི་ལྟ་བུར། །དབང་པོའི་འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་འཇུག་གྱུར་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རིགས་
ཤིང་མཐུན་ཆོག་གིས། །སེམས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་དེ་མདོར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་
དོན་ཕལ་པོ་ཆེའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཁང་པའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་
ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་སྦྱར་ཏེ། ཉལ་བའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྦྱོར་ཐོབ་པར། མི་ལམ་མིས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟར་རྟོགས་པར། གཉིད་
སད་ཅ་ན་མ་རིག་པ་ལས་སད་པར། ལྷང་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོག་གཟུགས་ཐོབ་པར།
གོས་གྱོན་ན་རོ་ཆ་དང་བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་གྱོན་པར། སྒྲེ་རགས་བཅིང་ན་དགེ་བའི་
ཅ་བ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར། སྟན་ལ་འདུག་ན་རྩོམ་སྟན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་སྦྱོ་སྦྱངས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བྱེ་བྲག་གི་མཉམ་རྗེས་
དང་། སྦྱིའི་རྗེས་ཐོབ་པོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་མཉམ་གཞག་དབུ་མའི་དོན་གཙོ་ཞིང་། །དེ་ཡང་དབྱེད་

བ་སྟོན་འགྲོས་རང་རྒྱད་པ། མེད་དགག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་འཛིག་ བལ་
 འགྱུར་གོམ་བྱའི་ཆོས་དབྱིངས་གོམ་བྱེད་སྟོ། །དབྱིར་མེད་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ལྟ་བུ་
 རྟེ། གཞན་སྟོང་མི་རྟོག་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་རང་། ཀྱུན་ཀྱང་སྟོས་བྲལ་ཙམ་གྱིས་
 གནད་ལ་མཐུན། བྱི་བྲག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོས་པ་
 བེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དོན་ཉིད་
 གཙོ་བོར་བསྟོས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱུང་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། གོམ་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ཉིད་ཀྱང་གོམ་
 བྱ་ཡོད་མེད་སོགས་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་མེད་དགག་ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་འཛིག་པའོ། །
 འདིར་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་ཐ་སྟངས་མེད་ལ། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྤང་ཆ་
 མདོར་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་རང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་ནི་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་
 ཀྱང་བྱའོ། བལ་འགྱུར་པས་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱུང་པ་སྟོན་དུ་བཏང་
 བས་གོམ་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་དང་། གོམ་བྱའི་ཆོས་དབྱིངས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་ཚུ་
 ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་གཉིས་མེད་དུ་སོང་བའོ། །དེ་ལྟར་སོང་བ་དེའང་ཆོས་དབྱིངས་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐ་སྟངས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ན་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་
 བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་ཅིང་ཟུང་འཇུག་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་མེད་དོ། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་ཚུལ་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །གཞན་སྟོང་པ་རྣམས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དབྱུང་པ་མདོར་བསྟུས་སྟོན་དུ་སོང་ནས་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་རང་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེའང་གཟུང་

འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་རང་གསལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལ་མཉམ་
པར་འཛིན་ཅིང་། དེའང་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་སྟོས་པའི་མཚན་མ་གང་དུའང་མི་
འཛིན་ཞིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ནི་སྒྲུང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་
རི་སྟེད་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོས་པའི་མཚན་མ་གང་དུའང་མི་འཛིན་པ་དེ་ལ་ནི་སྒྲུང་
སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་རང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
འཇུག་པའོ། །མཉམ་གཞག་ལ་ནི་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཅིས་བྱ་སྟེ་གསལ་རིག་གི་
ངོ་བོ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ནམ་པར་རྟོག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་ཀའང་
སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་གནད་ལ་ནི་མཐུན་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རྗེས་ཐོབ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རིམ་བཞིན་བསྒྲུམ། །དོན་འདི་**
ཟབ་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཕགས། །མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
ཏུ་ཆོགས་ལམ་ཁུང་དུར་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ག་ཡང་དག་པར་རང་བཞིན་མེད་
པར་ལྟ་ཞིང་སོ་སོར་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ནི་དུ་སྒྲོམ་པ་ཟབ་པའི་ཕྱོགས་དང་། ལུས་སྐྱུ་མ་
ལྟ་བུ་དང་། ཆོར་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ། སེམས་འོད་གསལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། ཆོས་གྲོ་
བུར་བ་སྒྲིན་ལྟ་བུར་སྒྲོམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པ་བྱང་
ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་པོ་ནམ་གངས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོས་པ་ལྟར་
རིམ་བཞིན་བསྒྲུམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཐེན་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆོས་ཀྱི་དོན་འདི་
ནམས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེས་མཚོན་དམིགས་པ་ཟབ་ལ་དམིགས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་སོགས་
ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྟེར་བཞི་མཚན་ཙམ་སྟོས་པས་མདོར་བསྡུ་བ་ནི། **མདོར་ན་ནམ་**
ཀུན་མཐོན་རྫོགས་ཅེ་མོ་དང་། །མཐར་གྱིས་པ་དང་སྐྱད་ཅིག་སྟེར་བ་བཞིས། །ལྷོ་

མེད་པ་རོལ་བྱིན་ཡུལ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་རིམ་མཐའ་དག་མདོར་བྲིལ་
ན། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་མཁུན། དེ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལམ་ཤེས།
དེའི་སྒྲུང་སྟོང་དོར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞིའི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་། གཉེན་པོའི་
རབ་དབྱེ་ཤེས་པའི་གཞི་ཤེས་རྣམས་ནི་སྟོང་དོགས་བཅད་ཡུལ་མཁུན་པ་གསུམ་ཡིན་
ལ། དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་
དུ་བསྐྱས་ནས་རེས་འཛོག་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་རྣམ་ཇོགས་སྦྱར་བ། བསྐྱས་བསྒྲོམ་དེ་ལས་
ཉོགས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་བ་ཅི་མོའི་སྦྱར་བ། དེ་ལས་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དུས་
གཅིག་ཏུ་གོང་མ་བཞིན་བསྒྲོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱར་བ། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཡོ་
ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒྲོམས་པས་དེ་མ་ཐག་འབྲས་
བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་རེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་དང་བཞི་ནི་ཉམས་ལེན་སྦྱར་བ་བཞི་ཉེ།
དེ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་སྟོང་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆོས་སྐྱུ་ཡུམ་ཆེན་
མོར་གྲགས་པ། སྐྱུ་གསུམ་མཛོད་པ་དང་བཅས་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །
རྒྱ་མཆན་ཉིད་གྱི་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱན་པ་སྐྱབས་གཉིས་པའི་འབྲེལ་
པའོ། །

༣ གསང་སྒྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་རྒྱད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་སྦྱིར་ བསྐྱན་པའི་སྐྱབས།

སྐྱབས་གསུམ་པ་གསང་སྒྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་རྒྱད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་
སྦྱིར་བསྐྱན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྐྱན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱད་སྟེ་བཞི་ལས་དང་སང་གཙོར་བྱེད་པ། །སྒྲ་མེད་ལམ་ཀུན་
རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ། །གསང་སྒྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་རྒྱད་སྟེ་བཞི་དང་དུག་སོགས་

སྲུང་བྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས། དེང་སང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ན་མཆོག་དམན་ཀྱན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ། རྣལ་འབྱོར་སློན་མེད་པའི་ལམ་ཀྱན་རིམ་པ་གཉིས་སྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། གསང་འདུས་རྒྱད་ཁྱི་མ་ལས། རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཆོས་བསྟན་ལ། །རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །བསྐྱེད་པ་ཡི་ནི་རིམ་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རྫོགས་པའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རིམ་གཉིས་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། རིམ་གཉིས་སོ་སོའི་སྒྲིམ་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། རོ་བོ། རེས་ཆོག །ཁྱངས་ངེས། གོ་རིམ། གྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཡིད་ལྷུང་མཚན་རྟོག་ལས་སྒྲོབ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི། །རོ་བོ་བྱུང་པར་བཞི་ལྟ་ལྟ་ཡི་སྒྲ། །རྫོགས་རིམ་རོ་བོ་རྒྱང་སེམས་དབུ་མ་དུ། །ཞུགས་གནས་ཐིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་འབྲས་བཅས། །ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཡིད་མཚན་རྟོག་ལས་ལྷུང་དུ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། བྱེད་བྱ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རོ་བོ་ནི། རང་གི་དངོས་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་གི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ། རོ་བོ་སྒྲང་སྒྲོང་བདེ་བའི་ལྟ་སྒྲ། བྱུང་པར་སྒྲེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒྲིམ་པའོ། །སྒྲ་མ་ས་སྒྲ་པ་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་བཞི་ལྟ་ལྟ་ལྟ་སྒྲུར་གསུངས་ཏེ། ཆོག་འི་བྱུང་པར་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་དང་འབྲེལ་བ། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་དག་རྫོགས་སྒྲིན་གསུམ་ཚང་བ། འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་རང་འབྲས་སྐྱེད་ལུས་པ། རོ་བོའི་བྱུང་པར་ཞུ་བདེའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་རོ་བོ་ནི་དབུ་མར་རྒྱང་སེམས་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་དང་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་ངེས་ཆོག་ནི། **སྒྲ་དོན་བརྟགས་བཅོས་ཡོངས་གྲུབ་རྣལ་མ་རྟེ། །**
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ནི། ལྷ་དྲུག་ཞེས་པ་བཅོས་མ་ལ་འཇུག་པས། རྣམ་རྟོག་གིས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གིས་བཅོས་པའི་དོན་ཏེ། །བརྟགས་པའི་རིམ་པ་དང་
 བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །རྫོགས་པའི་སྒྲ་དོན། བློ་རྒྱ་ནི་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ། རྣལ་མ་ལ་འང་འཇུག་པས། དངོས་གནས་ལ་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པའམ། རྣམ་མའམ། རང་བཞིན་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། གསར་དུ་མ་བསྐྱེད་
 ཀྱང་སྒྲོན་ཉིད་ནས་རྫོགས་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཤིག་བསྒྲོམ་པའི་དོན་ནོ། །རིམ་པ་ནི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པའོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟགས་པའི་རིམ་པ་དང་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་།
 རྫོགས་རིམ་ལ་མ་བརྟགས་པའི་རིམ་པ་དང་རྣལ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་དོ། །
 དེས་ན་རོ་བོ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཅོས་ཤིང་བརྟགས་པའི་ལམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
 བློ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྣམ་རྟོག་གིས་གསར་དུ་མ་བཅོས་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའོ། །སྒྲ་མ་གོང་མ་
 འགའ་ཞིག །སྒྲ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཞི་ལས་མིང་འདོགས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་བ་དང་།
 རྫོགས་པ་འཆི་བ། རིམ་པ་དེ་གཉིས་སྦྱོང་བའི་ལམ་དུ་བཞེད། སེམས་འགྲེལ་པ་འབྲས་
 ལུ་ལ་འདོགས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ཐུན་མོང་དང་། རྫོགས་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ། རིམ་
 པ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བཞེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། ཕྱོགས་མཐུན་ཙམ་
 ལ་དགོངས་པ་ལས་སྒྲ་དོན་དང་མི་འབྲེལ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་བཞག་
 དཀའ་ཞེས་རྫོགས་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གངས་ངེས་ནི། **གངས་ངེས་སྐྱེ་འཆི་དང་མཐུན་བཞོད་བྱེད་ལམ། །**
སྒྲ་དྲུ་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་འབྲས་དང་ས་བོན་གཉིས། །ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་གྲུ་ལོ་མ་ལྟར་ཞེན་
དང་། །ལམ་དུས་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། །འབྲས་སུ་ཐུན་མོང་མཆོག་

གི་ཕྱིར་རེས་སོ། །རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་མི་འདུ་ཞིང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་པར་གཉིས་སུ་གངས་རེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་གཞི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་། འཆི་བའི་སྤྱད་རིམ་གཉིས་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བགྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱང་བྱ་ཐ་མལ་སྤྱང་ཞེན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཅས་འབྲལ་དུ་མངོན་གྱུར་པ་འགོག་པ་དང་། འབྲལ་དུ་ས་བོན་ཀྱང་སྤོང་བ་གཉིས་དང་། སྤྱང་བྱ་ལ་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་གྲ་ཞོམ་ལྟར་ཞེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞི་དུས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ལུས་དང་བདེ་བ་སེམས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིན་པས་ལམ་དུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ལུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་རིམ་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་དགོས་ཤིང་། འབྲས་བུའི་རྫོགས་རིམ་གྲུབ་ནས་ཀྱང་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་སུ་རེས་པ་སྟེ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རིམ་གཉིས་སུ་རེས་ཏེ། གསང་འདུས་ཀྱི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། ཐུན་མོང་མཆོག་གི་དབྱེ་བ་ཡིས། །བསྟེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཐུན་མོང་བ་ནི་དོ་རྩེ་བཞི། །མཆོག་ནི་ཡན་ལག་དུག་གིས་སོ། ། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་གོ་རིམ་ནི། གོ་རིམ་ཤས་ཆེའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་དང་རྫོགས། །མི་ཏོག་བྱི་བཞིན་རྟེན་དང་བཞིན་པ་སྟེ། །ཀོ་ཏ་པས་སྤྱངས་སྤུ་ལུ་འདེབས་པ་བཞིན། །རྣམ་རྟོག་སྤྱངས་ནས་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག །རྣལ་མ་སྐྱེས་ནས་བཙོས་མ་ཆེད་དུ་མིན། །སྤྱང་སྤོང་ཕྱོགས་རེར་མ་ཡིན་ཟུང་འཇུག་བསྐྱབ། །རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི་དབང་པོའི་བྱད་པར་གྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རེས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐ་མལ་བའི་གང་ཟག་ཞིག་གིས་སྤྱགས་སྤྱེ་མེད་ཀྱི་གོ་ལ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་རིམ་ལ་དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་དང་དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་སྐྱོམ་པ་

ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པར་ལེགས་ནས་ཤིང་། །རྫོགས་པའི་
 རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་
 པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེའང་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་སྐྱེས་སོགས་མང་པོས་དང་
 པོར་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེས་པར་བཤད་དེ། དེའི་དོན་
 བློ་སྒྲུབ་མ་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་དག་གིས་ཐེམ་སྐྱེས་ལ་འཛིག་པ་ལྟར་རྣལ་
 འབྱོར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལ་དགོངས། ལྷ་བ་ཆེན་
 མཆོ་སྐྱེས་དང་མི་བྱབ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱམ་སྟོན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་བྱམ་སྟོན་པ་
 རྫོགས་རིམ་བསྐྱེས་པར་བཤད་དེ། དེའི་དོན་ནི་ཅུང་ཟད་གོམས་པ་འཕམ་དབང་པོ་
 འབྱིར་པོས་གོམས་པ་འདོར་བ་ལྟར་རིམ་གཉིས་རིམ་འཛིག་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལ་
 དགོངས། བོད་ཀྱི་སྤྱེ་མ་འགའ་ཞིག་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རིམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེས་
 པར་བཞེད་དེ། དེའི་དོན་རབ་ཏུ་གོམས་པའི་དབང་པོ་རྣོན་པོས་བྱ་འཕུར་པའི་ཆོ་
 གཤམ་གྱི་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལྟར་རིམ་པ་གཉིས་ཟུང་འཕྲུག་ཏུ་བསྐྱེས་
 ཆོག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་རིམ་གྱིས་པ་གྲོལ་ལམ་ལ་སྟོབ་པ་ལ་
 ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་དང་དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་བཞེད་པ་མཐུན་
 བོ། །རྟེན་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་སྟེ། རྩོམ་སྟོན་པོས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་རྫོགས་རིམ་ཉིད་ཡིན་པས་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཞུས་པ་ལ། བྱོད་རྫོགས་རིམ་ལ་དང་པོའི་ལྷགས་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་ལས་ཉམས་སོ་ཞེས་གསུངས་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་མེ་ཉླ་དང་
 མེ་ཉླ་གི་དྲི་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གསུངས་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། ལུས་
 ཀྱི་དངོས་མེད་གང་ལ་བདེ། །བདེ་བར་སྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ། །བྱབ་དང་བྱབ་བྱེད་ཚུལ་
 གྱིས་ནི། །བདེ་བས་འགོ་བ་བྱབ་པ་ཉིད། །རི་ལྷར་མེ་ཉླ་ལ་གནས་དྲི། །མེ་ཉླ་

དངོས་མེད་ཤེས་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་དངོས་མེད་པས། །བདེ་བ་
 ཉིད་ཀྱང་དམིགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའང་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱར་ཚུད་པའི་ཐ་མལ་
 གྱི་གང་ཟག་གིས་དང་པོ་ཉིད་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་མི་རུས་
 པས། དཔེར་ན་ཞིང་ས་སྤྱིང་བའི་དོན་དུ་ཀོ་ཏ་པ་བཏབ་ནས་སྤྱངས་ཟིན་པའི་ཞིང་ལ་
 སྤ་ལུའི་ས་བོན་འདེབས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་སློབ་བཅས་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཐ་
 མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྤྱང་། རྣམ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་སློབ་མེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་རྫོགས་རིམ་བསློམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དོ་རྗེ་སྤྱིང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །རྣམ་
 མའང་མ་བཅོས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་སྐྱེས་བར་དུ་དེ་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་བརྟགས་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་བཅོས་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱང་། དེ་སྐྱེས་
 བས་རྟོགས་བརྟགས་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་པོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 དག་ཆེན་དུ་བསློམ་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་བོའི་པ་རོལ་ཏུ་བགོད་པ་དེ་གཟིངས་ལ་
 བརྟེན་དགོས་ཀྱང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་གཟིངས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་ལྟར་དོ། །འོན་
 ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་དང་བྲལ་བའི་རྫོགས་རིམ་དང་། རྫོགས་རིམ་དང་བྲལ་བའི་བསྐྱེད་
 རིམ་ཁོ་ནས་མཆོག་མི་ཐོབ་སྟེ་འབྲས་དུས་སུ་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་འཐོབ་པར་བྱེད་
 པ་ལ་ལམ་དུས་སུ་སྤྲང་སྟོང་ཕྱོགས་རེར་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱང་འཇུག་ཏུ་སྐྱབ་
 དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ནི་བྱང་འཇུག་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དང་རྫོགས་རིམ་ནི་དེའི་ཤེས་
 རབ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཏུ་བསློམ་དགོས་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། ཤེས་
 རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་དག་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །གང་
 ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། །དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །འོ་
 བ་རྫོགས་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་བས་རྟོགས་བརྟགས་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་མི་དགོས་པ་
 དང་འགལ་ལམ་སྤྲུམ་ན། དེའི་ཆོ་རྟོག་བརྟགས་ཁོ་ནའི་བསྐྱེད་རིམ་ཆེད་དུ་བསློམ་མི་

དགོས་པ་ཡིན་གྱི། སྤང་ཕྱོགས་ལྟེ་ལའོར་ལོ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་ཏུ་འཆར་བ་
ནི་ངེས་པར་དགོས་སོ། །

ལྷ་པ་དེས་གྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། **རིགས་ཀྱི་དོན་དང་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་
དང་།** **དག་གསུམ་རང་བཞིན་ཉིད་མྱིར་གྲོལ་བར་འཐད།** །**རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་**
པས་གྲོལ་བའི་འཐད་པ་གསུམ་སྒྲོམ་སྒྲ་རབས་པ་རྣམས་གསུམས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་
རིགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱད་གསུམ་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
ལ་འབྲས་བུས་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་། འབྲས་བུ་ལ་ཡང་རྒྱས་རྒྱས་བཏབ། ཅིས་ཐམས་
ཅད་གསང་བའི་རྒྱད་དུ་གསུངས་ཏེ། གཞིའི་དུས་ན་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་ལ།
ལམ་གྱི་སེམས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཏེ་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ན་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་འགྱུར་
བ་ནི་ཉེར་ལེན་དང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཚང་བས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ།
གཉིས་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ནི། འདི་ལྟར་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལོག་
གཞོན་གཉེན་པོར་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། གྱི་དོ་རྩེ་ལས། རྣམ་རྟོག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་དང་། །
སྤྱིད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་དག །རི་ལྟར་རྣ་བར་རྒྱ་ལྷགས་པ། །རྒྱ་གཞན་གྱིས་ནི་
དགྲ་གཞན་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་། །རྣམ་པར་ངེས་པས་སྤྱུང་བར་
བྱ། །ཞེས་དང་། སྒྲེ་བོ་མི་བཟད་པ་ཡི་ལས། གང་དང་གང་གིས་འཆིང་འགྱུར་བ། །
ཐབས་དང་བཅས་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །སྤྱིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་ཐ་
མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་འགོག་པ་ལ་ལྟེ་རྣམ་རྟོག་གིས་གིན་དུ་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ། །མི་
གང་ལ་དགྲར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་གཉེན་དུ་རྣམ་རྟོག་བྱས་ན་དེ་འབྲལ་དུ་འགག་
པ་ཙམ། །གཞན་སྤྱོད་པར་སྒྲོམ་པ་སོགས་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་མལ་གྱིས་འདོད་
ཆགས་ལ་བདེ་སྤོང་སྒྲོམ་པས་ཐུར་དུ་བསྐྱོག་པ་ཙམ་སྤོང་ཉིད་རྒྱུད་པ་སོགས་ལ་མི་
འབྱུང་ལྟེ། འདོད་ཆགས་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་པ་སྤོང་པར་ཞེན་མེད་དུ་འབྱུངས་པས། ངང་

གིས་འབྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་ཞེན་མེད་འབྱུངས་པ་ཞོར་ལ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་དག་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། དང་པོའི་རྒྱས་བཤད་དེ། འདི་ལ། དེ་
བཞིན་ཉིད་གྱི་དག་པ། ལྷ་སོ་སོའི་དག་པ། རང་རིག་པ་དག་པ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་གཞིའི་དྲུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པས་དག་པས། བསྐྱེད་རྫོགས་
སུ་སྟོང་པ་སྒྲོམ་པས་གྲོལ་བར་རིགས་ཏེ། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བསྒྲོམ་པའོ། །
གཉིས་པ་བསྒྲོམ་བཞི་ཡུང་ཁམས་སོགས་ལྷ་འི་རིགས་ཡིན་པའི་བྱིར་སྒྲོམ་པས་མངོན་
དུ་འབྱུང་བར་རིགས་པའོ། །གསུམ་པ་བྲམ་མ་གོང་མ་རྣམས་ལུས་ཞལ་བྱག་ཏུ་སྒྲུབ་བ་
དེ་ཡང་སེམས་ཡིན་པས་རྫོགས་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་འབྱུང་རིགས་པར་བཞེད་དོ། །
དེས་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ཉིད་གྱི་བྱིར་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པས་གྲོལ་བར་
འཐད་པའོ། །

གཉིས་པ་རིམ་གཉིས་སོ་སོའི་སྒྲོམ་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རི་ལྷ་ར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ། བསྐྱེད་བྱ་
སྐྱེད་བྱེད་སྐྱུང་གཞི་ལ་དབྱུད་པ། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བསྐྱེད་རིམ་སྤང་བྱ་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་དང་། །བདེ་འཛིན་རྣམ་པ་
འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ནི། །གསལ་སྤང་རྒྱལ་སྤྱུ་མའི་འདུན་པའོ། །བསྐྱེད་རིམ་
གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པའི་ཐོག་མར་སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། །རྟོ་རྟེ་གྲུར་ལས། ཐ་མལ་
རྣམ་རྟོག་གཞིམ་དོན་དུ། །བསྒྲོམ་པ་ཡང་དག་རབ་བསྐྱགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྷ་ར། །ཐ་མལ་དུ་སྤང་བ་དང་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་སྤྱིའི་སྤང་བ་
དང་ལྷ་ར་ཞེན་པའི་རྣམ་འབྱེད་སྒྲོམ་པས་སྤང་ཞེན་མངོན་གྲུར་པ་འཕྲལ་ཏུ་འགོག། །
དེའང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་ཐ་མལ་དང་ལྷ་འི་སྤང་བ་གཉིས་ཀར་བདེན་ཞེན་**

ཡང་འགགས་ཏེ། སྒྲིབ་ཞེན་བདེན་འཛིན་གསུམ་ལ་རང་རང་དང་རྣམ་པ་འགལ་བའི་
གཉིན་པོ་ལ་འབད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་ནི་རྒྱ་ཉོན་
མོངས་བཙོམ་པས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་འབྱུང་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འདིར་
ནི་ཐོག་མར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་མ་དག་པའི་སྒྲིབ་བ་འདི་ཉིད་དག་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་དུ་བསྐྱུར་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་འབྲས་ཏུ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
འདིར་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱི་རྣམ་པའི་གསལ་སྒྲིབ་དང་། ཐ་མལ་
མིའི་ར་རྒྱལ་ལྟ་བུ་དང་འགལ་བའི་ཉེ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ར་རྒྱལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་
རྣམས་བདེན་འཛིན་དང་འགལ་བའི་སྒྲིབ་ལྟ་བུའི་འདུན་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་གསལ་
སྒྲིབ་སྒྱེས་ན་འབྲས་ཏུ་དེ་རྣམས་འགག་ཅིང་གསལ་སྒྲིབ་ཡང་སྒྱེས་བ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་
ལྡན་གྱི་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱུང་མེད་ཀྱི་གསལ་སྒྲིབ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་
ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་གོ་མས་གྱུར་པ། །གོ་མས་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་གོ་མས་ན་
ཡང་དག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་གསལ་སྒྲིབ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
བསྐྱེད་བྱའི་རྣམ་གངས་ལ་དབྱེད་པ། །སྐྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་ལ་དབྱེད་པ། །སྐྱེད་
གཞི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྣམ་གངས་སྐྱེད་གཞིར་གྱུར་ལས་བསྐྱེད་སོགས་བརྒྱད། །བསྐྱེད་**
གཞིར་རྒྱུར་གཞི་བསལ་གཉིས་སུ་འདུ། །སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གངས་རྒྱས་བསྐྱེད་མང་
དུ་བཤད་ཀྱང་། །དབྱེན་བརྒྱད། །བསྐྱེད་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་བརྒྱད་
དུ་དབྱེན། སྐྱེད་གཞིར་གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པ། སོགས་ཁོངས་ནས་ལྷག་པར་མོས་
པ་ལས་བསྐྱེད་པ། ཚུལ་ཉ་ལྡང་གིས་བསྐྱེད་པ། ས་བོན་མིང་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ།
སྤྱིང་པོ་སྤྲུགས་ཙམ་གྱི་བསྐྱེད་པ། ཆོག་གསུམ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ། དེ་ལ་འང་གདན་

བཅས་ལས་བསྐྱེད་པ། ཉི་ཟླ་ཟུང་བཅས་ལས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི།
 རྩ་ནང་གི་ཁམས་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཔལ་པོ་དང་དཔལ་མོ་བསྐྱེད་
 པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལྷག་པར་མེས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱན་པ་
 ཅམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་རྫོགས་པར་གྱུ་བ་པར་སེམས་པ་སྟེ་རྒྱ་མེད་འདོད་རྒྱལ་དུ་བྱུང་
 བར་བསྐྱོམ་པའོ། །འདི་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའང་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་རྩལ་
 ཉ་ལྡང་གིས་བསྐྱེད་པ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་ངམ་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩལ་ཉ་འཕར་
 བའམ་རྩལ་བྱུང་དོལ་བ་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་མོས་པའོ། །བཞི་པ་ས་བོན་མིང་ཅམ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་ནི། ཨི་ལས་དོན་གྱུ་བ་ཅས་སམ་རྟོ་ལས་སྒྲོལ་མ་ཞེས་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་སྟིང་
 པོ་སྒྲགས་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི། །ཨྱོ་ཨྱོ་མོ་གྲ་སྒྲིལ་སྒྲ་ལྟ། ཞེས་བརྫོད་པས་དོན་
 གྱུ་བ་གྱི་སྒྱུར་གྱུ་བ་པར་སེམས་པ་ལྟ་བུའོ། །དྲུག་པ་ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི།
 ཨི་ལས་རལ་གྱི། དེ་ལས་དོན་གྱུ་བ་ཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པ་དེ་ལའང་གདན་
 བཅས་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། བད་རྒྱུམ་པད་ཉི་ལ་ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །
 བརྒྱད་པ་ཉི་ཟླ་ཟུང་བཅས་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཉི་ཟླ་འཕྱོར་གྱི་དབས་སུ་འམ་ཉི་ཟླ་འི་
 སྟེང་དུ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྟུ་བ་ནི། ལྷ་བསྐྱེད་རྩལ་བརྒྱད་
 པོ་དེ་དག་གྱུང་བསྟུ་ན་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། གཞི་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེད་རྩལ་
 གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དེའི་དང་པོ་ནི་བརྒྱད་གྱི་དང་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །གཞི་བསལ་བ་ཞེས་
 པའང་སྒྱུར་གཞི་སྟོང་ཉིད་གྱིས་བསལ་ནས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྒྲར་གྱི་ལྷག་མ་བདུན་ཡིན་
 ལ། དེའང་བཞིར་འདུ་སྟེ། གྲོང་བསྐྱེད། ས་བོན་ཅམ་ལས་བསྐྱེད་པ། ཆོ་ག་གསུམ་
 བསྐྱེད། མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་དེ་རིམ་པ་བཞིན། བདུན་པོ་དེའི་གཉིས་དང་། གཉིས་
 དང་། གཉིས་དང་། གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྐྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་དབྱེད་པ་
 ལ་གཉིས། དབང་པོའི་རིམ་པའི་བྱེད་པར་དང་། ཡེ་ཤེས་བཞིར་ན་འཕོ་བའི་རྩལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **གང་ཟག་དབང་པོ་བརྟུལ་འབྲིང་ཚོན་པོ་གསུམ།** ཁོ་ན་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་
 པའི་རྣམ་གངས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡོད་
 དམ་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་ཅིས་འདོད་དགོས་ཏེ། རྣམ་འབྱུང་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་
 པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྒོམ། བརྟུལ་འབྲིང་དག་གིས་བསམ་པར་བྱ། ཚོན་པོ་སྐྱད་
 ཅིག་རྣམ་པ་ཡིས། ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཏེ། སྐྱད་ཅིག་རྣམ་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་
 དག་གི་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་གང་ཟག་ལ་དབང་པོ་བརྟུལ་འབྲིང་
 རྣམ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོན་པོས་སྐྱད་
 ཅིག་གིས་གྲོང་སྐྱེད་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། ཀླར་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྐྱ་རྫོགས་པ་འར་སྐྱད་ཅིག་གི་རྫོགས་པ་སྤྲ་མ་དང་འབྲེལ་པའོ། །ཡང་ན་རྣལ་
 འབྱོར་རྫོགས་ཐེང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཟབ་མོ་བསྐྱེད་རིམ་
 མཐ་མི་ཟབ་པའི་རྫོགས་རིམ་ཞེས་དབང་ཚོན་གྱི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གསུངས་པ་དང་སྐྱར་
 ཡང་རུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ལས་དང་པོ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐེབ་པ་དང་། རྩུང་ཟད་དབང་དང་**
ཆེས་དབང་མཐར་ཐུག་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡི་རིམ་པ་གོང་འཕོར་འགྱུར། དབང་
 པོ་དེ་དག་གང་ཡིན་ཀྱང་སྤྲར་སྒྲོས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམས་པས། ལས་
 དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐེབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྩུང་ཟད་དབང་བ་དང་། ཆེས་
 དབང་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རྫོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལ་
 དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་བསྟན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་རིམ་པས་བསྒོམ་པ་དང་བརྟུལ་མས་
 ཏེ། རགས་པའི་ལྟ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་མི་ཐེབས་ཤིང་རིམ་ཅན་གསལ་ཐེབས་
 པའི་བར་དུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཅིག་ཅར་གསལ་ཐེབས་ནས་སྒྲི་
མཆེད་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་གསལ་མི་ཐེབས་པའི་བར་དུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་སྒྲི་མཆེད་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་
ཅིག་ཅར་གསལ་ཐེབས་པ་ན་སྟེ། དེ་ཙམ་ཡན་ཆད་ནི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུད་པས་འགྲུབ་
པ་ཡོད་ལ། འདི་ཡན་ཆད་ནི་རྫོགས་རིམ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། ད་དུང་
བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྒྲགས་ཏེ་བསྐྱོམ་པས། སྤ་ཐིག་དབུས་སུ་དགྲིལ་འཁོར་སྒྲོ་
བསྐྱེད་ལྷ་ལ་དང་། ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅུལ་བ་དང་
བཅས་ན་ཉིན་མཚན་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ལ།
བསམ་གཏན་གྱི་ལས་ཆོགས་ཐོགས་པ་མེད་པར་མ་འགྲུབ་པ་ཚུན་ཆད་དུའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་བཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྒྱད་ཅིག་
གཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གསལ་སྒྲུང་རབ་འབྱམས་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞིང་།
ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མང་པོ་སྒྲུབ་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་
རིམ་ཉིད་ཀྱི་རྫོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡང་
དྲོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་པ་རྫོགས་པར་སྒྲིས་པ་གཉིས་ཚང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲུང་གཞི་སྒྲེ་གནས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་དབྱེད་པ་ནི། **ཞིང་དང་སེམས་ཅན་**
སྒྱུང་བའི་རིམ་པའི་ཕྱིར། །གཅིག་གིས་སྒྲེ་གནས་བཞི་ཆར་དག་པར་བཞེད། །རྩས་
སྒྲིས་གྲོང་བསྐྱེད་སྒྲོང་སྒྲིས་འཛིག་རྟེན་གཉིས། །མངལ་སྒྲིས་གཞན་པས་སྒྱུང་བ་
འགྲེལ་ཆེན་ལུགས། །དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཞེས་པ་སྒྱིར་སྒྲེ་གི་བར་དོ་དང་། །ཁྱད་
པར་སྒྲེ་བའི་སྒྲིད་པ་སྒྱུང་བ་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་། །སྒྲེ་སྒྲིད་ལའང་
མངལ་སྒྲིས། སྒྲོང་སྒྲིས། རྩས་སྒྲིས། དྲོད་གཤེར་སྒྲིས་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་བཞི་
ཡོད་པ་ལ། དེ་དག་སོ་སོའི་སྒྱུང་བྱེད་སོ་སོར་དགོས་པ་དང་། །གཅིག་སྒྲུངས་པས་

ལྷག་མ་དག་པར་འགྱུར་བའི་བཞེད་པ་གཉིས་སུ་མཆིས་ཤིང་། དེའང་བསྐྱེད་རིམ་
 ཐམས་ཅད་སྒོད་བཅུད་སྒྱུར་བ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་འདོད་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཞིང་
 དང་སེམས་ཅན་སྒྱུར་བའི་རིམ་པ་འདི་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་ན་ཟུབ་བྱེད་བཀག་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཆར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་ཏེ། དེའང་
 བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐོག་པ་ལ་ཞིང་དག་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་
 བསྐྱབ་པ་རི་ལྷ་བར་མ་དག་པའི་སྒོད་བཅུད་སྒྱུར་ནུལ་འབྱོར་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་
 ཟུབ་བྱེད་བཀག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྗེ་ཕྱིན་ལས་པས་བཞེད་དོ། །རྩུས་
 གྱིས་སྐྱེད་ཅིག་གིས་གྲོང་བསྐྱེད་དང་། སྒོང་སྐྱེས་ཕྱིའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ལན་གཉིས་
 བསྐྱེད་པས་དང་། མངལ་སྐྱེས་དེ་ལས་གཞན་པ་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་གཙོ་
 འཁོར་བསྐྱེད་པས་སྒྱུར་བ་དུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ཏེ། སྐྱབ་ལེང་གཅིག་
 པའི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་མངལ་ནས་
 གྱིས་པ་དང་། གཉིས་པ་སྒྲོང་ལས་གྱིས་པའོ། །གང་སྒྲོང་ལས་གྱིས་པ་དེ་ནི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཚངས་པའི་སྒྲོང་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་ཕྱིར་རོ། །གང་
 མངལ་ནས་གྱིས་པ་དེ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའོ། །གང་ཟག་གཅིག་གི་ཡིན་པ་དེ་
 བེ་སེམས་ཅན་རྩུས་སྐྱེས་ལས་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་གཅིག་སྟེ། སྐྱེད་
 ཅིག་གི་རྣམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུད་རྣམས་དང་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་བཞེད་པ་ནི་དུ་
 མར་འབྱུང་ཡང་འདི་དག་སྟིང་པོར་བཟུང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འཇུག་
 ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་དེ་
 ལྡན་གྱི་མངོན་རྟོགས་སོ། དང་པོ་ལ་དུག་ ཡན་ལག་གསུམ་གྱི་ཆིངས། ཡན་ལག་
 བཞིའི་ཆིངས། ཡན་ལག་དུག་གི་ཆིངས། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཆིངས། ཡན་ལག་

བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཆིངས། དེ་ལས་གཞན་པའོ། །

དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆིངས་ལ་གསུམ། ཏིང་ངེ་འཛིན། དབྱིབས་སྒྲགས་ཆོས་
གསུམ། རྣལ་འབྱོར་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། **མངོན་རྟོགས་ཡན་ལག་ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས། །དང་སྦྱོར་
ལས་དང་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག །རྫོང་ཕྱིང་ལུགས་ཏེ་ཡོ་ག་སྦྱི་ལ་བྱབ། །**
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་སོ་སོའི་བཞེད་
པས་མི་འདྲ་བ་མང་རུང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལམ་ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་ཕྱིང་
བ་ལས་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཡན་ལག་གི་གྲངས་ཀྱི་ཆིངས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་དུ་
མཛད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་
རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །དང་པོའི་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྐྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
པོ་མཆོག །ལས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོག་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་
སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན། དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །དེ་འདྲར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་
འབྱོར་བཞི་ལ་བསྐྱན་པས་རྣལ་འབྱོར་དུག་ཏུ་འགྱུར་ནའང་། དང་པོ་བཞི་དང་པོའི་
སྦྱོར་བར་བསྐྱས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་གསུམ་
ནི་རྒྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཆིངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ་དང་རྣལ་
འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཡང་པ་རྒྱུ་མ་
རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་ནི་རང་དོན་དང་རྒྱལ་མཆོག་
གཉིས་ནི་གཞན་དོན་གཙོ་ཆེ་བའི་སྒྲོམ་རིམ་མོ། །ཞེས་པ་ཙམ་གྱི་བཤད་པ་ལ་ནི་
ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲ་ཐོག་མར་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་པར་བྱས་
ལ་དེ་ནས་གཞན་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་དགོངས་པར་ཟད་དོ། །ཏིང་ངེ་

འཛིན་གསུམ་པོ་ལས་མཚམས་འབྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་བས་འདིར་མ་སྒྲོས་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་། ལུས་ལ་མཚོན་ན་དགྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་སྤྱུལ་བ་པོ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ་ལྷ་ག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱུང་བས་དང་པོ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་སྒྱུར་བས་སྒྱུར་བའོ། །འདི་ཡང་གཙོ་བོར་སྒྲོས་ཀྱི་ཉིན་བསྐྱེད་པ་ནས་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སྤྱུལ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྫོགས་ནས་རང་གནས་སུ་བཞུགས་པ་ནི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཚོག་གོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་སྤྱོད་བ་སོགས་ཀྱི་མཛོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་པ་དང་མཐུན་པས་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཚོག་གོ། །འདི་ནི་གོང་སྒྲོས་ལྟར་དོར་ཐེང་གི་ལུགས་ཏེ་ཡོ་ག་ཐུ་ནང་སྤྱི་ལ་བྱབ་པའི་ཆིངས་ཆེན་པོ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྤྱི་མ་ཆེན་མོར་དབྱིབས་སྤྲུགས་ཆོས་གསུམ་གསུངས། །སྤྱི་མ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་སོགས་སུ་དབྱིབས་སྤྲུགས་ཆོས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལའང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས། ལམ་ལའང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོའི་སྤྱི་རྫོགས་པ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་བར་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ལས་རྒྱལ་མཚོག་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། སྤྱི་ཐིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཡང་ན། བསྐྱེད་པ་དབྱིབས། བརྒྱས་པ་སྤྲུགས། འོད་གསལ་འཇུག་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཞེད་པའང་ཡིན་ནོ། །**

གསུམ་པ་ནི། **གཞན་དུ་བྱིན་རྒྱབས་ཡོངས་བརྟགས་གཟུགས་བརྟན་རྫོགས། །**གཞན་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གཞན་གསུམ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་སྤྱི་འཇུག་བྱ་བའི་ལུང་སྒྲོན་གསལ་དུ་བྲངས་པ། རྣལ་འབྱོར་གསུམ་དུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དང་ཡོངས་བརྟགས་དང་། །གཟུགས་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། །

ནལ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས། །སྐྱགས་ཀྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་ང་རྒྱལ་
བསྐྱེད། །ནལ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱབས་ཡིན་པར་གསུངས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དག་པ་
དང་། །གསང་སྐྱགས་ས་བོན་སྤྱི་བ་ཆེ། །ཕྱག་རྒྱུ་ཆོགས་སུ་བརྟགས་བྱ་ཡི། །རིམ་
ཀྱིས་གཟུགས་ནི་རྫོགས་བྱས་པ། །དེ་ནི་བརྟགས་པར་བརྫོད་པ་སྟེ། །ནལ་འབྱོར་
ཆོག་ཡིན་པར་གསུངས། །ནམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན། །སྟོ་དང་བསྐྱུ་བར་བྱེད་
པ་པོ། །ཡུད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པ་ནི། །རྫོགས་པ་འི་ནལ་འབྱོར་ཞེས་བརྫོད་དོ། །
ཞེས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འི་ནལ་འབྱོར་དང་། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་འི་ནལ་འབྱོར་
དང་། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འི་ནལ་འབྱོར་ཏེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། །སྟོང་པ་འི་ངང་
ལས་ས་བོན་ཕྱག་མཆོན་ལ་སོགས་པ་འི་རིམ་པས་ཞལ་ཕྱག་ཅན་གྱི་ལྷ་སྐྱུ་རྫོགས་པར་
བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་འི་ནལ་འབྱོར་དངོས་དང་། །ཡིག་འབྲུ་ཐིག་ལེ་འོད་ཟེར་
སྟོ་བསྐྱུ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་འི་མཆོན་བཅས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་འི་ཆ་ནས་ལྷ་འི་ནལ་འབྱོར་རོ། །གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པ་འི་ནལ་འབྱོར་ནི། །སྐྱགས་བདེ་སྟོང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལས་སྐྱད་ཅིག་
གིས་བསྐྱེད་པ་ཞལ་ཕྱག་ཅན་གྱི་ལྷ་ལུས་དབེན་དང་། །རྒྱང་སྐྱགས་དབྱེར་མེད་དང་།
སེམས་དབེན་གྱི་བདེ་བ་སོགས་མ་བརྟགས་པར་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ་གྲུབ་པ་ཞལ་
ཕྱག་སྤངས་པ་འོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འི་ནལ་འབྱོར་ནི། །ཞལ་ཕྱག་དང་
ལྷན་པ་སྐྱུ་ལུས་བྱང་འཇུག་དང་། །ཞལ་ཕྱག་སྤངས་པ་འོད་གསལ་བདེ་ཆེན་ཏེ་རིམ་པ་
ལྷ་འང་འདྲིར་བསྐྱུས་ཤིང་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ན་ལ་སྟོར་ཚུལ་ནི་ཤེས་སྟོན། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་བཞི་འི་ཆེང་ས་བཤད་པ་ལ་བཞི། །སྐྱུ་དྲུ་འི་ལྷགས། །འདུས་
པ་འི་ལྷགས། །གཤེད་སྟོར་ལྷགས། །ར་ལི་འི་ལྷགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། །སྐྱད་ཅིག་མ་དང་རྣམ་ལུ་རྣམ་ཉི་ཤུ། །སྐྱུ་འབྲུལ་དྲུ་བས་མཛོན་བྱང་

ཁྱབ་པ་བཞི། །རྒྱུད་གསུམ་སྒྲིབ་ཁྲབ་བྱེ་བྲག་རྣམ་ལྡན་ཁྱབ། །ཐ་སྐྱད་སྒྲོར་མང་འདི་
 དག་སྒྲུབ་བྱེ་ལུགས། །འཇམ་དཔལ་སྒྲུབ་འབྲུལ་བྱ་བ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཁྱབ་པའི་
 ཡན་ལག་བཞིར་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མས་མངོན་པར་བྱང་ཁྱབ་པ། རྣམ་པ་ལྡན་
 མངོན་པར་བྱང་ཁྱབ་པ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་མངོན་པར་བྱང་ཁྱབ་པ། སྒྲུབ་འབྲུལ་བྱ་བས་
 མངོན་པར་བྱང་ཁྱབ་པ་བཞི་ནི་རྒྱུད་གསུམ་སྒྲིབ་ལ་ཁྲབ་པའི་ཆིངས་ཆེན་པོ་སྟེ། གཞི་
 དུས། ལམ་དུས། འབྲས་དུས་གསུམ་ལ་བཞི་བཞིར་དབྱེ་བའི་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པ་ལས། འདིར་ལམ་དུས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལས་སྐྱེ་མ་ལའང་མངོན་རྟོགས་
 རྒྱུན་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མངོན་བྱང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྒྲུ་རྫོགས་པ་དང་། ལྷ་བ་སྒྲུས་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་ལ་རོ་མཉམ་ཀྱི་བར་དང་། སྐྱ་
 ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དང་སྒྲོར་ཞིང་། དེ་ལས་གསུམ་གོ་སྒྲུབ་ལ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་
 བྱང་ཁྱབ་པའི་འབྲེལ་བ་ནི། གསུམ་པ་དེ་བྱིས་པ་བཅས་ནས་སྟོག་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱུད་བཅུ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུའི་རྒྱུད་སྒྲེབ་པའི་གྲངས་དང་སྒྲོར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། བཞི་པོ་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་རྫོགས་པའི་རྣམ་
 གཞག་མང་དུ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་བྱང་ཁྱབ་པ་ནི་
 སྒྲོབ་དཔོན་ཨ་རྟ་ཡས་དབང་པོ་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིང་སྐྱེད་
 ཀྱི་རྣམ་པས་སམ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱེད་ཆོག་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པ་
 ལྡན་བྱང་ཁྱབ་པ་ནི་ཀྱི་རྟོར་བརྟག་པ་དང་པོའི་ལེའུ་བརྒྱུད་པར་རྣལ་འབྱོར་མའི་འཁོར་
 ལོའི་སྒྲིབ་ཐབས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་བྱང་ཁྱབ་པ་ནི། བརྟག་པ་
 བྱེ་མའི་ལེའུ་ལྷ་པར་ལྷ་བ་སྒྲུས་བསྐྱེད་ཀྱི་རིམ་པས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཐབས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་ཉི་ཤུ་ཞེས་པའང་སེམས་འགྲེལ་ལྟར་ན་སྐར་བཤད་པ་

ལྷ་བྱ་དང་། འགྲེལ་པ་གཞན་ལྟར་ན་བསྐྱེད་སྐྱུའི་ཚས་བཅུ། བསྐྱེད་པའི་ཚས་བཅུ་ཞེས་
 འཆད་དོ། །སྐྱེ་འབྱུལ་བྱ་བས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ནལ་འབྱོར་པའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་
 པའི་མཐུས་གདུལ་བྱ་གཞན་སྣང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱུལ་སྐྱུར་ནུས་པ་ལྷ་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་བྱང་ཆུབ་པ་བཞིའི་ནང་ནས་ནལ་ལྷས་བྱང་ཆུབ་པ་འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་དགོས་
 ཏེ། ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡན་དུ་འདིའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་བ་མང་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ཡང་
 འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་མངོན་
 བྱང་ལྷ་ལ་མེ་ལོང་ལྷ་བྱ་སོགས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ནས། དེ་དག་སོ་སོའི་
 དམིགས་ནམ་ལྟར་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་སྒྲུམ་པ་གསུངས་
 ལ། ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་དེ་ཉིད་འདུས་པར་སྒྲགས་ལྷ་དང་སྦྱར་ཏེ། སེམས་སོ་སོར་རྟོག་
 པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ། བརྟན་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། རྡོ་རྗེ་བདག་ཉིད་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་ལྔ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་
 དང་སྟོང་ལས་ཀྱང་སྒྲགས་ལྷ་པོ་སྒྲ་མ་རིམ་ལྔ་བ་ལ་སྒྲགས་དོན་སྒྲུལ་ཆུ་ལུང་ཟད་མི་
 འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་པ་ནམས་གྱིས་དང་པོའི་མགོན་
 པོ་བསྐྱེད་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད། ལྷ་བ། ས་བོན། ཡུག་མཚན། སྐྱེ་རྩིགས་པ་ལྷ་
 ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མཛད། བདེ་མཚོག་ལྷ་ཡི་པར། ལྷ་བ་དཀར་
 དམར་ལ་དབྱངས་གསལ་ཤར་བའི་དཀར་ཆ་དང་དབྱངས་མེ་ལོང་ལྷ་བྱ་དམར་ཆ་དང་
 གསལ་བྱེད་མཉམ་ཉིད། རྩྱ་ཡིག་རྒྱ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སོར་རྟོག་ །དེ་སྦྱོར་བསྐྱེད་བྱ་གྲུབ།
 སྐད་ཅིག་གིས་རྟོན་བརྟན་པ་རྩིགས་པ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་འཆད་དོ། །གྲི་རྩོར་
 ལས། ལྷ་བ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལྷན། །བདུན་གྱི་བདུན་པ་མཉམ་ཉིད་ལྷན། །རང་ལྷའི་
 ས་བོན་ཡུག་མཚན་ནི། །སོ་སོར་རྟོག་པ་བརྟོན་པར་བྱ། །ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་

ནན་ཏན་ཉིད། །རྫོགས་པ་ཆོས་དབྱིངས་དག་པ་སྟེ། །མཁས་པས་ཆོ་ག་གསུངས་
 པ་ཡི། །རྣམ་པ་ལྡེ་པོ་སྒྲོམ་པ་ཉིད། །ཅིས་སྒྲུ་མ་རྣམས་ལས་རྣམ་གཞག་ཐ་དང་པ་
 གསུངས་སོ། །དུས་ལའོར་ལུགས་སུ་ལྷ་བ་དབྱངས་ལྡན་མེ་ལོང་། ཉི་མ་གསལ་བྱེད་
 དང་ལྡན་པ་མཉམ་ཉིད། གྱི་ཟའི་སེམས་ཅན་རྒྱ་ཁྱིམ་ག་སོར་རྟོག་ །དེ་སོགས་གཅིག་
 འབྲེས་སྟོག་རྒྱུད་ཉི་ཡིག་དང་ལྡན་པ་བྱ་གྲུབ། དེ་ལས་སྐྱུ་རྫོགས་པ་རྣམ་ཤེས་ཉི་ཡིག་
 དང་ལྡན་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཉི་མི་བསྐྱོད་པའི་རོ་བོར་རྫོགས་ལ། དེ་ཡང་ནང་
 དུ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ཆར་བྱེ་བས་ཡེ་ཤེས་ལྡར་འགྱུར་བའི་བྱིར་བྱི་རོལ་དུ་
 དགྱེལ་ལའོར་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་འོད་ཟེར་ལྡེ་འགྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་གཞུང་
 འདིར་ཕལ་མོ་ཆེས་བཞེད་པ་མཐུན་པར་གནས་ལ་དེ་ལྟར་ན་འདིའི་མདོན་བྱང་ལྡེ་
 གྱི་རྟོར་དང་མཐུན་ཤས་ཆེའོ། །དེ་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་སྐྱུང་གཞི་ནི་ལྡེ་སྟེ། །ཁུ་བ་
 དང་། རུལ་དང་། གྱི་ཟ་དང་། སྟོག་རྒྱུད་དང་། རྣམ་ཤེས་སོ། །དེ་འང་། སྟིང་
 འགྲེལ་ལས། ས་བོན་རུལ་དང་སྟགས་དག་དང་། །སྟོག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་ཉིད་དེ།
 ལྡེ་ཡིས་ལུས་པོ་རྫོགས་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་རྫོགས་པ་ནི་བརྟོན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོང་བྱེད་ཀྱང་ལྡེ་སྟེ། །ལྷ་ཉི་རྒྱ་ཉི་ཉི་གི་རྣམ་པར་ལྡོམ་ །
 སྐྱུངས་འབྲས་ཀྱང་ལྡར་འགྱུར་ཉི། །ཡེ་ཤེས་ལྡེ་འཇ་རྒྱལ་བ་ལྡོམ་ །དེ་འང་གསུམ་དུ་
 འདུ་སྟེ། །ཁུ་ལྷ་སྐྱུ་རྟོ་རྟོ་རྣམ་སྣང་རོ། །རུལ་ཉི་གསུང་རྟོ་རྟོ་རིན་འབྱུང་རོ། །དྲི་མ་
 དང་རྒྱ་ཁྱིམ་ག་ཐུགས་རྟོ་རྟོ་མི་བསྐྱོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་དག་ནི་སྐྱུ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་
 ལུགས་ལས་འཕྲོས་པའོ། །

གཉིས་པ་འདུས་པའི་ལུགས་ནི། **བསྟན་དང་ཉིད་སྐྱབ་སྐྱབ་དང་སྐྱབ་པ་ཆེ། །**
ཡན་ལག་བཞི་པོ་འདུས་པ་ལུགས་གཉིས་ཆིངས། །འདུས་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས།
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཏྲག་པར་སྟགས། །བསྟན་

པའི་ཚོགས་དང་པོ་སྟེ། །

གཉིས་པ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན། །སྐྱབ་པ་ཡང་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། །སྐྱབ་པ་ཆེན་
པོ་བཞི་པའོ། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་བཞི་པོ་འདིར་འདུས་པར་
གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐུན་མོང་མཆོག་གི་དབྱེ་བ་ཡིས། །བསྟེན་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འབྱུང་། །ཐ་མལ་པ་ནི་དོ་རྩེ་བཞི། །མཆོག་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུན་མོང་བ་བསྐྱེད་རིམ་པ་བསྟེན་སྐྱབ་བཞི་དང་། མཆོག་
ཡན་ལག་དྲུག་ལ་བསྟེན་སྐྱབ་བཞིར་བཞག་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་དྲག་པར་བསྐྱགས་ཞེས་གསུངས་
ལ། འདིར་སྔ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་པོ་ལའང་འདུས་པ་ལྷགས་
གཉིས་སུ་སྒྱུར་ཚུལ་སོ་སོར་འབྱུང་སྟེ། འཕགས་ལྷགས་པ་ནི་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་
མངོན་བྱང་དང་པོ་ཡན་ཆད་དེ། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བསྟེན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའོ། །ཉིར་སྐྱབ་ནི། དེ་ནས་ལུས་
དཀྱིལ་རྩོགས་ཀྱི་བར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱེ་ལ་ཁད་ཉི་བའི་སྐྱགས་ཀྱི་ལོངས་
སྤྱོད་སྐྱེ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་ལྟ་ཉི་སྟེ་མཆེད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རྩེ་ཆགས་ཀྱི་
བར་ནི་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་སྐྱགས་ཀྱི་བདག་པོ་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་ཆེན་ནི་མཆོད་པ་ནས་
ཉིར་བསྟེན་པར་ཏེ། །གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་རང་སྐྱགས་སེམས་
དཔའ་གསུམ་དང་རིགས་བདག་དཔུ་བརྒྱན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་
པོ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་སྒྱུར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ཀར་
བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། ལེའུ་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྟོང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉིར་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་དྲག་

ཤུལ་སྒྲོར་བ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཞེ་སོགས་ཀྱི་ལས་དང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོར་བ་
ནི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ལྟར་ན། བསྟེན་སྒྲུབ་ཡན་
ལག་སྒྲོར་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ལས། རྩང་དུ་སྒྲོར་བ་ཞི་ནི། རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པར་
བསྐྱེད། །མངལ་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྩེའི་དབང་བསྐྱར་
བྱས་ཏེ། བར་སྤྱིད་ལྷགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལུ་བ་ལྟ་མོ་བཞིས་སྒྲུབ་བསྐྱུལ་ནས་འབྲས་
བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པར་བཞེངས་ནས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་གི་ར་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲགས་འདོན་པ་ཡན་
ཆད་དངོས་གཞི་སྟེ་བསྟེན་པའོ། །སྟེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ཉེར་སྒྲུབ་པོ། །དེ་
ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་པ་བསྟེམས་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ། །རང་འབྲའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་
སེམས་དཔའ་སྒྲུམ་བཅུགས་དང་དབང་བསྐྱར་ཏེ་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི་
སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའོ། །བར་པ་སྒྲོར་བ་ཞི་ནི། ཡུམ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བཞི་རྩོགས་
པར་བསྐྱེད་པའོ། །ཆེན་པོ་སྒྲོར་བ་ཞི་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྟེ་ཡུམ་གྱི་
མཁའ་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད། དྲིར་སྒྲོས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་རྩོགས་པར་བྱ་བ་
སྟེ། འཁོར་ལ་ལྟོས་པའོ། །དེས་ན་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་བསྟེན་པ། སྟེ་མཆེད་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཉེར་སྒྲུབ། སྒྲུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲུབ་པ། དབང་བསྐྱར་
རྒྱས་བཅུ་བ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའོ། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་བསྟེན་སྒྲུབ་བཞི་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་
འབྲ་བ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་ལ་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྒྲུང་
གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་བྱིས་པའི་ལུས་བསྐྱེད་པ་བསྟེན་པ། བཙས་ནས་དག་སྒྲུབ་
པ་ཉེར་སྒྲུབ། བྱིས་པ་སོ་ལྷུང་ནས་སྤྲར་སྟེས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ། ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་མཆོམས་
སུ་བདེ་བ་ཕྱོང་བ་ནི་སྒྲུབ་ཆེན་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞི་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་དབྱངས་
གསལ་གྱི་ས་བོན་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ནས་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་གཟུགས་རྫོགས་པ་ནི་
བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་གཞིའོ། །མངལ་སྒྲིས་རྣམས་མངལ་གྱི་གནས་སྐྱས་
སུ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐྱབས་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅན་ལ་ས་ཆུ་མེ་རླང་ནམ་མཁའི་
རླང་རྣམ་པ་ལྔས་སད་པའི་གནས་སྐྱབས་ལྟ་བུའི་ཕྱི་རོལ་རྩ་བཅའ་བའི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱལ་
བ་དང་འབྲུ་བར་ཁྱབ་སྒྲུབ་བསྐྱལ་བ་དང་། སྒྲིས་ནས་བྱིས་པ་དབང་པོ་སད་པ་བཞིན་
སྒོག་གི་རླང་རྩུ་བས་དག་གི་བྱ་བ་རྫོགས་ཏེ་དེའི་ལས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་
དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ནི་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའོ། །ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྒྲུབ་པའོ། །ཤ་
མོ་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཤེད་སྒོར་གྱི་ལུགས་ནི། **དང་པོ་རྩིས་སུ་ཤིན་རྩུ་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །**
བཞི་པོ་གཤེད་སྒོར་ལས་གསུངས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཤེད་རྩིས་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་
ལས། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་བྱ། རྩིས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་པར་རོ། །ཤིན་
རྩུ་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་པར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བཞི་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
དེའི་དོན་ཡང་། རྩིས་སུ་སེམས་དཔའ་རྫོགས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་མངོན་བརྫོད་
བྱ། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ལྟ་གང་ཞིག རྩིས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བརྫོད་དོ། །འཁོར་ལོ་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ནི། ཤིན་རྩུ་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་བསྒོམ་པའོ། །ལྟ་ཡི་སྒྱུན་སོགས་
བྱིན་རྣམས་ཅིང་། སྒྲུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཉིད་དང་། །ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་གཞུག་
པ་དང་། །བདུད་ཅི་མུང་བ་ཉིད་དང་ནི། མཆོད་པ་ཆེད་དང་བསྟོད་པ་ཡང་། རྣལ་
འབྱོར་ཆེན་པོར་འདོད་པའོ། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོ་འདི་ནི་གཤེད་སྒོར་ལས་
གསུངས་ཤིང་། མཉམ་སྦྱོར་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མིང་དོན་ཡལ་ཆེར་མཐུན་པར་གསུངས་
ལ། ལྷག་སང་ཐིག་ལས། རྣལ་འབྱོར། རྩིས་སུ་རྣལ་འབྱོར། ཉེ་བའི་རྣལ་འབྱོར།

ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་འབྱོར་བཞིར་གསུངས་པ་འདྲ་བ་སྟེན་སྒྲུབ་བཞི་དང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱོར་བ་
ཡོད་མོད། །གྲགས་ཆེ་བ་དོར་ཕྱེད་གི་ལྷགས་ལྟར་ན། རྒྱལ་འབྱོར་ནི་སྦྱོར་འདུས་
པ་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། འདི་
ནི་མདོན་བྱང་ལྷ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་དོན་
འཛིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །རྗེས་སུ་རྒྱལ་འབྱོར་ནི་རྗེས་སུ་འདོན་འདྲ་བ་ལ་ལྷ་ཉི་
པས་བཤད་པས་རྒྱལ་འབྱོར་ལྷ་ཀ་འདྲ་བ་ལ་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་དོན་རྗེ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་
འབྱོར་རོ། །དེ་དག་ལས་ལྟ་ལྟ་རྒྱལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་
འབྱོར་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་པདྨར་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་ལྟ་འཁོར་ལོ་སྟོམས་
ནས་རང་གནས་སུ་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ནས་སྒྲུབ་གསུང་ཐུགས་ལ་
སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་དང་
མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་དང་བཟླས་པ་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཤེགས་
སུ་གསོལ་ཞིང་དམ་ཆེག་པ་བསྐྱས་པའི་བར་ལ་རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་དཔལ་འཛིན་
གྱིས་བཤད་ཅིང་། མདོར་བྱས་ལས་ནི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ལ་རྒྱལ་འབྱོར་བཞིར་
མཛད་དེ་རྒྱད་དོར་ཕྱེད་གི་ལྷགས་སོ། །འདི་ཡང་ལྷ་རེ་རེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པས་ཕལ་
ཆེར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོམས་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་དོ། །

བཞི་པ་ར་ལིའི་ལྷགས་ནི། **གོང་བུ་རྒྱུ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་འདས་གནས་**
པ་བཞི་སོགས་མང་། །ར་ལིའི་རྒྱད་ཉི་མའི་འཁོར་ལོ་ལས། གོང་བུ་རྒྱུ་དང་གཟུགས་
སུ་བཅས། །དེ་བཞིན་གཟུགས་ལས་འདས་པ་སྟེ། །གནས་པ་རྣམ་པ་བཞི་རུ་
ནི། །རྒྱད་རྣམས་ངེས་པ་ཁོན་ཡིན། །ཞེས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་གནས་པ་
བཞིས་བསྐྱས་པར་བཞེད་དེ། །རྒྱ་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་ནས་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་དབྱུང་
བའི་བར་ནི་གོང་བུར་གནས་པ། །ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཁུ་བའི་རྣམ་པར་

གྲུང་པའི་ནི་ཁྱུར་གནས་པ། དེ་ལས་སྐྱུས་བསྐྱུལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པར་བཞེངས་
པ་ནས་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་ཀྱི་བར་ནི་གཟུགས་སུ་གནས་པ། དེ་ནས་མར་མེའི་
ཅེ་མོ་ལྷ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་བསྐྱུ་བའི་བར་ནི་གཟུགས་ལས་འདས་
པར་གནས་པ་སྟེ། །གནས་པ་བཞིའི་ཆིངས་འདི་ནི་འབྲོག་མི་རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་
པ་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་སོགས་སྒྲོར་ཚུལ་དང་མི་ཏི་པས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་བསྐྱུ་བ་སོགས་
སྒྲོར་བའི་ཆིངས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཕྲ་མོ་ནི་མང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཆིངས་བཤད་པ་ནི། **གྲུང་ལས་རིགས་ཁམས་**
དབྱེ་བས་ཡན་ལག་དྲུག་ །དེ་འདྲེ་རྩེ་གྲུང་ལས། སངས་རྒྱས་གནས་གཞི་རྫོགས་
བྱས་ལ། །ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་བདེན་པའི་དངོས། །རྣམ་པ་ལྡེ་པོ་བསྒྲམ་བྱ་སྟེ། །རང་
ལྷག་ལྷ་ཡི་སྐྱབ་ཐབས་བྱ། །དེ་བཞིན་དགྱིལ་ལའོར་རྣམ་བཞོན་ལ། །མཆོད་བསྟོད་
བདུད་ཅི་མུང་སོགས་པར། །འིམ་པ་ཡིས་ནི་བསྒྲམ་བྱས་ནས། །ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྒྲོར་
བ་འདོད། །ཅེས་སྒྲིར་བསྟན་ནས། །རྒྱས་བཤད་ཀྱང་དེའི་འཕྲོས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། །བརྟག་
གཉིས་དང་མི་བྱབ་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞིན་ལུགས་འདིར་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་ཁམས་སམ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡན་ལག་
དྲུག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། །རི་ལྷར་གྲོལ་བྱེད་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་ཆོས་དྲུག་གམ་
ཡན་ལག་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། །འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སུ་རིགས་དྲུག་ཡོད་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷར་ན་སྒྲོར་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རི་ལྷར་དྲུག་ཏུ་བཞག་ཅིན། དེ་ལ་
རྟེན་གཞུལ་ཡས་ཁང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་བཅས་པ་དང་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་
ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་སའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གཟུགས་སམ་ལུས་
ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། །རྣམ་སྤང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་
ཡུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་རྟེན་གཞུལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའོ། །བདུད་ཅི་མུང་བ་འོད་

དཔག་མེད་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྩེ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འོད་དཔག་མེད་གསུང་དོན་རྒྱུ་ཡིན་
ལ། བདུད་ཅི་མུང་བས་གསུང་དོན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོད་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་
ལུན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་མེའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བསྟོད་པ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཡིན་
ལ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཐིན་ལས་ལྡར་བྱས་ཆེ་རིན་འབྱུང་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མཚན་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྩེ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་
གྲུབ་ལས་གྱི་རིགས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་མཚན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་
ལས་རྣམས་ལ་དེ་དབང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་བསྐྱར་བ་མི་བསྟོད་པའི་ཡན་
ལག་སྟེ་ནམ་མཁའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདིའི་དབང་རྒྱ་དབང་ཡིན་ལ། དེ་མི་བསྟོད་
པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དོན་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡེ་
ཤེས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྗེས་ཆགས་མཛད་པ་སྐབས་འདིར་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་
གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ལས་སྟོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོས་རྗེས་
ཆགས་བྱ་དགོས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོར་སེམས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཆིངས་ནི། **སྐབས་བརྒྱད་བྱང་ལྷ་རྣམས་**
སྟོབ་། །ཡང་གཞི་ཤེས་པ། ལམ་ཤེས་པ། རྣམ་མཁུན། རྣམ་ཀུན་མཛོད་རྫོགས།
ཅེ་མོ། མཐར་གྱིས་པ། རྒྱ་ཅིག་མ། ཆོས་སྐྱེ་སྐབས་བརྒྱད་ལ་བྱང་ལྷ་པ་ཞེས་
གྲུབ་པའི་དབང་ལྷ་རྣམས་སྟོབ་པ་ཡང་ལྷ་རྣམས་འདིར་གྲགས་ཆུང་བས་ཞིབ་པར་
མ་སྟོས་སོ། །

ལྷ་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཆིངས་ནི། **དུས་གྱི་འཁོར་ལོར་ཡན་ལག་བརྒྱ་**
གཉིས་ཏེ། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོར་དངོས་དོན་གཙོ་བོར་སྐྱེ་རྫོགས་པ་བསྟན་པའི་ཡན་
ལག་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག། །ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ལས་རྒྱལ་མཚོག། །
ཐིག་ལེ་རྫོགས་པ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར། བདེ་བ་རྫོགས་པ་སྐྱབ་

བ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ཕྱ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བཞིས་བསྐྱེས་བ་ཆོས་རྗེ་ཀུན་མཁུན་ཡབ་
 སྐུ་རྣམས་བཞེད་མོད་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་རང་བྱུང་ཞབས་སོགས་ཕྱ་མོའི་རྗེས་འབྲང་
 གཙོར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་འབས་པ་ཡལ་མོ་ཆེས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེས་པར་
 བཞེད་དེ། དེའང་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཙས་པ་བསྐྱེད་པ། མདོན་བྱང་ལྷས་
 གཙོ་བོ་ཡམ་ཡུབ་བསྐྱེད་པ། ཡུམ་གྱི་མཁར་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་བསྐྱེད་
 བས་འབྱེན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་རྒྱལ་མཆོག་། དེར་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཙན་བཅུག་
 རྟེ་དབང་བསྐྱུར་བ། གཙོ་བོ་ཡམ་ཡུམ་ལྷ་བ་ལ་སྐྱེས་བསྐྱེལ་བ། སྤྱར་ཡང་ཆོ་ག་
 གསུམ་གྱིས་གཙོ་བོ་གཟུགས་སྐྱུར་བཞེངས་པ། དགྱིལ་ལའོར་གྱི་སྤྱོད་བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱེད་
 བས་འབྱེན་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བྱ་བ། དབང་བསྐྱུར་
 བ། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་རྫོ་རྗེ་བཞིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། ཐིག་ལའི་
 རྣལ་འབྱོར་ཕྱ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྤྱང་བྱ་སྤིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས། སྐྱུངས་འབྲས་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་དང་སྐྱོར་བར་
 མཛད་དོ། །

རྒྱལ་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ནི། **མཚན་བཟང་དག་པའི་ཆིངས་སུ་འད་སྒྲིམ་**
པ་ཡོད། །གཞན་ཡང་རྫོ་ལན་རྩེ་ར་པ་དང་སྒྲ་གཙན་གསང་བ་དག་གིས་སྒྲེས་ཁྲ་ཆེན་
 བོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མདོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སུ་སྒྲིམ་
 པ་འད་ཡོད་དེ། མཚན་ཉ་པའི་འཁོར་ལོ་ཆིངས་གནས་པ་བཞི། །མཚན་པ་དང་ལྟན་
 སྒྲེས་ལའདོད་པའི་ལྟ་ཡ། །སྒྲུང་འཁོར་ཙུམ་ཐར་ཡུར་བློད་པ་དང་། །ཁང་བཙུགས་
 རྒྱུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཉ། །ཁྱུ་ཉ་པ་ལྟར་དང་བཞེངས་ཉ་པ་དང་དགོད་ཉ་པ། །
 ཞེ་སྒྲུང་ཉ་ལབ་དག་ཉིད་འབྱིན་ཉ་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཉ་ལའོར་ཉ་པ་ལོ་དབང་རྒྱས་
 ཉ་པ་དང་། །བདུད་རྩི་སྒྲུང་ཉ་དང་འགོ་བའི་དོན་པོ། །ཡན་ལག་རྒྱལ་ཉ་དང་འོད་

གསལ་༢༢ལྟར་༢༣། །སྤྱུག་པ་བླུས་༢༤གཏོར་མ་སྤྲུལ་པ་བསྐྱེད་༢༥། །དགོང་
པ་གཉིས་༢༦པ་འཆང་༢༧དང་བཟང་༢༨། །སྒྲིབ་ལམ་༣༠ཉལ་དང་སྤྲར་ལྟར་༣༡ངོ་ །
ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་དེ་ལྟན་གྱི་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་ལ་བརྟུན། །གང་གིས་
སྐྱབ་པའི་གང་ཟག །གང་དུ་སྐྱབ་པའི་གནས། རི་ཅམ་སྐྱབ་པའི་དུས། སྐྱབ་པའི་
སྐབས་གྱི་མཐུན་སྦྲེན། རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཐབས། སྤྱད་གཞི་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤྲུལ་ལྟ་ལ། དེ་
ལྟར་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ། རྟོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་དུ་འགྲོ་ལྟ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **ཡན་ལག་དེ་ལྟན་མངོན་རྟོགས་སྒྲིབ་པ་པོ།** །**དབང་ཐོབ་དམ་**
ལྟན། །**ཅེས་པ་སྟེ།** བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་དང་ལྟན་པའི་མངོན་
རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་བསྒྲིབ་པ་ལ། ཐོག་མར་སྒྲིབ་པ་པོའི་རྟོག་གི་གང་ཟག་བྱུང་པར་
གསུམ་དང་ལྟན་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱད་སྤྱད་ལྟ་ལ་དང་
བཅས་པ་སྤྲར་བཤད་ཟིན་ལ། བྱུང་པར་རྟོ་རྟེ་ཐོག་པ་ལ་ལྟག་པར་མེས་པ་དང་ལྟན་
པས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ཅིང་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་
གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཉམ་སྒྲོར་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་མ་ཞུགས་དང་། །
དམ་ཚིག་རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དང་། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །བསྐྱབས་
ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་གནས་ནི། **གནས་ནི་རྒྱད་དང་བསྟན།** །**ཅེས་པ་སྟེ།**
བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲིབ་པའི་གནས། འདུས་པ་རྩ་རྒྱད་ལས། དགོན་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོགས་
ནི། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སྤྱོགས་པས་བརྟུན། །རི་བོ་དབེན་པའི་སྤྱོགས་སུ། །དངོས་
གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་སྐྱབ། །ཅེས་དང་། ཀུན་བཟང་ལས། ལ་ལར་དྲི་མེད་
ཆུ་ནི་སྤུན་ཚོགས་ཤིང་། །ཤིང་མཚོག་མཛེས་པས་རྣམ་པར་བརྟུན་པ་ཡི། །རི་བོའི་

ཕྱོགས་གཅིག་དུ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ། ཞེས་དང་། སྐྱབ་ཐབས་པལ་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་། དཔེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་
 བའི་གནས་སུ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྱིར་དཔེན་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་
 དུ། སྐྱབ་ལེ་ལས། སྐྱེད་མོས་ཆལ་ལམ་རི་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་གནས་དང་ལྟ་
 ཡི་གནས་ནི་སྟོང་བ་དང་། །ཁྱབ་པའི་གནས་དང་དྲུང་ཁྱོད་དང་ནི་མཆོ་དང་བཟང་
 བའི་གནས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྤྲས་པའི་ས། །ཀ་དང་དུ་སེམས་ནི་རབ་དུ་ཆོམས་པར་
 འགྱུར་བ་དེར་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་མི་ཡི་བདག་པོ་གྱེ། །ཞེས་དབང་དགུག་ལ་སྐྱེས་
 མོས་ཆལ་དང་། རྩོངས་རེངས་ལུར་གདབ་གསུམ་ལ་རི་བོ་དང་། སྐྱབ་པ་བརྒྱད་ལ་རྒྱལ་
 བ་མཆོག་གི་གནས་ཏེ་བྱིན་རྒྱལས་དང་བཅས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་དང་། བསྐྱེད་དབྱེ་
 ལ་ལྟའི་གནས་སྟོང་བ་དང་། དང་གི་སྐྱས་བསྐྱས་པ་རྒྱ་མཆོའི་རོགས་སོ། །ལས་རྒྱའི་
 དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་གནས་དང་། བསད་པ་ལ་དྲུང་ཁྱོད་དང་ནི་
 རྒྱས་རིམ་འདེབས་གསུམ་ལ་མཆོ་དང་བཟང་བའི་གནས་ཏེ་ཡུག་ཅིང་རྒྱས་པའི་གྲོང་
 ངམ་གྲོང་བྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྤིད་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྲས་པའི་ས་ཡུག་
 གམ་བྲག་ཡུག་གོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་གང་དུ་སེམས་ཆོམས་ཤིང་ཡིད་དང་མཐུན་པར་
 འགྱུར་བ་དེར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་མདོར་ན་རྒྱུད་དང་བསྐྱབ་ནོ། །

གསུམ་པ་རི་ཅོམ་སྐྱབ་པའི་དུས་ནི། **དང་པོར་མཆོན་མོ་བརྟན་ཐོབ་དུས་རྟག་**
པར། །སྤྲགས་པ་ལས་དང་པོ་བས་པལ་ཆེར་མཆོན་མོ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པས་
 གསལ་སྤང་འགྲུབ་པར་སྤྲ་ཞིང་། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཉིན་མཆོན་རེས་འཛོག་མེད་
 པར་དུས་རྟག་པར་བསྐྱོམ། ཡུན་ཆད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་གཙོར་བྱེད་པ་དང་། ཐུན་
 མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་དང་། ལས་ཕྱ་མོ་ལ་དམིགས་ཀྱང་འགྲུབ་རྩུལ་བྱེད་པར་
 ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་རི་སྤིད་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་སྤང་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་

བར་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ་དེའང་སྤྱི་ཙམ་དུ་ལོ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ། །འཕྲུལ་
འཁོར་དང་སྤྱིན་སྟེག་སོགས་ལས་པ་ལ་པ་ཙམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི། དམ་ཚིག་
དང་ལྡན་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པས་དམིགས་པ་ལ་ཡིད་ཤུགས་དྲག་པོ་ཡོད་
ན་གསལ་སྒྲིབ་ལ་བརྟན་པ་མ་བོའ་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་
གངས་ཐེམ་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་དུས་དེ་སྤིད་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཁྱེན་ནི། **༼སྤྱིང་སྟོབས་གྲོགས་དང་ཡོ་བྱད་
ཚོགས་པ་ཡིས༽** ༼སྟེག་གི་ཕྱིར་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་མ་འགྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱེན་ཅིས་ཀྱང་མི་
སྟོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོའི་སྤྱིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་
ལྟར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གྲོགས་པོ་མོ། དམ་ཚིག་གི་ཡོ་བྱད་བྲིས་སྐྱུ་དང་རྟོར་
དྲིལ་ཅད་ཉེའུ་ཀ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་མཚན་ཆགས་ཚད་ལྡན་པ། བཟའ་བརྒྱུད་བགོ་
བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་བྲེལ་བར་འཚོགས་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བསྐྱོམ་བྱ་མཉམ་པར་བཞག་དང་མ་བཞག་གཉིས།** ༼ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། མ་བཞག་པའི་རྣལ་
འབྱོར་རོ། ༼དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་དངོས་
གཞི། སྤྱིའི་ཚེས་ལམ་བྱེད་བཞི་ལས་འཕྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **མཉམ་གཞག་སྟོན་འགྲོ་བགོགས་ཞི་འགལ་ཁྱེན་སྟོང་།** ༼མཐུན་
ཁྱེན་སྐྱབ་ཅིང་། ༼ཞེས་པ་སྟེ། མཉམ་གཞག་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་འགྲོ་ལ་གསུམ། དང་
པོ་བགོགས་ཞི་ཕྱིར་གཏོར་མ་སྤྱིན་པ་ནི། གནས་དེར་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པར་
བྱས་ལ་གདན་དང་ཁ་ལྟ་བྱོགས་དང་འདུག་སྒྲངས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པས་

རྩོན་དུ་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། བརྟག་གཉིས་སུ། གལ་ཏེ་འདིར་
 གཏོར་མས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་བྱེད་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལེགས་པར་
 འབྱུང་རོ། །ཞེས་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོད་དང་བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་མཆོ་སྦྱིས་ཀྱི་
 གཞུང་རྣམས་སུ་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དང་པོར་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་བཤད་དོ། །དགོས་
 པ་ནི་བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་གྱི་བར་ཆད་ནི་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་
 ལས། བགེགས་དང་ལོག་པར་འདྲེན་པ་ལས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒོག་སྐྱུང་
 བྱིར། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔས་གཏོར་མ་བརྟན། །ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་འགལ་རྒྱུན་
 སྒོར་བྱིར་སྐྱུང་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ནི། རུན་མོང་བ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་ས་གཞི་དང་ར་
 གྲུང་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བྱུང་པར་བ་ནི་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བཅུ་པའི་
 རྩིབས་ལ་ཁོ་བོ་བཅུ་བཞེད་ནས་བགེགས་རྣམས་བརྟག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་
 རྩིབ་ནི་གྲུང་དང་གསང་འདུས་དག་ལས་གསུངས། །ཨ་རྒྱ་ཡས་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་
 རྩི་མཛད་རྩིབས་ལ་ཁོ་བོ་བཅུ་བཞེད་པ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་པལ་ཆེར་གྱི་སྐྱུང་འཁོར་དུ་བཤད་
 ཅིང་། བགེགས་ཀྱི་གཞོད་པ་ཆེན་བགེགས་བཀྲལ་པ་དང་ཡུར་གདབ་སོགས་ཀྱང་བྱ་
 བར་བཤད་དོ། །བདེ་མཆོག་གི་སྒོར་ནས་རུན་མོང་བའི་སྐྱུང་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཁོར་
 ལོ་རྩིབས་བརྟུད་པ་དང་བཅུ་པ་ལ་ཁོ་བོ་བཞེད་དེ་ཡུར་གདབ་སོགས་བྱེད་པ་དང་།
 ཞལ་བཞི་པའི་སྐྱགས་ཀྱིས་བྱོགས་མཆོམས་བཅིངས་ཏེ་སྐྱར་སྐྱགས་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་
 མཆོམས་མས་ཡུར་གདབ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུང་འཁོར་དུ་མ་འབྱུང་རོ། །གསུམ་པ་
 མཐུན་རྒྱུ་སྐྱབ་བྱིར་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་གྲུང་
 ལས། སྤྲ་མ་དོ་རྩེ་ཅན་མཆོད་ཅིང་། །བདུན་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་གྲུང་བརྟག་སོགས་
 སུ་སྒོར་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བཤད་ལ། དེ་འང་སྤྲ་བའི་སྐྱགས་དོན་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་

ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ལུ་བྱ་ཏུ་འཇུག་པ་དོན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའང་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་རང་བཞིན་ནས་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུབ་པ་
 མེད་པས་སྟོང་བཅགས་ཀྱི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ཐག་
 ཚོད་པའི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པས་ནི་དེ་ཉིད་བྱན་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་གོམས་པས་ནི་
 གཞིག་ནས་སྟོང་ཉིད་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པར་གྱུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་དེ།
 འདི་ལ་འགའ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་བཅོན་ཐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་གཞིག་ནས་སྟོས་པའི་ཐ་
 རྟེན་བྱེད་དོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྐབས་འདིར་སྟོང་བཅུད་འོད་གསལ་ཏུ་བསྟུས་ནས་
 སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བཤད་དེ། དེ་ལ་ནི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་སྟངས་པ་འོད་གསལ་ཏུ་བསྟུས་
 ཏེ་མི་དམིགས་པ་དང་སྐབས་དོན་གྱི་སྟོང་ཉིད་བྱན་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་
 འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་དག་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་སྟངས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཅིའང་མེད་པའི་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་པར་འདོད་
 པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་ནི་རྩོམ་པ་རྣམས་། དེ་ལྟར་སྐབས་
 རྣམ་པ་གཉིས་ལན་གསུམ་ཏུ་བརྟེན་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ལུས་པ་དང་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་བྱན་པ་གསོ་བ་དང་གནས་པ་བརྟན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་ཐ་
 མལ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་སྟོང་བ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་པའི་རྣམ་འབྱུལ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གཞི་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་གཞུང་ཡས་ཁང་
 བསྐྱེད་པ། བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དངོས་གཞི་རྟེན་གཞུང་ཡས་ཁང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་

གཞི་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲོམ་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའང་བསྐྱེད་
 པའི་གཞིར་ཆོས་འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་རིམ་བཅུགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་གཞུང་ལལ་
 ཆེར་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལའང་འབྱུང་རིམ་ལྷ་བ་ལས་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་
 དེའི་ཉེ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་སྣ་ཆོགས་པ་དྲུ་
 དང་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ཉེ་བར་འབྱུང་རིམ་སོགས་ལྷ་བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་
 པ་དང་། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་འབྱུང་རིམ་མེད་པར་སྣ་ཆོགས་པ་དྲུ་དང་སྣ་ཆོགས་
 དོ་རྗེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་ཡས་གང་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྱུང་རིམ་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་
 སྟེང་དུ་སྣ་ཆོགས་པ་དྲུ་དང་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ཉེ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་གཉི་ག་
 དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་མང་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་རྩྭ་ལས་བསྐྱེད་
 པ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་རྣམ་སྣང་ལྷ་བ་ལས་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྣ་ཆོགས་
 བཤད་དོ། གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་བརྟག་གཉིས་ལས། སྟོན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་
 སྐད་གསུངས། བྱ་བཞི་ཡང་དག་འབར་བ་ཉིད། སྒོ་བཞི་གཟི་བཙུང་ཆེན་པོ་སྟེ། །
 དོ་ཤལ་དོ་ཤལ་ཕྱེད་པས་བརྒྱན། བྱེད་བ་ལ་སོགས་རྩ་ཡབ་ལྷན། ཀྲ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་
 ཉེ་བར་བརྒྱན། ཞེས་དང་། མངོན་བརྟུན་ལས། ཟུར་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། ཏྲ་
 བབས་བཞིས་ནི་རྣམ་པར་བརྒྱན། ཏྲ་བ་དྲུ་ཕྱེད་ཀྱིས་མཛེས་ཤིང་། བ་དན་ཕྱེད་བས་
 རྣམ་པར་བརྒྱན། ཞེས་པ་སོགས་རྒྱུད་མཐའ་དག་ཏུ་གསུངས་སོ། བདེ་དབྱེས་
 ལ་སོགས་པ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱིར་རོལ་ཏུ་དུར་ཁྱོད་བསྒྲོམ་པར་བཤད་ཅིང་།
 དེའང་སྟོམ་འབྱུང་ལས་དུར་ཁྱོད་དོ་རྩའི་ནང་དང་། དོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་ལས་འདྲེས་གི་
 ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱ་བར་བསྟན་ཅིང་། དུར་ཁྱོད་ནི་སྟོམ་འབྱུང་ལས། གཏུམ་དྲག་དེ་བཞིན་
 ཚང་ཚིང་དང་། དོ་རྗེ་འབར་བ་ཀེང་རུས་ཅན། ཏྲ་བ་ལྷན་དུ་ནི་མི་བཟད་བཞད། །
 བྱིན་ཟ་རུ་ནི་བཀྲ་ཤིས་མཆོག ལུན་པ་དྲག་པོ་བདེན་བྲལ་དུ། རྒྱུད་ཕྱོགས་གི་ལི་གི་

ལིའི་སྒྲ། །ཞེས་དང་། དུར་ཁྲོད་རེ་ལ་ཤིང་དང་ཕྱོགས་སྒྲོང་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་
ནམས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་དབྱིལ་ལའོར་པ་
ནམས་གྱི་གདན་པདྨ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲེལ་པ་ཡང་དོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ནི། བརྟེན་པ་ལྟ་ཡི་ལའོར་ལོ་རྩོགས་པར་
བསྒྲེལ། །སྐྱེད་ཚུལ་མངོན་བྱང་ལྔ་དང་དོ་རྩེ་བཞི། །ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནམས་
རིམ་པ་བཞིན། །ཟླ་ཉི་མ་བོན་འདྲེས་དང་རྩོགས་པའི་ཚུལ། །སྟོང་ཉིད་ས་བོན་
གཟུགས་རྩོགས་ཡིག་འབྱུང་གོད། །ས་བོན་ཕྱག་མཚན་སྒྲ་ཡོངས་རྩོགས་པའོ། །
རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཙས་པ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་མོད་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་ཡི་
ལའོར་ལོ་རྩོགས་པར་བསྒྲེལ་པར་བྱ་སྟེ། །སྐྱེད་ཚུལ་གཙོ་ཆེ་བ་གསུམ། མངོན་བྱང་
ལྔ་བསྐྱེད། དོ་རྩེ་བཞི་སྐྱེད། ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ནམས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་བྱེད་པ་བྱི་
མ་གསུམ་དང་སྒྲོར་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། པདྨ་ལ་སོགས་པའི་གདན་གྱི་སྟེང་
དུ་ཡུ་ལི་ལས་ཟླ་བ་དང་ཀླུ་ལི་ལས་ཉི་མའི་དབྱིལ་ལའོར་གྱི་བར་དུ་ལྟའི་ཕྱག་མཚན་
ས་བོན་གྱི་མཚན་པ་བསམ་ལ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འདྲེས་ནས་ཐམས་ཅད་
གཙིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་ལྟའི་སྒྲ་རྩོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
ཟླ་བ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ཉི་མ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་
པ་དང་། ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ཐམས་
ཅད་འདྲེས་པ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། སྒྲ་རྩོགས་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པར་བརྟུག་གཉིས་ལས་བཤད་དོ། །གཞུང་ནམས་སུ་མངོན་བྱང་
ལྔ་མིང་འདྲ་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་འབྱུང་ཡང་། སྦྱིར་བཏང་ཟླ་བས་ཁམས་
དཀར་པོ་དང་། ཉི་མས་ཁམས་དམར་པོ་དང་། ས་བོན་བར་དོའི་ནམ་ཤེས་མཚན་པ་
དང་། ཐམས་ཅད་འདྲེས་པས་སྐྱེ་སྤིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། སྒྲ་རྩོགས་པས་

ལུས་རྫོགས་ཏེ་མངལ་ནས་སྤྱིར་བཙའ་བ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དྲོ་
 རྩེ་རྣམ་པ་བཞི་བསྐྱེད་ལ། རྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ནས་པད་ཉི་ལ་སོགས་པའི་གདན་གྱི་སྟེང་
 དུ་ལྷའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སྒྲར་འདུས་པ་ལས་ལྷའི་སྐྱེ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་
 དེ་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་དགོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདུས་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་དང་
 བརྟག་གཉིས་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་རྟོང་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སྟེ། གཉིས་པས་
 བོན་བསྐྱེད་པ་ཡིན། གསུམ་པ་གཟུགས་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ། བཞི་པ་ཡི་གེ་དགོད་པའོ། །
 དྲོ་རྩེ་རྣམ་པ་བཞི་འདི་དག་གིས། ཐ་མལ་སྐྱབ་པ་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དྲོ་རྩེ་འོ་ཆོག་གསུམ་བསྐྱེད་ནི། པད་ཉི་ལ་སོགས་པའི་གདན་གྱི་སྟེང་
 དུ་ལྷའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
 ལྷའི་སྐྱེ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བརྟག་པ་གཉིས་པ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་
 དག་ནི་བསྐྱེད་ཆོག་སྤྱིར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྱག་ཏུ་ལྷ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་
 ཡོད་མེད་གཉིས་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་པུའི་དྲོ་རྩེ་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་མི་
 དགོས་གཉིས་སོགས་རྣམ་གཞག་མང་ལ། སྐྱུས་བསྐྱུལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཚན་དོན་ནི།
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་རུང་བ་མེད་པའི་ཆེ་བདེ་བ་ཚོན་པའི་
 སྐྱེ་ཁོ་ནར་གནས་ཤིང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་
 བསྟན་ནས་འགོ་དོན་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ལྷ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་ལས་བཞེངས་
 པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱང་བ་མི་སྤྱད་པར་གནས་པ་དང་རྣམ་པ་
 མཐུན་པ་ལྷ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་མེད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དྲོ་རྩེ་འཛིན་པ་གཉིས་བསྐྱེད་
 ཚུལ་ལའང་། གཉིས་ཀ་མཛོན་བྱང་ལྷ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་གང་རུང་ཆོག་གསུམ་ལས་
 བསྐྱེད་པ་ཅི་རིགས་འབྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་མདོག་དང་ཞལ་ཕྱག་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་འདྲ་
 བ་དང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བས་གཅིག་ཏུ་མ་ངས་སོ། །འཁོར་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་

མདོན་བྱང་ལྷ་ས་བསྐྱེད་དང་ཚོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་དང་སྤྱིང་པོ་ས་བོན་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་
 པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ངོ། །སེམས་དཔའ་སུམ་བཅུགས་ནི་ཡལ་ཆེར་ལ་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལ་
 དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ནི་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དམ་ཚིག་པ་དང་གནད་
 གཅིག་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་དམ་ཚིག་པའི་བྱགས་ཀར་པད་ཉི་ལ་སོགས་པའི་
 གནད་ལ་དམ་ཚིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་པ་དང་། དམ་ཚིག་པ་དང་སྐྱེ་མདོག་
 ཞལ་བྱག་མི་འབྲེལ་བའི་ག་བསྒྲིམ་པ་དང་། ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་བྱག་མཚན་བསྒྲིམ་
 པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ངོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
 བྱགས་ཀར་ས་བོན་ནམ་བྱག་མཚན་བསྒྲིམ་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བྱག་མཚན་
 གྱི་རྣམ་པ་བསྒྲིམ་པ་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པས་མཚན་པར་
 བྱ་བའོ། །འདི་ལའང་ལྟ་བུ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅུགས་སུ་བྱེད་པ་དང་གཙོ་
 བོ་ཁོ་ན་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅུགས་སུ་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་ལ་
 སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའང་གཞུང་ཡལ་ཆེར་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ལྟ་ཡང་
 ས་བོན་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་པ་མང་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཚོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད། ཁ་ཅིག་ཏུ་ལྟ་མི་
 བསྒྲིམ་པར་ལྟའི་ས་བོན་ཙམ་དགོད་པར་ཡང་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ནི། **རྫོགས་བྱེད་ཡན་ལག་ཡེ་**
ཤེས་དྲིལ་ལའོར་གཞུག། །དབང་བསྐྱུར་རྣམ་ལྷས་རྒྱས་གདབ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད། །
 བསྐྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དོ་རྩེ་གྲུར་ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་དྲིལ་
 ལའོར་གཞུག་པ་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ནི། སྤྱིང་གའི་ས་
 བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྒྲིམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དྲིལ་
 ལའོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་པ་སོགས་བྱས་ལ་དམ་ཚིག་གི་
 ལའོར་ལོ་ལ་བཅུག་སྟེ་རོ་མཉམ་དུ་གྲུར་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་

མི་གྱི་སྐྱ་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་དགའ་བའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པས་སྐྱ་འདྲེན་ལ། དེའང་
གཞལ་ཡས་ཁང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྷ་ཙམ་སྐྱ་འདྲེན་པ་དང་། དམ་ཆོག་པ་དང་
འདྲ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སྐྱ་འདྲེན་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མང་ངོ་། །ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་མོས་པས་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་དུ་མན་ངག་སྟེ་མར་བཤད་ལ། གཞན་ཡང་རྩོམ་རྩེས་
བདག་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ་འགོག་པ་དང་དབྱེར་མེད་གྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་
དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་
ནི། སྟོང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་ལྷ་སྐྱ་དངས་ལ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་
བ་བཏབ་པས་དེ་དག་གིས་དབང་བསྐྱར་བར་བསྟོམ་པ་སྟེ། དབང་ལྷ་ནི་གཞུང་ལལ་
ཆེར་དུ་བསྟོམས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་པ་དང་འདྲ་བས་དབང་བསྐྱར་བ་མང་ངོ་། །དབང་
ནི་གཞུང་ལལ་ཆེར་དུ་ཆུ་དབང་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། མཆོ་སྟེས་དང་རྩོམ་རྩེས་
དབང་བཞི་བསྐྱར་བའང་བཤད། །ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ན་བསྟོམ་པ་ལ་ནི་འདིར་
བུམ་དབང་ཙམ་གྱིས་རུང་ལ། རྩོགས་རིམ་དང་འབྲེལ་ན་ནི་བཞི་ག་དགོས་པར་
བཞེད་ཀྱང་དེ་ནི་མ་ངེས་སོ། །དབང་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། སྤང་བྱའི་བྱི་མ་འབྱུང་
ཅིང་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་པའི་ལྷས་པ་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། རྩོམ་རྩེས། བགེགས་
དང་སྒྲིབ་པ་དང་ཐེག་དམན་སེལ་བ་དང་བཞུས་སྟོམ་གྱི་སྟོན་དུ་རུང་བ་དང་ནི་སོགས་
གྱི་ལས་བསྐྱབ་པ་ལ་མཐུ་དང་ལྷན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཉམས་པ་སྟོང་བ་དང་
མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་བཤད་དོ། །
རྒྱས་འདེབས་ལ་རྣམ་གཞག་མང་ཡང་། རྩོམ་རྩེས་གཤགས་པས། སྤྱིར་དོ་རྩོམ་ཐེག་པའི་
ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཐུག་རྒྱས་མཆོན་ལུས་ལ། དེའང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་

སྟེང་དུ་མཚོན་པས་ལམ་ཐམས་ཅད་མཚོན་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟ་སྟེ། རོ་
 བོ་ཉིད་ལ་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། ལུས་ལ་སེམས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། སེམས་ལ་ལུས་གྱི་
 ཕྱག་རྒྱ། རྒྱལ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ཉིད་གསང་དོན་རྒྱབས་སུ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 གྱིས་དག་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་ཤེས་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་རོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་
 བཞིན་ཅན་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་རྒྱ་སྟེ། དེ་མཚོན་པ་ནི་གྱི་དྲོང་ཡབ་ལུམ་ལ་མི་
 བསྐྱེད་པས་རྒྱས་བཟབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་ནང་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 སེམས་ལས་གྲུང་ན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་ལུས་ལ་སེམས་གྱི་རྒྱ་སྟེ། དེ་མཚོན་
 པ་ནི་དུག་སྒྲི་དང་གྲོ་རྩི་གཟུགས་སྤང་དག་པ་རྣམ་སྤང་གི་རོ་བོ་ལ་སེམས་གྱི་རོ་བོ་མི་
 བསྐྱེད་པས་རྒྱས་བཟབ་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཉིད་སྤང་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ཕྱི་
 རོལ་བེམས་པོའི་རྣམ་འབྲུལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བ་སེམས་ལུས་སུ་སྐྱབ་པ་ནི་སེམས་
 ལ་ལུས་གྱི་རྒྱ་སྟེ། དེ་མཚོན་པ་ནི་ཤ་བ་རྩི་དང་ཙྰ་རྩི་རྣམ་ཤེས་དག་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་
 རོ་བོ་ལ་གཟུགས་གྱི་རོ་བོ་རྣམ་སྤང་གིས་རྒྱས་བཟབ་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་དག་པའི་སྤང་
 ཁམས་སྟེ་མཆེད་རྣམས་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྟ་བུར་སེམས་སོགས་སུ་
 ཕྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་རྒྱལ་འབྲས་བུའི་ས་བོན་གནས་པ་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱ་
 ལ་འབྲས་བུའི་རྒྱ་སྟེ། དེ་མཚོན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་དག་པ་ཙྰ་ལྷོ་དང་བྷེ་ལྷོ་རྒྱ་འདོད་
 ཆགས་འདོད་དཔག་མེད་གྱི་རོ་བོ་ལ། འདོད་ཆགས་གྱི་འབྲས་བུ་སེར་སྒྲ་དག་པ་རིན་
 འབྲུང་གིས་རྒྱས་བཟབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དག་པ་རིགས་ལྟ་ཤེས་ལྟ་ཡང་རྒྱ་སྤང་བོ་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་གནས་གྲུང་པ་ལས་འབྲུང་བར་སྟོན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱའི་རྒྱ་སྟེ། དེ་མཚོན་
 པ་ནི་འདུ་བྱེད་དག་པ་རྟོག་ཉིད་ལྟ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཕྱག་དོན་གྲུབ་གྱི་རོ་བོ་ལ། སྤག་
 དོན་གི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་དག་པ་འདོད་དཔག་མེད་གྱིས་རྒྱས་བཟབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་

ཡང་རིགས་དང་རིགས་ཅན་ཡན་ཚུན་དུ་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་
ཡན་ཚུན་དུ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡན་ཚུན་དུ་རྒྱས་འདེབས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་
དོ་རྩེ་སྒྲིང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ཐུན་མོང་དང་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རྒྱབ་པ་ལ་རིགས་མི་འཆོལ་བར་བསྒྲོམ་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། དུག་རྒྱ་རྟགས་དང་མཚན་མ་སྟེ། །འདིས་ནི་རིགས་ནི་
མཚོན་པར་བྱ། །རིགས་འཆོལ་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲིང་བ་ལས། །དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་
རྒྱབ་པའང་མེད། །ཅིས་སོ། །དེ་ནས་བདུད་ཅི་མུང་བ་དང་མཚོད་བསྟོད་ནི་གཞུང་སོ་
སོར་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚོད་བྱ་དང་མཚོད་བྱེད་དང་མཚོད་
པ་རྣམས་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་ནི་འདོད་ཡོན་གྱི་
དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རེལ་དུ་ཤེས་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་སྒྱིའི་ཆིངས་ལམ་བྱེད་བཞི་ལས་འཕྲོས་པ་ལ་ལྟ། ལམ་བྱེད་དངོས།
གསལ་སྤང་རྒྱབ་ཚུལ། བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་འདེབས། དག་པ་བྲན་པ། བསྐྱེད་ལྔ་ངས་
སོ། །

དང་པོ་ནི། **འབྲས་བུ་རྣམ་མོས་བྱིན་རྒྱབས་ལམ་བྱེད་བཞི།** །ཞེས་པ་སྟེ།
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བོད་སྤྱ་རབས་པ་རྣམས་ལམ་བྱེད་བཞིའི་ཐ་
སྟོང་མཛད་དེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ནི། འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
པར་བསྒྲོམས་པས་གསལ་སྤང་སྐྱེས་ནས་མ་དག་པའི་སྤང་བ་འགོག་པ་སྟེ། །ཀེང་
རུས་བསྒྲོམས་པས་གསལ་སྤང་སྐྱེས་པའི་ཆོ་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འགོག་པ་བཞིན་
ནོ། །མོས་པ་ལམ་བྱེད་ནི་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་མནར་མེད་ཀྱི་མེ་
ལུང་ཤུ་རིའི་བུས་ཆུར་མོས་པས་ཆུར་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ནི་འབྲས་

བུ་ཐོབ་བྱ་དེ་ཉིད་བསྐྱེམ་པས་དེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེམ་
པས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། ། ཁྱིམ་རྒྱུ་ལམ་ཁྱེད་ནི་སངས་
རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཐ་མལ་པའི་ལུས་སེམས་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱུར་བ་སྟེ།
བའི་ཕྱི་བ་གསེར་དུ་ཁྱིམ་རྒྱུ་མཛད་པས་གསེར་དུ་བསྐྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ། དང་པོ་ལྟ་
སྟུང་དང་བདེ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། བར་པ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐྱུ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡོད། ཁྱིམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་རང་ལ་བསྟིམས་པ་དང་། རང་དང་ཅ་
ཁམས་ལྟར་བསྐྱེད་པས་དེའི་ཁྱིམ་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱགས་བཞུས་དང་མཆོད་
གཏོར་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པའང་ཡིན་མོད་ཀྱི་གཙོ་བོར་ནི། སྤྲ་མའི་ཁྱིམ་རྒྱུ་ཙམ་
ཀྱིས་ནི། །སྒྲ་ཅིག་ཉིད་ལ་འབྱུང་གང་ཡིན། ཅིས་པ་ལྟར། མོས་གུས་དང་སྤྲ་མའི་
ཁྱིམ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོད་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚང་བས་གྲོལ་ཕྱིར་དམིགས་པ་མཐའ་དག་ལ། །སྤྱ་རགས་
གསལ་སྒྲུང་འདོད་ཅིང་ར་རྒྱལ་བརྟན། །དེ་ལྟར་ལམ་བྱེད་བཞིའི་གནད་ཚང་བས་
ཉོག་སྒྲོམ་གྱིས་ཀྱང་གྲོལ་བྱས་པའི་གནད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རགས་པ་བསྐྱེད་ཟིམ་གྱི་ལྟ་
སྒྲུ་ཡན་ལག་བདུན་ལྟ་བུ་པ་མཐའ་བ་ཅུ་དང་། སྤྱ་བ་ཐོགས་ཟིམ་གྱི་ཉོགས་པར་
ན་འཕྲོས་པའི་ལྟའི་གསལ་སྒྲུང་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལས་དང་པོ་བས་གསལ་སྒྲུང་ཡང་ཡང་
འདོན་ཅིང་། དེ་དང་དེའོ་སྒྲུམ་པའི་ར་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་ལྟ་ཉོག་
ལམ་བྱེད་ཅིས་པའི་གདམས་ངག་གི་གནད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ལྔ་ལ་ངོ་བོ་སྟོན་པ་བྲལ། མི་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ངམ་
ཤེས་དང་། །ཕྱི་ཤིག་སྟེང་འོག་སྒྲ་ཅིའི་སྟོག་ཅོལ་གྱི། །བདེ་བས་སྐྱམས་འདེབས། །དེ་
སྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟོབ་པའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་རྟུ་སྒྲར་སྟོགས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིད་
ཡུལ་རྟུ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱལ་རྫོབ་རྟུ་སྒྲར་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་རྟུ་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་

སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ལ་སྒྲོབ་དགོས་ཏེ། མཐར་
 ཐུག་ལྟ་སྟངས་དང་ར་རྒྱལ་ལྷ་བདེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྣམ་པ་མ་འགགས་པ་ལ་ངོ་
 བོ་སྒྲོམ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
 མི་ལུས་པའི་སྐྱབས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གོ་བའི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པས་གསལ་སྟངས་ལ་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས། མ་རྒྱད་ལ་ཕྱ་མོ་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཐིག་ལེ་དབབ་སྒྲོག་
 གི་རྣལ་འབྱོར། །པ་རྒྱད་ལ་སྟེང་འོག་གི་སྒྲ་ཅེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲོག་ཅེལ་
 གྱི་སྟོར་བས་ལྷ་བདེ་བྲངས་ཏེ་གསལ་སྟངས་ལ་བདེ་བས་རྒྱས་འདེབས། མདོར་ན་ལྟའི་
 ལའོར་ལོའི་གསལ་སྟངས་ལ་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་གདབ་པས། ལྟ་སྒྱུར་སྟངས་བདེའང་
 བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་ལམ་གྱི་ཤར་བ་ན། དེ་ཉིད་ལ་ནམ་ཏན་དུ་བསྒྲོམས་པས་རྒྱུ་
 རྣམས་རྒྱ་ཏིར་ཐིམ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པར་འཕོ་བས་བདེ་བ་སྒྲེ་ཞིང་དེ་དང་ལྟ་
 རྒྱ་གཉིས་ཆེད་དུ་གཏད་དུ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱས་བཏབ་མི་དགོས་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཆར་ཞིང་།
 རྣམ་རྟོག་གིས་བར་མི་ཆོད་པ་ན་བྲན་པ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ཉིད་བསྒྲོམས་
 པས་རིག་མཐོང་གི་མཆོན་མ་རྟེན་པའི་ཆོ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའོ། །འདིར་
 ཕྱ་ཐིག་ལ་ངོས་འཛིན་མང་ཞིང་དེ་དག་རིམ་ལྔར་སྒྲོམ་པའི་རྩྭ་ལ་སོགས་མང་གིས་དོགས་
 པས་མ་སྒྲོས་ཏེ་འདི་རིགས་གཞན་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། **བསྒྲོམས་པས་སྒྲོ་བ་ན། །ལྟ་དང་དོན་དམ་རང་རིག་དག་པ་**
དན། །ལྟ་བསྒྲོམ་པས་སྒྲོ་ན་དག་པ་བྲན་པ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མཐའ་དག་ཏུ་གསུངས་
 ཏེ། རིན་ཆེན་འབར་བར། བསམ་གཏན་མི་ལུས་རྣལ་འབྱོར་གང་། །དེས་ནི་དག་
 པ་རྗེས་སུ་དན། །ཞེས་པ་ལྟར་འོ། །དག་པ་བྲན་ཚུལ་ལ་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཡོད་པ་
 ལས། ཀུན་རྫོབ་ལྟའི་དག་པ་ལ་ལྟའི་མདོན་རྟོགས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་
 ཡོན་ཏན་དུ་དག་པ་ནི། བརྟག་གཉིས་སུ། སྟོང་རྗེའི་སྒྱུ་ན་ནི་དམར་པོ་སྟེ། །དོ་རྗེ་

གསུམ་གྱི་དག་པའི་སྒྲུབ། །བྱམས་པའི་ཐུགས་ལ་ཡན་ལག་གནག། །ཅིས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ། །ལུས་ཀྱི་སྤང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དག་པ་ནི། །གསང་འདུས་
ལས། །སྤང་པོ་ལྟ་ཡི་རང་བཞིན་དུ། །སངས་རྒྱས་ལྟར་ནི་རབ་བརྟན་བྱ། །སྒྲུབ་ལ་
སོགས་པའི་ལྟ་མོ་བཞི། །ས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ། །ལུས་ཀྱི་རྩ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དག་པ་ནི། །ལོ་ཨི་བས། །དཔའ་བོ་ཉི་
ཤུ་རྩ་བཞི་ཡིས། །ལུས་ཀྱི་ཁམས་ལ་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། །རྒྱ་ཆ་སྤྲུགས་
སུ་དག་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཀྱིས། །དཔའ་བོ་རྩ་བའི་སྤྲུགས་སོགས་གང་། །ཆངས་པའི་
སྤྲུང་པ་སོགས་སུ་བརྟགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། །དོན་དམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དག་པ་ལ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་ནི། །ལའོར་འདས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱེ་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། །བརྟག་གཉིས་
ལས། །ངས་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བརྟོད། །ཅིས་
སོ། །རང་རིག་པའི་དག་པ་ནི། །རྫོགས་རིམ་དང་འབྲེལ་ན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་ལྟ་
ཅིག་སྦྱེས་པའི་རྣམ་པོ་ལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། །བརྟག་གཉིས་ལས། །རང་རིག་བདག་
ཉིད་དག་པ་ཉིད། །དག་པ་གཞན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་མིན། །ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དག་པའི་
ཕྱིར། །རང་གི་རིག་པའི་བདེ་བ་མཆོག། །ཅིས་སོ། །དག་པ་བྱན་པའི་དགོས་པ་ནི།
སྤྲོ་མ་དག་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་སྒྲོག་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །

ལྟ་པ་ནི། **ཐུན་བཞིར་བསྐྱབས་ལ་ཐུན་མཚམས་བསྐྱུ་ཞིང་ལྟངས།** །བསྐྱེད་
རིམ་ལ་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐུན་བཞིར་བསྐྱབ་པར་བཤད་པའི་ཐུན་བཞི་ནི།
རྩ་ལྗོངས་པས་ཐུན་བཞིར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། །ཐོ་རངས་
དང་ཉི་མའི་གུང་དང་ཕྱི་དྲོ་དང་མཚན་མོ་སྟེ་སྟོམ་པའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཐུན་
མཚམས་སུ་བསྐྱུ་བ་ནི། །སྟོན་བཅུད་ཉེན་དང་བཞེན་པར་བཅས་པ་རང་ལ་བསྐྱུ། །རང་

ཡང་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་ནས་སྤར་འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྐྱར་
ལྡང་བ་སྟེ། དྲིལ་བུ་པས། ས་བོན་འོད་གྱིས་ཤེས་རབ་བདག་པོ་དང་། །འཁོར་ལོ་
ས་དང་ཁང་པ་བརྟེན་པ་རྣམས། །སྤང་བར་བྱས་ཏེ་འོད་གྱུར་རིམ་བཞིན་བསྐྱེ། །
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། །**མཉམ་པར་མ་བཞག་**
བཞུས་པ་གཏོར་མ་ཟས། །ཆགས་སྦྱོད་ཉལ་ལྡངས་བྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་བམ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟུན་ཡོད་པའི་དང་
པོ་བཞུས་པ་སྐྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། བཞུ་ཡུལ་སྐྱེད་བ། བཞུས་པའི་དམིགས་པ།
བཞུ་བྱ་སྐྱགས། བཞུས་པའི་གངས་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག། གཉིས་པ་གཏོར་མ་བཏང་
བ་ལ། ལྟ་དང་འབྱུང་པོ་ཐ་དད་མི་དད་གཉིས། བྱི་མ་ལ་ད་ཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་
མ་འབྲེལ་བའི་ལུགས་གཉིས། གསུམ་པ་བཟའ་བཏུང་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། བཞི་
པ་རྗེས་ཆགས་ལས་སྐྱེད་རྣལ་འབྱོར། ལྟ་པ་བྱུན་མཚམས་སྦྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར།
དུག་པ་ཉལ་བ་གཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། བདུན་པ་ཐོ་རངས་ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར། བརྟུན་
པ་དག་བྱེད་བྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལའང་དམིགས་པ་དང་ལག་ལེན་
གྱི་དབྱེ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་འདིར་སྦྱོ་བར་མ་བྱས་སོ། །དུག་པ་སྦྱང་གཞི་དང་
སྦྱོར་བྱེད་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་སྦྱང་གཞིའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་མ་ཤེས་ན། སྦྱོར་
བྱེད་སྦྱོར་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་པས་སྦྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་
མར་འཆི་བའི་ཚུལ། དེ་ལས་བར་དོ་འཆར་ཚུལ། དེ་ནས་སྦྱོ་བ་འགྲུབ་ཚུལ་གསུམ་
གྱི་དང་པོ་ནི། འདིར་སྦྱོ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྦྱང་གཞིར་གསུངས་པ་
ལས་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་མི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱང་པོ་ལྟ་བུ་ཁམས་
བཞི་དབང་པོ་དུག་ཡུལ་ལྟ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་སྟེ་རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་གིམ་པ་

ལ་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་ཐིམ་པའི་རྟགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་འཆི་རིམ་
 བསྟུན། རགས་པ་འབྱུང་བཞིའི་ཐིམ་ཚུལ་ནི། ལུས་སའི་ཁམས་ཚུལ་ཐིམ་པས་
 བྱི་རྟགས་ལུས་འགྲུལ་བསྐྱོད་མི་རུས་ཤིང་བྱང་མི་བྱུང་བ། བར་རྟགས་ཤེས་པ་དུ་བ་
 ལྟ་བུ་འབྱུང་། ཚུ་མེ་ལ་ཐིམ་པས་བྱི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་རྩལ་དང་ཁ་ཚུལ་སོགས་པ་སྐྱམ།
 བར་རྟགས་ཤེས་པ་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། ཞེ་སྤང་ལས་གྱུར་པའི་ཀུན་རྟོག་སོ་གསུམ་
 འགག། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པས་བྱི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་དྲོད་མཐའ་ནས་སྤྱད། བར་རྟགས་
 ཤེས་པ་སྒྲིག་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་འབྱུང་། འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་
 འགག། རླུང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ་པས་བྱི་རྟགས་དབུགས་སྤྱིར་རིང་དུ་རྒྱ་ཞིང་བར་
 དུ་སྤྱད་མི་ཤེས། བར་རྟགས་ཤེས་པ་མར་མེ་རླུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། གཏི་
 ལྷག་ལས་གྱུར་པའི་ཀུན་རྟོག་བདུན་འགག་གོ། དེ་ནས་བྲ་བ་སྤྱང་བ་གསུམ་ཐིམ་ཚུལ་
 བྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱང་བ་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷ་འོད་ཤར་བ་
 ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་དཀར་ལམ་པ་འབྱུང་། སྤྱང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲིན་མེད་པའི་ནམ་
 མཁའ་ལ་ཉི་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་དམར་ལམ་པ་འབྱུང་། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་
 ཐིམ་པས་སྒྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་མཚོམས་ཀྱི་སྒྲག་གིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་ནག་
 ལམ་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེར་དྲན་པ་ཉམས་ནས་ནག་ཐམ་གྱིས་དྲན་མེད་དུ་འགྲོ། དྲན་
 མེད་དེ་སངས་པ་ན་ལྷ་འོད་དང་ཉི་འོད་དང་ལྷན་པའི་སྒྲག་སྟེ་ནམ་མཁའ་སྟོན་བྱེད་གྱི་
 རྒྱུན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུ་འཆར་ཉི་
 འོད་གསལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོད་གསལ་དེ་ལས་སྤྱར་ཉེར་ཐོབ། དེ་ལས་མཆེད་པ་དང་
 མཆེད་པ་ལས་སྤྱང་བ་རྣམས་རིམ་པས་སྐྱད་ཅིག་ལ་འཆར་ཞིང་། སྤྱང་བ་ལས་ཀུན་
 རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་ཤར་ནས་རྣམ་ཤེས་རླུང་གི་ཞོན་པ་ཅན་གྱི་བར་དོའི་ལུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ།

དེའང་དང་པོར་སྒོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡུད་དེ་བ་འཆར། དེ་ནས་དེ་མི་གསལ་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱི་མའི་ལུས་སྣང་འཆར་བར་དུས་ལའོར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེའང་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་དབྱིབས་ཅན་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་བ། སྐྱེ་གནས་མ་གཏོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཤུགས་དང་ལྡན་པ། གྲི་ལ་ཟེས་ནས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། རང་དང་རིས་མཐུན་པའི་བར་དོ་དང་ལྟ་མིག་དག་པས་མཐོང་བ། སྐྱེ་གནས་དང་གྲི་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་རྒྱ་བ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ལ། ལས་བཟང་རན་གྱི་བྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་སྣང་མ་རིས་པ་སྣ་ཆོགས་འཆར་ཞིང་གིན་ཏུ་མི་བརྟན་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཆོ་ཆད་རིང་མཐའ་ཞག་བདུན་ཡིན་ཞིང་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་རིས་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་སྤིང་དུ་སྐྱེ་བར་མ་རུས་ན་ཅུང་ཟད་བརྒལ་བ་ལྟ་བུའི་འཆི་རྒྱུ་རེ་ལས་སྤར་བར་དོར་སྐྱེས་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་སྤིང་འཛིན་ཞིང་། དེར་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱི་ཆོགས་པ་མ་རྟེན་ན་རང་བཞིན་ལས་ཞག་ཞེད་གྲུ་ཚུན་ལ་རིས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའོ། །དེའང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་སྤིང་མི་འོང་བར་གང་དུ་གི་བ་དེར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་འགྱུབ་ཅིང་། འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་སྤིང་རིས་པར་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྐྱེ་སྤིང་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས། བརྩམ་ཏེ་སྐྱེ་ན་གནས་ལ་སྤིང་བ་སྐྱེས་ནས་ཅི་རིགས་པའི་ཆགས་སྤང་གིས་ཅུང་ཟད་བརྒལ་བ་ལྟ་བུའི་འཆི་རྒྱུ་རེ་ལས་གྲོང་སྟེ་སྐྱེ། གྲོང་གཤེར་ལས་སྐྱེས་ན་དྲི་དང་རོ་ལ་སྤིང་བའི་ཆགས་སྤང་གིས་ཅུང་ཟད་བརྒལ་བ་ལས་སྐྱེས། མངལ་དང་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་ན་པ་མ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་མཐོང་ནས་ཆགས་སྤང་གིས་ཅུང་ཟད་བརྒལ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཡོ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ཐིམ་ནས་སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་དང་འོད་གསལ་བྲ་མོ་རེ་འཆར་ཏེ། འོད་གསལ་དེ་ལས་སྤར་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་ན་སྐྱེ་

མྱིད་འཛིན་ལ། ཉེར་ཐོབ་ལས་མཆེད་པ་དང་མཆེད་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ལས་
 ཀུན་རྟོག་རྣམས་སྦྱེ་ཞིང་། སྒྲིབ་པ་ལི་གཞོན་པ་ལི་རྒྱུད་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པ་ལི་
 རྣམ་པ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལི་རྒྱུད་ཁམས་སྦྱེ་ལ། རྒྱུད་ཁམས་ལས་དེ་འདྲ་བ་ལི་མེ་
 ཁམས་དང་། མེ་ཁམས་ལས་དེ་འདྲ་བ་ལི་ཁྱུ་ཁམས་དང་། ཁྱུ་ཁམས་ལས་དེ་འདྲ་བ་ལི་
 ས་ཁམས་རྣམས་སྦྱེ་ཞིང་། འབྱུང་བ་དེ་དག་ལས་ཐུང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བར་
 བཤད་དོ། །བྱེད་པར་མི་མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། བར་དོས་པ་མ་ཉལ་
 པོ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་པའི་ཁའམ་སྦྱི་པོ་ནས་ཞུགས་གསང་གནས་ནས་འཐོན་ཏེ་མའི་
 གསང་བར་ཞུགས་ཤིང་ཁུ་བྲག་གི་དབུས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས། དེ་ཉིད་མངལ་
 དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་ལ། ཁུ་བྲག་དེ་འང་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ལྷན་པས། སས་བརྟན་པར་
 བྱེད་ཚུས་སྒྲིབ་མེས་སྒྲིབ་རྒྱུད་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅིང་། རིམ་པས་མའི་རྒྱུད་ཁག་ལ་
 སོགས་པ་ལི་དྲངས་མས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འང་ཞག་བདུན་ཡག་དང་པོ་ལ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་།
 གཉིས་པ་ལ་མེར་མེར་པོ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ལྟར་ལྟར་པོ་དང་། བཞི་པ་ལ་གོར་གོར་
 པོ་ལི་རྣམ་པར་གནས་ཤིང་། དེ་ནས་མཁྱེད་བར་གྱུར་ཏེ་ཉིད་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཟླ་བ་
 ལྟ་ན་ཡན་ལག་རྣམ་པར་སྦྱེ། ཟླ་བ་བདུན་ན་སྒྲིབ་དང་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་སྦྱེ། ཟླ་
 བ་བརྒྱད་ན་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྒྲིབ་དང་ལྟེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་སྦྱེས་
 བས། ཟླ་བ་དགུ་པ་ལ་ལུས་རྫོགས་ཏེ་ཟླ་བ་ལི་རོ་བཅུ་ན་མངལ་ཕྱིར་བཅོལ་བར་སྒྲིབ་
 འབྱུང་ལས་བཤད་དོ། །དེ་སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་དང་སྦྱོར་བ་ལི་ཚུལ་ལ། སྦྱིར་སྦྱིར་
 གཞི་སྦྱེ་གནས་སོགས་དང་ཚོས་མཐུན་པ་བྱེད་པར་མངལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདྲིར་རེ་ཞིག་རེས་
 པ་སྦྱེ་སྦྱེ་བ་ལི་ཕྱིར་བུན་མོང་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། སྦྱིར་གཞི་མངལ་ནས་སྦྱེ་བ་ལི་ལས་
 བསགས་པ་ཞིག་གི་ནས་བར་དོར་གྲུབ་པ་ལི་མའི་འཛིག་རྟོན་ན་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་
 ཤིང་ལུས་རྫོགས་ནས་ཕྱིར་བཅོས་ཏེ་སྦྱེ་སྦྱིད་དེའི་བྱ་བ་སྒྲིབ་ཚོགས་སྦྱབ་པ་དང་། སྦྱོང་

བྱེད་ཚེགས་བསགས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབས་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཅི་རྒྱུ་
འཛིན་པ་ལ་རྣ་དཔལ་ཡི་གོ་ཞུགས་ཏེ་ཞུ་བ་སྤྲུལ་བསྤྲུལ་ནས་འབྲས་བུ་དོ་རྒྱུ་འཛིན་
པ་བཞེངས་པ་སོགས་ཚེས་མཐུན་ལ། དེའང་རེ་རེ་ནས་སྤྲུང་ཏེ་ཞི་མོར་བཤད་པ་ལ་
གསུམ། འཆི་མིད། བར་མིད། རྩེ་མིད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ཡི་སྤྲུང་གཞི་སྤྲེའཆི་བར་མིད་གསུམ། །རགས་པ་ཉེར་ལྔ་**
སྤྲ་བ་གསུམ་ཐིམ་པའི། །རྟགས་ཅན་འཆི་མིད་ཡེ་ཤེས་ཚེགས་ཀྱིས་སྤྲོད། །སྤྲོད་
བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲུབ་པ་དེ་དག་གི་སྤྲུང་གཞི་སྤྲེའཆི་བར་མིད་གསུམ་དུ་འདུ་བ་
ལས། གོ་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་མཛོད་རྟགས་དང་སྤྲོད་ན། རྩེ་བ་སྤྲ་མ་མིད་པར་སྤྲེའཆི་བའི་ལས་
བསགས་པ་ནི་ཚེགས་ཞིང་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚེགས་བསགས་པ་དང་མཐུན་ཅིང་།
སྤྲེའཆི་བ་དེ་མཐར་རགས་པ་ཉེར་ལྔ་དང་སྤྲ་བ་གསུམ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཅན་འཆི་བའི་མིད་
པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚེགས་སྤྲོད་ཉིད་བསྒྲུབས་པས་སྤྲོད་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འོད་གསལ་སྤྲང་གསུམ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུར་ལྔ་དངས། །**
ནམ་ཤེས་རྒྱུད་ཞོན་བར་མིད་སྒོ་གསུམ་པོ། །འབྲུ་གསུམ་སྤེད་ལན་རྩེ་ཡིག་རྣ་དུ་
དང་། །སེམས་སྤྲང་ཙམ་སོགས་དེ་ཚུལ་ཐ་དད་སྤྲོད། །འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་
སྤྲང་སྤྲང་གསུམ་དང་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུར་ལུགས་འབྲུད་དུ་ལྔ་དངས་ནས། ནམ་ཤེས་
རྒྱུད་གི་ཞོན་པ་ཅན་གྱི་བར་དོའི་མིད་པ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གང་དུ་སྤྲེའཆི་བའི་སྤྲོད་ཀྱི་འཛིག་
རྟེན་ནི་འབྲུད་རིམ་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཙས་པས་སྤྲོད། ཡ་མའི་སྤྲང་བར་
ཤར་བ་ནི་རྒྱུད་དོ་རྒྱུ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་སྤྲོད། དེ་ཉིད་འདོད་པ་སྤྲོད་པ་མཐོང་ནས་
མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྲོད་བའི་ཆོས་སྤྲུལ་པོ་འབྲུ་གསུམ་དང་། སྤེད་ལན་ནི་རྩེ་ཡིག་
གཉིས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་དང་། རྣ་དཔལ་ཡིག་འབྲུ་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཙམ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་
རགས་པའི་ལུས་མེད་ཅིང་སྤྲ་བའི་ཡིད་ལུས་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་མཚོན་ཕྱིར་སེམས་སྤྲང་

ཅམ་ལས་བར་དོའི་གཟུགས་མཚོན་བྱེད་དངོས་སུ་མི་འཛོག་པ་དང་། སོགས་ཁོངས་
ནས་ས་བོན་བསྐྱེད་པའི་དུས་མ་གཏོགས་བར་དོའི་སེམས་སྣང་དུ་ལྷང་བའང་མེད་པ་
ནི་སྤྱིན་བྱ་པད་པ་འཕོ་བའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་བར་དོ་ཤིན་ཏུ་ཡུན་ཐུང་བ་དུས་
མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཅམ་ལས་མི་གནས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་ལ།
རྒྱ་རྩོད་འཛིན་ཡབ་ཡུམ་ལྷ་བ་ནི་ཡ་མ་བདེ་བས་བརྒྱལ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོང་བྱེད་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མངོན་རྟོགས་དངོས་དང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་དག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་འཇུག་པས་སྦྱེ་བ་བཞིན། ། ལྷ་བ་སྤྲུམ་བསྐྱུལ་**
མཁའ་སྦྱོང་མངལ་ལས་སྦྱེས། ། ལྷ་ཉི་ཕུག་མཚན་འབྲེས་པ་སྦྱོང་སྦྱེས་ཏེ། ། ལྷ་བ་ས་
བོན་ཅམ་བསྐྱེད་དྲོད་གཤེར་སྦྱེས། ། སྐད་ཅིག་གྲོང་བསྐྱེད་བརྟུས་ཏེ་སྦྱེས་དང་མཐུན། །
བར་སྤྱིད་དེ་ཉིད་སྦྱེ་བའི་གནས་དང་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འཇུག་པས་སྦྱེ་བའི་སྤྱིད་
པ་བྱུབ་པ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་ཅིམ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བྱེད་ཅམ་གྱི་ངོས་ནས་སྦྱེ་གནས་
བཞི་ལ་ཉི་ལྔ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱུབ་པའི་སྦྱོབ་དཔོན་
རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལྟར་ན། ལྷ་བ་སྤྲུམ་བསྐྱུལ་ལས་བཞེངས་ཤིང་མཁའ་
ནང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱོ་བ་མངལ་སྦྱེས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ། ལྷ་ཉི་ས་བོན་ཕུག་
མཚན་བཅས་འབྲེས་པ་རྩོ་རྩེ་བཞི་བསྐྱེད་སྦྱོང་སྦྱེས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ། ལྷ་བ་ས་
བོན་ཅམ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་རྩོ་རྩེ་འོ་ཚོག་གསུམ་བསྐྱེད་དྲོད་གཤེར་སྦྱེས་དང་རྣམ་པ་
མཐུན་པ། སྐད་ཅིག་དཔུང་རྟོགས་ཀྱི་གྲོང་བསྐྱེད་བརྟུས་ཏེ་སྦྱེ་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
པའི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་བཤད་དོ། །ཁོང་མ་རྣམས་མངོན་རྟོགས་གཅིག་ཉིད་ལའང་། མིག་
སོགས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ལྷ་རྟུ་སྦྱེས་དང་། **མངོན་བྱང་ལྷ་བསྐྱེད་དྲོད་གཤེར་སྦྱེས་དང་། །**
མཁའ་སྦྱོང་བྱེད་པ་མངལ་སྦྱེས་དང་། ཐིག་ལེ་གོང་བུ་ལས་བཞེངས་པ་སྦྱོང་སྦྱེས་དང་མཐུན་

པར་བཞེད་ཅིང་དེའི་བཤད་ཁུངས་ནི་མ་འཁོལ་ལོ། །མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་མངལ་གྱི་
གནས་སྐབས་སོགས། །དམ་ཡི་རང་ལུས་རྩ་སོགས་དྲངས་མའི་ཆོས། །ཏིང་འཛིན་
སེམས་དཔའ་ཕྱ་བ་གཉུག་མའི་ལུས། །སྐྱེ་མཆེད་གནས་གསུམ་བྱིན་རྒྱབས་དབང་པོ་
དང་། །སྒྲོ་གསུམ་རྣམ་བཏྲས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སུ་སྦྱོད། །དེ་ལས་བྱེ་བྲག་འབྲས་བུ་རྩ་
རྩེ་འཛིན་པར་བཞེངས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ལྟ་བུའི་སྐབས། ལྷོ་ཡིག་སོགས་ས་
པོན་བསྐོམ་པ་ནི། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་སྦྱོང་ཞིང་། རྩོམ་ཅི་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་
ལུགས་ལ་འོག་གི་ཅི་ལྔ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་འབྱུང་བ་དང་། རྩེད་གི་ཅི་ལྔ་ནི་རྒྱང་ལག་རེ་
རེ་བཞིན་སོར་མོ་ལྔ་ལྔ་དང་། མགོ་བོ་ལ་མིག་ན་སྒྲ་ལྟེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་དང་བཅས་པ་
སྦྱང་། གཞན་ཡང་ས་པོན་ལས་ཕྱག་མཆོན་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་ལྟེ་སྦྱར་བསྐྱེད་པ་
ནི་ཉའི་རྣམ་པ་ཡན་ལག་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་ལུས་རྩོགས་པ། དམ་ཆོག་སེམས་
དཔའ་ནི་སྐྱེས་བུའི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་ལུགས་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་
ལུས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་ལུས་དེའི་རྩ་རྒྱུད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ། ཏིང་
ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་ཕྱ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་དང་ཆོས་
མཐུན་ཅིང་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་སྦྱོང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་གནས་གསུམ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་དང་སྒྲོ་གསུམ་རིམ་གྱིས་རྣམ་པ་རྒྱས་ཤིང་ལྷག་
པར་བཏྲས་པས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྦྱོད་རྣམས་སུ་གྱུར་པ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
ལྟ་སྦྱོར་བ་ནི་སྐྱེས་བུས་བུ་དང་བུ་མོ་སྐྱེད་པ་རྣམས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་བསྐྱེམས་པ་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་སྟེ། །དབང་བསྐྱར་རྒྱས་
གདབ་རང་རིགས་ཆོས་ལ་འདུག །མཆོད་བསྐྱེད་འདོད་ཡ་ལྔ་ལ་རོལ་བ་དང་། །
བརྒྱས་པ་ལོངས་གཏམ་གཞན་རྣམས་དེ་དང་དེ། །བསྐྱེད་ལྔ་རང་འཆི་དང་ཡང་སྤིང་
ལེན་པར་མཆོན། །རྩོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཆུལ་

གསལ་པོ་གཞུང་རྣམས་སྤྱི་ཆེར་མི་འབྱུང་ཡང་། སྤྱི་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པས་ཡེ་
ཤེས་པ་བསྐྱེམས་པ་ན་ཡུལ་ལ་བྱེ་བྲག་ཕྱིད་པ་འཕམ་ཀྱུན་གཞི་ལས་འདུག་ཤེས་རྣམས་
སད་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བཀྱག་ནས་ཀྱུན་གཞི་ལ་ལྟོག་པ། དབང་བསྐྱར་བ་
ཕྱིས་པའི་དྲི་མ་འབྱུང་ཅིང་མངའ་ཐང་ལེན་པ། རྒྱས་གདབ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
འདུག་པ། མཆོད་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྲིད་པ་འཕེལ་བས་རོལ་བྱུང་
བ། བསྟོད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ན་སྤྱི་པོ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
ཐོབ་པ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་དག་འདོད་ཡོན་ལྡན་པ་རོལ་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་པ། བསྐྱེད་པ་
ནི་ཐ་མལ་གྱི་དབུགས་དང་འབྲུལ་པའི་ལོངས་གཏམ། ཁ་ཟས་སྤྱོད་ལམ་རྗེས་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་དང་དེ་དག །བསྐྱེད་པ་ལྡང་བ་ནི་ཐ་མལ་པའི་ཆོ་རྒྱལ་གསེང་འཆི་
རིམ་གྱི་མཐར་འོད་གསལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱི་པ་དེ་ལས་རྒྱུ་སེམས་ཙམ་གྱིས་
བར་དོའི་ཡིད་ལུས་སྤྱངས་ཏེ་ཡང་སྲིད་ལེན་པར་མཆོན་པས་དེ་དག་སོ་སོ་དང་ཆོས་
མཐུན་པའི་རིམ་པས་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་དེ་ལྟར་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱི་པ་བ་ནི། **སྤྱངས་འབྲལ་གཞལ་**
ཡས་ལ་སོགས་འཆང་རྒྱུ་གནས། །ཆོ་གས་བསྐྱོད་པ་ཇི་ལྟར་འཆང་རྒྱུ་ཚུལ། །
མཆོད་བསྟོད་བསྐྱེད་སོགས་ཕྱིན་ལས་མཛད་དང་མཐུན། །དེ་ལྟར་མདོན་རྟོགས་
བསྐྱེད་པ་ནས་སྤྱི་པ་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་འདྲ་། གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པ་ནི་
གང་དུ་འཆང་རྒྱུ་གནས། མདོན་བྱང་ལྡན་སོགས་བསྐྱོད་པའི་ཆོ་གས་བསྐྱོད་པ་ཇི་
ལྟར་འཆང་རྒྱུ་ཚུལ། མཆོད་བསྟོད་བསྐྱེད་པ་དགྱིལ་འཁོར་ཉེར་བསྐྱེད་ཐུན་མཆོས་
ཀྱི་བྱ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ནས་ཕྱིན་ལས་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་འབྲས་བུ་
ལམ་དུ་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་གསུམ་ལས་ཀྱང་སྤྱི་པ་པའི་སྤྱི་པ། །བྱེད་པར་རྒྱས་
པ་ཇི་བཞིན་ཆང་བའི་ཕྱིར། །ཡར་བལྟས་རྣམ་བྱང་མར་བལྟས་འཁོར་བ་ཡི། །འདྲ་

འབག་མཐུན་ཞེས་མཆོག་གཟིགས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །གཞན་ཡང་ཆོས་སྐྱེའོངས་
སྐྱེ་སྐྱེལ་སྐྱེ་གསུམ་ཀའི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་ཀྱང་
བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་གཟུགས་
སྐྱེ་རགས་པ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་ཆང་བར་ཡོད་
དེ་གོང་དུ་སྦྱོས་པའི་གནས་དང་ཚུལ་དང་མཛད་པ་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་
བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་སྦྱོར་བ་དང་།
དག་པའི་འཁོར་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མྱ་ངན་
ལས་འདའ་བར་སྦྱང་བ་དང་། སྐྱེལ་པ་སོགས་པས་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་
སྦྱོར་བ་རྣམས་དང་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡར་བལྟས་རྣམ་བྱང་གི་འདྲ་
འབག་དང་མཐུན་པ། མར་བལྟས་འཁོར་བའི་འདྲ་འབག་དང་མཐུན་པ་ཞེས་མཆོག་
གཟིགས་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། མཛོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པའི་གཙོ་
བོ་རྣམས་ཀྱང་གཞིའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་དེ་སྦྱོང་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དང་།
འབྲས་བུའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་དེ་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའོ། །འདིར་ཇོ་
ནང་རྗེ་བཅུན་ཆེན་པོས། གཞན་དག་སྦྱང་གཞི་ཞེས་ཟེར་བ་དེ། རང་ལུགས་ལ་སྦྱང་
བྱ་ཞེས་ཐ་སྟངས་བྱ་སྟེ། སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་
ལས་གཞན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ལྷ་བའི་གནད་ཐ་དད་ལ་འདི་
ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། **དེས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་**
པར་ཅན་འགྲིག་ནས། །**ཁྱི་མའི་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་འགྱུར།** །**བསྐྱེད་པའི་**
ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམས་པ་དེས་ནི་ཞེན་པས་ཞུགས་ན་འབྲེལ་བས་
མི་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་སེམས་ལ་བརྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲིག་སྟེ། རྫོགས་

རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་འང་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་ཚུལ་
 དང་རྫོགས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་ཞིབ་པར་སྒྲུར་མི་
 ལངས་ཀྱང་། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཙམ་ལ་མཆོན་ན། འཆི་སྤྱིད་སྒྲུབ་བྱེད་
 ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་
 བའི་ཐབས་ཡིན་པས། སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ནམ་པ་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་
 བས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཅིང་། སྒྲུབ་རྫོགས་རིམ་གྱི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡང་སྒྲིབ་
 བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བར་དོ་ཡོངས་སྐྱེ་ལམ་ཁྱེད་གྱི་མདོན་བྱང་ལྟ་ནི། སེམས་དབེན་
 གྱི་རིམ་པ་མཐའ་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་སྒྲིབ་གསུམ་འབྱུང་བ་ནས་རིམ་པ་
 བཞི་པའི་མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སྒྲིབ་གསུམ་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་
 བར་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྷངས་ཚུལ་ནི་ཉི་ཟླ་པདྨ་གསུམ་གྱིས་མཆོན། རྟེན་གྱི་ཡི་
 གོ་གསུམ་བསྐྱེད་ཅིང་འབྲས་པ་ནི་སྒྲིབ་གསུམ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་དང་འབྲས་པ་ལས་
 རིམ་པ་གསུམ་སྐྱེ་ལུས་དང་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་དང་གྲུབ་ནས་ཡང་ཡང་སྒྲིབ་པ་
 དེ་འཆར་བ་མཆོན། ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡང་ཟུང་འཇུག་དེ་ཉིད་
 གྱི་གསུང་བརྗོད་བྲལ་སྒྲུབ་དབྱངས་ཐམས་ཅད་པ་དང་། ཐུགས་བདེ་སྟོང་ཤེས་བྱ་ཀུན་
 རིག་ཅིང་སྒྲིབ་པ་ཀུན་འཛོམས་པ་དེ་མཆོན། འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱེད་ནམས་ནི་སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་གྱི་ཐིན་ལས་མཆོན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མཉམ་ཉིད་དངོས་སམ་
 རེས་མཐུན་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱེ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པས་མཆོན་ནོ། །འདི་ནི་མཆོན་
 བྱེད་ཙམ་སྟེ་ཐ་ཐིག་གི་བདེ་སྟོང་ལས་ལུས་དབེན་གྱི་ལྟ་སྒྲུབ་ལྷང་བ་དང་། ངག་དབེན་
 གྱི་རིམ་པ་དང་། སེམས་དབེན་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྐྱེ་ལུས་གྱི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་
 ནམས་གྱི་བདེ་སྟོང་དང་ལྟ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ལའང་འབྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་
 སྐྱེ་ལམ་ཁྱེད་སྐྱབས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་སྒྲུབ་པའི་བདེ་བ་

ལ་བདག་ཉིད་ཞུགས་པས་སྐྱུལ་སྐྱུ་རྫོང་སེམས་སུ་གྱུར་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་མཉམ་གཞག་བདེ་སྟོང་ལས་ལངས་པ་ན་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྟོང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་མཆོན་ཅིང་། ཁ་ཅིག་དབེན་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱུ་དེ་རགས་པའི་ལུས་ལ་འཇུག་པ་མཆོན་པའང་བཞིན་དོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱུལ་སྐྱུ་ལམ་ཁྱེར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ལུས་དཀྱིལ་བསྐོམ་པས་ནི་ཡུང་ཁམས་སྟིགས་མ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་དང་དྲངས་མ་རྣམས་ལྷ་སྐྱུར་སྟོ་བའི་སྟོན་བྱེད་དོ། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། ལུས་དབེན་ནས་བརྩམས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་དུ་སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་གཞི་འདིར་བ་དང་། སེམས་དཔའ་སུམ་བཙུགས་བསྐོམས་པས་ཀྱང་རྩ་ཁམས་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལྷ་སྐྱུར་འཆར་བའི་སྟོན་བྱེད་དང་། རྒྱས་བཏབ་དབང་བསྐྱར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟི་བོར་བརྟན་པས་ཡུང་བོ་ཁམས་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་བྱེད་དོ། །རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་དང་རྗེས་ཆགས་ནི། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོགས་རིམ་ཀྱན་གྱི་གཞི་འདིར་བར་བྱེད། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱུལ་པ་ནི། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུན་མཐར་ཐུག་པ་ལས། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱུང་བ་དང་མཐུན། སྤྱི་ཐིག་གིས་ནི་ལུས་དབེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་ལུས་དབེན་ཉིད་དང་རྣམ་པ་མཐུན། བརྒྱས་པས་ནི་དག་དབེན་སྟོན་པར་བྱེད། གཙོ་བོ་འོད་གསལ་འདུ་གཞུག་པས་སེམས་དབེན་དང་། བསྐྱུལ་ཁིང་ལྷང་བ་མཆོད་བསྟོད་བཅས་པས་ནི། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་མཆོན་ཏེ་བདེ་དགེས་དུས་འཁོར་སོགས་ལ་སོ་སོའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་གནད་གསང་ཤེས་

པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྤྱི་འོན་པཤད་
པ། ཅུ་བ་འོས་བཟུང་བ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། གཅིས་གནད་སྟོང་པོར་
དྲིལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྫོགས་རིམ་ལ་ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་པོ། **[ལྷན་སྒྲིམ་མི་
རྟོག་ཆུམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། །གཞི་ལ་རང་བཞིན་ལུ་བདེ་ལྷན་སྒྲིམ་གཉིས། །དེ་ཉིད་
བསྒྲིམས་པས་འབྲས་དྲུས་མཛོན་དུ་བྱེད། །འདི་ལྷན་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལའང་གཞི་**
ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་གཞག་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་། དྲི་མེད་འོད་ལས།
རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པ། ཆུམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཆུམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་
སྟེ་ཞལ་དང་ཕྱག་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དགོངས་པས། ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པ། ཆུམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཆུམ་པ་ཐམས་ཅད་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཚད་དགོས་ལ། དེའི་ཟུར་དང་པོས་སྒྲུང་རིག་ཤིན་
ཏུ་རྒྱབ་པ་བརྒྱལ་བ་ལྷ་བྱ་དང་འགོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་གཙོད། གཉིས་པས་
བསྒྱེད་རིམ་སོགས་ཆུམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་གཙོད། གསུམ་པས་ཡེ་
ཤེས་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་པ་སྒྲུང་བ་མེད་ཅིང་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཙོད་དོ། །
དེའང་རེ་ཞིག་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་ནི། ལུ་བདེ་དང་། རང་
བཞིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལུ་བདེ་ལྷན་སྒྲིམ་ནི་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་དགའ་བ་བཞི་པ་སྟེ།
ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། དེ་ནས་དེར་ནི་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ། །དྲི་རྩེ་ལྷ་བུའི་བདེ་བ་བྱེད། །
དེ་ཉིད་བཙུམ་ལྷན་ཤེས་རབ་མ། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྷ་བུའོ། །རང་བཞིན་ལྷན་སྒྲིམ་ནི། གྱི་རྟོག་ལས། རང་བཞིན་ལྷན་
ཅིག་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ། ཆུམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོམ་པ་གཅིག་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ།

ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་རྩོམ་སེམས་དཔལ་ལོ། །དེའང་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཀྱན་དང་
སྒྲ་ཕྱི་བྱང་པར་མེད་པར་གྲུབ་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་བཅས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་གྲུབ་ལས་གསུངས་ཤིང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་པ་ནི། ལུས་དང་ཚེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་
གནས་པའི་དོན་ཏེ། གྱི་རྩོར་ལས། དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་བྱུང་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེའང་ལུས་ཀྱི་ཚེས་ལ་གནས་ཀྱང་དེ་ལས་གསར་དུ་མ་སྐྱེས་པ། ཉེན་དང་
བརྟེན་པར་འབྲེལ་བས་ཁམས་དུག་ལྷན་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་པ་
སྟེ། གཞིའི་རྫོགས་རིམ་འདིའང་ཟུང་འཇུག་དང་རྩོམ་པའི་རྣམ་པ་འབྱོར་དང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་
རྩོམ་པའི་ཐོག་སྐྱེས་ཀྱངས་དུ་མས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་
དུ་བསྐྱེམས་པས་འབྲས་བུའི་དུས་སུའང་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ལྷན་
སྐྱེས་བདེ་ཆེ་ཆེན། རྣམ་པར་རྟོག་མེད། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གཞི་རིམ་
བར་ལས། ལམ་རིམ་ལྷན་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་འབྲེལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྩ་བ་དོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱེན་པ་དང་། སོ་སོར་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྩ་བ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩོམ་པའི་ཟུང་འཇུག** །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩོམ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སེམས་ཞེས་
བྱ་བ་ལས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གཤགས་པར་བཟད་ལ། བྱེ་བྲག་
དུའང་རྩོམ་པའི་ཐེག་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་། དེའི་ཡང་རྫོགས་པའི་
རིམ་པ་སྐྱབས་འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྩོམ་པའི་ཟུང་འཇུག་པོ་དབྱེར་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིག་ཤེས་བྱ་དང་བསྐྱོམ་བྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་པར་
ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལས་གཞི་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས།

ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་ཞི་བ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཟད་པའི་གཙོ། །སྒྲིབ་ཉིད་སྒྲིབ་རྗེ་
 དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་བརྟུན། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ལུང་
 ཏུ་མ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ལམ་ལ་ཡོད་པ་ནི། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། སྒྲིབ་
 ཉིད་གཟུགས་བསྟན་གཟུང་བ་སྟུ། །སྒྲིབ་རྗེ་འགྱུར་མེད་འཛིན་པ་འབྲས། །སྒྲིབ་ཉིད་སྒྲིབ་
 རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མི་འཕོའོ། །ཞེས་སོགས་མང་ཏུ་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱང་། དྲི་མེད་འོད་ལས། སྒྲིབ་ཉིད་སྒྲིབ་རྗེའི་བདག་
 ཉིད་ཅན། །ཞེས་དང་། སྒྲིབ་རྗེ་དང་ནི་སྒྲིབ་པ་ཉིད། །དུས་ནི་ཀྱབ་རྫོང་གཟུགས་
 ཅན་ལ། །སྒྲིབ་ཉིད་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྟུན་དོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་མེད་འདོད། །
 ཅིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །དེས་ན་དོན་འདི་དག་སྒྲིབ་ཡང་མདོ་སྟགས་
 ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་སྒྲིབ་པོ་དང་། བྱེ་བྲག་རྒྱུང་གསང་སྟགས་བྲམ་ན་མེད་པའི་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་བྲམ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལྷན་ལས་ཀྱི་ཉིད་དགོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཨེ་ཧྲི་ཀྱི་དོན་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྒྲིབ་གི་
 རྩ་བ་དང་། རྫོགས་སེམས་དཔའ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྒྲིབ་ཉིད་སྒྲིབ་རྗེ་ཟུང་
 ཏུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱུད་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལས་བསྟན་བུའི་སྒྲིབ་
 པོར་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་རྩ་བར་འོང་བའི་ཚུལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་
 སྒྱུའི་ལུགས་ལ་འདི་དག་གིས་སྒྲིབ་ཞིའི་མཐའ་སྒྲིབ་བར་བཞེད་པ་ལྟར། རྫོགས་པའི་
 རིམ་པ་འདིར་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དང་སྒྲིབ་རྗེས་སྒྲིབ་པ་དང་ཞི་བའི་
 མཐའ་གཉིས་སྒྲིབ་བར་གཞག་དགོས་ཤིང་། འདི་དག་གིས་མཐའ་གཉིས་འགོག་ཚུལ་
 ཡང་སྒྲིབ་པས་མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཙོད་པ་དང་། སྒྲིབ་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 མི་འདོར་བ་ཡིན་ལ། འདིར་སྒྲིབ་རྗེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མིང་གིས་བརྟུན་པ་ནི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འདོད་ཆགས་སྐབས་འདིའི་ཐབས་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོ་

ལ་བཟུང་དགོས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བའི་མཐའ་སྒྲོང་བར་བཞེད་པའི་དགོས་པ་
ཅན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཐབས་སྟོང་
རྗེ་ཆེན་པོར་འཛིག་པ་ཤེས་དགོས་ཏེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་
ན་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་རྩོམ་རྒྱུ་ལ་འབྱོར་
ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། ལམ་དུས་སུ་ཆགས་
སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྒྲོང་བ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ཀྱང་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའང་དང་པོར་
སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་ཞིང་སྟོང་ཉིད་ལས་བདེ་ཆེན་སྟེ། དེ་ལས་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་
དག་པར་བྱེད་ཀྱིས་པས་དེའི་ཕྱིར་བདེ་སྟོང་གཉིས་ལས་ཀྱང་དག་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་སྟོང་
ཉིད་དང་གཙོ་བོ་བདེ་ཆེན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་བཤད་པ། སྟོང་རྗེ་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ཡང་རྣམ་ཀླན་མཆོག་ལྷན་སྟོང་ཉིད་དང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེའང་
སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་ངོས་ཟིན་དགོས་པས་མདོ་ཙམ་སྟོས་ན། མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་
སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གངས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་བྱད་པར་འཕགས་པའི་སྐྱགས་ལུགས་
ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལའང་རྒྱད་སྟེ་དང་པོ་གསུམ་ལས་ཨྲ་ལི་བརྩུ་དྲུག་དང་སྟོང་ཉིད་སེམས་
དཔའ་བརྩུ་དྲུག་སྒྱུར་ནས་གསུམ་པ་དང་། རྩོམ་རྒྱུ་ལའི་རྒྱད་ལས་ནང་གི་སྟོང་ཉིད་
དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་སོགས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྩུ་དྲུག་གསུངས་པ་དང་། ས་སྐྱ་
ཀྱི་རྒྱད་ལས་བཟང་བ་པོ་དང་བཟང་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་བརྩུ་བཞིའམ་བརྩུ་དྲུག་
གསུངས་པ་དང་། མདོན་བརྗོད་ཕྱི་མའི་རྒྱད་ལས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་
སོགས་སྟོང་ཉིད་བརྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་སོགས་མང་ཡང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱད་

རྒྱལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྒྱད་
 སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་སྐྱེལ་སོ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་མཆེད་ཐོབ་པ་འོད་གསལ་རྣམས་
 ཀྱི་དབང་དུ་མཛོད་ནས། རྒྱད་རྟོ་རྩེ་ཕྱིར་བ་ལས། སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་།
 གསུམ་པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་། །བཞི་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནི། །རྒྱ་དང་འབྲས་
 ལུང་གྱེ་བྲག་གོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་བཞི་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་
 ལས། དུ་བ་སྤྲིག་རྒྱ་མཁའ་སྤང་དང་། །སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལྷ་ཉི་མ། །མུན་ཅན་ཆ་
 དང་ཐིག་ལེ་ཆེ། །ཞེས་ཉིན་མཆོན་གྱི་ཉགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྩུར་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བརྩུ་བྲག་གི་
 དབྱིངས་གནས་སྐབས་བརྩུ་བྲག་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བརྩུ་བྲག་ཅེས་རྣམ་པར་སྟེན་ནས། བསྐྱ་
 བ་དབྱེ་བ་གསུམ་མཐུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞིར་དབྱེ་བ་ཁམས་
 ལའི་མདོར་བསྐྱས་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རོན་ཕྱོག་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་
 བ་ལུང་པོ་ལྟ་དང་ཁམས་ལྟ་སོགས་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཆ་ལ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྱུར་མེད་ལྟ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དབང་པོ་དུག་དང་ཡུལ་དུག་སོགས་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཆ་ལ་ཐིག་ལེ་སྟོང་
 པ་འགྱུར་མེད་དུག་ཅེས་ཕྱོག་པས་སྟེན་ནས་ལྟ་དང་དུག་ཏུ་མཛོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 གྱུར་། བསྐྱ་ན། གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད། ལམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་
 སྟོང་ཉིད། འབྲས་ལུ་མཐར་ཐུག་གི་སྟོང་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་དང་པོ་ནི། སྐབས་
 འདིར་སྤྱི་ཕྱོག་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཀྱི་བསྒྲོམ་
 པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་དགོས་པ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེའང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་
 པར་སྒྲོས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ལྟ་བུ་
 དབྱད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་བཟུང་བྱར་མིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་སྐབས་འདིའི་དངོས་
དོན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་འདར་སྒྲུང་སྟོང་མ་བྱེ་བ་དང་བྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྣམ་པར་
ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་པའི་དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་བཞི་དང་དུ་སོགས་
བཅུ་ལྔ་བུ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུར་འཆར་རེ་ཞེས་ངེས་པ་བཟུང་དུ་ཡོད་
པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པ་མ་ངེས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་སྟེ།
དེ་དག་ནི། ལྷ་ཚོགས་གཟུགས་བརྟན་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་བྱ་བ་ཁམས་གསུམ་
པ་དང་དུས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་འཆར་ཚུལ་གྱི་ངེས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གི་སྟོང་ཉིད་ནི། སྟོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་
ལྟ་བུར་འགྱུར་མེད་དུ་གྲག་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འདར་བྱེ་བྱག་ཏུ་བྱེ་བ་ཞིག་གིས་མཚོན་པ་ཉིད་
བཟུང་ཞིང་། མ་བྱེ་བ་ཟུང་འཇུག་གི་ཞེ་སྟོང་ལ་འདར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུར་བཤད་པས། འགྱུར་
མེད་ལྟ་བུར་དུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གིས་བརྟན་པ་ཉིད་བཟུང་རོ། །
དེས་ན་འདིར་བསྐོས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། འདུས་པ་ལས། ལྷ་
གསུམ་རྒྱ་དང་འོད་གསལ་འབྲས་བུར་གསུངས་པའི་བྱི་མ་དང་། དུས་འཁོར་ལས་
རྟགས་བཅུ་རྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱ་ཚོགས་གཟུགས་བརྟན་དུ་གསུངས་པའི་བྱི་མ་
ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྦྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོང་
པའི་སྟོང་ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་ཡང་བྲ་ཐབ་པ་ལྟར་མ་བརྟགས་པའི་སྒྲུང་བ་ཁམས་གསུམ་
པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཅན། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལས་འདས་པའི་རང་གི་ངོ་
བོ་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ། མངོན་སུམ་གྱི་རིག་པ་མཚོག་
ཏུ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་
ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། གང་ལ་དམིགས་

ཏེ་གོམས་པ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱིད་ལུས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་
 གྱུར་པའོ། །སྒྲིབ་ཏེད་འདི་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡང་། སྒྲིབ་ཏེད་
 གཟུགས་བརྟན་གཟུང་བ་རྒྱ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིབ་གཞིའི་
 སྐབས་སུ་སྒྲིབ་ཏེད་འདི་ལ་ཨེ་ཡིག །རྟ་ག །ཆོས་འབྱུང་སོགས་དང་། བདེ་བ་འདི་
 ལ་ཨଁ་ཡིག །རྩི་རྩེ་འཆང་། ཆོས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བརྟན་བ་རྣམས་ཀྱང་འདི་དག་
 ཉེན་བརྟན་པ་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲོ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་པར་ཤེས་དགོས་པ་
 ཟབ་མོའི་གནས་མཆོག་ཏུ་གཅིས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྒྲིབ་གཟུགས་
 འདི་སྒྲིབ་ཏེད་སྒྲིབ་རྩེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཅིང་། དེ་གོམས་པ་ལའང་
 རྩི་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་གྲགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་པ་འདི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་
 པའི་སྒྲོ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྣམ་གངས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་
 པར་བཞག་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། སྒྲིབ་སོགས་
 ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་བདེ་ཆེན་ཀྱི་གནས་སུ་བརྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་འབྱུང་དང་རྒྱལ་
 པའི་ཡུམ་ཞེས་སོགས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་སྒྱིད་མ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་བཞི་པའི་ལམ་དུ་འང་ཤེས་དགོས་པས། དབང་བསྐྱར་བྱི་མེད་
 རི་བོང་ཅན་མཚུངས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་
 ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བའམ་མ་ཤར་བའང་
 སྤྲིད་ན། གང་ལྟར་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 གཟུང་འཛིན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འགགས་ཙམ་ན་གཞན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཅི་འང་མེད་པའི་
 སྒྲིབ་ཏེད་དུ་འགོ་འཇགས་སྟུང་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་འདས་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་

འཆར་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ལྟར་གར་བ་དེ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བའམ། ལས་སྣང་ངམ།
ལུའ་སྣང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བའམ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བའམ། གདོད་
མའི་སྣང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་གར་བ་ན་
རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཆོས་སུ་དོགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལས་
འདས་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྒྲོས་ཀྱི། །ཁ་ཅིག་འདིར་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དོན་དམ་སྟོང་
ཉིད་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་
ནི། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཕྱོགས་བསྐྱད་པའི་གཏམ་མོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་
ཉིད་འདི་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་དམིགས་བཅས་ནི་སྒྲོས་པ་
དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱོལ་
བཅས་རྣམས་མ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་ནི་དངོས་སུ་མཐོང་ཞིང་མྱོང་བའི་དོན་ཡིན་པས་
ཡེ་ཤེས་མ་ལུའ་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའོ། །འདི་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་
དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལ་གྲགས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་རྗེ་བཤད་པ་ནི། **མི་འགྱུར་བ་དེ་བ་ཐུན་མོང་མིན་པའོ།** །ཞེས་པ་
སྟེ། སྤྱིར་ཐུན་མོང་ཐེག་པ་ལས་བཤད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཙམ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་
ལ་ཐུགས་རྗེའི་སྒྲས་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་སྐབས་
འདིར་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས། ལས་དང་པོ་བའི་སྟོང་རྗེ། སར་གནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྟོང་རྗེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱོར་བ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་
ཤིང་། དེ་དག་སྤྱིར་བསྟན་ན་འབའ་ཞིག་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐུན་མོང་བའི་སྟོང་
ཉིད་ལ་འབའ་ཞིག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་བྱང་
འཇུག་གི་སྟོང་རྗེ་དང་མི་འདྲ་བར་ཐུན་མོང་བའི་སྟོང་རྗེ་འདི་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་བསྐལ་པར་
གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་བརྒལ་བར་མི་ལུས་པས་ཏྲག་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་

པའི་ཕྱིར་དྲག་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་ར་ཉིའི་ཞབས་ཀྱིས། འོན་ཏེ་སྟོང་
 རྗེ་འབའ་ཞིག་གོམས་ན་ཡང་། །འཁོར་བ་འདིར་གནས་མྱ་ངན་འདས་མི་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་མྱར་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོགས་རིམ་
 ཀྱི་སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་པའི་སྟོང་
 རྗེ་ལ་མི་བྱ་ཡི། ཟུང་འདུག་གི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །
 ཟུང་འདུག་གི་སྟོང་རྗེ་དེའི་མཆན་གཞི་དངོས་ནི། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། ཉེན་
 ཐིག་ལེ་འཛིན་མེད་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོས་པ་
 དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་རང་གིས་རིག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདིས་
 རང་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་
 ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་
 རྗེའི་སྒྲོ་བཤད་འདུག་པ་ཁོ་ན་ཅུ་མ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ལུས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་
 ལ་རབ་ཏུ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་འཕམ་འཛིན་སྤངས་ཅན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ཅིང་།
 དེའང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་འགགས་ཤིང་། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྒྱ་ལས་མ་འདས་པས་
 དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་
 ལས་རྒྱའི་བདེ་བ་ཡང་སྟོང་རྗེའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། མཐའ་
 དག་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་རུ་ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་སྟོན་པོ་སྟོང་རྗེ་དང་།
 བཅས་པའི་ཐུགས་ལྟན། ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏེ། ལས་རྒྱའི་བདེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། ཡེ་རྒྱའི་བདེ་བ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐུག་ཆེན་གྱི་བདེ་བ་
 དམིགས་པ་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་རྗེ་གསུམ་སོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་པ་ནི།

བདེ་ཆེན་དེ་ཀྱན་རྫོབ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ལྷ་བདེའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
 ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་
 གོ། །འདིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། མི་འགྱུར་བའི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐ་སྙད་བཏགས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲོས་པ་ལུབ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་
 ལྷན་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་ཏེ། ཀྱན་
 རྫོབ་དང་རྣམ་པ་བྲེགས་མཚུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་
 དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ལ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་། རྣམ་ཀྱན་མཆོག་
 ལྷན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བའི་ལྷོག་ཆ་ནས་དོན་དམ་ཁོ་ནའི་རང་
 ཚུགས་སུ་གནས་ལ། བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་ཤར་བའི་ལྷོག་ཆ་ནས་
 ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷོག་ཆ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་གོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་བ་ནི་འདིའི་དགོས་པ་འོ། །འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་ཀྱང་
 བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དངོས་མེད་ཀྱང་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་
 དབྱིངས་ནི་སྟོང་གཟུགས་དང་། འབྲས་སུ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་མི་འགྱུར་བའི་
 བདེ་བ་སྟེ། རང་གི་རོ་བོས་ཀྱང་སྟོང་པ་ལས་བདེ་བར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་དང་
 རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་
 ཅན་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དང་པོ་ལྷན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
 མཆོན་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ཆ་ནས་མ་རྟོགས་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཡན་ཆད་དུ་དེ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཙམ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་

བོ་རྟོགས་པའི་ལམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱེད་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་འབྲས་སུ་སོང་
 བས་རྟོགས་བྱ་ཆོས་དབྱིངས་ལའང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྟད་མཛོད་པའོ། །དེས་ན་ལམ་
 ཏུས་ཀྱི་བྱང་འཇུག་དངོས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་
 ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་བྱང་འཇུག་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
 བྱང་འཇུག་ཏུ་ཤེས་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་
 ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་། ཐབས་མཆོག་ཏུ་
 མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཏེ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 ཤེས་བྱ་དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་ཤེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱིས་སྟེས་
 པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་རྒྱ་དང་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་གྲང་བྱ་ལ། ཡན་ལག་འདིར་རྒྱ་འབྲས་
 འདི་དག་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕན་ཚུན་རྒྱས་བཏབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་འཇུག་
 ཅས་གྲང་བྱའོ། །མདོར་ན་གཞིའི་ཏུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བྱང་འཇུག་གི་ངོ་བོར་གནས་པས་
 འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྲང་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཆོན་དེའི་
 ཕྱིར་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་ཡང་བྱང་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཞིག་
 དགོས་ཏེ། མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་འཇུག་དེའང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མི་འགྱུར་བའི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བྱང་
 ཏུ་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་བྱང་དུ་འཇུག་པའང་
 ཡིན་ལ། རྒྱ་ལུས་དང་འོད་གསལ་བྱང་དུ་འཇུག་པའང་འདི་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཐབས་ཀྱི་ལུས་དང་ནི། ཤེས་
 རབ་གཅིག་ཤུས་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་པ། རྣལ་
 འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།

འོད་གསལ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་
ཐབས་དང་། སྦྱི་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡང་བསྟན་ལ། སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། སྦྱུ་ལུས་དང་། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྦྱུ་རྣམས། དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
ཞིང་། དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་། སྦྱི་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པར་ཡང་
འཛོག་གོ །

གསུམ་པ་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བླ་མེད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་
རིམ། བླ་མེད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ། ལྷགས་སོལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། འདུས་པ། གཤེད་དམར། དག་ཅན་གི་རྫོགས་རིམ་མོ། །

དང་པོ་ལ་འང་གཉིས། འཕགས་ལྷགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལྷགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། །ཡན་ལག་དབྱེ་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། །ལུས་ངག་སེམས་
དབེན་སྦྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དང་། །ཟུང་འཇུག་རིམ་པ་དྲུག་གསུང་ཐོག་མ་ནི། །
བསྐྱེད་རིམ་རྫོང་བཟླས་ཅི་རིགས་འདུ་བའི་ཕྱིར། །ཡོངས་གྲགས་རྩོམ་རྩེའི་བཟླས་
དང་སེམས་ལ་དམིགས། །བདག་བྱིན་རྒྱབས་དང་མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པ། །ཟུང་
འཇུག་རིམ་ལྟར་བསྟུ་བ་འཕགས་པའི་ལྷགས། །བླ་མེད་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་དངོས་
སྲ་གསུངས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་སོ་སོས་བཀལ་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡན་ལག་
ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་གཙོ་ཆེ་ཞིང་ཡོངས་སྲ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཙམ་འཆད་
ན། པ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། རྒྱགས་ལ་ངེས་རྟོག་
ལུས་ཀྱིས་ནི། །ངག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐྱལ་གྱུར་པས། །བསྐྱབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་
གྲུབ་དང་། །ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མཁུ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱགས་ལ་ངེས་རྟོག་
གིས་ངག་དབེན། ལུས་ཀྱིས་ཞེས་པ་རྫོང་བཟླས་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱུ་ལ་པའི་ལུས་ཞེས་
གསུངས་ཏེ་ལུས་དབེན། དེས་སྦྱབ་པའི་ངག་དབེན་གྱིས་ཡིད་ལ་སྟེ་སྟེང་ག་ན་གནས་

པའི་དོར་སེམས་བསྐྱེལ་བ་ཞེས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ནལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་རབ་
 མཚོག་ལ་སོགས་པ་བཞི་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རབ་མཚོག་ནི་དོར་བསྐྱེལ་ལས་
 རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་ནོ། །དངོས་གྲུབ་ནི་བདག་བྱིན་བསྐྱབས་སོ། །ཡིད་
 དགའ་བ་ནི་སྐྱེ་མའི་ལུས་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་ལོ། །
 མཁུ་བ་ནི་ཟུང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐྱའོ། །ཞེས་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་དེ་
 རིམ་པ་དུག་ཏུ་གསུངས་ལ་སྒྲིད་བསྐྱེལ་སུའང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་
 ཞབས་ཀྱིས་དོ་རྗེའི་བསྐྱེལ་པ་ལ་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་
 ལྷར་མཛད་དེ། བཤད་རྒྱུད་དོར་ཐེང་གི་ལེའུ་ཐ་མ་ལས། དོ་རྗེའི་བསྐྱེལ་པའི་རབ་
 སྐྱོར་བས། རྒྱུད་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། རྣམ་ཏོག་རྒྱུད་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད། །
 སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བདག་ལ་བྱིན་སྐྱབས་རིམ་པས་གྱུར། །
 དངོས་གྲུབ་བརྒྱུད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་ཤེས། །མདོན་
 པར་བྱང་ཆུབ་རིམ་པར་ཐོབ། །ཟུང་འཇུག་རིམ་པ་ལ་གནས་པ། །དངོས་གྲུབ་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ་པ་འདི། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྱུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །དེའང་ཐོག་མར་ལུས་དབེན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་དང་དོར་བསྐྱེལ་
 ཅི་རིགས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་ལྷར་གསུངས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་ཏེ། དེའང་དོ་རྗེའི་བསྐྱེལ་པ་འཕམ་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པ། སེམས་ལ་དམིགས་
 པའམ་སེམས་གྱི་རིམ་པ་དང་། བདག་བྱིན་སྐྱབས་སམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱེ་ལུས་
 གྱི་རིམ་པ་དང་། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའམ་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་
 པ་དང་། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སམ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ལྷར་གསུངས་
 ཏེ། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་ནི། སྐྱེགས་གྱི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་འཇུག །སྐྱེགས་གྱི་
 དམིགས་པ་རྫོགས་ནས་ནི། དོ་རྗེའི་བསྐྱེལ་པ་རྣམས་པ་སྒྲོབ། །དོ་རྗེའི་བསྐྱེལ་

གནས་ནལ་འགྱོར་པ། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
 འཛིན་གནས། །ཡང་དག་མཐས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱང་། །ཡང་དག་མཐའ་ལས་ལངས་
 བས་ནི། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བྱང་འཇུག་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་
 བས། །སྒྲུང་ཞིང་གང་ལའང་མི་སྒྲོབ་པོ། །ཞེས་རིམ་ལྡན་ལས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོང་
 བསྐྱུས་སྒྲོན་མེར་དེ་ཉིད་ལྟ་གསུངས་པ་དང་གཅིག་གོ། །ཡང་དོ་རྗེའི་བསྒྲས་པའི་རིམ་
 པ་ཡང་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུའི་རྫོགས་རིམ་དངོས་
 བའི་སེམས་དམིགས་ཡིན་ལ། རྫོང་བསྒྲས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུས་པར་དགོངས་ནས་
 རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་བཞི་དང་། བསྦྱེད་རིམ་ཐོག་མར་བསྐྱབ་ནས། བསྦྱེད་རྫོགས་
 གཉིས་ཀ་བསྐྱམས་པའི་རིམ་ལྡན་ནི། ལྷ་བ་གྲགས་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། འདི་སྐད་
 དུ། གསང་ལྷགས་སྒྱུ་ནི་རབ་སྦྱབ་བྱེད། །བསྦྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་ཡིན། །སེམས་
 ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི། །རིམ་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན། །ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་བསྐྱབ་པ་ནི། །ཡིད་འོང་རིམ་པ་གསུམ་པའོ། །ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པ་ནི། །
 རིམ་པ་བཞི་པ་ཞེས་བརྟེན་དོ། །བདེན་གཉིས་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ། །བྱང་འཇུག་
 ཞེས་བྱ་ལྟ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སེམས་དམིགས་ཀྱི་སྦྱབ་པའི་གཙོ་བོ་
 རྫོ་རྗེའི་བསྒྲས་པ་ཡིན་པས་རྫོ་རྗེའི་བསྒྲས་པ་ཉིད་ལམ་གྱི་རྐངས་སུ་བགངས། །སེམས་
 དམིགས་ནི་དེའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས། རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་བཞི་དང་། བསྦྱེད་རིམ་
 ལྟེ་རིམ་པ་ལྡར་བྱས་པ་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་ཤིང་། འཛིགས་
 མེད་འབྱུང་གནས་དང་ཐུབ་པ་དཔལ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐམས་
 ཅད་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་རིམ་པ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྫོང་བསྒྲས་ཀྱི་རིམ་
 པའི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བསྦྱེད་རིམ་ཕྱ་མོའི་འབྲས་བུར་དགོངས་ཤིང་། གང་ཟག་
 འགའ་ཞིག་གིས་ཞོར་ལ་འགྱུབ་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལོགས་སུ་མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་།

རྟོར་བརྒྱས་ལ་སོགས་པ་འབྲུག་ཏུ་རུང་བས་མེད་མི་རུང་རང་ཡང་མིན་པར་དགོངས་
 བས་ཤིང་པ་ལོགས་སུ་མ་བཤད་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཤིང་
 འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་ཤིང་། དེ་ནས་རྫོགས་ཤིང་ཤིང་པ་དུག་
 གི་རྣམ་གཞག་ཤེས་ན་ཤིང་ལྷ་ཞུ་ཞུ་ལས་འོང་ཞིང་། འདི་ཉིད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་
 གྱིས་བཀྲལ་བའི་རྫོགས་ཤིང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་པས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། རོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་ཅི་མ་སྟོས་ན། བསྐྱེད་ཤིང་གི་རོ་བོ་ནི། རང་རྒྱ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པས་དངོས་སུ་བཏགས་ཤིང་། རོ་བོ་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་གང་རུང་གི་ལྟའི་
 རྣལ་འབྱོར་ཞིག་ལ། རྣམ་པ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་དང་དབྱིངས་མཐུན་
 པས་སྐྱོང་ཞིང་། རྒྱ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པས་ལམ་དུ་བྱེད་པ། དགོས་པ་རྫོགས་
 ཤིང་གི་སྟོན་བྱེད་གི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། གོགས་བཅས་མའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པས་
 བརྒྱན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །དབྱེ་ན། བསྐྱེད་ཤིང་གིས་སྐྱབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 དང་། བསྐྱེད་ཤིང་དངོས་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྫོགས་ཤིང་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་
 ཤིང་སྟེ་གསུམ་ནི་སྟོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་སྟོན་སྐྱོང་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། བསྟོམ་བྱ་ལྟའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཆུ་ཤེས་བསྟོམ་པ་གཉིས། ཉིང་
 རེ་འཛིན་གི་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ནི། བསྟོན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། རྣལ་འབྱོར་
 བཞི་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་དུག་ལ་སོགས་པའོ། ། དངོས་
 གྲུབ་སྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་གི་སྟོན་སྐྱོང་དབྱེ་ན། བསྟོན་པ་དང་། ཉེ་བའི་བསྟོན་པ་
 དང་། སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའོ། །སྟོམ་པ་མཆོག་དམན་གི་སྟོན་སྐྱོང་དབྱེ་ན།
 རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དུན་པ་གཅིག་པའོ། །འདི་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་སྟོན་
 གྲུང་འདིར་ཡང་ལུགས་འདིའི་ལམ་གི་རྒྱུ་ཆ་ཆ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཞུ་ཞུ་ལས་འོངས་
 པའོ། །ལུས་དབེན་གི་རོ་བོ་ནི། རྣམ་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་བདེ་སྟོང་གི་རང་

ལས་ཡིད་ཁོ་ནར་ཤར་བའི་ལྷ་སྐྱའོ། །དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གྱི་
ལུས་དབེན་གཉིས་སམ། རྒྱས་བཏབ་རིམ་པ་གཅིག་པ་རིགས་བརྒྱ་དང་། རིམ་པ་
གཉིས་པ་རིགས་ལྔ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པ་རིགས་གསུམ་དང་། རྒྱས་བཏབ་རིམ་
པ་གཅིག་པ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་སྟེ་བཞིའོ། །དག་དབེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། རྒྱ་གི་
མཆོན་ཉིད་དང་སྒྲགས་གྱི་རིས་དོན་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས། རྩོག་རྒྱུད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
རྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པ་དང་ཐིམ་པ་བརྟན་པར་
བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །དབྱེ་ན་གདོང་གི་སྒྲ་རྩེར་འོད་གྱི་ཐིག་ལེ་སྒྲོམ་པ་དང་། རྟིང་
གའི་སྒྲ་རྩེར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒྲོམ་པ་དང་། གསང་བའི་སྒྲ་རྩེར་རྣམས་གྱི་ཐིག་ལེ་
སྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐབས་མགོན་པོ་བཞིའི་དོར་བཞུས། ཤེས་རབ་ལྷ་མོ་བཞིའི་
དོར་བཞུས། གསང་བ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གི་དོར་བཞུས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དེ། དོར་
བཞུས་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདི་ནི་རྩ་ལམ་སྦྱོང་བའི་དོར་བཞུས་ཡིན་ལ།
འདིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་རྒྱུད་དབུ་མར་འཛིང་བྱས་མོད་གྱི། རྩ་ལམ་སྦྱོང་
བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རགས་པའི་རྩ་མདུད་གྲོ་ལ་བ་ལ་བསྒྲགས་པར་གྲགས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། དང་པོ་རྒྱུད་དབུ་མར་བསྐྱབ་བ་དང་། མཐར་དབུ་མའི་ཐིག་ལེར་འཛིང་བ་ལ་
བསྒྲགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀར་གྱི་བོགས་དབུང་བའོ། །སེམས་
དབེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། རྩ་ལོར་རྣམས་སུ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུད་རྣམས་བསྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་
དར་ཅིག་རེ་ཐིམ་པ་ལས་ཐིག་ལེ་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དབྱེ་
ན་སེམས་དབེན་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་དབེན་དངོས་སོ། །དངོས་ལ་སྦྱང་བའི་ས།
མཆེད་པའི་ས། ཐོབ་པའི་ས། མཐར་ཐུག་དབའི་འོད་གསལ་ཏེ་བཞིའོ། །སྐྱེ་ལུས་
གྱི་རིམ་པའི་ངོ་བོ་ནི། རྒྱ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལ། རྒྱུན་རྒྱུད་མི་ཤིགས་པ་
ལ་ཐིམ་པའི་ཞུ་བདེས་བསྐྱེད་པ། རྣམ་པ་ལྷའི་ལོར་ལོ་རམ་སྐྱེ་མ་ལྷ་ལུར་ཤར་ཞིང་།

ཉམས་ཞུ་བདེའི་རང་བཞིན་མཆོན་པ། བྱེད་ལས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་
 ལུས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །དབྱེ་ན་མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མ། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ། མི་ལམ་
 སྒྱུ་མ། བར་དོ་སྒྱུ་མ་སྟེ་བཞིའམ། ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་། གོང་དུ་འཕེལ་བཞིན་པ་
 དང་། མཐར་ཐུག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པའི་རོ་བོ་ནི། བྱེད་
 ལས་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ། རོ་བོ་ལྷན་ཅིག་
 སྒྲིམ་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་
 མོ། །དབྱེ་ན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དངོས་
 གཉིས་སམ། བྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་གཉིས་དང་། རིལ་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་
 གཉིས་སོ། །ཟུང་འཇུག་གི་རོ་བོ་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདེ་ཆེན་དང་།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་རབ་འབྱམས་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
 དབྱེ་ན། སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་དང་། སྒྲོབ་པ་ལའང་འཕགས་
 པའི་ས་བཅུའམ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ལ། མི་སྒྲོབ་པ་ནི་སྒྲུབ་ཞི་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་བདག་
 ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་སྒྲོམ་རིམ་དམིགས་པའི་གནད་ནི། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྗེ་
 བཅུན་སྒྲོལ་བའི་མགོན་པོའི་གསུང་རབ་མར་འགོས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་འདུས་དང་།
 ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གནད་དང་དམིགས་རིམ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་བཀོད་པ་རྣམས་ལས་
 ཤེས་དགོས་ཏེ་འདིར་ནི་མ་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཐིག་ལེ་བཞི་བསྒྲོམས་ཐིག་རྒྱུད་ལས་རུང་ནས། །ཟབ་པ་དེ་**
ཁོ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས། །གསལ་བ་ལྷ་སྒྱུ་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། །གཉིས་
མེད་སྒྱོར་བ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལུགས། །འདུས་པ་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ནི།
 འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ཞེས་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་
 དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་རྗེ་བཅུན་གྱིས་གསུངས་གི་གནད་

བ་ལ་བརྟེན་སྒོ་བ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྒོ་མ་དོན་སྦྱར་གྲགས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་། འོར་བུར་གསང་བའི་ཐིག་
ལེ་སྟེ་དགའ་བ་དང་མཆོག་དགའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཐིག་ལེའི་རྣལ་
འབྱོར་ཀྱང་། སྟོང་གི་སྣ་ཅིར་སྦྱུལ་པའི་ཐིག་ལེ་བྱང་དགའི་དབང་དུ་བྱས་པས་རྒྱུད་གི་
རྣལ་འབྱོར་སྦྱངས་ནས་ཐིག་རྒྱུད་ལས་སུ་རུང་བའི་དབང་གིས་སྦྱར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་
ལེ་བྱང་པར་ཅན་ལྟ་ནི་གསྐྱེས་དགའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་
དུ་ལུགས་འབྱུང་གིས་སྦྱད་པ་དང་ལུགས་ལྡོག་ལྡང་བ་ཡང་ཡང་གོ་མས་པས་ཟབ་
གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོར་ཏེ། དེའང་སྦྱིར་འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་
ལས། ཆོས་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས། །ཀྱན་མཁུན་བར་གྱི་རང་བཞིན་
ནི། །ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟར་རྣམ་དག་པའི། །ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །
ཞེས་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
པའི་བར་གྱི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་སམ་གནས་ཚུལ་རང་
བཞིན་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཐིག་ལེ་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲམས་པས་ལུས་
ཀྱི་ཐིག་རྒྱུད་ལས་སུ་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་
ཉིད། གསལ་བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆེན་པོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱོར། དེ་
གཉིས་ཀྱང་རེས་འཛོག་མིན་པར་དུས་གཅིག་ལ་འཆོགས་ནས་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་
ལ་རེག་པ་སྟེ། གྲོལ་ཐིག་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀྱན་བྲལ་བས། །བསམ་བརྗོད་
ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །མཁའ་བཞིན་དེ་མེད་ཀྱན་འབྱུང་བ། །བརྟག་བྲལ་ཟབ་
མོ་ཉིད་ཅེས་བྱ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་འཆང་བ། །སྦྱུ་མ་གཞའ་ཆོན་ལྟ་བུ་
སྤྱ །རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྦྱང་བ། །ཡང་དག་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་

མེད་པའི་རང་བཞིན་མཚོགས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་བདག་ །འཁོར་བས་རབ་
 ཏུ་མ་ཐེན་པ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བཤད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའང་ཟབ་
 མོ་ནི་རྟོག་པས་བསམ་པ་དང་ཆེག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་སྒྲོས་པ་དང་མཚན་མའི་
 གྲི་མས་དབེན་ལ་མཐའ་གང་གིས་ཀྱང་མ་རེག་པའི་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
 ལ་བྱ་ཞིང་། གསལ་བ་ནི་ཀུན་ནས་དྲངས་ཤིང་གྲི་མས་དག་པའི་རང་འོད་འགག་
 མེད་སྣ་ཚོ་གསུ་འཆར་བའི་རྣམ་པ་སྐྱུ་མ་དང་གཞའ་ཚོན་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 ཟབ་མོའི་དང་གསལ་བ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱིས་གོལ་བར་
 འགྱུར་གྱི། དེ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་རེས་ནི་གོལ་བར་མི་རུས་པས་རྫོགས་
 རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་མཐར་གཏུགས་པ་ན་བདེན་གཉིས་སམ་ཟབ་གསལ་བདེ་
 རྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་བྱུང་དུ་འཇུག་ཚུལ་དང་དབྱེར་མེད་ཚུལ་རིམ་ལྡན་པ་
 བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་འདི་ཤིང་རྟོ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་
 རིམ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འང་སྣ་
 བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་རྟོང་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་རང་ནས་ལྟ་སྐྱུར་ལྡང་བའི་རིམ་པ་བཤད་
 པ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་
 རྒྱབ་དགོས་པས་རྒྱབ་པའི་ཐབས་སུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ་བསམས་ནས་རྫོགས་རིམ་
 ཀྱི་གནད་རྣམས་ཐེན་པར་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་སྟོབ་བཤད་
 བྱུང་པར་བ་ལྟར་ན་ཞལ་ལུང་གི་བསྟན་དོན་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྲིད།
 མཚོགས་གྱུར་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲིད། སྤྱི་མེད་གོལ་བའི་ཐིག་ལའི་བྲིད་ཀྱི་བསྟན་
 དོན་ཏེ་གསུམ་དུ་རེས་པ་ལས། དང་པོ་ལ། ཟབ་མོ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་བྲིད། གསལ་བ་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྲིད། མཐར་ཐུག་བྱུང་འཇུག་གི་བྲིད། བྱི་མ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་
 རྫོགས་རིམ་ཐིག་ལེ་བཞི་འམ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་བྲིད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཡོད་

དོ། །སྒྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པས། སྐལ་དམན་ཆེ་འདིར་སྒྱེད་
རིམ་འབའ་ཞེག་བསྐྱོམས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་སྒྱེ་བ་གཞན་དུ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཚམས་སྒྱུར་
བ་དང་། འབྲིང་པོ་ཆེ་འདིར་རྫོགས་རིམ་གཙུག་པོར་བསྐྱོམས་པས་བསྒྱེད་རིམ་ཞོར་
ལ་འགྲུབ་སྟེ་བར་དོའམ་སྒྱེ་བ་གཞན་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་ལམ་དང་། སྐལ་ལྷན་བསྒྱེད་
རྫོགས་ཟུང་འཇུག་དུ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ལམ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཁྲིད་ཚུལ་འདི་དག་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཞིང་།
གྲོལ་བའི་ཐེག་ལའི་ཁྲིད་རིམ་ཉིད་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་མི་བསྒྱེད་པ་སོགས་རིགས་ལྔ་སོ་
སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རོ་ལུགས་གསང་འདུས་སྒྱུན་རས་གཟིགས་སོགས་ལའང་
སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཁྲིད་རིམ་གཞན་དུ་འཛོལ་མི་དགོས་ལ། འདི་ཉིད་
ཅུ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནས་གསུངས་པའི་གསང་འདུས་ཀྱི་སྒྱུར་དུག་ཡིན་ཅེས་རྗེ་བཙུན་གྲོལ་
མཆོག་ཞབས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། སྒྱིད་དང་། ཁྱད་
པར་ངོ་། །

དང་པོ་ནི། **དབྱིབས་སྒྲགས་བྱིན་རྒྱབས་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་བཞི།** །གྲུབ་པའི་
སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱི་བཞེད་པས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་བསྒྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་
སུ་དབྱེད་པ་སྒྲོན་སོང་ཡང་བཤད་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷ་བ་ནི་ནག་པོ་ལེའུ་ཐ་མའི་
འགྲེལ་པར་དཔའ་བོ་ས་ར་ཉའི་དོ་ཉའི་ལུང་དྲངས་གིང་སྟེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་
ལྷར་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་དོ་ཉ་མཛོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་
པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པའང་དེ་ལྷར་ཡིན་ནོ། །རིམ་པ་གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་
ཐབས་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་དངོས་གཞི་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྣལ་འབྱོར་དང་
པོ། སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར། བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་གིན་

ཏུ་རྒྱལ་འབྱོར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་ནི་རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་ལས།
 དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་རིམ་པ་དང་། སྤང་བ་ཕྱིན་གྱིས་
 རྒྱབས་པའི་རིམ་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་རིམ་པ། གཉིས་པ་ལ་
 དངོས་གཞིའི་རྒྱུར་གི་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ། ཡན་ལག་གོང་འཕོ་དང་སྒྲ་
 མར་འཕོ་བ། གསུམ་པ་ལ་རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་དང་གཞན་ལུས་ཤེས་རབ་བསྟེན་
 རྒྱབ་ལས་གསུམ། བཞི་པ་ལ་སྒྱུར་བས་ཁམས་སྒྲ་རགས་དབུ་མར་བསྟེན་མས། དངོས་
 གཞི་སྒྱུ་དང་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྒྱུབ། འཕོས་དོན་ཕྱིར་སྒྲོག་དུག་པའི་གཞུང་
 ལྟར་རྒྱུན་བར་ལམ་དུ་ཁྱེར་བའོ། །འདི་ནི་སྒྱུར་བསྐྱེད་རིམ་གང་ལ་འང་སྒྱུར་དུ་རུང་
 མོད། གཙུ་བོར་གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་འཛིན་གྱི་བཞེད་གཞུང་དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་
 དང་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཆེ་ལ། ཡང་སྒྲོས་སུ་གཤེད་དམར་བཅུ་གསུམ་མ་ཉིད་ལ་སྒྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་སྒྲོན་འགོ་སྒྲོས་བཅས་དངོས་གྲུབ་སྒྲར། །དངོས་གཞི་
 སྒྲོས་མེད་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད། །སྒྲ་མ་སྟིང་རྗེ་ཙ་བ་སྒྲོག་ཙོལ་རྗེས། །འཛིགས་
 བྱེད་རྒྱལ་འབྱོར་དུག་དང་གཤགས་སེལ་ཆོས། །རྗེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གཤེད་དམར་སྒྲོས་
 མེད་ལུགས། །ཡང་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་གི་རུ་པའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་གཤིན་
 རྗེ་གཤེད་གྱི་རྫོགས་རིམ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ནི། རོ་རྗེ་ཆོག་རྒྱུང་ལས། ཤིན་ཏུ་
 སྒྲོས་མེད་སྒྲ་མའི་གསུང་། །སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་དུ་གོ་ན་ཡང་། །སྒྲོས་བཅས་རྩལ་མོས་བསྐྱེད་
 པའི་ཆོ། །སྒྲོ་ལ་སྒྲོས་མེད་ཀྱིས་མ་རེག །སྒྲོ་ནི་ཕལ་པར་བརྟན་པར་གནས། །དེ་ཆོ་
 སྒྲོས་པ་སྒྲོས་མེད་དུ། །རོ་གཅིག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྲིམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་
 ཏུ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་མན་རག་ལ། །སྒྲོན་འགོ་སྒྲ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་མཆོད་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་སྒྲོས་པ་བཅད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲར། །དངོས་གཞི་སྒྲོ་གསུམ་
 གྱི་གནས་དང་ལྡན་པས་སྒྲོས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད། །རྗེས་ལ་སེམས་སྒྱེད་པའི་

ཐབས་དྲུག་ནི། དང་པོ་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྟེ་རྒྱལ་འབྱོར། །གཉིས་པ་མཉམ་མེད་སྟོང་
རྟེན་རྒྱལ་འབྱོར། །གསུམ་པ་རྩ་བ་རྒྱུ་རྒྱལ་འབྱོར། །བཞི་པ་སྒྲིག་རྩལ་རྒྱུ་རྒྱལ་
འབྱོར། །ལྷ་པ་རྟེན་འབྲེལ་རྫས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར། དྲུག་པ་རྩོམ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་
འབྱོར་ཏེ་དྲུག་དང་། གཤམ་སམ་བར་ཆད་བསལ་བའི་ཆོས་ལ། བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱ།
རྒྱེན། སེལ་ཐབས། སེལ་བའི་ཆད། བསལ་བའི་མན་ངག་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ་མདོར་
ན་རྫོང་ཀྱི་ཆོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་བཤེད་དམར་རྫོགས་རིམ་སྒྲོས་མེད་ལུགས་
ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། རྩོད་སེལ་འདིར་མན་ངག་གི་ཡི་གེ་ཐོག་མར་འགོད་པ་པོ་
སྟོ་བོ་ལོ་རྩ་བའི་གཏང་ཐུན་འབྲེལ་པ་སོགས་ལས་གོ་དོན་དམིགས་པའི་གནད་ལག་
ལེན་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་དག་ནག་གི་རྫོགས་རིམ་ནི། **ཡན་ལག་དྲུག་ལྷན་དང་པོ་རྒྱལ་**
འབྱོར་ཏེ། །དམིགས་དང་དབྱེད་ལས་རྫོང་སྤྱོད་རྒྱལ་འབྱོར་བསྐྱབ། །རིག་པའི་བརྟུལ་
ཞུགས་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་དང་། །འོད་གསལ་ཡི་རྒྱས་སྒྱུད་ཞུགས་རྒྱལ་འབྱོར་
ཆེ། །དག་ནག་ལས་གསུངས་པ་རྒྱུད་གཙོ་རྣམས་སོ། །གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
གཞིལ་བ་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དག་མཆོག་གི་བསྟེན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
པར་འདོད་པ་ན་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་བཞི་ལ་འཇུག་སྟེ། སོར་བསམ། སྒྲིག་འཛིན།
དྲན་ཏིང་སྟེ་ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྷན་པས་རིམ་པ་དང་པོ་བྱེད་པར་ཅན་མཐར་བྱིན་པ་
དང་པོ་རྒྱལ་འབྱོར། དེའི་ཡན་ལག་པ་རྩོམ་མེད་རྒྱལ་འབྱོར་དང་མཆོན་འདྲའང་དོན་ཐ་
དད་ཡིན་ནོ། །སྤྲུགས་དང་སེམས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལུས་ངག་སེམས་དང་སྒྲོ་གསུམ་
ཆར་གྱི་རྩོམ་མེད་སྤྱོད་མཆོད་ལ་དབྱེད་ནས་རྫོང་སྤྱོད་རྒྱལ་འབྱོར་བསྐྱབས་པས་རིམ་པ་
གཉིས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ། དེ་ནས་སྐྱབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ཏེ་རིག་མ་དང་
བཅས་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར། དེ་ལ་

བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ཏེ་མཉམ་རྗེས་བདེ་སྟོང་འོད་གསལ་གྱི་འཇུག་ལྷང་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་འོ། །འདི་ནི་དགའ་ནག་གི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་དེ་བླ་ཀ་ར་ཅན་ཀྱི་གཞུང་གི་གསལ་བར་མཛད་པ་ཞང་པོ་ལོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སྤྱེ་མས་བསྐྱར་ཅིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ཟབ་དོན་འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་སོགས་དང་ལམ་གྱི་འགོས་མཐུན་པའོ། དེ་དག་ནི་སྤྲ་མེད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཕྱོགས་འདིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་ཁྱིད་ཚུལ་རྒྱུ་ལྡན་གས་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དུ་མོ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ་དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་མཛད་ཆེན་པོ་ལ་མཆོན་ན། སྟོབ་དཔོན་ལྷན་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བསྟུ་བ་སྟེ་ཅི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་པ། རུ་ལུགས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཟབ་མོའི་དབྱིངས་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་མན་ངག་། རྫོགས་རིམ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཙུགས། མ་ཉེའི་ཞལ་དང་མཆོན་མ་གྱེན་སྤྱིང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་དང་། རྫོགས་རུ་ཅི་སེམས་འཛིན། མཆོན་མོར་རྒྱ་བའི་མན་ངག་སོགས། ཞང་ལུགས་གཏུམ་མོ་འཁོར་ལོ་བཞི་པ། འཇམ་དཔལ་རྒྱུ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་རྫོགས་རིམ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་པའི་མན་ངག་ལས་ལུགས་ཀྱིས་རྫོགས་པས་མཆོན་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲང་ངོ་། །

གཉིས་པ་སྤྲ་མེད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་འཆད་པ་ལ་བདུན། དུས་འཁོར། དགེས་རྟོག་། བདེ་མཆོག་། ཀའདན་བཞི། སྤྲ་ཡུ། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ། རྫོལ་མ་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སོར་བསམ་སྟོག་འཛིན་དང་། འབྲུག་ཏིང་རྩོམ་རི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་།** རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟུས་རྒྱུད་རྣམས་སུ་སྤྲས་ཤིང་། ཅུ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་དོ་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་མ་སྤྲས་གསལ་བར་གསུངས་
 པ་སྟེ། དེའང་དུས་ལའོར་ཙ་རྒྱད་དང་། གསུང་འདུས་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། སོ་སོར་སྟུང་
 དང་བསམ་གཏན་དང་། སྟོག་རྩོལ་དེ་བཞིན་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྱན་དང་ཏིང་
 དེ་འཛིན། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་འདོད། ཅིས་གསུངས་ཤིང་། བདེ་མཆོག་
 ཙ་རྒྱད་ལས། རྟགས་བསྐྱེས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་། བདེ་བས་ཀྱང་ནི་འགྲུབ་
 པར་འགྱུར། ཅིས་དང་། དགྲེས་དོར་ལས་ཀྱང་། ཡན་ལག་དྲུག་སྒྲིམ་རྣལ་འབྱོར་
 པས། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཡན་ལག་དྲུག་ནི། སོར་སྟུང་གི་
 ཡན་ལག་ བསམ་གཏན། སྟོག་རྩོལ། འཛིན་པ། རྗེས་བྱན། ཏིང་དེ་འཛིན་གྱི་
 ཡན་ལག་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དོ་རྗེ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 སོར་བསམ་སྟུང་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར། སྟོག་འཛིན་གསུང་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར། རྗེས་བྱན་
 ཐུགས་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར། ཏིང་དེ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་པོ། ། བསྟོན་
 རྒྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ལྟར་ན། སོར་བསམ་བསྟོན་པ། སྟོག་འཛིན་ཉེར་རྒྱབ། རྗེས་
 བྱན་རྒྱབ་པ། ཏིང་དེ་འཛིན་རྒྱབ་ཆེན་མོ། འདེམ་བཤུས་ལྟར་ན། སོར་བསམ་
 ཐོག་མར་དགེ་བ། སྟོག་འཛིན་བར་དུ་དགེ་བ། བྱན་ཏིང་ཐ་མར་དགེ་བའོ། ། རྒྱ་
 འབྲས་གཉིས་ལྟར་ན་སོར་སྟུང་སྟོག་རྩོལ་རྗེས་བྱན་གསུམ་རྒྱུའི་ཡན་ལག་ ། བསམ་
 གཏན་འཛིན་པ་ཏིང་དེ་འཛིན་གསུམ་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་གོ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གཅིག་སྟེ། ཡན་ལག་དྲུག་ཀར་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་
 དང་ལྷན་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་མཐིལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་
 ཉིད་ཤེས་རབ་མའི་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ལམ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་དང་པོ་ལྟེན་སྐབས་སུ་འགྱུར་མེད་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་
 དངོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བ་ཚུན་ཆོད་ནས་འགྱུར་མེད་བདེ་བའི་སྐད་

ཅིག་གི་ཆ་ཤས་ནི་ཡོད་དོ། །ཡན་ལག་དེ་དག་སྒྲ་མ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྲིབ་
 བས་ཐོག་མར་སྒྲིབ་པའི་དུས་སྐབས་རིམ་ཅན་དུ་གནས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སོར་སྤྱད་
 ཅིས་པའི་དོན་ནི། བྱ་ཏུ་ཉ་རའི་སྒྲ་ལས། ཐ་མལ་པའི་དབང་པོ་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷའི་
 འབྲེལ་བ་གཅོད་ཅིང་ཡུལ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡན་པ་སྤྱད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
 དབང་པོ་ལྷ་འོད་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལྷ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཟ་བ་དང་ལེན་
 པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲ་བ་ལ་སེམས་བསྐྱུས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་
 བ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མི་གཡོ་གསུམ་ལྷན་གྱིས་
 རྒྱུད་དུ་མར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་སྟེ། ཉིན་མཆོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ནི།
 སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་འཇིག་གཉིས། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིབ་འཆིག་གཉིས།
 ལོ་ལ་བཟོད་པ་གཉིས། ལྷ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་གཉིས། ཞག་ལ་ཉིན་མཆོན་གཉིས།
 ཁམས་འཕྲོ་བ་ལ་གཡས་གཡོན་གཉིས། དུས་སྒྱིར་དང་རྒྱུད་གི་འཕྲོ་བ་ལ་འང་མཉམ་
 པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་སོགས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་དག་པས་ཉིན་མཆོན་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་བའི་དུ་སོགས་མཆོན་རྟགས་བཞི། འབར་བ་སོགས་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 རྟགས་དུག་སྟེ་ངེས་པའི་རྟགས་བཅུ་གཙོ་བོའོ། །ཡན་ལག་དུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 དྲི་མ་སྒྱུར་བར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དབྱེ་བ་
 མེད་ལ། དག་བྱ་ལ་དབྱེ་ན་སྤྱིར་སྤང་ཁམས་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་ཡོད་པ་ལས། སོ་སོར་
 སྤྱད་པའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་དག་བྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་དུག་ཆོན་
 གཅིག་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེན་ཆོག་དང་སྤྲུགས་འབྲས་
 གྲུབ་ལ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྩོད་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་
 པ་དུག་ཆོན་གཅིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་འབྱུངས་འབྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་དོན། ལྷན་ཞེས་པ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཡོ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དེའང་། སྒོ་གཏན་ལེགས་པོར་བཅུད་ན་སྒོ་གྲེགས་བྱུང་། ཁྱོད་མི་གཡོ་བར་སྒོ་འབྱེད་གཅོད་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ལྟར། དམིགས་པར་དབང་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བོ་ནི། འོད་གསལ་རྟགས་སྣང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་རྟོག་དཔྱད་དགའ་བདེ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་བརྟན་ཕྱ་བ་སོགས་ཚོས་ལྷ་དང་ལྷན་པའོ། །དག་བྱ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་ཡུང་ཁམས་ནམ་མཁའི་ཁམས་པ་དུག་ཚན་གཅིག །གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་སོགས་མངོན་ཤེས་ལ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལྟ་ནམ་མཁའི་ཁམས་པ་དུག་ཚན་གཅིག་མངོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་སྟོག་ཅོད་ལ་ནི། བྱ་རྒྱལ་མ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས། སྟོག་ཅོད་ལ་ལམ་སྟོག་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོག་ནི་རྒྱུད་གི་མིང་ཡིན་པ། དེ་འགོག་པ་ལམ་ཅོད་ལ་བ་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །སྟོག་ཅོད་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། སྦྱིར་རྩོམ་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་མཐའ་དག་ཡིན་ལ། དེའི་གཅོ་བོ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ན་རོ་རྒྱུད་དབུ་མ་གསུམ། ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་བཤང་གཅི་བྱ་བའི་ཅ་གསུམ་སྟེ་དུག །རྒྱུད་སྟོག་དང་ཐུར་སེལ་གཉིས་རྣམས་སོ། །སྒོ་མ་པའི་དགོས་པ་ནི་འགྱུར་མེད་བདེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་ཆེན་ཡིན་པས་སོར་བསམ་གྱི་དུས་ནས་ཀྱང་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་རྒྱུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་ཅིང་། ཨ་བ་རྒྱ་ཏིང་བཅིངས་པའི་རྩོམ་ལུས་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་ནས་འཆི་བ་མེད་པ་དང་། ཐིག་ལེ་ལ་དབང་འབྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བོ་ནི་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་དགག་ཅིང་འོག་ཏུ་བཤང་གཅིའི་ཅར་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ཡང་རུང་ཅན་མར་དགག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མར་རྒྱ་བའི་སྟོག་དང་། རུང་ཅན་མར་རྒྱ་བའི་ཐུར་སེལ་ཡང་གཅིག་ཏུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ནོ། །དག་བྱ་འདྲ་བྱེད་སོགས་སྤྱད་ཁམས་རྒྱུད་ཁམས་པ་དྲུག་ཚན་གཅིག་ །གནས་
 སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རོ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུ་བའི་རྒྱུད་ཡོན་པོ་འགག་པའི་པན་ཡོན་ལས་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་ཅིང་བྱིན་གྱི་རྒྱོབ། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྒྲུང་བར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་གི་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད། དབང་པོ་
 དྲུག་གི་མདོན་ཤེས་སྦྱེ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དབང་དུ་འདྲུབ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་
 གི་འབྲས་བུ་ནི། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སོགས་ལྟ་རྒྱུད་ཁམས་པ་དྲུག་ཚན་གཅིག་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་འཛིན་པ་ནི། ལྷ་ར་ཆ་ཞེས་པ་འཛིན་པ་དང་གཟུང་
 བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་རྒྱུད་འགྲོ་འོང་
 དང་བྲལ་བར་འཛིན་པའི་དོན་ནོ། །འཛིན་པ་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་བདེ་བའི་རྒྱུད་སྟེ་
 མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་འདྲེས་པའི་རྒྱུད་རོ། །གཉིས་པ་བསྒྲམས་པའི་དགོས་པ་
 ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་འཆིང་བ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དངོས་
 སུ་འབྲེལ་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་གཏུམ་མོའི་འབར་སྒྲུང་
 བསྒྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དོ་བོ་ནི། སྦྱིར་ལའོར་ལོ་ལྷ་འམ་དྲུག་གི་གནས་སུ་དབུ་མའི་
 ཐིག་ལེ་ལ་སྟེང་འོག་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཐིམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་མཐར་
 བྱིན་པ་ན། དཔལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལ་སྟོག་རབ་དུ་ཞུགས་པས་ཐིག་ལེ་འཛག་མེད་
 དཔལ་བར་བརྟན་པ་ལ་སེམས་ཟིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །དག་བྱ་ཚོར་བའི་སྤྱད་པོ་
 སོགས་སྤྱད་ཁམས་མེ་ཁམས་པ་དྲུག་ཚན་གཅིག་ །གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱས་
 པ་དང་ནད་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ། ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་ཅུས་
 པ་སོགས་བདུད་བཞི་རྩེད་ཟེར་ཚོམས་ཤིང་ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཁྱད་པར་ཅན་
 འགྱུབ། མཐར་ཐུག་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་སོགས་ལྟ་མེ་ཁམས་པ་དྲུག་ཚན་གཅིག་
 མདོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་རྗེས་བྲན་ནི། ལ་ལུ་སྦྱོ་ཉི་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྗེས་སུ་བྲན་

པའི་དོན་ཏེ། སྤར་བསྐྱོམས་པ་སྤར་ཡང་དྲན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དྲན་པ་སྟེ། སྟོང་གཟུགས་
 དུག་སྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཡང་སྐྱོམ་ཞིང་དག་ཏུ་རྩོལ་བའི་དོན་ནོ། །གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་
 བོ། སྤྱིར་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ཐམས་ཅད་དང་། གཙོ་བོ་གཏུམ་མོའི་འབར་སྤང་གི་སྟོང་
 གཟུགས་དང་། རྟེན་འཁོར་ལོ་བཞི་འམ་དུག་གི་ཐིག་ལེ། བརྟེན་པ་ལྷ་བདེ་དང་
 བཅས་པའོ། །དགོས་པ་ནི། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་བདེ་
 འཛག་མེད་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་བོ་ནི། གྲོགས་ཕྱག་སྒྱུ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་རུང་། མེད་
 ཀྱང་རུང་། གཏུམ་མོའི་འབར་སྤང་གིས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་སྦྱར་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་
 སྟོང་གཟུགས་སྤར་གས་སྟིང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པས། ལྷ་བདེ་འཛག་མེད་ཡང་ཡང་སྦྱེད་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །དག་བྱ་འདུ་ཤེས་སོགས་སྤང་ཁམས་ཁྱུ་ཁམས་དུག་ཚན་གཅིག །
 གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལུས་གནས་མ་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ལྟར་དངོས་སུ་གྱུར་པས་
 མངོན་ཤེས་རྟུ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ། མཐར་ཐུག་སྒྲུལ་བ་འོད་དཔག་མེད་
 སོགས་ལྷ་ཁྱུ་ཁམས་པ་དུག་ཚན་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །དུག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི།
 ས་སྤྱི་ཞེས་པའི་སྒྲུ་མཉམ་པར་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པས། གཟུང་འཛིན་དང་
 བྲལ་ཞིང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་ལ་སེམས་གནས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཡུལ་ནི་སྟོང་
 གཟུགས་དང་བདེ་ཆེན་གཉིས་ཡིན་ལ་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་
 བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དོན་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ལུས་དབྱིངས་སུ་དག་
 རྟེན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བོ་ནི། ཡེ་ཤེས་གཅིག་
 ཉིད་ལ་ལྷོག་ཆའི་དབྱེ་བས་ཤེས་རབ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་། རྣམ་ཀྱན་མཆོག་
 ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་གཉིས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་གཉིས་སྤང་གི་ཆ་མེད་པར་བྱང་འདུག་ཏུ་
 ཉམས་སུ་བྱོང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །དག་བྱ་གཟུགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་སྤང་ཁམས་

ས་ཁམས་པ་དྲུག་ཚན་གཅིག་། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་པོ་སྒྲིམ་
 པ་ནས། རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྒྲུབ་ས་ན། ལོ་གསུམ་དང་ཕྱི་གསུམ་གསུམ་གྱིས་གནས་
 ལུགས་ཡང་དག་པ་བདེན་པའི་ས་མཛོན་དུ་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ལུས་དབྱིངས་
 སུ་ཐིམ་ནས། གཉིས་སུ་མེད་པ་ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་འགྲུབ་པོ། །དེ་ནི་
 དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ས་
 ཁམས་པ་དྲུག་ཚན་གཅིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མཛོན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་སྡེ་མ་
 ལུས་པའི་དགོངས་པའི་སྒྲུལ་སོ། །རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 ཅུང་ཟད་སྒྲོས་པ་ཡིན་གྱི། རྫོགས་རིམ་གཞན་རྣམས་ལའང་སྒྱུར་བྱ་སྒྱུར་བྱེད་དགོས་
 པ་འབྲས་བུ་སོགས་གོ་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སོ་སོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་མང་བའི་འཛིགས་
 པས་མ་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེས་རྫོང་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་རྒྱུ་ཆུགས་པ་
 བརྒྱད་དང་། ཡུན་ཆོགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **དབྱེས་རྫོང་གདམས་ངག་ལམ་འབྲས་མན་ངག་ལུགས།** །མ་རྒྱུད་
 སྙིང་པོ་དབྱེས་པ་དོ་རྗེའི་རྫོགས་རིམ་གྲུབ་ཐོབ་སོ་སོས་བཀྲལ་བའི་ལམ་སྒོལ་མང་དུ་
 བྱུང་བ་ལས་ལྗོངས་འདིར་སྡེ་བྱིར་བྱོན་པའི་གདམས་ངག་རང་རྒྱུགས་པ་བརྒྱད་
 ཡོད་པའི་དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་གྱི་རྩ་པའི་གདམས་ངག་ལམ་འབྲས་བུ་དང་
 བཅས་པ་མན་ངག་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྟེ་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རྩོམ་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རྩལ་དུ་བཏོན།** །གྲུབ་ཆེན་རྩོམ་
 པས་བདུད་རྩི་འོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་དབྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་རྫོགས་རིམ་གཏུམ་མོའི་རྣལ་
 འབྱོར་རྩལ་དུ་བཏོན་ཅིང་དེའི་སྒོལ་མ་མི་སྤྲུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་

འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **མཚོ་སྐྱེས་རང་བྱིན་རྒྱབས་དང་འཇུག་ལྗངས་གསུམ།** །སྒོ་བ་
དཔོན་མཚོ་སྐྱེས་ཞབས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་དང་པོ་ནག་པོ་སོགས་ཁ་དོག་
དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པས་རང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཁ་དོག་
བཞི་གས་ནས་སྒྲུང་བ་བཞིའི་འོད་གསལ་ལྷགས་ལྗོག་ཏུ་འཇུག་ཅིང་། སྒྲུང་དེ་ལས་
ལྷགས་འབྱུང་དུ་ལྗང་བ་ལ་སྒོ་བ་པ་གསུམ་གཙོ་བོར་བསྟན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། **དམ་ཚིག་དོ་རྗེས་སྤྱི་གཞུང་ལ་འབྱོར་བཤད།** །ནག་པོ་དམ་ཚིག་དོ་
རྗེས་སྤྱི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཐིག་ལེ་ལུ་རྣལ་འབྱོར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་ཅིང་། དེ་
གསུམ་ཀའང་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་ཅིང་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་ལས་སུ་རུང་བ་ན་རྗེས་
གཞིག་གི་རིམ་པས་འོད་གསལ་འཇུག་ལྗངས་ལ་བསྐྱབས་ནས་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱ་སྐྱབ་
པའི་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། **རྒྱ་རོའི་བཞེད་དགོངས་མར་ལྷགས་བསྐྱེད་འཕོ་གཉིས།** །བསྐྱེད་པ་
བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་ཐིག་བྱུང་འཇུག་བསྐྱབ། །རྫོགས་རིམ་གཏུམ་མོ་སྐྱ་ལུས་འོད་གསལ་
སྒོམ། །**འཕོ་བ་དངོས་དང་ཡན་ལག་གྲོང་དུ་འཇུག།** །བཀ་ཆེན་རྒྱ་རོ་དུ་པའི་བཞེད་
དགོངས་ཐུགས་སྤྲས་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་མར་པ་ལོ་ཙཱའི་བཀའ་སློལ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་
འཕོ་བའི་གདམས་ངག་གཉིས། བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྱིད་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་
ཁྱིད་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་ལའང་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། ཐིག་ལེ་ལ་བསྐྱབ་པ། བྱུང་
འཇུག་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ། རྫོགས་རིམ་ལ་གཏུམ་མོ་སྐྱ་ལུས་འོད་གསལ་གསུམ།
གཏུམ་མོ་ལ་རང་ལུས་ཐབས་ལྷན་དང་གཞན་ལུས་ཤེས་རབ་གཉིས། སྐྱ་ལུས་ལ་
ཉམས་བྱོང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་མི་ལམ་སྐྱ་མ། སྐྱེས་པ་བརྟན་རྒྱས་སུ་བྱེད་པ་སང་པར་
གྱི་སྐྱ་མ་གཉིས། བྱི་མ་ལ་སྒྲུང་བ་སྐྱ་མ་དང་བར་དོ་སྐྱ་མ་གཉིས། འོད་གསལ་ལ་རང་

བཞིན་འོད་གསལ། སྒྲོམ་པའི་འོད་གསལ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ། འཆི་བའོད་གསལ། གྱི་གདམས་ངག་བཞི་རྣམས་ནི་བསྐྱེ་བའི་གདམས་ངག་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འཕྲོ་བ་ལ་གོང་དུ་འཕྲོ་བ་དང་ཡན་ལག་གོང་དུ་འཇུག་པའི་གདམས་ངག་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་འཕྲོ་བ་དང་བཙན་ཐབས་སུ་འཕྲོ་བ། གཉིས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་ལས་ལ་སྦྱར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །

དུག་པ་ནི། **མི་ཏིའི་ཞལ་ལུང་ལམ་ཟབ་དགུ་ཕྱགས་ཞེས། །གཏུམ་མོ་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདུ།** །ཁྱབ་པའི་དབང་ཕྱག་དཔལ་གྱི་བ་རི་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་མངའ་བདག་མི་ཏི་པའི་ཞལ་ལུང་རྗེ་ཕྱོ་བྲག་པ་ལས་བརྒྱད་པ་རྗེ་གས་རིམ་ལམ་དགུ་སྒྲོར་རམ་ལམ་ཟབ་དགུ་ཕྱགས་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་གཏུམ་མོ་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་མན་ངག་གསུམ་ལ་འདུ་ཞིང་། དང་པོ་ལ་སྒྲོན་འགྲོ་རྒྱུད་དང་དངོས་གཞི་གཏུམ་མོ་སྦྱང་བ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། རང་ལུས་བདེ་བར་སྒྲོམ་པ་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་ཀྱན་གཞི་འཕྲོར་བ་སྤྱད་པ། ཀྱན་གཞི་སྤྱང་བ་ལམ་ཁྱེར། ཀྱན་གཞི་བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་གདམས་ངག་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

བདུན་པ་ནི། **བྱ་དུ་ལི་པས་རྩུ་ཏིར་སྒོག་གཞུག་དང་། །ཞུགས་ནས་མི་འགྱུར་བདེ་བ་སྦྱབ་པར་བཞེད།** །བིརུ་པའི་སྒོ་བ་མ་གྲུབ་ཆེན་བྱ་དུ་ལི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དགྲེས་རྟོར་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ནི་རྩུ་ཏིར་སྒོག་གཞུག་པ་དང་། ཞུགས་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྦྱབ་ཅིང་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བར་བཞེད་ཅིང་། སྤུ་མ་ལ་སྒོག་དབུ་མར་སྦྱབ་པའི་སྒོ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་སེམས་གནས་པ་སྦྱབ་པ་དང་། ཞི་བའི་ལམ་གྱིས་ལམ་གཉིས་རྩུ་ཏིར་གཞུག་པ་གནད་དུག་དང་ལུན་པ་དག་གིས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ན། མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩུངས་པའི་བདེ་བ་དང་བཙན་པ་འབྱུང་།

རང་བཞིན་གྱི་གཏུམ་མོ་འབར་བས་སྒྲིང་གའི་མི་གིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ལས་དགའ་
བ་བཞི་ཐོབ། དུག་གསུམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་རྣམས་དཔའི་འོད་གསལ་གྱི་རང་དུ་འཇུག། དེ་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་
རྣམ་པ་ཅན་འགྲུབ། དེའི་ལྷང་འཇུག་གོམས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། **དམ་ཚིག་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱ་ཐིག་སྒྲིང་བས་སྒྲུབ། །ལས་རྒྱ་དངོས་དང་**
ཆོས་རྒྱ་སྒྲིང་བ་ཀུན། །ཕྱག་ཆེན་ཡན་ལག་དུག་ཏེ་འཕྲོས་དོན་དུ། །ལྟ་བུ་རོ་སྤྲད་གྲུབ་
ཆེན་ཞི་སྤྲས་ལུགས། །དབྱེས་པ་དོ་རྗེའི་རྫོགས་རིམ་དེ་ཉིད་བཞི་ལྟན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་
སྒྲིང་པོ་ནི། དམ་ཚིག་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱང་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྲག་མོ་དང་། འཁོར་ལོ་བཞི་དང་
གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་འབར་འཇག་གི་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲིང་བར་སྒྲུབ། རང་
ལུས་ཐབབ་ལྡན་གྱིས་བདེ་སྟོང་མཆོན་ལུས་ཤིང་རྒྱང་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ་ན་
ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དངོས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལའང་བསྐྱབ། དེ་ནས་བདེ་བ་ཆད་དུ་ཕྱིན་
པ་ན་ཆོས་རྒྱ་ནི་སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བས་རྒྱས་བཏབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་
རྒྱར་གྱུར་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ཐྱོང་མཐར་ཕྱིན་པའམ་ཅུང་ཟད་གོམས་ནས་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་སོར་བསམ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དུག་ལྡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་ཞིང་།
འཕྲོས་དོན་དུ་ཕྱི་དོན་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་བ། སྒྲིང་ཙམ་དེའང་ཚུ་བླ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་
ལ། སེམས་པ་པོའི་རང་བཞིན་དེའང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་
པ་དང་། རིག་པ་དང་རང་བཞིན་བདེ་བ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། འཁོར་བ་གདོད་
ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ་ལྟ་བུའི་རོ་སྤྲད་ལ་
སྒྲོམ་དོན་གྱི་ངེས་པ་འཆོལ་ནི། ཚུད་དུས་ཀྱི་གྲུབ་ཆེན་ཞི་བ་སྤྲས་པས་རྒྱད་ཀྱི་དངོས་
བསྟན་སྒྲི་རི་བཞིན་པར་འབྱོར་ཞིང་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་དང་ཡང་འབྲེལ་བར་བཀྲལ་
བའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱན་ཆོག་མ་ཞེས། **སྒྲོན་མ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་ཕྱན་ཆོག་མ་མང་། །**
 འཆད་པར་འགྱུར་པའི་ལམ་སྒྲོར་རྣམས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷན་པའི་བཀའ་སྒྲོལ་
 རྒྱུ་གས་རིམ་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་རྣལ་འབྱོར། དཔལ་སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་པོའི་མན་
 ངག་སྒྲོན་མ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱེས་རྗེས་རྒྱུ་གས་རིམ་ཕྱན་ཆོག་གི་སྒྲོར་ནི་མང་
 རོ། །

གསུམ་པ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུ་གས་རིམ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན།
 ཟུས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **བདེ་མཆོག་གི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ཆེན་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །**
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷ་ཉི་པ། དྲིལ་བུ་པ། བཀ་པོ་པའི་ལྷགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **ལྷ་ཉིའི་བཀའ་སྒོལ་རྒྱུ་ལ་གནད་བསྟན་དང་། །འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་**
དབང་འབྱོར་རྒྱུ་གས་རིམ་གཉིས། །དང་པོར་པོ་ཉི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་བརྟེན་གཉིས། །
ཕྱི་མར་པམ་ཐིང་རྒྱུ་ལ་འབྲང་རྗེས་སེམས་དང་། །ཡི་གེ་ཐིག་ལེ་བསྟུ་བའི་ཐ་སྙད་
སྒྲོར། །པལ་གསོ་རྣལ་འབྱོར་ཆེད་རགས་པ་རྒྱུད། །ཐ་བ་རྟོ་རྟའི་བསྟུ་བའི་མན་
པག་སྟེ། །འབྲས་བུ་སྒྲུ་དང་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་གོ །མ་རྒྱུད་ཡང་སྟོང་འཁོར་ལོ་
བདེ་མཆོག་གི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་དང་པོ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལྷ་ཡི་ལྷ་དཔའི་ཞལ་
སྒྲ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་སྒོལ་དཔའ་སྟོམ་པ་ཉུང་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་གས་པའི་རིམ་པ་ནི། རྒྱུ་
རྟོ་རྟའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་རྒྱུ་གས་རིམ་དང་། །འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་
འབྱོར་པའི་རྒྱུ་གས་རིམ་གཉིས། །དང་པོ་ལ་པོ་ཉིའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །རྣལ་
འབྱོར་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་བལ་པོ་པམ་ཐིང་པ་འཛིགས་མེད་གྲགས་
པའི་རྒྱུ་ལ་འབྲང་མལ་གྱི་ལོ་ཙྰ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྟོ་རྟའི་སེམས་དཔའ་བསྟུ་བ། ཡི་གེ་བསྟུ་
བ། ཐེག་ལེ་བསྟུ་བ་སྟེ་བསྟུ་བ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲོར་བར་མཛད་ཅིང་། །དེ་དག་མཆོན་

དོན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། ངལ་གསོ་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་མན་ངག་དང་།
 རགས་པ་རྒྱུད་གི་བཟུམ་པའི་མན་ངག་དང་། སྤ་བརྗོད་མེད་བཟུམ་པའི་མན་ངག་གསུམ་
 རྟེ། དང་པོས་རྒྱུད་འདུ་ཞིང་རྩ་ལམ་སྦྱོང་། གཉིས་པས་རྩ་མདུད་ལྷོད་པོར་བྱེད་ཅིང་རྒྱུད་
 འབྱོར་ས། གསུམ་པའི་སྡོན་འབྲོས་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་འཆིང་། དངོས་གཞི་རྒྱུད་སེམས་
 དཔའ་དབུ་མར་འགགས་ཤིང་ཐིམ་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་ནལ་འབྱོར་ལམ་ལ་བརྟེན་ན་
 གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཕོ་ཉའི་ལམ་གྱིས་བོགས་འདོན་ཅིང་། ཕོ་ཉའི་ལམ་ལ་བརྟེན་
 བ་ནལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་གྱིས་བོགས་འདོན། གཉིས་པོ་ཆ་མཉམ་དུ་སྒྲིམ་ན་རྩ་ལ་འགྲན་
 པའི་རྩལ་གྱིས་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ནལ་འབྱོར་
 དབང་ལྷག་མཐའ་དག་གི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལྷ་ཉི་ཞབས་གྱིས་ནལ་འབྱོར་མ་ཀྱན་སྦྱོང་
 གྱི་རྒྱུད་ཆོག་བསྐྱས་པ་སྟོམ་པའི་དགོངས་འགྲེལ་མཐའ་དག་གི་ཐོག་མ་དཔལ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་ལས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་ནལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། གཞུང་ལས། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་མདུན་བསམས་ནས། རྩལ་འབྱོར་
 ཆེན་པོས་ངལ་གསོ་བྱ། །ཞེས་པས་མན་ངག་དང་པོ་དང་། ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
 རྫོགས་པ་ན། །ལྟེ་བའི་རྩ་བར་གནས་པར་བསྒྲོམ། །ཞེས་པ་ལྟེ་བ་ནི་རྩ་འཁོར་ལོ་
 བཞིའམ་ལྷའི་ལྟེ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་ཏུ་ཟླ་བ་བྱང་ལུབ་གྱི་སེམས་གྱི་འགོ་འོང་ལ་
 སྦྱོབ་པར་བསྟན་པས། མན་ངག་བྱི་མ་གཉིས་ནི་དབུ་མར་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་འགོ་འོང་གི་
 དོན་ཡིན་པས་ཆོག་དེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གནས། །དེ་
 ཡི་དབུས་སུ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་ལྟེ་བ་དེ་འགྱུར་མེད་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཡས་བབ་གྱི་དགའ་བའི་ས་བཞིའོ། །ཕོ་ཉའི་ལམ་ལ་སྦྱར་ན། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་
 སོགས་ནི་རྒྱུད་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་སོགས་ནི་དངོས་གཞི་དབབ་
 རྫོག་གི་མན་ངག་སྟེ་ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་སོགས་ནི་སྤྲུལ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་

པ་འབྲས་སུ་ཡོན་ཏན་ལ་རང་དབང་འབྱོར་བའི་རྫོགས་རིམ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་
 མན་ངག་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། གཞུང་ལས། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ནི་
 རྩོམ་ཡི། །ལྟ་ཡི་སྐྱེ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྩོམ་
 རྩོམ་སྐྱེ་བའི་བསྐྱེད་དང་མཆོངས་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནི་གཟུགས་ལས་
 འདས་པ་སྟེ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ཡིན། །སེམས་ཉིད་བསམ་པར་བྱ་
 བའོ། །ཞེས་པོ་ཉ་མོ་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་གྱི་རིག་པའི་བརྟུལ་
 ལྷགས་སྒྲོས་བཅས་སྒྲོས་མེད་གང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་རུང་སྟེ། །ལྟ་སྐྱེ་མཁའ་མཉམ་དེའང་
 འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཡང་ཡང་སྒྱུར་བ་དང་། དེའི་འབྲས་སུ་ཉེ་རྒྱ་མཛོན་བྱང་ལ་
 བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རི་
 སྐད་དུ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་དེ་བསམས་ན། །དེ་ནས་གཟུངས་ནི་ཐོབ་པར་འབྱུལ། །
 །ཁ་འཁྱིལ་གཞི་ལྟ་ཡི་སྐྱེ། །ཤེས་རབ་རྒྱ་མ་རུ་ཡི་སྐྱེ། །ཉིན་མོ་བཙུག་ལྟར་དཔའ་བོ་སྟེ། །
 རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་མཆོན་མོར་བརྟོན། །ཟུང་ན་འདས་བྱུང་དཔའ་བོ་ནི། །

དུག་པ་སེམས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ཡིན། །དག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ནི། །ཕག་མོའི་
 གཟུགས་སུ་བསྟན་པའོ། །ཤྱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཉེ་ནི་རྒྱ་སྐྱེ་གསུང་སྟོང་པ་ཉིད། །
 རུན་ཆོགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ཀ་ནི་གང་དུ་འང་མི་གནས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་
 གི་རིམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་དང་། འོད་གསལ་དང་། ཟུང་འཇུག་གསུམ་པོ་དེ་ནི་བདེ་སྟོང་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་རྩ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་སྒྲོམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ལྟོས་
 མི་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་དག་གིས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པར་
 སྒྲོ་ན། ངལ་གསོ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཉིད་ལ། དེ་གསུམ་མོས་པ་བྱས་ཏེ་སྒྲོམ་
 པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞུང་ཆོག་འདི་དག་གིས་རྫོགས་རིམ་བསྟན་པར་ལྷ་བ་པ་དང་ནག་
 པོ་པ་སྐྱེ་གསུང་གིས་བཀའ་ཞིང་། དཔའ་ལྟར་དུ་པོ་ཀ་ར་ཤྱི་རྩོམ་ནི་ཞལ་སྐྱེ་ནས་ཀྱི་མན་

ངག་ལས་འདི་སྐད་ཅིས། དེ་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས། ཟླ་
བ་པོ་ཉིའི་ལམ་པ་དང་། ཉི་མ་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་ཏེ། བེག་ལེ་བཞི་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན། ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་གསལ་བ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དོ། །
རང་བཞིན་མེད་པ་བྱུང་འཇུག་སྟེ། །དཔེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན། །བསྐྱེད་
དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ལམ་བྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལུ་ཡི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ལུགས་འདིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་བསྟུ་
ལགས་བཤད་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དྲིལ་བུ་ལུགས་སུ་བདག་བྱིན་རྒྱབས་པ་དང་། །སྣ་ཚྭ་གས་དྲོ་རྩེ་**
ནོར་བུ་འགོངས་པ་སྟེ། །རྩྭ་ལྟར་ར་བསམ་མི་བྱུང་རིམ་ལ། །གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་དྲོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་པས་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་རྩ་རྒྱུད་དུ་སྤྲས་པའི་རེས་དོན་བཤད་རྒྱུད་
རེས་བརྗོད་སྐྱ་མའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བྱིན་རྒྱབས་དང་བཅས་པའི་རིམ་པ་ལུ་པའི་
གཞུང་མཛད། །ལུགས་སྟོལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་བོད་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་བརྟེས་
པ་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ཞིང་ད་ལྟའི་བར་དུ་འང་གྲུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཟམ་མ་ཆད་པ་
མད་དུ་བྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལུ་འི་དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས། ཏྲག་ཏུ་སྟིང་ལ་
གནས་པ་ཡི། བེག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་བ་མེད། །དེ་སྟོམ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །
ལྷུང་དུ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་བདག་བྱིན་བརྒྱབ་པའི་རིམ་
པ་ལ། ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། ས་བོན་མེད་པའི་བདག་བྱིན་བརྒྱབ་པ་གཉིས།
དེ་བཞིན་གཞུང་ཚིག་གིས་རིམ་པར་བསྟན་པ། གཉིས་པ་སྣ་ཚྭ་གས་དྲོ་རྩེའི་རིམ་པ་
ལ། ས་བོན་དང་བཅས་པ། རྣམ་པ་སྣ་ཚྭ་གས་པ། ས་བོན་མེད་པའི་སྣ་ཚྭ་གས་དྲོ་
རྩེའི་རིམ་པ་སྟེ་གསུམ། གསུམ་པ་ནོར་བུ་འགོངས་པའི་རིམ་པ་ལ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ།
ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་བཞི། བཞི་

བ་རྩ་ལ་རྒྱ་རའི་རིམ་པ་ལ་འབར་འཛིག་གཅིག་ལ། ལྷ་པ་བསམ་མི་བྱུང་གི་རིམ་པ་
 ལ། སེམས་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ། སྒྲིང་པ་ཉིད་སེམས་སུ་འཇུག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 དོ། །དེ་ལ་སྒྱུར་རིམ་པ་ལྷ་པ་ནི། བདེ་བ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་སྒྲིང་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། རྩ་
 ལ་རྒྱ་རའི་རིམ་པ་ནི་རྒྱང་འགོག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིང་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བདེ་བ་སྒྲོམ་པ་
 ཡིན་ཞིང་། གང་ལྟར་ཡང་ཟུང་འཇུག་བསམ་མི་བྱུང་པའི་རིམ་པ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེའང་ཞིབ་དུ་ན་བདག་བྱིན་བརྒྱབ་སོགས་རིམ་པ་སྒྲ་མ་བཞི་ནི་རྒྱང་ཐིག་
 གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྩ་རྒྱང་ཐིག་ལེ་རྣམས་སྤངས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་
 པའི་ཐབས་ཏེ། དེ་ལ་རྗེས་གཞིག་གིས་སྒྲོད་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱུས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་འཆི་རིམ་བཞིན་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་གཡས་གཡོན་སོགས་རྒྱང་དུ་
 མར་བཅིངས་ནས་གཏུམ་མོ་འབར་བས་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་དགའ་བཞི་སྒྲིད་དགོས་ལ།
 དེ་ནི་གཏུམ་མོ་འབར་བས་འབར་བ་འཛིན་ཞེས་པར་ཡང་བརྗོད་པའི་རྩ་ལ་རྒྱ་རའི་རིམ་
 པས་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་སྒྲོན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དགའ་བཞི་བསྒྲིད་པ་ནི་ནོར་བུ་
 འགོངས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་མོད། དེར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གསུངས་པའི་དམ་རྒྱ་ནི་བསྒྲོམས་
 པའི་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བསྒྲིད་པས་སྒྲོན་འགོ་དང་། ལས་རྒྱ་ནི་དངོས་རིག་
 ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་བསྒྲིད་པས་དངོས་གཞི་དང་། ཆོས་རྒྱ་ནི་སྒྲོན་རི་ལྟར་ཕྱོད་པ་
 དྲན་པར་བྱས་ནས་བདེ་བ་སྒྲིང་བས་རྗེས་དང་། ཕྱག་ཆེན་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒྲོམ་པའོ། །འདིར་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་དམ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གོ་ལྷོག་
 པ་ནི་རྗེ་བརྟན་ཆེན་པོའི་གསུངས་ལས་སོ། །དེའི་སྒྲོན་དུ་འགོ་བའི་སྤྲ་ཆོགས་རྩོམ་རི་
 རིམ་པ་གཉིས་ནི་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེའི་སྒྲོན་དུ་འགོ་བའི་ས་བོན་མེད་
 པའི་བདག་བྱིན་རྒྱབ་པ་ནི་རྒྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཏེ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱང་ཐིག་ལས་
 སུ་རུང་བ་ན་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྒྱུར་བར་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །ས་བོན་དང་བཅས་པའི་རང་

བྱིན་རྒྱབས་ནི་སྤྱིར་ག་སོགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་བཅོན་ཐབས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་སྒོན་དུ་འགོ་བས་ཡུལ་ལྷ་ལ་གཡོ་བའི་སེམས་སྤྱིར་གའི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྒྱུད་སྟེ་བརྟན་པ་ན་སྤྱི་ཅེར་འགོ་འོང་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལམོར་ལོ་བཞིའི་སྟེ་བར་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པར་བྱས། དེ་ནས་སྤྱི་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལ་བརྟན་ཏེ་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་དགའ་བཞི་བའི་ལ་སྦྱངས་མཐར་སྒྲོད་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་སྒྲུད་ལྡང་མང་དུ་བྱས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་གྲུབ་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་རིམ་པ་དང་པོས་རྟོན་བརྟོན་པའི་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལམོར་ལོ་བཞིའི་རྒྱ་ཏིའི་དབུས་སུ་བརྟན་པར་འཆར་བཅུག་སྟེ། རིམ་པ་གཉིས་པས་སྒོག་རྩེ་ལ་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་པལ་པ་བཀག་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགོ་འོང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱོན་པ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་བཞུ་ཞིང་འཇེལ་བའི་སྒྲོད་དུ་བྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རིམ་པ་བཞི་པས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་འཇོ་མེད་དུ་བཅིངས་ནས་མས་བརྟན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དགའ་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། རིམ་པ་ལྷ་པས་གང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟོན་བརྟོན་པ་འོད་གསལ་དུ་སྒྲུད་ལྡང་མང་དུ་བྱས་མཐར་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུད་སེམས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་རྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་རྗེ་མི་བསྐྱེད་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། བོད་སྐད་རབས་པ་ཁ་ཅིག་རིམ་དང་པོས་བདེ་ཆེན་ཀྱི་སྐྱུ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱུབ་པའི་ས་བོན་ཅོམ་དང་།

གཉིས་པས་ས་བོན་ལས་ཕྱག་མཆོན་ཅོམ་དང་། གསུམ་པས་ཕྱག་མཆོན་ལས་སྐྱུ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། བཞི་པས་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དགའ་བ་ལས་བཞེངས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་དངོས་སུ་རྒྱབ་པ་དང་། ལྷ་པས་སྐྱུ་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་བསམ་མི་བྱུང་པར་བསྐྱེད་ནས་སྤྱར་མི་སྒོབ་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱུར་ལྡང་བའི་ཐབས་སུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྒྲོད་འཆང་ཞབས་ཀྱིས་བྱན་མོང་བསྐྱེད་རིམ་དང་། །ལྷ་བའི་**

གནད་བསྐྱབ་ཐུན་མེན་རྣལ་འབྱོར་དང་། །ཁོ་ཉའི་ལམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་
 བཞི། །ཅུ་བ་རྒྱུད་དང་ཆ་མཉམ་གཏུམ་མོ་སྤྲགས། །ཐིག་ལེ་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་གསང་
 རིམ་གྱི། །རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གསུངས། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་
 བསྟན་པའི་གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་སྦྱོར་འཆང་
 དབང་པོའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་བཞི་པ་ལ། །ཐོག་མར་ཐུན་
 མོང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། །དེའང་སྤྲགས་ཀྱི་རང་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཐུན་
 མོང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རིམ་མན་ངག་གི་གནད་ལ་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་
 པ་ཡན་ལག་རྣལ་འབྱོར་དགྲ་དང་བཅས་པས་མོས་པས་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །མན་
 ངག་གི་གནད་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་མཛོན་གྱུར་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱབ། །དེ་
 བས་གོ་ལ་ས་བཅད་ཅིང་ཐར་པའི་འཇུག་འགས་སུ་དགྱི་བ་ལྟ་བ་མན་ངག་གི་གནད་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པ་རྟེན་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 ལམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ཁོ་ཉའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལ་
 རིམ་པ་བཞི་སྟེ། །རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པ་ཁོ་ནའི་མན་ངག་ཅུ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དམིགས་པ་
 ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཅུ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པ། །ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ཆ་མཉམ་པའི་མན་ངག་
 གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་སྤྲགས་ཀྱི་རིམ་པ། །དག་འབའི་ལུགས་འབྱུང་དུ་
 དབབ་པའི་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་སྟེ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིམ་པ། །ལུགས་ལྡོག་དང་འབར་
 འཛག་མཐར་ཐུན་པས་འོད་གསལ་འཇུག་ལྡངས་ལ་སློབ་པ་འབྲས་བུ་གསང་བའི་
 རིམ་པ་རྣམས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། །དེ་དག་ཀྱང་གཏུམ་མོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་
 བཞིའི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། །གཏུམ་མོ་ལམ་རྫོགས་ཞེས་དང་། །གཏུམ་
 མོ་ལམ་འོངས་ཞེས་ཀྱང་འག་འཁྱིལ་ཏུ་བྲགས་ཤིང་། །དེ་ལ་གཏུམ་མོ་ཞེས་སྒྲ་ཡངས་
 བར་བྱས་ནས་རྫོགས་རིམ་སྦྱིའི་མིང་ཡིན་ཀྱང་། །སྒྲ་དོག་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱི་མིང་བྱེད་བྲག་

ལ་བཏགས་པ་ནི། བདག་མེད་མིགས་ལ་བརྗོད་ཅིང་དེའི་གཙོ་བོ་ཡང་འཁོར་ལོ་བཞི་
 པ་འདི་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་པ་འབྱུང་བ་དང་། རྩོམ་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཁ་སྐྱོར་ཐིག་ལེ་རྣམས་
 ལས་ཆེས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཡན་
 ལག་མན་དག་གི་གནད་རྒྱུ་མི་རྟོག་པ། ཐིག་ལེ། གཏུམ་མོ་བཞི་ལ་གསུམ་གསུམ་
 བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ཐོ་ཉའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གཏུམ་མོའི་ཚབ་ཏུ་ཐོ་ཉའི་
 ལམ་སྐྱར་བ་མ་གཏོགས་ཅུ་བའི་མན་དག་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་དང་འདྲ་
 ཞིང་དངོས་གཞི་ལ་གནད་གྱི་མན་དག་བཅུ་གཉིས་སོ། །རྩིས་རོ་སྒྲིམས་པ་གཉིས།
 ཡི་གེ་བཞི། གོ་ཆ་དུག་གིས་གོགས་བསལ། སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་བོགས་དབྱུང་བས་
 འབྲས་བུ་ལ་རེག་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་གྲུབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་
 གྱིས་བླ་མེད་སྤྱིའི་རྫོགས་རིམ་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་མཛད་དེ། བ་རྒྱུད་
 འདུས་པ་དང་མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་གཉིས་རྫོད་བྱེད་གྲུང་གཞི་ཐ་དད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་རིམ་
 པ་བཞི་སྟོན་པར་མཚུངས་པས་སོ། །མ་རྒྱུད་སྤྱིའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་བཞི་པ་མཛད་
 དེ། གྱེ་རྫོར་དང་བདེ་མཆོག་གཉིས་རྫོད་བྱེད་གྲུང་གཞི་ཐ་དད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་རིམ་
 པ་བཞི་སྟོན་པར་མཚུངས་པས་སོ། །བདེ་མཆོག་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྫོགས་རིམ་
 དཔྱིད་གྱི་ཐིག་ལེ་མཛད་དེ། སྒྲིམ་པ་བརྟག་པ་དུག་པ་ལས། སྤྱིང་གི་ནང་སོན་པ་རྣ་
 བློ་ཞི། འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་སྤྱིང་པོར་བཅས། དེ་ཡི་ནང་དུ་སོན་པའི་ཅུ། མར་མེ་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཅན། རྒྱུ་ཤིང་གི་ནི་མེ་ཏོག་ལྷུང་། དབྱུང་ཞིང་ཁ་ནི་འོག་ཏུ་ལྷ། །དེ་
 ཡི་ནང་གནས་དཔལ་འབོ་ནི། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་སྒྲོམ་ཕྱ་ཙམ། མི་ཤིགས་རྩྭ་གི་ས་
 བོན་ནི། །ཁ་བ་ལྷ་བྱུང་འཛག་པ་ཉིད། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དགའ་བ། དཔྱིད་
 ཅས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཤད། རྫོད་མའི་མེ་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། བདག་མེད་མ་ནི་
 ཐིག་ལེར་བརྗོད། ཅས་སྤྱིང་གའི་རྩྭ་གི་ནང་གི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་དཔྱིད་དང་ལྟེ་བའི་

ཨོ་ཐིག་ལེ་གཉིས་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒྲིམ་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་སྟོན་པའོ།།
 རིམ་པ་བཞི་ལའང་འབྲོག་མི་ནས་བརྒྱད་པ་ལམ་སྒྲོར་དགུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པ་དང་། ལྷ་རོ་རྩ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་གསང་མཐའ་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བྱི་
 མ་འདི་ཉིད་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་གྲགས་ཀྱང་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། རྩེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་
 ནས་བརྒྱད་པ་དང་། སུ་རང་ལོ་རྒྱུད་གི་དངོས་སྟོབ་དམར་ཆོས་ཆོ་སྒྲུལ་ནས་བརྒྱད་པ་
 གཉིས་ཀའང་ལྷ་རོ་པའི་ལུགས་གཙང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྩེ་བཙུན་གྲགས་པ་སོགས་
 འགའ་ཞིག་གི་བཞེད་པ་ལ། ནག་པོ་བས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོམ་དུག་མཛད་དེ། དབྱིད་
 གྱི་ཐིག་ལེ་རྩ་བའི་སྟོམ། གསང་བའི་དེ་ཉིད་ཆེག་གི་སྟོམ། ཨོ་ལ་པ་ཏི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་སྟོམ། སྟིང་པོ་བསྐྱ་བ་དོན་གྱི་སྟོམ། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་དུག་རྒྱ་བཏེན་
 པའི་སྟོམ། གསང་བའི་རིམ་པ་སའི་སྟོམ་མོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་འད་སྟིང་པོ་ལྟ་བུ་ཨོ་ལ་པ་
 ཏི་ཡིན་ལ། དེའི་མན་ངག་དྲིལ་བ་ནི་གཏུམ་མོ་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་
 ཞིང་། དེའང་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལྟ་བ་ནི། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 མཐའ་བཞི་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་
 པའི་ཐབས་སམ་ལམ་རིམ་པ་བཞི་འམ་ལྷ་རུ་མཆིས་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་དོ་རྩེ་གདན་བཞིའི་རྫོགས་རིམ་ནི། **ཐུན་མིན་བསྐྱེད་རིམ་བདེ་སྟོང་**
རྒྱས་འདེབས་ཤིང་། །རྫོགས་རིམ་སྟོན་འགྲོ་སྟོ་དགག་རྟོར་བཟུས་བྱ། །དངོས་
གཞིར་བྱུང་བཅས་མི་བྱུང་པ་དང་། །ལས་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཏེ་བྱུང་བྱ་ལ། །
རྩ་བས་བ་ལང་མིག་པ་བ་རུ་ལྟར། །རྒྱའི་སྟེ་མ་མཆོད་རྟེན་བུམ་པ་བཞི། །ཡན་
ལག་དང་བཅས་གདན་བཞིའི་རྫོགས་རིམ་མོ། །གསང་བའི་སྟེ་རྩེ་དང་སྟེ་བོ་འམ་སྟེ་ན་
མཆོམས་ཀྱི་སྟེ་རྩེ་ལ་བཏེན་པ་བའི་རུ་མའི་མན་ངག་དང་ལྟན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུད་སྟོར་དང་བཅས་པས་ལྟ་སྟེ་ལ་བདེ་བས་རྒྱས་འདེབས་ཤིང་། བདེ་བ་

ལ་སྟོང་པས་རྒྱས་གདབ་ནས་གསལ་སྤང་ལ་བོགས་དབྱུང་། རྫོགས་རིམ་ཀུན་གྱི་སྟོན་
འགྲོ་སྟོན་དགུ་དགག་པ་དང་རྩོམ་རྩིས་པས་རྩ་ལམ་སྤྱད་། དངོས་གཞི་ལ་བྱུང་
བྱེད་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་དང་། བྱུང་བྱ་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྲ་
མ་ལའང་བསམ་མི་བྱུང་གི་གདམས་ངག་གཤ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྷག་པར་མོས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་ཅེས་བྱ་བ་མཆོན་བྱེད་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོན་བྱ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་
བདེ་སྟོང་མཆོན་པ་དང་། གསང་བའི་སྦྱིན་སྲིག་གི་དོན་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་པ་ཆགས་ཅན་
ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །བྱུང་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དང་ཡན་
ལག་གཉིས། རྩ་བ་བ་ལང་མིག་པ། བ་རྩ་ལྟ་བུ། རྩ་ཤིང་སྟེ་མ། མཆོད་རྟེན་བུམ་
པའི་གདམས་ངག་བཞི། དང་པོ་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་གསུམ་པ། ཡི་གེ་གཉིས་པ། ཡི་གེ་
གཅིག་པ། ཐིག་ལེ་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་བཞི། གསུམ་པ་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་གསུམ་
པ། ཡི་གེ་དགུ་པ། རྫོང་སྟེ་ཁྲིམ་གྱི་མན་ངག་སྟེ་གསུམ། བཞི་པ་ལ་རྒྱུད་བཅིང་
བ་དང་། རྒྱུད་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཡན་ལག་ལའང་། བ་ལང་མིག་
པའི་ཡན་ལག་མན་ངག་ཐོར་བུ། བ་རྩའི་ཡན་ལག་མའི་ལས། རྩ་ཤིང་སྟེ་མའི་ཡན་
ལག་གོང་དུ་འཕོ་བ་རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་པ། མཆོད་རྟེན་བུམ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་
མ་སུམ་བརྒྱད་རྣམས་ནི་རྩོམ་རྩིས་གདན་བཞིའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་རྫོགས་རིམ་
སྟེ། འདི་ལའང་ལམ་སྟོམ་ཆོད་དང་། ལམ་ཁྲིགས་ཆགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་སོང་ནས་བྱུང་བྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་བྱུང་བྱེད་གཉིས་
ཀྱིས་བོགས་བཏོན་ཅིང་བསྐྱེད་པས་དོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བར་འཁྱུར་ལ། དེ་ནས་སྟོན་
པ་དང་ཉེ་རྒྱས་མཆོམས་སྤྱད་བས་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འཁྱུར་ཏེ། འདི་ནི་
བྱུང་བྱ་བཞི་ཅུར་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་སྟོམ་མི་དགོས་པའི་ལྷགས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་བྱའི་མན་ངག་བཞི་ཀར་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཆ་སྟེན་དུ་
 བསྐྱེབས་པ་སྟེ། བ་ལང་མྱིག་པས་རྒྱུད་དབུ་མར་འགག་པར་བྱེད། བའི་རུ་མས་
 རགས་པའི་གཏུམ་མོ་འབར་ཞིང་བྱང་རྩབ་གྱི་སེམས་འབབ་པའི་བདེ་དྲོད་འབར་
 འཛག་བསྟེད། རྩལིང་སྟེ་མས་དང་པོར་རྩ་མདུད་སྟོད་པ་དང་བར་དུ་འབྱེད་པ་དང་
 མཐར་གྲོལ་བར་བྱེད། མཚོད་རྟེན་བུམ་པས་འབྱུང་བ་ཕྱ་རགས་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་
 དབུ་མའི་ནང་གི་བདེ་བའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲུ་བའི་བདེ་སྟོང་
 གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ། །ཟུ་དབང་འབྱིལ་བའི་མན་ངག་ནི་དེ་བཞི་
 པོའི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། འདི་དག་སྒྲ་དོན་ནི་རྩ་དང་ལུས་གྱི་གནས་དང་དམིགས་
 པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པར་མཛོད་པའོ། །དེ་དག་རྒྱུད་ལས་རི་ལྟར་
 འབྱུང་བའང་། །བདག་གི་གདན་གསུམ་པའི་ཞབས་གྱི་ཕྱོགས་དང་། བཞི་པའི་
 སྟོད་གྱི་ཆ་ནས་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གསུངས། གནས་སྐབས་གཞན་
 མང་པོ་ནས་རྒྱུད་གི་རྫོགས་རིམ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བཤད། སྦྱོར་གདན་བཞི་པ་ནས་
 གཞན་ལུས་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲོར་རྣམས་གསུངས། གསང་ལྟར་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་ནས་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིམ་པ་བརྟན་ཅིང་བསྟེད་རིམ་ཕྱ་ཐིག་ཀྱང་སྟེ་ཞོར་བུའི་ཐིག་
 ལེ་དང་། སྒྲིན་མཚམས་དང་སྟོང་ག་སྟེ་ཐིག་ལེའི་མན་ངག་དང་། སྦྱི་འགོ་སྟོད་གག་
 པ་དང་། རྫོགས་རིམ་བ་རུ་དངོས་དང་། བ་ལང་མྱིག་པ་ཡི་གེ་བརྟུ་གསུམ་པ་དང་། ཡི་
 གེ་གཉིས་པ་དང་། ཡི་གེ་གཅིག་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་སྦྱིན་སྟེག་རྣམས་གསུངས་སོ། །རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ནས་སྒོང་སྟེས་གྱི་མན་
 ངག་དང་། རྩལིང་མེ་ཏོག་ཡི་གེ་བརྟུ་གསུམ་པ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་དང་། བྱོང་
 དུ་འཇུག་པ་དང་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །རབ་བྱེད་བཞི་པ་ལས་རྩལིང་སྟེ་མ་ཡི་
 གེ་དགུ་པ་དང་། མཚོད་རྟེན་བུམ་པའི་ཡན་ལག་རྒྱུད་བཅིང་བ་དང་། མཚོད་རྟེན་གྱི་

མན་ངག་དང་། མཆོད་རྟེན་བུམ་པ་དངོས་ཡི་གེ་དགུ་པ་དང་། སྐྱུ་མ་གསུམ་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཡིན་ལ། བཤད་རྒྱུད་
སྦྱོར་བའི་རབ་བྱེད་ནས། གསང་བའི་སྦྱིན་སྲེག་དང་རྩ་ཤིང་མེ་ཉླ་གསོགས་རྩ་རྒྱུད་
དང་འབྲེལ་མེན་ཅམ་རྣམས་གྲངས་དུ་མ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བྱུག་རྒྱའི་མཆོན་ཉིད་
སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །བཤད་རྒྱུད་མཐུ་ཡང་ཤེས་པ་ཡོ་ཡིག་གི་མན་ངག་དང་།
གཏུམ་མོ་མདའ་འཕེན་དང་། རྩ་ཤིང་མེ་ཉླ་གི་རྣམས་གྲངས་གཞན་དང་བརྟུལ་ཞུགས་
གྱི་སྦྱོད་པ་སོགས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་གཞུང་ཕྱོགས་འདིའི་རྫོགས་རིམ་དུ་འབྱུང་བ་
མགོན་པོ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ལུང་སྦྱོར་བ། ལྷ་རྒྱ་དེ་བའི་ཤིང་གཅིག་དཀར་འབྲེལ་དང་
གནས་བརྒྱུད་ནང་དོན་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་ཅམ་ལས་བོད་དུ་ཆེར་མ་བྱོན་ཅིང་། རྫོ་
དུ་རིའི་དེ་ཉིད་བཞི་པ་སོགས་སུ་རྫོགས་རིམ་འདིའི་རྣམས་གཞན་ཐོར་བུ་ཅི་རིགས་ཡོད་
ལ། བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ནི་རྟོག་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆུང་མ་བུ་རྣམས་རྩ་བའི་ལུངས་ཡིན་
ནོ། །

ལྷ་པ་མ་དུ་སྐྱེ་ཡུའི་རྫོགས་རིམ་ནི། **སྐྱེ་ཡུར་དམན་པ་དབྱིབས་དང་ཟབ་པ་**
སྒྲགས། །མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱང་བ་དང་། །མི་ལམ་སྐྱུ་མ་སུམ་བརྒྱུད་
འཕྲོས་དོན་ནོ། །མ་དུ་སྐྱེ་ཡུ་སྟེ་སྐྱུ་མ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ལས་བསྟན་པའི་རྫོགས་རིམ་རྩེ་
བཅུན་མར་རྟོག་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་སློལ་ལས་བྱོན་པ་ནི། དམན་པ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར། ཟབ་པ་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། འཕྲོས་དོན་སྐྱུ་མ་སུམ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་
ངག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟེན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྐྱེས་
བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་དངོས་ནི་བྱི་མ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྡེད་སྒྲོ་
སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། འོག་སྒྲོ་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམས་འབྱོར་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ལམ་ལོ་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཐིག་ལེ་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བྲ་མོ་

སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལའང་ལམོར་ལོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་། གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་གསུམ། ཐིག་ལེ་སྒྲགས་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་ལ། སྟོང་གི་སྒྲ་ཅི། འོག་གི་སྒྲ་ཅི། ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྒྲུལ་པ་གསུམ།
 སྤ་མོ་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། རྒྱུ་རྒྱ་ཡན་ལ་བསྐྱབ་པ། བཙི་བགང་ལ་བསྐྱབ་
 པ། ལུས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ། མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུན་མོང་དང་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་མ་ཁྱེར་དང་། སྒྲ་བ་ལས་
 ཁྱེར་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྒྲ་བ། མི་ལས། བར་དོ་སྟེ་སྒྲུ་མ་སུམ་བརྒྱད་འཕྲོས་
 དོན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་ནི་དགྲུས་ཀྱི་བྲིད་ཚུལ་ཡིན་ལ། གཞན་རྫོགས་རིམ་ཐོར་བུ་བ།
 གདམས་ངག་བཀའ་དབྱུག་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ལས་ཆོགས་དུག་པོ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་
 དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག་རེ་རེ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་གྱི་གྲོང་སྐོག་བྱ་བ་དང་། ། ཞེས་
 པ་ལས་འཕྲོས་ནས། བསྐྱེད་འཕྲོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཕྲོ་བ་གྲོང་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་
 སྟོན་ནོ། །ད་ལྟ་སྒྲུ་མ་སུམ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་འདི་ལས་དང་པོ་པོའི་སྒྲུ་ལུས་
 དང་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་ནོ། །འདི་དག་རྒྱུད་ཀྱི་རི་ལྟར་བསྟན་ཆོད་ནི། ཞལ་ལི་ཀལ་ལི་མཉམ་བུས་ནས། ཞེས་
 སྐོགས་ཀླང་པ་དུག་གིས་ལམོར་ལོ་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བཟང་པའི་ཡི་གེའི་
 ཡེང་བ་རྣམས། ཞེས་སྐོགས་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་འོག་དང་།
 གོང་བུར་སད་པའི་འོད་དེ་ཡི། ཞེས་པས་ཐིག་ལེ་ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྒྲུལ་པ་དང་།
 དང་པོའི་ཡི་གེའི་སྒྲུར་བ་ཡི། སྐོགས་ཀྱིས་རྫོང་བཞུས་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་དང་།
 རྫོགས་དང་རྫོལ་བ་བསྐྱམས་ནས་སུ། ཞེས་པས་བུམ་པ་ཅན་རིམ་གྱིས་དགག་པ་དང་།
 མིག་གཉིས་དང་ནི། སྐོགས་ཀྱིས་བཙན་ཐབས་སུ་དགག་པ་དང་། གང་གང་དབང་
 པོའི་ལམ་ལས་ནི། ཞེས་སྐོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་གཉིད་

དང་ཡང་དག་ལྟར། །ཞེས་པ་དང་། རི་ལྟར་སྐྱུ་གསུམ་མཚོག་སྟེར་བའི། །སོགས་
གྱིས་སྐྱུ་མ་སུམ་བརྒྱད་གྱི་གདམས་ངག་དང་། དབྱིབས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ལེའུ་གསུམ་
ཅར་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། འོག་སྒོ་སྒྲགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་སྤྱིར་འཐོར་
ཐབས་སུ་མང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་པ་པོ་མཐའ་དག་གིས། མཐར་ཐུག་ཚེས་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དང་། འོག་སྒོ་
སྒྲགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུས་སྐབས་ཅི་རིགས་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྟེང་
སྒོ་སྒྲགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྲངས་མང་པོ་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ནི་རེས་
པར་བསྒྲེལ་དགོས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་གིས་རེས་པར་བསྒྲེལ་དགོས་
པ་ནི་མ་རེས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པས་རིང་དུ་གོམས་པ་ལས་ནི་རེ་རེས་ཀྱང་ཁྱོད་རྒྱུར་
དུའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་འོག་སྒོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཁྱོད་
ཆེན་པོ་དང་། ཕྱི་མོའི་བར་དུ་བགྲོད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་འདི་
རྣམས་ལ་ལམ་བྱིགས་ཆགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལམ་སྟོ་ཆོད་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཆ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱེད་
དགོས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་སྒྲགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་བུ་རེ་རེས་
ཀྱང་དོན་བྱུང་པར་ཅན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་རྫོགས་རིམ་ནི། **དམིགས་བཅས་སྤྱོད་རྒྱུ་གི་**
རྣལ་འབྱོར་དང་། །རང་ལུས་ཐབས་ལྟན་ཐིག་ལེ་ཐོགས་འདོན་རིགས། །དམིགས་
མེད་སོར་བསམ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས། །འབྲས་བུའི་རྩྱལ་འབྱུང་སངས་རྒྱས་ཐོད་
པའི་ལུགས། །སྐྱབ་པའི་སྤྱི་མེས་དཔལ་ས་ར་ཏ་པའི་ཞལ་སྤྱན་ནས་བརྒྱད་པའི་རྫོགས་
རིམ་འདི་ལ་དམིགས་བཅས་དང་དམིགས་མེད་གཉིས།

དང་པོ་ལ་བཞི། རུལ་མཐའ་ཅན་སོགས་རྒྱུད་སྟོར་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱོད་པ་མོའི་

ནུལ་འབྱོར། གཏུམ་མོ་རྟོར་བཞུས་དང་བཅས་པ་རང་ལུས་ཐབས་ལྷན་གྱི་ཐིག་ལའི་
 ནུལ་འབྱོར། དབུ་མའི་སྒྲོར་རྒྱུད་སྒྱུད་པ་དང་དབུ་མའི་སྒྲོ་དབྱེ་བ་དང་བཅོན་ཐབས་གྱི་
 སྒྱོར་བས་བདེ་བྱོད་བོགས་འདོན་གྱི་རིགས་དང་། དེ་ལ་གོམས་ནས་གཞན་ལུས་ཤེས་
 རབ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་བཅས་ཐིག་ལའི་ནུལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །གཉིས་
 པ་དམིགས་མེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་ཡན་ལག་དུག་སྟེ། དམིགས་
 བཅས་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས་ཐོག་མར་སོ་སོར་སྒྱུད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ནུལ་འབྱོར་
 ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲུམས་པས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བཞི་པོ་རྣམས་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་
 བ་སྟེ། དེའང་གཡས་གཡོན་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་འགགས་ཏེ་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ནི་སྟོག་
 ཚུལ་དང་། དབུ་མའི་ནང་གི་རྒྱུད་རྣམས་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་ལྷོ་བའི་ཐིག་ལའི་ཐིམ་པ་
 བྱི་འཛིན་པ་དང་། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་ཞུ་བདེ་འདྲེན་པ་ནི་རྗེས་དྲན་དང་། མི་
 འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྒྲེས་པ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། ། དེའང་
 གོང་གི་སྤྱ་ཐིག་གི་ནུལ་འབྱོར་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འབད་པས་བདེ་བྱོད་ཀྱི་ཉམས་སྦྱང་ཅི་
 རིགས་པ་སྒྲེས་ན་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བོགས་ཆེ་ཞིང་དམིགས་མེད་
 བསྒྲུམས་པས་དམིགས་བཅས་ཀྱི་རྒྱུན་དེའང་རྫོགས་རིམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་
 ལ། སྤྱ་ཐིག་གི་ནུལ་འབྱོར་དེ་ཁོ་ན་ཡུན་བསྐྱངས་ཏེ་བསྒྲུམས་ན་ཡང་ཐོག་མར་རང་
 རྒྱགས་ཀྱིས་སེམས་ལྷན་གྱིས་གནས་པ་དང་། བདེ་བའི་ཉམས་སྦྱང་ཅི་རིགས་པ་སྒྲེ་
 ཞིང་དེ་ནས་མི་རིང་བར་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་རང་རྒྱགས་ལ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་
 བར་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་མར་རྟོག་གི་
 བྱིད་རྒྱན་དེང་སང་མི་བཞུགས་ལ། བྱུ་བ་ཆེན་ཞི་བ་སྤྱས་པའི་བཀའ་སློལ་རྩོམ་རྩེ་
 བཙུན་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་བབ་པའི་རིང་ལུགས་གསར་པ་ལྟར་བཤད་པའོ། །

བདུན་པ་སྒྲོལ་མ་ནུལ་འབྱོར་མའི་རྫོགས་རིམ་ནི། **སྒྲོལ་མ་འབྱུང་བར་ནུལ་**

འབྱོར་བཞི་གསུངས་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་འཁོར་བཅས་ཡིན། །རྗེས་
སུ་རྣལ་འབྱོར་སྡོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་གཉིས། །རྣལ་འབྱོར་ཆེ་ལ་མི་ཤིགས་གསུམ་
དང་ལྟན། །རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲོལ་མ་འདུས་པ་དོན་དམ་པ་ཐོན་ལས་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ལས་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་གསུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་
ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་རིམ་གྱི་སྒྲེར་ཆོས་རྒྱད་
ཀྱི་དངོས་བསྟན་སྟོན་པ་སྟེག་པ་དང་། བར་ཆད་སྒྲོག་པ་དང་། བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་
པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅས་བྱ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་སྡོན་དུ་སོང་ནས་རྗེས་རིམ་དངོས་ལ་རྗེས་
སུ་རྣལ་འབྱོར། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་གསུམ། རྗེས་སུ་རྣལ་
འབྱོར་ལ་སྡོན་འགྲོ་ནི་གནས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱབ། དངོས་གཞི་རང་བཞིན་དག་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག །ཨ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་དག་
དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་བསལ་བ་བདུད་གཞོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བོགས་འདོན།
ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྡོན་འགྲོ་དགང་དབྱུང་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྦྱོར་ལྟ་ཡིས་ལམ་སྦྱང་།
དངོས་གཞི་ཡི་གེ་ལྟའི་ལས་ཀྱིས་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པར་བྱེད། རྣལ་འབྱོར་
ཆེན་པོ་ལ་ལུས་མི་ཤིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར། དག་མི་ཤིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར། སེམས་
མི་ཤིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གྱིས་སྒྲོ་གསུམ་དོ་རྗེར་སྦྱབ་པ་སྟེ། དེ་འང་རྣལ་
འབྱོར་དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་ཅུང་ཟད་བརྟན་ཅིང་། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལྟ་བ་ལ་
ཉམས་སྦྱོང་ཅུང་ཟད་ཐོན་ནས། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྩལ་མ་
སྦྱངས་པ་ཞིག་གིས་དངོས་གཞི་པོ་ཉིའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། འདི་
ལ་དགང་བ་དང་། གཞིལ་བ་དང་། རེངས་པ་དང་བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བས་དག་
པར་བྱས་ནས་མི་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་བྱུང་ཐོབ་
པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བྱེད་བྱེད་པ་དུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་།

སྒྲོན་གོམས་པའི་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། དབབ་པ་དང་། བཟུང་བ་དང་།
 རྒྱོག་པ་དང་། ཁྱབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སུ་སྒྲེལ་བ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲོམས་པས། གཙོ་
 བོར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཡན་ལག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། གཞན་
 ལས་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲོམ། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་མི་ཤིགས་
 སུམ་ལྡན་ལ་རུང་ཟད་གོམས་པ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ར་རྒྱ་སི་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩའི་བྱེད་
 པས། དང་པོར་བདེ་སྟོང་གི་འཁོར་ལོ་དང་། དེ་ནས་སྒྲུལ་པ་དང་། བདེ་ཆེན་གྱི་
 འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་གྲོལ་ནས། སྒྲིང་གའི་མ་རིག་པའི་སྒྲོང་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འོད་གསལ་མཆོག་ལ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལུགས་སྒོལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། **མ་རྒྱུད་གཙོ་བོ་རྣམས་དེ་
 ཕྱན་ཆོགས་མང་། རྒྱུད་གཙོར་བྱས་པ་འཕགས་ཡུལ་མཁས་གྲུབ་ལུགས།** །**འི་སྒྲིབ་**
 བཤད་པ་དེ་དག་ནི་འཕགས་བོད་གཉིས་སུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་བྱེད་པར་གངས་
 ཅན་ལྗོངས་སུ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཉམས་ཁྲིད་ལག་ལེན་བར་མ་ཆད་པ་བཞུགས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཏེ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཆོག་ཟེན་དངོས་སུ་གསལ་བ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གི་དེས་པ་རྫོགས་
 པའི་རིམ་པ་ཕྱན་ཆོགས་རི་སྟེད་པ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཁོ་ནའི་མཁུན་པའི་ཡུལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་
 མང་བས་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་། སྒྲིབ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་རྒྱུད་
 གཙོ་བོར་བྱས་པ་དང་། མན་ངག་གཙོ་བོར་བྱས་པ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ལས་སྤྲ་མ་
 བཤད་མ་ཐག་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་རྣམས་ཏེ་འཕགས་ཡུལ་མཁས་གྲུབ་
 རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་འདི་ལ་བྱགས་གཙོགས་སུ་མཛད་ཅིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་ལམ་
 སྒོལ་མཛད་དུ་བྱུང་བའོ། །

བཞི་པ་གཙུག་གནད་སྒྲིང་པོར་བསྟུ་བ་ལ་གསུམ། གནད་དུ་བསྟུ་བའི་རྒྱ་

མཚན། གནད་གང་དུ་འདུ་བ། གནད་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་སྒྲོས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གྲུག་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་མི་སྒྲོབ་ཟུང་འཇུག་གི། །དངོས་རྒྱ་སྒྲོབ་པ་ལི་
ཟུང་འཇུག་སྐྱུ་མ་ལི་སྐྱ། །འཇུག་ལྡངས་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་གནད་ལ་མཐུན། །
དེ་ལ་གྲུག་རྫོབ་རང་བྱིན་རྒྱབས་པ་དང་། །དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་དགོས་དེ་དག་
ཀྱང་། །ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལས་རུང་བྱེད་ལ་མཐུན། །རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོ་ནས་རྫོགས་རིམ་
གྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་གྲུག་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་མི་སྒྲོབ་པ་ལི་ཟུང་འཇུག་ཡེ་
ཤེས་གྱི་སྐྱུ་སྐྱབ་པ་ལི་དངོས་གྱི་རྒྱ་སྒྲོབ་པ་ལི་ཟུང་འཇུག་སྐྱུ་བ་དགོས་པ་དང་། དེ་འདྲ་
སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྐྱུ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཅིང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་
དགོས་པའི་གནད་ལ་མཐུན། །འཇུག་ལྡང་དེ་ལ་གྲུག་རྫོབ་རང་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་རྫོགས་
རིམ་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་གཉིས་དགོས་པ་དང་། །རྫོགས་རིམ་དེ་
གཉིས་ཀྱང་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལས་རུང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་མཐུན་ཀྱང་དེ་དག་
སྐྱབ་ལུགས་གྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་སྟེ། བ་རྒྱུད་པས་དང་པོར་དབེན་པ་གསུམ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱུ་ལས་དང་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པས་ཟུང་འཇུག་སྐྱུ་བ་ཅིང་། མ་རྒྱུད་པས་
དང་པོར་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་རིམ་པས་
ཟུང་འཇུག་བསྐྱབ་ལ། བང་ཚན་སྟེ་ན་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱབ་ལུགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་
པས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བྱིར་དབུ་མར་གནད་བསྐྱུན་རང་ལུས་དང་། །དགའ་བཞིའི་
ཡེ་ཤེས་དྲང་བརྟན་གཞན་གྱི་ལུས། །སྟོང་ག་ཟུགས་ཕྱག་ཆེན་གསུམ་ལ་རྫོགས་རིམ་
གྲུག། །འདུས་ཀྱང་དེང་སང་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ནས། །གྲུག་རྫོབ་དོན་དམ་དབྱེར་
མེད་གསུམ་དུ་བཤད། །རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པས་
དབུ་མར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་དང་། དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་དྲང་

ཞིང་བཏན་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལུས་ཤེས་རབ་དང་། སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་
བཏོན་ཏེ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྦྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲ་
མེད་གྱི་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཀུན་འདུས་པས་དེ་གསུམ་ལས་མང་མི་དགོས་
ཤིང་། གསུམ་པོ་གང་རུང་རེ་རེས་ལམ་རྫོགས་པར་མཐར་དབྱུང་མི་རུས་པས་གསུམ་
པོ་ཡ་མ་བྲལ་བར་དགོས་ཀྱང་། དེང་སང་གང་ཟག་གཉིན་པོ་ཞན་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་
དམན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་རི་བཞིན་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་མི་རུས་པས། གཞན་ལུས་
སོགས་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ཏེ་གནས་སྐབས་ལ་སྟོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བོད་གྱི་སྒྲ་མ་མཆོག་གཟིགས་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་འདུས་སོ་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་
དབྱེར་མེད་གསུམ་དུ་བཤད་ཅིང་འདི་དག་མཐར་ཐུག་པའི་སྒྲིབ་སོ་ནི་སྒྲ་མའི་སྟེང་དུ་
འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་རང་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་རྫོགས་རིམ། དོན་དམ་
འོད་གསལ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྫོགས་རིམ། དབྱེར་མེད་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་རྫོགས་རིམ་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། **ཀུན་རྫོབ་
རང་བྱིན་རྒྱབས་ལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།** །ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པ་རང་
བྱིན་རྒྱབས་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཏུམ་མོ་སྒྲ་ལུས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། གཏུམ་མོ་དང་། སྒྲ་ལུས་སོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར། དེ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ཐུན་མོང་དབེན་གསུམ་དང་། སྟོང་ར་བུམ་ཅན་
སོགས་ཀྱིས་ལས་རུང་བསྒྲུབ། །ཐུན་མིན་བདེ་དོད་མི་རྟོག་གཏུམ་མོ་སྒྲར། །དགའ་
བཞི་སྟོང་བཞི་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ལས། །འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་དཔེ་དོན་ལྟན་སྒྲིས་**

འཆར། །སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་མཐའ་དག་གི་ཐོག་མར་ཙ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལས་རུང་བླ་བ་
 དགོས་པས། དེ་རྒྱུད་ཚུལ་པ་རྒྱུད་པས་འོག་སྒོར་པ་མོ་བསྒོམས་ནས་རྒྱུད་རྒྱ་ཉིང་
 འཇུང་ཅིང་ཐིམ་པས་ཁྱེད་ལྟ་སྤྱོད་པ་ལུས་དཔེན་དང་། ལྷ་ཙེ་གསུམ་དུ་
 ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་སྒོག་ཚུལ་བསྒོམས་ནས་རྒྱུད་ཐིམ་པས་སྤྱོད་པ་བཞི་བསྤྱོད་པ་རག་
 དཔེན་དང་། བྱི་ནང་གི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་གར་རྒྱུད་ཐིམ་པས་བྱུང་པར་གྱི་
 སྤྱོད་པ་བཞི་བསྤྱོད་པ་སེམས་དཔེན་གསུམ་སྒོམ་པར་བྱེད། མ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱིས་དོ་
 རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་ནས་རྫོགས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་བརྟན་དགོས་ལ། བྱང་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཡོ་བ་རྒྱུད་དབང་དུ་
 འདུས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལའང་གནས་པ་ཙ་རྒྱུད་དགོས་པས་ཙ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་
 རིམ་བཞིན་བསྒོམ་པར་བཞེད་དེ། དེའང་ཐོག་མར་ལུས་དང་རྩེའི་སྤྱོད་པ་ལགས་པར་
 འབྱོངས་རྒྱུད་བུམ་པ་ཅན་སྤྱོད་པ་བཞི་ལྟ་ཆོད་དུ་ཁེགས་པ་ན་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་
 སོགས་ཀྱིས་ལས་རུང་བླ་བ། མ་རྒྱུད་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་
 འཛག་པ་བདེ་བའི་གཏུམ་མོ། །ཨ་ཤད་འབར་བ་བྱོད་ཀྱི་གཏུམ་མོ། །བྱང་དུ་འཇུག་
 པ་མི་རྟོག་པའི་གཏུམ་མོ་སྤར་བས་རྒྱུད་གནད་དུ་རྩྭ་པའི་དགའ་བ་བཞི་དང་སྤྱོད་
 པ་བཞི་བྱང་འཇུག་དུ་འཆར་བའི་གཏུམ་མོའི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དགའ་བ་བཞི་ནི་
 བརྟག་གཉིས་སུ། །དགའ་བའི་བདེ་བ་བྱང་བྱང་དེ། །མཚོག་དུ་དགའ་བའི་དེ་ལས་
 ལྷག་ །དགའ་བྲལ་དགའ་བ་ཆགས་བྲལ་ཡིན། །ལྷག་མ་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་དགའ་ཉིད། །
 ཅིས་པ་ལྷར་རོ། །དེ་ཉིད་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་བབ་ཀྱི་དགའ་བཞི་ནི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ཐོ་ལ་
 སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་བཞིར་བབས་པ་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད། རྫོང་བྱང་ལས། བདེ་ཆེན་འཁོར་
 ལོའི་སྤྱོད་ཐོ་ལས། །དེ་ནི་དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན། །འོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོར་མཚོག་
 དགའ་དང་། །དགའ་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས། །སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལྷན་

ཅིག་སྒྲིམ། །དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད། །ཅིས་སོ། །མས་བརྟན་གྱི་དགའ་
བཞིན་གྱི་སེམས་བརྟན་པ་ན་བྱང་སེམས་ནོར་བུ་ནས་ལྷོ་བ་སོགས་གནས་བཞིར་བསྒྲིག་
པ་ལས་སྒྲིམ། རྟོར་སྤྱོད་ལས། སྤྱུལ་པའི་ལམ་ལོར་དགའ་བ་དང་། །མཚོག་དགའ་
ཚོས་གྱི་ལམ་ལོར་གནས། །ལོངས་སྤྱོད་བྱལ་བའི་དགའ་བ་དང་། །ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་
པ་བདེ་བ་ཆེ། །ལྷགས་སྒྲིག་རིམ་པ་ཞེས་ནི་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དགའ་
བ་བཞིན་ནང་ནས་ཀྱང་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་བདེ་བ་དང་འོད་གསལ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ནི་གཏུམ་མོའི་རྟོགས་པ་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་
སྤྱང་པ་མོ་དང་བཅས་པ་དཔའི་ལྷན་སྒྲིམ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དོན་
གྱི་ལྷན་སྒྲིམ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །སྒྲིར་མ་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་རང་བྱིན་རྒྱབས་དང་
འོད་གསལ་ཕྱག་ཆེན་དང་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་ཐམས་ཅད་གཏུམ་མོའི་ནལ་འབྱོར་
གྱི་ཁོངས་ནས་བརྟོན་པས་གཏུམ་མོ་རང་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་
ཀྱང་རེ་ཞིག་གྲགས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་འཛོམས་དྲག་གཏུམ་ལས་བྱེད་ཆོག་གི་དོན། །ལྷན་སྒྲིམ་
བདེ་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་མདོ་སྒྲགས་སྒྱི། །ལས་དང་ནལ་འབྱོར་ལྷན་སྒྲིམ་སྒྲས་དོན་ཏེ། །
མཐར་ཐུག་ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷོ་འོད་གསལ་ལོ། །ཡུང་ཁམས་མ་དག་པ་རྣམས་སྟོག་པ་དང་
ཉོན་མོངས་པ་རྩད་ནས་འཛོམས་པ་སོགས་དྲག་ཅིང་གཏུམ་པའི་ལས་བྱེད་པ་ནི་ཆོག་
དོན་གྱི་གཏུམ་མོ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྟོ་སྤྱོད་འགྲེལ་ལས། རྟོག་བྱེད་ཕྱིར་ན་གཏུམ་མོར་
བཤད། །ཅིས་དང་། མཚོ་སྒྲིམ་གྱི་རྟོར་དགའ་འགྲེལ་ལས། གཏུམ་མོ་ནི་སྤྱོད་པའི་
ཉོན་མོངས་རྩད་ནས་མེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་རོ་པའི་དགའ་འགྲེལ་
ལས། གཏུམ་པའི་ལས་ནི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །གཏུམ་མོ་རུ་ནི་བརྟོན་པ་ཡིན། །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལྷན་སྒྲིམ་སྒྲོས་པ་དང་

བུལ་བ། བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་དང་དེ་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་རྣམས་
ནི་རིམ་བཞིན་མདོ་སྒྲགས་སྤྱི་དོན་གྱི་གཏུམ་མོ་དང་། ལས་དང་རྣལ་འབྱོར་ལྷན་
སྤྱོས་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་དོན་གྱི་གཏུམ་མོ་སྟེ། དེ་ལ་ལས་གྱི་གཏུམ་མོ་ནི་གསང་གནས་སུ་
གནས་པ་མོ་མོ་སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་བྱོད་དུ་འབར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཏུམ་མོ་ནི་
གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་པས་དགའ་བཞི་དང་སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་འབྱེན་ལུས་པ་ལྟེ་བའི་
ཨ་ཤད་དང་། ལྷན་སྤྱོས་གྱི་གཏུམ་མོ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་སྟོབས་
གྱིས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་
ལྷན་ཅིག་སྤྱོས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་གཏུམ་མོ་ནི། ཆོག་དོན་གྱིས་སྤྱོས་
པ་བཅད། སྤྱི་དོན་ཉམས་སུ་བྲངས་ཏེ་སྤྲུལ་དོན་གྱིས་མཆོམས་སྐྱར་བས་དྲི་མ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་ལྷེ་འོད་རབ་རྒྱ་གསལ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུ་ལུས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་བཞིར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། དེ་
ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། ཆོག་དོན། སྤྱི་དོན། སྤྲུལ་དོན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱུ་ལུས་སོ། །
དང་པོ་ནི། **སྐྱུ་མའི་དཔེས་མཆོན་ཆོས་ཀྱན་དེ་ཡི་ལུས།** །སྤྱིར་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་
མན་ངག་ནི་མདོ་སྒྲགས་མཐའ་དག་གི་མཆོག་རྒྱ་གཅེས་པའི་ཟབ་དོན་ཡིན་པས་འདི་
ཉིད་མ་རྟོག་ན་ཐམས་ཅད་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་བཤད་དེ། གསང་འདུས་རིམ་ལྡེ་ལས།
བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་རིམ། །གང་གིས་རྟོག་པར་མ་གྱུར་པའི། །མདོ་སྤྲེ་
རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ། །དེ་ཡིས་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་
པའང་འཆོང་རྒྱ་བ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
ཏེ། འཕགས་པ་ལྟ་ཡི་རང་བྱིན་རྒྱབས་ལས། ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མའི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱིས། །
དེ་ཡིས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་

སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་སྐྱེ་མའི་ལུས་སམ་དེའི་རང་གཟུགས་
 སུ་སྒྲིབ་བ་ནི་ཆོག་དོན་གྱི་སྐྱེ་ལུས་ཏེ་ཐོས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་
 མའི་དཔེའི་རྣམ་གྲངས་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་བཅུ་གཉིས་ཉིད་
 གྲགས་ཆེ་བས་དེ་ནི། བདག་ཕྱིན་རྒྱབས་ལས། ༼སྐྱེ་མ་སླིག་རྒྱུ་དྲི་ཟ་ཡི། ༼ཁྱོང་ཁྱོང་
 དང་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་གཞུ། ༼མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་། ༼ཆུ་རྒྱ་དང་ནི་བྲག་ཅ་
 དང་། ༼མི་ལམ་མིག་ཡོར་སྤྱོན་དང་སྒོག་ ༼ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་ཞེས་བྱ་བ། ༼སྐྱེ་མའི་དཔེ་ནི་
 བཅུ་དང་གཉིས། ༼ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ༼དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་། བརྗེ་ཏ་བྱུང་པ་དཔལ་
 བཟང་གི་རིམ་ལྡེའི་མདོར་བཤད་ལས། ༼སྐྱེ་མའི་དོན་ནི་བྱས་པས་སོ། ༼སླིག་རྒྱུའི་
 དོན་ནི་རྒྱུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ༼དྲི་ཟའི་ཁྱོང་ཁྱོང་ནི་ཡུལ་ངེས་པ་མེད་པ་སོ་སོར་སྒྲིབ་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་སོ། ༼བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་གཞུ་ནི་ཁ་དོག་ཏུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ༼མེ་ལོང་གི་གཟུགས་
 བརྟན་ནི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ༼ཆུའི་རྒྱ་བ་ནི་བྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ༼སྐྱེ་བརྟན་ནི་
 ཡུལ་སོ་སོར་སྒྲིབ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ༼མི་ལམ་ནི་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ༼གྲིབ་མ་ནི་
 ཤ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ༼སྤྱོན་ནི་སྤྱོད་པས་ཀུན་ཏུ་གཡོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་
 སོ། ༼སྒོག་ནི་སྒྲིབ་ཅིག་ཙམ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ༼ཆུའི་ཆུ་བུར་ནི་སྐྱེ་བ་དང་རྣམ་
 པར་ཐིམ་པ་ཉིད་ལས་སོ། ༼ཞེས་པ་ལྟར་ངེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྤྱི་དོན་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་བསྒྲོམ། ༼སྒྲིབ་ཡང་བདེན་**
མེད་དཔེ་ཡིས་གཏན་ལ་དབབ། ༼དག་པའི་སྐྱེ་ལུས། ༼ཞེས་པ་སྟེ། ༼བརྒྱབ་བྱའི་
སྐྱེ་ལུས་དངོས་སྤྱོད་དོན་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐྱེ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་
བུའི་ཏིང་འཛིན་བསྒྲོམ་དགོས་ཏེ། ༼དེའང་ཡར་སྤྱོད་དང་བྱུང་མོང་བའི་མ་དག་པའི་
སྐྱེ་ལུས་ནི། ༼ཁམས་གསུམ་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འཁོར་
འདས་ཀྱི་སྐྱེང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་སྐྱེང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མ་དང་མི་

ལམ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའང་བྱི་
 བ་གི་དངོས་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ། རྒྱ་ཅིག་གིས་མི་ཏྲག་
 པ། རོ་བོ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྐྱུ་མ་ལྟ་
 ལུའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དང་སྤྱད་ནས་ཉམས་སུ་
 ལེན་ཚུལ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པའི་རབ་འབྱོར་གྱི་ལུའུ་ལས། །བཙམ་ལྷན་འདས་སྐྱུ་མ་
 དེ་གཞན་ལ་གཟུགས་དེ་གཞན་མ་ལགས་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་སྐྱུ་མ་ལགས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱིད་དེ་དག་གཞན་ཡང་སྐྱུ་མ་ལགས་པ་ནས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུའུ་ལས། སྐྱུ་
 མ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་བཞན་གྱི་ལུས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། དག་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་
 དང་། ཡིད་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། སྤོམ་འབྱུང་ལས། འགོ་བ་ཚུ་ཡི་ཟླ་བ་དེ་བཞིན་
 མཐོང་འབྱུང་ཞིང་། ཐོས་པ་དེ་དང་བྲག་ཅ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་འཇུག། སེམས་ཀྱང་བྱ་
 རམ་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟར་བལྟ་བུ་ཞིང་། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་སྤྱང་བ་སྐྱུ་མའི་རང་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐྱུ་
 ལུས་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་འདི། །སྐྱུ་མའི་
 གཟུགས་ཀྱི་ཡང་དག་གནས། ཞེས་སོ། །དེ་ནས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྐྱུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྱིལ་ལའོར་བསྐྱོམ་པ་ནི་བྱུང་པར་གྱི་སྐྱུ་ལུས་
 ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་བྲིས་ལ། མེ་ལོང་དྲི་མ་མེད་པ་
 ལ། གཟུགས་བརྟན་གསལ་བར་སྤང་ལྟར་མཚུངས། རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ལྷན་
 ཞིང་། སྐྱུ་ནི་བལྟ་བས་མི་ངོམ་པ། སྟོབ་མ་བཟང་པོ་དེ་ལ་བརྟན། །བདག་བྱིན་

རྒྱལ་ཁེས་དེ་བཞེད་དོ། །སྐྱུ་མར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། །འདི་ཉིད་ངེས་པར་
 མཚོན་པ་སྟེ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་
 སྐྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། །བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡན་ལག་དང་
 ཉིད་ལག་སོགས་ཚང་བ་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ། །གཅིག་གིས་གར་ཡང་ཁྱབ་པ་ཚུ་སྐྱེ་
 ལྟ་བུ། །གདོས་བཅས་སུ་མ་གྲུབ་པ་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ། །སྐད་ཅིག་གིས་གཡོ་བ་སྒྲིག་སྐྱེ་
 ལྟ་བུ། །སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུ། །སྐྱེ་བའི་ལས་སྐྱེས་པ་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ།
 སྒྲིང་ཡང་ངེས་པ་མེད་པ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ། །གཅིག་ཏུ་མར་སྒྲུབ་པ་སྒྲིབ་ནམ་མིག་
 འཕྲུལ་ལྟ་བུ། །གསལ་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ། །མི་རྟག་ཅིང་ལྷུང་བ་
 གྲོག་ལྟ་བུ། །སྐད་ཅིག་གིས་ལྷང་བ་ཚུ་བུར་ལྟ་བུ། །སྒྲིང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེ་ལོང་
 བར་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། །བྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པ། །སྒྲིང་བཞིའི་འོད་གསལ་རྒྱུད་སེམས་
 ལྟ་རྒྱུད་ལྷངས། །སྐྱེས་དོན་མཐིལ་ཡིན་འཇའ་གཟུགས་ཚུ་སྐྱེས་མཚོན། །སྐྱིད་ན་
 རུན་མོང་བ་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་ཞིང་རུན་མིན་བྱད་པར་བའི་མངོན་རྟོགས་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས་སྐྱེས་དོན་ལ་སྐྱོར་ཏེ། །དེའང་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐིམ་པས་སྒྲིང་བ་གསུམ་
 མམ་བཞི་དྲངས་ཏེ། །དེའི་ཉིད་ཐོབ་པམ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་
 སྐད་ཅིག་གིས་ལྟའི་རྒྱུར་ལྷང་བ་ནི་སྐྱེས་དོན་གྱི་སྐྱེ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་ལུས་གྱི་མཐིལ་སོ་
 ཡིན་ཏེ། །རིམ་ལྡེ་ལས། །དེ་ཉིད་རྒྱུད་དང་ཡང་དག་ལྟར། །རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྐྱར་
 ཡང་ནི། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། །སྐྱུ་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད། །ཅེས་
 དང་། །རིམ་ལྡེ་འདུས་པ་ལས། །རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྐྱུ་མའི་ལུས་ནི་
 སྒྲིང་བར་བཅས། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བྲམ་མ་དག་རྒྱུད་སྒྲིང་གར་ཐིམ་པས་བྱད་པར་གྱི་
 སྒྲིང་བ་ལས་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟར་ལྷང་བ་སྐྱེ་ལུས་དངོས་དང་། །རང་གར་རྒྱུད་ཐིམ་

པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་གྱིས་ལྟར་ལྟར་བ་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་
བཞེད་དོ། །འདི་ཉིད་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ཚུལ་ནི་སྤར་དང་འབྲེལ།
སྒྱུ་སྒྱུབ་ཀྱིས། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས། སྒྱུ་མའི་ལུས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །
ཁ་དོག་ནམས་ནི་འཇའ་ཆོན་ལྟར། །བྱབ་པ་ཚུ་ཡི་ལྷ་བས་སོ། །ཞེས་སྐད་ཅིག་གིས་
གཟུགས་རྫོགས་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། ཁ་དོག་གསལ་ཞིང་
མ་འདྲེས་པ་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་དང་། གཅིག་གིས་གར་ཡང་བྱབ་པ་ཚུ་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དཔེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། **སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྒྱུ་མས་མཆོམས་སྒྱུར་ཏེ། །མཐར་ཐུག་ནམ་**
དག་སྒྱུ་མའི་ལྟ་སྒྱུ་འབྱུང་། །སྤྲས་དོན་གྱི་སྒྱུ་ལུས་གོམས་པ་མཐར་ཐིམ་པ་ན། ཙ་
རྒྱུད་ཐིག་ལེ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་དག་པས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འཇའ་ལུས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་ཙན་
སྒྱུའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོམས་སྒྱུར་ཏེ། འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ལས་
ཉོན་ཙ་བ་ནས་སྒྱུར་ས་ཏེ་མཐར་ཐུག་ནམ་དག་སྒྱུ་མའི་ལྟ་སྒྱུ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་
ནམ་པ་ཙན་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འབྲས་ལུའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་པར་འབྱུང་བ་ནི་མཐར་
ཐུག་གི་སྒྱུ་ལུས་སོ། །སྤྲས་དོན་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་མཁས་པ་ནམས་པ་ཤད་སྟོས་
མི་མཐུན་པ་མང་ཞིང་སྤྲགས་བྲལ་མེད་ཀྱི་སྟོག་ཙ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྤྱང་བས། རྗེ་
མི་བསྟོན་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་བཤད་ན། སྒྱིར་མཆོག་གི་ཙ་དབུ་མར་ལྟན་
སྒྲིས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཉེན་རྒྱུད་ཐིག་ཤིན་དུ་སྤང་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་རིགས་སུ་གདོད་
མ་ནས་གནས་པ་དེ་ཉིད་སྒྱུ་མའི་སྒྱུར་སྒྱུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྱུབ་པ་ལ་རྒྱུད་རྒྱུ་ཉིད་ཐིམ་
པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞི་སྟོན་དུ་ངེས་པར་སོང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་
རྒྱུད་སེམས་སྟིང་གར་བསྟུ་རིམ་གྱིས་སྟོང་པ་གསུམ་བསྐྱབས་པའི་མཐར་རྒྱུད་སེམས་
སྒྱུ་མའི་སྒྱུར་སྒྱུབ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། རི་ལྟར་སྒྱུབ་ན་དབེན་གསུམ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་

བྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱུན་དང་ནང་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ལྷགས་
 མཐུན་དུ་འཇུག་ཅིང་། སྒྲུབ་ལྷགས་ལྷོག་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་དྲུངས་མ་ལས་
 དངོས་སུ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་མཚན་དབེན་བརྒྱན་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་མིང་
 གི་ནམ་གངས་བདག་ཕྱིན་རྫོབ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དེ། རིམ་
 ལུ་ལས། བདག་ཕྱིན་བརྒྱབ་ཅིས་དེ་བཤད་དོ། །སྐྱེ་མར་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས། །འདི་ཉིད་རིས་པར་མཚོན་པ་སྟེ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱེ་མ་ཉིད། །འཁོར་ས་
 རྫོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡང་དེ། དེ་ཉིད་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་གྱུར། །རྩོམ་རྩེ་སྐྱེ་ཡང་དེ་
 ཉིད་ཡིན། །རྩོམ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་དྲི་ཟའི་
 སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ནི། བར་དོའི་ལུས་དང་རྒྱུད་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་
 སྒྲོ་ནས་བརྗོད་དོ། །མདོར་ན་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ནམ་སྟོན་གྱི་རགས་ལུས་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་ཡང་། སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་རྒྱུད་སེམས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དྲུངས་
 མའི་ལུས་དེ་ནི་ཆེ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་
 གཉུག་མའི་ལུས་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་བཞིའི་མཐར་
 བར་དོའི་ཡིད་ལུས་འགྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་སྟོང་བཞིའི་མཐར་མི་ལམ་བག་ཆགས་
 ཀྱི་ལུས་འཆར་བ་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སར་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཁྱོས་ནས་ལུས་
 སྒྲུང་མི་གསལ་རུང་ཕྱ་ལུས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །འདི་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་
 པས་གཞུགས་སྐྱུར་ལམ་དུ་བྱེད་བ་ན། འདུས་པར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་
 མཐར་དང་མགོན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བདེ་དབྱེས་སོགས་སུ་རྫུ་རྫོང་འཛིན་སྟོམས་པར་
 འཇུག་དུས་ཞུགས་པའི་རྒྱ་སོགས་དང་། བདེ་མཚོག་ལུ་ཡི་པར་བར་སྤྱིད་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་
 ལཱ་དུ་ནམས་སོ། །རྫོགས་རིམ་པས་གཞུགས་སྐྱུར་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། །པ་རྒྱུད་པ་
 རྣམས་རྫོང་བཞུས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དམིགས་འགྲུབ་ཅིང་དེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་

ལྷོག་ངེས་པ་བཞེན་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་
ལས་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་དང་། མ་རྒྱུད་པ་
རྣམས་གཏུམ་མོ་ལ་བཏེན་ནས་ཡེ་རྒྱུད་མཆོག་གི་དབུ་མར་བསྐྱས་པའི་འབར་འཇག་གི་
དགའ་བཞི་བྱད་པར་ཅན་ལས་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པའི་མཐར་སྒྱུ་ལུས་ཙམ་པོ་འགྲུབ་
ཅིང་། །དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་དྲི་བལ་དུ་བྱས་པའི་མཐར་སྒྱུ་ལུས་བྱད་པར་ཅན་
འགྲུབ་པ་སྟེ། རིམ་ལྡེ་ལས། དེ་ཉིད་རྒྱུད་དང་ཡང་དག་ལྟར། རྣམ་ཤེས་གསུམ་
པོ་སྤྲུང་ཡང་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། །དེ་ལ་སྒྱུ་མའི་ལུས་ཞེས་བརྗོད། །
ཅིས་དང་། རིམ་ལྡེ་བསྐྱས་གསལ་ལས། རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། སྒྱུ་
མའི་ལུས་ནི་སྣང་བར་བཅས། ཅིས་པ་ལྟར་རོ། སྒྱུ་ལུས་དེ་འང་འོད་གསལ་ལས་ཀྱི་
ལས་ཉི་འཕར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡང་བ་རིམ་ལྡེ་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྒྱུ་ལུས་བྱད་པར་
ཅན་དེ་ཉིད་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་འམ་འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྒྱུ་ཞེས་གྲུང་བརྗོད་པར་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནི། **ཆོས་དྲུག་ལྷག་མའང་དེ་ཡི་ཡན་ལག་**
གོ། ཁྱི་ལམ་དང་འོད་གསལ་སོགས་ཆོས་དྲུག་ལྷག་མའང་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་
པར་ཉི་ལོ་རྒྱ་རོ་སོགས་བཞེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་འཆད་པར་
འགྱུར་བས་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། །མཚམས་
སྒྱུར་གྱིས་མདོར་བསྟན། དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དོན་དམ་འོད་གསལ་ཕྱག་ཆེན་རྫོགས་རིམ་ནི།** །དོན་དམ་གྱི་རང་
བཞེན་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་པ་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི། །ཞེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གོ་དོན་སྤྱིར་བསྟན། སྒོམ་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གནས་ལུགས་གཉིད་དང་འཆི་དུས་འཆར་རྣམས་གཞི། །ལམ་
དུས་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་སྤྱི། །དེ་ཡི་རང་འོད་འགག་མེད་གསལ་བ་ཚིག། །
དབྱ་མར་རྒྱུང་ཐིམ་ལྷན་སྤྱིས་སྤྱིས་དོན་ཏེ། །གཉིས་སྤྱང་དཔེ་དང་གཉིས་མེད་དོན་
དམ་ཉིད། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མངོན་གྱུར་མཐར་ཐུག་འབྲས། །རྒྱུད་སྤྱུ་མར། སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཞོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བའི་ཆོས་ཁམས་གནས་ལུགས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་། གཞན་ཡང་གཉིད་ཀྱི་
འོད་གསལ་དང་འཆི་བ་འོད་གསལ་རྣམས་ལམ་བསྐོས་མ་བསྐོས་མ་ཐམས་ཅད་ལ་
ངོ་ཤེས་རུང་མ་ཤེས་རུང་ངེས་པར་འཆར་བས་གཞིའི་འོད་གསལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལམ་
ཀྱི་དུས་སུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་དང་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གནས་ལུགས་སྤྱི་མེད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ལར་ཕྱིན་དང་ཐུན་མོང་བའི་
སྤྱི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ། རིལ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་གང་རུང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འོད་
གསལ་དུ་འཇུག་པ་རྩོམ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ། སྟོང་
པ་དེའི་རང་འོད་འགག་མེད་དུ་གསལ་བ་ཚིག་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི་གཞི་དུས་སུ་
བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པ་ལས་རྒྱུད་དབྱ་
མར་ཐིམ་པ་སྟོང་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་ལམ་དགའ་བ་བཞི་པའི་ལྷན་སྤྱིས་སྤྱོད་ཐོག་
ཏུ་རང་ངོ་ཤེས་པ་སྤྱིས་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལའང་ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་ཀྱི་གཉིས་སྤྱང་དང་བཅས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་པའམ་ལྷན་སྤྱིས་ནི་དཔེའི་འོད་གསལ་
དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་བཞི་པའམ་ལྷན་སྤྱིས་ནི་དོན་ཀྱི་འོད་
གསལ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་

གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་དང་། །ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ་རྫོགས་ཏེ་འོད་གསལ་མ་བུ་འབྲེས་པས་ཚོས་སྐྱེ་གྲོང་འབྲམས་སུ་གྱུར་པ་
མི་སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །སྟོམ་ཚུལ་དངོས་དང་། །ཁར་བྱུང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གྱི་
ཉིད་འཛིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །སྟོམ་ཚུལ་རིམ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་སོགས་མང་ཡང་། །སྟེས་
དོན་རིམ་བཞིན་འབྲེན་ལ་དབུ་མར་རྒྱུད། །ཞུགས་གནས་ཐིམ་པའི་ཉམས་སྦྱོང་ཐོན་
པ་དགོས། །འོད་གསལ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི། །སྦྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་འོད་གསལ་ནི་སྟེས་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ཡང་སྦྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྟོན་དུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། །
མངོན་བརྗོད་ལས། །རང་བཞིན་བདག་མེད་ཚོས་རྣམས་ནི། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བྱི་
མ་མེད། །སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རྩོུ་རྗེ་ཡིས། །སྟོང་ཉིད་ཉག་ཏུ་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་
སོ། །སྟོམ་ཚུལ་དངོས་ལས་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟོན་བཅུད་བསྟེས་
ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ཉིད་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་དག་ལ་འབྱུང་སྟེ།
དེའང་རིམ་ལྔ་ལས། །མན་ངག་ཐོབ་པའི་སྟོབ་མ་ཡིས། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་
གཉིས་བསྐྱབ། །རིམ་པོར་འཛིན་པའི་རིམ་པ་དང་། །རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པའོ། །
ཞེས་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་སུ་བཤད་ཅིང་། །དེ་དག་
ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། །མགོ་བོ་ནས་ནི་རྒྱུད་པའི་བར། །རིམ་སྟོན་སྟོང་གར་བྱིན་གྱི་བར། །
རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིམ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱ་བ་
དང་ནི་མི་རྒྱ་ཉིད། །དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། །བྱིན་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་
བྱེད། །རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན། །དབུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་མི་ལོང་ལ། །རི་
ལྷར་ཀུན་ཏུ་ཐིམ་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་

འཇུག་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཡང་དག་བསྐྱོམ་པ་ནི་
 ལྷིང་གར་རྒྱུད་དང་བྱང་མེམས་འདུ་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས། རིམ་བཞིན་ས་ཆུ་མེ་
 རྒྱུད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཐིམ་པས་རྟགས་ལྡེ་འཆར་རྟེ། གསང་འདུས་རྒྱུད་ཕྱི་མར།
 སླིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་དང་པོ་སྟེ། །དུ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། །མཁའ་སྒྲུང་འདྲ་བ་གསུམ་
 པ་ཡིན། །མར་མེ་ལྟར་འབར་བཞི་པའོ། །སླིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི། རྟག་ཏུ་
 ལྷང་བ་ལྡེ་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་རྟེ། དེའང་
 བམ་མཁའ་སླིན་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་། ཉི་
 འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པའི་མཆེད་པ་དང་། མཚན་གྱི་སླག་གིས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་
 པ་ཆེན་པོའི་ཉེར་ཐོབ་དང་། བམ་མཁའ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་
 རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའམ་འོད་གསལ་རྣམས་འཆར་བ་རིམ་
 ལྡེ་ལས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་སྤྲོ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་
 ལྷིང་གར་ཐིམ་པས་བྱུང་པར་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་པོ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་ལུས་པ་
 འོད་གསལ་དངོས་དང་། རང་གར་རྒྱུད་ཐིམ་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པ་བཞི་པ་དཔའི་འོད་
 གསལ་ནི་འོད་གསལ་རྗེས་མ་ཐུན་པར་བཞེད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པོ་དེ་དག་
 དང་གཞན་ཡང་མ་རྒྱུད་ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་བཞི་
 དྲངས་ཏེ་སྟོན་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པར་བཤད་པ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་
 ཡང་། །གང་ལྟར་སྤྲོས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འདྲིན་པ་ལ་དཔུ་
 མར་རྒྱུད་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལྗོངས་ཐོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ།
 འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཀྱང་འོད་གསལ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྐྱུ་ལུས་དངོས་གྲུབ་དགོས་པར་
 བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོད་གསལ་འཇུག་རྩུལ་རིམ་ལས་རྣམ་ཐར་བརྒྱད། །མིང་

འདོགས་མཚུངས་ཀྱང་འདི་དོན་བྱམ་མོང་མིན། །རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གིས་
བསམ་གཏན་གྱི་སྣང་བ་ཐོབ་ཅིང་བྱི་ནང་གི་ཁམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་
པའི་སྣང་བར་ཤར་ཅོམ་དང་། གདོད་ནས་མེད་པ་དང་། དུན་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
དུན་པ་འང་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། མངོན་པར་བྱང་
ཚུབ་པའི་རིམ་པ་འདི་རྣམས་ལས་སྤྱི་བའི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་འདོགས་མཚན་ཉིད་
ཐེག་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང་། །འདིར་ནི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་བདེ་སྟོང་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལས་སྤྱི་བས་དོན་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་།
བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་སྣང་བ་འགག་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གསལ་
སྣང་རབ་འབྱམས་སུ་མཆེད་པ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། །རང་
ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྣང་བ་ཅོམ་ལ་ལྟ་བུ་སྤྱི་དང་
སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་དམིགས་པ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། །རྗེས་གཞིག་
བྱ་བར་བརྩམས་པ་ན་རང་དང་བྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མ་དམིགས་པར་
མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གཞིག་པ་ཚུམ་པ་དང་ལྟ་སྤྱི་དང་བདེ་བར་སྣང་བ་ཡང་མི་དགག་
ལ་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་སྤྱུག་པའི་རྣམ་ཐར། ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྗེས་གཞིག་གིས་བསྐྱུས་པས་སྟོང་སང་ངེས་སྣང་བ་སྣང་བའི་ཡེ་
ཤེས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ནི་
མཆེད་པ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། དེའང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣང་བ་
ནི་ཉེར་ཐོབ་སྟེ་ཅི་འང་མེད་པའི་རྣམ་ཐར། དེར་འཛིན་པའང་མེད་ལ་དུན་པའི་རྩོལ་
བ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉེར་ཐོབ་སྟེ་འདྲ་
ཤེས་མེད་མིན་གྱི་རྣམ་ཐར། རྩོལ་བ་ཡང་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྣང་
ཐམས་ཅད་འགགས་པར་གནས་པ་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའོ། །

གསུམ་པ་དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་དབྱེད་དང་། ཟུང་འཇུག་སྒྲིམ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་སྟེ། རྟོག་པས་གཉིས་
སུ་མི་བྱེད་ཆོག་གི་དོན། ཁྱད་པར་རྟོང་ཉིད་བདེ་ཆེན་པོ་མཉམ་སྟེ། སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་དང་
སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ། དབྱེར་མེད་སྒྲས་དོན་རྟོང་གསུམ་ལུགས་འབྱུང་ལྡན། །
འགྲོ་འོང་སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་དེ་ལས་ལྡོག། རྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་དུ་
རྟོགས་པ་ལམ། ཤེས་རབ་རྟོང་པ་ཉིད་དང་ཐབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་
ཡར་བྱིན་པའི་སྒྲི་དོན་དང་། ཐབས་ལྟན་སྒྲིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་འོད་
གསལ་གྱི་རྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་ནི་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཐུན་མིན་གྱི་ཟུང་འཇུག་སྒྲི་དོན་
ཡིན་ལ། སྒྲོས་བརྟག་གི་རྟོག་པས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་པའི་
བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ནི་ཆོག་དོན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཐོས་ཤིང་སྒྲི་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་
ལ་བརྟེན་ནས། ཁྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་མ་རྒྱུད་ལྟར་ན་ཡུལ་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྟན་གྱི་རྟོང་
ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཆུ་དང་འོ་མ་འབྲེས་པ་ལྟར་འོ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྒྲུ་ཅེས་ཆུ་དང་འོ་མ་འབྲེས་པ་བཞིན།
གཉིས་མེད་རྣམ་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིས། གཉིས་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ། ཤེས་རབ་
ཐབས་ཤེས་བྱ་བར་གྲགས། ཞེས་སོ། ལ་རྒྱུད་ལྟར་ན། རིམ་ལྡེ་ལས། ཀྱན་
རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག སོ་སོའི་ཆ་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། གང་དུ་ཡང་དག་འབྲེས་
གྱུར་པ། ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར་འོ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་
ནི་ལུས་རང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་སྒྲུ་མའི་སྒྲུར་སྒྲུང་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་སེམས་
འོད་གསལ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་དེ་གཉིས་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཆོ་ཅིག་ཤོས་མེད་པ་ལྟ་བུའི་རིམ་འཛོག་པ་མིན་པར་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་

པའམ་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་སྐྱུ་རྒྱུ་ལྷག་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྟོང་པ་
གསུམ་གྱི་ལྷག་ས་འབྱུང་ལྷོག་གི་འགྲོ་འོང་བཅས་ཏེ་ལམ་ལ་སྟོབ་དགོས་པས་དང་པོ་
ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དང་། མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་
ལས་ལྷོག་པ་སྟེ་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ལྷག་ས་འབྱུང་ལྷོག་དང་བྲལ་ནས་ལམ་ལ་སྟོབ་ཏུ་
མེད་པ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བཞེན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། ཁྱུང་
སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཞེན་གཟུགས་སྐྱུ་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པ་དག་ཀྱང་། རོ་བོ་
གཅིག་ལ་ལྷོག་པས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་
འཇུག་གོ །

གཉིས་པ་ནི། **སྒྲོམ་ཚུལ་འོད་གསལ་རང་ནས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ། ཁྱུ་ལས་ཉ་བཞིན་**
དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་ལྡངས། །བྱང་འཇུག་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོན་བཅུད་རྣམས་
རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོང་པ་བཞིས་བྱངས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རང་ནས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་
ལྡང་བ་སྟེ། དེའང་འོད་གསལ་གྱི་རང་ནས་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་བདག་ཕྱིན་སྐྱབས་
ཀྱི་རིམ་པ་འབྱུང་བ་ནི། དཔེར་ན་ཁྱུ་ལས་ཉ་ལྡང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས།
རང་བཞིན་བཅས་འོད་དེ་དང་དེ། རྣམ་ཤེས་རྒྱང་དང་ལྡན་པ་ཡི། བདག་ཕྱིན་
སྐྱབས་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་དོན་དུ་འང་ལན་འགའ་འགྱུར། རི་ལྟར་
བྱངས་པའི་ཚུ་གྲུང་ལས། ཉ་དག་སྐྱུར་དུ་ལྡང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ལས། སྐྱུ་འབྲུལ་བྱ་བ་འབྱུང་བར་བཤད། ཅིས་སོ། །འདི་ནི་སྟོང་པ་རྣམས་
རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་བཞེན་པའི་
རྒྱང་ཁམས་ཐུབ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ལས་བྱུང་བ། གྲིབ་མ་དང་འབྲེལ་བར་བཅད་དུ་མེད་
པ། ཁག་གིས་ཀྱང་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་རྩོད་རྩོད་ཆེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་
སྟོན་བསྐྱུས་ལས་བཤད་དོ། །འོ་ན་རྒྱང་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་ལས་རྒྱང་སེམས་ཙམ་གྱི་

སྐྱུ་ལུས་སྐྱུ་ལྡང་འཇུག་བྱེད་པ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་སྐྱུ་ལྡང་ན་བྱེད་པར་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། །རྒྱུད་ཐིམ་པའི་སྒྲོང་པ་ལས་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་སྐྱུ་ལྡང་བ་ནི་སྐྱུ་
 ལུས་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲོང་བཅུད་བསྐྱུས་པའི་འོད་གསལ་དུ་མཉམ་
 པར་འཛོག་པའང་འོད་གསལ་རྒྱུད་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀ་རིས་འཛོག་པ་ཡིན་ལ།
 འདིར་འོད་གསལ་ངང་ནས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་ལངས་པ་ནི་སེམས་འོད་གསལ་གྱི་རོ་བོར་
 གནས་པ་དང་། ལུས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་སྐྱུར་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་གས་དགོས་པས་
 མོ། །འདི་ལ་ཡང་བྲམ་མ་དག །དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་ལངས་པ་
 ཟུང་འཇུག་དངོས་དང་། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་ལངས་པ་ཟུང་
 འཇུག་རྗེས་མཐུན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །**གསང་སྔགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་**
རྒྱུད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་སྐྱུར་བསྐྱུན་པ་སྐྱབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

༧ དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་མན་ངག་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་

བྱེད་བྱ་ཏུ་བསྐྱུན་པའི་སྐྱབས།

སྐྱབས་བཞི་པ་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་མན་ངག་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་བྱེད་བྱ་ཏུ་
 བསྐྱུན་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྒྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྐྱུན། དེ་དག་སོ་སོའི་ལུགས་
 གྲོལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་མན་ངག་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི། །སྐྱབ་བརྒྱུད་**
བརྒྱུད་ལས། །ཞེས་པ་སྟེ། གངས་རིའི་བྲང་བས་བསྒྲོར་བའི་ཁྲོད་བོད་ཀྱི་ཡུལ་
 འདིར་སྒྲོམ་པ་ཉམས་སྐྱུ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ།
 སྔགས་བྱིན་དང་གཉིས་ལས་སྒྲུ་མེད། དེ་ལ་རྒྱུད་དང་མན་ངག་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ལུགས་

སྒོལ་གཉིས་ལས་བྱི་མའི་རིང་ལུགས་གཙོར་བརྟོན་པ་སྐྱབ་བརྒྱད་ཤིང་རྟའི་ལམ་སྒོལ་
ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྒྲོམ་དོན་རིམ་པར་འཆད་པའི་བྱིར། ལས་
ཞེས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་འདྲ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱེད་རྒྱུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགུ། །སྤར་འགྱུར་རྟིང་མ། བཀའ་གདམས། ལམ་འབྲས།
མར་པའི་བཀའ་བརྒྱད། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱད། ཞི་བྱེད། སྦྱོར་དུག་འོ་རྩེ་
གསུམ་གྱི་བསྟེན་སྦྱབ། ཞར་བྱུང་ཁྱིད་ཚུལ་ཐོར་བུ་ཡན་ལག་བཅས་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕ་བ་མདོར་བསྟན། དེ་དག་སོ་སོའི་ལུགས་སྒོལ་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྤར་འགྱུར་རྟིང་མ་ཡི། །ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་སྒྲོམ་རིམ་གྲངས་མང་
ཡང་། །ཕ་བ་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གཉིས་སུ་འདུ། །གསང་སྤགས་སྤར་འགྱུར་
རྟིང་མའི་བཀའ་སྒོལ་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་བཅས་པའི་སྒྲོམ་རིམ་རྣམ་
གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པར་དགའ་ཡང་། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཕ་བ་མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱེད་
རྫོགས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀའང་། སྤྱང་བ་དང་། རྣམ་བཅས་མཚན་མ་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པ་དང་། རྟོང་བ་དང་། རྣམ་མེད་མཚན་མ་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་རིམ་གསུམ་ལས། །མཚན་མ་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
བསྒྲོམ་པ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །**

གཉིས་པ་དོན་རྒྱས་པར་བཀོལ་བ་ལ་གསུམ། མ་རྒྱལ་གྱི་གྲ་ལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
ཡོ་གའི་སྒྲོམ་རིམ་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། །མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་འང་གཉིས། །
མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྱུ་འབྲུལ་ལུགས་སུ་མཆོན་བཅས་ཐབས་གྲོལ་གཉིས།** །**ཁྱུད་མ་**
 ཏུ་ཡོ་གའི་གཙུག་པོ་རྩོམ་སྒྲིབ་པ་དཔལ་སྒྱུ་འབྲུལ་དུ་བའི་ལུགས་སུ་མཆོན་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 པ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ལམ་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 དེ། །བཤད་ཁྱུད་ཁྱུ་མཆོལ་ལས། གྲོལ་ལམ་ཐབས་སུ་རྣམ་པར་བསྟན། །ཅེས་སོ།
 དེ་ལ་སྒྲིབ་མ་ནི་གཙུག་པོར་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱད་དུ་བྱུང་བའི་
 སྒྲིབ་པ་འབྲས་བུ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་གཙུག་པོར་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་
 གསུམ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རང་ཁྱུད་ཀྱི་འཆིང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །ཐབས་ལམ་བཤད་པ། གྲོལ་ལམ་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། །སྟེང་སྒྲོ་དང་། འོག་སྒྲོ་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐབས་ལམ་སྟེང་སྒྲོ་བྱུང་མོང་འཁོར་ལོ་དུག** །**ཁྱུད་པར་ཀུན་ཏུ་**
བཟང་པོ་བཟང་མོ་དང་། །སྒྲིབ་དག་ཁྱབ་བརྒྱལ་ཆེན་པོའི་འཇུ་འདུལ་བྱེད། །ཐབས་
 ཀྱིས་ངེས་པའི་ལམ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་མ་གསུམ་ལས། གདམས་ངག་སྟེང་དང་འོག་
 གི་སྒྲོ། །ཞེས་པས་སྟེང་སྒྲོ་དང་འོག་སྒྲོའི་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། །སྟེང་སྒྲོ་དེ་ལ་
 ཡང་། །བྱུང་མོང་བ་དང་ཁྱུད་པར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། །དང་པོ་སྟེང་སྒྲོ་བྱུང་
 མོང་བ་ནི། འཁོར་ལོ་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་འབར་འཇག་གི་སྒྲིབ་པས་འཁོར་ལོ་བཞིར་
 བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དེ་མ་གྱིས་པ་སྟེ། ཁྱུ་མཆོལ་ལས། འཁོར་ལོ་
 གསུམ་གཉིས་སྒོག་གིང་གསུམ། །མེ་རླུང་འཕྲོ་བས་ནམ་མཁའི་བ། །བཞོ་བས་སྟེང་
 དུ་རྣམ་པར་གྲགས། །ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ཁྱུད་པར་བ་སྟེང་པོའི་ཁྱུད་ལེའུ་
 བརྟུ་གསུམ་པ་ནས་གསུངས་པ་ནི། །སྟེང་གའི་འཁོར་ལོར་དྲངས་མ་ལྷ་འདུས་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེང་པོའི་ཐིག་ལེ་རྩི་གྱི་དབྱིབས་ཅན་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ཀུན་
 ཏུ་བཟང་པོའི་མན་ངག །ལྷེ་བའི་འཁོར་ལོ་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུམ་ལྷའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་

གི་རྣམ་པ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་པ་ཀྱུན་དུ་བཟང་མོའི་མན་ངག། །མགྱིན་པའི་འཁོར་
ལོར་མཁའ་འགྲོ་མ་རུམ་མའི་ཐིག་ལེ་ཨོ་གི་རྣམ་པ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་པ་སྦྱོར་བ་དག་
པའི་མན་ངག། །སྦྱི་བོའི་འཁོར་ལོར་ཀྱུན་དུ་བཟང་པོ་སྒྲ་བའི་ཐིག་ལེ་ཉོ་གི་རྣམ་པ་ལ་
གནད་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱུང་བ་དཔལ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་སྟེ། །ལམ་རྣམ་བཞེད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
དོད་དབབ། །སྒྲོལ་མ་རྒྱུད་གི་མན་ངག། །ཁི་མ་ལའི་གསང་ཐིག་རྩ་འགྲེལ་སོགས་
ཀྱི་དོན་ཟུར་བ་མེས་དཔོན་དང་ཀྱུན་མཁྱེན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་ལུང་ལས་འབྱུང་
བ་ལྟར་འཇུ་འདུལ་གྱི་སྦྱོར་བས་སྦྱངས་པས་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་མི་རྟོག་པའི་གྲོང་དུ་
ཐིམ་སྟེ་དམིགས་མེད་མཐའ་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་བྱང་ལྷབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འོག་སྒོ་ཡན་ལག་བཞི་ལྟན་ཅིག་ཆོད་སྦྱོར།** །འོག་སྒོ་མཁའ་
གསང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དབབ་བཟུང་ལྟོག་བྱུང་གྱི་སྦྱོར་བས་སྒྲོད་ཅིག་ལ་བདེ་
སྦྱོར་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཐབས་ལམ་ཅིག་ཅར་བ་སྟེ། དེའང་། བསྟེན་
པ་དང་ནི་ཉེ་བསྟེན་དང་། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སྒྲུབ་ཆེན་པོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བཞི་
ལྟན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ལས། སྦྱོར་བསྟེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ལ། ལམ་
ཀྱི་དུས་ཀྱི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། སྒྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་
བཞི་དང་། སྦྱོར་བའི་དུས་ཀྱི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་
ནི་སྦྱོར་བའི་དུས་ཀྱི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་
ཡུམ་བརྩལ་བཅའ་བ་རྩ་བརྟགས་པ་སྦྱོར་བ་འདོད་པའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱིས་བདེ་བ་
རྒྱས་པ་སོགས་ནི་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག། །ཡན་ཚུན་བརྟན་བཞིས་བསྐྱེད་ཏེ་འདུ་ཤེས་
གསུམ་ལྟན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུག་རྒྱ་བཞིས་གཉིས་མེད་དུ་རྫོལ་བ་ཉེ་བསྟེན་གྱི་ཡན་ལག། །
དེ་ལྟར་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ནས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྦྱོད་པས་དམར་ཆ་འབབ་པས་
དཀར་ཆ་བཞུ་སྟེ་བྱང་སེམས་ཡས་བབ་དགའ་བཞིའི་རིམ་འགྲོས་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཡབ་

ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་གསང་གནས་ཀྱི་ཕྱི་ར་ཁུ་རྩལ་གཉིས་ཞལ་མངལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལྟོན་ཅིག་
 སྒྲིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་ཐུང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག །ཁམས་
 དཀར་དམར་གཉིས་འདྲེས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཡབ་ཀྱི་རྩོ་རྩེའི་ལམ་ནས་བ་ཐག་
 ལྟར་བྱངས། རྟེ་སྟོང་མགིན་སྒྲི་རྣམས་སུ་མས་བརྟན་ཀྱི་དགའ་བཞི་ཐུང་བའི་མཐར་
 དབྱམ་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་རྩས་ཁྱབ། །རྩ་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་
 དེའི་ཆེ་རང་ལུགས་ཀྱིས་པར་ཐྱིན་བཅུ་དང་ས་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
 བས་ཅིག་ཆོད་དུ་འབྲས་ལུའི་སར་སྒྲིབ་པ་ནི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ཅར་བ་སྟེ། རྒྱས་པ་
 ལས། ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྟོན་གྲུབ་རྣམས། །གསང་དབང་མཆོག་གིས་སྒྲིབ་པར་
 བྱེད། །ཅིས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲོལ་ལམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་རིགས་གཉིས་སྒྱིར་དབྱེ།
 རིམ་གྱིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གྲོལ་ལམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར།** །ཞེས་པ་སྟེ། གྲོལ་ལམ་དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། ལམ་རིམ་ལས། རིང་བའང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བའོ། །ཞེས་པས། ཅིག་
 ཅར་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཅིག་ཅར་བ་ནི། གང་ཟག་དབང་པོ་ཡང་
 རབ་ཁ་ཅིག་དབྱེར་མེད་ཅིག་ཆོད་དུ་རྫོགས་གོམས་མཐར་ཐྱིན་པར་ཡོད་པ་ནི་ཅིག་ཅར་
 བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲུ་འཕྲལ་སྒྲུ་མ་ལས། ཐིག་ལེ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །སྒྲོམ་པ་
 རྣམ་གསུམ་དུས་གཅིག་རྫོགས། །ཞེས་པ་ལྟར་པོ། །རིམ་གྱིས་རྫོགས་གོམས་མཐར་
 ཐྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་རིམ་གྱིས་པ་སྟེ། རྫོགས་གོམས་བྱ་བའི་རྩལ་ནི་འཆད་འགྱུར་ལྟར་
 པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ། རྒྱུན་འཇུག་པའི་མཚན་

ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཞར་བྱང་། ལམ་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་རིག་འཛིན་བཞི་དང་བཅས་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྤྲུལ་མ་ནི།** **ལྷ་པ་སྒྲོན་སོང་།** **ཁེས་པ་སྟེ།** **སྤྲུལ་རིམ་གྱིས་པའི་**
སྒྲོབ་ཚུལ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཁེས་པ་སྒྲོ་བཏགས་དང་བཅས་པ་
དེ་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ནི། ལམ་རིམ་ལས། དེ་
ཉིད་དངོས་ལྷ་ཚུལ་དང་ཆེག ཁེས་པས། དེ་ལ་སྒྲོན་བྱང་དངོས་ལྷའི་གཏན་ཆེགས།
རྗེས་འཇུག་ཚུལ་ལྷའི་གཏན་ཆེགས། ཆེག་ལྷའི་གཏན་ཆེགས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་པའི་
གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མོས་སྒྲོམ་དང་། དེས་རྫོགས་སོ། དང་པོ་ནི། **ཏིང་**
འཛིན་མོས་སྒྲོམ་དང་། **ཁེས་པ་སྟེ།** ལམ་སོ་སོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཉམས་ལྷ་མཐར་
ཕྱིན་གྱི་བར་བསྐྱབ་མ་རུས་གྱང་། དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅམ་དེ་དང་དེ་མོས་པ་ལམ་བྱེད་
ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་གཅིག་ལ་ཆོག་འདི་བྱ་བ་སྒྲོན་འགོ་ནས་བཟུང་
མཇུག་བསྒྲོ་སྒྲོན་གྱི་བར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལམ་རྒྱུད་ལས། ལམ་ཀྱུན་སྐད་
ཅིག་ཆ་རྫོགས་པ། སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་མོས་བསྒྲོམ་ཞིང་། **ཁེས་སོ།** །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེས་རྫོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ། དེའི་བསྒྲོམ་བྱའི་ལམ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེས་རྫོགས་ཉམས་ལྷ་མཐར་ཕྱིན་བར་དུ་བསྐྱབ།** **ཁེས་པར་**
རྫོགས་པའི་ལམ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་ལྷ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་
སྒྲོབ་པ་སྟེ། བི་མ་ལའི་ཡུག་རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། གཡོ་ཐོབ་གོམས་
བརྟན་མཐར་ཕྱིན་ལ། བསམ་གཏན་ཉམས་ཀྱི་སྒྲེ་ཚུལ་ཡིན། **ཁེས་པ་ལྟར་རོ།** །

གཉིས་པ་བསྒྲོམ་བྱའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། **སྤྱིར་བསྐྱབ་པ་དང་།** བྱེ་

བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱོམ་བྱ་འཆི་བར་སྐྱེ་བའི་རིམ་གསུམ་དང་། །རྗེས་མཐུན་སྟོང་
ཆེན་སྟོང་རྗེ་སྐྱེ་མ་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་དང་སྒྲོས་བཅས་ཆོགས་སྐྱབ་ལ། །བསྐྱོམ་
བྱའི་ལམ་ནི་སྟོང་པོའི་རྒྱད་ལས། སྟོང་པ་རིམ་བར་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱིས། །འཇུག་པའི་
ཡན་ལག་ལྔ་རུ་བཞག། གང་དག་དངོས་ཀྱན་རང་རིག་ཕྱིར། །ཤི་བ་དོན་དམ་བདེན་
པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་བར་མ་ཀྱན་ཆོ་བ་ཡིན། །སྐྱེ་བའི་རིམ་གསུམ་གཉིས་མེད་དོན། །ཞེས་
པས། འཆི་བར་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་སྟོང་པའི་རིམ་བ་གསུམ་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལམ་
རྗོགས་པར་སྟོན་པ་ལ། འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོང་པ་
ཆེན་པོ་དང་། བར་དོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །རྩ་སྐྱེས་
གནས། དྲོད་གཤེར་རོ། །མངལ་སྒྲོང་གཉིས་པ་མའི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
སྟེ། སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པ་དང་། ཕྱག་
རྒྱ་སྒྲོས་བཅས་དང་། ཆོས་བླ་ཆོགས་སྐྱབ་སྟེ་ལཱོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རགས་དང་ཕྲ་བས་སྐྱོང་ཚུལ་གཉིས། །བཤད་མ་ཐག་པ་
དེའང་རགས་པ་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཕྲ་བ་རྗོགས་རིམ་གྱིས་སྐྱོང་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྐྱོང་ཚུལ། །རྗོགས་རིམ་གྱིས་སྐྱོང་ཚུལ་
ལོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཉིང་འཛིན་གསུམ་དང་རགས་པ་སྐྱེ། །གསལ་བརྟན་
ཆོད་བརྟན་གྱུད་དུ་ཐུར་ནས་ནི། །དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ཆོས་བླ་གངས་དང་ཞལ་ཕྱག་སྒྲོ། །
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཐོག་མར་ལུས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་བའི་ཆོ་བྱི་ནང་གི་ཐིམ་རིམ་
རྣམས་རྗོགས་པའི་མཐར་འཆི་སྟོང་ཆོས་སྐྱེའི་འོད་གསལ་འཆར་ལ། དེ་ཉིད་ལམ་

དུ་ཁྱེར་བའི་བྱིར་སྒྲུང་གྲགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་སྐྱེས་སྐྱོས་བུལ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་དང་། འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ངོས་མ་ཟེན་པར་
 བར་དོའི་ཡིད་ལུས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྦྱོར་བྱེད་དམིགས་པ་
 མེད་པར་ཀུན་སྒྲུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་བསྐྱོམ་ཞིང་།
 གཞི་དེ་ལས་བར་དོར་མ་གྲོལ་བར་མའི་མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་བཟུང་ནས་བཅས་པའི་བར་
 ཀྱི་བག་ཆགས་སྦྱོར་བྱེད་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ཏེ་གང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་
 བའི་གནས་ལ་སློང་བ་སྦྱེས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་དེར་འཇུག་ལ་ཁད་པའི་བར་སློང་གྱི་གནས་
 སྐབས་སྦྱོར་བྱེད་སྤྲ་བ་རྒྱུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིག་འབྲུ་རྒྱུར་བ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ་ཏིང་
 ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་པ་མའི་ཁུ་རུལ་གྱི་བར་དུ་ཞུགས་ནས་སྦྱི་
 རོལ་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྦྱོར་བྱེད་རགས་པ་ལྟ་སྐྱེ་ལ་བསྐྱབ་པ་
 མངོན་བྱང་བཞི་དང་། ཚོ་ག་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྦྱེ་གནས་རིགས་བཞིའི་
 ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་ས་ལེ། སང་དེ། ལྷག་གེ། །ལྟར་དེ་
 སྟེ་གསལ་བའི་ཚད་བཞི་དང་། མི་གཡོ། མི་འགྱུར། མངོན་པར་མི་འགྱུར། ཅིར་
 ཡང་སྦྱར་དུ་མི་བརྟུབ་པ་སྟེ་བརྟན་པའི་ཚད་བཞི་བཅས་གསལ་བརྟན་གྱི་ཚད་བརྒྱད་
 གྱུད་དུ་གྱུར་ནས། བཅས་ནས་ནར་སོན་པའི་བར་གྱི་བག་ཆགས་སྦྱོར་བྱེད་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱོས་
 བཅས་ལ་བསྐྱབ་པའང་བཞི་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། འཁོར་ལོ་ཚོམ་སུ་གངས་ཞལ་ཕྱག།
 ཅིས་བཤད་པ་ལྟར། དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱོར་བ་དང་། ཚོམ་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། གངས་སྦྱོར་བ་དང་།
 ཞལ་ཕྱག་སྦྱོར་བ་སྟེ་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་ཞི་བ་དང་ཁྱོ་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་
 པ་དང་། ཚོམ་སུ་གཅིག་གསུམ་ལྟ་པ་དང་གངས་ལའང་ཞི་བ་ལ་སྦྱོང་དང་ཉི་མེ་བཞི་སྦྱོང་
 དང་། བསམ་ཡས་ལྷན་གྲུབ་རྣམས་དང་། ཁྱོ་བོ་ལའང་སྦྱོང་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་དང་།
 བརྟན་མི་དུག་སྦྱོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་ཡས་ལྷན་གྲུབ་ལ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་

དང་། ཞལ་ཕྱག་ཀྱང་རྒྱས་འབྱེད་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལོ། །འདིར་ཁོང་ཚོམ་པ་རྒྱེ་ཏེ་
ཆེན་པོས། མཆོན་མ་དང་བཅས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད། བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་དང་། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་
ལ་འདུས་པར་བཤད་དེ།

དང་པོ་ནི། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་
གིང་སྒྲོམ་པ་སྟེ། ལྷགས་ལ་གསེར་འགྲུང་གི་རྩི་བཏང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དག་པ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བལྟ་བ་ལས་སྐྱུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་བཞིན་
ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་དག་པར་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
སྐད་ཅིག་མས་རྫོགས་པར་འབྱུལ་བ་སྟེ། ཆུ་དྲངས་པའི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྟན་འབད་
མེད་དུ་འཆར་བ་བཞིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་འདི་གསུམ་གྱིས་གསང་སྟགས་མཐའ་དག་
བསྐྱེད་པར་གསུངས་སོ། །**ཡུན་སུམ་ཚོགས་ལྷས་སྐྱབ་པའི་གཞི་བཟུང་ཞིང་། །**
བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ཡིས་གཞུང་བསྐྱངས་པས། །ཟླ་དྲུག་སོགས་ཀྱི་འདོད་
གཟུགས་རིག་འཛིན་འགྲུབ། །ཟག་བཅས་ལམ་ལྷས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་དག །
འབྲས་བུ་རྫོགས་གིང་གོང་མའི་སྒྲིན་བྱེད་འགྲུང། །ཟག་མེད་རིག་འཛིན་རྣམ་བཞི་
ཐོབ་པའི་རྒྱ། །ཕྱག་རྒྱ་སྒྲོས་བཅས་འབྱོརས་པ་ན་ནར་སོན་ནས་ཀན་པོའི་བར་གྱི་
བག་ཆགས་སྒྱིད་བྱེད་ཚོམ་བུ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལ། གང་དུ་སྐྱབ་པའི་གནས། གང་གི་
ཆེ་སྐྱབ་པའི་དུས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་ཡོ་བྱད། གང་གིས་སྐྱབ་པའི་སྟོན་
པ་དང་འཁོར། རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཏེ། ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷས་སྐྱབ་པའི་གཞི་
བཟུང་། སྐྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིས་གཞུང་བསྐྱངས་ཏེ། དེའང་

ལམ་རིམ་ལས། ལྷག་ཅིག་བྱེད་ཞལ་ཉེ་བསྟེན་པ། །ལྷག་སལ་འཕྲོ་འདུས་སྟོང་དུ་
 རུང་། །བཙེ་ལྷ་མར་བྱེད་སྐྱབ་པ་སྟེ། །འཕྲོ་འདུ་བསྟོལ་མས་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞག་
 གངས་ཚང་ནས་ཉྱགས་བྱུང་ན། །དངོས་གྲུབ་བསྐྱས་བྱ་སྐྱབ་ཆེན་པོ། །ཞེས་པས་
 ཆ་རྒྱེན་ནམས་ཚོགས་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་མ་ཐག་པ་ནི་བསྟེན་པ། །ལྷགས་ནས་ལྷ་
 བ་བྱེད་ཡན་ཆད་ནི་ཉེ་བསྟེན། །ཐ་མའི་ཞག་གཅིག་མ་གཏོགས་པའི་བྱེད་མན་ཆད་
 བྱི་སྐྱབ་པ། །ལུབ་ཐ་མ་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉྱར་
 བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་རིག་འཛིན་འགྲུབ་པའི་དུས་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་བ་དྲུག་སྟོགས་
 ཚོག་དང་བཅས་པ་འཇམ། སོགས་ཁོངས་ནས་དབང་པོའི་བྱུང་པར་དང་མཐུན་པའི་
 ཡུན་རིང་བྱང་གང་རུང་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་སྟེ། དེའང་བསྐྱེད་རིམ་བུན་
 མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་ལས་དང་ཡེ་ཆུའི་བྱུང་པར་གྱིས་འདོད་པ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་
 རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་གྱི་རིགས་པ་འཛིན་པ་གང་རུང་འགྲུབ། བྱུང་པར་
 གྱི་དངོས་གྲུབ་ཞི་བའི་ཚོགས་སྐྱབ་ལ་ཡང་རབ་གྱི་རབ་གྱིས་ལྷ་བ་དྲུག་ །རབ་གྱིས་
 ལོ་གཅིག །འབྲིང་གིས་ལོ་གཅིག་དང་ལྷ་བ་གཉིས། ཐ་མས་ཀྱང་ལོ་གཅིག་དང་ལྷ་
 བ་བཞི་ནས། དབང་པོ་ལྔ་ན་ཆེ་དབང་དང་། བརྟལ་ན་ནམ་སྟོན་ལ་སྟོར་ཏེ། སྟིང་
 པོ་ལས། ཞག་ནི་སུམ་ཅུ་ཕྲག་དྲུག་གམ། །བརྟལ་གཉིས་བརྟལ་བཞི་བརྟལ་དྲུག་གིས། །
 དབང་བསྐྱར་རིགས་གྱི་དམ་པ་འགྲུབ། ཅིས་སོ། །ཁྲོ་བོ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་འགྲུབ་ཐག་
 ཉེ་བས་རབ་གྱིས་ལྷ་བ་གཉིས། འབྲིང་གིས་ལྷ་བ་གསུམ་དང་ཞག་དྲུག་ །ཐ་མས་
 ཀྱང་ལྷ་བ་དྲུག་ནས་འགྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། ཞག་ནི་སུམ་ཅུ་ཕྲག་དྲུག་གམ། །
 དྲུག་ཅུ་དགུ་བརྟལ་ཅུ་དྲུག་ཏུ། །འཛིན་བྱེད་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྟོམ། །ཞེས་སོ། །
 དེའང་། སྟིང་ཆེན། སྟིང་རྩེ། ཕྲག་རྒྱ་གཅིག་པ། སྟོས་བཅས་བཞི་ཚོགས་ལམ།
 ཚོགས་སྐྱབ་སྟོར་བའི་ལམ་སྟེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ལྷས་འཆི་བར་སྐྱེ་བའི་རིམ་

པ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་དག །རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསོས་
འདེབས་པས་འབྲས་བུ་ཚོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བདེ་སྟོང་གི་
ལྷ་སྒྲུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་ལྷུང་དུ་སྦྱོར་བའི་གཞི་འདིར་
བས་མཚོན་ལམ་གོང་མའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྱུར། དེས་ཚོགས་རིམ་ལ་འཇུག་རྣམ་པས་
མཐར་ཐུག་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་མཐོང་སྒྲོམ་མཐར་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རིག་
འཛིན་ནམ་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཉིང་ལེན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། ཚོགས་རིམ་སྟོང་ཆེན་དབུ་མར་རྒྱུང་
སེམས་སྤྱད། །འཛིག་ཐབས་གཉིས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་འོད་གསལ་བསྒྲོམ། །སྟིང་རྩེ་
སྟོང་གཟུགས་སྒྲུ་མར་གྲོལ་ལས་ཤར། །ཁུ་བདེའི་ལྷ་སྒྲུས་སྤང་བ་རྒྱས་འདེབས་ཤིང་། །
གཅིག་ལས་འཕེལ་བས་ཚོམ་བུ་མཁའ་ཁྱབ་སྟོ། །ཚོགས་སྒྲུབ་ཐུག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་
ཉེ་རྒྱ་ཡིས། །སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྒྲུ་འགྲུབ། །ཅིས་པ་སྟེ། ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་
ཚོགས་རིམ་ལྟར་བཤད་ན། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་ནལ་འབྱོར་ལྟ་
ལས། དང་པོ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ནལ་འབྱོར་ནི། འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་བག་ཆགས་དབུ་མར་
རྒྱུང་སེམས་སྤྱད་པའི་རིམ་པས་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་སྟེ། ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཞིར་
གཞག་སྟེ། བསམ་གཏན་ལ་འཆོབ་མི་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་ལུས་ནམ་སྤང་གི་ཆོས་
བདུན་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་རིག་པ་མ་བཅོས་པའི་ངང་དུ་སོ་མར་འཛིག་པ་ཀུ་སུ་ལུའི་
འཛིག་སྒྲོམ་དང་། སྤར་གྱི་ཐོས་བསམ་གྱི་ལྷ་བ་དྲན་པར་བྱས་ནས་དེའི་ངང་དུ་འཛིག་
པ་པརྟེ་ཏའི་དབྱེད་སྒྲོམ་སྟེ། འཛིག་ཐབས་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་ནམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིན་མོའི་ནལ་འབྱོར་དང་། མཚན་མོ་
གཉིད་དང་ཐུན་གྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་མན་ངག་གཉིས་སྟེལ་ཏེ་ཉིན་མཚན་ཁ་སྦྱོར་
དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་ལྟ་མཐར་ཐུན་པར་བསྐྱུབ་བོ། །གཉིས་པ་སྟིང་

རྗེ་རྒྱུ་མ་ནི། བར་སྤྱིད་ལམ་དུ་ཁྱེར་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་
 ཡང་། རྒྱུ་མ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་སེམས་འགགས་པས། དུ་བ་དང་།
 སྤྱིག་རྒྱ་དང་། མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། དཀར་དམར་ནག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་
 གཟུགས་གྱི་སྤྱང་བཤར་བ་ལ། ཉིན་གྱི་ནུལ་འབྱོར་སད་པའི་སྤྱང་བ་དེ་དང་། མཚན་
 མོའི་མི་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་ཚུ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་གོལ་ཏེ་དམིགས་མེད་
 གྱི་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་འགག་པར་ཤར་བ་ལ་གོམས་ཤིང་བསྐྱབ་པའོ། །གསུམ་པ་ཕྱག་
 རྒྱ་གཅིག་པའི་ནུལ་འབྱོར་ནི། རྒྱེས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་བའི་
 ཕྱིར། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྟེ། སྤྱང་བ་རིམ་མེད་ལ་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོའི་
 འཕེན་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཚུ་དྲངས་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་ཁྱེད་
 དང་མཚུངས་ལྟན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་སྒྲུབ་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པ་རང་ཤར་གྱིས་སྤྱང་བ་ཐམས་
 ཅད་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའོ། །བཞི་པ་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱོད་བཅས་གྱི་ནུལ་འབྱོར་ནི། རྒྱེས་
 པའི་རིམ་པ་བར་མའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་སྟེ། རྒྱུ་
 གྱི་ལྟ་སྤྱང་གཅིག་ལྟ་དེ་ལས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བས་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཟུང་འཇུག་གི་ལྟ་
 གཙོ་འཁོར་དང་ཚོམ་བུའི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་མཁའ་བྱུང་སྤྱོད་ཞིང་འཕེལ་བ་མ་འདྲེས་
 ཡོངས་སུ་འཆར་བ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷ་པ་ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྐྱབ་ནི། རྒྱེས་
 པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་
 སྟེ། ཚོམ་བུ་གཅིག་གསུམ་ལྟ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་བཅས་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཕྱོགས་
 མཐུན་དུ་སྐྱབ་པ་འཇུག་། སྤྱོད་མེད་ནུལ་འབྱོར་པོ་མོ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཚོགས་པ་ལ་
 བརྟེན་པ་འཇུག་། ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མེད་ཡབ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཡུམ་རྣམ་
 ཀུན་མཚོག་ལྟན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཁ་སྤྱོད་དུ་སྐྱབ་པ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་དབང་པོ་རབ་
 འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་གང་རུང་གི་ཉེ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་

བ་དྲུག་གི་མཐར་ནང་གི་མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་གཉིས་པོ་
གང་རུང་ལ་སྒྲུབ་ནས། སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲུབ་འགྲུབ་ཅིང་དེ་ལས་མི་སྒྲོབ་པའི་
བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། **མཚན་མེད་ནི། ཚས་ཉིད་དེ་བཞིན་**
ཉིད་ལ་འཛོག་པའོ། ། ལས་བརྟན་དང་མས་བརྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་ནས་མཚན་
མ་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་རི་རྒྱལ་ལྟར་མི་གཡོ། ངག་ལྷགས་པ་ལྟར་མི་བརྟོད།
སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟར་མི་རྟོག་པ་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་འཛོག་པས།
གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྟོང་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ཉིད་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ།
རང་གསལ་རིག་པ་གསལ་དུ་ངས་བྱེད་པའི་སྤང་ཆ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཚོས་སྒྲུག་ཞིའི་
ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་རིག་པ་ཕྱི་ནང་བར་མེད་དུ་བྱམ་གདལ་བ་ནི་
དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་བྱང་འཇུག་གཉུག་མའི་སེམས་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་སྒྲོམ་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐབས་ལམ།
གྲོལ་ལམ། དེས་རྫོགས་ལམ་སྒྲིབ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཨ་རུ་འི་ཐབས་ལམ་སྤྲོད་འོག་བདེ་ཆེན་སྒྲིབ། །** ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་
སྒྲོམ་པའི་ལམ་རིམ་ནི། དོན་བསྐྱུས་ལས། རོ་བོ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་
པས། ཐབས་གྱིས་དེས་པའི་ལམ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གཉིས་
སུ་གངས་དེས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། མཚོག་ཏུ་མི་གྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྟན་ཅིག་
སྒྲིབ་པ་ཞུ་བདེའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གང་ཞིག །འཁོར་ལོ་བཞིའི་སྒྲོམ་ཐབས་
གྱིས་ལྟན་སྒྲིབ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འདྲེན་པའི་ཐབས་སྤྲོད་སྟོ་མན་ངག་དང་། མཁའ་གསང་

གི་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་ཡི་གེས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲེན་པའི་ཐབས་
འོག་སྒོའི་མན་ངག་གཉིས་ཏེ། དེ་ལས། རོལ་བའི་ཀ་ར་ལ་སོགས་པ། །མན་ངག་
ཐབས་ཀྱིས་དེར་འཇུག་དང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲོལ་ལམ་ཇི་བཞིན་པ་ཡི་ཚལ་ཉིད་ལ། །དེ་བཞིན་སྟོ་བཞག་
མཆོན་མེད་དོན་རྗེས་འཇུག། །སྟོད་བཅུད་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་སྤྲུགས་ཅམ་གྱིས། །
ཁྱུ་ལས་ཉ་བཞིན་གསལ་ལ་མ་འབྲེས་བསྐྱེད། །མཆོན་བཅས་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་
པར་བཤད། །ཞེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ། དོན་བཞོད་པ་དང་། ཉགས་
ཀྱི་རོལ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཉག་དབྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལྷ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྟོན་དུ་
སོང་ནས། དགོངས་འདུས་ལས། ཇི་བཞིན་པ་ཡི་ཚལ་ཉིད་ལ། །དེ་བཞིན་པ་ཡི་སྟོ་
བཞག་ན། །བརྟོན་པ་མེད་པའི་ངང་ཉིད་ལས། མ་ཡིངས་རྒྱན་དུ་བྲན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱམ་བྱ་ཚལ་ཉིད་ཇི་བཞིན་པའི་ངང་ལ། །སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་འང་དེ་
བཞིན་པར་བཞག་ནས་མཆོན་མེད་རྣམ་པར་མི་ཉག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ནི་
དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྟའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོར་ས་བོན་ནམ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་སྤྲུགས་བརྟོན་པ་ཅམ་གྱིས་དྲུངས་པའི་ཁྱུ་ལས་ཉ་
ལྷང་བ་ལྷར་གསལ་ལ་མ་འབྲེས་ཡོངས་རྫོགས་སུ་བསྐྱེད་དེ་མཆོན་བཅས་ལྟའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་བསྐྱམ་པ་ནི་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
བང་མཛོད་འཕྲུལ་ལྟེ་ལས། ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ཐེག་པར་ནི། །སྟིང་པོ་ཅམ་ཞིག་བརྟོན་
བྱས་ནས། །མ་བསྐྱེད་རྫོགས་པའི་ལྷ་རུ་བསྐྱེད། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་རྫོགས་ལམ་སྦྱིར་བཅས་བཅས་མེད་གཉིས། །འདུན་

པ་སེམས་སོགས་རྣལ་འབྱོར་ལྡེ་ཡིས་བསྐྱུས། ༼སྦྱིར་ལྟགས་འདིའི་ངེས་ཚྡོགས་བསྒྲེམ་
པའི་ལམ་རྣམས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། དེ་དག་འདུན་པ་
སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལྡེ་ཡིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ནི་འདུན་
པ་སེམས་པ་དང་རིགས་ཆེན་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར། ཟག་མེད་ནི་དབུགས་ཆེན་
འབྱིན་པ། ལུང་ཆེན་ཐོབ་པ། རྩལ་ཆེན་ཚྡོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་ཕྱིར་འོ། །

གསུམ་པ་མན་ངན་ངག་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་སྒྲོམ་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་
སྡེ། གྲོང་སྡེ། མན་ངག་སྡེའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ༼ལྟ་བའི་དབྱིངས་སུ་ལ་སྒྲོལ། སྒྲོམ་པའི་ངང་དུ་མཉམ་
པར་འཛོག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་སྡེས་ཆོས་ཅན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཀུན། ༼ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་སུ་ཚྡོགས་པའི་རྩལ། སྣང་རིག་ངོས་བཟུང་བུལ་བའི་དབྱིངས་སུ་སྒྲེལ། ༼རང་
བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་མི་ཟབ་པ་དང་ཟབ་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཚྡོགས་པ་
ཆེན་པོ་སྡེ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་དང་པོ་མཚན་མ་བཤའི་གས་པས་ལ་སྒྲོལ་བའམ་ཐག་ཆོད་
དེ་སྤང་བྱ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་བསྐྱུ་བ་པ་སེམས་སྡེ་པ་ནི། ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་
ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་པར་རྒྱས་མི་འདེབས་པར་ཆོས་ཅན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཀུན་
ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཚྡོགས་པས་ཡུལ་ལམ་རོལ་པ་ཅམ་དུ་སྣང་རིག་ངོས་
བཟུང་དང་བུལ་བའི་དབྱིངས་སུ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སྣང་བ་སེམས་ལ་སེམས་ཡེ་ཤེས། ༼རྣལ་མར་འཛོག་པས་
འབྱུལ་པ་རང་ཐོག་གོལ། ༼སྒྲོམ་མ་སྦྱོང་དང་འབྱུལ་མ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། ༼རང་སྣང་རིས་
མེད་རིག་སྦྱོང་ཆོས་སྐྱར་འཛོག། ༼དེའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་འང་། འདི་ལྟར་

སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རང་རྩ་ལ། སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་
པར་ཤེས་ནས། དེའི་ངོ་བོར་བཟོ་བཅོས་རྩིས་གདབ་མེད་པར་རྣལ་མ་གཞི་ཐོག་ཏུ་འཛོག་
པས་འབྱུལ་བའི་སྒྲིང་བ་མ་སྦྱངས་རང་ཐོག་ཏུ་གྲོལ། བསྒྲོམ་བྱའི་ཡུལ་སྟོང་པར་རྟོགས་
པས་སྒྲོམ་མ་ཕྱིར། འབྱུལ་བའི་ཐུག་རྟེན་པས་དོན་དང་འབྲལ་མ་ཕྱིར་བའི་ཕྱིར་རང་
སྒྲིང་རིས་མེད་རིག་སྟོང་ཆོས་སྐྱའི་རང་དུ་གཞག་བྱ་འཛོག་བྱེད་དང་བྲལ་བ་སྦྱུན་གྲུབ་
མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་རང་དུ་འཛོག་པའོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་དང་པོ་རྟོག་པ་རྩད་
གཅོད་པ། བར་དུ་སེམས་ཀྱི་མཚང་བཅའ་བ། མཐར་བུར་གནས་འགྲོ་གསུམ་ལ་
བརྟགས་པ་དང་། གནས་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་ཤར་བ། འཕྲོ་བ་སེམས་ཀྱི་རོལ་པར་
ཤར་བ། གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་རང་དུ་ལ་སྒྲོལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་ལེགས་པར་
བསྐྱབས་ནས། ཕྱི་སྒྲིང་བ། ཉར་རིག་པ། དེ་དག་གཉིས་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་ངོ་
སྟོང་པ་སོགས་སྒྲུ་མ་ཉམས་ཕྱིར་ཅན་གྱིས་སྒྲོབ་མའི་སྟོང་རིགས་དང་རྒྱུད་ཆོད་ལ་དཔག་
ནས་མཛན་པ་གནད་ཀྱི་གདམས་པས་ཉམས་ལེན་རྟོ་རུས་འཕྲོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལྷ་སྒྲོམ་གྱི་འགག་དོན་བསྟན་པ། སྒྲོམ་པའི་གནད་དང་
ཚུལ་བཞི་བཤད་པ། འཛོག་ཚུལ་མདོར་བསྟུ་བ། རུན་མོང་གི་ཉམས་བཞི་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གྲོང་སྤེའི་འགག་དོན་མ་ནོར་མ་བཅོས་པ། །བསམ་འདས་སྟོང་
དང་བྲལ་ལ་ཡོངས་རྫོགས་འདུ། །**ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ལས་གཞན་འབྱུང་འགོག་པ་
ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཉིད་ཉིད་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་མོའི་གྲོང་ལས་འགོ་ས་གཞན་མེད་པར་
སྒྲུབ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་སྤེའི་སྒྲོམ་རིམ་ད་ལྷ་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་རྒྱུན་སྟོལ་ལེགས་པར་
བཞུགས་པ་རྟོ་རྟེ་ཟམ་པའི་འགག་དོན་གཞུང་གི་དབུར། མ་ནོར་མ་བཅོས་བསམ་
འདས་སྟོང་དང་བྲལ་ལ་ཕྱགས་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གཞུང་གི་སྒྲོམ་དུ་བཞོད་པའི་དོན།

ལྟ་བུ་མ་ཞོར་བ། སྒྲིམ་པ་མ་བཅོས་བ། སྒྲིབ་པ་བསམ་ལས་འདས་བ། འབྲས་བུ་
སྒྲོ་དང་བྲལ་བ་ལ་ལྷགས་འདིའི་ལྟ་སྒྲིམ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་བ་ཡིན་
ཅིང་། དབང་རབ་མགོ་སྒྲིམ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ལ་དོན་དེ་ཉིད་སྒྲོང་སྤེའི་གདམས་ངག་
གི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རང་ཡན་མི་འགྲུལ་འཐེན་དང་མ་རེག་པའི། །གནད་བཞིས་ཡི་**
ཤེས་དབྱིངས་བདེ་ཆོས་ཉིད་ཚུལ། །དབང་བཞི་གསལ་སྒྲོང་ལ་སོགས་ལམ་དུ་བྱེད། །
དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ནམས་ནི་བྱིན་རྒྱབས་བྲལ་མའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ཏེ་དབང་གི་སྒྲིབས་
སུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆོས་དབང་བཞི་བསྐྱར་བས་ཉམས་ཏྟགས་མཐར་བྱིན་པར་འགྱུར་
ལ། དབང་བརྒལ་ཉམས་བྲིད་རིམ་པར་བསྒྲིམ་དགོས་ཏེ། དེའི་འགག་མདོར་བསྐྱེ་
ན་གནད་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཚུལ་བཞིས་དབང་བཞིའི་དོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དབང་
པོ་རང་ཡན་གསལ་བའི་གནད། སྒྲོན་མ་མི་འགྲུལ་སྒྲོང་པའི་གནད། བྱུང་སེལ་གྱིན་
འཐེན་བདེ་བའི་གནད། སྒྲིབ་མ་རེག་དབྱེར་མེད་པའི་གནད་བཞིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚུལ། དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ། བདེ་བའི་ཚུལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུ་གིས་
བསྐྱར་པའི་བདུ་བཞི་འམ་ཚུལ་བཞི་གནད་དང་འབྲེལ་བར་གཟིར་ཏེ། དབང་བཞིའི་
ཡེ་ཤེས་དང་པོས་གསལ་བ་བྱུང་དབང་།

གཉིས་པས་སྒྲོང་པ་གསལ་དབང་། གསུམ་པས་བདེ་བ་ཤེར་དབང་། བཞི་
པས་ཆོས་ཉིད་བཞི་པའི་དོན་ལམ་དུ་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **མདོར་ན་ཆོས་ཉིད་བྱ་རྩེལ་མེད་པར་འཛོག་ །ལྷགས་འདིའི་**
མཉམ་པར་འཛོག་ཐབས་མདོར་བསྐྱེ་ན། བྱས་གྲོལ། བཞག་གྲོལ། གཅེར་གྲོལ་
གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་དམིགས་གཏད་བྲལ་བའི་གནད་ཟབ་མོས་
ཆོས་ཉིད་བྱ་རྩེལ་མེད་པའི་ངང་དུ་འཛོག་པ་ལ་འདུའོ། །

བཞི་པ་ནི། གནས་ཉམས་མི་གཡོ་མཉམ་ཉིད་ལྟན་གྲུབ་ནི། ཁེམས་གྲོང་
ལམ་གྱི་ཉམས་བཞིར་དགའ་རབ་བཞེད། །ཟབ་མོའི་གནད་དེ་དག་བསྒྲོམས་པས་
ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ཉམས་སྒྲ་ཆོགས་འཆར་ཞིང་མཐར་ཆོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐེ་
གསལ་ཐེ་བརྟན་དུ་འགྱུར། ཉམས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཚད་བཟུང་དུ་མེད་
ཀྱང་སྒྲེ་ཚུལ་རིགས་མཐུན་པའི་དབང་གིས། དང་པོ་གནས་པའི་ཉམས་ཤེས་པ་ཡུལ་
ཕྱིན་མི་འགོ་བ་ཙེ་གཅིག་ཐུན་ཐུབ་པ། གཉིས་པ་མི་གཡོ་བའི་ཉམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ལ་བྱིང་ཆོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ། གསུམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་
འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་པའི་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། ཐེས་ཤེས་སུ་སྒྱུ་
མ་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་འཛིགས་བྲལ་གྱིས་གདེང་ཐོབ་པ། བཞི་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཉམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མཚམས་ལས་འདས་ཤིང་གྲོ་ཟད་ཆོས་ཟད་ལ་སོང་བ་ནི།
སེམས་གྲོང་དག་གི་ལམ་གྱི་ཉམས་བཞི་ཞེས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་དགའ་རབ་ཐོ་རྗེས་
བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་མན་ངག་ཨ་ཉི་ཡོ་གའི་སྒོམ་རིམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་པ་
བསྟན། །རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། མན་ངག་སྟོང་སྟང་ཆོས་ཉིད་ཟད་བྱེད་པའི། ཀ་དག་ཁྲིགས་ཆོད་
ལྷན་གྲུབ་ཐོད་ཀླུ་གཉིས། །འོག་མ་གཉིས་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་བཟང་
ངན་གྱི་ཉོག་པ་རིས་མི་འབྱེད་པར་ཚུལ་བ་བཞིགས་པས་ལ་སྒྲོ་བ་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ཕྱོགས་ནས་བསྐྱབ་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མན་ངག་སྟེའི་སྟོམ་རིམ་ནི། སྟོང་པའི་ངོས་
ནས་ཀ་དག་རིག་པ་སྒྲོས་བྲལ་དུ་གྱུར་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟང་
པའི་ངོས་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་གདོས་བཅས་འོད་གསལ་དུ་དྲངས་པས་སྟང་པའི་ཆོས་
ཉིད་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་རིམ་བཞིན། ཀ་དག་ཁྲིགས་ཆོད་དང་ལྷན་གྲུབ་

ཐོད་ཀྱི་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །ཞེགས་ཚད་དང་། ཐོད་ཀྱི་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གྲོལ་ལུགས་བཞིར་གནས་རང་བྱུང་རིག་པ་ཉིད། །ངོ་འཕྲོད་ཐག་
 ཚོད་གདོང་འཆའ་བོགས་འདོན་དུ། །ནམ་མཁའ་སྐྱུ་སྐྱུགས་ལ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་
 བྱ། །ཡི་གྲོལ་སྒྲང་སྒྲང་བྲལ་བ་ཟུང་འདུག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་སྟོང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་དུ་སྐྱེལ་བའི་གནད་
 ཀྱིས། འཁོར་འདས་གང་དུ་འང་མ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཛོན་སྐྱུ་
 དུ་ཤར་ནས། རང་རིག་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱར་སྐྱིན་པས་གནད་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་
 གནད་ལ་ཐེབ་པའི་མེ་བཙའ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་རང་ངོ་ལ་འཁོར་བའི་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པས་སྲིད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་
 རྒྱ་ཟད་པས་ཡེ་གྲོལ། གཉེན་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཙུངས་པར་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་
 སྐྱུ་ལ་མདུད་རང་ཞིག་པ་བཞིན་འགྲོལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པས་རང་གྲོལ། ཆོགས་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྐྱད་ཅིག་ཉིད་ལ་
 ཐོག་བབ་ཆེན་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲོལ་བས་གཅེར་གྲོལ། དུས་གསུམ་དང་ཤེས་བྱ་
 གང་དུ་འང་མི་གནས་པས་མཐའ་གྲོལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲོལ་ལུགས་ཆེན་པོ་བཞིའི་རང་དུ་
 གནས་པས་རང་གི་རིག་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ལ་ངེས་པ་
 ཉིད་ནས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཟངས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡེ་གདོད་མའི་ཀ་དག་གི་
 གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ད་ལྟ་རང་ཐོག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པས་ངོ་རང་ཐོག་ཏུ་འཕྲོད། ཡུལ་
 ཀྱིས་མ་བརྒྱུད། འཛིན་པས་མ་བསྐྱུད། སྒྲང་གཉེན་མ་ཞུགས་པའི་རིག་པ་དེ་ཉིད་
 ཇི་ལྟར་འདུག་ཀྱང་ཆོས་སྐྱར་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་འདས་པས་ཐག་གཅིག་ཐོག་
 ཏུ་ཆོད། ཅི་སྒྲང་ཅི་ཤར་ཐམས་ཅད་དང་པོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ལ་དུ་བྱུང་། ད་ལྟར་ཆོས་

ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་གནས། མཐར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་རང་ཐིམ་པས་གདིང་གྲོལ་ཐོག་ཏུ་
བཅུལ། དེ་དག་གི་ཐོགས་འདོན་དུ་ཕྱིན་པ་གསང་བའི་ནམ་མཁའ་སྐྱམ་སྐྱུགས་ཀྱི་
གདམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱོར་དུ་བྱུང། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོས་གདོས་བཅས་ཟད་
པའི་ཉེ་རྒྱ་བསྐྱབ། དངོས་གཞི་སྤང་བ་བཞི་ཟད་སར་སྒྲིལ། རྗེས་གནད་ཀྱི་མན་ངག་
གི་སྤང་ལ་བཅུད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **འབྱུང་བཞིའི་སྒྲ་དང་འཁོར་འདས་རུའཁོར་དབྱེ། །སྒྲོ་གསུམ་སྔོན་**
འགྲོ་སྒྲ་ཁྱིད་གསུམ་ལ་བསྐྱབ། །ཐོད་ཀྱལ་བསྒྲོམ་པའི་ཐོག་མར་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཁྱིད་
པ་བྱེད་པ་འབྱུང་བཞིའི་སྒྲ་དོན་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྒྲ་ཐལ་འབྱུར་རྩ་བའི་རྒྱད་ལས།
སྐྱུ་གསུམ་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད། །འབྱུང་བའི་འདོད་ཡོན་གཙོར་བྱས་ཏེ། །མཆོག་
ཏུ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་གི་ སྒྲ་ལ་བསྐྱབ་པས་ངེས་པར་འབྱུང། །ཅིས་སོ། །དེ་ནས་རིག་པ་
སྒྲ་ཁྱིད་པར་བྱེད་པ་འཁོར་འདས་རུའཁོར་འབྱེད་པའི་སྒྲིད་པ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། རང་བྱུང་
བསྟན་པ་བྲུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལས། འདི་ལྟར་ཡང་གསང་དོན་ཉིད་ལ། །འཇུག་པར་
འདོད་པའི་སྐལ་པ་རབ། །སྔོན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི། །མངོན་པར་ཞེན་པ་
བརྒྱུག་པའི་བྱིར། །སྔོན་དུ་སྒྲིད་པ་བརྩམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་
ཁྱིད་པར་བྱེད་པ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་སྒྲ་ཕྱི་དེ་དག་གི་མཐར་ལྷལ་དུ་
དབབ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་ཁྱིད་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པས་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་
བྱང་ཞིང་བར་ཆད་ནི། མཆོག་གི་དགོས་པ་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་གྲོང་དུ་གྲོལ་བ་སྟེ།
འདི་ལ་དགོས་པ་རྣམས་པ་གཉིས། ཐུན་མོང་མཆོག་གི་དབྱེ་བ་བརྟག་ །ཅིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བཅུལ་བ་ལུས་དང་འཁྱིད་པ་དབྱིངས་ཀྱི་གནད། །སྤང་བ་ཡུལ་**
གསུམ་བྱུང་པར་སྒྲོན་མ་བཞིའི། །ལམ་ལས་སྤང་བཞི་ཟད་སར་འཁྱོལ་བར་བྱེད། །

དངོས་གཞི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་ལ། བཅའ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད་
 སྒྲུག་སྒྲུམ་གྱི་འདུག་སྒྲུངས་ལས་མི་གཡོ་བ། འཕྲིད་པ་དབྱིངས་ཀྱི་གནད་སྒྲུག་སྒྲུམ་
 ཀྱི་གཟིགས་སྒྲུངས་ལས་མི་འགྲུལ་བ། སྒྲུང་བ་ཡུལ་གྱི་གནད་དབྱིངས་རིག་མི་འབྲལ་
 ཞིང་རྒྱུད་དལ་བར་སྡོད་པ་སྟེ་གནད་གསུམ་མཐ་ནང་གསེས་སྒྲུ་དབྱེ་བ་དགྲུ་དང་ལྟན་
 པས་ཉམས་སྒྲུ་ལེན་ཞིང་། ཁྱད་པར་སྒྲུང་བ་ཡུལ་ལ་སྒྲོན་མ་བཞིར་དབྱེ་ཞིང་དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལས་སྒྲུང་བ་བཞི་པོ་མཐར་ཐུག་གི་ཟད་སར་འབྱོལ་བར་བྱེད་
 དོ། །དེ་ལ་སྒྲོན་མ་བཞི་ནི། རྒྱུངས་ཞགས་རྩའི་སྒྲོན་མ། རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་
 མ། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི་འཆར་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྟེ། རིག་ཆའི་གདངས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལམ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་
 བྱང་དབྱིངས་ཕྱི་རུ་གསལ་བའི་གདངས་འཆར་བཞི། གསུམ་པ་འཆར་བའི་རྣམ་པ་རྩོལ་
 བྱེད་ཀྱི་རྟེན་དང་། བཞི་པ་ནི་དྲངས་ལ་ཡུལ་མེད་དུ་འཆར་བའི་རིག་ཏོ་ལྟག་མཐོང་གི་
 གནས་ལུགས་མ་ཞོར་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་འང་། རང་ཤར་ལས། བམ་མཁའ་
 སྟོང་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། །བཅོས་མེད་སྒྲོན་མ་རྣམ་པ་བཞི། །མ་འགགས་པ་ཡི་
 དོན་གྱིས་གསལ། །རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ནི། །བམ་མཁའ་སྟོང་པའི་གྲོང་
 དགྱིལ་དུ། །དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་སྒྲུ། །མ་འགགས་འགག་མེད་རྣམ་པར་
 གསལ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲུ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩྭ་ལ་དུ་འཆར། །དེ་ཡང་
 འགོ་དང་འོང་བ་དང་། །འགྲུལ་བ་དང་ནི་འཕྲིག་པའོ། །རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་
 རུ། །བཅུག་སྟེ་རིག་པ་མ་འགྲུལ་ན། །འགྲུར་མེད་རྟོགས་པའི་རབ་ཏུ་བཤད། །ཤེས་
 རབ་རང་བྱུང་སྒྲོན་མ་ནི། །སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་དང་། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་
 སྒྲོན་མ་ནི། །རྩོལ་པ་མེད་པར་ཤར་གྱུར་ན། །རྒྱུངས་ཞགས་རྩའི་སྒྲོན་མ་ཡིས། །དེ་
 ལ་བལྟ་བ་མ་ཡེངས་ན། །མཐར་ཕྱིན་བསྒྲོམ་པའི་ཆོད་དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར།

ལྷག་མཐོང་གི་རིག་པ་དོ་རྩེ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ལ་བལྟས་པས་གོམས་པའི་རིམ་པས་སྤང་བ་
བཞི་རིམ་གྱིས་འབྱོངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་བྱེ། དེ་
ལས་ཐིག་ལེ་སྐྱུ་རུ་སྒྲིན་དུ་ཉི་བ་ཉམས་གོང་འཕེལ་སྒྱུལ་སྒྱུ། སྐྱུ་རུ་སྒྲིན་པ་རིག་པ་ཚད་
ཕེབས་ལོངས་སྒྱུ། དེ་ནས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་དགྱིལ་འཁོར་
དུ་དག་ནས་སྒྲོམ་བཏགས་པའི་ཆོས་སོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛིན་
པ་ཙམ་ཡང་ཟད་པས་ཆོས་སྐྱུའི་སྤང་བ་མཐོང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡིད་དཔྱོད་འཛིན་པའི་མཐའ་ལས་འདས། །ཉམས་
སྤང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིས། །འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་རྒྱབ་པ་དང་། བར་དོའི་ཡེ་ཤེས་
མངོན་དུ་བྱེད། །རིག་པ་ཚད་ཕེབས་སྤང་བ་ཡིས། །སྐྱུ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ལམ་
སྤང་འདས། །ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྤང་བ་ཡིས། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་
ཐག་ཆད། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྟོན་གསུམ་ཚད་བཟུང་ཐོབ་གསུམ་གཟེར་བྱ་གདབ། །གདིང་
བཞིའི་གྲོལ་ཚད་བསྟན་པས་ལ་སྒྲོའོ།** །སྤང་བཞི་ཚད་ལ་ཕེབས་པའི་གྲོགས་སམ་
རྒྱབ་བཏེན་དུ། ལུས་ཀྱི་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་གྱི་གནད་གཟེར། ངག་གི་མི་འགྲུལ་བ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གསལ། སེམས་ཀྱི་མི་མགྲུལ་བ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བཅུད་དུ་སྒྲིན་
པ་སྟེ་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་ལ་གཞི་བཅའ། ལུས་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་བུལ།
རྒྱུད་གི་སྟོན་པ་གསུམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚད་བཟུང་། སྤང་བའི་སྟོན་པ་གསུམ་གྱིས་མི་
ལྷོག་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་ལ་ཚད་བཟུང་སྟེ་ཉམས་ལེན་ཚད་དུ་བྱིན་
པ་ན། སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་གཞན་དོན་དངོས་སུ་བྱེད། འཇུག་པ་ལ་རང་
དབང་ཐོབ་པས་ཟག་བཅས་མི་སྤང་བར་འཚང་རྒྱ། རྒྱུ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་
པས་ཁམས་གསུམ་དུ་ལྷོག་མི་སྟོན་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱི་གཟེར་བྱས་གདབ་པས་

རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དེར་གོམས་པ་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པས་གདིང་བཞི་ཐོབ། དེ་
ལ་མར་གྱི་གདིང་གཉིས་ནི། དཔྱལ་བ་ཚ་གྲང་གི་སྒྲིག་བསྐྱེལ་ལའང་བག་ཚ་བ་མེད་
པའི་གདིང་། ལམོར་བའི་བདེ་སྒྲིག་ལ་ལམོར་གྱིས་དོགས་པ་མེད་པའི་གདིང་། ཡར་
གྱི་གདིང་གཉིས་ནི། བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་ཀྱང་རེ་བ་མེད་པའི་གདིང་། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བོད་མེད་པའི་གདིང་སྟེ། དེ་ལྟར་གདིང་བཞི་གྲོལ་ཆད་དུ་
བསྟན་པས་ལ་སྒྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཀའ་གདམས་པའི་སྒྲོམ་རིམ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། གཞུང་གདམས་
གྱི་ཉམས་ལེན་སྒྱིར་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་མན་ངག་ལུགས་བྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ལུགས་
གསུམ་གཅིག་དྲིལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཀའ་གདམས་སྒྱིར་ནི་ལྟ་བཞི་སྟེ་སྟོད་གསུམ། **༼བསྐྱབ་གསུམ་
ཉམས་ལེན༽** ༼ཅིས་པ་སྟེ། ས་སྟེང་གྲགས་པས་ཁྱབ་པའི་མཚན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་
རྩི་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་བཀའ་བརྒྱད་བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཆའི་ལུགས་སྒྱིར་
ནི། བསྟན་པའི་བདག་པོ་བྱུང་པ། དུམས་སྟིང་རྗེའི་བདག་པོ་སྒྱུན་རས་གཟིགས།
ཕྱིའི་བར་ཆད་སེལ་བ་སྒྲོན་མ། རང་གི་བར་ཆད་སེལ་བ་མི་གཡོ་བ་སྟེ་ལྟ་བཞིའི་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྫོགས་རིམ་ཡང་དང་པོའི་ལྟ་བྱིད། གཉིས་
པའི་སྟིང་རྗེ་མཁའ་ཁྱབ། གསུམ་པར་རྗེས་བྲན་ལ། བཞི་པར་བྱན་མོང་དང་ཁྱད་
པར་གྱི་ཆོས་དྲུག་རྣམས་དང་། རྫོད་བྱེད་འདུལ་མདོ་མདོན་པའི་སྟེ་སྟོད་གསུམ།
བརྗོད་བྱ་ཆུལ་ཁྲིམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་སྟེ་ལྟག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཆོག་ཙམ་
མ་ཡིན་པར་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལས་ཇི་སྟོན་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་
ལེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཁྱད་པར་མན་ངག་ལུགས།** **༼སྒྲོམ་ལྟ་སྒྲིགས་སྟིང་རྗེ་སྟོད་ཉིད་**

དེ། རྗེས་དྲན་ལྷ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། འོན་དམ་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་ལམ་
དུ་བྱེད། །བཀའ་གདམས་ལུགས་སྒོལ་གསུམ་ལས་ཁྱད་པར་སྤྲུལ་བ་ནས་བརྒྱད་
པའི་མན་ངག་ལུགས་སྒོལ་འཛིན་པ་རྣམས་ནི། རྒྱལ་བ་འབྲོམ་ལ་རྗེ་བཙུན་སྒོལ་
མས། རྒྱབས་གནས་སྤྲུལ་དྲན་པར་མཛོད། །ལུས་ནི་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ཏེ། །ངག་
གིས་བརྒྱས་བཅོད་རྒྱན་དུ་མཛོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་མར་སོམས། །སེམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་སྟོང་པར་དབྱེད། །ལྷ་པོ་འདི་ཡི་རྒྱ་བར་ནས། །དགེ་ཅ་ཐམས་ཅད་
དག་པར་མཛོད། །ཅིས་གདམས་པའི་དོན་སྤྲུལ། ལྷ། རྣམས། སྟོང་རྗེ། སྟོང་པ་
ཉིད་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལྷ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཙུན་ལྷ། འོན་དམ་ཐིག་
ལེ་གཅིག་སྟེ་བསྐྱམས་པས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་ལམ་དུ་བྱེད་དོ། །དེའང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་
ལེ་བཙུན་ལྷ་ནི། ཉེན་སྟོང་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལྷ། བཞེན་པ་བཅུད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་ལྷ་འི་ཐིག་ལེ་
དྲུག་ཅུ་བརྒྱད་སྤྲུལ་མའི་ཐིག་ལེ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། གདམས་པའི་ཚུལ་སྒྱུར་བཤད། ལམ་གྱི་རིམ་པ་བྱེ་བྲག་
དུ་སྒྲོས། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་འདུ་ཚུལ་བསྟན། །ཁྱད་པར་གྱི་ཡན་ལག་ཁར་བྱུང་དུ་
བཅོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུགས་གསུམ་གཅིག་དྲིལ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ། །ཆེ་བ་བཞི་
ལྷན་ཅུ་བ་བཞེས་གཉིན་བསྟན། །གཞུང་གདམས་མན་ངག་གི་ལུགས་གསུམ་གྱི་
ཉམས་ལེན་གཅིག་དུ་དྲིལ་བ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པར་འདུ་ཞིང་། དེའི་
ཉམས་ལེན་གྱི་ཅུ་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། དེ་ཉིད་སོ་
སོ་སྒྲུ་བོས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་མངོན་ཏྟག་རྒྱན་ལས། ཉན་
ཐོས་ནི་བ་འཛོལ་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མན་ངག་རྣམས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་

དྲིལ་བའོ། །གདམས་ངག་འདིའི་གཞུང་མཛད་པ་པོ་གངས་ཅན་ལྷ་ཅིག་དཔལ་ལྗོངས་
 རྩེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་
 སུ་རྩོགས་པའི་རྩ་བ་ལྷ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཉིད་ཡིན། གཞུང་འདི་ནི་
 ལུགས་སྒྲོལ་འདི་ཉིད་འཛིན་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྷན་པར་
 གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་
 གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཏུ་སྟོན་པས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་ཏུ་
 རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་དང་། མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཆོས་སུ་བྱས།
 ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གཞན་དུ་འཛོལ་བའི་ཆོས་སྟོང་གི་ལས་གསོག་མི་དགོས་པར།
 འདིའི་ལམ་གྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདམས་ངག་
 ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ་དང་། དམ་པའི་མན་ངག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
 པ་མཐའ་དག་བདེ་བླག་ཏུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཁ་ཅིག་ལ་སྟོབ་
 དགོས་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་སྟོབ་མི་དགོས་སོ་སྟུམ་པའི་སྟོ་གྲོས་ངན་པ་ལྷོག་སྟེ་དངོས་དང་
 བརྒྱད་ནས་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སྟོན་པས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཁོ་ནར་གོ་སྟེ་ཉེས་
 སྟོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བའོ། །དེ་ལྷ་བུའི་ཆོས་རྒྱལ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་
 བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ། སྒྲིས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་འཇུག་དོགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་བྱིན་
 ཆད་ལམ་སྒོལ་ཆེན་པོ་འདིར་འཇུག་དགོས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཆོས་འདིར་འཇུག་ཅིང་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདེ་ལགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་
 གནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟན་དགོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱལ་བྱང་ཟད་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྲིས་བུ་རྒྱུད་དང་བྱུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ལ་བསྐྱབ་པ།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ལ་བསྐྱབ་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ལམ་རིམ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དལ་འབྱོར་མི་རྟག་རན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས། །རང་ཉིད་ཐར་**
འདོད་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཆོས་བརྒྱད་རང་གྲོ་ལ་དད་པ་རྣམ་པར་དག། །
སྐྱེས་བུ་རྩེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྐྱོམ། །དགེ་བའི་བཤེན་གཉིན་ལས་གདམས་ངག་
ཐོབ་སྟེ་ལམ་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་ཐོག་མར། དལ་བ་ལ་སྤྱིང་པོ་ལེན་འདོད་བཅོས་མ་མིན་
པ་སྐྱེས་ན་རེས་སྐྱབ་པ་ལ་ནང་ནས་བསྐྱལ་བས། དེ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དལ་བ་བརྒྱད།
འབྱོར་པ་བརྩུ་དང་ལྷན་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་དཀར་བའི་ཚུལ་རྒྱ་དང་དཔེ་དང་
གྲངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱོམ། དེ་ནས་ཆེ་འདི་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲོ་མ་ལོག་ན་འཛིག་
རྟེན་བྱི་མ་ལ་དོན་གཉིར་དག་པོ་མི་འབྱུང་བས། ལུས་ཐོབ་པ་རིང་དུ་མི་སྤྱད་པའི་མི་
རྟག་པ། ཤི་ནས་རན་འགྲོར་འབྱམས་ཚུལ་སྐྱོམ་པ་ལ་འབད། དེའི་ཆེ་རན་སོང་གི་
སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་འཛིགས་ཏེ་དེ་ལས་རང་ཉིད་ཐར་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་རྣལ་མ་སྐྱེ་བ་
ན། སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་སྐྱོབ་བྱས་པའི་སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱིང་
ཐག་པ་ནས་རེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་མ་པ་ཐུན་མོང་བ་ལ་གནས་པས།
སར་ཆེ་འདི་དོན་གཉིར་བཅོས་མིན་དུ་ཡོད་ལ་འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་དོན་གཉིར་ཆོག་ཙམ་
དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གོ་འཕྲིམ་ཏེ་བྱི་མ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉིར་ལ་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ཞར་བྱུང་
ཙམ་དུ་སོང་ནས། རྟེན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་མ་རྟེན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སོགས་འཛིག་རྟེན་
ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་རང་སར་གྲོ་ལ། དང་པོའི་དད་པ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་
སྐྱེས་བུ་རྩེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཐོག་མར་དེ་ཉིད་རྒྱད་ལ་འགྲོ་རེས་སུ་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་། །དེ་རྒྱུ་**

ལས་ཉོན་སྒྲུང་འདོད་བཅོས་མིན་སྒྲོམ། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་ངེས་འབྱུང་རྣམ་པར་དག། །
 སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྒྲོམ། །གོང་མ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་
 པར་དགར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྒྲོ་དུ་མ་
 བས་བསྐྱེད་ལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། དགེ་མི་དགའི་འཇུག་ལྟོག་ལ་འབད་ཅིང་སྟོབས་
 བཞིའི་ལམ་ཏུ་རྒྱུན་དུ་ལྷགས། དེ་ནས་འཁོར་བ་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ཡང་
 བས་ཡང་དུ་བསམ་པས་དེའི་ཉེས་པ་མཐོང་། འཁོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་
 ཉོན་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སྒྲོང་འདོད་བཅོས་མིན་གྱི་སྒྲོམ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར། དེའི་
 ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་རང་གིས་གང་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་
 པར་བསྐྱུང་། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་དེའི་རྒྱས་དེ་ལས་ངེས་
 པ་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བཅོས་མིན་དུ་སྒྲེ། དེ་ཡིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྒྲིམ་
 བུ་འབྲིང་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་བསྒྲོམ་
 པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མ་གྲུང་འགོ་ལ་བྱམས་དང་སྟིང་རྩེ་ཆེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཕྱིན་དུག་བསྐྱེད་བཞི་ཡིས། །རང་གཞན་དོན་སྒྲོད་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག། །
 སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྒྲོམ། །སྒྲུ་མ་དེས་ཀྱང་ཚོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་སངས་
 རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་རིམ་པ་གསུམ་པ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་ཏེ། དེ་འང་རང་སྲིད་
 མཚོར་ལྟར་བ་ཅི་འདྲ་བར་མ་གྲུང་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར་སོང་བ་ཡིད་
 ལ་བྱས་ཏེ་བྱམས་སྟིང་རྩེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཅི་སྒྲེ་ལ་
 འབད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཕྱིན་དུག་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་སྤང་མེད་པའི་ཐོག་བྱེད་
 པ་དང་འདྲ་བས་སོ། །དེ་ལ་ཁྱོད་བའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་སྒྲིམ་པ་ན། སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚོ་གས་བཟུང་ལ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབད་དེ་སྒྲོན་སེམས་ཅི་བརྟན་

བྱ། དེ་ནས་སྒྱུད་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་རྣམས་མཉན་ལ། རྟོག་འཕྲུག་གི་མཚམས་རྣམས་
 ཤེས་པ་དང་དེ་ལ་སྒྲོབ་འདོད་བསྐྱེད། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འཕྲུག་སྒོམ་ཆོ་གས་བཟུང་ལ།
 རང་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་བྱིན་དུག་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་བསྐྱེད་བཞི་སོགས་ལ་བསྐྱབ་བ།
 ཁྱད་པར་དུ་རྩ་ལྗུང་ལ་སྒྲོག་བསྒྲོས་བྱ། ཟག་པ་རྒྱུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་
 མ་གོས་པ་ལ་འབད། གོས་ནའང་ཕྱིར་བཅོས་ལ་འབད་དོ། །དེ་ནས་པར་བྱིན་ཐ་
 མ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པས། བསམ་གཏན་སྒྲིད་ལུགས་ལ་མཁས་
 པ་བྱས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་
 ཅི་སྐྱེ་བྱ་སྐྱེ་རྟེན་པ་དང་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་སྒྲིང་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱེད་
 དོ། །དེ་འབྲུ་བའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་ཞི་ལྷག་གི་མིང་བཏགས་པ་
 ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལས་ཟུར་པ་ཞིག་མེད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ནང་དུ་དེ་དག་འོང་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པས་རང་དང་གཞན་
 ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་རྟག་ཏུ་སྒྱུད། ལྷག་པའི་བསམ་པ་གཡོ་མེད་པར་རྣམ་པར་དག་
 ཅིང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་དོན་འདི་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་
 པོས་བསྒྲོམ་པའོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བ་ལམ་འོག་མ་སྒྲོམ་གྱིན་གོང་མ་
 ཐོབ་འདོད་ཆེར་འགོ་བ་དང་། གོང་མ་མཉན་པ་ན་འོག་མ་བསྐྱབ་འདོད་ཇེ་ཆེར་འགོ་
 བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་རྣམས་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཡང་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་དབྱུང་པར་བྱས་
 བས་སྒོ་ཆ་མཉམ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་བཤེན་གཉིན་ལ་གུས་པ་
 རྒྱུད་པར་སྤང་ན་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཆད་པས་བསྐྱེན་ཚུལ་ལ་འབད། དེ་བཞིན་
 དུ་རྒྱུབ་པ་ལ་སྒྲོ་བྱུགས་རྒྱུད་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོར་དང་། ཆེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ཆེར་
 སོང་ན་མི་རྟག་པ་དང་ངན་འགོའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ། །ཁས་
 གཏུངས་པའི་བཅས་མཚམས་ལས་གཡེལ་བར་སྤང་ན་ལས་འབྲས་སྒྲོམ་པ་ལ་གཙོ་

བོར་བྱ། འཁོར་ལ་སྒྲོམ་གསུང་ན་ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་འཁོར་བའི་
 ཉེས་དམིགས་བསམ། ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་གསུང་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་བ་འཆད་པ་སྒྲོམ་སེམས་སྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྱུར། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྒྲོམ་
 པ་སྤངས་ནས་སྒྲོད་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ན་མཆོན་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་བྱུགས་དྲག་པར་སྒྲིབ་
 བ་མཆོན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཞིག་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་
 རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་ཉིད་ལ་སྒྱུར། སེམས་དམིགས་པ་ལ་མི་སྒྲོད་པར་རྣམ་གཡང་གི་
 དབྱེད་ཀྱང་པར་སྒྲིབ་ན་རྩེ་གཅིག་པའི་གནས་ཆ་ལ་གཙོ་བོར་སྒྱུར་བར་གོང་མ་རྣམས་
 གསུངས་ཏེ། དེས་མཆོན་ནས་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ལ། མདོར་
 བ་སྒྲོགས་རེ་བར་མ་སོང་བར་རྒྱད་དགེ་བའི་སྒྲོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བཀོལ་རུང་ཞིག་
 དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལམ་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། **མདོན་མཐོ་ངེས་**
ལེགས་ཐེག་ཆེན་ལས་བརྒྱམས་པའི། **ཁག་འརྒྱམས་རིམ་གསུམ་ལམ་འདིར་འདུ་**
བར་བཞེད། **ཁངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པའི་དོན་ནི་**
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། བརྒྱུ་བ་བྱའི་དོན་ལ་གཉིས་
 ཏེ་གནས་སྐྱབས་མདོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་སོ། །དང་བོ་རྒྱུ་བ་པ་ལས་
 བརྒྱམས་ཏེ་རི་སྒྲིད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་བྱ་དངོས་སམ་ཆུང་བྱ་དང་
 ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྒྲོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྒྲིས་བྱ་ཆུང་བྱ་བྱེད་པར་ནི་ཆོ་འདི་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་
 བྱེད་པར་ཆོ་བྱི་མའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཐུན་ཆོགས་དོན་དུ་གཉིས་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་རྣམས་རྒྱུ་བ་
 པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། ཁག་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །
 འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། ཁང་ཉིད་དོན་དུ་གཉིས་བྱེད་པ། ཁེ་ནི་སྒྲིས་བྱ་
 ཐ་མར་ཤེས། ཞེས་སོ། ཁངས་ལེགས་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་གྱི་

ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའོ། །དེ་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་
 རི་སྟེང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་དངོས་སམ་དེ་དང་བུན་མོང་བའི་ཆོས་
 སྒོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་ནི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་པ་ལས་
 གྲོལ་བའི་ཐར་པ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཐབས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་
 འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྦྱོན་ལས། སྟོན་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །
 སྟོན་པའི་ལས་ལས་ལྟོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྦྱེས་
 བྱ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་མཁུན་རྒྱབ་པའི་ཐབས་ནི་གཉིས་
 ཏེ། གསང་སྤྲུགས་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་སྒོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་
 སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་བྱར་
 བྱས་ཏེ་ཕྱིན་དུག་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྦྱོན་
 ལས། རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ཀྱན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད། །སྦྱེས་བྱ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་སྦྱེས་བྱ་དེས་བྱང་རྒྱུ་རྒྱབ་པའི་ཐབས་ལ་པར་ཕྱིན་དང་སྤྲུགས་གཉིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིར་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 བསྐྱེད་བ་དང་མཛོད་འགྲེལ་སོགས་མང་པོར་གསུངས་སོ། །སྦྱེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཆོ་འདི་
 ལྟར་ལེན་པ་དང་ཕྱི་མ་ལྟར་ལེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། དེའང་
 མཛོད་མཐོན་ཐབས་མ་ཞོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་གཟུང་ངོ། །དེས་ན་ལེགས་པར་
 གསུངས་པའི་བཀའ་ཐིམ་སྟེང་པ་རྣམས་གང་ཟག་གི་སྒྲོའི་རིམ་པ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་
 ལམ་འདིར་འདུ་བར་བཞེད་དོ། །འདིར་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་དུ་གཞན་གཉིས་གྱི་ལམ་ཡང་འདུ་བས་དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཡན་

ལག་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས། དེས་ན་འདིར་ནི་སྤྱིད་པའི་
 བདེ་བ་ཙམ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་དུ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཙམ་རང་
 དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དུ་འབྲིང་བ་མིན་གྱི་དེ་གཉིས་དང་
 ཐུན་མོང་བའི་ལམ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འབྲིང་པའི་སློན་འགྲོར་བྱས་
 བས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་སློང་བའི་ཡན་ལག་དུ་བྱེད་པས་ལམ་ལ་ཐུན་མོང་དང་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་རིམ་ཁོ་ནར་བྱས་པས་ཚོག་གོ་སྟམ་ན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བྲིད་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། །འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་
 བའི་སློ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆི་བའི་ར་རྒྱལ་གཞིམ་པ་
 དང་། སློ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ལ་ཕན་ཆེ་བའོ། །སློ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པའང་།
 མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ་གྱིས། དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། བྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་
 འབྱུང་བ། །གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་ནས། །རིམ་གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པ་
 འོང་། ཞེས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འབྲིང་པར་གསུངས་པ་
 དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཀྱང་། ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི། རིམ་
 གྱིས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱིས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་སྤྱི་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། སྤྱི་བའི་གདམས་
 ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་འབྲིང་དང་
 ལྷན་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་བསྟན་པ་འབྲིང་དང་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་
 བསྟན་པ་འབྲིང་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
 པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོན་ཅིང་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱ་བ་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་སྤྱོད་པ་གོ་རིམ་དུ་

འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་སྤྱོད་བསྐྱུས་སྒྲོན་
མེར་སྒོན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་སྤྱངས་ནས། དེ་ནས་སྒྲགས་ལ་འཇུག་
ཚུལ་རིམ་ཅན་དགོས་པར་བསྒྲུབས་ཤིང་། དེའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་པོའི་
ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། **སྒྲིང་རྩེའི་བོགས་འདོན་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ཡི། །སྒྲོ་སྒྱུར་
རིགས་ཀྱང་བྱད་པར་ཡན་ལག་གོ། །**ལམ་རིམ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་
པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བའི་བསྒྲུལ་བྱ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ལྱབ་ཀྱི་སེམས་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བོགས་འདོན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་གདམས་ངག་སྒྲོ་སྒྱུར་གི་རིགས་
རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རྩོམ་གྱི་ཞལ་ནས་བྱོན་པའི་གདམས་བྲིད་རྣམས་
ཀྱང་བྱང་ལྱབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྱད་པར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོ་སྒྱུར་ནི་
སྤྱོད་འཇུག་དང་བསྐྱབ་བཅུས་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་བཅུད་རྩོམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་
གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་གཞུང་ཉིད་གྲགས་ཆེ་བ་སྟེ། སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཉམས་མཛད་
པའི་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ་དང་མུ་བྱ་དུག་འཛོམས། བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བདག་
འཛིན་འཛོམས་པ་དོ་རྩེའི་སྒྲུ། གསེར་གྲིང་པའི་རྟོག་པ་འབྱར་འཛོམས་དང་ལམ་ཁྱེར་
གྱི་ཆོས་བཙུང་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཉམས་བྲིད་དུ་བསྐྱུས་པ། བྱ་འཆད་ཀ་བ་ཡོ་
ཤེས་དོ་རྩེས་དོན་ཆོན་བདུན་དུ་བསྐྱུས་པ་སོགས་དང་། གདམས་བྲིད་གཞན་བསྐྱུས་
རིམ་ཆེན་མོ། བཀའ་གདམས་སྟོག་བྲིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོམ་རིམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆེ་བ་
བརྗོད་པས་མཆོམས་སྒྱུར། བསྒྲོམ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲན་བརྒྱད་ཚད་མ་བའི་ལྷན་གསུང་ངག་མཆོག་ །དབྱེས་པ་དོ་**

རྗེ་འོ་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་གྱི་རྩུ་པས་ཐུགས་
 ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་མན་ངག་གི་གཞུང་དུ་བསྐྱེབས་པ་སྟན་བརྒྱུད་ཚད་མ་བཞི་དང་
 ལྷན་པའི་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་འདི་ཉིད་ནི། རྒྱུད་འདི་
 སྒྲོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚུད་པ་དང་བལ་བའི་ལམ་སློལ་ཆེན་པོ་ཉི་ལྔ་ལྟར་
 གྲགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་གདམས་སྒྲོར་ལ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པའི་པོད་སེར་
 མ་སོགས་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྦྱིས་བུ་མང་པོའི་བཤད་སློལ་དང་ཡིག་ཆའི་རྣམ་
 གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྤྲང་ཡང་། །རྗེ་ས་ཆེན་གྱིས། སྦྱར་ཨ་སེང་ལ་གདམས་
 པའི་དོན་བསྐྱུས་འདི་ཉིད་པོད་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ཅུ་བ་ལྟ་བུར་སྤྲང་བས།
 སྐབས་འདིར་ཡང་གཙོ་བོར་གཞུང་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་གནད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དྲིལ་བའི་
 བསྐྱུས་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྟན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། **ཐོག་མར་འཁོར་འདས་**
བྱུང་མོང་གི་ལམ་བསྟན་པ། །འཁོར་ལོ་མཆམ་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསྟན་པ།
 ཉམས་སུ་བྲངས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྟོག་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། །མདོར་བསྟན། །རྒྱས་བཤད་དོ། །
 དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་འཁོར་འདས་བྱུང་མོང་ལམ་ལ་ལྷ། །ཞེས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ལྷ། སྤང་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ། རྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ།
 ཚད་མ་བཞིར་བསྟན་པའི་ལམ། སྟན་བརྒྱུད་བཞིར་བསྟན་པའི་ལམ། རྟེན་འབྲེལ་
 ལྟར་བསྟན་པའི་ལམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། **མ་དག་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་དང་དག་པ་ཡི།** །སྤང་བ་གསུམ་གྱིས་
ལམ་གྱི་གཞི་བཅས་ཏེ། །དེ་ལ་སྤང་བ་གསུམ་ནི་མ་དག་པའི་སྤང་བ། རྣལ་འབྱོར་
 ཉམས་ཀྱི་སྤང་བ། །དག་པའི་སྤང་བའོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་འང་སྤང་བ་དེའི་རྒྱ་གང་ཡིན་

པ། དེ་འཆར་བའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པ། ལྷང་བ་རང་གི་ངོ་བ་གང་ཡིན་པ་གསུམ་
 གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེས་ལམ་གྱི་གཞི་བཅའ་སྟེ། དེའང་མ་དག་པའི་ལྷང་བས་
 ད་ཀྱི་བ་ལ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། ལས་རྒྱ་འབྲས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་སྒོམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་བྱམ་མོང་བའི་ལམ་ཆོད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཉམས་གྱི་ལྷང་བས་ད་ཀྱི་བ་ལ། ལྷལ་འབྱོར་པ་ལ་བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་མིན་
 པ་གཉིས་ལས། བྱམ་མོང་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱམ་མོང་གི་ཉམས་རྣམས་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་
 སྒྲིམ་སུ་བསྒོམ་པ་ནི། དུམས་པ། སྟིང་རྩེ། དུང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྒོམ་པ་གསུམ་ཡིན་
 ལ། བྱམ་མོང་མིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྲིའགྱུར་གྱི་ཉམས་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་
 སུ་སྒོམ་པ་ནི། རང་ཉིད་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལབ་ཟམ་མོ་ལ་ཞུགས་ནས་བསྒོམས་པས་
 ཉམས་གྱི་ལྷང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྒྲིའགྱུར་ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔར་འདུས་པར་ཤེས་
 པས་སྒྲིམ་པ་ཆོད་པར་བྱས་ནས་ནམ་ཞིག་དེ་དག་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་སོ་སོར་ངོ་ཤེས་པའི་སྒོ་
 བས་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྒྱོང་བའོ། །དག་པའི་ལྷང་བས་ད་ཀྱི་བ་ནི། ལྷུ་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་
 འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་དྲན་པར་བྱས་
 ལ་ངས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་སྟེ་ལྷུ་ལྟོ་བ་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་ནས་
 སྒོམ་པ་སྟེ། མདོར་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པས་རྒྱད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་དོ་རྩེ་
 ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སྟོད་རུང་དུ་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་གཞི་བཅའ་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ལྷང་
 གསུམ་གྱི་ལམ་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་དང་བྱམ་མོང་བའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱད་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་ནི། **།རྒྱ་རྒྱུད་འཁོར་འདས་དབྱེར་**
མེད་ལྟ་བུ་སྒྱོང་། །**ཐབས་རྒྱུད་དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་ཟབ་ལམ་བསྒོམ།** །**འབྲས་རྒྱུད་**
སྒྲུ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་འཆར། །**ཉམས་ལེན་མ་ལུས་རྒྱུད་གསུམ་དག་གིས་ཤེས།** །
ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྱོང་བ། །**ལུས་ཐབས་རྒྱུད་ལ་**

དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྒྲོམ་པ། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱུ་ལྷ་ཡི་
 ཤེས་ལྷའི་ཡོན་ཏན་འཆར་བ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉམས་ལེན་མ་ལུས་པ་གཞི་ལམ་
 འབྲས་བུའི་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཐོག་མར་རྒྱ་རྒྱུད་ནི། ལར་ཕྱིན་
 ཐེག་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཤིང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་པ་དག་ལྟར་དུ་འཆར་རྒྱ་བའི་
 ལམ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐལ་པ་བདག་ལ་མེད་
 དམ་སྟམ་ན་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱ་རིགས་སྤང་བྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས། །གང་ཟག་རྣམ་པ་
 བཞིར་ནི་འདོད། །ཅིས་པ་ལྟར། སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་བའི་གཤེགས་
 སྟོང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྲུབ་ཉེ་བ་ལ་དགོངས་ཉེ་ཁ་དོག་དང་
 དབྱིབས་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་རིགས་སུ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཤས་ཆེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་
 རིགས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་སྐལ་དམན་རིམ་འདུག་དང་སྐལ་
 ལྷན་ཅིག་ཅར་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་གཉིས་ཀའང་མཐར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཉམས་སུ་
 ལེན་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟམ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནོ། །ཐབས་
 རྒྱུད་ནི། དེ་ནས་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་གོ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྒྲོམ་པའོ། །
 འབྲས་རྒྱུད་ནི། མཐར་འབྲས་བུ་སྐྱུ་ལྷ་ཡི་ཤེས་ལྷ་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་ལམ་
 འབྲས་གསུམ་གྱིས་ནི་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མ་ལུས་པ་ཤེས་ཉེ་དེར་མ་འདུས་
 པའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིམ་
 གཉིས་ལ་བཞག་པ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ནས་ལམ་སྒྲོམ་པའི་
 སྟོན་རུང་དུ་བྱས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་དང་། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་ནི་ཐབས་རྒྱུད་དང་།
 དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱུ་ལྷ་འགྲུབ་པ་ནི་འབྲས་རྒྱུད་དོ། །

གསུམ་པ་ཚད་མ་བཞིར་བསྟན་པ་ནི། **ལུང་དང་ལོ་རྒྱུ་མན་དག་ཉམས་ཁྱོང་**

གི་ཚད་མ། ཞེས་པ་ལ། སྒྲོས་པ་གཙོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་དགོས་ཏེ། དེའང་ཚད་
མ་བཞི་ནི། སྒྲ་སྒྱུར་ལས། བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་སྒྲོབ་དཔོན་དང་། ལུང་གི་རྗེས་
འབྲང་དེ་ཉིད་རིག གསང་དོན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡང་། གཅིག་ལས་གཅིག་བརྒྱད་
ཤེས་པར་བྱ། སྒྲ་མ་རབ་ཀྱི་ཞལ་ལས་སྒྲ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་
ན་ཐོག་མར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཡང་དག་པ་ལུང་གི་ཚད་མ་འབྲུང་བས་
ལུང་ཚད་མ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་འབྲུང་བས་དངོས་པོའི་མཐའ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚད་མ། དེ་དག་གི་གདམས་ངག་སྒྲ་མས་སྟོན་པས་
སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ཚད་མ། དེས་བསྟན་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་
སྒྲ་དགོས་པས་གོང་གི་ཚད་མ་གསུམ་ག་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་འབྱོར་
བདག་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་སྦྱང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཚད་མ་འབྲུང་ངོ་། འདྲ་དག་ཀྱང་ཉམས་
སུ་སྒྲ་དཔའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་མར་སྒྲ་མ་ཚད་མ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་
གྱིས། ཐོག་མར་སྒྲ་མ་ཚད་མར་བྱ་བ་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་ཚུད་ཚུད་དུ་བསྒྲེལ་ལ།
ཞེས་པས་སོ། འདྲ་ནས་སྒྲ་མ་དེས་བསྟན་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཉམས་སྦྱང་
ཚད་མ། དེ་དག་རྣམས་འབྱོར་དབང་ལྷག་གི་དགོངས་པར་སྒྲུབ་པ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ།
དེའང་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྒྲུབ་པ་ལུང་ཚད་མའོ། །
ཚད་མ་བཞིའི་ངོ་བོ་ནི། རང་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྦྱེས་པས་གཞན་གྱིས་
མོས་པ་དབྱོག་པར་མི་རུས་པའོ། འདྲ་སྒྲོས་པ་གཙོད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ནང་
ནས་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་རིགས་དྲུག་གི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རིགས་དྲུག་གཉིས།
གཞན་ཡང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཉམས་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་བཞིས་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་ཚུལ་གཞུང་བཤད་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་སྟན་བརྒྱུད་བཞིར་བསྟན་པའི་ལམ་ནི། **སྟན་བརྒྱུད་བཞི་ཡིས་སྒྲོས་པ་**

གཙོད། །གདམས་ངག་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚད་མ་བཞི་དང་
སྟན་བརྒྱད་བཞིའི་སྒྲོན་མ་གཙོད་པར་གསུངས་པའི་སྟན་བརྒྱད་བཞི་ནི། དབང་གི་ཚུ་
བོ་མ་རྩལ་པ། བྱིན་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱད་པ་མ་ཉམས་པ། གདམས་ངག་གི་སྐད་མ་ལོག་པ།
མོས་གྲུས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཚིམས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་བཞིའི་དང་པོ་ལ་རྒྱ་དུས་དང་། ལམ་
དུས་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་དབང་གི་ཚུ་བོ་མ་རྩལ་པ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསང་སྤྲུགས་མཐའ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་ཉམས་སུ་སྒྲང་
བའི་མཐའ་ཅན། ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་མཐའ་ཅན། བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བའི་མཐའ་
ཅན། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཅན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདུ་ལུགས་གསུམ་གྱི་ཁམས་འདུས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་པོས་རྟེན་པ་
སོགས་བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འཛིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་སྒྱེས་པ་
ན། ཟམ་འབྲང་དོག་མོ་སོགས་བགོད་པར་དཀའ་བ་ཡང་ལམ་ཡིན་པ་ལྟར་རང་གི་
ལམ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉམས་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་མས་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར་
ཐོག་རྒྱ་བབས་པས་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྱེས་ཏེ་སྒྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྱུག་པའོ། །དེས་སྒྲོས་པ་གཙོད་པའི་ཚུལ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་
པའི་རྒྱད་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་དག་ཀྱང་སྟན་བརྒྱད་བཞི་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཀྱི་
བཞི་པོ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཆང་ཡང་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་མ་གོང་མའི་སྟན་བརྒྱད་ལ་རག་ལས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

ལྷ་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལྷར་བསྟན་པའི་ལམ་ནི། **ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཉིད་མཐར་**
ཐུག་གི། **རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་ཡིས་ལམ་གྱི་ས་མཚམས་བཅད།** **རྟེན་འབྲེལ་ལའང་ལྷ་**

ཡོད་པའི་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་རྒྱུ་ལོག་དང་མཐོང་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་རགས་
 པ་སྒྲུང་བའོ། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཕྱིའི་ཡི་གའི་པོ་ཕྱང་རྣམས་སུ་རྒྱུང་སེམས་
 གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའོ། གསང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ལམ་དུ་ཁམས་བདུད་རྩིའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་དགྱིལ་འཁོར་བཞི་མངོན་དུ་གྱུར་
 པའོ། རྟེན་པོ་ནི་དགྱིལ་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་གྱི་ཕྱི་རྟགས་ཐིག་ལེ་
 ལ་འཆར། རང་རྟགས་རྒྱུང་ལ་འཆར། རྟེན་པོ་ནི་དགྱིལ་རྟགས་ཡོན་ཏན་སེམས་ལ་
 འཆར་བའོ། མཐར་ཐུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ས་བཅུ་གསུམ་པར་འགྲོས་བཞི་ཐིམ་
 པའོ། རྟེན་པོ་ཡིས་ས་མཆོམས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ས་མཆོམས་གཅོད། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་
 ས་མཆོམས་གཅོད་པའོ། ཡང་ན་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་ལམ། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
 སྒྱུར་ལམ། གསང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་ལམ། རྟེན་པོ་ནི་དགྱིལ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲུབ་
 ལམ། མཐར་ཐུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་མི་སྟོབ་ལམ་མོ། རྟེན་ལ་སྒྲུང་གསུམ་སོགས་ལྷ་
 པོ་རེ་རེས་ཀྱང་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་རེ་སྟོན་ཏེ། རེ་རེ་རེས་ཀྱང་འཁོར་
 འདས་བྱུང་མོང་གི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ལྷ་ཆར་
 བསྟོམས་ནས་ཀྱང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་སྟོན་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་
 བའི་ལམ་ལ་ལམ་གྱི་གཞི་བཅའ་བ། ལམ་གྱི་དངོས་གཞི། ལམ་གྱི་སྟོས་པ་གཅོད་
 བྱེད། ལམ་གྱི་ས་མཆོམས་གཅོད་བྱེད་བཞི་དགོས་པ་འདི་དག་གིས་རིམ་བཞིན་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྷ་པོ་རེ་རེས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་རེ་སྟོན་ཀྱང་ལྷ་ཆར་བསྟན་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་འདས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་
 བ་གསུམ་ལ་སྒྲུང་བ་གསུམ་འཆར་བ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུང་
 གསུམ་གྱི་ལམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་རྒྱུན་ཆགས་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱབ་པ་

ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ལམ། དེས་ཤེས་ཀྱིས་པར་ཅན་སྐྱེ་བས་
ལམ་ལྟར་དུ་བགྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚད་མ་བཞིའི་ལམ། གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བ་སྒྲ་
མ་གོང་མའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱིས་པར་ཅན་ལ་རག་ལས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟན་བརྒྱུད་
བཞིའི་ལམ། རྩེ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་བགྱོད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
ལྷ་ཚང་ཞིང་འགྲིག་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལྷའི་ལམ་
རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **འཁོར་ལོ་འཚམས་པ་འཛིག་རྟེན་ལམ་ལ་གཉིས། །མན་ངག་
བདུན་དང་ལམ་གྱི་གེགས་སེལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །**

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མན་ངག་གི་གནད་བདུན་དང་། ལམ་གྱི་གེགས་སེལ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། །ཁམས་འདུ་ལུགས་གསུམ་གྱིས་ལམ་ཕྱོགས་མེད་
དུ་བྲལ་བའི་གནད། སེམས་གནས་ལུགས་གསུམ་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉེ་རྒྱུ་ཤེས་པའི་
གནད། ཉམས་གསུམ་གྱིས་གང་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་ཤེས་པའི་གནད། རྟོད་གསུམ་
གྱིས་ཉམས་གང་ཤར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྐྱོང་བའི་གནད། ལམ་འབྲིད་ལུགས་གསུམ་གྱིས་
ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེ་བྲག་ཤེས་པའི་གནད། །ཁམས་འདུས་པ་གསུམ་གྱིས་ལམ་གྱི་ས་
མཚམས་ཤེས་པའི་གནད། རྟེན་བྲེལ་གསུམ་གྱིས་རེ་དོགས་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་
གནད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ཁམས་འདུས་གསུམ་པོ་ཕྱོགས་མེད་བདུན་དང་སྦྱར། །དེ་ལ་
ཁམས་གྱི་འདུ་ལུགས་གསུམ་ནི། ལས་འཕྲོ་ཅན་རང་གིས་རང་གི་ཁམས་འདུ་བ།
མོས་གྲུས་ཅན་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཁམས་འདུ་བ། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་འབད་ཚུལ་གྱིས་
ཁམས་འདུ་བའོ། །ཕྱོགས་མེད་བདུན་ནི། ལས་འཕྲོ་ལ་སྦྱར་ན། ལས་འཕྲོ་ཕྱོགས་**

མེད་དུ་སང། དེས་རྒྱུ་ཕྱོགས་མེད་དུ་ལོག། དེས་གཏུམ་མོའི་མེ་ཕྱོགས་མེད་དུ་
འབར། དེས་རྩ་ཕྱོགས་མེད་དུ་བྲལ། དེས་ཁམས་ཕྱོགས་མེད་དུ་འདུ། དེས་ཟག་
བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར། དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཕྱོགས་
མེད་དུ་འཆར་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མོས་གྲུས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འང་
བདུན་རེ་སྒྱུར་བའི་ཉེར་གཅིག་གོ། དེ་འང་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་ལ་ཁམས་འདུས་བྱུང་
ཆེ་མན་ངག་མེད་པ་དག་གིས་ཁམས་འདུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྱུར་འདེབས་དང་།
གདོན་གྱིས་བྱས་པའོ་ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། འདུ་ལུགས་གསུམ་པོ་འདི་དག་
ཤེས་ན་སྒྲོ་སྒྱུར་དེ་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སེམས་གནས་རྣམ་གསུམ་ཏིང་འཛིན་ཉི་ལྔར་རྟོགས།** །སེམས་
གནས་ལུགས་གསུམ་ནི། རྒྱུང་ལོག་པས་སེམས་གནས་པ། རྒྱུང་སེམས་བདག་བྱིན་
རྒྱབས་པས་སེམས་གནས་པ། རྟེན་མཉམ་དུ་འབྲེས་པས་སེམས་གནས་པ་སྟེ། གོང་
དུ་བསྟན་པའི་ལས་འཕྲོ་དང་མོས་གྲུས་དང་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་གང་རུང་ལས་རྒྱུང་
ལོག་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ལུས་ཉམས་དང་སེམས་
ཉམས་སོགས་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྟེ་བས་རྒྱུང་ལོག་སོགས་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་ཉི་བའི་དངོས་རྒྱ་དང་། ལས་འཕྲོ་སོགས་ནི་བརྒྱད་རྒྱུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཉམས་གསུམ་སྒྲིས་པ་གང་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན།** །ཉམས་གསུམ་
ལས་ལུས་ཉམས་ནི། བསྒྲམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་རྒྱུང་ནང་དུ་ལོག་པས་ལུས་འཕར་
གཡོ་དང་མཆོང་རྒྱག་སོགས་འབྱུང་བའོ། །སེམས་ཉམས་ནི། ཕ་ཡི་གེ་ལ་གནད་
དུ་བསྟན་པས་ཉམས་དང་མུ་ངན་དང་ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཉམས་འབྱུང་བའོ། །མི་
ཉམས་ནི། རྒྱུང་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པས་མི་ལམ་དུ་ཡང་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་རྟོག་པ་
ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། མན་ངག་མེད་པ་དག་གིས་ལུས་ལ་ན་ཟུག་དང་སེམས་ལ་

སྤྱུག་བསྐྱེལ་སོགས་འབྱུང་བ་ན་ཉོན་མོངས་པ་རང་ག་པར་འཆད་ཅིང་། མི་ཉམས་ནི་
 མི་ལམ་རང་ག་པར་འཆད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་མི་ཤེས་ལ། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་
 རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་འདུ་འཛོལ་ལས་བྱུང་བའི་ཉམས་གསུམ་དུ་སྦྱིས་པ་གང་ཡང་ཉིང་དེ་
 འཛིན་འབའ་ཞིག་པར་ཤེས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། **དོད་གསུམ་ཡིན་མིན་སྦྱིས་པ་བྱུང་བྱུལ་བསྦྱང་།** ། རྣམ་ཏོག་སྡོན་
 དུ་སོང་བའི་དོད་དང་། ཁམས་དགུ་འདུས་པའི་དོད་དང་། ཐིག་ལེ་འབར་ཞིང་འདུས་
 པའི་དོད་གསུམ་ལ་རྒྱ་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་འབྲེལ་རིམ་པ་ཡིན་མིན་དུ་འགྲིག་པས།
 འབྲས་བུ་དོད་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་ཡིན་མིན་དུ་སྦྱོ། དེ་དག་གང་ལའང་མཚན་མེད་དུ་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྦྱོང་བ་ནི་བྱུང་བྱུལ་དུ་སྦྱོང་བའོ། །

ལྷ་པ་ནི། **འཁྲིད་ལུགས་གསུམ་ཀྱིས་ཉམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དབྱེ།** ། རྒྱུང་གིས་ལམ་
 འཁྲིད་པ། ཁམས་བདུད་རྩིས་ལམ་འཁྲིད་པ། ཕ་ཡི་གེས་ལམ་འཁྲིད་པ་ནི་དེད་
 དཔོན་ལྟ་བུའི་འཁྲིད་ལུགས་གསུམ་ཞེས་བྱ། དེ་དག་གིས་འཁྲིད་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་
 ཉམས་ནི་ཁམས་འདུས་པ། དང་པོ་ལ་རྩ་རྒྱུང་གི་ཟུག་ཆེ་བ། བར་པ་ལ་ཟུག་གི་བ་
 དང་། ཐ་མ་ལ་ཟུག་བྲལ་བས་འབྱུང་བ་ལུས་འབྲུགས་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་སེལ་ནུས་
 པ་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་རྒྱུང་གིས་ལམ་འཁྲིད་པའི་ཉམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཞིང་། འདུས་
 པ་དང་པོ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གསལ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་དང་། བར་པ་ལ་གསལ་ཞིང་
 ཆེར་བརྟན་པ་དང་། ཐ་མ་ལ་མཉམ་རྗེས་མེད་ཅིང་ཡུལ་སྐྱེན་གྱིས་མི་གནོད་པ་འབྱུང་
 བ་རྣམས་ནི་ཁམས་བདུད་རྩིས་ལམ་འཁྲིད་པའི་ཉམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། འདུས་པ་
 དང་པོ་ལ་མ་དེས་འབྲུལ་སྒྲུང་དུ་འཆར་བ་ཉམ་ང་དང་མྱ་ངན་ལ་སོགས་པ་དང་། བར་
 པ་ལ་མ་དེས་པ་མཐོང་སྒྲུང་དུ་འཆར་བ་རིགས་དྲུག་གི་ཉམས་དང་མཐོང་སྒྲུང་རྣམས་
 དང་། ཐ་མ་ལ་ཤིན་ཏུ་དེས་པ་གསལ་སྒྲུང་དུ་འཆར་བ་སྤྲིད་རྩེ་མན་ཆད་ཉིང་དེ་འཛིན་

གྱི་ཉམས་སུ་འབྱུང་བ་སྒྲུལ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་རྩ་ཡི་གེས་ལམ་འབྲིད་པའི་ཉམས་གྱི་བྱེ་
བྲག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཉམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལམ་འབྲིད་ལྷགས་གསུམ་པོ་
སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བར་ཤེས་པ་འོ། །ལམ་འབྲིད་ལྷགས་གསུམ་པོ་འདི་
ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་ཁམས་འདུས་པ་གསུམ་གྱིས་ས་མཚམས་བཅད་པ་དང་།
འདས་པའི་ལམ་དུ་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ས་མཚམས་བཅད་པ་གཉིས་སུ་འབྱུང་མོད་གྱི།
འདིར་འདུས་པ་གསུམ་ལ་སྒྱུར་བ་ཅམ་ཞིག་བཤད་པ་འོ། །

དུག་པ་ནི། **འདུས་གསུམ་དཔེ་གསུམ་སྒྱུར་བས་ས་མཚམས་ཤེས།** །འདུས་
པ་གསུམ་དཔེ་གསུམ་ལ་སྒྱུར་བས་ལམ་གྱི་ས་མཚམས་ཤེས་པའི་ཚུལ་ནི། ཁམས་
འདུས་པ་དང་པོ་ལ་བསྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྩ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བས་རྩ་
མདུད་རྩུང་ཟད་གྲོལ་ནས་རྩ་རྒྱུད་གི་ཟུག་འབྱུང་སྟེ། དཔེ་དགུན་གྱི་རྒྱུད་པོ་ལག་ཆ་
ཅན་དང་འདྲའོ། །བར་པ་ལ་རྩ་མདུད་ཆེར་གྲོལ་ཞིང་རྒྱུད་སེམས་རྩུད་ཟད་དྲུངས་པས་
རྩ་རྒྱུད་གི་ཟུག་ཞི་སྟེ། དཔེ་དབྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་པོ་ལག་ཆ་བྲི་བ་དང་འདྲའོ། །ཐ་མ་ལ་རྩ་
མདུད་ཆེས་ཆེར་གྲོལ་ཞིང་རྒྱུད་སེམས་ཤིན་ཏུ་དྲུངས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ཡོན་དུ་
མ་འབྱུང་སྟེ། དཔེ་དབྱར་གྱི་རྒྱུད་པོ་ལག་ཆ་བྲལ་བ་དང་འདྲ་བའོ། །དེ་ལྟར་རྩ་རྒྱུད་
གི་ཟུག་ཆེ་བ་དང་། ཟུག་ཞི་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་
བ་ནི་རིམ་བཞིན་འདུས་པ་དང་པོ་བར་ཐ་མ་རྣམས་སུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྟེབ་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

བདུན་པ་ནི། **རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་འཛོམས་རྒྱ་རྒྱུན་རེ་དོགས་བྲལ།** །རྟེན་
འབྲེལ་གསུམ་ནི། རྒྱུད་ལོག་གི་རྟེན་འབྲེལ། མཐོང་སྣང་གི་རྟེན་འབྲེལ། མི་ལམ་
གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །དང་པ་ནི། བསྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་ནང་དུ་ལོག་པས་ལུས་
ལ་འཕར་གཡོ་དང་མཆོང་རྒྱག་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་གསུམ་ལས།

ལུས་རྩེ་མཐོང་སྒྲིབ་ནི། རོ་རྒྱུད་གི་མདུད་པ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དོག་སར་རྒྱུད་སེམས་
 ལྷགས་པས་རི་བྲག་སོགས་མཐོང་བའོ། །རྩ་ཡི་གེའི་མཐོང་སྒྲིབ་ནི་རིགས་དྲུག་གི་ཡི་
 གེར་རྒྱུད་སེམས་འདུས་པས་རིགས་དྲུག་གི་གནས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁམས་
 བདུད་རྩེའི་མཐོང་སྒྲིབ་ནི། སྒྲིབ་གེའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་སོགས་པར་བདུད་རྩེའི་དྲངས་མ་
 མཉམ་དུ་འདུས་པས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའོ། །གསུམ་པ་མྱི་ལམ་
 གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། མཐོང་སྒྲིབ་དེ་དག་གིས་རྒྱུད་དང་གཉིད་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་མཐོང་
 སྒྲིབ་དེ་དག་མྱི་ལམ་དུ་འབྱུང་བའོ། །རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལུས་
 རྩ་དང་། རྩ་ཡི་གེ་དང་། ཁམས་བདུད་རྩེ་དང་། རྒྱུད་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་རང་
 ཆས་སུ་འཛོམས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྒྲིབ་ལ་སངས་
 རྒྱས་མཐོང་བ་སོགས་ལའང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རེ་བ་དང་། སྒྲིབ་པོས་རྟེན་པ་སོགས་
 ལའང་བར་ཆད་ཀྱི་དོགས་པ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱུད་སེམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 ལུས་ལ་ཆང་བས་སོ་སྟོམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གོགས་སེལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། །སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་།
 མདོར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩོགས་ལྷུང་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་བར་ཆད་བཞི། །**སྒྲིབ་བ་བརྒྱད་**
བརྒྱད་ཐུན་མོང་བཅུ་བཞི་སྟེ། །གནད་ཆེན་བདུན་བཅུ་གདམས་དག་དྲུག་དང་ནི། །
དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོས་ལམ་གྱི་གོགས་རྣམས་སེལ། །གོགས་སམ་བར་ཆད་
 གང་ཟག་གང་ལ་འཇུག་ན། ཐབས་ཤེས་རེ་རེའི་རྩོགས་སུ་ལྷུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 གཉིས་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ལས། སྒྲིབ་མ་གཉིས་
 ལ་བར་ཆད་འཇུག་གི་ཕྱི་མ་ལ་མི་འཇུག་གོ། །དེས་ན་ཐབས་ཀྱི་རྩོགས་སུ་ལྷུང་བའི་
 རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བར་ཆད་བཞི་ལ་སྒྲིབ་བ་བརྒྱད་དེ། བར་ཆད་བཞི་ནི། ལམ་དུ་

འཇུག་པ་ན་འཛིན་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད། ལྷགས་པ་ན་སྤྱི་རོལ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད།
 སེམས་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་ན་བདུན་སྟོབས་འཕེལ་བའི་བར་ཆད། ཆེར་བརྟན་པ་ན་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་རོམ་གཤམ་པའི་བར་ཆད་དོ། །སྤྱང་བ་བརྒྱད་ནི། བར་ཆད་དང་པོ་ལ་
 དད་པ་བརྟན་པོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱང་འཁོར། ལྷགས་སྒྲོམ། ལྷགས་མདུད་གསུམ།
 གསུམ་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བ། གཟུགས་བརྟན་ཡིན་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྒྱ་མཚོའི་དོན་དང་མ་བུལ་བ་གསུམ། བཞི་པ་ལ་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་གཤམ་
 པ་རྣམས་ཏི་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྱང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་བར་ཆད་བཞི་
 བོ། ཉམས་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་བར་ཆད། གཟུགས་སྟོན་པའི་བར་ཆད། སྤྱ་
 བརྟོན་པའི་བར་ཆད། ལྷ་གྲུབ་བརྒྱུར་བའི་བར་ཆད་དོ། །སྤྱང་བ་བརྒྱད་ནི། བཞི་
 པོ་དེ་དག་ཕྱིའི་བདུད་ཀྱིས་བྱས་པ་ལ་གཉེན་པོ་སད་པ་བཞིས་སྤྱང་། བར་གི་བདུད་
 ཀྱིས་བྱས་པ་ལ་དབང་བཞིའི་བརྟན་བརྟོག་པའོ། །བྱམ་མོང་གི་སྤྱང་བ་བཅུ་བཞི་ནི།
 གྲིབ་མ་དུག་པ་ཐིག་ལེ་འཛིག་པ་དུག། སྤྱིབ་པ་གཉིས་རྣམས་བསྤྱང་བའོ། །གནད་
 ཆེན་བདུན་ཅུའི་གོགས་སེལ་ནི། དོན་བསྐྱེམ་པ། ཕ་ཡི་ཟུག་ལ་ལ་དོར་གིན་ཏུ་གཅེས།
 རྒྱུད་གི་ཟུག་ལ་རྟན་དགས་སྦྱོར་ཏི་སྒྲོག། རྒྱུད་རེངས་པ་ལ་ལ་དོར་བྱིན་སྟོབས་དང་། །
 བདེ་བ་སྒྲོམ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གསུངས། །ཞེས་པའི་ཕ་ཟུག་ལ་ལ་དོར་བ་ནི།
 གང་ན་སར་གཤམ་པ་གཏད་དེ་རིག་པ་སེམས་ཀྱིས་ཆོར་གཞོན་བྱས་པ་བཞི་བའོ། །རྒྱུད་
 ཟུག་ལ་རྟན་དགས་སྦྱོར་པ་ནི། རྒྱུད་ནད་དུ་རྟུབས་ཏི་གང་ན་སར་མཐན། མི་ཐུབ་པ་
 འདྲ་ན་སྤྱང་རྟུབས་ཤིང་མཐན་པའོ། །རྒྱུད་རེངས་བཙོས་ཐབས་ལ་གསུམ་ལས། ལ་
 དོར་ནི་སྤྱང་བཞིན་ནོ། །བྱིན་རྒྱབས་ལ་དུག་སྟེ། སྤྱ་མ་དམ་པའི་བྱིན་རྒྱབས། ལྷག་
 པའི་ལྷའི་བྱིན་རྒྱབས། ཕྱི་ནང་མཁའ་འགྲོའི་བྱིན་རྒྱབས། ཐེག་ཆེན་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོའི་
 བྱིན་རྒྱབས། ལྷང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་བྱིན་རྒྱབས་སོ། །

བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟེང་ལོངས་སྟོང་གི་རྒྱབས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འོག་གསང་བའི་
སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །གདམས་ངག་དྲུག་གི་གོགས་སེལ་
ནི་ལྟ་བུའི་དྲུག་དབྱེད་བདུད་ཅི་བརྟེན་ལ་དོར་གསུམ་སྒྲོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་
གི་དྲུག་དབྱེད་བདུད་ཅི་བརྟེན་ལ་དོར་གསུམ་སྒྲོམ་པ་སྟེ་ཞིབ་པར་གདམས་ངག་དྲུག་
གི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་གོགས་
སེལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་ལམ་གྱིས་ཐིག་ལེ་འབར་གཡོ་བརྟན་གསུམ་
གི་བདེ་སྟོང་མཆོག་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ། དོན་བསྐྱེད་མར། ཐིག་ལེ་འབར་དང་གཡོ་དང་
བརྟན་པ་དང་། རྣམ་གསུམ་དག་གིས་བདེ་སྟོང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །འབར་བའི་
ཆེན་ཐིག་ལེའི་ཟུག་འབྱུང་སྟེ། །ཁ་སྦྱོར་དག་ལ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་དང་། །དུང་
འགོའི་འགྱུར་བ་བཞི་ཡིས་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །ལུས་ལ་ཐིག་ལེ་གཡོ་བ་མེད་པར་བྱ། །
ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ལུས་ལ་གཏུན་ཤིང་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
དང་། །ཡན་ལག་བཞི་ཡིས་རྒྱུད་གི་ཞགས་པ་འཕང་། །བྱ་ཆུང་སྟོང་ལམ་དག་གིས་
བརྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་གོགས་རི་སྟོང་
པ་སེལ་ཏེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མདོར་བསྐྱེད་དབང་བཞིའི་ལམ་ལ་ལྟ་གྲུབ་བརྒྱད། །སྟོན་**
རྣམས་ཡོད་ཏན་པར་ཆད་དངོས་གྲུབ་སྤང་། །གདམས་ལྟ་ཉམས་སུ་ཤེས་པས་རང་གྲོལ་
ནས། །གདམས་ངག་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དོན་མདོར་
བསྐྱེད། ལུས་དབང་སོགས་ཀྱི་དབང་བཞིའི་སྟོང་རུ་དུ་བྱས་ནས། བསྐྱེད་རིམ་
སོགས་ཀྱི་ལམ་བཞི་བསྐྱོད་པ་ལས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སོགས་
ཀྱི་ལྟ་བ་བཞི་འཆར་ཞིང་། འདས་ལམ་དུ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་སྟོགས་པ་སྟེ། ལམ་
བསྐྱོད་པའི་དགོས་པ་ནི་ལྟ་གྲུབ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་

བཞི་ནི། ལུས་དབང་གི་ལྟ་བ་དགྱིལ་འཁོར་སྒྲིམ་པ་དང་འབྲེལ་བར་མ་མི་རྟོག་པའི་
 ཉམས་གཙུག་ཆེ་བའི་ཉམས་སྣང་སྟོགས། རྟོང་སྟོགས། ཟུང་འཇུག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 སྟོགས་གསུམ་ཆར་ཡིད་ཀྱན་བརྟགས་དང་བུལ་བའི་ཆོས་ཉིད། མ་རིག་པ་ལས་ལོག་
 པའི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་གཙུག་ཚུལ་གྱི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་ནོ། །
 གསང་དབང་གི་ལྟ་བ་གསལ་བ་གཙུག་ཆེ་བའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་
 ལའི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལས་ཉོན་མོངས་ཤུགས་དྲག་
 པོ་ལྟར་སྣང་བ་ཉོན་མོངས་རང་བྱུང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་རྟོག་ཤུགས་དྲག་པོ་ལྟར་
 སྣང་བ་རྣམ་རྟོག་རང་བྱུང་། ཉམས་མཐོ་དམན་འདྲེས་མར་སྣང་བ་སྟེལ་ཞི་རང་བྱུང་།
 གསལ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དབུས་མེད་པར་འཆར་བ་གསལ་ཞིང་ཡངས་ལ་རང་བྱུང་
 ཆོན་པོའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཤེར་དབང་གི་ལྟ་བ་བདེ་བ་གཙུག་ཆེ་བ་ཡས་བརྟན་གྱི་
 དགའ་བཞི་རེ་རེར་གནས་དང་། ཏུས་དང་། སྤང་བྱ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་
 དབྱེ་བས་བརྟུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དབང་བཞིའི་ལྟ་བ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པ་མས་
 བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི། རྒྱ་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་དང་། རྒྱུས་བྱ་བྱེད་པ་དང་།
 བུལ་བའི་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །བྱུང་མཐའ་བཞི་ནི། དབང་བཞིའི་ལམ་
 སྒྲིམ་པའི་བྱུང་འབྲས་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། ས་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་བུམ་དབང་གི་
 བྱུང་མཐའ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཅིས་བྱ་སྟེ་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོར་བྱེད་པས་སོ། །ས་བརྟན་པ་ནས་བརྟུ་པའི་བར་གསང་དབང་གི་
 བྱུང་མཐའ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ལ་དབང་འབྱོར་པས་
 སེམས་ཅན་སོ་སོའི་བསམ་པ་དང་སྐྱད་དང་མཐུན་པར་ཆོས་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་པས་
 སོ། །ས་བརྟུ་གཙུག་པ་དང་བརྟུ་གཉིས་པ་ནི་ཤེར་དབང་གི་བྱུང་མཐའ་བདེ་སྟོང་རྒྱ་
 རྒྱུད་བ་སྟེ་བདེ་སྟོང་གི་ཡུལ་ཆད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟུ་གསུམ་པའི་བྱེད་འག་

མ་ནི་དབང་བཞི་པའི་གྲུབ་མཐའ་བདེ་སྟོང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཁའ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཚད་མ་མཆིས་པས་སོ། །གོགས་སེལ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན། ཉེན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུ་རྒྱུ་རྣམས་རང་གི་ལམ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དག་ཏུ་སྒྲུབ་བ་དང་། རྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་རྒྱུ་མཐའ་འདུས་པས་སྒྲིབ་པོས་རྟེན་པ་སོགས་པར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་དངོས་གྲུབ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱུ་མཐོང་བ་སོགས་ལའང་རེ་བ་དང་། འཛིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བ་སོགས་ལའང་དོགས་པ་མི་བྱ་བར་གང་ཡང་ཉམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བར་ཤེས་པར་བྱས་པས། བདུད་དང་གོལ་ས་རང་གོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་ན་གྲུབ་མཐའ་སྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། **འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོགས་།** །ལམ་དེ་ལྟ་བུས་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲོས་བཞི་ཐིམ་པས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་སྣ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཤིང་རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་གནས་གྱུར་པའི་དུས་ན། བརྟེན་པ་ཀྱུན་གཞི་ཉིད་ཀྱང་གནས་གྱུར་ནས་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་སྤངས་ཏེ་སྒྱུ་བཞི་དང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་སྒྲིབ་བྲལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུ་སྟེ་སྒྱུ་ལྷ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཅིང་གནས་གྱུར་གནས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པའང་། ལུས་ཅ་སྒྲུལ་སྒྲུ། ཅ་ཡི་གེ་ལོངས་སྒྲུ། །ཁམས་བདུད་ཅི་ཆོས་སྒྲུ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ། སྒྲིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུར་གནས་གྱུར་པའོ། །དེའི་ཆོ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་གྱི་ཆེ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་རྟེན་སུ་མཐུན་པར་གང་འདུལ་གྱི་མཛོད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་ལ། གཉིས་

ཀའི་ཆེ་བ་ལའོར་ཆོམ་བྱ་གཅིག་དང་བཅས་པ་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་
 ལྷང་བ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ལམ་གྱི་གཞི་བཅས། རྒྱད་གསུམ་གྱིས་ཉམས་
 ལེན་གྱི་དངོས་གཞི་བྱས། ཚད་མ་བཞི་དང་སྟན་བརྒྱད་བཞིས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་
 འདོགས་སེལ། རྟེན་འབྲེལ་ལྡན་ལམ་གྱི་ས་མཚམས་བཙོད་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 ཆོ། །ཁམས་འདུས་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཤེས་པས་ཕན་འདོགས་པའི་མན་ངག་བདུན་
 དང་། གེགས་སེལ་གྱི་སྒོར་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ན་གྲུབ་
 མཐའ་སྟོགས་པ་ནི་ལམ་རྒྱས་པའི་བྲིད་གྱི་ཚུལ་ལོ། །ལམ་འབྲིང་དུ་བསྟུན། ཏིང་ངེ་
 འཛིན་སྒྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན།
 བར་ཆད་གྱི་ཆོས་བསལ་བ། ལམ་གྱི་ས་ཆོད་ཇི་ལྟར་ནོན་པ་དང་ལྟ་ནང་གསེས་དང་
 བཅས་པ་སྟེ་དོ་རྗེའི་ཆོག་ཤང་མེད་པས་རྩ་བ་མེད་པའི་ལམ་འབྲས་སུ་གྲགས་པ་དེའོ། །
 རྒྱབ་པའི་ལུང་སྦྱོར་ཅིང་རང་གཞུང་རྩ་བའི་ཆོག་ལ། རྒྱད་ལ་སྦྱར་བ། ལམ་ལ་སྦྱར་
 བ། ཐུན་མོང་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་མན་ངག་དང་སྦྱར་བ། འབྲས་བུ་དང་སྦྱར་བ་
 བཅས་གྱིས་བསྟུས་པ་ནི་ལམ་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ཤིང་རྟོགས་
 ཚད་བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་བཞི། རྟོགས་པ་སྒྱེ་བའི་ཆོས་ལྟར་གྲགས་པ་ལས།
 གཞུང་ཤིང་ཆེན་པོ་བཞི་ནི། གཞུང་ཇི་ལྟ་བར་དགྱི་བ། མན་ངག་གནད་དུག་གིས་
 དགྱི་བ། མན་ངག་གནད་བཅུ་གཅིག་གིས་དགྱི་བ། དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་
 གྱི་སྒོ་ནས་དགྱི་བ་སྟེ། དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་ད་ལྟའི་བྲིད་སྟོལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་
 གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དགྱི་བའི་ཚུལ་ཉིད་བཤད་པའོ། །གདམས་ངག་ཟབ་མོ་འདི་
 དགྲེས་རྟོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་རྒྱད་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོག་
 ཟེན་ལ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་འགྱུར་ཏེ་རུ་ཀ་གཞི་དང་སྒྲུང་ཆེན་རབ་འབྟོགས་གྱི་རྟོག་པ་དུམ་
 བུདྲི་མེད་རྒྱལ་པོ་བཤགས་པའི་རྒྱད་རྣམས་ལས་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་

བརྟན་པར་སྤང་བས། ཆོས་དྲུག་ལྷགས་གཉིས་སྒྲ་མེད་སྤྱིའི་རྩོགས་རིམ་དུ་འགོ་བ་
བཞིན་འདིའང་དེ་དག་དང་ཚུལ་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །

བཞི་པ་མངའ་བདག་མར་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་རིམ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
བཤད་པའི་མཚམས་སྟུང་། བསྒྲོམ་དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མངའ་བདག་མར་པའི་བཀའ་བརྒྱད་རིན་ཆེན་རྣམས། །རྒྱད་ཟླ་
རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་དབྱེས་མཛད་མར་པ་ལོ་ཙཱའི་རྗེས་འབྲང་ཛྲ་ལྷུའི་གླིང་ཀུན་ཏུ་
ཐུབ་པའི་བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་བ་ཆར་དུ་དངར་ཞིང་བར་མ་ཆད་དུ་བྱོན་པ་
རྣམས་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱ་མེད་དང་གཙོ་བོར་འབྲེལ་བའི་གདམས་ངག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་
བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོམ་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་ནི་འདི་
ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །ཐབས་ལམ་ཆོས་དྲུག །གྲོལ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྫོང་འཛི་ཆིངས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལྟེ། དེ་
ལ་གཉིས། བཤོར་བརྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རིམ། །སྒྲ་མེད་དོན་
 ལྷན་རྫོ་རྗེའི་ཆོག་ཏུ་གསུངས། །དེའང་བཀའ་དཔེ་བྱི་མ་དང་རིམ་ལྔ་བསྐྱས་གསལ་ལས།
 དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལམ་དང་ནི། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་མ་ལུས་
 པའི་དོན་ལྷན་པར་བྱས་པའི་རྫོ་རྗེའི་ཆོག་ལྷན་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དཔལ་བླ་འོ་ཡབ་སྐུ་གྱི་
 བཀའ་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་གདམས་ཤིང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་
པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **གནས་ལུགས་གཉིས་པོ་རགས་སྤྱིན་ཏུ་སྤྱ། ལྷང་གསུམ་ཐམས་**
ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་སེམས། ། སྤང་ཁམས་རྩ་ཐིག་གཞུག་མའི་ལུས་རྒྱམས་གཞི། །
དེའང་སྤྲ་མ་ལས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་ལུས་གྱི་
གནས་ཐབས་ལས། ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། ལུས་
དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རགས་དང་སྤྱ་
དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱ། སྤུན་མོང་དབྱེར་མེད་རིམ་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུམ་གསུམ་དུ་བཤད་
པ་ལས། སེམས་གྱི་གསུམ་ནི། རྗེ་མར་པའི་ཉིང་སྟོབ་རོ་མཉམ་དོ་རྗེས། སེམས་
ཉིད་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གསུམ་དུ་བསྟན། ལྷང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་
པ། །རང་བཞིན་རགས་པའི་ངོ་བོར་བཤད་པར་བྱ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་བཞི་པར་
བསྟན་པ་ནི། སྤྱ་བའི་ཆ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བ་ནི། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཡིན་ནོ། ཞེས་དག་པའི་སེམས་དེ་ལས་སྤང་གསུམ་ལུགས་འབྱུང་དུ་ཤར། དེ་ལས་
རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེ་སེམས་རགས་པ་སྤང་
གསུམ་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་འགགས་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཁོ་ནར་གནས་པ་དེ་སེམས་སྤྱ་
བ། སྟོང་སྟོང་གི་མཚན་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མངོན་པར་
བྱང་ཆུབ་པའི་མིང་ཅན་འོད་གསལ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་སེམས་སུ་བཤད་དོ། །དེས་
ན་སེམས་དྲི་བཅས་རྒྱུའི་རྒྱད་དུ་གསུངས་པ་ནི་སྤྱ་བ་དང་། དྲི་མེད་རྒྱུའི་རྒྱད་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་
བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་གྱི་གསུམ་ནི། དེ་ཉིད་གྱིས། ལུས་གྱི་གནས་ལུགས་གཏན་
ལ་དབབ་པ་ནི། རགས་དང་སྤྱ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བ་ལ། སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་བཅས་པ་ཀྱང་། །ལྷ་ཡི་ལའོར་ལོ་

རགས་པ་གཏན་ལ་དབབ། རྩ་དང་རྩུང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དག་གྱང། །སྤྱོད་པའི་རོ་
 བོར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གྲུབ་བདེ་གཅིག་སྤྱོད་པ། །ལྟན་
 ཅིག་སྦྱེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་བར་བརྟན། །ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་དང་པོར་སྤྱོད་ཉིད་
 དུ་སྦྱང་བྱ་མ་དག་པའི་ལུས་སྤང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་དུ་བཅས་པ་དེ་རགས་པའི་ལུས། རྩ་
 རྩུང་ཐིག་ལེ་གསུམ་ལ་སྦྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟར་བསྦྱབ་བྱ་དེ་སྤྱོད་
 པའི་ལུས། འབྲས་དུས་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་མམ་སྦྱུ་གསུམ་འབྲལ་མེ་ཤེས་པའི་
 དངོས་པོ་གཏུག་མའི་ལུས་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་བའི་ལུས་ཉི་དེ་དག་ནི་གང་དུ་སྦྱང་བའི་གཞི་
 ཞེས་བྱ་ཞིང། དེའང་རགས་པ་ནི་སྦྱང་གཞི་བཏགས་པ། སྤྱོད་བཀམས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྦྱང་
 གཞི། ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་བ་མཐར་ཐུག་གི་སྦྱང་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས། བྱི་མའི་དོན་
 མདོར་བསྐྱེད། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
 བ་རྒྱར་མ་ཆད་ཐོགས་སུ་མ་ལྟར་སྦྱོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉི་
 གྲོལ་ཐིག་ལས། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་གཏུག་མའི་སེམས་དང་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་སུ་གསུངས་པའང་འདི་ཉིད་དེ། དེའི་ཚུལ་མང་དུ་སྦྱོས་ཟིན་པ་
 ལྟར་རོ། །ལུས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ནི། བཅུན་མོའི་བླ་ག་བདེ་ཆེན་དུ། རྟོན་
 པ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་མཆོན། གཙོ་བོ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྟན། །ཁྱུ་བཞེས་བྱའི་
 རྣམ་པར་གནས། །དེ་མེད་པས་ནི་བདེ་མེད་འགྱུར། རུས་པ་མེད་བྱིར་ལྟོས་དང་
 བཅས། །ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ལས་བདེ་བ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་དངོས་པོ་མིན། །དེ་
 ཉིད་དངོས་མེད་ཚུལ་ཡང་མིན། །ཞལ་ཐུག་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད། །མཆོག་ཏུ་
 མི་འགྱུར་བདེ་བའི་གཟུགས། །དེ་བྱིར་འགྲོ་ཀྱན་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས། །ཞེས་སྤྱོད་བའི་སྦྱོར་
 ཀྱན་རྫོག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་ཅིང་སྦྱང་བ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་
 ཉིན་རྩུང་ཐིག་ལེའི་དྲངས་མ་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་

གྱུར་པ་གཞུག་མའི་ལུས་ཉིད་དོ། །རང་བྱུང་རྒྱལ་བས། ཙྴ་དང་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་
རྣམས་སེམས་གྱི་སྤང་བ་ལས་ཤར་བའི་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་ཅིང་སྤང་བ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་
པས་དོ་རྗེའི་ལུས་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་རྗེ་བདུན་
པས། ཚོགས་བརྒྱད་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་རང་ངོ་སྤྱོད་བཞིར་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་
པའི་དུས་ཅན་རྒྱས་འབྱུར་གྱི་རིགས་སུ་རང་བྱུང་ཞབས་གྱིས་བཞེད་པས་དེ་དང་གནད་
ཅིག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་སེམས་གྱི་གཞིའི་གནས་ལུགས་དེ་གཉིས་ཚུ་
དང་འབྲུག་རམ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མི་ཤེས་པས་གཞི་དུས་གྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཅེས་
བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྒྲིམ་སྒྲོབས་གྱིས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་གསལ་བར་ནུས་གྱི་
ཐབས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་
ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །
ཅེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་སྦྱིདོན་མདོ་ཙམ་སྒྲོས། གཞུང་
དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སྦྱིར་ལམ་ལ་སྦྱིན་གྲོལ་གཉིས། གྲོལ་ལམ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་
གཉིས། རྫོགས་རིམ་ལ་འང་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གཉིས་སམ་ཐབས་གྲོལ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་མཆིས་པ་རྣམས་ནི་གོང་འོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ། འདིར་རྫོགས་
རིམ་ཐབས་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་ཐབས་ལམ་ནུ་རོ་ཚོས་དུག་ཏུ་གྲགས་པ་
ཉིན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་རྒྱད་སྟེ་གང་ལ་བཞེན་པའི་རྫོགས་
རིམ་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས། གདམས་པ་འདི་ནི་པ་རྒྱད་གསང་བ་
འདུས་པ། མ་རྒྱུད་མ་རྩ་སྟེ། སྦྱིང་པོ་གྱི་དོ་རྗེ། ཡང་སྦྱིང་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ།

བཀའ་སྲུང་ཅན་གྱི་གདན་བཞེས་ལ་བརྟེན་ནས། །ཞེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་
 ཆེན་པོ་ལུ་རྩ་བ་ཤད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་
 པ་ནི་རགས་པ་ཅམ་སྟེ། དོན་དུ་ན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་མཐའ་དག་དང་། ཁྱད་
 པར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་འདུས་
 པ་སོགས་པ་བརྒྱུད་སྒྲོར་ནས་རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་ལུས་འོད་
 གསལ་དང་བཅས་པའི་གདམས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། མ་རྒྱུད་བདེ་
 དགེས་སྒྲོར་ནས་རྩ་དང་ཐིག་ལའི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། གཏུམ་མོ་ལས་
 རྒྱ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། རོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་དང་
 རྩོམ་འབྲུང་སོགས་ནས་མི་ལམ་དང་བར་དོ། སུལ་དང་གདན་བཞེས་སོགས་ནས་འཕོ་
 བའི་གདམས་ངག་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 རྒྱུད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་བ་དང་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་སེམས་འགྲེལ་སྒྲོར་དང་བཅས་པར་
 རྩ་རྒྱུད་ཐིག་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་གཏུམ་མོ་ལས་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་
 ཏུ་རྒྱས་ཤིང་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྩེ་མི་བསྐྱོད་ཡབ་སྲས་རྣམས་
 བཞེད་དོ། །འདིའི་རྩ་བའི་གཞུང་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོའི་གསུང་བཀའ་ཡང་དག་པའི་
 ཚད་མ་དོན་གྱི་ཡི་གེ་གསང་བ་དེའི་འགྲེལ་པ་མར་པས་མཛད་པ། ཏེ་ལོ་དང་རྩ་རོ་
 པས་མཛད་པའི་གཞུང་སྟེ་ཆོས་དྲུག་བཀའ་དཔེ་སྡེ་ཕྱིར་གྲགས་པ་སོགས་རྒྱ་གཞུང་
 རྩོད་མེད་ཆེ་ཆུང་སུམ་ཅུ་ཅམ་སྟེ་བ་རྣམས་ནི་རྩ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། བདེ་མཆོག་
 སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ལས་བྱོན་པའི་སྟན་བརྒྱུད་རོ་རྩེའི་ཆོག་རྒྱུད་དང་། སྟན་གྱི་
 ཤོག་དྲིལ་བཞི་པོ་སོགས་ཀྱང་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱབ་བརྟེན་ཡང་དག་པའོ། །གདམས་
 ངག་འདི་ལ་སྤྱོད་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་དབྱེ་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱོད་མ་རྩོག་
 པ་རྣམས་ཆོས་དྲུག་གི་སྟོང་པོ་བསྟེ་འཕོ་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བར་མཛད་དེ། རྩ་རོའི་ཆོགས་

བཅད་བརྒྱད་མར། སྤྱི་ཤི་མི་ལམ་བར་དོ་དང་། སྤྱིད་པ་བར་དོ་གསུམ་དུ་གནས། །
 ཉམས་ལེན་བསྐྱེ་འཕོ་གཉིས་སུ་འདུ། །བསྐྱེ་བ་བསྐྱོམ་པས་འཛང་རྒྱ་དང་། །འཕོ་བ་
 མ་བསྐྱོམས་འཛང་རྒྱ་བཙུགས། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱི་མ་གསུམ་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཅེས་
 སམ་བསྐྱེ་འཕོ་འཕོ་གདམས་པ་གཉིས་སུ་མཛད་ལ། །རྩེ་མར་པའི་བདུད་རྩི་འཕྱུར་
 ལས། །བསྐྱོམས་ཏེ་འཛང་རྒྱ་བ་གཏུམ་མོ་དང་སྤྱི་ལུས། །མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འཛང་རྒྱ་
 བ་འཕོ་བ་དང་ལས་རྒྱ། །གཉིད་ལོག་པས་འཛང་རྒྱ་བ་མི་ལམ་དང་འོད་གསལ། །རང་
 བཞིན་ཤེས་པས་འཛང་རྒྱ་བ་བར་དོ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་དོན་ཆེན་བཞི་འམ་
 བརྒྱད་དུ་མཛད། །རྩེ་བཙུན་མི་ལས། །བར་དོ་བརྒྱད་ཀྱི་དེ་སྤྱིད་ཅེས་དང་། ཏེ་བྱ་པའི་
 ཆོག་བརྒྱད་ལས། །གཏུམ་མོ་ལས་རྒྱ་གཉིས། །མི་ལམ་བར་དོ་གཉིས། །འོད་གསལ་
 ཟུང་འཇུག་གཉིས། །འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་གཉིས། །ཞེས་ཏེ་ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་དུ་
 བཞེད། །རྩེ་རས་རྒྱུད་པ་བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་གསུམ་མམ་བསྐྱེ་འཕོ་དགྲ་སྐྱོར་ཞེས་བཞེད་དེ།
 །འདོད་ཆགས་བདེ་ཆེན་དང་བསྐྱེ་བ་གཏུམ་མོ། །ཞེ་སྤང་བདེན་མེད་དང་བསྐྱེ་བ་སྤྱི་
 ལུས། །གཏི་མུག་མི་རྟོག་པ་དང་བསྐྱེ་བ་འོད་གསལ། །གཏུམ་མོ་དང་སྤྱི་ལུས་བསྐྱེས་
 ལ་ཉིན་མོ་སྐྱོམ། །མི་ལམ་དང་འོད་གསལ་བསྐྱེས་ལ་མཆོན་མོ་བསྐྱོམ། །བར་དོ་དང་
 །འཕོ་བ་བསྐྱེས་ལ་འཆི་ཁར་སྐྱོམ། །གང་ཟག་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ལ་གཏུམ་མོ། །ལེ་ལོ་
 ཅན་ལ་མི་ལམ། །ཆོ་བུང་འཕོ་བ་དང་བསྐྱེ་བ་སྤྱི་དགྲའོ། །འབྲི་བུང་རས་པ་རྒྱ་རོ་པའི་
 ཆོས་བཙུར་འདོགས་ཏེ། །ཐོག་མར་སྤྱིན་ལམ་དབང་། །གྲོལ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་པས་
 བསྐྱེད་རིམ། །གཏུམ་མོ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི། །ཅིག་ཅར་བས་འོད་གསལ། །རང་རིག་
 ལྷག་པར་གནས་པ་གྲོང་འཇུག །འཕོ་བ། །མི་ལམ། །བར་དོ་རྣམས་ཆ་ལག་སྟེ། །དེ་
 རྣམས་བསྐྱོམས་པས་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་ལ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད། །གྲུབ་
 ཆེན་བརྒྱད། །ཐོན་ལས་བཞི་མོགས་བུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་། །རང་དོན་ཆོས་སྤྱི་

དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་འབྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྟེ་བཅུ་ལོ། །མེ་
བན་རས་པ་ཆེ་འདི་དང་བར་དོར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པའི་གདམས་ངག་གཉིས་
སྟེ་བྱེད་དེ། གཏུམ་མོ་མྱི་ལམ་འོད་གསལ་འཕོ་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་
ཅན་ཆེ་འདི་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་བར་དོར་གདམས་ངག་གིས་སྤྱིད་པ་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་
བའི་ཐབས་སོ། །རྩི་སྐྱམ་པོ་པས། བསྐྱོམས་པས་འཆང་རྒྱ་བ་གཏུམ་མོ། །སྐྱུ་མ་
ལམ་དུ་བྱེད་པས་འཆང་རྒྱ་བ་མྱི་ལམ། གཉིད་མཐུག་ལམ་དུ་བྱེད་པས་འཆང་རྒྱ་བ་
འོད་གསལ། མ་བསྐྱོམས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་འཕོབ། གྲོང་འཇུག་འཕོ་བའི་ཆ་ལག་
དང་། མྱི་ལམ་སྐྱུ་ལུས་གཅིག་ཏུ་འདུ་ཞིང་བར་དོ་ཡང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ནས་ཆོས་
དུག་གམ། ཡང་ན་རྩ་བའི་ཆོས་བཞིར་བསྐྱུ་བའང་མཛད་དོ། །ཁྱིས་ཀྱི་རྩིས་འབྲང་
ཐམས་ཅད་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡི་གེ་བྱི་མ་སོགས་ཀྱི་རོ་བ་ཡབ་སྲས་
ཀྱི་དགོངས་པ་དང་། སྐྱམ་པོ་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་རྩ་བའི་ཆོས་
བཞི་དང་ཡན་ལག་གི་གཉིས་ཏེ་དུག་ཏུ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱད། ཚུལ་བཞིའི་རྣམ་པར་དབྱེ། སྐྱོམ་
དོན་ཞིབ་མོར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྤྱང་བྱ་གནས་སྐྱབས་བཞི་པོ་སྤྱོད་བྱེད་ལམ། །རྩ་བའི་ཆོས་བཞི་**
ཡན་ལག་གཉིས་དང་བཅས། །དེའང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གཅིག་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་
ལ་འཆང་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱང་བྱ་གནས་སྐྱབས་བཞི་པོའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྱངས་
ཏེ། དེ་རྣམས་སྐྱུ་བཞིར་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བྱེད་ལམ་
ཀྱི་གདམས་ངག་བྱུང་པར་ཅན་ནི་གཏུམ་མོ་སོགས་ཆོས་ཆན་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་
པས་རྩ་བའི་ཆོས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་དབེ་བྱི་མ་ལས། གཉིད་དང་མྱི་ལམ་
སྐྱོམས་འཇུག་དང་། །ཐ་མལ་དུས་དང་རྣམ་པ་བཞི། དེ་ལ་དུས་བཞིའི་ཉམས་ལེན་

ནི། ལྷ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བར་དོ་དང་འཕོ་
 བ་ནི་ཡན་ལག་གི་ཚས་སུ་གསུངས་ཤིང་དེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ནི་རྣ་རོའི་ཚས་ཀྱི་ག་
 ཅེས་པའི་མཚན་གཞིའོ། ཇི་ལ་གནས་སྐབས་བཞི་པོ་ཚས་གང་གིས་སྦྱོང་ན། རིམ་
 ལྔ་བསྐྱུས་གསལ་ལས། གཉིད་དང་མི་ལམ་སྟོམས་འཇུག་དང་། ཐ་མལ་དུས་དང་
 རྣམ་པ་བཞི། འཕོར་ལོ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། རྩ་དང་ཐིག་ལེ་སེམས་ཤེས་
 པས། ཞེས་པའི་དགོངས་པ་བྲངས་ཏེ། ལྷ་མ་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་མལ་གྱི་དུས་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟེ་བར་གནས། མི་ལམ་གྱི་དུས་མཁྱིལ་པར། གཉིད་ཀྱི་དུས་སྟོང་
 གར། སྟོམས་འཇུག་གི་དུས་སྟེ་བོར་གནས་སོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་དུས་
 སེམས་ལྟེ་བར་གནས་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མའི་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་
 ཅན་ནོ། གནས་སྐབས་དེ་ནི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་སྦྱངས་ཏེ་སྐྱུ་ལྟར་ལམ་དུ་
 བྱེད་དོ། ཐ་མལ་གྱི་དུས་ནི་གཞན་ལས་སང་པའི་དུས་ཞེས་པ་དང་གཅིག་སྟེ་གནས་
 སྐབས་གཞན་གསུམ་གྱིས་མ་བསྐྱད་པ་ཡིན་པས་སོ། མི་ལམ་གྱི་དུས་སེམས་མཁྱིལ་
 པར་གནས་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་རྐྱུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 ནོ། གནས་སྐབས་དེ་ནི་མི་ལམ་གྱི་མན་ངག་གིས་སྦྱངས་ཏེ་ཡོངས་སྐྱར་ལམ་དུ་བྱེད་
 དོ། གཉིད་མཐུག་གི་དུས་སེམས་སྟོང་གར་གནས་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཐུན་པས་ཤིན་
 ཏུ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། གནས་སྐབས་དེ་ནི་འོད་
 གསལ་གྱི་མན་ངག་གིས་སྦྱངས་ཏེ་ཚོས་སྐྱར་ལམ་དུ་བྱེད་དོ། སྟོམས་འཇུག་གི་དུས་
 སེམས་སྟེ་བོར་གནས་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་བརློག་པར་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་
 མས་བརྫོས་པ་དབང་པོ་གཉིས་སྟོང་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ནོ། གནས་སྐབས་དེ་ནི་
 གཏུམ་མོའི་མན་ངག་གིས་སྦྱངས་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱར་ལམ་དུ་བྱེད་དོ། གཞན་
 ལས་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་པ་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་དུས་དང་གཅིག་སྟེ། འཕོ་

བའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལ་དེར་བཤད་ཅིང་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུས་འདོད་པའི་
འདོད་ཆགས་ལྡང་བས་བྱང་དེ་དག་ཁྱད་པར་མེད་པར་གྱུ་བ་ལ། སད་པའི་གནས་
སྐབས་ནས་བབྱངས་པའི་བཞི་བ་ཡིན་པས་བཞི་པར་བརྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཆོག་དོན་ཆོས་དྲུག་མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ལུགས་གཉིས།** །སྤྱི་
དོན་བྱུང་བྱུང་སྤྱི་དོན་ཉམས་དང་རྟོགས། །མཐའ་བྱུག་སྒྲོབ་པ་རྗེས་མཐུན་མི་སྒྲོབ་
དངོས། །**ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་ཚུལ་བཞིའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རེས་པ་དང་སྦྱར་ན།** ཐོག་མར་
ཆོག་དོན་གྱི་ཆོས་དྲུག་ཐོས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་གཏུམ་ཞིང་
འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱ་
མའི་ལུས་ཅམ་དུ་སྦྱང་བ་དང་། འབྲུལ་ངོར་སྦྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱང་ཡང་བདེན་
པར་མ་གྱུ་བ་པ་མི་ལམ་གྱི་དཔེས་མཆོན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
འོད་གསལ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། གཉིས་སུ་སྦྱང་བའི་
འབྲུལ་རྟོག་གིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་བར་མ་དོར་འབྱམས་པ་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཕྱིན་ཅི་མ་
ཡོག་པའི་དམ་ཆོས་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་ས་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བ་དྲུག་ །དེ་
རེ་རེ་ལའང་མདོ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གཉིས་
སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་དོན་གྱི་ཆོས་དྲུག་བསམ་པས་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅན་
དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་བ་དང་། ཡུལ་སྦྱང་ལྟ་སྦྱ་སྦྱ་མར་ལྟ་བ་དང་། མི་ལམ་
འདུན་པའི་གནད་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་། རིལ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་གི་འོད་གསལ་སྦྱང་
བ་དང་། བར་དོ་རང་ངོ་ཤེས་པས་གཅོད་པ་དང་། འདའ་ཀའི་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕོ་བ་
དྲུག་ །དེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུད་མན་ངག་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་སྟན་བརྒྱུད་
གནད་ཀྱི་གདམས་ངག་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །སྤྱི་དོན་གྱི་ཆོས་དྲུག་ནི་བསྐྱམས་ནས་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བྱོད་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་ཆེན་ཆོག་པ་དང་། རྒྱུད་

སེམས་ལྷ་སྐྱ་སྐྱ་མར་སྒྲིན་པ་དང་། སྟོང་པ་བཞི་ལས་རྒྱུ་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷ་སྐྱར་
ལྷངས་བ་དང་། དཔེ་དང་དོན་གྱི་གསལ་རང་ངོ་འཛོད་པ་དང་། སྒྲུང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་
ལོངས་སྒྱར་གྲོལ་བ་དང་། འོད་ཀྱི་གོང་བྱ་སྐྱ་ཡིས་འཕོ་བ་དུག །དེ་རེ་རེ་ལ་རྗེས་
མཐུན་གྱི་ཉམས་སྒྲིབ་དང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །མཐར་
ཐུག་གི་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དུག་པོ་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་
མཐུན་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆེ་དངོས་ཉིད་འགྱུར་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོམ་དོན་ཞིབ་མོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་དང་དག་བྱ་དག་བྱེད་
ཆབ་གཅིག་ཏུ་བཤད། བསྒྲོམ་དོན་དངོས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་བསྒྲོམ་དོན་བདེ་སྒྲུང་རིག་གསལ་སྟོང་། །དུས་གསུམ་
དབྱེར་མེད་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །ཡུང་ཁམས་དུག་སྟོང་རིགས་དུག་མངོན་དུ་བྱེད། །
གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་དུག་པོ་དེ་དག་ལས་སྐབས་སུ་བབས་པའི་འཆད་བྱ་ནི། ཁྱད་
པར་སྟན་བརྒྱུད་གནད་ཀྱི་གདམས་ངག་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲོམ་དོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དེ་
དག་གི་ངོ་བོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོས་ན། གཏུམ་མོའི་མན་ངག་སྒྲོམ་ཐབས་དང་དེ་ལས་
བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དང་། དེ་གཉིས་སྟོན་པའི་རྫོད་བྱེད་ལའང་གཏུམ་མོ་
ཞེས་པའི་སྐྱས་སྟོས་པ་མང་ཡང་། གཞན་རྣམས་ནི་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། བདེ་སྟོང་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཏུམ་མོ་དངོས་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ། དེ་ལྷ་
བུའི་དངོས་བཏགས་ནི་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་སྟོང་དགོས་སོ། །སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྒྲུང་
སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེའི་ཟུང་འཇུག་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པས་རྟོགས་མིན་ཅུས་ཤིང་། འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྷོག་གི་
སྒྲུང་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱུང་དག་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་

ནི་སྐྱུ་ལུས་དངོས་སོ། །མི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། རིག་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།
 མིག་ཡོར་ཅམ་དུ་སྒྲིབ་བ་རང་སེམས་ལས་གཞན་མེད་པ་དེ་ལ་རིག་སྟོང་དུ་བཞག་པའོ། །
 འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་གསལ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གསུམ་
 མམ་སྟོང་བ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དང་། དེའི་གསལ་བ་ནི་
 གཞན་སྐྱེ་གྱིས་གསལ་བྱ་མིན་པར་ནོར་བུ་རང་འོད་གྱི་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་པར་
 རིམ་ལྡེ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །བར་དོའི་ངོ་བོ་ནི་དུས་གསུམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོ་རྩེ་ཐེང་བ་ལས་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པ་གསུམ་དུ་བརྟགས་ཀྱང་རྒྱུ་
 སེམས་ཕྱ་བའི་ལུས་ཅམ་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །འཕོ་བའི་ངོ་བོ་ནི་དབྱེར་མེད་
 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། འཕོ་བྱ་འཕོ་བྱེད་དང་བྱལ་བའི་ངོ་བོ་སྐྱུ་གསུམ་
 ཐ་མི་དད་པ་རོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ལ་བྱར་རུང་བས་སོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཞེས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་སྐྱར་བ་ནི། ཟུང་འཇུག་དེ་ཉིད་སྤྱིར་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་
 མ་ཡིན་པར་དུས་མཚུངས་སུ་གནས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་
 སྐྱེས་གྲུབ་ལས། གང་དང་མཚུངས་པར་སྐྱེས་པས་ན། །དེ་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་
 བརྟེན། །ཅིས་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རོ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་བཤད་
 པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་
 པས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དག་བྱ་གང་ཞིག་ལ་དག་བྱེད་གྱི་ཚོས་གང་སྦྱར་
 བ། དག་བྱེད་གཏུམ་མོའི་མན་ངག་གིས་དག་བྱ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཁམས་སོགས་སྦྱངས་ནས། དག་འབྲས་དུག་པ་རོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རིགས་གྱི་དངོས་
 གྲུབ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེས་འགྲེས་ཏེ། སྐྱུ་ལུས་གྱི་མན་ངག་གིས་
 གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་ས་ཁམས་སོགས་སྦྱངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
 གྱི་དངོས་གྲུབ་དང་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱེད། །མི་ལམ་གྱི་མན་ངག་གིས་ཚོར་བའི་

ཡུང་པོ་དང་མེ་ཁམས་སོགས་སྦྱངས་ནས། བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དང་ལོངས་
སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད། འོད་གསལ་གྱི་མན་ངག་གིས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་
པོ་དང་ཆུ་ཁམས་སོགས་སྦྱངས་ནས་དོ་རྩེ་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་
མངོན་དུ་བྱེད། བར་དོའི་མན་ངག་གིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་རྒྱུ་ཁམས་སྦྱངས་
ནས། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །འཕོ་བའི་མན་
ངག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྦྱངས་ནས། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་
དངོས་གྲུབ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་དག་བྱ་དག་བྱེད་དག་
འབྲས་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལམ་གྱི་གནད་གོ་བ་ལ་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་
ནས། རྩེ་མར་པས་བདུད་ཅི་ཆུ་རྒྱན་ལས་སྟོགས་ཅོམ་གསུངས་པ་ལྟར། དཔལ་རང་
བྱུང་དོ་རྩེ་དང་རྩེ་མཁའ་སྟོན་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱམ་དོན་ཞིབ་མོར་བསྟན་པ་ལ་དུག །གཏུམ་མོ་ལམ་གྱི་གཞུང་
ཤིང་། སྐྱ་ལུས་ལམ་གྱི་བོགས་འདོན། ཁྲི་ལམ་ལམ་གྱི་ཆོད་འཛིན། འོད་གསལ་
ལམ་གྱི་སྟིང་པོ། བར་དོ་ལམ་གྱི་སྟོ་ཆོད། འཕོ་བ་ལམ་གྱི་སྟེལ་མའོ། ཏང་པོ་གཏུམ་
མོ་ལ་གཉིས། སྐྱ་དོན་དང་དབྱེ་བ་སྦྱིར་བསྟན། བསྐྱམ་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་གཏུམ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཕྱེ། །ཨ་ཐུང་ནང་ལ་ཐུང་
འཇུག་གསང་བ་སྟེ། །སྟོས་གཙོད་ཉམས་ལེན་མཆོག་བདེའི་གནས་ལ་སྦྱོར། །**
འཛིག་ཏེན་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལྷན་སྟེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་ཐུང་འཇུག་
གི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ངམ་མང་དོ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ནི་གཏུམ་མོ་
སྟེ། དེའི་སྐྱ་དོན་ཡང་། གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་པས་ཡུང་ཁམས་མ་དག་པ་རྣམས་
སྟེག་ཅིང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་གཙོད་པའི་དོན་གྱིས་ན་གཏུམ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དོ་རྩེ་སྟིང་འབྲེལ་ལས། སྟེག་བྱེད་ཕྱིར་ན་གཏུམ་མོར་བཤད། །ཅེས་

དང་། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཀྱི་རྡོར་དཀར་འགྲེལ་ལས། གཏུམ་མོ་ནི་སྤྱིད་པའི་ཉོན་མོངས་རྩད་
 བས་མེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་རོ་པའི་དཀར་འགྲེལ་ལས། གཏུམ་
 པའི་ལས་ནི་བྱེད་པའི་བྱིར། །གཏུམ་མོ་རུ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །བདེ་སྟོང་
 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷུང་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་མོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་
 འཛིགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ལས། ཅུ་མོ་ཤེས་རབ་རྩོགས་པའི་རང་གི་རོ་བོ་རེས་
 པར་རྟོགས་པའོ། །ལྷ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་དག་ནི་ལུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་གོ་
 འཕང་དུ་འདྲེན་ནོ་ཞེས་པས་གཏུམ་མོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཨ་གཏུམ་ཨ་
 ལུང་ཨ་ཤད་ཅེས་གསུམ་དུ་འབྱུང་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པ་སྟེ་བྱེད་
 ལས་དང་། གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་དང་། གསུམ་པ་ཨ་བྱིས་པའི་ཤུལ་
 གྱི་ཨ་ཤད་ལྷ་བྱ་སྟེ་དབྱིབས་གསུམ་ལས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཏུམ་མོའི་དབྱེ་བའི་
 རྣམ་གངས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་དཔལ་ལྷན་མཁའ་སྐྱོད་དབང་པོས་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་གཞག་མཛོད་དེ། དེའི་ཁུངས་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལས།
 རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གང་འདོད་པས། །ཅུ་ལྷི་ཡི་བྱེ་བྲག་བཏགས། །དང་པོ་རང་
 བཞིན་ཅུ་ལྷི། །གཉིས་པ་གཏུམ་མོའི་ཅུ་ལྷི། །གསུམ་པ་ཁ་སྐྱོར་ཅུ་ལྷི། །ཞེས་
 པའི་རང་བཞིན་ཅུ་ལྷི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བྱིའི་
 གཏུམ་མོ་དང་། གཏུམ་མོ་ཅུ་ལྷི་ནི་ལྷེ་བའི་ཨ་ལུང་ཉིད་ཡིན་པས་ནང་གི་གཏུམ་མོ་
 དང་། ཁ་སྐྱོར་ཅུ་ལྷི་ནི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་མེད་
 ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཁ་སྐྱོར་ལུང་འཕྲུག་ཡིན་པས་གསང་བའི་གཏུམ་མོ་གསུམ་དུ་གསལ་བར་
 བསྟན་ལ། དང་པོས་ལྷ་བའི་སྐྱོས་པ་བཅད། གཉིས་པས་བསྐྱོམ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན།
 གསུམ་པས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོང་འཕང་ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད་
 པས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་བསྐྱོམ་པའི་གོ་རིམ་སྒྲིབ་དེ་ལྟར་ལ། བྱེ་བྲག་ཐོག་མར་

ནང་གི་ཙུའྲ་ལྷི་ལ་སྐྱུངས་ནས་བོགས་འདོན་བྱིའི་ཙུའྲ་ལྷི་དང་གསང་བའི་ཙུའྲ་ལྷི་ལ་
 སློབ་པའང་ཡོད་དོ། །སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་ཆེ་མཆོག་གི་གཏུམ་མོ་དང་སྦྱོར་བར་ནུས་ནས་
 དོ་སློབ་ཐེབས་པས་བྱི་མ་དག་གི་ཚུང་བ་འདྲེན་བྱུང་པའང་སྤྲོད་ཅིང་། གསང་བའི་
 གཏུམ་མོ་སྤྲུལ་པའི་ངེས་པ་ལས་མ་གཡོས་པར་ལམ་གྱི་ཆ་ལག་ཏུ་བྱི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་
 འབྱེར་བ་ནི་མྱོད་དུ་བྱུང་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་འགྱུར་བས་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་
 ཉེ་འབྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་བྱི་དོན་ངེས་ཤེས་རྟོག་པའི་ཙུའྲ་ལྷི་ཞེས་པ་ལྟན་
 ཅིག་སྤྲུལ་སྦྱོར་སོགས་བྱུག་སྐྱེའོ་པོའི་བྲིད་གྱི་རིམ་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱོང་བ་
 ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་རྗེ་སྤྲུལ་པོ་པས་བྱུག་སྐྱེའོ་པོའི་གཏུམ་མོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་།
 འདི་དོན་དམ་པའི་གཏུམ་མོ་ཡིན་ཀྱང་བྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཤེས་
 རབ་སྦྱོང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྦྱོན་པས་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉིས་ཀའི་ངེས་དོན་དང་ཆ་
 མཐུན་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་། རྣམས་སུ་སེམས་དམིགས་གྱི་མཐུས་རང་
 བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་སེམས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་པར་ཐིམ་པ་དང་ཡང་དོན་གཅིག་པས་མདོ་
 རྣམས་བུན་མོང་བ་ཉིད་གྱི་བྱིར། བྱི་དོན་ངེས་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཙུའྲ་ལྷི་ཞེས་འཆད་
 པར་མཛད་པས་སོ། །གསང་དོན་ཉེར་སྤྲས་ནམ་མཁའི་ཙུའྲ་ལྷི་ཞེས་པའི་ནམ་མཁའ་
 ལ་བྱིའི་ནམ་མཁའ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་སྦྱོང་ཉིད་དེ། དཔལ་མཆོག་
 ལས། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མེད། །
 ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ནང་གི་ནི་འཆད་འགྱུར་ལྟར་རྩུ་ཉིའི་ནམ་མཁའོ། །གསང་བའི་
 བོ་དོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་རྩུ་གའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ནི། རུས་འཁོར་ལས། མཁའ་ཁྱབ་
 མཁའ་ཡི་དོ་རྗེ་ཅན། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ནི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ཨ་
 བ་རྩུ་ཉིའི་དོག་པ་མེད་པའི་ཆོས་འབྱུང་ཁམས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ཤོང་བའི་མཁའ་
 དབྱིངས་འོད་གསལ་ཞིང་སྤྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ལ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་

བས་མི་བྱེད་པའི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་དོ་རྗེ་འགྱུར་མེད་གྱི་བདེ་བས་རྣལ་
 འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ནི་ནམ་མཁའི་ཅུ་ལྷོ་སྟེ། དོ་རྗེ་ཕྱིར་བ་ལས། གསང་བ་སྤྲོས་པ་
 ཞེས་ནི་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་ལུས་པས་
 སྤྲོས་པ་འཕམ་གསང་བའི་དོན་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ཀུན་ལྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་མི་འགྱུར་
 བའི་བདེ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ལ་ཅུ་ལྷོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིའི་ཕྱིར་གདགས་ཤེ་ན།
 དོན་འདི་ཉིད་ཟབ་མོའི་རྒྱུད་སྟེ་ལས་འབྱུང་བ། ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་སྤྲར་བ་ཡིས། །
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་སྟེག་ཅིང་། །སྤྱོན་མ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །བསྟེགས་
 བས་རི་བོར་ཅན་ཉི་འཛག་ །ཅེས་པའི་ངེས་ཚིག་དང་བྱེད་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། ལྟེ་བའི་སྤྲོས་མཚོན་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དབྱུས་སམ་སྟོང་པོ་སྟེ་དབྱུ་མའི་
 དོན་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའོ། །གཏུམ་མོ་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉེ་ངེས་རྣམ་རྟོག་
 ཐམས་ཅད་གཅོད་ཅིང་བདེ་ཆེན་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །སྤྲར་བ་
 ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཐུས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་རྣམས་
 བདེན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་བསལ་ཉེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་ལོར་གདོད་
 བས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པས་རིགས་ལྷ་ཡུམ་ལྷ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་
 བཅས་ལ་དེ་མ་ཡིན་གྱི་རྟོག་ཚོགས་བསྟེག་པའི་སྤྲོས་བསྟན་ལ། ཚུལ་དེ་ལས་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་བཟང་པོ་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱུ་འབྱུལ་གྱི་རོལ་བ་
 ཟད་མི་ཤེས་པ་སྟོན་པ་ལ་འཛག་པ་འཕམ་འབྲོ་བའི་སྤྲོས་བསྟན་པར་མཛོད་པས་སོ། །
 དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་མན་སྟེ་ལས་ལས་དང་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་གཏུམ་
 མོ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་། རམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལས་གཅེར་བུ་ཅུ་
 ལྷོའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། གསང་བ་བདུད་ཅིའི་རྒྱུད་ལས་སྟེག་པོ་
 ཅུ་ལྷོ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཛོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལས་དང་ཡེ་ཤེས། ཡལ་བ་

དང་མཚོག། །མཚན་བཅས་མཚན་མེད། ཀྱན་རྫོབ་དོན་དམ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ།
རྩལ་སྤྲུགས་ཡེ་ཤེས། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་གསུམ་གྱི་གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་སྒོ་མང་དུ་
མཆིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནང་ཟབ་མོ་གནད་གྱི་ཅ་རྒྱུ་ལྷིའི་སྒོམ་རིམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
གསུམ། གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ། ཇི་ལྟར་གནད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས།
དེ་ལྟར་གནད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། **གནད་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི།** །དེའང་སྒྱིར་ལམ་
འདི་དག་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་
ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་འཕྲུག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེའི་
ཕྱིར་ཅ་རྒྱུག་ཐིག་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་འདིར་ཡི་གས་
འཛིགས་པས་མ་སྒྲིམ་ལ། གོང་དུ་ཐོས་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་ལས་མཚོན་ཅམ་བསྟན་
ཅིང་། རྒྱས་པར་རྒྱད་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་རྒྱད་དང་མཚུངས་པའི་
དགོངས་འགྲེལ་ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་གཞུང་སོགས་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
འདིར་བསྒྲམ་བྱ་མདོར་བསྟར། ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག །གང་ལ་གནད་དུ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་རྟེན་ནི། ཏེ་ལོ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞིའི་མན་ངག་གསལ་
སྒྲོན་ལས། དེ་ལ་རྟེན་གང་ཞེན་ཅུའོ། །དེའང་གངས་དུ་ཞེན་གཙོ་བོ་སྟོང་ཕྲག་
བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། །དེ་ལས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུའོ། །དེ་ལས་བརྒྱ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་
ལས་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། །དེ་ལས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིའོ། །དེ་ལས་གསུམ་མོ། །དེ་ནི་
གཙོ་བོའོ། །དེ་ལ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ནི་འཁོར་ལོ་བཞིའོ། །དེའི་གནས་གང་དང་གང་ཞེན།
ལྟེ་བ་དང་སྟིང་ག་དང་མགྲིན་པ་དང་སྒྱི་བོ་ལའོ། །གངས་རི་ལྟར་གནས་ཤེན། ལྟེ་
བ་ལ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞིའོ། །སྟིང་ག་ལ་བརྒྱད་དོ། །མགྲིན་པ་ལ་བཅུ་དུག་གོ། །སྒྱི་བོ་

ལ་སྐུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སོ། །དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བརྒྱའི་གདན་ལ་ཉི་མའི་འོད་དང་
 སྒྲུང་ལ་ལྟ་བུ་སྐུས་པ་བཀྲག་དང་ལྡན་པ་ལོ། །ཁ་དོག་ནི་ཉི་མ་དང་ལྷན་བའི་རྒྱལ་ས་བྱུང་
 བས་ལྷན་བའི་ལོ་རྒྱུ་བུ་ལ་ལྟན་མར་གྱི་ཟེར་སོང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྦྱར་བས་ན་ཁ་སྦྱོར་གྱིས་གནས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཙུང་རྒྱལ་གྲངས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ན་ཙུ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་
 ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པར་ཉེ་ལོ་བའི་གཞུང་ཆུང་དང་ཆོས་དྲུག་དྲིལ་བ་དོ་རྗེའི་སྐུ་རྣམས་
 ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བསྟན། དེའི་
 ལག་ལེན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱུང་། ཐིག་ལེ། གཏུམ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །

དང་པོ་ནི། **སྦྱོར་བ་བཞི་དང་གནད་ལྡན་རྒྱུང་བ་བྱུང་སྟེ།** །སེམས་ཡུལ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཞོན་པ། ཁམས་གསུམ་སྦྱོར་བཅུད་ཀྱི་བཀོད་པ་བྱེད་པའི་བཟོ་བོ་རྩ་བ་
 དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གཡོ་མེད་དུ་འཆིང་བ་ནི་ཐབས་གྲོལ་ལམ་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་
 པས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་ན། སྦྱོར་བ་བཞི་དང་གནད་ལྡན་ལ་བརྟེན་
 བས་སྟེང་འོག་གི་རྒྱུད་ལྟེ་བར་ཁ་སྦྱོར་བའི་བུམ་པ་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། རྣམ་འབྱུང་
 ལས། སྟེང་དང་འོག་ཏུ་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་། །ཁ་སྦྱོར་དུ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་བྱ། །དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་
 གོམས་བྱེད་ན། །དེས་ནི་བརྟན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ། །ཅིས་པས་སོ། །སྦྱོར་བ་དེས་
 རྒྱུང་ཟིན་པ་ལ་འང་རིགས་བཞི་སྟེ། འབྱུང་བ་རང་རང་གི་སོར་མོའི་གྲངས་ཕྱིར་བྱུང་
 དུ་སོང་བ་ཚད་ཟིན་པ། འབྱུང་རྒྱུ་ལྷུང་དུ་སོང་བ་གྲངས་ཟིན་པ། ཕྱི་རྒྱ་བ་དལ་
 འཇམ་དུ་སོང་བ་ཤུགས་ཟིན་པ། རང་གནས་ལྟེ་བ་སོགས་སུ་གནས་ནས་ཕྱིར་མི་རྒྱ་བ་
 ཡུན་རིང་དུ་འགོ་བ་ཡོན་ཏན་ཟིན་པ་རྣམས་ལས། དང་པོ་གསུམ་དུད་འགྲོའི་རིགས་

འགའ་ཞིག་ལ་འང་འབྱུང་བས་རྣལ་མ་མིན་ལ། བྱི་མ་ནི་རྒྱུད་ཟེན་པ་རྣལ་མ་སྟེ་དེ་ལས་
ཉམས་མྱོང་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཞི་ནི། བཀའ་དཔེ་བྱི་མ་ལས། རྩ་
དང་དགང་དང་གཞིལ་བ་དང་། མདའ་ལྟར་འཕང་བ་རྣམ་པ་བཞི། སྦྱོར་བ་བཞི་ལྟན་
མ་ཤེས་ན། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་དུ་འབྱུང་བའི་ཉེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། གནད་
ལྟ་ནི། རྒྱུད་ལོག་མི་འབྱུང་བ་འབྱུང་བའི་གནད། རང་གནས་སུ་གཟུང་བ་རྩལ་བའི་
གནད། དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་དགང་བའི་གནད། ཅུ་མིག་ཏུ་གདབ་པ་གཞིལ་བའི་གནད།
བྱི་ནང་བསྐྱེ་བ་འཕང་བའི་གནད་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཞུ་བ་དེའི་ཐིག་ལེ་ཁ་སྦྱོར་འཛིན་མེད་འཆིང་། །ཅུ་བ་མི་ཤིགས་**
བའི་ཐིག་ལེ་ལས་བྱས་པའི་ཐིག་ལེའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་དུ་
བྱེད་པ་ན། གཙོ་བོར་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཞུ་བ་དེའི་ཐིག་ལེ་གཉིས་འབར་འཛིན་
གི་འབྲུལ་བྱས་ཁ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བའི་ཀུན་རྟོག་འཛིན་མེད་དུ་འཆིངས་ཏེ་
བདེ་སྟོང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངལ་དུ་ཁུ་བྲག་གཉིས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ལུས་འདི་འབྲུལ་བའི་བྱིར་ན་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གཉིས་
ཁམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་ལུས་གཞན་རྣམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་ཡིན་པས་སོ། །བྱང་
སེམས་གཉིས་ཀྱང་སྦྱི་བོར་དཀར་པོ་དང་། ལྟེ་བར་དམར་པོ་ཤས་ཆེ་བར་གནས་པ་
ཡིན་ལ། མ་ལས་ཐོབ་པ་དམར་ཆའི་དྲངས་མ་གཏུམ་མོ་ཨ་མུང་གི་མཚན་ཉིད་ནི།
ཉི་མའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁ་དོག་དམར་བ། རྒྱུད་མའི་དྲོད་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་
གྲུབ་པའི་རིག་བྱ་ཆ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་དམ་པའི་བྱིར་ཉམས་
མྱོང་བདེ་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རང་
བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྟན་པ། ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་དཀར་ཆའི་
དྲངས་མ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉི་ཡིག་ནི། ལྷ་བའི་ཁམས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར་

དཀར་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅོད་ལྷོ་ལྷོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་མུ་ཉིག་གི་དོག་ལྟར་
 འཆར་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདུད་རྩི་བཅུད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་པ། རྩི་
 གནས་གང་ཡང་རུང་བར་སྒྱུན་དངས་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུམ་པས་འདྲིལ་
 བ་སྟེ་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །དཀར་ཆ་དེ་ཉིད་གཙོ་ཆར་སྒྱུ་བོར་གནས། ཆ་
 ཤས་ཀྱིས་ལུས་སྒྱུ་དང་བྱུང་པར་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་བྱབ་པས་དེ་བཞི་རེ་རེར། ལུས་
 ངག་ཡིད་བདེ་བའི་ཁམས་བཞིའི་དྲི་མ་སྒྱུར་བའི་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་
 སྒྱེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་དཀར་ཆའི་ཞུ་ཆ་སོ་སོར་གནས་པ་དང་། འཁོར་
 ལོ་གོང་མ་རྣམས་ནས། དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་སྒྱེ་བུས་ཀྱི་ཞུ་ཆའི་རྒྱུན་འབྱུང་བས་དཀར་ཆ་
 བཅུ་དྲུག་ལ་བརྟེན་པའི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་ལྡན་སྒྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་འཆར་བ་
 དང་། དམར་ཆའང་ལྟེ་བར་གནས་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་བྱབ་པས་དེ་
 བཞི་རེ་རེར་རྒྱལ་མུན་སྟིང་སྟོབས་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་སྒྱུར་བའི་དོ་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་སྒྱེ་
 བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་དམར་ཆའི་ཞུ་ཆ་སོ་སོར་གནས་པ་དང་། འཁོར་
 ལོ་གོང་མ་རྣམས་ནས་དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་སྒྱེ་བུས་ཀྱི་ཞུ་ཆའི་རྒྱུན་འབྱུང་བས་དམར་ཆ་
 བཅུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་དགའ་བ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ལྡན་སྒྱེས་ཀྱི་
 དགའ་བ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་དཀར་དམར་ལ་བྱང་སེམས་ཞེས་པའི་དོན་རི་
 ལྟ་བུ་སྒྲུམ་ན། བྱང་སེམས་ལ་རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་ཐོག་ཐ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །ལམ་ལ་སྒྱུ་
 སྒྲས་གཉིས་ལས་སྒྱུ་དོན་ནི་རྒྱའི་ཐེག་པར་གྲགས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་སེམས་
 སོ། །སྒྲས་དོན་ནི་གདོད་ནས་གནས་པའི་སྒྱིབ་མེད་དྲངས་མའི་ཁམས་བྱང་སེམས་
 དེ་དོ་རྟེན་ལུས་སྒྱིབ་བྲལ་དུ་གནས་བཅིངས་པས་དེ་ཉིད་ཞུ་བ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་
 གིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྒྱེ་བས་དཀར་དམར་གྱི་དྲངས་མའང་བྱང་

སེམས་སོ། །སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀྱང་ཕྱི་མ་མཆོག་སྟེ་སྤྱི་ནི་རྟོན་པ་སེམས་
རྒྱུ་པ་ལྟེ་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བྱང་སེམས་སུ་མི་
འགྱུ་བ་ལ། སྤྱོད་པ་ནི་རྟོན་ལུས་དང་བརྟོན་པ་སེམས་གཉིས་ཀའི་བྱང་སེམས་ཡིན་
པས་དེ་གཉིས་སུ་འགྱུ་བ་པས་སོ། །འབྲས་བུའི་ནི་དོ་རྩེ་འཆར་ཉིད་དོ། །མདོར་ན་
ལྟེ་བ་དང་སྤྱི་བོར་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཨ་ཉི་གི་དོ་བོར་གནས་པ་ནི་འཁོར་བ་པའི་
དུས་སུ་རའོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་བསྐྱེད་ཀྱང་།
རྟོན་གྱི་གནད་བཅིངས་པའི་འབར་ཞུའི་རྟོན་འབྲེལ་ལས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱང་རང་བྱུང་གིས་འཆར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུགས་དབྱུང་གཟུགས་སྐྱེ་དང་
དོ་རྩེ་འཆར་གི་དབུགས་དབྱུང་ཆོས་སྐྱེ་བདག་མེད་པའི་བདག་ཐོབ་ནས་གཞན་དུ་མི་
གཡོ་བར་ཕྱིན་ལས་ཀྱན་འགྲོ་རྟག་བཞུགས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྱུ་བ་པ་དོ་རྩེ་སྤེར་བ་ལས་
གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **གཞི་དུས་ལྟེ་གསང་རྣམས་སྤྲུགས་ཡེ་ཤེས་སུ། །གནས་པའི་**
གཏུམ་མོ་དམིགས་རྒྱུད་ཐབས་ཀྱིས་སྤྲུབ། །འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་བྱུང་མོང་
མ་ཡིན་པ་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ལའང་གཞི་དུས། ལམ་དུས། འབྲས་དུས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞི་དུས་ཀྱི་གཏུམ་མོའི་གནས་ནི་རྒྱུད་སྟེ་པལ་ཆེར་ལས་ལྟེ་བ།
འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་གསང་བ། དོ་རྩེ་སྤྱིར་འབྲེལ་ལས་གཉིས་ཀར་བཤད་པ་
སོགས་ཡོད་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱིར་འབྲེལ་ལས། ལུང་དང་ནམ་མཁར་ལྷ་གཟུགས་
བཞིན། །ཞེས་ཏེ་ནམ་མཁར་ལྷ་བ་བཞིན་གཏུམ་མོ་དངོས་ལྟེ་བར་གནས་པ་དང་། ལུ་
ནང་དུ་ལྷ་གཟུགས་བཞིན་གཏུམ་མོའི་སྤྱང་བརྟན་གསང་གནས་སུ་འཆར་བར་བཤད་
པས་ལྟེ་གསང་གང་རུང་འེད་དང་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་བོ་རི་
ལྟར་ཡོད་ན། རྣམ་དང་སྤྲུགས་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལའང་ནམ་

གྲངས་བཞིར་བཤད་དེ། བདེ་མཚན་གྱི་ལས་ཐིག་ལེ། རྫོང་ཐེང་ལས་མེ། རྒྱལ་ཐིག་
ལས་རྒྱུད། སྤྱིང་འབྲེལ་ལས་རོ་མའི་མར་སྒྲིབ་གཏུམ་མོའི་མིང་གིས་བསྟན་པས་རྩར་
བཤད་པ་རྣམས་སོ། །སྒྲུག་སྒྲུབ་བཤད་པ་ནི། དབྱིད་ཐིག་ལས། རྩེ་བར་ཨ་ཡིག་
གཟུགས་སྒྲུབ་སྟེ། རྒྱུང་རུ་རུ་ནི་ཡོངས་སྒྲུབ་གྲགས། །ཞེས་ཨ་མུང་གི་རང་བཞིན་དུ་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་ཤེས་པ་ནི། ཨ་རྩི་རྩི་ན་ལས། ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་འདི་
ལས་གྱི་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་ནས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མང་དུ་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་ལས་
དོན་ལ་གང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན་དངོས་ཐིག་ལེ་དང་རྩས་པ་མའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་འཐད་དེ། འདི་ཉིད་མ་ལས་
ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་དྲངས་མ་ལུས་གྱི་བྱོད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་དང་དམར་ཆའི་ཐམས་
ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཉིད་སྤྱོད་པ་ན་མུང་ཐམས་སྒྲུབ་
མཆོད་གྱི་བག་ཆགས་སྟེན་ཅིང་བདེ་ཆེན་གྱི་བྱང་སེམས་བཞུ་བ་སྟེ་སྟེན་བཞུའི་རྩས་པ་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་རྣམས་ནི་སྟོགས་རེ་ལས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུང་ནི་
གཏུམ་མོ་འབར་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། རྩ་ནི་དེའི་གནས་སམ་རྟེན་ཡིན་པ་དང་།
སྒྲུག་ནི་གཏུམ་མོ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོགས་གྱིས་དེར་བཏགས་པ་ལོ། །དོན་
དམ་གྱི་དབང་དུ་གཏུམ་མོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐིག་ལེའི་ངོ་བོར་
ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་དུས་གྱི་གཏུམ་མོ་ལ་
ལམ་གྱི་རྟེན་གང་གིས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུན་ནི། ས་བོན་ཕྱག་མཚན་སྒྲུབ་གཟུགས་མེ་དང་ཐིག་
ལེ་རྒྱ་དང་སོགས་དམིགས་པས་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱིར་ལས་གྱི་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོལ་ཞིང་བྱེ་
བྲག་ཏུ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་རོ་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། རྫོང་ཐེང་ལས་དབྱུ་མའི་རྒྱུང་གཅིག་ཕྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། དུས་
ལའོར་ལས་སྟོག་མུར་གོང་བུར་འདྲེས་པས་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་རྒྱུང་གིས་སྤྱོད་

བ་དང་། རང་ལུས་དང་གཞན་ལུས་ཐབས་ལྡན་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ས་སྤར་བ་
གསུམ་མོ། །འབར་བའི་མོའི་ངོ་བོ་ནི། རགས་པའི་རྩལ་ཤར་བ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་
འདས་པས་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ། མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
གྱི་ཡུལ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་
པ། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བག་ཆགས་སྒྲིག་ཅིང་དགའ་བཞི་དང་སྟོང་བཞི་འབྲེན་པ།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱིར་རོལ་གྱི་མེ་མིན་ཡང་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མེ་བཞིན་དུ་དོ་བར་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །འབར་
བའི་ཆད་ནི། ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ག་འབར་བ་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་པོ་དང་ཆེན་པོ་
གསུམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་འམ་ལམ་དངོས་ནི་གཏུམ་མོ་མའི་རྣམ་པར་
འབར་བའི་བདེ་བས་རྒྱུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཏུམ་མོ་
རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་དངོས་གཉེན་བྱེད་
ཀྱི་དྲིད་ཅམ་གྱིས་དེ་མི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་འང་མི་རྟོག་པ་དང་བདེ་བ་དང་
གསལ་བའི་ཆ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། གཏུམ་མོའི་འབར་
སྤང་གིས་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་དང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་པས་དེ་དག་ལ་འཕྲོ་བའི་
རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་
ནི། གཏུམ་མོ་འབར་བས་བྱང་སེམས་ལྷུ་བའི་དགའ་བས་མཚོན་པའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱེད་པ་དང་། གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དཔུ་
མར་དག་པས་བདེ་སྟོང་ངམ་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དམིགས་ཀྱི་
རིམ་པ་སྤང་གསུམ་འཇུག་ལྷོག་གི་རྒྱུ་ཀྱིས་འཆར་བའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་དུས་ཀྱི་
གཏུམ་མོ་ནི། དུས་འཁོར་ལས། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་རབ་རྒྱ་རྒྱས་པ་དེ་ནི་བདུད་ཚོགས་
ཡུལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་སྒྲིག་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་བདུད་དཔུང་འཛོམས་པ་སོགས་

གྱི་བྱེད་ལས་ཅན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལག་ལེན་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་སྒོ་རྣམ་གྲོལ།
འོག་སྒོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ལམ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ལ་རང་ལུས་སྟོང་སྒོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་གནད་ལྡན་པས་བསྒྲུབ། །**བདེ་བྱོད་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བོགས་འདོན་བཅས། དེ་ལྟར་རྩ་རྒྱུང་གི་ལའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པ་ལ། ཐོག་མར་རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་སྒོ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའང་བཀའ་དཔེ་བྱི་མ་ལས། །དེ་ལ་གནད་ནི་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་གྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར། བཅའ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད། ཉམས་ལེན་དུས་ཀྱི་གནད། དམིགས་པ་ཡུལ་ཀྱི་གནད་གསུམ་དང་ལྡན་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་དུག་ལྡན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་མཉམ་སྐྱའི་དུས་ལ་སོགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་མ་ཟིན་པ་ཟིན་བྱེད། ཟིན་པ་བརྟན་བྱེད། བརྟན་པ་བོགས་འདོན་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལའང་སྤང་བརྟན་གྱི་སྐྱ་སྐྱབ་པ། རིགས་ལྡན་གྱི་གཞི་བཟུང་བ། གསང་གསུམ་གྱི་འགོས་སྐྱར་བ། ཅུ་ཟླའི་གར་སྐྱར་བ་བཞིས་བསྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་དབྱུང་། གཉིས་པ་ལ་ལུས་རྩ་རྒྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སྐྱ་བ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཞི་བ་དང་དག་པོའི་ཅན་ལྡིའི་ཕྱིན་ལས་སྐྱལ་བས་སྐྱབ་པ་ཆད་ལ་དབབ། གསུམ་པ་ལ་འཕེལ་སྐྱོར། སྐྱར་སྐྱོར། ཐུན་སྐྱོར། མཆོག་ལ་སྐྱོར་བའི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇུག། །དག་བྱ་གཞི། དག་བྱེད་ལམ། དག་པ་འབྲས་བུ། དབྱེར་མེད་དོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསང་ཆེན་ཟབ་མོ་ཅན་ལྡིའི་རང་ཞལ་སྟོན་པའི་ངོ་སྟོན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱོགས་མེད་དུ་བསྒྲོར། ཆོས་མ་ལུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤང་བ་ཟབ་མོ་ཅན་ལྡིའི་ངོ་བོར་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲད་པ་

ལ་མཁས་པས་ཀྱན་སྦྱང་གི་ཡེ་ཤེས་ཅིག་ཚད་དུ་བསྡུས་ཏེ་བསྒྲུམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གཞན་ལུས་བཅའ་དང་སྟོམས་འཇུག་བདེ་སྦྱར་རོ།** །སྟོང་
སྟོ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བོགས་འདོན་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞན་ལུས་ལས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་། སྟོམ་
འབྱུང་ལས། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མའི་མཚན་ཉིད། །དགེ་བ་ཡང་དག་རབ་བཤད་
བྱ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་བརྒྱ་ཅན། །ལུ་མ་ཉ་སྟེ་ནི་ཉིད་འབྱུང་། །ཁུ་རོ་ནི་ཤེས་ཀྱི། །
གཟུགས་ཅན་ཅི་ཉ་ནི་ཉིད་འབྱུང་། །རིགས་ནི་བཞི་པའི་རང་དངོས་སུ། །མཁས་པ་
ཡིས་ནི་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་རྗེས་སོ་སོའི་ལུས་དང་བསམ་པ་དང་རྩ་
བཅའ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་རིགས་ལྡན་གྱི་ནང་གསང་བའི་ལེགས་
པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བརྟགས་འགྲུགས་མི་སྦྱང་བའི་ཐབས་ཀྱིས་བཅའ་ལ། བསྐྱབ་པ་
དང་དབང་གིས་རྒྱུད་སྟེན་ཅིང་སྟོམ་དང་དམ་ཚིག་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ལ། སྟོམས་
འཇུག་བདེ་བར་སྦྱར་བའི་དུས་སུ་གཉིས་ཀའི་ལུས་རྟེན་གྱིས་ཀྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་གསང་
རྩ་བཅའ་། དབབ་བཟུང་སྒྲོག་དགམ་གྱི་སྦྱོར་བས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་
བསྐྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། **རྟགས་བཅུ་ཡོན་ཏན་སྦྱང་སྟོང་བདེ་སྟོང་
རྣམས།** །**འབྲུག་བྱེད་ཉིད་དོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་ནས་གཏུམ་
མོ་བསྒྲུམས་པའི་ཡན་ཡོན་གནས་སྐབས་སུ་རྟགས་བཅུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་སོགས་
འབྱུང་བའི་བཅུ་ནི་དུ་བ་སྟེ་གུ་སོགས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བརྒྱད་ནི།
བདུད་རྩི་འུ་རྒྱུན་ལས། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཆར་བ་ནི། སའི་ཡོན་ཏན་ལུས་བརྟེན་
བག་མངའ་ཆེ་བ། རྩི་ཡོན་ཏན་ལུས་སྦྱུམ་པ། མའི་ཡོན་ཏན་བཀྲག་ཆེ་བ། རྒྱུ་
གི་ལུས་ཡང་བ། ལྷ་བའི་གྲིབ་མ་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ། ཉི་མའི་གཟུགས་མི་སྦྱང་

བ། བམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་བམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཉིན་མཚན་མེད་མིག་
 བྱེ་བཅུ་མ་མེད་པར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། བ་མ་བམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སོན་པའི་ཡོན་
 ཏན་བདེ་བ་སྒྲོས་མེད་ལྟན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནང་ནས་ཤར་བས་འོད་གསལ་རྒྱུན་
 ཆད་མེད་པ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱད་པར་མཐར་ཐུག་ཏུ། སྒྲུ་ལས། དེ་
 མྱིར་དེ་ལས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །བསྐལ་པ་བྱེ་
 བ་གངས་མེད་པས། །རི་རྒྱིད་སངས་རྒྱས་གང་ཐོབ་པ། །གང་གིས་དམ་པའི་བདེ་
 བས་ཁྱོད། །སྒྲེ་བ་འདིར་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་བདེ་བ་ཆེན་
 པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་ཆེ་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆར་གི་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་བྱེད་
 དོ། །ཁྱད་པར་གཞན་ལུས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པས་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་སྟོབས་
 བཀྲག་མདངས་རྒྱས། ཆེ་རིང་ཞིང་རྒྱ་གི་འདུ། སྒོ་གསལ་ཞིང་ཉིང་དེ་འཛིན་འཕེལ།
 མཐར་ཐུབ་པའི་དདུལ་ཚུས་ལྷགས་སྒྲུམ་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་ཅ་ཐིག་རྒྱར་
 གསུམ་གྱི་དྲངས་མ་འཕེལ་བས་སྟིགས་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཟོས་ནས། ལུས་འཇའ་
 ལུས་སྒྲར་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེད་དང་། སེམས་འོད་གསལ་བདེ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་དགོངས་པ་མདོན་དུ་གྱུར་ཏེ་འཆར་རྒྱ་བས་དེ་ལྟར་འགྲུབ་
 བྱེད་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྒྲོས་པའོ། །

གཉིས་པ་བོགས་འདོན་སྐྱེ་ལུས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོད་ན་དབྱེ་བ་རྣམས་
 གཞག་སྒྱིར་བསྟན། བསྐྱོམ་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ལམ་གྱི་བོགས་འདོན་ནི། །སྐྱེ་ལུས་དཔེ་སྒྲུང་མི་ལམ་བར་དོ་**
དང་། །འོད་གསལ་སྐལ་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མ་བདུན། །གཉིས་གསུམ་བཞི་སོགས་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་ལས། །ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡུལ་སྐྱེ་མ་ལྟར་འཆར་བའི་བོགས་
འདོན་པར་བྱེད་པའི་མྱིར་ལམ་གྱི་བོགས་འདོན་ནི་སྐྱེ་ལུས་ཏེ། དེའི་སྐྱོད་ན་ཀྱང་།

རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པ་ལམ། སྣང་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་སྐྱེ་མའི་ལུས་ཞེས་བྱའོ། སྐྱེ་ལུས་ལ་སྦྱིར་དབྱེ་ན། དཔེའི་སྐྱེ་མ། སྣང་བ་སྐྱེ་མ།
མི་ལམ་སྐྱེ་མ། བར་དོ་སྐྱེ་མ། འོད་གསལ་སྐྱེ་མ། སྦྱལ་བ་སྐྱེ་མ། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མ་སྟེ་
བདུན་དུ་བཤད་པའི། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། སྐྱེ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྦྱུལ་
ནས། ཞེས་སོགས་ལྟར་རྫས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ། སྟོ་བྱར་དུ་
རྟ་སྤྲངས་སོགས་འཆར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་ཤེ་ལས། མི་ལམ་ངི་བཞིན་སྐྱེ་མ་བཞིན། ཞེས་སོགས་
ལྟར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་སྐྱེ་མ་ལྟར་སྣང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མེད་པ་འདིའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལུས་ཡིན་ན་ཡང་སྤྲ་བའི་ཕྱིར། འགའ་
ཞིག་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ལྟར་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་མི་ལམ་གྱི་
ལུས་རྒྱང་སེམས་སྤྲ་བ་ལས་གྲུབ་པ་གང་ལའང་ཐོག་མེད་དེའོ། །

བཞི་པ་ནི། མཛོད་ལས། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་སྐྱེ། ཞེས་སོགས་
ལྟར་ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་བར་དོའི་ལུས་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོག་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དེའོ། །

ལྔ་པ་ནི། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལས་རྒྱུད་རྒྱལ་དུ།
དེ་དང་དེ་ཡི་ཚོ་ག་བཤད། འོད་གསལ་སྐྱེ་མ་དག་གི་ནི། སྐྱེ་མ་འཛིན་ཏེན་ལ་
བརྟེན་དོ། ཞེས་སོགས་ལྟར་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་གཟུགས་སྤྲ་
ཕབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

དུག་པ་ནི། བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྦྱུལ་པའི་
དགྱིལ་ལའོར་སོགས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱུལ་པའི་སྐྱེ་
མའོ། ཞེས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསང་གསུམ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་

ལམ་ལོ་རྒྱུ་ལྟ་སྟོན། གཞན་ཡང་སྤྱི་དོན་སྒྱུ་ལུས་དང་། སྤྱི་དོན་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་སུ་
དབྱེ་བ་དང་། མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མ་དང་རྗེས་སྤྱི་དོན་སྒྱུ་མ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ལས་
དང་པོ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས། ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་ལུས་
གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱི་དོན་སྤྱི་དོན་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་ལུས་གསུམ། ཆོག་དོན་
སྤྱི་དོན་སྤྱི་དོན་མཐར་ཐུག་གི་སྒྱུ་ལུས་བཞི་སོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་སྐབས་
འདིར་བརྒྱད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་གི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བསྟན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས། རྣམ་དག་སྒྱུ་
ལུས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **ཉམས་ལེན་མ་དག་ཆོས་རྣམས་དཔེ་བརྒྱད་ལྟར།** །བཀའ་སློལ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་མན་ངག་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་
དང་པོ་མ་དག་སྒྱུ་ལུས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མ་ཞེས་པའི་མིང་གི་
དོན། རྗེ་རྒྱལ་འཕེལ་འགྲོའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་མ་ལུས་
པའི། །འགྲོ་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན། །བརྟན་པ་དང་ནི་གཡོ་བ་ཡི། །འགྲོ་བ་དམིགས་
སུ་མེད་པ་སྟེ། །མཐོང་བ་དང་ནི་རིག་པའི་དངོས། །ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ངི་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་ཁམས་གསུམ་བརྟན་གཡོ་མཐོང་རིག་གི་དངོས་པོ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མ་དང་འདི་ཐམས་
ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་ན་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མ་དང་། དེ་ལྟར་
མ་རྟོགས་ཏེ་བདེན་དངོས་སུ་ཞེན་པའི་མཚན་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་དེའི་མན་
ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱིར་སྤྱོད་བ་ནི། ཆོས་དྲུག་གསེར་ལྷན་མ་ལས། དེ་ནས་
དང་པོ་བྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་འབྲུག་པར་ལྟ་སྟེ། གཞུགས་
ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་སེམས་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲུང་བ་བྱི་རོལ་ན་མེད་པ་མི་ལམ་དང་སྒྱུ་
མ་ལྟ་བུ། རྟོན་ལས་བྱུང་བ་བྲག་ཆ་དང་གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུ། མི་རྟག་པ་བྱི་ལ་

དང་ཆུ་བར་ལྟ་བུ། ལྷ་དང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲིག་སྐྱུ་དང་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
ལྟར་སྐྱུངས་ཤིང་གོམས་པས་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་སྒྲོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར།
ཁམས་གསུམ་སྟོན་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་
བ་འདི་ཐམས་ཅད་སྤང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་སོགས་ཀྱི་
དཔེས་གཏན་ལ་འབབས་ཤིང་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེ་བླ་ཏུ་སྒྲོང་བ་ནི། རང་གི་
ལུས་སྤང་སྟོང་ག་ཟུགས་བརྟན་དང་། དག་གྲག་སྟོང་བྲག་ཅ་དང་། སེམས་བྱུང་སྟོང་སྐྱུ་
མ་དང་མཚུངས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་རྒྱུད་
སྟེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་མདོ་སྟགས་བྱུང་མོང་གི་བརྟན་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ནི། **དག་པ་ལྟ་སྟགས་ཡེ་ཤེས་རོལ་པར་སྐྱུང་།** །སྟོན་
བཅུད་མ་དག་པའི་སྤང་བ་རྣམས་དག་པ་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱུར་ནས་ཉམས་སུ་
བྲང་བའི་དོན་གྱིས་ན་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་ནི་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་དང་
བྱུང་མོང་བ་ཡིན་ཡང་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལས་ནི་ཆེས་བྱུད་པར་དུ་གྱུར་པའོ། །
དེའང་ཟབ་མོ་སྟགས་ཀྱི་རྩལ་ལ་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ལྟའི་
རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཕྱིར་ཡིན་ལུགས་
གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བསྒྲོམས་པས་སྐྱུ་འབྲུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུད་པར་ཅན་འཆར་ཏེ།
སྟོན་བཅུད་ལྟར་གསལ་བས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྒྲོང་ཞིང་ལྟ་ཡང་སྤང་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟར་
གཏན་ལ་ཕབ་པས་གྲུ་ལོམ་ལྟར་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་སྒྲོང་བའི་རིམ་པས་སོ། །དེས་ན་རང་
གི་ལུས་དང་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་ལྟའི་
དཀྱིལ་འཁོར། སྐྱ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟབ་མོ་སྟགས་ཀྱི་རང་སྐྱུ། སེམས་ཀྱི་འཕྲོ་
འདུ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་ལྟ་ཞིང་། དེའང་རང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་
གཏོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་དཔེ་གསུམ་

གྱིས་མཚོན་པའི་ཚུལ་ནི་རིམ་ལྡེའི་ཆོག་གིས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བཀའ་བརྒྱུད་
འདི་པའི་ལུགས་ལ་མ་དག་སྟོད་བཅུད་གྱི་སྒྲིབ་བ་གང་གར་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མར་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་ལ་མ་དག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལྟར་བསྒྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་ལ་དག་པའི་སྒྱུ་མ་ཞེས་ཐ་སྟད་མཛོད་ལ། འདུས་པའི་རིམ་ལྡེ་འཆར་བ་རྣམས་ནི་
དབེན་གསུམ་གྱི་མཐའི་སྒྱུ་ལུས་ལ་མ་དག་པ་དང་། དེ་འོད་གསལ་གྱིས་སྒྱུར་པའི་
ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་བྱལ་གྱི་སྒྱུ་ལུས་ལ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་འཆད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་དག་སྒྱུ་ལུས་ལ་གསུམ། གོ་དོན། ཉམས་ལེན། དོགས་
གཅོད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **རྣམ་དག་དུས་ཐབས་རྒྱ་རྣམ་ངོ་བོ་ཡི། །ཁྱད་པར་ལྡེ་ལྟན། །ཅིས་**
པ་སྟེ། དེ་འང་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐམས་མལ་གྱི་སྒྲིབ་བ་བསལ་ཏེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ཅམ་
གྱིས་དག་པར་བཞག་གུང་ངོ་བོ་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་གིན་ཏུ་
རྣམ་དག་མིན་ལ། འདི་ནི་རྒྱུང་སེམས་གྱི་དྲངས་མ་ལས་བྱུང་པའི་ལུས་རྟོག་པས་
མ་བརྟགས་པར་བྲ་ཕབ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པས་རྣམ་དག་སྒྱུ་ལུས་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ།
སྒྲགས་བྲ་མེད་བྱན་མོང་མིན་པའི་སྒྲས་དོན་གྱི་སྒྱུ་ལུས་རྒྱུང་སེམས་བདག་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཞེས་
པ་ལ་འང་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ནས་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་གསུངས་གུང་། འདུས་
པར་སྒྱུ་ལུས་བདག་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། དུས་གྱི་འཁོར་ལོར་སྟོང་གཟུགས་ལ་
བདག་བྱིན་རྫོབ་ཏུ་མཛོད་པ་གཉིས་ནི་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་དང་སྟོང་
གཟུགས་གཉིས་ཀ །དུས་གྱི་ཁྱད་པར་རགས་པ་དང་ཕྱ་བའི་སྒྲིབ་བ་དང་རྟོག་པ་
རྣམས་ཐིམ་པའི་རྟེན་སུ་འཆར་བ་དང་། ཐབས་གྱི་ཁྱད་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་རྟོག་
དབུ་མར་འགོག་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུད་ཁྱད་པར་རྒྱུང་སེམས་གྱི་དྲངས་མ་གིན་

དུ་སྐྱབ་པ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པའི་བྱད་པར་མ་བརྟགས་པར་གསལ་བར་སྒྲུབ་པ་བྲ་
 ཕབ་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དང་། རོ་བོའི་བྱད་པར་རྣམས་པར་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་པ་ཀླན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་རྒྱ་མཚན་
 ཀླན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྗེ་བརྒྱད་པ་ཡབ་སྐུ་བ་བཞེད་དོ། །སྤྱི་མེད་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་སྐྱས་དོན་གྱི་རྒྱ་ལུས་གང་དུ་བརྒྱབ་པའི་གཞི། གང་ཞིག་རྒྱབ་པའི་སྡོན་
 འགྲོ། །རི་ལྟར་རྒྱབ་པའི་ཚུལ། རིམ་པ་གཉིས་གྱི་ཐབས་གྱི་བྱད་པར་སོགས་བཀའ་
 བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གྱི་བཞེད་པ་སྟོང་པོར་དེལ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ།
 འདི་ནི་སྐྱས་དོན་གྱི་ཅན་ལྷིའི་འབར་སྒྲུབ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུ་མཆོག་གི་
 ཨ་བ་བྱ་ཏིར་ཐིམ་པའི་འབར་འཛག་གི་ལྷ་བདེ་རྒྱན་མི་འཚད་པ་ལས་མཆོག་གི་དགའ་
 བ་བཞི་སྟེ། དེ་ལས་སེམས་དབེན་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱད་པར་ལྷ་ལྷན་
 གྱི་རྒྱ་ལུས་ཅམ་པོ་འགྲུབ། དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་དྲི་བལ་དུ་བྱས་པའི་མཐར་
 རྒྱ་ལུས་བྱད་པར་འགྲུབ་པ་དེ་ཉིད་བྱང་འཇུག་གི་རྒྱ་ལུས་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་རྒྱ་
 ཞེས་གྲང་བརྗོད་དོ། །འདི་ལ་རྗེ་ཏེ་པུ་བས། དཔའི་རྒྱ་ལུས་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་
 བརྟན། དོན་གྱི་རྒྱ་ལུས་སྒྲིབ་བལ་གྱི་ལུང་པོ། རྒྱ་ལུས་རང་གི་རོ་བོ་དབྱངས་གསལ་
 དག་པའི་མཚན་དཔེ། རྒྱ་ལུས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉེན་དེ་ལ་བདུད་བརྟུལ་ཏེ་མཛོན་པར་བྱང་
 རྒྱབ་ནས་རྒྱ་དེ་ནམ་མཁའ་གནས་གྱི་བར་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ཏེ་རྒྱ་ལུས་གྱི་
 རྒྱ་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱས་དོན་རྒྱ་ལུས་
 འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ནས་བཟུང་སེམས་དབེན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་མེད་པར་སྟོན་
 བསྐྱས་ལས་བཤད་ཅིང་། རྒྱགས་ལུགས་གྱི་ཆོ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱུ་བའི་གཟུགས་རྒྱ་
 རྒྱབ་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་རྒྱ་ལུས་དང་། རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་ལུས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྟེན་དབེན་གསུམ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
དངོས་གཞི་མཚན་མེད་དང་། མཚན་བཅས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **དབེན་གསུམ་སྒོན་སྦྲང་ནས། །**ཞེས་པ་སྟེ། མཚན་མེད་སྒོས་
མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཚན་བཅས་སྒོས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀ་
ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་གཞི། །ངག་དབེན་དོ་རྗེའི་བཞུགས་པ་དེའི་གཞི་ལུས་དབེན།
དེ་ལས་སྒྱུས་པའི་སེམས་དབེན་ཏེ་དབེན་པ་གསུམ་པོ་སྒོན་དུ་སྦྲང་ནས་སྦྲང་བའམ་
བདེ་བ་ལས་སྒྱུས་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྱེ་བར་འབྱུང་བས། འདིར་
མཚན་མེད་ལ་གནད་བྱུང་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་བས་སྒོ་གསུམ་མི་གཡོ་བར་བཞག་
པ་དང་། མཚན་བཅས་ལ་ལུས་གནད་བྱུང་བཅིངས། དག་རྒྱུད་ལུས་པ་ཅན་གྱི་དོར་
བཞུགས། སེམས་ཀྱི་བྱུང་ཚོར་ལྷ་བདེའི་རང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་འདུས་པ་ལས་གསུངས་
པའི་དབེན་གསུམ་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་ཅང་ཟད་ཐ་དད་ཀྱང་། དཔུ་མར་རྒྱུད་ལྷགས་གནས་
ཐིམ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིང་ངེ་འཛིན་འཆར་བ་ལ་གནད་གཅིག་པ་མ་ཟད།
ལུགས་འདི་དབང་པོ་ཐ་མ་དང་འབྲིང་གི་ཕྱོགས་ལ་མན་ངག་ཟབ་མོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཚན་མེད་བྱིན་རྒྱུད་སྦྲབས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེའི། །ཡེ་ཤེས་**
ལས་སྒྱུས་སྒྱུ་ལུས་རིག་དོར་འཆར། །དེ་ལ་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གནས་དབེན་པར་བཤད་མ་ཐག་པའི་དབེན་གསུམ་གྱི་ངང་ནས། བླ་མ་ལ་ལུས་
ལོངས་སྟོང་དགོ་རྩ་དང་བཅས་པ་ལྟོས་མེད་དུ་སྤུལ་ཞིང་མོས་གྲུས་ཆད་དུ་ལོངས་པས་
སེམས་དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲོས་པ་བཅད་དེ་མཉམ་པར་གཞག་པས་བྱིན་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྲབས་
ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མ་རང་སར་ཞི་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་སུམ་དུ་
འཆར་ལ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒྲོམས་པ་ལས་སེམས་ཟིན་པས་རྒྱུད་ཟིན་ཞིང་དེ་
ལས་ཉམས་སྒྲུབ་སྟེ། ས་རྒྱུད་ཐིམ་པས་དུ་བ། ལུ་མེར་ཐིམ་པས་སྒྲིག་རྒྱ། མི་རྒྱུད་

ལ་ཐིམ་པས་མེ་བྱིར། རྒྱུང་སེམས་ལ་ཐིམ་པས་མར་མེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་ཐིམ་
པས་ལྷ་སྒྲིང་། སེམས་བྱུང་མ་རིག་པར་ཐིམ་པས་ཉི་སྒྲིང་། མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པར་ཐིམ་པས་སྒྲིག་ཅན་གྱི་སྒྲིང་བ། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སློན་མེད་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུ་འཆར། །སྒྲིང་སྒྲིང་གསུམ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འཆར་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ལས་མ་རིག་པ། དེ་ལས་སེམས་བྱུང་། དེ་ལས་སེམས། སེམས་རྒྱུང་དང་བཅས་
པ་ལས་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྒྲིམ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སོ་སོ་རང་
རིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོར་མཛོན་སུམ་དུ་འཆར་ལ། དེར་མ་ཟད་དུས་གསུམ་གྱི་སྟོང་
བཅུད་དག་མ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་མཐོང་བ་སྒྲིམ་བྱེད་དེ། །སྒྲེའི་བྱེ་བྲག་གི་
རིམ་གྱིས་ཐོད་སྐལ་ཅིག་ཅར་ཅི་རིགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **མཚན་བཅས་ཙ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་ནས་སུ། །ལས་དང་ཡེ་**
ཀླུ་ཟག་མེད་ལུས་ཀྱི་རྒྱ། །ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་རྒྱུང་སེམས་དྲངས་མའི་སྒྲི། །
མཚན་དཔེས་བརྒྱན་འགྲུབ། །ཅེས་པ་སྟེ། མཚན་བཅས་ལ་བརྟེན་པས་ནི། རྩོར་
བཞུས་དང་སེམས་དཔེན་འདུས་པའི་ལུགས་དངོས་ལ་བརྟེན་པའང་ཡོད། གོང་སྒྲོས་
ཙ་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་སྒྲིས་པའང་རུང་སྟེ། གང་ལྟར་རྟེན་གཞི་ཙ་བའི་རྣལ་འབྱོར་
དཔེན་གསུམ་བྱུང་པར་ཅན་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། རིག་མ་མཚན་ལྡན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་
རྒྱུན་གྱིས་ཟག་མེད་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་རིགས་གདོད་ནས་གནས་པ་ཉིད་སྒྲིང་གསུམ་ལུགས་
འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་འོད་གསལ་བཅས་པ་རྩོམ་གསུམ་དུ་ཤར་བས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་
བྱས་ཏེ། དུམ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལས་འདས་ཤིང་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལས་གྲུབ་
པའི་སྒྲིམ་ལྟ་བུས་ཚོགས་མེད་པའི་མཚན་དཔེས་སྒྲིས་པ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་
སྒྲིང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་གཉིས་མེན་གྱི་ལྷ་བཞི་ལས་

གྲོལ་བ། སྤང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་མཚན་མས་མ་གོས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིམ་ཡི་ཤེས་ཙམ་དུ་སྒྲུང་བ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་དང་ལྡན་
 པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དྲུངས་གསལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུར་འཆར་
 བར་འགྱུར་ལ། ཉམས་རྟགས་དང་ངེས་པ་མ་སྒྲིས་ན་རྒྱ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཁུ་དང་རལ་གྱི་མེ་
 ལོང་གི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་སྒྲིགས་ཚེ་གི་སྒྲིབ་བའང་ཉམས་སུ་བསྟར་བར་
 བྱའོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ད་ལྟའི་བར་རྒྱན་སྒོལ་མ་ཉམས་པའི་བཀའ་བརྒྱད་སྒྲིའི་ཁྲིད་སྒོལ་
 ཀྱི་སྒྲིས་དོན་ལྟག་པར་བཀྲོལ་བ་ཡིན་གྱི། རྗེ་བརྒྱད་པ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་སྒྲི་
 ལུས་ཀྱི་སྒྲུབས་འདིར་འདུས་པ་དང་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་བ་དཔེན་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 བདེ་དབྱེས་གསང་གསུམ་ཀའི་དགོངས་དོན་དང་སྒྲིབ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་
 སུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྒྲིལ་ནི། **རྗེས་ཐོབ་སྒྲུང་བ་སོགས། ལམ་ཁྱེད། །**ཞེས་
 པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲིམ་འི་སྒྲིལ་གསལ་སྒྲུང་སྒྲིས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བ་
 མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས། མི་ལམ་བར་དོ་བཅས་སྒྲིམ་ལྟ་
 བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལམ་དུ་ཁྱེད་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རིམ་ལྡེའི་གསུམ་པ་སོར་བསམ་གྱི། །སྤྲོད་གཟུགས་ཕྱག་ཆེན་**
དོན་ཏེ་ལོགས་སུ་སྒྲིས། །འདི་ནི་གསང་འདུས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྡེའི་གསུམ་པ་བདག་ཁྱིན་
 རྒྱབས་དང་། རྗེ་རྗེ་ལྟ་འབྱོར་གྱི་སོར་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲོད་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་མོ་རྣམ་ཀུན་མཚན་ལྡན་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་བཤད་ལས་
 འབྱུང་བའི་སྒྲིས་དོན་གྱི་ཐབ་པ་སྟན་བརྒྱུད་དངོས་གཞིའི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་ཀྱི་དཀྱུས་སུ་མ་བསྟན་པར་གྲུད་དུ་སྒྲིས་པས་མཁས་པ་གྲུགས་
 བམ་ཙམ་གྱིས་ཁོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ་རྗེ་བཞིན་མ་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་

པར་འབྱམ་མོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་འཛིན་མི་ལམ་ལ་གཉིས། སྒྲ་དོན་དབྱེ་བ་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་
བསྟན། ལག་ལེན་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཚོད་འཛིན་མི་ལམ་དཔེ་དོན་དུས་མཐའི་ལམ།** །སྒྲུ་མ་སུམ་བརྒྱད་
གྱི་ལམ་རྣམས་གྱི་དོད་ཚད་མི་ལམ་དུ་སྒྱུར་བ་བརྟན་མི་བརྟན་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་
པས་ལམ་གྱི་ཚོད་འཛིན་མི་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། བག་ཆགས་གྱི་རང་གཟུགས་
འཆར་བས་སམ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིག་གཟུགས་འཛིན་པའི་བྱིར་མི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། དཔེའི་མི་ལམ་དེ་ཉིད་དངོས། །དོན་གྱི་མི་ལམ་ཉིད་སྣང་། དུས་མཐའི་མི་
ལམ་བར་དོ་གསུམ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ལས་དང་པོ་པ། རྣལ་འབྱོར་པ། འཕགས་པའི་
མི་ལམ་གསུམ། སྣང་བ་ཉི་ཆེ་བ་གཉིད་ལོག་པ་མི་ལམ་ལྟར་དུ། སྣང་བ་མི་བརྟན་
པ་བར་དོ་མི་ལམ་འབྲིང་། འབྲུལ་སྣང་བརྟན་པ་སང་དུས་གྱི་སྣང་བ་མི་ལམ་ཆེན་པོ་
སོགས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་འདིར་བསྟན་དོན་དཔེའི་མི་ལམ་ནི། ཅུ་གནས་སུ་
རྒྱང་སེམས་འདུ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་གྱིས་མི་ལམ་དུ་བྱུང་ལ། མི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ནི་གཉིད་
གྱི་ནང་དུ་བག་ཆགས་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་དེའོ། །དེའི་ལུས་ནི་རགས་
ལུས་འདི་ལས་བྱེ་མ་བྱེ་གཉིས་འབྱུང་ཡང་རོ་བོ་རྒྱང་སེམས་གྱི་ལུས་དང་དེའང་ད་ལྟའི་
ལུས་གྱི་བག་ཆགས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་བག་ཆགས་གྱི་ལུས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་།
དུས་དེར་ད་ལྟའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྣང་བ་འབྲུལ་པ་འདིའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་ཀུན་
རྫོབ་རྩ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བས་ཉིང་འབྲུལ་ཏེ། དེ་གདམས་
ངག་གིས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གཟུང་སྒྱུར་གཅིག་རྩ་བའི་མན་ངག་གིས།** །སྣང་བ་འཆི་
བཅས་དེ་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ། །མི་ལམ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཉན་མོ་དྲན་པ་

སྒྱུ་ཆགས་དང་། མཚན་མོ་མན་ངག་བཅོན་ཐབས་ཀྱི་གནད་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་། མ་
 ཟེན་པའི་གོགས་སྟོང་འབྱམས་གཏུགས་འབྱམས་སད་འབྱམས་དྲིད་འབྱམས་བཞི་
 གཉིན་པོའི་མན་ངག་གིས་བསལ་བས་མི་ལམ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ངོ་ཤེས་པ་ནི་མི་ལམ་ཟེན་
 པ་ཡིན་ལ། དེའང་མི་ལམ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་ཐོས་སྟོང་ཞིང་ཅིར་ཡང་སྒྲུང་
 བས་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ། ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཡ་མ་བྲལ་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 གཟུགས་བརྒྱན་ངོ་མཚར་ཆེའོ་སྒྲུམ་པ་སྒྱུ་འཇེག་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། མི་
 ལམ་ཉིད་སྒྱུ་ལུས་ལྟ་སྒྱུ་ལྟག་སྒྱུ་ཆེན་པོར་ལྟར་བྲལ་པ་རྫོགས་ཅིམ་སྐབས་འདི་པའི་
 མི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ནོ། །བར་དུ་ཟེན་ནས་སྒྲུང་འབྲུང་བཞི་སོགས་སྒྱུ་ལ་
 སྒྱུར་སྟོང་བ། བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཐོག་བརྗེས་སྒྱུ་མར་སྟོང་བ། འཛིག་རྟེན་དང་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ནལ་ཐར་ལ་སྟོང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོང་དུ་གྱུར་ནས།
 མཐར་མི་ལམ་དང་འོད་གསལ་བསྐྱེད་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲུམ་པ་གཅིག་ཏུ་བྲལ་བའི་མན་
 ངག་གིས། ཉིན་སྒྲུང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་མཚན་མོའི་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་
 མི་ལམ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྟར་ཞིང་། སྒྱུ་ལུས་དེ་ཉིད་རྗེས་གཞིག་དང་ཅིལ་འཛིན་གྱི་འོད་
 གསལ་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་འཕོ། །ཁྱད་པར་དཔེ་མཚན་མོའི་མི་ལམ་དང་སྒྱུར་ནས་དོན་ཉིན་
 མོའི་སྒྲུང་བ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་སྒྲོམ། །དེས་ཤི་བའི་སྒྲུང་བ་མི་ལམ་ཏུ་
 གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བར་དོའི་འཕྲང་སྒྲུ་ཆོད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་གཉིད་པའི་མི་
 ལམ་ན་རང་ཉིད་ཤི་བ་དང་བར་དོར་འབྱམས་པ་དང་ཡང་སྤྲིད་ཉིང་མཚམས་སྟོར་བ་
 སྒྲུང་ཡང་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། དངོས་སྒྲུང་གི་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་སྟེ་བ་ཡང་
 འབྲུང་བཅས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་ཅིང་ལ་ལྷེའོ། །

བཞི་བ་སྟིང་པོ་འོད་གསལ་ལ་གཉིས། སྒྲུ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ནམ་གཞག་སྒྱུར་
 བསྟན། བསྒྲུམ་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྤྱིང་པོ་འོད་གསལ་དཔེ་དོན་ཉམས་ཏྟགས་གཉིས། །རང་བཞིན་**
ལ་སོགས་བཞི་དང་ལྔ་རུ་དབྱེ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་
འོད་གསལ་བར་ཏྟགས་པ་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་སྤྱིང་པོར་གྱུར་
པ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ཏེ། དེའི་སྒྲ་དོན་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་འོད་འགག་
མེད་དུ་གསལ་བ་འམ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་འོད་གསལ་ཞེས་
བྱ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དཔེ་དོན། ཉམས་ཏྟགས། ཉིན་མཆོན་སྐབ་མཐུག །མ་བུའི་
འོད་གསལ་གཉིས་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་སོགས་
པ་བཞི་དང་ལྔ་རུ་འདྲ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། རིམ་ལྔ་བསྐྱས་གསལ་ལས། རང་བཞིན་
དང་ཉིང་འཛིན་དང་གསལ་ལ་ཏྟགས་མེད་དང་དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་བཞིར་
གསུངས་པ་དང་། རོ་མཉམ་རྩོ་རྩེའི་འདུས་པའི་འགྲེལ་པར་མཆོན་བྱ་རང་བཞིན།
མཆོན་བྱེད་གཉིད། གོམས་པ་ལམ། མཆོམས་སྒྱུར་འཆི་ཁ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྱུའི་
འོད་གསལ། ཞེས་ལྔ་བཤད་པ་དང་། བཀའ་དཔེ་ཕྱི་མར། འོད་གསལ་འདི་ནི་རྣམ་
ལྔ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དང་། ཤེས་པའི་འོད་གསལ་འཆར་བ་དང་། ཉིང་
འཛིན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་། །རྟོག་པའི་འོད་
གསལ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་དུས་ནི་ལྔ་ཡིན་ཏེ། །འཆི་བའི་དུས་དང་དབུ་མར་གནས། །
མཉམ་གཞག་དང་ནི་ལོག་པའི་ཆེ། །མཉམ་རྩེས་རོ་གཅིག་གྱུར་པ་ཡིན། །ལྷག་
མཐོང་ཏྟགས་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འོད་གསལ་ལྔ་དང་དེ་འཆར་བའི་དུས་བཅས་
བཤད་པ་སོགས་མང་ངོ་། །མདོར་ན་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟག་ཆད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་
བུལ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དོན་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཏྟགས་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། རྣམ་གཞག་འདི་ཙམ་ནི་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀར་འབྱུང་བས་
སྤྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ནས་གསུངས་པ་ལ་ནི་སྒྲས་དོན་

གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་འོ། །འདི་ལའང་གནས་སྐབས་སུ་མིང་ཐ་དད་པས་བཞག་པ་
འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། དབང་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
འོད་གསལ་རྣམས་ནི་འོད་གསལ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་ལས་སྐྱེས་པ་
རྣམས་ནི་འོད་གསལ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བསྟན་སྐབས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྐྱུ་ལུས་
དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཞིག་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེས་ནས་འོད་གསལ་བ་
མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་སློབ་མི་སློབ་གྱི་འོད་གསལ་ཏེ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་འོད་གསལ་ནི་
མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞི་དུས། ལམ་དུས། འབྲས་དུས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **ཉམས་ལེན་གཞི་དུས་འོད་གསལ་རང་ངོ་སྤྱད།** །དབྱེ་བ་དེ་དག་
ལས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉམས་སུ་ལེན་བྱ་ནི། ཐོག་མར་གཞི་དུས་གྱི་འོད་གསལ་རང་ངོ་
སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེའང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་
འོད་གསལ་བ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བདག་དེ་ལ་གཞི་གདོད་མའི་འོད་གསལ་ཞེས་
བྱ་ཞིང་། དེ་ལའང་སློ་རུས་ཀྱིས་འདོད་ལུགས་མང་སྟེ། མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་ཤེས་པས་
རང་ལུལ་རིག་པ་ཙམ་ལ་དེར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ལ་འདོད་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ལ་འཕགས་སེང་
སོགས་ཀྱིས་སེམས་བདེན་སྟོང་ལ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དུ་མཛོད་ནས་དེ་ཉིད་རིགས་
སུ་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བྱི་མ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
རྒྱད་སྟེར། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དོན་
གཅིག་པར་བཤད་ལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། དེས་ཀུན་གཞི་བསྐྱེབས་
ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདོད་ལ། འདིར་ནི་དགོ་བར་བཞེད་པས་སོ། །འདིའི་མཚན་

ཉིད་མང་ཡང་མདོར་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲི་མས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་
གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པ་མན་གྱིས་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་དེ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། ཟུང་སྒྲར། སྤྱི་ཕྱིར་ཐོས་པའི་
ཡུལ་མ་ཡིན། །དོན་དམ་ཉིད་ཕྱིར་བསམ་པའི་མིན། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་
པའི། །སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་
ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་ཆེ་ལོ། །སྤྲལས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཟབ་མོའི་སྐབས་
འདིར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེའང་། སྤྱང་བ་སེམས། སེམས་རང་རིག །
རང་རིག་བདེ་ཆེན། བདེ་ཆེན་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་དང་ཟུང་དུ་འབྲུག་པའི་བྱུང་པར་བཞི་
ལྟ་ན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མའང་རྒྱུའི་ཐེག་པར་ཡུལ་སྟུན་ཕྱུང་
ནས་གཟོད་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོང་ཞིང་འདོར་བར་བཞེད་མོད། སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་
འདིར་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བར་བྱས་པས་དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་རང་གིས་
སྒྲོང་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སྟུམ་ཕྱུང་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བར་མི་བཞེད་དེ། དཔེར་ན་
མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་སེར་པོར་སྤྱང་ཆེ་དེ་ཉིད་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་
ཀྱང་སེར་སྤྱང་མི་ལྟོག་ལ། མཁྲིས་ནད་བསལ་བ་ན་སེར་སྤྱང་གི་སྒྲོ་རང་གིས་ལྟོག་
པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་པའོ། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་མཐོང་བའི་ཐབས་ནི།
མདོར་བསྡུས་དང་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་ཤིང་ལ་རྟག་གནས་ཀྱང་། བཅད་དང་དབྱེ་
བའི་ཐབས་གྱིས་མི་མཐོང་སྟེ། གཙུབས་ཤིང་གཙུབས་གཏན་ལག་པས་བསྐྱབས་པ་
ལས། །དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་འོད་གསལ་
རྟོག་པ་ཡི། །སྒྲོམ་པའི་ཐབས་རྣམས་དག་གིས་མི་མཐོང་སྟེ། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྒྱང་མ་
དག་དང་ནི། །རོ་མ་གཅིག་དུ་སྒྲོར་བས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། །རོ་
རྒྱང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྒྱུང་སེམས་དབུ་མར་འཁོང་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་

མོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཐོང་བར་འགྱུར་པའོ། །དེ་ནི་གཞིའི་འོད་གསལ་ཞེས་པ་སེམས་གྱི་
རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསལ་བར་ངོ་སྤྲོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་དུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གནད་བཅིངས་ཤིང་། བྱི་
ནང་ཐུན་མོང་མངོན་བྱང་མངོན་དུ་བྱ། །འཆར་སྐབས་ལྡ་ལས་གཉིད་དུས་དཔེ་རུ་
བཟུང་། །རིལ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་སྒྱུ་ལུས་ལྡང་བ་ཡིས། །ཟིན་པ་བརྟན་བྱས། །
ཞེས་པ་སྟེ། ལམ་དུས་གྱི་འོད་གསལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྤྱིར་འོད་གསལ་
གྱི་རང་ངོ་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་ཚུལ་ནི། ཏེ་ལོ་པས། མ་བཅོས་གཉུག་མའི་རང་
དུ་གློད་ལ་ཞོག །བཅིངས་པ་གློད་གྱུར་གྱོལ་བར་གེ་ཚོམ་མེད། །ཅིས་སོགས་གྲུབ་
པའི་དབང་ལྷག་རྣམས་གྱིས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་གདམས་པ་ལྟར། ལུས་བསམ་གཏན་
གྱི་ཚོས་བདུན་དང་ལྡན་པས་ཤེས་པ་རྟེན་མེད་དུ་མ་བཅོས་པར་གློད་ནས་བཞག་པས་
སྟོང་པ་ཉིད་འབྲུལ་མེད་རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྟེ་ཟབ་མོ་
རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པའི་མན་ངག་སྟེ། རྟེན་རྟོ་རྟེན་འུས་
གྱི་གནད་བཅིངས་ནས་ཡིད་མིག་རྒྱུང་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་ལ་བཞག་པ་
ན་ལུས་སེམས་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་རོ་རྒྱུང་གི་རྒྱུ་བ་འགགས་པ་དབུ་མར་
རེངས་པས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་མོ་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་
ཁྱོད་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྟེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་
སྤྲང་བ་སྟོང་གཟུགས་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་མོ་འཆར་བ་ཡང་། རྟེན་མཚོག་གི་དབུ་མར་རོ་རྒྱུང་
གི་རྒྱུང་ཐིམ་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཐིམ་པའི་ཐབས་ལའང་སེམས་མ་བཅོས་པར་
གློད་ནས་བཞག་པ་འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད་པས་སྒྲ་མེད་གྱི་མན་ངག་རྣམས་སུ་འདི་ལ་
སོར་སྤྲད་གྱི་མན་ངག་ཅིས་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་གདམས་པས་བཅོན་
ཐབས་སུ་འཛིན་པ་ནི། སྟོང་བཅུད་དག་པའི་འཁོར་ལོ་འོད་གསལ་དུ་བསྒྱུ་བའི་ཉིང་རེ་

འཛིན་ཟབ་མོས་སྒྲ་ཉི་སྒྲ་གཙན་གྱི་རྒྱུད་སྙིང་གར་ཟེན་པས་སྤང་གསུམ་གྱི་མཐར་འོད་
 གསལ་དུ་འཆར་ལ། གཉིད་དུ་མ་སོང་གོང་དུ་འདི་ཉིད་ལ་སྒྱུངས་ན་གཉིད་ཀྱི་འོད་
 གསལ་ཆེགས་མེད་དུ་ཟེན་ཅིང་། དེ་ཟེན་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཡང་ཟེན་པས་འོད་
 གསལ་གསུམ་འབྲེལ་གྱི་མན་ངག་ཏུ་གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
 གནད་བཅིངས་ཏེ་སྒྱི་དང་ནང་དང་བྱམ་མོང་བའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་འོད་གསལ་
 མངོན་དུ་བྱ་སྟེ། དེའང་སྒྲ་འོད་རྒྱབ་ཅིང་ཉི་འོད་མ་ཤར་ལ་མཆོམས་གྱི་མུན་པ་ལས།
 གྱུང་འདས་པའི་ཐོ་རངས་གྱི་ནམ་མཁའ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་
 པ་ལྟར། ཉི་སྒྲ་མཆོམས་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་སྒྲོས་བཅས་སྒྲོས་མེད་དབུ་མ་ལས་
 གྱུང་འདས་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཐོག་ཐ་དབུས་གསུམ་གང་དུ་འང་མི་རྟོག་པ་
 སྟེ། རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་བྱམ་མོང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱི་འོད་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །གཞན་
 ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ཡིན་ན། དྲོད་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བ་ཐབས་ཆགས་
 པའི་སྤང་བ་མཆིད་པ་དང་། བདེ་བའི་སྒྲ་བ་ཤར་བ་ཤེས་རབ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤང་
 བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་བྱམ་མཆོམས་དབུ་མ་ཉེར་ཐོབ་ལས་གྱུང་འདས་ཏེ།
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་ལས་དུས་གསུམ་གང་དུ་འང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 སྐད་ཅིག་གི་འོད་གསལ་འཆར་ལ། འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའང་ཡོད་པས་ནང་དུ་སྟོང་
 བཞི་མངོན་དུ་གྱུར་སྟོབས་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུང་བ་མིན་ཡང་རིག་མ་དང་
 འབྲེལ་སྟོབས་གྱི་མངོན་བྱང་ཡིན་པས་ཕྱི་ནང་བྱམ་མོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུའི་ཐེག་པར་
 བཤད་པའི་མངོན་བྱང་གི་དག་པ་ཆང་བའི་སྟེང་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་གསུམ་
 གྱི་མཐར་འོད་གསལ་ཟེན་པ་ཡིན་པས་སོ། །ནང་གི་མངོན་བྱང་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་པོ་
 ལས་རྒྱུད་པལ་ཆེར་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་མཐོང་བའོ། །
 གཉིས་པ་འདོད་ཆགས་གྱི་ཀུན་རྟོག་ཐིམ་པས་སྤང་བ་ནམ་མཁའ་དྲི་མེད་ལ་སྒྲ་

འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ཞེ་སྒྲུང་ཐིམ་པས་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་དེ་ལ་ཉི་འོད་ཤར་བ་
 ལྟ་བུ། བཞི་བ་གཏི་མུག་ཐིག་པས་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་མཚམས་གྱི་མུན་པས་ཁྱབ་པ་
 ལྟ་བུ། ལྷ་བ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐིམ་པས་མུན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་འོད་གསལ་
 བ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་མུན་པ་དང་བྲལ་བས་འོད་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་མིག་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བས་སྐྱ་ཤད་གྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་
 བ་ལྟར་རོ། །རྗེ་བརྒྱད་པས་སྐབས་འདིར་རྣམ་ཤེས་སྤྱད་པའི་མངོན་བྱང་དང་ཡེ་ཤེས་
 འཆར་བའི་མངོན་བྱང་ཞེས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞལ་གདམས་ཀྱང་སྒྲུང་རོ། །འདིར་
 ཕྱག་ལེན་དུ་འདེབས་སྐྱའི་འོད་གསལ་ལ་ཐོག་མར་མ་ཟེན་པ་ཟེན་བྱེད་ནི། འཇམ་
 དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། ཤིང་དང་བརྒྱལ་དང་གཉིད་ལོག་དང་། སྤྲལ་དང་འབྲིག་
 དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ། ཟློང་བར་འགྱུར་བ་རབ་གོམས་ན། །ལུས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཡིད་
 བློ་སྤྱོད་། །ཞེས་སྤྱིར་འོད་གསལ་འཆར་བའི་སྐབས་ལྷུང་བཤད་པ་ལས། གཉིད་
 དུས་གྱི་འོད་གསལ་དཔེ་རུ་བཟུང་ནས། རྒྱ་ཏིར་འབྲུ་ལྡེ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་བཞིའི་
 མཐར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ངོས་བཟུང་བ་ལ་བསྐབ་པ་ཡིན་ཅིང་། འོད་གསལ་དེའི་
 རོ་བོ་ནི་གཉིད་གྱི་ཤེས་པ་སྤྲུལ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། སྤྲུལ་མི་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་དང་རྒྱུ་
 སྤྱོད་བྱེད་གྱི་གཉིད་སྤྲུལ་མའི་རིགས་འབྲུ་མ་སྤྱེས་པའི་བར་དེར་ཐ་མལ་པ་ལ་གཏི་མུག་
 གིས་བསྐྱེབས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་གྱི་སྐྱུ་བདེ་སྟོང་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་མར་མའི་སྟིང་པོ་འཇམ་སྟོན་གནམ་
 དྲངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་བ་དེ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲུང་གསུམ་མ་དག་པའི་བྱིར་དེ་
 དག་མཐར་བུག་གི་འོད་གསལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མཐོང་བ་མིན་པས་དཔེའི་
 འོད་གསལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་བའང་བསམ་
 གཏན་གཉིས་སོགས་གྱིས་རྒྱུང་སེམས་སྟིང་གར་བསྐྱས་སྟོབས་གྱིས་གཉིད་འབྲུལ་ལ་

བརྟེན་པའི་སློབ་གཉིས་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བ་ནི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། གཉིད་
འབྱུང་ལ་བརྟེན་པའི་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་ཀའི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་
ཡང་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་སྤངས་པས་གཞིའི་འོད་གསལ་གྱོ་བྱར་བྱི་
བྲལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་གཉིད་འོད་གསལ་གྱིས་སྤངས་
པ་ན་སྤང་ཁམས་ཀྱི་རྟོག་པའི་ས་བོན་བསད་ནས་ལྷ་བ་པ་ལྟར་འོད་གསལ་གྱི་རང་
དུ་སྒྱུ་སུ་ཀྱའི་སྟོན་པ་སྤྱད་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྲུབ་བོ། །བཟུང་བའི་
མན་ངག་གིས་ཟིན་ནས་བརྟན་པའི་ཐབས་ནི། རྒྱུང་སེམས་བསྐྱུ་བའི་ཐབས་སམ་རྟེན་
འབྲེལ་གྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་བས་བྱང་སེམས་ལྷ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་རྟོག་པ་སྤྱང་གསུམ་
འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་སྤྱང་ལས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུར་ཤར་བ་
ཉིད། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སྤྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་དགོས་ཤིང་། སྟོན་པ་
གསུམ་ནི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །བསམ་གཏན་གཉིས་ནི་རིམ་ལྡན་དང་སྟོན་བསྐྱུས་ལས་
བཤད་པ་ལྟར། མེ་ལོང་ལ་ཉས་བཏབ་པ་ཡལ་བའི་དཔེས་ཅིག་ཅར་སྤྱད་པ་རིམ་འཛིན་
དང་། རྒྱ་བོ་འམ་ལྟང་ཀའི་རྒྱ་འབྲུག་པ་ལྷ་བའི་དཔེས་རིམ་གྱིས་སྤྱས་པ་རྗེས་གཞིག་སྟེ།
བསམ་གཏན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་སྤང་ལུགས་ལྷོག་གི་
ལུས་སུ་ལྷང་བ་ནི། སྟོབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་མངོན་དུ་བྱེད་
དེ། རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་ལས། འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུའི་ལུས་འདི་ནི། །འདི་ཉིད་བསྒྲོམ་
པས་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་ན། བདག་དང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོག་གསུམ་དབྱེར་མེད་རྟོ་རྟེ་གསུམ་གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྒྲི་དང་
བཅས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ལྷང་གི་སྟོབ་པ་ལ་བསྐྱབས་པས། ཐིག་ལེ་
རྟེན་བཅས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་སློབ་གཉིས་མངོན་གྱུར་ལས་རྒྱུང་གི་བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་

བསལ་ནས། འོད་གསལ་སྟོན་གནམ་དྲི་མེད་ལ་སྟོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་དང་བལ་
བ་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་བ་ལ་གོམས་པ་མཐར་དབྱུང་སྟེ་ཟེན་པའི་
བརྟན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དོན་འབྲས་མཐར་བུ་ཕྱིན།** །ཅིས་པ་སྟེ། གཞི་གདོད་མའི་
འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱད་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་མཐར་སྤྱད་དེ་ཉིན་
མཚན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ལས་དུ་བྱས་པས། དོན་འབྲས་གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་ལོ། །དེ་ཉིད་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་དང་
གཅིག་པ་སྟེ། བཀའ་དཔེ་ཕྱི་མ་ལས། འོད་གསལ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས། །དེ་
ལས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་འཆར། །ཞེས་འོད་གསལ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་བྱང་འཇུག་ཏུ་
བཤད་པའོ། །སྐབས་འདིར་རྗེ་མར་པས། དཔེའི་འོད་གསལ་གཞན་ལུས་ཤེས་རབ་
མ་ལ་བརྟན་པའི་ཡེ་ཤེས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཉི་བར་ཐོབ་པའི་བར་མ་དོར་ཀྱན་གཞི་
འོད་གསལ་དུ་གྱིམ་པའི་ཡེ་ཤེས། འོད་གསལ་རང་གི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཁའ་ཁྱབ་བྱང་ཆུབ་དོ་རྗེ། འོད་གསལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉིར་ཐོབ་ཐུན་པའི་དྲི་མ་སངས་
པས་གནས་རན་ལེན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཏེ་སྤྱིར་ཞིར་མི་གནས་པའི་ཆོས་གཟུགས་
ཀྱི་སྒྲུ་འགྲུབ་པའོ། །ཞེས་ཆིག་ཉུང་ལ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བས་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱ་ལམ་འབྲས་
བུའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་པར། མཛད་དོ། །

ལྷ་པ་སྟོ་ཆོད་བར་དོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། སྒྲ་དོན་དབྱེ་བ་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་
བསྟན། བསྟོམ་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བར་དོ་རྣམས་ལས་སྟོ་ཆོད་སྤྱིད་པ་སྟེ།** །ཞེས་སྤྱིད་པ་བར་དོར་
འོད་གསལ་དང་སྒྲུ་ལུས་ཀྱིས་སྟོ་ཅིག་ཆོད་བྱས་པས་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ལམ་གྱི་སྟོ་ཆོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཕྱོགས་གཉིས་སུ་མ་ལུང་བས་སམ་སྟོན་རྗེས་གཉིས་

གྱི་བར་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐོར་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་སྟུ་མང་སྟེ། རྩེ་
 བཅུན་མི་ལས། དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་གྱི་བར་དོ། །རང་བཞིན་ལམ་གྱི་བར་དོ། །སྤང་
 བ་སྐྱེ་ཤིང་བར་དོ། །མི་ལམ་གཉིད་གྱི་བར་དོ། །ཐ་མ་སྤྱིད་པའི་བར་དོ། །སྐྱེ་གནས་
 བརྒྱད་པའི་བར་དོ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་མཛད་པ་དང་། ཡང་། ལྷ་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་།
 སྦྱོད་པ་དང་། མི་ལམ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། གནད་དང་། སྐྱུ་གསུམ་དང་།
 འབྲས་བུའི་བར་དོ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་ནས་སྒྲམ་པོ་པ་ལ་གསུངས་པ་དང་། རྩེ་རས་ཁུང་
 པས། ལྷ་སྒྲོམ་འབྲས་བུ་གསུམ། ཆགས་ཅན་ཆགས་བྲལ་དང་། སྦྱོན་ཅན་སྦྱོན་མེད་
 དང་། ཆེག་དོན་གྱི་བར་དོ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། རྩེ་མཁའ་སྦྱོད་པས། ཟུང་
 འཇུག་སྐྱུ་གཞིའི་བར་དོ། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གྱི་བར་དོ། །དུས་མཚམས་རང་བཞིན་གྱི་
 བར་དོ། །འཆུག་མེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་དོ་ཞེས་བཞི་དང་། བར་དོ་ཡིད་བཞིན་སྤྱིད་
 པའི་བདེ་བྲིད་ལས། སྐྱེ་འགག་གི་བར་དོ་རྩྭ་བཅད། བདག་གཞན་གྱི་བར་དོ་རོ་
 མཉམ། འགྲོ་འོང་གི་བར་དོ་ངོས་བཟུང་། ཡིན་མིན་གྱི་བར་དོ་འཕྲང་བསལ་ཞེས་
 བཞིར་མཛད་པ་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལས། རྩེ་མར་པས། སྤང་བ་སྐྱེ་ཤིང་བར་དོ།
 མི་ལམ་གཉིད་གྱི་བར་དོ། །ཐ་མ་སྤྱིད་པ་བར་དོ་ཞེས་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་ཉིད་གྲགས་ཆེ་
 ཞིང་། དེ་ལས་སྤྲུལ་མ་གཉིས་ནི་རྩ་བའི་ཚོས་བཞིས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བར་
 དོའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ནམས་ལས་འདིར་བསྟན་སྐྱབས་དོན་སྟོ་ཚོད་གྱི་ནལ་འབྱོར་ནི་སྤྱིད་
 པ་བར་དོ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དེའང་མངོན་པ་ཀུན་བདུས་ལས། སྤང་མདའི་མཐོང་མན་
 ལྷར་འཆི་འཕོ་ཞིང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་རོ། །ཞེས་འཆི་སྤྱིད་འགག་པ་དང་བར་སྤྱིད་
 འབྲེལ་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས། དེའང་སེམས་ཅན་གྱི་ནས་སྐྱེ་བ་མ་གླང་
 བ་ལ་བར་སྤྱིད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྦྱོད་བསྐྱུས་ལས། ཡང་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་གྱིས་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་

ཉེ་རྒྱུད་གི་ཁམས་ཀྱིས་སྒྲུངས་ནས་ཚོར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་སྤྱིད་པས་རྗེས་སུ་བཅིངས་ལ།
 ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ། དགེ་བ་
 དང་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་པས་བྱིས་པ་ལོ་ལྷ་པ་དང་མཉམ་པ། ཐམས་
 ཅད་མཐོང་བ། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚང་བ། གྲི་ཟེ་ཟས་ལ་སྦྱོད་པ། རོ་རྩེ་ལ་
 སོགས་པས་མི་ལྟོག་པ། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་
 རྒྱགས་དང་ལྡན་པ། ཉི་མ་བདུན་གྱི་འཕོ་བའི་བར་ལ་གནས་ནས་རང་གི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བས་བསྐྱུན་པར་གྱུར་པས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
 ཐོབ་ནས་འགྲོ་བ་ལྷ་རྣམས་སུ་ཟོ་ཆུན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་རྗེས་སུ་ཕྱོད་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་བར་སྤྱིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་དམན་
 ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཛོད་ལས་གྲུང་གསལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རབ་ཀྱི་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་འབྲིང་སྒྱུ་ལུས། །ཚུལ་སྦྱོང་**
ཐ་མས་མངལ་སྒོ་དགག་ཅིང་གདམས། །དེ་ཉིད་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རབ་
 རྣམས་ཀྱི་བར་དོ་དང་པོའི་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་། འབྲིང་གིས་བར་དོ་གཉིས་པར་
 སྒྱུ་ལུས་ལ་ཚུལ་སྦྱོང་། ཐ་མས་བར་དོ་གསུམ་པ་ལ་མངལ་གྱི་སྒོ་དགག་ཅིང་གདམ་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཆི་ཀར་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཕྱ་རགས་ཀྱི་སྤྱང་རྟོག་
 ཐམས་ཅད་ཐིམ་ཞིང་སྦྱོང་བ་བཞི་ཕྱི་ནང་གི་རྟགས་སྤྱང་བཅས་འཆར་བའི་ཆོ། སྤར་
 འོད་གསལ་འཛིན་དུས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལྷ་ལུ་
 སོགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་དང་བསྟེ། བྱད་པར་སྤྱང་གསུམ་དང་འོད་གསལ་འཆར་དུས་སྒྲ་
 མས་ངོ་སྤྱད་པའི་ལྷ་ཐོག་ཏུ་འཛིན། །འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་རྒྱུད་སེམས་སྤྱིང་གའི་
 དཔུ་མར་ཐིམ་པ་ན་གཉིས་སྤྱང་གི་སྦྱོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནམ་མཁའ་སྤྱིན་མེད་པ་ལྷ་ལུ་

ཞིག་འཆར་མོད། དེའི་ཆེ་སྒོན་གོམས་ཀྱི་སྒྱུང་བ་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ལ་སྤར་འབྲིས་
 ཀྱི་མི་དང་ཐུད་པའམ། །མགོན་པོ་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ལ། དེ་ངོས་ཟེན་
 བས་མཉམ་པར་འཛིན་གྱུ་བ་ཀྱང་སྒོན་སྒྱོར་འདོགས་ཆོད་པའི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་
 སྒྱོར་རྒྱ་མེད་ན་གནས་ལུགས་ཉོགས་པར་མི་འགོ་བས། ཆེ་འདིར་སྒྱོར་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 གཏན་ལ་ཐེབས་པ་དེ་ཉིད་བདེ་ཆེན་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་བུའམ་ལམ་གྱི་འོད་
 གསལ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་འང་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་གཞི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ནི་མ་
 དང་ལམ་ཉིད་མཆོན་གྱི་འོད་གསལ་སྒྲུབ་པ་ནི་བུར་འདོད་མོད། །རྗེ་བརྩན་མར་མི་
 སོགས་ཀྱི་བཞེད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་
 བ་དེ་ལ་མ། དྲངས་མ་ལྟ་འདུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྐབས་འདིར་ཉིང་འཛིན་གསལ་
 བར་ཤར་བ་ལ་བུར་འདོད་དེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་སོ། །གང་
 ལྟར་ཡང་རུང་ད་ལྟ་སད་དུས་སྒོག་དབུ་མར་བརྟུས་པས་སྒྲོང་བཞི་ལ་གོམས་པ་དང་།
 གཉིད་མཐུག་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་བྱུང་བ་སྒྲོབས་ཀྱིས་གཟོད་འཆི་སྤྱིད་དུ་འོད་གསལ་
 མ་བུ་བསྐྱེད་ཀྱས་ལ། རྣམ་ན་དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བར་དོ་འཆར་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ངོ་ཤེས་
 པས་བར་དོ་ཟེན་པའི་ཐབས་ཀྱི་འང་མཆོག་དམ་པའོ། །ཐིམ་རིམ་རྫོགས་ནས་དཀར་
 དམར་འབྲེས་ཏེ། ཕ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་དྲངས་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་
 གའི་དབུ་མར་འདུས་པས་སྒྲོང་གསལ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཉིང་འཛིན་སྒྱེ། དེ་ཙམ་སྒྲིབ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་བུས་པའི་གཏུམ་མོའི་དྲོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས། བྱང་
 སེམས་དྲངས་མའི་ཐིག་ལེ་གཡོས། །ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་རྣལ་
 འབྱོར་པ་ལ་སྤར་གོམས་ཀྱི་དབང་གིས་མཆོག་གི་དབུ་མར་སྒྲིབ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
 སྒྲོབས་ཐམས་ཅད་འཕྲོགས་ཤིང་། སྒྲ་གཙན་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉི་ཟླའི་
 ས་བོན་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་ཟ་བའི་སྐབས་དེར་བསྒྲུབས་པས། སྤར་བརྗོད་པའི་

གནས་སྐབས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གང་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་
 པ་དེ་ཉིད་དེའི་ཆེ་རྟོག་པའི་འོད་གསལ་ཀྱི་རོ་བོར་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའི་མཐུས་སྐད་ཅིག་
 གིས་སྒྲིབ་གཉིས་འཛོམས་པ་དང་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ལ་ནོར་བདག་པོས་ལོངས་
 སྟོང་པ་ལྟར་རང་དབང་ཐོབ་ནས། བདེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་དང་གསལ་བ་སྤྱུལ་སྤྱོད་མི་
 རྟོག་པ་ཚོས་སྤྱོད་ཞེས་རིམ་ལྔ་སྒྲུབ་ཁྲིད་པ་སྤྱོད་པས་རྣམས་འཆད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་གསུམ་
 ཀྱི་རོ་བོར་འཆང་བྱ་བ་ནི་རྩེ་རྩེའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་པ་མེད་པའོ། །འདིར་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྤྱོད་གསུམ་ཐ་མི་དད་ཡིན་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོར་འཆི་བ་འོད་གསལ་
 ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་དེར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བར་དོ་དང་པོའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་འབྱུང་ཡང་། མན་ངག་གི་གནད་ལ་གོམས་པ་ཁྱད་
 བས་རོ་མ་ཤེས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་གནས་མ་རྣམས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དྲངས་མ་ལྔ་འདུས་ཀྱི་
 ཚོགས་པ་སོ་སོར་གྱེས་ཤིང་ཡལ་ནས་རྣམ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱུད་གི་བཞེན་པ་དང་བཅས་པ་སྒྲོ་
 དགུ་གང་རུང་ནས་འཐོན་ཏེ་བེམས་རིག་བྲལ་མ་ཐག་པ་དོའི་ཡིད་ལུས་སུ་གྲོང་གིས་སྤྱོད་
 བ་ནི་སྤྱོད་པ་བར་དོའི་མཚན་གཞི་དངོས་ཡིན་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་
 དང་། སྐབས་དེར་སེམས་ཅན་པལ་ཆེ་བ་ལ་འཛིགས་པའི་སྤྱོད་བཞི། ཡ་ངའི་གཡང་ས་
 གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིག་སེམས་བག་ཆགས་ཀྱི་རང་གཟུགས་འབྱུལ་སྤྱང་འཛིག་སྒྲག་
 གི་ཉར་འཆོང་བརྟེན་གྱིས་མི་ལྡང་བས་ཉམ་ཐག་པར་འབྱུང་ལ། བསོད་ནམས་བྱས་
 པའི་སྤྱོད་བོ་ལ་ནི་སྤྱང་ལོག་དེ་རྣམས་མི་འཆར་བར་ལྟས་བསུ་ཞིང་བཀྱར་སྤྱིས་མཆོད་པ་
 སོགས་དག་པའི་སྤྱང་བ་དང་བཅས་ཏེ་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བཙོ། །དེ་ཉིད་ལམ་
 དུ་བྱེད་པ་ལ་བར་དོ་དོ་ཤེས་དགོས་པས། ལས་ཀྱི་རྩུ་འཕྱུལ་དང་ལྡན་པ་སོགས་ངེས་
 པའི་རྟོགས་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་རོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བཟང་ངན་གྱི་སྤྱང་བ་གང་ཤར་ཡང་

ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད། སྒྲགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ། རྣལ་
 འབྱོར་པའི་ལྷ་བ་སོགས་རང་གང་ལ་གོམས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ལ་འཛིན་སྟེ། དེ་ཉིད་
 དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་པ་ལས་སྦྱོབ་ཅིང་འཆི་བ་རྣམ་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར། དེས་ན་
 འབྲུལ་སྣང་རང་ག་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཤོར་བར་རིག་པ་སེམས་ཀྱི་རང་སོ་
 བཟུང་བས་རྣམ་ཤེས་སྦྱོབས་སུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུད་ལ་དབང་ཐོབ། དེའི་ཆེ་འབྲུལ་སྣང་ཡང་
 ཡུད་ཤར་ཡང་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་སྦྱོངས་འགྲོའོ། །གཟོད་དེ་ལྷ་ལུའི་ཉམས་ལེན་འབྱུང་བ་
 གོམས་འདྲིས་གལ་ཆེ་བས་ད་ལྷ་ནས་བར་དོའི་སྐབས་ཡིན་པར་བསམ་གྱིན་དགེ་སྦྱོར་
 དང་བསྟེ། ལྷ་པར་འཛིན་སྒྲག་དང་མུ་རན་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྣང་རྒྱུན་ཐོག་ཏུ་བྱུང་
 བ་ན་བར་དོའི་འབྲུལ་སྣང་དུ་བསམ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་ལ་འཛིན་པ་འཕམ་བཤེན་
 མེད་སྐྱུ་མ་ལྟར་ནན་ཏན་ཏུ་སྒྲེམ། སྐབས་སྐབས་སུ་བར་དོར་ངེས་པའི་རྟགས་དྲུག་
 ཀྱང་འདུག་མི་འདུག་བརྟག་པ་སོགས་ད་ལྷ་ནས་བར་དོ་སྦྱོང་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། བར་
 དོ་ཟིན་ཏེ་ལམ་སྒྲེམ་པ་ནི་གཞན་ལས་ཆོད་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྣ་རོ་པས། བར་དོ་འདི་
 རྒྱུད་སེམས་འདྲེས་པའི་ལུས་ལོངས་སྐྱུ་དང་ཆོས་མཐུན་དུ་གདོད་མ་ནས་གནས་པས་
 ཉེན་ཤིན་ཏུ་བཟང་། ཤེས་པ་འང་ཉིན་སྣང་ལས་མི་ལམ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་གསལ།
 མི་ལམ་ལས་བར་དོ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་གསལ་ཞིང་འགྱུར་བ་ཡང་སྤྲ་སྟེ། ཤེས་པ་
 ཉེན་མེད་པས་དྲན་འདུན་བརྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་། དྲན་པས་ཟིན་ན་ལམ་བཟོད་པ་ལ་
 ཆོགས་མེད་དེ་བར་དེར་བུན་གཅིག་བསྒྲོམས་པས་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་དབང་རབ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། སྦྱོང་
 བསྐྱུས་དང་ཞལ་ལུང་སོགས་ལས་གཞན་ལ་འཆི་བའི་མཐར་བར་དོ་འབྱུང་བའི་དོད་དུ་
 དེ་ཉིད་ལ་སྐྱུ་ལུས་ལོངས་སྐྱུ་འགྲུབ་སྟེ་ཉེན་དེ་ལ་འཆང་བྱ་བར་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་
 ཚུལ་ནི་འཆི་རིམ་སྣང་གསུམ་དང་བཅས་པ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་འོད་གསལ་ལ་ཅི་

གནས་སྤྱི་མཉམ་པར་བཞག་ནས། ལྷགས་ལྷོག་གི་སྤྱང་གསུམ་འཆར་བར་ཉེ་བ་ན་སྒྱུ་
ལྷས་སྤྱང་བ་འཕེན་པ་དྲན་པས་གསོས་བཏབ་སྟེ་སྒྲིབ་ཅིག་མར་ལྷ་ཉི་སྒྱུ་སྤྱང་སྟོང་སྒྱུ་
མཉེ་ལྷས་སྤྱང་ལངས་ལ། སྤྱར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱིས་སྤྱངས་པས་མ་དག་
འཁོར་བའི་བར་སྤྱིད་ལས་འདས་ཏེ། འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བ་ན་ལྷགས་ལྷོག་གི་སྤྱང་
གསུམ་ཡེ་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལས་ཉ་འཕར་ལྟར་བྱུང་འཇུག་གི་སྤྱར་བཞེངས་ནས།
བར་དོར་མི་སྟོབ་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཡོངས་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྤྱང་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་ལེ་ལོ་ཅན་བར་དོར་འཆར་རྒྱ་བ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བར་དོ་གཉིས་པ་ལ་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་རིང་མཐའ་བདུན་ཕྱག་
བདུན་དང་། བྱང་བ་བདུན་ཕྱག་གཅིག་ཡན་ཆད་དུ་འབྱམས་ཤིང་། དེའང་བར་སྤྱིད་
དེ་ལྷས་མེད་པས་ཤིན་དུ་སྟོ་ནས་མིང་བཞི་འབྱམས་པོ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་དང་བག་ཆགས་
གྱིས་བདས་པས་རང་དབང་མེད་པར་སྟེ་གནས་འཛོལ་ཞིང་དྲི་ཟ། མངལ་སྟོ་ཉལ་
བ་ལས་རྒྱུད་ལྡ་རྒྱ་ཞིང་དུག་ལྡ་འདུས་པའི་སྤྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། རྣམ་
བྱང་འོད་ཀྱི་ལམ་ལྡ་དང་རིགས་དུག་གི་མངལ་བཟང་ངན་དང་སྟེ་གནས་བཞིའི་སྤྱང་
བ་འཆར་བ་ན། གང་ལ་གོམས་པའི་དགེ་སྟོར་གནད་དུ་བསྟུན་ཏེ་རྒྱ་རྣམ་བྱང་འོད་
ཀྱི་ལམ་ལ་དབང་མེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྟེན་མཆོམས་སྟོར་གྱིས་སྟེ་བ་འཛིན་པ་ལ་
འཇུག་ཡུལ་དང་འཇུག་མཁན་དགག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིད་ལ་བྱ། ཅིས་ཀྱང་མ་
ཞེགས་ན་མངལ་སྟོ་གདམ་པ་ནི། ཐབས་ལམ་ཆོག་བཅད་མ་ལས། བཞི་པ་མངལ་
སྟོ་གདམ་པ་ནི། སྟེ་ཤི་མི་ལམ་བར་དོ་ལྟ། སྤྱངས་པ་ཤིན་དུ་ཞན་པ་ཡིས། བར་
དོར་བྱང་རྒྱབ་མ་ཐོབ་ན། མངལ་གདམ་པ་ཡི་གདམས་ངག་བྱ། དེ་ཡང་འཕེན་པ་
འདི་བཞིན་བྱ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སམ། བདུ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ། །

རྒྱུ་ཏེ་སྤྱི་བར་བསམ་པ་ཡི། །འདུན་པ་དྲག་པོ་བཏང་བར་བྱ། །མ་ཡི་མངལ་དུ་
འཇུག་ན་ཡང་། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་སྒྱུལ་བྲམ་ཟེ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་
ཡི། །བསོད་ནམས་ཅན་གྱི་ལུས་པོ་ཞིག །བླང་ངོ་སྦྱམ་པའི་འདུན་པ་བཏང་། །དེ་
ཡིས་གང་དུ་བསམ་པ་དེར། །སྒྲིགས་དང་འབྲུལ་འཁོར་ཇི་བཞིན་དུ། །ཐེ་ཚོམ་མེད་
པར་འགོ་བཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་བཞིན་དུ། །འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ་གསུངས། །ལུས་དེས་གདམས་ངག་བསྒྲོམ་པ་ཡིས། །ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་
སངས་རྒྱལ་ཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་བཟང་པོ་ལས་ལམ་གྱི་འཕྲོ་མཐུད་དེ་
སྤྱི་བ་སྤྲོ་ཚོགས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱར་འཚང་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་དོ། །

དྲུག་པ་ཆད་མཐུད་འཕོ་བ་ལ་གཉིས། །སྒྲོ་དོན་དབྱེ་བ་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན།
སྒྲོམ་རིམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རབ་འབྲིང་ཐ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱེལ་མ་ནི།** །དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་
མའི་ལམ་གྱི་ལས་འཕྲོ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་བཟུང་བའི་གིགས་ལས་སྒྲོལ་བས་ལམ་གྱི་
སྤྱེལ་མར་གྱུར་པ་དང་། །གོ་འཕང་གཞན་དུ་བགྱོད་པས་སམ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་
ཀུན་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །བཀའ་དཔེ་ཕྱི་མ་ལས། །འཕོ་བའི་
དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་། །སྤྱངས་ཏེ་འཕོ་དང་ཏིང་འཛིན་དང་། །སྒྲོག་དང་ཚོལ་བས་འཕོ་
བ་དང་། །ལུས་ཀྱི་ཚོལ་བས་འཕོ་བ་དང་། །ཞུམ་ཤེས་བླ་མར་འཕོ་བ་དང་། །བཙན་
ཐབས་དག་ཏུ་འཕོ་བ་དང་། །སྒྲོས་མེད་ཆོས་སྤྱིའི་འཕོ་བ་དང་། །སྒྲོས་བཅས་
གཟུགས་སྤྱིའི་འཕོ་བ་དང་། །འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱིའི་འཕོ་བ་དང་། །སྤྱུལ་པ་སྤྱི་
འཕོ་བ་དང་། །ཡིད་འོང་མཁའ་འགྲོའི་འཕོ་བའོ། །ཞེས་རྣམ་དབྱེ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་
བཤད་པ་དང་། །སྤྱ་རབས་པ་མང་པོས་ཆོས་སྤྱི། །འོངས་སྤྱི། །སྤྱུལ་སྤྱིའི་འཕོ་བ་
གསུམ་དུ་མཛད་པ་དང་། །ཡང་སྤྱངས་ཏེ་འཕོ་བ། །ལུས་བཙན་ཏེ་འཕོ་བ། །བཙན་

ལ་དགོངས་པར་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དོ། །འཕྲོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་ཉིད་པ་འགྲུབ་
 པ་ལ། ལུམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོར་བ་བྱང་བས་ལུར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་གིས་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་
 མེ་རྒྱུད་གི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་རྒྱུད་སེམས་རང་གནས་ལས་བསྐྱོད་
 བས་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་འབྲིགས་རྣམས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་
 ལས། གནས་ཀྱི་མཐའ་ནི་དག་པར་བྱ། །དག་ནས་སྲིད་པ་འཕྲོ་བྱ་ཡིས། །གཞན་
 དུ་ན་ནི་དོན་མེད་འགྲུབ། །ལུམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་བ་ཅིངས་ནས། །སྒྲོ་ཡི་བྱ་གྲུ་དག་པར་
 བྱ། །ཞེས་གདན་བཞི་དང་སྟུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དོན་བདེ་སྟུག་གི་གནས་ནི་
 ལུས་དང་དེའི་མཐའ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་རྩ་དབུ་མ་ཡིན་ལ། གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཀྱིས་རྩ་དེར་མེ་རྒྱུད་འདུན་གསུམ་གྱི་སྒྱུངས་པས་དག་པར་མ་བྱས་ན་འཕྲོ་བ་མི་འགྲུབ་
 པས་ངལ་བ་དོན་མེད་ཡིན་ཞེས་སྟེ་བ་སྟེ་བྱས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འོད་གསལ་སྒྱུ་ལུས་བསྐྱོད་རིམ་ལ་འཕྲོ་བ།** །བཀའ་དཔེ་སྒྲ་
 ཕྱི་སོགས་ཀྱིས་དགོངས་དོན་རྩེ་རང་བྱུང་ཞབས་སོགས་ཀྱིས། རབ་འོད་གསལ་
 འབྲིང་སྒྱུ་ལུས། ཐ་མ་བསྐྱོད་རིམ་ལ་འཕྲོ་བ་དང་གསུམ་དུ་མཛད་པའི་དང་པོ་
 བོ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རིམ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་ངང་ལ་རྩེ་
 གཙིག་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱང་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་གོམས་པར་བྱས་
 པ་ན། བས་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་ཏེ་འབྱུང་བ་ཐིམ་སྟུང་གྱི་རྟགས་རྣམས་ཤར་
 བའི་ཆེ་འཕྲོ་བྱ་འཕྲོ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 འབྲུལ་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞག་བྱ་འཛོག་བྱེད་རྩོལ་བ་མེད་པར་བཞག་པས། གཞིའི་འོད་
 གསལ་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲས་ཏེ་བར་དོ་དང་པོར་བཏགས་པ་
 འཆི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་འཆང་རྒྱ་བ་བ་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་པས་འཆི་སྲིད་ཐིམ་རིམ་དང་སྟུང་གསུམ་

མཐའི་འོད་གསལ་ལོས་མི་ཟེན་ཅིང་ཟེན་ཀྱང་གནས་པར་མ་ལྟས་ན། སྐྱུ་ལུས་ལོངས་སྐྱར་ལྷང་བར་བྱའོ་སྐྱུ་པའི་སྡོན་གྱི་འཕེན་པས་གསོས་བཏབ་སྟེ་སྐྱར་གསུམ་ལུགས་སྒྲོག་གི་མཐར་སྐྱུ་ལུས་ལྟ་སྐྱར་ལྷངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་རིམ་པས་སྐྱངས་ཏེ་འཁོར་བའི་བར་སྤིང་ལས་ཤིན་ཏུ། འདས་པའི་བྱང་འཇུག་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལས་ཉ་འཕར་བ་ལྷར་བཞེངས་ནས་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འཛང་རྒྱ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། བརྒྱད་པ་འདིའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་འཕོ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། བར་དོ་དང་པོ་གཉིས་གྱི་ཉམས་ལེན་ཁྱད་མེད་དུ་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། སེམས་སྐྱངས་ཏེ་འཕོ་བ། ལུས་བཙོས་ཏེ་འཕོ་བ། བཙོན་ཐབས་སུ་འཕོ་བ། གྲོང་འཇུག་གི་འཕོ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱི་ནང་གི་སྟོང་ར་དང་རྒྱང་རྒྱབ་བཟུང་འཕང་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བས་སེམས་གྱི་ཡིག་འབྲུ་བསྐྱལ་ནས་འཇུག་ལྟོག་ལ་དབང་ཐོབ་པར་སྐྱངས་ཏེ་རྟགས་གྱིས་ཉམས་སད་ཅིང་། དུས་མིན་གྱི་འཕོ་བ་སྐྱངས་ལ་དུས་སུ་བབས་པའི་ཆོ་ལས་ལ་སྐྱར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱངས་པ་ཚགས་སུ་མ་ཚུད་པར་གྲོ་བྱར་དུ་འཆིབས་གཏུགས་ན་རྟེན་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་གྱི་སྐྱུན་སྒར་མོས་གྲུས་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་མཚམས་སྐྱར་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བཞུགས་སྐྱངས་དང་། སྐྱེ་མེད་གྱི་ཡིག་འབྲུའི་སྦྱོར་བས་དག་པའི་ཞིང་དུ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་མལ་པ་དང་དུད་འགོ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བའི་གདམས་དག་ཟབ་མོར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྡོན་ལས་ངན་པས་གཤེད་མས་གསོད་པར་ངེས་པ་སོགས་ལ་ལུས་གནད་འབྲུལ་འཁོར། །སེམས་གྱི་གནད་དགྲ་གསུམ་ལས་འདས་པ། དག་གི་གནད་དབྱངས་གསལ་བྱེད་དང་གསུམ་པའི་སྦྱོར་བས་སྐྱངས་ཅིག་ལ་སྐྱགས་སྦྱོད་གྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིན་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། **ཡན་ལག་གྲོང་ནས་གྲོང་དུ་འཇུག་པར་བཤད།** །ཅིས་པ་
སྟེ། བསྐྱུས་གསལ་ལས། ལམ་སྐྱར་གཙོད་པ་འཕོ་བ་སྟེ། གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ཡན་
ལག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་ཡན་ལག །རྣམ་ཤེས་
རང་ལུས་ཀྱི་གྲོང་ལས་འཕོས་ནས་གཞན་གྱི་བའི་ལུས་མ་ཉམས་པའི་གྲོང་དུ་འཇུག་
པས་གྲོང་འཇུག་ཅིས་བྱ་བའི་གདམས་པ་འདི་འང་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྟེ་རབ་རྩ་མང་པོ་
ནས་གསུངས་ལ། འདི་རྒྱུ་བ་པའི་གང་ཟག་གྲང་དབང་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་
སྟོམ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུང་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱུངས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་འཕོ་བ་སྐྱེ་དང་འདྲ་
ལ། བྱད་པར་དུ་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་དང་གདན་བཞི་དང་སྤྲོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཙུ་འབྲེལ་
རྣམས་ནས། འཕོ་བ་བྱད་པར་ཅན་དང་། རང་གི་རྣམ་ཤེས་གཞན་ལུས་ལ་འཇུག་
པ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་ཤེས་བཏོན་ནས་རང་ལུས་ལ་འཇུག་པ་གསུམ་ག་ལ། རྒྱ་
དགྲུང་ཡི་གེ་བཞོད་ནས་རྒྱུང་འགོག་བྱས་པ་དང་། ལུས་པ་ཅན་གྱིས་གྲང་རྒྱ་དེ་རྣམས་
སྐྱུངས་ནས་སྟོག་རྒྱ་ཏིང་གཟུང་བྱས་པ་དང་། གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཨ་ཐུང་
སྒར་བའི་འུགས་ཀྱིས་སྟིང་གའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་སྟོག་རྒྱུང་ཕྱ་བའི་བཞོན་པ་ཅན་
བསྐྱེལ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་ན།
ལུས་དེས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལུས་འཛིན་
པ་སྟེ། རིགས་དམའ་བ་རིགས་བཟང་དང་ནད་བྱ་ཅན་ནད་མེད་དང་རྒྱས་པ་གཞོན་
པའི་ལུས་ཏེན་འཛིན་པ་སྟོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ལུས་བྱི་མ་ལ་བཏེན་ནས་ལམ་
ཀྱི་འཕོ་མཐུད་དེ་བྱི་མ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་གྲོང་འཇུག་ལམ་ཀྱི་མཐུད་མ་ཞེས་གྲང་གསུངས་
སོ། །དེའི་ཉམས་ལེན་ནི། སྟན་བརྒྱུད་དོ་རྩེ་མཚིག་རྒྱང་ལས། རྒྱུང་སེམས་དབང་ཐོབ་
བསྐྱེད་རྫོགས་བཏྱན་པ་ཡིས། སྟོན་མེད་རོ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡིག་འབྲུ་འཕངས། ཞེས་དང་།
ཆོས་དྲུག་ཟིལ་བར། རང་ལུས་དུས་ཀྱི་ཚད་ལེབས་པས། །གཞན་རྒྱུན་མཚན་ལྡན་ཡུལ་

གྱི་གནད། །བར་ན་ཡིག་འབྲུ་རྒྱུད་གི་རྟ། །ཐིག་ལེ་རྒྱུད་སེམས་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས། །
རང་ལུས་ཁང་སྟོང་བཞིན་དུ་བརྒྱུར། །གཞན་ལུས་སྐྱུལ་སྐྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད། །མིང་ཡང་
གྲོང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་ཟེར། །རྒྱུད་ལས་སུ་རུང་ངམ་ལོ་ཙྏ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཉམས་དང་པོ་སྦྱངས། །བར་དུ་སད། །ཐ་མར་ལས་ལ་སྦྱོར་ཏེ་ལམ་གྱི་འཕྲོ་མཐུད་པར་
བྱའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། **འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཆོས་དུག་**
མངོན་དུ་འབྱུར། །དེ་ཉམས་ཟབ་མེད་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་རྟགས་བཅུ།
ཡོན་ཏན་བརྒྱད། གྲུབ་པ་བརྒྱད། །ཕྱིན་ལས་བཞི་སོགས་སུ་མེད་གི་དངོས་གྲུབ་
ནམས་དང་། ཡན་ལག་བདུན། དབང་ཕྱུག་བརྒྱད། །སྐྱུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སོགས་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མཐར་ཕྱིན་ཐོབ་ཅིང་། །བྱད་པར་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་འབྱུར་བ་
མེད་པ། འཇའ་ལུས་སྒྲིབ་བྲལ་སྐྱུ་མའི་ཚུལ་ཅན། །སྤང་སྟོང་རང་ཤར་སོ་སོར་རྟོག་པ།
ཆོས་སྐྱེ་གྲོང་འབྲམས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ། །ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ། །གང་
དུའང་འཕྲོ་མེད་མཁའ་སྟོན་ཆེན་པོ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་དུག་མངོན་དུ་འབྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་གྲོལ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོ་
སྟགས་ཀྱི་རིང་སྟོལ་སྦྱིར་བཤད་པ། །ཉམས་ལེན་ལུགས་གསུམ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ།
གདམས་པའི་བཀའ་སྟོལ་གྱི་ནམ་གངས་སྟོས་པས་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **མདོ་ལུགས་སྟོས་བྲལ་སྟགས་ལུགས་བདེ་སྟོང་གི་** །**ཕྱག་ཆེན་ལྷན་**
སྟེས་དབང་གི་བྱད་པར་ཅན། །དེའང་མཉམ་མེད་དྲངས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཅིས་ཡོངས་
སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཆོག་བརྒྱད་ཙམ་མ་ཡིན་པས་དོན་བརྒྱད་མཐར་ཐུག་ཅིས་
གསུངས་པའི་དོན་ནི། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་

པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅུ་བའི་སྤྱི་མའང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་གང་ལས་བརྟེན་པ་དེ་
 ལ་མཛད་པའི་ཕྱག་སྒོལ་ད་ལྟའི་བར་དུ་མ་ཉམས་པས། བརྒྱད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་
 གྲགས་ཆེ་བའི་གདམས་ངག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མདོ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོས་བྲལ་
 འོད་གསལ་གྱི་ཡུལ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་གདམས་པས་མཉམ་པར་
 འཛིག་པ་དང་། སྤྲལ་ལུགས་བདེ་སྟོང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་
 སྒྱུར་བ་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་པ་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་དང་པོ་ནི། དྲུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུངས་ལས། འོ་
 སྒྲོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིའི་གཞུང་ནི་བཙུམ་ལྟན་འདས་བྱམས་པས་མཛད་པའི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་བསྐྱུན་བཙུམ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས། དེའང་མངའ་བདག་
 མི་ཁྱི་པས་བྲལ་ཟེ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་གྱི་གདམས་ངག་བརྟེན་ནས་སྤྲལ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙུ་པ་སོགས་མཛད་ལ། དེ་རྗེ་
 མར་པས་གསན་ཏེ། ཐེག་པའི་མཐར་ཐུག་སྟིང་པོའི་དོན། །མཐའ་བྲལ་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་པ། །ཆོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་དོ་སྟོན་བགྱིས། །ཞེས་སོགས་ནས། རྗེ་མི་ཁྱི་ཆེན་པོའི་
 བཞེད་གཞུང་ལུགས། །ཞེས་གསུངས། མི་ལས་ཀྱང་། ད་རེས་འཁོར་འདས་བར་
 དོ་སྤྱ། །གནས་ལུགས་དོ་སྟོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གཞི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་ཀྱང་འཆ་ལ། །
 །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏེ། དེའི་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་ཚུལ་ཡང་། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་
 ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་བྱུང་བཅད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་
 དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྤྱིར། རྣམ་དབྱེར་བཙུམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན། །སྟོ་བྱར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི་ །རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན། །སྤྱི་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 འོད་གསལ་འདི་ལ་གསལ་བར་བྱ་བའི་དྲི་མ་ཅིའང་མེད་དེ། གཞོད་མ་ནས་རང་

བཞིན་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་སྤར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་གཞག་པར་
བྱ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གདོད་མ་ནས་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤྱིང་པོ་ལས་རྣམ་པར་དབྱེར་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
བཅོས་མ་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་གིས་ནི་ཁམས་སྤྱོད་ལ། རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་མ་བཅོས་པའི་རང་བཞིན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་སོགས་པས་ནི་ཁམས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མ་གྲིས་ནད་ཀྱིས་
དུང་སེར་པོར་སྒྲུང་བའི་ཆེ་དུང་གི་སྤྱིང་དུ་སེར་པོས་ནི་སྤྱིང་ལ་དཀར་པོས་ནི་མི་སྤྱིང་བ་
ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དྲི་མ་བསལ་འདོད་དང་ཡོན་ཏན་གཞག་འདོད་གཉིས་ཀ་རེ་དོགས་
ཀྱི་རྣམ་ཏོག་གིས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྤྱངས་ནས་ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ད་
ལྟར་གྱི་ཐ་མལ་ཤེས་པ་སྤྱང་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་བདེན་རྒྱུན་དང་བྲལ་བ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱང་
དོར་གྱི་བཅོས་བསྐྱེད་མི་བྱ་བར་སོ་སོར་རང་གི་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ནར་བལྟ་
ཞིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་ལྟ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། སྒྲོམ་པ་ཞེས་པ་ནི་དེའི་རང་དུ་མ་ཡེངས་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་ཉིད་དེ།
ཚུལ་འདི་ནི་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས། བམས་ཅད་བདེན་མིན་རྒྱུན་མིན་ཏེ། ཁྱེད་
བཞིན་དུ་མཁས་རྣམས་འདོད། བམ་ལ་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ལ། ཆོས་དབྱིངས་རྒྱལ་
པའི་སྤྱིང་པོ་ཟེར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དཔལ་མཁའ་
སྤྱོད་པས། དུས་ད་ལྟའི་སྤྱང་རིག་གསལ་ཙམ་འདི། ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རང་
ངོ་ཡིན། འདི་མ་བཅོས་རང་གའི་གནད་ཤེས་ན། འོན་དམ་པའི་བདེན་པའང་འདི་
ཁོ་ན། གཞུང་ཐ་སྤྱང་མཁན་གྱི་བདེན་གཉིས་དེ། ལུང་རིགས་པ་མང་ཡང་གནད་
མ་གོ། གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བས་གཉིས་མེད་ཉམས། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དུང་གི་སྤྱིང་སེར་པོ་ལྟ་བུའོ། །འོན་དམ་པའི་

བདེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོ་དྲུང་གི་དཀར་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་
 ལ་བྱུལ་ངོར་སྒྲིང་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡུལ་དྲུང་སྒྲིང་དྲུང་ཀར་སེར་བསལ་བཞག་བྱ་རྒྱ་
 མེད་པས་ན་མ་བཅོས་པར་རང་བབས་སུ་གཞག་པ་ནི་མན་ངག་ཡིན་ལ། མདོར་ན་
 ལ་ཁོར་བ་དང་མུང་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲིང་ཙམ་གྱི་ངོ་ནས་བཞག་ཅིང་དེ་
 གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་སྒྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་དེ་ལ་བདེ་གཤམ་གསལ་སྒྲིང་པོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་ངེས་པའི་དོན་དྲུང་སྒྲིང་ཙམ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ཡང་སོ་སོར་དབྱེ་རུ་མེད་
 དེ་མེད་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། །གཟུགས་སྒྲིང་པའོ། །
 སྒྲིང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། །རང་བྱུང་ཞབས་
 གྱིས། གནས་ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། །རྣམ་རྟོག་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་
 ཀུན་གྱི་སྒྲིང་། །གསལ་ལ་འཛིན་མེད་དག་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་
 པའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་གྱིས།
 ཡ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ལ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་མེད་ཅིང་། བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 ཡེ་ཤེས་ནི་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྗེས་སུ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཅལ་
 ཅུལ་དུ་མ་ཞིག་སྒྲོགས་པར་མཛད་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡུམ་ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
 གཞན་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་སྐྱགས་གྱི་བྱུག་ཆེན་གཉིས་
 མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པར་མ་ཟད། ཡ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ལ་མདོན་པར་བརྩོན་
 པའི་དབང་པོ་རབ་ནི། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམས་པས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་
 གནས་སྐྱབས་ཉིད་ན་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ངེས་པར་ལྷན་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཉིད་དང་། །ཞེས་པས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བཤད་ལ། །ལྷན་

སྒྲིམ་རྩོམ་རྒྱུ་ཡིན་པ་མཛོད་པ་ཞི་ལོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། ། དྲུག་ས་པོ་རིན་པོ་ཆེས། །
 ལས་དང་པོ་ལས་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པ་ལའང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་སྦྱིད་པར་
 མཛོད་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལྷགས་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཙོ་བོ་བཀའ་གདམས་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་གདམས་པ་སྟེ། རོ་བོས་མཛོད་པའི་ཕྱག་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་སྦྱིར་གོ་
 ཆ་གཉིས་པའི་མན་ངག་དང་ད་ལྟའི་ལྷགས་སྟོལ་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོད་པ་
 ཤིང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་ཡང་དེར་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་
 ཆོགས་པ་ཡལ་མོ་ཆེ་རྣམས་བཀའ་གདམས་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་ཁྲིད། ། བྱུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བྲུ་མ་མི་ལ་ནས་བྱུང་བའི་ཐབས་ལམ་གྱིས་ཁྲིད་པར་མཛོད་ཅེས་
 འབྱུང་བའི་སྐུ་མའི་དོན་ནོ། ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྩོམ་པ་བསྦྱོར་ཞབས་གྱིས། ། ཆོས་
 སྒྲིལ་རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོའི་དངོས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མཆོག་དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱིས་དཔེ་དོན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མཛོད་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེར་སང་གི་རྒྱ་
 ཡར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་བྱུན་མོང་བའི་ཞེ་ལྷག་གི་ཁྲིད་སྟོལ་མགོན་པོ་ཨ་ཉི་ཤ་ནས་བརྒྱུད་
 པ། བྱུང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་གྱི་མན་ངག་རྩོམ་པ་ལ་དང་མགོན་པོ་ཡག་མོ་གྲུ་
 པས། སྟོགས་མའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་མཐོ་མཐོ་ལ་དགའ་བའི་དོར་ཕྱག་ཆེན་ལྷན་ཅིག་
 སྒྲིམ་སྦྱིར་གྱི་མིང་གདགས་པར་མཛོད་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། དྲུག་ས་པོའི་ཕྱགས་སྐུ་
 ཡལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་སུ་དབང་བསྐྱར་སྟོན་སོང་ལ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་གདམས་
 ངག་བསྟན་ཏེ་མདོ་སྐགས་བྱུན་མོང་གི་ལམ་སྟོལ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི།
 སྦྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ཐ་སྙད་ནི་སྐགས་ཁོ་ནར་གསུངས་ཤིང་དོན་ནི་
 ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་ཆེན་པོ་
 སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་མི་འདའ་བའོ། ། དེའི་ཆོ་བྱིའི་སྒྲུང་བ་མཐའ་དག་སྒྲུང་སྟོང་

ཟུང་འཇུག ། ཁང་གི་རིག་པ་མཐའ་དག་རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག ། ལྷང་རིག་ཕྱད་པའི་
 ཚོར་བ་མཐའ་དག་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ལ་རྣམ་ཀླན་
 མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཅིས་བྱ། བྱི་མ་ལ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་དང་བདེ་ཆེན་སོ་སོ་ལ་བྱག་ཆེན་གྱི་སྐྱུས་བསྟན་པ་འདྲ་
 ཡོད་དེ། སྤར་བ་རྩལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདས། ། སྤར་བ་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། ། རྣམ་པ་
 ཀླན་གྱི་མཆོག་ལྡན་མ། ། བྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་ལ་འདུད། ཅིས་དང་། ཡང་། བྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་མི་འགྱུར་བདེ། ཞེས་གྲུང་གསུངས་པས་སོ། ། འོན་ཡོངས་རྫོགས་ནི་རྣམ་པ་
 ཀླན་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཤེས་བྱར་བྱས། དེ་མཐའ་དག་འགྱུར་མེད་གྱི་བདེ་བ་
 ཆེན་པོར་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་འབྲེས་ཤིང་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་བརྟུན་དེ། སྟོང་པ་ལས་བྱུང་གཟུགས་བརྟན་རྒྱ། མི་འགྱུར་
 ལས་སྐྱེས་བདེ་བ་འབྲས། ། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུས་རྒྱས་གདབ་ཅིང་། ། འབྲས་བུ་ལ་ཡང་
 རྒྱས་རྒྱས་གདབ། ཅིས་དང་། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྐྱ། ། ཞེས་སོགས་དང་
 པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཤིང་དེ་ཐོག་མར་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་དུས་ནི་
 དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་དུས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་རྫོགས་པ་ནི་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་
 གྱི་རྩི་རྩེ་འཆང་ཐོབ་པའི་ཆོ་རྫོགས་པའོ། ། ། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལའང་ཐོག་མཐའ་མེད་
 པའི་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཀླན་དང་སྤྲི་བྱུང་པར་མེད་པར་གྲུབ་
 པ་རང་བཞིན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་སྟོ་མས་པར་འཇུག་པ་ལས་རིམ་
 གྱིས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བཞིས་ཁུ་བདེ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས་སྤྲི་མ་
 འོན་གྱི་ལྟན་སྐྱེས་ལ་སྟོར་བར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་དུ་གདགས་པར་མཛད་དོ། ། ། སྟོ་མ་
 པའི་ཚུལ་ནི། རིགས་པས་དབྱེད་མཐར་མ་རྟེན་པའི་མེད་དགག་རྗེས་དཔག་ལམ་
 བྱེད་གྱི་རྫོགས་སྟོ་མ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ལྷང་རིག་མ་འགགས་པ་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་རྫོགས་

པ་མེད་པ་མཛོད་སྐུ་རྟོག་བྲལ་ལམ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་གདམས་པ་ཕྱག་ཆེན་ལྷན་
 ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་དང་། ཆོས་དྲུག་གི་སྦྱུ་ལུས་འོད་གསལ་རྣམས་ཏེ། དོན་དེའི་ན།
 ལྷ་དང་པའི་སྦྱོར་དུ་འོད་གསལ་གཟུང་། །ཞེས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྤང་བ་ལ་
 དངོས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དག་ན་སྤང་བ་མཐའ་དག་སྦྱོང་གཟུགས་སུ་འགྱུར་ལ། ལུན་
 ཁང་སོགས་སུ་བསྐྱབས་པའི་དུ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོང་གཟུགས་ཀྱང་། གནས་ལུགས་འདི་
 ཉིད་མ་རྟོགས་རྟོགས་བྱེད་གྱི་ཐབས་ལམ་རྟོགས་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དོན་དངོས་
 ཀྱི་རྟོགས་བྱ་ནི་ད་ལྟའི་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་འདི་ཉིད་སྦྱོང་བའི་གཟུགས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་པར་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་རྒྱུད་བླ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ལ་
 བསལ་བཞག་མི་བྱ་བ་དང་། རྒྱགས་སུ་སྤང་སྦྱོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 སྒྲོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་དབུ་མ་དང་གཅིག་པ་ཞིག་
 དགོས་ལ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ནི། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟོག་པར་ལྟ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་
 པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །
 མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣལ་གྱོལ་བ། །དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ཡིས་རིག། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་
 ཁོ་ནའོ་ཞེས་རྗེ་བརྒྱུད་པ་ཡབ་སྲད་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་ལེན་ལུགས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཆོན་གྱི་
 སྒྲོ་ནས་མཛོད་བསྟན། མཆོན་ཉིད་བརྗོད་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྦྱིང་ནི་མཛོད་རྒྱགས་སྦྱིང་པོའི་ལུགས་གསུམ་ལས།** །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཛོད་ལུགས། རྒྱགས་ལུགས། སྦྱིང་པོའི་ལུགས་སོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། །མཆོན་ཉིད་མཛོད་བསྟན། གཞི། ལམ། འབྲས་བུའི་
 ཕྱག་ཆེན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དང་པོ་ངོ་བོ་ཤེར་བྱིན་མཆོན་ཕྱག་ཆེན།** །རྣམ་པ་སྤྲུགས་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པ་སྟེ། །ལྷགས་སྒོལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མདོ་ལྷགས་སམ། བྱིས་སུ་མདོ་
སྤྲུགས་རྟོག་པ་བསེས་པའི་ཕྱག་ཆེན་དུ་བཞེད་པ་འདི་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་ངོ་རྗེས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། ངོ་བོ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ།
སྤྲུགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། མིང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་པར་གསུམ་དང་
ལྷན་པའི་དེ་བཞེན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི། གནས་ལྷགས་བསྟན་པ་
ལ་གསུམ། གནས་ལྷགས། འབྲུལ་ལྷགས། ཡིན་ལྷགས་རང་ངོ་སྤྱད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གཞི་ཡི་གནས་ལྷགས་རིས་མེད་སྒྲོས་མཐའ་བྲལ།** །འབྲུལ་གྲོལ་
མ་ཕྱོད་མཁའ་ལྟར་ཀླན་ལ་བྱབ། །གཞི་དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་འཁོར་
འདས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་ཅིང་གང་གི་འང་སྒྲོགས་རིས་སུ་མ་ཆད་ཅིང་ཡོད་མེད་
རྟག་ཆད་སོགས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སྒྲུབས་པར་བཞེད་པའི་ཡུལ་
ལས་འདས་པ། གདོད་ནས་འབྲུལ་བས་བཅིངས་མ་ཕྱོད་ལ། རྟོགས་པས་གྲོལ་མ་
ཕྱོད་བ། རང་མཆོན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀླན་ལ་བྱབ་པའི་གནས་ལྷགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ཤེས་རབ་པར་བྱིན།
བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ། དང་པོའི་སངས་རྒྱས། །རྒྱའི་རྒྱད་སོགས་མདོ་རྒྱ་རྣམས་
སུ་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྟན་པ། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་སྤྱད་གཞི་རྣམ་དག་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཤད་ཟིན་དང་འཆད་འགྱུར་ཤེས་
བྱའི་གནས་ལྷགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འབྲུལ་ལྷགས་སྤྱང་ཡང་བདེན་མེད།** །ཅེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་
རྣམ་དག་འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་རྩལ་གྱིས་མ་རིག་

པས། ཀྱན་གཞི་ལས་ཡིད་གཡོས་པའི་མཐུས་རིག་པ་བདག་དང་རང་སྣང་ཡུལ་ཏེ་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བའི་གཉིས་སྣང་དབང་གིས་ལས་དང་བག་ཆགས་སྣ་
ཆོག་པ་བསགས་ཏེ་འབྲུལ་བ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པར་འབྱུངས་པ་ནི།
འབྲུལ་ལུགས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྤྱད་བྱ་སེམས་སྒོ་བྱར་ཀྱི་དྲི་མར་གྱུར་པ་གཤིས་
ལ་མི་གནས་པས་སྣང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། རང་རོལ་ཤེས་པའི་གཉིས་
པོས་གོལ་བར་བྱས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྣང་ཙམ་ཉིད། ༼སྒྲིལ་གཤག་གནས་གསུམ་སྒྲུ་གསུམ་རོལ་པ་ཆེ། ༽**
འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་གསལ་སྤྱང་
ཟུང་འཇུག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས། སྣང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིལ་གཤག་
གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་རོལ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའང་གཤིས་སྒྲིལ་
མེད་ཆོས་སྒྲུ། གདངས་འགག་མེད་ཡོངས་སྒྲུ། ཕྱལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་སྒྲུལ་སྒྲུ།
གསུམ་ཀའང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གདོད་ནས་ལྷན་གྱིས་གྱུབ་པའི་ཡིན་ལུགས་རང་རོ་
ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉུག་མ་དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱིངས་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་འཁོར་
ལོར་དགག་སྒྲུབ་སྤྱང་དོར་དང་བྲལ་བ་ནི་གཞི་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བའི་
རང་རོལ་ཤེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ཞི་ལྷག་གིས་ས་ལམ་བཤོད་ཚུལ་བསྟན་
པ་ལ་གསུམ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཏིང་འཛིན་བསྟན། གལ་ཤོར་གྱི་འབྲང་བཅད།
རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་སྒྲིལ་ཚུལ་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ལམ་དུས་སེམས་ཉིད་ལྷན་སྒྲིལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། ༼སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་
སྒྲིལ་པ་ཆོས་སྒྲུའི་འོད། ༽ ༼མ་ཡོངས་མི་སྒྲོམ་བཅོ་མེད་གཉུག་མའི་རང་༽ ༼ལམ་གྱི་
དུས་སུ་ལྷ་བ་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་ལ་སྒྲོམ་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་**

ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་སྒོམ་པ་མ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པ་སྟོན་འགྲོ་བཞིན་སྟོང་། སྒྲིམ་པ་
ལམ་དུ་བྱེད་པ་རོ་སྟོན་རྣམ་གསུམ། དེ་ལ་བོགས་དབྱུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྒྲིད་པའི་ཚུལ་
ཞེས་ལུགས་འདིའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས།
དང་པོ་ནི། བཀའ་ཕྱག་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་སྟོ་སྟོག་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སྐྱབས་
སེམས་བསགས་སྦྱང་བྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྟགས་ཐོན་པར་སྦྱངས་ནས་སྟོ་ཆོས་དང་
ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་སྒྲིམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྒྱད་ལས། སེམས་ཉིད་ལྷན་
ཅིག་སྒྲིམ་པ་ཆོས་གྱི་སྒྲ། ལྷང་བ་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་ཆོས་སྒྲིའི་འོད། །སྤང་སེམས་
དབྱེར་མེད་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའོ། །ཞེས་དང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་གྱིས་དེའི་
དོན་བརྟོལ་བའི་རྩོམ་རིམ་གསུང་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་ལྟར། ལྷན་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་རོ་
སྟོན་དུ་བསྐྱབ་པར་བཞེད་པ་ལས། དང་པོ་སེམས་ཉིད་གཞུག་མ་ལྷན་སྒྲིམ་ནི་ཆོས་གྱི་
སྒྲིལ་དེ་རོ་སྒྲིད་པ་ལ་ཞི་ལྷག་གཉིས། ཞི་གནས་ལ་རྟོན་ཅན་རྟོན་མེད་གཉིས། ལྷག་
མཐོང་ལ་རོ་བོ་བསྟན་པ། རོས་བཟུང་བ། རོ་སྒྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་འབྲུལ་བ་
བསལ། གཉིས་པ་སེམས་གྱི་རང་རྩལ་རྣམ་རྟོག་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་འགྱུ་དང་
རྒྱབ་བསྟོལ་གྱི་རྟོག་པ་དང་། བདག་འཛིན་རྩད་གཅོད་པ་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་ཆོགས་
ཆོས་སྒྲིར་བསྟེ། གསུམ་པ་སེམས་གྱི་རང་མདངས་སྤང་བ་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་ཆོས་སྒྲིའི་
རང་འོད་དུ་རོ་སྟོན་པ་ལ་མ་བཅོས་པའི་ཤེས་པ་རང་སྤང་དང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་
སྤང་གི་རྩད་བདར་བཅད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་གཞུག་མའི་རོལ་པར་རྟོགས་པས་འབྲུལ་བ་
ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཞེན་ལོག་སྒྲོམ་གྱི་རྐང་པ། མོས་
གྲུས་སྒྲོམ་གྱི་མགོ་བོ། ཏན་པ་སྒྲོམ་གྱི་དངོས་གཞི་གསུམ་པོ་དང་མ་བྲལ་བར་ཐབས་
ལས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་གྱིས་བོགས་འདོན་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྲིད་དོ། །ཚུལ་འདིའི་

མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་འཛིན་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན། མ་ཡེངས་སོ་མར་གཞག་པ་
དང་། མི་སྒྲོམ་ལྷག་པར་གཞག་པ་དང་། རང་དྲུངས་བཟོ་མེད་གཉུག་མར་གཞག་པ་
གསུམ་ལ་འདུ་སྟེ། འཛོག་ཚུལ་དེས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོམ་པ་ཀྱན་
རང་གོལ་ཆོས་ཉིད་དུ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་གོལ་ཤོར་གྱི་འབྲང་བཅད་པ་ནི། **ཤོར་ས་བཞི་དང་གོལ་ས་གསུམ་**
ལས་གྲོལ། །དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འཛིན་པ་གཤིས་ལ་
ཤོར་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་གྱི་གོ་ཉམས་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་ན་དེ་ཀས་ཆོག་པར་བཟུང་སྟེ་
བསག་སྦྱང་གི་རྒྱན་གཅོད་པ་སྟོང་ཉིད་ལམ་ཤོར་དང་། སྟོང་ཉིད་ལམ་དུ་བྱས་ནས་
འབྲས་བུ་བྱིས་དུས་སུ་རེ་བ་སྤང་གཉེན་དབྱེར་མེད་དུ་མ་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་ཤོར་བ་
དང་། སྤང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་བཟོ་བའི་རྒྱས་འདེབས་སུ་ཤོར་བ་སྟེ་ལྷག་མཐོང་
ལ་བརྟེན་པའི་ཤོར་ས་བཞི་དང་། བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་ལ་ཞེན་ན་རིམ་བཞིན་
ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་བའི་གོལ་ས་ཡིན་པས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་གོལ་ས་དེ་
གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོང་པ་སྟོང་རྗེ་རྒྱ་འབྲས་དབྱར་ལངས་ཏེ་
འབྲང་གསུམ་སོགས་ལས་ལེགས་པར་སྒྲོལ་བར་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དགའ་བཞི་རྒྱུན་གསུམ་ལས་འདས་སྟེ་བའི་ཚུལ།** །**གསུམ་**
གྱི་མཆོམས་སྒྱུར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་བཟོད། །དགའ་བ་བཞི་ནི་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
པས་དེ་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས། བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་རྒྱུན་གསུམ་ནི་
ཉམས་ཡིན་པས་དེ་ལས་འདས་པའི་རྟོགས་པའི་རང་ཞལ། གཞན་ཡང་ཐོས་པའི་གོ་
ཡུལ། །བསམ་པའི་སྟོང་བ། སྒྲོམ་པའི་ཉམས་སྤང་སྟེ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་
འདས་ཤིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོས་མ་རེག་པའི་སྒྲོམ་པ་གནད་དུ་སོང་བས་རིམ་
སྟེས་ཐོད་རྒྱལ་ཅིག་ཅར་ཏེ་སྟེ་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་མཆོམས་སྒྱུར་ནས་ཅེ་གཅིག་སྒྲོས་

བུལ་རོ་གཅིག་སྒྲོམ་མེད་དེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་
པོར་དབྱེ་བའི་བཅུ་གཉིས་པོས་ནང་གི་ས་ལམ་རྩེ་ལ་མེད་དུ་བགྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །
རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་བཞི་པོ་འང་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་གསང་བ་བསམ་མི་བྱལ་བའི་རྒྱད་ལས།
སང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །མི་གཡོ་རྩེ་གཅིག་དྲུངས་པའི་ཤེས་
པ་གསལ། །རང་རིག་ཡོ་ཤེས་ཁོང་ནས་སད་པར་བྱེད། །བཟོད་པ་བརྟན་པོས་ངན་
སོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྒྲོང་། །གཉིས་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །སྒྲོས་དང་བུལ་
བའི་མཉམ་གཞག་ཆེན་པོ་ལ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཏིང་འཛིན་རྩལ་དུ་འཆར། །ཁྲིད་
ཐོབ་ནས་ནི་སྦྱེ་ལ་དབང་བ་ཡིན། །གསུམ་པ་དབང་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །
དུ་མ་རོ་གཅིག་ས་བཅུའི་རྟོགས་པ་འཆར། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་གཞན་དོན་
མཛད། །རྩེ་མོ་ཐོབ་ནས་འཕེལ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད། །བཞི་པ་རྩོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་
གྱིས། །བསྒྲོམ་དུ་མེད་པའི་ཉམས་ལེན་བརྩོན་པ་ལས། །མཁུན་པའི་ཡོ་ཤེས་སངས་
རྒྱས་ཞིང་ཁམས་མཐོང་། །མ་བཙལ་ལྟོན་གྲུབ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ངང་། །ཞེས་
འབྱུང་བ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་པར་ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
ཤིང་། །སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་སྒྲོང་། །ཤུལ་བ། །རྣམ་པ་སོགས་གྱིས་གསལ་
བར་བཤད་པའི་དོན་མགོན་པོ་རྒྱལ་ཡོད་གཞོན་ནུས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།
དེའི་བཀའ་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་གྱིས་རྣམ་གཞག་རྒྱས་བསྐྱེད་མང་དུ་
མཛད་པ་ལས། །གཙོ་བོར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་ཉམས་རྟོགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་རྣལ་
འབྱོར་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་དང་། །དེ་རེ་རེ་ལའང་བརྟན་པ་ཐོབ་ཚུལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སུམ་ཅུ་སོ་
དུག །འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གྱི་ནི་ལྷག་གཉིས་སོ་སོར་རྣམ་འབྱོར་བཞི་
བཞི་སྟེ་བཅུ་དུག །དེ་རེ་རེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཚུལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་བུའི་དབྱེ་བས་མཆོག་

དམན་འབྲིང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་བས་བཞི་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་
 འཆད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་ཤིང་གྱིས་དྲིལ་ན། བམས་ཅད་མཁུན་པ་སྒྲུབ་སྣ་ཚོས་
 ཀྱི་གྲགས་པས། སྐབས་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ནི་སྣགས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 ཁྲིད་སློལ་ལྟར་ན་ཡས་བབ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་སྣགས་སྒྲུབ་མོང་བའི་ཁྲིད་སློལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟའི་དགའ་བཞི་རྗེས་མཐུན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་གྱི་ཕྱོད་བསྐྱེ་ཚུལ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་གོ་ཉམས་རྟོགས་གསུམ་ཡང་། རྗེ་བརྒྱད་
 པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་སྒྲོམ་འབུམ་དུ། རྟོགས་བྱའི་ལྟ་སྒྲོམ་གང་དང་གང་ཡིན་
 པ་ལ་གོ་ཉམས་རྟོགས་གསུམ་ལས། གོ་བ་ནི་རྟོགས་བྱ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་རྟོག་གི་ཐོས་བསམ་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའོ། །ཉམས་ནི་རྟོགས་བྱ་དེ་ཉིད་དམིགས་པར་བཟུང་
 བས་དེ་ལ་སེམས་ཟིན་པའི་གནས་ཆས་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའོ། །
 རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཟིན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་ཅེ་གཅིག་པ་ཙམ་གྱི་ནི་
 གནས་ཀྱི་ཆས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་རྟོག་པའམ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་འབྲས་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དྲི་བའ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་འགྱུར་
 པའི་ཚུལ་ནི། **ལྟ་བ་གོ་ཞིང་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་བྱོང་། རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་**
བུ་ད་ལྟ་འཕྱོང་། །གཞིའི་གནས་ལུགས་སྣང་སེམས་གཉིས་ཀ་སྒྲུ་གསུམ་རང་ཆས་སུ་
 གནས་པའི་ལྟ་བའི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་ངོ་སྤྲད་པས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 གོ། །སེམས་མ་བཅོས་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤྲིང་རང་བབ་དུ་འཛོག་པའི་སྒྲོམ་པས་དོན་དེ་
 ཉིད་ཉམས་སུ་བྱོང་། སྤྲིང་ཉིད་སྤྲིང་རྗེ་བྱང་འདུག་འགག་མེད་ཤུགས་འབྱུང་གི་སྤྲོད་པས་
 བོགས་བརྟོན་ཏེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་

པ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་སེམས་ལས་ཉིད། སྐྱེ་གསུམ་རང་ཞལ་མཛལ་བས་
 བྱི་དུས་ཀྱི་ཡིད་སྒྲོན་མ་ཡིན་པར་ཆོས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འཐོབ་པའོ། །
 ལམ་རིམ་འདི་ནི་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་མནལ་ལྟས་དང་མི་ལས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་
 དུ་ཁོ་བོས་བཀའ་གདམས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་
 འདུག་ཅིས་གསུངས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཁོ་བོས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཀའ་ཙམ་ཐོགས་པ་
 འདི་བཀའ་གདམས་པའི་སྒྲུ་མ་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། རྩ་བ་དུངས་པས་
 རི་དྲགས་མང་པོས་ཉན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་འོ་མ་འབྱེད་པར་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཐམས་
 ཅད་ཁྱིད་ཚུལ་འདིའི་དོན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་སྟོགས་མ་ཤས་ཆེར་
 བདོ་བའི་དུས་སུ་སོན་པས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བྱམ་མོང་མིན་པའི་སྐལ་ལྷན་ཆེས་ཉུང་བར་
 བྱུར་ཀྱང་། དབང་བརྒྱལ་སྐལ་བ་དམན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་བུ་གསུམ་གྱི་
 ལམ་རིམ་གྱིས་བྲིད་པས། མཐར་སྐལ་བ་རབ་དུ་འཕྲོས་པས་སྒྲགས་ཀྱི་བྱམ་མོང་མིན་
 པའི་སྟོད་དུ་བྱུར་ཏེ་ཆོག་ཅིག་ལ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའམ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐབས་དེས་
 མང་དག་ཅིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐོང་ནས། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པ་
 ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟ་
 ཡན་དུ་ཁྱིད་ཚུལ་འདིས་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་པར་
 བཀྱི་བའི་ཕྱག་བཞེས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྐལ་ལྷན་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་
 ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་ཆོ། འདི་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་གདམས་ངག་གམ་གཞི་བྲིད་ཀྱི་མིང་དུ་མཛད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་ཇོ་ནང་བཙུན་ཆེན་པོས། དེང་སང་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེར་
 བྲགས་པ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལུགས་སྟོམ་རིམ་ཞིག །དབང་པོའི་རིམ་པས་
 སྒྲགས་དང་གོ་བསྟན་པས། །འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོན་མེ་ལྟ་བུར་བྱུར། །ལམ་འབྲས་པ་
 ཡི་སྒྲུང་གསུམ་སོགས་དང་མཚུངས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲགས་ལྟགས་ནི། **སྒྲགས་ལྟགས་ཐབས་ལམ་རྣམས་ལས་སྦྱིས་པ་**
སྟེ། །བདེ་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྒྲགས་སྤྱི་མཉམ་ནས་གི་རྒྱུད་སྟེ་
 རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟགས་ལས་འབྱུང་བ་ནི། མཆོག་གི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། བདག་ཕྱིན་
 རྒྱབས་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་རིམ་པ་སོགས་ཐབས་ལམ་རྣམས་ལས་སྦྱིས་པ་སྟེ། མངའ་
 བདག་མར་པའི་ཞལ་ནས། རྫོགས་རིམ་གྱི་རོ་བོ་ནི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་
 པོ་སྦྱིད་པ་སྟེ། སྦྱོམ་འཛིན་བརྟག་པའི་ཡེ་ཤུ་གཉིས་པ་ལས། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས། །དེ་ཡི་བདེ་བ་བདེ་ཆེན་བརྟེན། དེས་ཆོག་ནི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྦྱིབས་
 བ་རྫོགས་རིམ་སྟེ། དུས་ཉི་ཤེས་པའི་ཞལ་ནས། དུས་འདིའི་དུས་སུ་ལུས་གནད་འདི་
 ལྟར་འཆོས་ལ་སེམས་འདི་ལྟར་གཏོད་དང་ཡེ་ཤེས་མི་སྦྱིམ་སྤྱིད་གསུངས། །དབྱེ་ན་
 སྦྱང་གཞི་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིད་མཐུག་པོ་ལོག་
 པ་དང་། མི་ལམ་མང་པོ་མི་བ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་བྱད་མཉམ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པའོ། །དེ་སྦྱོར་བྱེད་གཏུམ་མོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། འོད་གསལ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ལས་
 རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའོ། །ཞེས་བརྟན་པ་ལྟར་དཔལ་རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག་ལ་
 སོགས་པའི་གདམས་ངག་སྟོམ་པ་ལས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོང་པའི་ལྟགས་ནི། **སྟོང་པོ་རྩེ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་ཡིས།** །
དབང་རབ་སྦྱིན་གྲོལ་དུས་གཅིག་འབྱུང་བའོ། །སྤྱི་མཉམ་གཉིས་ཀ་ལས་ཟབ་ཅིང་རོ་
 མཚར་ལ་ཁྱད་པར་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་ཟབ་མོའི་སྟོང་པོ་བཅོན་ཐབས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་
 བོ། རྫོགས་ལྡན་གྱི་སྤྱི་མཉམ་སྒྲུབ་ལྡན་གྱི་སྟོང་མ་ཆེས་དབང་ཕྱོགས་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྩེ་རྩེ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་བྱིན་རྒྱབས་འབེབས་པ་ཙམ་གྱིས། ཐ་མལ་ཤེས་པ་སྟོང་དབུས་
 སུ་སང་ནས་རྫོགས་གྲོལ་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་སྦྱོས་བཅས་ཀྱི་ཐབས་དང་སྦྱངས་

པའི་རྩོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བྱིར། །བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི་རྒྱུད་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ས་
 ཆེན་པོའི་རྣལ་ཙམ་བྱོན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་ལག་རྗེས་མངོན་སུམ་སྣང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་
 ཅིང་། རྩོལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཨིན་སྒྲུ་ཉིས་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་
 པའི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་བཟང་ཐོབ་པ་ཡི། རྟོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱུར་བས། །དངོས་
 གྲུབ་མཆོག་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་ལྡན་ན། །བྲིས་པའི་དགྲིལ་
 འཁོར་ལོག་གཞན་དུ། དབང་བསྐྱུར་བ་ནི་ལེན་ཅེ་ན། །འདི་ནི་དམ་ཆོག་ཉམས་
 པར་འགྱུར། །དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱུར་ནི། །ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་དང་
 བློ། །དེ་ཡི་དོན་རྣམས་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་གྱི་བར་འགྱུར། །ཤི་
 བས་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱུར་ནི། །བསྐྱུལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་འང་། །ཁྱོད་ནས་
 གནས་ནས་འཕོས་གྱུར་ནའང་། །གཤོལ་པའམ་དམན་པའི་རིགས་སུ་སྒྲེ། །ལྷག་ས་
 པའམ་ཡང་ན་འོན་པའམ། །སྒྲེ་ཞིང་སྒྲེ་བར་དཔུས་ལོང་དུ། །སྒྲེ་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་
 ཆོམ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱན་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱར་བཤད། །
 སྒོ་ལྡན་དེ་ཡིས་དབང་བསྐྱུར་ན། །དབང་བསྐྱུར་བར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་
 རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་རབ་སྒྲིན་གྲོལ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲེ་བའི་ལམ་མཆོག་གྲུ་ན་
 མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་གདམས་རག་སོ་སོའི་བཀའ་སྒྲོལ་བརྗོད་པས་མཁུག་བསྐྱུ་བ་ནི།
 ཡག་གྲུས་སྐྱབས་སེམས་མོས་གྲུས་བསྐྱེད་དང་རྗོད་གས། །བསྐྱེ་བར་བཅས་པའི་ལྔ་
 ལྡན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། །བདེ་གཤེགས་འཁོར་བ་འཛིག་དངོས་འགོ་བའི་མགོན་
 པོ་ཡག་མོ་གྲུ་པས། སྤེ་སྤྱོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྤེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་ལྔ་རུ་
 བསྐྱུས་ནས་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དགོ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་ལྔ་ལ་ཆོགས་སུ་གསུངས་པས་
 གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་ངེས་པ་མ་རྟོག་པ་ལ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་འབྲི་

གྲུང་པས་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་བྱུགས་སུ་ཚུབ་ནས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རེ་རེས་
 གྲུང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་བུག་གི་ནད་དང་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་མཆོག་དང་བྱུན་
 མོང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཐོབ་པར་མཁྱེན་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་
 ཆེ་བའི་བཀའ་སྩལ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་གྲུང་འདིའི་དོན་དུ་སྟོན་ཅིང་། བཙུ་ཆོས་
 གསུམ་ཆོས་ཞེས་པ་ཡང་འདིའི་གནད་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 གསུང་གི་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་ཡི་དམ་ལྷ། །
 སྤྲུམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། །བསྐྱོ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷར། །སེམས་བསྐྱེད། །མོས་གྲུས། །བསྐྱེད་རིམ། །རྫོགས་རིམ། །བསྐྱོ་བ་ལྷ་སྟེ།
 དང་པོ་ཐ་མ་གཉིས་ཐེག་པ་བྱུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། བར་པ་གསུམ་ནི་གསང་སྤྲུགས་བྱུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སེང་གི་འབྲ། ལྷ་
 ལྷན་མེད་ན་མིག་མེད་ཡིན། ཅེས་གསུངས་ཏེ་གཞི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་ལ་གནད་དུ་
 འགྲོ། །ལམ་དུས་སུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལག་རྗེས་ལྷ་ཐོན། །གདོན་རིགས་ལྷ་ཞི་ཞིང་
 འགྲོ་བ་ལྷ་གདུལ་བྱར་འགྱུར། །འབྲས་བུའི་སྐབས་སྐྱུ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་འཆར་བའོ། །དེ་
 དག་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་ན་ཐམས་ཅད་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པ་
 བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས། སྤང་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷ་སྐྱུ། འཁོར་འདས་སྤྲུམ་མའི་རོལ་པ།
 རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་བྱུག་ཆེན། འཁོར་གསུམ་ཡང་དག་གི་བསྐྱོ་བ་སོགས་ལ་
 རིམ་བཞིན་བྱང་སེམས་བྱུག་ཆེན། ལྷ་སྐྱུ་བྱུག་ཆེན། མོས་གྲུས་བྱུག་ཆེན། གནས་
 ལུགས་བྱུག་ཆེན། བསྐྱོ་བ་བྱུག་ཆེན་ཞེས་སོགས་བརྗོད་དུ་རུང་ཞིང་དོན་ལའང་
 གནས་པས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །**།གམ་པ་ཡིས་**
སྐྱུ་གསུམ་ངོ་སྟོན་དང་། །འབྲུག་པས་ཁྱིད་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་རྩལ་དུ་བཏོན། །རས་
རྒྱུང་ལུགས་སོགས་སྟན་བརྒྱད་བཀའ་སྟོལ་འཛིན། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་བྱུག་ཆེན་ཆོས་དུག་

གོ། །མ་བྱོན་སངས་རྒྱལ་དྲུག་པ་སེང་གའི་སྐྱ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་
གནས་པ་དཔལ་ལྷན་ཀལ་པ་རང་བྱུང་རོལ་པའི་དོ་རྗེས་སྐྱ་གསུང་བྲགས་གནད་བཞི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོགས་མེད་དུ་བསྐྱོར་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོ་འབྱུང་ཞིང་ཁམས་ཀྱིན་
ཏུ་བྱུབ་པ་དུས་གསུམ་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ནི།
གང་ཟག་སྒོ་དམན་པ་ནམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་བཞིས་རྒྱུད་སྦྱོར་བ་དང་། དབང་
པོ་འབྲིང་ནམས་ལ་བཅའ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད། སྟོག་ཅོལ་རྒྱུར་གི་གནད། དམིགས་
པས་སེམས་ཀྱི་གནད། ལུས་སྦྱོར་འབྱུང་འཁོར་གནད་བཞི་དང་། བཞི་ཀའི་རྩ་བ་
བདེ་བྱོད་གཏུམ་མོའི་རྩལ་འབྱོར་བཅས་སྟོན་ཅིང་། དབང་པོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ནམས་
ལ་སྐྱ་གསུམ་རོ་སྦྱོད་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅིག་ཅར་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་འབྲིད་པར་
མཛད་དོ། །དེའང་། སུལ་ཉ་རིའི་འོག་ཁང་དུ། །སྐུལ་སྐྱ་ཐོགས་མེད་ཆར་རྒྱན་
འབེབས། །ཞེས་པའི་བད་མཆོན་པ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་སེམས་དང་འབྲེལ་བ་སྐུལ་སྐྱའི་རོ་
སྦྱོད། །སུལ་ཉ་རིའི་བར་ཁང་དུ། །ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་སྐྱ་བད་ཡིས་མཆོན། །ཅེས་
པའི་བད་མཆོན་པ་སྟོག་ཅོལ་དང་འབྲེལ་བ་ལོངས་སྐྱའི་རོ་སྦྱོད། །བད་ཡིས་མི་
མཆོན་ཅིང་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ་གཏུག་མ་རང་བཞག་གི་གནད་དང་འབྲེལ་བ་ཆོས་
སྐྱའི་རོ་སྦྱོད་པའི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་རབ་འབྱམས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་
བྱུངས་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་འཆི་ཀར་ཞག་བདུན་ཙམ་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་
བར་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ས་བརྟེས་པར་གསུངས་སོ། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་
ལ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་བ་སྟོད་འབྲུག་ནམས་ཀྱིས་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་དང་ཁྲིད་ཆུང་བརྒྱད་
དུ་གྲགས་པ། སོགས་ཁོང་ནས་སྤྱད་འབྲུག་ནམས་ཀྱིས་བྲུབ་པ་ལྷ་ལྷན། །རྩ་བའི་
བཀའ་བརྒྱུད་ནམས་ཀྱིས་སྐྱོར་དྲུག་ལ་སོགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆང་བར་མཛད་
དེ། དེ་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཆོན་གཞི་ཆོས་རྗེ་གཙང་

བ་རྒྱ་རས་པས་ཕྱག་ཆེན་ལ་བཤད་པ་ཆོག་གི་སྒྲོར། གདམས་ངག་ཉམས་ལེན་གྱི་
 སྒྲོར། རྟོགས་པ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོར་གསུམ། ཆོས་དྲུག་ལ་བསྐྱེད་པའི་གནད་གྱི་སྒྲོར།
 བྱུང་ཆོས་ལྟོ་རྟོག་གི་སྒྲོར། འཇུག་ལྟོག་སྤྱི་ཁྱབ་གྱི་སྒྲོར། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོར།
 ལལ་གདམས་གནད་གྱི་སྒྲོར། རྟོག་པ་ལམ་ཁྱེར་ནད་འདོན་སྒྲོར་ཏེ་ཐབས་ལམ་གནད་
 གྱི་སྒྲོར་དྲུག །རོ་སྟོམས་ལ་གཏིར་མཛོད་བཀའ་རྒྱ་ཅན། ཡང་མཛོད་ཐུགས་གྱི་མེ་
 ལོང་། །གསང་མཛོད་སྤྲུལ་པ་མིག་འབྱེད་གསུམ། རྟོན་འབྲེལ་ཁོ་བོ་ལུགས། ལམ་
 ཟབ་མོས་གྲུས་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་ཤིང་རྟེན་སྤྱི་ཁྱབ་འཆད་པར་མཛོད་ཅིང་། རྟོན་
 འཇུག་པའི་ཁྱིད་ཆེན་བརྒྱད་ནི། ལམ་ཟབ་མོས་གྲུས་གྱི་ཁྱིད། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟན་
 ཅིག་སྤྲུལ་སྒྲོར་གྱི་ཁྱིད། ཐབས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཁྱིད། །གསང་སྤྱོད་ལྟོག་སྒྲོམ་
 གྱི་ཁྱིད། དག་སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲོར་གི་ཁྱིད། ཆོས་བརྒྱད་འགོ་སྟོམས་གྱི་ཁྱིད། བྱམས་སྤྱིང་
 རེའི་ཁྱིད། རྒྱ་འབྲས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱིད་རྣམས་ཡིན་ལ། རྟོན་འཇུག་བརྟན་པའི་རྩ་
 ལག་གཉིས་པ་རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས་རི་ཆོས་སྒྲོར་གསུམ་དུ་བརྟན་ཏེ། དེའང་རྒྱུ་བ་
 པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོང་བར་སྟོན་པ་དགོས་པ་ཀྱན་འབྱུང་གི་སྒྲོར། རོ་
 རེ་ལུས་གྱི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྤྲུལ་བཤད་གྱི་སྒྲོར། འཆི་བ་ལམ་དུ་བྱེད་
 པ་བར་དོ་འཕྲང་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲོར་གསུམ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་ལུས་ལྟ་བུའི་ཆོས་གསུམ། །
 བྱེས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་ཆོས་དགུ །ཟབ་པ་དོན་སྤྱིང་ལྟ་བུའི་ཆོས་དྲུག །གཅེས་
 པ་སྟོག་ལྟ་བུའི་ཆོས་དྲུག །དམར་ཁྱིད་དབང་པོའི་སྒྲོ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལྟ་ལ་སོགས་
 བཞུགས་ཤིང་། །འབའ་རབ་རྒྱལ་མཆོན་བཟང་པོའི་ཆོས་དྲུག་གི་ཡིག་རྒྱུང་ལ་འཇམ་
 དབྱངས་ཆོས་གྱི་གྲགས་པས་རྒྱས་པར་མཛོད་པ་བདེ་ཆེན་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་གདམས་
 ངག་ཅིག་ཅར་བ་དང་རིམ་གྱིས་པའི་ལམ་གཉིས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། རྟོན་འཇུག་
 གི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཆི་བུ། གཏུམ་མོ་རས་ཐུབ། གསང་

སྒྱུད་རི་བྱབ། བད་གདོན། འབྲུགས་བྱབ། གཉེན་པོ་རྒྱེན་བྱབ་གྱི་ཁིད་ལྟོ། ། རྩེ་
བཅུན་མི་ལའི་བྲགས་སྒྲས་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་རས་རྩུང་རྩོ་རྩེ་བྲགས་པ་དང་། སྒྲགས་ཁོང་
ནས། ངན་རྩོང་སྒྲོན་པ་གཉིས་གྱིས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་མཛོད་ནས་
བྱོན་པའི་བདེ་མཆོག་མཁའ་འགྲོ་སྒྲོན་བརྒྱད་གྱི་བཀའ་སྒྲོལ་འཛིན་པ་སྟེ། དེའང་
འཁོར་ལོ་སྒྲོལ་པ་ཡབ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར་ནས་དབང་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱུད་
གྱི་གདམས་པ་ཞེས་ཙུ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་དང་། སི་རྒྱུ་ར་ཡེ་ཤེས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་ཡུལ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དབང་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་རྒྱབས་དང་འབྲེལ་བ་སྒྲོན་བརྒྱུད་
གྱི་གདམས་པ་ཞེས་ལོར་བུ་རྣམ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་རྣམས་དང་། ལུས་མེད་རྒྱ་གི་འི་
བརྟེན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས། བརྟེན་དང་འབྲེལ་བ་རྩོད་གྱི་གདམས་པ་ཞེས་ལུས་མེད་
མཁའ་འགྲོ་འི་ཆོས་སྒྲོར་གསུམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། བཀའ་སྒྲོལ་དེ་གཉིས་ནི་ཡོངས་
སུ་བྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་རྩེ་བཅུན་མི་ལས་བྲགས་སྒྲས་བརྒྱད་ལ་སྒྲོན་བརྒྱུད་
གྱི་གདམས་པ་ཆ་རེ་བྱིན་པར་བཤད་པ་དང་། བྱད་པར་བྱར་མང་བཀའ་བརྒྱུད་ལ་
བཀའ་བབ་པའི་དྲགས་པོ་སྒྲོན་བརྒྱུད་གྱི་སྒྲིན་གྲོལ་གདམས་པ་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ད་ལྟའི་
བར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བཞུགས་པ་དང་། ཆེ་བཞི་རྩུང་བརྒྱུད་གྱི་བཀའ་བརྒྱུད་གྲུབ་
ཐོབ་རེ་རེས་ཆོས་སྒྲོར་བཤུ་འབྲུམས་རྒྱ་མཆོར་བྱེས་པའི་ཆད་དང་མཐའ་བཟུང་བར་མི་
ལུས་ཀྱང་། རྩེ་བཅུན་མི་ལའི་གདམས་ངག་མཐའ་དག་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ལམ་
དང་། བྱིན་རྒྱབས་དང་འབྲེལ་བ་སྒྲོན་བརྒྱུད་གཉིས་སུ་འདུ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་
ཀྱན་གྱི་ཙུ་བ་ནི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པོ་ཆོས་དྲག་གཉིས་ཡིན་ནོ། ། དེ་གཉིས་གྱི་ཟབ་
གསང་མདོ་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་དང་སྐྱུར་བའི་ལུང་སྒྱུར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གར་དབང་སྐྱུན་
སྒྲ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲགས་གྱི་གསུངས་རབ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །

ལྷ་པ་དབལ་ལྷན་ཤང་པ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་སྒྲོལ་རིམ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། །

ལམ་རིམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སྒྲིབ་བསྟན། སྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཤངས་ལྷགས་བཤད་ཅོད་སྐྱབ་པའི་ལམ་རིམ་གསུམ།** | **ཁྱི་མར་**
ནི་རྟེ་མི་ཏི་ཨ་རྟ་ཡ། | **རྩ་ཏུ་ལ་ཡི་སྒྲོར་ལྷ་ཐོར་བུ་བཅས།** | **མཁས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་**
ཁྱུང་པོའི་བཀའ་སློལ་ལས་བྱོན་པའི་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱན་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྒྲགས་
བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷགས་སློལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བཞུགས་ཤིང་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྟུན། བཤད་པ། ཅོད་པ།
སྐྱབ་པའི་ལམ་རིམ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་པོ། དེ་
དག་ལས་ཁྱི་མ་སྐྱབ་པའི་ལམ་རིམ་ལ། བྱི་གྲུ། སྐྱུ་ཁ་སྒྲི། རོ་རྩེ་གདན་པ། མི་
ཏི་པ། རྩ་ཏུ་ལའི་ཆོས་སྒྲོར་ལྷ། མན་ངག་ཐོར་བུ་དང་བཅས་པ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་
རྣམས་ཀྱང་གཙོ་ཆེར་སྟེ་ཆོན་དུ་བསྐྱམས་པའི་བདར་བཞག་པ་ལས་ཁྱུང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་
རི་ལྟར་གསན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ཆར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐོག་མ་ནས་ཀྱང་བརྒྱད་སློལ་གཅིག་
ལ་ཆར་བར་འབྱོན་དུ་མ་བུའུ་ན་ད་ལྷ་ལྷ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་ནི་གྲུའི་གསེར་ཆོས་ལྷ།** | **སྐྱབ་པའི་ལམ་རིམ་**
ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ཕ་བ་ནི་གྲུ་ཆོས་དུག། **སྒྲོང་པོ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ།** ཡལ་
ག་ལམ་ཁྱེར་རྣམ་གསུམ། མེ་ཏོག་མཁའ་སྒྱོད་དཀར་དམར། འབྲས་བུ་འཆི་མེད་
འཕྲུག་མེད་དེ་གསེར་ཆོས་ལྷར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དུག། ཕ་བ་གསེར་ཆོས་ལྷ། ཞར་བྱུང་སུ་ལ་སོགས་ཀྱི་གདམས་
ངག་བཤད་པའོ། དེའི་དང་པོ་ལ་བདུན། སྒྲོན་འགོ། གཏུམ་མོ། སྐྱུ་ལུས། མི་
ལམ། འོད་གསལ། འཕོ་བ། བར་དོ་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **བྱན་མིན་དག་བྱེད་སྒྲོང་རས་རྒྱུད་སྒྲུངས་ནས།** | **བརྒྱད་པ་རིན་**

ད་ཆེ་འདི་འི་ལུགས་སུ་བྱིན་རྒྱལ་པ་དབང་གི་གཞི་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་དབང་བཞི་བྱིན་
 རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱར་བས་རྒྱད་སྟོན་པའི་གང་ཟག། དད་པ་བཙུན་འགྲུལ་སྐྱོལ་ས་
 དེས་འབྱུང་སྟེ་བྱུང་མོང་གི་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་རྣམས་ལེགས་པར་ལྟན་པས་བྱུང་མིན་དག
 བྱེད་ཨའི་སྟོང་རས་རྒྱད་སྟོང་སྟེ། དག་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡི་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་བྱེད་
 འཕགས་གྱི་གདམས་པ་བཙུན་པ་ལས། རང་རྒྱུད་དྲི་མ་ཉམས་ཆགས་འདག། འདི་
 བྱི་སྟོང་རྩེ་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་གྱི་རྟོག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟར་སོགས་
 དྲི་མ་མཐའ་དག་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཐེམ་
 ཡིག་ལས། སྟོན་འགྲོ་དག་བྱེད་སྟོང་ར་ལ། གསོལ་འདེབས་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་
 གསུམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོལ་འདེབས་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། དམིགས་
 པ་དག་བྱེད་ཨའི་སྟོང་ར། སྟོང་ར་ནད་གདོན་སེལ་བྱེད། རྟགས་གསུམ་སྟོང་རའི་
 བྱེད་པར་ཏེ་བྱི་མ་ལ་དམིགས་པར་བཞག་པ་ནི་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ།
 ལུགས་འདིར་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་ལའང་མང་ངོ་། དེ་ནས་ཟབ་ལམ་དངོས་ལ་འཇུག་
 པར་བྱ་སྟེ། རྟོ་རྩེའི་ཆོག་རྒྱང་ལས། དབང་བཞིས་སྟོན་བྱས་དད་དང་བཙུན་འགྲུལ་
 ལྟན། མི་རྟག་སྐྱོལ་ས་ཉེས་དམིགས་སྟོན་འགྲོ་བས། ལམ་མཚོག་འདི་ལ་གང་གིས་
 འབད་གྱུར་ན། ལྷ་དྲུག་ལོ་འམ་ཆོའདིར་འཆང་རྒྱ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕ་བ་གཏུམ་མོ་དྲག་དང་འཇམ་པོ་ཡིས། །བས་བ་གོས་གྱོན་
གདན་འདྲེངས་རྟ་རུ་ཞོན། །གསེར་ཚོས་འདྲིའི་ཕ་བ་ཚོས་དྲུག་གི་ཐོག་མ་ཐབས་ལམ་
བདེ་དྲོད་རང་འབར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བདེ་དྲོད་རང་བཞིན་སྟོང་གསལ་འཁར། །
འདྲི་ནི་ཐབས་ལམ་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཨ་རྟི་འབར་འཇག་གིས་དོ་རྗེའི་
ལུས་ལ་བདེ་དྲོད་བསྐྱེད་དེ་སྟོང་གསལ་གྱི་ཡི་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའང་རང་ལུས་ཐབས་ལྟན་དང་གཞན་ལུས་ཤེས་རབ་གྱི་

རྒྱལ་འབྲོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡས་བབ་ཟག་བཅས་དང་། མས་བརྟན་ཟག་མེད་
 དག་འབའི་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་བསྐྱེད་ལ་བདེ་སྟོང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཏུམ་མོ་མོ་མོ་མོ་དྲག་པོའི་སྒྱུར་བས་ཅ་མོད་རྒྱུད་མོད་བཏུལ་ནས་བྱོད་
 བཅོན་ཐབས་སུ་བསྐྱེད་པ་གཏུམ་མོ་རང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས། སྒྱུར་བ་བའི་
 ལྷན་གྱི་བུམ་པ་ཅན་དང་སྒྲེལ་བ་དབྱིད་ཐིག་འབར་འཛག་འཇམ་པོའི་རྒྱལ་འབྲོར་གྱིས་
 དངོས་གཞི་ཟས་སུ་ཟ་བ། ཡན་ལག་ཏུ་གོས་སུ་བྱོན་པ། གདན་དུ་འདྲིངས་པ། ཏྲ་
 རུ་ཞོན་པ་རྒྱམས་སྒྱུད་ལམ་གང་དང་འཆོམས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་། རྗེས་སྤྱིད་པའི་
 དབང་ལྱེ་བ། གེགས་རང་གོ་ལ། ཐོན་ཆོས་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲ་མའི་གཏུམ་མོ་རྒྱམས་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **མོས་གྲུས་ལྷ་སྐྱུ་འགྲོ་དྲུག་སྐྱུ་མར་འཆར།** །སྐྱུ་ལུས་ཆགས་
 རྣམ་རང་གོ་ལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། རྣམ་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ། །འདི་ནི་སྐྱུ་མའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་རྣམ་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མར་ཤེས་ནས་ཆགས་རྣམ་
 རང་སར་གོ་ལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་འབྲོར་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་གདམས་པ་ལ། དབང་
 པོ་རབ་སྒྲ་མ་དམ་པ་གོགས་སུ་བསྟེན་པ། འབྲིང་ཆེག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་
 ལེན་པ། ཐ་མ་མལ་གཅིག་ཏུ་ཉིང་ཏེ་འཛིན་སྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། མོས་
 གྲུས་སྒྲ་མ་ལམ་བྱེད་དང་། ཅི་སྒྲུང་བདེན་མེད་ལམ་བྱེད་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་རང་
 ལུས་སྒྲུང་སྟོང་ལྷ་སྐྱུ། ཅིར་སྒྲུང་སྐྱུ་མའི་ལམ་བྱེད་གཉིས། །

གསུམ་པ་ལ་སང་པ་བཞི་དང་བུལ་པས་འགྲོ་དྲུག་སྐྱུ་མར་འཆར་བྱེད་ཉིང་ཏེ་འཛིན་
 གནད་བརྒྱུད་ལྷན་སྐྱེས་ཞིང་། བདེན་གདོན་སྐྱུ་མར་ལམ་བྱེད་བས་འཆར་བྱེད་ཡོན་ཏན་
 ཆོགས་དྲུག་ །ཞེན་མེད་སྐྱུ་མ་རང་ཤར་རྒྱམས་ཤུགས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། **རང་ཟིན་དབང་བཞི་འཕྲུག་མེད་གནད་དགྲ་ཡིས།** །མི་ལམ་

བཟུང་སྒྲིང་གཏན་འབེབས་རྣམ་ཐར་འབྱོངས། །མི་ལམ་ཉིང་འབྲུལ་རང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་ནི། ཉིང་འབྲུལ་བདེན་མེད་བདེ་བར་ཤར། །འདི་ནི་མི་ལམ་མཚན་
ཉིད་ཡིན། །ཞེས་ཉིང་འབྲུལ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཤར་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་འབྲུལ་
བ་ཐམས་ཅད་རང་ཡལ་ལ་འགོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བྱུང་བར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་
གདམས་ངག་གི་ཐོག་མར་རང་ཟིན་ཐིག་ལེ་དབང་བཞིའི་གནད་དང་འབྲུག་མེད་གྱི་
གནད་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ལམ་དུ་ཤར་ཚད་ངོས་བཟུང་། འབྲུལ་འབྲུམས་སང་
འབྲུམས་བདེ་འབྲུམས་སྒྲིང་འབྲུམས་གྱི་གིགས་རྣམས་ལ་མོས་གྲུས་ཚོགས་གསོག་ལ་
སོགས་པས་བསལ། ཅི་འདོད་དུ་ཟིན་ནས་ལུས་གྱི་སེམས་སྒྲིང་བ། སེམས་གྱིས་
ལུས་སྒྲིང་བ། བདག་མེད་མ་དང་འདུན་པས་སྒྲིང་བ་རྣམས་གྱི་མི་ལམ་གྱི་རྩལ་སྒྲིང་
ཞིང་འོད་གསལ་དང་བསྟེ། འབྱུང་བཞི་དང་སེམས་ཕྱར་རགས། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་ཕྱད་དང་གང་འདུལ་དུ་སྟེལ་ཞིང་སྒྲུལ། འབྱུང་བ་བཞི་དང་
སེམས་ཕྱར་རགས། ལྷ་སྒྲུ་སྒྲུ་ཚོགས་པ་རྣམས་སྒྲིང་སྒྲིང་ཞེན་བྲལ་དུ་བསྐྱར་བས་བདེ་
ལ་ཞེན་པ་མེད་པ། གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ། སྒྲིང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་
ཉིད་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལྷ་སྒྲུ་རང་ཤར་དུ་བསྐྱུབ། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་དང་
སྒྱར་བའི་དམིགས་མེད་གསལ་མཁྱེན། གང་བསམ་གསལ་མཐོང་། ཡིད་ལུས་
མཁའ་ལྗིང་དང་དམིགས་པའི་ཡུལ་སྒྲིང་གསལ་བྱེད་གྱི་གདམས་པ་གསུམ་པོས་ཡུལ་
སྒྲིང་གཏན་ལ་འབེབས་པས་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་ཐར་འབྱོངས་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། **རྩ་བ་ཡལ་ག་ལོ་མ་མེ་ཉོག་གིས།** །**སྒྲུབ་མཐུག་འོད་གསལ་**
སྒྲུག་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད། །འོད་གསལ་གཏི་མུག་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་
ནི། གསལ་སྒྲིང་ནམ་མཁའ་མཐའ་དབུས་མེད། །འདི་ནི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་
ཡིན། །ཞེས་གསལ་སྒྲིང་དབྱེར་མེད་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་

མཐའ་དབུས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྒྲིབ་འགྲོ། ཅ་
 བ་མི་རྟག་སྒྲིབ་ཤ། ཡལ་ག་སྒྲིབ་ལམ་དམ་རྒྱུ། །ལོ་འདབ་ཐབས་ལམ་རང་མདངས།།
 གསོལ་འདེབས་མེ་རྟག་འཆར་བྱེད་བཞིས་ཤང་བཟུང་། དངོས་གཞི་འཛིན་པའི་
 ཐབས་གསུམ་གྱིས་སྤྲོ་མཐུག་གི་འོད་གསལ་བཟུང་། ཉིན་མཚན་སྒྲིབ་གསུམ་རང་
 ཤར་གྱིས་ལམ་དུ་བྱེད། གསལ་སྒྲིབ་མཉམ་རྒྱུ་ཉིན་མཚན་བདེ་སྒྲིབ་དབྱེར་མེད་དུ་
 བསྐྱེད་བརྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་པས། འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་པ་དང་པོ་གསལ་སྒྲིབ་དབྱེར་
 མེད། གཉིས་པ་བདེ་སྒྲིབ་དབྱེར་མེད། གསུམ་པ་ཟབ་ཞི་སྒྲིབ་བྲལ། བཞི་པ་དབྱེར་
 མེད་མཐར་ཐུག་འོད་གསལ་རྒྱུ་ལམ་ལྷོ་གྱིས་འཆར་ཏེ་མཐར་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་
 འོད་གསལ་མཛོད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དམ་ཚིག་སྒྲིབ་དང་བྱེད་བྲག་བསྐྱེད། གཉིས་
 སེལ་ཉེས་སྒྲིབ་རང་དག་དང་། བྲགས་འདོན་ཐེ་ཚོམ་གཙོད་བྱེད་ཉམས་སུ་བསྐྱེད།
 ཁྱད་འཕགས་འཆར་སྒྲིབ་འཛིན་དང་། ཉམས་རྟགས་ཉིན་མཚན་ཁྱད་པར་རྒྱུ་ལ་
 གྱིས་ས་མཚམས་བཟུང་བས་འཆར་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བདེ་གསལ་མི་རྟག་
 དབྱེར་མེད་པའི་འོད་གསལ་བཞི་པོ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་འོད་གསལ་
 འཆར་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་ནི། ཉམས་དང་རྟགས་པའི་འོད་གསལ་གཉིས། དེ་གཉིས་ལ་
 ཉིན་མཚན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི། བཞི་ཀ་ལ་སྒྲིབ་བཅས་དང་སྒྲིབ་
 མེད་གཉིས་ཏེ་དབྱེད་བས་བསྐྱེད། སྒྲིབ་བཅས་བཞི་ལ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་བཞི་དང་མ་
 འབྲེལ་བ་བཞི་སྟེ་བསྐྱེད། སྒྲིབ་མེད་ལ་སྤྲོ་མཐུག་གི་འོད་གསལ་གཉིས་གཉིས་དབྱེད་
 བས་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱེད་པས་བཅུ་དྲུག་གོ། །དེ་དག་ནི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལུས་ཞེས་སམ་ཅ་
 བའི་ཚོས་བཞིར་གྲགས་པའོ། །

དྲུག་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བྱུང་འཇུག་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །འཇུགས་མེད་
 མཐའ་སྒྲིབ་ལམ་ནས་གོང་དུ་འཕོ། །འཕོ་བ་མ་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

ནི། འཆི་ཀར་བྱན་པ་ས་མངོན་འཛང་རྒྱ། །འདི་ནི་འཕོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཅེས་
འཆི་ཀར་བྱན་པ་ཅམ་གྱིས་མཁའ་སྐྱོད་ཆེན་པོར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་
ཡིན་ལ། དེའི་གདམས་ངག་ནི། ཆོས་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་འཕོ་བ། ཟུང་འབྲུག་ཡི་
དམ་གྱི་འཕོ་བ། དྱིན་རྒྱབས་བྲུ་མའི་སྟོབས་དང་། འཆུགས་མེད་མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་
ནས་གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་གཞུང་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབ་པ་བཞི་དང་། ལྷན་ཐབས་
ཀྱི་འཕོ་བ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་ཁུང་མ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །

བདུན་པ་ནི། **ཆོས་ལོངས་སྐྱུལ་གསུམ་སྦྱི་གནད་འབྲུག་མེད་ཀྱིས། །དབང་**
པོའི་རིམ་མཐུན་བར་དོ་གསུམ་ལ་གྲོ་ལ། །བར་དོ་རྒྱལ་བ་ལོངས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ནི།
སྒྲུང་སྟོང་ཞེན་བྲལ་བ་དེ་ཆེན་སྒྱ། །འདི་ནི་ལོངས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སྒྲུང་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཞེན་བྲལ་བ་དེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་ཡིན་
ལ། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེ་རང་ཤར། རྒྱལ་བ་ལོངས་
སྐྱེ་རང་ཤར། སྐྱུལ་སྐྱེ་འགག་མེད་རང་ཤར། དྲི་མ་གཉིས་ལ་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱབ་
དགོས་པའི་སྦྱི་གནད་འབྲུག་མེད་བཅས་ཀྱིས། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་རིམ་
པ་དང་མཐུན་པར་བར་དོ་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གྲོ་ལ་ཚུལ་མཆོག་
འབྱིང་དམན་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་དོ་བོ་ངེས་ཆོག་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་སྟོས་ཟིན་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པས་བསྐྱུར་ནས་མ་སྟོས་
སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱག་ཆེན་ནི། **སྟོན་འགྲོ་རང་བབས་གསུམ་གྱིས་ནི་ལྷག་བསྐྱེད། །**
དངོས་གཞི་དོ་སྟོད་སྟོན་བཞི་རང་སར་གྲོ་ལ། །རྗེས་ཤེས་གསལ་སྟོང་སྐྱེ་གསུམ་རང་
ཤར་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པོའོ། །མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ།
མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་ཁ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མི་རིང་བར་ཐོབ་པར་བྱེད་

པའི་ཐབས་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྟིང་
 པོ་དོན་གྱི་གདམས་པ་ལ། སྐལ་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དཀྱིལ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས།
 འདིར་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གིས་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་དངོས་སུ་གདམས་པའི་གསེར་
 ཆོས་ལྷའི་ནང་ཆོན། མཁས་གྲུབ་ཁྱེད་པོས་བལ་པོའི་གཏུ་སྟིང་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ནང་དུ་
 ཤོག་དྲིལ་མགུལ་བར་འཆང་བའི་ཕྱགས་གཅིགས་སུ་མཛད་པ་ལས་མཆོན་གཏུ་མར་
 གྲགས་པ་ལ། སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཐབས་ཟབ་མོ་སྤྲོ་མའི་མོས་གྲུས་དང་། བཞག་ཐབས་
 སྟོ་གསུམ་རང་བབས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་མེད་པའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཅིང་སེམས་
 འཛོལ་སོགས་གྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྟེན། དངོས་གཞི་གསང་ཆོག་རྩོམ་ཆེ་ཆེའི་རྒྱ་ལྷན་གྱི་
 བྱིན་འབེབས་པས་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་ཐབས་སུ་དེ་སྟོན་ཅིང་། སྟོན་བཞི་རང་སར་གྲོལ་བའི་སྟོ་
 བས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་བདར་ཤེས་པར་བཅད་དེ། སྟོན་བཞི་ནི། རང་སེམས་ཆོས་སྒྲུ་
 དང་འདྲུ་འབྲལ་མེད་ཀྱང་ཉེ་དྲགས་ནས་ངོ་མ་ཤེས། རང་ལ་ཤར་ཡང་ཟབ་དྲགས་ནས་
 ངོས་མ་ཟེན། དྲན་པས་ཆོག་ཀྱང་སྒྲུ་དྲགས་ནས་ཡིད་མ་ཆེས། སྒྲུ་གསུམ་རང་ལ་ཤར་
 ཡང་བཟང་དྲགས་ནས་སྒྲོར་མ་ཤོངས་པའི་སྟོན་བཞི་ལས་གྲོལ་བའོ། །རྩིས་ཐ་མལ་
 ཤེས་པ་གདོད་ནས་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཆོ་སྒྲུ། གསལ་བ་སྒྲུལ་སྒྲུ།
 ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྒྲུ་སྟེ་སྒྲུ་གསུམ་རང་ཤར་བར་ཐག་བཅད་ཅིང་ངེས་ཤེས་སྟེས་ནས་
 རང་བབ་དེ་ཀའི་རང་བསྐྱར་ཞིང་། མོས་གྲུས་ཆོད་མེད་དང་སྟིང་རྩོམ་ཆོད་མེད། ཐབས་
 ཁྱེད་པར་ཅན་ཐ་མལ་ཤེས་པ། འོད་གསལ་ལྷ་སྒྲུ། ཟུང་འཇུག་ཤེས་པ་རྒྱུད་དང་བསྟེ་
 བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བོགས་འདོན། ཉམས་ཀྱི་རྩིས་མ་བཅིངས་པ་དང་། རྣང་སྟོང་
 ཕྱོགས་རེར་མ་ཤོར་བ་ལ་འབད་ཅིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གོགས་བསལ་བས་རང་
 ཤར་གྱི་ཆོད་གསུམ་གཏན་ལ་ཐེབས་སྒྲུ་བཞི་རང་གྲོལ་མཛོད་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏུ་མའམ་རང་བབ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་གསེར་ཆོས་ལྷ་ཡི་དབག་བསམ་

སྒྲོན་པ་བཟང་པོ་ལས་སྒྲོང་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ལམ་ཁྱིམ་རྣམ་གསུམ་ནི། ཅིར་སྒྲུང་བྲམ་སྒྲུང་གྲགས་ལྟ་དང་
སྒྲགས། །སྒྲུང་སེམས་སྒྲུ་མ་མི་ལམ་མོས་གྲུས་དང་། །དག་སྒྲུང་བདེན་མེད་ལམ་
ཁྱིམ་ཡལ་གའི་ཆོས། །སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲམ་མ་ཡི་དམ། སྒྲུ་མ་ལམ་དུ་ཁྱིམ་བ་
གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། ཅིར་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་དཔལ་ལྷན་བྲམ་མའི་གསང་བ་
གསུམ་གྱི་རོལ་པར་བལྟ་བ་དང་། གཟུགས་སྒྲུང་དང་སྒྲུ་གྲག་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་ལྟའི་
སྒྲུ་སྒྲུང་སྒྲོང་འཇའ་གཟུགས་དང་གཞོམ་མེད་རང་བྱུང་སྒྲགས་གྱི་སྒྲུ་གདངས། སྒྲུང་བ་
སེམས། སེམས་སྒྲུ་མ་མི་ལམ་དུ་ཤེས་པས་ཉིན་མཚན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་།
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས། ཐག་ཆོད་གསུམ་དང་བྱུང་འབྱུག་ལ་བརྟེན་པའི་མོས་
གྲུས། འབྲལ་མེད་གྱི་གནད་དུག་དང་ལྷན་པའི་དག་སྒྲུང་། ཆོགས་དུག་གི་འཆར་སྒོ་
བདེན་མེད་གསལ་སྒྲོང་འཛིན་བྲལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྲམ་
མ་ལ་བརྟེན་ནས་མོས་གྲུས། དེ་ལས་བཀའ་འདྲིན། དེ་ལས་ཆོགས་གསོག། དེ་ལས་
སྒྲུ་གསུམ་རང་ཤར། ཡི་དམ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་སྒྲུང་། དེ་ལས་ཆོགས་གསོག། དེ་
ལས་ལྟ་སྒྲུ་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རང་ཤར། སྒྲུང་བ་རང་སེམས་ལས་སྒྲུ་མ། དེ་ལས་མི་ལམ།
དེ་ལས་འོད་གསལ་རང་ཤར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། གསུམ་ཀས་ལོ་བྱ་ཙམ་ལ་གསལ་སྒྲོང་
བདེ་ཆེན་སྒྲུ་གསུམ་རང་ཤར་མངོན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་འཁུགས་མེད་ལམ་ཁྱིམ་རྣམ་གསུམ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ལག་གི་ཉམས་སུ་ལེན་ཡིན་པས་ཡལ་གའི་ཆོས་སུ་གྲགས་པའོ། །

བཞི་པ་མཁའ་སྐྱོད་གཉིས་ནི། མེ་ཏོག་མཁའ་སྐྱོད་དཀར་དམར་སྙིང་རྩེའི་
རྒྱན། །ཁྱུང་འཕགས་གསོལ་འདེབས་ཀྱིས་བསྐྱལ་འཁོར་ལོ་བཞིར། །ཆགས་གྲོལ་
བདེ་སྒྲོང་མར་མེ་རབ་དུ་སྒྲུབ། །གསེར་ཆོས་བཞི་པ་མེ་ཏོག་མཁའ་སྐྱོད་དཀར་དམར་
བྱུང་གི་ཉམས་སུ་ལེན་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་དོ་རྩེ་བཙུན་མོ་བདེ་ཆེན་ཟག་པ་མེད་པའི་

ལྷ་པ་ལུས་སེམས་འབྲུག་མེད་འཆི་མེད་ནི། རང་སེམས་མ་སྒྲིས་པས་ན་འཆི་བ་
མེད། །ལུས་ཉིད་པམ་པོ་འཆི་བའི་གདགས་གཞིས་སྟོང་། །འཇུགས་མེད་དབྱིངས་
སུ་སྟོམ་པ་འབྲས་བུར་གསུངས། །རྒྱལ་བ་གཉན་སྟོན་ཆོས་རྗེ་ལ་བཀའ་བབས་པའི་
ལུས་འབྲུག་མེད་དང་། བྱུང་པོ་ཉིད་ལས་བྱོན་པའི་སེམས་འཆི་མེད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་
བའི་གདམས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱད་ལས། ལུས་དང་སེམས་འདི་དབྱེར་མེད་
དེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འབྱུང་ལྡོག་གིས། །ཀྱུན་གྱི་གནད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་འབྲུལ་འཁོར་སུམ་ཅུ་ཙ་
གཉིས་ཀྱིས་ཙ་ཐིག་རྒྱུད་གསུམ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ལུས་ཐར་
པའི་ལམ་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་བི་རྩ་པའི་ཞལ་ནས། བསོད་ནམས་
ཆེན་པོའི་བཀོ་སྐལ་གྱིས། །མི་ཡི་ལུས་ནི་ངས་པར་ཐོབ། །སྤྱོད་པའི་གསུང་གི་བྱིན་
རྒྱུ་ལས། ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགོ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དངོས་གཞི་ནི་རྗེ་བཙུན་ཚོག་ལྷོགས་པའི་ཞལ་ནས། མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཉམས་
སྟོང་གིས། །མ་བསྐྱེམས་འཆང་རྒྱ་འཆི་མེད་གནད། །འདི་ལྟར་ནམ་སྟོན་ལུས་འདི་
ལ། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ནི་རང་དག་འབྱུང་། །ནམ་སྟོན་ལུས་ལ་ལྷ་ཡི་སྒྲ། །གསལ་ལ་
དེར་འཛིན་མེད་པར་བསྟོམ། །དེ་ཉིད་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དེ། །སེམས་པ་ངོ་བོ་

མ་གྲུབ་པས། །དེ་ལ་འཆི་རྒྱུ་ག་ལ་ཡོད། །འཆི་བ་ཞེས་བྱ་ནམ་རྟོག་ཡིན། །རྟོག་
ཆོག་མ་ལོར་འདས་ཆོས་མ་གྲུབ། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་སེམས་ངོ་
པོ་གང་དུ་འར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པས་ན་འཆི་མེད་རང་གྲོ་ལ་ཆེན་
པོར་གྲུབ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ཉིད་ནི་བེམས་པོའི་ཆོག་མ་ལོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འཆིའི་ཐ་
སྟོན་གདགས་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པས་སྟོང་། དོན་དུ་ལུས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཅམ་
ལས་བྱུང་བས་སེམས་སྐྱེ་འཆི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གདིང་འཆོས་པ་ན། ལུས་སྒྲིབ་ལྟ་
སྐྱེ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུལ་སྒྲིབ་གི་ལམ་དུ་འབྱུག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེམ་པར་
འགྱུར་བའི་གདམས་ངག་དེ་ལྟ་བུས་ཆོའདི་ལ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་བ་རྟེན་ཤིང་། ཐོས་པ་
ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བར་དོར་རྒྱུ་བ་ལོངས་སྐྱུར་འཆར་རྒྱ་བ་གསེར་ཆོས་ལྟ་ལས་སྤྲིན་པ་
འབྲས་བུ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་ཞར་བྱུང་སུ་ཁ་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ནི། **སུ་ཁའི་ཆོས་དུག་**
ལྟ་བཞི་དྲིལ་སྐྱབ་དང་། །སྤྱུ་མགོན་དབྱེར་མེད་ལ་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་། །གཞན་
ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་སུ་ཁ་སཱིི་ལས་གསན་པའི་ཐབས་ལམ་ཆོས་དུག་
དང་། ཕྱག་ཆེན་དག་པ་ཡེ་ཤེས། བྱུང་ཆེན་རྟ་རྟུ་ལ་གུཌ་ལས་གསན་པའི་ལྟ་བཞི་
དྲིལ་སྐྱབ་དང་། སྤྱུ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གདམས་སྟོར། སོགས་ཁོངས་ནས་
དོ་རྩེ་གདན་པ་ཨ་ལྟ་ཡའི་ཟབ་ཆོས་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་རྒྱུད་སྟེ་
ལྟ་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་དུ་སྐྱབ་པ་ཟབ་མོའི་ལུས་དཀྱིལ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་
བྱིན་རྒྱལ་དང་སྤྲིན་གྲོ་ལ་གྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པའི་ཟབ་ཆོས་མང་ཞིང་། སྦྱིར་གྲུབ་
ཆེན་ལྷན་པོས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་བརྒྱ་དང་ལྟ་བུའི་ཐུགས་བརྩུང་རྟོགས་
པར་བཞེས་པས་གངས་ཅན་དུ་བྱོན་པའི་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་ཤིང་
འགུན་ལྷ་དང་བྲལ་བར་གྲགས་སོ། །འདྲིར་ནི་སུ་ཁའི་དུག་ །ཕྱག་ཆེན། ལམ་

བྱིས་པ། འཆུགས་མེད། འཆི་མེད་རྣམས་ལ་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུ་སོ་སོར་བཞུགས་པའི་སྤྱི་
 མ་གཉིས། བྱི་མ་གཅིག་བཅས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཡིན་ལ། བར་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ནི་
 བྱི་མ་དང་། བྱི་མ་བེམ་པའི་གསུངས་བསྟན་བཅས་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་བརྒྱད་
 པ་གཞན་ལའང་འདི་འབྱུང་སྟེ། བདེ་མཆོག་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུ་ལྟ་
 བཀའ་དང་། ལམ་འབྲས་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུ་། སྤྱོས་མེད་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུ་སོགས་
 བསྟན་བཅས་སུ་སྤྲོད་རོ། །གདམས་སྒྲིབ་འདི་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་དམིགས་
 པའི་རྒྱུ་གདམས་རྣམས་ཀྱང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེམས་ཡིག་གིས་
 བསྟན་པར་མཛད་པས་གང་ཟག་བྱི་མས་རྟོག་བཟོས་འཆོས་སུ་མེད་པའི་ཤིན་ཏུ་བྱུང་
 པར་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱིར་གདམས་པ་བཀའ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་
 ལམ་རྒྱུ་བསྟན་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་མཛད་ནས། རྒྱུ་པ་ནི་རྒྱ་གར་མཁའ་
 འགྲོའི་བྱུང་འཕགས་ཀྱི་གདམས་པ་བཅོ་ལྔ་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་འགྲོ་
 དག་བྱེད་སྟོང་ར། ཐབས་ལམ་བདེ་དྲོད་རང་འབར། སྤྱི་ལུས་ཆགས་སྤང་རང་གོ་ལ།
 མི་ལམ་འབྲུལ་བ་རང་དག །བྱུང་པར་འཁོར་ལོ་རྣམ་དུག །བསྐྱེད་འཕྱོལ་བ་རྣམ་
 བཞི། འཆུགས་མེད་ལམ་བྱིར་རྣམ་གསུམ། དག་སྤང་ལྟ་སྤྱི་རང་གར། ལུས་སྤང་
 གང་བསམ་གསལ་མཐོང་། འོད་གསལ་གཏི་མུག་རང་སངས། འཕོ་བ་མ་བསྐྱོམས་
 སངས་རྒྱུ། བར་དོ་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱི། ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་མ་མི་ལམ། དོན་དམ་
 ཡན་མེད་གཞོད་མེད། གཞན་དོན་གཟུགས་སྤྱི་རང་གར་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་
 ཀྱང་བསྟན་ན། ལུས་གསུམ་གདམས་པས་མ་ཟིན་ན། །འབྲུལ་བ་འབའ་ཞིག་རྗེས་སུ་
 འདུག །རྣམ་སྤྱོད་བག་ཆགས་ཡིད་ཀྱི་ལུས། །གནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི། །
 རི་སྤྱོད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར། །དེ་སྤྱོད་འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད། ཅེས་གསུངས་པས་
 ལུས་གསུམ་ཀྱི་གདམས་པར་འདུས་ལ། དེའང་ལུས་གསུམ་ནི། རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་

ལུས། བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས། ཡིད་ཀྱི་ལུས་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མཁས་གྲུབ་བྱུང་པོ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་འཕྲུག་མེད་བར་དོ་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་ལས། དེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་པའི་སྒྱུར་གཞི་བར་དོའི་ལུས་གསུམ། སྒྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་ཚོགས་མི་ལམ་འོད་གསལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལས། བར་དོ་དག་གི་ལུས་གསུམ་པོ། །བསྐྱེད་ཚོགས་མི་ལམ་འོད་གསལ་སྒྱུར་། །ཞེས་པ་དང་། དགེས་པ་དོ་རྗེ་ལས། རི་ལྷར་སྐྱུ་མ་མི་ལམ་དང་། །རི་ལྷར་བར་མའི་སྤྱིད་ཡིན་པས། །ཞེས་སོ། ། དེ་ལ་སྒྱུར་གཞི་བར་དོའི་ལུས་གསུམ་ནི། སྐྱེ་གི་བར་དོ། མི་ལམ་བར་དོ། སྤྱིད་པ་བར་དོའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་སྐྱེ་གི་བར་དོ་སྤྱི་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པའི་ལུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་ལུས་ཤེ་ན། དགེ་སྤྲིག་དུ་མའི་ལས་བསགས་པས་བདེ་སྤྲུག་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲིབ་ཞིང་ཕྱོང་བས་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པའི་ལུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉིད་དུ་སོང་ནས་སད་གྱི་བར་མི་ལམ་བར་དོ་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ཤེ་ན། ཆེ་འདིའི་བག་ཆགས་སྒྲ་ཚོགས་མི་ལམ་དུ་འབྱུང་བས་མི་ལམ་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤི་ནས་སྐྱེ་བ་མ་བྱུངས་པར་དུ་སྤྱིད་པ་བར་དོ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཤེ་ན། ཟས་སུ་དྲི་ཟ་ཞིང་སེམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དབང་པོ་ཚང་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྱོང་བྱེད་ནི། རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་ལུས་ལྟ་སྐྱེ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྒྱུར་། བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་མི་ལམ་སྐྱུལ་སྐྱུར་ལ་སོགས་པས་སྒྱུར་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་འོད་གསལ་གྱིས་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་ལུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་འང་སྒྱུར་གཞི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྒྱོང་བྱེད་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་གསུམ་སྟེ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་རབ་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་ལུས་ལ་འཆང་རྒྱ། འབྲིང་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ལ་འཆང་རྒྱ། ཐ་མ་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་དུས་སུ་བྱུངས་པ་དེ་ས་པོན་གྱི་ཚུལ་དུ་སོང་ནས་བར་དོར་

འཛང་རྒྱ་བར་བྱེད་པར་མཁས་གྲུབ་ཁྱེད་པོ་དང་། གཉན་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་གསལ་
བར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་གདམས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ན་བག་ཆགས་
དང་། དེས་ཡིད་ལུས་རིམ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར་བས། ཐོག་མར་རྣམ་པ་སྤྲིན་པའི་
ལུས་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རང་བཞིན་ཅན་འདི་ལ་རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་གྱི་མན་ངག་ཨ་ཏི་
འབར་འཛག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གཞན་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཁ་ག་ལྟ་ཁ་
མཉམ་པར་སྦྱར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟུ་བུའུ་བྱས་པས་ཟག་བཅས་ཡས་བརྟན་
གྱི་དགའ་བཞི་དང་། ཟག་མེད་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞིའི་སྒྲོན་ས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ལོར་བུ་ལས་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་དུ་གཤེགས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གང་བ་ན་ལུས་འཇའ་ལུས་རྩོ་
རྩེའི་སྒྲུ་དང་། ངག་གཞོམ་དུ་མེད་པ་རྒྱ་དཔེ་སྒྲུ་དབྱངས། སེམས་རྟོགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་
སྦྱར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བས་དབང་པོ་རབ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ལ་འཛང་
རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཞག །དབང་པོ་འབྲིང་གིས་ཉིན་པར་སྦྱུ་ལུས་ཀྱི་བྲན་འདུན་
དང་། མཚན་མོ་མི་ལམ་བཟུང་སྦྱར་སྤེལ་བསྦྱར་སོགས་ཀྱིས་ཉིང་འབྲུལ་རང་དག་ཏུ་
སྦྱངས་པས་འབྲིང་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ལ་འཛང་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཞག །ཐ་
མས་རྣམ་སྤྲིན་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་དུས་སུ་ཉམས་སུ་བྲལ་བ་དེ་ས་བོན་གྱི་ཚུལ་དུ་སོང་
ནས་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་བར་དོ་གསུམ་རིམ་བཞིན་འཛང་རྒྱ་བ་ལ། དབང་
པོ་ཐ་མ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ལ་འཛང་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཞག །ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་
ནི། ལུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྒྲུ་གསུམ་དེ། །རང་སེམས་འཆི་མེད་རང་གྲོལ་ལོ། །ཨོ་
མ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཡི། །དགོངས་པ་རིན་ཆེན་མཛོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པས། སེམས་ཉིད་ཉག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡོངས་མེད་དུ་འཛོག་པ་ཁོ་ནས་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་མཐའ་དག་བགོད་ནས་འབྲས་བུ་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་འཕོ་
ཤེས་རབ་རྣམ་གསུམ་མམ་རྣམ་བཞིར་གྲགས་པ་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་གདམས་པ་དང་།

སྒྱུར་བའི་ཟབ་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་རྫོགས་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་
བ་དང་། ལྷགས་འདིའི་སྒྱུའི་ལམ་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྱུ་མ་ལམ་རིམ་
རྩ་འགྲེལ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་སོགས་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཤམ་
ཆེའོ། །

དུག་པ་དམ་ཆོས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་རིམ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད། ཡན་ལག་བདུད་ཀྱི་གཙོད་ཡུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱིས་སྒྱུའི་ཁོག་དབུབ། མཚན་གྱི་
སྒྲ་དོན་ངེས་ཆོག་བཤད། བཀའ་བབ་སྤྱི་བར་གསུམ་སོ་སོར་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཞི་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་ཞི་བ་གཞི། །གསུམ་སེལ་མཐའ་**
ཡས་གྲོལ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལམ། །སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྲོལ་མཉམ་གནས་འབྲས་ལུའི་དོན། །

གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་དམ་པ་སངས་རྒྱུ་མེད་ཞུ་ལི་ཀླ་ལིའི་སྒྲ་དོན་ལ་མངའ་བཞེས་
གིང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་དང་མཐུན་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ཆད་མེད་པར་བསྟན་པས་ལྷགས་སྒོལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་གིང་གདམས་
ངག་གི་ཆད་བཟུང་དུ་མེད་ཀྱང་། སྒྲོབ་མ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་མཐུན་
པར། རྟེན་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྟན། ལམ་དཀའ་བྱབ་ཀྱི་སྤང་། འབྲས་བུ་གཞན་དོན་
སྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་འབྲིད་པ་ཡལ་ཆེར་མཐུན་ཅིང་། ཐབས་ཚུལ་དེ་ལ་དམ་ཆོས་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་ཅེས་གྲགས་ཏེ། དེའང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཁམས་མང་མྱ་ངན་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཞི་བྱེད། ཅེས་དང་། གཟུངས་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་
བུ་མོ་བྱི་ནང་གསང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བར་འདོད་པས། ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ལས། **སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི། །གསུམ་སེལ་མཐའ་ཡས་གྲོལ་གསུམ་**
ཐོབ། །སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ། །མཁའ་ལྷར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས། །

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན། ཐོག་མར་ཞི་བྱེད་སྒྲོན་མ་སྒྲོར་གསུམ་མཛད་
 པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་སྡོད་པའི་སྒྲོན་མར་བསུས་ཏེ་ཀླ་
 ལི་སོ་བཞིའི་སྒྲ་དོན་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན།
 མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལམ་ཀྱི་སྒྲོན་མར་བསུས་ཏེ། ལྷ་ལི་བཙུངས་གི་སྒྲ་དོན་ངག་གི་
 བརྗོད་པ་ལྟག་པ་ཞེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ཐུགས་
 ཀྱི་སྒྲོན་མར་བསུས་ཏེ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་ལྷ་བཙུ་ཐམ་པ། མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་བཞི། ལ་ཀུན་ཀྱི་
 ཁོང་ན་ཡོད་པ་དང་ལྷ་བཙུ་ཅ་ལྷའི་སྒྲ་དོན་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལྟག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དབང་བོ་ཐ་མ་འབྲིང་དང་རབ་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་དུ་བསུས་པ་ནི་དམ་པའི་གསུང་གསང་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བྱིས་
 བས་བོད་དུ་བྱོན་པའི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ལའང་ཞི་བྱེད་ཅེས་མཚན་དུ་ཆགས་
 པའོ། །ཟབ་ཆོས་འདིའི་བརྒྱུད་པ་སོ་སོའི་གདམས་ངག་ཉམས་ལེན་ཀྱི་གནད་དང་
 འབྲེལ་བའི་མདོན་རྟོགས་མཐའ་ལས་པ་བཞུགས་ཀྱང་། སྦྱིར་གཞི་ལམ་འབྲས་
 གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་ན། རྣལ་འབྱོར་ལམ་སྒྲོན་ལས། བདག་དང་སྦྱེ་འགྲོ་
 སེམས་ཅན་རྣམས། །ཡེ་ནས་སྦྱེ་མེད་འོད་གསལ་ཀྱང་། །མ་རིག་པ་ཡི་རྒྱུད་གིས་
 འབྱུལ། །འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉམས་སུ་བྱོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་གསུམ་པོ་གང་ལས་བྱུང་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་། དེ་ལྟན་སྦྱེས་
 མ་རིག་པའི་ཡིད་དམ་རྒྱུད་ལ་ཐུག །དེ་ཉིད་གདོད་མ་ནས་སྦྱེ་མེད་འོད་གསལ་ཆེན་
 པོར་ཞི་བར་གཤེགས་པ་ནི་དྲི་མ་སྦྱང་བའི་གཞི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱི་ཅ་བ་དུག་གསུམ་
 ཡང་རབ་རྟོགས་པ། འབྲིང་སྒྲོམ་ཉམས། ཐ་མ་མོས་གྲུས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སེལ་
 ཞིང་སྦྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་གསུམ་མཐ། རྒྱལ་བ་
 སྦྱུ་གསུམ་མདོན་དུ་འཐོབ་པའི་ཐབས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ། ཉོན་

གཤམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་འཛིང་བ་ཀྱན་ལས་གྲོལ་ནས་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའི་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་
མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། གསང་བ་བྱགས་གྱི་སྒྲོན་མ་
ལས། སེམས་ཉིད་ལས་སྤྱུང་བ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡང་དག་དོན། གཉིས་
མེད་གཉིས་སྤྱུ་མེད་པ་ཡང་། གཉིས་སྤྱུ་བྱར་མེད་སྒྲོས་བྲལ་མཁའ། སྤྲིད་དང་མུ་
ངན་འདས་ལས་གྲོལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཉིས་པ་ནི། ལྷག་
བསྐྱེད་ཞི་ཕྱིར་སྦྱི་མིང་སྒྲིབ་དུ་ཆགས། ཁོད་དུ་བྱོན་པའི་འཕྲིད་ཚུལ་པལ་མོ་ཚེས་
སྒྲོབ་མ་མི་དགོ་བ་ལས་བསྒྲོག་ཏུ་བཅུག་ནས་གཞོད་དེའི་སེམས་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་
བར་བྱེད་པ་གཙུག་ཅེས་ལ། འདིས་ནི་སྒྲོན་ལས་གྱི་དབང་གིས་ལུས་དམན་པ་དང་། བད་
བུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་འབྲལ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྱུགས། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་སྟེ། སྦྱོང་སྒྲོན་ལས། འགྲོ་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གདུང་བ་ལ། ཞི་བྱེད་བསིལ་
ལྷན་བྱི་མེད་བཤད། ཅེས་སོ། སྦྱིར་དམ་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་
བྱེད་པ་ལ་མཐུན་ཀྱང་། བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཐབས་འདིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
སོགས་འབྲལ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པས་སྦྱི་མིང་སྒྲིབ་དུ་ཆགས་པ་སྟེ། རོ་བོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་སྤྱུགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞེས་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་གནད་གཅིག་ཏུ་བྱིལ་
བའི་གདམས་པ་བྱེད་པར་ཅན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཀའ་བབས་དང་པོ། བར་པ། བརྒྱུད་པ་བྱི་མའི་
གདམས་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། དང་པོ་ནི། **བཀའ་**
བབས་དང་པོ་དབུས་མཚོན་གདམས་དག་ལྷ། །བཀའ་བབས་དང་པོ་ཁ་ཆེ་ལྷགས་ནི་
རྗེ་བཙུན་དམ་པས་གྲུབ་ཐོབ་པོ་མོ་ལྷ་བཙུ་ཙ་བཞིའི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་དཔེ་ལྷས་

མཚོན་པའི་གདམས་པའི་གནད་ལྟར་བསྐྱུ་ནས་གསུངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལ། བམ་མཁའ། རྡོ་རྗེ། པདྨ། བདུད་ཅི། འཁོར་ལོ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་སྦྱིའི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **མཚོན་ཉིད་བརྒྱད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་**
ཟུང་འཇུག་མི་གནས་པ། །མཚོན་ཉིད་སྒྲ་དང་རིག་པའི་བརྒྱད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་
ནས་བརྒྱད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ལ་འདུས་ཏེ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་གྱིས་མྱའི་སྒྲ་བ་ལ་ཞེན་པ་ལྟོག་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྒྲུབ། སྒྲེ་མེད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ནང་གི་སེམས་སུ་ཞེན་པ་ལྟོག་ནས་དོན་དམ་ལ་བསྐྱབ། སྒྲ་སྒྲོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་རིག་པ་ལ་བསྒྲུ་ཞིང་ཟུང་འཇུག་ལ་བསྐྱབ། བསམ་
བརྗོད་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཁས་ལེན་ཀུན་དང་བྲལ་ནས་རབ་རྟུ་མི་
གནས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **པ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་དང་ལྟ་བུ་འབྲུལ་འཁོར་དང་། །རྡོར་བཟུངས་སེམས་**
ཀྱི་རྒྱུང་བཟུང་འོད་གསལ་པ། །པ་རྒྱུད་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱུང་གི་བརྒྱད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་
སྒྲུ་ན་ནས་བརྒྱད་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་རྟུ་འདུས་ཏེ། ལུས་འབྲུལ་འཁོར་
ངག་རྡོ་རྗེའི་བཟུངས་པ། སེམས་སྒྲེ་མེད་དུ་གཏད་པས་རྒྱུང་བཟུང་ཞིང་། དེའང་འོད་
གསལ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སྦྱེལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **མ་རྒྱུད་པདྨ་ལྟ་བུ་འབར་འཛག་དང་། །སྦྱིལ་སྒྲོག་དབྱམ་ལ་**
སྒྲོན་གྱིས་མགོས་པ། །མ་རྒྱུད་བདེ་བ་ཉམས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ནས་
བརྒྱད་པ་པདྨ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་རྟུ་འདུས་ཏེ། འོག་གི་བདེ་བ་སྦྲར་བ། སྒྲེད་གི་
བདེ་བ་འཛག་པ། བསྦྱིལ་སྒྲོག་དབྱམ་དང་བསྒྲིམ་པ་ལ་མཁས་པ། དེའང་སྒྲོན་གྱིས་
མགོས་པར་བྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱག་ཆེན་བད་བརྒྱད་བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་དབང་། འོ་སྤྱད་ལམ་ཁྱིར་
སྦྱི་མེད་འགྲེང་གཏམ་གཅིག ། བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདའི་བརྒྱད་པ་བཅུ་གཅིག་ས་ར་ཉ་
ནས་བརྒྱད་པ་བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ཏུ་འདུ་སྟེ། ཅ་བའི་སྦྱོད་ལམ་བཞི་ལ་
ཡན་ལག་ལྔ་ལྔར་བྱེ་བའི་བད་ཉི་ལུ་བསྐྱར་བས་དབང་བསྐྱར། བད་དེ་དག་དང་སྟོང་
པོ་སྦྱོས་མ་རེག་པ། དོན་སྦྱི་མེད་མ་ཡེངས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་བད་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་
རྗེས་རོ་སྟོམས་ལ་རོ་སྤྱད། ཡུལ་མཐུན་མི་མཐུན་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ལ་དབང་པོ་
བཙོལ་ནས་བད་ལམ་དུ་ཁྱེར། ། མ་སྦྱིས་པའི་འགྲེང་གཏམ་ཆེན་གཅིག་གིས་བྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་རང་དུ་འཛིག་པའོ། །

ལྔ་པ་ནི། མཁའ་འགྲོ་བད་བརྒྱད་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་ནི། ། བསྐྱིང་དང་དབབ་དང་
བསྐྱོར་དང་བཞག་པའོ། ། བར་དོ་ལམ་ཁྱིར་སྦྱོད་ལམ་དུས་དང་འབྲེལ། ། མཁའ་
འགྲོའི་བད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་བཅུ་གཅིག་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ནས་བརྒྱད་པ་འཁོར་ལོ་
ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ཏུ་འདུ་སྟེ། མདའ་ལྟར་བསྐྱིང་བ། ཐོག་ལྟར་དབབ་པ། འཁོར་
ལོ་ལྟར་བསྐྱོར་བ། མར་མེ་ལྟར་བཞག་པས་རྩ་བ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
བཅུ་མཐར་བྱིན། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱིས་ནས་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་གྱིས་
འགྲུབ་པར་འགྲུར་རོ། ། སྤྱིའི་རྗེས་ཆོས་བར་དོ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་ནི། ལྷང་བ་སྦྱུ་མའི་
བར་དོ་ལ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། མི་ལམ་བག་ཆགས་ཀྱི་བར་དོ་ལ་རྟགས་
འཆར། དེ་ཤར་ནས་འཆི་བ་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་དོ་ལ་རྩལ་འབྱོངས། དེ་འབྱོངས་
ན་སྤྱིད་པ་འབྲུལ་བའི་བར་དོ་ལ་གྲོལ་ངེས་སོ། ། གྲོལ་ལུགས་ནི། གང་གི་མཉམ་
གཞག་གི་ཉམས་ཀྱིས་ཉོན་སྦྱིབ་དག་ནས་བདེན་ཞེན་གྱི་འབྲུལ་པ་ཟད། དེའི་གནད་
ཀས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ཀྱིས་ཤེས་སྦྱིབ་དག་ནས་
ལྷང་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲུལ་པ་མེད། དེའི་གནད་ཀས་ས་བཅུ་ལས་འདས་ནས་ཆོས་སྦྱུ་

སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་གྲོགས་སུ་སྒོམ་གསུམ་སྦྱོང་ལམ་
དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱངས་ནས། མ་དག་པའི་སྤང་ནེན་ཐམས་ཅད་དག་པ་
རབ་འབྱམས་སུ་བསྐྱར་བ་ལ་བསྐྱབས་པས་གནས་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་སྤང་བླང་ལ་
རོ་སྟོམས། །གདོན་ཕོ་མོ་ལ་ཐོག་བརྗིས། བད་འདུ་བ་བཞི་ལ་དབང་བསྐྱར།
མཚན་རྟོག་ཅིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་
སྐྱེ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་བཀའ་བབ་བར་པ་ལ་གསུམ། མ་ལུགས། མོ་ལུགས། ཀ་ལུགས་
སོ། །

དང་པོ་ནི། **བར་པ་མ་ལུགས་དོན་དང་ཚིག་བརྒྱད་བརྟེན། །ཁྲིད་གནད་བཅུ་
དྲུག་རོ་སྦྱོང་སྦྱོ་འདོགས་བཅད། །**བཀའ་བབས་བར་པ་མ་ལུགས་ནི། དོན་གྱི་བརྒྱད་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལག་ཁྲིད་བཅུ་དྲུག་གིས་རོ་སྦྱང་ཅིང་། ཚིག་གི་བརྒྱད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་གནད་ཆེན་བཅུ་དྲུག་གི་སྦྱོ་འདོགས་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་བཅས།
མཚན་མེད། ཤིན་རྒྱུ་མཚན་མེད། ལ་བསྐྱེད་མཐའ་ལམ་ཁྱེད་ལ་གཙུག་པ་བཞིས་
རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་། ཐུན་རིང་ཐུང་དུ་མ་བུ་རྒྱན་དུ་ཁྱེད་པ་བཞིས་ཏིང་
ངེ་འཛིན་སྤང་དུ་གཞུག། རྩལ་སྦྱོང་བཞི་དང་འདུར་བཅད་པ་བཞིས་སྒྲོམ་གྱི་བོགས་
འདོན། སོར་བཞག་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་། ལ་སྒྲོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྒྲོམ་དུ་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཡུལ་ལྷ་ཐབས་མཐོང་
ཚད་པན་ཡོན་ཤེས་པ་བཞིས་སེམས་ལམ་དུ་ཁྱེད། ཡོད་ལུགས་ཡིན་ལུགས་སྤང་
ལུགས་སྤོང་ལུགས་བཞིས་གཏོང་ཐུན་གྱི་གཞི་བཅུའ། ཤེས་བྱ་གཞི་མེད། རོ་བོ་རྟེན་
མེད། ཉམས་སྦྱོང་འགྱུར་མེད། མཚན་མ་རང་གོ་ལ་གྱི་ཁ་འཐོར་བཞིས་དོན་གྱི་མདོ་
བཟུང་། ཁར་ཕོག་སྤང་ཕོག་གི་གནད་བཞིས་གཏན་ལ་དབབ་ཅིང་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །

གཉེས་པ་ནི། **སོ་ལུགས་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་གནང་གསུམ་ལྟན།** །སོ་
 ལུགས་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་གི་གདམས་པའི་དངོས་གཞི་གནང་གསུམ་དང་ལྟན་པ་སྟེ།
 བད་ཀྱང་ལས། ཆོས་བདུན་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུང་སེམས་ཚད་དུ་གཞུགས། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ལུས་གནད་ལྟ་སྟངས་ལ་བསྐྱབ་པ་བཅའ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད། འབྱུང་འཇུག་གནས་
 གསུམ་སོ་མར་བཞག་པ་དག་པ་རྒྱུང་གི་གནད། དབང་རབ་བྱབ་བདལ་ཆེན་པོ།
 དབང་འབྲིང་གཅེར་མཐོང་བྱག་ལྟན། ཐ་མས་གཙུན་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་གཙུན་
 བས་འཛིན་པ་བཞག་པ་སེམས་ཀྱི་གནད་དོ། །དེ་ལ་རོ་སྒྲོན་པའི་ཐབས་ཀྱང་གསུམ་
 སྟེ། དབང་པོ་རབ་ཡེ་ཤེས་བཅོན་ཐབས་སུ་རོ་སྒྲོན། འབྲིང་དཔེ་དང་ཆིག་གིས་རོ་
 སྒྲོན། ཐ་མ་ཡིད་ཆེས་ཆིག་ལ་བརྟེན་ནས་རོ་སྒྲོན་པའོ། །དེ་ལ་འང་པོ་ཟག་ཉམས་
 ལོག་གི་དྲོད་ཚད་ལྟ་ཞིང་བྱིང་རྒྱོད་ཀྱི་གོགས་བསལ། རོ་པོ་རང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་
 གསུམ་མཉམ་རྗེས་ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པར་བོགས་འདོན། འབྱུང་མེད་ལྟ་བ་ཐག་
 ཆོད་མན་ངག་གི་ཆིངས། ལྷུང་མཁྱོགས་འཁྱོགས་མེད་སྒྲོམ་པ་མན་ངག་གི་ཆིངས།
 བརྟན་པ་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུ་མདོན་གྱུར་གྱི་ཆིངས། གནས་སྐབས་སྒྲོ་རྟེག་འབྱུང་བ་
 རོ་སྒྲོམས་ཀྱི་ཆིངས། དྲོད་ཚད་འཛིན་པ་སྒྲུན་པ་མཁས་པ་ལྟ་བུའི་ཆིངས། བཟང་
 རན་རྟོག་གཅོད་མཆོན་ཆའི་ལའོར་ལོ་ལྟ་བུའི་ཆིངས། ཉམས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་
 གསེར་གླིང་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའི་ཆིངས། དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་
 བུའི་ཆིངས། འཆི་ཁ་བདེ་དྲོད་བར་དོ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆིངས་བཅུ་དང་ལྟན་པས་ཉམས་
 སུ་སྤང་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཀུན་ལུགས་ཤེར་ཕྱིན་སྟིང་པོའི་དོན་བྱིད་སོགས།** །ཀུན་ལུགས་
 གདམས་སྟོལ་ཀྱན་གྱི་སྒྲོན་དུ་འགོ་བཤེར་ཕྱིན་སྟིང་པོའི་དོན་གྱི་ལག་བྱིད་ལ། གསོལ་
 འདེབས། མོས་གྲུས། སྒྲིབ་སྒྲོང་། ཆོགས་བསགས། བུམས་སྟིང་རྗེ་བསྒྲོམ་པ།

སེམས་བསྐྱེད་དོན་གྱི་ཁྲིད་བཅས་ས་བཅད་དུ་གཏུ་བཞུགས་ཤིང་། བྱི་མ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅོན་ཐབས་སུ་གཅོད་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཉིད་དུ་ཁྱེད་བ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིད་སྟོལ་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་ཡང་བྱིས་ནས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱན་འདི་ཙམ་ལས་མི་བཞུགས་སོ། །

གསུམ་པ་བཀའ་བབས་བྱི་མའི་གདམས་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དུག་བཞེས་ཀྱི་སྐྱོར་སྒྱུར་བསྟན། སྒྲུང་ཁྲིད་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གཙུག་པོ་བྱི་མ་བྱུང་སེམས་ཀུན་དགའི་ལུགས། །དཀར་དམར་ནག་ཁྲིད། །**ཅེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་གཙུག་པོ་འཇུག་པར་གྱུར་པ་བཀའ་བབས་བྱི་མ་སྐྱོར་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་བཞིའི་གདམས་པ་ལས། སྒྲུང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཀུན་དགའི་ལུགས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གདམས་ངག། གསང་སྟགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། རྩ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱུར་བ་སྟོང་པོ་དོན་གྱི་རོ་སྟོང་། ཐབས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་དུ་མས་བརྒྱན་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གདན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དུས་གཅིག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག། ཁྲི་མེད་ཐིགས་པ་དུག་བཞེས་ཀྱི་སྐྱོར་ཏེ། ཞིག་པོ་ཉི་མ་སངས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདི་ནི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་ཁྲི་མེད་གསུམ་དུ་བསྟན། ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བྱུག་བཞེས་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་མན་ངག་འདི། ཆོས་སྐྱོར་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ལུགས་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་རོ་མཚར་ཅན། ཞེས་གསུངས་སོ། ཁྲི་ལ་ཐོག་མར་རྟེན་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དབང་བསྐྱུར་བ་སྟོན་དུ་སོང་ནས། ཉམས་སྟོང་མ་སྒྲིས་པ་སྒྲི་བར་བྱེད་པ་དཀར་དམར་ནག་ཁྲིད་དཀར་ཐུབ་ཀྱི་སྒྲུང་ནས་འདོན། རྟོགས་པ་མ་ཤར་བ་ཤར་བར་བྱེད་པ་སྒྲུ་མའི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་དུ་བྱེད། སྒྲོས་པ་མ་ཆོད་པ་ཆོད་པར་བྱེད་པ་ཆོག་ཆོགས་ཀྱི་དོན་སྟོལ་འཐེམས་པར་བྱེད་པའོ། ཁྲི་ལ་དབང་ནི་ལུགས་འདིའི་བྱུག་མོང་མ་ཡིན་

པ་བཞི་སྟེ། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་ཆུ་ཁྲུང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། རོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་ལྟན་ཅིག་
 སྒྲིམ་པའི་དོན། །དབང་བཞི་རྫོགས་པ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་གནད། །རིན་ཆེན་སྒྲིགས་པམ་
 ལུམ་པའི་དབང་བཞི་བསྐྱར། །བརྟན་པར་བྱེད་པ་ལུས་ཀྱི་བྱི་མ་བཟུ། །ཐོད་པའི་
 བདུད་རྩིས་གསང་བའི་དབང་བཞི་བསྐྱར། །བརྟན་པར་བྱེད་པ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་དམ་
 བསྐྱར། །རོ་སྒྲོད་ཟབ་མོས་གསང་བའི་དབང་བཞི་བསྐྱར། །བརྟན་པར་བྱེད་པ་བདུ་ལ་
 གོ་བ་བྱངས། །སྒྲགས་ཀྱི་ལུང་ལོད་ཆིག་གི་དབང་བཞི་བསྐྱར། །བརྟན་པར་བྱེད་པ་
 བྲ་མ་རང་ལ་བརྟུམ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། སྒྲིགས་པམ་ལུམ་དབང་བསྐྱར་
 བ་འདི་ནི་མཐོང་བས་ཆོག་པའི་ལམ། །བདུད་རྩི་གསང་བའི་དབང་ཡིན་འདི་ནི་ཟེན་
 པས་ཆོག་པའི་རྩི། །རོ་སྒྲོད་གསུམ་པའི་དབང་ཡིན་འདི་ནི་ཤེས་པས་ཆོག་པའི་ཆོས།
 སྒྲོ་སྒྲོང་བཞི་པའི་དབང་ཡིན་འདི་ནི་ཕྱད་པས་ཆོག་པའི་རྒྱུད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར།
 ལུས་སྒྲིན་བྱེད་ལུམ་དབང་ནི་མཐོང་བས་ཆོག་པའི་རྩི་སྟེ། སྤང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ཡུལ་ལ་དག་སྒྲུང་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་
 གནད་དོ། །དག་སྒྲིན་བྱེད་གསང་དབང་ནི། ཟེན་པས་ཆོག་པའི་རྩི་སྟེ། འཁོར་ལོ་
 བཞིའི་ཡིག་འབྲུལ་བརྟེན་ནས་ནང་འཛིན་པ་ཡིད་སྒྲིབ་བམ་བག་སྒྲོང་ཆགས་པའི་
 གནད་དོ། །སེམས་སྒྲིན་བྱེད་ཤེར་དབང་ནི། ཤེས་པས་ཆོག་པའི་གནད་དོ། འབྲུལ་
 འཁོར་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་གནད་དོ། །ཡིད་སྒྲིན་བྱེད་
 ཆོག་དབང་ནི་ཕྱད་པས་ཆོག་པའི་བརྒྱུད་པ་སྟེ། ཡིག་འབྲུའི་གནད་བཞི་ལ་བརྟེན་
 ནས་ས་ལམ་གཉེན་པོས་གཙོང་ཅིང་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་གནད་ཡིན་ནོ། །ལམ་དཀར་
 བྱིད་སྒྲོ་སྒྲོང་གཅིག་སྤུ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། དམར་བྱིད་ལམ་ལྷུང་ལམ་གསུམ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ། བག་བྱིད་ཡི་གེ་རིགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ། དེ་རྣམས་ཀྱང་དཀར་
 ཐུབ་ཀྱི་སྤང་ནས་འདོན་པའོ། །དེ་འང་དབང་པོ་རབ་གཟུང་འཛིན་ལས་འདས་པའི་

གཞུག་མའི་སེམས་མ་བཅོས་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཅིག་ཅར་
 དུ་འཛང་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་དཀར་ཁྲིད་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་གི་གནད། འབྲིང་སྒོ་གསུམ་
 ཆ་མཉམ་གྱི་ཐིག་ལེ་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་བཞིའི་ལམ་རྫོགས་པས་ཐོད་ཀྱི་ལུ་སྒྲུ་བཞི་གྲུབ་
 པ་སྒྲུར་ཁྲིད་མོས་གྲུས་ཆིག་ཆོད་ཀྱི་གནད། ཐ་མ་རིམ་འཇུག་ལམ་ལྷ་ཐོབ་པས་ནག་
 ཁྲིད་གདམས་ངག་སྤྲོད་པའི་གནད་དོ། །སྒྲུ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ལམ་བྱེད་ལའང་དང་
 པོར་སྒྲུ་མ་ཆོས་སྒྲུར་གསོལ་བ་ཐེབས་ན་རྟོགས་པ་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར། བར་དུ་སྒྲུ་
 མ་ལོངས་སྒྲུར་གསོལ་བ་ཐེབས་ན་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར། ཐ་མར་སྒྲུ་མ་སྒྲུལ་
 སྒྲུར་གསོལ་བ་ཐེབས་ན་འགྲོ་དོན་ཕྱོགས་མེད་དུ་འབྱུང་། རྗེས་སྒྲུ་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲུར་
 གསོལ་བ་ཐེབས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐིན་ལས་ལ་ཟད་འཕེལ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཆིག་ཆོགས་ལའང་བཞི། མདོ་རྒྱུད་ཕྱག་ལེན་དང་བཅས་པ། བཀའ་བབས་
 རྟན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ། གྲི་མེད་སྤྲ་ཐིག་དང་བཅས་པ། དར་ཆགས་བཤད་འབུམ་
 དང་བཅས་པ་སྟེ་འདི་རྣམས་ནི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་སྟེ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་
 བཤད་པའོ། །

དར་པོ་ནི། **ཉམས་ཕྱོད་སྐྱེད་བྱེད་སྒོར། །དམར་ཁྲིད་སྤྱི་ཡི་རྩོན་འགྲོས་ཞེན་**
འབྲིས་བཅད། །བྱུང་པར་ལམ་གྱི་གཞི་སྒྲུབ་བསགས་སྒྲུང་བྱ། །སྤྱིར་བཤད་པ་དེ་
 དག་ལས་ཉམས་ལེན་ལག་ཁྲིད་དུ་མཛོད་པ་ནི་ཉམས་ཕྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒོར་ལས་
 དམར་ཁྲིད་ལམ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། ཐོག་མར་ཐོག་པ་སྤྱིའི་རྩོན་
 འགྲོས་འཁོར་བའི་ཞེན་འབྲིས་བཅད། ཐོག་ཆེན་བྱུང་པར་གྱི་རྩོན་འགྲོས་ལམ་གྱི་
 གཞི་སྒྲུབ་ཅིང་བསགས་སྒྲུང་བྱ་བ་ནི་ཁྲིད་ཚུལ་སྤྱི་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱ་བ་གཞི། བྱེད་པ་ལམ། བྱ་བལ་འབྲས་སུའི་རྣལ་

འབྱོར་རོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་གཞི་བྱ་བ་གཞི་ནི་སྒྲིམ་གསུམ་ལྟན། རྣལ་འབྱོར་རང་ས་
དྲུག་པོ་མ་ཉམས་བསྐྱང་། །དངོས་གཞི་ལམ་ལུ་འཛིན་པར་བྱིད། ལྷ་སྒྲུང་ཆེན་པོ་འཛིན་ལས།
མཐུག་གི་བསྐྱང་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གསུམ། རྣལ་འབྱོར་རང་ས་བསྐྱན་ལ་
བསྐྱང་དུ་གཞུག། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོན་སྒྲིམ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་
གྱི་རང་ས་དྲུག་མ་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའོ། །དེའང་བྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་འདུལ་བྲིམས་
དམ་པ། ཉང་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡངས་པ། འབྲས་བུ་གསང་སྟགས་གྱི་དམ་ཆེག་
གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞིག་པོ་ཉི་མ་སངས་ཀའི་ལམ་རིན་ཆེན་མོ་ལས། འོག་མ་
གཞིར་བཞག་བར་པ་ལམ་ཡིན་གོང་མ་འབྲས་བུ་ཡིན། །ནང་འདོམ་བྱུང་ཆེ་དོན་ལ་
གཅིག་སྟེ་འོན་ཀྱང་ཡུལ་ལ་བརྩི། སྒྲིམ་གསུམ་དག་པའི་མེ་ལོང་རང་སེམས་ཡང་ཡང་
བལྟ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རང་ས་དྲུག་ནི། འཛིན་རྟོན་པའི་སྟེ་
ལ་གསོལ་བ་མི་འདེབས། དངོས་གྲུབ་འདྲེ་ལ་མི་ལྷ། ཐོ་སྒྲོ་ཆེ་འདིར་མི་འབྱིན། སྟེ་
ཐག་མི་ལ་མི་གཏད། གསང་བ་མཆུ་སྒྲོར་མི་དབྱུང་། རོ་སོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕྱི་ལ་མི་
ཕྱར་བ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་ལམ་ནི་ཆོགས་ལམ་སྒྲོ་སྒྲོང་ལ། གཞི་བཏིང་སྒྲོར་ལམ་
དཀའ་ཐུབ་འབྱོངས་པའི་ཆོ། །མཚམས་སྒྲོར་ཡན་ལག་གསང་སྒྲོད་བརྟུལ་ཞུགས་
བྱ། །མཐོང་ལམ་རྗེས་དང་སྒྲོམ་ལམ་རོ་སྒྲོམས་ཏེ། །མཐར་ལམ་བྱ་བལ་དཀར་
ཐུབ་སྤང་ནས་འདོན། །བྱེད་པ་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ལྟེ། ལམ་རིམ་ལས། སྒྲོ་
སྒྲོང་དཀའ་ཐུབ་རྗེས་དང་རོ་སྒྲོམས་སྒྲོམ་པ་བདག་གཏོད་ལ། །ཕྱག་བཞེས་གསུམ་པོ་
སྒྲོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཐུན་བཞིར་བྱེད་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ཆོགས་
ལམ་སྒྲོ་སྒྲོང་གིས་ལམ་གྱི་གཞི་བཏིང་། གཉིས་པ་སྒྲོར་ལམ་དཀའ་ཐུབ་ལེགས་པར་

འབྱོར་པ་འི་ཆེ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་མཚམས་སྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་གསལ་སྒྱུད་བརྟུལ་
 ལྷགས་ཀྱང་བྱ། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་སྒྱུད་པ་རྗེས་དང་། བཞི་པ་སྒྲོམ་ལམ་སྒྱུད་
 པ་རོ་སྒྲོམས། ལྷ་པ་མཐར་ལམ་བདག་གཏོད་བྱ་བལ་གྱི་ནལ་འབྱོར་ཏེ་ལྷ་ཀའང་
 སྒྱུར་བ་རྟེན་བསྐྱེད་ཚོགས་བསགས་ལམ་བསྟེན་པས་བྱིན་རྒྱལ་བས་བརྒྱད་པའི་གཞོད་
 གོང་དུ་སྒྲུབ། དངོས་གཞི་གྲགས་པ་སྒྲུབ་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡི་གེ་ལམ་ཁྱེད། དབང་བཞི་
 དམིགས་པའི་བྱད་པར་འཁོར་ལོ་བཞིའི་སྒྲོམ་རིམ། ཅུ་བ་རོ་སྒྱུད་ཀྱི་བྱད་པར་མཉམ་
 རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ལག་ལེན། རྗེས་གནང་ལུང་གི་བྱད་པར་བྲམ་མའི་ཐུགས་དམ་བསྐྱུལ་
 ལྷགས་བཞིས་ས་ལམ་ཆིག་རྗེས་སུ་བཅད། རྗེས་པོ་ཟག་ལྷེམས་ལོག་གི་དྲི་མ་བཞི་
 བསྐྱར་ཞིང་། རོ་བོ་རྟགས་ཡོན་ཏན་གྲངས་ཀྱི་ཚར་ཚད་བཞིས་མཚམས་བཟུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །ལམ་ལྷ་ཀའང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ནས་འདོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལའང་སྒྲོབ་
 དཔོན་ལ་ལྷོས་ཤིང་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་ཉན་ཐོས་ལྟ་བུ། གཅིག་ཤར་སྐྱབ་པ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་རང་རྒྱལ་ལྟ་བུ། གཞན་དོན་བྱེ་བ་དཔལ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྟ་བུ་
 རྟེན་དཔེ་གསུམ། རབ་བྱུང་། བྱིམ་པ། ལྷོམ་བུ་པའི་ཕྱོགས་གསུམ། དུས་རིང་ཐུང་
 འབྲིང་གསུམ། རྒྱང་ཁྲག་སྒྲགས་མའི་བསྐྱར་ལྷགས་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་
 བས་སྐྱབ་པ་ལ་པོ་ཟག་མི་འགོ་བའི་གནད་ཡོད་དེ། ལམ་རིམ་ལས། དུས་དང་རྟེན་
 དང་བསྐྱར་ལྷགས་སྒྱུངས་པ་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ལ། བྲམ་མས་ཡུལ་རོས་བཟུང་ལ་
 རྟེན་འབྲེལ་གང་འགྲིག་ལག་ཏུ་གཏད། ཁྱི་ཐེག་ཁུར་བུའི་ནད་ཀྱི་རྒྱ་རུང་མ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་སོ། །ལམ་འདི་ནི་སྟོན་ཆད་རྒྱ་བོད་དུ་མ་བྱུང་བ་དམ་པ་རིན་
 པོའི་ཆེའི་བྱད་ཆོས་བྱི་སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྟིང་ཡུང་། བད་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་སྟག་བཅད།
 གསལ་བ་སྟིང་པོ་དོན་གྱི་མིག་འབྱེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་
 བཀྲོལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་

པའི་སྐྱབ་པའི་སྒང་ཡོད་ཅིང་ཐབས་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་དུ་མས་བརྒྱན་པ་སྟེ། སྤྲུལ་ལས། སྐྱབ་བརྒྱད་སྟེའི་ལན་མྱོ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སྐྱབ་པའི་སྒང་། མདོ་རྒྱུད་སྟེའི་མན་རག་ཞལ་སྟོར་འདི་ནི་ཀུན་ལ་མེད་མོད་ཀྱི། ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། **འབྲས་བུ་རང་སེམས་རྣམ་དག་སྐྱབ་པ་ནི་བརྟེན།** །བྱ་བ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་རྩོལ་བ་དང་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སྟོ་བར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་དུ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲོལ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། དེའི་སྟེང་ནས་རང་བཞིན་གསལ་བའི་རྩ་བ་སྟོགས་མེད་དུ་རྫོགས་ཤིང་རིག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་དག་པའི་སྐྱུ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་གདུལ་བྱ་དག་པའི་སྣང་ངོར་སྣང་བ་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་དང་། དེའི་སྟེང་ན་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རང་ལས་ཐབས་མཁུས་ཀྱི་མཛོད་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྣང་བ་ནི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་དང་། སྐྱུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་བཞི་བརྟེན་ནས་མཁུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐིན་ལས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། སྤྲུལ་ལས། འབྲས་བུའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ལུའི་རང་མདངས་ཅན། ལམ་མཆོག་འདི་ལྟ་བུ་དང་ཕྱད་པའི་ལས་ཅན་སྟོབ་མ་དེ། དུས་ཚོགས་ཕྱི་མར་མི་འགྱུར་ཆོའདིར་མཆོག་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཅེས་སོགས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱང་རབ་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆོའདི་ཉིད་ལ། འབྲིང་གིས་འཆི་ཀར། ཐ་མས་བར་དོ་ལས་མི་འགྱུངས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་བོས་ཆར་བ་དེ་ཉིད་ལ། ཏྲགས་ཀྱིས་འཆི་ཀར། བྱངས་ཀྱིས་བར་དོར་ངེས་པར་འགྲུབ། ཡོན་ཏན་སྟེ་བ་བརྒྱད་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ཞར་བུང་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ནི། **གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་**

སྐྱུ་བ་པའི་གནད་ཀྱི་སྒྲོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་དང་གཅིག་གསུམ་གཅིག་ལ་གཅིག ། དེ་
ལྟར་སྐྱུ་བ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་གོགས་བསལ་བ་ལ་འདྲ། །འབྱུང་བཞི་ཆ་མ་སྟོམས་
པའི་གོགས་སེལ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་འབྲམས་གཅོད། །ལམ་སོ་སོའི་དྲི་མ་བཞི་བསལ་
བ། །སྒྲུ་མ་ལ་མོས་གྲུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བ་དང་། མཉམ་འགྲོའི་གསང་ཆོག་སྐྱུ་རྩ་ལ་
ཀྱི་གནད་བཞིས་རྟོགས་པའི་བོགས་འདོན་ཅིང་། སྐྱུ་བ་པ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་གནད་ཀྱི་སྒྲོ་
གཅིག་ལ་གཅིག་ནི། སྟོ་སྟོང་གི་དྲུས་རང་གཅིག་རྒྱ་མི་ཐུབ་པས་སྒྲུ་མ་ལ་བརྟེན་ཅིང་
མཉམ་པར་བྱ། གཅིག་གསུམ་ནི། སྟོ་སྟོང་མཐར་ཕྱིན་དེས་ཆས་གསུམ་བསགས།
རྒྱ་གསུམ་སྒྲང་། ཕྱིན་རྒྱབས་གསུམ་བྱ། སྟོར་བ་གསུམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དཀའ་
ཐུབ་རྗེས་རེ་སྟོམས་གསུམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་ལམ་གྱི་ཚང་ཚད་མཐར་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་
སྐྱུ་བ་པའི་ས་སྟེ་གཟུག་གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་དཔལ་ཆེན་བདག་བསྟོད་ཀྱི་སྐྱུ་བ་པ་མཐར་
ཕྱིན་ནས་གཞན་དོན་གཅིག་ཤུ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་དག་གྲང་ལམ་རིམ་ལས། གཞི་
དང་ལམ་དང་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ལམ་རིམ་ལ། །གཞི་ལ་དུག་གསུམ་དགུ་
སྟེ་ལམ་ལ་ལྔ་གསུམ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲང་། །འབྲས་བུའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུམ་མདོན་གྱི་རྒྱ་
མདོར་བསྟན་ཉེར་བཞི་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གཅོད་ཡུལ་གྱི་ཉམ་ལེན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། སྐྱ་དོན་དེས་
ཆོག །ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་རྩ་བ། ལག་ལེན་སྟོམ་པའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བདུད་ཀྱི་གཅོད་ཡུལ་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་སྟོན།** །ལམ་སྟོལ་འདི་
ལ་དམ་ཆོས་བདུད་ཀྱི་གཅོད་ཡུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཅོད་ཅེས་པའི་དོན་བྲམ་ཟེ་
ཡུལ་དེ་བའི་གཞུང་རྒྱུང་ལས། སེམས་ནི་རྩད་ནས་གཅོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དུག་
ལྔ་རྩད་གཅོད་དང་། །ལྟ་མཐར་སྟོམ་པའི་རྒྱ་བྱེད་དང་། སྟོན་པ་ཉམ་ང་རེ་དོགས་
དང་། སྟོམས་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་བྱིར། །དེས་པའི་ཆོག་ཏུ་གཅོད་ཅེས་

བྱ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡུལ་ཞེས་པའི་སྐྱའི། མཛོད་ལས། སྤ་རྒྱས་སྤངས་
 པ་མ་ཡིན་དང་། ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས།
 ཉོན་མོངས་སྒྱེ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གཙང་པར་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ།
 ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྤ་རྒྱས་དང་ཡུལ་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་
 སྒྱེ་བས་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་ཡུལ་ཉིར་བཅུག་ནས་བག་ཆགས་སྤངས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་
 མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཡུལ་གྱི་ཐོག་དེ་ཉིད་
 དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པས་གཙོད་ཡུལ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཞེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
 ཟབ་མོའི་སྒྱུད་པ་སྒྱུད་པ་དེས་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ལག་ལེན་
 དུ་བསྟར་བས་སྒྱུད་ཡུལ་ཞེས་སུ་འང་གྲགས་པར་བཞེད་ལ། ཡང་ཟབ་དོན་བྲགས་
 གྱི་སྟིང་པོ་ལས། བདུད་བཞི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས། །འཁོར་
 འདས་དགག་སྐྱབ་མེད་པ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་དོན། །འགལ་སྐྱེན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཨ་
 མ་ཇོ་མོའི་བཞེད། མི་མཐུན་གྲོགས་སུ་འདོད་པ་གཙོད་གྱི་གདམས་པ་སྟོན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་དགུས་སོགས་གསང་སྔགས་སྤྲུམ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་སྟེ་ཆ་རྣམས་ལས་ཇི་
 ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་མཐུན་བྲོགས་ནས་མཚན་དུ་གསོལ་ན། གསང་སྒྱུད་རིག་སྒྱུད་
 ཆོགས་སྒྱུད་བྲོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་ཐབས་ཤེས་གྱི་གནད་གྱི་གདམས་པས་ལམ་
 གྱི་བོགས་འདོན་པར་བྱེད་པ་སྒྱུད་པའི་རིམ་པ་དང་། མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཆ་ནས་
 མཚན་དུ་གསོལ་ན་རྒྱ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གདམས་པའི་སྐྱབས་སུ་བདེན་པ་བཞེད་
 སྤང་སྤང་གི་འཇུག་ཕྱོག་ལས་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་འབྱས་བུ་སྒྲག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་
 ལམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་གཉེན་པོ་སྟོན་སྟོམ་དང་རོ་སྟོམས་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་ལ་གདམས་པ་བདུད་གྱི་གཙོད་ཡུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ལས། ཆེད་དུ་དོན་ལ་
 གཙང་རྒྱ་མེད། །མི་མོད་རྩི་བ་གཙོད་དུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །གདམས་པ་འདི་ལ་གྲུ་

རུའི་གསང་གཙོད། །བཀའ་བརྒྱུད་དོན་གཙོད། །དམ་པའི་ཞི་བྱེད། །རྒྱ་རོའི་གསང་
 སྒྱོད་དེ་རྒྱ་ཚོས་བོད་ལ་དར་བའི་གཞུང་བཞིར་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་དམ་པ་ནས་བརྒྱུད་
 པ་ལོ་གཙོད་མོ་གཙོད་གཉིས་ལས་མོ་གཙོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཛད་ཅིང་། །གཙོ་བོར་
 མ་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བར་རྒྱས་འབྲིང་ལ་གཞིགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིམ་མེད་ཅིག་ཚོད་དུ་
 རྟོགས་ཤིང་འབྲུལ་པའི་སྒྲིམས་ཐག་གཙོད་པའི་གདམས་པ་བྲགས་ལ་འབྲུངས་པས།
 དེའི་ཚོས་རྣམས་ལ་བཀའ་ཐོག་ནས་གོ་ལ་བ་ཉམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཚུ་བོ་བཞི་འདུས་ཀྱི་
 གདམས་པ་ཉིད་སྐབས་འདིར་བསྟན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་གྲགས་མདོ་སྔགས་རྟོགས་པ་བསྐྱེས་པ་ནི། །སྟོང་
 གནས་སེམས་ཅན་མི་འདོར་སྤྲོས་བཞིན་བྱེད། །བདེ་གཤེགས་བྱིན་རྒྱལ་བས་བཞི་ཡིས་
 བསྟན་པའི་དོན། །དེང་སང་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་སྤྲིན་གྲོལ་གདམས་པའི་རྒྱན་སྒོལ་
 མ་ཉམས་པ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཤར་བྱིན་གྱི་མདོ་དང་། །ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྔགས་ཀྱིས་
 ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་མདོ་སྔགས་རྟོགས་པ་བསྐྱེས་པར་བཞེད་པ་འདི་ནི། །སྟུང་པ་ཆོག་
 སུ་བཅད་པ་ལས། །རྒྱ་རྣམ་བཞི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་སྟོབས་ལྡན། །
 བདུད་བཞིས་བྱུང་པར་དཀའ་ཞིང་བསྟོད་པར་མི་ལུས་ཏེ། །སྟོང་པར་གནས་དང་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །རི་སྐད་སྤྲོས་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་
 བྱིན་རྒྱལ་བ་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་དོན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་
 ཏེ། །སྟོང་པ་གནས་པའི་ལྟ་བུ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སྟོང་རྩེ། །རི་སྐད་
 སྤྲོས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས། །བདེ་བར་གཤེགས་
 པས་བྱིན་གྱི་བརྒྱལ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེ་
 བར་གཤེགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བའི་ལག་ལེན་ནི་རྒྱལ་བ་སུ་འགོ་བ་དང་།
 བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟེ། །གཞུང་ཆུང་ལས།

དངོས་དང་དངོས་མེད་སྒོ་ཡུལ་སྤང་བ་ཡིས། །རྒྱ་ཆེན་མཆོད་པས་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་
 མཆོད། །ཕྱག་འཆའ་བ་དང་སྤྲིག་བཤགས་བྱས་ནས་སྟ། །གྲུས་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་
 དང་སེམས་བསྐྱེད་སྤང་། །ཞེས་སོ། །རི་རྒྱད་སྒྲུས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཐོ་ཅོ་མ་
 ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་ཆེ་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགའ་བར་མི་
 བྱེད་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་ལས། སྒོག་གཅོད་ལ་སོགས་མི་དགེ་བཅུ། །བདག་སྤང་གཞན་
 ཡང་དེ་ལ་བསྐྱུལ། །སྒོག་གཅོད་སྤང་བ་དེ་དག་གི། །མཐུན་འཇུག་ལེགས་པར་བརྟུང་
 པར་བྱ། །མི་དགེ་བཅུ་པོ་མ་སྤངས་པས། །ལམ་མཆོག་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །པ་
 རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ནི། །བདག་སྒྱེད་གཞན་ཡང་དེ་ལ་བསྐྱུལ། །པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་
 པོ་ཡི། །མཐུན་འགྱུར་ལེགས་པར་བརྟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་
 ཕན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ནི་མི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་གཞོད་ཅིག་འཆེ་བར་མི་
 བྱེད་པར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་སྒྱེད་པ་སེམས་ཕན་ལ་འཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་
 ཡུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མ་ཅིག་གི་ཞལ་ནས། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་སྒྱུན་པ་བཏང་། །ཀྱུན་ཀྱང་རང་བྱུང་སེམས་ཡིན་པས། །སྤྱང་སྤྱིད་
 ཆོས་ལ་ཉེ་རིང་མེད། །བདག་མེད་བྱབ་གདལ་ཆེན་པོར་ཞོག །ཅེས་སོ། །སྟོང་པར་
 གནས་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤངས་
 བས་སེམས་ཕན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལའང་དངོས་པོ་དང་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་བྱེད་
 པ་སྟེ། ཡང་ཆོས་ལས། ལུས་ནི་རོ་ཡི་རྩལ་དུ་བཞག །བདག་པོ་མེད་པའི་རྩལ་དུ་
 བཞག །སེམས་ནི་ནམ་མཁའི་རྩལ་དུ་བཞག །དམིགས་པ་མེད་པའི་རྩལ་དུ་བཞག །
 ཅེས་དང་། ཁ་འཐོར་ལས། རམ་མཁའ་རེ་དོགས་མེད་པ་བཞིན། །རེ་དོགས་མ་བྱེད་
 ལྟོད་ལ་ཞོག །ནམ་མཁའ་བདག་འཛིན་མེད་པ་བཞིན། །བདག་ཏུ་མ་འཛིན་ཞེན་པ་
 ཐོངས། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གདམས་པ་ལ་འདུག་པའི་ཡན་ལག་འཕྲོས་སུ་སྒྲིས། །
གཞུང་དོན་དངོས་གཞི་རྩུང་ཟད་བཀྲོལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཟབ་དོན་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལས། ཆོག་དོན་རྟོགས་ཤིང་བྱམས་
བརྩེས་རབ་བརྒྱན་མཁས་བརྒྱད་ལྟན། །རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྩེ་
རྒྱབ་དང་སྒྲོན་སེལ་མཁས། །ཞེས་གང་གིས་འབོགས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་
དང་། དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་མོས་གྲུས་གོ་ཆ་སྒྲིང་རུས་ལྟན། །འཛིགས་སྒྲོབས་
མངོན་མཐོ་ལགས་སྒྲོན་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་འདོད་པས། །ཞེས་གང་ལ་འབོགས་པའི་
ཡུལ་སྒྲོབ་མའི་མཆན་ཉིད་དང་། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཕྱོགས་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་བཅད་བྱའི་
ཕྱིར། རྒྱལ་བའི་ལམ་འདི་ཤེས་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་ལགས་པར་བྱུངས། །ཞེས་དགོས་
པའི་དོན་དང་། བདུད་ནི་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ལུང་པོ་འཆི་བདག་བདུད། །ཁྱད་པར་
ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་དག་འབྲོད་སྒྲེམས་བྱེད་བཞི། ཞེས་གང་ལ་གཙོད་པའི་
ཡུལ་དང་། ལེ་ལག་ལས། རྣང་དང་དེ་བཞིན་སྒྲིང་བ་ལ། །ཡིད་ཀྱི་སྒྲོམས་བྱེད་མ་
ལྷགས་ན། བདུད་རྣམས་མ་ལུས་སེམས་སུ་བཅད། །སེམས་ནི་སྒྲི་མེད་དབྱིངས་སུ་
གྲོལ། །ཅིས་གཙོད་པའི་ཐབས་དང་། ཟབ་དོན་ལས། དུར་ཁྲོད་ལུང་སྒྲིང་ལྟ་ཁང་
ཤིང་གཅིག་ཁང་སྒྲིང་སོགས། །རང་སེམས་གར་འཛིགས་ཉམ་ང་བག་ཆའི་གནས་
སུ་ཉལ། །ཞེས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་དང་། མཆན་མོ་ཉམ་ང་ལྟ་འདྲེ་འདུ་ཞིང་
རྣམ་རྟོག་སྒྲི། །ཐེ་ཆོམ་གཙོད་དང་གིགས་སེལ་བོགས་འདོན་ཆེན་བྱ། །ཞེས་ནམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཐོག་མར། དབང་བསྐྱར་མཆོག་
ཐོབ་ཟབ་མོ་ཉན་པའི་སྒྲོད་དུ་རུང་། །བསགས་སྒྲོང་ལམ་གྱིས་སེམས་ཉིད་བཙལ་ལ་
དོ་སྒྲོད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་གྱི་སྒྲོད་རུང་དུ་རྒྱབ་པ་དབང་བསྐྱར་ནོད་
དགོས་ཏེ། དེ་འང་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟར་ན། ལྷ་མ་གནས་གྱུར་གྱིས་དབང་བརྒྱ། སངས་

རྒྱས་གནས་གྱུར་གྱི་དབང་བརྒྱ། མཁའ་འགྲོ་གནས་གྱུར་གྱི་དབང་བརྒྱ་སྟེ། གཙོད་
དབང་སྤུལ་བརྒྱ་པར་གྲགས་པ་དང་། ཡང་ཆོགས་བརྒྱ་དབང་བརྒྱར་གྲགས་པ་དང་།
གཙོད་དབང་བརྒྱད་ཅུ་པ་སོགས་ཡོད་པར་སྤྲང་ཡང་། དེར་སང་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད་པ་
ནི་ཞལ་གདམས་སྟོན་འབྱེད་བཅུ་མར་གསུངས་པའི་དབང་བསྐྱར་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་འབྱེད་ཉིད་
དང་། མ་ཅིག་གི་ཞལ་ནས། ལྷ་དབང་ལུས་ལ་བསྐྱར་མ་ཡིན། ཆོས་དབང་སེམས་
ལ་བསྐྱར་བ་ཡིན། ཅིས་གསུངས་པའི་དོན་ནམ་མཁའ་སྟོན་འབྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་དོ་
སྟོན་ཁྱེད་རྒྱལ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པར་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩལ་མིན་ཆོགས་བསགས་བྱིན་རྒྱབས་གནད་ནས་འབེབས། །
སེམས་འཆོལ་བཞག་ཐབས་ནམ་མཁའ་སྟོན་འབྱེད་ཀྱིས། །ཡུམ་དོན་དོ་སྟོན་ཡུལ་ཡིད་
ཞེན་དང་བདག་ །དབྱིངས་སུ་བཅད་ནས་ཉི་དྲག་སྟེལ་མ་ཡིས། །རོ་སྟོམས་བོགས་
འདོན་སྟོང་དང་ཆར་ཆད་རྫོགས། །མ་ཅིག་གི་གཙོད་ཡུལ་ལ་མདོ་ལུགས་དང་སྒྲག་
ལུགས་མདོ་སྒྲགས་རྟོགས་པ་བསྐྱེས་པ་དང་བྱིས་ཀྱི་གཏེར་གཙོད་དག་སྤྲང་སོགས་
མང་དུ་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་རྩ་བ་གོང་དུ་སྟོས་པའི་གནད་བཞི་
དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་སྟེ་ཙམ་དུ་སྟོན་འགྲོ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ནང་ལུས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་ཤིང་མོས་གྲུས་གསོལ་འདེབས་ཀྱིས་བྱིན་རྒྱབས་
གནད་ནས་འབེབས། །དངོས་གཞི་རིག་པ་རྒྱུད་འདེད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་
མཛངས་འཆོལ། བྱིགས་སུ་རྩྱུད་ནས་བཞག་ཐབས་བསྟན། རམ་མཁའ་སྟོན་འབྱེད་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་དོན་དོ་སྟོན་པ་ལ་དོན་བྲིད་དུ་རོ་སྟོན། ཆོག་བྲིད་དུ་སྟོམ་གཏན་
ལ་དབབ། ཉམས་བྲིད་དུ་སྟོམ་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཚུལ་ཡང་བཀའ་
ཆོམ་ཆེན་མོ་ལས། རང་ལུས་གང་བདེར་འདུག་བྱས་ནས། །བསམ་བས་ཡུལ་མེད་
དེ་མི་རྟེན། །དེ་བས་མ་བསམས་ངང་ལ་བཞག ཅིས་དང་། ཀུན་གྱི་རང་བྱུང་

སེམས་ཡིན་པས། །སྒྲོམ་མཁན་གཅིག་གིས་བསྒྲོམ་དུ་མེད། །ཅི་བྱུང་གང་བྱུང་བྱུང་
 ཆོར་ནམས། །ལྟ་དེ་ལྟ་མ་མེ་ལྟ་ན་ནེར་བཞག། །ཅིས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། །སྒྲིབ་
 རོ་སྒྲོན་ཚུལ་ལའང་ཡུམ་ཆེན་ཞལ་མཐོང་གི་གདམས་པ་ལས་སྒྲོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
 སྒྲོད་པ་དང་། མོ་གཙོད་གཏེར་མ་ལས་ཐར་ཕྱིན་དུག་ལ་རོ་སྒྲོད་པ་དང་། གཞན་
 ཡང་སྒྲུང་བ་སེམས། །སེམས་སྒྲོང་པ། སྒྲོང་པ་ལྟན་སྒྲིས། ལྟན་ཅིག་སྒྲིས་པ་ཆོས་
 སྒྲུང་རོས་སྒྲོད་པའི་ཚུལ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་རོ། །གང་ལྟར་ཡང་བཀའ་ཆོམ་
 ལས། གང་ཡང་ཉམས་སུ་མ་བླངས་ན། །དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ཡིན། །ཉམས་
 ཞེས་བྱ་བ་བློས་བྱས་ཡིན། །ཡང་དག་དོན་ལ་མྱོང་རྒྱ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་
 མཉམ་བཞག་ཏུ་རྩོལ་མེད་གྱི་དྲན་པས་སྒྲུབ་སམ་བཞེད་མེད་གྱི་རང་རོ་བསྒྲུངས་ནས་
 ཆོས་སྒྲུབ་ལྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། གང་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ན། །བག་ཆགས་
 མི་འབྱུང་ས་ལམ་རྫོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ། ཐོགས་བཅས་
 ཡུལ་གྱི་འབྲི་བ་བཅད། །ཐོགས་མེད་ཡིད་གྱི་འབྲི་བ་བཅད། །དག་འབྲོད་ཞེན་པའི་
 འབྲི་བ་བཅད། །སྒྲེམས་བྱེད་བདག་གི་འབྲི་བ་བཅད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་བདུད་
 བཞི་དབྱིངས་སུ་བཅད། གསུམ་པོ་འང་སྒྲེམས་བྱེད་ཁོ་ནར་འདུ་སྟེ། བཀའ་ཆོམ་
 ལས། ཐོགས་བཅས་བདུད་དང་ཐོགས་མེད་བདུད། དག་འབྲོད་བདུད་དང་སྒྲེམས་
 བྱེད་བདུད། །བདུད་ལ་ནམ་པ་བཞི་རུ་དབྱེ། །དེ་འང་སྒྲེམས་བྱེད་བདུད་དུ་འདུས། །
 ཞེས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་གཙོད་པའང་སྒྲུ་མ་ལས། །དེ་དོགས་བྲལ་བ་གཙོད་གྱི་
 མཆོག། །སྒྲུང་བླངས་གཉིས་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ། །གཟུང་འཛིན་ཐག་པ་བཅད་ཐུར་
 བ། །དེས་པར་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འགོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཙོད་ན། །ཁ་
 འཐོར་ལས། གང་ལ་བཅད་པར་དག་འབ་ལ། །ཉམ་ང་མེད་པར་ཐོག་བརྗེས་གྱིས། །
 ཉམས་དང་རྟོགས་པ་བོགས་ཐོན་ནས། །རྩལ་དང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་

སོ། །དུས་ནམ་ཞིག་གཅོད་ན། ལེ་ལག་ལས། དམ་ཚེས་བདུད་གྱི་གཅོད་ཡུལ་འདི། །
 གདམས་ངག་གཞན་དང་མི་འདྲ་སྟེ། གཞན་ནི་ཕྱི་དུས་འདེབས་པ་ཙམ། །འདི་ནི་ད་
 ལྟ་ཉིད་དུ་གཅོད། རྟོག་དམ་མ་ཚེད་གཉན་སར་བལྟ། ། གཞན་ནི་རྣམ་རྟོག་རིམ་གྱིས་
 སྒོར། །འདི་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྟེ། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་འཕྲུལ་གཅོད་ལས། །
 རབ་ཚེས་ཉིད་ལྟ་བའི་གཅོད། འབྲིང་དབང་གྱུར་བའི་གཅོད། ཐམ་རྣམ་རྟོག་
 སྒོས་པ་གཅོད་པ་དང་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱུར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལྟ་སྒོས་གྱི་རྣམ་
 འབྱུང་གྱིས་གཉན་ཁྲོད་སྟན་ཐོབ་ཏུ་ཚོད་ནས་རོ་སྟོམས་ལམ་དུ་བྱེར་ཏེ་ཉམས་རྟོགས་
 བཅོན་ཐབས་སུ་སྒྱེད་པའི་བོགས་འདོན་དུ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གཉན་ཁྲོད་དུ་
 འགོ་ལུགས་རྣམ་པ་བཞིས་བགྲོད་དེ་བརྟུལ་ལྷགས་ལམ་དུ་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། ལེ་
 ལག་ལས། གཉན་སར་སོང་ལ་རིག་པ་སྒོར་ས། རྒྱུན་དང་སྒྲོན་ལ་ཉམས་སུ་འོངས། །
 གཞན་ནས་འབྲས་བུ་ཕྱི་དུས་འདེབས། །འདི་ནི་མངོན་སུམ་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་
 སོ། །དེ་ལ་འང་ཐོག་མར་གནས་ལྟ་འདྲེ་བདག་ཟིན་གྱིས་གཞོན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱིས་ཕྱི་ལྟ་འདྲེ་བར་ན་ཚ་ནང་རྣམ་རྟོག་བསྐྱངས་པར་གྱུར་པ་ན། མ་ཅིག་གི་ཞལ་
 བས། བཅས་རིམ་ཕྲལ་ལ་དབྱིངས་རིག་བསྟེ། རྟོག་ཉིད་ངང་ལ་ཅིག་གནས་བཞག །
 ཉམས་ལེན་ཕུང་པོ་གཟུག་དུ་བསྐྱར། ཅིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་དབྱིངས་རིག་བསྟེ། །
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཕུང་པོ་གཟུག་བསྐྱར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། གཞུང་ཆུང་ལས།
 ཐབས་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། །དབྱིངས་རིག་བསྟེ་བའི་ངང་ཉིད་དུ། །དངོས་དང་
 མཚན་མ་དགག་པའོ། །དམིགས་པར་འཛིན་པར་རབ་སྐྱངས་ཏེ། གཟུང་དང་
 འཛིན་པ་གཉིས་བྲལ་བས། །ལུས་དང་སེམས་ནི་མ་བཅོས་པ། རམ་མཁའ་སྟོང་
 པས་གར་བྱལ་ནི། རྒྱ་བསྐྱེད་བྱལ་གདལ་ཆེན་པོར་བཞག ཅིས་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོ་
 བོ་དང་། གཉན་སར་ཕྱིན་ནས་ལྟ་འདྲེ་ཡི། གཟི་བྱན་བུང་ན་བཅས་རིག་ཕྲལ། །

ལུས་ནི་བེམས་པོ་དོ་དང་མཚུངས། །སེམས་ནི་དངོས་མེད་ནམ་མཁའ་འདྲ། །དེ་
ལ་སྤྱུས་གཞོད་སྤྱུ་ལ་གཞོད། །དེ་ལྟར་བསམ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་ལ། །ཉམ་ང་བག་ཚ་མེད་
པར་བཞག། །ཅེས་བྱེ་བྲག་གི་ཉམས་ལེན་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཉིང་
ངེ་འཛིན་དེའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་དཀར་ཆེགས་ལམ་ཁྱེད་སྒྲོར་གསུམ་གྱིས་ཞི་བ། །འཕེན་
ལེན་དམར་འབྱེད་སྒྲོར་གསུམ་ལ་སོགས་པས་དྲག་པོ། །དེདག་སྤེལ་མ་དང་བྲ་འབྱེད་
སོགས་ཞི་དྲག་སྤེལ་མས་བཟང་བན་གྱི་རྟོག་པ་རོ་སྟོམས་ཤིང་། །སྤྱི་ལྟ་འདྲེ་ནང་བདག་
འཛིན་བདག་མེད་གྱི་མཐའ་ལ་གཏད་པས་བོས་དབྱུང་བས་ཐོག་མར་གོང་སྟོས་ལྟར་
བདག་འཛིན་རྣམ་རྟོག་སྟོང་པའི་རང་གཟུགས་སུ་བསྐྱེདས་པ་དང་། །མཐར་གནས་
སྐབས་གྱི་ཆར་ཆད་ལེ་ལག་ལས། །དངོས་གྲུབ་གྲུ་དང་བདུད་ལས་འབྱུང་། །ཡོན་
བདག་བཙན་དང་རྒྱལ་པོས་བྱེད། །ཟེས་ཅོར་མ་མོ་མཁའ་འགྲོས་སྤྱུར། །སྟན་པ་
སྤང་སྤིད་ལྟ་འདྲེས་བསྐྱགས། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། །མཐར་བྱག་གཏིང་ཆེན་གསུམ་
དང་མ་བྲལ་ན་སྟོ་བདེ་བར་མཆིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏིང་ཆེན་གསུམ་ཐོབ་
ནས་ས་ལམ་རང་བྱུགས་ལ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་སྟོན་དེ་ལྟར་འཛོམ་པ་ནི་
གཙོད་མཁན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། །བཀའ་ཆོམ་ལས། །ལྟ་སྟོན་འཛོམ་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ནི། །དཔའ་བོའི་ལག་ན་མཆོན་ཐོགས་འདྲ། །དབྱ་དབྱང་ཐམས་ཅད་
འཛོམས་པ་བཞིན། །བདུད་དང་སྟེམས་བྱེད་མ་ལུས་འཛོམས། །ཞེས་སོ། །ལྟ་བའི་
གཏིང་དང་མི་ལྟན་པར་ཐོ་ཅོ་སྟེ་ཆོགས་བྱེད་པ་ནི་གཙོད་ལོག་ཅེས་བྱ་བ་ནོར་ས་རྣམ་པོ་
ཆེ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། །ལྟ་བ་དང་ལྟན་ཡང་སྟོན་པ་ལམ་དུ་སྟོང་མ་རུས་ནའང་
མི་ཡན་ཏེ། །ཡང་ཆོམ་ལས། །རྒྱུན་བྱུང་གོགས་སུ་མ་གོ་ན། །ལྟ་བ་མཐོ་ཡང་གོ་ལ་ས་
ཡིན། །གདམས་ངག་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་ཅིང་། །གོ་བ་གཏིང་དུ་མ་རྒྱུད་པར། །ཆོག་ཐོས་
ཅོམ་ནས་ཐག་མ་བཅད། །ཅེས་གདམས་སོ། །མདོར་ན་ལེ་ལག་ལས། །ཉན་ནི་ལྟ་བ་

ལོག་ན་ཆེ། །དག་ནི་དམ་ཆོག་ལོག་ན་སྤང་། །བགེགས་ནི་རང་སེམས་འབྱུགས་ན་
ལངས། །དུག་ནི་བདག་འཛིན་རྟོག་པས་བསྐྱེད། །ཅེས་སྤང་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་མགོ་ར་བ་
དང་། ཡང་ཆོམ་ལས། གནས་གནད་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པར་གཅེས། །ལུས་གནད་རྩ་
བཞི་སྟོད་པར་གཅེས། །ངག་གནད་ཉམས་དབྱངས་ལེན་པར་གཅེས། །སེམས་གནད་
འདུ་ཤེས་བཤིག་པར་གཅེས། །ཞེས་བསྐྱབ་བྱའི་གནད་བཞི་དང་མ་བུ་ལ་བ་དང་།
ནད་པ་འབྲེལ་གཏད་པས་གནོད་མེད་རང་སར་གྲོལ། །སྦྱིལ་མ་དག་ལ་བཅོལ་བས་
འཛིགས་མེད་མཐའ་རུ་བསྐྱུལ། །ལམ་ཁྱིར་རྒྱུན་ལ་བྱས་པས་མི་མཐུན་འགལ་རྒྱུན་
མེད། །རྒྱུན་རབ་ནད་དུ་ཆོད་པས་ཡུལ་ན་དག་མེད་འདྲ། །ཞེས་བརྟུལ་ཞུགས་ལམ་
དུ་བསྐྱང་ཚུལ་དང་། །ལེ་ལག་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་རྟོག་སྦྱིས་པ་དང་། །ཆགས་
སྤང་བདེ་སྤྲུག་ཕྱིར་བའི་ཆོ། །དེ་ནི་བདུད་ཡིན་ཉམས་སུ་ལོངས། །དེ་ཆོ་གཅོད་ཀྱི་
གཉེན་པོར་ཟུངས། །ཞེས་གཅོད་ཡུལ་གོ་ལོག་དང་། ཉམས་ལེན་ལུས་སྦྱིན་ལ་རེ་བ་
མ་ཡིན་པར་རྣམ་རྟོག་ནད་དུ་གཅོད་པ་དང་། །ལེ་ལུ་ལག་ལས། གཅོད་ཡུལ་འདོད་པ་
མང་ལགས་ཀྱང་། །ཆོ་འདིའི་གྲགས་པ་འདོད་པ་ལས། །ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཉུང་
བར་གདལ། །དེས་ན་དེ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ། །ཞེས་མི་བསྟན་པའི་སྣོད་དང་། །རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་འདོད་པས། །དབེན་པར་སོང་ལ་ཉམས་སུ་ལོངས། །གཉན་
སར་སྟོད་ལ་ཤེས་པ་སྟོམ། །མ་ཡིངས་སྟོད་དང་གྲོལ་བར་ངེས། །ཞེས་གདམས་པའི་
གནད་སྦྱིའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པ་སོགས་ངེས་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །

བདུན་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྒོམ་རིམ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། །ཁུང་དང་འབྲེལ་
པའི་ཆེ་བ་བརྟེན། །བསྟན་སྐྱབ་ཀྱི་ཆིངས་མདོར་བསྟན་དུ་བཅིངས། །དྲོ་རྩེའི་རྣལ་
འབྱོར་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། །ཞར་བྱང་ཡན་ལག་གི་རྣལ་འབྱོར་གཞན་

བསྟན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་དང་ཉམས་རྟགས་འབྲས་བྱ་མདོ་ཙམ་སྟོན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **ཙ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་དངོས་བསྟན་ཡན་ལག་དྲུག་། རྫོགས་རིམ་སྒྲིལ་
སོ་དོ་རྫོང་རྣམ་འབྱོར་ནི།** །བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཞན་དུ་མ་རྣམས་སུ་དོ་རྫོང་
ཆོག་གིས་སྒྲས་པའི་དོན། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་དུ་མ་སྒྲས་ཤིང་གསལ་བར་
བསྟན་ལ། མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཙ་བའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་མཆོག་ །
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འབྱོར་སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྫོགས་པའི་
རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲིལ་སོ་ཟབ་ལམ་དོ་རྫོང་རྣམ་འབྱོར་དུ་གྲགས་པ་
སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་ནི། ཙ་བའི་རྒྱུད་དང་། གསང་འདུས་རྒྱུད་མྱི་མ་ལས། སོ་སོར་སྦྱད་
དང་བསམ་གཏན་དང་། སྟོན་ཚུ་ལ་དེ་བཞིན་འཛིན་པ་དང་། རྫོགས་སུ་བྱན་དང་
ཉིང་རེ་འཛིན། སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་འདོད། ཅིས་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་
མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཀྱང་། །བསྟོན་བྱ་ཡན་ལག་དྲུག་དང་། བོགས་འབྲིན་སྦྱོད་
པ་དང་། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བྱ་སྟེ་དོན་ཆོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་ལམ་འབྲས་རྫོགས་པར་གསུངས་
ཤིང་། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་དང་གྲུར་བརྟག་གཉིས་ལས་ཀྱང་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་དོན་རྫོགས་པར་བསྟན་ལ། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལས་ལམ་འདི་ཉིད་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཡིད་ཆེས་གསུམ་དང་ལྟན་པས་ཉམས་སྤངས་སྟེ། རྫོགས་མེད་
བཞི་ཡིས་རྫོགས་པའི་ལྟ་སྒྲུབ་སྟེན།** །སོར་བསམ་སྟོན་འཛིན་དངོས་གཞི་ཉིང་སྒྲུབ་
ཅིང་། །འདོད་ཆགས་རྫོགས་སུ་བྱན་པས་ཆགས་ཆེན་སྒྲུབ། །གཉིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་
མཆོག་སྒྲུབ་ཆེན་ནོ། །ལམ་འདི་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་དགྱི་ན། ཡིད་ཆེས་རྣམ་པ་
གསུམ་དང་ལྟན་པས་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་ཏེ། །དྲི་མེད་འོད་ལས། །སྒྲགས་ཀྱི་

ཐེག་པ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། དང་
 པོར་རེ་ཞིག་རྒྱད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་ནས་
 བདག་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་རྒྱད་ལ་
 ཡིད་ཆེས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞལ་ནས་གསུངས་ངེས་པའི་རྒྱད་རྣམ་
 པར་དག་པའི་དངོས་བསྟན་ཆེག་ཟེན་ལས་ཐོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མན་ངག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་
 པ་མཁའ་སྒྲུབ་ཚད་ལྡན་གྱིས་བཀྲལ་བའི་དོན་ནོ། །སྒྲ་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་
 བུའི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པ་མ་ཆད་ཅིང་། ལམ་
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའམ། རྒྱད་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སྦྱང་བྱེད་པར་
 ཅན་ཤར་བའི་བྱིན་རྒྱབས་མ་ཉམས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ལོ། །བདག་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པ་ནི། རང་གི་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་སྦྱང་ཤར་ཞིང་ཤར་བ་དེའང་རྒྱད་ནས་བཤད་པ་
 དང་མཐུན་པ་དང་། སྒྲ་མས་རི་རྒྱད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ཉམས་སྦྱང་དང་རྒྱད་
 དང་མན་ངག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པ་ལོ། ། ཡིད་ཆེས་འདི་གསུམ་དང་ལྡན་ན་ཆོས་
 ལ་རྒྱ་མཚན་ཤེས་ནས་དང་པོ་དང་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལས་མཆོག་གི་དངོས་
 རྒྱུ་ཐོབ་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགྲོ་
 དངོས་གཞི་དང་བཅས་པ་ནི་བསྟེན་རྒྱུ་ཡན་ལག་བཞིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ། བསྐྱུས་རྒྱད་
 ལས། བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་དང་ཚུ་གཏེར་དོ་རྩེ་རྣམས་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་བཟུངས་པ་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་སྟེ། །སོ་སོར་སྤྲད་པ་སོགས་དང་དོ་རྩེ་བདུ་ལས་སྐྱེས་བདུད་
 ཅི་ཡིས་ནི་ཉེ་བའི་རྒྱུ་པར་འགྱུར། །དག་འ་བ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་དང་
 ཚུ་སྐྱེས་རོ་མཉམ་གྱུར་པ་སྒྲོམ་པ་རྒྱུ་པར་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྦྱོར་ལ་གང་ཆེ་འཕོ་མེད་
 ལྷ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དག་ལས་ངེས་པར་རྒྱུ་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །དེ་འདྲ་སྒྱུར་རྫོགས་རིམ་དངོས་གཞི་ལ་བསྟེན་སྐབ་ཡན་ལག་བཞིའི་དབྱེ་བ་
 མཛོད་པ་མང་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་
 སྒྲགས་པ་ལ་བསྟེན་སྐབ་ཡན་ལག་བཞི་ཚར་གཅིག་བརྩི་དགོས་པ་ལས། སྟོན་འགྲོ་
 ལྟོས་མེད་བཞི་ཡིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྟ་སྒྱུའི་བཞི་འདིར་བར་བྱེད་པས་བསྟེན་པའི་ཡན་
 ལག །སོར་བསམ་སྟོག་འཛིན་རྣམས་དངོས་གཞི་ལྟ་སྒྱུ་དེ་ཉིད་ཉི་བར་སྐབ་པའི་ཡན་
 ལག །ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་ཆགས་ཆེན་མི་འགྱུར་བའི་
 བདེ་བ་སྐབ་པའི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་སྐྱེད་དངོས་སྐབ་པར་བྱེད་
 པས་སྐབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་རྒྱད་ཆིག་རྒྱུ་དང་པོའི་དོན་དེ་མེད་འོད་
 ལས། འདིར་ལས་དང་པོ་བས་དང་པོར་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ།
 བདུད་ཅི་ལྟ་ལ་སོགས་པས་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བྱི་རོ་ལ་ཏུ་བདུད་ཅི་ལྟ་ནི། བཤང་
 བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་གོ་ཀྱ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལྟ་མཉེས་པའི་དོན་ཏུ་
 དེ་རྣམས་ཟ་བ་བསྟེན་པའོ། །ནང་བདུད་ཅི་ལྟ་ནི། སྤང་བོ་ལྟ་སྟེ། སོགས་པའི་སྐྱས་
 དབང་བོ་ལྟ་ནི་སྟོན་མ་ལུ་འོ། །དེ་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་བསྟེན་པ་སྟེ། ལུས་
 དང་རྒྱས་ལ་སྟེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །བསྟེན་པ་དེས་ལྟ་རྣམས་མཆོག་སྟེར་བར་
 འགྱུར་གྱི། བཤང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱུ་གཏེར་དོ་རྗེ་རྣམས་
 དང་ཞེས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་འོངས་སྟོད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། དག་གི་འོངས་སྟོད་
 ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་འོངས་སྟོད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། འཕོ་བའི་
 འོངས་སྟོད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་བསྟེན་པ་སྟེ། ལུས་དང་། དག་དང་། སེམས་དང་།
 ཚདས་པར་སྟོད་པའི་སྟོམ་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདིས་ལྟ་རྣམས་མཆོག་སྟེར་
 བར་འགྱུར་གྱི་སྟེད་པའི་འོངས་སྟོད་ལ་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ལྟོས་མེད་བཞི་ལྟར་འདི་ལ་སྒྱི་རྒྱད་དྲུ་དབེན་གསུམ་བསྟེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལུས་

བྱ་བྱེད། དག་སྒྲུབ་པ་མཛོད། སེམས་རྣམ་ཏྲོག་གིས་དབེན་པ་ལོ། །དངོས་གཞི་ཡན་ལག་
དྲུག་པོ་དོ་རྗེ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས། དེའི་གཞི་འདིངས་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་ལ་ཡང་
ལྷོས་མེད་བཞི་པོ་དགོས་པས་ཆུ་གཏིར་དོ་རྗེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལུས་ཀྱི་ལོངས་
སྒྱོད་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པ་སོར་བསམ་སྒྲུ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར། དེ་བཞིན་དུ་དག་ལ་ལྷོས་མེད་
སྒོག་འཛིན་གསུང་དང་། སེམས་ལ་ལྷོས་མེད་རྗེས་དྲན་བྱུགས་དང་། འཕོ་བའི་ལོངས་
སྒྱོད་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞི་འདིངས་པའི་
སྒྲོན་འགྲོ་ཡིན་ནོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཡང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་ཁད་ཉེ་བར་
འགྲོ་བས་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དམིགས་པ་བཞིན་
ནོ། །ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བའི་དོན་ཏེ། ལམ་དེར་འགྲོ་བའི་གྲུབ་བྱེད་པ་
དང་འདྲའོ། །སྐྱབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའི་
མགོ་བརྩམས་པ་ཅམ་སྟེ། ལམ་དེར་ཞུགས་ནས་འགྲོ་བ་དང་འདྲའོ། །སྐྱབ་པ་ཆེན་
པོ་ནི་བར་མ་ཆད་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒྲ་ལ་འཇུག་པ་དང་
འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ལ་དྲུག་ ཁོར་སྤྱད། བསམ་གཏན། སྒོག་ཚུ་ལ། འཛིན་པ། རྗེས་
དྲན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གོ།

དང་པོ་ནི། ལྷ་སྤངས་བྱེད་བཅིངས་གནད་གིས་འབྲེལ་བ་ཀུན། ཁོ་སོར་བཅད་
ཅིང་རྣམ་ཤེས་ནད་དུ་སྤྱད། །གཞན་གྱི་ཡུལ་ལྷར་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་སྤྱོད། །ཐབས་
ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་འགགས་པས་རྟགས་བརྩུ་རྫོགས། །དེའང་རྒྱད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས།
བསྟན་པ་ལ་ནི་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་བརྩུ་མཁའ་ལ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་ཁོ་བོའི་ལྷ་
བས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། གཙུག་ཏིར་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་ལྷ་སྤངས་དང་། ལུས་
བྱེད་པ་བཅིངས་པའི་གནད་ལྡན་པས་ཐ་མལ་པའི་དབང་པོ་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷའི་འབྲེལ་

བ་ཀུན་སོ་སོར་བཅད་ཅིང་ཡུལ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡན་པ་ནང་དུ་སྤྱད་པ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། སོ་སོར་སྤྱད་པ་ལུས་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བཅུ་པོ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་པའོ། ། ཞེས་སོ། ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་དེས་གཡས་གཡོན་ཐབས་ཤེས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དབུ་མར་འགགས་པས་རྟགས་བཅུ་མུར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་གཤམ་པ་རི་པའི་ཞལ་ནས། མི་གཡོ་བ་ནི་གསུམ་ལྟ་བུ་གྱིས། ལྷ་ཏིར་རྒྱུད་བཅུ་ཆུད་གྱུར་པས། ། ཕྱི་ནང་རྟོག་འགགས་རྟགས་བཅུ་འབྱུང་། ། སོ་སོར་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདིར་གོང་མ་མང་པོ་དག་དུས་ཞབས་སྟན་བརྒྱད་ལས། ཀུན་ལ་འདར་དུག་ཏུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཅིས་པའི་གོ་དོན་དུ་མཛོད་ནས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ས་བཅད་དུག་གིས་འཆད་པར་མཛོད། དེའང་སོ་སོའི་མཆོན་དོན། སྒྲོམ་པའི་དུས་མཆོམས། སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག ། བསྒྲོམ་པའི་རྟགས་ཆོད། དག་བྱ་དག་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ། བསྒྲོམས་པས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་དུག་གོ། ། དེ་ལ་འདིར་སོར་སྤྱད་པ་ལ་དང་པོ་སྒྲུ་དོན་ནི། བྱ་ཏི་སོ་སོ། ཞུ་ཏར་སྐབས་ཐོབ་གྱིས་སྤྱད་པ། སྤྱོད་པ། ཟ་བ། གཅོད་པ། ལེན་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྐབས་འདིར་སྤྱད་པ་སྟེ། མཆོམས་སྤྱར་བས་བྱ་ཏར་སོ་སོར་སྤྱད་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སོར་སྤྱད་ཐོག་མར་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་གྱི་ལན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་རྒྱུད་སྒྲུག་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་འཕོས་མ་ཐག་པ་ས་རྒྱུད་འབབ་པའི་དུས་དེར་བསྒྲོམས་ན་གཡས་གྱི་འཕོ་བ་རྣམས་འབྱུང་བ་སྤྱད་རིམ་གྱིས་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་མ་དག་པའི་སྤང་བ་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། གཞན་ཡང་ལས་དང་པོ་བས་གཉིད་གྱི་དུས་མ་གཏོགས་འབད་ནས་བསྒྲོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་རོ་བོ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མི་གཡོ་གསུམ་ལྟ་བུ་གྱིས་རྒྱུད་དབུ་མར་

སྤྱད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་སྟེ། ཉིན་མཚན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ནི། སྤྱོད་ཆགས་
འཛིག་བཅུད་སྟེ་འཆི། ལོ་ལ་བགྱོད་པ། ལྷ་བར་སྟོགས། ཞག་ལ་ཉིན་མཚན།
ཁམས་འཕོ་བ་ལ་གཡས་གཡོན་གཉིས། རྣམ་སྦྱོར་དང་རྒྱུད་གི་འཕོ་བ་ལ་འང་མཉམ་
པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་སོགས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དག་པས་ཉིན་མཚན་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས།
མཚན་མོ་དུ་བ་ལ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱར་ཡང་ཉིན་མོ་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འབར་བ་ལ་
སོགས་ཀྱང་། ཞེས་སོ། བྱད་པར་དུ་ཡང་འདིའི་གནད་ནི། མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱིས་གཡས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལྡང་། ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གཡོན་གྱི་ལྡ་
རྣམས་དབུ་མར་བསྐྱས་པས་ཉིན་མཚན་གྱི་རྟགས་ངེས་པ་བཅུ་སོགས་འཆར་བ་ཡིན་
ཏེ། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སོ་སོར་སྤྱད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་ཡུལ་རྟགས་བཅུ་སྟེ། རྒྱུད་ལས་ སྟོང་པ་ལ་ནི་དུ་བ་སྟོག་རྒྱུར་བ་གསལ་བྲི་མ་མེད་
པའི་མཁའ་སྤྱང་ཉིད་དང་མར་མེད་དང་། ཞེས་མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྟགས་བཞི་
དང་། འབར་བ་དང་ནི་ལྷ་བ་ཉི་མ་རྩོ་རྩེ་རྣམས་དང་མཚོག་གི་ཆ་དང་ཐིག་ལེ་མཐོང་
བར་འགྱུར། །ཞེས་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྟགས་དུག་སྟེ། རྟགས་བཅུ་ངེས་པའི་
རྟགས་ཡིན་ལ། བཅུ་པོ་དེ་དག་གང་རུང་རེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་
པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ནི་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་པས་སྤྲོ་ཚོགས་གཟུགས་བསྟན་མཐོང་བ་
ཞེས་བྱའོ། ། དེའང་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་བཞུགས་ཤིང་། ལམ་
བསྟོམས་པས་དེ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཞེས་
བྱ་ཡིས། ཀུན་རྫོབ་འབྱུང་སྤྱང་གི་རྟགས་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟགས་དེ་
རྣམས་ལ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་སྟེ། དེའང་། རྒྱུད་ལས། ལྷ་ཡི་དམིགས་པ་
གང་ཡིན་མཛོན་སུམ་དང་ནི་རྩེས་སུ་དབག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ། །མཛོན་

སྲུང་དང་ནི་དེ་ཉིད་སྦྱོར་བས་མཁའ་ལ་སྐར་མ་བཞིན་དུ་དུ་མ་ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་
 པའི་སྒྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཚད་མ་ནི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། རྣལ་
 འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཚད་མ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་ཡང་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་
 ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་ལ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་
 མངོན་སུམ་གཅིག་ཡིན་པས། ཡན་ལག་དྲུག་པོ་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མངོན་སུམ་བཞི་ཆར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆ་གས་རེ་ཆར་མོད་ཀྱང་། སྐབས་
 འདིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྟེན་དབང་
 པོ་ཡང་སྒྱུན་ལྡན་ལས་ཤིང་མིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དྲི་མེད་འོད་ལས། འདིར་དང་
 པོར་ལས་དང་པོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་ཤིང་མིག་གིས་
 ལྟ་ཆོག་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །མིག་གི་སྒྲ་ནི། ཨུ་སྟེ། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་
 ལའང་འཇུག་པས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ཆ་མཐོང་བའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་མི་བཟུང་གིས། རྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རིག་བྱ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་
 ལའང་འདིས་རིགས་འགྲོའོ། །

ལྟ་བུ་ནི། ཡན་ལག་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དྲི་མ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཆོས་
 ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དབྱེ་བ་མེད་ལ། དག་བྱ་ལ་དབྱེ་བ་སྦྱིར་
 ཡུང་ཁམས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། སོ་སོར་སྦྱང་བའི་ངོ་སྐལ་གྱི་དག་བྱ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་དྲུག་ཚན་གཅིག་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དག་བྱེད་
 སོར་སྦྱང་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་བཅུ་སྟེ། རྟགས་བཅུ་རིམ་པར་འཆར་བའི་དབང་གིས་ཉམས་
 རྟོགས་མཐོང་མན་གྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་ཡོད་པས་སོ། །

དྲུག་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་ཁུ་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་

འབྲས་གྲུབ་པ་སྟེ། སོ་སོར་སྤྱད་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་
སྤྲུགས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་སྟོབ། ཅེས་གསུངས། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི།
ནམ་ཞིག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དུས་ན་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་
སོགས་པ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་པ་དུག་ཚན་གཅིག་གི་དགྲིལ་འཁོར་རབ་འབྱམས་འབྱུང་
བའོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྟན་བརྟན་པར་བྱེད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་
ལག་ནི། **གཟུགས་སེམས་མཉམ་འཛིག་བསམ་གཏན་ཡན་ལག་ལྷ། རྫོགས་པའི་
ངེས་གསུམ་སྤྱང་བརྟན་ཆོས་ལྷ་ལྷན། །**དེའང་དྲི་མེད་འོད་ལས། ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་བཅུ་པོ་རྣམས་གཅིག་ཉིད་དུ་སྒྲ་ཆོགས་གཟུགས་ལ་བསམ་གཏན་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་འོད་གསལ་དེ་ལ་སེམས་ཚེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛིག་ཅིང་། གནས་པ་དང་འབྱུང་བ་ལ་རང་ཅི་འདོད་དུ་དབང་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་རྟོག་དཔྱད་སོགས་ཡན་ལག་ལྷ་ལེགས་པར་རྫོགས་
པ་ན། ཡུལ་ངེས་པ་གིག་ལེ་ཆེན་པོ། དུས་ངེས་པ་མཉམ་རྩིས་ཐམས་ཅད། རྣམ་
པ་ངེས་པ་མཚན་དཔེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ་ངེས་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱང་བརྟན་
རབ་འབྱམས་ཆོས་ལྷ་ལྷན་དུ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལའང་མཚན་དོན་སོགས་
དུག་གི་དང་པོ་ནི། ལྷ་ན་ཞེས་པ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཡོ་བ་མེད་པའི་དོན་
ཏེ། དེའང་སྟོ་གཏན་ལེགས་པོ་བཅུད་ན་སྟོ་སྟེགས་ཁྱར་ཁྱོར་དུ་མི་གཡོ་བར་སྟོ་འབྱེད་
གཅོད་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ལྟར། དམིགས་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སོར་སྤྱད་མཐར་ཐིན་ན་རབ་ཡིན་ལ། མིན་ནའང་འོད་གསལ་
གྱི་རྟགས་སྤྱང་བརྟན་པོ་ཤར་བའི་དུས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། མི་ལམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མཐོང་

འགྲུམ། རྟག་ཏུ་གཟུགས་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། འོད་
གསལ་རྟགས་སྒྲིབ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེའི་ཡན་ལག་
ནི། བསྐྱུས་རྒྱུད་ལས། བསམ་གཏན་དག་གྲུང་ཤེས་རབ་རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་དགའ་
དང་གཡོ་མེད་བདེ་བ་ཅེ་གཅིག་སེམས་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་འོད་གསལ་
རྟགས་བརྒྱུ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་སེམས་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། རི་སྐད་དུ། རྟོག་པ་ཞེས་
པ་ནི་དངོས་པོ་འཛིན་པའོ། ཞེས་བསམ་དངོས་པོའི་མིང་ཅན་སྟོང་གཟུགས་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་ཤེས་ཚུལ་ཡང་སེམས་པ་ཅམ་མིན་པར་
ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའོ། སེམས་ཉིད་སྟོང་གཟུགས་སུ་ཤར་བ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་ནམ།
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་གང་གིས་གྲུང་མ་གོས་པར་ཁྱོང་
ཞིང་ངེས་པ་ནི་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྲངས་པའི་སེམས་
གྱི་བདེ་བ་ཕྱི་ལ་དམིགས་པ་དང་ནང་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི།
ཕྱི་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྒྲུབ་མེད་གྱི་ལོ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྟེན་པ་ལྟར་དགའ་ཞིང་སྦྱིད་སྒྲུབ་ཤར་
བ་སྟེ་བདེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། རང་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་བདེ་
བར་ཤར་བ་ཁྱོང་བ་ཡིན་ཏེ་གཡོ་མེད་བདེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན། དེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་
ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་བྱབ་པ་ནི་གཡོ་མེད་བདེ་བའི་ཡང་
ཡན་ཡོན་ནོ། དེའང་དང་པོར་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་སྟེ། དེ་ནས་རྟོག་པ་དང་གཉིས་ལྡན་
དུ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་དང་གསུམ་ལྡན། དགའ་བ་དང་བཞི་ལྡན། གཡོ་
མེད་བདེ་བ་དང་ལྷ་ལྡན་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཅམ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་
པར་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་རྒྱུན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱོམས་ན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་སྦྱར་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། དེའི་དབུས་སུ་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་

པར་བྲལ་བ་དུ་མ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྒྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསམ་གཏན་གྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་བརྟན་བསྐྱབ་པ་སྟོང་པ་གསུམ་མཐའ་དག་གི་གཟུགས་བརྟན་སྒར་སོར་སྟུང་སྐབས་སུ་མཐོང་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ། གཟུགས་སྒྲ་ཏི་རོ་རེག་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྒྲ་བརྟན་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། ཆ་ཕྲ་བ། འཆར་བ། འདར་བ། གཞིག་པར་དཀའ་བ། ཞེས་པའི་ཆོས་ལུ་ལྟན་རྣམ་པ་ཐིག་ལེ་དུ་མས་མཚན་པ་མཐོང་ཞིང་། ཐིག་ལེའི་དབུས་སུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ་མ་འཆར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སེམས་ཉིད་དག་པའི་སྒྲ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། ཀྱན་རྫོང་ལས་སྒྲ་བམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རང་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། དེ་ལ་སེམས་ནི་བརྟན་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་སྟོང་བར་བྱེད། ཅིས་སོ། །ཁོད་མ་ནི་སོར་སྟུང་དང་མཚུངས་པ་ལས། དེའི་རྟེན་དབང་པོ་ནི་ལྟའི་སྒྲ་ཏེ། འདིའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མངོན་ཤེས་ལྟ་འགྲུབ་པའང་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་པ་ལ། དག་གཞི་ནི་སོར་སྟུང་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དག་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་ཤེས་གྱི་སྒྲ་པོ་སོགས་སྒྲ་ཁམས་ནམ་མཁའི་ཁམས་པ་དུག་ཚན་གཅིག་ཏུ་དབྱེ། དག་བྱེད་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཉིད་ལ་དབྱེ་ན་འང་ཡུལ་ཅན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྟ་དང་། དེའི་ཡུལ་སྟོང་གཟུགས་ལྟ་སྟེ་བཅུ་ལོ། །

དུག་པ་ནི། རྒྱད་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ཡི་བདག་པོ་བསམ་གཏན་སྟོང་བས་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་པས་གནས་སྐབས་གྱི་འབྲས་སུ་མངོན་ཤེས་ལྟ་རང་ཤར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་སུ་རྒྱལ་བ་མི་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་པ་དུག་ཚན་གཅིག་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལས་རྩུ་ཉིར་འགག་པར་བྱེད་པ་སློག་ཚུ་ལ་གྱི་ཡན་ལག་ནི། ཚུ་
 ཡི་ལམ་སྐྱུང་སློག་ཚུ་ལ་རྩུ་ཉིར་གཞུག། །བུམ་ཅན་བཅིངས་མ་རྣམ་ན་བཅོན་ཐབས་
 དགག། །འོག་སྒོ་སྤྱོད་དགོ་ལ་ནང་གི་བདུད་ཅི་ཟུང་། །འབར་བས་སློག་ཐུར་བསྐྱེ་ཞིང་
 འཆི་མེད་སྐྱབ། །དེ་ལ་སློག་ཚུ་ལ་གྱི་ཡན་ལག་དངོས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་དང་། སློག་
 ཚུ་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་ལས་དང་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་
 བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་པཎ་ཆེན་ཤུག་ཤྱི་ནས་བརྒྱད་
 པའི་གདམས་ངག་དང་ར་འབྲོའི་ལུགས་གསུམ་པོ་གཅིག་དེ་ལ་གྱིས་གདམས་ངག་རྒྱ།
 སློན་འགྲོ་དོ་རྗེའི་བཞུགས་པས་ཚུ་ལམ་སྐྱུང་བ། འབྲོངས་ནས་འཇམ་རྒྱུད་དགང་གཏོང་
 གི་སྐྱོར་བས་སློག་དབུ་མར་གཞུག་པ། ཞུགས་ནས་རྩུབ་རྒྱུད་བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱོར་བས་
 སློག་དབུ་མར་འཆིང་བ། མ་རྒྱུད་ཅིང་བཅིངས་མ་རྣམ་ན་བཅོན་ཐབས་གྱི་སྐྱོར་བས་
 ཉི་ལྱའི་ལམ་དག་བཅིངས་པ། བཀག་པས་འོག་སྒོ་བཅོན་ཐབས་སུ་འགགས་པ་ན་
 སྤྱོད་གི་སྐྱོར་བས་དགོ་ལ་བ། བྱི་གསུམ་སྐྱོད་པའི་སྐྱོར་བས་ནང་གི་བདུད་ཅི་འི་བཅུད་
 ཟུང་བ། གཏུམ་མོ་སྐར་པའི་སྐྱོར་བས་སློག་ཐུར་བསྐྱེ་ཞིང་འཆི་མེད་སྐྱབ་པ་སྟེ་དོ་རྗེའི་
 ཆོག་དུག་ཅས་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་བཞི་པོ་སློག་ཚུ་ལ་གྱི་མན་ངག་དང་། བྱི་མ་
 གཉིས་འཛིན་པའི་མན་ངག་རྒྱ་མཛད་དོ། །འདིར་ཡང་མཚན་དོན་སོགས་དུག་གི་དང་
 པོ་ནི། བྱ་ཆ་ཞེས་པ་སློག་ །ཨ་ཡ་མ་ཞེས་པ་འགོག་པའམ། ཚུ་ལ་བའམ། རིང་
 དུ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པས། དེ་མཚམས་སྐྱུར་བས། བྱ་ཆ་ཡ་མ་ནི། སློག་ཚུ་ལ་ལམ།
 སློག་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སློག་ནི་རྒྱུད་གི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པའམ་
 ཚུ་ལ་བ་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སློག་ཚུ་ལ་གྱི་ཡན་ལག་དངོས་
 བོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྷ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་
 མཐུན་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་སྒོམ་དུ་རུང་ཞིང་བྱེད་པར་དུ་འང་ཐོག་མར་དགེ་བའི་

སོར་བསམ་གང་རིགས་ལ་ཉམས་སྦྱང་ཅུང་ཟད་རྟེན་ནས་བསྒྲོམ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །
གསུམ་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དོན་ཚན་ལཱ་འདི་དང་པོ་སྟོག་ཚུལ་གང་ལ་བྱ་བའི་
ཡུལ་ནི་སྦྱར་དོ་རྩེ་ལུས་ཀྱི་ཚ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་མཐའ་དག་ཡིན་ལ། དེའི་གཙོ་བོ་སྟེ་བ་མན་
ཆད་ན་རེ་རྒྱུད་དབུ་མ་གསུམ། རྟེ་བའི་འོག་ཏུ་བཤའ་གཅི་ཁུ་བའི་ཚ་གསུམ་སྟེ་དུག །
རྒྱུད་སྟོག་དང་ཐུར་སེལ་གཉིས་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། དེ་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་དོན་གྱི་རྒྱུར་ནི་
ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་ཚ་ཡི་སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དུས་ཞབས་པའི་
མན་དག་ལས་ཀྱང་། མི་འགྱུར་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། སྟོལ་ཚུལ་ཡན་ལག་བསྒྲོམ་
པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར། འགྱུར་མེད་བདེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་སྟོང་
གཟུགས་སྟག་ཆེན་ཡིན་པ་སོར་བསམ་གྱི་དུས་ནས་ཀྱང་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། སྟོགས་
ཅིག་ཤོས་རྒྱུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་ཅིང་། ཨ་བ་རྒྱ་ཏིང་བཅིངས་པས་དོ་རྩེའི་ལུས་
རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་ནས་འཆི་བ་མེད་པ་དང་། ཐིག་ལེ་ལ་དབང་འབྱོར་བར་བྱེད་
པ་ནི་སྟོག་ཚུལ་གྱི་དགོས་པ་འོ། །

གསུམ་པ་དུས་རི་ཙམ་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་རྒྱུད་རྣམས་དབུ་
མ་འབའ་ཞིག་ནས་འབབ་པར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་སྟེ། དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རགས་པ་
བརྒྱུད་བསྒྲོག་ལ་དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དབང་པོ་ལོ་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱ་བ་དུག་གིས་དེ་
འགྱུབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རྒྱུད་ལས། རྒྱ་བ་དུག་གིས་སྒྲོམ་བཙོན་རྣམས་ལ་
རིག་བྱས་དམན་པའི་བདེ་བ་མཉམ་པ་ལམ་གྱི་སེམས་སུ་འགྱུར། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་སྟོག་ཚུལ་གྱི་དོ་བོ་ནི། སྟོག་ཚུལ་དག་ཀྱང་ལམ་ནི་གཉིས་པོ་བསྐྱེལ་
ཞིང་དབུ་མར་སྟོག་ནི་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོ་རྒྱུད་
གི་རྒྱུད་དབུ་མར་དགག་ཅིང་འོག་ཏུ་བཤའ་གཅིའི་ཚར་རྒྱུ་བའི་རྒྱུད་ཡང་དུང་ཅན་མར་

དགག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མར་རྒྱ་བའི་ཕྱོག་དང་། དུང་ཅན་མར་རྒྱ་བའི་
 བྱར་སེལ་ཡང་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །ལྷ་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་
 ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་བྱ་བ་དོ་རྗེའི་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། རྒྱ་བ་ཉི་མ་ཨ་སོགས་
 ཀ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གསུམ་བཟོད་གནས་སྤྱི་ཡོ་རོ་རྗེ་སོགས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་
 པས་བསྟན་ཅིང་། འཇམ་རྒྱུད་དག་གཏོང་གིས་དབུགས་ཡོ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཇི་སྐད་
 དུ། མཆན་ཁུང་གཡས་དང་གཡས་མིན་དག་ལས་རྩ་མ་དག་ཀྱང་སྟོབས་ལྡན་མནན་
 ཏེ་སྒྲོག་ནི་བཀག་པ་ལས། །གཡས་ནས་གཡོན་པའི་རྩར་ནི་འབྲལ་ལ་རབ་འབབ་
 གཡོན་པའི་མཆན་ཁུང་ལས་ཀྱང་གཡས་སུ་འོ། །རྒྱ་བ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་འཆི་སྟེར་
 འཆི་ལྟས་འབྲོག་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན།
 དངོས་གཞི་དག་བ་དང་བུམ་པ་ཅན་ནི། །ཁ་ཡང་བཅུ་མ་སྟེ་སྤྱི་བུ་ག་གཉིས་པོ་དག་
 བས་བྱི་རོལ་དག་གི་རྒྱུད་ནི་མ་ལུས་པ། །སྒྲོག་གི་ཤུགས་ཀྱིས་བཀྱག་སྟེ་དྲི་མ་མེད་པའི་
 སྒྲོག་དང་མཚུངས་པ་བྱར་སེལ་རྒྱུད་དང་རྒྱུར་བྱས་ཏེ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། དེའི་
 ཡན་ཡོན་ཡང་། ལུས་ལ་ཟས་ལ་སོགས་པ་དང་ནི་བཀྱས་དང་སྒྲོམ་པ་འབྲོག་ཅིང་འཆི་བ་
 མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་དྲི་མེད་འོད་ལས། འབྱུང་བ་དང་། དག་དང་
 བ་དང་། བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྱུར་བ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲོག་
 རྩལ་གྱི་མན་དག་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བུམ་པ་ཅན་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ངས་པར་དགོས་ལ། གཞན་དག་ནི་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ཡང་སྒྱུར་
 རོ། །གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོག་གིགས་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྒྱུད་སྟོབས་རྒྱས་པ་དབུ་མར་
 འཇུད་པ་འཇམ། གིགས་སེལ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། དེའི་དུས་བསྟན་པ་ནི། སྒྲོག་རྩལ་
 རབ་ཏུ་བྱ་སྟེ་སྟིང་ཁ་དེ་བཞིན་མགོ་བོ་དག་ནི་ཇི་སྟེང་མེ་ཡིས་གདུང་བྱུར་པ། །ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པའོ། །བཞི་པ་བསྒྲོམས་པའི་རྟགས་ཚད་ནི། སྒྲོག་རྩལ་གྱི་རྟགས་ཐམས་

ཅད་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུང་བཅུ་དབུ་མར་འགགས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ཉམས།
དག་ཉམས། སེམས་ཉམས། མཐོང་ཉམས། མི་ཉམས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྷར་འདུས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཚད་མ་ནི། རྣམ་ཏོག་གི་རྒྱ་རྒྱུང་རྣམས་དབུ་མར་འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
པས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་བཞིའོ། །

ལྷ་པ་ནི། དག་བྱ་ལ་དབྱེན་འདུ་ཤེས་སོགས་སྤང་ཁམས་དྲུག་ཚན་གཅིག་ཡོད་
ལ། དག་བྱེད་སྒོལ་རྩོལ་ཉིད་ལ་དབྱེན། གཡས་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་དབུ་
མར་འདྲེས་པའི་དབྱེ་བས་བཅུའོ། །དྲུག་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུད་
ལས། སྒོག་རྩོལ་གྱིས་ནི་དག་པ་རི་བོར་ཅན་དང་ཉི་མ་རྣམ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྷར། རོ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུ་བའི་རྒྱུད་ཡོན་པོ་
འགགས་པའི་ཡན་ཡོན་ལས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
ལུང་སྟོན་ཅིང་བྱིན་གྱིས་སྒོབ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་
དྲུག་གི་འདོད་ཡོན་ལ་སྒྱུད། དབང་པོ་དྲུག་གི་མངོན་ཤེས་སྒྲེ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་
དབང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི། རོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སོགས་ལྷ་
རྒྱུད་ཁམས་པ་དྲུག་ཚན་གཅིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་རྒྱུད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ནི།
གཡོ་མེད་འགྲོ་འོང་བུལ་བར་འཛིན་པ་ཡིས། །འདྲེས་པའི་རྒྱུད་ཉིད་མི་ཤིགས་ཐིག་
ལེར་བསྟོམ། །དདུལ་བར་སྒོག་ཞུགས་འཛིན་མེད་བརྟན་པ་ན། །དེ་འདྲ་རྒྱུད་ལས།
ཐིག་ལེར་སྒོག་ནི་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་གཉིས་ཀའི་བཞོད་པ་བཅོམ་པས་རྩེ་གཅིག་སེམས་
པ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱི་མ་ལས་ཀྱང་། འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇུག་པས་དམན་པར་
སྤྱར་ཡང་བྱེད་དེ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གིས་ནི་ཐིག་ལེར་རོ། །ཞེས་དང་། དྲི་མེད་འོད་
ལས་ཀྱང་། འདིར་ཐིག་ལེར་ཞེས་པ་དདུལ་བར་སྒོག་ནི་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་གཉིས་ཀའི་

བཟོད་པ་བཅོམ་པ་ཞེས་པ་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བ། ཅེ་གཅིག་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དྲུལ་བར་སྟོག་འཛིན་པ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་བུམ་པ་ཅན་གྱི་
 སྦྱོར་བ་གཡོ་མེད་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བར་འཛིན་པས། སྟོག་རྩོལ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔུ་
 མར་གནས་པའི་རྒྱུད་གཡས་གཡོན་གྱི་ད་གྱིལ་འཁོར་བཅུ་སྟོན་ཡོད་པའི་རིགས་
 རྒྱན་ལས་བྱུང་ཞིང་། ད་ལྟ་གོང་བུ་ཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་སྟོག་ཐུར་གྱི་རྒྱུད་ཉིད་ཅ་དཔུ་
 མའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལམ། གཞོམ་མེད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་ཤིང་།
 དེར་འགྲོ་འོང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དེ་ཐིམ་པའམ་ཡལ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་
 འཁོར་ལོ་དྲུག་ཁང་དུ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་ནི་དྲུལ་
 བའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པས་སྟོག་གམ་རྒྱུད་ཞུགས་ཤིང་འཛིན་མེད་དུ་བརྟན་པ་ན་རྗེས་དྲན་
 ལ་འཇུག་གོ། །འདིར་མཚན་དོན་སེགས་དྲུག་གི་དང་པོ་ནི། རྒྱ་ར་ཁ་ཞེས་པ་འཛིན་པ་
 དང་། གཟུང་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་
 རྒྱུད་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བར་འཛིན་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛིན་པའི་ཡན་ལག་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱུད་དཔུ་
 མར་རྟག་ཏུ་འབབ་ཅིང་སྟོག་དང་ཐུར་སེལ་འབྲེས་པའི་དུས་ན་འཛིན་པ་སྒྲོམ་མོ། །
 རྗེས་མཐུན་པ་ནི་སྟོག་རྩོལ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དོན་
 ཚན་ལྡེ་དང་པོ་འཛིན་པ་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་བདེ་བའི་རྒྱུད་སྟེ། མི་ཤིགས་པའི་
 ཐིག་ལེ་དང་འབྲེས་པའི་རྒྱུད་ངོ་། །གཉིས་པ་བསྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་གཡོ་མེད་དུ་འཆིང་བ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དངོས་སུ་འབྲེན་པའི་སྟོང་
 གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་གཏུམ་མོའི་འབར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་དུས་རིམ་གྱི་བར་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི་འཁོར་ལོ་ལྡེ་མཐུག་ཏུ་བུམ་ཅན་རིམ་ལྟར་
 འདོད་པར་དགག་ནུས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དེ་སྤྱིད་དུའོ། །བཞི་པ་འཛིན་པ་རང་

གི་ངོ་བོ་ནི། སྤྱིར་འཁོར་ལོ་ལྷ་འམ་དྲུག་གི་གནས་སྤྱད་བྱ་མའི་ཐིག་ལེ་ལ་སྟེང་འོག་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུང་རྣམས་ཐིམ་པ་དང་། བྱད་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། དབྱལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལ་སྟོག་རབ་ཏུ་ཞུགས་པས་ཐིག་ལེ་འཛིག་མེད་དབྱལ་བར་བརྟན་པ་ལ་སེམས་ཟིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ལྷ་པ་འཛིན་པ་རི་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལ། །ལས་དང་པོ་བས་འཛིན་པ་རྗེས་མཐུན་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དངོས་སྤྱད་བྱ་མ་པ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འཁོར་ལོ་དྲུག་ཏུ་སྤྱར་གཡས་གཡོན་སྟོག་ཕྱར་འདྲེས་ཟིན་པའི་དབྱལ་མའི་རྒྱུང་དེ་ཉིད་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པར་ཐིག་པས་གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱིས་འཛིན་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ལལ་ཆེར་ན་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ལས་མ་གསུངས་པ་མང་ལ། དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྩའི་སྐབས་ན་གཙུག་ཏྱར་གྱི་འཁོར་ལོར་ཡང་འགྲོ་བར་བཤད་པས་གཙུག་ཏྱར་དུ་འང་འཛིན་པ་སྐྱབ་དགོས་པ་ནི་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལྷེ་བ་སྟིང་ཁ་མགིན་པ་སྤྱི་བོ་གཙུག་ཏྱར་ཏེ་ལྷ་ལ་སྤྱར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རེ་དང་། སྤྱར་ཐོབ་ཟིན་བརྟན་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དབྱལ་བའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དབྱལ་མའི་ཡལ་ག་ཞིག་གཙུག་གཏྱར་ནས་སྟིན་མཚམས་སུ་འབྱོག་པའི་གནས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གསང་བའི་བྱ་མ་པ་ཅན་ནི། རྒྱུད་འགྲེལ་ནས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ངེས་པར་སྐྱབ་ནི་དགོས་ལ། འོགས་སུ་མི་བགྱང་བ་ནི་གཙུག་ཏྱར་གྱི་བྱ་མ་པ་ཅན་གྱི་ཆ་ལག་ཏུ་སྤྱོད་པས་སོ། །བཞི་པ་རྟགས་ཚད་ནི། སྤྱིར་སྤྱི་མ་རྣམས་དང་འདྲ་བ་ལས། དེ་ཁྲ་ནག་པོ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དུས་ཀྱི་རྩ་ལ་མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་དབྱལ་མར་དེ་ཁྲ་ནག་པོ་འཆར་བ་དང་། གཏུམ་མོའི་འབར་སྤྱང་དང་གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་མོ་རྒྱོན་སེམས་ལྷག་པ་ཡིན་

ལ། ཚད་མ་ནི་སློག་ཚྭ་ལ་དང་འདྲའོ། །ལྷ་པ་ནི། དག་བྱ་ལ་དབྱེན། ཚེར་བའི་མུང་པོ་
 སོགས་མུང་ཁམས་མེ་ཁམས་པ་དྲུག་ཚན་གཅིག་ཡིན་ལ། དག་བྱེད་འཛིན་པ་འི་ལམ་ཉིད་
 ལ་དབྱེན། རི་སྐད་དུ། དྲི་མེད་འོད་ལས། སློག་གི་འཛིན་པ་ལྟེ་བ་དང་། སྟིང་ཁ་དང་།
 མགྲིན་པ་དང་། དབྲལ་བ་དང་། གཙུག་ཏོར་གྱི་པར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་དབྱེ་བས་
 རྣམ་པ་བཅུ་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་ཉམས་ཏྟགས་མཐོ་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་ཡོད་
 དོ། །དྲུག་པ་ལ་གནས་སྐབས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུད་ལས། བདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལ་
 སོགས་ཉམས་ཤིང་སྟོབས་བཅུ་ལ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་འཛིན་པ་འི་སྟོབས་གྱིས་སོ། །
 ཞེས་པ་ལྟར། སྐ་བ་དང་ནད་ལ་སོགས་པ་མུང་པོའི་སྟུག་བསྐྱལ་སེལ། ཉོན་མོངས་
 པའི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་ལམ་དུ་བྱེད་ཅུས། ཚེ་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བོ་བ། འདོད་ཡོན་
 གྱི་ཞེན་པས་མི་འཆིང་བས་བདུད་བཞི་ཅུང་ཟད་ཚོམས་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་
 དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའང་ཡིན་ནོ། །རྒྱུང་བཅུ་ཐིམ་པའི་མཐུ་ལས་ལུས་ངག་སེམས་གྱི་
 སྟོབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། དུས་ཞབས་སྟན་བརྒྱུད་ལས། མ་ཟོས་བཀྲེས་
 མེད་ཟོས་ཀྱང་འཇུ། །ཐུར་སེལ་མི་འཇོག་བདེ་བ་རྒྱས། སྦྱ་འཕྱལ་དོ་རྩེ་གསུམ་པོ་
 ཆེ། །ལུས་ཡང་ལ་སོགས་མི་རྟོག་བདེ། །ཞེས་པ་དང་། ཚེ་རིང་ནད་མེད་ཁམས་ཆ་
 སྟོམས། །ཞེས་གསུངས། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་སོགས་
 ལྷ་མེ་ཁམས་པ་དྲུག་ཚན་གཅིག་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་སྟོང་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་དྲན་པ་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་ནི། **དབང་པོ་རིམ་**
གསུམ་ཐིག་ལའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ལས་རྒྱ་ཡེ་རྒྱ་ཕྱག་ཆེན་བདེ་སྟོང་གཟུགས། །
རྗེས་དྲན་དངོས་ཏེ་སྟོན་འགྲོ་རྒྱུང་སྦྱངས་ནས། །ཡེ་རྒྱ་གཏུམ་མོ་སྦྱར་སོགས་རྗེས་
མཐུན་དང་། །དེའང་། རྒྱུད་ལས། གཏུམ་མོ་སྦྱང་བར་གང་ཞིག་གྱུར་པ་དེས་
པར་ལུས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བྱི་མ་ལས་

ཀྱང་རྗེས་སུ་དྲན་པས་མཁའ་ལ་རི་བོང་ཅན་བཞིན་རང་གི་ལུས་ལ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་
 དེས་པར་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་དྲན་དངོས་ནི་ལུས་སྦྱོང་དང་རྒྱུད་གི་རྩ་ལ་པ་
 སོགས་ལ་མ་ལྟོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་དུག་གི་རྩ་མདུད་གྲོལ། བདེ་བའི་རྒྱུད་ལ་དབང་
 ཐོབ། གཏུམ་མོའི་འབར་སྤང་ལ་ཅི་དགར་སྦྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་
 བསྟན་ལས་ངེས་པ་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ཆོག་སྟེ། དེའང་དབང་པོའི་
 རིམ་པ་གསུམ་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་བ་དང་སྐྱ་བའི་བྱད་པར་གྱིས། ལས་རྒྱ། ཡེ་རྒྱ། དུག་རྒྱ་
 ཆེན་མོ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་བདེ་དང་སྦྱོང་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཅན་གྱི་སྣ་ཆོགས་གཙོ་བོ་
 རྒྱབ་པ་ནི་རྗེས་དྲན་དངོས་ཡིན་ལ། ལས་དང་པོ་པས་འདུག་སྤངས་ལ་བསྐྱབས་པས་
 རོག་ཐུར་བསྐྱེ་བ་བརྟན་པོར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་བཟུང་སྒྲོག་སོགས་ཀྱིས་
 རྒྱུད་རྒྱུད་བ་དང་། བྱེད་བཅིང་ལུས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་བསྐྱབས་ནས། དངོས་གནི་
 སྒྲོམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུག་རྒྱ། རང་ལུས་ལག་པའི་དུག་རྒྱ། གཞན་ལུས་ལས་ཀྱི་དུག་
 རྒྱ་གསུམ་ཀ་སྟོང་གཟུགས་དུག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེ་ཞིང་། ཡན་ལག་ཏུ་གཏུམ་མོ་
 ལ་བརྟེན་པའི་འབར་འཛག་སོགས་བསྒྲོམ་པ་ནི་རྗེས་དྲན་རྗེས་མཐུན་པའོ། །འདིར་
 མཆོན་དོན་སོགས་དུག་གི་དང་པོ་ནི། ཨ་རུ་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་དང་། སྤྱི་ཏི་ཞེས་པ་དྲན་
 པར་བསྐྱར་ལ། ཨ་རུ་འི་སྤྱི་ནི་དམན་པ་དང་། ལྷག་པ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས།
 སྐབས་འདིར་ལྷག་པའི་དོན་ཏེ། ཨ་རུ་སྤྱི་ཏི་ཞེས་པ་རྗེས་དྲན་པ་ལྷག་པར་དྲན་པའི་
 དོན་ཏེ། སྤྱར་བསྒྲོམས་པ་སྤྲའ་ཡང་དྲན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དྲན་པ་སྟེ། སྦྱོང་གཟུགས་དུག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཡང་སྒྲོམ་ཞིང་དུག་ཏུ་རྩ་ལ་བའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛིན་པ་མཐར་ཐྱིན་པས་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་ལ་དབང་
 འབྱོར། གཏུམ་མོའི་སྤྱང་བ་ནུབ་ཀྱང་མཆོག་ལྷན་གྱི་ལྷ་སྤྱོད་པ་འབྱམས་སུ་ཤར་ན་
 དེས་པར་རྗེས་དྲན་སྒྲོམ་རན་པའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ། དོན་ཚན་ལྔ་ལས། རྗེས་དྲན་གང་ལ་བྱ་
བའི་ཡུལ་ནི། སྤྱིར་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ཐམས་ཅད་དང་། གཙོ་བོ་གཏུམ་མོའི་འབར་སྤང་
གི་སྟོང་གཟུགས་དང་། རྟེན་འཁོར་ལོ་བཞི་འམ་དྲུག་གི་ཐིག་ལེ། བརྟེན་པ་ཞུ་བ་དེ་
དང་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་
བ་དེ་འཛག་མེད་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །

གསུམ་པ་དུས་རིམ་གྱི་བར་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་
མ་དང་པོ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུའོ། །མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་
རྗེས་དྲན་གྱི་རྒྱུན་པོར་ནས་དམིགས་ནམ་མི་འདྲ་བའི་ལམ་གསར་པ་སྒྲོམ་དུ་མེད་ཀྱི།
རྗེས་དྲན་གྱི་རྒྱུན་ཉིད་ཉིང་འཛིན་དུ་གནས་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྗེས་དྲན་གྱི་ངོ་
བོ་ནི། བྲགས་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་རུང་། མེད་ཀྱང་རུང་། གཏུམ་མོའི་འབར་
སྤང་གི་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་སྦྱར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོང་གཟུགས་སྤྲ་རགས་སྤྱིད་པ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་རྟོག་བཤམ་མ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པས་
ཞུ་བ་དེ་འཛག་མེད་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་ནོ། །ལྔ་པ་རྗེས་
དྲན་རིམ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་ལས། འདི་དག་དམན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
བ་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཆོགས་གཙོ་བོར་སྐྱབ་ཐབས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། །ཕྱག་རྒྱ་
གསུམ་དང་གནས་སྐྱབས་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་བཟོད་པའི་དབང་གིས་ལས་དང་ཀུན་
རྟོག་མཆོག་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་དབང་པོ་བརྟུལ་ཞིང་ཐིག་ལེ་
སྤྱོད་པའི་གནས་སྐྱབས་ན། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དགའ་བཞི་རྫོགས་པར་
འདྲེན་མི་ཁུས་པའི་སྐྱབས་ན། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་ཆེན་གསུམ་ཀར་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་
བའི་རྗེས་དྲན་བསྒྲོམ། དེ་ནས་དབང་པོ་ན་འཕོས་ཏེ་བར་སྐྱབས་དེར་དབང་པོ་འབྱིང་

དུ་ཁྱུར་པ་ཐིག་ལེ་བྱང་ཟད་སྐྱ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སོང་བ་ན། བྱག་ཆེན་ཁོ་ནས་
 བོ་བདེ་བ་རྫོགས་པར་འདྲེན་མི་བྱུང་ལ་ལས་རྒྱ་ནི་མེད་ཀྱང་ཆོག་པའི་སྐབས་སུ་ལས་
 རྒྱ་སྐབས་ཏེ་ཡེ་རྒྱ་དང་བྱག་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བའི་རྗེས་དྲན་བསྒྲུམ། ཡང་དབང་པོ་
 བ་འཕར་ཏེ་རྩོན་པོར་སོང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁྱུར་
 པ་ན། བྱག་ཆེན་ཁོ་ནས་ཁྱུ་བདེ་རྫོགས་པར་བོ་འདྲེན་བྱུང་། མི་འཁྱུར་བའི་བདེ་བ་
 མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་དེར་བྱག་ཆེན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དྲན་བསྒྲུམ། དེ་དག་ཀྱང་
 མཉམ་གཞག་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བརྟེན་ལ་ལྷགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་
 དང་འབྲེལ་བ་ལ་ནི་རིས་པ་མེད་དོ། །གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ལ་བྱག་རྒྱ་
 བཞི་སྦྱོར་དང་། བྱག་རྒྱ་གསུམ་སྦྱོར་དང་། བྱག་རྒྱ་གཉིས་སྦྱོར་ཞེས་འདོད་པ་དང་།
 ཡང་གསུམ་སྦྱོར། གཉིས་སྦྱོར། གཅིག་སྦྱོར་ཞེས་རིམ་པས་སྦྱོར་བའང་ཡོད་དོ། །
 བཞི་བ་རྟག་ཁྲོད་ནི། དག་འབཞི་རྫོགས་པར་འདྲེན་ཐེངས་རེ་ལས་གཏུམ་མོའི་འབར་
 རྒྱང་མཐའ་ཡས་པ་འཕྲོ་རྒྱུ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ལྷགས་པར་འབྱུང་ལ། ཀྱུན་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལྷུང་བར་རྩོལ་ཀྱང་མི་ལྷུང་སྟེ། བོར་བྱ་ནས་ལྷགས་དྲག་པོས་བྱེན་ལ་
 རང་རྫོགས་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱང་སྟོང་གཟུགས་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 རྒྱང་བ་དང་། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སྤྲིད་པ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྟག་པར་
 སྦྱོ་ཞིང་བསྟུ་བའོ། །ཁྲོད་མ་ནི་མངོན་སུམ་བཞི་ཆར་ཆར་ཡང་ནང་གི་བདེ་བ་དམ་པ་
 ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཙོ་ཆེའོ། །

ལྷ་པ་ནི། དག་བྱ་ལ་དབྱེན་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་མུང་ཁམས་ཚུའི་ཁམས་པ་
 དྲག་ཆོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དག་བྱེད་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དབྱེན་བཅུ་སྟེ། རྒྱུད་
 ལས། བསམ་དང་འདོད་དང་ལུས་ལ་རིམས་དང་ཁ་མཆོག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པས་ལ་
 རབ་ཏུ་མི་འཐུག་དང་། །འདར་དང་སྦྱོང་དང་རབ་ཏུ་སྦྱོངས་པར་འཁྱུར་དང་ཡིད་ནི་རྣམ་

པར་འབྲུལ་དང་དྲག་ཏུ་བརྒྱལ་བ་དག། རྫོང་ཅན་གྱི་དུ་བ་ལ་སོགས་རབ་གསལ་རྣམ་
པ་བཅུ་ལྟེ་སྒོག་ཆགས་ལུས་ལ་འཛིག་རྟེན་དུ། །རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་ངེས་པ་དེ་རྣམས་
ཡིད་སྤྲུབ་གནས་སྐབས་སུ་ཞིག་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་སུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཏེ། རྟགས་བཅུ་འི་དབྱེ་བ་ཅན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་སོ་སོའི་རིམ་པས་བདེ་བ་འདྲེན་པ་ན་
བསམ་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཚུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་པར་དག་པའི་བདེ་བ་དང་པོ་
ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུད་ལས། རྗེས་སུ་དྲན་པས་
ལེགས་པར་དག་པ་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ལས་སོ། །
ཞེས་པ་ལྟར། རྩ་ནང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གང་བས་མྱི་ནང་ཐམས་
ཅད་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་གནས་མ་གྱུར་ཀྱང་
རང་སེམས་ལྟ་སྤྱོད་ངོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་མངོན་ཤེས་དང་རྩྱུ་འབྲུལ་ལ་
སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་ཅིང་། བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་མྱོང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡིན་ལ།
མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཆུ་བམས་པ་
དུག་ཚན་གཅིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

དུག་པ་སྟོང་གཟུགས་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ནི། **ཉིང་འཛིན་ཁུ་བདེ་འཛིག་མེད་གནས་འགྱུར་བསྐྱབ། །**
དངོས་ནི་ཕྱག་ཆེན་རྟགས་བཅུས་འབྱུང་སྒྲོག་གི། **ཁུ་བདེ་སྟོང་གཟུགས་ནོར་བུའི་**
རྩར་འཆིངས་པས། **ཁུ་རྩལ་རྒྱུང་འགགས་འགྱུར་མེད་སྐད་ཅིག་མ།** **དང་པོ་ནས་**
བརྩམས་བཅུ་གཉིས་ས་ཡི་བར། **དབྱུགས་འགགས་འགྱུར་མེད་དགའ་བ་དེ་སྟེད་**
འཕེལ། **ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བྱུང་འཇུག་གོ།** **དེའང་རྒྱུད་ལས།** **ཤེས་**
རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འགྱུར་མེད་བདེ་བའི་དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་

ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བུང་འཇུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལྷ་བདེ་
 འཛག་མེད་མཐར་ཐྱིན། རྩམ་གྱི་ཐིག་ལེ་སྟོང་གཟུགས་དང་། དེ་ཉིད་ཐིག་ལེ། དེ་
 འང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བར་གནས་འགྱུར་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དེའང་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 དངོས་ནི། དུག་ཆེན་གྱི་རྩེས་དྲན་སྐྱབ་པ་དང་ཡལ་ཆེར་འབྲེལ་ཞིང་། སྒྲིགས་ཆོག་ཏུ་
 ལས་གྱི་དུག་རྒྱ་ཐ་དད་པ་མང་དུ་སྐྱབ་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་དུག་
 རྒྱ་ཆེན་མོ་རྟགས་བཅུ་ཡོངས་རྫོགས་གྱིས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྟོན་གྱི་ལྷ་བདེ་
 རྫོགས་པར་བསྐྱེད་བྱུང་ནས་མི་རིང་བར་སྐད་ཅིག་སྤྲུལ་ཐིག་ལེ་ཡིན་པ་བྱི་མ་ལ་སྟོང་
 གཟུགས་སུ་གནས་འགྱུར། ཡང་འབར་བའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་སྟོང་གཟུགས་གྱི་
 གཏུམ་མོ་དེ་དང་ལས་གྱི་གཏུམ་མོ་ལྟན་ཅིག་པར་འབར་བས་ཐིག་ལེ་འཇུག་པར་བྱེད།
 དེ་ལྟར་ལྷ་བདེ་ཡང་སྟོང་གཟུགས་གྱིས་ནོར་བུ་རྩེ་མོར་བཅིངས་པ་ན་རྒྱུང་བཅུའི་ཆ་
 ཤས་ནས་ལས་རྒྱུང་གཅིག་དང་། ནོར་བུའི་ཕྱོགས་སུ་དཀར་པོ་གཅིག་དང་། གཙུག་
 ཏིང་གྱི་ཕྱོགས་སུ་དམར་པོ་གཅིག་འགགས་པས་ཡེ་ཤེས་སྟོང་གཟུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཁུ་
 རུལ་རྒྱུང་གསུམ་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐིམ་པར་གྱུར་པས་སྟོང་བ་དང་བདེ་
 བ་དང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མི་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་
 བས་བརྩམ་རིམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རེ་རེ་
 ཐོབ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བྱི་མ་བྱི་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་ཚུལ་གྱིས་བཅུ་གཉིས་པའི་སའི་བར་དུ་ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་ལས་རྒྱུང་གི་
 རྒྱ་བའི་དབུགས་འགགས་ཤིང་མི་འགྱུར་བའི་དགའ་བ་དེ་སྟེན་དུ་འཕེལ་ལ། ཏིང་
 ངེ་འཛིན་གྱི་ཐ་མའི་མཐར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གྱི་བདག་ཉིད་བུང་འཇུག་གི་སྐྱེའམ་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་རྒྱུང་དུ་དང་རྟོ་རྩེ་འཛིན་པའི་ས་
 ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེའང་ཐིག་ལེ་སྟོང་གཟུགས་ཡིན་པ་ནི། གཟུགས་ཅན་

ལས་གྲོལ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འཕོ་འགྱུར་མེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་གྲིག་ལེ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་འཛོག་ཅིང་། དེའང་ཡས་བབས་ཀྱི་ཐ་མར་ཡོངས་སུ་བཅིངས་པས་མས་བརྟན་གྱི་མཐུག་ཏུ་ཐོག་མར་རྒྱུང་འགགས། དེ་ནས་དམར་པོའི་ཆ་ཤས་གཅིག་སྒྲིབ་པར་བརྟན་པས་དམར་པོ་ཐུར་དུ་འབར། །དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དཀར་པོའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ནོར་བུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་ཐམས་ཅད་ལ་འཆིང་བ་ནི་ནོར་བུ་ཁོ་ནར་ཏེ། དང་པོར་བརྟན་པའི་གནས་ཀྱང་དཀར་པོ་ནོར་བུ་དང་དམར་པོ་གཙུག་ཏྲེར་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། དེར་བརྟན་པར་བྱས་པ་རྣམས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་དང་བསྐྱེམས་པས་རིམ་པས་གང་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལས་གསང་བའི་འཁོར་ལོའི་སྤྱིད་གང་། ཞེས་པ་ནས་གཙུག་ཏྲེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཞིང་བརྟན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དམར་པོ་ཡང་གཙུག་ཏྲེར་ནས་ནོར་བུའི་བར་ལ་གནས་སོ་སོར་བརྟན་ཞེས་འཛོག་གོ །རྒྱུང་ནི་ཆ་ཤས་ཙམ་དཀར་དམར་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གཙུག་ཏྲེར་དང་ནོར་བུར་ཡང་བརྟན་པར་འགྱུར་མོད་གྱི། གཙུག་པོར་ནི་སྒྲུབ་སྟོང་ག་ཡན་ཆད་དུ་གནས་པའི་སྒྲོག་གི་དབང་བྱས་པ། ལུན་པ་ཅན་དང་སྐྱུ་གཅན་གྱི་ལོངས་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལྟེ་བར་ཐིམ་ཞིང་། སྒྲོན་ཆད་ལྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་གཙུག་པོར་གནས་ཤིང་བྱུང་སེལ་གྱི་དབང་བྱེད་ལུན་པ་མའི་མིང་ཅན་དུ་སེལ་ཆུང་རྣམས་སྟོང་གར་ཐིམ་ཞིང་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་གནས་ཀྱི་གཙུག་པོ་སྒྲོས་པ་ཡིན་གྱི། །སྤྱིར་ཁུ་རུལ་རྒྱུང་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་མཚན་དོན་སོགས་དུག་གི་དང་པོ་ནི། སྐྱུ་སྟོན་ཞེས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེའང་མཉམ་པར་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དཔྱེར་མེད་ལ་སེམས་གནས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་མཐར་ཐུན་ཏེ། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་

འབྲལ་དུ་སྐྱེད་ནུས་པ་ན་འོ། །གསུམ་པ་ལ་དོན་ཚན་ལྗེ་དང་པོ་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་
ནི་སྟོང་གཟུགས་དང་བདེ་ཆེན་གཉིས་ཡིན་ལ། དོན་ཚན་གཉིས་པ་བསྒྲམས་པའི་
དགོས་པ་ནི། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དོན་དང་། རྣམ་
པར་སྒྲིན་པའི་ལུས་དབྱིངས་སུ་དག་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དུས་ཇི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བསྒྲམས་པ་ནི། ཏིང་འཛིན་གྱི་ཐོག་མ་
མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཐོབ་པ་ནས། ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་དུག་རྒྱ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འོ། །བཞི་པ་ཏིང་འཛིན་གྱི་དེ་བོ་ནི། ཡེ་ཤེས་གཅིག་
ལ་ལྷོག་ཆའི་དབྱེ་བས་ཤེས་རབ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་། ཐབས་རྣམ་ཀུན་མཆོག་
ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཆ་མེད་པར་བུང་འཇུག་
ཏུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཏིང་འཛིན་ཏེ། ལྷ་བདེ་འཛག་མེད་མཐར་ཕྱིན་པས་རྒྱུ།
བྱས་ནས་ལས་རྒྱུད་གཅིག་འགགས། །ཙ་གསུམ་གྱི་བཅུ་ཆ་གཅིག་དབུ་མར་ཐིམ།
ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་བགོད་པ་རེ་རེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་གཡོ་མེད་དུ་བརྟན་ཞེས་བྱ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཙ་དང་། རྒྱུད་དང་། ཁམས་རྣམས་ཕྱིན་ཆད་འཛིག་ཏུ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་མི་
འཆད་པའི་སྟོང་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་ན། དེ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མི་འགྱུར་
བའི་བདེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར། །སྟོང་གཟུགས་བདེ་བས་རིག་པ་ལ། །བདེ་བ་
ཆེན་པོ་རང་གིས་རིག་ །ཅིས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ཏིང་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྒྲམ་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་ལས། བདེ་བ་མ་ཉམས་
གཅིག་པུ་ཞི་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་འདིར་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ལ། །ཞེས་
དང་། དུས་ཞབས་སྟན་བརྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སྒྲམ་པ་དམིགས་བཅས་སྟོང་གཟུགས་དང་།
དམིགས་མེད་བདེ་བ་རོ་མཉམ་ལ། སེམས་ནི་མི་གཡོ་བརྟན་པར་གནས། །དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འཆར། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤར་གནས་གྱུར་བྱིན་གྱི་ཐིག་ལེ་རྣམས་

གྱི་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་དང་། བྱིས་གནས་འགྱུར་རྒྱུ་ད་ལྟ་གནས་མ་འགྱུར་པའི་
 ཐིག་ལེ་དབང་སྒྲོག་གི་ཞུ་བདེ་འཛག་མེད་གཉིས་ཆོག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་སེམས་
 བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ངང་ནས་སྟོང་ག་ཟུག་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཆགས་པས་ཞུ་བདེ་འཛག་མེད་ཡང་
 ཡང་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲོས་བཅས་གྱི་སྒྱུད་པ་རྟག་ཏུ་སྒྱུད་པ་འཕམ་བོགས་
 འདོན་སྒྲོགས་ཆོག་གི་ཚུལ་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྒྱུད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྟགས་
 ཆད་ནི། བྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་མཐར་ཐུག་པ་མ་མཐོང་བའི་
 དོན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བས་ནས། འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་སྟོང་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་
 དོན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་བར་དུ་སྟེ། ཆད་མ་ནི་མངོན་སུམ་བཞི་ཆར་ཆད་བ་
 ལས། བྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུ་དང་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་
 མཐུན་པ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱའོ། །

ལྷ་པ་ནི། དག་བྱ་ལ་དབྱེ་ན་ག་ཟུག་སྤང་སོགས་སྤང་ཁམས་སྤང་ཁམས་པ་དུག་
 ཆོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དག་བྱེད་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབྱེ་ན། འཁོར་ལོ་དུག་ཏུ་ལས་རྒྱུང་
 འགགས་པའི་དབྱེ་བས་སྤང་བཅུ་གཉིས་སམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་རྒྱུང་བཅུ་
 བོ་རྣམས་འགོག་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པས། བྱུར་སེལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུང་བཅུ་བྱིན་
 ཆད་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་རྩ་བ་ནས་འགགས་པའི་དབྱེ་བས་རིམ་པ་བཅུའོ། །དུག་
 པ་ལ་གནས་སྐབས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དག་
 པ་ཉིན་ཞག་འག་འཁྱིལ་རྣམས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 ཏི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བོ་སྟེས་པ་ནས། རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྒྲོམས་ན་ལོ་གསུམ་དང་
 བྱོགས་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་བདེན་པའི་ས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་
 སྒྲིན་པའི་ལུས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་
 སྐྱེ་འགྲུབ་བོ། །དེ་ནི་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམ་པར་སྤང་
མཛད་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ས་ཁམས་པ་དུག་ཚན་གཅིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་དུ་འགྱུར་
བའོ། །

བཞི་པ་ཞར་བྱུང་ཡན་ལག་གི་རྣལ་འབྱོར་གཞན་བསྟན་པ་ནི། **ལམ་དང་ས་**
མཚམས་རྣལ་འབྱོར་མི་ཉམས་ཤིང་། །འཕེལ་བའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཞལ་ལ་
སྦྱར། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཉལ་བ་གཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། འཆི་བ་འོད་གསལ་དོས་
འཛིན། །འདའ་ཁ་འཕོ་བའི་གདམས་ངག། །བར་དོ་འདུན་པས་འཛིན་པ། ཐུན་སྒྲོམ་
གྱིས་མཉམ་རྗེས་བསྐྱེད་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་གདིང་དུ་མ་ཚུད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ལ་གཅེས་
ཤིང་། ས་ལམ་གྱི་མཚམས་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་དང་བཅས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་
སྦྱི་ཙམ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་
ཡན་ལག །ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་གཞོད་པ་བདུད་ཀྱི་གེགས། གཙོ་བོར་སེམས་
ལ་གཞོད་པ་ཏིང་འཛིན་གྱི་གེགས། །གཙོ་བོར་ལུས་ལ་གཞོད་པ་འབྱུང་བ་ལུགས་
འབྲུགས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་གཉེན་པོ་གསལ། རོ་
སྦྱོད་ཀྱི་ནང་དང་རྟགས་ཚད་གཏན་ལ་དབབ་ཅིང་མོས་གྲུས་སྒྲིང་རྗེ་བརྟུལ་ཞུགས་གྱིས་
ཏིང་འཛིན་གྱིས་བོགས་འདོན། །བཀའ་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་གདབ་ཅིང་བར་ཆད་སྦྱོང་
བ། དམ་ཚིག་སྤྱང་བ། སྦྱོད་པ་སྦྱོང་བ་སྟེ་ཡན་ལག་བཞིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུན་མི་
ཉམས་ཤིང་སྤྱང་བའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་ཞལ་ལ་སྦྱར་རོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཉམས་རྟགས་ཡོན་ཏན་མདོ་ཙམ་སྒོམ་པ་ལ་
གཉིས། འབྲེལ་དང་། ཉམས་རྟགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **རྣལ་འབྱོར་དེ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ། །ཐོག་མར་དགེ་བས་**
ནི་ལྷག་ཏིང་འཛིན་བསྐྱབ། །བར་པས་རྒྱུང་སེམས་བསྐྱེད་ཞིང་འཁོར་ལོ་དབྱེ། །མཐར་

དགོས་འགྱུར་མེད་ཡི་གེས་སྐྱབ་བསྐྱབ་བྱ། །ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དག་ཀྱང་
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སྤྱགས་གཅིག་ལ་སྦྱར་ན།
 ཡན་ལག་དང་པོ་ལྟ་ནི། རྟོང་གཟུགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུའི་ལམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 བོ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱབ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་གོ། །སྤྱགས་གསུམ་ལ་
 སྦྱར་ན། སོར་སྤྱད་རྒྱུའི་ཡན་ལག་ །བསམ་གཏན་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་ །དེ་བཞིན་
 དུ་སྒྲིག་ཚུལ་རྒྱ། །འཛིན་པ་འབྲས་བུ། རྗེས་དྲན་རྒྱ། ཉིང་ངེ་འཛིན་འབྲས་བུའི་
 ཡན་ལག་དུ་འཛོག་སྟེ་སྤྱག་ན་རྟོ་རྟེའི་དགོངས་པ་འོ། །དེ་དག་དགོ་བ་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོར་བསམ་གཉིས་ཐོག་མར་དགོ་བ། སྒྲིག་འཛིན་གཉིས་བར་
 དུ་དགོ་བ། དྲན་ཉིང་གཉིས་ཐ་མར་དགོ་བའི་ལམ་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོ་རྗེ་
 རྟོང་པོས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་སྦྱིར་རྒྱ་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་དུས་སུ་དགོ་
 བ་འབའ་ཞིག་ལ་བསྐྱབས་པས། ལམ་འཕགས་པའི་ཆོས་དགོ་བ་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་།
 འབྲས་བུ་ཆོས་ཉིད་དགོ་བར་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་བ་
 ཡིན་ཀྱང་། རྩལ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱབས་འདིར་ནི་རྣམ་པ་གཞན་རྣམས་དགོ་བ་ལྟན་
 དུ་ཟིན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་། ལས་རྒྱུའི་བདེ་བ་དོན་དམ་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། དབྱེད་མཐར་མི་རྟོག་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་
 འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་
 དགོ་བ་མ་ཡིན་ཅིང་། དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མ་
 ཡིན་ནོ། །ལམ་འདིར་ནི་ཐོག་མར་སྟོང་གཟུགས་དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་
 བར་བྱེད་པས་ཐོག་མར་དགོ་བ་དང་། བར་དུ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་ལས་རྒྱུང་འགོགས་པར་
 བྱེད་པས་བར་དུ་དགོ་བ་དང་། ཐ་མར་དོན་དམ་པའི་ཐིག་ལེ་མི་འགྱུར་བ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པས་ཐ་མར་དགོ་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་དབྱེད་

པ་སྐྱངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་
 དགོ་བ་སྟེ། སྦྱིར་དགོ་བའི་དོན་བདེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་ནོ། །དེ་ལ་
 ཐོག་མར་དགོ་བས་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྦྱབ། །བར་དགོ་སྐྱ་
 མས་རྒྱུ་མེམས་བསྐྱེ་ཞིང་བྱི་མས་ལའོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་དབྱེ། །མཐར་དགས་འགྱུར་
 བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱུ་འགྱུབ་པར་བྱའོ། །དཔལ་དོན་དམ་བསྟན་པ་ལས་ནི། རྩོ་
 རྩོ་བསྐྱང་བ་འདི་ནི་དང་པོར་གསུངས་པ་སྟེ། །རྩོ་རྩོ་མེ་ལ་སྒོག་ཞུགས་པ་ནི་གཉིས་
 པའོ། །དཔལ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་མེམས་ནི་མི་ལྷུང་གསུམ་པའོ། །འདི་དག་རྣམས་ནི་
 དགོ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་གསུམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཡན་ལག་བརྟུལ་ཞུགས་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱས་ཏེ། ཡན་ལག་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྩོ་རྩོ་བསྐྱང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ། དབུ་མར་
 ཏྲགས་བཅུ་ཉི་ལྔ་རྩོ་རྩོ་བརྟན་པར་བཅུགས་པའི་བྱིར་རོ། །བར་པ་གཉིས་ནི་རྩོ་རྩོ་མེའི་
 བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་སྦྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་
 མེམས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ། ཞུ་བདེ་འགྱུར་མེད་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཐིག་ལེ་སྦྱབ་པའི་
 བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་གཞི་གསུམ། དམན་པ་འབྲིང་དང་མཆོག་གི་
 གནས་སྐབས་གསུམ། ལུས་ངག་ཡིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞི། །སང་མི་གཉིད་
 འབྲུག་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བཞི། བསྟན་སྦྱབ་ཡན་ལག་བཞི། །དབྱིབས་སྐྱགས་
 ཆོས་དང་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི། །སྦྱོར་བ་བཞི། །སྦྱུ་བཞི་རྩོ་རྩོ་བཞི་དང་སྦྱར་བ་
 རྣམས་སུ་མཆིས་པ་ལས། བྱི་མ་ཉིད་གསལ་ཆེ་བས་དེའི་དོན་ནི། མོར་བསམ་སྦྱོར་
 རྩོ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱོ་ནི་སྦྱོང་གཞུགས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྒོག་ཚུལ་དང་འཛིན་པ་ནི་གསུངས་རྩོ་རྩོ་སྦྱབ་པའི་
 ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ནི་གཞོམ་མེད་ཀྱི་རྣ་དུ་ཉིད་སྦྱོ་སྦྱང་
 ཐམས་ཅད་དུ་འཆར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྩོ་བྱམ་ནི་བྱུགས་རྩོ་རྩོ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་

གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ནི་སྟོང་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཡེ་ཤེས་དོན་རྒྱུ་བ་པའི་ཐབས་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལུན་
 འདས་རྒྱམས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་རྒྱུ་བ་པའི་བདེ་ཆེན་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། ། རིམ་བ་
 དེ་དག་གིས་བསྐྱུབ་བྱ་སྟོང་གཟུགས་འཆར་ཚུལ་ནི། སོར་སྤྱད་ལགཟུགས་བརྟན་ཙམ་
 དང་། བསམ་གཏན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་སྟོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པ་དང་། སྟོག་རྩལ་ལ་སྟོང་
 གཟུགས་སྤུལ་བ་དང་། འཛིན་པ་ལ་ཐིག་ལའི་དྲངས་མར་ཤར་བ་དང་། རྗེས་བྲན་
 ལ་འབར་འཛག་གི་གཏུམ་མོའི་ངོ་བོར་ཤར་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མི་འགྱུར་བའི་
 ཐིག་ལའི་ཤར་བའོ། ། བདེ་བ་ཡང་དུག་སྟེ་ཡིད་བདེ་ལྷ་མོ་ཙམ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་
 པའི་དགའ་བདེ་དང་། སྟོག་ཐུར་འདྲེས་པའི་བདེ་བ་དང་། ལུས་གྱི་གཏུམ་མོའི་འབར་
 འཛག་གི་བདེ་བ་དང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་འབར་འཛག་གི་བདེ་བ་དང་། མི་འགྱུར་
 བའི་བདེ་བ་རྒྱམས་རིམ་པར་སྒྱར་རོ། ། གཉིས་སྤྲང་སྤྲངས་ཚུལ་ཡང་དུག་སྟེ། སོར་
 སྤྱད་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་། བསམ་གཏན་ལ་སེམས་གྱི་ངོ་བོར་རྟོགས་པས་
 སྟོང་སྟེ། དེ་ཉིད་སྟོང་གཟུགས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་ཡིན། སྟོག་རྩལ་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་
 རྒྱ་བ་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་། འཛིན་པ་ལ་དེ་གཉིས་རང་སར་ཡལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྟོང་། དེ་གཉིས་གྱིས་གཟུང་འཛིན་མཐའ་དག་ཅུང་ཟད་མགོ་གཞོན། རྗེས་བྲན་ལ་
 བདེ་སྟོང་རྒྱས་བདེ་བས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་
 པ་རྒྱམས་གནས་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་སྟེ་འདི་གཉིས་གྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་སྤྲང་བ་མངོན་གྱུར་མི་སྟེ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐེབ་པས་འཕར་གཡོ་བྱུག ། སྤྲོ་ཚོགས་ཉམས་
 གྱིས་སྟོག་སུམ་མདུད་པ་དགོལ། ། འཁོར་ལོ་དུག་དག་རྒྱལ་བ་རིགས་དུག་འགྱུབ། །
 དེ་ལྟར་ཡན་ལག་དུག་ལ་རྒྱལ་འབྱོར་དུ་བྱས་པས། ཤོག་མར་དོན་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཤེས་ཆེན་པོས་

དང་། རིམ་གྱིས་དོ་རྩེ་འབེབས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་གས་པར་ཐོབ་པས། མཐོང་ཉམས་
ལ་རྟགས་སྤང་ཅི་རིགས་པར་ཤར་ཞིང་སེམས་མི་རྟོག་པ་ལ་རང་ཤུགས་སུ་གནས་པས།
ལུས་ཉམས་འཕར་གཡོ་བྱུག་དང་བཅས་པ། ངག་ཉམས་སྤྲུགས་དང་བརྟོད་པ་སྤྲོ་
ཆོགས་མ་ཉམ་གཞག་གི་ནང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། རྩེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་དགའ་སྦྱོའི་ཁོ་འདོད་
སོགས་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་ཉམས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་དུ་མི་བབྱང་བར་བྱུང་བྱུང་དུ་
བསྐྱུངས་པས་སྒོ་གསུམ་གྱི་མདུད་པ་རིམ་གྱིས་གོ་ལ། མཐར་ཉམས་སུ་བྱུངས་པའི་
འབྲས་བུ་འཁོར་ལོ་དུག་གི་ཁུ་རྩལ་རྒྱུང་གསུམ་དག་ནས་བྱུང་བ་རིགས་དུག་གི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྦྱེ་འགྲུབ་པ་ནི་གོང་དུ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

བརྒྱད་པ་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་སྦྱབ་ཀྱི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །
མཚམས་སྦྱར་གྱིས་མདོར་བསྟན། དོན་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དོ་རྩེ་བཅུན་མོའི་ཞལ་ལུང་བསྟེན་སྦྱབ་ནི།** ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིད་
པའི་ཡུམ་དོ་རྩེ་བཅུན་མོས་ཨོ་རྒྱན་སྦྱལ་པའི་གནས་སུ་གྲུབ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་རིན་ཆེན་དཔལ་
ལ་དགའ་བཞེད་འགྲོས་གྱིས་དབང་བཞི་བསྐྱར་ཞིང་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། ། དབང་
ཆོན་བཅོན་འགྲུས་ཅན་ཆེ་གཅིག་གིས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་
གསང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞལ་ལུང་དོ་རྩེའི་ཆོག་རྒྱུད་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་
ལྷ་བསྐྱལ་བའི་དོན་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་སྦྱབ་ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཁྲིད་ཚུལ་ནི་
འདི་ལྟར་རོ། ཞེས་སོ། དེའང་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། ཁྲིད་གྱིས་ལུས་སེམས་ལྟ་
བུ་དང་། སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཆོགས་ཏུ་བརྟོད་པ་ལྟ་བུར་སྦྱིད་ཅིག ། ཅེས་
གཞི་དུས་སུ་དོ་རྩེ་གསུམ་མི་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་གོད་ནས། །ལམ་དུས་སུ་དོ་རྩེ་གསུམ་
དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས། འབྲས་དུས་སུ་གསང་བ་གསུམ་གྱི་བདག་
ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གདམས་པའི་བྱུད་པར་ཏེ། དོ་རྩེའི་ཆོག་རྒྱུད་ལས། ཅུ་

སྦྱངས་པས་ནི་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་དག། རྒྱང་སྦྱངས་པས་ནི་དག་གི་དྲི་མ་དག། འཛོག་མེད་
 ཐོབ་པས་ཡིད་ཀྱི་བག་ཆགས་བཅོམ། འཁོར་ལོའི་མདུད་པ་དགའ་བཞིའི་འགྲོས་
 ཀྱིས་བཤིག། ཁ་རིག་གཉིད་ནི་བརྒྱལ་བ་ལོག་པས་དྲངས། ཆགས་བྲལ་ཉམས་
 པ་ཞེ་སྤང་ཟད་པའི་སེམས། ཆགས་པ་དག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གྲོལ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཤོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁྲིད་དངོས་དང་། དེའི་རོ་སྒྲོད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྱུ་རྩོམ་ཐོབ་པ། གསུང་རྩོམ་ཐོབ་པ། ཐུགས་རྩོམ་ཐོབ་པ།
 སྒྱུ་བ་པའི་ཆེན་པོའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུས་ཅུ་དག་བྱེད་བསྟེན་པ་སྒྱུ་རྩོམ་། སྦྱིལ་གྲུང་གསུམ་གྱིས་སྦྱང་
 འོག་བར་རྒྱང་བཅིངས། རྒྱང་བཅུ་རྩུ་ཏིར་རྒྱུད་ནས་སྦྱང་གཟུགས་མཐོང་། རྒྱང་
 གཞི་བམས་དུག་ལྡན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཅུ་སྦྱང་ཕྱག་བདུན་ཏུ་ཅུ་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པ་
 སོར་བསམ་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་གསུ་རྩོམ་ཐོབ་པ་ནི། ལོག་འཕྲོ་སྦྱངས་པའི་
 ཡོ་བྱད་ཆོགས་ཤིང་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགྲོ་སྒོན་དུ་སོང་ནས། སྦྱང་གི་སྦྱིལ་གྲུང་གིས་
 སྦྱང་རྒྱང་། འོག་གི་སྦྱིལ་གྲུང་གིས་འོག་རྒྱང་། བར་གྱི་སྦྱིལ་གྲུང་གིས་བར་རྒྱང་སྦྱེ་
 སྦྱིལ་གྲུང་གསུམ་གྱི་མན་དག་གིས་སྦྱང་དང་འོག་དང་བར་གྱི་རྒྱང་བཅིངས་ཤིང་ཉིན་
 མཚན་གྱི་ནུལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པས། ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་བཅུ། རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མཐའ་དག་ཨ་བ་རྩུ་ཏིར་རྒྱུད་ཅིང་འགགས་ནས་ཀྱན་རྩོམ་དང་དོན་དམ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་འཛིངས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱེ། དུ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་སྦྱང་གཟུགས་ཀྱི་རྟགས་སྦྱང་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་། སྒྱུ་བ་པའི་ཚད་ནི་ཆོག་གི་
 མཆོག་སྦྱང་བ་སྦྱེ་བདེན་པའི་ཆོག་འགྲུབ། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྷ་རྩོགས་པ་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་འགྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་རྒྱུད་དག་བྱེད་རྒྱུ་པ་གསུངས་དོ་རྗེ། །སློག་ཚུལ་ཐུང་
 སེལ་ཁ་སློར་དོར་བ་ལྷན་གྱིས། །ཐིག་ལེར་ཚུད་ནས་ལས་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ། །
 རྒྱུད་བྱ་དག་གི་རང་བཞིན་རྒྱུད་ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་དག་པར་བྱེད་པ་སློག་འཛིན་
 རྒྱུ་པ་པའི་ཡན་ལག་གམ་གསུང་དོ་རྗེའི་རྒྱུ་པ་ནི། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་
 རེད་བརྟན་པ་ན། རྟོང་སློག་ཚུལ་གྱི་རྒྱུད་། འོག་ཐུང་སེལ་གྱི་རྒྱུད་། བར་ཁ་སློར་རྒྱུད་
 གི་མན་དག་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའང་ཐོག་མར་འབྱུང་གནས་འཇུག་གསུམ་ཐུགས་
 གསུང་རྒྱུད་རྒྱུད་པའི་དོ་རྗེའི་བསྐྱབ་པས་ལམ་སྟོང་། དམིགས་པ་མེད་པས་རྒྱུད་
 ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་འབྱུང་བ་ལྡེའི་རྒྱུད་སྟོར་གྱིས་རྒྱུད་གི་གཞི་མར་འཕྲོལ། །འོག་ཐུང་
 སེར་གྱི་རྒྱུད་སྟོར་གྱིས་གདན་དར་འབྱུང་བ་རིམ་བཞེགས་བསྒྲོམ། རྟོང་སློག་ཚུལ་གྱི་
 རྒྱུད་སྟོར་གྱིས་ས་བོན་ཡིག་འབྲུ་བསྟེད། །བར་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུག་མཚན་བསྟེད།
 དེ་དག་གི་རྒྱུད་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་ནས་འཛིན་པ་ཁ་སློར་གྱིས་རྒྱུད་གི་ལྷ་རྒྱུ་སྟོར་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་དར་། སློག་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་བགྲང་ཐང་སྤངས་པའི་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་དོ་
 རྗེའི་བསྐྱབ་པ་དར་། རྒྱུ་རྒྱུད་བཞི་སྟོར་ཞི་པའི་ལས་སོགས་འགོག་པའི་བསྐྱབ་པ་བྱ་ཞིང་།
 དེའང་སློག་ནི་བྱེན་རྒྱུའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། ཚུལ་བཞི་མེད་ཀྱི་ལག་ལེན་གྱིས་རྒྱུད་ལམ་
 དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སློག་ཚུལ་འགོག་པའི་སྟོར་བས་ཉི་ལྷའི་འགྲོ་འོང་འགགས་པ་
 བ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སློག་ཐིག་ལེར་ཚུད་པ་
 ཞེས་རྒྱུད་སེམས་ཉི་གི་ཡི་གེར་ཐེན་པ་ནི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློག་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ།
 ལས་ཆེན་བརྟུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཐིག་དག་བྱེད་རྒྱུ་ཆེན་ཐུགས་དོ་རྗེ། །ཐབས་ཤེས་རྗེས་
 ཆགས་མེ་གསུམ་སྤར་བ་ཡིས། །སྟིགས་མ་དྲངས་ནས་མི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་འགྲུབ། །
 རྒྱུད་བྱ་ཡིད་དང་སྟེ་བ་བརྟན་པའི་ཐིག་ལེ་འགྱུར་མེད་དུ་དག་པར་བྱེད་པ་དྲན་ཏིང་

སྐྱུ་བ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཆེན་པོ་ནི་བདུད་རྩི་ལྡན་པ་ལྟ་
 བྱེད་པ་ལྟར་གསུམ་དུ་ཐོས་པས་ལུས་ཀྱི་བྱུངས་བསྐྱེད་དེ། སྤྱིང་ལོག་བར་གསུམ་
 བསྐྱེད་པས་པའི་རྒྱུ་གི་སྦྱོར་བས་གཏུམ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྤྱར་ཏེ་འཁོར་ལོ་དུག་གི་ནམ་
 མཁའ་རྒྱུ་མེ་ཆུ་ས་ཡེ་ཤེས་ཏེ་རིགས་དུག་གི་ས་པོན་བསྐྱེད་པ་ལས། དགའ་བཞིའི་
 འགྲོས་རིམ་པ་ཅན་དང་རིམ་མིན་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོའི་མདུད་པ་རྣམས་
 བཞིགས་ཏེ་གནས་སྐྱབས་བཞིའི་སྦྱིབ་པ་ལས་གོ་ལ་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་
 པ་སྤྱང་ཞིང་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྫོགས། དེའི་བོགས་འདོན་དུ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པན་
 རྩོན་རིགས་དང་རིགས་ཅན་ལུས་བསམ་ཐབས་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པས་ཏེ། ལང་ཆོ་དུས་ཀྱི་
 མེ། སྒྲོམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མེ། སྦྱོར་བ་སྐྱུ་བ་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་སྤྱིང་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་
 མེ་གསུམ་སྤྱར་བས་ཉི་ཟླ་སྐྱག་ཅན་གྱིས་ཐོས་ནས་སྤྱིགས་མ་རྣམས་དྲངས་མར་གནས་
 འགྱུར། །རྒྱུ་མེམས་གསང་བ་ནས་རིམ་གྱིས་འགགས་པའི་མཐར། རྒྱུ་དང་བྱུང་
 རྒྱུ་མེམས་ཀྱི་དྲངས་མ་གཙུག་ཏྲེར་གྱི་འཁོར་ལོར་བརྟན་ཅིང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུ་བ་བོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། **ལྟ་བ་ཡིན་ལུགས་སྒྲོམ་པ་དོ་རྗེ་གསུམ། །**
སྦྱིབ་གསུམ་དག་འབྲས་སྐྱུ་གསུམ་ངོ་སྤྲོད་དོ། ། །དེའང་གཞི་ལྟ་བའི་ངོ་སྤྲོད་ནི།
 སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱུ་གསུམ་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་གདོད་ནས་གནས། །ཚུལ་རི་ལྟར་གནས་
 བ་སྤྱང་བའི་ཡིན་ལུགས། སྦྱོང་བའི་ཡིན་ལུགས། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡིན་ལུགས་
 གསུམ་གྱིས་གནས། དེའི་ཕྱིར་མ་གཉིས་ནི་ཆོས་སྐྱུ་དང་། སྤྱི་མ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་དངོ་
 སྤྱད་པའོ། །ལམ་སྒྲོམ་པའི་ངོ་སྤྲོད་ནི། སོར་བསམ་སྐྱུ་དོ་རྗེ། སྤྱིག་འཛིན་གསུང་དོ་
 རྗེ། དྲན་ཏིང་ཐུགས་དོ་རྗེ་གསུམ་ལས་མཆོན་དོན། ཉམས་སྐྱུ་བའི་ཚུལ། གྲུབ་པའི་
 ཆོད། དགོས་པ་དང་བཅས་པས་ལམ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་ངོ་སྤྲོད་པའོ། །འབྲས་བུའི་ངོ་སྤྲོད་

ནི། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཉམས་སྒྲུབ་པས་སྒྲིབ་གསུམ་ཚན་གསུམ་དག་
པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་གསུམ་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་ཐོབ་པ་རྡོ་སྤྲད་པའོ། །འདི་དག་གི་
ལུང་སྒྲོར་རྒྱས་པ་རྡོ་རྗེའི་ཆེག་རྒྱུད་དང་། ལྷ་སེང་བ་དང་སྤྲད་ཏེ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་
པའི་ཚད་བྱུང་གི་འགྲེལ་ཆེན་བཞི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དགུ་པ་ཁར་བྱུང་བྲིད་ཚུལ་ཐོར་བུ་ཡན་ལག་དང་བཅས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
ཞི་སྤྲུལ་བཀའ་བབ་དྲུག་གི་བྲིད་བཤད་པ། གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་མགོ་སྒྲོས་ཙམ་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གྲུབ་ཆེན་ཞི་སྤྲུལ་བཀའ་བབ་དྲུག་གི་བྲིད། །བསྐྱེད་རིམ་ཕྱག་**
ཆེན་གཏུམ་མོ་འོད་གསལ་དང་། །ལས་རྒྱ་མན་དག་ཐོར་བུ་བཅས་པ་སྟེ། །ཚིང་དུས་
ཀྱི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་བདེ་ཆེན་མགོན་པོ་འཇམ། །ཞི་བ་སྤྲུལ་པས་བཀའ་བབ་
དྲུག་གི་མན་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་གྲུབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བུ་རྩ་བུ་ལྟ་བུ་ཐའི་
ཞལ་སྒྲ་ནས་བརྒྱུད། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་རྒྱ་ར་བུ་ཐས་གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་ཤིང་
རྟའི་རིང་ལུགས་གསར་དུ་དབྱེར་བ་མཛད་པའི་བྲིད་ཚུལ་ནི། །དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པའི་བྲིད་ལ་སྒྲོན་འགོ་བུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟེན་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་
རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། །དངོས་གཞི་རྟོག་པའི་ནལ་འབྱོར་དང་དྲན་པ་གཅིག་པས་
གསལ་སྤང་བསྒྲུབ་སྟེ་རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་མཆོག་ལ་སྒྲོར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་བྲིད་ལ། བྱིའི་དམིགས་རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ། བར་གི་སེམས་འཛིན་
ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་པ་ཅི་རིགས་འགྲུབ་པ་ན་དམིགས་མེད་བཟོ་མེད་དུ་འཛོག་
པས་ཞི་གནས་བསྐྱེད། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དུ་རྡོ་སྤྲད་པ་སོགས་རོ་
སྤྲོད་སྒྲོར་བརྒྱུད་གྱིས་ལྷག་མཐོང་བཅས། བྱིང་ཚོད་རྣམ་རྟོག་རྒྱན་ཆགས་ཀྱི་གེགས་
བསལ་ཞིང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་བོགས་འདོན་པའོ། །གསུམ་པ་གཏུམ་མོའི་བྲིད་

བོ། སྒོན་འགོ་རྒྱུད་དང་རྩ་དང་ཐིག་ལེས་རྩེ་ལམ་སྒྱུར་ཞིང་རྩ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས།
 དངོས་གཞི་རྩལ་མཐའ་ཅན་དང་དག་པ་ཅན་དང་བུམ་པ་ཅན་དང་རེངས་པ་ཅན་གྱི་
 སྒྱུར་བ་བཞིས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱས་པ་དང་། འབྲིང་པོ་དང་རྒྱས་པ་དང་
 གོ་ལྟོག་བཞིས་གཏུམ་མོ་མེ་དམིགས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྒྱིར་འཁོར་ལོ་བཞི། ལྷ་
 པར་གསང་བར་རྒྱས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། སྒྲིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ། རྩ་རྩེར་འོད་
 ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་རྩ་བའི་རྩལ་འབྱོར། ལུས་ཀྱི་ནང་དང་ཕྱི་རུ་བསྐྱོམ་པའི་ཡན་ལག་
 དང་བཅས་པས་ཐིག་ལེའི་རྩལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྒོག་དང་ཐུར་སེལ་གཉིས་
 མགོན་པོ་དང་ལྟ་མོ་བཞི་དབང་པོ་རྒྱལ་རྣམས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། འབྱུང་འབྱུག་
 ཡི་གེ་གཉིས་དང་སྒྱུར་བའི་དོ་རྗེའི་བསྐྱུས་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཁྲིད་
 བོ། མཉམ་པར་འཛོག་ཐབས་བཞི་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྟོང་བ་དང་སྒྱུ་མ་ངོས་བཟུང་བ་
 གཉིས་ཀྱིས་སྒོན་འགོ་སྒྱུ་ལུས་སྒྱུར་སྟེ། སད་རྒྱས་སྒྱུ་མ། མི་ལམ་སྒྱུ་མ། བར་དོ་
 སྒྱུ་མ། ཞར་བྱུང་གི་ཡན་ལག་སྒྱུ་གསུང་བྱགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་བཅས་འབྱུངས་པར་
 བྱ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པའི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་དམ་
 ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་གནད་ཀྱི་སྒྱུར་བས་དངོས་གཞི་སྒྲུང་
 མཆེད་ཐོབ་པའི་འོད་གསལ་བཟུང་ཞིང་། རིལ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་གིས་བོགས་བཏོན་
 པའོ། །ལྷ་པ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཁྲིད་བོ། སྒོན་འགོ་ལྷ་པར་གྱི་སྒྲིབ་མའི་རྩལ་འབྱོར་
 དང་ཞིང་ཁམས་འབྲལ་ཞིང་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རྩ་བྱས་བྱ། དངོས་གཞི་རྒྱུད་སྒྱུར་བཞི་
 པོ་གོམས་པས་མཆོག་གི་འདྲེན་པ། རྩེ་འདྲེན་པ། ཡན་ལག་གི་འདྲེན་པ་སོགས་
 གནད་གདམས་བཅུ་པོས་ལམ་སྒྱུར་། འཇམ་རྩལ་གྱི་རྒྱུད་དང་དོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་
 ཕྱག་རྒྱས་སྒོག་ཐུར་བསྐྱེ་ཞིང་རང་སྒྲོར་གྱི་སྒྱུར་བས་གོགས་བསལ་ཏེ་ཐོག་མར་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། བར་དུ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ། མཐར་མཛོན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་ལས་

གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའོ། །དྲུག་པ་མན་
 དག་ཐོར་བུའི་ཁྱིད་ནི། ཡི་དམ་དང་སྒྲ་མ་སྒྲོམ་པའི་མན་དག །བར་ཆད་བསལ་བ་
 བེ་རུ་པ་དང་གོ་ར་རྒྱའི་ལྷགས། སེམས་འཛིན་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ལས་དྲུགས་སུ་བསྟན་པ་
 བཅུ་དྲུག །གོགས་སེལ་དང་བོགས་འདོན་གྱི་རིམ་པ་མང་པོས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཡོན་
 ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་བཅས་གྱི་
 སྒྲས་ཆོག་ཕྱི་མ་འདྲེན་པའི་དོན་ནོ། །གཞན་ཡང་མི་ཏ་ཁྱིད་དྲུག །དམར་ཁྱིད་རིགས་
 རྣམས་གྱིས་མཆོན་གངས་ཙན་དུ་བྱུང་བའི་གདམས་དག་ཁྱིད་སྟོལ་ཕྱན་ཆོགས་ནི་གིན་
 ཏུ་མང་བས་རེ་རེ་བཞིན་བརྟེན་མི་རུས་ཀྱང་། མདོ་དོན་རིམ་པ་གཉིས་སམ། ཞི་ལྷག་
 གཉིས་སམ། རྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་ཉམས་ལེན་ལ་མ་འདུས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་རྫོགས་རིམ་ཀུན་ལ་གཅེས། །**ཞེས་
 པ་སྟེ། ཐབས་ལམ་ལ་ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་གོགས་བསལ་བ་དང་། གྲོལ་ལམ་ལ་ཞི་
 གནས་གྱི་གོགས་བྱིང་གྟོད། ལྷག་མཐོང་གི་གོགས་གོལ་ཤོར་ལ་སོགས་པ་སེལ་ཞིང་
 མོས་གྲུས་སྟོང་རྗེ་སྟོད་པའི་བྱེ་བྲག་དུས་ཆོད་དང་སྦྱར་བས་ཡོན་ཏན་གྱི་བོགས་གོང་དུ་
 འདོན་པ་རྣམས་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་ལ་གཅེས་པའི་གདམས་དག་ཡོན་ཀྱང་ཁྱིད་
 རྟོལ་སོ་སོ་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །

རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒྲོམ་རིམ་མན་དག་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་སྐབས་
བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

ཐེག་པའི་སྒྲོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་བྱ་ཀུན་བྱབ་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ལྷག་པ་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་གནས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པ་གྲུབ་བོ།། །།

དགུ་པ། བཞེད་བྱ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྤྱེ་བ།

༡) རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།

དེ་ལྟར་བྱམ་མོང་དང་བྱད་པར་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། ས་དང་ལམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱད་ལ་སྦྱི་བར་འགྱུར་
ཞིང་། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་མ་སྦྱིས་པ་སྦྱིད་པ་དང་སྦྱིས་པ་བརྟེན་ཅིང་བོགས་འབྱེན་པའི་
ཡན་ལག་སྦྱིད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཞར་ལས་རྟོགས་དགོས་པས་གནས་དགུ་པ་བཞེད་བྱ་ས་
ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྤྱེ་བ་ལ་སྐབས་བཞི། རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ས་ལམ་རྣམ་པར་
གཞག་པ། འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་རིམ་པར་གཞག་པ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་
སོགས་འདོན་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ། སྤྲ་འགྱུར་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་རྣམ་
པར་གཞག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་དང་། སའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་འང་ལྔ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། སྒྲ་དོན་ངེས་ཚིག།
དངོས་བཏགས་བྱད་པར། ལམ་ལྔ་སོ་སོའི་རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གང་ལ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་། ཁོ་འཕང་མཚོག་ཏུ་བཞེད་**
པའི་འཇུག་ངོགས་ཉིད། །དེ་ལ་འགྲོད་པར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། གང་ལ་ཞུགས་
ནས་འཛིག་རྟེན་ནམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་མཚོག་ཏུ་བཞེད་པར་བྱ་
བའི་འཇུག་ངོགས་སུ་གྱུར་བ་ཞིག་གོ། ལམ་གྱི་མཚན་ལ་ཉིད་ཁ་ཅིག་ཐར་པའི་རྒྱར་
གྱུར་པའི་དགོ་བ་ཞེས་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤོང་བར་ལུས་པ་ཞེས་འཛིག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།

ས་དང་གཉིན་པོའི་ཆ་ཡང་ལམ་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལམ་གྱི་ཕྱོག་པ་ཕྱིན་པར་
བྱེད་པ་ལ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ་ལམ་འགྲོད་པར་བྱ་བའི་འཇུག་ངོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་
པ་ལ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དབྱེ་བ་ཐེག་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས། །མང་ཡང་
ཀྱུན་གྱི་སྤྱི་ཆིངས་ལམ་ལྟའོ། །**སྤྱིར་ལམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་དང་། མཐོ་ངེས་དང་ཐར་པའམ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་
སམ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་སམ། ཟག་བཅས་དང་
ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གཉིས་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བཞི་
དང་། ལྷུང་བུལ་དང་དཀའ་སྤྲུལ་བྱེ་བའི་ལམ་བཞི་དང་། སྤྱོད་མི་སྤྱོད་གྱི་ལམ་གཉིས་
དང་། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ལམ་གཉིས་སོགས་སྐབས་གྱི་དབྱེ་སྒྲོ་བ་དད་པ་
མང་ཡང་འདས་ལམ་ཀྱུན་གྱི་སྤྱི་ཆིངས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་ཆོགས་སྤྱོད་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྤྱོད་
པའི་ལམ་ལྟ་བུ་གྲགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ངས་ཆོག་བཀྲོད་བྱའི་གཞི་ཡིན་ཕྱིར་ན་ལམ། །པ་ཐི་འགྲོ་བའི་
བྱིངས་ལས་བསྐྱབས་པ་བསྐྱུ་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱུ་ལས་དྲུག་པའི་ངས་ཆོག་ནི། བཀྲོད་
པར་བྱ་བའི་འཇུག་ངོགས་སམ་བཀྲོད་པར་བྱ་བའི་གཞིར་འགྱུར་པས་ན་ལམ་ཞེས་བྱ་
ཞིང་། ལམ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བཀྲོད་བྱ་
དང་། མདོ་སྤྱད་པ་ལས། དེ་གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་ངན་སྒྲོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གང་ལ་ཞོན་པ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བས་
ཐེག་པའམ་བཞོན་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་ཐེག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །**

བཞི་པ་ནི། **ཉན་རང་འགྲོ་བཅས་ལམ་དངོས་འབྲས་བཏགས་པ། །ཐེག་ཆེན་
མཐའ་སོན་ལམ་བཏགས་འབྲས་བྱ་དངོས། །མངོན་རྟོགས་དངོས་ལ་སྤྱོད་པ་བཏགས་**

པ་བ། ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་ནི་གོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་
 དང་འབྲས་བུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤངས་ཏྟགས་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་བཏགས་པ་བ་དང་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལོ། ། གཞན་
 ཡང་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་བཤེས་གཉེན་གྱིས། ཚོགས་སྦྱོར་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 ལམ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལམ་གྱི་འཁོར་ཉེ་དེ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་འབྲི་ཤེས་རབ་འབར་སོགས་ཁ་ཅིག་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་ནི་རྟོག་
 བཅས་དང་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ལ་ལམ་དུ་བཏགས་
 པའོ་ཞེས་བཞེད་པ་ལྟར་ན་འཆད་འབྱུང་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་མངོན་
 ཏྟགས་དངོས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་བཏགས་པ་བ་ཞེས་བྱ་དགོས་མོད།
 དཀོན་བརྟེན་གསལ་སྤྱོད་བཅས་ཡིན་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ལས་མི་རྟོག་པ་སྦྱི་བ་
 ཤིང་གཉིས་དུད་པ་ལས་མེ་འབྱུང་བའི་དཔེས་གསུངས་པ་དང་། ས་བོན་དང་འབྲེལ་
 བས་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པའང་ལམ་དེ་ལྡན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་ལམ་
 གྱི་ཆ་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ལམ་མཚན་ཉིད་པར་འབྱུང་རོ། །

ལྷ་པ་ལ་ལྷ། ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། མཐར་ཕྱིན་
 པའི་ལམ་མོ། ། དང་པོ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་དེ། མཚན་ཉིད་གཞག་པ།
 མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། རང་བཞིན་གཏན་དབབ། སྤང་རྟོགས་ཁྱད་
 པར། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། བྱེད་ལས་གང་ཡིན་། དེས་ཚིག་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཚོགས་ལམ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དག་བས་བསྟུས།** ། ཚོགས་ལམ་གྱི་ངོ་
 བོ་འམ་མཚན་གཞི་ནི། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པར་བགྱོད་པའི་གཞི་གང་ཞིག་ཐར་པ་ཆ་
 མཐུན་གྱི་དག་བས་བསྟུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཚན་གཞི་ཐོས་སྒྲོམ་སོགས་ལ་རྩོལ་བའོ།** ། ལམ་དེའི་མཚན་

གཞི་ནི། རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་དོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་བར་གྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་ཚུལ་
བ་དེའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཡང་དག་སྒྲོང་བ་དང་། །རྩུ་འཕྱུལ་རྒྱུ་བཞེ་**
སྒྲོམ་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ། །ཡང་ན་དང་པོའི་ས་སོགས་བཞེ་རུ་དབྱེ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེར་
གཞག་བཞེ་སྒྲོམ་པ་སྒྲོར་ལམ་འཇུག་པར་མ་ངེས་པ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་རུ། ཡང་དག་
པར་སྒྲོང་བ་བཞེ་སྒྲོམ་པ་སྒྲོར་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ངེས་པ་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་། རྩུ་
འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུ་བཞེ་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་སྒྲོར་ལམ་དོད་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་
པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མཐུ། ཡང་ན་ལས་དང་པོ་བའི་ས། དད་པའི་ས།
ཐར་པ་ཆ་མཐུན། གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་སྟེ་བཞེ་རུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །

བཞེ་པ་ནི། **སྐྱེ་བཞེན་གང་ལ་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་གསུམ། །ལམ་དེ་ཉེན་**
གང་ལ་སྐྱེ་བ། ས་གང་ལ་བཞེན་པ། ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཚོགས་ལམ་སྐྱེ་ཡི། འགྲོ་བ་གཞན་
དང་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་ལ་མི་སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུས་དུས་སུ་ནལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་
གས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་བཞེན་ནོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་ནི་འདོད་པའི་ས་ལ་བཞེན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སོ་སྐྱེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལུས་དག་གི་འཇུག་ལྡོག་ལ་དམིགས། དུས་**
དུས་སུ་ནལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པས་ནི་མི་སྐྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོད་པ་རྣམས་སྒྲོང་གི་
དམིགས་པ་འཕམ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་དམིགས་པ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས།
རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་ནི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཆེག་དང་དོན་དུ་བཅས་པ་ལ་

དམིགས་པ་ལོ། །

ལྷ་པ་ནི། **རགས་པ་སྤྱོད་ཞིང་བདག་མེད་དོན་སྤྱིར་རྟོགས།** །སྤང་བྱ་ཤིན་ཏུ་
རགས་པ་ལའོར་བར་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་རྣམས་རྣམ་པར་སྤྱོད་ལ་བྱིན་པའི་གཉེན་
པོས་སྤངས་པ་དང་། བདག་མེད་གཉེས་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་
པ་ལོ། །

དུག་པ་ནི། **རིགས་སེམས་སྤྱོད་པའི་གཞི་རྩ་ཆོས་ལྷ་ལྷན།** །སྤྱོད་དང་མངོན་
ཤེས་ཏིང་འཛིན་ཆོས་རྒྱན་ཐོབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་ལ་ཡོན་
ཏན་གྱི་བྱང་པར་རི་ལྷ་བྱང་པ་ལྷན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སངས་། བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམ་
པ་གཉེས་བསྤྱོད། སྤྱོད་པ་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱེད་པ་གཞིར་བྱས་པའི་སྤྱོད་དུ། སོ་སོ་
སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་བརྟེན་པ། དབང་པོའི་སྒྲོ་སྤྱོད་པ། ཟས་གྱི་ཆོད་རིག་པ། བཅ་
གྱི་ཆ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ། ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་
མངོན་པར་དགའ་བ་སྤྱོད་ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་
གྱི་ཚུལ་བྱིམས་སམ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་མོད་གྱི་གཙོ་བོ་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་རིས་
བདུན་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །གཉེས་པ་ལ་གྲུས་སྤྱོད་དང་རྟག་སྤྱོད་གྱི་
དུན་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བྱིམས་དབང་པོའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་སྤྱིར་བཞག་ནས། ཟུང་
པ་དང་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དབང་པོ་ལྷའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་
ཕྱིན་གྱིས་ཐོན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཐམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་
དོན་དུ་སྤྱོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་བྱང་གི་སྤྱོད་ལམ་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་དད་པའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་རྣམས་
གནང་བཀག་རིག་པར་བྱས་ཏེ་མང་ཉུང་ཆོད་ཤེས་པས། རང་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྤྱོད་
ལྷའི་རིགས་གངས་མེད་གསོ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྒྱུ་པའི་རྟེན་ཡུལ་དུ་གནས་པའི་

ཕྱིར་དུ་བསམ་སྟེ་བཟའ་བ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཐུན་སྟོང་སྟངས་ལ་བྱན་པ་དང་ལྷན་
པས་འདུ་འཛིན་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ཏེ་མི་སྤྲུག་པ་དང་ཚད་མེད་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲིབ་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་འོ། །ལྷ་པ་ལ་སྒྲོག་སྤྲུམ་གྱི་སྤང་དོར་
ལ་སོགས་པའི་འཇུག་ལྟོག་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་དང་མ་བུལ་བར་བྱ་སྟེ།
རུང་བ་སྦྱོང་ཅིང་མི་རུང་བ་སྦྱོང་བ་ཤེས་བཞིན་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །
གཞན་ཡང་ཆོགས་ལམ་པ་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་
ལྷ་འཕྲོ་བ་ཅིང་། མཐར་ཐུག་པའི་བྱུང་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་རྒྱུ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་
པར་འགྱུར་ལ། དེའང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་ཅིང་། སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་ལས་དམ་པའི་
ཆོས་མཉན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ནི། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་ལ་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར། །གདམས་
དག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དུ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བདུན་པ་ནི། རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་བདེན་པ་བཞི་གཉིས་ལ། །སྟོ་འཇུག་ཕྱིན་
ལོག་བཞི་དང་དངོས་འཛིན་ལྟོག་ །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་དག་ཆོས་སྦྱེད་ཅིང་སྟེ་ལ། །
རྣམ་རྟོག་བརྒྱུད་སྤྱོད་ཏིང་འཛིན་ཅེ་གཅིག་གྱེད། །རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་གྱེད་པའི་ལས་
ཀྱང་རིམ་བཞིན་བཤད་ན། ཆོགས་ལམ་རྒྱུང་རུར་བྱན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་གྱེད་ལས་
ཉན་ཐོས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ལ་སྟོ་འཇུག་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལས་སྟོ་ལྟོག་ །
ཐེག་ཆེན་པ་བདེན་གཉིས་ལ་སྟོ་འཇུག་ཅིང་དངོས་པོར་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ལས་སྟོ་
ལྟོག་ །འབྲིང་པོ་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་བཞིའི་གྱེད་ལས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་སྡེ་མ་གཉིས་
ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་སྤང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དག་བའི་ཆོས་རྣམས་སྦྱེད་
ཅིང་སྟེ་ལ་འོ། །ཆེན་པོ་རྩུ་འཕྲུལ་རྒྱུང་བཞིའི་གྱེད་ལས་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་སོགས་

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་སྤྱོད་ཞིང་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་ཉིང་ར་
འཛིན་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། **ངེས་ཚིག་སྟོད་རུང་དགོ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་**
དད་དང་སུན་འབྱེན་ལམ། །ངེས་ཚིག་གམ་སྒྲ་དོན་ནི། རྟོད་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་
སྒྱེ་བའི་སྟོད་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་
པས་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་ཐར་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་རྩ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་མོས་པ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་དད་པའི་ས་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་པས་
ནད་དང་ཤུ་བ་སོགས་ལྟར་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་པས་རང་བཞིན་མེད་
པར་ལྟ་བས་སུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་གྲུབ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྒྱུར་བའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད། མཚན་ཉིད་གཞག་པ། མཚན་
གཞི་ངོས་བཟུང་། རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ། རང་གཞིན་གཏན་དབབ། སྤངས་རྟོགས་བྱེད་པར།
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། བྱེད་ལས་གང་ཡིན། ངེས་ཚིག་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྱུར་ལམ་དོན་དམ་མངོན་རྟོགས་གནས་སྐབས་ཏེ། །སྒྱུར་ལམ་གྱི་**
ངོ་བོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཇུག་ངོགས་གང་ཞིག །དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱིས་བསྟུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་སྒྲོམ་བྱུང་ཤེས་རབ་ཉིད། །ལམ་དེའི་མཚན་གཞི་**
ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ་རྟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྱེས་པ་ནས་བཟུང་མཐོང་ལམ་མ་སྒྱེས་
བར་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རང་བཞིན་མོས་སྟོད་ལ་སོགས་དབྱེ་མང་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་རྟོད་སྟེ་**
དགོ་རྩ་གཡོ་བའི་ཆེ། །ཟབ་མོར་བཟོད་ཐོབ་འཛིག་རྟེན་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ །བཞི་ལ་དབང་

པོ་སྟོབས་ལྷ་གཉིས་རིམ་པར་སྒྲོམ། ། ལམ་འདིའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་
 དབྱེ་བ་ནི། མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་དང་། སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་དང་། རེས་འབྲེད་ཆ་
 མཐུན་དང་། འཇུག་པའི་སྐྱབ་བ་སོགས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པ་དང་། ཆོགས་སྟོར་གྱི་དབྱེ་བ་
 ཆོགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྟོར་བའང་ཡིན་པ་དང་། ཆོགས་མ་ཡིན་ལ་སྟོར་བ་ཡིན་པ་གཉིས་
 སུའང་དབྱེར་ཡོད་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི་ཆོགས་ལམ་གྱི་རྒྱན་སྟོར་ལམ་ན་ཡོད་པའོ། ། བྱི་
 མ་ནི་བདེན་པ་བཞིའམ་བདག་མེད་གཉིས་ལ་སྟོར་བས་སྟོར་བ་ཡིན་ལ་ཆོགས་ལམ་
 དངོས་མ་ཡིན་པས་ཆོགས་མ་ཡིན་པའོ། ། ཆེ་ཆུང་གིས་དབྱེ་ན། སྟོར་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་
 གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཆུང་དུན་མཐོང་ལམ་སྟེ་བའི་དུས་རེས་པ་མེད་པའོ། ། འབྲིང་
 བྱི་རེས་པ་ཡོད་པའོ། ། ཆེན་པོ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་མཐོང་ལམ་སྟེ་བའོ། ། དེ་ལྟར་དབྱེ་སྒྲོ་མང་
 ཡང་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེའང་གིང་གཙུབས་
 པས་མེ་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་བྱོད་འབྱུང་བ་ལྟར་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་མེ་ལྟ་བུ་སྟེ་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པས་བྱོད། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་
 མོ་སྟེ་རབ་བམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྩ་མོ། རྩ་མོའི་སྐད་དོད་ལྷན་ཞེས་པ་ཐང་གཅིག་
 ལ་འང་འཇུག་པས། རིང་དུ་མི་གནས་པས་ཐང་གཅིག་གམ་རྩ་མོ་བེར་བའང་ཡོད། མི་
 གཡོ་བའི་སྟོ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་
 བཟོད་པ་ཐོབ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་སྒྲག་པས་བཟོད་པ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱད་མེད་ཀྱང་
 འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲེན་རྣམ་པས་འཛིག་རྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་
 གྱུར་པས་འཛིག་རྟོན་ཆོས་མཆོག་སྟེ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདག་རྟེན་བྱེད་པའོ། །
 དེའང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཆུང་དུ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིས། ། ཞེས་པས་གཉིས་
 ཀ་ལ་གསུམ་རེ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་ཐེག་ཆེན་པ་འགའ་ཞིག་བཞེད་པ་ལྟར་ན།
 བྱོད་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་

བསྐྱོམས་པས། ནང་འཛིན་པ་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྤྲང་ཆུང་དུ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞིག་ནས་
 དང་ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་གོགས་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་
 བཅས་པ་སྟེ། དེ་ལའང་སྟོང་པ་བདག་མེད་ཀྱི་གསལ་སྤྲང་རེས་འགའ། སལ་ཆེར། དེ་
 ལས་ཀྱང་མང་ཞིང་གསལ་བའི་ཆ་ནས་དྲོད་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་། དྲོད་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ནི་མཐོང་ལམ་ཆུང་དུ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྤར་མ་མཐོང་བའི་དོན་ཅུང་
 ཟད་མཐོང་བས་སོ། །དེའང་ཅེ་མོ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོང་པ་བདག་མེད་ཀྱི་གསལ་བ་
 ཐ་མར་ཉམས་སུ་ཕྱིང་བའོ། །ཅེ་མོ་སྤར་བཞིན་བརྩོན་འགྲུས་རྟག་པར་བརྩམས་པས་
 གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྤྲང་བ་དེ་ཉིད་སྤར་མ་ལས་གོང་དུ་མཆེད་
 ཅིང་འཕེལ་ནས་གསལ་སྤྲང་ཆུང་དུ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་
 ལྷན་གྱི་གོགས་དང་བཅས་པ་སྟེ། བདག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མི་ལམ་ནའང་རེས་འགའ་
 དང་། སལ་ཆེར། དེ་ལས་ཀྱང་གྲངས་མང་ཞིང་གསལ་བར་དཀ་པའི་ཆ་ནས་ཆུང་
 འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མོ། །བཟོད་པ་ནི་སྤར་བཞིན་བསྐྱོམས་པས་དོན་དུ་སྤྲང་བ་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཁོ་ནར་སྤྲང་བས་གཟུང་བའི་རྣམ་གཡང་སྤངས་པའི་གསལ་སྤྲང་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་ཅིང་འཛིན་པའང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྤྲང་འབྲིང་དུ་ཐོབ་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ལའང་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རེས་མི་འཛིགས། སལ་ཆེར་མི་འཛིགས། ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཛིགས་པ་གསུམ་
 ལས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མོ། །ཆོས་མཆོག་ནི་སྤར་བཞིན་བསྐྱོམས་པས་དེ་མ་ཐག་
 པའི་རྗེས་སུ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 བས་འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤྲང་ཆེན་
 པོ་དང་། འདས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་ཉིད་འབྲིང་དུ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་

མཆུངས་ལྟན་དངས་བཅས་པ་སྟེ། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐ་འབྲིང་
རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མོ། །དེས་འབྲེད་འདི་དག་མངོན་པ་གོང་འོག་
གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་བཟོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཆེ་ཆུང་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་མི་
མཛད་དོ། །དེ་དག་སྒོའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ནི་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
ལྟོས་ན་རྟོག་བཅས་དང་། སྒྲ་དོན་དེས་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་པལ་པ་ལ་ལྟོས་ན་རྟོག་མེད་
མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པར་བཤད་པས་
སོ། །དེ་བཞི་ལ་དབང་པོ་ལྟ་དང་སྟོབས་ལྟ་གཉིས་རེར་བསྒྲེམ་སྟེ། རྟོད་ཅི་གཉིས་སུ་
དབང་པོ། བཟོད་ཆོས་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྟ་སྒྲེམ་པར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། **གང་སྟེ་གང་ལ་གང་དམིགས་བྱུང་པར་ལྟན།** །ལམ་དེའི་རང་བཞིན་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོན་གང་ལ་སྟེ་བ། ས་གང་ལ་བརྟེན་བ། ཡུལ་གང་
ལ་དམིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྟེས་པ་བྱུང་མེད་དང་། འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ལ་སྟེ་
སྟེ། སྒྲིན་མིའི་གནས་སུ་ཆོགས་ལམ་ཆུད་ལ་བསྟེད་ནས་འདོད་ལྟའི་རིས་གང་དུ་སྟེས་
ཀྱང་སྟེའོ། །ཐེག་ཆེན་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ནི་དུད་འགྲོའི་བྱེ་བྲག་སྐུ་
སོགས་ལ་སྟེ་བར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་དང་། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དང་། དེ་བྱུང་པར་ཅན་
དང་། བསམ་གཏན་ལྟག་མ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་སྟེ་བསམ་གཏན་ས་དུག་ལ་བརྟེན་
ནོ། །དེ་ལ་སྒྲར་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་།
འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། །རང་རྒྱལ་ཆོགས་སྒྱུད་
ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་

དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱེ་སྒྲུ་ན་རེ། སྟོན་དང་བསེ་རུ་
བྱང་ཆུབ་པར། །བསམ་གཏན་མཐའ་བརྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་ཟེར་བས་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་འགའ་ཞིག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་
གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པའང་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་
དམིགས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་དག་ཏྱིད་ཅེ་བཟོད་གསུམ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་།
ཆོས་མཆོག་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོག་པ་ལའང་ཆུང་རུ་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པ་ཏྱིད། འབྲིང་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ཅེ་མོ། ཆེན་པོ་
རྟོགས་པ་བརྟན་པ་བཟོད་པའོ་ཞེས་ཟེར། ཐེག་ཆེན་པ་ཁ་ཅིག་ཏྱིད་གྱིས་གཟུང་བ་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། བཟོད་མཆོག་གིས་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
ཏེ། དེའང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོགས་གྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོག་པ་
ཏྱིད། རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྟོགས་གྱི་གཟུང་བ་དེར་རྟོག་པ་ཅེ་མོ། འཛིན་པ་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་པ་ལའང་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པ་བཟོད་པ། སྒྲིས་བྱ་བཏགས་ཡོད་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དེར་རྟོགས་
པ་ཆོས་མཆོག་གོ་ཞེས་བཞེད་དེ། མཛོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉིས་པོ་
ཡི། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །མྱོངས་དང་སྤང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་
སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ། །རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤང་སོགས་རྟེན་
སྟོན་ས། །རྫས་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི། །འཛིན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །དེས་འབྲེད་འདི་དག་སྟོ་གང་དུ་འདུ་ཞེན། ཤེས་རབ་གསུམ་
གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པའི་རང་རིག་གཙོ་ཆེ་བ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་གོམས་པའི་རང་རིག་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཞོན་པས་སྟོང་། །བདག་མེད་གཉིས་

གྱི་ཚུལ་ལ་རྟོགས་པ་ས་ཞུགས། ། ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་བརྟགས་པ་
 རྣམས་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲོང་ཞིང་། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་གི་
 བྱེད་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། ། ཡང་ཐེག་ཆེན་པ་འགའ་ཞིག་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་སྒྱུར་ལམ་གྱིས་འདི་ལྟར་རྟོགས་པར་འདོད་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་དྲོད་རྩིས་གང་
 ཟག་གི་བདག་གི་གཞུང་བ་དང་། བཟོད་མཆོག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་འཛིན་པ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས། རང་རྒྱལ་གྱི་དྲོད་རྩིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་བདག་གི་
 བྱོགས་རེ་རེའི་གཞུང་བ་དང་། བཟོད་མཆོག་གིས་བདག་དེ་གཉིས་གྱི་བྱོགས་རེ་རེའི་
 འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས། བྱང་སེམས་གྱི་དྲོད་རྩིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་
 བདག་གཉིས་ཀའི་གཞུང་བ་དང་། བཟོད་མཆོག་གིས་བདག་དེ་གཉིས་གྱི་འཛིན་པ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བཞེད། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་སྒྱུར་
 ལམ་ལ་ཐབས་གྱི་བྱུང་པར་དང་དེས་འབྱེད་བཞིའི་རང་རང་གི་དམིགས་པ་གསལ་མི་
 གསལ་གྱི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་པར་མི་བཞེད་དེ། ཤེར་
 བྱིན་གྱི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས་བྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་འདི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། གང་དག་བདེ་གཤེགས་
 ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྒྲུལ་དང་། ། རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་
 འདོད་པ། ། བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་ལུས་ཏེ། ། ཞེས་སོགས་བཀའ་རྒྱས་
 འབྲིང་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །

དུག་པ་ནི། **མི་འཆད་མི་ལྟང་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན།** ། དེའང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ལས། རྩི་མོ་ཐོབ་པས་རྩི་མི་འཆད། ། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་སོགས་མི་ལྟང་། ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས། སོ་སོའི་སྒྱུ་བོའི་རྒྱད་པ་ལས་
 བྱོལ་ཞིང་ཉིང་འཛིན་དང་གཞུངས་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལ་

སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྷན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡུམ་དང་རྒྱན་ལས་དབང་
པོ་རྣམས་པོས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་
སོགས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། **བདག་ཏུ་འཛིན་སྟོང་དང་པོའི་རྟོགས་པ་སྦྱེད།** །འཛིན་རྟོག་པའི་
སྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་དེས། གང་ཟག་
དང་ཆེས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྟོང་ཞིང་། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོའི་
རྟོགས་པ་སྦྱེད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། **དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མོས་སྦྱོང་དོན་དམ་པ།** །མངོན་སུམ་རྟོགས་
ལ་སྦྱོར་བ་དེས་ཆོག་གོ། །མཐོང་ལམ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་འདྲ་བ་དེས་
སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་འཛོམས་ཤིང་དེས་པར་
འབྱེད་པས་ན་དེས་འབྱེད་དངོས་མཐོང་ལམ་ལ་བྱས་ནས་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་བྱིར་
དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟོད་པར་སྦྱོང་པས་
ན་མོས་སྦྱོང་གི་ས། འཛིན་རྟོག་པའི་སྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་
པ་རང་རྒྱུད་པ་དེ་དག་བཅད་ནས། འཛིན་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཡིན་པས་སྦྱོར་
ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེས་ཆོག་གོ། །མོས་སྦྱོང་ནི་སྦྱིར་ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་བའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད། མཚན་ཉིད་གཞག་པ། མཚན་
གཞི་ངོས་བཟུང་། རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ། རང་བཞིན་གཏན་དབབ། སྤངས་རྟོགས་བྱུང་པར།
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། བྱེད་ལས་གང་ཡིན། དེས་ཆོག་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་གསར་མཐོང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་
པར་བཟོད་པའི་གཞི་གང་ཞིག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གནས་

སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའོ། །

གཉིས་ནི། **འདས་པ་ཡི། །ཞི་ལྷག་མཚུངས་ལྷན། །**ཅེས་པ་སྟེ། རྩོགས་གཅིག་
སྟོང་བའི་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་གཞི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བདག་མེད་པའི་ཚུས་
ཉིད་མཛོལ་སྐྱུ་དུ་མཐོང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
མཚུངས་པར་ལྷན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རང་ངོར་དབྱེ་བ་མེད། །གཙོ་བོར་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ལ་**
བསྐྱབ། །ཅེས་པ་སྟེ། རྟེན་གང་ཟག་གིས་སྟེན་ཞུགས་གནས་གཉིས་དང་། ཐེག་པས་
སྟེན་ནས་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གསུམ་དང་། རོ་བོས་སྟེན་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་
དུག་ལ་སོགས་པར་དབྱེར་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་སྟོབས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་
ལམ་རང་གི་རོ་བོ་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་མྱིར་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་དོ། །
ལམ་འདིར་དཔྱད་པ་ཡང་དག་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་སྒྲུང་སྟོང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐོང་ལམ་སྟེ་ཚུལ་གྱི་
རྣམ་གཞག་གོ། །

དང་པོ་ནི། **མཐོང་སྒྲུང་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་དགུ་བཅུ་བཞི། །བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་**
སོགས་འགག་དང་སྟེ་འགྱུར་དང་། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པས་སྟོང་བར་འདོད། །
ལམ་འདིའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲུང་བྱའི་མཚན་ཉིད། སྒྲུང་བྱའི་
རབ་དབྱེ། སྒྲུང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་རྩ་མཐོང་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱན་རྩ་བརྟགས་པས་སེམས་རྒྱུད་རབ་
རྩ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོའི་དབྱེ་བ་དང་། སྟོང་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚ་ཉོན་དང་། ཉེ་ཉོན་ནོ། །ཚ་ཉོན་སྒྲངས་ན་ཉེ་ཉོན་ཤུགས་
ལ་སྒྲང་བའི་མྱིར་དང་པོ་བཤད་ན། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་ལ། ཐེ་
ཆོམ། ལྟ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ། །ལྟ་བ་ལ་ལྟ། འཛིགས་ལྟ་མཐར་ལྟ་ལོག་ལྟ་གསུམ། ལྟ་བ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གཉིས་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་སྒྲང་དང་། སྒྲོམ་སྒྲང་ངོ་ །

དང་པོ་ནི། དྲེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ། མཛོད་ལས། དེ་དག་བརྟུ་དང་བརྟུན་
བརྟུན་བརྟུད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །འདོད་ན་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་སོགས་
པ། །མཐོང་པས་རིམ་བཞིན་སྒྲོང་བར་བྱེད། །ཅིས་བརྟུད་ཅུ་ཅ་བརྟུད་དུ་འདོད་ལ།
བསྐྲུབ་ར་མཐོང་སྒྲང་དགུ་བརྟུ་ཅ་བཞིར་བཤད་ཅིང་། ཀུན་བརྟུས་ལས་འདོད་ཁམས་
ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་དང་། ལྟ་བས་བསྐྲུས་པའི་ལྟ་སྟེ་བརྟུ་པོ་བདེན་པ་བཞི་ལ་
འཇུག་པས་བཞི་བརྟུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོ་མེད་པས་དགུ་དགུ་དང་། དེ་
རྣམས་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པས་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་ཤུག་གཉིས་བརྟུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་
ཏེ་བརྟུ་ཅ་བརྟུ་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །འོ་ན་གཟུགས་མེད་ན་ལུས་ངག་གི་སྒྱོད་པ་སྤྲིག་
པ་དག་གོ་ལ་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་བཞི་མི་
འཐད་པས་མཐོང་སྒྲང་བརྟུ་ཅ་བརྟུད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན་འགྱུར་ཏེ། དེ་ན་ལུས་ངག་གི་
སྒྱོད་པ་འདག་གོ་ལ་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་ལྟ་བ་ལ་རང་གོ་ལ་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པ་
ཡོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དུ་དོགས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འདི་
ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། མི་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱི་རྣམ་
པ་ནི་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་
ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བདག་གོ་ལ་སོགས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འཛིན་སྒྲངས་
མི་འདྲའོ། །འོ་ན་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཁམས་གསུམ་དུ་བཏོགས་ཀྱང་འགོག་

ལམ་ཟག་མེད་དེར་མ་གཏོགས་པས་ཁམས་གསུམ་སོ་སོའི་འགོག་པ་དང་ལམ་ཞེས་
བཞག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། བསྐྱུ་བ་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེའང་སྤང་བྱ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཀྱན་འདོད་ཁམས་པ་
ཡིན་པས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་འགག་པ་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་འགོག་པ་ཞེས་
བཏགས་ཤིང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལམ་རྒྱ་བཏགས་
ལ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་ལམ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་པས་སོ། །འོ་ན་
ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པར་མཐོང་སྤང་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་གཉིས་དང་། བསྐྱུ་བར་དགུ་བཅུ་ཅ་
བཞིར་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞེན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་
པ་དང་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ཡིན་ཟེར་ཡང་རགས་པ་དང་ཕྱ་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པས་
མདོ་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ལེགས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་དག་མཛོད་ལས། འགོག་པར་
འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་རྒྱ་སྦྱོང་། །ཞེས་འགག་འགྱུར་གྱི་ལམ་
གྱིས་སྦྱོང་བར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དེ་ཉིད་འདོན་པ་བསྐྱུར་ཏེ། རྒྱེ་བར་
འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་རྒྱ་སྦྱོང་། །ཞེས་པ་གཉེན་པོ་སྒྲེ་འགྱུར་
གྱི་ལམ་གྱིས་སྦྱོང་བར་འདོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྤང་བྱ་
དང་གཉེན་པོ་མ་གྲུབ་པས་སྒྲེ་འགག་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།
འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅིང་ཡང་མེད་། །གཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་མེད། །ཅིས་དང་། སྦྱོད་
འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་སྦྱོང་བའི་དངོས་རྣམས་ལ། ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅིང་ཡོད། །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཀྱན་རྫོང་རྒྱུ་འང་བཏགས་ན་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྦྱོང་བར་མི་
འདོད་དེ། །སྤང་བྱ་ཡོད་ན་གཉེན་པོ་མེད་ལ། གཉེན་པོ་སྒྲིས་པ་ན་སྤང་བྱ་འགག་པས་
དུས་མི་མཉན་པ་ལ་ཕྱད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །མ་བཏགས་པའི་སྒྲོ་ངོར་ཡེ་ཤེས་སྒྲིས་

པ་ལ་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་འདོགས་ཏེ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམའ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། **སྐྱེ་བརྟེན་རྟོགས་ཚུལ་སྤྲད་ཅིག་**
ཁྱད་པར་བཞི། །མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་གང་ལ་སྐྱེ་བ། ས་གང་ལ་བརྟེན་བ།
ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ། སྤྲད་ཅིག་དུ་ལས་སྐྱེས་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་དང་འདོད་ཁམས་གྱི་ལྟ་ལ་སྐྱེ་རྟེ།
དབང་པོ་རྩོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལུང་ཡོད་ལ་སྐྱེ་གས་ཆེ་བས་སོ། །རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལས་
སྐྱེ་བཆེན་པོས་བསྐྱེ་བས་པས་ངན་སོང་གསུམ་དང་། སྐྱེ་གས་མེད་པས་སྐྱེ་མི་སྟན་དང་
ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་མི་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་དུག་
གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་ལའང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྟོགས་ལ་དང་། སོང་ན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནོ། །འདོད་
པའི་ས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ་མཐོང་ལམ་ནི་ཞི་ལྟག་མཚུངས་ལྟན་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ནི་ཞི་
གནས་ཚུང་ཞིང་རྣམ་གཡོང་གས་ཆེ་བས་སོ། །ལྟག་མཐོང་གས་ཚུང་བས་གཟུགས་མེད་
ལའང་མི་བརྟེན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་སོགས་ལ་འབད་ན་སྐྱེད་
དུ་རུང་མོད་གྱི་ཞི་གནས་གས་ཚུང་པས་སྐྱེད་དགའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྟོགས་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྟོགས་ཁོ་ན་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ་དེ་བས་
སྤྲོ་བའི་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པས་ཆོག་པས་སོ། །རང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་ཆོགས་
སྐྱོད་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་
གཞི་ལ་བརྟེན་ནོ། །འོ་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དེ་གི་ནས་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་བཤད་

པ་མི་རིགས་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་ཞེན།
སྒྲོན་མེད་དེ། ལས་གྱིས་མི་སྒྲེ་ཡང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་སྒྲེ་བས་སོ། །བྱང་སེམས་གྱིས་ནི་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནོ། །ཉིར་བསྟོགས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ་དེའི་
གོང་དུ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ལ་ཉན་
ཐོས་གྱིས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཏེ། དེའང་རྣམ་པར་
གཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའོ། །རང་རྒྱལ་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་བདག་
གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས། བྱང་སེམས་གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་
རྟོགས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལ། ཡུམ་ལས། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་
སྒྲོབ་པར་འདོད་པས་བྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་སོགས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་རིགས་ཅན་
གསུམ་ཀས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་པར་མི་བཞེད་དོ། །བཞི་པ་སྐྱད་ཅིག་དུ་ལས་
སྒྲེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སོ། །དང་
པོ་ནི། མཛོད་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་མཚོག་ལས། ཆོས་གྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་
མེད། །འདོད་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལའོ་དེ་ལས་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཤེས་དེ་བཞིན། །དུམ་པ་
ལྷག་ལ་རྗེས་བཟོད་ཤེས། །བདེན་པ་གསུམ་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ནི། ཆོས་མཚོག་གི་མཛུགས་ཏུ་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ། དེ་ནས་ཁམས་གོང་མའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་
སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྒྲེ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་དང་། བདེན་པ་
ལྷག་མ་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཟག་མེད་ཤེས་

རབ་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བར་འདོད་ལ། དེའང་། མཛོད་ལས། བཟོད་དང་ཤེས་ལ་
གོ་རིམ་བཞི། །བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལས། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཙུ་ལྟོ་ནི། །མ་
མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལས། །བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །ཞེས་པ་ལྟར།
བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི་མཐོང་སྒྲུབ་གི་ཐོབ་པ་གཙོད་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལས་དང་། ཤེས་
པ་བརྒྱད་ནི་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཉམས་སུ་ཕྱིར་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལས་སྟེ། །དེ་དག་
གི་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་ལྟོ་ནི་མཐོང་ལས་དངོས་ཡིན་ཞིང་བཅུ་དྲུག་པ་ནི་འབྲས་སུ་ཡིན་པ་
དང་རྒྱུ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཉིད་
ཀུན་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་གསར་མཐོང་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་
ངོས་ནས་མཐོང་ལས་སྐད་ཅིག་མ་རུ་བཞག་ལ། སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་ཚུལ་དང་བོགས་
འདོན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྐད་ཅིང་མ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། དེའང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱེས་
པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེས་མཐོང་སྒྲུབ་སྒྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། དེ་
སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་ནི་ཆོས་ཤེས་བཞི། དེ་རྣམས་ཀྱང་འཕགས་ཆོས་ཕྱི་མ་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱ་མིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་རྗེས་བཟོད་བཞི་
དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་ནི་རྗེས་ཤེས་བཞིའོ། །བརྒྱད་སྟོང་འགྲོལ་ཆེན་
ལས་འབྲས་སུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཙོག་དང་། བདེན་པ་
སོ་སོ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཐུབ་པ་
དགོངས་རྒྱུ་ལས་ནི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེས་ལ་ཆོས་བཟོད་མཐོང་ལས་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། གཞན་
རྣམས་བཏགས་པ་བར་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་དབང་པོའི་རིམ་པས་གཙོག་ནས་
བཅུ་དྲུག་གི་བར་ཅི་རིགས་པར་སྒྲེ་བར་འདོད་ཅིང་། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་
དགོངས་པས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་པ་བཞིན་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲེ་བར་གསལ་
ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཞུགས་གནས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་དབང་པོའི་ས་མཆོས་ལ་སོགས་པ་

དང་འགལ་བས་སོ། །འདིར་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ནི་ལམ་དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་
 ལ་སྐད་ཅིག་མར་བྱས་པའི་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 ལུགས་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་
 ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་པས་དོན་དམ་པར་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེ་བར་མི་བཞེད་དེ། མདོ་
 ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཁ་ཅིག་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་
 ཟེར། །བྱང་ཆུབ་སྣིང་པོར་འདུག་ནས་བདེན་གཅིག་ཀྱང་། །སྒྲུབ་པར་མ་མཐོང་བཞི་
 ལྟ་གཤམ་ཞིག་ཅིས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ཤེས་མཐུག་ཐོགས་
 སུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་ནི། །ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་དངོས་ལ་ཡང་། །གང་གི་སྐྱེ་བ་རྣམ་
 བརྟགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་མཐོང་། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་བཅུ་དྲུག་
 ལ་སོགས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ནི་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་
 ཕྱིར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་གཞི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ། དགོས་པ་
 དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་གཞུག་པ། དངོས་གཞོན་བྱེད་ནི། ཅུ་ཤེས་ལས།
 བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་
 གང་དང་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སུ་བཞིར་
 སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ཁེགས་སོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དུ་ལ་སྐྱེ་དཔྱིད་ན་དུ་
 ལ་འཛིག་པའང་དཔྱིད་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཡང་ཅུ་ཤེས་ལས། འབྱུང་བ་དང་
 བེ་འཛིག་པ་དག །མཐོང་ངོ་སྤྲོད་ཆོད་སེམས་ན། །འབྱུང་བ་དང་བེ་འཛིག་པ་དག །
 གཏི་མུག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟེན་ནས་
 སྐྱེས་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས། གང་
 ཞིག་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་

རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་དང་།
འཕགས་པ་ཀུམ། འདི་བཞེན་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི། འཛིག་ཏེན་ཚུལ་འདི་འགོག་
མི་མཛད། ཏེན་འབྱུང་གང་དེ་རང་བཞིན་མེད། ཏེ་ལ་ཡོད་ཅིས་ཇི་ལྟར་ངེས། ཞེས་
དང་། གང་ཕྱིར་ཏེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཏེ་ཕྱིར་
སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་སོགས་རྒྱས་པར་
གསུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བུ་ནི། **རི་ལྟར་མངོན་སུམ་རི་སྟེང་ཅི་རིགས་རྟོགས།** མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་
རྩ་བ་ནས་སྤངས་པ་དང་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཆོས་ཅན་
རི་སྟེང་པའི་དོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནས་ཆོས་
དབྱིངས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བྲལ་བ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འབྱུང་། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དུག་པ་ནི། **འཛིགས་པ་ལྟ་བུའམ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས།** མཐོང་ལམ་པ་
ངན་སོང་སོགས་འཛིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་པ་སོགས་
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་རྗེས་ཐོབ་དུ་འབྱུང་བའི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་
པའོ། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ང་བདག་གི་ཆ་ད་དུང་ཡོད་པས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་
ཉོན་མོངས་པའི་ལྟན་སྐྱེས་བག་ཉལ་ཡོད་ཅིང་། དེས་ན་གང་ལའང་དངོས་འཛིན་མེད་
བཞིན་དུ་བྱེད་དངངས་སྐྱད་ཅིག་མ་སྐྱེས་བྱ་ལ་ཁའི་ཐོ་ཡོར་ལ་དངངས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་
པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡེངས་དུས་འཁོར་བར་ལྟར་དོགས་པའི་ཡང་དང་སྟན་
གསལ་འདོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་ཕྱ་མོ་ཡང་ཡོད་མོད། དེའང་སོ་སྐྱེ་བཞིན་གཞི་
ཟུག་པ་ནི་མེད་དེ། དུན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་ལྟོག་པས་གཉེན་པོ་བཞེན་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་མདོར་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་བསྐྱོག་

ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དབང་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡན་ཆད་ལམ་ལ་འབད་ཚུ་ལ་མི་དགོས་
པར་བྱུགས་ཀྱིས་བཞོན་པ་ཡིན་ཏེ་མདའ་མཐེབ་བྱུགས་ཀྱིས་འགྲོད་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། **སྤྲིང་ལས་གྲོལ་ཞིང་མུང་འདས་ས་གནོན་བྱེད།** །སྤྲང་བྱ་ཀྱུན་
བརྟགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་གིང་འཁོར་བར་འཕེན་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཟད་
པས། **སྤྲིང་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་འཁོར་བ་གཏན་དུ་སྤངས་ཏེ་མུང་ན་ལས་འདས་པའི་ས་**
གནོན་པར་བྱེད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། **ཟག་མེད་དགེ་བ་སྤྲོད་གཉེན་དང་པོར་བསྐྱེད།** །སྤྲོས་བྲལ་མངོན་
སུམ་མཐོང་བ་དེས་ཆོག་གོ། །ཟག་པ་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་
དང་། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་སྤྲོད་བར་བྱེད་པས་སྤྲོད་བའི་གཉེན་པོ་
དང་། འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་
པོར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་གྲུབ་བྱ། **སྤོན་མ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་**
བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་དེས་ཆོག་
གི་དོན་ནོ། །འོ་ན་སྤྲོད་སྤྲོར་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།
མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་
ལ། **སྤྲོར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་དེའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཕྱོགས་ཅམ་རྟོགས་**
པའོ། །

བཞི་པ་སྤྲོས་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད། མཆོན་ཉིད་གཞག་པ། མཆོན་གཞི་
ངོས་བཟུང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། རང་གཞིན་གཏན་དབབ། སྤངས་རྟོགས་བྱུང་པར།
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། བྱེད་ལས་གང་ཡིན། དེས་ཆོག་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྤྲོས་ལམ་བྱུང་པར་ལ་གོ་མས་གནས་སྐབས་ཏེ།** །སྤྲོས་ལམ་གྱི་

མཚན་ཉིན་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འདུག་འགས་གང་ཞིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱེད་པར་
ཅན་གོམས་པར་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་གྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མངོན་སུམ་རྟོགས་དེ་རྒྱད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད།** །མཐའ་དག་སྤོང་
བའི་གཉིན་པོ་ལམ་དེའི་མཚན་གཞི་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་ཚུལ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱད་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟོན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་
མོ། །

དང་པོ་ནི། **ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གོང་དུ་བཤད་ལས་ཤེས།** །ཟག་བཅས་འཛིག་
རྟོན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་གོང་དུ་ཚངས་པའི་ཐེག་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་
མཚན་ཅིང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཟག་མེད་འདས་ལམ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྟོན།** །སྦྱོར་དང་བར་
ཆད་མེད་དང་རྣམ་པར་གྲོལ། །བྱུང་པར་ལམ་བཞི་ངོ་བོ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ། །མཉམ་རྗེས་
གོམས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་སོ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་བསྐྱུབ་པར་
བྱ། །ཟག་མེད་བྱང་འདས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དབྱེ་ན་ལྟ་སྟེ། ཉིན་གྱིས་དབྱེ་བ། སྤང་བྱས་
དབྱེ་བ། །ལམ་གྱིས་དབྱེ་བ། ངོ་བོས་དབྱེ་བ། གོམས་པས་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་ལམ་
གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱས་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲོམ་སྤང་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞི་ལ་གཉིན་
པོ་འང་དེ་སྟེད་དོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱིས་དབྱེ་བ་ནི། སྦྱོར་བའི་ལམ། བར་ཆད་མེད་
པའི་ལམ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། བྱུང་པར་གྱི་ལམ་དང་བཞིའོ། །བཞི་པ་ངོ་བོས་
དབྱེ་བ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་མོ། །ལྟ་བ་གོམས་པས་དབྱེ་བ་ནི། མཉམ་
གཞག་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སོ། །གནས་སྐབས་དེར་ཡང་

དག་པའི་ལྷ་བ་སོགས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། སྒོམ་སྤང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་གཉིན་པོས་སྒོང་། །རྟེན་དང་ས་དང་
དམིགས་པའི་བྱད་པར་ལྷན། །ལམ་དེའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྒོམ་སྤང་
སྒོང་ཚུལ་དང་། སྒོམ་ལམ་སྒྱེ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒོམ་སྤང་གི་མཚན་ཉིད། དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། གཉིན་
པོས་སྒོང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་བདག་གི་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །
གཉིས་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། འདོད་ཁམས་ན་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་གྱི་ཉོན་མོངས་
པ་དྲུག་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོ་མེད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་
ས་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བཞི་བཅུ། གོང་དང་བསྐྱམས་པས་ཞེ་དྲུག །འདི་དག་ལ་
ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་དགུ་དགུར་བྱེ་བས་
བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་གཉིན་པོས་སྒོང་ཚུལ་ནི། མཐོང་ལ་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།
གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་སྒྱེ་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་གང་ལ་སྒྱེ་བ། ས་གང་ལ་བརྟེན་བ།
ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པའི་བྱད་པར་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་བྱད་མེད་དང་། ལྷའི་ནང་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་
དང་སྤྱིང་རྩེ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྱེ་སྟེ་བསོད་ནམས་གྱི་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
རན་སོང་གསུམ། སྒྲི་མི་སྟན། ཟ་མ་མ་ནིང་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
མེད་པ་ནི་སེམས་མི་གསལ་བ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྷ་བ་མེད་
པས་དེ་རྣམས་ལ་མི་སྒྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གཞི་
 དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་དང་།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་དགྲུ་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་། སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་མི་གསལ། བསམ་
 གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་དང་གཟུགས་མེད་གསུམ་གྱི་ཉིང་བསྟོགས་ཀྱང་གོང་མ་ཐོབ་
 པ་ལ་འབད་རྩེལ་དང་བཅས་པས་ནི་གནས་གས་རྒྱུང་ཞིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་ལྷག་
 ཟུང་དུ་མ་འབྲེལ་བས་མི་བརྟེན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་ཚོགས་ན་སྟོང་
 ལ་བསམ་གཏན་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ལ། བསེ་རུ་ལྷ་བུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནོ། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ལ། འོན་ཀྱང་སྟེ་བའི་ས་ནི་གཟུགས་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་
 གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་སུ་ལས་དང་སྟོན་ལམ་གྱིས་སྟེ་ཞིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་
 སྟོང་བ་ནི་སང་གི་རྣམ་བསྐྱེད་ས་དང་ཐོད་རྒྱལ་སོགས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་
 གཟུགས་མེད་པ་དང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གང་
 ལ་དམིགས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ནི་ལྷག་མཚུངས་ལྷན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཐེག་ཆེན་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན་མཐའ་
 དག་དང་འབྲེལ་བར་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །

ལྷ་པ་ནི། **ཤེས་སྒྲིབ་གཙོར་སྤྱོད་ཆོས་ཉིད་མཛོན་པར་རྟོགས།** །མཐོང་ལམ་གྱིས་
 སྤངས་མ་རུས་པའི་ཀུན་སྟོང་ལྷག་མ་སྟོམ་སྤང་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་ཞིང་། བྱུང་པར་ཐེག་
 ཆེན་པས། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། མཐོང་བས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། ཐམས་ཅད་ཡང་
 དག་ཟད་བྱས་ནས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོང་། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་སྒྲིབ་གཙོ་ཆེར་སྤངས་པ་དང་། མེད་བཟང་གིས། རི་སྐད་བཤད་པའི་
མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐོང་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པའོ། །
དེའང་གཙོ་ཆེ་བ་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་འབྲས་བུ་
ལའོར་བར་བསྐྱེད་པས་མཐོང་ལམ་ལས་དམན་ནོ། །

དུག་པ་ནི། **ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་གོང་དུ་འཕེལ། །**རྗེས་ལ་མངོན་པར་
རྟོགས་པས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དང་། ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །

བདུན་པ་ནི། **བག་ཉལ་སྒྲིབ་བྲལ་ས་བཅུ་རིམ་བཞོད་བྱེད། །**སྤང་བྱ་ལྟན་སྒྲིབ་
བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་སྤངས་ཏེ་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ས་བཅུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེའང་དབང་པོ་ཐ་ཤལ་པ་
ཞིག་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྷོག་ཉོན་ཡོད་པས་མ་དག་པའི་
ས་ཡིན་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་མི་ལྷོག་པས་དག་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། **ངེས་ཚིག་རྟོགས་པ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །**ངེས་ཚིག་ནི། མཐོང་
ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་
ལམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཟག་པ་མེད་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགོ་རྩ་བ་དང་། སྒྲོམ་པས་སྤང་
བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་ཞེས་གྲུང་བའོ། །

ལྷ་པ་མཐར་བྱིན་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད། མཚན་ཉིད་གཞག་པ། མཚན་
གཞི་ངོས་བཟུང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། རང་བཞིན་གཏན་དབབ། སྤངས་རྟོགས་བྱད་པར།
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། བྱེད་ལས་གང་ཡིན། ངེས་ཚིག་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **མཐར་ལམ་བསྒྲོམ་བྱ་མཐར་བྲལ་མངོན་པར་རྟོགས། །**མཐར་བྱིན་

པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་གང་ཞིག །བསྐྱོམ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྟུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཚན་གཞི་རྒྱན་མཐའི་རྩོད་ཏིང་ཀུན་འོད་སོགས།** །སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་དེའི་མཚན་གཞི་ས་བཅུ་རྒྱན་གྱི་ཐ་མ་རྩོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྐང་དང་སྤྱི་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུམས་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ཡང་སྤངས་ནས་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཐེག་གསུམ་ལམ་གཉིས་ས་གསུམ་ལ་སོགས་དབྱེ།** །མི་སྒྲོབ་ཆོས་བཅུ་ཟག་མེད་མུང་ལྷན་བསྟུས། །དེ་ལ་ཐེག་པས་སྤྱེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་མཐ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སམ། མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་དང་། བྱས་པ་རྟོག་པའི་ས་དང་། སྤྱིབ་པ་སྤང་བའི་ས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་ལ་ཟད་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟུག་བསྟུལ་མི་སྒྲོབ་པ་ལ་མི་སྒྲོབ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད། །སྐབས་དེ་དག་ཏུ་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བཅུ་ཡོད་དེ། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མཐར་ཐུག་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་བཅུ་ཡོད། །མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་འང་ཟག་མེད་གྱི་མུང་པོ་ལྷའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་དག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་གསུམ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མུང་པོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བྲན་པ་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མུང་པོ། ལྟ་བ་དང་རྟོགས་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མུང་པོ། སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མུང་པོ། ཤེས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་

ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཡུང་པོ་འོ། །

བཞི་པ་ནི། **རང་བཞིན་གང་ལ་གང་དུ་གང་ཞིག་དམིགས།** །ལམ་དེའི་རང་
བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་གང་ལ་སྒྲི། ས་གང་དུ་བརྟེན། ཡུལ་གང་
ཞིག་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སྒྲར་བཤད་
པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་མཚུངས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་སྤུངས་མོང་
པའི་ལྷགས་ལ་རྟེན་མི་ལུས་དང་། རྩད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛུའི་གླིང་ཡུལ་
དབུས་ཀྱི་བྲམ་ཟེའམ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒྲི་ཞིང་། ས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དོ་རྩེ་
ལྷ་ལུང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྒྲི་བར་འདོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་སྤུངས་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་
ལ་རྟེན་བྱང་སེམས་ས་བཙུ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
མཐར་བདག་རྒྱུན་དོ་རྩེ་ལྷ་ལུང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྒྲི་བར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཐེག་པ་སྤུངས་མོང་པའི་ལྷགས་ལ་ཡུལ་བདེན་
པ་བཞི་འམ་འགོག་པའི་བདེན་པ་འམ་མི་སྒྲོ་བ་པའི་ཆོས་བཙུ་ལ་དོ་རྩེ་ལྷ་ལུང་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱིས་དམིགས། ཐེག་ཆེན་སྤུངས་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ལ་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ལ་དམིགས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། **གིགས་ཀྱན་སྤངས་ཤིང་རི་ལྷ་རི་སྒྲིད་རྟོགས།** །ལམ་དེའི་སྤངས་
རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རང་རང་གི་ཐར་པའི་གིགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་
དང་། རི་ལྷ་བའི་དོན་ཆོས་ཉིད་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་གིས་དག་པར་རྟོགས་
ཤིང་། རི་སྒྲིད་པའི་དོན། མཛོད་ལས། དག་བཙོམ་བསེ་རུ་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་
གཉིས་གསུམ་དང་གངས་མེད་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རྟོགས་སོ། །

དུག་པ་ནི། **སྤུངས་མོང་ཁྱད་པར་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱབ།** །ཡོན་ཏན་ནི་སྤུངས་མོང་
དུ་དག་བཙོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ། ཉན་མོངས་པ་མེད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། ཁྱད་

པར་དུ་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་རྣམ་མཁུན་སོགས་མཐའ་ཡས་
པ་ཐོབ་པའོ། །

བདུན་པ་ནི། **སྐྱེད་ཡེ་ཤེས་མ་ལུས་མངོན་དུ་བྱེད།** །བྱེད་ལས་སྐྱེ་གསུམ་དང་
ཡེ་ཤེས་བཞི་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། **ཟག་མེད་དགེ་རྩ་སྤྱིད་པའི་གཉེན་པོ་དང་།** །**བཟོད་དང་བསྐྱབ་**
བྱའི་མཐས་གཏུགས་ངེས་ཆོག་གོ། །ཟག་པ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བས་ཟག་པ་མེད་པའི་
དགེ་རྩ། སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤྲར་མི་སྤྱི་བར་བྱེད་པས་སྤྱིད་པའི་གཉེན་པོ། སྤང་བྱ་
སྤངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་གནས་མཐར་ཕྱིན་པར་བཟོད་པས་ན་མཐར་ཕྱིན་པའི་
ལམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མཐས་གཏུགས་པས་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ཞེས་
ཀྱང་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་ལ་ལམ་ཞེས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་ཞེན། རོ་རྩེ་ལྷ་ལུང་ཉིང་ངེ་འཛིན་
གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་སྤྱི་ལའང་སྤང་བྱ་སྤང་བྱ་ཞིག་དང་ཐོབ་བྱ་འཐོབ་བྱ་ཞིག་ཡོད་པས་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་སུ་མཛོད་
ལས། བྱ་ངན་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་། ཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཀུན་
ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྡན་དབང་པོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་མཐོང་ལམ་ལ་དབང་སྐྱུར་བ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་སྐྱུར་
ལམ་ན་ཡོད། སྒྲོམ་ལམ་ལ་དབང་སྐྱུར་བ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་མཐོང་ལམ་ན་ཡོད།
མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་སྒྲོམ་
ལམ་ན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་འདི་དག་གི་ཐ་
སྟོང་མི་འདོགས་སོ། །

གཉིས་པ་སའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

སྤྱིར་ས་གཉིས་སུ་གཞག་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་བསྟན་པ། སངས་རྒྱས་སའི་

རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ས་ནི་སྦྱིར་བཏང་ཆགས་བྲལ་སངས་རྒྱས་གཉིས།** །འཕགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་ས་ནི་སྦྱིར་བཏང་དུ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་སྟེ། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱའོ། །
འདི་དག་གི་མིང་གཞན་ཉན་རང་གི་ས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཞེས་སམ། ཐེག་དམན་
ཀྱི་ས་དང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆགས་བྲལ་གྱི་ས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །

དང་པོ་ནི། **རིགས་བརྒྱད་མཐོང་སྒྲུབ་བྲལ་རྟོགས་ཉན་རང་ས།** །དེ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ཞེས་པ་ནི། གཙོ་བོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་སྒྲོམ་པ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་ལ་བྱ་སྟེ། རིགས་དང་། བརྒྱད་པ་
དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བྲས་པ་རྟོགས་
པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེས་ན་ས་
བརྒྱད་ཀྱི་དབང་ཐུག་ཅིས་པའང་དེ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །འདིར་ཐོག་མར་དཀར་
པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་བསྟན་ཅིང་། རང་སངས་རྒྱས་འཆད་འཁྱུར་ལྟར་མི་བགྲང་
བའི་ས་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། དང་པོ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ཞེས་
པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་གཅིག་
དུ་དཀར་པ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །རིགས་
ཀྱི་ས་ནི་སྦྱིར་ལམ་བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་མཆོག་སྟེ། གྲོད་ཅི་མན་ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་
ལྷོག་སྟེན་ཅིང་བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་དུ་རང་རྒྱལ་དུ་ལྷོག་སྟེན་ལ། བཟོད་ཆེན་ཡན་
ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྷོག་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་རིགས་ངེས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པའི་ས་ནི་རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ཡིན་ཏེ་དག་བཅོམ་ནས་ཕྱིར་
 བགྲང་བའི་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ས་ནི་རྒྱན་
 ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྒྲུབ་པའི་ས་ནི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་སྟེ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལལ་ཆེར་སྤང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་འདོད་
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ནི་དག་བཅོམ་པའི་
 འབྲས་བུ་སྟེ་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་མོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་དབྱེ་
 བཞིའི་སའམ། ཡང་ན། ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པ་ལ་སོགས་ལྷགས་པ་སྟག་མ་གསུམ་སྟེ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གཞན་ལ་མིང་གཞན་གྱིས་བསྟན་པས་སྒྱི་མིང་གྱེ་བྲག་ལ་གོ་
 བར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་
 ཅུ་བདུན་པོ་དག་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུར་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་
 བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་བསགས་ཏེ་སྒྱེ་
 བ་ཐ་མའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་ལྷགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདིར་སའི་
 དབྱེ་བ་བགྲང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུར་གསུངས།** །ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་པ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་དང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བཅུ་ལ་བྱ་སྟེ།
 རབ་ཏུ་དག་འབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་
 སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལས། །ཉན་ཐོག་ས་
 ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་

བསྟན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་དང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་ནང་གསེས་སུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་མཆོག་མི་འགྱུར་ལས་བཤད་
པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ལས་འདས་པའི་ས་བཅུ་ལ་བྱང་སེམས་དང་བཅུ་
གཅིག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཤད་པ་དང་དགོངས་པ་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། **རྩ་འབྲུལ་མངོན་ཤེས་རྟོགས་སྒྲོམ་**
མཐོང་དང་སྐད། །ཆོས་བསྟན་དོན་བྱེད་མུང་འདས་བྱད་པར་ལྟན། །ས་གཉིས་པོ་འདི་
དག་གི་བྱད་པར་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མང་སྟེ། འདི་ལྟར་སའི་དབང་གིས་རྩ་འབྲུལ་རྣམ་
པ་གཉིས་ཏེ། ཆགས་བྲལ་གྱི་ས་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་པའི་རྩ་འབྲུལ་ཉི་ཆེ་བ་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྩ་འབྲུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངོན་ཤེས་ཀྱང་
གཉིས་ཏེ། སྒྲ་མ་ལ་ཟག་ཟད་མ་གཏོགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་། བྱི་མ་ལ་
ཟག་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཀྱན་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་དང་བཅས་པའི་མངོན་ཤེས་
དུག་གོ །བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་མ་ལ་ཉར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྟའི་
རྒྱན་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཅོམ་དང་། བྱི་མ་ལ་གང་ཟག་དང་
དེའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །སྒྲོམ་ལམ་པའི་
ཚུལ་ལའང་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་མ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྒྲོམ་པ་དང་། བྱི་མ་ལ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ནོ། །མཐོང་བའང་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་མས་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་གངས་ཚད་ཅན་མཐོང་
བ་དང་། བྱི་མས་དོན་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གངས་མཐོང་བའོ། །སྐད་དང་ཆོས་
བསྟན་པ་དང་དོན་བྱེད་པའང་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་མ་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་ཉི་ཆེ་བའི་སྐད་
ལ་འཇུག་པ་དང་། ཉི་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་དོན་བྱེད་ལ། བྱི་མ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
གངས་ཚད་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །ལྟ་རན་ལས་འདས་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་

མ་ནི་སྒྲིབ་པའི་བཀ་ཆགས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པས་སྤང་བོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་
དང་། བྱི་མས་མ་ལུགས་པར་སྤངས་པས་སྤང་བོ་ལྷག་མ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་
དང་ལྷན་པའོ། །

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རྒྱས་བཤད་པ་ལ་དུག །སའི་ངོ་བོ། མཚན་གཞི།
ངེས་ཚིག་ །དབྱེ་བ། བྱད་པར། ས་བཅུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། **ས་ཡི་ངོ་བོ་བྱད་འཕགས་ཡོན་ཏན་གཞི།** །སའི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་དང་
པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་བར་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
རྒྱད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་
པ་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེ་པའི་རྟེན་ནས་གཞིར་
སྐྱར་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཚན་གཞི་སྟོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཉིད།** །དེའི་མཚན་གཞི་
བྱང་སེམས་སྟོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཟག་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ངེས་ཚིག་རྟེན་ཐོབ་བྲལ་དང་བྱི་བྱིར་བགྱོད།** །དེ་ལ་ཅིའི་བྱིར་ས་
ཞེས་བྱ་ཞེན། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དག་བ་སྒྲུབ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ། །དག་འ་བས་རྣམ་པར་
ཐམས་ཅད་དུ། །གནས་བྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ས་རྣམས་གནས་པ་ཡིན་
པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་གཞིའས་
གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་པས་ན་ས་ཞེས་པའམ། ཡང་ན། དེ་ཉིད་ལས། འབྱུང་བ་དཔག་
མེད་འཛིགས་མེད་བྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལས། །བྱི་བྱིས་ཐང་དུ་འགོ་ལྷན་
བྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ་དེ་ཡང་སའི་སྒྲ་འདོད་བྱ་མི་ཞེས་
པ་ལ་ཡི་གེ་བྱིས་བསྒྲན་གྱི་ངེས་པས་བྱ་ནི་བྱ་ཏ་སྟེ་འབྱུང་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྟར་

ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ། མི་ནི་ཨ་མི་ཏ་སྟེ་དཔག་མེད་ཅིས་པ་དགའ་སྟུང་
 དཔག་ཏུ་མེད་པས་འཐོབ་པས་དང་། ཡང་སྤྱོ་ནི་ཨ་སྤྱོ་ཡ་སྟེ་འཛིགས་མེད་ཅིས་པ་ས་
 ཐོབ་ནས་འཛིགས་པ་ལྷ་སོགས་དང་བྲལ་བས་དང་། ཡང་སྤྱོ་ནི་སྤྱོ་ཡ་སྟེ་སྤྱི་སྤྱིར་ཞེས་
 པས་འོག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱོད་པའི་རྟེན་པས་ས་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། མདོར་ན་ས་གཞི་དང་འདྲ་བར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་སར་བརྟེན་པ་སྟེ་ས་
 ཞེས་པ་སྤྱི་འཛིན་ཚིག་གོ།

བཞི་པ་ནི། དབྱེ་བ་སྐྱེ་འཕགས་ཐོབ་ཚུལ་མོས་དང་འཇུག རྟོགས་པ་གྲུབ་བཞི་
 གྲུབ་ཚུལ་མ་གྲུབ་གྲུབ། །ར་རྒྱལ་མང་དང་སྤ་དང་ར་རྒྱལ་མེད། །ས་ལ་ཐུན་མོང་ཙམ་
 དུ་དབྱེ་ན་བཞི། སྐྱེ་འཕགས་གྱིས་དབྱེ་བ། ཐོབ་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བ། གྲུབ་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་
 བ། ར་རྒྱལ་གྱིས་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་སོ་སྐྱེའི་ས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
སའོ། །དེའི་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་འཕགས་པའི་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་
བྱེད་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི། འདི་ལ་འང་ལས་དང་པོ་བའི་ས་དང་། མོས་པས་སྐྱེད་པའི་
ས་གཉིས་སུ་དབྱེར་རུང་བའི། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་ཅིང་སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་རང་གི་རྒྱུད་མ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱིམ་ནི་སྐྱེར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་
མོས་པ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སའི་མཚན་ཉིད་ནི། འཕགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་མཐར་ཕྱིན་ལམ་
 གྱི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་ས་དང་པོར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་འབྲིས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་

ཐོབ་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་ནི། ཚེས་རྒྱུ་ལ་མོས་པ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བས་འཇུག་པ་མོས་པས་ཐོབ་པའི་ས་དང་། ཚེས་སྦྱོང་བཅུ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཇུག་པ་སྦྱོང་བས་ཐོབ་པའི་ས་དང་། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཚེས་ཉིད་མཛོད་སྒྲུབ་དུ་ཤེས་པ་རྟོགས་པས་ཐོབ་པའི་ས་དང་། བྱད་པར་དུ་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིར་དབྱེ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ས་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་དང་། སྦྱོང་བ་དག་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་ས་རྒྱུ་ལ་ནི། གྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུ་ལ་བཞི། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། ཚེས་སྦྱོང་གི་གནས་སྐབས་མོས་པས་སྦྱོང་བའི་ས་ནི་མ་གྲུབ་པ་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟག་བསམ་རྒྱུ་དག་གི་ས་ནི་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་པ་ལ་འབད་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ནི་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པའི་ཆ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། །བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་འབད་རྩོལ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ས་རྒྱུ་ལ་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་དང་། གྲུབ་པ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། གྲུབ་པ་དག་གྲང་མ་གྲུབ་དང་། གྲུབ་པ་དག་ཏུ་ཡང་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །

བཞི་པ་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་མོས་པས་སྦྱོང་བའི་ས་རྒྱལ་མང་བ་དང་། མ་དག་ས་བདུན་རྒྱལ་ཕྱ་བ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་རྒྱལ་མེད་པ་དང་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་མང་དང་རྒྱལ་ཕྱ། རྒྱལ་མེད་པ་དག་ཏུ་འདོད། ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །

ལྷ་པ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ས་བྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་དུག །
མཚན་གྱི་རོ་བོ་དང་ངེས་ཆོག་ ཡོངས་སྦྱོང་དང་གང་འཕོ། ཉམས་ལེན་དང་གང་ཟག །
བསྐྱབ་གསུམ་དང་ཕུང་པོ། རྒྱུ་དག་དང་སྤངས་རྟོགས། ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོང་བའི་བྱད་

པར་རོ། །

དང་པོ་ནི། **རབ་དགའ་འདྲི་མེད་འོད་བྱེད་འོད་འཕྲོ་དང་། །སྤྱང་དགའ་མངོན་གྱུར་**
རིང་སོང་མི་གཡོ་བ། །ལེགས་སློ་ཆོས་སྤྲིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ས་དང་པོ་ནས་བརྩ་པའི་
 བར་གྱི་མཚན་མིང་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་ངེས་ཆེག་ནི། སྤང་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་
 གྱི་དོན་མཐོང་བས་རང་དོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་ཉེ་བ་དང་། གཞན་དོན་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས་རབ་དྲུ་དགའ་བ་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་རབ་
 དྲུ་དགའ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ཐེག་དམན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་
 བས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཚད་མེད་པ་འཛོལ་
 ཞིང་གཞན་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་
 ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་སྤྲིབ་གཉིས་སྟེག་པར་བྱེད་པས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་
 བ། སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་གཞན་གྱི་ལོག་སྤྱབ་ཀྱིས་ཉན་མོངས་པས་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་དང་རང་གི་སེམས་སྤྱང་དགའ་བ་གཉིས་པོ་དེ་འབྱོངས་པས་ལྷ་པ་
 སྤྱང་དགའ་བ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིན་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དུག་
 པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། བཞོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་དུ་ཉེ་བས་དེ་དང་
 འབྲེལ་ཞིང་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཐར་སོང་བས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། མཚན་
 བཅས་དང་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བས་བརྒྱད་པ་མི་
 གཡོ་བ། སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་སྟོ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོབ་པས་དགུ་པ་ལེགས་
 པའི་སྟོ་གྲོས། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་སྤྲིན་ལྟ་བུས་ས་དགུ་མན་ཆད་དུ་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལས་ཐོབ་པའི་ཆོས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཆད་མེད་པ་ལ་བྱུང་བས་བརྩ་བ་ཆོས་
 ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཡོངས་སྦྱོང་རིམ་པས་འཕྱོ། །ཞེས་པ་སྟེ།** གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་གྱུ་

གྲུ་མེད་པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུས་ས་དང་པོ་ཐོབ། དེ་བཞིན་དུ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྱས་པ་གཞོ་བ་སོགས་ཡོངས་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ། ཐོས་
 པས་མི་ངོམས་པ་སོགས་ཡོངས་སྤྱོད་ལྷས་ས་གསུམ་པ། དགོན་པར་གནས་ལ་སོགས་
 ཡོངས་སྤྱོད་བཅུས་ས་བཞིན་པ། རྟེན་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྲིམ་པ་དང་འབྲིས་པར་བྱེད་
 པ་སྤྱོད་བ་སོགས་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུས་ས་ལྷ་པ། སྤྱིན་སོགས་ཆོས་དྲུག་རྫོགས་པར་བྱ་
 བ་དང་། ཉན་རང་ལ་འདོད་བ་སོགས་ཆོས་དྲུག་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་ཡོངས་
 སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དྲུག་པ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཉི་ཤུ་སྤངས་ནས་དེ་ལས་
 ལྷོག་པའི་ཆོས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་སོགས་ཉི་ཤུ་བསྟེན་པ་སྟེ་ཡོངས་སྤྱོད་ཉི་
 ཤུ་འཕམ་བཞི་བཅུས་ས་བདུན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པ་
 སོགས་ཡོངས་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ། སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་སོགས་ཡོངས་
 སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དགུ་པ། ས་དགུའི་བར་དུ་ཤེས་བྱ་ཚད་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་
 བརྟགས་པའི་སྟོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་སོགས་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུས་ས་བཅུ་པ་རྣམས་
 འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་
 བྱི་དང་པོ་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །བསམ་དང་ཡན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཕྲོ་ཚུལ་ནི། དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་ས་རྣམས་ཀྱང་རི་
 སྒྲིད་དུ་རང་རང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དེ་སྒྲིད་དུ་ས་དེ་དང་དེ་ཡིན་ཞིང་
 རྫོགས་ནས་གོང་མར་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་གང་གི་ཡོངས་
 སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་ནི་ས་དེ་ཡིན་ལ།
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ནི་ས་གཞན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིན་སོགས་སྤྱིན་བཅུ་རང་སར་གཙོ་བོར་སྤྱོད། །ལྟ་དང་ཁྲིམས་དག་
 མཉམ་གཞག་རྒྱལ་མེད། །སྟོ་ཐོབ་སྤྱོད་སྤྱིན་ཡོངས་རྫོགས་དབང་བསྐྱར་ཡིན། ། ས་

དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་གཙོ་
 བོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་ཕར་སྦྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཁོར་དུ་སྦྱོད་པ་ནས། བཅུ་པ་ལ་
 གནས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་སྦྱིན་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཁོར་
 དུ་སྦྱོད་པའི་བར་ཕར་སྦྱིན་བཅུ་དང་ས་བཅུ་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་བ་སྟེ། སྦྱིན་བཅུ་ནི།
 དབུས་མཐའ་ལས། སྦྱིན་དང་ཚུལ་བྲིམས་བཟོད་བཙོན་ལགས། །བསམ་གཏན་དང་ནི་
 ཤེས་རབ་ཐབས། སྦྱོན་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འདི་དག་ཕ་རོལ་སྦྱིན་པ་བཅུ། །
 ཞེས་དང་། བྱད་པར་ཅན་དང་བྱད་མེད་ནི། །ས་བཅུ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདག་གཉིས་
 ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོག་པའི་སྦྱིར་ལྟ་བ་རྣམས་པར་དག་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྤྲོམས་ཀྱང་མི་གོས་པའི་སྦྱིར་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་པར་
 དག་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པའི་
 སྦྱིར་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྦྱིར་
 ཆོས་ལ་ཐ་དད་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ལྷ་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་སྦྱིར་
 རྒྱད་ལ་ཐ་དད་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། རྟུག་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྦྱིར་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམས་པར་བྱང་བ་ཐ་དད་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། བདུན་
 པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་སྦྱིར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སྦྱོགས་མཐུན་
 རྣམས་སྟོམ་པའི་སྟོ་ཐོབ་པ་དང་། །བརྒྱད་པ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྦྱིར་བཏང་སྟོམས་
 ཤིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། དགུ་པ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ་དབང་ཐོབ་
 པའི་སྦྱིར་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། བཅུ་པ་ལ་མཛོན་པར་ཤེས་
 པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྦྱིར་མཐུ་ཆེ་ཞིང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོའི་ལུས་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་ལ་དག་འཕྲན་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱུལ་པ་ངས་པར་སྟོན་ཅིང་སངས་

རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། **དུག་ལ་བསྐྱབ་གསུམ་བཞི་ལ་འབྲས་བུ་འགྲུབ། །ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྤང་ལྔ་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་། །**ས་དང་པོར་བསྐྱབ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། གཉིས་པར་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གསུམ་པར་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། བཞི་པ་ལྔ་པ་དུག་པ་རྣམས་སུ་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བདེན་པ་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་པས། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ས་བདུན་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དགུ་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་། བརྩ་པ་ལ་ཉིང་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་རྟོན་རྣམས་འགྲུབ་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ནས། གཉིས་པར་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་། གསུམ་པར་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྤང་བོ།

བཞི་པ་ལྔ་པ་དུག་པ་རྣམས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་། བདུན་པ་ལ་སོགས་པར་འབྲས་བུ་བཞིའི་སྦྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤང་བོ་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པའི་སྦྱིབ་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་སྤང་བོ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའོ། །

ལྔ་པ་ནི། **རྒྱ་གསུམ་དང་ལྟན་དགེ་རྩ་གོང་དུ་དག །ཤེས་སྦྱིབ་རིམ་སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་བརྟུ་འགྲུབ། །**བསྐྱལ་པ་མང་པོར་དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་། དགེ་རྩ་བྱང་རྩུབ་ཏུ་བསྡོམ་སྟེ་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ས་དང་པོ་ནས་བརྟུ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འང་ས་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དག་པ་སྤུལ་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཁྱད་པར་ནི་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་ས་བརྟུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སར་གནས་དེ་དག་གི་སྤངས་རྟོགས་

གྱི་བྱུང་པར་ཡང་། མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་སྤངས་བརྒྱུ་ཅ་བཅུ་གཉིས་དང་སྒོམ་ལམ་དུ་
 སྒོམ་སྤང་རྣམས་སྤངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ས་བཅུར་བཞག་པའི་ཆེ་བཅུ་པོ་སོ་སོར་ཆོས་
 གྱི་དབྱིངས་ཏྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་གྱིས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་
 བྱོགས་མ་རིག་པས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤངས་པ་དང་། ས་
 བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ས་ཐོབ་ཐུར་མ་ཐག་ཏུ་འཛིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ། །འཆོ་བ་ཆད་
 དང་འཆི་དང་མི་བསྐྱུགས་རན་འགྲོ་དང་། །འཁོར་གྱི་འཛིགས་བྲལ་དེ་ལ་བག་ཆའི་
 རྣམ་པ་མེད། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་དེ་ལ་བདག་གི་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 འཛིགས་པ་ལྟ་སྤངས་པ་དང་། ཟུང་བླ་མ་ལས། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །
 སྐ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཅད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྒྲེ། །དེ་ལ་དེ་
 མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་ཚུ་བོ་བཞི་ཡང་སྤངས་པ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ་འཛིགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཀྱང་ས་
 དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
 སྐྱུག་བསྐྱུལ་བཞི་ལས་གྲོལ་ཡང་མ་གྲོལ་བ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པར་
 སྒྲེ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྒྲེ་སོགས་རྣམས་ལས་
 འདས་འགྱུར་ཀྱང་། །སྤྲིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་དང་། །འཆི་དང་ན་དང་སྐ་བར་
 སྟོན། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཏྟགས་པ་ནི་ས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་ཇི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུར་ཏྟགས་ཤིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་ཇི་སྟེད་པའི་ཚུལ་སྤང་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཏྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དང་པོར་མཐོང་བའི་ཆོས་
 ཉིད་གྱི་བདེན་པ་དེ་ལམ་གསར་མཐོང་གི་ཏྟགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཞན་མེད་ཀྱང་།
 ས་བཅུའི་བྱུང་པར་དང་སྒྲོར་ཆེ་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་

པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྩུར་དབྱེར་ཡོད་དེ། དེའང་ས་དང་པོར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཤེས་པས་ཚོས་ཉིད་ཀྱན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྟོགས་
 ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་མཐོང་བས་ཚོས་ཉིད་
 དེ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་གི་དོན་དང་། གསུམ་པར་བསྟན་པའི་ཚོས་རྟོགས་
 པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་དང་། བཞི་པར་གང་ལའང་བདག་གི་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 མེད་པའི་དོན་དང་། ལྷ་པར་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་སུ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱད་ཐ་དད་
 པ་མེད་པའི་དོན་དང་། རྒྱག་པར་བྱི་མ་གྲོ་བུར་བ་ཡིན་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་གསར་དུ་རྣམ་པར་དག་པའང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དང་།
 བདུན་པར་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དང་། བརྒྱད་
 པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་བྱི་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་
 འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་། ཡང་ན་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
 ལ་དབང་བ་དང་། དབང་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་དོན་དང་། དགྲ་
 པར་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་དོན་
 དང་། བརྩུ་པར་རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྒྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་ཕྱིན་
 ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་རྣམས་སུ་རྟོགས་པར་མདོ་རྒྱན་དང་དབུས་མཐའ་
 ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་བརྩུ་ཡོད་
 པས་དེ་སྤང་བའི་གཉིན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ས་བརྩུ་རྟོགས་པས་ཡེ་ཤེས་བརྩུ་ཁོ་ནར་
 བཞག་པའོ། །རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པ་མི་འདྲ་བ་བརྩུ་བོ་དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་
 གི་ངོར་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། །ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ལ་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ཀྱན་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་པ་བརྩུ་ཀའི་དོན་ཉི་ལ་
 གྱིས་རྟོགས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ནས་བརྩུ་པའི་བར་དུ་འགྲོའོ། །འོན་ཀྱང་རྗེས་

ཐོབ་ལ་ངེས་ཤེས་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་སྟེ། ས་དང་པོ་ཚོས་ཉིད་ཀྱན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྟོགས་
པའི་ངེས་ཤེས་ཤར།

གཉིས་པར་མཚོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཤར་བ་སོགས་འགྲེལ། །དེ་
ལྟར་ངེས་ཤེས་བཅུ་པོ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བའོ། །

དུག་པ་ནི། དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ནས། །བཅུ་པར་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་རྒྱལ་སྟོན་འཕྱོང་། །ས་བརྒྱད་ནས་བརྩམས་ཆེ་སོགས་དབང་བཅུ་དང་། །བཅུ་
པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་འཕྱོང་། །ལས་སྟོན་ཏིང་འཛིན་དབང་འབྱོར་
དབང་གིས་སྟེ། །སར་གནས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་སོགས་རྣམས་སྟོན་སྟེ། །ས་དང་པོར་
སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་སྟེ་བའི་བྱིར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་འཕྱོང་ལ། དེའང་
མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟ་མགིན་གྱི་ལེའུ་ལས་འབྱུང་བ་སྟོན་དུ་
བྱས་ཏེ། ཏིང་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་དེ་ལ་འཇུག་པར་དང་། །སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་དེ་
ཡི་བྱིན་ལྷ་བས་ཤེས། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་ཁིང་ལེའི་བརྒྱར་ལྷ་འགྲོ། །དེ་
བརྒྱ་སྟངས་ཀྱི་ཕྱི་འགྲོ་བརྒྱ་ལྟོན་པར་བྱེད། །བསྐྱལ་ལེབ་བརྒྱར་གནས་སྟོན་དང་བྱིར་
མཐར་འཇུག། ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་བརྒྱ་ལྟོན་ལྟས་བརྒྱ་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། །ལྟས་རེའང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་ཀྱི་ཕྱག་གི། །འཁོར་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་
སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟར་ལ། ས་གཉིས་པར་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་འགྱུར་དང་། གསུམ་པར་
འབྱུང་དང་། བཞི་པར་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་། ལྷ་པར་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་དང་། དུག་པར་
བྱེ་བ་ཕྱག་འབྱུང་དང་། བདུན་པར་བྱེ་བ་ཕྱག་ཐིག་འབྱུང་དང་། །བརྒྱད་པར་སྟོང་
གསུམ་འབྱུང་གི་རྒྱལ་སྟོན་རབ་བྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་དང་། དགུ་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་
གངས་མེད་འབྱུང་ཕྱག་བཅུ་འི་རྒྱལ་སྟོན་རབ་དང་མཉམ་པ། བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་
ཁིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་རྒྱལ་སྟོན་རབ་དང་མཉམ་པ་དང་དེ་བས་

གྲུང་ལྷག་པ་འཕྱོང་ལོ། །ས་བརྒྱད་པར་དབང་བཅུ་འཕྱོང་པར་གསུངས་པའི་བཅུ་ནི།
 ཚེས་ཡང་དག་པར་སྒྲུག་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་
 བཅུ་གང་ཞེ་ན། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། སེམས་དང་། ཡོ་བྱད་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བ་
 དང་། རླུ་ལྷུ་ལ་དང་། མོས་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཚེས་ལ་དབང་བ་
 སྟེ་དེ་དག་ནི་དབང་བཅུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་དང་པོ་ནི། བསྐྱལ་པ་ཇི་ཙམ་
 འདོད་པར་གནས་པའོ། །གཉིས་པར་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱད་ཅིག་
 རེ་རེར་མཉམ་པར་འཛིན་ཅིང་ལྷང་རྒྱས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་
 འཛིག་ཏེན་དུ་ཟས་ནོར་སྣ་ཚོགས་པས་གང་བར་རྒྱས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། བཟོད་དང་
 ལས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྒྲིད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ལྟ་དང་
 མི་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་དུ་སྐྱེ་བའོ། །དྲུག་པ་ནི། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
 ཚོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསྐྱར་བ་
 སེམས་ཅན་གྱིས་མཐོང་ནས་སྐྱད་དུ་རུང་བའོ། །བདུན་པ་ནི། འཛིག་ཏེན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་ལམ་ལྟར་འགྲུབ་པའོ། །བརྒྱད་
 པ་ནི། ཞིང་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱ་ཅེ་གཅིག་གི་ནམ་མཁའ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་སྐྱུལ་རྒྱས་པའོ། །དགུ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་གང་ཤེས་པར་འདོད་
 པ་དེ་ཤེས་པའོ། །བཅུ་པ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་མཁས་
 པའོ། །སྒྱིར་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་ཙམ་ནི་མ་དག་ས་བདུན་ནས་ཡོད་ལ། དབང་བཅུ་ལུལ་
 བྱང་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད་ལ། དབང་བཅུ་གིན་ཏུ་རྣམ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 བ་ཡོད་པའོ། །དེའང་ས་བརྒྱད་པར་དབང་བཅུ་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་
 ལྟར་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་ནས་དབང་བཅུ་འཕྱོང་རྒྱས་པ་
 མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པས་དུས་འཁོར་མཚོག་མི་འགྲུང་གི་མདོར་

བསྐྱུ་སྐྱུ་ས་བཅུ་པ་ལ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་འོ། །ས་བཅུ་པར་དབང་
བསྐྱུར་བ་བྱད་པར་ཅན་ཡང་ཐོབ་སྟེ། མདོ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་འོད་ཟེར་
ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱུར་བྱིན། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་དབང་བ་ཀུན་དང་ཡང་དག་ལྟར། །སངས་
རྒྱུ་ལའོར་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་གཤམ། །བསྐྱུ་བ་པ་བཅའ་བས་ཆར་བཅད་
ཡན་འདོགས་བྱེད་ལ་བརྩོན། །ཅིས་སོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་ས་སོ་སོའི་ཡོན་
ཏན་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པས་ཕྱོགས་རེ་རེར་ངེས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་ཏུ་མེད་དོ། །
ས་ལ་གནས་པས་སྒྲིབ་ཅི་ལྟར་འཛིན་ན། སྒྲིབ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་དབང་གིས་སྒྲིབ་
བ་དང་། རྣམ་སྒྲིབ་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ལས། དབང་གིས་སྒྲིབ་པ་ལ་བཞི། ལས་གྱིས་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིབ་། དབང་འབྱོར་པའི་སྒྲིབ་པོ། །

དང་པོ་ནི་མོས་སྒྲིབ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སར་གནས་གྱི་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་དུ་དུད་འགྲོ་སོགས་སུ་སྒྲིབ་
བ་ལེན་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ན་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཏིང་
འཛིན་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལེན་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་སྒྲུལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིབ་
བ་ལེན་པ་རྣམས་སོ། །རྣམ་སྒྲིབ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་ཇ་སྒྲུའི་གླིང་ལ་དབང་རྒྱུར་བའི་ལའོར་ལོས་རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་
པོར་སྒྲིབ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དེ་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་ལའོར་རྒྱུར།

གསུམ་པ་དེ་སུམ་བུ་རྩ་ཙུ་གསུམ་ལ་དབང་བའི་བརྒྱ་བྱིན། བཞི་པ་དེ་རབ་འཐབ་
བལ་གྱི་ལྟའི་དབང་པོ། །ལྟ་པ་དེ་དགའ་ལྟན་གྱི་ལྟའི་དབང་པོ། དུག་པ་དེ་རབ་འཐུལ་
དགའི་ལྟའི་དབང་པོ། བདུན་པ་དེ་དབང་རྒྱུར་གྱི་ལྟའི་དབང་པོ། བརྒྱད་པ་དེ་སྟོང་སྟེ་

ལུད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ། དགུ་པ་དེ་སྟོང་གཉིས་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་འི་དབང་
པོ། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་གནས་གཙང་མའི་དབང་པོ་
དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་བཤད་དོ། །

རྩ་བའི་དྲུག་པ་ས་བཅུར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། **མཉམ་གཞག་མཚུངས་**
ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ངེས་ཤེས་དང་། ཡོངས་སྟོན་བྱང་ལས་ས་བཅུར་གྲངས་ངེས་སོ། །སྐྱིར་
ས་བཅུ་པོ་དེ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་ཚས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ག་
པ་མི་འབྲ་བ་བཅུ་ཡོད་པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཅུ་དང་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་བྱང་
པར་གྱིས་ས་བཅུར་བྱེ་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པའོ། །ས་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་
པའི་སྐྱབས་འདིར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་ལམ་དུ་གནས་སྐྱབས་
གང་ཙམ་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། དོན་འདི་མདོ་རྒྱད་པ་ལ་ཆེར་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་
མི་སྣང་བས། རྣམ་སྣང་མདོན་བྱང་ལས། མོས་པས་སྟོན་པ་ཡི་ནི་ས། །སེམས་གསུམ་
རྣམ་པར་བསྐྱོམ་བྱས་ནས། ས་རོལ་བྱིན་པ་དྲུག་པ་རྣམས་དང་། །བསྐྱེད་པའི་དངོས་
པོ་བཞི་དག་གིས། །མོས་པའི་ས་ནི་མཚུངས་པ་མེད། །ཅེས་མོས་སྟོན་གྱི་སར་འཇུག་
གནས་ལྷང་བའི་སེམས་གསུམ་སྐྱོམ་པ་ལས་ལྷང་བའི་སེམས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་པར་
བྱིན་དྲུག་དང་བསྐྱེད་པའི་ས་བཞི་ལ་སྟོན་པར་བཤད་པ་སྟེ། མོས་སྟོན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །**རྒྱ་མཚན་**
ཉིད་ཐེག་པའི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྐྱབས་དང་པོའི་འགྲེལ་བའོ། །

༡ འབྲས་བུ་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐྱབས།

སྐྱབས་གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གསུམ།

བསྒྲོམ་བྱ་བྱང་ཕྱོགས་དང་སྒྲོར་ཚུལ། རྒྱ་དང་གྲུབ་པའི་ཞལ་ལུང་བྱང་པར་བ། གངས་
ལྗོངས་གྲུབ་མཐའ་ཡོངས་གྲགས་སྤྱི་མའི་བཞེད་སྒྲོལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **སྤྲལས་སུ་བྱུན་མོང་ཉམས་ལེན་མདོ་དང་མཚུངས།** །**ཐུན་མིན་བདེ་**
བ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པའོ། །གསང་སྤྲལས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལུགས་སུ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་
གཙུག་པོར་བཞག་པའི་ས་ལམ་དང་། རྩོག་རིམ་ལ་གཙུག་པོར་བཞག་པའི་ས་ལམ་གཉིས་
ལས། བྱི་མ་མ་བརྟེན་པར་སྤྲུམ་ས་ལམ་མཐའ་དག་རྩོགས་པར་བྱེད་མི་རུས་ལ། བྱི་
མའི་ལུགས་བཤད་ན་སྤྲུམ་ཞུར་ལ་འདུ་བས་དེ་ལྟར་ན། རྩོགས་ལམ་རྒྱུད་དུར་དྲན་པ་
ཉེར་གཞག་སོགས་བྱུན་མོང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་
སྐྱར་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྤེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ནི་སྤྲལས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པ་ཞིག་དགོས་
པར་གསུངས་ཏེ། བྱོགས་ཅམ་མཆོན་ན། རྩོགས་ལམ་རྒྱུད་དུར་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་
ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཡར་བྱིན་ལུགས་བཞི་ལ་བྱང་པར་བསྐྱུན་ནས་བསྒྲོམ་པ་སྟེ།
དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བདེ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་སྟོང་པའོ། །ཞེས་
ཤེས་རབ་དེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲན་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པའོ། །
ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་འགྲོའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲུལ་ངོར་སྤྲལ་བསྐྱེད་དུ་སྐྱར་བའི་རང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་གསལ་
བྱེད་དེའི་ངོ་བོ་བདེ་ཆེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཅམ་པོ་འདི་འམ། ལུ་བདེ་
འདྲེན་པའི་ཐབས་ལ་དམིགས་པ་དང་།

གསུམ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་འདིའི་
རང་བཞིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པ་
དང་།

བཞི་པ་ནི། ལུས་སྒྲིབ་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་སྟོང་པ་དང་། འདི་རྣམས་
མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་འབྱུལ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
ཤེས་ནས། དེ་རྣམས་ལ་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་འདེབས་པའོ། །སྐྱབས་འདིར་འཁོར་ལོ་
བདེ་མཆོག་ལ་མཁའ་པའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བདེ་བ་དེའང་བཅུ་
དྲུག་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དགའ་བཞི། རྫོགས་རིམ་གྱི་དགའ་བཞི། ལམ་གྱི་དགའ་བཞི།
འབྲས་བུའི་དགའ་བཞི་སྟེ། བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་མོད་དོ། །ཞེས་པའི་མན་ངག་གི་
བཤད་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བཞི་ཆོན་དང་པོ་ནི། ལྷ་ཡབ་ལུས་ཞལ་སྦྱར་བསྒྲོམ་
པ་དགའ་བ། དངོས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྟོམས་འཇུག་བྱེད་པ་མཆོག་དགའ།
དེས་རྣམ་ཏྲུག་སྒྲ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་པས་སྦྱོབ་སྦྱོབ་བྱེད་པ་ནི་དགའ་བཤམ། སྟོང་
པས་རྒྱས་ཐེབས་པ་ལྷན་སྦྲེས།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་སྟོས་པ་སོགས་གྲགས་ཆེ་བ་བཞིན་ཏེ། ཕྱིའི་
བདེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དགའ་བ། བར་གི་བདེ་བའི་ནི་མཆོག་དགའ། བདེ་བ་ལ་
སེམས་ཟིན་པ་ནི་དགའ་བཤམ། སྟོང་པས་རྒྱས་ཐེབས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ལྷན་སྦྲེས་
ཞེས་བཤད་དེ། ལེགས་བཤད་ཆེན་པོའོ། །དེས་ན་ཆོགས་ལམ་ཆུང་ཕྱི་དྲན་པ་ཉེར་
གཞག་གི་སྐྱབས་སུ་བདེ་བ་དངོས་སུ་བསྒྲོམ་རྒྱ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བརྒྱད་
ནི་འདུན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན་ལུས་
སོགས་བཞི་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་གཙང་སོགས་བཞིར་སྦྱང་ཞིང་། དོན་དམ་དུ་ཅིའང་མ་
གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྒྲོམ་པ་ནི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་སྟེ། རོ་བོ་བདག་མེད་
གཉིས་བསྒྲོམ་པར་འདུས་སོ། །ལུས་ལྷ་སྦྱར་བསྒྲོམ་པ་ལ་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་འདེབས་པ་
དང་། ཆོར་བ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་སེམས་བྱུང་ཡུལ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བདེ་སྟོང་
གི་རྒྱས་འདེབས་པ་སྟེ་གསང་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའོ། །

འབྲིང་པོར་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི། ཆེན་པོར་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བཞི། སྟོར་ལམ་
 གྲོང་ཆེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལ། བཞོན་ཆོས་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྷ་རྣམས་སྒོམ་ཚུལ་བྱ་
 མོང་དང་པལ་ཆེར་མཚུངས་ལ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བྱད་པར་དུ་
 བྱས་པ་འབའ་ཞིག་པའོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་སྟོབས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་ཀའི་
 དམིགས་ཡུལ་ནི་སྤངས་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྷ་སྐྱེ་བྱན་པ་སྟེ་འདི་ཡན་ཆད་དུ་ངེས་
 པར་བཅོས་མིན་གྱི་ཚུལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འདིའི་བདེ་བ་ནི་ལམ་དུས་གྱི་དགའ་
 བཞི་སྟེ། སྤྱི་རོལ་ཡུལ་དུ་འཛིན་པར་རགས་པ་རྒྱབ་པའི་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ། རང་གི་
 ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་རགས་པ་རྒྱབ་པའི་བདེ་བ་ནི་མཆོག་དགའ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་
 རྣམས་འཛིན་པ་རགས་པ་རྒྱབ་པའི་བདེ་བ་ནི་བྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་སྟེ། དབང་པོ་ལྷའི་
 སྐབས་གྱི་བདེ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དགའ་བ་གསུམ་པོ་འདིའི་རྟོགས་པའང་
 རིམ་གྱིས་སྒྲེབ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྒྱབ་
 པས་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་རྒྱབ་པ་ནི་བདེ་ཆེན་གྱི་ལྷག་སྒྲིལ་ཏེ་
 སྟོབས་ལྷའི་ནང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཆར་
 བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོ་དང་། བྱད་པར་ཤིན་སྒྲུངས་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་དཔྱ་
 མར་ཐིམ་ཞིང་། གནས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྩ་ཁམས་དྲངས་མ་གནས་འགྱུར་བའི་བདེ་
 བའོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་འབྲས་དུས་གྱི་དགའ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་རྣམ་རྟོག་
 གི་ས་བོན་བཅོམ་པའི་བདེ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་
 སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་བདེ་བ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ། སྤངས་བ་རྣམ་
 བཅས་རྣམ་མེད་གང་རུང་འཆར་བའོ། །སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་
 ལས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡུལ་ལྷག་

མ་རྒྱལ་གྱི་རྩ་ཁམས་བདེ་བར་གནས་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་ཟུང་འཇུག་གི་
སྒྲུ། རྩོལ་བ། འཛོལ། ལས་མཐའ་གསུམ་ནི་གཙོ་བོར་སྟོང་བ་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་
པའོ། །དྲན་པ་ནི་སྒྲིབ་བ་གསུམ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ལས་ཅན་གྱི་དྲན་པའོ། ། རྟོགས་
པ་དང་དག་ནི་འདྲའོ། །འདི་དག་ནི་འཕགས་ཡུལ་མཁས་གྲུབ་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པ་
ལུ་རང་ལོ་རྒྱུད་དང་མལ་གྱི་སོགས་སྟོམ་པའི་སྟོལ་འབྱེད་ཆེས་ཆེ་བ་རྒྱལ་གྱི་བཞེད་
པ་ཡིན་པའི་མྱིར་སྒྲུ་ཏི་ལས་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་ལས་མ་བརྟན་པས་རང་བཟོར་དོགས་
པར་མི་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ནི་རྩ་དང་རྒྱུད་དང་
ཐིག་ལེ་སུམ་རྩ་རྩ་བདུན་དཔུ་མར་དག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་འབྲས་བུའི་དུས་ན་
མངོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་མེད་རྒྱུད་ནི་སྟོང་དགོངས་པ། དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་
བཞེད་སྟོལ་དམིགས་སུ་སྟོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། ཆོགས་ལམ། སྟོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྟོམ་ལམ། མི་སྟོབ་པའི་
ལམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། རྩད་པར་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྟོམས་པས་ཡེ་ཤེས་ཐེབས། །ཆོགས་
ལམ་རྒྱུད་དུ་མཉམ་གཞག་རིམ་གཉིས་དང་། །རྗེས་ཐོབ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་བས་དོན་བྱེད་
ཅིང་། །སྟོམ་པ་མྱི་ལམ་ན་ཡང་མི་ཉམས་འབྱིང་། །ཡེ་ཤེས་དབང་བའི་རྟོགས་པས་
ཆེན་པོར་སྟེབ། །དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞིས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་འབད་ནས་
བསྟོམས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་རགས་པ་ལ་གསལ་སྒྲིབ་རྩད་ཟད་ཐོབ་ཅིང་། ཐེག་པ་
གཞན་གྱིས་རྗེ་བར་མི་རུས་པར་ཡེ་ཤེས་ཐེབས་པའི་རྟོགས་པ་སྟོས་པའི་ཆོ་ཆོགས་ལམ་
རྒྱུད་ཅུར་སྟེབ། དེ་ནས་མཉམ་གཞག་རྩ་རིམ་གཉིས་དང་། །རྗེས་ཐོབ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་
བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་། །ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་བསྟོམས་པས་རྗེས་སྟོང་

དང་གཉིད་དང་མི་ལམ་ན་འང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲོང་བ་རྒྱན་གཏན་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཐ་
 བ་ལ་གསལ་སྤང་ཅུང་ཟད་མཆིད་པ་ན་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་པོར་སླེབ། དེ་ནས་རྩ་འཁུལ་
 གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞེ་ལ་བཏེན་ཏེ་ལྷ་སྤྱད་དང་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་པོ་འཛིན་ལ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་འབད་པས་
 གསལ་སྤང་རྒྱ་ཆེར་མཆིད་ཅིང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞལ་ལྷ་བར་རྩས་པ་དང་། ལས་ཚོགས་ཐུག་
 མེད་དུ་འགྱུབ་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་འགྱུབ་ཏུ་རུང་བས་ཡི་
 ཤེས་ལ་དབང་བའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོར་སླེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ནས་རིམ་གཉིས་ཁོ་ན་འབད་བས། བདེ་སྟོང་གིས་དྲངས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྷ་རིམ་
 གྱིས་འབྱུང་ཞིང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འཕལ་དོན་དུ་གཉེར་ན། འདིའི་བྱོད་ཐོབ་
 ནས་སྟོད་པ་སྤྱད་པས་མངོན་ཤེས་ལྷ་དང་། དངོས་གྲུབ་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རིག་འཛིན་དང་། འདོད་ཁམས་དང་གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་རིག་འཛིན་ལྷ་བྱ་ལུས་ཀྱི་རིག་
 པ་འཛིན་པ་རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་འདུན་པའི་སྟོད་པ་དེས་
 འཕལ་དུ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་སུ་འགོ་བས། ད་ལྟར་གྱི་མིའི་ཆེ་
 ཚད་ཅུ་ལ་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་ཀྱང་ཆེ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་རིམ་
 གྱིས་ལུས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གྲོད། ཅུ་མོ། བཟོད་ཆོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **རྩོགས་རིམ་ལ་འབད་སྤང་གསུམ་རྩོགས་པ་ཡིས། །སྟོར་ལམ་བྱོད་**
ཐོབ། །ཅེས་པ་སྟེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་
 འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞེ་ཐོབ་ནས་རེ་ཞིག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོད་པ་
 མི་སྤྱད་པར། བསྐྱེད་རིམ་ཅི་རིགས་པ་སྒྲོམ་ཡང་རུང་། མ་སྒྲོམ་ཡང་རུང་སྟེ་རྩོགས་
 རིམ་ཉིད་ལ་འབད་པས་ཅུ་ཨ་བརྒྱ་ཏིང་རྒྱུང་སེམས་ཐིམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལྷ་བདེའི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མཐ་སྤང་བ་གསུམ་མཐ་ལམ་

དུས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆེ། སྒྲོར་ལམ་དྲོད་རྒྱུ་འབྲིང་
 ཆེ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པར་འཛོག། །དེ་ཙམ་ལ་ལས་རྒྱ་བསྟེན་དགོས་པའི་རེས་
 པ་མེད་མོད། ལམ་དུས་ཀྱི་ཉེར་ཐོབ་ཆེན་པོ་ལམ་ཁྱད་དགའི་ནང་ཚན་སེམས་དབེན་
 མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་ལམ། དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲོར་
 ལམ་དྲོད་ཆེན་པོའི་ཕྱི་མཐའ། །ཁམས་ཐིམ་རིམ་གྱི་ཉམས་རྣམས་འཆི་བ་འོད་གསལ་འི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་སྒྲོད་པ་སྒྲུད་པ་ལམ་མིན་ནའང་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་
 དགོས་ཤིང་། དྲོད་རྒྱུ་དཔེ་རྟོགས་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དྲོད་དེ་འདི་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲོད་པ་སྒྲུད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་འགོ་
 བའི་ཕྱིར་ཐོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅེ་མོའི་ལམ་སྒྲིབ་དང་། རང་གསེས་པའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **ལས་རྒྱས་ཉེར་ཐོབ་ཆེ། །དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་རྒྱུ་ཐོག་**
ལས། །ལངས་པས་རྒྱུང་སེམས་སྐྱེ་འབྱུང་ཅེ་མོ་སྟེ། །རང་བཞིན་བརྒྱུད་རྟོགས་མཛོན་
རྒྱུར་སྦངས་ཀྱི་བར། །དྲོད་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་འབད་པས་ཉེར་ཐོབ་ཆེན་པོ་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུ་ཐོག་དེ་ལས་
 ལངས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ཐོབ་ནས་སྒྲོར་ལམ་ཅེ་མོར་
 འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལས་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པས། མ་དག་པའི་ལུས་
 འདི་དྲངས་མར་གནས་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་དེ་ལ་ཐིམ་པ་ན། འཇའ་
 ལུས་རྩོ་རྩེའི་སྐྱེ་འཇའ་རིག་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཁམས་གསུམ་གང་གི་ལུས་སུ་
 ཡང་མི་གཏོགས་ལ། འོན་ཀྱང་བདེན་པ་མ་མཐོང་བས་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 རིག་པ་འཛིན་པར་ནི་མི་འཛོག་གོ། །རྒྱུང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བྱུང་ཀྱང་རགས་པའི་ལུས་
 གནས་མ་འགྱུར་ན་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་མི་འཛོག་ཅིང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་འདྲུག་གྲུབ་ནས་ནི། རགས་པའི་ལུས་གནས་མི་འགྱུར་མི་
 སྲིད་པས། བྱུང་འདྲུག་གི་སྐྱེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་རིག་
 འཛིན་ནོ། །གང་ཉར་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་ནས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ནམ་
 རྟོག་མངོན་འགྱུར་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་ཡིན་ལ་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པར་སྒྲུབ་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། **ཉེར་བཞིའི་ཡུལ་སྦྱོད་དོ་རྗེའི་ཕོ་ཉ་མོར། །འདུ་བ་ཐོབ་པས་ལུ་**
རྩུ་ཨོ་ཨའི་ཁམས། །དབུ་མར་འགགས་པས་སྦྱོར་ལམ་ས་དང་པོ། །རྒྱུང་སེམས་ཙམ་
 གྱི་སྐྱེ་གྲུབ་ནས་མྱིར་རོལ་དུ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ཡུལ་ཆེན་ནམས་སྦྱོད་ཅིང་དེ་དག་ཏུ་གནས་
 པའི་དོ་རྗེའི་ཕོ་ཉ་མོ་ནམས་དང་འདུ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པས་ནད་དུ་ཁམས་དང་། རྒྱུང་
 ནམས་དབུ་མར་འགགས་པས་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་ལམ་ཉིད་ལས་བྱེ་བའི་ས་བཅུ་བཞུད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེའང་མགོ་བོར་སུལྲི་ར་མ་ལ་ཡ། སྦྱི་གཙུག་རྩུ་ལྟར་། རྩ་བ་གཡས་པ་ཨོ་རྩི་
 ཡ་ན། ལྷག་པར་ཨ་བྱ་སྟེ་གནས་བཞིའི་རྩ་རྒྱུང་གི་ཐིག་ལའི་རྩས་པ་ལྷ་མོ་ནམས་དབུ་མར་
 ཐིམ་ཞིང་འགགས་པ་ལས་སྦྱོར་ལམ་ས་དང་པོའི་རྟོགས་པ་སྦྱེའོ། **།དེ་བཞིན་ཉེར་གནས་**
གོ་ར་དེ་མ་སྟེ། །ཀུ་ཨོ་ཏི་གོ་ཀུ་ལོ་ཀུ་ཉི་དང་། །འཇུ་གི་ས་སུ་རྩ་སི་མ་ཀུ་ནམས། །ཞིང་དང་ཉེ་
ཞིང་ཆེན་ཉ་ཆེན། །འདུ་དང་ཉེར་འདུ་དུར་ཁོད་ཉེ་དུར་ཁོད། །གཉིས་གཉིས་ལུས་གནས་
དག་པས་ས་བཅུ་བཞུད། །འཐུང་སྦྱོད་ཉེ་བའི་འཐུང་སྦྱོད་མཐོང་ལམ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་སྐྱུར་
འཛིག་ །ཅེས་པ་ནི། འགགས་ཚུལ་སོགས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཉེ་
 བའི་གནས་བཞི་ནི། རྩ་བ་གཡོན་པ་གོ་ད་བ་རི། སྦྱིན་མ་ར་མེ་ཤུ་ར། མིག་གཉིས་དེ་
 བློ་གོ་ཤ། དཔུང་མགོ་མལྲ་མ་ནམས་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་བཞུད། མཆན་ཁུང་ཀུ་མ་རྩུ་
 པ། རུ་མ་གཉིས་ཨོ་ཤེས་ས་གསུམ་པ། ལྟེ་བ་ཏི་ཤ་ཀུ་ནི། སྦྱོ་གོ་ས་ལས་ས་བཞི་པ། ཁ་
 ཀ་ལི་རྒྱ། མགྱིན་དབུས་ལལྲ་གས་ས་ལྷ་པ། སྦྱིང་གཞི། གསང་རྩ་ཉི་མ་ལས་ས་དུག་

པ། མཚན་མ་ཁྱེ་ཏ་ལུ་རེ། བཤང་ལམ་གྱི་ཉ་དེ་བས་བདུན་པ། བརྟ་སྟོ་རྟ། རྩེ་ངར་གཉིས་སུ་མཆོད་པས་བརྒྱད་པ། སེན་མོ་ན་ག་ར། ཀླང་བོལ་སིཾས་དགྲ་པ། མཐེ་བོང་གཉིས་མ་ལུ། དུས་མོ་ཀུ་ལུ་ཏས་བཅུ་པ་སྟེ། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན། ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་། ཆེན་དང་ཉེ་བའི་ཆེན། འདུ་བ་དང་ཉེ་བའི་འདུ་བ། དུར་ཁོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁོད་ཅིས་པའི་མིང་དུ་བརྩོན་ཅིང་། བཤང་མ་ཐག་པ་ལྟར་གཉིས་གཉིས་སྟེལ་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ནམས་སུ་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་དབུ་མར་དག་པས་ས་རེ་རེའི་ཚྭ་གས་པ་ཤར་ནས་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བཞུད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྩེས་སུ་འཐུང་གཅོད་དང་ཉེ་བའི་མཐུང་གཅོད་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ཐོབ་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དེ་ཆེ་མཉམ་རྩེས་སུ། །ཕྱག་རྒྱའི་བདེ་སྟོང་འཁོར་ལོའི་སྟོད་པ་ཡིས། །བཟོད་ཐོབ་སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པ་ནས། །ཆོས་མཆོག་ཅིས་པ་སྟེ། ཅེ་མོ་ལ་སྟོད་པ་དེའི་ཆེ་མཉམ་གཞག་དང་རྩེས་ཐོབ་གཉིས་ལས། སྒྲུ་མར་ཕྱག་རྒྱའི་ལས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གཅོད་པར་བསྐྱམ་ཞིང་ཕྱི་མར་ཆོག་གས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྟོད་པས་རོལ་ཏེ། དབང་པོ་ལྟ་གཅོད་པར་བསྐྱམས་པས་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་ཚྭ་ཚྭ་གས་པ་མངོན་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ནས་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ། དེ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་དངོས་རྒྱ་སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པ་ནས་ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྟ་གཅོད་པར་བསྐྱམ་མོ། །**

གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ནི། **སྐད་ཅིག་གསུམ་པོ་ལྟན་ཅིག་སྟེས། །བར་མ་ཆད་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་། །སྒྲུལ་སྒྱའི་དབང་ནོད་རང་བཞིན་ས་བོན་སྤངས། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་འགྲུབ་འགྲུབ། །ཆོས་མཆོག་གི་སྒྲུང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལམ་དུས་ཀྱི་ལྟན་སྟེས་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟན་སྟེས་མཐར་**

ཐུག་པ་སྟེ་སྤྱིར་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་མངོན་གྱུར་ཐིམ་ནས་ལམ་གྱི་ལྷན་སྦྲེས་ཐོབ་པ་
ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་དེ་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་ལམ་
སྟེ་བའི་ཆེ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲིའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནོད་ཅིང་། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ས་པོན་
སྟོང་། དེར་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་བདུན་སྟོམ་ཞིང་། སྐད་ཅིག་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། **སྟོམ་སྤང་སྤང་གསུམ་ཆེ་ཆུང་དགྲུར་དབྱེ་བ། རིམ་སྤང་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་ལམས་ཀྱི། དྲུངས་མ་ཕྲ་བ་གནས་འགྱུར། །** ཞེས་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་
འགྲུབ་ཡན་ཆད་སྟོམ་ལམ་ཡིན་ལ། དེའང་སའི་ངོ་བོ་ནི་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་སྟེ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་དེའང་རྒྱན་ཆད་མེད་པས་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འཛིག་གོ། །ས་བཅུ་པོ་
འདིར་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྟོམ་ཞིང་། དངོས་སུ་སྟོན་པ་སྤྱད་པ་དང་། སྒྲུལ་
པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་བྱས་པས་ས་ཤི་ཤིའི་རྟོགས་པ་སྤྱར་བ་སྤྱར་བར་
རྟོགས་ཏེ་རིམ་གྱིས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །**སྟོམ་སྤང་སྤང་བ་གསུམ་
པོ་ལ་ཆེ་ཆུང་དགྲུར་བྲི་བ། རིམ་པར་ས་ལྷག་མ་དགྲུས་སྤངས་ཏེ་སེམས་སེམས་བྱུང་
ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ་ལ་སེམས་བྱུང་གི་རང་བཞིན་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་
དང་དེ་སྟོང་ཚུལ་མ་གཏོགས་གཞན་འགྱུར་ཚུལ་ཐུན་མོང་བ་དང་འདྲ། འོན་ཀྱང་སྤང་
ཁམས་སྟེ་མཆེད་རགས་པ་གོང་དུ་གནས་གྱུར་ཟིན་ཀྱང་དྲུངས་མ་ཕྲ་བ་གནས་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །ས་འདི་དག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ལམ་ཐུན་མོང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་
ཤེས་དགོས་ཏེ། དེས་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཉིས་
དང་། ལམ་འབྲས་བྱ་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐྱོར་
ལམ་གྱི་ས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །**

ལྷ་པ་ནི། ལམ་དེ་ཡི། རྒྱུན་མཐར་ལོངས་སྤྱོད་དབང་བསྐྱར་མི་སྒྲོབ་པོ། །སྒྲོམ་
ལམ་དེའི་ས་བཅུའི་རྒྱུན་མཐར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྤྱོད་དབང་བསྐྱར་ནས་མི་སྒྲོབ་
པའི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱིར་སོ་སྤྱེའི་དུས་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་
ཐུག་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཐོབ་པ་མང་ཞིང་། རྒྱད་པར་
མཐོང་ལམ་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། འཆང་རྒྱ་བའི་ཆེ་ངེས་པར་དབང་བསྐྱར་བ་
ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱབས་འདིར་ལོངས་སྤྱོད་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་
བཅུ་རབ་འབྲུམས་སུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་
དབང་བསྐྱར་བས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་མཐའ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་
འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་ཕྲ་མོ་ཡང་སྤངས་ཏེ། ཀུན་གཞི་གནས་གྱུར་པས་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ལ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། འདིར་མཛོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པའི་རིམ་པ་དང་དེའི་མཆོད་པའི་བཀོད་པ་ཐུན་ཐུན་ཆོགས་པ་ལྟས་དང་བཅས་
པའང་འབྱུང་ངོ། །འོ་ན་རྒྱུད་ནས་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནི་མཐོང་
བའི་ལམ་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའང་རིག་མའི་སྤྱོད་བྱ་གྲུབ་པའི་ལྟས་བཤད་
པ་རྣམས་དངོས་བསྟན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འབྲུམས་
གྲས་པ་འདིར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཞེད་སྒོལ་དམིགས་སུ་སྒྲོས་པ་ལའང་ལྷ།
ཆོགས། སྤྱོད། མཐོང་། སྒྲོམ། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། དུས་འཁོར་ལུགས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་སོར་སྤྱད་ཀྱིས། །ཆོགས་ལམ་
ཆེར་བཞོད། །ཅིས་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་འཁོར་བཅས་དང་། རྫོགས་རིམ་དོ་
རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་དང་པོ་སོ་སོར་སྤྱད་པའི་རིམ་པས་དབུ་མའི་ལམ་ཅུང་ཟད་དག །

སེམས་གནས་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་རྣམ་རྟོག་གི་བར་གཙོད་མི་འབྱུང་ཞིང་འོད་
གསལ་རྟགས་བཅུ་ཐོག་མར་བསྐྱབ། བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པས་ལམ་འདི་སྐྱབ་ན་སྤྲུགས་
གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱར་ལམ་ངེས་འབྱེད་བཞི་བཤད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་བྲེ་
བྲག་རྩ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བསམ་གཏན་དོད་ལ་སྦྱར། །སློག་ཚུ་ལ་འབྲིང་དང་འཛིན་པས་དོད་**
ཆེན་པོ། །རྗེས་དྲན་ཅེ་མོ་ཏིང་འཛིན་བཟོད་ཆོས་མཆོག །བསམ་གཏན་གྱིས་དཔུ་
མའི་ལམ་ཤིན་རྩ་སྦྱངས་ཤིང་། རང་སེམས། སྟོང་གཟུགས། ལས་སྣང་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་སྦྱོས་བྲལ་དུ་ཤེས། རྟགས་བཅུ་བརྟན་ཅིང་སྤར་
བས་བྱད་པར་དུ་སོང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཡན་ལག་
འདི་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་ན་སྦྱར་ལམ་དོད་གྱི་དང་པོ་ལ་སྤྲེལས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་མ་
བརྟན་པར་འདི་རྣམས་བསྐྱོམས་ནས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། སྤྲུགས་གྱི་ཚོགས་ལམ་
ཆེན་པོ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སློག་ཚུ་ལ་གྱི་ཡན་ལག་གིས་རྒྱུང་བཅུ་དཔུ་མར་ཐིམ་
པས། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་མངོན་གྱུར་པ་འགག་ཅིང་། ཕྱི་
ནང་གི་འབྱུང་བ་ལ་ཅི་རིགས་པར་དབང་ཐོབ་པའི་རྩ་འཁྲུལ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་
ལུས་པའང་ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་དང་། གཏུམ་མོ་ཅུང་ཟད་འབར་བས་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་
གསལ་པོར་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་རུང་མ་བརྟན་རུང་། དོད་རྒྱུང་
འབྲིང་མན་ཆད་ཡན་ལག་འདིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་འོ། །འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གིས་རྒྱུང་
མཐའ་དག་དཔུ་མའི་ཐིག་ལེ་རྣམས་ལ་ཐིམ་པས་གཏུམ་མོ་རང་འབར་རྒྱན་མི་འཆད་
ཅིང་། ལུས་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྤར་བས་བཅུ་འགྱུར་ནས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་འཕེལ།
དོད་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་ནས་ཅེ་མོ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་བར་འགྱུར། རྗེས་དྲན་

གྲིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆུང་དུ་བོབ་ཅིང་། གཏུམ་མོ་འབར་བ་ལྷག་པར་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་
 ལུ་བདེ་འཛག་མེད་ཀྱི་དགའ་བཞི་རྫོགས་པར་འདྲེན། ཉེན་མོངས་རགས་པ་མངོན་
 གྱུར་བ་སྟོང་། ཅེ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུའོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་
 མཆོག་སྟེ། ལས་རྒྱུ་འགགས་ཤིང་ཐིག་ལེ་བརྟན་པ་སོགས་འཁོར་བའི་ལུས་དག་ཡིད་
 གསུམ་དངོས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འདི་ལ་འོག་མ་བཏགས་པའི་ས་བཏུ་གཉིས། །དེ་ཆེ་ཁྱ་ཤི་ནས་**
བརྩམས་མ་རིག་པར། །བཏུ་གཉིས་རྒྱུ་འགག་གསུམ་རེས་ཐ་མལ་པའི། །ལུས་དག་
ཡིད་དང་ཆགས་རྟོག་གནས་སྐབས་སྟོང་། །ལམ་གྱི་རྩོ་རྩེ་བཞི་སྐྱབ་ས་བཏུ་གཉིས།
བཟོད་དང་བཏུ་གཉིས་ཆོས་མཆོག། ཅིས་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་འདི་ལ།
 གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བྱེད་མི་འགྱུར་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གང་བས་ས་དང་པོ།
 བྱེད་བྱི་མ་གང་བས་ས་གཉིས་པ། ཞེས་སོགས་འཁོར་ལོ་གཞན་ལྷ་ལའང་སྐྱར་བས།
 གཙུག་ཏྱར་གྱི་བྱེད་བྱི་མ་གང་སྟེ་གཙུག་ཏྱར་ཡང་རྩིས་གྱིས་བརྟན་པས་ས་བཏུ་གཉིས་
 པའོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ།
 ས་ལ་དངོས་བཏགས་གཉིས་སམ་གོང་འོག་གཉིས་ལས་འོག་མ་བཏགས་པའི་ས་བཏུ་
 གཉིས་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ས་དང་པོར་ཁྱ་ཤི་ནས་བརྩམས་མ་རིག་པའི་བར་གྱི་
 ཉེན་འབྲེལ་བཏུ་གཉིས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་འགག། གསུམ་རེས་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དག་
 ཡིད་དང་ཆགས་རྟོག་གི་གནས་སྐབས་སྟོང་། ལམ་དུས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་བཞི་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 བོ། །དེའང་ཞིབ་མོར་བཤད་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་དང་པོར་ཁྱ་ཤི་དང་། གཉིས་པར་
 སྐྱེ་བ། གསུམ་པར་སྤྱིད་པ་འགག་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་ལུས་སྟོང་། ལམ་གྱི་སྐྱེ་རྩོ་རྩེ་སྐྱབ།
 བཞི་པར་ལེན་པ། ལྷ་པར་སྟེད་པ། དུག་པར་ཆོར་བ་འགག་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་དག་སྟོང་
 ཞིང་། ལམ་གྱི་གསུང་རྩོ་རྩེ་སྐྱབ། བདུན་པར་རིག་པ། བརྒྱད་པར་སྐྱེ་མཆོད། དགུ་

པར་མིང་ག་ཟུགས་འགག་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་ཡིད་སྤོང་། ལམ་གྱི་ཐུགས་དོ་རྩེ་སྐྱབ། བཅུ་
པར་རྣམ་ཤེས། བཅུ་གཅིག་པར་འདུ་བྱེད། བཅུ་གཉིས་པར་མ་རིག་པ་རྣམས་འགག་
སྟེ། ཐ་མལ་གྱི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་ཏོག་སྤོང་ཞིང་། ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་དེ་དག་རྣམས་སུ་རིམ་ཅན་གྱིས་དོ་རྩེ་བཞི་སྐྱབ་ཅེས་བྱ་བ་
ཡང་། དེ་དག་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བར་བསགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་
ཡིད་དང་ཆགས་ཏོག་སྤངས་པ་དང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའང་དེ་རྣམས་
གྱི་རྒྱ་རྒྱུང་ཐིམ་པ་སོགས་གྱིས་དེ་རྣམས་འགག་རུང་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས། དེའི་དུས་སུ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅིག་
ཅར་དངོས་སུ་འགགས་ཏེ་ས་བོན་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་དང་དུས་མཉམ་དུ་དོ་རྩེ་
བཞི་པོ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་མོད། དེ་རྣམས་གྱི་བྱེད་ལས་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ནི། མཐོང་
ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་དེ་འདས་མ་ཐག་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དུས་ཐོབ་ཅེས་ཐ་སྙད་
བྱེད་པའང་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་མན་ཆད་ནི་སྤྱོད་ལམ་
བཟོད་པ་ཡིན་ལ། ས་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་སྤོང་བདུན་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་ནི་
སྤྱོད་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་དངོས། སའམ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེད་པར་དོ། །

དང་པོ་ནི། ཐ་མ་ཡི། **སྐད་ཅིག་གཅིག་ནི་མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ།** །སྤྱོད་ལམ་
ཚོས་མཚོག་སྐད་ཅིག་མ་སྤོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་ཐ་མ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པ་
འཕགས་པའི་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ནས། འཁོར་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་དང་ཆགས་
ཏོགས་རྣམས་སྤངས་ཟིན་དེའི་རྩེ་གྱི་སྐད་ཅིག་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་
ཟུང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་གསུམ་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་
འཁོར་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤངས་པའི་སྐབས་དེར་སྤང་ཁམས་གཞན་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་གནས་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་དེར་མ་དག་པའི་ལུས་གནས་གྱུར་
 པས་འཇའ་ལུས་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དོ་རྗེ་རྣམ་བཞི་རོ་མཉམ་པ་ཐོབ་
 པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བྱ་ཞིང་། འདིར་ནི་ཡང་དག་
 པར་ན་ས་དང་པོ་རབ་རྩ་དགའ་བ་ཡིན་ཅིང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ནི་རབ་རྩ་ཉི་བ་
 ཡིན་པས། རྗེ་གསལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་རབ་རྩ་ཉི་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཕྱིན་ཆད་
 བས་ལམ་རིགས་འདྲ་ཁོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་གསལ་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྱུར་མེད་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་
 རྗེ་གསལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་། རྗེ་གསལ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དོ་རྗེ་
 སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཡང་གསོལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་པའི། །ས་ཡི་བྱུང་པར་ཀུན་
 འོད་བདུད་རྩི་མཁའ། དོ་རྗེ་རིན་ཆེན་པདྨ་ལས་ཀྱི་འོད། །དཔེ་མེད་དཔེ་ལྷན་ཤེར་འོད་
 ཐམས་ཅད་མཁའ། །སོ་སོར་རིག་པ་བརྩུག་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འཐོབ། །འདི་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་བར་རྩ་ཆ་རེ་ཡོད། །དོ་རྗེའི་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་དེའི་ཆོ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞིར་གྱུར་
 པས་སའི་མིང་བཏགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་བརྩུག་གཉིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 དག་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་མཚོག་རྩ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། དེ་བཞིན་རྩ་
 ཀུན་རྩ་འོད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལའོར་ཆེན་པོ་མཛེས་པའི་ས་དང་། བདུད་རྩི་འོད་ཟླ་བ་
 ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བའི་ས་དང་། བཅའ་མཁའི་འོད་མཁའ་ལའི་ལྷ་ར་རབ་རྩ་གནས་པའི་
 ས་དང་། དོ་རྗེའི་འོད་ཡིད་དགའ་བའི་ས་དང་། རིན་ཆེན་འོད་མཛོན་པར་དབང་སྐྱུར་
 བ་ལ་གནས་པའི་ས་དང་། པདྨ་འོད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་མ་མེད་པ་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་ས་དང་། དཔེ་མེད་པའི་
 ས་དང་། དཔེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔེ་རབ་རྩ་རྗེ་གསལ་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་

འོད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཆེན་པོའི་ས་
 དང་། སོ་སོའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ས་འདི་
 རྣམས་གཙོ་བོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། འོན་
 གུང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ས་བཅུ་གཉིས་པའི་མཐར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་འདི་དག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆང་
 ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་འང་བཅུ་གཉིས་ཀར་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་
 སྙིང་པོ་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་གདོད་ནས་ལྟན་རྫོགས་ཡིན་ལ། དེ་དང་
 དེ་རྫོགས་པར་རྟུས་པའི་ལམ་གྱི་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་སོགས་བཅུ་གཉིས་ནི། སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་
 བྱེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་ཤིང་། དེའང་འཕགས་པའི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་མཉམ་རྗེས་
 ཆ་ཆང་རེ་ལ་ཆང་བར་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་འདོད་མའི་ས་དེ་
 རྣམས་མདོན་གྱུར་ཏུ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའང་མིན་ལ་གསར་བྱུང་ཡང་
 མ་ཡིན་ནོ། །ས་འདི་དག་དོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཀྱན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་ཆེན་པོ། །
 དེ་ཉིད་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འདྲ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན། བོད་གྱི་མཁས་
 པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྱུར། ཁ་ཅིག་འཕགས་ལམ་ས་བཅུ་གཉིས་
 ལ་སྒྱུར། འགའ་ཞིག་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྱུར་དུག་གི་ས་བཅུ་གཉིས་ལ་སྒྱུར་མོད། དེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་བྱེད་རེ་འཇུག་པར་སྒྲུང་ཞིང་། རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་གྲུབ་རྣམས་དང་ཐོ་
 བ་རྗེ་བཅུ་ཆེན་ཆེན་པོའི་བཞེད་པར། འཕགས་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་འཇུག་ལ་ལྷོག་ཆས་
 བྱེད་པས་བཅུ་གཉིས་བྱུང་ལ། གོང་མའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ས་ཞེས་བཏགས་ཏེ།
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་ཐུན་པ་སེལ་བ་དང་། འཛིན་མེད་གྱི་བདེ་བས་
 འདོད་ཆགས་བཅས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ལྷག་
 བསམ་བཞུན་པོ་རང་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྫོགས་པས་མི་བྱེད་པས་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བ་

དང་ལྡན་པ་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་ས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་མཐོང་བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་སྤྱུལ་ནས་སྤྱིན་ལས་བྱེད་པ་དང་། དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་བྲལ་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔེ་དང་རྒྱ་མཚན་རྟོགས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་སློབ་གྲོས་སྒྲུབ་མེད་པ་རྒྱས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐུན་པའི་བག་ཆགས་སེལ་བ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། **དེ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་གནས་ནི་རབ་དགའ་སོགས། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཡན་ལག་ཆ་མཉམ་པས། །གོང་མའི་ཡུལ་ཆེན་ས་རྒྱམས་ཅི་འདོད་བགྱོད། །མཐོང་ལམ་སྒྲོབ་པའི་རྗེས་ཐོག་དེ་ཉིད་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་གནས་ལ་སོགས་པ་འཕམ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་སུ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་ཆ་མཉམ་པར་སྒྲོམ་ཞིང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིག་པའི་བརྟུལ་ལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲིབ་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་བཞིན་དུ། དངོས་སམ་གོང་མའི་ཡུལ་ཆེན་དང་ས་བཅུ་གཉིས་པོ་དུས་རིང་གྲུང་ཅི་འདོད་པས་བགྱོད་དོ། །**

ལྷ་པ་ནི། **མཐར་ཕྱིན་རྟོ་རྗེ་སེམས་དངོས་སྤྱར་དུ་འགྲུབ། །བྱད་འཕགས་རིང་སྒོལ་རྗེ་བཅུན་ཆེན་པོའི་བཞེད། །ས་ལམ་དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན། བདེན་དོན་རྒྱལ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱལ་པ་བཅུ་དྲུག་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རོ་བོ་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཟད་མི་ཤེས་པ། ཕྱིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྒྱན་མི་འཆད་པ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐལ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་མ་ཞོར་བའི་ལམ་མཚོག་འདི་ལ་འབད་ན་ཆོ་འདི་ཉིད་གྱིས་བྱལ་བདག་རྟོ་རྗེ་སེམས་དབང་དུས་གྱི་**

ལའོར་ལོའི་གོ་འཕང་མུར་དུ་འགྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱད་པར་འཕགས་
པའི་རིང་སྟོལ་འདི་དག་ནི་གྲུབ་ཆེན་ཞི་བའི་ཞབས་སོགས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་གྲུབ་
རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་དོ་རྩེ་འཆང་རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོ་
སྟོལ་བའི་མགོན་པོའི་བཞེད་པ་གཙང་མར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྩ་བའི་གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རང་བྱུང་རྒྱལ་སོགས་ཡོངས་གྲགས་སྡེ་མའི་ལུགས།** །གངས་རིའི་
ལྗོངས་ཀྱི་གྲུབ་མཆོག་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་རྩེས་འབྲང་དང་
བཙས་པ་ལ་སོགས་པ་བོད་ཡུལ་འདིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཁས་པ་སྡེ་མ་རྣམས་
ཀྱིས་འཆད་ལུགས་ཀྱང་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱར་བསྟན། སའི་རྣམ་གཞག་བྱད་
པར་དུ་བཤད། ལུགས་སྟོལ་གཞན་པ་ཁ་འཕངས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྔ། ཆོགས་སྦྱར་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། **དབང་
ཐོབ་བསྐྱེད་རྫོགས་མོས་སྦྱབ་ཟག་བཙས་ཉམས།** །ཡུལ་ཕྱིན་འདོད་ཡོན་ལམ་ལོངས་
དང་པོའི་ས། །**ཆོགས་ཀྱི་ལམ་བགོད།** །ཅེས་པ་སྟེ། སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ནས་གོལ་
བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སེམས་བརྟན་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་མོས་པས་བསྦྱབས་པས་རྒྱེན་མཐའ་དག་གོགས་སུ་ཤར། ཟག་བཙས་ཀྱི་
ཉམས་ཐོང་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྦྱིས་ནས་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་ལོངས་པའི་བར་གྱིས་ལས་
དང་པོ་བའི་ས་དང་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་བགོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དཔེ་དང་སྤྲས་དོན་གྱི།** །**སྦྱུ་ལུས་ཡས་བབ་དག་འབཞིས་མོས་**
སྦྱོད་ས། །**སྦྱོར་ལམ་བཞི་བགོད།** །ཅེས་པ་སྟེ། དཔའི་འོད་གསལ་དང་སྤྲས་དོན་གྱི་

སྒྱུར་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱུད་སེམས་དབུ་མར་ཚུད་ནས་ཡས་བབ་གྱི་དགའ་བཞིའི་ཚུལ་
གྱིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དཔེའི་སྒྲུབ་སྒྲིམ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཅ་རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་
པས་མོས་སྟོད་གྱི་ས་དང་སྒྱུར་ལམ་བཞི་བཞུད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། དྲུངས་མ་མས་བརྟན་
གྱིས་གསང་བ་ནོར་བུའི་ཅེ་མོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཅ་བཞིར་འགགས་ཤིང་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་མཛོན་དུ་བྱས་པས་དང་པོའི་ས་ལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་མཐོང་
བའི་ལམ་ལ་སྟོར་འོ། །

བཞི་པ་ནི། **དྲུངས་མ་མས་བརྟན་སྟོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་ནི།** །སྒྲོམ་ལམ། །ཞེས་
པ་སྟེ། དྲུངས་མ་མས་རིམ་དུ་བརྟན་ཅིང་ལུགས་ལྟོག་དགའ་བ་བཞི་པོ་མཐར་ཐྱིན།
གསང་གནས་ནས་གཙུག་ཏྲར་བར་གྱིས་གནས་དང་འཁོར་ལོ་རིམ་པར་དག་པའི་སྟོབ་
པའི་བྱུང་འཇུག་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བཞུད་པའོ། །

ལྔ་པ་ནི། **མི་སྟོབ་མཐར་ཐྱིན་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ།** །**དངོས་ཉེ་རིམ་པ་དང་པོའི་ལས་པས་**
ཀྱང་། །**ཉམས་སུ་བྱུང་ཡོད་རིམ་དང་ཐོད་ཀླལ་གཉིས།** །ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་ཆ་སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲུབ་
བའང་སྒྱིབ་བྲལ་དུ་དྲུངས་ཤིང་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་དག་ནས་ས་བརྩུ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་
ཆེ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་མཐར་ཐྱིན་པའི་འཇུག་ལུས་རྩོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་རྩོ་རྩེ་འཆང་དངོས་
འགྲུབ་པ་སྟེ། རིམ་པ་ཅུ་མ་ནི་ལམ་ལ་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་དང་པོའི་ལས་པས་ཀྱང་
མན་ངག་གི་གནད་ལས་རྗེས་མཐུན་པ་ཉམས་སུ་བྱུང་དུ་ཡོད་ཅིང་། གང་ཟག་ཀྱང་
རིམ་སྒྲིམ་དང་ཐོད་ཀླལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཞུད་བྱ་སའི་མཛོན་རྟོགས་འཕྲོས་དོན་དུ་བསྟན།
བཞུད་ཚུལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཨ་རྟེ་རྟེན་ལས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་བྲི་མ་མེད། །འོད་བྱེད་པ་དང་

འོད་འཕྲོ་བ། །སྤྱང་དཀའ་བ་དང་མངོན་དུ་གྱུར། །རིང་དུ་སོང་དང་མི་གཡོ་བ། །
 ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན། །དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །དོ་རྩེའི་ས་ནི་བཅུ་
 གསུམ་པ། །ཞེས་བྱི་མ་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ནས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་
 མིང་དོན་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དོ་རྩེ་སྤྱིང་རྒྱན་ལས་གོང་དུ་སློས་པའི་བདུད་ཅི་
 འོད་སོགས་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་། དུས་འཁོར་ལས་འཕགས་པའི་ས་བཅུའི་
 སྤྱིང་བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ས་བསྐྱན་པའི་བཅུ་གཉིས་དང་། དོ་རྩེ་ཕྱིང་
 བ་ལས་བཅུ་བཞི། དུག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས་བཙུང་ལྡར་བཤད་པ་སོགས་དབྱེ་བསྐྱེ་མང་
 ཡང་། སོ་སྤྱིའི་ས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པའམ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་
 བྱང་པར་ལས་དབྱེ་བསྐྱེ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། མདོར་ན་རྒྱུད་སྡེ་ལས་
 གསུངས་པ་རབ་རྩ་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་དང་།
 ཀྱན་རྩ་འོད་ལ་སོགས་པ་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་དང་། གནས་
 ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་སྤྱིད་པའི་རྒྱུའི་ཆ་ནས་མིང་བཏགས་པ་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས།
 རྩ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གོང་དུ་སོང་། དུ་མ་ནི། སྐྱུ་ཏ་ལས། གནས་ནི་རབ་རྩ་དཀའ་
 བའི་ས། །དེ་བཞིན་ཉེ་གནས་དྲི་མ་མེད། །ཞིང་ནི་འོད་བྱེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཉེ་བའི་ཞིང་
 བེ་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཆལྷོ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ངེས། །ཉེ་བའི་ཆལྷོ་སྤྱང་དཀའ་བ། །འདུ་
 བ་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། །ཉེ་བའི་འདུ་བ་མི་གཡོ་བ། །དུར་ཁྲོད་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ཉིད། །
 །ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན། །ལ་རོལ་བྱིན་བཅུའི་ས་རྣམས་ལ། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་གྲུ་
 གྲོའི་སྐད། །ལུ་ལ་སོག་པ་ཅི་གསུངས་པ། །བྱི་དང་ནང་དུ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་རྣལ་
 འབྱོར་མའི་གྲུ་གྲོའི་སྐད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མིང་ཐུན་མོང་བ་དང་སྤྱར་ཏེ་གསུངས་
 ལ། དེའང་ས་དང་པོ་རབ་རྩ་དཀའ་བ་ནི། གནས་ཀྱི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་གནས་
 བེ་རྟེན་ཏེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་སུ་མ་མཐོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འདིའི་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་མང་སྟེ་ས་དང་པོའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་
 དང་། སྦྱོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དཔག་རྒྱ་མེད་པའི་སེམས་ཚེམས་
 པར་བྱེད་པ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་གནས་སོ། །
 ས་གཉིས་པ་ནི་ཉི་བའི་གནས་ཉི་དེ་ལ་ཉི་བ་ཞེས་པ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཉི་བའམ་དུས་ཉི་བ་
 མིན་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའམ་ཕན་ཚུན་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་
 སྒྲོ་ནས་ཉི་བར་བཞག་སྟེ། ཕྱིའི་གནས་དང་ཉི་གནས་ནི་དེ་ན་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 རྣམས་ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པས་ཉི་བར་གདགས་ནས་ཡུལ་ལའང་བཤད་
 ཅིང་། བར་དུ་ནི་རྒྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་ཕན་
 འདོགས་བྱར་ཐ་སྟངས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གནས་དང་ཉི་གནས་སུ་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་ཞིང་དང་ཉི་ཞིང་སོགས་ལའང་རིགས་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་
 ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བཅུ་རྣམས་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མངོན་ཤེས་
 སོགས་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ཉི་གནས་སོ། །ས་གསུམ་པ་ནི་ཞིང་སྟེ། ཇི་
 ལྟར་ཞིང་ལས་ལོ་ཏོག་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྦྱེ་བ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་རབ་
 ཀྱི་མཐར་ཐུག་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་
 སྦྱེ་བས་ན་ཞིང་ངོ། །ས་བཞི་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲུང་ལས་ཡོན་ཏན་
 ལྟག་པར་སྦྱེ་བས་ན་ཉི་བའི་ཞིང་ངོ། །

ས་ལྔ་པ་ནི། ཚལྟོ་ཉ་སྟེ་དེ་ལ་ཚལྟོ་ནི་སྦྱོན་པའམ་འདུན་པ་སྟེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་
 སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སྦྱོན་པའོ། །ཁྱུ་ཉ་ནི་ངི་ལྟར་སྦྱོན་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་བྱའོ་
 ཞེས་གོ་བྱོན་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འཚོལ་བ་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་

ཞིང་རྫོགས་པར་བྱེ་བས་ན་ཚལ་ཉེ། །སྤྱད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མཛོན་དུ་
 གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཛོན་པར་སྦྱར་བས་ཉེ་
 བའི་ཚལ་ཉེ། །སྤྱད་པ་ནི་འདུ་བ་སྟེ་འདུས་པར་བྱེད་པས་ན་འདུས་པ་ཡིན་ལ་
 དེའང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཚན་མ་མེད་ཅིང་རྩོལ་བས་འདུ་
 བར་བྱེད་པས་ན་འདུ་བའོ། །སྤྱད་པ་ནི་སྦྱོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོད་
 བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཡོས་སྤྱད་པ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱེ་བས་ཉེ་བའི་འདུ་
 བའོ། །སྤྱད་པ་ནི་དུར་ཁྲོད་དེ་བདག་མེད་པའི་དོན་གྱིས་དུར་ཁྲོད་ཅིས་བྱ། དེའང་
 སྦྱོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རང་གིས་རྟོགས་
 བས་གཞན་ལ་སྟོན་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན་དུར་ཁྲོད་དོ། །སྤྱད་
 བཅུ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་མཐར་ཐུག་
 པའི་དབང་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དོ། །འདིར་སྦྱོར་ལས་འབྱུང་
 གཅོད་དང་ཉེ་བའི་འབྱུང་གཅོད་སྤྱད་པ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་
 སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། མན་སྟེ་ལས་འབྱུང་གཅོད་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སྤང་ཉེ་བའི་འབྱུང་
 གཅོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཤད་ལ། འགྲེལ་བ་ཀྱུ་ལྟ་ལས། འབྱུང་གཅོད་དཔེ་མེད་
 ཡེ་ཤེས་ཉེ། ཉེ་བའི་འབྱུང་གཅོད་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་རྒྱད་རྒྱས་པའི་ལུང་བྱངས་པ་ལྟར།
 སྤྱད་པ་ཉེ་བའི་འབྱུང་གཅོད་དེ། འབྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྦྱོད་པ་ནི་དགོ་པ་
 ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ལུང་པོ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་སམ། སྤྱད་
 བཅུ་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ངན་ལེན་གཅོད་པར་བྱེད་པས་འབྱུང་
 གཅོད་དམ། སྤར་གྱི་སྤྱད་པའི་ཚམ་དུའང་བྱ་བར་དཀའ་བས་དཔེ་མེད་པའོ། །
 སྤྱད་པ་ཉེ་བའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ཉེ་བའི་འབྱུང་

གཙོད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཆེས་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འོ། །

འོན་པར་བཅུ་གསུམ་པ་མ་སྒྲོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྲུལ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
ཡིན་ལ། བཅུ་གསུམ་པ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ས་ཡིན་པས་མ་སྒྲོས་པ་སྟེ། དེས་བརྗོད་སྒྲུ་མ་
ལས། དོ་རྩེ་འཆང་གི་བཅུ་གསུམ་པ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཤེས་རབ་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་མི་འགྱུར་བའི། བདེ་ཆེན་སྐད་**
ཅིག་རྣམས་ཀྱིས་འཐོབ་སྟེ། དང་པོས་ཁུ་རྩལ་ནོར་བུ་གཙུག་ཏྱར་གྱི། རྩེར་བརྟན་
དབུགས་གཅིག་འགགས་པས་གཉིས་མེད་མཐོང་། གང་སྣང་བདེར་འཆར་འཛིག་
རྟེན་དབང་ལྷུག་འཐོབ། ས་དེ་རྣམས་རྒྱ་གང་ལས་འཐོབ་ཅི་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆགས་
པ་ལས་བྱུང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐད་ཅིག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ས་འདི་རྣམས་འཐོབ་སྟེ། དེའང་ཞིབ་མོར་བཤད་ན་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་
སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྒྲེས་པ་ན་ཁུ་བནོར་བུའི་རྩེ་མོར་དང་། རྩལ་གཙུག་ཏྱར་དུ་ཟིན་ལ།
དབུགས་ཉི་ཤི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལས་གཅིག་འགགས། དེའི་དུས་སུ་བདག་གཞན་
གཉིས་སུ་མེད་པར་འཆར་ཞིང་། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་རོ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར། གཞུགས་སྤྲ་བ་དང་རིག་པ་ཡང་བ་སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་ལྷུག་བརྒྱད་
འཐོབ་པར་བཤད་དོ། རིམ་པས་སྐད་ཅིག་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་རྩོགས། དེ་སྟོང་
ལས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་མ་རིགས་འགགས། གསང་འཁོར་འོག་སྟོང་གཙུག་འཁོར་སྟོང་གི་
སྟོང་། ཁུ་རྩལ་བརྟན་པས་དག་འསྟོང་ཆུང་དུ་རྩོགས། གནས་དང་རབ་དགའི་མིང་
ཅན་དང་པོ་འཐོབ། མདུད་པ་གཅིག་གྲོལ་རིམ་པ་དང་པོ་འཕགས། སྦྱིན་བདག་
ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རྩོགས་པས། དུས་སྟོར་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གངས་དེ་སྟོང་ཅིག་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་

གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མ་རིག་པ་འགགས། འོར་བུ་དང་གཙུག་ཏྲར་གྱི་ཕྱི་མོར་ཁུ་རྩལ་ཟེན་
 པ་ནས་རྩལ་འོག་དང་ཁུ་བ་སྟེང་དུ་འགྲོ་བས་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འོ་འོག་མན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེས་གང་ཞིང་བརྟན། དེའི་ཆེ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་
 གསུམ་བཅུ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དགའ་བ་ཆུང་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་། གཙུག་ཏྲར་གྱི་འཁོར་
 ལོ་ཉི་རྩལ་གྱིས་གང་ཞིང་སྒྲུང་བའམ་སྟོང་པ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྟོང་པ་
 ཆུང་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ས་བཅུ་གཉིས་ལས་གནས་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མིང་
 ཅན་དང་པོ་འཐོབ། དཔུ་མའི་མདུད་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གོ་ལ། གཙུག་
 ཏྲར་རིམ་པ་བཅུ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གྲེན་དུ་འཕགས། འདིར་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་
 མེད་པའི་དོན་བྱེད་པས། སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་གཙོ་བོ་སྟེ། །ཞེས་ཏེ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་
 ཏུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྫོགས་སོ། །**དེ་ནས་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་བཅུ་པོ་རྣམས། །**
རིམ་རྫོགས་རིམ་འགག་འཁོར་ལོ་དུག་པོ་ཡི། །བྱེད་བྱེད་བརྟན་ཅིང་མདུད་པ་གསུམ་
གསུམ་དང་། །ཐ་མར་གཅིག་གོ་ལ་རིམ་པ་འཕགས་པ་ལས། །བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་
གཉིས་མི་འགྱུར་བདེ། །ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །དེ་སྟེང་དུས་སྦྱོར་
བཅུ་གཉིས་རྒྱུང་དང་ནི། །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་འགག། །དེ་ནས་
 བདེན་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་གཅིག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་མི་འགྱུར་བའི་
 སྐད་ཅིག་མ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བཅུ་པོ་རྣམས་རིམ་པར་རྫོགས། དུས་སྦྱོར་རྒྱུང་དེ་སྟེང་
 དང་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་རིམ་པར་འགགས། གསང་གནས་ནས་དཀར་ཆ་མས་རིམ་
 དང་། གཙུག་འཁོར་ནས་དམར་ཆ་ཡས་རིམ་གྱིས་འཁོར་ལོ་དུག་པོའི་བྱེད་བྱེད་བརྟན།
 རེ་རེ་ལ་དཔུ་མའི་མདུད་པ་གསུམ་གསུམ་གྲོ་ལ། དགའ་བ་དང་སྟོང་པ་རེ་འཕེལ་དུ་
 རྟོགས། གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཞོན། རྩལ་བྱིམས་པར་སྦྱིན་སོགས་རྫོགས་ཏེ་
 བཅུ་གཅིག་པ་རྫོགས་པའི་ཐ་མ་ལ་དཔུ་མའི་མདུད་པ་ཐ་མ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པ་གྲོ་ལ།

གཙུག་རྟེན་གྱི་རིམ་པ་བཅུ་གཉིས་པ་གྱེན་དུ་འཕགས། དེ་ལྟ་བུ་ལས་བདེན་དོན་རྣམ་
 པ་བཅུ་གཉིས་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཚོགས་ཏེ་མཆོག་
 ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་
 ཚོགས་པས། དུས་སྟོར་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱུད་གངས་དེ་སྟེང་འགགས་ཏེ་ལས་གྱི་རྒྱུད་
 ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟེང་དུག་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་ཤི་འགགས་ཏེ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་འགགས་པར་འགྱུར་རོ། **།གཙུག་རྟེན་**
ཟླ་ཉ་ལོར་བུར་ཉི་མ་བརྟན། །ཡར་ཕྱིན་མཐར་སོན་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་ཚོགས། །དེའི་
 ཆོག་གཙུག་རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྟེང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཆ་བཅུ་དུག་པ་ཡོངས་སུ་
 ཚོགས་པ་ཉ་གང་ཞིང་མས་བརྟན་གྱི་ལྷན་སྦྲེས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ཕྱོང་། གསང་
 འཁོར་གྱི་འོག་རྩོམ་ལོར་བུའི་རྩེ་མོ་ཡན་ཉི་རྩལ་གྱིས་གང་ཞིག་བརྟན་པས་འོད་གསལ་
 ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ཉེ་བའི་འཐུང་གཅོད་དང་ཡེ་
 ཤེས་ལྷན་གྱི་མིང་ཅན་ས་བཅུ་གཉིས་པ་ཐོབ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་ཏེ་
 མདོར་ན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་བཅུ་གསུམ་རྩོམ་འཛིན་པའི་ས་ཞེས་པའང་བཅུ་གཉིས་
 པ་འདིའི་རྒྱན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་ཁྲི་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་
 སྟོག་གི་རྒྱུད་དུས་སྟོར་བཅུ་གཉིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་ས་
 བཅུ་གཉིས་ཏེ། སྒྱ་འཕྲུལ་བྲུ་བ་ལས། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟོང་རྩེ་བཏོན། །དག་པ་རྣམ་
 པ་བཅུ་གཉིས་འཆང་། །ཞེས་དང་། བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ལྷན། །ཞེས་པའི་དོན་
 བོ། །**དགའ་སྟོང་བཅུ་དུག་ཚོགས་དང་རྟོགས་པའི་ས། །བཅུ་དུག་དག་གྲུང་སྤྲེལ་མའི་ཁོང་དུ་**
འདུ། །ཟླ་བ་བཅུ་དུག་གི་དབྱེ་བས་དགའ་བའི་དགའ་བ་དང་དགའ་བའི་མཆོག་དགའ་
སོགས་ཡས་བབས་འཛིག་རྟེན་པའི་དགའ་བ་བཅུ་དུག་ཟད་ཅིང་། མས་བརྟན་འཛིག་

རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་རྫོགས་པ་དང་། རྟོང་པའི་རྟོང་བ་དང་རྟོང་
པའི་ཤིན་ཏུ་རྟོང་བ་སོགས་རྟོང་བ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
ཡང་གསུང་ཏེ། སྐྱེ་འབྱུལ་བྱ་བ་ལས། རྣམ་པ་ཀྱུན་ལྡན་རྣམ་པ་མེད། །བཅུ་དྲུག་ཕྱིད་
ཕྱིད་ཐིག་ལེ་འཆང་། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རིག་ ཅིས་སོ། །དེ་ལྟར་ས་
བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ནི་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་འགགས་པས་བཞག་ཅིང་། བཅུ་དྲུག་
ཏུ་བྱེད་པ་ནི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་རྫོགས་པས་བཞག་ལ། དེས་ན་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་
འགག་པ་དང་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་རྫོགས་པ་དུས་མཉམ་པས་དབྱེ་བ་དེ་གཉིས་འགལ་
མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་པོ་དག་གྲང་སྒྲ་མའི་ཁོངས་སུ་འདྲ་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **གདམས་ངག་དང་སྦྱར་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་ཚུལ། །འབྲ་མིན་སོ་
སོའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ། །**དོན་གྱི་འབབ་ས་གཅིག་གྲང་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་གྱི་
དབང་གིས་རྒྱད་ཅེ་རྣམས་ལས་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། བཞོད་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་མི་
འབྲ་བ་མང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བྱད་པར་གྲུབ་ཆེན་སོ་སོས་བཀྲལ་བའི་གདམས་ངག་གི་
གནད་དང་སྦྱར་བའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཚུལ་འབྲ་མིན་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་དེ་
དག་སོ་སོའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས། འདིར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་མི་
ལུས་གྲང་གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་དེ་དག་ཁོང་དུ་ལེགས་པར་རྒྱན་ན་གཞན་དག་
ཐབས་གྱི་བྱད་ཆོས་སྤྱོད་མོས་དབྱེ་བ་ཡིན་པས་ཞར་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། **།འབྲས་སུ་
རྫོ་རྫོ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བའོ།།** །།

༣ ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བོགས་འདོན་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།

སྐབས་གསུམ་པ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བོགས་འདོན་སྦྱོད་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་

འཆད་པ་ལ། ཐེག་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་མདོར་བསྟན། སྒྲ་མེད་རྒྱུད་སྡེའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱེ་བྲག་
ཏུ་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྒྲིབ་པ་སྒྱི་ཙམ་དུ། །དམན་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་**
ཆེར་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཟབ་མོར་མོས་ལ་འདོད་ཆགས་སྒྲིབ་པ་གསུངས། །ལམ་སྒྲུར་དུ་
བཏོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སམ་སྒྲིབ་པ་ནི། སྒྱི་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
པས་གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་
པ་ལ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་གྱི་
སྒྲིབ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པར་སྒྲིབ་བསྐྱུས་སྒྲོན་མ་ལས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་བཤད་
བྱ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དེའང་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོད་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ནི་སྒྲིན་བྱེད་
དབང་གི་སྐྱབས་སུ་སྒྲིབ་པ་དང་། ལམ་མ་སྒྲེས་པ་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ནི་ལམ་དང་
པོར་བསྒྲོམ་པ་ནས་མཆོག་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲེས་པ་བོགས་དབྱུང་བའི་
ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ནི་རིམ་གཉིས་གྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྱིར་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན། ཕྱེ་བྲག་རྣམ་གཞག་
ཁྱད་པར་བ་བཤད། གོང་མའི་སྒྱིའི་བཞེད་པ་ལོགས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དབྱེ་གཞི་དང་། དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཕྱི་མ་རྒྱུད་ལས་བཤད་ཀྱི་མདོར་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། གོང་**
སྒྲོས་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་ཆགས་བཅས་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་མང་དུ་
གསུངས་ཏེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་བསམ་མང་པོ་
དང་། ཆོགས་སྒྲིབ་མདོར་བསྐྱུས་ཙམ་གསུངས། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་
ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་མཉམ་སྒྲིབ་ལས་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་ཆོགས་

སྒྱུད་རྒྱུས་པ་དང་། ལམ་ལོ་ལོ་བའི་མཆོག་གི་ཙུ་རྒྱུད་ལེའུ་ཉེར་བརྟུན་པ་སོགས་གསུམ།
དང་པོ་དང་བརྒྱད་པ། སུལ་ཁྲིའི་བརྟུག་པ་ལྷ་པའི་རབ་དབྱེ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། སྒྲོམ་
འབྱུང་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་དང་། གྱེ་རྩོ་རྩེའི་བརྟུག་པ་དང་པོའི་དྲུག་པ་དང་། གཉིས་
པའི་གཉིས་པ་སྟེ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཏུ་རྒྱུས་པར་འབྱུང་། གདན་བཞིའི་བཤད་རྒྱུད་
མཆོ་ཨོ་སའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྒྱུད་པའི་ལེའུར་ཡང་སྒྲོམ་མེད་གཙོར་མཛད་ནས་རྒྱུས་པར་
གསུངས། གཞན་ཡང་བྲམ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་པལ་ཆེར་ནས་སྟོགས་རེ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དེ་
དག་མདོར་བསྟུན་ན་འདི་ལྟར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྒྲོམ་བཅས་སྒྲོམ་མེད་ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་མེད་གསུམ། །གནས་ཀྱིས་
དབྱེ་བ་ཁྲིམ་དང་དུར་ཁྲོད་ཞིང་། །སྒྱུད་རྩུལ་གཉིས་སྒྲོང་ཀྱན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ལོ། །**
གསང་འདུས་མཉམ་སྒྱུར་སོགས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པ་སྒྲོམ་བཅས་སྒྲོམ་
མེད་ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་མེད་གསུམ་ནི་དེ་པོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
དབྱེ་བ་སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། རང་གི་ཁྲིམ་དུ་སྒྱུད་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་དུ་སྒྱུད་པ་དང་། ཞིང་
རྣམས་སུ་རྒྱུ་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། དཔལ་གསང་བ་བྱུང་བར་ཡང་། རི་རྒྱུད་དུ། དམ་ཆེག་
སྒྱུད་པ་དེར་གཏད་པས། ཁྲིམ་དུ་ཡང་ནི་འགྲུབ་པར་འགྲུབ། །དམ་ཆེག་སྒྱུད་པ་དམན་
གྱུར་ན། །སྒྱུད་པས་མིན་ཅིང་ཁྲིམ་དུ་འང་མིན། །ཞེས་ཞིང་དུ་སྒྱུད་པ་དང་། ཁྲིམ་དུ་སྒྱུད་
པ་གཉིས་སུ་བཤད་ཅིང་། སྒྱུད་རྩུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བའི་དབྱེས་སུ་ཁྲིམ་ཁྲི་སོགས་སུ། གཉིས་
སྒྲོང་ཨ་བ་རྩུ་ཉིའི་སྒྱུད་པ་དང་། ཀྱན་བཟང་གི་སྒྱུད་པ་དང་། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་
སྒྱུད་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟོན་གསུངས་ལ། གསང་བ་བྱུང་བའི་ལེའུ་དྲུག་པར་གསང་སྒྱུད་
དང་། བརྟུན་པར་རིག་སྒྱུད་དང་། བརྒྱུད་པར་ཆོགས་སྒྱུད་དང་། དགྲུ་པར་དེའི་སྟེང་
དུ་སྒྱུན་སྒྱུད་རྣམས་བཤད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་ཨ་བ་རྩུ་ཉིའི་སྒྱུད་པ་ལས་བྱེ་བ་དང་། ཕྱི་
མ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་མེད་དོ། །འདི་འདྲ་སྒྱུད་རྩུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལོ། །དེ་ལ་མགོན་པོ་ཀྱན་ཏུ་

སྒྱིད་པ་དང་། བྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྒྱིད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །རྒྱལ་པོ་གཞོན་
 བུའི་སྒྱིད་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་ཚབ་གྱི་སྒྱིད་པ་དང་། ཀུན་བཟང་རིག་མའི་བརྟུལ་
 ལྷགས་གྱི་སྒྱིད་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །སྒྲགས་གྱི་སྒྱིད་པ་ཞེས་པ་སྒྱིར་བྱུན་མོང་གི་སྒྱིད་
 པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་མོད་གྱི། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདི་ལའང་འཇུག་གོ །རིག་པ་
 བརྟུལ་ལྷགས་གྱི་སྒྱིད་པ་ཞེས་པ་འང་། སྒྱིད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཀུན་འདར་འཛིག་རྟེན་
 པའི་མདོན་ཏུ་སྒྱིད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསང་བའི་སྒྱིད་
 པ་འང་སྒྲགས་སྒྱིད་ཐམས་ཅད་དང་ཀུན་འདར་གསང་སྟེ་སྒྱིད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་
 སྐབས་གཉིས་འབྱུང་བའང་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་གཞག་བྱུང་བར་བ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། བྱུན་མོང་སྒྱིད་
 པ་དང་། རིག་པ་བརྟུལ་ལྷགས་གྱི་སྒྱིད་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐབས་རྒྱུད་གཙོར་བྱས་འདོད་འཇུག་བརྟེན་སྒྲོབ་གཉིས།** །ཐབས་
 པའི་རྒྱུད་གཙོར་བྱས་བྱུན་མོང་གི་ལྷགས་སུ་ལས་དང་པོ་འཇུག་འདོད་འཇུག་བྱུན་མོང་བ་
 དང་། བརྟེན་སྒྲོབ་པའི་སྒྱིད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 འདོད་འཇུག །བརྟེན་སྒྲོབ་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། **དང་པོའི་ལས་པས་བྱུན་མཚམས་བྱ་བ་སོགས།** །**འདོད་འཇུག་བྱུན་**
མོང་བསྐྱབ་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོའི་ལས་ཅན་གྱིས་བྱུན་མཚམས་སུ་རྗེས་ཆགས་
 བཟའ་བརྟུང་གོས་སོགས་ལོངས་སྒྱིད་ཅི་རིགས་པ་བརྟེན་པ་དང་། སྤྲུལ་གདབ་པ་
 དང་། བྱུག་མཚོན་སོགས་བྱུན་མཚམས་གྱི་དགོ་བའི་བྱ་བ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཟིན་
 པར་བྱེད་པ་སྒྱིད་པ་འདིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་
 གྱིས་མ་ཟིན་པས་ཀུན་སྒྲོང་འདོད་པ་དང་། དངོས་གཞི་འཇུག་པའི་སེམས་གཉིས་ཆར་

འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་བཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་འཇུག་ཐུན་མོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ། སྒྲིམ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **གཅིག་དང་གཉིས། །གསུམ་རིམ་བརྟེན་སྒྲོབ་རིས་འཛིག་མཉམ་**
པར་སྒྱུད། །འདི་ལ་སྒྲོས་བཅས་སོགས་གསུམ་ལས། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟ་ལྟ་མོར་
 རྟོག་པས་བསྒྲུམས་ཏེ་རིམ་མཐུན་པའི་འདོད་ཡོན་ལ་བརྟེན་པ་བསྒྱུད་རིམ་སྒྲུབ་པའི་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩུང་སྟེ་སྒྲོས་བཅས་སོ། །འདི་ལ་ལྟ་སྒྲུང་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་ལྟར་ཤེས་
 པ་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་རིམ་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་རིམ་ཞེས་བྱའོ། །ནུམ་
 རྟོག་གིས་གཙོ་བོར་མ་བརྟགས་ཀྱང་དབང་ཡུལ་ལྟ་སྒྲུར་སྒྲུང་བ་འདོད་ཡོན་ལ་སྒྱུད་
 པ་སྒྲོས་མེད་དེ། སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་མ་སྒྲིམ་གོང་གི་རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ལ། ལྟ་
 སྒྱུད་དང་དེའང་སེམས་གྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་སྒྲོབ་ཅིང་ཤེས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་ཉིས་
 རིམ་མོ། །བདེ་སྟོང་གི་རང་སྒྲུང་ལྟ་སྒྲུར་སྒྲུང་བས་དབང་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཡོན་བརྟེན་
 བས་ལྟ་དང་བདེ་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་དེ། ལྟ་
 སེམས་སྒྲུམ་གསུམ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་གསུམ་རིམ་མོ། །འདི་ནི་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་
 ཤར་བ་ནས་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པ་ཚུན་ཆད་ལ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་ཡོན་བརྟེན་
 བས་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པས་བརྟེན་སྒྲོབ་ཅིས་བྱ་ཞིང་། དེ་གསུམ་ཀ་ལ་རིས་འཛིག་གིས་སྒྱུད་
 པ་དང་། མཉམ་པར་སྒྱུད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་པོ་དེ་དང་འདོད་
 ཡོན་ལ་འཇུག་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེའང་ལྟར་གསལ་བའི་ཆེ་འདོད་
 ཡོན་ལ་སྒྱུད་པའི་བདེ་བ་རི་བཞིན་མི་ཕྱིང་། དེ་ཕྱིང་བའི་ཆེ་ལྟ་མི་གསལ་བས། སྐད་
 ཅིག་རེ་རེ་དེ་གཉིས་སྟེལ་ཞིང་སྒྱུད་པ་ནི་རིས་འཛིག་གི་སྒྱུད་པའོ། །དེ་གོམས་པས་
 ལྟན་ཅིག་འཇུག་པ་ནི་མཉམ་སྒྱུད་དེ་བརྟེན་སྒྲོབ་སྒྲོས་བཅས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འདོད་ཡོན་རྫོང་རྫོང་མར་བསྒྲོམ་ཡིད་བདེ་བསྒྱུད། །ཐུན་མཚམས་**

དབང་ཡུལ་ལམ་ཁྱིའ་རིག་བརྟུལ་རྒྱ། །ཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་ལ་མས་གྱི་
གཟུགས་སྒྲིབ་ཅི་རོ་རིག་བྱའི་སྒྱེ་མཆོད་མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
འདུས་པ་ལས། གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་སོགས་སོ་སོའི་ལྷ་མོ་མཛེས་སྤྱད་སྤྱད་སུམ་ཆོགས་
གིང་འདོད་ཡོན་ཐོགས་པ། སྒྱུ་རྩ་ལ་དང་ལྷན་པ་མཐོང་བའི་མཆོན་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་
བསྐྱོམ། མཆོན་མ་རྟེན་ནས་དེས་བདེ་ཆེན་བྲངས་ཏེ་ཡིད་བདེ་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་
ལ། དེས་དབང་པོ་བརྟེན་བཅས་བརྟ་བར་བྱས་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་བརྒྱད་པའི་རྒྱར་
འགྱུར་བའོ། །ཐུན་མཆོམས་སྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱིའི་འདོན་ཡོན་དང་དབང་པོ་གང་
དང་གང་སྤྲད་པ་ན། དབང་པོ་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷ་མོར་སྐྱོམ་པ་སོགས་དངོས་སུ་ལོངས་
སྒྱུད་ཅིང་བརྟེན་པའོ། །དེ་ཡན་ཆད་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་གྱི་སྒྱུད་པ་སྒྱུད་ལྷན་པའི་
རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲགས་གྱི་སྒྱུད་པ་ཡིན་པས་བྲོགས་མཐུན་དུ་འདིར་བསྐྱས་ཏེ་སྒྱུད་
བསྐྱས་སྒྲོན་མེ་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་གྱི་སྒྱུད་པ་བཤད་པ་ལ་བདུན། རོ་བོ་རོས་
བཟུང་། སྒྱུད་བྱེད་གང་ཟག་བསྟན། ཉང་གསེས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེ། སྒྱུད་པའི་རིམ་པ་བཤད།
ཆོགས་སྒྱུད་བྱད་པར་དུ་སྒྲོས། འཕྲོས་དོན་ཞར་བྱང་དུ་བརྗོད། ཡན་ལག་དྲག་ཤུལ་
སྒྱུར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཆས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲུག་ར་རོལ་རྩེད་སོགས།** །**རྒྱས་དང་ཅུང་ཟད་**
ཏིང་འཛིན་ཁོ་ནར་བརྟེན། །**རིམ་བཞིན་སྒྲོས་བཅས་སོགས་གྱི་རོ་བོ་སྟེ།** །ལྷ་འི་ཆས་སུ་
འདུག་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་གྲངས་ལྷ་དང་མཉམ་པར་ངེས་པ་དང་། སྒྲུག་དང་ལུས་
དག་གི་བརྟེན་ལ་སོགས་པའི་རོལ་རྩེད་གྱི་སྒྲོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ངེས་
པ་མེད་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དང་། ཕྱིའི་སྒྲོས་པ་དོར་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབའ་ཞིག་ལ་
བརྟེན་པ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་སྒྲོས་བཅས་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་སྒྲོས་མེད་གིན་ཏུ་

སྒྲིམ་མེད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲིད་བསུས་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དགའ་སེམས་ན་ཚོད་ཤེས་རབ་ཡོ་བྱད་དང་། །འདོད་ཆགས་ཆེ་**
ཆུང་སྒྲིད་བྱེད་བྱད་པར་རོ། །གང་ཟག་སྒྲིམ་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཆེ་ཆུང་དང་། ན་
ཚོད་དེ་ལང་ཚོའི་བྱད་པར་དང་། ཡོ་བྱད་ཆེ་ཆུང་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་ཆུང་དང་། འདོད་
ཆགས་ཆེ་ཆུང་གསུམ་སྟེ། སྒྲིམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། ན་ཚོད་གཞོན་པ་དང་། ཡོ་
བྱད་མང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་སྒྲིམ་བཅས། དེ་དག་འབྲིང་ལ་སྒྲིམ་མེད།
སྒྲིམ་པའི་བསམ་པ་སོགས་ཆུང་བ་དང་། ན་ཚོད་ཀྱན་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་མེད་དེ་སྒྲིད་པ་
བྱེད་པ་པོའི་བྱད་པར་ལས་བཞག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དེ་ཡང་བྱ་བ་སྒྲོམ་བསམ་དུས་རྣམས་ལ། །ལྟོས་པའི་སྒྲིད་པ་**
གསུམ་གསུམ་དགུ་རུ་འབྱུང་། །མ་རྒྱུད་གཙོར་བྱས་རིག་བརྒྱལ་སྒྲིད་པ་སྟེ། །སྒྲིད་པ་
གསུམ་པོ་དེ་ལའང་དབྱེ་ན། ཚོགས་པ་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲིད་པ་གསུམ་དང་། སྒྲོམ་
བསམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲིད་པ་གསུམ་དང་། དུས་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲིད་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་
ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་གིས་
བསྐྱེད་པའི་སྒྲོམ་བསམ་འབང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་བསམ་སྒྲིམ་བཅས་ཀྱི་སྒྲིད་
པའོ། །འདི་ལ་སྒྲོང་པའང་རྣམ་རྟོག་དང་འགྲོགས་པ་དང་། བདེ་བ་ཡང་ཉི་ཆེ་ཙམ་ལས་
མེད་དོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་བདེ་སྒྲོང་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ནས་བརྩམས་མཉམ་གཞག་
ཏུ་བདེ་སྒྲོང་སྒྲོམ་པ་དེས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་རྣམ་རྟོག་ཁོ་ནས་སྒྲོམ་པ་
ལ་མ་ལྟོས་པའི་ལྷ་སྒྲིའི་སྒྲུང་བཤར་བའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་
ཤས་ཆུང་བས་སྒྲིམ་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོང་པ་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་དང་བདེ་བའང་
ཚུལ་མེད་དུ་རྒྱ་ཆེ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་ནི་བདེ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་

རྣམ་རྟེན་ལས་མ་གཞིས་བཞིན་དུ་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་དག་པའི་འཁོར་ལོར་རང་གར་
བའི་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ། འདི་ལ་རྣམ་རྟེན་མངོན་གྱུར་པ་མེད་པས་སྒྲིམ་བསམ་
ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཞེས་བྱ། སྤང་སྦྱོང་བདེ་བ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །
འདི་དག་ལ་བྱ་བའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བཅས་སོགས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་སྦྱོད་ལ་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་མཉམ་སྦྱོར་ལས།
ཉིན་རེའམ་ལྷུ་བ་རེ་རེའམ། །དེ་བཞིན་ལོ་ནི་རེ་རེར་ཡང་། །རི་བཞིན་ཚོགས་བྱིན་
བརྒྱབས་ནས། །སངས་རྒྱུ་བདེ་མཆོག་གར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཉིན་
རེ་བཞིན་ཏེ་རྟག་ཏུ་སྦྱོད་པ་ནི་སྒྲིམ་བཅས། ལྷུ་བ་བཞིན་ལན་རེ་སྦྱོད་པ་ནི་སྒྲིམ་མེད།
ལོ་དུས་སུ་ལན་རེ་སྦྱོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྒྲིམ་བསམ་སྒྲིམ་བཅས་
ལ་བྱ་བ་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་སོགས་སྒྲིམ་བསམ་གསུམ་ཆར་ལ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
བས་དགྲུ། །བྱ་བ་སྒྲིམ་བཅས་སྒྲིམ་མེད་དུག་ལ་ཚོགས་སྦྱོད་ཀྱི་སྐབས་དུས་སྒྲིམ་བཅས་
སོགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད། ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་མེད་གསུམ་སྟེ་ཉེར་གཅིག་ །དེ་དག་
གནས་གཅིག་ན་འདུག་པ་དང་ཡུལ་ཆེན་རྣམས་སུ་རྒྱ་བས་ཞེ་གཉིས། སྒྲིམ་བསམ་
སྒྲིམ་བཅས་བརྟུ་བཞི་བོར་བ་གཞན་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཀུན་འདར་ཀུན་བཟང་ཕྱོགས་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བས་སྦྱོད་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅིས་གྲུ་རུ་སྟོ་ཕྱོགས་
པའི་ཞལ་ལུང་རྩེ་བཙུན་རྟེན་ལ་ཐའི་གསང་དོན་རྒྱ་མཚོའི་ཟེགས་མའོ། །འདི་དག་ནི་
བྲམ་མེད་མ་རྒྱུད་གཙོར་བྱས་རིག་བརྟུལ་སྦྱིའི་སྦྱོད་པའོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི། སྦྱོད་པའི་ངོ་བོ། དུས་ཚོད། དགོས་པ། རི་ལྟར་སྦྱོད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **སྦྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིང་འཛིན་བརྟན་པ་ཡི། །བོགས་འབྱིན་སྒྲོ་གསུམ་བྱ་བ་**
ཁྱུང་པར་ཅན། །སྦྱོད་པ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ངོ་བོ་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལེགས་
པར་བརྟན་ཟིན་པའི་བོགས་འབྱིན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་ཁྱུང་པར་ཅན་ཏེ།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་མ་བཀག་པར་ཅི་
བདེར་སྒྲིད་པས་སྒར་གྱི་བདེ་སྒོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལེགས་པར་བརྟན་པ་དེ་ཉིད་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིད་དང་། ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ནི་བསྐྱེད་པས་
འདོད་ལྟས་དངོས་སུ་གནང་། །ཉིར་འཆེས་མི་རྩི་ཉིང་འཛིན་རྒྱུ་མི་གཡོ། །ཆོས་
བརྒྱད་མགོ་སྒྲོམས་འདོད་ཡོན་གྲོགས་སུ་ཤར། །རྫོགས་རིམ་རྒྱུད་དུ་འདྲི་བྱུང་དེ་ཡིན་
ལ། །འབྲིང་པོ་ཆར་བཅད་ཆེན་པོ་རྩིས་འཛིན་གྱི། །ལྟ་སྟངས་བྱུང་སྟགས་ནུས་པ་དཔག་
མེད་ལྟན། །སྒྲིད་པ་བྱེད་པ་སྒྲིའི་དུས་ནི་བྱོད་ཐོབ་པས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འང་བསྐྱེད་
རིམ་གྱིས་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པ་ལ་འདོད་པའི་ལྟ་མཉེས་ནས་དངོས་སུ་གནང་བ་ཐོབ་པ་
དགོས་ལ། བྱི་ནང་གི་ཉེ་བར་འཆེ་བས་མི་རྩི་བ་དང་། རྒྱུན་གང་གིས་བྱུང་ཉིང་དེ་འཛིན་
ལས་གཡོ་མི་ཐུབ་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་མདོན་འགྱུར་མགོ་སྒྲོམས་པ་དང་། ཡུལ་སྐྱང་སྒྲི་
དང་ཁྱད་པར་འདོད་ཡོན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་བྱུར་པ་ན་བྱོད་ཐོབ་
པ་སྟེ་བྱོད་གྱི་དོན་ཡང་དངོས་བྱུང་མེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་སྒྲི་ལྟས་བྱོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཉེ།
དགེས་རྟོག་དང་སྦྲུལ་ཁེར་ཡང་། རྒྱུད་ཅན་བྱོད་ནི་ཐོབ་པ་ནི། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་
ཤིང་། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས། རི་ལྟར་བྱོད་པའི་བྱ་བ་གང་། །མདོན་པར་འབད་པས་
རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྫོགས་རིམ་པའི་བྱོད་ལ་ནི་ཆེ་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་
དེ། རྒྱུད་དུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་ནི་རྫོགས་རིམ་ཉིད་
ལ་བརྟན་ཉེ་དཔག་ཐོབ་པ་དགོས་ཤིང་། འབྲིང་པོ་ནི་ཆར་བཅད་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་བཞི་ལ་
སྟགས་པ་ལེགས་པར་འབྲུག་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི་རྩིས་སུ་འཛིན་པའི་ལྟ་སྟངས་བྱུང་པ་
ཕན་ཆད་ཀྱི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་ཡེ་ཤེས་དབང་བས་སྒྲུན་མོང་དང་། །རྫོགས་རིམ་རྣལ་

འབྱོར་བཞི་པར་རིག་འཛིན་དོན། ༼དྲོད་ཐོབ་སྐྱེ་སྐྱོབ་དང་མི་སྐྱོབ་པའི། ༼བྱུང་
འཇུག་ཕྱིར་ལུ་རེས་པའི་དུས་ནི་གཉིས། ༼བྱུང་པར་གྱི་སྐྱོད་པའི་དུས་ནི། རྫོགས་རིམ་
བསྐྱེམས་མ་བསྐྱེམས་གང་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་
ལ་དབང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་
གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་དུས་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་
བརྟན་ནས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་པར་སྐྱེའས་པའི་ཆེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་
སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་པས་ཐུན་མོང་གི་
དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་དུས་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་དྲོད་ཐོབ་པ་ནས་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་གྱི་
སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་འགྲུབ་ནས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་འཇུག་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱོད་པ་དང་། སྐྱོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་མི་སྐྱོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱོད་པ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་དྲོད་ཐོབ་པ་ཕན་ཆད་སྐྱོད་པ་ཁོ་ན་གཙོར་བྱེད་
པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ས་མཚམས་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་སྟེ་སྐྱིར་ལུ་༼རྒྱུད་སེམས་ཙམ་གྱི་
སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རེས་པར་ནི་སྐྱོད་མི་དགོས་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་གཉིས་པོ་འང་
མཐའ་གཅིག་དུ་མི་དགོས་པས་རེས་པར་དགོས་པའི་དུས་ནི་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགོས་པ་གྲུབ་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། ༼གྲུབ་པ་གོང་
འཕེལ་ལྷུར་དུ་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། ༼དོ་ཐོ་གྲངས་སོགས་ཕྱག་རྒྱའི་བྱུང་ལས་ཀྱང་། ༼བདེ་
ཆེན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་བྱུང་པར་འགྱུར། ༼སྐྱོད་པའི་དགོས་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་
ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ༼གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ། རང་ལུས་དང་གཞན་ལུས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་།
བསྐྱེད་པ་བརྟན་པར་བྱས་ཟིན་ཀྱང་། ད་དུང་རྟོན་ལུས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟན་པ་
ཡེ་ཤེས་བོགས་འབྱེན་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་པ་སྤྲུང་གྱི་ལམ་གྱིས་རྒྱ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཆོ་འདི་

ལ་མཐར་ཕྱིན་པར་མི་རྒྱས་པས་རིག་མཉམ་པ་སྦྱར་གྱི་འདོད་ཡོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འདོད་
པ་ལྔ་ལ་རོལ་པའི་སྦྱོད་ལམ་ལ་ཁོར་བཅས་འབའ་ཞིག་ལ་དྲི་ལ་ཏེ་བོགས་སྦྱང་ན། ཆེས་
བྱུང་པར་དུ་ཞུགས་པའི་རིམ་པས་སྦྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱོད་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་
རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། གྲངས་དང་། འགྲོ་བ་སོ་སོའི་བྱུང་པར་དང་། རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་
བ་ལས་ཀྱང་། བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འདྲེན་རྒྱས་ཤིང་། དེས་སྟོང་པ་
ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་འང་རེ་རེས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་
གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལས་ཉམས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་རེ་རྒྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོ་རྩེ་
མཁའ་འགྲོ་ལས་ཕྱག་རྒྱའི་རྣམ་གཤིས་བྱུང་པར་སོ་སོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཆིང་ཚུལ་མི་
འདྲ་བའི་བྱུང་པར་དུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཆོགས་སྦྱོད་སྦྱིའི་རྣམ་དབྱེ། སྦྱོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་པར་
གཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྦྱོད་ཚུལ་ཀུན་འདར་སྦྱོས་མེད་ཤས་ཆེ་ཞིང་། ཀུན་བཟང་ཆ་མཉམ་**
རྣམ་རྒྱལ་སྦྱོས་བཅས་གཙོ། གཉིས་ནི་སྦྱོར་ལམ་བྱི་མ་འཕགས་ལམ་ལ། སྦྱོར་མེད་
སྦྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀར་གསུམ་ཆར་ཡོད། །ཆོགས་སྦྱོད་ཀྱི་ཚུལ་སྦྱིར་དབྱེ་ན་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ཨ་བ་རྩུ་ཏི་སྟེ་ཀུན་འདར་གྱི་སྦྱོད་པ་འཕམ་གསང་བའི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོས་མེད་
ཤས་ཆེ། གཉིས་པ་ཀུན་བཟང་གི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོས་བཅས་སྦྱོས་མེད་ཆ་མཉམ་། གསུམ་
པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སྦྱོས་བཅས་གཙོ་བོར་སྦྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཨ་བ་རྩུ་ཏིའི་
དོན། ཨ་བ་རྩུ་མོ་ཏི་སྟེ་སྟིག་པ་སྦྱོད་པ་ཞེས་ཀྱང་འགྱུར། གཉིས་སྤངས་དང་ཀུན་འདར་
ཞེས་སུ་འང་འགྱུར་ཏེ། སྦྱུ་ཏི་ལས། སྟིག་བཅོམ་བྱེད་པ་འདི་ལྟར་ཐོབ། ཅིས་དང་།
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡི་གནས། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྦྱོམ་བྱེད་པ། ཨ་བ་རྩུ་ཏིའི་སྦྱོད་
པ་བཤད། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་པ། ཞེས་གསུངས་པས་སྟིག་པ་དག་པ་

དང་གཉིས་སྒྲིབ་གི་རྣམ་རྟོག་དང་ཐོར་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། མཚན་འཛིན་ནམ་
བདེན་འཛིན་གཡོ་ཞིང་འདར་བ་དང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཀུན་བཟང་གི་དོན་
ནི་དེས་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཟང་ངན་གང་དུ་སྒྲིབ་ཡང་དུས་ཀུན་ཏུ་ཐོ་བོ་བཟང་པོ་
འབའ་ཞིག་ཡིན་པའོ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་དངོས་སུ་རྒྱལ་ཞིང་
བདུད་བཞི་པོ་རྣམས་བརྟལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་།
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འང་འཛོམས་བཞིན་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་དག་དང་པོ་གཉིས་གཙོ་
ཐོར་སྒྲིབ་ལམ་སྐབས་དང་ཕྱི་མ་གཙོ་ཐོར་འཕགས་ལམ་ལ་སྒྱུར་མོད། གསུམ་ཅར་ལ་
སྒྲིབ་འཕགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཅུ། ཡུལ་གྲོགས་ཀུན་སྒྲོང་དམིགས་རྣམ་དང་། །ཆ་ལྷགས་བྱ་བ་
བརྟེན་བསྐྱབ་བྱ། །ཡན་ཡོན་རི་ལྟར་སྒྲིབ་ཚུལ་ལོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། **སྒྲིབ་ཡུལ་ཡུལ་ཆེན་རྗེས་མཐུན་ཐ་དད་དེ། །པ་རྒྱད་སྒྲིབ་ལ་**
ཡུལ་དུ་རྒྱ་བ་མེད། །སྒྲིབ་པ་རྒྱ་བའི་ཡུལ་ནི། གཙོ་ཐོར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཇ་སྒྲིབ་གྲིང་
གི་ཡུལ་ཆེན་སོ་གཉིས་པོ་རྣམས་དང་། རྗེས་མཐུན་ནི་བོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་
རེ་རེ་ལའང་ཡུལ་ཆེན་དེ་དག་ཚང་བར་ཅི་ཞིང་གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་ཉིད་ལའང་ཚང་བའོ། །
ཚང་བའི་གོ་དོན་ཡང་ས་བརྩ་ཆེ་ཆུང་ལ་གནས་པའི་པོ་ཉ་མོ་རྣམས་གནས་པ་ཡིན་པ་
དང་། བདག་ཉིད་ལ་དེ་དག་གིས་རྟོགས་པ་སྒྲིབ་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་
ཡུལ་ཆེན་རྣམས་གཙོ་ཐོར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་དོ། །རེ་ཞིག་པ་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་
པ་ལ་ནི་ཞིང་རྣམས་སུ་རྒྱ་བ་མེད་དེ། རྒྱད་དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲགས་གཙོ་
ཐོར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བདེ་མཆོག་སོགས་ལས་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་པར་པོ་ཉ་མོ་རྣམས་ཀྱི་
འདུ་བ་བྱེད་པར་དུ་མ་སྒྲིབ་པར་གསུངས་ལ། ཞིང་རྣམས་སུ་རྒྱ་བའི་དགོས་པ་ནི་དེའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐབས་འདི་ཡོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་བར་དུ་

འཕགས་ཏེ་ལམ་ཐུར་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲོགས་ནི་རྫོགས་རིམ་ཕྱོགས་མེད་བསྐྱེད་རིམ་པ། །རང་གི་
རིགས་ངེས་ཐུན་མོང་སྤངས་ཐོབ་སོགས། །སྤྱོད་པའི་གྲོགས་ནི། རྫོགས་རིམ་པས་བྲམ་
ཟེ་ནས་གདོལ་བའི་བར་གྱི་རིགས་བཟང་རན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་རིགས་པའི་ཚུལ་དུ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་དང་འགོ་བའི་རིགས་
དང་མཚན་ཉིད་ཚང་མ་ཚང་ཇི་ལྟར་རྟེན་པ་ཕྱོགས་མེད་དུ་བསྟེན། བསྐྱེད་རིམ་པས་
སྤྱིར་བྱུག་སྤྱིར་གཙོ་བོ་རྣམས་རང་གི་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པར་
བདེ་མཆོག་ལུགས་སུ་ཞིང་སྟེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མའི་འདུ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་
ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་སྤྲུགས་སྟེས་གྱི་ཕོ་ཉ་མོ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་མི་བསྟེན་ཏེ། དེའི་
བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་། ཞིང་སྟེས་གྱི་འདུ་བ་ཐོབ་ནས་ནི་གཉིས་ཅར་བསྟེན་པ་
ཡིན་ཏེ་ཕོ་ཉ་མོའི་སྐྱབ་པ་ལུགས་གཅིག་གོ། །ཡང་ན་གནོད་སྦྱིན་མོ་ལ་སོགས་པ་བྱུག་
སྤྱིར་བསྐྱབ་སྟེ། དེས་ཁ་ཟས་སྦྱིན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་འོ། །

རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་སྤྲུགས་ལ་མོས་ཤིང་བྲན་པ་དང་ལྷན་པའི་བུད་མེད་
བྲམ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་བསྐྱར་དམ་ཚིག་ཐོབ་པར་བྱས་ཤིང་། རིམ་
གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལེགས་པར་བསྒྲོམས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བ་
དང་། འདོད་ཡོན་གྱི་གཡིང་བ་ལ་ཆགས་པ་ཤས་ཚུང་བ་དང་། ཡུལ་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་
པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པར་རུས་པ། སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྒྲོ་བ་སྤྲུམས་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་རུས་པ་ཅན་ནི་སྤྱོད་
པ་གཉིས་ཀའི་གྲོགས་བྱུག་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱངས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཕོ་ཉ་
མོ་སྟེ། དེ་སོགས་ཕོ་ཉ་མོ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་
དུ་ཕོ་ཉ་འཇུག་ལྷོག་ལའང་མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དོན་གཉིས་ཞེན་མེད་བརྩེ་བསམ་པ་ལྟ།** །བདག་དང་སེམས་
 ཕན་ཚུམས་གོ་ལ་བའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཁོ་ནའི་བསམ་པ་
 དགོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བཟང་པོར་སྦྱོན་པ་ལམ། བཟང་བརྒྱད་གོས་ལ་སོགས་པ་དོན་
 དུ་གཉིར་བའི་བསམ་པས་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མི་རུང་ཞིང་། གཞན་ཡང་ལོགས་
 སྦྱོད་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཕན་ཚུམས་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རང་གི་ལུས་
 སེམས་ཕན་ཡོངས་སུ་བྱིན་ཟིན་པའི་སེམས་ཏེ། བསམ་པ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་པོ་དེས་ཀྱུན་ནས་
 བསྐྱངས་པ་འོ། །**ཀྱི་དོ་རྗེ་ལས།** ལུས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་བྱིན་ནས་ནི། །ཕྱི་ནས་སྦྱོད་པ་ཡང་
 དག་སྦྱད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ལུས་སེམས་ཕན་ཚུམས་ལ་སྦྱོན་པའི་དོན་ཡང་རྒྱ་
 འཕྲུལ་མཚོག་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལུས་བཅད་ཅིང་སྦྱོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཅུང་
 ཟད་བྱེད་པ་ན་དབྱགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ཚུན་ཆད་སེམས་ཕན་མཐའ་དག་སྒྲོལ་བའི་དོན་
 དུ་དམིགས་ཏེ་ལུས་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོན་པའི་དོན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། **དམིགས་རྣམ་བསྐྱེད་པས་ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །རྫོགས་པས་**
འོད་གསལ་བདེ་སྦྱང་རྒྱ་ཡིས་འདེབས། །དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྦྱོད་
 པ་ཡིན་ན་ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་སྤང་བའི་འཁོར་ལོ་གོ་ཆ་དང་བཅས་པ་འབྲལ་བ་མེད་པར་
 སྒྲོམ་པ་དང་། དག་པ་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་མོས་པས་རྣམ་
 པར་ལྟ་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་ནི། ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་
 དུ་འོད་གསལ་བ་དང་བདེ་སྦྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྒྱས་འདེབས་པ་འོ། །

ལྔ་པ་ནི། **ལྟ་ཡི་ཆས་འཇུག་** །ཅིས་པ་སྟེ། སྦྱོད་པ་ལ་རྒྱ་བའི་ཆོ་རང་རིགས་ཀྱི་ལྟ་ཡི་
 ཆས་སུ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། བརྟན་གཉིས་ལས། རྣ་བ་དག་ལ་རྣ་ཆ་བཟང་། །སྦྱི་བོར་
 འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་འཛིན། །ལག་པ་དག་ལ་ལག་གཏུབ་ཉིད། །ཞེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱ་རགས་

ཉིད། །ཤར་པར་དེ་བཞིན་ཤར་གདུབ་བོ། །ལག་པའི་རྩ་བར་དཔུང་རྒྱན་ཉིད། །མགིན་
པར་རུས་པའི་ཐེང་བ་སྟེ། །བཞོ་བ་སྟག་གི་པགས་པ་ཉིད། །ཅིས་དང་། རྒྱུ་མའི་སྐྱེ་ལས་
ཅོད་པན་བྱས། །དེ་ལ་རྩྱུ་བྱུང་སྐྱུར་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤྲད་གཡོགས་ཁ་དོག་སྟེ་
ཆོགས་དང་། །རོ་བསྟེགས་ཐལ་བས་དེ་བཞིན་བརྒྱན། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་
བྱག་རྒྱ་ལྡེལ་དུག་དང་། །ཁ་ཏྲུ་ཐོད་པ་ཅང་ཏེ་ལྟ་ལྟའི་བྱག་མཆོན་སོགས་ཆད་དང་ལྡན་པ་
འཆང་བར་བྱའོ། །

དུག་པ་ནི། **གནང་ཐོབ་བྱག་སོགས་བྱས།** །ཞེས་པ་སྟེ། བཅས་པར་སྐྱར་བར་
ལངས་ཏེ་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོད་པ་བདེ་བར་ལྷས་ཏེ་གནང་
བ་ཐོབ་པ་ན། །ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་ཤ་ལྡ་བདུད་ཅི་ལྡ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལ་
བྱག་པའི་རྩལ་དང་། །གོ་ཆ་གསུམ་སོགས་ལྟ་སྟགས་ཀྱི་དག་བྱེད་བྱས་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་
དང་ཡི་དམ་མཐོང་བ་ན་བྱག་བྱས་ཤིང་རྩ་སྟགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། །བཟང་ངན་ཐ་མལ་
དུ་འཛིན་པའི་སེམས་སྤངས་ནས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། **མི་རྟོག་སེམས་ཀྱིས་བཟང་ངན་རོ་མཉམ་སྟུང་།** །འདིར་གང་སྤང་
ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འཆར་བའི་དུས་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་
བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་དོར་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྟོད་དེ། །བཟའ་བཅའ་
དེ་བཞིན་བརྟུང་བ་ཉིད། །རི་ལྟར་རྟེན་པ་རབ་ཏུ་བཟའ། །ཡིད་འོང་མི་འོང་རྣམ་རྟོག་
ཕྱིར། །ཞེན་པ་ཙམ་དུ་མི་བྱའོ། །བཟའ་དང་བཟའ་མིན་སྟོད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་
བརྟུང་དང་བརྟུང་མིན་ཉིད། །བསྟོད་དང་བསྟོད་མིན་སྟགས་པ་ཡིས། །རྣམ་རྟོག་ཉིད་
དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། **བསྐྱབ་བྱ་མི་འགོང་མི་ཁྲོ་མི་འདའ་སོགས།** །དང་པོར་སྟོད་དང་
གང་ལའང་འཛིགས་མེད་འཇུག །བྱ་དང་ངེས་པ་སྤང་སོགས་བརྟན་ཐོབ་ཚུལ། །བྱག་

མི་བྱ་སོགས་བརྟན་པ་ཆེར་ཐོབ་པོ། །སྟོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐབ་བྱ་ནི། སྐར་སྐགས་
 རྣོམ་དུ་བཤད་པའི་སྟེ་དང་བྱད་པར་གྱི་དམ་ཆོག་ལ་གནས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། བདེ་
 མཆོག་རྩ་རྒྱད་ལས། བསྐྱེད་རིམ་པས་བྱག་མཆོན་ལ་མི་འགོང་བ་དང་། གཉིས་ཀས་
 དམ་ཆོག་ཅན་ལ་མི་ཁྲོ། དབང་གི་དམ་ཆོག་ལས་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་མི་
 འདལ། དུས་བཞིར་བྱག་རྒྱ་དང་སྟན་གཅིག་བདེ་བ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ་གསུམ། ཆོགས་ཀྱི་
 གཙང་སྒྲ་གསུམ་རྣམས་སུ་བཤད་པ་དང་། རྣོམ་འབྱུང་ལས། འདོད་པ་ཁྲོ་བ་འཛིགས་
 པ་དང་། སྟོད་པ་གཏོ་ལྷག་ང་རྒྱལ་སྤངས། རྟག་ཏུ་རྟག་དང་ཆད་པ་དང་། ཉེ་བཞིན་
 གཞུང་བསྐྱིགས་བསྐྱེད་པ་སྤངས། ཞེས་དང་། ཁྲོ་དང་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བསྐྱེད་
 དང་སྤངས་པ་རྣམ་པར་སྤངས། རྟག་ཏུ་ཆགས་མེད་འགལ་བ་མེད། ཐམས་ཅད་བྱན་མོང་
 དག་ཏུ་གནས། ཞེས་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་རྒྱལ་གྱིས་ནི། ཐེ་ཆོམ་མེད་
 པར་གནས་པར་བྱ། འདོད་པ་མེད་པའི་ཀྱན་སྟོད་ནི། རྩུང་ཟད་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
 སྟོད། ཅིས་སོགས་དང་པོར་སྟོད་པ་རྣམས་དང་། སུ་སྟེ་ཉི་དང་བརྟག་གཉིས་ལས། །
 དེས་པར་མཛོན་དུ་ལྷ་མི་གང་། བརྒྱ་བྱིན་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་། འཛིགས་པ་ཙམ་དུ་མི་
 བྱ་སྟེ། སེང་གའི་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། རྣོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། ཉོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ནས། སེང་གའི་ལྷ་རྟོག་སྟོད་རྣལ་འབྱོར་པ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷར། གང་ལ་འང་འཛིགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་རི་ལྷ་རྟོག་པ་
 ཉིད་ལོངས་སྟོད་པ་དང་། སྟོན་སྟེ་སོགས་ཕྱི་ཉི་བྱ་བ་རྣམས་སྤངས་བ་དང་། ཆོས་གྲངས་
 དང་གཟའ་སྐྱར་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དང་། བཟའ་བའི་དམ་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་དེས་པ་
 སྤངས་བ་དང་། ལུས་ངག་གི་རྣོམ་པ་རྣམས་ལས་དེས་པར་གྲོལ་བ་ནི་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་
 རྒྱལ་བྱིམས་དང་། གཞན་ཡང་ངོ་ཆ་དང་ལྷམ་པ་དང་ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་སྤྲོད་བ་ནི་སྟོད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་གོ། རྩོགས་རིམ་གྱི་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྟོད་པའི་དམ་ཆོག་

ནི། ཟས་ཐམས་ཅད་ནང་གི་སྒྲིན་སྟེག་དང་། རྟག་ཏུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
བཞེངས་པ་དང་། གང་ཅི་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་གསུམ་དུ་ཤེས་པས་རབ་གནས་
བྱེད་པ་དང་། རག་སྒྲགས་སུ་ཤེས་པས་བསྐྱུལ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཡི་
ཤེས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ་གདམས་རག་སྟོན་
པ་དང་། ཚར་གཙོད་རྗེས་འཛིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་
མཆོད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་གཉིད་
ནམ་ཡང་མི་སྒྲོང་བ་དང་། གྲོང་བའི་ཆོས་མི་སྒྲོང་བ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་འདོད་ཡོན་
ལ་མི་དགག་པ་རྣམས་སོ། །བརྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་ཐོབ་ནས་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་མི་འཆིང་བ་
དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དང་བརྒྱད་པའི་སླ་མ་མ་གཏོགས་སྐྱ་གཟུགས་ལའང་བྲག་མི་བྱེད་ན་
གཞན་ལ་ལྟ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་པ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
བརྟན་པ་ཆེར་ཐོབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོ། །

དགུ་པ་ནི། **ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲོད་པ་སྒྲོད་པའི་ཕན་ཡོན་
མཐའ་ཡས་ཀྱང་། མཆོན་ཙམ་བརྗོད་ན། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཆོགས་སྒྲོད་གྱི་སྐབས་སུ།
ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། རིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྒྲུད་ན་ནི། རྟིག་པ་མ་ལུས་
བྱང་ནས་ནི། རིག་མ་དང་བཅས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་
རིག་པ་དང་གཏམ་འདྲེས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྟིག་པ་མཐའ་དག་བྱང་
པར་འགྱུར་བ་དང་། རིམ་ལྡེ་ལས། རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབྱེ་ཤེས་ཤིང་། །དེ་ཉིད་བཞི་
པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། །གང་ཞིག་རྣམ་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་པ། །དེ་ནི་ལྷུང་དུ་འབྲས་ཐོབ་འགྱུར། །
ཇི་ལྟར་མེ་ལ་ཤིང་གནས་པ། །མ་གཙུགས་པར་ནི་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་
བསྐྱབ་བྲལ་བས། །དེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་རྣམ་གསུམ་ནི་སྒྲོད་པ་གསུམ་
སྟེ། བར་འདའ་ཙམ་མ་གཏོགས། མཐོང་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་

སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པ་འདྲ་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་
པས་ཏེ། མ་གཙུག་པས་ན་འགལ་དུ་མ་ཅུམ་ལ་མེ་མི་སྒྲིབ་པ་བཞིན། སྒྲིབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་
བྲལ་ན། དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ན་འདྲ་ཆོའདི་ལ་མཆོག་མི་འགྲུབ་པས།
དེས་སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་ན་ཆོའདིར་མི་འགྲུབ་མི་སྲིད་པའོ། །

བཅུ་པ་ནི། **དང་པོར་གསང་སྟེ་སྒྲིབ། །བརྟན་ནས་ཨ་བ་རྩ་ཏི་བརྩུ་བཀ་ཚུལ། །**
དྲོད་འབྲིང་ཀུན་བཟང་འཛིག་རྟེན་མངོན་དུ་སྒྲུབ། །ཆེན་པོའི་དྲོད་ཐོབ་ཕྱོགས་ལས་
རྣམ་རྒྱལ་ཉིད། །དང་པོར་གསང་བའི་སྒྲིབ་པ་བྱ་སྟེ། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས། མཆོན་
མོ་རྟག་ཏུ་གསལ་བྱ་ཞིང་། ཉིན་པར་གསང་བ་ཉིད་དུ་བྱ། །བྲེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་
ཏུ་སྒྲ། ཞེས་དང་། གྱི་རོ་རྗེར་ཡང་། ལྷ་བ་གཅིག་ཏུ་གསང་ལ་སྒྲུབ། །ཅིས་གསུངས་
ཏེ། རང་གིས་སེམས་བརྟན་མི་བརྟན་བརྟག་པའི་ཕྱིར། མཆོན་མོ་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་
པར་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་བར་བྱ་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་དང་འགལ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་བྱས་ཏེ་དེར་ཡེ་ཤེས་རྩང་ཟད་མི་བརྟན་ན་རེ་
ཞིག་སྒྲིབ་པ་མི་བྱ་བར་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་བརྟན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་མོ། །གལ་ཏེ་བརྟན་
ན་དེ་ཉིད་ལྷ་བ་གཅིག་ཏུ་གོམས་པར་བྱའོ། །དེར་ཕྱག་རྒྱ་ལུང་སྟོན་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་ནས་
སྒྲོབ་དཔོན་ལ་གནང་བ་ལྷས་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་དུ་ཨ་བ་རྩ་ཏིའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་
དེ་སྒྲོས་བཅས་སྒྲོས་མེད་རི་ལྟར་ཡང་འཛིག་རྟེན་པས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་བརྩུ་
དགོས་པས། སྒྲོན་པ་འཕམ། བལ་བུ་འཕམ། བྱ་ཆོམ་པ་འཕམ། དེགས་ངན་ལ་སོགས་པར་
བརྩུས་ཏེ་ལུང་ཆེན་ཐོབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལེགས་པར་སྒྲུངས་ནས། ལྷ་བ་གཅིག་གིས་སྒྲལ་
བ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བས་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིབ་པ་འཕམ། རྣམས་སྒྲིས་དང་ཞིང་སྒྲིས་
དང་མཁའ་འགོ་མའི་ཆོགས་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། མ་ངེས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྣ་
ཆོགས་སྒྲུག་དང་། ཅ་ཅོ་དང་། ཅེད་མོ་དང་བཞད་གད་དང་བརྒྱད་བཀག་དང་མཆོང་

རྒྱལ་སོགས་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་ཤེས་
 དགུ་ཙམ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཡིད་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཤ་ལ་བདུད་ཅི་
 ལ་དང་འབྱུང་བའི་གཏོར་མ་དང་སྒྲག་མ་བོར་བ་སོགས་བཟུང་ཞིང་། མ་སྤིང་སོགས་
 བསྐྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱོད་པ་སོགས་སྤྱད་པའི་ལས་སྣ་ཚོགས་པའང་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱི་གོགས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། འདིར་རྩོམ་གར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱོར་པས་
 ཤེས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་རེ་ཞིག་མི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་
 པ་རྣམས་ལྟ་བུ་ཅིང་བྱོད་འབྱིང་བོར་འཕོས་པ་ན་ཀུན་དུ་བཟང་བོའི་སྤྱོད་པ་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་
 ལ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་སྤོབ་དཔོན་ལ་གནང་བ་མ་ལྷོས་ན་འདིར་རེས་པར་
 ལྷ་སྟེ། འདིར་ནི་འཛིག་ཏེན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། མ་
 དད་པའང་རྒྱུག་པར་བྱེད་པའི་རྩུ་འཕུལ་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་ནས་ལྷ་སྤངས་བཞི་ལ་
 ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་སེམས་ཅན་འདུས་བའི་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། འདིར་
 ཞིང་སྤྱོས་ཀྱི་འདུ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྩོད་པ་མེད་ཀྱང་འཕྲོག་པར་འགྱུར་དོ། །དེར་
 བྱོད་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པའི་འགོ་འཇུགས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་
 རྣམས་ལ་ཡུལ་རྒྱུན་གྱིས་ཚུར་ཅུང་ཟད་གཞོད་པའང་ཡོད་ལ་འདི་ཕྱིན་ཆད་ནི་མེད་དོ། །
 ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་བོའི་སྐབས་འདིར་སྤར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
 བརྟེན་ཀྱང་རུང་། འདིར་རེས་པར་ལྷོས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ཚུ་འབྱུང་མ་དང་། ཐིག་ལེ་
 མཚོག་མ་སོགས་ལྷ་མོ་འགྲུགས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་མོ་གྲུ་མོ་གཞོད་
 སྤྱོན་མོ་མ་མོ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱང་དགུག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 སྤྲུགས་སྤྱོས་ཞིང་སྤྱོས་སམ། སྤོ་བུར་དུ་བཀུག་པ་སྟེ་དེ་དག་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་
 བས་རྩོམ་སེམས་དཔའ་བསྐྱུལ་ཞིང་བསྐྱབས་པས་འཕུལ་ཉིད་དུ་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་
 བྱེད་དོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་

པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཐྱི་མ་འདི་ཉིད་ཚོགས་སྟོང་གས་ཆེ་བར་འབྱུང་ངོ་། །འདིར་ཕྱོགས་ལས་
 རྣམ་རྒྱལ་ཐོག་མ་ནི་སྟོང་པ་ལམ་ཚོས་མཚོག་གི་སྐབས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་པ་
 སྟོང་པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། འཕགས་ལམ་ཀྱི་རགས་པའི་སྤང་བྱ་ལ་དམིགས་
 བས་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྟེ་བར་བྱེད་ཅིང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་རྣམས་པའི་
 སྐབས་ནི་དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཨ་བ་རྩུ་ཏིའི་སྟོང་པ་དང་། མཛོན་གྱུར་པ་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ནི་ཀུན་བཟང་དང་། ཐྱིས་མི་སྟེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་སྟོང་
 པ་ནི་འཕགས་ལམ་ཀྱི་ནང་ཚན་སྟོང་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཡིན་
 བོ། །སྟོང་པ་འཕགས་པའི་སྟོང་པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དུ་འཛོག་པས། འདི་དག་སྟོང་
 པ་གཞན་གཉིས་ལ་གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཡོད་ངོ་། །

ལྷ་པ་ཚོགས་སྟོང་བྱུང་པར་དུ་སྟོས་པ་ལ་གསུམ། སྟོས་བཅས། སྟོས་མེད། ཞར་
 བྱུང་གིན་དུ་སྟོས་མེད་ངོ་། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞུང་དོན་དང་འཕྲོས་དོན་བོ། །

དང་པོ་ནི། བྱུང་པར་ཚོགས་སྟོང་སྟོས་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ། །སྤྱུ་གར་བརྟ་
 ཡིས་ནང་གི་སྦྱིན་སྟེག་དང་། སྟོམས་འབྲུག་འདོད་ཡོན་དབང་པོ་བརྟམ་པར་བྱེད། །བདེ་
 མཚོག་ལུགས་སུ་ཕོ་ཉ་གསུམ་པོ་བསྐྱབ། །སྟོང་པ་ལས་བྱུང་པར་ཚོགས་སྟོང་སྟོས་
 བཅས་ལ་གསུམ། ཚོགས་སྟོང་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ། དེར་འདོད་ཡོན་ལ་
 ཇི་ལྟར་རོལ་པ། བྱེ་བྲག་བདེ་མཚོག་ལུགས་སུ་ཕོ་ཉའི་འདུ་བ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་གནས་སུ་ཚོགས་ཁང་ཚད་ལྡན་རིམ་པ་གསུམ་
 པའི་ཐྱི་ལ་ཚང་མང་། བར་དུ་སྤྱུ་གར་རོལ་མོ། རང་མར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་པའི་ལྟའི་
 གནས་རྣམས་སུ་རོ་དང་སྟག་ལྟགས་སོགས་གདན་བཀྲམ་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་
 རྣམས་འབག་གམ་ཚོན་གྱིས་ཁ་དོག་འགྱུར་ཅིང་དོར་དྲིལ་ཁ་འྲུ་སོགས་ཕྱག་མཚན་

ཐོགས། བྱག་རྒྱ་ལྟ་སོགས་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་གཙོ་བོ་དང་གཞན་རྣམས་རིགས་སོ་སོའི་
 དེས་པས་ཕྱོགས་དང་མཆོམས་སུ་འཁོད་པར་བྱ། དེའང་མེ་ཏྲག་སོག་པའི་ལྟ་འེ་རིགས་
 སམ་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་། སྤྱོད་ལག་གི་རྩ་བའི་རིམ་ལུགས། སློབ་བརྟན་སྤྱིང་པོ་དེ་ལོ་
 ཆེ་ཞིང་། །གཞན་ཡིད་སྦྱར་དད་ལས་ལ་བརྩོན། །རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་ནོ། །
 ཞེས་སེམས་ཀྱི་མཐུའི་བྱུང་པར་རམ། །ཁ་དོག་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །བྱུང་
 མེད་ཡིན་ན་པད་ཅན་སོགས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྟ་གནས་སོ་སོར་འཁོད་དོ། །གལ་
 ཏེ་ཞིང་རྣམས་སུ་དེས་མེད་དུ་སྦྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་པ་འདི་ལོ་
 གླུང་ལན་རེ་སོགས་ཅི་རིགས་པས་སྦྱོད་ཅིང་། བད་དང་སྒྲུ་གར་ལ་སོགས་བྱ་བའི་སྦྱོས་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྦྱོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོགས་ཁང་
 དང་གདན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱུ་དུ་སྦྱུང་མི་དགོས་ལ། །ཁ་དོག་བྱག་མཆོན་
 སོགས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་པར་མི་དགོས་པས་བྱག་རྒྱ་ལྟ་སུ་བརྒྱན་པ་དང་། ལྟ་གནས་
 དང་རོ་རས་གྱོན་པ་སོགས་དང་། དབྱུག་པ་ཅང་ཏེ་འུ་སོགས་ལྟ་འེ་བྱག་མཆོན་ཅི་རིགས་
 པར་བཟུང་བས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་འེ་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་མ་མང་
 བ། །ལྟ་འེ་རེ་འུ་གནས་སུ་དེ་དག་དུ་མ་འགོད་དུ་རུང་ཞིང་། ཡང་ན་ལྟ་མོ་བརྒྱད་ལ་
 སོགས་པ་མཆོད་པའི་ལྟ་མོའི་རྩལ་དུ་འགོད་པའང་རུང་དོ། །ཀྱུན་འདར་གྱི་སྦྱོད་པས་
 བྱོང་དུ་རྒྱ་བ་ན་ལྟ་འེ་ཆས་འཇུག་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོན་པར་བརྟུ་བ་སོགས་
 ལ་བག་ཙམ་མི་འགྲིག་པས་དེས་པ་མེད་པའི་ཆས་ཀྱིས་ལྟ་འེ་ཆས་འཇུག་དུ་དོན་གྱིས་
 འགོ་བ་ཙམ་བྱས་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྦྱོད་པའི་སྐབས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྦྱུང་
 ཐབས་ཀྱི་རིམ་པས་དམིགས་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། ཇོགས་རིམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་ནི་སྐད་གིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འོངས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས།

ཇི་ལྟར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བཟང་བཏུང་ནམས་ནང་གི་སྦྱོན་སྒྲིག་
བྱ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་
ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པར་བྱས་ལ་ལྟན་ཅིག་སྦྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པའི་ལྟ་མོ་ནམས་ཀྱི་ནང་
ནས། འདོད་པའི་སྦྱུ་རྩལ་ལ་མཁས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྤངས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་མོས་པ་བརྟན་པོས་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་
ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་ཆགས་ནམ་པ་དུག་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱོར་ཐབས་དང་བཅས་ཏེ་སྦྱོམས་
པར་ཞུགས་པ་ན། དག་འབའི་འཛིན་པས་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ལ་མཉམ་པར་འཛོལ། །དེ་ལས་ལངས་པ་ན་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟར་
སྦྱོམ་ཞིང་གང་སྤྲང་ལྟ་སྦྱར་འཆར་བར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་ཡིད་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་མེད་པར་རོལ་ཅིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གར་ལ་སོགས་
པའི་རིམ་པ་དང་། ལྟ་འབྱོར་མ་ནམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གཙོ་བོར་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱོན་པ་དང་།
རིག་མས་ཕྱག་རྒྱ་དེའི་ལན་སྦྱོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་དང་ཕྱག་གི་ལན་དང་། མཆོད་
པ་དང་མཆོད་པའི་ལན་དང་། སྦྱ་དང་སྦྱའི་ལན་དང་། གར་དང་གར་གྱི་ལན་དང་། ལུས་
ངག་གི་བརྟན་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་སྦྱོས་གར་དང་། རོལ་མོ་དང་འདུག་སྤངས་དང་
གར་གྱི་ཉམས་དགུ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བསྟེན་ནས་དབང་པོ་ནམས་བརྟན་པར་
བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཞིང་དུ་རྒྱ་བའི་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་ཡང་
རུང་རྒྱུད་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་བསྐྱུལ་བ་ནི་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དེའང་སྤྱངས་པ་ལས་
སྤྱང་བ་ཡང་དག་པར་བསྟེན་པས་སྤྲགས་སྦྱེས་ནམས་དེའི་ལུས་ལ་འཇུག་སྟེ་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་མཆོད་པ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་མཉམ་ནས་དངོས་སུ་འདུ་བ་སྟེར་ཏེ་དངོས་
སུ་བསྟེན་པ་ན། དེས་ཀྱང་གནས་སུ་རིགས་མཐུན་པའི་ཞིང་སྦྱེས་ནམས་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས་ཤིང་སྐྱབ་པ་པོ་འདི་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མཛོད་ཅིས་བསྐྱལ་བས་སྤགས་སྦྱིས་
མའི་ལུས་ལ་ཞིང་སྦྱིས་མ་འཇུག་སྟེ། དེར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མཆོད་པ་ལེན་ཅིང་མཉེས་པ་
ན་རང་གི་འདུ་བ་དངོས་སུ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞེན་པ་ན་དེས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བདག་
པོའི་ལྷན་སྦྱིས་ནམས་བསྐྱལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ལུས་ལ་ལྷན་སྦྱིས་མས་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་
ཅིང་ཞུགས་ནས་མཆོད་པ་ལེན། མཉེས་པ་ན་ལྷན་སྦྱིས་ཀྱི་འདུ་བ་མངོན་སུམ་དུ་འདུ་
སྟེ་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །པོ་ཉ་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པ་ལེན་པ་ལས་བདག་
ཉིད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འཕེལ་བ་དང་། སྦྱིབ་པ་ཟད་པ་ལ་བྱི་མ་བྱི་མ་སྟོབས་
ཆེས་ཆེ་བ་དང་། པོ་ཉ་གསུམ་དང་ཕྱད་ན་དངོས་གྲུབ་ཆེ་ཆུང་གསུམ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུབ་
ཀྱང་བསོད་ནམས་དམན་པ་ལ་ལས་ཀྱིས་འཕྲིང་བ་ལས་གཞན་པའི་འདུ་བ་མི་འབྱུང་
བས། འཕེལ་ཟད་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་ལྟར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བཅུད་ལེན་
ཆེན་པོ་དེ་སུས་བཞེན་ཀྱང་འཇའ་ལུས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རུས་པ་དང་སྐལ་བ་
མེད་པས་མི་རྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །པོ་ཉའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་ནི། སྤགས་
སྦྱིས་ཀྱི་འདུ་བ་སྦྱོད་པའི་ཐོག་མ་ནས་འབྱུང་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་ལམ་འབའ་ཞིག་སྒྲོམ་
པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་སྦྱོད་པའི་ཐོག་མར་སྦྱངས་པའི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤགས་སྦྱིས་
བསྐྱལ་བས་བྱིས་འདུ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཐོག་མ་ནས་ཐོབ་པ་ལྟར་ཞིང་ལུང་
བསྟན་པའི་ཡུག་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་སྤགས་སྦྱིས་སོགས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། པོ་ཉ་གསུམ་ནི་
སྦྱོང་མི་དགོས་པ་ལ་དེ་ནི་སྦྱོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ་གེས་པར་བྱ་བ་ལ། སྦྱིར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
དེའང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་
སྐབས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གང་དུ་འཚོགས་པའི་གནས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་པའི་གནས་ནི་ཅུང་ཟད་དབེན་ཞིང་ལུག་པ་མེད་པའི་བྱིམ་དུ་ཡིན་

ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནི། རྟོག་པའི་ཚོགས་ལའོར་དམ་ཚིག་ལྟ་བུ་ལས། གྱི་རྩོམ་
 འཛིན་པ་རྣམས་དགའ་བར་བྱོས་ཤིག་ལའོར་ལོ་དམ་པ་འདི་དག་གྲང་ལས་པའི་གནས་
 སུ་བསྐྱོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཚོར་དུས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །གཡང་བའི་གྲོང་དང་བྲམ་ཟེའི་
 ཁྱིམ་དང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་དགོ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་གྲུ་གྲོ་བག་མེད་པ་
 དག་གྲང་སྤང་བར་བྱའོ། །མུ་སྟེགས་གྱི་གྲོང་པ་དང་འབྲོག་དགོན་པ་དང་གཙན་གཟན་
 རྒྱུ་བའི་གནས་དག་གྲང་སྤང་བར་བྱའོ། །མ་ཁའ་འབྲོ་མ་རྒྱུ་བའི་གནས་དང་གྲོང་ཟད་
 པའི་མཐའ་དང་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་དང་དུར་ཁྱོད་དང་ལུག་སྟོང་པ་དང་ཤིང་དུང་དང་
 བགས་ཚལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་ནས་དེ་དག་ཏུ་ཚོགས་གྱི་ཁང་པ་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་
 བརྟེན་པ་ཏེ། ཞེས་གནས་གྱི་སྤང་བྲང་གི་མཚན་ཉིད་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོས་
 པ་དང་བཅས་པས་ནི་གང་ཡང་རུང་བར་ཚོགས་ཁང་གསུམ་ཐོག་ཕྱི་ནང་ཡང་སུམ་
 རིམ་ཅན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་ཡང་ཐོག་བརྟེན་མའི་འག་མ་ས་འོག་ཁོ་ན་ན་གནས་
 པ་དང་། བར་མ་བྱེད་མར་གནས་པ་དང་། སྟེང་མ་ས་སྟེང་ན་གནས་པ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་
 བས་ལྟ་བུ་རྣམས་གྱིས་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའོ། །གང་འཚོགས་པ་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱད་པར་ནི། ཐུན་མོང་བ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ལས་
 གང་ཡང་རུང་བ་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་གནས་
 སྤྲེལ་སྤོང་ཐོབ་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔའ་བོ་དང་དཔལ་མོ་དག་དང་།
 སྟོས་བཅས་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་གསུམ་ག་ལའང་རྣལ་འབྱོར་
 ཕོ་མོ་ལྟ་གངས་དང་མཉམ་པར་འདུ་བ་ནི་ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤ་
 ལྟག་ལས་ཆང་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་མ་གཅིག་གཙོ་བོའི་གཡོན་དུ་
 གནས་པ་ནི་དཔའ་བོའི་སྟོན་མོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤ་ལྟག་ལས་ཤ་ལ་ལོངས་སྟོན་
 པའི་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གཙོ་མོའི་གཡས་སུ་གནས་པ་ནི་དཔའ་མོའི་སྟོན་

མོའོ། །དཔའ་མོའི་སྟོན་མོ་ལའང་སྤྲུམ་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ངེས་པར་སྤུལ་དགོས་པར་མན་
 དག་སྟེ་མར་བཤད་དོ། །ཡི་རྒྱལ་བརྟེན་ཏེ་མོས་ངོར་རྣལ་འབྱོར་སོ་སོ་གྲངས་མཉམ་དུ་
 བྱ་བ་ད་ལྟའི་སྤྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ལའོར་ཏེ་ཚོགས་ལའོར་རྗེས་མཐུན་པའོ། །ཡི་
 རྒྱལ་བརྟེན་པས་རུང་བའི་བྱངས་ནི། དམ་ཚིག་ལྡུ་བ་ལས། དེས་ཀྱང་རང་རིག་མ་ལ་
 འབྱུང་། །མི་རྣམས་བསམ་གཏན་དག་གིས་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤ་ལྡུང་བ་དུང་
 ཅི་ལྡུང་ཡང་མ་འབྱོར་ན་བསམ་གཏན་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཡང་བདག་གིས་
 མ་རྟོན་ཅིང་། །སྟོད་མ་ཡིན་པས་འཛིགས་པ་ཡང་། །བདུད་ཅི་ལྡུང་བཤ་ལྡུང་དག །བསམ་
 གཏན་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག །ཅིས་སོ། །གསུམ་ག་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེན་པར་གྱུར་
 པའི་སྟོབ་དཔོན་ནི་གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཅི་རིགས་པ་སྟེ། དེ་ལའང་གསུམ་
 ལས་དག་སྟོང་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་མཚོག་ཡིན་པའི་ངེས་པས་དེ་ནི་བྱིམ་པ་ས་ཐོབ་པ་ཡི་
 ཤེས་ཀྱིས་རྒྱན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་ནི་ངེས་པ་གོང་དུ་བཀུར་ལ། ཅི་སྟེ་བྱིམ་པ་དོ་རྗེ་
 འཛིན་པ་ཁོ་ན་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེན་པར་གནས་དགོས་པ་ཞིག་ན། དག་སྟོང་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་
 དེ་གྲུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མི་བཞག་པར་གནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བཏང་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་སྐལ་
 བ་བྲང་བར་བཤད་དོ། །ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་དག་ཀྱང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་མི་མཐུན་
 པ་དུ་མ་ཚོགས་ན་མཇོང་བ་འདུས་པ་ཞེས་པ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་མིང་དུ་བཏགས་
 པ་དང་། རབ་གནས་དང་སྦྱིན་སྲིག་གི་སྐབས་ཙུ་རུའི་བཟའ་བ་ཞེས་དུས་སྐབས་ལས་
 བཏགས་པ་དང་། ལྟ་གངས་དང་མཐུན་པའི་འབག་བྱས་ཏེ་ཆར་བཅད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་
 དུས་སུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གར་ཞེས་དགོས་པ་ལས་བཏགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་འབའ་ཞིག་མཆོད་ན་རིགས་ལྡན་མ་མཆོད་
 པའམ་གཞིན་རུ་མའི་སྟོན་མོ་ཞེས་མཆོད་ཡུལ་ལས་མིང་བཏགས་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར་
 ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཆེ་འཚོགས་པ་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི།

བརྟག་པ་དང་པོའི་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། ཡི་དྲུག་སྟེ་སྟེ་བཅུ་བཞི་དང་། །དེ་བཞིན་
དུ་ནི་བརྟག་པ་ཉིད། །ཅིས་དང་། སྟེ་ཤེས་པའི་གཉིས་པ་ལས། སྟེ་བ་མར་ངོའི་
བཅུ་བཞི་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་བརྟག་པ་དང་། །ཡར་གྱི་ངོ་ཡི་བཅུ་པ་ལ། །མཚོན་པ་
མཚོན་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དེ་དག་གི་མཚན་མོའི་ཆ་ཁོ་ན་ལ་
བྱ། སྟེ་སྟེ་བཅས་ལ་ནི་སྟེ་བ་གཅིག་གམ་ལོ་གསུམ་དང་སྟེ་གསུམ་གསུམ་ལ་སྟེ་གསུམ་པར་
བར་མ་ཆད་པར་སྟེ་བའོ། །ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཐུན་མོང་བ་དཀྱིལ་
ལའོར་བྱས་ཏེ། དམ་ཆིག་ལྟ་པ་ལས། སྟེ་བ་དཔོན་གྱིས་མ་བསྟོ་བར་བདེ་མི་བྱའོ། །
གསོལ་བ་མ་བཏབ་བར་སྟོ་མི་དབྱེའོ། །བསངས་གཏོར་མ་བྱས་པར་ནང་དུ་མི་འགྱེའོ། །
མཚོན་ཡོན་མ་བྱངས་བར་གཏམ་མི་སྟེ་བའོ། །སྟེ་བ་དཔོན་ལ་མེ་ཏོག་མ་སྟེ་བ་པར་སྟེ་བ་
མི་འདུག་གོ། །ལས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་སེམས་མས་མ་བསྟོ་བར་བྱལ་ལ་མི་འདུག་གོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ལ་དཀྱིལ་ལའོར་ལའོར་ལོ་སྟོ་མ། ཆད་དང་བདུད་ཅི་སྟོན་དུ་
འགྱོ་བས་མཚོན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་སྟེ་བ་ལ་འཇུག་པའོ། །དངོས་གྲུབ་སྟེ་བ་པའི་སྟེ་བ་དཔོན་
ཆེན་པོའི་དབང་དང་འབྲེལ་ན་སྟེ་བ་པའི་སྟེ་བས་ཀྱི་ལམ་དུས་རྗེ་རྗེ་སྟེ་བ་དཔོན་དབང་
བསྐྱར་མཚན་ཉིད་པ་སྟེ་བ་ནོ། །ཚུལ་འདིའི་བྱུང་ལེན་རྒྱས་པ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྟེན་པ་
རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ།
དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་སྟེ་གསུམ་སྟེ་གསུམ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ལས་རབ་འབྱམས་དང་། མཁའ་
ལ་སྟེ་བ་སྟེ་གསུམ་དེར་འདུས་པ་ཇི་སྟེ་བས་འགྲུབ་པ་ནི་དགོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་སྟེ་བ་སྟེ་གསུམ་མེད་ནི། སྟེ་གསུམ་ཆེན་ཆེན་ཅི་རིགས་བསྟེན་པ་སྟེ། །
གཞོན་སྟེ་བ་པོ་མོ་མངག་གཞུག་སྟེ་བ་པའང་ཡོད། །སྟེ་གསུམ་ཆེན་སྟེ་བ་སྟེ་གསུམ་ཅི་
རིགས་བསྟེན་པ་སྟེ། ལྟ་བུར་དང་མཉམ་པའམ་མང་བའི་བྱུང་རྒྱ་དང་། རིག་མ་གཅིག་
ཁོ་ན་ལའང་རུང་སྟེ། ཆས་འཇུག་དང་། དཀྱིལ་ལའོར་དང་། ཚོགས་ཁང་དང་། ཚོགས་

གྱི་འཁོར་ལོའི་བྱ་བ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་སྒྲིབ་ཀྱང་། སྤུ་མ་ལས་ཆེས་ཉུང་བ་དང་། རེས་
འགའ་བྱེད་ལ་ཕལ་ཆེར་མི་བྱེད་པ་སོགས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཉུང་བྱེད་པ་ལོ། །འདིས་ནི་གཞོན་
སྒྱུན་མོ་དང་ནགས་ཚལ་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མངག་གཞུག་ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ། དེས་ཡོ་བྱད་
སྒྱུར་བའང་ཡོད་ལ། སྒྲིབ་པ་བྱི་མ་གཉིས་གྱི་སྐབས་འདིར་ནི་ནགས་ཚལ་གྱི་འབྲས་བུ་
སོགས་བཟའ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པ་འང་ཡོད་དེ། འདུས་པ་ལས། སྤོང་བུ་རྩ་བ་འབྲས་བུ་ཡི།
བཟའ་བ་བཅས་ལ་སྒྱུད་པར་བྱ། །འོན་ཏང་མུར་དུ་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པས་ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མ་ཆང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་མེད་གཡང་སྤང་ཡེ་རྒྱ་དང་། །གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་**
ལ་བརྟེན་བྱ་སུ་ཀུ། །དངོས་གཉིས་བྱོགས་མཐུན་གསུམ་ཡོད། །ཅིས་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་
སྒྲིབ་མེད་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ནི། རི་བོ་དང་ཆུ་རྒྱུ་གསལ་དང་དུར་ཁྲོད་དང་རང་གི་ཁང་བ་
སོགས་གང་ཡང་རུང་བར་གཞོན་སྒྱུན་མོ་སོགས་མངག་གཞུག་ཏུ་སྐྱབ་པ་འཕམ། བསོད་
སྟོམས་སམ་གཞན་གྱིས་ཁ་ཟས་སྒྱུར་བ་ཡང་རུང་སྟེ། གཡང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་
ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དོར་ནས། རང་གི་སྒྲིང་ག་ནས་མུང་བའི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་རྫོགས་རིམ་
པས་ནི་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་ཉིད་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བྱ་སུ་ཀུའི་སྒྲིབ་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱ་ནི་བྱ་ལྟ་སྟེ་ཟ་བ། སུ་ནི་སུ་ལྟ་སྟེ་གཉིད་ལོག་པ། ཀུ་ནི་མི་ཀུ་ཅ་རྟེ་
བཤང་གཅིའི་ཕྱིར་འཆག་པ་སྟེ་ལུས་འཆོ་བའི་ཟས་ཙམ་བཟའ་བ་དང་། འོད་གསལ་
གྱི་གཉིད་ལོག་པ་དང་། འཆག་སར་འགོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་པར་རྟོག་
པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་དོན་ནོ། །འདིར་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་བསྒྲུབ་པ་གཉིད་རང་
བབས་སུ་བྱུང་བ་ཙམ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྒྲིབ་
པ་གཞན་གཉིས་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲིབ་པ་གཞན་གཉིས་ལ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་

བསྟེན་པའི་དོད་འདིར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་དྲག་ཏུ་གཉིད་ལོག་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ལ་ནི་སྒྲུ་སྒྲུ་ཀྱའི་སྒྱུད་པ་ཞེས་
 མི་བྱའོ། །དེ་ལའང་ཞིབ་ཏུ་དབྱེ་ན། ཆགས་བཅས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་ཙམ་པོ་འདི་
 བེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཆེ་འདིར་འཁོར་
 རྒྱ་བའི་སྒྱུད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིད་དང་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་
 ཉིད་དེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྒྱུད་པ་དངོས་གཉིས་དང་། བར་དོར་འདའ་བའི་ཆེ་འཆི་བ་
 འོད་གསལ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་འཆི་བ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་། དྲོད་ཐོབ་
 བས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བས་ཆེ་འདིར་སྒྲུ་ལུས་མ་ཐོབ་པ་བར་
 དོར་ཐོབ་ནས་དེའི་རྟེན་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲུ་འགྲུབ་པ་འཇུག། རིག་པ་འཛིན་པའི་ལུས་
 ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་འདའ་བའི་ལུགས་ལའང་རུང་སྟེ་གཉིད་དང་བསྐྱེད་
 པ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཁོར་རྒྱུའི་སྒྱུད་པ་དང་། ས་བརྩའི་མཐའི་བར་མདོ་ལུགས་ཀྱིས་
 བགོད་ནས་དེ་ནས་སྒྲགས་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱ་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་
 མེད་ཀྱི་སྒྱུད་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་གསུམ་མོ། །བར་པ་དེ་གཉིས་ནི་སྒྱུད་པ་དངོས་མ་
 ཡིན་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་
 སུ་བསྒྲུ་སྟེ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་མཚོན་བྱེད་ཙམ་སྟེ་འཁོར་རྒྱ་ཁའི་ནི་རྒྱུའི་
 སྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །

རྩ་བའི་དྲུག་པ་དེ་དག་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ལ་བཞི། དབང་རིམ་དང་སྒྱུར་བ།
 དབང་གི་ཁྱད་པར། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲོས་བཅས་སོགས། །དབང་པོ་བརྟུལ་འབྲིང་རྩོད་པོར་རིམ་གྱིས་**
སྒྱུར། །སྒྱིར་དཔའི་འོད་གསལ་མཐའ་ཐུག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུད་པ་ལའང་གཙོ་བོར་
 གསུམ་པོ་གང་བྱེད་ཀྱང་སྒྲོས་བཅས་སྒྲོས་མེད་གང་རིགས་ཤིག་དེས་བར་སྒྱུད་དགོས་

ལ། རྒྱུ་མེམས་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་ལྟུང་པ་མཉམ་གཤམ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་
རུང་། སྦྱོས་བཅས་སོགས་གསུམ་པོ་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོད་དེ། དེའང་
དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ལ་སྦྱོས་བཅས། དབང་འབྲིང་ལ་སྦྱོས་མེད། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་
ཤིན་ཏུ་སྦྱོས་མེད་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དབང་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་ཉི་རྒྱ་མངོན་བྱང་ཡིན།** །སྦྱོད་པ་སྦྱོད་
པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཉི་རྒྱ་མངོན་བྱང་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའང་སེམས་དབེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ། སྦྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དོ་
རྗེ་སྦྱོབ་དཔོན་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་མོས་པ་ལམ་བྱེད་
ཙམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་རིག་མ་དང་བཅས་པས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
རྒྱུ་དམ་ཆོག་མ་ཉམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཉི་རྒྱའི་དབང་བསྐྱར་བའང་མངོན་བྱང་
འོག་མར་སངས་རྒྱས་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་རྣམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་དངོས་
སམ། སྐར་གྱི་དོ་རྗེ་སྦྱོབ་དཔོན་དེའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་སམ། དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། མངོན་བྱང་གོང་མར་ནི་ཡོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་རྣམས་
ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་དང་པོ་དང་། ཐ་མ་
དང་། གཉིས་ཀ་བརྒྱད་མར་རིག་པའི་ཉི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་དང་། བར་
མ་ཡོངས་སྐྱས་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་རིག་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་གྱི་སྦྱོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཡིན་ཅིང་། དེའང་ཆོགས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་རྒྱ་དང་ཅོད་པར་ནས་གསང་
བའི་དབང་གི་བར་དུ་བསྐྱར། ཉི་མ་དམར་ཐག་ཆད་པ་ན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་
བསྐྱར་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན། རིག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཐོ་རངས་མངོན་པར་
བྱང་རྒྱུ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ལས། དོ་རྗེ་ཉི་མ་ལུབ་ནས་ནི། །
སྤྱུང་པ་ཀུན་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ། །སྐྱེ་རངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི། །སྦྱོམ་པ་མཆོག་ནི་

འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་དོ་རྩེ་བཞི་དང་ནི། །རིགས་དྲུག་ལ་རོལ་ཕྱིན་**
པའི་སྒྱོད་པ་གསུངས། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་
 རྒྱུད་རྒྱས་བསྐྱུས་ལས་སྒྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་བཞི།
 རིགས་དྲུག་ །ལ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྒྱོད་པ་རྣམས་ལ་འདུ་བར་བཤད་དེ། དེའང་དོ་རྩེ་
 བཞིའི་སྒྱོད་པ་ནི། བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ལས། །ཉིན་མོ་དང་ནི་མཚན་མོར་ཐིག་ལེ་དག་
 ལས་དཀར་པོའི་རྒྱན་འབབ་གང་ཞིག་ལྷ་མ་གེ་སྟེ་ཆད་མ་ཡིན། །ཁོ་ཀྱལ་སོགས་མིག་
 ལ་སོགས་པ་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་སྒྲོས་ཏེ་ཤ་གཞན་རེས་འགའ་དག་ཀྱང་མིན། །རང་རིག་
 པ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་དག་གི་དག་པའི་ལུས་ལ་བདུད་རྩི་ལྷ་རྣམས་བསྟེན་པ་སྟེ། །
 སྟོང་པར་སེམས་ནི་རབ་རྒྱུགས་ནས་རོ་མཉམ་བྱེད་པ་འབྲིག་པ་དེ་ནི་སྟེ་གནས་ལ་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་རྒྱུས་པ་རྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱོས་འགྱུར་ལྷ་
 བརྒྱུད། ཤ་ལྷ་དང་བདུད་རྩི་ལྷ་བཟའ། རིགས་ལྷའི་བྱ་རྒྱ་བསྟེན་པ་ཡིན་ལ་རེས་དོན་
 དུ་དེ་དག་གི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལ་སྒྱོང་། དབང་པོ་ལྷའི་རྒྱུད་
 དང་རྣམ་ཏོག་དག་གི་རྩ་ལོར་རྣམས་སུ་རྒྱུད་གི་སྒྱོར་བས་ཐིག་ལེ་བཅིངས། སྟོང་
 གཞུགས་ལ་བརྟན་པར་བྱང་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་རིགས་དྲུག་གི་སྒྱོད་པ་ནི་རྒྱུད་ལས། རེས་པར་དོ་རྩེའི་རིགས་དག་ལ་
 བེ་སྟོག་གཙོད་བྱ་སྟེ་རལ་གྱི་ལ་ཡང་བདེན་པ་མིན་པའི་ཆོག །རིན་ཆེན་ལ་ནི་གཞན་
 བོར་དབྱེག་བྱ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་རིགས་ཉིད་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་བྱང་མེད་འབྲོག་ །ཆར་
 དང་སྒྲོལ་མ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བཟང་པོའི་ཡུལ་རྣམས་མཐའ་དག་འཁོར་ལོ་ལ་
 བེ་བསྐྱུང་བར་བྱ། །གཡུང་མོ་ལ་སོགས་མཐའ་དག་བྱང་མེད་རྣམས་ནི་གྱི་གྲག་ལ་
 ཡང་མཁའ་ཡི་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་ལོར་དང་བཅས་པའི་ལུས་

ནི་སྒྲིན་པར་བྱ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱར་མི་བྱ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 བ་གཞན་དུ་མཐའ་ཡས་བསྐྱལ་བས་མིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་པ་སྟེ། དྲང་
 རོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གསལ་སྒྲུང་ནི་རྒྱས། ཐེན་ལས་ཐོགས་མེད་
 དུ་འགྱུབ་པའི་བྱས་པ་ནི་རྟེན། ཐབས་གཞན་མེད་ཅིང་ཐབས་དེ་ཁོ་ནས་འགོ་དོན་དུ་
 འགྱུར་ངེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་གཅོད་པ་དང་། རླུང་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་ནོར་འཕྲོག་པ་
 དང་། ཡ་རོལ་གྱི་བྱ་དུ་མེད་འཕྲོག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོགས་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་
 རོ། །དེའང་བྱས་མཐུན་སྟོན་ལོན་ཡིན་གྱི། དུག་མཆོན་སོགས་སལ་པའི་བྱེད་པས་མ་ཡིན་
 བོ། །ཆར་དང་། སྟོན་མ་སྟེ་ཤ་དང་། སངས་རྒྱས་ཏེ་བདུད་རྩི་ལྡ་བསྟེན་ཚུལ་གོང་དང་
 འདྲ། གཟུགས་མཛེས་པ་དང་སྒྲ་སྟན་པ་སོགས་ཡུལ་ལྡ་བསྟེན། ལྷ་བདེ་འཛག་མེད་དུ་
 འཛིང་བར་བྱས་ན། གཡུང་མོ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མ་ངེས་པའི་བྱག་རྒྱ་སྒྲུབ་པ་སྟེ།
 མདོར་ན་མད་བྱུང་འགལ་བའི་སྟོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའང་ཡིན་ལ། ངེས་
 དོན་དུ་ནི་དེ་དག་རིམ་པས་ལས་རྒྱུང་ཉི་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་འགོག་པ་དང་། གང་ལ་
 གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་
 དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྱུབ་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་
 པ་སྟེ་བཞི་དང་། སྤར་བཤད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་དམ་ཆོག་བཞི་གཅིག་དུ་བགྱངས་པ་
 དང་། སྟོང་གཟུགས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་མར་གླིག་ལེ་དགག་པའམ། འདི་
 ཡོད་ཕྱིན་བྱག་རྒྱ་གཉིས་ལྡན་དང་གསུམ་ལྡན་ཡང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་དུག་སོ་སོའི་
 དམ་ཆོག་གོ །ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་སེམས་ཅན་སྟོས་བཏང་བ་ནི། རིགས་དུག་བྱན་
 མོང་གི་སྟོད་པའོ། །གསུམ་པ་པར་ཕྱིན་དུག་གི་སྟོད་པ་ནི། ནོར་རྣམས་སྤངས་པས་སྒྲིན་
 པ་ཡིད་དང་བྱུང་མེད་འགོགས་པ་ལས་ཀྱང་འཕོ་བ་མེད་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཏེ། བཟོད་པ་
 སྒྲུལ་སོགས་པ་མི་འཇུག་པ་སྟེ་རྒྱུང་གིས་གཉིས་ཀའི་བསྟོན་པ་འཛིག་པ་བརྩོན་འགྱུས་

ཉིད། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་དག་ཀྱང་ལྷན་སྦྲེས་བདེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དང་ཀུན་
 ཏུ་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐད། །དེ་ལས་སེམས་ཅན་དོན་དང་རྩ་འབྲུལ་སྲིད་པ་མཐར་ཕྱེད་
 མི་སྦྲེ་ཐོབ་སྟེ་གཞན་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོས་མེད་བཞི་ལྷན་ནི་སྦྲེན་
 པ། རྗེས་དྲན་ནི་ཚུལ་བྲིམས། སོར་བསམ་ན་བཟོད་པ། སྟག་འཛིན་ནི་བརྩོན་འགྲུས།
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ལུས་སེམས་ལྷན་སྦྲེས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ནི་བསམ་གཏན། ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་དག་གཞོམ་མེད་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་ནི་ཤེས་རབ། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་དག་པས་
 ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་ལྟ་ཅི་སྟོས། མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་སོགས་ཐམས་ཅད་ལྷུང་དུ་བྱང་
 ཚུབ་ལ་འགོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་བ་ནི་ཐབས། སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་
 འདུལ་དུ་རྩ་འབྲུལ་སྟེ་ཆོགས་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་འདུན་པ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བའི་
 སྟོན་ལམ། ཟུང་འཇུག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་སྟོང་
 ཞིང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྟག་བསྟུལ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོབས། མི་སྦྲེ་མི་འགག་པ་སྟེ་
 གདོད་མའི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཏེ་དེ་རྣམས་
 ཅི་ལྟས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། **ཀུན་ཀྱང་བསྐྱེད་རྫོགས་སྟོན་པ་གཉིས་སུ་འདུ། །སྟོན་པའི་རྣམ་**
 དབྱེ་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ།
 རྫོགས་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་གཉིས་ཡིན་པས་བསྐྱེད་
 རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །

བདུན་པ་ནི། **ཡན་ལག་གནད་དབབ་དྲག་ཤུལ་སྦྱོར་བ་ནི། །བསྐྱེད་རིམ་ནང་**
ལ་གཞོལ་བས་མི་དགོས་ཤིང་། །སྟགས་ལ་གཞོལ་དང་རྫོགས་རིམ་གནས་པར་
ཡང་། །སྤང་པོ་རྟ་ཡི་མཐའ་བཞིན་དགོས་སྐབས་ཡོད། །སྟོན་པའི་ཡན་ལག་སྟོན་
སྦྱོར་གྱི་ལས་སམ་སྤུར་བྲས་གདབ་པའམ། དན་ཤུལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་གྲུབ་

གྱི་དོན་དུ་ལྷ་གནད་ལ་དབབ་པའི་སྒྱུར་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་དང་
 རྫོགས་རིམ་ལའང་སྟོང་ཉིད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་དག་གིས་བྱ་དགོས་པའི་སྐབས་
 མིན་པའོ། །དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དྲག་ཤུལ་སྒྱུར་བ་ནི། སྒྱིར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ལ་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་རྣམས་
 ལ་གཞོལ་བ་གཉིས་གྱི་སྒྲ་མས་ནི་དྲག་ཤུལ་སྒྱུར་བ་མི་དགོས་ཤིང་། བྱི་མའི་ངོ་བོ་རགས་
 པའི་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པ་སྟེ། རྣམས་ལ་གཞོལ་བ་དེས་རིལ་བུ་མིག་སྒྲན་སོགས་
 དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་སྒྱུད་པ་ལན་གསུམ་བསྐྱར་ནས་ལྷ་བྱག་ལ་སོགས་པའི་
 བར་དུ་སྒྱུད་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཆེ་བྱག་སྐྱེའི་བསྐྱར་གནས་པའི་ལྷ་ལ་ཕུར་བུ་འདེབས་
 པ་སོགས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསད་པའི་དྲག་ཤུལ་སྐྱབ་པས་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བའི་དོན་
 དུ་ལྷ་གནད་ལ་ཐོར་ཁིང་བསྐྱུལ་པས། ལྷ་དེ་དང་འབྲལ་དུ་མཇུག་ཁིང་མཆོག་འགྲུབ་
 པར་བཤད་དོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྒྱིར་དྲག་ཤུལ་སྒྱུར་བ་མི་དགོས་
 པར་འདོད་མོད། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གྱི་
 དོན་དུ་སྒྱུད་པ་ལན་གསུམ་བསྐྱར་བ་ལྷ་བྱག་དུ་སྒྱུད་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་
 འཕྲོས་རེ་ཞིག་བཞག་ནས། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྱུད་པ་དྲག་ཤུལ་
 སྒྱུར་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ཞུགས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་
 རིལ་འགོད་པ་ལ་བཞོན་པ་གྲང་པོ་ཆེ་ལ་གནས་ནས་གཡུལ་འཐབ་པ་ལ་འབྲུགས་པ་
 རྒྱལ་བར་མ་གྱུར་ན། དེ་ལས་བབས་དེ་རྟ་ལ་གནས་ཤིང་འཐབ་པས་རྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ། །
 དེས་ན་རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འགའ་ཞིག་ལའང་མཚན་བཅས་གྱི་
 སྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲུག་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་གྲུབ་ཆེན་བདེ་ཆེན་མགོན་
 པའི་ཞལ་ལུང་ངོ་། །

ཅུ་བའི་གསུམ་པ་གོང་མ་སྒྱིའི་བཞེད་པ་སྟོས་པ་ནི། **གོང་མ་པ་ལ་ཆེད་ལས་དང་**

བོ་ཡི་དུས། །དམ་སྒོམ་སྤང་ཞིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་སྤང་། །ལམ་བཙོན་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་པས་
 རྫོགས་རིམ་གྱི། །མཉམ་གཞག་དྲོད་ཐོབ་ཤིང་རིག་མ་སོགས། །སྤྲུམ་པའི་གསང་སྤྱོད་
 མཉམ་རྗེས་བརྟན་པའི་ཆོ། །རིག་མ་དང་བཅས་རྣམ་འབྱོར་ཆས་ཞུགས་ཏེ། །ཆོགས་
 སྤྱོད་མངོན་གྱུར་རིག་བརྟུལ་སྤྱོད་པར་གྲགས། །འོད་ཀྱི་སྤྲུམ་གོང་མ་ལལ་ཆེ་བའི་
 བཤད་སྒོལ་དང་བརྟུན་ན། །ལས་དང་བོ་བ་ཡི་དུས་སུ་བྱུང་མོང་དང་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒོམ་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྤང་ཞིང་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གང་ཡིན་
 ཀྱང་སོ་སོའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བཙོན་པ་ནི་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་པ་
 ཞེས་བྱ། དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ལ་དྲོད་རྟགས་ཐོབ་ནས་རྩང་ཟད་ཡི་ཤེས་
 ལ་དབང་བའི་དུས་སུ་དངོས་སུ་རྣམ་འབྱོར་པའི་བྱ་བ་མི་བྱ་བར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་ཤིང་། །གསང་ནས་རིག་མ་དང་ཤིང་ལྡན་ཅི་ལྟ་བུ་སྟེན་པ་སོགས་སྤྲུགས་
 ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་མཐའ་དག་བྱ་བ་སྤྲུམ་པའི་སྤྱོད་པ་ལམ་གསང་སྤྱོད་ཅས་བྱ། དེས་མཉམ་
 རྗེས་གཉིས་ཀའི་རྟོགས་པ་བརྟན་ནས་ཡི་ཤེས་ལ་ཆེར་དབང་བའི་དུས་སུ་རིག་མ་དང་
 བཅས་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་མཐའ་དག་
 ཆོགས་སུ་མངོན་གྱུར་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་གྲགས་སོ། །**ལུས་**
པ་མཆོག་ཐོབ་སྤྱོད་པའི་འཆིང་གྲོལ་ཆོ། །བསྐྱེདས་བྲལ་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་རྗེ་སྤྱོད་
པ་གསུམ། །ཟིལ་གཞོན་སྤྱོད་པས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད། །གདུལ་བྱ་གཞན་དོན་
བསྐྱབ་མྱིར་སྤྱོད་པར་བཞེད། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་སྤྱོད། །དེས་
རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་ལུས་པ་མཆོག་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་
ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོ། །གང་ལའང་བསྐྱེདས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་མཐུན་པའི་
སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཡང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་
ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ཉིད་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་གཙོ་བོར་བྱེད་

པ་ཡིན་ལ། སྟོད་པ་དེ་དག་ཀྱན་གྱིས་གནས་སྐབས་ལམ་གྱི་ས་མཚམས་དང་མཐུན་
པའི་བོགས་དབྱུང་ཞིང་། མཐར་ཐུག་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་སྟོར་བར་བྱེད་
དོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བོགས་འདོན་སྟོད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྐབས་གསུམ་པའི་
འགྲེལ་པའོ། །

༧ སྔ་འགྱུར་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།

སྐབས་བཞི་པ་སྔ་འགྱུར་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་ལྟ།
བྱི་ནང་སྦྱར་བཤད་སྦྱིར་བརྟན་པ། མ་རྒྱ། ཨ་རྒྱ། ཨ་ཏིའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོ་
སོར་བཤད་པ། གཞན་དག་མཚོན་པ་ཅམ་སྟོས་པས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་དང་། སའོ། །

དང་པོ་ནི། སྔ་འགྱུར་བྱི་ནང་སྦྱར་བའི་བཤད་སྟོལ་སྦྱིར། །ཉེ་བར་ཆོགས་ལམ་སྟོང་
གར་སྦྱོར་ལམ་བཞི། །མགྲིན་པར་མཐོང་ལམ་སྦྱི་བོར་སྟོམ་ལམ་སྟེ། །འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་
རྒྱུང་སེམས་ལས་རུང་ཆོ། །ལམ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་རིམ་གྱིས་འཆར་བར་བཞེད། །གསང་
སྒགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་ལུགས་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་བྱི་ནང་སྦྱར་བའི་བཤད་
པའི་སྟོལ་སྦྱིར་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་གྱི་དོ་རྗེའི་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་
ལྟར་ན། སྦྱིར་ལམ་བཞོད་བྱེད་རྒྱུང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། འབྱོངས་པ་གཉིས་
ལས། འཁོར་ལོ་སོ་སོར་རྟུག་ལས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། འབྱོངས་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྩ་
ཐུན་དང་བཅས་པའི་མདུད་པ་གྲོལ་དགོས་སོ། །དེའང་ཉེ་བ་ནས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་
རྩ་འདབ་ཏུ་རྒྱུང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས། ཆོགས་ལམ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་བྱོད་
ཏུགས་འཆར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་སྦྱུལ་སྦྱུའི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་། སྦྱན་པ་དང་། མདོན་ཤེས་
དང་། རྩུ་འཕྲུལ་སྤོ་མོ་གྲུབ་པས་སྦྱུལ་པ་དང་བསྦྱར་བར་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟིང་ག་ཆོས་

གྱི་ལའོར་ལོ་རྒྱུང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་སྦྱོར་ལམ་བཞི་བཀོད་དེ། དེའང་དོད་ཅེ་
 གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྷ་བསྐྱེམས་པས་དོད་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་མི་རྟོག་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་མི་
 ཁོམ་པ་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་གྱིས་མཆོན་པ་དང་། ཅེ་མོ་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དགེ་རྩ་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤེལ་ལམ་འདྲ་བར་རྟོགས།
 བཟོད་ཆོས་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྡན་བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་ཐོབ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ངན་སོང་ཆད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉི་བར་
 ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་སྟེ། དགེ་རྩ་ཐར་པ་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཉིང་དེ་
 འཛིན་རྒྱ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་བས་ལྷག་པ་ཐོབ། མགྱིན་པའི་ལོངས་སྟོན་ལའོར་
 ལོའི་རྒྱུང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས། འཕགས་པའི་ས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་དང་ཡོན་
 ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་ལ་དབང་ཐོབ། ལོངས་སྟོ་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་
 བཀོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་རྟེན། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ལའོར་ལོའི་རྒྱུང་སེམས་ལས་སུ་རུང་
 བས་སྐྱེམ་ལམ་དགྲའི་ས་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་
 པ་གསུམ་ནས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་བརྩ་བ་ཆོས་གྱི་སྤྱིན་གྱི་བར་རོ། །ས་དེ་དག་གི་དུས་ན་
 ལའོར་ལོ་སོ་སོའི་རྩ་མདུད་ལྷ་མོ་གྲོལ་བར་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུང་ཆུད་པ་དང་། ལའོར་ལོའི་
 རྒྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྟེན་རྩ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེམས་པའམ་ཞ་བ་ཞེས་བྱ་བར་དུས་
 མཆུངས་པར་གྲུབ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་པོ་ས་འདི་དག་ཏུ་སྒྲུབ་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
 དུས་མཉམ་པར་གོང་དུ་འཕེལ། གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པར་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་ཐོབ། དགྲ་པར་འཛིན་བཅས་སྒོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་གནས་
 གྱུར་ཉི་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་ཐོབ། བརྩ་པར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་
 ཐུན་ལས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་སྟེ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་འཕྲིན་ལས་གཉིས་ཀ་
 ལ་དབང་སྦྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་ལའོར་ལོ་བཞིའི་རྒྱུང་སེམས་རིམ་པ་བཞིན་ལས་སུ་རུང་

པའི་ཆེ། ཚོགས་སྒྲོར་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་བཞི་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིམ་གྱིས་འཆར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབུ་མར་རོ་རྒྱུད་མདུད་པ་ཉི་ཤུ་གཅིག །སྤྱལ་ལའོར་ལས་རུང་
དང་པོ་གཉིས་གྲོལ་སོགས། །གཉིས་གཉིས་གྲོལ་བས་ས་བཅུ་རེ་རེ་འཐོབ། །ཐ་མས་
གཙུག་ཏྲར་ཅེ་མོའི་ས་མཆོག་འབྱུང། །དབུ་མ་ལ་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་མདུད་པ་ཉི་ཤུ་ཅེ་
གཅིག་ཡོད་པས་ལའོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་ལ། །ལམ་བསྒོམས་ཏེ་སྟེ་བ་སྤྱལ་པའི་
ལའོར་ལོར་རྒྱུད་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དེའི་ཆེ་མདུད་པ་དང་པོ་གཉིས་གྲོལ་བས་ས་
དང་པོ་ཐོབ་པ་སོགས། མདུད་པ་གཉིས་གཉིས་གྲོལ་བས་ས་བཅུ་པོ་ལས་རེ་རེ་ཐོབ་
ཅིང་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་འཆར། ཐ་མ་གཉིས་གྲོལ་བས་གཙུག་ཏྲར་རྩོ་རྩེ་ཅེ་མོའི་ས་
མཆོག་དུག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་འབྱུང་སྟེ། དེས་བརྗོད་ཅེ་མོ་ལས། རོ་མ་རྒྱུད་
མ་ཀླན་འདར་མ། །མདུད་པས་ལའོར་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་སྟེ། །གྲོལ་བས་ཡེ་ཤེས་བྱ་ངན་
འདས། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་མདོ་རྒྱུད་གསར་རྟེན་གི་དགོངས་པ་གྲུང་མཐུན་པར་
ཀླན་མཁྱེན་ཆོས་རྩི་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་མ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ལྷུ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལམ་ལ་
འཇུག་པའི་ཚུལ། ལམ་དངོས་བཞོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་གོགས་སྒྲིབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཡོ་གའི་རྩ་བ་སྤྱུ་འཕྲུལ་ལུགས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་
གཡོ་ལྔ་རྩོན་འཇུག་དང་། །གནས་པ་མཐར་ཕྱིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྔ་བསྐྱེད། །དེས་
འབྱུང་ཐོག་བཞི་ལས་འཕགས་ཏེ་ལམ་དུ། །སྤྱུ་འབྲུར་རིང་ལུགས་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་
ཞེས་གསུམ་པའི་བྱེ་བྲག་རྒྱུད་མ་རྒྱལ་གྱི་ཏུ་སྟེ་ཆེན་པོ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྩ་བ་རྩོ་རྩེ་
སེམས་དཔའ་སྤྱུ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་ལུགས་ལྟར་ན། རིམ་གསུམ་ལས། རོ་བོ་ཤེས་རབ་རྣམ་
གསུམ་གྱིས། །སེམས་ལྔ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་

ལྟེན་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་འང་སེམས་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི། གཞིའི་ས་ནས་སེམས་
 སྒྲིབ་ཞེས་པ་ཐེག་པ་གང་དུ་འང་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་སྒྲིབ་པ་དང་། ལམ་
 གྱི་ས་ནས་སྒྲིབ་ཞེས་པ་ཉན་རང་སོགས་གྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ནས་ལམ་དེ་བོར་ཏེ་ཐེག་
 པ་འདིར་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ས་ནས་སེམས་སྒྲིབ་ཞེས་པ་ཐེག་པ་འོག་མའི་
 འབྲས་བུའི་བར་དུ་བསྐྱབས་ནས་སྒྲིབ་ལམ་འདིར་འཇུག་པར་གསུངས། རི་ལྟར་སྒྲིབ་
 ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ལུན་པ་ཅན་སོ་སོ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ལུན་པ་ཅན་
 ལུ་ཞེགས་པ་སོགས་ཐེག་པ་འོག་མ་རྣམས་གྱི་ཞེ་འདོད་ལས་གྲོལ་ནས་མ་རྒྱལ་གར་
 སེམས་གཡོ་བ་ནི་གཡོ་ལྔར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས། གཞི་དེས་མ་རྒྱའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་
 པར་སྒྲོན་པ་ནི་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས། དེའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་འཇུག་པ་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་སེམས། ཞུགས་ནས་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྩ་བ་ལ་གནས་
 པ་ནི་གནས་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས། གནས་པས་ལམ་ལྷ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་
 པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས། རན་སོང་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་མི།
 འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ། མཐར་གཉིས་ལས་ངེས་
 པར་འབྱུང་བ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་བཞི་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་རྣལ་འབྱོར་
 གྲུ་ན་མེད་པའི་ཉེ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། ཐབས་
 གྱིས་ངེས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀ་སེམས་ལྷས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ལ་ལམ་སྒྱིར་
 བརྩི་ན། ལྟ་བུ་ཉོགས་ནས། དེ་ཉིང་ལ་སེམས་གཡོ་ཞིང་ལྔར། དེ་ནས་སྒྲུ་མ་ལ་སྒྲོན།
 དེ་ལྟར་ཀྱ་གཅིག་པ་ལ་འཇུག །སྒྲོས་བཅས་དང་ཚོགས་སྒྲུབ་ལ་གནས། རིག་འཛིན་
 བཞི་ལ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་བརྩི་ན། ལྟ་བུ་ལ་གཡོ་སྒྲོན་འཇུག་
 གསུམ་དང་། དེ་ཉིང་ནས་སྒྲོས་པའི་བར་བཞི་ལ་གནས་པ། ཚོགས་སྒྲུབ་ལ་མཐར་ཕྱིན་
 པའོ། །ལམ་རེ་རེ་ལ་འང་སེམས་ལྷ་ལྟེན་ལྟེན་ཚུལ་ནི་དེ་དག་གིས་མཚོན་ནོ། གཉིས་

པ་ནི། ཕ་གནས་ནས་ཐིག་ལེ་མགོ་གཡོས་ཙམ་ན་བདེ་བ་མགོ་ལྷང་བའི་ཚུལ་དུ་འདུག་
པ་ནི་གཡོ་ལྷང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སོ། །བདེ་བ་སྤྲ་མ་འཛིག་ཅིང་བྱི་མ་ལ་འཇུག་པ་ནི་
འཛིག་འཇུག་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སོ། །ལུས་གྱི་ཕ་ཐིག་ནམས་རང་སར་གནས་པས་
བདེ་བའང་སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པར་གནས་པ་ནི་གནས་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སོ། །སྤྲ་
མའི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་གིང་བྱི་མའི་བདེ་བ་ལ་སྒྲོན་པ་ནི་སྒྲོན་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
སོ། །ཐིག་ལེ་དབབ་བསྐྱོག་གི་སྒྱུར་བས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་ཅིང་འགོ་
འོང་དུ་གནས་པ་ནི་འགོ་འོང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སོ། །དེ་དག་གྱང་སེམས་ལྷ་སྐྱེ་བའི་
གནི་མའི་ངོས་ནས་ལམ་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་པ་རང་གི་ངོས་ནས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་
གསུངས་སོ། །

གནིས་པ་ལམ་དངོས་བཞོན་ཚུལ་ལ་དུག །ཚོགས་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་མཐར་ལམ་
ཐུན་མོང་དང་མུ་ཚོད་བཙི་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཟག་ལྷོག་གནིས་ལྷན་ལམ་བཞིས་ཚོགས་ལམ་བཞོན།** །སྒྱིར་ལམ་
ལ་ཟག་ལྷོག་ཡོད་མེད་གྱི་མུ་བཞི་ལས། ཟག་ལྷོག་གནིས་ཀ་དང་ལྷན་པའི་མུ་ནི། སྟོང་
ཆེན། སྟོང་རྗེ་སྐྱུ་མ། དུག་རྒྱ་གཅིག་སྒྲོས་ཏེ་ཚོགས་ལམ་གྱི་ནུལ་འབྱོར་བཞིས་ལམ་
འདི་བཞོན། ཞར་བྱང་ཟག་པ་ཡོད་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་མུ་ནི། འཆད་འགྱུར་སྒྱུར་ལམ་
ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྐྱབ་སྟེ། སྒྱུད་པའི་དུས་གངས་ངེས་པ་ཟག་མེད་ལ་དངོས་སུ་སྒྱུར་བའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟག་པ་མེད་ལ་ལྷོག་པ་ཡོད་པའི་མུ་ནི། དམན་
ལམ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་འཕགས་པ་དག་བཙོམ་པ་སྤྲགས་གྱི་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་པ་
ལྷ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་བསམ་པས་ལྷོག་པར་སྤྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གནིས་
ཀ་མེད་པ་ནི་འཆད་འགྱུར་ལྷར་རོ། །འདིར་ཟག་པའི་གཙོ་བོ་དང་ཡན་ལག་གནིས་
ལས། གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་གྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་

ཟག་ཅིང་འཕོ་བ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ནི། ལུས་རང་དབང་མེད་པར་ལེན་པ་སྦྱོ་གནས་
 གྱི་ཟག་པ། །ཁམས་བདེ་མི་བདེ་རང་དབང་མེད་པར་སྦྱོང་བ་ཁམས་གྱི་ཟག་པ། རང་
 དབང་མེད་པར་ལུས་འདོར་བ་ལུས་གྱི་ཟག་པ་དང་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཟག་བཅས་ལྷོག་མེད་ཆོགས་སྐྱབ་སྐྱོར་ལམ་འབྲས། །གཉིས་**
མེད་མཐོང་སྒྲོམ་མཐར་གསུམ་རིག་འཛིན་བཞི། །ཟག་པ་དང་བཅས་ལ་ལྷོག་པ་མེད་
 པ་ཆོམ་བུ་ཆོགས་སྐྱབ་སྐྱོར་སུམ་ཆོགས་པ་ལུས་སྐྱབ་པའི་གཞི་བཟུང་། བསྟོན་སྐྱབ་
 ཡན་ལག་བཞིས་གཞུང་བསྐྱངས་ཏེ་ལྷ་བ་དུག་སྒྲོགས་ཆོག་དང་བཅས་པར་བསྐྱབས་
 པས་ཟག་མེད་ལ་དངོས་སུ་སྐྱོར་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཟོད་ནས་རིག་འཛིན་གྱི་
 འབྲས་བུ་འགྲུབ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལས་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ཏུང་
 པར་གྱིས་འདོད་པའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་གཟུགས་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་གང་རིགས་
 ལ་སྐྱོར་བའོ། །ཆོགས་རིམ་སྟོང་ཆེན་སོགས་རྣམས་འབྱོར་བཞི་པོ་ཆོགས་སྐྱབ་སྐྱོར་
 བཅས་སྒྲོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བས། ལྷ་བ་དུག་གས། ལོ་
 གཅིག་དང་ལྷ་བ་གཉིས་སམ། ལོ་གཅིག་ལྷ་བ་བཞི་རྣམས་དབང་པོ་རབ་འབྱིར་ཐ་མ་
 དང་སྐྱར་བའི་ལམ་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ཟག་ལྷོག་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ལམ་མཐོང་སྒྲོམ་
 མཐར་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་རིག་འཛིན་རྣམས་པ་བཞི་ལ་སྐྱོར་རོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གཉིས། རྣམ་སྒྲིན། ཆོད་བང་རོ། །

དང་པོ་ནི། **མཐོང་ལམ་བདེན་པ་རྟོགས་ཀྱང་སྟིགས་མའི་ལུས། །མ་སྐྱབས་**
རྣམ་སྒྲིན་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྟན། །ཆོགས་གསོག་ལས་བཞིར་དབང་སྐྱར་སྐྱོན་
ལ་སོགས། །ཡོན་ཏན་ལྟན་པས་སྤྱིང་བཞིར་འགོ་དོན་བྱེད། །མཐོང་ལམ་པ་ལ་ཆོས་
 ཉིད་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྟོའི་རུས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིས་འབྱུང་བ་
 སྟིགས་མའི་ལུས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྐྱོང་བར་མ་རུས་པ་རྣམ་སྒྲིན་རིག་འཛིན་དང་། སྐྱོང་

བར་རྒྱས་པ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་གཉིས་ཏེ། ལམ་ཚུང་ལས། རྒྱས་པ་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་
པའོ། །མཐོང་ལམ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་རིག་འཛིན་ནི།
ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་སྒྲོམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་དུས་
དང་སྐྱུར་བར་ཆོག་ས་བསྐྱབས་པ་ལས། ལུས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བྲག་གི་ཕུང་པོ་དང་བྲལ་བ།
ཡིད་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་སྐྱུར་སྤྲིན་པ། རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལུས་རྒྱ་དང་བྲལ་མ་
ཐག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིག་འཛིན་ལ་སྐྱུར་ངེས་པ་བཅས་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། ཡིད་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་གཟུགས་བཟུང་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མདུད་གྲོལ་
གྱུར་ནས། །ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲི་ཉིད་གསལ་གྱུར་པ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་ཞེས་དེ་ལ་བརྟུན། །ཅིས་
སོ། །མཛད་སྦྱོད་ནི། བདག་དོན་དུ་བཀོད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
ཆོག་ས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། །ཕྱིན་ལས་བཞི་ལ་རང་དབང་དུ་སྐྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་
གཞན་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། །ཟག་མེད་ལྷ་འི་སྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྤྱིར་བཞི་པའི་འཛིན་ཏེན་ཙམ་དུ་སྐྱུ་དངོས་ཀྱིས་དོན་མཛད་
ཅིང་སྤུལ་གཟུགས་སྟོན་ཚུལ་ཆེ་དབང་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཙམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བཅུད་ལེན་དབབ་བཟུང་རྒྱུད་གིས་གྲུབ་པ་ལས། །བྱད་འཕགས་**
ཟག་ཟད་འཛིགས་མེད་རྩོ་རྩེའི་སྒྲུ། །ལམ་རྫོགས་ཆེ་དབང་ཀུན་འགྲོའི་དྲི་སྦྱོང་ཞིང་། ། ཆོ་
འཕྲུལ་བཞི་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག །དབང་ཤེས་ཉིར་ལུས་སྟོང་གསུམ་འགྲོ་དོན་
མཛད། །སྤྱིར་ཆེ་དབང་ལ་སྒྲུན་གྱི་བཅུད་ལེན་ལ་བརྟེན་པའི། ཐིག་ལེ་དབབ་བཟུང་ལ་
བརྟེན་པའི། སྒྲོན་མ་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི། ལམ་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་ཆེ་དབང་དང་བཞི་ལས། འདི་ནི་གྲུབ་པ་སྒྲུ་མ་གསུམ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ལྷ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྟོགས་གོམས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་
སྒྲོས་ཆོག་ས་རྒྱུབ་ལས་ས་དང་པོའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ནས།

ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་སྐྱུར་སྒྲིབ་ཅིང་ཕྱ་ཡང་ལ་སོགས་པའི་འཇའ་
 ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་འཛིག་མེད་པ་རྩི་རྩི་སྐྱུ་ཅན་ལམ་མཆོག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོད་བད་རིག་འཛིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། དོན་མཐོང་འཇུག་པ་
 མཐར་ཐུན་པའི། ཆོགས་སྒྲིབ་སྐྱུ་བ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས། །ལུས་ཁམས་སྒྲིབ་གནས་
 ཟག་པ་ཟད། རྩི་རྩི་ལུས་གྲུར་ཆོ་ཡི་རིགས། །ཞེས་སོ། །མཛོད་སྒྲིབ་ནི། བདག་
 དོན་དུ་ཀུན་འགྲོའི་དྲི་མ་སྒྲིབ་ཞིང་། གཞན་དོན་དུ་ཆོ་འབྲུལ་བཞི་དང་ཕྱིན་ལས་བཞི་
 སོགས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་མཛོད། ཆ་ལུགས་ཀྱང་གསང་སྒྲིབ་ལས། མི་དང་ལྷ་དང་ཆོངས་
 པ་ཡི། །སྒྲིབ་རྣམ་དག་འཛིན་མོད་ཀྱང་། །ཁྱད་པར་ས་ལ་གནས་གྲུར་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྐྱུ་ལ་པའི་ཆ་ལུགས་ཏེ། དོ་བོ་ནི་ད་ལྟའི་ལུས་འདི་རྩི་རྩི་ལུས་སུ་བྱེད་
 བས་སྒྲིབ་གྱི་ཏེན་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་གནས་པ་སྒྲིབ་མཛོད་ཤེས་བྱ་དང་། བྱེད་ག་
 དུ་འདིའི་དུས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་རང་
 སྒྲིབ་བའི་གནད་ཀྱིས། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བ། སྒྲིབ་ཐོས་
 པ། དྲི་ཆོར་བ། རོ་ཐུང་བ། རིག་བྱ་ཤེས་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལྟའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་པ་དེ་བཞིན་
 གཞན་བཞི་པོ་ལའང་སྐྱུར་བའི་སྒྲིབ་ལྟའི་དབང་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟས་གྲིབ་བཞི་བྱེད་པ་ཕྱག་
 བརྒྱ་པའི་ཞིང་ཁམས་དང་མཉམ་པའི་ཡུལ་དེ་སྟེད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་སྟེ། བདག་དོན་
 དུ་རིམ་གྱིས་སམ་ཐོད་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་གཞིན་དང་། ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་གང་
 རིགས་སུ་སྒྲིབ་ཞིང་། སྒྲིབ་ཆོན་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་སྒྲིབ་བའང་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། སྒྲིབ་ལམ་ཕྱག་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ། རྩི་མེད་ནས་བརྩམས་ས་
 བརྩའི་རྣམ་གྲོལ་ཚུན། རྩི་རྩི་ལམ་ལོ་རིན་ཆེན་པདྨ་ལས། རིག་འཛིན་ལྟས་བརྩུས་
 ལྷན་གནས་དྲི་མ་སྒྲིབ་། །གང་འདུལ་ཕྱིན་ལས་ལོངས་སྐྱུའི་ཞིང་མཉམ་མཛོད། །
 གཅིག་སྒྲིབ་ཀྱི་ཏིང་ལེ་འཛིན་ལ་གོམས་པའི་རྒྱན་དང་། ཀུན་འགྲོའི་སྒྲིབ་པ་དག་ནས་

བསྐྱོམ་བྱ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་བྱི་
 མ་སྦྱངས་ནས་རང་སེམས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱས་པས་སྐོམ་ལམ་ཕྱག་ཆེན་རིག་
 འཛིན་ཡེ་ཤེས་སྦྱུ་མའི་ལུས་ཅན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། རང་སེམས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། །
 སྐོམ་པས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ། །བྱུང་མོང་མཆོག་གི་མཆོན་དཔེར་ལྷན། །ལོངས་སྦྱོང་
 གཉིས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་རིགས། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྦྱུ་མའི་ཆ་ལུགས་ཅན། །འབྱུང་བ་རྩོ་
 རྩེའི་ལུས་ལས་གོ་ལ། །ཞེས་སོ། །དེའང་ས་གཉིས་པ་བྱི་མ་མེད་པ་ནས་བརྩམས་ས་བརྩ་
 པའི་རྣམ་གོ་ལ་ལམ་ཚུན་རྩོ་རྩེ་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་བདུ་ལས་ཀྱི་རིག་འཛིན་ལྷས་བསྟུས་
 པ་སྟེ། སྤྲ་མ་ལས། རྩོ་རྩེ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། །བདུ་རལ་གྱི་རིག་འཛིན་འབྱུར། །ཞེས་
 པས། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་བཞི་ལ་རྩོ་རྩེའི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ་རགས་པའི་སྦྱིབ་པ་འཛོམས་པའི་བྱིར། ས་དྲུག་པ་ཤེར་
 བྱིན་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་བྱིར་དང་། ས་བདུན་པ་འང་
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་འཁོར་ལོ་ལྷར་གྱུར་པས་དེ་གཉིས་ལ་འཁོར་ལོའི་རིག་པ་འཛིན་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་སྦྱར་བས་རིན་པོ་ཆེའི་རིག་འཛིན་
 དང་། དགུ་པར་ཆགས་པ་མེད་པས་ཞིང་སྦྱོང་ཞིང་འགོ་དོན་མཛད་པས་བདུའི་རིག་
 འཛིན་དང་། བརྩ་པར་ཐྱིན་ལས་སྦྱན་སྦྱུ་མཆོག་གས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཔག་མེད་
 མཛད་པའི་བྱིར་རལ་གྱིའི་རིག་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་ས་མཆོམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་
 ཐ་དད་པའང་ཡོད་དོ། །ཆ་བྱད་ཟུང་འཇུག་གི་ལྷ་སྦྱུ་མཆོན་དཔེ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་བདག་དོན་དུ་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་བྱི་མ་སྦྱོང་ཞིང་། གཞན་དོན་དུ་
 རྩོན་པ་ནས་སྦྱང་འཛོང་མ་ལ་སོགས་པ་གང་འདུལ་གྱི་སྦྱུལ་གཟུགས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་
 དེ། ལམ་རིམ་ལས། མཉམ་གཞག་ངང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། །རྩོན་དང་སྦྱང་འཛོང་
 ལ་སོགས་པ། །སྦྱུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་འདུལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་

དོན་ཡང་། དབང་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལཱ་ཡོན་ཏན་ཆོད་བང་དང་འབྲ་ནའང་། འདིར་གསལ་བཟུགས་བྱས་ཀྱང་པར་དུ་བྱས་ཤིང་། ལོངས་སྤྱི་ཞིང་དང་མཉམ་པའི་འགྲོ་དོན་མཛོད་དོ། །

ལྷ་པ་ནི། མཐར་ལམ་ལྷན་གྲུབ་དུག་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ནི། **[དོ་རྩེ་ལྷ་བྱས་སྤྱང་གསུམ་དྲི་མ་སྤྱོད་། མཛོད་སྤྱུལ་མཁུན་པ་རྒྱལ་དང་ཆ་འབྲའོ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རིང་ལ་མཐོང་གོམས་གྱི་མཐུ་རྒྱུ་གསལ་པས་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་དྲི་མ་དག་ནས་མཐར་ཐིམ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྒྱུ་གསལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཐོབ་ལ་མ་རིག་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཐོ་དམན་གྱི་དགོངས་པས་རིགས་གསུམ་རིགས་ལྷ་སོགས་དབྱེ་ནའང་། འདིར་སྤྱུ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཆ་ལུགས་འཛིན་ཏེ་དུག་པའི་རྒྱལ་ཚབ་མཛོད་པ་པོ་གསང་བའི་བདག་པོ་བཞིན་ནོ། སྤྱོད་ཚུལ་ནི། །བདག་དོན་དུ་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ནང་གི་མངོན་བྱང་གིས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཐ་བ་སྤྱང་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་སྤྱོད་ཞིང་། གཞན་དོན་རྩེ་ས་ཐོབ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འབྲའི་འགྲོ་དོན་མཛོད་དོ། སྤྱུལ་གཟུགས་ཀྱང་མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱོད་དང་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་སྟོན། མངོན་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དོན་རི་སྟོང་མཁུན་པའི་ཡུལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་ཆ་འབྲའི་རྟེན་མ་ཁས་བྱལ་ཆོད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་མཛོད་དེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། སྤྱུ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་དོ་རྩེ་འཛིན། ལྷན་མཉམ་རང་ལས་མི་གཡོ་བཞིན། མི་རྟོག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བ་འཛོམས་བྱེད་ཅིང་། སྤྱོད་ཅིག་དག་ལས་རིག་འཛིན་མཐའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །**

དུག་པ་ནི། **ཐུག་མོང་རབ་དགའ་མི་གཡོ་ཆོས་སྤྱིན་དང་། ཐུ་ཆོད་མཉམ་ཡང་དགོངས་སྤྱོད་བྱེད་པར་འཕགས། རྣམ་སྤྱིན་རིག་འཛིན་དང་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་མཐོང་ལམ་རབ་དགའ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་གཉིས་སྤྱུལ་པ་མཉམ་ཞིང་། གཞན་ཆོ་**

དབང་མོགས་ནི་རྒྱུ་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་བཅུ་པ་ཙམ་དུ་སྐལ་བ་
མཉམ་པ་སྟེ་ལམ་གྱི་མཆོད་ལ་མཚུངས་མོད། འོན་ཀྱང་དགོངས་པ་དང་། མཛད་སྦྱོད་
ནི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མས་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཐེག་པའི་སྐྱོམ་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་
དང་ཆེ་དབང་། བཅུ་པ་དང་ཟུག་ཆེན། མི་སྟོབ་པའི་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་དང་ལྷན་གྲུབ་རིག་
འཛིན་ནམས་མཉམ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལམ་རྒྱུད་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་
དང་པོ་དང་། སྐལ་མཉམ་གཉིས་པའི་རིགས་མཆོག་དེ། བརྒྱད་པའི་སེམས་དཔར་
སྐལ་བ་མཉམ། །

གསུམ་པ་བཅུ་དང་སྐལ་མཉམ་མོད། །དགོངས་སྦྱོད་རྒྱ་མཆོ་ཁྱད་པར་
འཕགས། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་གོགས་སྦྱོད་པ་ནི། །མཉམ་གཞག་སོ་སོའི་ཏིང་འཛིན་ཅེ་
གཅིག་པ། །རྗེས་ཐོབ་དག་སྦྱོང་གཞིན་ཏུ་སྦྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ས་འཛིན་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་
པ་གསུམ། །ཐབས་གོ་ལ་སྦྱོད་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ལ་བཟོའོ། །དེ་ལ་སྦྱོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། རིམ་
གསུམ་ལས། ཏིང་འཛིན་ཁྱད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །རྗེས་མཐུན་སྦྱོད་པ་གཞུང་བཞིན་
སྦྱོད། །ཅིས་པས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ་ལམ་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བར་གྱུར་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་འང་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་གཉིས་
ལས། མཉམ་གཞག་གི་སྦྱོད་པ་ནི་ལམ་ལྔ་དང་། རིག་འཛིན་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སོ་
སོའི་ཏིང་འཛིན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། འདིར་རྗེས་ཐོབ་གཙོ་
ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རི་ལྟར་སྦྱོད་ཚུལ་ནི། ལྟ་བ་བདག་མེད་པས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་
དང་། ཐབས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོད་པས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་
གྱི་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་པའོ། །ངེས་ཆོག་ནི། ཅུའི་སྐལ་ལས་སྦྱོད་པ་སྟེ། སྒོ་གསུམ་དོན་
ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །དབྱེན་སྦྱིར་ལུས་

དག་ཡིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ལས་དང་པོ་
 པའི་དུས་སུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པས་དགེ་སྦྱོང་གཞིན་ནུའི་སྦྱོང་བ་ལྟར་
 བག་དང་ལྟན་པས་གཟབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་རྗེ་ཅི་མོ་ལས། བརྟན་པ་
 མ་ཐོབ་བར་དུ་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རྒྱལ་མེད་ཅིང་། །སྟོམ་པ་གསུམ་ལ་གནས་པར་བྱ། །
 ཞེས་སོ། །དེ་འང་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་བག་ལྟན་དུ་བསྐྱང་ཞིང་། ཐུན་མཚམས་སུ་
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བ་ཆོས་སྦྱོང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་འོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟན་པ་
 ཅུང་ཟད་ཐོབ་ནས་མཉམ་རྗེས་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་ན་རྟོགས་པ་རྒྱུ་ཐུབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྦྱོན་
 པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟན་པ་ཆེར་ཐོབ་ནས་རྟོགས་པ་
 ལ་བྱི་གང་མེད་པ་ན་གཞན་པ་ན་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་པ་རྒྱལ་པོ་ས་འཛིན་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུ་
 རྟེན་སྦྱོང་ཚུལ་གསུམ་མོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐབས་ལམ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་། བྱོལ་
 ལམ་བག་ཡོད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་གཉིས་སུ་བཤད་ཅིང་། བྱི་མ་ལ་དད་བརྩོན་ཀྱི་སྦྱོང་བ། ཤེས་
 རབ་དང་མཐུན་པ། ཐབས་དང་མཐུན་པ། བྱོགས་གཅིག་པ། སྦྱོས་པ་དང་བཅས་པ།
 ཆོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ། རྩ་འཕྲུལ་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྟེ་རིམ་གྱིས་པའི་སྦྱོང་བ་བདུན་དང་། ལྷང་དོར་
 མེད་པ་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་ཅིག་ཅར་བའི་སྦྱོང་བ་དང་བརྒྱད་དོ། །དེ་འང་དང་པོ་ལྟ་བུ་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་དད་བརྩོན་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྟེ། དང་བའི་དད་པ། འདུན་པའི་དད་
 པ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་གསུམ་གྱིས་ཐོས་བསམ་ལ་ཞུགས་ནས་ཐར་ལྗོད་མེད་
 པའི་བརྩོན་འགྲུས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་འོ། །གཉིས་པ་ཤེས་རབ་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོང་
 པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྦྱོང་
 ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འང་དེའི་ངང་བསྐྱང་སྟེ་སྦྱོང་པ་འོ། ། གསུམ་པ་ཐབས་དང་མཐུན་
 པའི་སྦྱོང་བ་སྟེ་རྗེ་སྦྱོང་མའི་སྐབས་སུ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་རིགས་དྲུག་གིས་བསྐྱས་པའི་
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་འཛིན་མེད་སྦྱོང་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྗེ་བསྟོམ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱོང་ཡུལ་

ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མར་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་སྤྱོད་པ་ཞུགས་གཅིག་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་
སྐྱབས་སུ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་རྗེ་ཟུང་འཇུག་གི་ལྟ་སྐྱུ་ཞི་བའི་སྐྱབས་སུ་
ཞི་བ་དང་། ཁྱོ་བོ་ལ་ཁྱོ་བོ་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་། རྗེས་སྐོབ་ཏུ་འང་དེའི་རྒྱན་
བསྐྱུང་བའོ། །ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ཅས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
སྟེ། རྒྱུ་ལྟ་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པ་དེ་ལས་ལྟ་སྐྱུ་དཀའ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བས་ཟུང་འཇུག་གི་
ལྟ་ཆོམ་བྱ་དང་གཙོ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་རང་གར་འཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱས་ཐེབ་པ་ལ་མཉམ་
རྗེས་གཉིས་ཀར་བསྐྱབ་པའོ། །དྲུག་པ་ཆོག་སྤྱོད་པ་ནི། ཆོག་སྤྱོད་པའི་སྐྱབས་སུ་
སྟེ། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་ལམ་ཡོ་བྱད་ལྟ་ལ་མ་ཆགས་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ། ལམ་
རིམ་ལས། སྤྱོད་ལམ་ཡོ་བྱད་ལྟ་ སྤྱོད་ཅིང་། དངོས་སུ་མཆོད་པ་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་
པའི་ཡོ་བྱད་ལྟ་ཡང་། རི་སྐྱད་དུ། ཁོས་རྒྱན་བཟའ་བཏུང་སྤྱད་པ་ཆོག་ ཁྱོ་གར་ཆོག་སྤྱོད་
ཀྱི་སྤྱོད་པའོ། །རྒྱ་ཏུ་ཤེས་པས་རབ་སྤྱད་ན། །དོ་མཚར་འཇུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
མཉེས། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་རྩ་འཇུག་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་རིག་འཛིན་བཞིའི་སྐྱབས་སུ་སྟེ།
དེའང་། རྣམ་སྤྱོད། ཆོད་བང་། ཕྱག་ཆེན། ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་ཏེ་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། བདག་དོན་དུ་བཀོད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བས་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
རྣམས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐོན་ལས་སྤོ་ནས་གཞན་དོན་རྣམས་པར་སྤྱོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་དོན་དུ་རང་གི་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་ལ་རིག་ཅུལ་སྤྱད་སྟེ་ཀྱན་
འགྲོའི་དྲི་མ་སྤྱོད་ཞིང་། གཞན་དོན་དུ་ཆོ་འཇུག་བཞི་དང་ཐོན་ལས་བཞི་སོགས་ཀྱིས་
དོན་མཛད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་དོན་དུ་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་དྲི་མ་སྤྱོད་ཞིང་། གཞན་དོན་དུ་
དགོངས་པ་མི་གཡོ་བའི་རང་ནས་སྤྱུལ་པ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་པས་དག་མ་དག་ཀྱན་གྱི་དོན་མཛད་
པའོ། །

བཞེ་བ་ནི། རང་དོན་དུ་སྐྱེ་ལཱ་ལྔ་ལ་སོགས་པར་བརྟེན་ཏེ་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ལ།
གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
སོགས་སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་ལཱ་ལྔ་ལ་སོགས་སྦྱོན་ཅིང་། གསང་བའི་རྒྱད་ཀྱི་སྦྱང་པ་པོར་མཛད་
པའོ། །བརྒྱད་པ་གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་བའི་སྦྱོང་པ་ནི་རྗེས་ཤེས་སུ་རི་ལྟར་སྦྱོང་ཁྱད་ཀྱང་། མི་
དམིགས། མ་ཆགས། བྱ་ཚུལ་འཛིན་རྟོག་དང་བྲལ་བ་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་སྦྱོང་པ་རྟེ། ཀུན་
འདུས་ལས། མི་དམིགས་པ་ལ་ནལ་འབྱོར་སྦྱོང་། །དེ་ལྟར་སྦྱོང་པ་ཀུན་སྦྱོང་ཁྱད་ཀྱང་། དམ་
པའི་དོན་དེ་སྦྱོང་མཆོག་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱོང་པ་དེ་དག་གིས་ལ་བསྐྱེད། །

གསུམ་པ་ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིར་དབང་པོ་དང་
སྦྱར་བའི་ཚུལ། བྱེ་བྲག་ས་དང་ནལ་འབྱོར་ལྟ་སྦྱར་བའི་ནམ་གཞག་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཨ་རུ་སྒོ་རབ་ས་ལམ་ཆེག་ཆོད་དེ། །འབྲིང་ཐས་རིམ་མཐ་ཐོད་ཀླལ་
བགྱོད་པ་ཡང་།** །ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ལུགས་སྦྱིར་སྒོ་རབ་སྦྱོབས་ཆེ་བ་ནམས་རྟོགས་གོམས་
ཐམས་ཅད་ཆེག་ཆོད་དུ་བྱེད་པས་མཐར་ཐུག་པས་ས་ལམ་རིམ་བགྱོད་ཀྱི་ཚུལ་བ་དང་
བྲལ་ཞིང་། སྒོ་འབྲིང་ཐ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ས་བཅུ་པའི་སྒོ་བ་ལམ་བཞི་རིམ་གྱིས་སམ་ཐོད་
ཀླལ་གང་རུང་གིས་བགྱོད་ནས་མི་སྒོ་བ་པའི་ལམ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བར་
བྱེད་དོ། །ཡང་སྒྲུ་ནི་ཆེག་འོག་མ་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། ཆོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་མཐར་ལམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། **འགྱུར་བ་མ་རེས་བརྟེན་ས་གཉིས་ནི། །ཆོགས་ལམ་འདུན་སེམས་
མོས་སྦྱོང་ལྟ་ཡི་སྐྱ།** །ཐུན་མོང་གཞིའི་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་འགྲུབ། །ལུགས་འདིའི་
ས་བཅུ་དང་ནལ་འབྱོར་ལྟ་སྦྱོར་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། དང་པོ་འགྱུར་བ་མ་དད་རེས་
པའི་ས་དང་། བརྟེན་པ་གཞིའི་ས་གཉིས་ནི་ཆོགས་ལམ་འདུན་པ་སེམས་པའི་ནལ་
འབྱོར་གྱིས་བསྐྱེད་ཤིང་མོས་སྦྱོང་གི་ལྟ་སྐྱ། འདིས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྱོར་དང་

མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་འགྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་སྤྱིང་རྒྱན་དང་བསོད་ནམས་རྟེན་གྱི་ས། སྤྱོད་ལམ་རིགས་
འབྱེད་རྒྱུ་སེམས་ལྟ་ཡི་སྒྲ། །གསུམ་པ་གལ་ཆེན་སྤྱོད་བ་དང་། བཞི་པ་བསྐྱབ་པ་རྒྱན་
གྱི་ས་དང་། ལྷ་པ་བསོད་ནམས་རྟེན་གྱི་ས་གསུམ་ནི། སྤྱོད་ལམ་རིགས་ཆེན་འབྱེད་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ཏེ་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲ་འགྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉེ་རྒྱུས་འགྱུར་བདེ་བཙུམ་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཁྱད་འགྲོ་མཐོང་
ལམ་དབུགས་འབྱིན་བདེ་སྟོང་སྒྲ། །དེར་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཉེ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པས་འགྱུར་
བདེ་རགས་པ་བཙུམ་སྟེ་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས། དུག་པ་བརྟན་པ་ཁྱད་པར་དུ་
འགྲོ་བའི་ས་ནི་མཐོང་ལམ་དབུགས་ཆེན་འབྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་བདེ་སྟོང་འོད་གསལ་
གྱི་ལྟ་སྒྲ་འགྲུབ་པོ། །

བཞི་པ་ནི། དམིགས་པ་འབྲས་སྒྲེ་སྒྲོམ་ལམ་ལུང་ཆེན་ཐོབ། །སྤྱོད་པའི་ཟུང་
འཇུག་ལྟ་སྒྲེ་རྒྱན་མི་འཆད། །མཐོང་ལམ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ལ་བདུན་
པ་དམིགས་པ་འབྲས་སྒྲེ་བའི་ས་སྒྲོམ་ལམ་ལུང་ཆེན་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་ཆོས་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དག་པ་ལྟ་སྒྲུའི་སྤྱང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་སྤྱོད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་
སྒྲ་འགྲུབ་པོ། །

ལྷ་པ་ནི། མི་འགྱུར་གདལ་བ་རྫོགས་པ་སྤྱིར་ཆིབས་གསུམ། །མཐར་ལམ་རྩལ་
ཆེན་རྫོགས་ཏེ་རྒྱན་མཐའ་ཡི། །བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆགས་ཆེན་འབྲས་དབང་གིས། །ཕྱ་
བའི་དྲི་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ཟུང་འཇུག་གོ། །དེ་ནས་བརྒྱུད་པ་གནས་པ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དགྲ་
པ་གདལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ས་དང་། བཅུ་པ་རྫོགས་པ་སྤྱིར་ཆིབས་ཀྱི་ས་གསུམ་པོ་མཐར་
ལམ་རྩལ་ཆེན་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྐྱས་པ་སྟེ། དེའི་མཐར་མི་སྤྱོད་པའི་ལམ་
རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་

བྱའི་དབང་བསྐྱར་བས་སྒྲུང་གསུམ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སྤྲ་བ་སྒྱུངས་ཏེ་མི་སྒྲོབ་པའི་
 ཟུང་འཇུག་འབྲས་བྱའི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་དབྱེར་མེད་ལྷུན་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་
 ལྟའི་བདག་ཉིད་དཔལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་གོ་འཕང་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་པས་ཉག་
 ཁྱབ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐོན་ལས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་སྟེ། དོན་བསྐྱས་ལས།
 འབྲས་བྱ་ཉིད་ནི་རྫོགས་སངས་རྒྱལ། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་ལས། །ཉི་ཤུ་ཙྰ་
 ལྟས་བསྐྱས་མཐའ་ཡས། །ལྷུན་རྫོགས་རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལ་འདུན་པའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་སོགས་ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་དང་སྐྱར་བའི་གནས་སྐྱབས་བཅུར་
 ཆོས་ཉིད་སྒྲིང་པོ་རི་བཞིན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རང་སའི་ལམ་ན་འཕར་བའི་རིམ་
 པ་ལྟར་བསྐོམས་པས། ས་བཅུ་རང་རང་གི་སྒྱུད་བྱ། རྒྱུན་འབྱུར་ལས་གྱི་བག་ཆགས་
 རགས་སྤྲ་གཉིས་དང་། མངོན་དུ་རྒྱ་བའི་བག་ཆགས་རགས་འབྲིང་སྤྲ་གསུམ་དང་། ཀྱན་
 འགོ་དང་། ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་རགས་འབྲིང་སྤྲ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་
 པ་རྣམས་རིམ་པར་དག་ནས་ས་གོང་མ་གོང་མ་སྒྱོར་བའི་གཡོ་བ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 ལ་སོགས་ཏེ་སེམས་བཅུ་པོ། །དཔེ་སྐར་མ་སྤྲ་མོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དང་སྐྱར་ནས་
 བཏོད་པར་ཙྰ་རྒྱུད་ཀྱན་འདུས་གྱི་ཡེ་ཤུག་ཉིས་པ་སོགས་མདོའི་ཙྰ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་དང་
 མན་དག་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་མན་དག་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་པ་ལ་བཞི། དབང་བཞིའི་དག་
 པ་དང་སྐྱར་བ། སྒྲང་བཞིའི་འཆར་ཚུལ་དང་སྐྱར་བ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་
 པ། སྒྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་དང་སྐྱར་བའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་སྒྱིར་བསྟན། རིག་འཛིན་གྱི་
 ས་བཞིའི་ཐོབ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཨ་ཏི་ས་ལམ་རིམ་རྩོལ་ལས་འདས་ཀྱང་། །མངོན་རྟོགས་རྣམ་གཞག་**

གསང་སྒྲོར་ཐུན་མེན་གྱི། དབང་བཞི་ལ་ཡང་ནང་གསེས་བཅུ་དྲུག་དབྱེ། ། མོས་འཇུག་
 སྒྱུར་དང་ཚོད་པའི་ས་དེ་བཞིན། ། བསྐྱེམས་པས་སོ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་གནས་དང་སྒྱེ། ། ཐོབ་
 དང་འཆར་བཞིར་དབྱེ་བས་དྲུག་ཅུ་བཞི། ། རྡོ་རྗེ་འཆར་གི་ས་མཚོག་རྫོགས་པའོ། ། ཚུ་ལ་
 མེད་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་འདིར་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པས་འོག་མ་ནས་
 གདོད་ཞུགས་ཏེ་ས་ལམ་རིམ་སྒྱུར་རིམ་བཞོད་ཀྱི་བྱ་ཚུ་ལ་ལས་འདས་ཤིང་། གོང་མ་
 རྫོགས་པས་འོག་མ་ཞར་ལ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ས་
 གཅིག་པ་ལ་སྒྱུར་བཞོད་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ། ། ས་གཅིག་ནི་རིག་པ་ལྷན་གྲུབ་ཏེ།
 གྲུན་བྱེད་ལས། མ་བསྐྱར་མ་སྒྱུངས་རིག་པ་ལྷན་རྫོགས་ས། ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 བོ། ། འོན་ཀྱང་རང་ལམ་དུ་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་རིམ་དང་། གདོས་བཅས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་། འགྱུ་
 བའི་རྟོག་པ་དང་། རགས་པའི་རྒྱང་སེམས་རྣམས་དག་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་དག་པའི་
 ཆེ་འོག་མའི་ས་ལམ་ཞར་བྱུང་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཐེག་པ་འོག་མ་དང་སྒྲོ་
 བསྐྱར་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ས་གཅིག་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆར་དབྱེ་
 བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསང་སྒྲོར་ཐུན་མེན་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན།
 སྒྱིར་ལམ་རྫོགས་པའི་རྟོན་ནི་སྒྲོས་བཅས་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཞི་ཡིན་ལ། དབང་
 བཞི་ལའང་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོས་བཅས་སོགས་ནང་གསེས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འཆར་
 འགྱུར་རྒྱུ་མ་ཐུན་མོང་ས་བཅུ་དྲུག་གི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། མོས་
 པའི་ས། འཇུག་པའི་ས། སྒྱུར་བའི་ས། ཚོད་པའི་ས་བཞི་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་མོས་པའི་
 མོས་པ་སོགས་དབྱེ་བས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། སྤྱི་བསྐྱེམས་པས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ནི་
 རྡོ་རྗེ་འཆར་གི་མཚན་མཚོག་བྱུང་པར་ཅན་སོ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་གསུངས་
 པ་དང་། ས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡེ་ཤེས་གནས་པ། སྒྱེ་བ། ཐོབ་པ། འཆར་བ་བཞི་བཞིར་དབྱེ་
 བས་དྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆར་གི་ས་མཚོག་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། ། དེ་ལ་སྒྱིར་དབང་

བཞིས་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི། སྦྱོས་བཅས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རྟེན་བྱེད། སྦྱོས་མེད་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞི་རྫོགས་
 པའི་རྟེན་བྱེད། ཤིན་ཏུ་སྦྱོས་མེད་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་རྫོགས་པའི་རྟེན་བྱེད། རབ་ཏུ་སྦྱོས་
 མེད་ཀྱིས་སྦྱོམ་ལམ་ས་དགུ་རྫོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དབང་གི་རང་ངོའི་དབྱེ་བ་བཅུ་
 གྲུག་གིས་སྦྱིར་འབྱུང་བའི་ལས་བཅུ་གྲུག་ །ནང་དུ་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་བཅུ་གྲུག་གསང་བར་
 ཐིག་ལེ་འཕེལ་སྤྱད་བཅུ་གྲུག་དག་པར་བྱེད་ལ། སྤྱོད་མེད་པ་ས་བཅུ་གྲུག་ལ་གནས་པའི་
 ངེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དབང་བཅུ་གྲུག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དབང་བཅུ་གྲུག་ས་བཞི་དང་
 རི་ལྟར་འབྲེལ་ན། སྦྱོས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོས་བཅས་མོས་པ་དང་ལྟན་པའི་ས་སྟེ་གདུང་བ་དང་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱེད་པར་རོ། །དེའི་སྦྱོས་མེད་འཇུག་པ་དག་པའི་ས་སྟེ་དད་པས་ངེས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དབང་ཅན་དུ་འཇུག་པའོ། །དེའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱོས་མེད་དངོས་པོ་དག་
 པར་བསྐྱར་བའི་ས་སྟེ་ལུས་ངག་གི་བཅིངས་པ་ལ་མི་གནས་པའོ། །དེའི་རབ་ཏུ་སྦྱོས་མེད་
 ལས་ཀྱི་མཐའ་ཚད་པའི་ས་སྟེ། སྦྱོས་པ་དང་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 དབང་ལྟག་མ་གསུམ་ལ་འང་སྦྱར་རོ། །ས་བཅུ་གྲུག་གི་རབ་དབྱེ་དང་ངོ་བོ་ནི། མོས་པའི་
 མོས་པ་དད་པས་ངེས་པ། མོས་པའི་འཇུག་པ་སྟོང་རྗེ་ངེས་པ། མོས་པའི་སྦྱར་བ་ཐབས་
 ཀྱིས་ཟིན་པ། མོས་པའི་ཚོད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་ཚོད་པའོ། །འཇུག་པའི་མོས་པ་ཞི་
 གནས་ལ་མོས་པ། དེའི་འཇུག་པ་ལྟག་མཐོང་ལ་འཇུག་པ། དེའི་སྦྱར་བ་མཉམ་གཞག་
 གི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་དུ་སྦྱར་བ། དེའི་ཚོད་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་འགྲུ་བ་ཚོད་པའོ། །སྦྱར་བའི་
 མོས་པ་གོས་ཀྱི་ཞེན་པ་གྲོལ་བ། དེའི་འཇུག་པ་ཟས་ཀྱི་ཞེན་པ་གྲོལ་བ། དེའི་སྦྱར་བ་མི་
 ལམ་འོད་གསལ་དུ་གྲོལ་བ། དེའི་ཚོད་པ་བག་ཆགས་དང་ཉོན་མོངས་གྲོལ་བའོ། །ཚོད་
 པའི་མོས་པ་སྦྱོད་པས་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ། དེའི་འཇུག་པ་བསྐྱོམས་པས་བསམ་
 གཏན་ལ་གནས་པ། དེའི་སྦྱར་བ་ལྟ་བུས་འབྲུལ་སྤང་ལ་མི་གནས་པར་ཁམས་གསུམ་

སྐྱེ་གསུམ་དུ་སྦྱར་བ། དེའི་ཚོད་པ་འབྲས་བུ་འཁོར་འདས་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་ཚོད་
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ་དང་། འབྱེད་རྟོགས་ལ། རྣང་གསེས་
བཞིར་དབྱེ་རིག་འཛིན་ས་བཅུ་དྲུག། དབང་བཞི་རྗེས་བྲན་ལས་ཐོབ་རྒྱ་ཡི་ས། རྣལ་
འབྱོར་གྱི་ས་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ས་དང་། འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་།
རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་བཞི་ལ། སྦྱར་དབང་དུ་སྦྱར་བ་དང་མ་སྦྱར་བ་གཉིས་
གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་ནང་གསེས་བཞི་བཞིར་དབྱེ་ན།**

དང་པོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དང་། བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྦྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
སྦྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། རང་ས་ངེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་
དང་། སྦྱོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། བྱ་བལ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་སྟེ་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་ལ། བདའི་ས་དང་། དོན་གྱི་ས་དང་། བད་དོན་དབྱེར་མེད་གྱི་ས་དང་།
མ་འདྲེས་པའི་ས་སྟེ་བཞིའོ། །

བཞི་པ་ལ། རྩ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་བའི་ས་དང་། བྱད་པར་རྟོགས་པའི་ས་དང་། མདོན་
པར་འབྱུང་བའི་ས་དང་། དཔའ་པོ་རིགས་འབྱེད་གྱི་ས་དང་བཞི་སྟེ་བསྟོམས་པས་ས་
བཅུ་དྲུག་གོ། །དེ་ལྟར་ས་བཅུ་དྲུག་ལས། ས་དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱེད་གྱི་རྩ་འཕྲུལ་བདུན་ནས།
བཙོ་ལྔའི་བར་དུ་རྩ་འཕྲུལ་བདུན་བདུན་དང་། བཅུ་དྲུག་པས་ཆོ་འཕྲུལ་བཅུ་དགུ་སྟོན་
ལུས་པས་ས་བཅུ་དྲུག་ལ་རྩ་འཕྲུལ་བརྒྱ་ཡག་ལ་དབང་སྦྱར་བ་ནི་རིག་འཛིན་གྱི་ས་ཞེས་
བྱ་བ་དབང་བཞིའི་འཇུག་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལས་ཐོབ་པ་བྱད་པར་གྱི་རྒྱའི་ས་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་སྣང་བའི་འཆར་ཚུལ་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། སྣང་བ་བཅུ་དྲུག་བཤད་
པ། ས་བཅུ་དྲུག་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ནི། སྤང་བ་བཞི་ལ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་པ་དང་། ཉེ་བ་ཐོབ་རེ་རེ་ཞུགས་པས་
 སྤང་བའི་ས། ཡེ་ཤེས་ཆོད་འཛིན་བརྟུ་དྲུག་འབྲས་བུའོ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སོགས་
 སྤང་བ་བཞི་པོ་ལ། སྤང་བ། མཆེད་པ། ཐོབ་པ། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་བཞི་ཆོན་རེ་རེ་ཞུགས་
 པས་སྤང་བའི་ས་བརྟུ་དྲུག་ནི་རང་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་སུ་སྤྲིན་པའི་ཆོད་འཛིན་ཉེ་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་
 འཆང་གི་འབྲས་བུའི་ས་ཞེས་བྱའོ། ཉེ་ལ་སྤང་བའི་ས་བརྟུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བ་མཆེད་པ་མིག་ཉེ་བར་མཆེད་པ་མིག་གི་དེ་ཁོན་ཉིད། ཐོབ་པ་ལུ་
 གྲུ་རྒྱུད་མཐོང་བ། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་དེ་ལ་གོམས་པ་རྟེན་པ། ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྤང་བ་
 མཆེད་པ་འོད། ཉེ་བར་མཆེད་པ་ཐིག་ལེ། ཐོབ་པ་ཐིག་ལེ་ཁ་དོག་ལུར་གསལ་བ། ཉེ་
 བར་ཐོབ་འགྲུལ་དང་འཕྲིག་པ་ལས་ཟེར་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ཐོབ། ཆོད་ཐེབ་གྱི་སྤང་བ་མཆེད་
 པ་སྒྲ། ཉེ་བར་མཆེད་པ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྤང་བ། ཐོབ་པ་ཆོམ་བུ་ལུ་ལུ་དང་ལུན་པ། ཉེ་
 བར་ཐོབ་པ་དགྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ། ཟད་པ་ལ་སྤང་བ་མཆེད་པ་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་
 གནས་པ། ཉེ་བར་མཆེད་པ་སྟོང་པ་གཏད་མེད། ཐོབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ། ཉེ་བར་ཐོབ་
 པ་བལྟར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་དང་བརྟུ་དྲུག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། བདེན་མཐོང་ཤེས་གོམས་འོད་སྤང་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། མངོན་གྲུར་མཐར་
 ཕྱིན་མི་གཡོ་ཡོན་ཏན་རྫོགས། སྤང་བ་ལྷུག་པ་ཆོམ་བུར་ཆགས་པ་མེད། ། འཁོར་ལོ་
 སྤང་གནས་རེས་རྟེན་ཀ་དག་སར། ཡེ་ཤེས་ལྷུག་པའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པ། རབ་
 དག་འཕྲས་བརྩམས་ཀུན་འོད་བསྐྱུ་ཅན། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཉིང་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཛིན། ཡེ་
 ཤེས་བླ་མའི་ས་སྟེ་དེ་དག་རྣམས། ཆ་མཚུངས་སྒྱོར་ཡང་འོད་གསལ་གཅིག་ཉིད་གྱི། །
 སྤང་བ་ཡིན་གྱི་བྱན་མོང་ས་བརྟུ་མིན། ཉེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སར་བཏགས་པའི་
 རིམ་པ་བརྟུ་དྲུག་ཀྱང་ཆེ་འདིར་འོད་ལུས་སུ་གྲོལ་བ་དང་། བར་དོར་གྲོལ་བ་གཉིས་
 ལ་ཆང་སྟེ། རིག་པ་རང་ཤར་ལས། ས་ཞེས་བྱ་བ་གུད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། བདེན་པ་

མཐོང་བའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ས་རྣམས་ཚོགས་ནས་ཡོད་དོ། །དེ་ལས་ངོ་སྤྱོད་བསྟན་
 པའི་གང་ཟག་དེ། དང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་ན་དེ་ལ་དགའ་བ་སྦྱིས་པ་ནི་ས་དང་
 པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །དེ་ལ་རང་གི་སྣང་བ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པ་ནི། ས་གཉིས་པ་དྲི་
 མ་མེད་པ་ཐོབ་པ་འོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་གོམས་པ་ནི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པའི་ས་ནོན་
 པའོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་གོམས་ནས་འོད་གྱི་སྣང་བ་མཐོང་བ་ནི་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བའི་ས་
 ནོན་པའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྣང་བ་མཐོང་བ་དེ་ལ་གོམས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱངས་ནས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ནི་ལྷ་པ་སྦྱང་དགའི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་
 ནས་འོད་ལས་ཐལ་བའི་སྒྱུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ས་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ནོན་
 པའོ། །དེ་ནས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རིང་དུ་སོང་བ་ནི་ས་བདུན་
 པ་རིང་དུ་སོང་བའི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་ནས་དེའི་རང་ལས་མི་གཡོ་བ་ནི་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་
 བའི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་ནས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་པ་ནི་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་གྱི་ས་ནོན་
 པའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྣང་བ་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་ཟིན་ནས་སྣང་བ་ལྷག་པར་ཤར་བ་
 བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་གོམས་པ་ནི་བརྒྱ་པ་ཆོས་གྱི་སྤྱིན་ལྟ་བུའི་
 ས་ནོན་པའོ། །དེ་ནི་གང་ཟག་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྦྱབས་འདི་ཉིད་མ་ཐོར་ལ་ས་ནོན་
 པའོ། །གང་ཟག་སྦྱབས་ཐོར་བ་རྣམས་གྱིས་ནི་འདི་ལྟར་ནོན་པ་མིན་ནོ། །འབྲུལ་སྣང་
 འགགས་ནས་ཆོམ་བུའི་སྣང་བར་ཤར་བ་ན་བརྒྱ་གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་ནོན་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ནས་སྣང་བ་དེ་ལ་འང་མ་ཆགས་པར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་གོས་
 པ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་མ་ཆགས་པ་དྲུག་ཅན་གྱི་ས་ནོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་
 ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཟེར་ཐག་ཤར་ནས་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ནས་འོད་གྱི་ཆོམ་བུ་ལྟ་བུ་འཁོར་
 ལོའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ནི་བརྒྱ་གསུམ་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་
 ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྣང་བ་ལ་གནས་པ་ནི་ས་བརྒྱ་བཞི་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆེན་པོའི་ས་ནོན་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་གྱི་ས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི་བཙེ་ལྷ་པ་དོ་རྩེ་འཛིན་གྱི་ས་
 ཐོབ་པ་འོ། །དེ་ནས་ཀ་དག་གི་ས་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པར་ཤེས་ནས་དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་
 པ་ནི་བཙུ་བྱུག་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མའི་ས་ཐོབ་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛོན་སྒྲུ་མ་ལམ་གྱི་
 བདེན་པ་མཐོང་བ་སོགས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ཀུན་འོད་བར་བཙུ་གཅིག་དང་།
 ཁྱད་པར་གྱི་ས་པར་ཅན་སོགས་ལ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་སྒྲུང་ཚུལ་གྱིས་
 ཆ་མཚུངས་རེ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ས་དེ་དག་རྩ་བ་རིག་པ་འོད་གསལ་སྒྲིབ་བཞུད་མེད་
 པའི་ས་གཅིག་གི་སྒྲིབ་ཆ་ལས་དབྱེ་བ་སྟེ། དོན་ལ་རིགས་པའི་ས་གཅིག་ཡིན་གྱི། སངས་
 རྒྱལ་དོ་རྩེ་འཆར་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུའི་ས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མི་དགོས་ཏེ། ལམ་གྱི་གནད་ཐ་དད་པའི་
 འཇུག་སྒྲིབ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་བྱུང་མོང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་པའི་ས་བཙུ་དངོས་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱུང་མོང་བ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པས་ས་རེའི་ཐོབ་ཚུལ་དང་། ལྷན་ས་
 ཕྱི་ནང་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཚུ་ལ་སྒྲིབ་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་སྒྲིབ་དུ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་
 བས་ན་སེམས་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ལས་མེད་
 དོ། །ས་དང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་ལམ་ལ་སྒྲིབ་ཞིང་བཞུད་
 མི་དགོས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **འོན་ཀྱང་དབུ་མའི་འོད་རྩ་འཕེལ་བ་ལས། རྩ་མཐུད་དང་གཉིས་**
འོད་དུ་ཡལ་བ་ན། བརྒྱ་ཕྲག་བཙུ་གཉིས་ཡོན་ཏན་འཆར་ལ་སོགས། ཞོང་འཕེལ་
མཛོན་རྟོགས་རང་སྒྲུང་རྩ་ལ་མེད་ཤར། །འོན་ཀྱང་འདིར་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་གནད་གྱིས་རྒྱུང་རང་ཞིར་འཛོག་པ་ལས་རྩ་འདབ་སོ་སོའི་རྒྱུང་རང་དག་
 ལ་སོང་དུས་འོད་ཀྱི་རྩའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་རང་ས་ན་རང་གསལ་བས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱུང་བ་སྒྲིབ་དང་། ཞིང་ཁམས་དང་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་དག་པའི་འབྲུལ་སྒྲུང་འཆར་
 བའི་སྒྲིབས་མེད་ཅིང་དབུ་མའི་འོད་ཀྱི་རྩ་རྣམས་འཕེལ་བས། རྩ་མཐུད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་

འཇམ་གྱིས་འོད་དུ་ཡལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལས་སའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་རང་སྣང་དུ་འཆར་
 རོ། །དེ་འདྲ་རྩ་མཐུད་དང་པོ་གཉིས་འོད་དུ་ཡལ་བས་ཕྱིར་སྣང་འོད་གྱི་ནང་དུ་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་ཕྱག་འཆར་ལ། དེ་དག་ཏུ་འོད་ཟེར་འབྱེད་པ་དང་། རང་སྣང་
 དུ་འདུས་པས་བཞོན་པ་དང་། ལུས་འགྲུལ་བས་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་། བད་དུ་ཆོས་
 ཉིད་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་འཇུག་ཅིང་ལྷང་བས་མཆོན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་
 གྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་འཆར་བ་ལ་སོགས་པ། རྩན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་རྟགས་
 གོང་དུ་འཕེལ་བའི་མངོན་རྟོགས་བྱུང་བར་འཕགས་པ་རང་སྣང་ལ་རྩོལ་མེད་དུ་གར་
 བར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། **སྟོན་པ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལས་དང་པོ། །རུག་འབྱེད་དང་བརྒྱལ་**
ལྷགས་ལམ་སྟོང་ནི། །ཉི་ཤུ་གཅིག་ལས་བུང་བ་ལྟར་སོགས་བདུན། །གཙོ་ཆེར་སྟོན་ལ་
སྣང་བ་དབང་དུ་སྦྱར། །རྒྱད་རང་གར་ལས་མཆོན་མ་ཆེག་གི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་རྣམ་
 བྱངས་བཅུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་གྱིས་གདོད་མའི་གྲོལ་སར་མི་ཕྱིན་ཅིང་། མཐར་
 ཕྱིན་འབྲས་བུ། ཡང་དག་དོན། མཐར་ཕྱིན་གྲོལ་བ། བྱས་པ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 བཞིས་གྲོལ་ས་སྟོགས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཉམས་སུ་བླང་
 བའི་དོན་ལྟ་སྟོམ་སྟོན་འབྲས་རྒྱན་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་དོན་ཉི་ཤུ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནོར་བུ་ཕྲ་བའོད་དང་། འཇམ་ཆེན་སྟངས་པའི་རྒྱད་དུ་གསུངས་པ་
 ལས། འདིར་སྟོན་པ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མདོ་ཙམ་སྟོས་ན། གོ་འཇམ་འཇམ་པའི་སྟོན་པས་
 དུས་ཆོད་བཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་དང་པོ་བའི་སྟོན་པ་ཆོས་སྟོན་བཅུ་ལ་འཇམ་གྱིས་
 བསྐྱབ་པ་དང་། འཁོར་འདས་རུག་འབྱེད་པའི་སྟོན་པ་གདམས་དག་ཟབ་མོ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་དང་དབང་གསུམ་པའི་སྟོན་པ་གྲོལ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་པས་འཁོར་
 འདས་སྟེན་ས་རིག་པ་རྣལ་ཕེབ་གྱི་སྟོན་པས་སོར་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱལ་ལྷགས་

ལམ་སྐྱོད་གི་སྐྱོད་པ་ཉི་ལྔ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལས། སྐབས་
འདིར་བུང་བ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་པོ་བདུན་གཅི་ཆེར་སྐྱོད་པ་འོ། །

དེའང་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་ཀྱུན་བསྐྱར་ནས་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་དོན་འཆོལ་བ་བུང་བ་ཆང་འཆོལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐོས་པས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་
ཡིན་པ་འབྱེད། བསམ་པས་དེའི་དོན་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཞོན། བསྐྱོམ་
པས་རྟོགས་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་ངེས་པར་འབྱིན། དེའི་གྲོགས་
སུ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ཐི་བྱ་ཆང་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོད་པ་ནི་བྱ་དེ་ཆང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་
དུ་མིའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་པས་འཇུག་པ་འཇོལ་མེད་པར་འོང་བ་ལྟར། ཐོས་བསམ་
གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་པས་རང་ཡིད་ཆེས་པའི་མན་ངག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འོ། །
དེའི་གྲོགས་སུ་ཀྱུན་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རི་དྲགས་ལྟ་བུའི་སྐྱོད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་
པ་དེའང་འཁོར་བར་ལྷུང་གིས་དོགས་པའི་གནོད་གིས་མི་མི་རྒྱ་བའི་རི་ལ་གཅིག་པུར་
གནས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་རི་དྲགས་ཕྱི་གནོད་གིས་གཅིག་པུ་ཡན་གར་གནས་པ་
ལྟ་བུ་འོ། །དེའི་གྲོགས་སུ་ལྷགས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོད་པ་ནི་ངག་སྒྲུབ་བ་བཅད་དེ་སུ་དང་ཡང་མི་
སྒྲུབ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་བྱས་དུས་དྲན་པ་རེངས་པས་སྐྱོན་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོད་པ་ནི་ལུས་ངག་སེམས་
གྱི་སྐྱོད་པ་ལ་གཟུང་གཏད་མེད་པ་སྐྱོན་པ་ལྟ་བུར་བྱགས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་དུས་
སུ་གཙང་དམེ་མེད་པ་བྱི་ཕག་ལྟ་བུའི་སྐྱོད་པ་འང་ཞར་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཟས་གོས་ལ་གང་
ཡང་འདེམ་ཁ་མེད་པར་ལོངས་སྐྱོད་དོ། །དེ་ལྟར་དུག་རྩོགས་དུས་གཞན་གྱིས་ཚུར་ལ་
ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཕར་གཞོན་པ་སེང་གེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོད་པ་འབྱུང་སྟེ།
སེང་གེ་གང་ལའང་འཛིགས་པ་དང་བག་ཆ་མེད་པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་ཡང་སྒྲུང་
བ་དང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་གྱི་གནོད་པ་དང་བྲལ་ནས་གང་ལའང་དབང་སྒྱུར་
ལུས་པ་འབྱུང་ངོ་། །སྐྱོད་པ་དེ་དག་ལ་མིང་དུ་བཏགས་ན་སྒྲུང་བ་དབང་སྒྱུར་གྱི་སྐྱོད་པ་

ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་གྱི་མ་དང་པ་སྦྱར་ནུས་ཤིང་། བསད་པ་སྦྱར་གསོ་ནུས་པ་དང་།
རྩ་འཁྱུལ་གྱུ་བ་ཅིང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་འཕར་བས་ཆང་གིས་སྦྱོས་པ་ལྟར་སྦྱོགས་ཡན་རེ་
དོགས་དང་བྲལ་ནས་འབྱུང་བཞི་ལ་དབང་སྦྱར་ནུས་པ་འབྱུང་བས་སོ། །

རྩ་བའི་ལྷ་པ་ནི། **གདམས་ངག་སོ་སོས་ས་ལམ་བཞོད་པའི་ཚུལ། །བརྗོད་པར་
མི་ལངས་རྩ་བ་འདིར་འདུས་སོ། །**ཁྱ་བོད་དུ་གྲགས་པའི་གདམས་ངག་སོ་སོའི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་བའི་སྤྱི་ནང་གི་ས་ལམ་བཞོད་པའི་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི།
འདིར་སྦྱོགས་གཅིག་དུ་བསྡུ་ཞིང་བརྗོད་པར་མི་ལངས་ཀྱང་རྩ་བ་གོང་སྦྱོས་བཞི་པོ་འདི་
དག་དུ་འདུས་སོ། །

**སྤྱི་འབྱུང་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྐབས་བཞི་པའི་
འགྲེལ་པའོ། །**ཐེག་པའི་སློ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་བྱབ་ཅེས་བྱ་བ་ལས་བཞོད་བྱ་
ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་གནས་དགུ་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

བཅུ་པ། མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་རིམ་པར་སྤྱེ་བ།

༡) མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས།

དེ་ལྟར་ལམ་ལུ་དང་ས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བརྟེན་ནས། ཐེག་གསུམ་རང་རང་གི་མུང་འདས་དང་། ཟུང་
པར་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་
གནས་བཅུ་པ་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་རིམ་པར་སྤྱེ་བ་ལ་སྐབས་བཞེ། མཚན་ཉིད་ཐེག་
པའི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ། སྐགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་
པ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ། གསང་སྐགས་སྐྱ་
འགྱུར་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་གསུམ་འབྲས་བུ་མུང་འདས་སྤྱིར་བཤད་པ། ཐེག་ཆེན་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐེག་གསུམ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མུང་འདས་ཏེ། །རང་བཞིན་མུང་
འདས་ཆོས་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད། །འགོག་པའི་མུང་འདས་བཏགས་པ་མོས་སྦྱོད་དུ། །
དོན་དམ་མཐོང་སྒོམ་ལས་ཐོབ་སྒོབ་པ་ཡི། །མི་རྫོགས་མི་སྒོབ་པ་ཡི་རྫོགས་པའོ། །མི་
གནས་མུང་འདས་སྤྱིད་ཞིའི་མཐར་མ་ལྟར། །ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་
ནི་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་དུ་བཤད་ན་གསུམ་སྟེ། རང་
བཞིན་མུང་འདས། འགོག་པའི་མུང་འདས། མི་གནས་མུང་འདས་སོ། །

དང་པོ་ནི། རྩ་ཤེལ་ས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལོག་

པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ། །ཚེས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། །ཚེས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

གཉིས་པ་འགོག་པའི་མྱ་ངན་འདས་ལ་གཉིས་ཏེ། བཏགས་པ་ནི། ཀྱན་ལས་
བཏུས་ལས། བདས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བོན་ཉམས་སྦྱང་པས་
འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་རྣམ་གངས་སུ་དེའི་
ཡན་ལག་གིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་མོས་སྦྱོང་དུ་ཐོབ་
པའི་འགོག་པ་བཏགས་པ་བ་རྣམས་སོ། །དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་ནི། མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་
གྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འཕགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ས་བོན་ཀྱན་རུ་བཅོམ་པས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །
དེ་ལའང་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་གཉིས་ལས། ལྷ་མ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུར་བསྐྱས་པ་འམ་
ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུར་བསྐྱས་པ་འང་རུང་སྟེ་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་འགོག་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི།
དེ་ཉིད་ལས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུར་བསྐྱས་
པ་མི་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་མི་སྒྲོབ་པའི་འགོག་
པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདི་ལའང་ཐེག་པ་སོ་སོའི་གོ་རིམ་དང་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་བཅས་
ལྷག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་མི་གནས་མུང་འདས་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་སྣོད་རྣེད་སྣོད་པས་ཀྱིས་སྤྱོད་དང་ཞི་བ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་
མ་ལུང་བའི་མྱ་ངན་འདས་སོ། །རྩ་བའི་གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན།
མཚན་གྱི་སྒྲོད་ན། རྒྱ་ཡི་ཐིན་ལས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **ཆེན་པོ་གསུམ་ལྟན།** །ཅེས་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱེ་ནི་སྤངས་པ་ཆེན་པོ། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་ལམོར་མ་ལུས་པ་ས་ལེར་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། དེའི་མཐུས་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་རྟག་ཁྱབ་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་མཛད་པ་ནི་སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ། མངོན་རྟོག་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྤང་དང་རྫོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **པདྨ་ལྟར་སངས་རྒྱས།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ཞེན། མ་རིག་པ་གཉིད་དང་འབྲེལ་ལས་སངས་ནས་ཤེས་བྱ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཐྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྒྲོ་རྒྱས་ཐྱིར། །སངས་རྒྱས་པདྨ་ལྟར་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་གང་ལས་གང་ཞིག་འགྲུབ་པའི་འབྲེལ་བསྟན། གནས་གང་དུ་གང་ལྟར་འགྲུབ་པའི་བྱད་པར་བཤད། གང་ཞིག་གྲུབ་པའི་འབྲས་ལུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཆོགས་རྫོགས་པས།** །**ནུམ་སྒྲིན་འབྲས་ལུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་ཅིང་།** །**ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ཀྱིས་བྲལ་འབྲས་ཆོས་སྐྱེའོ།** །བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པས་སྒྲིབ་བ་ཡ་ཐོལ་ཏུ་ཐིམ་པ་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་ལས་སྐྱེ་གཉིས་འཕྲོབ་པ་སྟེ། དེའང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབས་པ་ལས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་ལུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུམས་པ་ལས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་ལུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་སྟེ།

རིན་ཆེན་སྒྲིབ་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ། །བསོད་ནམས་ཚོགས་
ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་མདོར་བསྟུན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་
འབྱུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དེ་ཡང་འོག་མིན་ཆེན་པོར་ལོངས་སྤྱི་ཡི། །རྟེན་ལས་ཚོས་སྐྱུ་**
མདོན་མཛད་སྟོང་གསུམ་དུ། །རྒྱལ་སྐྱུས་ཅིག་ཅར་བྱང་ཚུབ་ཚུལ་ཡང་སྟོན། །དོན་
གཉིས་མཐར་ཕྱིན་སྐྱུ་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པ། །དོན་ལ་མེད་པ་མི་སྣང་ཡོད་པའི་བྱིར། །
སྣང་བས་འདོད་དགུར་སྟོན་བྱིར་ཐར་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱལ་དེའང་གནས་གང་དུ་
འགྱུབ་ན། །ཁམས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་འོག་མིན་ཆེན་པོར་ལོངས་
སྤྱིའི་རྟེན་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་མདོན་དུ་མཛད་ཅིང་། །སྟོང་གསུམ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱིང་བཞི་བྱེ་
བ་ཡག་བརྒྱལ་པའི་སྐྱུས་ཅིག་ཅར་མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་སྟོན་པར་
མཛད་པ་སྟེ། །ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། །གཙང་མའི་གནས་རྣམས་སྤངས་པ་ཡི། །འོག་
མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་སངས་རྒྱལ་དེར་སངས་རྒྱལ། །རྒྱལ་
པ་པོ་གཅིག་འདིར་སངས་རྒྱལ། །ཞེས་སོ། །སྐྱུ་གསུམ་དུ་བཞག་པའང་དགོས་པ་
གཟིགས་པའི་གྲངས་ངེས་ཏེ། །གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ནི་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་སྤུངས་སུ་
ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། །ཚོས་སྐྱུ་ནི་དེའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། །བྱམས་པས། །སྐྱུ་གསུམ་དག་གིས་རང་
གཞན་ཀྱི། །དོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །ཡང་གཞན་
དང་གཞན་དུ་ཚོས་སྐྱུ་རང་དོན་དོན་དམ་ཀྱི་དང་། །གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཅར་གཞན་དོན་
ཀྱན་རྫོབ་པར་ཡང་བཤད་དོ། །ཁྱི་མའང་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་ལོངས་སྤྱི་དང་།
མ་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་སྐྱུལ་པའི་སྐྱར་སྣང་བ་སྟེ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་ནི་ཁྱི་མ་
གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཅིང་། །གཉིས་པོའང་རིམ་པ་ལྟར་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
ཀྱང་དོན་ལ་མེད་པ་སྟོང་བྱི་བྱི་མ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་མི་སྣང་ཞིང་། །རྟག་

དུ་མི་འགྱུར་བར་ཡོད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བས་རི་ལྟར་
བཞེད་པ་བཞེན་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྱོར་པ་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དོན་མེད་པ་
དང་དོན་ཡོད་དག །མི་སྒྲུང་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །དེ་ནི་གནས་གཞན་གྱུར་པ་སྟེ། །
འདོད་དགུར་སྦྱོད་མྱིར་ཐར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། རྟོན་སྒྲུ། བརྟོན་པ་ཡེ་ཤེས། བུལ་སྒྲིན་ཡོན་ཏན། མཛོད་པ་
ཕྱིན་ལས་བཤད་པ་རོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་སོགས་དང་། བྱད་པར་རོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་འང་
བཞི། ཆོས་སྒྲུ། འཛམ་སྒྲུ། སྤུལ་སྒྲུ། རྒྱུད་སྒྲུའི་དགོངས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ་བརྟན་པ་རོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲ་དོན་མཚན་ཉིད། བྱད་པར་གྱི་སྒྲུའི་དབྱེ་བ་རོ། །

དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་
ཆོས་ཉིད་རྟོན་གྱི་སྒྲུ། །མཉམ་ཟབ་རྟག་པ་གཅིག་སྤུ་ཡང་དག་གཙང་། །འོད་གསལ་
རྫོགས་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་བརྒྱུད་དང་ལྡན། །དེ་ལ་ཆོས་སྒྲུའི་ངེས་ཆེག་ནི། འདུས་བྱས་
དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་ངེས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་རྣལ་འབྱེལ་གྱི་ལུང་དྲངས་
པར་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྒྲུ་ནི་ཆོས་སྒྲུའོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པས་འགོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞེན་ལས་མ་འདས་པའི་མྱིར་དང་། འཛིག་རྟོན་
དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོན་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲུའོ། །
ཞེས་རྟོན་ཏུ་ཀླ་ཡ་ལ་ཏུ་ཕྱིས་པའི་སྒྲུ་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །མཚན་ཉིད་ནི།
ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞེན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་སྟོ་སྟུར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་བུལ་ནས་དག་པ་གཉིས་
ལྡན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།
སྤུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་

དག་པ། དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྟུས་ལས། དེ་ལ་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་
དབང་སྐྱུར་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཐོག་པས་
སྟེན། མཉམ་པ་དང་། ཟབ་པ་དང་། ཉག་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་།
གཙང་བ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། འོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་མཚན་
ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའོ། །དེའང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་ལ་བྱུང་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར་མཉམ་པའོ། །སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་
ཟབ་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་པས་དུས་གསུམ་དང་སྟེ་འགག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉག་པའོ། །
དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་པའོ། །སྟོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་
ལས་འདས་པས་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའོ། །སྟོབ་པ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཙང་བའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་དུ་དམིག་པའི་
ཕྱིར་འོད་གསལ་བའོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་གྱི་འོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་
རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འགའ་ཞིག་སྤངས་པ་ལུན་ཚོགས་ངོ་བོ་ཉིད། །རྟོགས་པ་ལུན་
ཚོགས་ཚོས་སྐྱུར་རྣམ་པར་བཞག། །ངོ་བོ་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་འཆད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྟོབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལམ་རྣམས་སུ་སུན་
ལུང་ནས་རྩོམ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་འཛིན་གྱི་མཁུག་ཐོགས་སུ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པ་སྤངས་
པ་ལུན་ཚོགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་དང་། ཤེས་བྱ་རིམ་བུ་དང་རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བུ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་
ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་རྟོགས་པ་ལུན་ཚོགས་ནི་ཚོས་གྱི་སྐྱེའོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པའང་
ཡོད་དོ། །དེའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་**

བར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། དེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ནི་གཉིས། སྒྲ་དོན་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འོངས་སྐྱེ་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན། །འཕགས་
དང་ཐེག་ཆེན་འོངས་སྐྱོད་རྒྱུ་མི་འཆད། །འཁོར་དང་ཞིང་སྐྱེ་མཚན་ཆོས་མཛད་
པ་དང་། །ལྷན་གྲུབ་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བརྒྱན། །འོངས་སྐྱེའི་སྒྲ་དོན་
ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱས་ལས། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་འོངས་སྐྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་འོངས་
སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་བཞེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་
རྫོགས་པར་འོངས་སྐྱོད་པའི་རྟོན་ཡིན་པས་སམ། རྫོགས་པར་འོངས་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི། འོག་མིན་ཆེན་པོ་རྒྱན་སྐྱུག་པོ་བཀོད་
པར་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེས་རྒྱལ་སྤྲས་འཕགས་པ་རྣམས་དང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་ཉེ་བར་འོངས་སྐྱོད་པ་སྟེ།
མངོན་རྟོག་རྒྱུ་ལས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་
ཉིད་འདི། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་འོངས་སྐྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་
བཞེད། །ཅིས་སོ། །དེ་ལ་འང་ལྟོག་པས་དབྱེ་ན་འཁོར་དང་། ཞིང་དང་། སྐྱེ་དང་། མཚན་
དང་། ཆོས་དང་། མཛད་པ་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའོ། །དེ་ལ་
གང་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱོད་པའི་འཁོར་ནི་ས་བརྩུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཤ་སྟག་གོ། །
གང་དུ་འོངས་སྐྱོད་པའི་ཞིང་ནི་འོག་མིན་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པའོ། །གང་གིས་འོངས་སྐྱོད་
པའི་སྐྱེ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །གང་དང་ལྟན་པའི་མཚན་ནི་མཚན་
བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའོ། །གང་ལ་རྫོགས་པར་
འོངས་སྐྱོད་པའི་ཆོས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་གོ། །གང་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་

ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་སོ། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མཛད་པ་སོགས་
དེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ལྟར་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །རང་
བཞིན་མེད་པ་ནི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོ་གས་སུ་སྣང་ཡང་འཇའ་ཚོན་ལྟར་ངོས་བཟུང་
མེད་པའོ། །

ངེས་པ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ན། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན། རོ་བོ་ངེས་པ་མཚན་
དཔེས་བརྒྱན་པ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་སྟེ་ཏྲག་ཏུ་གནས་པ། འཁོར་
ངེས་པ་ས་བཅུའི་བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔལ། ཚོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་འབའ་
ཞིག་གསུང་བ་སྟེ་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཆེ་ཆུང་གཉིས་སམ་དངོས་དང་བཏགས་པར་དབྱེ། །གཅིག་དང་
ཐ་དད་ཆེ་ཆུང་བཞེད་པ་གསུམ།** །ཐ་སྟོད་ཙམ་དུ་དབྱེ་ན། ལྷག་པོ་བཀོད་པར་སྣང་བ་
ཡོངས་སྐྱ་ཆེན་པོ་དང་། གནས་གཙང་གི་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་པ་ཆུང་དུ་གཉིས་སམ།
དངོས་གནས་ཚུལ་དང་། བཏགས་པ་བ་སྣང་ཚུལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་
མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སྐྱ་གཅིག་པ་
འབའ་ཞིག་ལས་གཉིས་པ་གཏན་མེད་པར་བཞེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟ་སྟེགས་གྱི་
འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཡོངས་སྐྱ་ཐ་དད་ཁོ་ནར་སྐྱ་
བ་དང་། ཡོངས་སྐྱ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་གསུམ་དུ་མཆིས་པ་ལས་ཕྱོགས་སྐྱ་ཕྱི་
གཉིས་གྱི་བཤད་སྟོལ་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཟག་མེད་དབྱིངས་
ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སྟོན་གྱི་ལུས་རྗེས་འབྲང་བྱིར་དང་། །མཁའ་ལྟར་ལུས་ནི་མེད་
པའི་བྱིར། །སངས་རྒྱས་གཅིག་མིན་དུ་མ་མིན། །ཞེས་ལུས་རང་མཚན་པ་ཞིག་མེད་
པར་བཤད་པས་གདོས་བཅས་གྱི་རིགས་འགྲོ་སྦྱོར་མི་དགོས་པས་སོ། །སྐྱ་དེ་འང་མེད་
ཡོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་བཅུའི་བྱང་ཁྱབ་

སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་ཞིང་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཏེན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ནི་ཤེས་པའི་རང་
སྒྲིབ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་ནས་སྒྲིབ་ལས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིབ་བ་རྣམས་མིག་གི་སྒྲིབ་མཆོད་ནས་ལས་
ཀྱི་སྒྲིབ་མཆོད་ཀྱི་བར་མ་ཡིན་ལ། ཐོགས་བཅས་ལ་རྒྱན་གྱིས་ཏྲག་པའང་མི་སྤྱིད་པས་
ཐོགས་བཅས་ལས་འདས་པའོ། །ཡིན་པ་ཏེ་ཏེ་ཞབས་ཀྱིས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་
ཀྱང་ཡེ་ཤེས་མིན་པའི་སྒྲིབ་འདོད་ན་ལས་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
དེར་ཐལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་སྒྲིབ་དུ་འདྲ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྒྲིབ་དང་
ཡན་ལག་ལྷན་ཞེས་ན། བྱ་ངན་འདས་པ་དེ་ཡང་འཛིག་ལས་ནི་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་
པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འཛིག་པར་འགྱུར། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ། །འཛིག་
པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་རང་སྒྲིབ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་བས་བསྐྱུས་པ་གཉིས་ལ་འཛོག་གོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་དོན་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་སྒྲིབ་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་འགྲོ་བའི་དོན། སྒྲིབ་ཚོགས་སྒྲིབ་པས་དོན་
མཛོད་ཏེན་དང་རྒྱ། ཞིང་དུས་རང་བཞིན་འཇུག་སྤྱིན་གྲོལ་བྱེད་བརྒྱད། སྒྲིབ་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་ནི། དེས་པར་གཞན་དུ་སྒྲིབ་ཏེ་སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིབ་བས་བཅུ་དཔལ་བཤེས་ཀྱིས། སྒྲིབ་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དེས་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་ནི། འདི་ལའང་ལྷོག་པས་
ཕྱེ་ན། ཏེན་དང་། རྒྱ་དང་། ཞིང་དང་། དུས་དང་། རང་བཞིན་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་
པ་དང་། སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཏེན་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཡོ་
བ་མེད་བཞིན་དུའོ། །རྒྱ་ནི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡན་པར་བཞིན་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
ལས་བྱུང་བའོ། །ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་མ་དག་སྒྲིབ་ཚོགས་པའོ། །དུས་ནི་འཁོར་བ་ཇི་
སྤྱིད་ཀྱི་བར་དུའོ། །རང་བཞིན་ནི་བཟོ་དང་སྒྲིབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་

གཟུགས་སོ། །འདུག་པར་བྱེད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་དག་ཅི་རིགས་པར་བྱ་བ་
ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འདུན་ཞིང་འདུག་པར་བྱེད་པའོ། །སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་
ནི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །གྲོལ་བར་བྱེད་པ་
ནི་དགེ་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དག་སྤིང་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་མཚན་
ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྔ་ན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བཟོ་སྐྱེ་མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུས་མཛད་པ་སྟོན།** །སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་དེ་དག་
ལ་འང་དབྱེ་ན། བཟོ་སྐྱུལ་སྐྱུ། སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ། མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུ་དང་གསུམ་དུ་འབྱུར་
ཞིང་། དེ་དག་དུས་ལ་བབ་ན་མུ་བ་ལས་འདས་པར་ཡང་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྣམ་
གྲོལ་ལ་སྐྱུར་བར་མཛད་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཚུབ་ཆེ། ། བྱ་
བ་ལ་འདས་པ་རྟག་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་འདི་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་དྲི་ཟ་གདུལ་བའི་དོན་དུ་རྒྱད་
མང་སྤྱིང་བ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་བཟོ་སྐྱུལ་སྐྱུ་དང་། དེ་བོང་དང་རུ་རུ་ལ་སོགས་པར་
སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ་དང་། རྒྱུ་བྱུ་བ་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་མཚོག་
གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། སྤྲ་མ་གཉིས་རྣམ་སྒྲིན་
མ་ཡིན་པའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་དང་། བྱི་མ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་
ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་ཀྱང་རབ་རྟུ་བྱས་པས་འདྲ་བ་མིན་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་མིན་དུ་བཤད་གྱི་
རྣམ་སྒྲིན་ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། **རྒྱད་སྐྱུར་དོ་བོ་གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག།** །སྐྱུ་གསུམ་མཚན་ཉིད་
ལྷ་ལྷ་ལྷན་པར་གསུངས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྐྱུ་མ་ལས། སྐྱུ་དེ་དག་གི་དོ་བོ་གཙང་
བདག་བདེ་བ་རྟག་པ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་རྟུ་སོན་པ་དང་། སྐྱུ་གསུམ་ཀའང་མཚན་ཉིད་
ལྷ་ལྷ་ལྷན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་འང་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་སྤྲ་བག་

ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་བཀ་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པས་དག་པ་
 གཉིས་ལྟན་ནི་གཙང་བ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཡིན་བྱིན་ཆད་བཀ་
 ཆགས་ཀྱིས་གོས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་གཞན་དབང་དུ་མ་སོང་བས་
 བདག་དམ་པ་སྟེ། བདག་དང་བདག་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་
 བདག་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། སྒྲ་དོན་དུ་སྒྲ་བའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་པ་ནས་
 འགག་ཀྱང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་སྒྲ་བའི་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་སྒྲ་བ་འཆར་བ་དེ་སྟུག་བསྐྱལ་ཕྱ་
 ཤོས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དེའི་རྒྱ་མ་རིག་བཀ་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་
 བཅས་པ་འགགས་པས་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱ་བཅས་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་བྱིར་བཏེ་
 བ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པ་སྤིད་ཞི་
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཐུག་པས་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྟེས་
 པ་ནི་ནམ་མཁའ་སྤིད་ཀྱི་བར་འགྱུར་བ་ཡི་མི་སྤིད་པས་རྟག་པ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པའོ།། ཕར་བྱིན་དེ་བཞི་གང་ལ་ཆར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱེ་གནས་ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་གང་
 ལའང་འདི་ཆར་ངོ་། ཆོས་སྐྱེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་སུ་དབྱེད་དུ་མེད་པ་
 དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། སྤྱི་བ་པ་དག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་
 སྟེ་ལྟ། འོངས་སྐྱེ་གསུང་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱེ་སྒྲ་བ་དང་། མཛོད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་
 དང་། ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛོད་པ་དང་། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་མཛོད་པ་དུ་མར་སྟོན་ཀྱང་དེའི་
 རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་ལྟ། སྐྱེ་སྐྱེ་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་། གདུལ་
 བྱ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱིན་ལས་སྐྱ་ཆོགས་པའི་རྒྱུན་
 གང་འདུལ་བའི་གཟུགས་སྟོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལ་སྒྲ་བ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་
 ལྟ་ལྟ་དང་ལྟན་པའོ། གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་དང་། གསེར་འོད་
 དམ་པ་ནས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནས་སངས་རྒྱས་མེད་དོ་ཞེས་

གསུངས་པ་རྣམས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་དང་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་ཡིན་པར་གནད་
མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཉམ་པའི་བྱང་པར།
རྟག་པའི་བྱང་པར། སྤང་བའི་བྱང་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི། **རྟེན་དང་དགོངས་པ་ཐིན་ལས་མཉམ་པ་ཉིད།** །སྐྱ་གསུམ་ལ་བྱང་
པར་གསུམ་ལས། མཉམ་པའི་བྱང་པར་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་སྐྱ་ནི་རྟེན་
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་
སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི་དགོངས་པ་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ནི་ཐིན་ལས་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པས་མཉམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་དག་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་། ཐིན་ལས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རང་བཞིན་ཉམས་པ་མེད་དང་རྒྱན་གྱིས་རྟག** །རྟག་པའི་བྱང་
པར་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རང་
བཞིན་གྱིས་རྟག་པའོ། །ལོངས་སྐྱ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ལོངས་སྟོད་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཉམས་པ་མེད་པའི་རྒྱན་གྱིས་རྟག་པའོ། །སྐྱལ་སྐྱ་ནི་མི་སྤང་བར་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཡང་
དང་ཡང་དུ་སྟོན་པ་སྟེ་རིགས་འདྲ་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱན་གྱིས་རྟག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་དང་
ནི་རྒྱན་མི་འཆད། །རྒྱན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཤེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ལས་སྦྱིབ་དག་པས་སྤྲང་།** །སྤྲང་བའི་བྱང་
པར་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་དག་པས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་སྤྲང་དོ། །ཉོན་
མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དག་པས་ནི་ལོངས་སྐྱ་སྤྲང་དོ། །ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དག་པས་ནི་སྐྱལ་སྐྱ་

སྒྲིབ་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་བྱེན་རྒྱབས་དང་། གདུལ་བྱའི་
སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་སྒྲེ་དེ་གསུམ་འཛོམ་པ་ལས་བྱུང་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཡི་ཤེས་པ་ཤད་པ་ལ་ལྷ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ། སྐྱོད་ན་ངོ་བོ།
འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། གནས་འགྲུར་གྱི་ཚུལ། སྐྱེ་དང་སྐྱོར་བའི་མཁུན་ཚུལ་དང་བཅས་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བརྟེན་པ་ཡི་ཤེས་ཟག་མེད་མཁུན་ཚུལ་ལྷ།** །སྐྱེ་དེ་དག་དང་བརྟེན་
པའི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བ་ཡི་ཤེས་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་མཁུན་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་ལྷ་སྒྲེ། དེ་
བཞིན་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ནི་ཚོས་དབྱིངས་ཡི་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྒྲེ་ཡི་ཤེས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་ཡི་ཤེས་གཅིག་གིས་མཁུན་པ་མེ་
ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡི་ཤེས་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
མཁུན་པ་མཉམ་ཉིད་ཡི་ཤེས་དང་། རི་སྒྲིབ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་འབྲེས་པར་མཁུན་
པ་སོར་རྟོག་ཡི་ཤེས་དང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་མཁུན་པ་བྱ་གྲུབ་ཡི་ཤེས་ཏེ་
ལྷའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོས་དབྱིངས། མེ་ལོང་། མཉམ་ཉིད། སོར་རྟོག །བྱ་གྲུབ་ཀྱི་
དོན་པ་ཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་རྟོག་མེད་ཚོས་དབྱིངས་ཏེ།** །དེའི་སྐྱོད་ན་
ནི། སྐྱོར་བམ་གཉིས་མ་ལས། རྣམ་རྒྱ་ཏུ་བེད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་
དག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་
ཞིང་འབྱུང་བ་དང་དབྱིངས་སུ་གྲུར་པས་ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྐྱོ་བར་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྐྱིན་དང་འདྲ་བ་དྲངས་ཤིང་བྱུང་སྒྲེ།

ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དག་པ་དང་འབྲ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དོ་བོ་ནི་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དབུས་སུ་གནས་པ་ཐ་མར་འགག་པ་
མེད་ཅིང་དབྱིངས་རིག་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ། སྒོ་སྒྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཉེས་པའི་དྲི་མ་བྲལ་
ཞིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐིམ་ཅི་མ་ལོག་པའི་རང་བཞིན། འཕགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཉི་བར་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་སྟེ།
རྒྱད་བླ་མ་ལས། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་
བྲལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་
པར་གཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འཛིན་མེད་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྣང་མེ་ལོང་ལྟར། །དེའི་སྒྲ་དོན་ནི།** སྒྲ་
སྒྱུར་ལས། ལྟ་དུ་རྩ་རྩེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྣམ་པར་དག་པ་མི་དམིགས་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པས་མེ་ལོང་ཕྱིས་པའི་ནང་དུ་ཅི་
ཡང་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །དོ་བོ་ནི་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་མཐའ་དག་དུས་རྟག་ཏུ་མེ་
ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་གསལ་བར་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆོངས་
ཤིང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པའང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མེ་
ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡིར་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་ཏུ་ལྟོས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཆོངས་
ཤིང་། རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མདོན་ཕྱོགས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྒོ་མ་པ་དག་པ་སྤྱི་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །དེའི་སྒྲ་དོན་སྣ་མ་ལས།**

ས་མ་དུ་རྩྭ་ན་ཞེས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཐོག་མར་ས་དང་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེ་བདག་གཞན་དུ་མི་
 འབྱེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ། ས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྱུངས་པས། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ས་ལ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་
 བས་འཕོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་པ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོ་བོ་
 བེ་སྒྲོབ་ལམ་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམས་པ་གོམས་ཤིང་དག་པ་ལས་
 མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ན་སྤིང་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཁུན་པ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ལ། སྒྲོམ་པ་དག་པ་ལ་འདོད་དེ། །མི་
 གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། **རི་སྟེང་སོར་རྟོག་ཏིང་འཛིན་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ།** །དེའི་སྒྲོ་དོན་སྒྲུ་མ་
 ལས། དེ་བྱ་བུ་རྩྭ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པས། གཟུངས་དང་ཏིང་འཛིན་དང་བསམ་གཏན་དང་སྒྲོམས་
 པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་ཤིང་། ཐེ་ཆོམ་སྒྲུ་ཆོགས་གཙོད་
 པ་དང་། བེ་རྩྭ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོག་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ནི་སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོ་བོ་ནི། རི་སྟེང་པའི་ཤེས་བྱ་རང་དང་སྤྱིའི་
 མཆོན་ཉིད་མ་འབྲུལ་བར་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་རྟོག་པ་ལ་ཚུལ་མེད་དུ་འཇུག་ཅིང་ཏིང་
 འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། ཏིང་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་
 ཀྱི། །གཏེར་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། **དཔག་མེད་ཐབས་མཁས་རྣམ་རྩལ་བྱ་བ་གྲུབ།** །དེའི་སྒྲ་དོན་སྣ་མ་
ལས། གྱི་ཏུ་ལྷན་ཞེས་པ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་
ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབས་སྣ་
ཚོགས་པ་དང་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་མཛད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་
ཡིན་ཏེ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་བོ་ནི། འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པའི་བྱིར་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་པར་རྩལ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་
མཁུན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཞིང་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་
ཤིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྒྲུལ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་ཀྱན་དོན་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི། **ཐོས་སོགས་སྤངས་པ་ཚོས་འཇིན་མཉམ་ཉིད་**
བསྒྲོམས། །ཚོས་སྟོན་དོན་བསྒྲུབས་པ་ལས་དེ་དག་འབྱུང་། །ཐོས་པའི་བག་ཆགས་
སྒྲིན་པ་སོགས་སྤང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པས་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་
འབྱུང་སྟེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུའི་ས་བོན་དུ་ལྟ་སྟེ། ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། གང་ལ་ཉོན་
མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དུས་རིང་རྟག་ལྟོན་པ། །སྤང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་
པ་ཀྱན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་གྱུར་ཅིང་། །གནས་གྱུར་ཚོས་དཀར་ཡོན་ཏན་ལྟོན་པ་
ཐོབ་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་མི་རྟོག་རབ་དག་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་
ཤེས་ལམ་གྱིས་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་མང་
དུ་ཐོས་ཤིང་འཇིན་པ་ལས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་བསྒྲོམས་པ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚོས་གསལ་བར་

བསྟན་པ་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱ་བ་
གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་
མཉམ་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཆོས་རབ་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །བྱ་བ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཡེ་
ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྟོང་གསལ་ཉོན་ཡིད་ཡིད་ཤེས་དང་། ༼སྟོ་ལྷ་གནས་
འབྱུང་ཟག་མེད་ངོ་བོ་ཉིད། ༽ ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་གནས་གྱུར་པ་ཆོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་། གསལ་བའི་ཆ་གནས་གྱུར་པ་མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
གནས་གྱུར་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྟོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་བྱ་བ་
གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོ་བ་དཔོན་ཅན་གོ་མིས། གང་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
པར་ཤེས། ༼མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱུར་པ། ༽ ༼དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནི། ༽ ༼ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་འགའ་ཞིག་འདོད། ༽ ༼ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ། ༽ ༼མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
བརྟེན་པར་བྱ། ༽ ༼སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ༽ ༼ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེའོ། ༽ ༼དབང་བོ་
ལྷ་ཡི་རྣམ་ཤེས་གང་། ༽ ༼དེ་ནི་དོན་ཀུན་ཡོངས་འཛིན་ཕྱིར། ༽ ༼སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་
དུ་ནི། ༽ ༼བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཅོམ་ཉིད་འཕྱོང་། ༽ ༼ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༽ ༼དེ་ལ་གནས་གྱུར་
པའི་དོན་ནི། ༽ ༼སྟོང་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། ༽ ༼ཞེས་པ་ལྟར་རམ། ༽ ༼རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ༽ ༼ཟག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། ༽ ༼རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཡིན་སྟེ་
བའི་རྟེན། ༽ ༼ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བཏང་ནས་ཤེས་པ་དེའི་རིགས་རྒྱན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཕྱོངས་པར་གྱུར་པ་གསེར་འབྱུང་ལས་ལྷགས་གསེར་དུ་འབྱུང་བ་ལྷ་བྱ་
ཡིན་ནོ། ༽

ལྷ་པ་ནི། གཉིས་རེ་སྒྲིབ་གཉིས་བྱ་གྲུབ་སྒྲུལ་སྒྲུས་བསྐྱས། ༼སྟོ་ལས་འདས་ཕྱིར་

ཡོད་མེད་སྒྲིམ་ལས་གྲོལ། །ཆོས་ཉིད་སྣང་མེད་རྟེན་འབྲེལ་སྣང་ཚུལ་ཙམ། །མཁའ་
པའི་ཚུལ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བོ། །ཡེ་ཤེས་ལུ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་མེ་ལོང་གཉིས་
ཆོས་སྒྲ། མཉམ་ཉིད་སོར་རྟོག་གཉིས་ལོངས་སྒྲ། བྱ་བྱལ་སྒྲུལ་སྒྲ་ཉྩེ་སྒྲ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་
ལུས་བསྐྱུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡེ་
ཤེས་ཡོད་མེད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁའ་ཚུལ་ལ་རྒྱ་བོད་ཕལ་ཆེར་རྟོག་པས་བརྟགས་
པའི་སྒྲ་བ་ཇི་སྟེད་པ་བྱུང་ཡང་། རོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
དེ་ཉིད་སྟོའི་སྟོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་སྒྲོས་པའི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་མདོ་ལས་
ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་བྱ་
མཁའ་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁའ་ཚུལ་ལ། བརྟགས་
པའི་དོན་གྱི་བདེན་འབྱུང་བ། །བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁའ་
པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱལ་
མཐའ་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་
འབྲེལ་སྣང་ཙམ་ནི་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁའ་ཚུལ་པ་དང་། རང་རང་གི་སྟོབ་བརྟགས་པའི་
ཆ་ཡང་རང་རང་གི་སྟོབ་ལ་སྣང་བར་མཁའ་ཚུལ་ཏེ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་
མི་ལམ་བྱུང་བའི་མིའི་སྣང་ངོན་མི་ལམ་བྱུང་བར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཇི་
ལྟར་མཁའ་ཚུལ་ཡང་རྟོག་གཏི་སྟོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཕལ་
པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟོག་
གཞན་ལས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་
སེམས་དེ་ལྟར། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་བསམ་པ་འདི། །མ་དག་སྟོབ་ལ་ཡིན་གྱི། །
རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱལ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོགས་ན་ནི་དེ་འདྲ་
བའི་ཡེ་ཤེས་མེད་དེ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མཁུན་
པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཡོད་དེ་གནས་གྱུར་གྱི་སྒྲིབ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བྲལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་
བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་བསྐྱེད་བྱལ་སྒྲིབ་གཉིས།** །ཚོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཆོད་བཟུང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱེད་ན།
རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་དོན་དམ་ཆོས་གྱི་སྒྲིབ་ལ་གདོད་མ་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པའི་
དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུས་ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་། གཞན་
དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཀུན་རྫོབ་གཞུགས་གྱི་སྒྲིབ་ལ་ཡོད་པ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་གྲུབ་
པ་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཞེས་བྲལ་བ་སྡེ་ཆོད་གཉིས་སུ་འདུ་བ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱད་སྟུང་མ་ལས། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྒྲིབ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་
ཀུན་རྫོབ་སྒྲིབ་ཉིད་དེ། །བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བའི། །ཡོན་ཏན་དབྱེར་བ་
དུག་ཅུ་བཞི་འདི་དག །ཅིས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན། རྣམ་སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེའི་དང་པ་
ལ་རྒྱད་སྟུང་དགོངས་པས་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་། མདོར་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པས་ཟག་
མེད་ཉེར་གཅིག་གོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས། མདོར་བསྟན་གྱིས་མཆོམས་སྦྱར། དེ་དོན་
རྒྱས་པར་བཀོལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **།དོན་དམ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་གཉིས།** །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
བརྒྱད་དོ། །

དང་པོ་ནི། གནས་དང་རྣམ་སྤྲིན་དབང་ཁམས་མོས་ཀྱིན་འགྲོ། །ཀྱན་བྱང་རྗེས་
དྲན་སྦྱི་འཆི་ཟག་པ་ཟད། །མཁུན་པའི་སྟོབས་བཅུ་སྦྱིབ་འཛོམས་དོ་རྗེ་བཞིན། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་གཅིག་ཉིད་མཁུན་ཡུལ་ཀྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་བས་
བཅུ་སྟེ། དེའང་སྟོན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོམ་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པས་དགེ་
བའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའི་གནས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
ཐོབ་པ་ལྟ་བུའི་གནས་མིན་མཁུན་པའི་སྟོབས། དེ་བཞིན་དུ་ལས་འབྲས་བསྟན་པས་
རང་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་རང་རང་གིས་ཁྱོད་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་
མཁུན་པ་དང་། དབང་པོ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་པས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་
དབང་པོ་མཆོག་དམན་མཁུན་པ་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པས་
ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་སོགས་ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཁུན་པ་དང་། མོས་པ་
དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ལ་མོས་པ་སོགས་ཀྱི་མོས་པ་
སྣ་ཆོགས་མཁུན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱིན་ཏུ་
འགྲོ་བའི་ལམ་མཁུན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལྟར་བྲངས་པས་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་
ཐར་སོགས་ཀྱིན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚུལ་མཁུན་པ་དང་། དགེ་
བ་ཚུད་མ་གསན་པས་སྟོན་ཀྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་
བསམ་པ་སོགས་ལས་ལྟའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་དང་སྦྱི་བ་མཁུན་པ་དང་། ཟག་པ་
ཟད་པའི་དོན་དུ་ཆོས་སྟོན་པས་ནི་བ་ཟག་ཟད་མཁུན་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
སྟོབས་བཅུ་པོས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིབ་པ་རྣམས་འཛོམས་གིང་སྦྱར་སྦྱིབ་པས་
མི་བྱེད་པའི་བྱིར་དོ་རྗེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཟག་ཟད་ལུང་དང་ངེས་འབྱུང་ལམ། །དོན་གཉིས་སྟོན་
ལ་མི་འཛིགས་སེང་གི་འདྲ། །དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མི་

འཛིགས་པ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཛིག་
 ཉེན་ན་མཐུ་ཆེ་བ་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་ཆོལ་བའི་གནས་མེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་
 ཉོགས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་འོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
 རྣམས་ལ་ཆོལ་བའི་གནས་མེད་པ་སྟེ་སྤངས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་འོ། །བར་དུ་གཅོད་
 པའི་ཚེས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་དང་ཐར་པ་ལ་ཆགས་སོགས་
 བར་དུ་གཅོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་ཆོལ་བའི་གནས་མེད་
 པ་འོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཚེས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཅིང་གཞན་གྱིས་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་མངོན་
 སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་སུས་ཀྱང་ཆོལ་བའི་གནས་མེད་པ་འོ། །
 དེའང་དང་པོ་གཉིས་རང་དོན་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་གཞན་དོན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་
 བཞིས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཚེས་སྟོན་པ་ལ་འཛིགས་པ་དང་བག་ཆ་བ་མེད་པ་སེང་གོ་དང་
 འབྲ་བ་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྟོན་དང་ཉོགས་པས་བསྐྱུས་དུག་མཛད་མཁྱེན་གསུམ། །གཞན་
 དང་མ་འདྲིས་བཙོ་བརྒྱད་མཁའ་དང་མཚུངས། །སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་བྱང་ཚེས་སྟོན་
 པས་བསྐྱུས་པ་དུག །ཉོགས་པས་བསྐྱུས་པ་དུག །མཛད་པས་བསྐྱུས་པ་གསུམ།
 མཁྱེན་པས་བསྐྱུས་པ་གསུམ། ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་མ་འདྲིས་པའི་ཚེས་
 བཙོ་བརྒྱད་དེ། གཞན་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཅན་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་
 ཀྱི་ཁམས་ནམ་མཁའ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་མ་འདྲིས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེའང་དང་པོ་
 སྟོན་པས་བསྐྱུས་པ་ནི་དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱང་བོ་ཆེ་གཏུམ་བོ་དང་ལྟན་ཅིག་འགོ་
 བ་སོགས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་དང་། གད་མོ་དང་འབྲུ་བ་སོགས་ཀྱི་ཅ་ཅོ་དང་། དྲན་པ་ཐོབ་**

ཟིན་ཉམས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་དང་། སྤྱི་ཞིའི་རང་བཞིན་
 ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གདུལ་བྱ་མ་བརྟགས་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པ་
 རྣམས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱལ་རྟོག་པས་རྗེ་བ་སོགས་
 གྱི་འབྲུལ་པ་མེད་ཀྱང་། གསུང་གི་སྤྱོད་པ་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆོག་སྦྱ་བ་སོགས་
 གྱི་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་ན་པ་དང་། ཐུགས་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་ཡུན་རིང་པོ་
 བས་མཛད་པ་དང་གསུངས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་ན་པ་དང་།
 མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་འཇུག་པས་རྟག་དུ་མཉམ་པར་མ་གཞག་
 པ་མི་མངའ་ལ་བ་དང་། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་འཁོར་འདས་
 ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་ལ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་བརྟགས་ནས་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ན་
 ཡལ་བར་འདོར་བ་སྤྱི་ཀྱི་མ་བརྟགས་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པ་མི་མངའ་ལ་བ་
 རྟེ་སྤྱོད་པ་མ་འདྲིས་པ་དུག་གོ། གཉིས་པ་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་དུག་ནི། དག་བཙུམ་
 པ་རྣམས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ལྷག་མ་ཡོད་པས་འདུན་པ་ལ་སོགས་དུག་མ་ཐོབ་པའི་ཉམས་
 པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་
 འགྲུས་ཡོད་དང་། དྲན་པ་ཡོད་དང་། ཤེས་རབ་ལྷུག་གི་དབང་པོ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་གནས་
 འདུན་ཀྱང་ཡོད་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ཀྱང་ཡོད་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་ཀྱང་
 རྣམས་མ་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པ་རྟེ་རྟོགས་པ་མ་འདྲིས་པ་དུག་གོ། །འདི་
 དག་གི་འདྲན་ལུགས་ལ་མདོ་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པས་ཤེར་སྤྱོགས་སུ་ཉིང་འཛིན་དང་
 རྣམ་གྲོལ་གཉིས་སྟོས། གཞན་དག་ཉིང་འཛིན་དང་རྣམ་གྲོལ་གཟིགས་པ་སྟོས་ལ།
 རྒྱུད་སྤྱོད་ལུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲོལ་གཟིགས་པ་གཉིས་སྟོས།
 ཉིང་འཛིན་མ་བགྱངས་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བར་འདུས་
 པར་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་མཛད་པས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ནི། རྒྱུད་སྤྱོད་ལས། ལས་

རྣམས་ཡི་ཤེས་སྒྲོན་འགྲོ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེའང་དག་བཙུག་པའི་
སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་རེས་དགོ་བ་རེས་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱེ་ཀླ་དང་གསུང་ཀླ་དང་ཐུགས་ཀླ་གི་མཛོད་པ་ཐིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡི་ཤེས་
གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བས་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་ཡི་ཤེས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡི་ཤེས་དང་ལྟན་
ཅིག་རྒྱ་བས་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡི་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དགོ་བ་ཁོ་ན་སྟེ་ཐིན་
ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་མཁུན་པས་བསྐྱས་པ་གསུམ་ནི། དག་བཙུག་
པའི་ཡི་ཤེས་ནི་རྩོལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟོགས་པས་ཆགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཐམས་ཅད་
མི་རྟོགས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྩོལ་བ་ཙམ་
གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་འདས་ཀླ་བ་དང་། མ་འོངས་ཀླ་བ་དང་། ད་ལྟར་
བྱུང་ཀླ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་ཤིང་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་
གྱི་གཟིགས་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་ཡི་ཤེས་མ་འདྲེས་པའོ། །མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
བརྒྱད་ལ་ཅ་ཙམ་མི་མངའ་བ་སོགས་བཟང་བ་ནི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས་མདོ་སྟེ་པ་ཡན་
གྱི་ལུགས་ཏེ། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པར། །སྟོབས་ལ་སོགས་པ་
བཙོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་སྟོབས་བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པའི་དྲན་པ་ཉི་བར་
གཞག་པ་གསུམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་འདྲེན་པ་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་ལུགས་སུ་
འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཟག་མེད་གྱི་སྟེ་ཆོན་བཤད་པ་ནི། རྒྱས་པར་ཟག་མེད་སྟེ་ཆོན་ཉི་ལ་
གཅིག་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོད་མེད་རྣམ་པར་ཐར། །སྟོམས་འཇུག་ཟད་པར་
བེལ་གཞོན་ཉོན་མོངས་མེད། །སྟོན་མཁུན་མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །ཐམས་
ཅད་དག་བཞི་དབང་སྟོབས་མི་འཛིགས་བཞི། །སྐྱང་མེད་དྲན་ཉི་བསྟེལ་མེད་བག་
ཆགས་བཙོ་མ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དང་མ་འདྲེས་ཀུན་མཁུན་ནོ། །དོན་དམ་ཆོས་སྐྱུའི་ཡོན་

ཏན་ཀླས་པར་མངོན་ཏྲོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚོས་སྒྲུབ་སྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཟག་མེད་སྡེ་
 ཚན་ཉིར་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྡེ་ཚན་དང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་ཉིད་
 གྱི་སྒྲུས་བསྐྱུས་པའི་དྲན་པ་ཉི་ལའ་གཞག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དྲུས་བྲལ་སྟོབས་
 གྱི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 དྲི་མ་དང་བྲལ་བ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྡེ་ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
 བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་སྟེ་བོ་གཞན་རྣམས་ཚངས་པའི་གནས་བཞིར་སྟེ་
 བར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། གསུམ་པ་ནི། རང་ཤེས་པ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདྲེཤེས་པས་བྱི་
 རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་། རང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདྲེཤེས་པས་བྱི་རོལ་
 གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་བྱ་བ་
 གཉིས་དང་། སྒྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་ལུས་གྱིས་མངོན་སུམ་
 དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་། རམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་
 ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་འདྲེཤེས་མེད་འདྲེཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྟེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་།
 འདྲེཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་
 དང་། སྡེ་ཚན་བཞི་པ་གཟུགས་གྱི་ཁམས་གྱི་བསམ་གཏན་བཞིའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། ལྷ་
 པ་ཟད་པར་ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། སྡོན་པོ་དང་། སེར་པོ། དམར་
 པོ། དཀར་པོ་དང་། རམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་ཞེས་
 བྱ་བ་ཟད་པར་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་། སྡེ་ཚན་དྲུག་པ་རང་ཤེས་པ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདྲེ་

ཤེས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རྒྱུད་དུ་དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟུ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་
 དང་། བད་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་གིས་སོ་སོར་རྒྱུད་དུ་དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་
 པ་དག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟུ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཞེས་
 བྱ་བ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། བད་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་ཁོ་ནས་སྒྲོན་པོ་
 དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མདོར་ན་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་ཁ་དོག་བཞིར་
 སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་མཐུ་ཐོབ་སྟེ་མི་སྒྲུང་བར་བྱས་ནས། ཡུལ་ཐམས་
 ཅད་གསེར་ལྷ་བྱ་ཁོ་ན་ལམ་འབའ་ཞིག་གམ་ཟད་པར་སྒྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 བྱི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྱེ་མཆེད་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དང་། བདུན་པ་ལ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་
 གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲའི་རྒྱུན་དུང་འབྱིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་
 གང་ཡིན་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། བརྒྱུད་པ་ཡང་དག་པ་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་དེ་ལྷ་བྱའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་སྒྲོས་
 མཚན་དུ་ལྷ་བ་དག་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་པར་བྱེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་སེལ་
 བར་མཛད་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྲུབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཇི་སྲིད་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་འང་མཐུན་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོན་ནས་མཐུན་
 པ། དགྲུ་པ་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ཉི་རིང་ཇི་སྟེད་པ་ཤི་ནས་གར་སྒྱེས་པའི་གཟུགས་ཐམས་
 ཅད་མཐོང་བ་ལྷ་འི་མིག་དང་། སྒྲུ་དང་སྐྱད་དང་བརྟ་སྒྲོལ་གས་ཐོས་ཤིང་བ་ལྷ་འི་རྣ་བ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་ཀུན་ཤེས་པ་སེམས་གྱི་
 རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་དང་། འབར་བ་དང་། འཕྱར་བ་དང་། མང་ཉུང་དང་། བཟང་ངན་

དང་། རྩ་ལ་འགྲོ་ཞིང་ས་ལ་བྱིང་བ་དག་ཤེས་པ་ལུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཤེས་པ་དང་། ད་
ལྟར་གྱི་ལུས་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོ་རབས་སྒྲ་མ་ལ་གནས་གང་ན་གནས། ལས་ཅི་བྱེད་
པའི་ལོ་རྒྱས་དྲན་པ་ནི། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་སྒྲུལ་པས་
སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞིག་སྤངས། གང་ཞིག་མ་སྤངས་པའི་རིམ་པ་ཤེས་བཞིན་
ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཤེས་པ་དག་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་སྟེ་མངོན་པར་
ཤེས་པ་དུག་དང་། བཅུ་པ་སེམས་ཅན་བསམ་པ་ཐ་དད་དང་འཚམས་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་
མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི་གཉིན་པོའི་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྟོན་པ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་སྟེ་ཆོས་
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མིང་ཆོག་གི་བརྗོད་དོན་
ཤེས་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བད་དང་སྐད་དང་
དེ་དག་གི་དོན་ལ་མ་སྤོངས་པ་ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། ཆོས་སྟོན་
ཅིང་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་
དང་། བཅུ་གཅིག་པ་རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཐུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པ་བཞི་དང་། བཅུ་གཉིས་པ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར། ཆོ་དང་
སེམས་དང་ཡོ་བྱད་ལས། །སྐྱེ་བ་མོས་པ་སྟོན་ལམ་དང་། །རྩ་འབྲུལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ལ་
དབང་། །ཞེས་པའི་དབང་བཅུའི་དང་པོ་གསུམ་ནི་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལས་
དང་སྐྱེ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་། མོས་པ་ནི་བཟོད་པའི་དང་། སྟོན་ལམ་ནི་བརྩོན་
འགྲུས་ཀྱི་དང་། རྩ་འབྲུལ་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེ་
སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆ་མཐུན་དང་། དངོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ནའོ། །
བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་བཅུ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། བཙོ་ལྷ་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡོངས་སུ་དག་

པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་འདི་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་གཞན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་དོགས་པའི་དོ་ཚུལ་བཀ་ཚ་བས་མི་གསལ་བར་བཅུབ་པར་བྱའོ་
 ལྷམ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བ་བསྐྱང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་སྟོན་པ་ན་གྲུས་པས་ཉན་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་པར་
 མི་འདོད་པ་དང་། རེས་གྲུས། རེས་མི་གྲུས་པ་གཉིས་ཀ་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྗེས་
 སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་ཆགས་སྐྱང་གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་
 ཀས་དབེན་པ་ཁོ་ནར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱན་པ་དང་ལྷན་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱན་
 པ་ཉི་བར་གཞག་པ་རྣམ་པ་གསུམ། བཅུ་བདུན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་དུས་
 ལས་མི་འདའ་བར་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྟོན་པས་སྐྱབས་དེར་མཛད་པ་ཡོལ་མི་སྲིད་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བསྟེལ་བ་སྟེ་བརྗེད་པ་མི་མངའ་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་། བཅོ་
 བརྒྱད་པ་ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་དོ་བའི་ས་བོན་སྤངས་
 པས་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། བཅུ་དགུ་པ་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་
 པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བོ་ལ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཉི་ཤུ་པ་འཕགས་
 རྒྱུད་འོག་མ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་།
 ཉེར་གཅིག་པ་རྣམ་མཁུན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དེ་འབྲས་བུའི་རྣམ་མཁུན་
 རྣམས་སྤང་བུའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་གྱི་སྐྱུའི་རང་བཞིན་དུ་
 བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་
 བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་མཁའ་དང་ཚུ་བླ་ལྟར། །སྤང་ལ་མ་བྱུབ་**
རྣམ་སྟོན་ཡོན་ཏན་ནི། །གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ལས་ཡོངས་སྐྱེ་རྣམ་མཁའ་ཤར་བའི་བླ་བ་

དང་སྐྱུལ་སྐྱུཅུ་ཟླའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སྐྱུ་སྣང་ཡང་དེའི་
ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དངོས་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་དང་།
ཞར་བྱུང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ། གསུང་དབྱངས་དང་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་སོགས་སོ་གཉིས་དང་། །
ཟངས་མདོག་སྐྱུམ་མཐོ་ལ་སོགས་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། །སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་
ཀྲིས་སྒྲིས། །ཚངས་པའི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུར་ལྷན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་སྒྲོན་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་བྱས་པས་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ལེགས་པར་མཉམ་པར་
གནས་ཀྱི་བ་དང་། སྒྲིན་པ་བཏང་བས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་
དང་། གཞན་བྱུང་དུ་མ་བསད་པས་རྟིང་པ་ཡངས་ཤིང་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གཞན་འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པས་སོར་མོ་རིང་ལ་དང་། གཞན་གྱི་
འཁོར་བྲ་མས་མ་བྱེ་བས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་དྲུ་བས་འབྲེལ་པ་དང་། གོས་སྣ་
ཚོགས་བྱིན་པས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་པགས་པ་ལ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། བཟའ་
བཏུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱིན་པས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་བཞི་དང་ཕྱག་གོང་གཉིས་དང་ལྷག་
པའི་ཆ་སྟེ་སྐྱུའི་གནས་བདུན་དག་མཐོ་ལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྲིས་གསུངས་པའི་ཚོས་
བཟུང་བས་བྱིན་བ་ཨེ་ན་ཡ་ཞེས་པ་ག་ར་སྟོའམ་བསེ་ཁ་སྟོའམ་ག་བའི་བྱིན་པ་དང་འདྲ་
བར་ག་རྒྱས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་ཕྱ་པ་དང་། གསང་ཚིག་བསྐྱངས་ཤིག་འཕྲིག་པ་སྤངས་
པས་སྤང་བོ་ཆེ་ལྟར་གསང་ལ་བསྐྱབས་སུ་རྒྱབ་པ་དང་། དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་
སྦྱད་པས་རོ་སྟོད་འཕེལ་ག་ཆེ་བ་སེང་གེ་འདྲ་༡༠བ་དང་། དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྦྱོད་
པས་ཐལ་གོང་མ་ཁེངས་པའི་བར་མེད་པར་རྒྱས་ཀྱི་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་འཛིགས་
པ་བྱིན་པས་དཔུང་མགོ་ལེགས་པར་ལྷུམ་ཀྱི་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་བས་
ཕྱག་འཕྲིལ་འཇམ་ཞིང་ལྷུམ་ལ་མཐོ་དམའ་མེད་པར་མཉམ་ཀྱི་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་ལ་བརྩོན་པས་མ་བཏུང་པར་བུས་མོར་སླེབ་པའི་ཕྱག་རིང་༡༧བ་དང་། དགེ་བཅུ་
 མི་ངོམས་པར་སྐྱུད་པས་སྐྱུ་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདོམ་
 གང་དང་ལྡན་༡༥བ་དང་། བད་པ་ལ་སྒྲན་སོགས་བྱིན་པས་མགིན་པ་ཁ་དོག་དྲི་མ་མེད་
 ཅིང་དབྱིབས་དུང་དང་འདྲ་བར་འབྱེལ་༡༦བ་དང་། དང་པོར་དགེ་བ་ལ་སྐྱོར་ཞིང་ཕྱིས་
 རྫོགས་པར་བྱས་པས་འབྲས་པ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདྲ་༡༧བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་
 བསམ་པ་མཉམ་པར་བྱས་པས་ཆོམས་བཞི་བཅུ་སྟེང་འོག་གཉིས་སུ་ཉི་ཤུ་རེར་གྲངས་
 མཉམ་ཞིང་ཐགས་བཟང་ལ་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་མཐོ་དམན་མཉམ་པ་ཉིད་
 ༡༨དང་། རྒྱལ་སུམ་གྱི་ལས་བསྐྱེདས་པས་མཆོང་བ་རབ་མཆོག་དཀར་༡༩བ་དང་། བདེན་
 པར་གསུངས་པས་ལྡགས་རིང་ཞིང་མཐོང་མེད་ལ་བསམ་དུ་མེད་༢༠བ་དང་། རོ་བོ་བ་
 མང་པོ་བྱིན་པས་ལྡགས་ཁ་ཟས་ཀྱི་རོ་བོ་བའི་མཆོག་དང་ལྡན་༢༡བ་དང་། འཇམ་ཞིང་
 དག་འབའི་ཆོག་སྒྲས་པས་རང་བྱུང་གི་གསུང་ཀ་ལ་བི་རྒྱའི་སྒྲ་དང་ཆོངས་པའི་དབྱངས་
 ལྟར་སྟན་༢༢བ་དང་། བྱམས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཐམས་ཅད་བསྐྱེདས་པས་སྐྱོན་བཟང་པོ་
 ལུང་ལ་སྒྲོན་པོ་འདྲ་༢༣བ་དང་། བསམ་པ་གཡོ་སྒྲུ་མེད་པས་རྫི་མ་ཁྱུ་མཆོག་འདྲ་བར་
 སྐྱམ་ཞིང་མ་འཛིངས་༢༤བ་དང་། བསྐྱེདས་འོས་ལ་བསྐྱེདས་པས་ཞལ་མཛེས་དྲི་མ་
 མེད་པའི་སྒྲིན་མཆོམས་ནི་མཛོད་སྐྱུ་དཀར་པོ་ཉག་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་༢༥བ་
 དང་། བྲ་མ་ལ་གྲུས་པས་གཙུག་ཏོར་དབུར་ལྡན་པ་སྟེ་ལུས་དྲང་པོར་མི་གཡོ་༢༦བ་
 དང་། ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་ལས་སུ་རུང་བས་པགས་པ་དག་ཅིང་སྤང་ལ་གསེར་གྱི་མདོག་
 འདྲ་༢༧བ་དང་། འདྲུ་འཛི་སྤངས་པས་བ་སྐྱུ་ཕྱ་ཞིང་འཇམ་ལ་ཁུང་བུ་རེ་ནས་རེ་རེ་
 སྐྱེས་༢༨བ་དང་། གདམས་ངག་ལ་མཐུན་པར་འཛིན་པས་བ་སྐྱུའི་ཅེ་མོ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་
 ཤིང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྱེལ་༢༩བ་དང་། ཀུན་ལ་བརྩེ་ཞིང་མཆོན་ཆ་སྤངས་པས་
 དབུ་སྐྱུ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རིན་པོ་ཆེ་མཐོན་མཐིང་ལྟར་སྒོ་༣༠བ་དང་། རང་གཞན་ཐམས་

ཅད་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྐྱུར་བས་ཅུ་གོ་དྲུག་གས་པའི་སྡོན་ཤིང་གི་དཀྱིར་འཁོར་དང་འདྲ་
 བར་སྐྱུ་ཁུ་ཞིང་གཁ་ ༣༡ པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་པ་དྲང་སྤྱོད་
 ཆེན་པོ་དེ་སྤེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་མངའ་ཞིང་མཐེགས་པའི་སྐྱུ་དང་ལྷན་ ༣༢ པ་སྟེ་
 སུམ་ཅུ་གཉིས་སོ། །དཔེ་བྱད་ནི། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་
 མདོག་ ༡ དང་། མདོག་སྐྱུམ་ ༢ མཐོ་དང་ ༣ སེན་མོ་རྣམས། །ཁྲུམ་ལྒྱས་ ༥ བྱིན་གྱིས་
 བྲ་ ༥ པ་དང་། །རྩ་མི་མདོན་ ༧ དང་མདུད་ ༥ པ་མེད། །ཁོང་བུ་མི་མདོན་ ༧ ཞབས་
 མཉམ་ ༡༠ དང་། །སེང་གེ་ ༡༡ གླང་ཆེན་ ༡༢ བྱ་དང་ ༡༣ བོ། །ཁྲུ་མཆོག་ ༡༤ སྐྱབས་
 གཤེགས་གཡས་བྱོགས་ ༡༥ དང་། །མཛེས་གཤེགས་ ༡༦ དྲང་ ༡༧ དང་འབྲིལ་བག་
 ༡༨ དང་། །བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་ ༡༩ རིམ་པར་འཆོམས་ ༢༠ །གཙང་ ༢༡ དང་འཇམ་ ༢༢ དང་
 དག་པའི་ ༢༣ སྐྱུ། །མཆོན་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ ༢༤ པ་དང་། །སྐྱུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་
 ༢༥ ཤིང་བཟང་། །གོ་མ་སྟོམས་ ༢༦ སྐྱུན་ ༢༧ གཉིས་ ༢༨ དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་གཞོན་
 ཤ་ཅན་ཉིད་ ༢༩ དང་། །སྐྱུ་ལུམ་མེད་ ༣༠ དང་རྒྱས་པ་ ༣༡ དང་། །ཤིན་ཏུ་གྱིམས་པའི་
 སྐྱུ་ཉིད་ ༣༢ དང་། །ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་ ༣༣ དང་། །གཟིགས་པ་སྐྱིབ་མེད་
 དག་པ་ ༣༤ དང་། །དཀྱུ་ཁྲུམ་ ༣༥ སྐྱབས་བྱིན་མ་ ༣༦ རྟོང་དང་ ༣༧ །ཕྱང་ ༣༨ རི་
 བ་དང་ལྟེ་བ་ནི། །ཟབ་ ༣༩ དང་གཡས་བྱོགས་འབྲིལ་པ་ ༤༠ དང་། །ཀྱན་ནས་ལྟ་ན་
 སྐྱུ་ག་ ༤༡ པ་དང་། །ཀྱན་སྟོད་གཙང་ ༤༢ དང་སྐྱུ་ལ་ནི། །སྟེ་བ་གནག་བག་མེད་པ་
 ༤༣ དང་། །བྱུག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་ ༤༤ དང་། །བྱུག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་
 ༤༥ རིང་ ༤༦ དང་ ༤༧ །ཞལ་ནི་ཉ་ཅང་མི་རིང་ ༤༨ དང་། །མཆུ་ནི་བི་སྤྲ་ལྟར་དམར་
 ༤༩ དང་། །ལྷགས་མཉེན་ ༥༠ པ་དང་སྐབ་པ་ ༥༡ དང་། །དམར་ ༥༢ དང་འབྲུག་གི་སྐྱུ་
 ༥༣ ཉིད་དང་། །གསུང་མཉེན་ ༥༤ འཇམ་དང་མཆེ་བ་ཁྲུམ་ ༥༥ །ཁྲོ་དང་ ༥༦ དཀར་དང་
 ༥༧ མཉམ་ ༥༨ པ་དང་། །བྱིན་གྱིས་བྲ་ ༥༩ དང་ཤངས་མཐོ་དང་ ༦༠ །མཆོག་ཏུ་

དག་ཅེས་དག་དང་ནི། ༼སྒྲུན་ཡངས་ཅུ་པ་དང་རྩེ་མ་སྒྲུག་ཅུ་པ། ༼པདྨའི་འདབ་མ་
 འབྲ་བ་དང་ཅུ་པ། ༼སྒྲིན་ཚུགས་རིང་ཅུ་དང་འཇམ་པ་ཅུ་དང་། ༼སྒྲུམ་ཅུ་དང་སྒྲུ་
 བེ་མཉམ་ཅུ་པ་དང་། ༼ཕྱག་རིང་རྒྱས་དང་སྒྲན་ཅུ་པ་མཉམ་དང་ཅུ་པ། ༼ཉམས་པ་
 རྣམ་པར་སྤངས་ཅེས་པ་དང་། ༼དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་ཅུ་པ་དང་། ༼དབྱེས་ཅུ་པ་ཆེ་
 བ་དང་དབྱེས་ཅུ་པ་ཆུང་དང་། ༼དབྱེས་སྒྲུ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་ཅུ་དང་། ༼སྒྲུག་ཅུ་དང་འཇམ་
 ཅུ་དང་མ་འཛིངས་ཅུ་པ་དང་། ༼མི་གཤོར་ཅུ་པ་དེ་ཞིམ་སྒྲིས་བྱུ་ཡི། ༼ཡིད་ནི་འཕྲོག་
 བར་བྱེད་ཅུ་པ་དང་། ༼དཔལ་གྱི་བེའུ་ཅེས་པ་དང་། ༼གཡུང་བྱུང་འབྱེད་
 ཅུ་པ་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ། ༼སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། ༼ཅིས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། ༼འདི་དག་ལས་སེམ་མོ་མཐོ་བ་ནི་མ་ཞོམ་པ་དང་། ༼ཡོང་བུའི་ཆོག་སྒྲོམ་པར་
 མི་མཛོན་པ་དང་། ༼ཞབས་གཉིས་རིང་བྱང་ཕྱ་སྒྲོམ་མཉམ་པ་དང་། ༼མི་ལ་སོགས་པ་
 ས་སྟེང་གི་འགྲོ་བ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་སེང་གའི་སྟབས་དང་། ༼གྲུ་ལ་སོགས་པ་ས་
 འོག་གི་འགྲོ་བ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་གྲུང་པོ་ཆེའི་སྟབས་དང་། ༼མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་
 སེམས་ཅན་དང་སྟེང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་བྱང་པ་འཇམ་མཁའ་ལྗོངས་
 གི་སྟབས་དང་། ༼འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་འདྲེན་པས་བྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་
 དང་། ༼མཆོན་ཐམས་ཅད་དོད་ཅིང་གསལ་བས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ༼ཕུལ་གྱི་
 དབྱིབས་ཡངས་ཤིང་མཛེས་པས་བྱང་པེ་བ་དང་། ༼ལྟེ་བའི་ཁུང་ཟབ་ཅིང་རི་མོ་གཡས་
 སུ་འབྱེད་པ་དང་། ༼ཞལ་གྱི་སྒོ་ཉ་ཅང་ཆེས་པའི་སྒྲོན་དང་གསུང་ཐག་ཉ་ཅང་རིང་བ་
 མེད་པ་དང་། ༼སྒྲིན་མ་གཉིས་འབྲེལ་བས་ཚུགས་རིང་བ་དང་། ༼དབྱལ་བ་ལེགས་པར་
 རྒྱས་ཤིང་འབྱར་དུ་མ་དོད་པས་དབྱེས་པ་དང་། ༼སྒྲ་མཆོམས་མཉམ་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ༼ཕྱག་ཞབས་ལ་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་། ༼འཁོར་ལོའི་སྒྲུ་བྱུང་ལ་བཀྲ་ཤིས་པའི་རི་མོ་བར་
 མ་ཆད་འདུན་རིམ་དང་། ༼གཡུང་བྱུང་འབྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་རི་མོ་གྲུ་བཞིས་བསྐྱོར་

བཤོ། །གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སྒྲུབ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་
ཞེན། དེ་ལ་འདོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ལས་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པ་དག་གི་ལྟར་ན། རུལ་ཕྱ་རབ་
ཀྱི་ཆོས་ཅན་མྱེདོན་གྱི་བཅས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དོ། །རྣམ་རིག་
པ་ལྟར་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་དང་། བྱེད་ལས་
གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པས་གཞན་སྣང་གི་གདུལ་བྱའི་རྣམ་པར་རིག་པ་
ཅམ་མོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ཐ་སྟད་དུ་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་
ནི་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་ལ་འང་། ཡང་
དག་པའི་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་སྣང་བ་ཇི་ལྟར་མོས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སྟེ། འདི་དག་རང་སེམས་
སྣང་བ་ཞེས། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་མོད། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུགས་མཐོང་དེ། །དེ་
དག་ལ་ནི་དོན་ཡོད་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཆངས་པའི་
གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་
འབྱུང་བ་སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྟ་ཡས་བསྟན་བཅོས་བྱབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་
པའི་དོན་སྟོམ་དུ་བསྟུན། མཉེན་ཀྱང་མཇུག་ཤིང་འཇུག་ཤིང་འཇུག་དུ་འཐད། །དག་པ་
ཤིང་མེད་ཅེས་བུ་གསལ་ཡ། །སྟན་ཅིང་འཛེབས་པལ་མཉན་པར་འོས། །མི་ཚུགས་
ཀྱང་སྟན་པ་ཀྱང་ལུ་ཀྱང་ཀྱང་མི་རྩུབ་ཀྱང་། །མི་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཀྱང་ལུ་རྣམས་པར་ཀྱང་སྟན། །
ལུས་ཆེས་ཀྱང་བྱེད་དང་སེམས་ཆེས་བྱེད་ཀྱང་། །སྦྱིང་དགར་བྱེད་ཀྱང་དང་དགའ་བདེ་
སྦྱེད་ཤོ། །ཡོངས་སུ་གདུང་མེད་ཤིང་ཀྱན་ཤེས་བྱེད་ཤོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཤིང་རྣམ་
གསོལ་ཤོ། །དགའ་བར་བྱེད་དང་ཤིང་མདོན་དགར་བྱེད་ཤོ། །ཀྱན་ཤེས་བྱེད་
ཤིང་རྣམ་རིག་བྱེད་ཤོ། །རིགས་པ་ཤིང་འབྲེལ་བ་ཤིང་བསྐྱོས་སྦྱོན་མེད་ཤོ། །སང་
གའི་སྒྲི་ཡི་ཤུགས་ཅན་ཤིང་ཤོ། །སྤང་ཆེན་སྒྲི་སྤང་ཤིང་ཤོ། །ཤིང་དབྱངས་ཤིང་། །
སྤང་བར་ཤིང་སྤང་བྱེད་ཤིང་ཤོ། །ཀྱང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤོ། །ཆངས་པའི་

སྒྲིབ་དབྱངས་བསྒྲགས་ན་པ་དང་། །ཤང་ཤང་ཏེ་འཁྱེད་སྒྲིབ་དབྱངས་ན་ཤུགས་། །ལྟ་ཡི་
དབང་པོའི་དབྱངས་ལེ་ལྟར་སྒྲིབ། །རྩ་ལྟ་སྒྲིབ་མ་ཁེངས་ལ་ཤེས་དམའ་དང་ལ་ན། །
སྒྲིབ་ཀྱན་གྱི་ནི་རྩེས་སུ་ལེ་ལྟགས་། །ཆོག་ཟུར་ལེ་མ་ཆག་མ་ཆང་མེད་ལ། །མ་ཁུམ་
ལེ་མི་ཞན་ལེ་པར་དགའ་ལེ་ཁྱབ་ལ། །ཆུབ་ལྟ་དང་ཆུན་ཆགས་ལེ་ཤེས་བྱེད་པ་
ལེ་ཤེད་། །སྒྲིབ་ཀྱན་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ལེ་ཤེད་། །དབང་ཀྱན་ཆོས་བྱེད་ལེ་མ་སྒྲིབ་
པ་ལ། །མི་འགྱུར་ལེ་མ་བརྟུངས་ལེ་ཤེས་ཡུག་གྲགས་ལ། །རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་
ལྟན་ལོ། །

བཞི་པ་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །མཛད་པའི་དོན་བདུན་རྒྱས་
པར་བཤད། །

གཉིས་ཀྱིས་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། །ཕྱིན་ལས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་རིས་མེད། །གཅིག་འདྲེས་
ཆུན་མི་འཆད་དང་སྒྲིབ་ཆོགས་ཐབས། །སྒྲིབ་པར་འཆོམས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པ་
སྟེ། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ནི་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱའོ་སྒྲིབ་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་ཚུལ་གྱི་མཆོན་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བཞིན་དུ་
སྒྲིབ་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྒྲིབ་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཐུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བསྟུང་འབད་
ཚུལ་མེད་བཞིན་དུ་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བ་དང་། །ལྟ་འདི་རྩ་བོ་ཆེས་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་
ཀྱི་སྒྲིབ་བཞི་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར། །རང་རང་གི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་
ཉལ་བ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་འབད་མེད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་བ་དང་། །ཉི་མའི་
དཀྱིལ་ལའོར་ལ་འཆར་དང་མི་འཆར་གྱི་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་ཆུའི་སྒྲིབ་དབྱངས་པ་དང་
མི་དབྱངས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་རང་དང་འཆོམས་པར་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་བཞིན་

དུ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་མཛད་པ་འང་འདི་ལ་སྤྲང་འདི་ལ་མི་
 སྤྲང་ཞེས་སྟོགས་རིམ་༡་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གདུལ་བྱ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་
 མཆོག་དཔལ་དང་འཚམས་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲང་བ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་འང་འདྲེས་ནས་པདྨ་ཁ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་
 དུ། སེམས་ཅན་རེ་རེ་འདུལ་བ་ལ་འང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཕྱིན་
 ལས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་འཇུག་པ་ཟད་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
 སུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་བ་དང་འཛིག་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་
 པའི་དབྱིངས་སུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་དུས་ལ་
 བབ་པ་ན་ཕྱིན་ལས་འཇུག་ཅིང་མ་བབ་ན་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 མཛད་པ་ནམ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལྟར་། སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་
 པར་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་བར་དུ་ལ་ལར་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ལ་ལར་ཆོས་
 འཁོར་བ་སྒྲོར་བ་དང་། ལ་ལར་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་སྟོན་པ་སོགས་ཐབས་སྣ་
 ཆོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ལྟར་། རི་མཐོ་
 དཔལ་གྱི་བྱང་པར་ལས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རིམ་གྱིས་འཆར་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་སྐྱལ་
 བ་མཆོག་དང་བར་མ་དང་དཔལ་བ་རྣམས་ལ་འང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིན་ལས་རང་རང་
 དང་འཚམས་པར་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལྟར་། སངས་རྒྱལ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་འཆོ་བ་
 དང་། ངན་སོང་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་།
 ཐེག་པ་དཔལ་བ་ལས་སྟོབ་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པ་རྣམ་པ་ལྡན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
 །པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ལམ་རྟེན་མཐོ་རིམ་ལམ་དངོས་དང་། །མཐར་ཕྱིན་
 དག་ལ་འགོད་སྤྱིར་མདོར་བསྡུ་ན། །ལྷན་བྲུབ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་གཉིས་སུ་འདུ། །

རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་བཀོད་པ་ན་མ་
མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་། བྱེད་ལས་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་
ལམ་གྱི་རྟེན་མཐོ་རིས་ལྟ་དང་ཚངས་པའི་ཐེག་པ། ལམ་དངོས་ཆོགས་སྒྱོར་ལ་སོགས་
པ། མཐར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་མདོར་
བསྡུ་ན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་སྤྲུལ་མ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་
མ་ལས། གང་ཞིག་གང་གིས་གདུལ་བ་ཡི། །བྱ་གང་གང་དུ་གང་གི་ཆོ། །དེ་ཡི་རྣམ་
རྟོག་སྒྲེ་མེད་ཕྱིར། །ཐུབ་པ་རྟག་ཏུ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ། །ཅིས་དང་། ཕྱི་མ་ནི། དེ་ཉིད་
ལས། གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་
གཟིགས་དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཕྱིར། །འཁོར་བ་སྲིད་དུ་མཛད་མི་
འཆད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །**མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་**
པ་སྐྱབས་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། །

༡ རྒྱགས་ཀྱི་ཕུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐྱབས།

སྐྱབས་གཉིས་པ་རྒྱགས་ཀྱི་ཕུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
གཉིས། སྒྱིར་བཏང་གིས་མདོར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཕུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཞིབ་མོར་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱགས་ཀྱི་རིམ་གཉིས་འབྲས་བུ་ཕུན་མོང་མཆོག། །འདུས་པར་རྒྱགས་**
དང་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་གཉིས། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་དབང་བདུན་གྲུབ་པ་གཅིག། །གོང་
མའི་ལམ་གནས་གྲུབ་པ་གསུམ་དུ་གསུངས། །གསང་རྒྱགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་
བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་མས་གཙོ་བོར་ཕུན་མོང་དང་ཕྱི་མས་གཙོ་བོར་མཆོག་གྲུབ་

པར་བྱེད་པས་ཐུན་མཛོག་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་འདུས་པར་སྐྲགས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། མི་སྣང་ལ་སོགས་དངོས་
གྲུབ་ནི། །ཐ་མལ་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
དངོས་གྲུབ་མཛོག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །ཡང་དངོས་གྲུབ་དམན་པ་
ཕྱིན་ལས་བཞི་དང་འབྲིང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་དང་མཛོག་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཡང་
བཤད་དེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། དགོས་པ་ཡང་ནི་བཤད་བྱ་སྟེ། །ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཆ་
ག་དང་། །དེ་བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་མཛོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །དངོས་གྲུབ་དེ་གཉིས་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་
མར། ཐུན་མོང་མཛོག་གི་དབྱེ་བ་ཡིས། །བསྟེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཐུན་
མོང་བ་ནི་རྩོ་རྩེ་བཞི། །མཛོག་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་
རོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་དབང་བདུན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པས་གྲུབ་པ་གཅིག་
དང་། དབང་གོང་མའི་ལམ་ལ་གནས་པས་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
གྲུབ་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། དེའང་དང་པོར་དབང་བདུན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པས་
རལ་གྱི་དང་རིལ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དེས། །ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་དང་
མའི་གནས་རྣམས་སུ་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱ་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། དེག་སྐྲགས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་འདོགས་གིང་ཆར་གཅོད་པའང་རུས་ལ། །ལུས་དེ་མི་རྣམས་
ཀྱི་ནང་དུ་བསྟན་ན་དེ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་འང་མཐོང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱས་
པའི་མཐུས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བབྱང་ཞིང་། དབང་གོང་མའི་ལམ་ལ་གནས་པས་
རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འང་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རྗེས་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་པ་
འཛིན་པ་ཡིན་པས་རལ་གྱི་སོགས་ཀྱི་རྗེས་དང་བྲལ་ན་ནམ་མཁའ་འགོ་བར་མི་རུས་

ཏེ། དཔེར་ན་ཡིད་འཕྲོག་མ་གཙུག་རྒྱུ་གི་ནོར་བུ་མེད་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་
 བར་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁའ་ལ་སྦྱོད་པ་
 སོགས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། རིག་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པ་དང་ཆར་
 གཙོད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་བྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
 དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་སོགས་མཉེས་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 བསྐྱེད་པ་ཏེ་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འང་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
 ལས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་འདིས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འོངས་ཤིང་རང་གི་ལུས་བསྟན་དུ་
 ཟེན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་བུ་དང་ཡང་བ་ལ་སོགས་པའི་
 དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱུལ་པའི་ལུས་དུ་མ་
 ཞིག་སྤྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
 བས་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་
 མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་འོང་ཞིང་ལུས་ཀྱང་དེ་དག་གི་
 སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་
 པའི་ཁམས་སུ་སྤྱུལ་པ་དུ་མས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ། །བསམ་གཏན་དེ་འང་ཉེར་
 བསྟོགས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཀུན་
 ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་པས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་གྱི་བཤད། མཐར་བདག་
 ཉིད་ཀྱང་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་
 སྦྱོར་རོ། །དབང་པོ་རྣོན་པོ་ནི། སེམས་ནི་བཅིངས་པར་གྱུར་པ་ལས། །རྐྱེད་ནི་
 འཆིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་གི་ངང་དུ་
 སེམས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅིངས་པས། རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་ཆིངས་པ་ནོར་བུ་དང་རྟོ་བའི་དཔེས་
 སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་བྱེས་པ་རང་བྱུང་ཞབས་རྗེས་འབྲང་རྣམས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གནས་སྐབས་ཀྱི། །ལས་དང་དངོས་**
གྲུབ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས། །གཙོ་བོར་འགྲུབ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནི། དབང་བདུན་དང་
འབྲེལ་པ་མི་ཟབ་པ་དང་ཟབ་མོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་ཀྱང་།
རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གནས་སྐབས་ཐུན་མོང་གི་ཕྱིན་ལས་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་
ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་གཙོ་བོར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་ནས་
མཆོག་ལ་འདར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། ལས་དང་དངོས་གྲུབ་པོ། །

དང་པོ་ནི། **ཞི་རྒྱས་དབང་མདོན་སྦྱོད། །རྩ་བའི་ལས་བཞི་ཡན་ལག་རབ་**
འབྲམས་དང་། །ཞི་རྒྱས་དབང་དགྲུག་བསད་སྒྲུང་མྱོངས་རེས་ཏེ། །ལས་ཆེན་
བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་གྲགས་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ལས་ནི། རྩོམ་གྲུར་ལས། བན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བ་སྟེ། རྩོམ་ཉི་མ་རྒྱས་པའོ། རྩོམ་ཆོས་ནི་དབང་ཞེས་བྱ། རྩོམ་
ཆེ་སེམས་དཔས་བསད་པར་བྱ། །ཞེས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་། ཞི་བའི་སེམས་
ཀྱིས་ཞི་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་བསམ་པ་བཞི་དང་། མཐར་མེ་སྒྲུ་ལྟའི་བ་སྟེ། །ཞེས་
སོགས་སྒྲགས་ཀྱི་མཐའ་རྟེན་བཞི་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྩ་བའི་ལས་བཞི་དང་། དེ་དག་
གི་ཡན་ལག་ཞི་བ་ལ་འདར་ནད་དང་གདོན་ཞི་བ་སོགས་མང་པོ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་འདར་ཆོ་
དང་བསོད་ནམས་དང་ལོངས་སྦྱོད་རྒྱས་པ་སོགས་མང་པོ་དང་། དབང་ལ་འདར་རྒྱལ་
པོ་དང་དམངས་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་དགྲུག་པ་སོགས་མང་པོ་དང་། མདོན་སྦྱོད་ལ་འདར་
བསད་སྒྲུང་དབྱེ་རེས་སོགས་དྲག་པོའི་ལས་རབ་འབྲམས་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་ལས་
ཆེན་པོ་ཞི་རྒྱས་དང་། དབང་དགྲུག་དང་། བསད་སྒྲུང་དང་། མྱོངས་རེས་ཏེ་བརྒྱད་

པོ་རྣམས་སོ། །ཀྱེ་རྡོ་ར་བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། དབང་དང་། མངོན་སྲོད་
དང་། དབྱའི་སྡེ་འཛིག་པ་དང་། བསྐྱད་པ་དང་། བསང་པ་དང་། དབྱུག་པ་དང་།
ཞི་བ་དང་། རྒྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བརྒྱད་པོ་འཇཉག་ ལས་
ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱད་ལས། དབང་དང་དབྱུག་དང་
དབྱེ་བ་དང་། །བསང་དང་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་དང་། །སྤྱུགས་དང་རིངས་པར་བྱ་
བ་དང་། །སྒྲིངས་དང་དེ་བཞིན་སྤར་བས་གདབ། །ཆོག་འཕྲོག་ལྟགས་པར་གྱུར་པ་
དང་། །འོན་དང་དེ་བཞིན་ལོང་བ་དང་། །མ་ནིང་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དང་། །གཟུགས་ནི་
ཡོངས་སུ་བརྗེ་བ་སྟེ། །ལས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་འདི་དག་ནི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་
འཕྲོག་སོགས་དབང་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཞེས་གཅིག་དུ་བསྡེམས། །འདིར་
ཞི་བའི་ལས་ཀྱི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་སྔ་ཕྱི་མང་དུ་གསུངས་ཏེ་དེ་བསྒྲུན་པས་བཅུ་
གཉིས་སོ། །འདི་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་ལས་རིམ་བརྒྱ་ཙ་གསུངས་
པ་སོགས་ལས་རབ་འབྱུངས་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གྲུབ་ལ་བཞི། རྒྱུད་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ། ཞར་བྱུང་མཁའ་
སྲོད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱུད་དུ་རིམ་བུ་མིག་སྒྲུན་ས་འོག་གི། །མཁའ་སྲོད་མི་སྣང་འཆི་**
མེད་ནད་འཛོམས་སམ། །རལ་གྱི་མིག་སྒྲུན་རིམ་བུ་རྒྱུད་དང་། །བཅུད་ལེན་
མཆིལ་ལྷམ་དཔུལ་རྒྱུ་ས་འོག་བརྒྱད། །སྤྱུགས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོར་སྤྱེབས་པ་
དེས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྒྱུད་དུ་འབྲལ་དོན་དུ་གཉེར་ན་འདི་འདྲོད་ཐོབ་ནས་སྲོད་
པ་སྤྱད་པས། མངོན་ཤེས་ལྡན་དང་། དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རིག་པ་འཛོན་
པ་དཀའ་བ་མེད་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ། གྲུབ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས།
རྣམས་བརྒྱད་ཡན་ལག་སྦྱབ་པ་བཤད། །རིམ་བུ་མིག་སྒྲུན་དངོས་གྲུབ་དང་། །ས་འོག་

རལ་གྱི་འདོམས་གྲུབ་དང་། མཁའ་ལ་འཕྱར་དང་མི་སྣང་དང་། ཤེ་བ་མེད་དང་
 བད་འཛོམས་སོ། ཞེས་སམ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། རལ་གྱི་མིག་སྒྲན་རིལ་བུ་
 དང་། ཀླང་པ་བྱུག་དང་བཅུད་ལེན་དང་། མཆིལ་ལྷ་མ་དངུལ་རྩ་ས་འོག་གི། འདོམས་
 གྲུབ་སྐྱབ་པ་མཁས་པས་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་རམ། རྩོམ་གྲུབ་ལས། མིག་སྒྲན་དང་ནི་
 ཀླང་བྱུག་དང་། རལ་གྱི་ས་འོག་སྐྱབ་པ་དང་། རིལ་བུ་དང་ནི་མཁའ་སྤྱོད་ཉིད། །
 མི་སྣང་བ་དང་བཅུད་གྱིས་ལེན། རིག་འཛིན་འཁོར་ལོ་སྒྱར་བ་དང་། བྱ་མོ་དམ་པ་
 དགྲུག་པ་ཉིད། བདག་ཉིད་མཉམ་པར་སྐྱབ་པ་པོས། འདོམས་གྲུབ་རྩོམ་ཐོབ་
 པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གྲུབ་ལས་འབྱུང་བ་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་མིག་སྒྲན་
 མིག་ལ་བྱུགས་པས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་མཐོང་བ་དང་། ཀླང་པ་ལ་རྩ་ས་བྱུགས་པས་
 ཀླང་མཁྱོགས་དང་། རལ་གྱི་ལག་ཏུ་བཟུང་བས་ནམ་མཁར་འགྲོ་བ་དང་། ས་འོག་
 གི་གཏོར་རམ་བུམ་པ་བཟང་པོ་བཏོན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཅི་འདོད་སྟེར་བ་
 དང་། རིལ་བུ་ཁར་བཅུག་པས་སྐྱུང་གྲུང་མི་མཐོང་ཞིང་གཞོད་སྒྱིན་ལྟར་འདོད་པའི་
 གཟུགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། འདིའི་ཁོངས་སུ་གཟུགས་སྐྱར་བའང་འདུའོ། རྩོམ་
 གྱི་ཐིག་ལེ་དབུལ་བར་བྱུགས་པས་ལུས་མི་སྣང་ཞིང་སྐྱུང་གྲུང་མི་མཐོང་བ་དང་། ཆོ་
 ཉི་ལྷ་དང་མཉམ་པ་དང་། ལུས་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། ལྷགས་
 ཟངས་སོགས་གསེར་དུ་སྐྱར་བ་སྟེ་གསུམ་པོ་ལ་བཅུད་ལེན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འདི་གསུམ་
 ལའང་ཆོ་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་བཅུད་ལེན་ཞེས་བྱའོ། བྱ་མོ་དམ་པ་དགྲུག་
 པ་ནི་གཞོད་སྒྱིན་མོ་བསྐྱབས་པས་དེས་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་ཅི་འདོད་སྟེར་བའོ། རྩོམ་
 གཞོད་སྒྱིན་མོ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་སྤྱི་སྐྱབ་ཏུ་བྱས་ན་རིལ་བུ་དང་མི་སྣང་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས།
 བཅུད་ལེན་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་བརྒྱུད་དུ་བྱའོ། གཞོད་སྒྱིན་མོ་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་གྱི་
 བྱེ་བྲག་ཏུ་བགྲངས་ན། རིལ་བུ་དང་མི་སྣང་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས། ཆོ་དང་ལུས་གྱི་བཅུད་

ལེན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བཅུད་ལེན་གསེར་འགྲུར་གྱི་ཏུ་བྱས་
 ལ་བརྒྱད་ཏུ་བཅིའོ། །འདིའི་རིག་འཛིན་དང་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་དང་མཁའ་སྤྱོད་
 རྣམས་ནི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུའོ། །**ཁ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཏུ་རལ་གྱི་རིག་**
པ་བཅུད། །བདུད་ཅི་རིལ་བུ་རོ་ཅ་སྒྲན་རྒྱུ་མཁྱོག་པས། །གཞན་ཏུ་འཁོར་ལོས་སྦྱར་
སོགས་མང་གསུངས་ཀྱང་། །རྫས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རིག་པ་འཛིན་པར་འདུ། །ཏུས་
 འཁོར་བསྟུས་རྒྱུད་སྦྱབ་པ་ལས། རལ་གྱི་རིག་པ་བཅུད་ཀྱི་དབང་པོ་བདུད་ཅིའི་
 འབྲས་བུ་རིལ་བུ་རོ་ཅ་ན་དང་མིག་སྒྲན་དང་། རྒྱུ་པ་བྱུག་དང་ཤིང་ལྷམ་དག་དང་
 འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་སྟོལ། །ཞེས་དྲིང་། ཡེ་ལེ་
 ལས། ལྷན་པོའི་བྱི་རོལ་ཏུ་ནི་འོག་གི་ས་གཞིའི་གནས་ལ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་པོ་ཡང་དག་
 གནས་པ་སྟེ། །ཤར་ཏུ་རལ་གྱིར་འགྲུར་ཏེ་རོ་ཡི་དབང་པོ་བདུད་ཅིའི་འབྲས་བུ་རིལ་
 བུ་མིག་སྒྲན་རོ་ཅ་ན། །ལྟོ་རུད་པལ་ལྷན་རྒྱུ་མཁྱོག་པས་མེ་ཟད་མཐའ་དག་གཏེར་
 བེ་དཀྱིལ་འཁོར་དག་གི་མེ་ཡི་ཟུར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་
 རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་དོས་བཟུང་ན། གྲུབ་པའི་རལ་གྱི་ནི་དེ་གང་གིས་ཁྱེར་
 བ་དེས་མཁའ་སྤྱོད་སོགས་སུ་བགྱོད་རུས་པའོ། །རིག་པ་ནི་དེས་གང་ལ་རིག་པའི་རྟོག་
 སོགས་གསེར་སོགས་སུ་སྦྱར་རུས་པའི་རྫས་ཁྱོད་པར་ཅན་ཞིག་གོ། །བཅུད་ཀྱི་དབང་པོ་
 གྲུབ་པའི་བཅུད་ལེན་ཏེ་གང་གིས་ཐོས་ན་ཆོ་ཉི་ལྷ་དང་མཉམ་པ་སོགས་སུ་འགྲུར་བའོ། །
 བདུད་ཅིའི་འབྲས་བུ་འང་གྲུབ་པའི་བཅུད་ལེན་བཞིན་ནོ། །རིལ་བུ་ནི་གང་གིས་བཟུང་
 བ་མཁའ་སྤྱོད་སོགས་སུ་བགྱོད་རུས་པའོ། །རོ་ཅ་ན་ནི་གི་འུ་མི་སྟེ་དེ་གྲུབ་ན་མི་སྦྱང་བ་
 སོགས་སུ་རུས་པའོ། །མིག་སྒྲན་ནི་གང་གི་མིག་ལ་བསྒྱུས་པས་ས་འོག་གི་གཏེར་མཐོང་
 བའོ། །རྒྱུ་པ་དང་ཤིང་ལྷམ་གཉིས་ཀས་རྒྱུ་མཁྱོག་པས་གྲུབ་པའོ། །གཞན་ཡང་
 བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས། ས་འོག་སྟེང་འགོ་རལ་གྱི་དང་། རྩ་གཅོད་པའི་འདོགས་

ཉིད་དང་ནི། །རིལ་བུ་མིག་སྒྲན་གཏེར་རྣམས་སོ། ། ཀླང་མ་གྲོགས་དག་གཤམ་བཅུད་
 གྱི་ལེན། །ཞེས་པ་ལྟར་བརྒྱད་དུ་བཤད་ལ། །འདི་ནི་ཕྱོགས་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་རིགས་ལྔ་
 དང་། །འཛིག་རྟེན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་ཕྱག་མཚན་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། དང་པ་
 མཁའ་ལྷིང་ཁྱུ་མཚོག་སོགས་བཞེན་པའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་སྣ་བདུན་
 ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྟོང་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་རོ་ལངས་སྐྱབ་པ་
 དང་། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་དང་གྲུ་དང་གཞོད་སྟེན་དང་སྟེན་པོ་ལ་སོགས་མངག་གཞུག་ཏུ་
 སྐྱབ་པ་དང་། གོང་སྒྲོས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་ཚངས་པའི་བུ་མོ་མངག་གཞུག་ཏུ་སྐྱབ་
 པ་དང་། ཡི་གེ་དང་མིང་གི་སྒྲགས་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་སོགས་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་
 དངོས་གྲུབ་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་ཀྱང་། མདོར་བསྟན། རྣམ་དང་། ལུས་དང་།
 ལོངས་སྟོང་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འབྲིང་པོ་ཐུན་མོང་དྲོད་ཐོབ་སྟོང་པ་ཡིས། །འདོད་པའི་རིག་འཛིན་**
འདོད་ལྟར་སྐྱལ་བ་མཉམ། །རིག་སྒྲགས་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་བྱེད་ཆེ་ལ་དབང་། །སྤྲ་ཡང་
བདག་པོར་གྱུར་དང་གར་ཡང་བྱིན། །མཚན་འོས་འདོད་དགུར་སྐྱར་ཅིང་དགའ་
མགུར་གནས། །དབང་གྱུར་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་བརྒྱད་དང་ལྔ་ན། །ཁམས་འདིར་
འོང་ཡང་ཕལ་པས་མཐོང་བ་མིན། །ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་པོ་ནི། ཆོགས་
 ལམ་ཆེན་པོ་པ་དེས། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་བདེ་སྟོང་ཅི་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམ་ཞིང་ཐུན་མོང་
 གི་དྲོད་ཐོབ་པ་ན་སྟོང་པ་སྟུང་དེ་བསྐྱབས་པས་འདོད་པའི་རིག་འཛིན་ཞེས་ལུས་
 འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པ། རིག་སྒྲགས་དང་དངོས་གྲུབ་སྣ་ཆོགས་
 བྱེད་པ། ཆེ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ལུས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཞེས་ལུས་
 སྤྲ་ཡང་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྔ་ན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་སྤྲ་བ་ནི་ཅི་གིང་
 བགས་ཆའ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གྱི་ཆོས་ཇི་སྟེད་སྐྱལ་ཞིང་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པས་སྤྲ་བ་དང་།

སེམས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསལ་བ་སྒྲུལ་བ་སྒྲུ་བྱེད་པས་ཡང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་སྒྲུལ་བ་སྒྲུ་བྱེད་པས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་འཕམ་བཤད་ག་པོར་གྱུར་བ་དང་། ཡིད་གྱིས་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་གར་ཡང་ཕྱིན་པ་དང་། འབྱུང་པོ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་པའི་འོས་སུ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང་། རི་ཙམ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ནི་འདོད་དགུར་སྒྱུར་བ་དང་། གང་ཐོབ་པས་འདོད་པ་དེ་ཐོབ་ཏུས་པས་དགའ་མགུར་གནས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་བརྟེན་པ་དང་། ཆར་བཅད་རྗེས་འཛིན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ནི་དབང་དུ་གྱུར་པའོ། །ཡང་ན་སྤྲ་བ་ནི་འཇའ་ལུས་སུ་གྱུར་བ་དང་། ཡང་བ་ནི་རྩལ་རགས་པའི་ཁམས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐོགས་བཅས་གྱི་ལུས་མ་ཡིན་པས་ན་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་དགར་སྒྲིད་པ་སྟེ། གཞན་རྣམས་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབང་ལྷག་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་འདོད་ཁམས་འོག་མ་འདིར་མའི་ནང་དུ་འོང་ཡང་པས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུལ་བ་སྣ་ཚོ་གསལ་གྱིས་དོན་མཛོད་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆེན་པོ་འདོད་ཁམས་རིག་འཛིན་མཆོག་རྣམས་དང་། རྒྱུ་མེད་རྒྱུད་ལས་གཟུགས་གྱི་རིག་པ་འཛིན། །གཟུགས་ཁམས་སྐལ་མཉམ་ཡོན་ཏན་གོང་ལས་འཕགས། །ལུས་དངོས་མི་འབྱུང་སྒྲུལ་པས་འགྲོ་དོན་མཛོད། །རིག་འཛིན་ལམ་གྱིས་ཆེ་ལ་དབང་བ་ཐོབ། །རིག་འཛིན་ཆེ་ཡིས་སངས་རྒྱས་སྒྱུབ་པ་ཡིན། །ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདོད་ཁམས་གྱི་རིག་འཛིན་མཆོག་རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ་ཆོས་ཉན་པ་སྟེ་ས་དང་པོ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བའམ་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་དང་། རྒྱུད་པའི་ཆེ་རྒྱས་མེད་གྱི་རྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་སྒྱུད་པས། གཟུགས་གྱི་རིག་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ལུས་ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་གཟུགས་ཁམས་གྱི་ལྟ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་ཞིང་དབང་ལྷག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱ་བས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་

པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ལུས་དངོས་འདོད་ཁམས་སུ་མི་འབྱུང་ཡང་སྐྱུལ་བ་སྣ་
 ཚོགས་པས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྫས་ལུས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་
 རྣམས་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་འདུན་པའི་སྒྲིད་པ་དེས་འབྲལ་དུ་
 མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་སུ་འགྲོ་བས། ད་ལྟར་གྱི་མིའི་ཆེ་ཆད་ཅམ་
 ལ་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་ཀྱང་ཆེ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་
 ལུས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འཛང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་དཔལ་དབྱངས་སོགས་
 བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་གིས་ཀྱང་། རིག་པ་འཛིན་
 པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས། །ཆེ་ལ་དབང་བའི་རིག་འཛིན་ཐོབ། །རིག་པ་འཛིན་པའི་ཆེ་
 ཉིད་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་སྐྱུབ་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དངོས་གྲུབ་དེ་དག་རིམ་པ་དང་པོའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུབ་པ་ལ། རྣགས་ལ་གཞོལ་བའི་
 བསྐྱེད་རིམ་པས་ནི་བཟླས་པ་དང་སྒྲིན་སྒྲིག་དང་རྫས་དང་འབྲལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་
 ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱུབ་དགོས་ལ། རང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བས་ནི་རྫས་ལ་སོགས་པ་ལ་
 མ་བརྟེན་པར་བསམ་གཏན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ། །ཞི་རྒྱས་
 སོགས་ཀྱི་ལས་ཕན་ཆོགས་ནི་ལྟ་རྒྱལ་འབྱོར་བརྟན་ཞིང་བཟླས་བརྗོད་ཆད་དུ་བྱས་
 པས་འབྲལ་དུ་འང་འགྲུབ་པ་ཡོད་ལ། གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ནི་རྣགས་ལ་གཞོལ་བས་དང་
 པོར་ཐུན་མོང་དང་ཁྱད་པར་བའི་སྐྱུབ་པ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ལ་ཟླ་བ་དུག་སྒྲིད་པ་སྒྲིད་
 པས་མ་གྲུབ་ན། སྤར་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱུབ་པ་དང་ཟླ་བ་དུག་གི་སྒྲིད་པ་ལན་
 གཉིས་སམ་གསུམ་བསྐྱར་བས་འགྲུབ་ལ། དེས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན་ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་
 དུག་ལུལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་བྱས་པས་དེས་པར་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། མཁའ་སྒྲིད་ཆེན་པོ་དང་། ལུང་ལུང་། །

དང་པོ་ནི། **དངོས་གྲུབ་དེ་འབྲེལ་མཁའ་སྒྲིད་ཆེན་པོ་ནི། །ཕྱ་མོའི་གཟུགས་**

སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྔ། རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་རང་སྣང་རྣམ་དག་ཞིང་། །
 སྒྱིར་མཁའ་སྒྱུད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། །སྒྲགས་ཀྱི་རིག་པ་བཟུང་བ་དང་། སྒྱེ་བདུན་གྱི་
 ག་ཟེས་པ་དང་། །ལས་སྟོབས་ཀྱི་སྒྱེ་བས་ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། །བསྒྱུད་རིམ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་ཆེན་པོ་སོགས་དང་
 འབྲེལ་བའི་མཁའ་སྒྱུད་ཅེས་པ་འདི་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གཉིས་
 སུ་འགྱུར་ཏེ། མཁའ་སྒྱུད་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ཉིད་ཆུང་བུའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་
 བརྒྱད་དང་ལྔ་ན་པའི་མཁའ་སྒྱུད་དེ། དེའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱང་། མན་ངག་སྟེ་མ་
 ལས། རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལུས་ཡང་བ་ཉིད་དང་། འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་
 མཐའ་དག་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དང་། སྒྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། འདོད་དགུར་སྦྱར་བ་མཐར་སྒྱེ་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་
 གསུངས་པ། སྤྱི་མོའི་གཞུགས་དང་རིག་ཡང་བ། །ཁྱབ་དང་ཡང་དག་ཐོབ་པ་ཉིད། །
 རབ་ཏུ་གསལ་དང་བརྟན་པ་ཉིད། །དབང་ལྔ་འདོད་དགུར་སྦྱར་མཐའ་ཙན། །
 ཞེས་སོ། །གཞུགས་སྤྱི་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་བ་དང་། གར་ཡང་ཕྱིན་པ་དང་། གསལ་བར་འོས་པ་དང་། དབང་པོ་ཉིད་དང་།
 དབང་སྦྱར་བ་ཉིད་དང་། གང་དུ་འདོད་པར་གནས་པ་ཞེས་པ་དབང་ཕྱུག་ཉིད་རྣམ་པ་
 བརྒྱད་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་
 གོང་དུ་བསྟན་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ནི་མིང་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལས་དོན་
 གཙིག་པ་ཉིད་དེ། དབེར་ན་སྤྱི་ཡང་གཉིས་ནི་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་གཙིག་ལ། གོང་གི་
 བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་འདིའི་ཁྱབ་པ་འཕམ་ཆེ་བ་གཙིག་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཁྱབ་
 པ་ལ་དེ་གསུམ་ཀའི་དོན་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་མཆོན་ཏེ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་

གཤམ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དོན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་རང་སྣང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་དུ་ལམ་གྱི་རྫོགས་པའི་འཕྲོས་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་དུ་གཟུགས་ཁམས་བཅུ་བདུན་འདོད་ལྟ་དུ་ག །མི་ཡུལ་ངེས་མེད་རྣལ་འབྱོར་དག་པས་མཐོང་། །ལུས་མ་སྤངས་དང་སྤངས་པས་སོང་བ་སྟེ། །གཞོད་སྦྱིན་གྲུབ་པས་བྲིད་སོགས་འབྲལ་སྤང་དང་། །སྒྲོམ་པས་བགྱོད་རྣམས་འཇའ་ལུས་ཏིང་འཛིན་ལ། །སྦྱོང་མྱིར་ས་ལམ་གོང་འཕེལ་བཅའ་ས་ཟེན། །མཁའ་སྦྱོང་རྒྱུད་དུ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་རིགས་བསྐྱུ་ན་གཟུགས་ཁམས་བཅུ་བདུན། འདོད་ལྟ་རིགས་དུ་ག །མི་ཡུལ་གྱི་ནམ་མཁའ་སྦྱོང་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་མི་ཡུལ་གྱི་མཁའ་སྦྱོང་ནི་མིའི་ཡུལ་དུ་གནས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་གང་ཟག་རེ་རེ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་ཡང་ཕྱད་པ་བྲིད་ཀྱི། །གཞན་པ་ལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་མི་རུས་པའོ། །ལྟ་ཡུལ་གྱི་མཁའ་སྦྱོང་ལའང་འདོད་ལྟ་རིགས་དུ་ག་གང་དང་གང་དུ་སྦྱོང་ལུས་པ་དེར་དེ་དང་དེའི་འོངས་སྦྱོང་ལ་སྦྱོང་ཅིང་། །དེ་དང་དེའི་ཆོ་ཆད་དང་མཉམ་པའམ་ལྟག་པར་སྦྱོང་པའི་དབྱེ་བས་མཁའ་སྦྱོང་དུ་ག་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཁམས་ལའང་སྦྱར་བས་མཁའ་སྦྱོང་བཅུ་དུ་ག་གམ་བཅུ་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལའང་ལུས་མ་སྤངས་པ་དང་། །སྤངས་ནས་མཁའ་སྦྱོང་དུ་སོང་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། །ལུས་མ་སྤངས་པ་ལའང་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཁའ་སྦྱོང་ཐོབ་པ་དང་། །གཞོད་སྦྱིན་མོ་དང་གྲུབ་པ་སྟེ་རིག་འཛིན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཁའ་སྦྱོང་དུ་འབྲིད་པ་གཉིས་ལས། །ཕྱི་མ་ནི་འབྲལ་སྤང་ཅམ་སྟེ་མཐོ་དམན་གང་དུ་སྦྱོང་ཅིང་ཡུན་རི་ཅམ་སྦྱོང་གྱང་ཡུགས་ཀྱི་བཅའ་ས་ཟེན་པ་མེད་དོ། །ལམ་ཟབ་མོ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བགྱོད་པའི་མཁའ་སྦྱོང་ནི་ལུས་སྤངས་མ་སྤངས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། །ལུས་འཇའ་ལུས་འོད་ཀྱི་རང་

བཞིན་དུ་དྲངས་ཤིང་ཉིང་རེ་འཛིན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ས་ལམ་
 གྱི་དམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་བསྐྱོད་པས་བཅའ་ས་ཟིན་པའི་མཁའ་སྤྱོད་
 ཅིས་བྱའོ། **༼སྒྲགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྐབས་གཉིས་པའི་**
 འགྲེལ་བའོ། །

༣ རྩོམ་ཐོག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས།

སྐབས་གསུམ་པ་རྩོམ་ཐོག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
 གཉིས། འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན། དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་
 བའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཟག་མེད་ཆོག་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་འབྲས་བུའི་རྒྱུད།** **༼མཐར་**
ཐུག་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐུག་རྒྱུ་ཆ༽ །དེའང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་བསོད་ནམས་
 དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མ་ཉེ་གསུམ་ཀའང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་
 ཅིང་རིས་དང་མཐའ་དང་ཚད་མེད་པས་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བ་ནི་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དང་། དེ་ལའང་དངོས་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ལས།
 དངོས་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གསུམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 གྱུར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་། དེ་ལ་རྒྱས་འདེབས་
 པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོར་རྩིས་ཐོབ་པ་དེ་ལས་བྱི་བ་
 དང་གང་བ་མེད་པར། ཡེ་རི་བཞིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་རི་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱོད་
 དུ་ཉག་ཏུ་གནས་ཤིང་གཞན་ཡང་དེ་ལས་འདར་མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུག་རྒྱུ་ཡིན་ལ།
 སྤྱོད་བ་དང་རྟོགས་པ་དང་སེམས་ཉེ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ན་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐུག་རྒྱུ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། མཆོག་ལས་གྱུར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དོན་

དུ་གཉེར་བ་རྣམས་དེ་ཙམ་གྱིས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་
ཞེས་བྱ་ལ། བད་ཡང་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
འབྲས་བུའི་རྒྱད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ། རོ་བོ། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས། དངོས་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་
པར། རྒྱ་མཛོན་བྱང་། འབྲས་བུ་བྱང་འཇུག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རོ་བོ་དབྱུགས་འགགས་ཁུ་རྩལ་བརྟན་པ་ལས། །ཟླ་ཉི་ཟླ་གཅན་**
སྒྲིབ་བྲལ་དོ་རྩེ་གསུམ། །ཨེ་ཤི་རོ་མཉམ་བྱང་འཇུག་སྒྲུ་གཉིས་པོ། །འབྲས་རྒྱད་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། རོ་རྩེའི་རྩལ་འབྱོར་མཐར་
ཕྱིན་པས་དབྱུགས་ཏེ་རྒྱང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་རྒྱ་བ་འགགས། ཁུ་བ་སྟེ་ཟླ་
བ་ཐུར་དུ་རྒྱ་བ་འགགས་ནས་གཙུག་ཏོར་དུ་བརྟན། རྩལ་ཏེ་ཉི་མ་གྱིན་དུ་འགོ་བ་
འགགས་ནས་ཞོར་བྱར་བརྟན་པའི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
བའི་སེམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྟོང་གའི་སྒྲ་ཙམ་ཐིམ་ནས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། ཟླ་བ་སྒྲིབ་
བྲལ་ཐིག་ལེ་སྒྲུ་དོ་རྩེ། ཉི་མ་སྒྲིབ་བྲལ་ཆོག་དྲག་ཅེས་པ་རྩལ་གསུང་དོ་རྩེ། ཟླ་གཅན་
སྒྲིབ་བྲལ་སེམས་བྱུགས་དོ་རྩེ། དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒྲ་ཙམ་འགགས་པ་རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་
ཅད་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཨེའི་ཡི་གེ་ལ་མི་འགྱུར་བ་རོ་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གནས་པ་སྟེ། སྒྲའི་ཆོས་དང་། བྱུགས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་རྣམ་པས་མཆོག་དང་
ལྷན་པ། དབྱེར་མེད་པས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་
རང་དོན་བྱུགས་དོན་དམ་གྱི་སྒྲ་དང་། གཞན་དོན་སྒྲ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ཏེ། དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་བའི་རྒྱད་ལས། ཨེ་ཡིག་མཁའ་ཁམས་དབྱུགས་སུ་ནི། །སངས་རྒྱས་
ཀུན་གྱི་བདེ་བ་ལེན། །རྣམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་འདྲི། །སྒྲུ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་རྣལ་

འབྱོར་ལས། །ཐིག་ལེ་ལྷ་བ་ཁུ་བ་སྒྲུ། །རྣམ་པར་བཅད་པ་རྒྱལ་ཉི་གསུང་། །ཨ་
ཡིག་ཟུན་ཅན་ཐུགས་རབ་བརྗོད། །མཁའ་ཁམས་ཨེ་ལ་རྣམ་པར་གནས། །སྒྲུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །སྒྲུ་
གསུང་ཐུགས་དང་ཆགས་པ་ཡིས། །མྱིང་གསུམ་བདག་ཉིད་དག་ལ་གནས། །ཞེས་
དང་། །གཞན་ཡང་གསང་འདུས་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་མེད་བ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་
ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཙོ་བོ་ཉི་ཤུ་སྟེ། །གཞན་ཡང་སྟོང་ཕྱག་
བརྩུ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། །འབྲས་རྒྱུད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་འདིའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་མདོར་
བསྟུས་དང་པོ་ལས། །གཉིས་མེད་གཡོ་བ་མེད་དང་རིས་མེད་དང་། །འདོད་དང་
མཆོག་རྒྱུ་མི་འགྱུར་འདོད་ཆགས་ཆེ། །དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མེད་པ་དང་། །ཡེ་
ཤེས་དང་ནི་སེམས་དཔའ་ཀྱུན་རྒྱ་བཟང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་ཉོན་མོངས་ཆེན་
པོ་དང་། །ལྷན་སྦྲེས་དཔལ་ལྷན་བྱང་སེམས་ཐིག་ལེ་འཛིན། །དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྟོ་རྗེ་དང་། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཞེས་གཙོ་
བོ་ཉི་ཤུར་བསྟན་ལ། །གཞན་ཡང་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་དང་། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །ཀྱི་རྟོ་
རྗེ་དང་། །འཁོར་ལོ་སྦྲུམ་པ་དང་། །གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་མདོར་ན་དོན་དམ་པའི་
ལྷ་དང་དགྱིལ་འཁོར་དང་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་རི་
སྟེད་པས་བསྟན་ལ། །མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས་ཟུང་འདུག་གི་སྒྲུ་དེ་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་སྟོང་ཕྱག་བརྩུ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །**

གསུམ་པ་ནི། **དངོས་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་བཅུགས་པ་བ། །སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་དང་
ཟུང་འདུག་སེམས་ཅན་ཏེ། །དྲི་མ་ཅན་དང་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །འབྲས་རྒྱུད་དེ་ལ་**

དངོས་བཏགས་གཉིས་སྟུང་བྱེར་ཡོད་པ་ལས། དངོས་ནི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་
ཡུག་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། བཏགས་པ་བ་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་
སེམས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་བྱི་མ་ནི་དྲི་མ་ཅན་གྱི་སྐྱུ་སྟོབ་པའི་ས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷ་མ་
ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་མི་སྟོབ་པའི་ས་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལ་རིག་པ་
འཛིན་པ་དང་འཇའ་ལུས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་འདས་པ་ཉིད་
དོ། །

བཞི་པ་སྐྱུ་མངོན་བྱང་བཤད་པ་ལ་ལྷ། རྟེན། རོ་བོ། འཇུག་ཚུལ། དམིགས་
བསལ། བཤད་པའི་གྲུབ་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་སྐྱུ་མངོན་བྱང་མ་དག་སྐྱུ་ལུས་རྟེན།** །མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་
དེའི་སྐྱུ་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རྟེན་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཏེ།
དེའང་སྐྱུ་བ་བཞི་རྒྱུ་སེམས་གཉུག་མའི་ལུས་ལ། སྐྱུ་བ་བྱེད་སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་
གསལ་མཐར་ཐུག་པས། རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བདེ་བས་འགྱུར་བ་བརྟན་པ་སེམས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ལྷའི་སྣང་བར་ཤར་བས་རྟེན་རྒྱུ་ཡང་ལྷའི་གཟུགས་སྟུང་བས་དེ་གཉིས་
ཚོགས་པ་སྟེ་ཉོན་མྱི་བ་མ་སྤངས་པས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རོ་བོ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་སྤངས་པ་ཡི།** །མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས། །
ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་རོ་བོ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་
ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བ་གཉིས་སྣང་འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཏེ། འདིའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི་དཔེའི་འོད་གསལ་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ཅི་རིགས་ལུ་བ་
པ་ཐམས་ཅད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱིའི་མངོན་བྱང་། རང་གི་མངོན་བྱང་ངོ། །

དང་པོ་ནི། **འཇུག་ཚུལ་ལྷ་ཉི་ལ།** །སྣང་མཆེད་ཉི་ལུ་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་

བསྐྱོམ། །སྒྱ་རེངས་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཕྱི་ལོ་མངོན་བྱང་། །མངོན་བྱང་གི་རིམ་པ་ལ་
འབྲུག་པའི་ཚུལ་ཡང་། རུབ་ལྷ་མ་ལྷ་འོད་སྣང་བའི་ཆོས་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཙོ་བོར་
བསྐྱོམ། དེ་ནས་ཉིན་མོར་བབས་པ་ན་མཆོད་པ་ཉིད་བསྐྱོམ། ཉི་མ་རུབ་པ་ན་ཐོབ་པ་
བསྐྱོམ་པས་སྒྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ནང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་རྣམ་པ་འབྲུབ་པའི་ཕྱི་ལོ་དུས་གྱི་ཁྱད་པར་
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཕྱི་ལོ་མངོན་བྱང་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དམར་ཐག་ཆད་དུས་ཆོག་ས་དང་ཤེར་དབང་གི་ །ཡེ་ཤེས་རྒྱན་
གོམས་ཐོ་རངས་དོན་དམ་མཐོང་། །ནང་གི་མངོན་བྱང་ཐིག་ལེ་འབྲུང་བའི་ཁམས། །
འཆར་རྒྱའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་རང་འོད་ཁྱབ། །དུས་གྱི་ཁྱད་པར་སྣ་མ་དེ་ཉིད་གྱི་ཉི་མ་
དམར་ཐག་ཆད་པ་ན་ཆོག་ས་གྱི་མཆོད་པ་སོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རིག་མ་དང་ལྟན་
ཅིག་སྟོབ་དཔོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པས་གནས་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་སྟོན་ཏེ་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་
པར་རོ་སྟོད་པའི་གདམས་ངག་སྟོན་པ་ནི་དབང་བཞི་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་གྱི་རྒྱན་གོམས་
པས་ཐོ་རངས་གྱི་དུས་སུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། འདི་
ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་མའི་རྒྱུད་གཉིས་ཅར་ལས་བཤད། མ་རྒྱུད་ལ་མཁས་པའི་བྱུང་
ཆེན་རྣམས་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། དབང་བསྐྱར་བ་དེའི་ཆོ་ཤེས་རབ་མ་དང་སྐྱར་
བས། དཀར་ཆ་ལུ་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་སྟོང་ཉིད་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལྷ་བ་ལས་
བྱང་ཆུབ་པ། ཤེས་རབ་མའི་དམར་ཆ་དང་ལྟན་ཅིག་བྱངས་པས་ཉིན་ཐིག་ལེ་ལྟག་
པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། དེ་ཡི་སྟོ་
བོ་ནས་ཐིམ་སྒྱུ་ཐམས་ཅད་གང་བའི་བདེ་སྟོང་གིས་དྲི་མ་གདོད་ནས་སྟོང་པར་མཁྱེན་
པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐུག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། དེ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཡུལ་

ཅན་དབྱེར་མེད་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་
 པ། དེ་ཉིད་ལས་ཐུགས་ཚེས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་སོགས་སུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་ཡོངས་རྫོགས་
 ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །འདིར་རྒྱའི་མངོན་བྱང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་དང་སྐྱུར་ན་
 གཟིགས་པ་རྣམ་དག་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་དང་། སྐྱེ་གཉིས་ཐོབ་པའི་དོད་
 ཏུ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་འགྲུབ་པ་སྟེ། བྱི་མ་འདི་ལ་ནང་གི་མངོན་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱི་
 རོལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་མི་སྦྱོར་བར་ནང་བདེ་སྟོང་གི་རིམ་པ་ལ་སྦྱོར་བས་སོ། །བྱང་
 སེམས་དཀར་དམར་གྱི་ཐིག་ལེའང་མཐོང་ལམ་པའི་སྐབས་དེར་པལ་ཆེར་འབྱུང་བའི་
 ཁམས་ཡིན་ལ། འཛང་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་འོད་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་
 དང་། དེའང་མྱར་གྱི་རྒྱན་གནས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅིང་། བྱི་མ་འདི་འདུས་པ་ལས་མི་
 གསལ་ཡང་མ་རྒྱད་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། འཛང་རྒྱ་ཁའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱའི་སྦྱོད་པ་ལ་གནས་
 པའི་ཐ་མར་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེར་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
 བྲ་མ་མི་བཞུགས་ཀྱང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བར་མཛད་པས་ངེས་པར་དབང་ལ་ལྟོས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། **ཕར་ཕྱིན་ལམ་ཡང་མཐར་ཐུག་འདི་ལ་ལྟོས།** །རྣལ་འབྱོར་
 རྒྱུད་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བརྩ་སྟེ་བ་ཐ་མ་པ་ཚུན་ཆད་བགོད་ཀྱང་།
 མཐར་ཐུགས་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྡེའི་ལམ་འདི་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པར་གསུངས་
 ཏེ། དེའང་ས་བརྩ་མན་ཆད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱིས་བགོད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་དབང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསྐྱུར་ཏེ་བསྟེད་
 རིམ་ནས་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་བར་གྱི་རྟོགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེས་ནས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 དབང་བསྐྱུར་བས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་བྱང་
 དང་པོ་བཞིའི་རིམ་པ་ནི་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་བྱང་འཇུག་

གི་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་ནི་མངོན་བྱང་ལྷ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པ་འོ། །འོད་གསལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སྟོན་བསྟུས་སུ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དགྲ་བཅུ་གོ་དྲུག་ཙམ་བཤད་ཅིང་ཟུང་འཇུག་གི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་འོ། །

ལྷ་པ་ནི། **མདོར་ན་སྐྱེ་ལུས་གྲུབ་ནས་སྟོན་པ་ལ། །བརྟེན་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ། །མངོན་བྱང་གཉིས་ཆང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་། །**བཤད་དོན་མདོར་བསྟུན་ན་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་གྲུབ་ནས་སྟོན་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་སྟེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བཅུག་སྟེ་འོད་གསལ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པས། གོང་དུ་བཤད་པའི་མངོན་བྱང་གཉིས་ཆང་པར་བྱས་ཏེ་མཐོང་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པ་འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གོ་དང་པོ་ལ་ལྷ། ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ཚུལ་ལྷང་འཇུག་གི་ས་མཆོམས་དང་བཅས་པ། ཟུང་འཇུག་སྒྲིའི་མཆོན་ཉིད། འཆང་རྒྱ་པའི་ས་མཆོམས། རོ་རྗེའི་སྒྲིའི་མཆོན་དཔེ། སྒྲིའི་དབྱེ་བ་བྱུང་པར་དང་བཅས་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། **གཉིས་སྣང་དག་པའི་ངང་ལས་སྣང་བ་གསུམ། །ལུགས་ལྡོག་ཤར་བས་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ། །ལྷང་འཇུག་ཡོད་ཅིང་ས་བདུན་རྫོགས་ནས་སྣངས། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ནས་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དེ་སྟོང་པར་དངོས་སུ་དག།** དེའི་ངང་ལས་ལྷངས་མ་ཐག་ཏུ་སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྣང་བ་མཆོད་པ་དང་། སྣང་བ་རྣམས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་མཐར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་ཅིང་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། སྣང་ཡང་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐུགས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ལྷངས་ཡང་ཡང་བྱེད་པའི་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་ཙམ་ཡོད་མོད། རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། སྐྱུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་
ཡོད་པས་སམ། ཡང་ན་བྱང་འཇུག་གི་དོན་གཉིས་མེད་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
སྒྲུང་རགས་པའི་རྣམ་ཏྲོག་འགགས་པས་ཀྱང་བྱང་འཇུག་ཅིས་བྱའོ། །རྒྱ་མཐོང་ལམ་
གྱི་དུས་སུ་ས་ཁུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སྒྲིག་རྒྱ་ནས། ཐོབ་པ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་
རྟགས་ནམ་མཁའ་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བ་དང་འབྲ་བར་སྟོང་གསལ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་བར་དུ་ལུགས་འབྱུང་གི་རིམ་པས་འཆར་ལ། ལངས་པ་ནང་ལུགས་
ལྷོག་གི་རིམ་པས་འཆར་སྒྲུང་རྣམས་འབྱུང་སྟེ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ནས་ཀྱང་འོད་གསལ་དུ་
ལྷང་འཇུག་ལ་འདི་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །དཔེའི་འོད་གསལ་ཉེར་ཐོབ་བཞི་པའི་སྐྱབས་
སུ་ནམ་མཁའ་དྲངས་པ་ལྟ་བུའི་མཐོང་སྒྲུང་ཡང་འབྱུང་མོད། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་
ཡན་ཆད་གསལ་འགྲིབ་དང་གཡོ་འགྱུར་མེད་པ་སྒྲོས་བྲལ་གསལ་སྟོང་གི་དཔེར་སྒྱུར་
བ་མ་གཏོགས་ནམ་མཁའི་མཐོང་སྒྲུང་རང་རང་ལ་ཆེད་གྱིས་མི་སྦྱོར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་
སྒྲུང་བ་འགགས་པ་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བས་སོ། །ས་བདུན་པའི་ཐ་མར་
འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ནས་བརྒྱད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་འོད་གསལ་ལས་ལྷངས་པ་
མི་སྦྱིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱང་འཇུག་ཉེར་གསུམ། ཡན་ལག་སོ་གཅིག་རྗེས་
འབྲང་དང་བཅས་པ། དེའི་དོན་མདོར་བསྡུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱུན་བྱང་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་དང་། །གཟུང་
འཛིན་རྟག་ཆད་སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྗེ་སྟེ། །ཐབས་ཤེས་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་བདག་
མེད་གཉིས། །སྐྱུ་ལུས་འོད་གསལ་རིལ་རྗེས་བདེན་གཉིས་དམིགས། །གཉིད་སང་
མཉམ་རྗེས་དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད། །བྲན་པ་བྲན་མིན་བདེ་སྟོང་བྱ་དང་བྱེད། །
བསྐྱེད་རྫོགས་དག་དང་མ་དག་གཟུགས་གཟུགས་མེད། །བྱང་འཇུག་ཉེར་གསུམ། །

ཞེས་པ་སྟེ། རིམ་ལུ་ལས་བྱུང་འཇུག་ཉིད་གསུམ་དང་། སྟོང་བསྐྱེད་ལས་བདུན་ཏུ་
 ལྷག་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་བྱུང་འཇུག་གི་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཚད་བའི་དོན་ཏེ། མཚན་ཉིད་བྱུང་མགོའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་མི་སྟོབ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོས། སྟོབ་པ་ལ་འང་ཚད་བས་བྱུང་འཇུག་སྟེ་མཚན་ཉིད་དེ།
 དེ་འང་འཁོར་འདས་ལ་སྤང་སྤང་མེད་པར་རྟོགས་པ་འཁོར་འདས་བྱུང་འཇུག་གོ།
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་སྟོང་དུ་
 གཅིག་པར་ཤེས་པ་ཀུན་བྱུང་བྱུང་འཇུག། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་རྣམ་བཙས་དང་ནམ་
 མཁའ་སོགས་རྣམ་པར་མེད་པར་རྟོག་པ་གཉིས་གདོད་ནས་སྟོང་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་
 པ་རྣམ་བཙས་རྣམ་མེད་བྱུང་འཇུག། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་མཉམ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཉིས་སྤང་འགགས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་བྱུང་
 འཇུག། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་
 བེ་རྟག་ཆད་གཉིས་མེད་བྱུང་འཇུག། སྟིང་རྩེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་སྟིང་རྩེ་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྩེ་བྱུང་འཇུག། ཡཔ་ཡུམ་
 སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་ཆེན་ལ་གནས་པ་ནི་ཡཔ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག། རྫོ་རྩེའི་
 སྐྱ་འགྲུབ་པས་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་བས་ན་ལྷག་བཙས་ལྷག་མེད་གཉིས་མེད་པ་ནི་ལྷག་
 བཙས་ལྷག་མེད་བྱུང་འཇུག། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྤང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་
 ཏུ་དབྱེར་མེད་པར་གཟིགས་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་བདག་མེད་སོ་སོའི་རོ་བོར་མ་
 བྱུང་པར་མཁྱེན་ནས་དེར་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་བྱུང་འཇུག། དང་
 བོར་བདག་བྱིན་རྒྱབས་པའི་རིམ་པ་སྐྱུ་ལུས་རྒྱུང་པ་ཐོབ། དེ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་
 པ་རྣམ་མེད་ཤེས་མཐར་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་འདུས་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱུ་ལུས་དང་འོད་
 གསལ་བྱུང་འཇུག། བདག་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་བོར་གྱུར་པ་རིམ་བོར་འཛིན་

པ་དང་། སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རང་ཉིད་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་རྗེས་
 སུ་གཞིག་པ་སྟེ། རིམ་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་དེ་ལས་ལྷང་བ་
 གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡི། སྒྲིབ་དང་བདེ་སྟོང་ཆབ་གཅིག་
 ཏུ་འཆར་བ་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་དབྱེར་མེད་འཇུག་སྟེ། འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 བགྲངས་ན་ཟུང་འཇུག་ཉིད་གཉིས་དང་། ཐ་དད་དུ་བྱེད་ན་ཉིད་གསུམ་མོ། །བདེན་
 གཉིས་རོ་བོ་མཉམ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པ་དང་རི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཆར་ལ་དེ་གཉིས་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་
 ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་དམིགས་པ་ཟུང་འཇུག །འོད་གསལ་གྱི་གཉིད་མ་གཏོགས་གཉིད་
 ཡལ་པ་གཞན་གཏན་ནས་སྤངས་པས་གཉིད་ལོག་མ་ལོག་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་
 འགོ་དོན་དང་ཡེ་ཤེས་འཇུག་ཚུལ་གང་ལའང་བྱུང་མེད་པ་ནི་གཉིད་སང་ཟུང་འཇུག །
 མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་མ་གཞག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་བདེ་
 སྟོང་ལའང་བྱུང་པར་མེད་པ་མཉམ་རྗེས་ཟུང་འཇུག །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཟིགས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དབྱེར་མེད་དུ་
 གཟིགས་པའི་ཟུང་འཇུག །སྤར་གྱི་རྣམ་བཙས་རྣམ་མེད་དང་འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱེམས་ནས་ཟུང་འཇུག་ཉིད་གཅིག་མཛད་པའང་བྱུང་ངོ་། །དྲན་མིན་བརྗེད་ངས་
 ལས་གྲོལ་བས་རྩོལ་བ་དང་བཙས་མ་བཙས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པ་ནི་དྲན་པ་
 དྲན་མིན་ཟུང་འཇུག །ཞེན་པ་མེད་པས་འདོད་ཆགས་ལས་གྲོལ། བདེ་ཆེན་སྐྱབ་པ་
 མི་འབྲལ་བས་ཆགས་བྲལ་ལས་གྲོལ་བ་རྟག་ཏུ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ལ་གནས་པ་ནི་
 ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་ལས་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག །བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་བྱ་བྱེད་ཟུང་འཇུག །བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་སོགས་གང་བསྐྱེམས་ཀྱང་
 བདེ་སྟོང་ལས་མ་གཡོས་ཤིང་མི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལས་ལྷ་སྐྱར་འཆར་བ་ནི་བསྐྱེད་

ཚོགས་བྱུང་འཇུག། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་ཟད་པར་མཐོང་བས་མ་དག་པ་
དང་དག་པའི་སྒྲིབ་དབྱེ་བ་གཟིགས་པས་དག་མ་དག་བྱུང་འཇུག། གཟུགས་ཅན་དང་
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་གཟིགས་ཤིང་། དེའང་རང་བཞིན་མེད་
པར་གཟིགས་པ་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་བྱུང་འཇུག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། **ཡན་ལག་སོ་གཅིག་ཆང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། དབང་ལྷན་བརྒྱད།
རོ་མུང་བརྒྱད། ཡན་ལག་བདུན། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་བསྐྱམས་པས་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཅིག་
སྟེ་འདི་དག་གི་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །**གཞན་ཡང་དབང་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་**
སོགས་བརྟེས། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་
པར་གཞན་ཡང་། ཆེ་དང་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་སོགས་དབང་བཅུ་དང་། གཟུངས་
ཀྱི་སྒྲོ་བཞི་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་དྲི་མ་
མེད་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འང་བརྟེས་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་སྟོན་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་ལ།
གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་བཞི་ལས། བཟོད་པའི་གཟུངས་ནི་ཨ་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་ཡི་གེ་
རེ་རེ་ལ་བརྟེན། ཡི་གེ་དེ་ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་རྟེན་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །སྒྲགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་བདེན་
ཆེག་འགྲུབ་ཅིང་རིག་སྒྲགས་གསར་དུ་བྱེད་ལུས་པའོ། །ཆེག་གི་གཟུངས་ནི་ཆེག་ངེ་
ཙམ་ཐོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་ལུས་པའོ། །དོན་གྱི་གཟུངས་ནི་ཆེག་
དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ངེ་ལྟ་བུ་མི་བརྟེན་པར་གཟུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **མདོར་ན་སྣང་སྟོང་ངོ་བོ་གཅིག་གྱུར་པ།** །སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་
དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་གོ། །འབྲས་བུའི་བྱུང་འཇུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོར་བསྟུན།
གོང་དུ་བཤད་པའི་སྣང་སྟོགས་དང་སྟོང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོགས་རིམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་

སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་
 ཟུང་འཇུག་ཅིས་བྱ་བ་སྟེ། བདེ་སྟོང་འོད་གསལ་བའི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་པར་
 ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་གྱི་གཟུགས་སྐྱེའི་སྣང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་། རྟོགས་དང་རིས་
 སུ་མ་ཆད་པར་འཆར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ལ་གནས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པ་དེ་ནི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཟུང་འཇུག་
 གི་རིག་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱད་པས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་མི་སྟོབ་པའི་
 ཟུང་འཇུག་ལ་སྟོར་བ་རིམ་ལྡེའི་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་འཆར་རྒྱུ་བའི་ས་མཆོམས་ནི། **དེ་སྟོབ་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ལ་བརྟེན། །**
དེས་པར་འཆར་རྒྱུ་གཞན་ཡང་ས་མཆོམས་མང་། །དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་མཐོང་ནས་
བར་དོ་ཚུན། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཆེ་འདྲིར་འདའ་བ་སྟེ། །བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་
སྣང་མཆེད་རྟོགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བ་རྟིང་མར་དེས་པར་འཆར་རྒྱུའོ། །སྟོབ་པའི་ཟུང་
 འཇུག་དེ་སྟོབ་ནས་འཆི་བ་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དེས་པར་འཆར་རྒྱུ་ཞིང་། གཞན་ཡང་འདི་ལ་རྟོགས་པའི་རིམ་པས་ས་མཆོམས་མང་
 འོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་ལུས་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོན་པ་གསུམ་སྟོན་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་
 བྱི་འཆི་བ་འབྱུང་སྟེ། འོན་ཀྱང་འཆི་བ་དེ་འོད་གསལ་དོན་དམ་པ་དང་བར་དོ་འབྱུང་
 བའི་དོད་དུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་འགྲུབ་པས། བར་སྲིད་རང་གི་རྟེན་ལ་མ་བརྟེན་ཀྱང་
 བར་དོར་སངས་རྒྱས་སྟོབ་པའི་ཐ་སྙད་འཛོག་གོ། །འདི་ལ་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་
 ཐུག་སྟོབ་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་སྟོན་བསྐྱུས་སུ་འབྱུང་སྟེ། བདེན་པ་མཐོང་
 ཡང་ལས་མཐའ་ལ་ཆགས་པ་སོགས་གསུངས་སོ། །སྟིར་ཉན་སྟོན་རྣམས་བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་འཆི་འབྱུང་བ་ཡོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་
 ལ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བསྐླལ་བ་གྲངས་

མེད་སོགས་འགོར་བར་གསུངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་ཚེས་ཉིད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
 བྱེད་ན་འབྲལ་དུ་འབྲུབ་མོད། གཞན་དོན་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་པས་བདེན་པ་མཐོང་
 བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྒྲིབ་ཅིག་རེ་རེར་ཐོབ་ནུས་པ་དགོས་
 པར་ཤེས་ནས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ལ་རིང་དུ་ཐོགས་པ་སྟེ། བདེན་པ་
 མཐོང་རྒྱལ་རང་ལའང་བྱེད་པར་མིག་རྗེས་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མཚོ་བཞིན་ནོ། །དེར་དེ་ཙམ་
 ཐོགས་པ་འདྲིར་ཡུད་ཙམ་གྱིས་འབྲུབ་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱེད་པར་ཉིད་དོ། །
 དེས་ན་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ངེས་པར་བར་དོ་
 རྒྱན་ལ་འདའ་བ་ཡིན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ནས་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བ་དེ་ཆོ་འདི་ལ་འདའ་ངེས་པ་ཡིན། བརྒྱེད་རིམ་གྱི་ཉན་ཐོས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 གྱི་རྟོགས་པ་ཙམ་སྒྱེས་པ་ལ་སྒྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཟེར་ཏེ་སྒྱེ་བ་རྟོང་མ་ལ་ངེས་
 པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། སྒྲུ་མ་རྒྱ་ལྷ་མིག་ཡོར་སྒྲིག་རྒྱ་དང་། ༼མི་ལམ་བྲག་ཅ་མིག་འབྲུལ་
 དྲི་ཟེའི་གྲོང་། ༼འཇའ་ཚོན་གྲོག་དང་རྒྱ་བུར་མེ་ལོང་ག་བྲག་ས། ༼རྩོ་རྩེའི་སྒྲུ་ཡི་མཚོན་
 དཔེ་བཅུ་གཉིས་སོ། ༼དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ལས་སྒྱེས་པ་སྒྲུ་མའི་ལུས་སམ་
 རྩོ་རྩེའི་སྒྲུ་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷ་སྒྲུ་དེ་མཚོན་བྱེད་གྱི་དཔེ་ནི། ཡེ་ཤེས་
 རྩོ་རྩེ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པའི་ལུང་ལྟར་ན། རོ་བོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱེན་ཚོགས་པ་ལྟར་
 ལས་སྒྲིབ་བས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། གར་ཡང་བྱེད་པ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། ཤ་རུས་སོགས་
 བྲལ་ཡང་ལུས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བའི་ག་བྲག་ས་བརྟན་མིག་ཡོར་རམ་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲུལ་
 པ་སྒྲོ་བསྒྲུ་མང་པོ་བྱེད་པ་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་མི་ལམ་ལྟ་
 བུ་དང་། རྒྱུ་སྒྲིབ་གྱི་ལུས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཀྱང་ཐ་དད་ལྟར་སྒྲིབ་བ་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཉན་བརྟན་པའི་དགྱིལ་ལམ་རྒྱ་སྒྲིབ་བ་དྲི་ཟེའི་གྲོང་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་། གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དུ་

མ་སྟོན་པ་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུ་དང་། ཁམས་ལྗེ་དྲངས་མ་ལས་གྲུབ་པ་ལམ་ཁ་དོག་གསལ་
ལ་མ་འདྲིས་པ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་དང་། རགས་པའི་ལུས་སྤྱིན་དང་འབྲ་བའི་གསེབ་ན་ཞིང་
ཁམས་སྤང་བར་བྱེད་པའི་འོད་སློག་འགྱུ་བ་དང་འབྲ་བས་སློག་ལྟ་བུ་དང་། སྟོང་པའི་
རང་ལས་རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་ཐོལ་གྱིས་རང་ཤར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་རྟོལ་བ་
ལྟ་བུ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་
ལྟ་བུ་སྟེ་རྟོ་རྟེན་སྤྱི་མཚན་དཔེ་དེ་རེ་རེས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་རེ་རེ་བརྟན་ཉི་
མཚན་ཉིད་བཅུ་གཉིས་ཚད་བའོ། །

ལྟ་བུ་ནི། སྤང་བོ་མ་ཉམས་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་ཙམ་སྟེ། ཉམས་པ་རིག་པ་འཛིན་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། ཉིང་འཛིན་མངོན་ཤེས་སྣ་ཚོགས་འགྲོ་དོན་སྟོན། འདོད་མེད་བདེ་
བ་ཆེར་སྟོན་ཆེ་ཆད་བསྐལ། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཉི་བྱད་པར་བདུན་དང་ལྔ། རིག་པ་
འཛིན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་བྱད་པར་གང་ཞེན། སྤང་བོའི་ཟ་ཁྱོག་མ་ཉམས་པ་
ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ཙམ་དང་། ལས་སམ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཉམས་པ་སྟེ། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་
སྤང་བོའི་རྒྱན་ཟད་པ་ནི་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། རིག་
པ་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རྟག་རྟག་ནས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་
ལྔ་པ་དང་། ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྟོན་པ་དང་། འདོད་ཅིང་འཆུམས་པ་
མེད་པ་དང་། འདོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྟོན་པ་དང་། ཆེད་ཆད་
ལས་བསྐལ་བ་སྟེ་འཆི་བ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་པ་སྟེ་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་
པ་བཅས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་བདུན་དང་ལྔ་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་བཤད་པ་ལ་བདུན། རྟོན་གང་ལ་མངོན་དུ་
བྱེད་པ། དུས་གང་གི་ཆེ་རྒྱར་འགྲུབ་པ། སྟོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེའི་མཚན་
ཉིད། རོ་བོའི་ཡན་ལག་ དེའི་ཆོས། ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་མདོར་སྟོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བ་མལ་སྒོ་འགགས་ནས་ཡེ་ཤེས་སྒྲི། །རྣམ་པ་བམས་ཅད་ལོངས་སྒྲི་ཆ་མཚུངས་ཀྱི། །རྟེན་ལ་མི་སྒྲོབ་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད། །ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲི་འབྲུབ། བ་མལ་པའི་ལུས་རྩ་ཁམས། དག་རྒྱུང་སེམས་རྣམ་རྟོག་རྣམས་ནི་སྒར་ནས་འགགས་ཏེ། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲི་དེའང་རྗེ་བཟང་དུ་སོང་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པ་བམས་ཅད་པ་ལོངས་སྒྲོད་རྫོགས་སྒྲི་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པ་ཞིག་གི་རྟེན་ལ་མི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་དེ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མ་དག་པའི་ཕུང་པོ་དེ་དབྱིངས་སུ་ཟད་པ་མ་གཏོགས་པོར་བ་མ་ཡིན་པས། ཆོ་གཅིག་དང་སྒྲི་བ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུས་ཚོད་ཕྱི་ནང་མངོན་བྱང་མཐར་ཐུག་སྐབས། །མཚོན་པ་ལྟས་བཅས་རིག་མའི་སྒྲིས་བྲུ་བྲུབ། །དུས་ཚོད་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་མངོན་བྱང་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་སུ་ཆོ་འཕུལ་དང་མཚོན་པའི་བཞོད་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་ལྟས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་མ་རྒྱུད་ལས་རིག་མའི་སྒྲིས་བྲུ་བྲུབ་པ་ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་སྟེ། འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུས་འཁོར་ལེའུ་ལས། ལྷ་བ་ཉི་མའི་གཟུགས་ནི་ཐོས་ན་མཁའ་ལ་ཉིན་མོ་དང་ནི་མཚན་མོ་ནམ་ཡང་མིན་པ་ཉིད། །ཕུན་མཚམས་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་དུས་ཀུན་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པའོ། །ཕྱོགས་བཟང་ལྷ་བ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ཉི་མའི་གཟུགས་ལ་རོ་ནི་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་རི་ལྟ་བུར། །སྒོག་དང་ཐུར་སེལ་བཟང་པར་གྱུར་ན་གསལ་བར་ཡང་ནི་ལུས་ལ་དངོས་གྲུབ་དུས་སུ་དེ་འགག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷ་བ་ཞེས་པ་མཚན་མོའི་ཆ་ཐོས་པ་དེ་འགགས། ཉི་མའི་གཟུགས་ཏེ་ཉིན་མོའི་ཆར་མ་ཞུགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་ཉིན་

མོ་དང་མཚན་མོའི་ཆ་གང་ཡང་མིན་པ་ཐོ་རངས་ཀྱི་བྱན་མཚམས་དེ་ནི་འཛང་རྒྱ་བའི་
 དུས་ཡིན་ལ། བད་ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་ནལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་དཀར་པོའི་
 བྱོན་པ་ཀྱི་ཆ་ཟད་ཆགས་བྲལ་ནག་པོའི་ཆ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དུས་ཀྱན་ཏུ་བདུད་ཅི་ཟླ་
 བའི་གོ་འཕང་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ་འཛང་རྒྱའོ། །དཔེར་ན་དཀར་
 བཀ་གི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཟད་པའི་མཐའ་གནམ་སྟོང་གི་ཆ་ཟད་དཀར་པོའི་ཆེས་གཅིག་ལ་
 མ་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཟླ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ཉི་མའི་གཟུགས་ལ་རོ་མཉམ་
 པར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བར་སྟེང་སྟོན་ཉི་མ་དང་། འོག་བྱར་སེལ་ཟླ་བ་གཉིས་རོ་མཉམ་
 པར་བྱུར་ནས་འགགས་པའི་དུས་སྤིང་གི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པའི་སྐབས་དེར་འཛང་རྒྱ་བར་
 གསུངས་སོ། ། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་
 ། དེ་དང་བྱོན་པ་མཐུན་པར་རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལས་ཀྱང་མང་དུ་བཤད་དེ། སམྱ་ཁྲིའི་
 བརྟག་པ་བཅུ་པ་ལས། དེ་ནས་གང་དུ་རིག་མའི་སྒྲིམ་བུ་བྱུང་བ་དེར་འདི་ལྟ་བུའི་ཕུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། ས་འདི་དག་དགའ་ཞིང་མཁྱེལ་རངས་པས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་
 གཡོས་ནས་བདུད་ཀྱི་གནས་སུ་ཆ་ལང་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གྲགས་པ་དང་། བྱོན་པ་བཅུར་
 བསྐལ་པའི་མི་ལྟ་བུའི་སྐར་མདའ་ལྱུང་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འབྲུགས་པའི་སྒྲ་
 དང་། ཐམས་ཅད་དུ་གནམ་རྩོལ་ལྱུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་བསྐལ་པའི་མའི་གཟུགས་ལྟ་
 བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའི་སྒྲུང་བ་འབར་བ་དང་། བྱག་རྒྱའི་སྒྲེ་གནས་ཀྱི་སྟིང་པོར་ཁམས་
 གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། ཚངས་པ་དང་། བྱབ་འཇུག་དང་། རྒྱ་བདག་
 དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། དྲག་པོ་དང་། མི་དང་། སྟོབས་བཟང་པོ་དང་། ཉི་མ་
 དང་། ཟླ་བ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། སྤྱུང་བ་དང་། དྲི་ཟ་དང་། མིའམ་ཅི་
 དང་། ལྟོ་འབྱེད་དང་། ལྟོའི་མཚོག་དང་། རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱས་བྱུང་བ་ལ་
 སོགས་པ་གང་ཞིག་གཞན་ཡང་སུམ་ཏུ་ཏུ་གསུམ་དུ་གནས་པའི་ལྟ་རྣམས་དེར་འོང་།

ནས་ཡང་དག་པར་དགའ་བས་མེ་ཏྲག་གིས་མཆོད་པར་བྱེད། བི་ཨྱི་དང་། སྒྲིང་བྱ་
 དང་། ལུ་ཀྲུ་དང་། རུང་དང་། ཟངས་རུང་དང་། གཞྭ་དང་། པ་ཏ་ཉ་དང་། རྩོ་
 རྩེས་ནམ་མཁར་གནས་ཏེ་དེར་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །ལྷ་འི་བྱ་མོ་དང་རིག་པ་
 འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གར་བྱེད་པ་དང་། སིལ་སྟན་དུ་མ་བྱེད་
 པ་དང་། འབྲེད་དང་གནོད་སྦྱིན་གྱིས་སྒྲུ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་གར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་
 དགའ་བ་དང་བཅས་ལས་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱུ་རྟ་ལོ་ལ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། གང་ཞིག་གྲུབ་པ་ནམ་མཁར་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལེགས་སེའི་རྣམ་
 པ་རབ་ཏུ་གསོལ་བར་མཛད་དོ། །གང་ཞིག་དགའ་ལྡན་དུ་གནས་པའི་ལྷ་རབ་མཆོག་
 དང་། གང་ཞིག་ལྷ་འི་བྱ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྤང་ནས་
 དུག་འཆལ་ཞིང་མེ་ཏྲག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གྲི་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཆང་དང་། བདུག་
 པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་བྲུང་པར་གྱིས་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་
 ཁྱོད་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བསོད་
 བཅས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྦྱེས་པའི་མཆོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དོ་བོ་བྲུབ་རྟག** །ཅེས་པ་སྟེ། ལུགས་འདིར་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་ཀའི་དོ་བོ་བྲུབ་ཅིང་རྟག་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་
 ཅིང་གནས་འདི་ན་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་དབྱེ་བ་མེད་པས་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྲུབ་པ་དང་། དོ་བོ་རིགས་མི་འདྲར་འབྱུང་བ་དང་རྒྱན་ཆད་པ་གཏན་
 མི་སྤྱིད་པས་རྟག་པའོ། །དེའང་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་
 པ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་འང་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་བཞེད་པ་འདི་ནི་བྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་ཙམ་བྲུབ་པ་དང་རྟག་པར་འདོད་ཀྱི་སྐྱུ་བྲུབ་

རྟག་ཏུ་མི་འདོད། གཞན་དག་གིས་བྱང་པའི་དོན་སྒྲུལ་པ་གང་དགོས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་
འཆད་དེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྒྲུ་འབྱུང་གུར་གྱི་ལུས་སྤྱོད་བཞིག་ཏུ་
འདོད་པར་སྣང་ངོ། །འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གུར་ལ་རྒྱན་གྱི་བརྟན་པ་གཏན་མི་སྤྱིད།
མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཅམ་ཆོས་སྒྲུའི་ཆ་གས་སུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་
ཡོད་མོད་གྱི། ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་གྱི་སྒྲུ་བྱང་རྟག་ཏུ་བཞག་པས་དེ་འང་མ་ཡིན་ཏེ།
མེད་དགག་ལ་ཡན་ལག་བདུན་བཙི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལྷགས་དེ་གཉིས་ནི་
བྱང་རྟག་གི་མིང་ཅམ་ཐོས་ཀྱང་དོན་མཐེས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། **མཚན་ཉིད་སྤངས་རྟོགས་ཆེ།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་
ཟུང་འཇུག་ཆེན་པོ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའོ། །དེ་ལ་སྤངས་པ་ཆེན་པོ་
ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གཤོད་ནས་འགགས་པར་གཟིགས་
པ་སྟེ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་གིས་ཞུས་པའི་མདོར། བྲལ་བ་སྟོ་ཡི་ཟད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། །གཤོད་ནས་ཟད་པ་དེ་བྱིར་ཟད་ཅེས་བྲ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་བྲ་
ཕབ་པའི་སྤྲང་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འཁོར་འདས་གཞི་ལམ་སོགས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མ་བརྟགས་པར་མཁྱེན་པའོ། །

ལྷ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ཟུང་འཇུག་ཡན་ལག་སུམ་བུ་ཅ་དགུ་སྟེ།** །ཟུང་འཇུག་གི་ཡན་
ལག་གམ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་ཀྱང་བསྐྱེན་སུམ་བུ་ཅ་
དགུར་འདུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ། ཡན་ལག་བདུན། ཡོན་ཏན་བརྒྱད། རོ་མྱོང་བརྒྱད།
དབང་ལྷན་བརྒྱད། སྤ་ཡང་ལ་སོགས་བརྒྱད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྤྱོད་བདེ་བ་ཆེ།** །རང་བཞིན་མེད་དང་

སྒྲིབ་རྒྱུ་མི་འཆད། །འགོག་མེད་ཡན་ལག་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །ལམ་དུས་
གོམས་པས་སྒྲུ་ཡང་བདུན་ལྟ་འཕྱོང་། །དེའང་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དག་དབང་གྲགས་
པས། །འོངས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཤེས་དང་ཁ་སྒྲིབ་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །སྒྲིབ་རྒྱུ་ཡོངས་
གང་རྒྱུ་མི་འཆད་དང་འགོག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདུན་གྱི་དང་པོ་ནི་
འོངས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཤེས་པ་རྟེ། མཚན་དཔེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ཤེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་
སྒྲིབ་ཏེ་རང་སྒྲིབ་གི་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྒྲིབ་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེ་ཆེན་ཏེ་
རང་བཞིན་ལྟན་སྒྲིབ་གྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་འོ། །བཞི་པ་ནི། རང་བཞིན་མེད་
པ་རྟེ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིབ་པ་འོ། །ལྔ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་དང་རྟག་ཏུ་ལྟན་པ་འོ། །དྲུག་པ་ནི། རྒྱུ་མི་འཆད་པ་
སྟེ་སྒྲིབ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཅན་རྒྱུ་ཤེས་རྟག་པ་འོ། །བདུན་པ་ནི། འགོག་པ་མེད་པ་
སྟེ་ཐུགས་སྒྲིབ་མེད་གྱི་འགོག་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲིབ་ཅིག་རྒྱུ་ཆད་པའི་
འགོག་པ་མེད་པ་འོ། །དེའང་དབང་དུས་སུ་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡན་ལག་བདུན་
ལྟར་དང་། ལམ་གྱི་དུས་སུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཤེས་གཉིས་ལའང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པས་སངས་
རྒྱུ་གྱི་སྒྲིབ་ཡན་ལག་བདུན་ལྟར་དུ་ཐོབ་ཅེས་པ་ནི། སྒྲིབ་རྒྱུ་གཞུང་ཐམས་ཅད་
གྱི་དགོངས་པ་དང་། བྱད་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་རྒྱུ་འབྲང་དང་
བཅས་པས་རྩལ་དུ་བཏོན་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། །ཁམས་དྲུག་ཉི་ལྔ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། །ཁམས་དྲུག་ཉི་ལྔ་
བཅས་དག་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དེ། སའི་ཁམས་རང་སངས་དག་པས་སྟོབས་མཐའ་ཡས་
པར་འགྱུར་བ་དང་། རྩའི་ཁམས་དག་པས་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ནམ་ཡང་མེད་པ་
དང་། མི་ཁམས་དག་པས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་འོད་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། རྒྱུ་
ཁམས་དག་པས་རྩལ་ལྟར་ལྟོས་པས་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་

དག་པས་གར་ཡང་བྱིན་པ་དང་། ཉི་མ་སྟེ་དམར་ཆ་དག་པས་སྒྲུལ་པ་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་པ་
དང་། ལྷ་བ་སྟེ་ཁུ་བ་དག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཐུགས་རྒྱུད་གང་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
ཁམས་དག་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་གཡོས་ཤིང་དུས་གསུམ་
དུ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་གོ། །འདི་ནི་བྱང་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་
སྤྱི་མཉམ་གྱི་བུའི་སྟོབས་དང་། ཟོ་མདོག་བདེ་བ་དང་། གཟི་བུ་ཆེད་ཆེ་བ་དང་། གཡང་
ས་ལ་སོགས་པས་མི་གཞོད་པ་དང་། མི་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲུལ་པ་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་པ་
དང་། གྲིབ་མ་མེད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ལྡན་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་སོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གཟུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། **རྟག་པ་མི་གདུང་བསེལ་དང་གཅིག་ཕུ་བདེ། གྲི་མེད་དགའ་བ་**
ཡིད་དང་རོ་བརྒྱད་མྱོང་། །དེའང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། དེ་ནས་མཐའ་མེད་
ལའོར་བའི་བར། རྟག་པ་དང་ནི་མི་གདུང་དང་། བསེལ་བ་དང་ནི་གཅིག་པ་དང་། །
བདེ་བ་དང་ནི་གྲི་མེད་དང་། །དགའ་བ་དང་ནི་ཡིད་དང་བ། །འདི་ནི་བདེ་ཆེན་རོ་
བརྒྱད་མྱོང་། །ཞེས་གསུངས་པས། ལའོར་བ་ཇི་སྤྱིད་བར་དུ་གནས་པའི་བྱིར་རྟག་པ་
དང་། གཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པས་མ་གོས་པའི་བྱིར་ན་གདུང་བ་མེད་པ། མི་
སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཚ་གདུང་མེད་པ་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
ལ་འང་གཉིས་སྒྲུང་རགས་པ་འགགས་པས་བསེལ་བ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
དང་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་གཅིག་པ་དང་། སེམས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་
བ་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་འབྲུལ་བ་དང་བྲལ་བས་གྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཟབ་གསལ་དབྱེར་
མེད་ལས་མི་འདའ་བའི་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་བྱིར་དགའ་བ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་
མཐུན་པས་ཆོས་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པས་ཡིད་དང་བའམ་
ཡིད་དགའ་བའོ། །

བཞེ་པ་ནི། **གསང་གསུམ་རྩུ་འབྲུལ་ཀུན་འགྲོ་གནས་དང་འདོད།** །སྦྱིད་པ་འི་
དབང་ལྷན། །ཅིས་ཆིག་བསྐྱུས་པ་འི་གསང་གསུམ་སོགས་སོ་སོར་བཀྲལ་ན། སྦྱོན་
 གསལ་དུ། སྦྱ་ཡི་དབང་ལྷན་དང་ནི་གསུང་གི་དབང་ལྷན་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་
 ཐུགས་ཀྱི་དབང་ལྷན་དང་། །རྩུ་འབྲུལ་ཀུན་འགྲོ་གནས་ཀྱི་དབང་ལྷན་དང་། །ཅི་
 འདོད་བསྦྱིད་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པ་འོ། །ཞེས་ལུང་བྲངས་ཏེ། སྦྱ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་ཅིག་ཅར་སྟོན་པ་སྦྱ་འི་དབང་ལྷན་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་དུ་ཆོས་
 ཅིག་ཅར་སྟོན་པ་གསུང་གི་དབང་ལྷན་དང་། རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ལྷན་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་འི་རྩུ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་
 པ་ སྟོན་པ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་དབང་ལྷན་དང་། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཁྱབ་པ་ཀུན་འགྲོ་འི་དབང་ལྷན་དང་། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་
 གནས་ཀྱི་དབང་ལྷན་དང་། བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ནི་འདོད་
 པ་འི་དབང་ལྷན་དང་། གདུལ་བྱ་མེད་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་
 མཛད་པ་ནི་སྦྱིད་པ་འི་དབང་ལྷན་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་དབང་འབྱོར་བས་དབང་ལྷན་གོ། །

ལྷ་པ་ནི། **ཕྱ་ཡང་གོང་ལས་འཕགས།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱ་ཡང་ལ་སོགས་པ་འི་
 རོ་བོ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། །འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་ནི་གོང་ནས་གོང་
 དུ་འཕགས་པ་འི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ནི་བསམ་ལས་འདས་པ་འི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

དུག་པ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་སྦྱ་དང་། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་
 སོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། སྦྱ་འི་ཞིང་། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེ་བྲག་སྦྱ་གསུམ་མམ་སྦྱ་
 བཞིའི་དོན། །ཁྱད་པར་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་སྟོང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ས། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་རྩ་
ག་འཛང་རྒྱའི་གནས། སྦྱིར་གང་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་གནས། ལམ་བུན་མོང་གི་སྐབས་
སུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྣ་ཚོགས་པར་འབྱུང་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་གསང་བ་ཆེན་པོའི་
ཚུལ་ནི། རྒྱད་རྡོར་ཐེང་ལས། ཨེ་ནི་གསང་བ་མཁའ་དབྱིངས་དང་། རྩ་ག་ཚོས་
འབྱུང་བ་རྣམས། རྣལ་འབྱོར་སེང་གའི་གདན་ལ་བཞུགས། མཚོག་ཏུ་སྒྲུབ་བྱུང་སྟོན་
པར་མཛད། ཅིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། དོན་དམ་པའི་མཁའ་དབྱིངས་དང་།
བཙུན་མོའི་རྩ་ག་དང་། ཚོས་འབྱུང་དང་། སེང་གའི་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་མང་པོས་གསུངས་པ། སྒྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའམ། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་རྩ་ག་དང་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་
དེ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་སྐྱུ་ཁྲི་ལས་ཀྱང་། རིག་མའི་སྦྱིས་བྱ་བྱུབ་པ་ནི། གང་དུ་འང་མི་
གནས། གང་དུ་འང་མི་འགོ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་དང་བྲལ་བ། གཉིས་
སུ་མེད་པ་གནས་གསུམ་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སོན་པ་ཞེས་གསུངས་པས། དེས་ན་
དེའི་ཞིང་ལ་སྦྱོགས་ཆ་དང་། སྦྱོགས་བཙུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཉེ་རིང་གི་དབྱེ་བ་
ནི་མེད་དོ། ཁོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བྱུབ་པ། སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དེ་ཉིད་ཞིང་གི་སྣང་བར་ཤར་བའི་དག་སྣང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་
སོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་ཅིང་འགོ་བའི་དོན་སྟོད་པའི་ཞིང་ནི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ནོ། མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་
བ་ན་དེ་འང་ཞིང་དངོས་སུ་འཛིག་མོད། གཙོ་བོར་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཏེ། རུལ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་རུལ་སྟེད་
ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པར་གསུངས་པའང་འདྲིའི་སྣང་བ་ཡིན་ལ། མདོ་དགོངས་
འགྲེལ་ལས། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་དབང་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་

ཉིད་ཅིས་གཞུང་ཡས་ཁང་ལ་བཤད་པའང་འདྲོ། ། དེས་ན་དོན་དམ་པར་སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ཞིང་ཁམས་ཐ་དད་པར་བརྟུ་བར་མི་བྱུང། །

གཉིས་པ་ནི། **སྐྱུ་ཡི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ད་གྱི་ལ་འཁོར་ཏེ།** ། **སྐྱུ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་**
ད་གྱི་ལ་འཁོར་ཡིན་ཏེ། ། གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ན་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་
མཆེད་གནས་འགྱུར་བའི་ལྟ་སྒྲུབ་ཅུ་མོ་བདུན་ནམ། ཅུ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་
འགྱུར་བའི་ལྟ་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ད་གྱི་ལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་
འགྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། ། **སྐྱུ་བཞི་མོ་མའི་ངོ་བོ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །**

གསུམ་པ་ལ་སྐྱུ་གཅིག་ནས་བཅུ་དུག་གི་བར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་བདུན་གྱི་
དང་པོ་ནི། **ཟུང་འཇུག་གཅིག་ལུ།** ། **ཞེས་པ་སྟེ།** ། འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཟག་
པ་མེད་པའི་ཆོས་ཆོག་པས་ན་ཀྱ་ཡ་ཞེས་པ་ཆོག་པ་འཇུག་པ་ལམ། སྐྱུ་ལ་འང་འཇུག་སྟེ།
འཇམ་དཔལ་གྱི་ལྟ་འདོད་མདོར་བསྟན་ལས། གོང་བུ་སྤང་བོ་དེ་བཞིན་སྐྱུ། །ཡང་
དག་བསགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། **སྐྱུ་དེའི་རྣམ་**
པར་དབྱེ་བ་འང་གཅིག་ནས་ལྟེ་བར་དང་། ། གཞན་ཡང་དུག་དང་བཅུ་དུག་ལ་སོགས་
པའི་དབྱེ་བ་འང་གསུངས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་ལས།
སངས་རྒྱལ་ཤུག་སེང་གེ་ཡིས། །སེམས་ཅན་བསམ་པའི་དབང་དག་གིས། །སྐྱུ་ནི་
གཅིག་གཉིས་གསུམ་དང་ནི། །བཞི་དང་ལྔ་རུ་གསུངས་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེ་ལས་སྐྱུ་
གཅིག་ནི། སངས་རྒྱལ་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་རིས་མེད་པ། །ཡེ་
ཤེས་མིག་གཅིག་ངོ་མ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཟུང་དུ་འཇུག་
པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གདོད་མ་ནས་འཁོར་བའི་གནས་སྐྱབས་
སུ་ཡང་རིགས་མི་འགྱུར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་རང་སྣང་གི་སྐྱུ་ནི་

གཅིག་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དོན་ལ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་གཅིག་པུ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཆོས་དང་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་མ་ལས། རི་
ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ནི། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱེ་སྟེ། །སེམས་ཅན་བསམ་
པའི་དབང་གི་སྤྱིར། །བརྟན་བཅོས་སྐྱབས་གནས་གསུམ་པོས་གསུངས། །ཞེས་པ་
སྟེ། སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ཁོ་ནས་བསྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་
སྣང་བས་བསྐྱེས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དོ་རྩེ་གསུམ་དང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐུགས་
གསུང་སྐྱེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྐྱེ་གསུམ་དུ་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་འབྱུང་བས།
ཐུགས་ཀྱིས་པར་མི་རྟོག་པ་ཆོས་སྐྱེ། གསུང་གཞོམ་མེད་ཀྱི་རང་སྒྲ་ལོངས་སྐྱེ། སྐྱེ་
ཀྱིས་པ་ཐམས་ཅད་པ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་ལས། ཡང་ན་སྟོང་པ་ཆོས་སྐྱེ། བདེ་བ་ལོངས་སྐྱེ།
གསལ་སྣང་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་རབ་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྟན་
དེ་ལས་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་ནས། རི་བོ་དང་རྩེ་གིང་ལ་སོགས་
པའི་གཟུགས་སྐྱེ་སྣང་བས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་སྟེར་ཆོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བརྟན་པོ་
ཀྱིས་ཀྱི་སྐྱེ་དོ་རྩེ་སྐྱེལ་སྐྱེ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནས་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་
བརྟན་ཀྱིས་པ་ཐམས་ཅད་པར་སྣང་བ་ནི་གསུང་དོ་རྩེ་ལོངས་སྐྱེ་དང་། མི་འཁྱུར་བའི་བདེ་
བ་དང་ཀྱིས་པ་ཀྱུན་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་ནི་ཐུགས་དོ་རྩེ་ཆོས་སྐྱེ་ལོ། ། ཡང་།
སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་གསུམ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད་དེ་དོ་རྩེ་གསུམ་
གྱི་ལོངས་སྐྱེ་འདུ་བ་ཉིད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། **ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་བསྐྱེན་བཞི།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེ་གསུམ་ལ་ལྟན་
ཅིག་སྐྱེས་པ་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བསྐྱེན་པས་བཞི་སྟེ། སྤྱི་མ་ལས།
དོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྩོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱེལ་པ་དང་། །ཆོས་སྐྱེ་

མཛོད་པ་བཅས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཤད། ཅེས་སོ། །དེའང་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། རོན་དམ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡུལ་ཅན་དང་སྟོང་བ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་
 རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། བདེ་བ་ཡུལ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 དང་། སྟོང་བ་ཉིད་དེའི་སྐྱེ་བརྟན་གྱི་ཆ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། གཟུགས་
 བརྟན་རྣམས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བཞི་ཀ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 སྐྱེ་དང་། ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་
 དུ་སྒྲུབ་ཞིང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟོན་པར་གཡོ་བ་མེད་པའི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལ་
 སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐྱེ་ཞེས་གྲང་བཤད་དོ། །
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའོག་མིན་ན་བཞུགས་པ། གཙང་མར་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འང་
 སྟོན་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ནི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་དང་། དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ན་
 ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་དབང་བོ་དང་
 འཆོམས་པར་ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་སྐྱེར་སྐྱུང་བ་ནི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེར་བཞག་པ་བོད་སྤྲ་མ་
 རྣམས་བཞེད་དོ། །ཡང་། སྟོང་བ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ། བདེ་བ་ཆོས་སྐྱེའམ་བདེ་ཆེན་གྱི་
 སྐྱེ། སངས་རྒྱས་རང་སྐྱེར་གི་གསུང་ལོངས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་སྐྱུལ་སྐྱེར་འཛོག་པ་དོ་རྩེ་བཞིའི་
 སྐྱེའམ། རང་སྐྱེར་གི་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་དང་། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐྱུལ་སྐྱེར་འཛོག་པའང་
 ཡོད་དོ། །

ལྷ་པ་ནི། **རིགས་ལྷའི་སྐྱེ་ལྷ།** །ཞེས་པ་སྟེ། མི་བསྟོན་པ་སོགས་རིགས་ལྷ་དང་།
 ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱེ་ལྷ་སྟེ། སྤྲ་མ་ལས། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ལྷའི་བདག་
 ཉིད་ཅན། །ཁྱབ་བདག་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག་ །སངས་རྒྱས་ལྷ་བདག་ཅོད་པན་ཅན། །
 སྐྱེན་ལྷ་ཆགས་པ་མེད་པ་འཆང་། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་། གཟུགས་

གྱི་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་མཆོག་གོ། །སྐྱ་ཡི་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱ་མཆོག། །ཆོས་གྱི་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་ཆོས་གྱི་སྐྱ་རབ་བསྐྱགས། །ཡེ་ཤེས་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་རབ་བསྐྱགས། །བདེ་བའི་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་བདེ་སྐྱ་འགྱུར་མེད་མཆོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དུག་པ་ནི། **ཁྲབ་བྱེད་བསྐྱན་པས་དུག** །ཅེས་པ་སྟེ། སྐྱ་མ་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་བསྐྱན་ན་སྐྱ་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེའང་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས། །ཁམས་དུག་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་རིགས་དུག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁམས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། །རྣམ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པ། རྒྱུད་ཁམས་དོན་གྲུབ། མེ་ཁམས་རིན་འབྱུང་། རྩ་ཁམས་འོད་དཔག་མེད། ས་ཁམས་རྣམ་སྤང་གི་རིགས་སོ། །བདེ་མཆོག་སོགས་མ་རྒྱུད་སྟེ་དང་སྐྱར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སེམས་རྣམ་ཤེས་ལས་འདས་པས་ཀྱན་གཞི་གནས་གྱུར་པ། སྐྱོས་པའི་ཆོས་ཀྱན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྐྱོས་པས་མ་གོས་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་དཔལ་ཉི་རུ་ཀ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོང་ཉིད། སངས་རྒྱུས་སེམས་ཅན་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཅི་བཞེད་པ་ལ་དབྱེས་དགྲུང་རོལ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱལ་པ་དང་འཆོམས་པར་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་འགོ་དོན་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ་གཞན་དོན་སྟོད་པ་ལ་ལྷུང་དུ་འཇུག་པས་རྟ་མཆོག་གསུངས་པའི་ཁྱུ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རྟག་ཆད་ལས་གྲོལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་གཟིགས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་གཡོ་བ་མེད་པ་རིན་འབྱུང་སྟེ་དོ་རྗེ་ཉི་མའམ་གཟི་བརྗིད་རྒྱལ་པོའོ། །རྒྱུད་མི་འགྱུར་བ་ནམ་

མཁའ་དང་མཉམ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མིང་ཚིག་གི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་ཀྱི་ཏུ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་པས་གང་ལ་
 གང་འདུལ་གྱི་དོན་དུ་གང་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་གྲགས་སྟོང་དུ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་
 པདྨ་གར་གྱི་དབང་ལྷག་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་དོ། །རྡུལ་ཕྱ་རབ་གྱི་ཚེས་ཉིད་ལས་འདས་
 པ་ཕྱ་ཕབ་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །དེ་དང་མཚུངས་པ་སེམས་དག་
 པའི་སྣང་ཆ་ཙམ་རང་ཤར་བའི་ཞིང་དང་། སྐྱེ་དང་འབྱོར་པ་སོགས་ཚད་མེད་སྤྱེ་མེད་
 ཅིང་འབྲམས་ཀླས་པ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དུ་སྣང་བ་ནི་རྒྱལ་བ་རྟག་པ་སྟེ་
 རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དོ། །རྟག་པ་མཚོག་ཏུ་བྱལ་བའི་བདག་ཉིད་བྱལ་བ་དང་རྟག་པ་
 གཉིས་སྤྱེ་མེད་པ་ནི་བྱལ་བདག་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནས་སྐྱེ་མ་ལྟར་མཐོང་བ་
 ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སྤྱེ་
 མེད་པ་ནི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དག་པ་གཉིས་ལྟན་དང་འབྲས་
 ལུ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བདུན་པ་ནི། **སྐྱེ་བཞིར་བྲགས་གསུང་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །དབྱེ་བས་བཅུ་**
དུག་ལ་སོགས་དུ་མར་འགྱུར། །འཕོ་བ་བཅུ་དུག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་འགགས་པས་སྐྱེ་བཅུ་
 དུག་ཐོབ་ཅིང་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་ཏུ་རིག་པའམ། ཡང་ན་སྐྱེ་བཞི་རེ་རེར་བྲགས་
 གསུང་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཅུ་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྤུལ་པ་ཡི་ནི་
 སྐྱེ་གསུང་བྲགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྒྱུར་སྟོམ་པ་དང་། །འོངས་སྒྱུད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་
 གསུང་བྲགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྒྱུར་སྟོམ་པ་དང་། །དཔལ་ལྷན་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་
 བྲགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྒྱུར་སྟོམ་པ་དང་། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས། །
 ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྒྱུར་སྟོམ་པ་ནི། །མད་མི་གཉིད་སྐྱེ་བཞི་པ་ཡི། །དབང་པོ་གཉིས་
 སྐྱེས་བདེ་མིན་ཞིང་། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །དེས་མཚོན་ཏེ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་

སྒྲིའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་དུ་མར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་བ་ཤེ་བྲག་ཏུ་སྐྱུ་གསུམ་སྐྱུ་བཞིའི་དོན་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་སྐྱུ་
མཉམ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན། །ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲིའི་ཡན་ལག་བདུན་
མཐར་ཐུག །སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཏེ། །གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ལ་བད་
དོན་གཉིས་སུ་ཡོད། །གནས་སྐབས་རྣམ་བཞི་སྒྲིབ་བྲལ་གྱུར་པ་དང་། །རྒྱུ་རྒྱལ་ཁུ་
བ་རྣམ་ཤེས་དག་པ་བཞི། །འདུས་མ་བྱས་དང་གདུང་མེད་སྙིང་རྩེས་སྒྲོལ། །བདེ་བ་
ཆེན་པོ་ཟུང་འཇུག་རང་བཞིན་ནོ། །སྒྲིའི་དཔེ་བ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་མདོ་སྐྱགས་གཉིས་
ཀར་སྐྱུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་སྐྱགས་ཀྱི་ཚུལ་འདྲིར་སྐྱུ་བཞིའི་དག་པ་ཤེས་
པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བས་ཅུང་ཟད་ཤེ་བྲག་ཏུ་དཔེ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི། ཤེས་པ་དང་ཤེས་
བྱ་མཉམ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བ། ཡོངས་སྐྱུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྒྲིའི་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་
གཉིས་སྒྲུང་སྒྲངས་པ་དང་ཁ་སྒྲོལ་ཡན་ལག་བདུན་མཐར་ཐུག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ།
སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ནི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཏེ། མདོར་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རང་གི་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཡང་གཟིགས་ལ། མེད་བཞིན་དུ་
སྒྲུང་བ་དང་སྒྲུང་བཞིན་པ་དང་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་ཐ་ན་རྒྱལ་སྐྱབ་གཅིག་གཤམ་བ་ཚུན་
རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་མཁུན་
པ་ནི་ཆོས་སྐྱུ་དང་། དེའི་སྒྲུང་བ་འགག་པ་མེད་པ་སྐྱུ་དང་ཞིང་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཆོགས་
པར་འཆར་བ་ཡོངས་སྐྱུ་དང་། མེད་པ་ལ་འབྲལ་བའི་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བྱའི་ཐབས་
ཀྱང་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཆར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ལྷོག་པ་
ཡིན་པ་ནི་སྐྱུ་གསུམ་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
དང་རོ་ཁྱོང་བརྒྱད་པོ་དོན་དམ་པར་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་སྟེ་

འདི་འང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ལ་བད་དང་དོན་གྱི་སྐྱུ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལོངས་སྐྱུའི་བད་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོད་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་བའོ། །དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོན་སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱུར་བ་ནི་མེད་
 དོ། །སྐྱུལ་སྐྱུའི་བད་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ལ་འང་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱུར་བའོ། །དོན་
 ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །སངས་མི་གཉིད་
 སྐྱུ་ག་བཞི་བ་ཆགས་ཏོག་གི་གནས་སྐབས་བཞི་པོ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་བ་དང་། རྒྱུར་དང་།
 རྒྱུལ་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་པོ་ནི་སྐྱུ་བཞི་སྟེ། ཆོས་
 སྐྱུའི་རང་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ལོངས་སྐྱུའི་རང་བཞིན་སྐྱུ་ག་བསྐལ་དང་
 ཀྱུན་འབྱུང་གི་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱུལ་སྐྱུའི་རང་བཞིན་དོ་རྗེ་སྟོང་རྗེས་སེམས་
 ཅན་སྐྱོལ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱུའི་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་འཇུག་གི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ལས་སྐྱོས་ན་གིན་ཏུ་མང་བར་འགྱུར་
 བས་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ། །

ལྷ་པ་བྱད་པར་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བའི་གཞི། རྣམ་
 འགྱུར་དབྱེ་བ། དེའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ལྷ་པ་ཁམས་ཉིད་གཅིག་གནས་འགྱུར་དགྱིལ་འཁོར་བའི། །**
རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དགྱིལ་འཁོར་མཐའ་ཡས་འབྱུང་། །དེ་ལ་རང་བཞིན་དོན་དམ་
 པའི་སྟོང་ནས་རིགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ཀྱུན་རྫོབ་ཆའགས་ལ་ལྷོས་
 བས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་བགྲང་བར་མི་རུས་མོད། མདོ་
 ཙམ་བསྟན་པའི་ཐོག་མར་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱེ་བཞི་བྲེ་མེད་སྐྱིའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ། གསང་བ་འདུས་པ་ལས། མདོར་ན་ལྷ་པོ་ལྷ་རྣམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྷ་ར་
 ནི་རབ་ཏུ་གྲགས། །དོ་རྗེ་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་དག་དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགྱིལ་

འཁོར་མཚོག། །ས་ནི་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཁུ་ཡི་ཁམས་ནི་ལྷ་མ་གེ། །དཀར་དང་
 སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱ་བ། །མེ་དང་རླུང་དྲུང་བ་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར།
 གཟུགས་སྤང་རྣམས་དྲུང་འཛིག་པ་འཁོར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་སྤང་དྲུང་བའི་རྣམ་
 པར་རིག་པ་དེ་གནས་གྱུར་པ་ན། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རང་སྤང་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྒྲུ་
 མཚན་དཔེས་སྒྲས་པ་དང་། །དེའི་ཞིང་དང་འབྱོར་བའི་བཀོད་པ་མུ་མཐའ་མེད་པ་དང་
 བཅས་པ་སྟེ་རྣམས་སྤང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུང་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ལ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་རབས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས། །གཟུགས་སྤང་གནས་གྱུར་རྣམས་སྤང་མཛད། །ཅིས་དང་། །གཟུགས་
 སྤང་རྣམས་སྤང་གི་རོ་བོ་ཞེས་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐ་སྟན་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དྲུག་ཞེས་
 རྣམས་ལའང་སྒྱུར་ཏེ། །ཚོར་བ་རིན་འབྱུང་དང་། །འདུ་ཤེས་འོད་དཔག་མེད། །འདུ་
 བྱེད་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ། །རྣམ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པ། །མིག་སའི་སྙིང་པོ། །རྣ་བ་བྲག་ན་
 རོ་རྩེ། །སྤྱོད་མ་མཁའི་སྙིང་པོ། །སྟེ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག །ལུས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སེལ།
 ཡིད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའོ། །ས་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་མ། །ཁུ་ལྷ་མ་གེ། །མེ་གོས་དཀར་མོ།
 རླུང་དམ་ཚིག་སྒྲོལ་མ། །གཟུགས་གཟུགས་རོ་རྩེ་མ། །སྒྲུ་སྒྲུ་རོ་རྩེ་མ། །དྲི་དྲི་རོ་རྩེ་མ།
 །རོ་རོ་རོ་རྩེ་མ། །རིག་བྱ་རིག་བྱ་རོ་རྩེ་མ། །ཚོས་ཁམས་ཚོས་དབྱིངས་རོ་རྩེ་མ་སྟེ། །སྤང་
 པོ་ལྟ། །ཁམས་བཞི། །སྒྲེ་མཆེད་བརྟུག་ཉིས། །བསྐྱེད་པས་སྤང་ཁམས་ཉེར་གཅིག་
 ཏུ་སྤང་བའི་སེམས་གནས་གྱུར་པ་ལས། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེར་གཅིག་ཏུ་
 གྱུར་ཏེ་འཛང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་འབྱུང་། །གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱས་པ་ན་རང་སྤང་གིས་
 བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་ཡས་པའི་བར་དྲུང་འབྱུང་བ་ནི། །དགྲེས་པ་རོ་རྩེ་ལས།
 །དེ་རྣམས་ཀྱན་ལའང་འབུམ་སྤྲག་རིགས་ཅན་ཉིད། །བྱེ་བའི་རིགས་ལས་གངས་ནི་
 མེད་པར་འབྱུང་། །དེ་ལས་རིགས་པ་གངས་མེད་རིགས་རྣམས་ཉིད། །མཚོག་ཏུ་
 །དག་འབའི་རིགས་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱ་བྱ་རིགས་ཚུང་དགུ་བཅུ་ཙ་ལྟ་བུ། །སྤྱད་བྱེད་རྒྱལ་བ་ལྟ་སྟེ་
 རིགས་ནི་བརྒྱ། རིགས་ཆེན་ལྟ་བུ་ལ་རིགས་ཚུང་ལྟ་བུ་དང་། །དེ་ལ་ཡུམ་བཞེས་དབྱེ་བའི་
 བརྒྱ་ལ་སོགས། །གངས་མེད་རྣམ་འགྱུར་ཁམས་དྲུག་སྒྲིབ་བྲལ་བའི། རིགས་དྲུག་དེ་
 ཡང་ལྟ་ལམ་གསུམ་དུ་འདུ། །གཅིག་ཤུའི་ཉམས་ཀྱིས་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །འབྱད་
 མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་ན། རིགས་བརྒྱའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྤར་བཤད་པའི་ཡུང་ཁམས་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས། ཆོས་ཁམས་དང་ཡིད་གཉིས་
 སྒྱི་བྱུང་བ་ཏུ་བྱུང་ནས་གཞན་བཅུ་དགུ་པོ། གཞིའི་དུས་ཀྱི་རིགས་ལྟ་བུ་དང་རིགས་མཐུན་
 པར་སྒྱར་ཏེ་ཆུགས་ལྟ་བུ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསྐྱ་བྱ་རིགས་ཚུང་དགུ་བཅུ་ཙ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱད་
 བྱེད་གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་ཆེན་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་སྤྱད་པས་རིགས་
 བརྒྱའོ། །དེའི་ཚུལ་སྒྱུར་བསྐྱས་སྒྲོན་མེ་ལས། ཡུང་པོ་ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྒྱེ་
 མཆེད་རྣམས། །

ལྟ་བུ་དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་
 བརྒྱབས་ན། །འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་འདི་དག་གང་ལས་བྱུང་། །དེ་བཞིན་དབང་
 པོ་སྒྱེ་རོལ་ཡུལ་ཅན་ལྟ། །རེ་རེ་བཞིན་ཡང་བདེ་གཤེགས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །དེ་ལ་ཏྲག་
 ཏུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་བྱེད་ཅིང་། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། རིགས་ཚུང་དགུ་བཅུ་ཙ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་
 དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ཡུང་ཁམས་སོ་དྲུག་དག་པའི་རིགས་སོ་དྲུག་ །ཐོད་པ་
 དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་བཅུ་གཉིས་ཏེ་འདི་ནི་རྩ་བའི་རིགས་དྲུག་ལ་ཐབས་ཤེས་
 ཀྱིས་སྒྲེ་བའམ། །སྒྲུག་སྤྱད་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་ཞེས་སྒྲེ་བ་བཅུ་གཉིས།
 སོ་སུམ་ཙ་ཙ་གཉིས་ནི་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་རེ་རེ་ལ་དེ་བཞིན་བཞེས་སྒྲེ། དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་
 ཀྱིས་སྒྲེ་བའི་སོ་གཉིས་དང་། སེན་མོ་ཉི་ཤུ་ནི་འབྱུང་བ་རེ་རེ་ལ་ལྟ་བུ་སྒྲེ་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་

བསྐྱེད་མས་པས་རིགས་བརྒྱུད་བཞེད་དོ། །ཡང་ན། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་རྣམས་སྣང་། མཉམ་ཡིད་ཡེ་ཤེས་རིན་འབྱུང་། སྐར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་འོད་དཔག་
མེད། དུ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ་རིགས་ཆེན་
ལྷ་ལ་རིགས་ཆུང་ལྷ་ལས་སྟེ་བའི་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལ། དེ་ལ་ཡུམ་བཞི་བཞིས་སྟེ་བས་རིགས་བརྒྱ་
སྟེ། ཡིད་གསུམ་སྟེ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་ནས་རྣམས་ལྷ་འི་འཁོར་དུ་གྲུབ་པའི་འདུ་བྱེད་ལྟ་
ཆུང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། ཅིང་མེད་པ་དང་། སྤིང་ཅིའི་འདུ་ཤེས་
ཏེ་འདུ་ཤེས་ལྟ། འདུས་ཏེ་རིག་པའི་ཚོར་བ་ལྟ། དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་དང་། རྣམ་
འགྱུར་གྱི་གཟུགས་དང་། ལུ་ག་རྣམས་མཁའ་དང་། རིག་པའི་གཟུགས་ཏེ་གཟུགས་ལུང་
ལྟ། དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་བཞི་བཞིའི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བརྒྱ་ཐམས་པའོ། །
དེ་ལས་རིགས་གངས་མེད་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡང་འབྱུང་ལ། དེ་དག་བསྟུ་
ན་ཁམས་དུག་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་རིགས་དུག་དང་། དེའི་རྟོར་སེམས་རིགས་བྱེད་
བྱེད་དུ་བྱེད་བས་རིགས་ལྷར་ཡང་འདུ་ཞིང་། རིགས་ཆུང་རྣམས་སོ་སོའི་རིགས་ཆེན་
དུ་བསྟུས་པས་ཀྱང་རིགས་ལྷར་འདུ་བའམ། དེ་ལས་ཀྱང་བསྟུ་ན་གཞི་དུས་སུ་ལུང་
པོ་རྣམས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ལྷ་གསང་ཐིག་ལེ་ལས། རིགས་ནི་རྣམ་
པ་བརྒྱུད་བཤད་དེ། མདོ་རུ་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་ལྟ། སྟུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །
གསུམ་དུ་ཡང་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །རིགས་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བྱུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མ་ཀྱན་སྟོན་
ཀྱི་རྒྱུད་ལས། འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཉིད། གང་མཁའ་དང་
ནི་རིམ་བཟང་ལྟར་སྣང་། གང་ཡང་དུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ། གཅིག་ཤུའི་
ཉམས་ཀྱིས་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་ནི། **གཞི་དུས་ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་རང་སྣང་ཕྱིར། །**

འབྲས་དུས་རིགས་རྣམས་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་ཉིད། །གཞི་དུས་སུ་ལུས་ངག་གཉིས་
ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རང་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་དུས་སུ་རིགས་ཅི་སྟེད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་སྣང་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་འདུས་ལས།
ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་སེམས་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་
བུར་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཡི་ཤེས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་དག་གི་ཡི་ཤེས་ལྡན། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་བདུན། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡི་ཤེས་བཅུ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཡི་ཤེས་དུག་ལྡན་རྣམ་དག་ཐུན་མིན་ལྡན། །སྒྲི་དེ་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་
བའི་ཡི་ཤེས་ནི་ལྡན་ལམ། བདུན་ཏེ།

དང་པོ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་དུག་ལྡན་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ལྡན་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་འོ་བོ་རང་བཞིན་གསལ་སྟོང་དུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་
བྲལ་བས་པས། ཆེད་དུ་སྤང་མ་དགོས་པར་ཡི་ཤེས་ལྡན་རྒྱུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་
དུ་འགྱུར་བའི་གཞི་བསྐྱར་བ་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་
ཅིང་། གཏི་མུག་འོད་གསལ་དང་། ཞེ་སྤང་དྲག་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ང་རྒྱལ་ལྟའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། འདོད་ཆགས་དབང་གི་ཡི་ཤེས་དང་། དྲག་དོག་གང་ཅིའང་
རུང་བའི་སྟོན་དུ་བདག་ཉིད་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དྲག་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྣམས། ཐམས་ལྟར་གྱི་ཉོན་
མོངས་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་བསྒྲུན་ཅིང་བསྒྲོམས་པས་དུག་ལྡན་པོ་ཡི་ཤེས་ལྡན་དེ་དང་དེའི་འོ་
བོར་རྣམ་པར་དག་ཅིང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
སྟེ། སྤང་པོ་ལྡན་པས་ལྡན་ཉོན་མོངས་པ་ལྡན་དག་པ་ལས་ཡི་ཤེས་ལྡན་འབྱུང་བ། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་དག་པ་སྦྱོར་བའི་རྒྱལ་འདི་ནི་དོ་རྩེ་སྟེང་འབྲེལ་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་

བཤད་དོ། །སྤང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིམ་པ་དང་སྒྱུར་བ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་དོན་
མཆོག་མི་འགྱུར་དུ་རྩ་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། སྤྲོང་པ་ལ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོག་ས། །
བརྟགས་པའི་གཞུགས་སྤངས་བཅས་པོ་མིན། །འདི་ནི་མཐོང་སྟེ་མི་ལོང་ལ། །བྲ་པ་བ་
གཞོན་རྩ་མ་ཡིས་བཞིན། །ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེན་པ་ལ་གཞུགས་
ཀྱི་སྤང་པོ་མི་ལོང་སྟེ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དངོས་ཀྱན་མཉམ་པ་ཉིད་རྒྱུར་ནས། །དངོས་པོ་
གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་གནས། །མི་འགྱུར་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །ཆད་པ་མ་ཡིན་རྟག་
པའང་མིན། །ཞེས་པ་ནི། ཆོར་བའི་སྤང་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མིང་གི་
བདག་ཉིད་ཡི་གེ་ཀྱན། །ཨ་ཡིག་རིགས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་། །མི་འགྱུར་ཆེན་པོའི་
གནས་ཐོབ་པ། །མིང་མེད་མིང་ཅན་དག་གྲང་མེད། །ཅིས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་
སོ་སོར་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྦྱིས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡི་ཆོས། །འདུ་བྱེད་བྲལ་བ་
རྣམས་ལ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་མེད་བྱང་ཆུབ་མེད། །སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་སྟོག་
ཉིད་མེད། །ཅིས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་བྲ་བ་ནན་ཏན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་འདས། །ཡེ་ཤེས་དག་པ་གོས་པ་མེད། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་
ཆོས་རྣམས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བགྲོད་པར་གནས། །ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་སྤང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་ཡར་ཕྱིན་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དེ་ཉིད་བདུན། ཡན་ལག་བཞི་བརྒྱ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཡང་ན་ཟབ་རྒྱས་བྱུང་རྟག་བདེ་ཆེན་སྒྲ། །ཟུང་འཇུག་བདུན་ཏེ། །**

ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་རྩོམ་སྟེ་སྤྲོད་ཆུད་ཆེན་པོ་ལས་རྩོད་དུས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཤུག་གྲུལ་སྒྲིང་
བར་མཇུག་པའི་ཞལ་ལུང་སྤང་བ་ལྟར་ན། །འདི་ལ་སྦྱིར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་

གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་དེ་ཉིད་བདུན་ནི། སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་
ནི་ཟབ་པ། སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེ་བ། ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཕྱིར་
བྱུང་བ། རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ། གསལ་
བའི་འཆར་སྒོ་མ་འགགས་པ་ལུས་སུ་སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ། སྒྲིབ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཟུང་འཇུག། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ཏུ་ཡེ་ནས་འབྲེས་པའི་ཕྱིར་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་འོ། །གཉིས་པ་ལམ་ནི། གཞི་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་གཞི་འབྲས་གཉིས་ཀ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་བསྒྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རང་
བཞིན་མེད་པར་སྒྲུལ་བ་ནི་ཟབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཆར་ཡང་
རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཆར་བ་ལ་སྒྲོབ་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་
པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྟག་པ་དང་། ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་། ལྟ་སྒྲུའི་སྒྲིབ་བ་དང་བདེ་སྟོང་རོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་དང་།
ཁྱེད་ཀྱི་ལ་བཞེན་ནས་རང་བཞིན་ལྟན་སྒྲིལ་མཆོན་པར་བྱེད་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྟེ།
འདི་རྣམས་ལ་དབང་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་སྒྲོམ་ཚུལ་
རྒྱས་པར་སྒྲུར་དུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲུར་བ་ནི།
རི་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ཟབ་པ། རི་སྟེང་པ་ཏེན་ཅིང་
འབྲེལ་འབྲུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ། གནས་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲུ་གསུམ་པོ་
ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་ཅིང་། གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱང་མཐའ་
ཡས་པའི་འཛིག་ཏེན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ནམ་ཞིག་དུས་ལ་བབ་པ་ན་དེ་
ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལྟར་
གནས་པས་ན་བྱུང་བ་འཕམ་གར་ཡང་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲུ་གསུམ་པོ་ལ་འཛིག་པ་

མེད་ཅིང་ངོ་བོ་ནམ་དུ་འང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་རྟག་པ། རང་སྣང་དང་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་གཞན་ལ་འང་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་སྣོན་གས་སྣང་བ་འང་འདིའི་ཁོངས་སུ་བསྟེན། །སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་ནི་ཟུང་འཇུག། །རང་བཞིན་ལྟན་སྐྱེས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་རྟེན་བརྟེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི་བདེ་བ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་འཆད་བྱ་ནི་ཕྱི་མ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཟབ་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་གྱི་དང་པོ་ནི། **ཟབ་པ་རང་བཞིན་མེད། །རང་རིག་འཕེལ་འབྱི་མེད་ཅིང་རྣམ་མི་རྟོག། །གསལ་བར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ལྡང་ལྡན། །**ཟབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡན་ལག་གས་མཚན་ཉིད་ལྡང་ལྡན་པ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རིག་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རང་རིག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་། རི་སྐད་དུ། རྒྱ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་ནི། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅིས་རང་བཞིན་ནི་དྲི་མ་གཏན་དུ་བྲལ་བ་ཡིན་པས། སྤང་བྱ་བྱི་བ་མེད་པ་ནི་འཕེལ་འགྱུར་མེད་པ་དང་། མཚན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་མཚན་མས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་ལྟེན། །

གཉིས་པ་ནི། **རྒྱ་ཆེ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དམིགས་འཇུག། །ཕྱིན་ལས་རྣམས་སོགས། །**རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྒྱ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཏེ་དེའི་སྣང་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ནམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྒྲོ་
ཐམས་ཅད་ནས་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཡན་ལག་
ལྡན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཁྱབ་པ་ཡུལ་དུས་རྒྱད། ༼སྟོང་ཉིད་མཉམ་ཉིད། ༼ཅེས་པ་**
སྟེ། ཁྱབ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉི་རིང་མེད་པར་ཁྱབ་པ་དང་། དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་རིང་མེད་པར་ཁྱབ་པ་དང་། གཞི་ལས་འབྲས་བུའི་རྒྱད་གསུམ་ཀར་
ངོ་བོ་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཁྱབ་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་མི་རྟོག་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་
པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་སྟེ། ཁྱབ་པའི་ཡན་ལག་ལྡེ། །

བཞི་པ་ནི། **རྟག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད། ༼འགོག་མེད་མཚན་མེད་མི་འགྱུར་བསམ་**
མི་ཁྱབ། ༼རྟག་པའི་ཡན་ལག་ནི། རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་ཆད་
པ་མི་སྲིད་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་འགོག་པ་མེད་
པ་དང་། རྒྱ་ལ་རྒྱལ་ཕྱར་བ་ཀྱི་མཚན་མའི་ཚོས་མེད་པ་དང་། རི་སྐད་དུ། རི་ལྟར་
སྐར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། ༼འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། ༼ཞེས་པ་ལྟར། རང་
བཞིན་ལ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བ་གཏན་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་སྐྱུང་ཆེན་
པོ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསམ་ཡས་ཡེ་ཤེས་ཏེ།

ལྟ་བུ་རྟག་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་དོ། །

ལྟ་པ་ནི། **བདེ་བ་ཁ་སྦྱོར་རང་བཞིན་སྟོང་རྩེ་གསུམ། ༼ཡིད་རྒྱུད་ཐིམ་དང་ཁུ་**
བ་འཛག་མེད་བདུན། ༼བདེ་བའི་ཡན་ལག་ནི། རྒྱ་ཐབས་ཤེས་ཡལ་ཡུམ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་
ནམ་པ་དང་། ཐུགས་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ནམ་
པ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། བདེ་ཆེན་གྱི་

འགལ་སྒྲ་ཡིད་དེ་རྣམ་རྟོག་གི་ཉི་བར་སྒྲོར་བ་ཐིམ་པ་དང་། དེའི་བཞེན་པ་ལས་རྒྱང་
ཡང་ཐིམ་ཞིང་འགགས་པ་དང་། ལྷ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལས་མངོན་དུ་གྱུར་
པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་གནས་ལས་མི་འཇག་པའི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་གནས་
པ་སྟེ། བདེ་བའི་ཡན་ལག་བདུན་ནོ། །

དུག་པ་ནི། **སྒྲུ་ནི་སྒྲོང་པ་ལས་སྒྲིས་སྒྲུག་བསྐྱེད་འགོག། བྱིན་དང་མི་གཡོ་**
ཡིད་དང་རྒྱུད་གི་ལུས། སྐྱད་ཅིག་སྒྲུལ་དང་མཚན་དཔེའི་བདག་ཉིད་བདུན། སྒྲུའི་
ཡན་ལག་ནི། ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་ཞིང་སྒྲིས་པ་དང་། མ་
དག་པའི་ལས་སྒྲོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་འགོག་པ་དང་། གར་ཡང་བྱིན་པ་དང་། རྒྱུན་
གང་གིས་བྱང་མི་གཡོ་བ་སྟེ་འགྱུར་བ་མི་སྟོན་པ་དང་། ཡིད་དེ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཙམ་
ཀྱི་སྒྲུ་དང་། རྒྱུད་གི་དྲངས་མ་ཙམ་ཀྱི་ལུས་ཙན་དང་། དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་
ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྟོན་ཡང་མི་འགལ་བ་དང་། མཚན་དང་
དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་ཞིང་རང་དང་འབྲུབ་པའི་སྒྲིན་སྒྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདུན་པོ་དེ་ནི་རྟོ་རྟེན་
སྒྲུའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་སོ། །འདིར་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་བསྡེ་མས་པས་
བདུན་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བས་བཅས་པོ་རང་མཚན་པ་ལ་གོ་བར་མི་བྱེད། །

བདུན་པ་ནི། **བྱུང་འཕྲུག་གཉིས་མིན་མི་རྟོག་ཇི་ལྟ་བུར། འཁྱུགས་དང་སྒྲོང་**
མེད་དོན་མཛད་མི་གཡོ་དུག། བྱུང་འཕྲུག་གི་ཡན་ལག་ནི། གཉིས་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་
གཏན་ནས་ལོག་པས་གཉིས་མིན་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ཆད་དེ་ཡང་དག་
མིན་རྟོག་འགག་པས་མི་རྟོག་པ་དང་། ཚས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞེན་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་འཁྱུགས་
པ་དང་། གཉིས་སྒྲོང་མེད་པས་དག་པ་རབ་འབྲུམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོང་བ་དང་། ཡུལ་
དུས་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པར་སྒྲོང་བ་དང་། བས་ཡང་གོ་འཕང་
དེ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་བྱིར། རྟོ་རྟེན་སེམས་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱུང་འཕྲུག་གོ། ། ཞེས་བྱུང་

འཇུག་གི་ཡན་ལག་དྲུག་གོ།

གསུམ་པ་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། **གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་རྣམ་དག་**
འཆང་སོགས་སོ། །འདིར་གཞན་ཡང་མདོ་དང་བརྟུན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ལ། རོ་
 བོ་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ལ་༡༥ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི།
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་
 ཅད་རིམ་ལྔ་བ་མཁུན་ཅིང་རྒྱ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་གཟིགས་པ་འོ། །ཆོས་ཤེས་
 པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མཁུན་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཞི་ལས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་ནི། སྤྲུག་
 བསྐྱེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལོག་སྟེ་རང་བཞིན་དག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་
 གཟིགས་པ་འོ། །ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ནི། ཉོན་མོངས་རྣམས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དང་
 བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་སུ་སྤྱང་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་གཤོད་མ་ནས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་ཆ་ཤས་ལྟན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་མཛད་པ་དང་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་མཐོང་བ་འོ། །འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་
 བློ་སྤྲོད་ཐུག་པ་གསལ་དུ་འགགས་ཤིང་འགགས་པའི་དབྱེར་དེའང་བདེ་བ་
 ཆེན་པོར་མཐོང་བ་འོ། །ལམ་ཆོས་ཤེས་ནི། ལམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གཤོད་མ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རང་རིག་རང་གསལ་བར་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོ་
 བོར་གཤོད་མའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་མཐོང་བ་འོ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
 འཇིགས་པ་བཀྱི་ཕྱོགས་ཏེ། དེ་ལ་བཞི་ལས། སྤྲུག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་ནི་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གཟིགས་པ་འོ། །ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་
 བློ་སྤྲོད་ཐུག་པ་གསལ་དུ་འགགས་ཤིང་འགགས་པའི་དབྱེར་དེའང་བདེ་བ་
 ཆེན་པོར་མཐོང་བ་འོ། །ལམ་ཆོས་ཤེས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གཤོད་མ་ནས་འགགས་པར་གཟིགས་པ་འོ། །ལམ་
 རྗེས་ཤེས་ནི་གཞི་ལམ་དབྱེར་མེད་དེའང་གཤོད་མ་ནས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དུ་གཟིགས་

པའོ། །བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལེ་ཅི་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་།
 རེ་རེ་བཞིན་ངོ་བོ་ཅམ་པོ་བཟུང་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་སྤྲུག་གི་འཁོར་ལོ་དང་ངོ་བོ་བདེ་བ་
 ཆེན་པོར་མཐོང་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་པའོ། །ཀྱུན་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཤིན་
 ལས་དང་བཅས་པར་ཤེས་པ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པར་ཤེས་
 པ་ནི་ཀྱུན་འབྱུང་ལེས་པའོ། །རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་འགགས་པ་དང་སྒྲོ་བྱར་དུ་
 བྲལ་བ་འང་བྲལ་བར་གཟིགས་པ་ནི་འགོག་པ་ལེས་པའོ། །གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་
 པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་འང་གདོད་མ་ནས་སྒྲོང་བར་མཐོང་བ་ནི་ལམ་ལེས་
 པའོ། །འདིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་རང་བཞིན་འགོག་བདེན་དང་། ཀྱུན་འབྱུང་
 བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལམ་བདེན་དུ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་
 འདིའི་དོན་ཤེས་པ་གནད་ཆེའོ། །ལ་རོལ་སེམས་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་
 ཉིད་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བྲངས་པའི་མངོན་ཤེས་གྱིས་སྲིད་དང་ཞི་བས་བསྐྱེད་པའི་
 སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཀྱུན་སྡོད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའོ། །
 ཟད་པ་ཤེས་པ་ལེ་ཅི་སྤྱང་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ལ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པར་
 ཤེས་པའོ། །མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ།
 སྤྱང་བྱའི་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱིས་སྤྱངས་པས་སྒྲོ་བྱར་གྱིས་སྐྱེ་བ་འང་ཕྱིན་ཆད་གཏན་
 མི་འབྱུང་བར་མཐོང་བའོ། །འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཤེས་པ་བརྩའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་ཆོས་ཤེས་ཆུང་སྤྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 འདིའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དང་རྗེས་བཟོད་ལ་
 སོགས་པ་བཟོད་པ་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་བརྒྱུད་གྱིས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བའི་དོན་
 བཟོད་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲོམ་པའོ། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བརྩུག་
 གི་རང་བཞིན་དེ་རྣམས་སྤྲད་ཅིག་བརྩུག་ལ་འཆད་པའི་བྱིར། ཤེས་བཟོད་བརྩུག་

རེ་དང་སྐྱུར་བར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། མི་སྒྲོར་ཏེ་ཐུགས་ལུགས་ཀྱི་བཟོད་ཤེས་བཅུ་དྲུག་པོ་
འདི་དག་ནི་ཐོག་མར་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཤེས་བཟོད་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་
ཟད་ཡོད་མོད་ཀྱི། ལྷག་མ་མཉམ་གཞག་གི་ཐུན་དེ་ཡལ་ཆེར་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་
དུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲེས་པ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ལྷོག་ཆས་ཕྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་དུ་བསྐྱོད་
པའི་དབྱེ་བས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀོ་རིམ་སྟེ། མཐོང་ལམ་དགའ་བའི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཅིས་
བརྗོད་པས་ཤེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར་མི་འགྲོ་ལོ། །དེ་དག་ནི་མཚན་ཡང་དག་
པར་བརྗོད་པ་ལས། ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་རྟོགས་པ་འཆང་། ཞེས་དང་། ཤེས་བཅུ་
རྣམ་དག་འཆང་བ་པོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན། གྲུབ་ཆེན་ཞི་བའི་ལལ་
སྒྲུབ་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་བརྒྱུས་པ་ཞེས་དུམ་བུ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་མན་
ངག་གིས་སྐྱེད་པར་གསུངས་སོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་སྐབས་འདིར་བདེན་དོན་རྣམ་
པ་བཅུ་གཉིས་དང་། གསང་སྒྲགས་ནང་གི་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
གཞག་ཀྱང་སྒྲོར་ཡོད་དོ། །

བདུན་པ་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་མདོར་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། **ཡོན་ཏན་**
ཕྱིན་ལས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས། །མདོར་ན་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ཆོས་གཉིས་
ཏེ། །རྒྱན་གྱིས་རྟག་ལ་མཁའ་ལྷར་བྱབ་པའོ། །ཡོན་ཏན་དང་ཕྱིན་ལས་ནི་གོང་དུ་
མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་བྱེད་པར་
མེད་པས་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་སྐྱེད་དང་ཞིང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་
དང་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་ཅམ་དུ་བྱེ་ཡང་རུང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་
འོད་གསལ་བར་གནས་པ་དེ་ཉིད། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་

རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གསེར་དོ་ལས་གསེར་རྟེན་པ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་པར་མཛད་
པ་ལས། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆེན་
པོ་དང་། སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་བྲ་ཕབ་པ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་དུ་མ་བརྟགས་པར་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་མཐུས་འགྲོ་
བ་མ་ལུས་པའི་དོན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཆགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟེན་དུ་
མཛད་པ་ནི་སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྲས་བུའི་མཆོག་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལའང་རྟག་
ཅིང་བྱབ་པའི་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཟད་པ་མེད་པ་རྗེས་སུ་
འཛིན་པའི་དོན་དུ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་བཞུགས་པ་རྒྱན་གྱིས་རྟག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
སྒྲིམ་ཆེད་པའི་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་བྱབ་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་གང་ལའང་ཉེ་རིང་གི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་
མ་མཆིས་པའི་བྱབ་པ་ཆེན་པོར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། **དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་**
འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

༥ གསང་སྔགས་སྔ་འགྲུར་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གི་བྲག་རྩ་ གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས།

སྐབས་བཞི་པ་གསང་སྔགས་སྔ་འགྲུར་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གི་
བྲག་རྩ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱ་འབྲས་བུའི་རྒྱད་སྒྲུ་འབྲུལ་བྱ་བ་ལྟར་
བཤད་པ། གོལ་ཚུལ་རིམ་པ་གསུམ་འོད་གསལ་དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་ལྟར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་སྦྱར་བསྟན་པ། དེའི་རྣམ་གཞག་
ཕྱེ་བཀའ་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱ་འབྲུལ་ལུགས་སུ་ཤེས་བྱ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད།** །དོ་རྩེ་སེམས་
དཔའ་རྒྱ་འབྲུལ་བྱ་བའི་ལུགས་སུ། གང་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་མདོ་ཙམ་
སྟོས་ན། རྒྱ་འབྲུལ་ཕྱེ་བཀའ་བསྟན་པ་ལས། གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །
ལྷན་གྲུབ་རིམ་ཞིན་མདོན་བྱས་པའང་། །བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་གཉིས་པ་མེད། །དེ་
ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཞིན་དོ། །ཞེས་པས་སྦྱར་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱར་བྱ་སྟོ་བྱར་
གྱི་དྲི་མ་རྣམས་སྦྱོར་བྱེད་གྱིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་གཞི་རིམ་བ་བཞིན་མདོན་དུ་
གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱར་གཞི་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་
པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་གདོད་མ་ནས་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་པ་
སྟེ། དཔེར་ན་འདམ་གྱི་ཁྱོད་ན་གནས་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་ནོ། །སྦྱང་བྱ་
ནི། མེད་སྣང་གཉིས་འཛིན་གྱོ་བྱར་དྲི་མ་རགས་པ་དང་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་ནོར་བུ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པའི་འདམ་རྩ་བ་བཞིན་ནོ། །སྦྱོང་བྱེད་ནི། བསྐྱེད་
རིམ་དང་རྩོགས་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ལམ་སྟེ། དཔེར་ན་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱུད་དང་འདག་
རྩས་བཞིན་ནོ། །སྦྱངས་འབྲས་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་གྱིས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པ་
ལས། གཞི་ལ་རིམ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་མདོན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། དཔེར་
ན། འདམ་རྩ་བ་ལས་གྲོ་ལ་བའི་ཡོད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་འདོད་དཔྱུའི་
ཆར་འབེབས་པ་བཞིན་ནོ། །ངེས་ཚིག་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་ནི།
ཁོག་གཞུང་ལས། གྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུར་བཞིན་དུ། ཅིས་པས་སྒྲན་མེད་པ་
མཚོག་གི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དོན་དུ་གཉིར་བ་རྣམས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
པས་ན་འབྲས་བུ་དང་། ཉམ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པས་ན་རྒྱུད་ཅིས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདག་དོན་གྲུབ་པ། གཞན་དོན་མཛད་པ། ཞར་བྱུང་
མདོ་སྒྲགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོབ་ཚུལ། མཚན་
ཉིད། རྣམ་གྲངས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **གཞི་ཉིད་ཇི་བཞིན་མདོན་བྱས་སྤང་ཐོབ་བྲལ། །སྤྱད་ཡེ་ཤེས་**
དཀྱིལ་ལའོར་རང་གིས་སྤང་། །བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་རྒྱུད་དེ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ན།
གཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མདོན་དུ་བྱས་པས་སྤང་ཐོབ་མེད་པར་སྤྱད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་
ལའོར་དུ་རང་སྤང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་གསང་བ་སྤྱིང་པོ་ལས། རོ་མཚར་ཆོ་
འཕྲུལ་མད་ཀྱི་ཆོས། །གཞན་ནས་ཡོང་འོང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་
རབ་ཉིད། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་རང་དུ་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཚན་ཉིད་མ་སྤངས་མཐའ་བྲལ་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི། །དགོངས་པར་**
རོ་མཉམ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ལྟར། །འབྲས་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་དུ་མ་
ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་ལ་བྲལ་བའི་བྱིར། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
དོན་མདོན་དུ་གྱུར་པས་གཟུང་ཡུལ་ལས་གྲོལ་བས། རྒྱུད་ག་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དགོངས་པར་ཚུ་ལ་ཚུ་སྒྲག་པ་ལྟར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། རིམ་གསུམ་ལས།
མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། །མ་ལུས་གཅིག་མིན་ཐ་དད་མིན། །ཅིས་སོ། །
གསུམ་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས། རོ་བོའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བདེ་གཤེགས་སངས་རྒྱས་སོགས། །**
འབྲས་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། ལམ་རིམ་ལས། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱལ་
མིང་གྲངས། །བདེ་གཤེགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་
སངས་རྒྱས་དང་། །དབྱེས་ཆེན་བརྗོད་སོགས་བསམ་མི་བྱུང་། །ཅིས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་འདྲེས་ནམ་གངས་སུ་སྒྲིབ་པ་དང་། དབྱེར་མེད་ལྟོན་
གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པ། འབྲིང་པོ། བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་
ལོ། །

དང་པོ་ནི། **ངོ་བོ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་སོགས་བསམ་མི་བྱུང་། །འབྲས་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་**
སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཡོན་ཏན་ཐིན་ལས་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལའང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། སྐྱེ་
འབྲུལ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་གསུང་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བྲགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི།
རྒྱས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་སྐྱེན་གྱིས་སྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཞིང་དང་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུང་། །
ཅེས་སོ། །ཐིན་ལས་ནི། གསང་སྟོང་ལས། རྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་རྟེན་སྟེ་དུ། །
རྒྱལ་བའི་དོན་རྒྱུ་རྟེན་རྟེན་སྟེ། སྐྱེལ་པ་རྟེན་བསམ་ཡས་གྱིས། སྐྱེད་ཅིག་
ཡུད་ལ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཡོན་ཏན་ཐིན་ལས་ལྷ་པོ་ དེ་རེ་རེ་ལའང་ལྷ་ལྷར་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱེ་ལྷ་ནི། **རྣམ་གངས་ཚུལ་སྐྱེ་ཡོངས་སྐྱེ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ། །**
མི་འགྱུར་ངོ་རྩེ་མའོན་བྱང་སྐྱེ་ལྷ་སྟེ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཚུལ་ལས་རྣམ་གངས་
སུ་བཞག་པ་ནི་འབྲས་ཚུལ་ཉེར་ལྷ་སྟེ། དེའང་། རང་དོན་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
ངོ་བོ་དབྱིངས་ཐོག་ཏུ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲོལ་བ་ནི་ཚུལ་སྐྱེ། དེ་ལས་མ་གཡོས་པར་
གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་ས་བཅུ་པའི་ངོར་རྟེན་ལུས་ཉིད་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་བརྒྱད་
འབྲས་བུན་མིན་གྱི་མཚན་དཔེ་དང་ལྷན་པར་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སྐྱེ། གདུལ་བྱ་མ་དག་པ་
འགོ་དྲུག་ལ་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་ཚོགས་སུ་སྒྲིབ་ནས་དོན་མཛད་པ་ནི་སྐྱེལ་པའི་
སྐྱེ། གཞུགས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མེད་དེ། ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་
པའམ། ཚུལ་སྐྱེ་དང་གཞུགས་སྐྱེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ནི་ངོ་རྩེའི་སྐྱེ། དེ་དག་རིག་པའི་ཡེ་

ཤེས་ལ་ལྷུན་གྱིས་རྫོགས་པས་ཚེས་སྐྱུ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་ལས་དང་
མཐུན་པར་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱ་སྟེ་ལྟེ། །

གཉིས་པ་གསུང་ལྟ་ནི། **སྐྱེ་མེད་དོན་དང་དགོངས་བད་བརྗོད་པ་ཚིག་། །དབྱེར་
མེད་དོ་རྗེ་རིག་བྱིན་གསུང་ལྟེ། །**སྟོན་པ་སྐྱུ་ལས་རང་རང་གི་འཁོར་ལ་བད་སྟོན་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེའང་ཚེས་ཉིད་སྐྱུ་བརྗོད་དང་བུལ་བ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཀྱན་
གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཚེས་སྐྱུ་སྐྱེ་མེད་དོན་གྱི་གསུང་། མེ་ལོང་གིས་བྱད་གྱི་རི་མ་
གོས་ཟིན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་སྐྱུའི་བདས་འཁོར་གྱི་སྟོ་ལ་དོན་འཇལ་བར་སྟོན་པ་
ནི་ལོངས་སྐྱུ་དགོངས་པ་བདའི་གསུང་། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱ་སྐྱད་དང་མཐུན་
པར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚེས་སྟོན་པ་ནི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་བརྗོད་པ་ཚིག་གི་གསུང་། སྐྱ་སྐྱད་ཐམས་
ཅད་གྲགས་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པས་མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོ་ལ་བ་ནི་དབྱེར་མེད་དོ་རྗེའི་
གསུང་། སྐྱ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་པའི་རང་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགག་
པ་རིག་པ་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་གསུང་ནི་མངོན་བྱང་གི་གསུང་སྟེ་གསུང་ལྟེ། །

གསུམ་པ་བྲགས་ལྟ་ནི། **མི་རྟོག་མཉམ་ཉིད་འགོ་སྒྲོལ་མི་བྱེད་པ། །ཅིར་ཡང་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྲགས་མཚོག་ལྟེ། །**སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚེས་སྐྱུ་མི་རྟོག་ཆེན་
པོའི་བྲགས། མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལོངས་སྐྱུ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་བྲགས། བྱ་
བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འགོ་བ་སྒྲོལ་བའི་བྲགས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
མི་བྱེད་དོ་རྗེའི་བྲགས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མངོན་བྱང་གིས་ཅིར་ཡང་ས་ལེར་
མཐུན་པའི་བྲགས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྲགས་མཚོག་ལྟེ། །

བཞི་པ་ཡོན་ཏན་ལྟ་ནི། **རྣམ་དག་ཞིང་ཁམས་ཚད་བུལ་གཞལ་མེད་
ཁང་། །གསལ་དག་འོད་ཟེར་བྱད་པར་འཕགས་པའི་གདན། །དབྱེས་སྐྱར་ལོངས་
སྟོན་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྟེ། །**རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ནི། བྱད་ལས། བྲོགས་

བརྩ་བམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །ཞེས་དང་། །ཞིང་ཁམས་རྣམ་དག་བསམ་ཡས་
དང་། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་ཚད་བྲལ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི། །རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་། །ཞེས་སོ། །གསལ་ཞིང་དག་པའི་འོད་ཟེར་ནི། །འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་
ཚོགས་ཆེན་པོ། །ཞེས་སོ། །བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གདན་ཁྲི་ནི། །སངས་ཀྱི་
སྤང་ཆེན་ཏྲ་མ་བྱ། །ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་ཁྲི་ཆེན་ལ། །ཉི་ཟླ་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་
སོ། །དབྱེས་རྒྱར་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ནི། །རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་སྤྱིན་མུང་བཞིན། །ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྟེ། །

ལྷ་པ་ཕྱིན་ལས་ལྷ་ནི། **ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་ལྷན་གྲུབ་ཕྱིན་ལས་ཏེ།** །ཞི་བ་དང་།
རྒྱས་པ་དང་། དབང་དང་། དྲག་པོ་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། དོང་སྒྲུགས་བཞོལ་
བ་དུམ་བུའི་རྒྱད་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སེམས་ཁེངས་རྣམས། །སངས་
རྒྱས་མཛད་པས་རྒྱད་མཉན་ཞི་བར་མཛད། །ཁྲིངས་ཤིང་དབུལ་དང་ཕོངས་པའི་གང་
ཟག་རྣམས། །ཤེས་བྱ་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་ཡང་རྒྱས་པར་མཛད། །མི་ཡན་མི་དུལ་
གྱིང་བའི་གང་ཟག་རྣམས། །དབང་གི་ལས་ཀྱིས་དུལ་ཞིང་ཞི་བར་མཛད། །ཐུགས་
རྟེན་ཐབས་ཀྱིས་མི་དུལ་གདུག་པ་རྣམས། །མངོན་སྤྱོད་དྲག་པོས་ཚར་ཡང་གཅོད་
པར་མཛད། །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་རིགས་རྣམས་བདག་པོའི་ངང་། །ཕྱོགས་རིས་མེད་
ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད། །ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱུས་པ་ལའང་གཉིས། །ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་
པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲུག་སྤང་ཐུགས་ཡོན་མཛད་པར་བཅས་ལ་འདུ།** །དེ་དག་གྱང་
བསྐྱུ་ན། གསང་སྤྱིང་ལས། །སྒྲུག་སྤང་ཐུགས་ཀྱི་རྫོགས་པ་ཆེ། །ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་
ཀུན་ཏུ་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་པས། །ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་

ན་སྒྲུ། གདུལ་བྱ་ལ་བད་སྒྲོད་པས་ན་གསུང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ན་
ཐུགས། མངའ་ཐང་རྫོགས་པས་ན་ཡོན་ཏན། གདུལ་བྱ་འདུལ་བས་ན་སྒྲིབ་ལས་
དང་བཅས་པ་ལྷ་ལ་འདུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། **དེ་ཡང་**
སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཏེན་སྒྲུ། བཏེན་
པ་ཡེ་ཤེས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲུ་ལྷ་ལྟན་གྲུབ་གཅིག་ལས་ཐ་དད་སྤངས་།** །སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་དགོངས་
པ་དབྱིངས་ཡེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་ཆོས་སྒྲུ། དེ་ཉིད་འཁོར་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ངེས་པ་
ལྷ་ལྟན་དུ་སྤངས་པ་ལོངས་སྒྲུ། འཁོར་མེས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྤངས་པ་སྒྲུལ་སྒྲུ། དེ་གསུམ་སྤངས་
ཆ་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་མདོན་བྱང་། དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ངོས་ནས་དེ་རྗེས་སྒྲུ་སྤྲེལ་འོ། །
དེ་དག་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། སྒྲུ་ལྷ་ལྟན་གྲུབ་གྱི་བདག་ཉིད་པོ་གཅིག་ལ། དེ་
ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོག་ཆ་ནས་སྒྲུ་ལྷར་སྤངས་བས་ཐ་དད་དེ། མཁའ་ལྷ་དང་ཅུ་ལྷ་བཞིན་
ནོ། །དེ་བས་ཀྱང་མདོན་བྱང་དང་དེ་རྗེས་སྒྲུ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཅུ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་བཏགས་པ་བ་སྟེ། སྒྲུ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །

གསུམ་ཡང་ཆོས་སྒྲུ་ནི་བདག་དོན་དགོངས་པའི་ཆ་དང་། གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་
ནི་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གཞི་དོན་སྒྲོར་བའི་ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཡིད།** །སྒྲོ་ལྷ་གནས་
འགྱུར་བཏེན་པ་ཡེ་ཤེས་ལ། །སྒྲོ་བྱར་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་མ་སྤངས་ལ་བྲལ་བའི་
རང་བཞིན་ཏྲོགས་པའི་ཆོ། གཞི་དོན་གྱི་ཀྱན་གཞི་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཅིར་ཡང་མི་
དམིགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། དེའི་ཆོ་སྒྲོར་བ་དོན་གྱི་ཀྱན་གཞི་གནས་
འགྱུར་བ་གསལ་ལ་མི་ཏྲོག་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་མེ་

ཡོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས། ཉོན་ཡིད་གནས་འགྱུར་བཟང་ངན་སྒྲུབ་དོར་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་
ཡེ་ཤེས། ཡིད་གནས་འགྱུར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་པདྨའི་
འདབ་མ་ལྷར་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་མཁུན་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། སྒོ་ལྷ་
གནས་འགྱུར་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྣམ་
བཞུགས་ལས། སྒྲོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་མེད། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་མེད། །མཉམ་
ཉིད་ཡེ་ཤེས་བཟང་ངན་མེད། །ཀྱུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་གསལ། །བྱ་བ་ནན་ཏན་
མཐར་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེར་མེད་ལྷན་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། **འབྲས་ཚེས་ཉིད་ལྷ་དྲུག་པའི་ཡོན་**
ཏན་དུ། །འདུ་ཕྱིར་དབྱེར་མེད་ལྷན་གྲུབ་ངོ་བོ་ནིད། །འབྲས་བྱའི་ཚེས་ཉིད་ལྷ་པོ་
དེ་དག་ཀྱང་སྒྲུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་བ་དྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོག་པ་ནས་ཤར་ཤིང་།
དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དབྱེར་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ནིད། གཅིག་
དང་དུ་མ་ལས་གྲོལ་བའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འང་དགོངས་འདུས་ལས། སངས་རྒྱལ་
མཉམ་དང་དབྱིངས་སུ་གྲོལ། །དེ་ཉིད་ཆེན་པོར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། ཅིས་དང་། རིམ་
གསུམ་ལས། འབྲས་བྱ་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྲུབ་པས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྷར་སྣང་
བའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་མཛད་པ་ནི། **རྟོག་མེད་རང་གསལ་གཟིགས་ཚུལ་གསུམ་**
གྱིས་གཟིགས། །རྟག་རྒྱུན་རང་བཞིན་ཤུགས་དང་གསོལ་བ་ཏབ་ཡུལ། །ཕྱད་ནས་
ཐུགས་རྗེ་སྦྱིས་ཏེ་ནོར་བུ་ལྷར། །རྟོག་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འགྲོ་དོན་མཛད། །རང་
དོན་དེ་ལྷར་གྲུབ་ནས་གཞན་དོན་གདུལ་བྱ་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ཡང་།
ལུགས་འདིར་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་ཅེས་སྒྲུར་བ་མི་འདེབས། མ་ཆད་ཅེས་སྒྲོ་མི་འདོགས།
དེ་གཉིས་ཆར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ནིད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་མེད་རང་གསལ་

དུ་གཟིགས་ཏེ། རྒྱུད་ལས། རྟོང་ཉིད་བདག་མེད་ཡེ་མཁའ་རང་རིག་བྱུགས། །
དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་མེད་པར་དྲན་དབང་རྒྱུར། །ཞེས་སོ། །གཟིགས་ཚུལ་
ཡང་རྗེ་སྒོ་ཐུག་པའི་དགོངས་པས་གསུམ་སྟེ། དབྱིངས་ལས་མི་གཞན་པའམ་རི་སྟེད་
བ་མཁའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ། ཡེ་ཤེས་ལས་མི་གཞན་པའམ་རི་སྟེད་
བ་མཁའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ། དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་དམ་རི་སྟེད་
རི་སྟེད་དབྱེར་མེད་དུ་མཁའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་གསུམ་དུ་བཞེད་དོ། །
གཟིགས་ནས་བྱུགས་རྗེས་ཚུལ་ནི། རིམ་གསུམ་ལས། རྟག་རྒྱུན་རང་བཞིན་བྱུགས་
གསོལ་དང་། །ཡུལ་དང་ཡུད་ནས་བྱུང་བར་སྤང་། །ཞེས་པས་བཞི་སྟེ། རྟག་པ་རྒྱུན་
ཀྱིས་བྱུགས་རྗེས་ཐའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་བྱུགས་ཀྱི་བྱུགས་རྗེས་ཉི་མ་དང་འོད་
ཟེར་ལྟ་བུ་དང་། བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བྱུགས་རྗེས་ཉིང་རྗེ་ཅན་ལ་དབུལ་
པོས་སྒོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་དང་ཡུད་པའི་བྱུགས་རྗེས་མཛེས་པ་སྟོན་ཡོག་བྱེད་པ་
མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུགས་རྗེས་ཕ་བཞི་པོ་སྐྱེས་ནས་འགྲོ་ངོར་མཛེད་པའི་
ཚུལ་ཡང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
བྱེད་ཀྱིས་ཤིང་མཆོད་ན་རང་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་འཆོམས་པའི་དགོས་འདོད་
འབྱུང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྩོལ་རྟོག་དང་ཉེ་རིང་མེད་པ་ལྟར། མཐར་
བྱུག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་གོལ་བའི་བྱིར། རྒྱུ་རྒྱུར་དང་བྲལ་
བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་བློ་དང་འཆོམས་པར་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་ནས་
རྟོག་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་རྒྱ།
ལོངས་རྒྱ། རྒྱལ་རྒྱའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཆོས་རྒྱ་ངོ་བོ་མཆོན་ཉིད་བྱིན་རྒྱལས་གསུམ།** །རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པའི་

ཁྱད་པར་དང་སྒོ་གོས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཆེད་དུ་མདོ་དང་སྒྲགས་སུ་བཤད་ཆོད་གྱི་སངས་
 རྒྱལ་ལ་ཁྱད་པར་འདི་ལྟར་དབྱེད་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་སྐུ་ལ་ངོ་བོ། མཚན་ཉིད། བྱིན་
 རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐུ་སྒྲོས་པ་
 དང་བུལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་འཕྲུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་
 ལུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་དག། བསྐྱེད་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །དེ་ཆེ་སྐྱེ་
 བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགག་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛོད། །ཅིས་
 ལྟར་རོ། །སྒྲགས་གྱི་ཆོས་སྐུ་ནི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་སྣང་སྟོང་བྱུང་དུ་
 འཕྲུག་པ་སྟེ། སྐྱེ་འཕྲུལ་རྒྱལ་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་བརྟན་གཡོ་ལ་སོགས་པ། སྣང་
 བ་ཉིད་ན་དངོས་པོ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐུ་སྟོང་པའི་མཐར་ལུངས་ལ།
 སྒྲགས་གྱི་ཆོས་སྐུ་ནི་སྣང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པས་རྟག་ཆད་གྱི་མཐར་མ་ལུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གྱི་ཆོས་སྐུ་ལས་བྱིན་རྒྱལ་གསུག་སྐུ་གཉིས་ལས་
 མི་འཆར། སྒྲགས་གྱི་ཆོས་སྐུ་ནི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་སྣང་སྟོང་བྱུང་དུ་འཕྲུག་པའི་བྱིན་
 རྒྱལ་ལས་སྐྱེ་ལྡེ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པར་འཆར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འོངས་སྐུ་སྐྱེད་བྱ་ཡུལ་དང་སྟོང་བྱེད་ཐབས།** །འོངས་སྐུའི་ཁྱད་
 པར་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། འོངས་སུ་སྐྱེད་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་འོངས་
 སྐུས་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་འོངས་སྟོང་པ་ལས་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མི་སྟོང། སྒྲགས་གྱི་
 འོངས་སྐུ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་འོངས་སྟོང། སྟོང་བྱེད་ཐབས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། མཚན་ཉིད་
 ཐེག་པར་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་འོངས་སྟོང་པའི་ཐབས་མེད། སྒྲགས་ལ་དཀར་ནག་གཉི་
 གར་འོངས་སྟོང་པའི་ཐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྐུལ་སྐྱེ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་མཚན་ཉིད་དང་།** །སྒྲགས་གྱི་

ཁྱད་པར་རྒྱལ་བ་གཡུང་གིས་བྱེས། །སྤྱུལ་སྤྱུལ་ལའང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། གཏུལ་
བྱ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྤྱུལ་སྤྱུས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་
འདུལ་བ་ལས་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་མི་འདུལ། རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱུའི་གཏུལ་བྱ་ལ་
ཕྱོགས་རིས་མེད་པའོ། །འདུལ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུལ་
སྤྱུལ་ནག་ཕྱོགས་འདུལ་བའི་ཐབས་མེད། རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ནི་གཏུལ་བྱ་དཀར་
ནག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དང་
རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་ཆེན་པོས་བྱེས་པ་ལ་
དུས་སྐབས་དེའི་མཁས་པ་རྣམས་བརྒྱགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་བར་གྲགས་སོ། །
གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱུལ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་
དང་། འོངས་སྤྱུ་རིས་པ་ལྟ་ལྟན་ཡང་ཞིང་དང་སྟོན་འཁོར་ཐམས་ཅད་རང་སྣང་གཞིའི་
འོད་གསལ་ཆེན་པོར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྣང་ཆ་ལས་གཞན་སྣང་གིས་བསྐྱས་པ་མིན་
པ་དང་། སྤྱུལ་སྤྱུལ་ལའང་འདུལ་བ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྟོན་སྟེན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་རབ་
འབྲམས་ཅིའང་རུང་བ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་ནས་གཏུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ལ་དབང་
འབྱོར་བ་དང་། འོངས་སྤྱུ་དང་སྤྱུལ་སྤྱུའི་ཁྱད་པར་ཡང་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱུ་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ལ། རྒྱགས་ཀྱི་གཟུགས་
སྤྱུ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱས་པ་ལས། རྒྱ་རྒྱུན་རགས་ལུས་མེད་
པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་སྤྱུ་འགྱུར་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་
པོ་རྣམས་བཞེད་དོ། །སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་གྲོལ་ཚུལ་རིམ་པ་གསུམ་འོད་གསལ་དོ་རྩེ་
སྟིང་པོ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོའི་རིམ་པའི་གྲོལ་ཚུལ་དང་། མཐར་ཐུག་
གི་གྲོལ་ས་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་

བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དོ་རྩེ་ཕྱི་མོར་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས།** །འོད་གསལ་ལྗོགས་པ་
 ཆེན་པོ་དོ་རྩེ་ཕྱི་མོའི་ལྷགས་སུ་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་གྲོལ་ཚུལ་
 བ་དད་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དབང་རིམ་ཉེར་གཅིག་ནི། རྒྱུད་ཆེན་རང་ཤར་ལས།
 དབང་པོ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། རབ་དང་། འབྲིང་དང་། བ་མའོ། །རབ་ལ་
 བདུན་ཏེ། རབ་གྱི་བ་མ་དང་། རབ་གྱི་འབྲིང་དང་། རབ་གྱི་རབ་དང་། རབ་གྱི་
 ལུལ་དང་། རབ་གྱི་མཆོག་དང་། རབ་གྱི་ཕྱི་མོ་དང་། རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །
 དེ་ནི་རབ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མཐོང་ཚུལ་རེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲེ་ཚུལ་རེ།
 རྟོགས་པའི་ཚད་རེ། སྒྲུང་བའི་སྒྲེ་ཚུལ་རེ། གོ་བའི་དུས་རེ། ཤེས་པའི་ལྷ་ལྷགས་རེ་
 ཤར་ནས་རང་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པོ། །འབྲིང་ལའང་བདུན་ཏེ། འབྲིང་གི་
 བ་མ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་རབ་དང་། འབྲིང་གི་ལུལ་དང་། འབྲིང་
 གི་མཆོག་དང་། འབྲིང་གི་ཕྱི་མོ་དང་། འབྲིང་གི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལའང་ཡེ་ཤེས་
 སྒྲེ་བའི་ཚད་རེ་འབྲུང་ངོ། །དེ་ནི་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །བ་མ་ལའང་བདུན་ཏེ། བ་
 མའི་བ་མ་དང་། བ་མའི་འབྲིང་དང་། བ་མའི་རབ་དང་། བ་མའི་མཆོག་དང་། བ་མའི་
 ལུལ་དང་། བ་མའི་ཕྱི་མོ་དང་། བ་མའི་ཕྱི་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་པོ་བ་མ། འབྲིང་། རབ་རྣམས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་
 ཡོ། །

དང་པོ་ནི། **བ་མ་སྲིད་པ་བར་དོར་འཕྲོ་མཐུད་དེ།** །རང་བཞིན་སྒྲུལ་སྒྲུའི་
ཞིང་དུ་དབྱགས་ཆེན་འབྱིན། །དབང་པོ་བ་མའི་བ་མར་གྲུར་པ་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་
 དམན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་མཐོང་ཡང་ཉམས་ལེན་འཕྲོ་ཙན་དུ་གྲུར་ཏེ་གྲོལ་ཚད་གྱི་
 གཤེད་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམས། ཆོས་ཉིད་བར་དོར་ཤར་ཡང་ངོས་མ་བཞིན་པར་སྲིད་པའི་བར་

དོ་མི་ལམ་གྱི་འབྲུལ་ངོ་ཙམ་དུ་ཤར་བ་ལ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ལས་གྱི་
འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་བཞིན་སྒྲུལ་པ་སྒྲུའི་ཞིང་ཁམས་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུ་
བ་སྒྲངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་གསུང་བོས། དབང་
བསྐྱར་བ་དང་ལུང་ལོ་ད་དབུགས་དབྱུང་བ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་
ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ་གདོད་མའི་གྲོལ་སར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
རང་ཤར་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་ནི། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲིམ་
ཀྱང་། བྱོགས་བཅུ་སྒྲུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། གནས་པ་མཐར་ཕྱིན་གྲོལ་བར་
འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས། དབང་པོ་ཐམ་མའི་ཐམ་ནི་ཞག་ཉི་ཤུ་གནས་
ནས་དེ་ནས་ཡང་ལྷན་གྲུབ་གྱི་སྒྲུང་བར་ལམ་བྱུང་ནས་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྒྲོར་ལམ་
བྱུང་སྟེ་བྱོགས་བཅུ་སྒྲུལ་པ་སྒྲུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་གནས་ནས་བར་དོ་མེད་པར་ཡང་དག་
པར་འཆང་རྒྱུ་ལ། ཞེས་སོ། །དེའང་ཞིང་དེ་དག་རང་བཞིན་ལོངས་སྒྲུའི་ཞིང་ཁམས་
དང་རྣམ་པ་འདྲ་རུ་སྒྲུང་སྟེ། བྱོགས་བཞི་ཞི་བས་བསྒྲོར་བའི་དབུས་སྟེང་གི་ཆར་
རང་རང་གི་མདུན་ནས་བལྟས་པ་ན་ཁྲོ་བོའི་ཞིང་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་རྟོ་
རྟོ་འཆང་གི་བྱིན་རླབས་ལས་རང་ཤར་བའོ། །དེ་དག་ལས་རང་གི་རིགས་དང་སྒྲོན་
ལམ་དང་མཐུན་པའི་ཞིང་གང་དུ་སྒྲིམ་པ་དེར་རྒྱུད་སྒྲིན་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་མི་
མཛེད་བཅེགས་པ་ལ་ཁྲོ་བོའི་ཞིང་མཐོང་དུས་དེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཤེས་བུའི་སྒྲིབ་པ་
མཐའ་དག་སྒྲུངས་ཏེ་ཀ་དག་གི་ས་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འབྲིང་རྣམས་ཐིམ་པ་བཞི་ལྷན་ཆོས་ཉིད་ལ། །ཤར་ལུགས་**
བརྒྱུད་དང་རྗེས་བྱན་མངོན་པར་ཤེས། །གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་འབྱུང་ཆོད་དབང་པོའི་
རིམ། །ཉི་ཤུ་དང་མཐུན་ཐིམ་ལུགས་བརྒྱུད་ཀྱིས་གྲོལ། །དབང་པོ་དང་བརྩོན་འགྲུས་
འབྲིང་དུ་གྱུར་པ་ཆོ་འདིར་གདོད་མའི་གྲོལ་སར་མ་སྒྲོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐིམ་པ་བཞི་

དང་ལྷན་པའི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ལ། ཤར་ལུགས་བརྒྱད་དང་རྗེས་དྲན་དུག་མངོན་
 ཤེས་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་འབྱུང་བ་དེའི་ཚེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་གདམས་
 དག་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལས་དབང་རིམ་ཉི་ཤུའི་བྱེ་བྲག་དང་
 མཐུན་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་གངས་སུ་བཅད་པ་ལ་ཐིམ་ལུགས་བརྒྱད་ཀྱིས་གྲོལ་
 ཞིང་མཐར་ཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐིམ་པ་བཞི་ནི། ཐོག་མར་ནམ་མཁའ་འོད་
 གསལ་ལ་ཐིམ་པས་ཚེས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲིབ་བ་འཆར་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་འོད་དུ་
 འབར། །འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་ལ་ཐིམ་པས་རིག་པ་འོད་དང་འོད་རིག་པ་ལ་འཇུག།
 ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པས། སྤང་པོ་བདག་འཛིན། འབྱུང་བ་གདོས་བཅས།
 ཉོན་མོངས་སྤྲ་རགས་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟུང་གྱི་སྒྲིབ་བ་འཆར། ཡེ་ཤེས་
 ལྷན་གྲུབ་ལ་ཐིམ་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་རྣམས་རང་ངོ་ལ་འདུས་ཏེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་ཤར་ལུགས་བརྒྱད་དུ་འཆར་བ་སྟེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྟུང་ལས། དེ་ནས་
 རང་གི་ཤེས་པ་སྟེང་གི་འོད་ལ་ཐིམ་པས་ཤར་ལུགས་བརྒྱད་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའོ། །དེའི་
 ཚེ་འོག་གི་འོངས་སྒྱུ་ཁྱོ་བའི་སྒྲིབ་བ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤར་ལུགས་
 བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། ཐུགས་རྗེ་ལྟར་ཤར་བས་འཁོར་འདས་རྒྱ་མ་ཆད། འོད་ལྟར་ཤར་
 བས་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་ནང་ན་གསལ། སྒྱུ་ལྟར་ཤར་བས་ཤེས་བྱའི་ཁ་ཐྱིར་མ་ཤོར།
 ཡེ་ཤེས་ལྟར་ཤར་བས་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་ཟང་ཐལ། །གཉིས་མེད་ལྟར་ཤར་བས་
 རང་གི་ཤེས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས། མཐའ་གྲོལ་ལྟར་ཤར་བས་མཐའ་གང་ལ་འང་མི་
 གནས། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྟོ་ལྟར་ཤར་བས་སྲིད་པའི་བྱུང་ཁུངས་མ་འགག།
 དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་ལྟར་ཤར་བས་ཚེས་ཉིད་དུ་འབྲེལ་བའོ། །དེའི་ཚེ་ཐྱིར་མི་ལྷོག་
 པ་དཔག་ཆེན་གྱི་མདའ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་དྲན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲིབ་བ་
 འདིའི་ཚེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གངས་བཅུ་བཞི་འབྱུང་བའི་རྗེས་དྲན་དུག་ནི། སྤྲ་མ་ལས། །

དེའི་ཆེ་ཆེས་སུ་བྱན་པ་དུག་ཀྱང་འཆར་ཏེ་ལྟ་ཆེས་སུ་བྱན་པས་དེ་ཉིད་དུ་ཡི་དམ་ལྟའི་ཞལ་
 མཐོང་བ་དང་། ལམ་རྣམས་ཆེས་སུ་བྱན་པས་བར་མ་དོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དབང་སྐྱུར་བ་
 དང་། སྒྲིག་ནས་ཆེས་སུ་བྱན་པས་དབང་པོ་ཐ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་སྒྲུལ་པ་སྒྲུའི་ཞིང་
 ཁམས་སུ་དབུགས་འབྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་ཆེས་སུ་བྱན་པས་ཞག་ལྔར་
 བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་དང་། སྒྲ་མའི་མན་ངག་ཆེས་སུ་བྱན་པས་རང་གི་སྒྲ་བ་
 རྣམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྒྲིད་པ་དང་། ལྟ་བུ་ཆེས་སུ་བྱན་པས་སྒྲར་འབྲིས་པའི་
 མི་ཕྱིས་ལྷན་པ་ཅམ་གྱིས་ངོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །མངོན་ཤེས་དུག་ནི། རྒྱུད་
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ཆེ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་འཆར་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པས། དབང་པོ་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ལ་དབང་
 བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་མངོན་པར་
 ཤེས་པ་དུག་ལྷག་དུག་རྣམས་འཆར་རོ། །འདི་དག་གི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་རྣམ་
 གྲངས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ནི།
 དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཆེ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲེབ་སྟེ།
 སྒྲོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་ལ་འཆར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲར་མ་མཐོང་
 བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འཆར་བས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུན་
 གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཤར་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ངན་པ་གཏན་མི་སྒྲེའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གྲོལ་བ་
 གནད་ཀྱི་མན་ངག་གསུམ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བ་རང་སྒྲ་དུ་ཤེས་པ་མ་པར་དུ་སྒྲ་
 འཛུགས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་དང་། ཆེས་ཐོག་དེར་དར་གཅིག་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་
 གཏན་ལས་མི་གཡོ་བ་གསེར་གྱི་བྱར་མ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་དང་། གནས་ཐོག་གི་

རང་ས་ཀ་དག་ལ་གྲོལ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དཔག་ཆེན་གྱི་མདའ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་བྲན་
 པ་ལས། དབང་པོ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་སྐད་ཅིག་གསུམ་དང་། རབ་གྱི་རྩེ་མོ་བསམ་
 གཏན་གྱི་ཞག་གཅིག་ནས། ཐ་མའི་འབྲིང་ཞག་བཅུ་དགུ་ལ་གྲོལ་ཞིང་སྤྱུལ་པ་འགྱུར་
 པའི་མཐར་ལྷན་གྲུབ་གྱི་སྒྲིབ་བ་རྣམས་ཤེལ་འོད་ནང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་ཀ་དག་གི་ནང་
 དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་རྩྱལ་བརྒྱད་ནི། རང་ཤར་ལས། གྱི་གྲོགས་པོ་དག་ལྷན་གྲུབ་
 གྱི་སྒྲིབ་བ་ལ་རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོབས་སུ་གྱུར་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། ཐིམ་ལུགས་
 བརྒྱད་འོགས་པར་བྱའོ། །དེའང་ཐུགས་རྗེ་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་ཉི་མ་རྒྱབ་
 པའི་ཟེར་ལྟ་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་མ་པར་དུ་བུ་འཇུག་པ་ལྟ་
 བུའོ། །འོད་འོད་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་འཇའ་ཆོན་ནམ་མཁའ་ལ་ཡལ་བ་ལྟ་བུའོ། །
 རྒྱ་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་བུམ་པའི་རྒྱ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་མེད་གཉིས་མེད་ལ་ཐིམ་
 པ་ནི་དཔེར་ན་རྩྱ་བོ་རྩྱ་བོ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐའ་གྲོལ་མཐའ་གྲོལ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲོ་ངོ་བོ་ཀ་
 དག་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་སེང་གོས་གངས་ཟིན་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་དག་པའི་སྒོ་དག་པ་
 ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་སྤྲིའི་ཆོན་ཐག་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རབ་རྣམས་མཁའ་འགྲོ་རིག་འཛིན་མེ་ཕུང་དང་། རྣམ་མཁའ་**
ལྟ་བུར་གདོད་མའི་ཟད་སར་དེངས། །ཀུན་གྱུར་རིན་ཆེན་གསང་བའི་སྤྱབས་སུ་
གཅིག། རྣལ་འབྱོར་པ་དབང་པོ་སྐལ་པ་བརྩོན་འགྲུས་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་
 ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གདོད་མའི་གྲོལ་གཞིར་ཕྱིན་པའི་ལྟས་སུ་ལུས་གྱི་རྒྱལ་ཕན་དྲངས་
 པས་སྤང་པོ་མེད་པར་དེངས་པ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་འཆི་བའི་དུས་སུ་རོ་སུས་གྱུར་མི་
 མཐོང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྟགས་སོ། རྣལ་འབྱོར་
 པ་མཆོག་ཅིག་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་སྟེ་བོ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བར་ནམ་

མཁའ་འོད་ལུང་གི་དབྱིལ་ན་སྒྲ་དང་འོད་དུ་བཅས་ཏེ་ཡལ་བ་ནི། རིག་འཛིན་རྣམས་
 ས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕར་བའི་ཆེ་ལུང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲ་དང་འོད་དུ་
 བཅས་ནས་ཀྱན་གྱི་མཐོང་བར་འགོ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་སྒྲུལ་
 པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་དོན་བྱེད་པའི་ཉགས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཉམས་ལེན་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་འཆི་ལུགས་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་བྱང་གིང་ཟད་པས་མེ་ལུང་ཆེན་པོར་
 ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཟད་ནས་འཆི་བ་ལྟར། རྒྱ་འབྱུང་བ་ཟད་པས་རྒྱེན་ལུང་པོའི་
 དངོས་པོ་མེད་པར་སོང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རང་སར་གྲོལ་བའི་ཉགས་ཡིན་ནོ། །རྣལ་
 འབྱོར་པ་ཀ་དག་གི་སར་རྒྱལ་ཕྱན་ལུས་ཀྱི་བུམ་པ་ཆག་དུས་སྤྱི་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་
 འབྲེས་པ་ནི། རམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འཆི་ལུགས་ཏེ། ལུས་ནང་གི་བར་ལ་རྩ་སྤྱང་དུ་
 བཅད་པའི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེས་ཏེ། ཉོགས་པ་ཀ་དག་ལུས་ནང་སྤྱིང་གི་འོད་གསལ་
 ལ་གནས་ལ། རྩ་བཅག་པས་བྱིའི་ནམ་མཁའ་དང་རྩ་འི་ནམ་མཁའ་འབྲེས་ཏེ་གང་
 ཡིན་མི་ཤེས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་དེངས་པའི་ལུང་པོ་འདི་ཡིན་དང་དེའི་ནང་གི་
 རིག་པ་འདི་ཡིན་མི་ཤེས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །འདི་ནི་ཀ་དག་གི་ས་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་
 གྲོལ་བའི་ཉགས་སོ། །དེའང་སྤྱི་གཉིས་ཁྲིགས་ཆོད། བར་མ་གཉིས་ཐོད་ཀྲལ་གྱི་
 གསང་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱིས་ལུས་རྒྱལ་ཕྱན་དུ་དེངས། སེམས་
 ཆོས་ཉིད་དུ་དེངས་ནས་ཀ་དག་གི་སར་གྲོལ། ཐོད་ཀྲལ་གྱིས་རྒྱལ་ཕྱན་དུ་དེངས་
 བ་འོད་དུ་གསལ་བས་སྒྲིབ་དང་འཇུག་པ་ལ་དབང་ཞིང་སྤྱར་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲུང་
 བཞེངས་པས་འགོ་དོན་མཛད་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་སྒྲོམ་ལས་འདས་
 པས་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་གཞོད་མེད་ཅིང་། རང་སྤྱང་ཀ་དག་དང་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཤར་བས་
 གྲོལ་ས་རང་ཆས་སུ་ཤར་ཏེ་ལྷན་གྲུབ་ཀ་དག་གི་གྲོང་དུ་ཐིམ་ནས་གྲོལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་ལམ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པས་དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱང་འབྲས་བུ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་

གྱི་ཆོས་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་གསང་བའི་སྐབས་སུ་རོ་བོ་གཅིག་པ་སྟེ། སྟོང་ཐ་དད་པའི་ནམ་
མཁའ་དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བའམ་ཚུ་བོ་ཐ་དད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་རོ་གཅིག་
པ་བཞིན་ནོ། །

རྩ་བའི་གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་ས་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་
པ་ལ་གསུམ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྒྱ་མཚོའི་གནས། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན། དེ་དག་གི་དོན་གྱི་སྒྲིབ་པོ་གསལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་བཅུ། རོ་བོ། དེས་ཆོག་ །མཚན་ཉིད། རང་བཞིན། བཞུགས་ཚུལ།
ཞིང་ཁམས། གདུལ་བྱ། བྱེད་ལས། གདིང་ཚད། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྐྱེ་ཡེ་འབྲལ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི། ༼རོ་བོ་ཀ་དག་ལྷན་གྱུབ་**
གང་འདུལ་འབྱུང་༼ །གང་དུ་རིག་པ་སྒྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་དུས་རང་
བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་
དབྱིངས་སུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ནས་ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲོན་
མ་ནམ་པར་བཀོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ལོངས་སྟོང་ཚོགས་པ་དང་
སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པས་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྱུབ་པར་མཛད་པ་ནི་
འདིའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ནམས་ཀྱི་ལུས་སམ་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པ་སྟེ། ཆོས་སྐྱེའི་རོ་བོ་བསམ་བཞིན་དང་
བྲལ་བས་ཀ་དག་ཆེན་པོ། ལོངས་སྟོང་རོ་བོ་རང་གསལ་རྟོག་མཐའ་དང་བྲལ་བས་
ལྷན་གྱུབ་ཆེན་པོ། སྐྱུལ་སྐྱེའི་རོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་འཆར་གཞིའི་ཆ་ལས་གང་ལ་གང་འདུལ་
དུ་འབྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དེས་ཆོག་སྟོང་གསལ་གསལ་ཚོགས་མཐུན་པར་སྒྲིབ་༼ ༼སྐྱེ་**
དོན་དེས་པའི་ཆོག་ནི། ཆོས་ནི་སྟོང་གསལ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་མཚན་མ་ལས་འདས་

པ། སྐྱའི་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ། འོངས་སྐྱོད་ནི་མཚན་དཔེ་ཡིན་ལ་རྫོགས་པ་ནི་ཚང་
བ་སྟེ། སྐྱའི་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། སྐྱལ་པ་ནི་གང་འདུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་
པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་ལ་དེ་མཐུན་གྱི་སྐྱས་དོན་མཛད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **མཚན་ཉིད་བསམ་བྱལ་རྟོག་མེད་སྣ་ཚོགས་སྟོན།** །མཚན་
ཉིད་ལའང་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། མཐར་བུག་གི་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གང་ཞིག་རྟོན་གཞི་
སངས་རྒྱུ་གྱི་ལུས་སུ་གནས་པ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སེང་གེ་རྩ་ལ་རྫོགས་
ལས། ཚོས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་བསམ་པ་བྱལ། །འོངས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་གསལ་རྟོག་
མེད། །སྐྱལ་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སྟོན། །ཅིས་པ་ལྟར་འོ། །

བཞི་པ་ནི། **རང་བཞིན་སྟོང་གསལ་འགག་མེད་མངོན་པར་སྒྲུང་།** །སྐྱ་གསུམ་
གྱི་རང་བཞིན་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཀ་དག་སྟོང་ཉིད།
དབྱིངས་སྒྲུང་རང་གིས་རྫོགས་པའི་ལྟན་གྲུབ་རང་གསལ། མཁུན་རིག་མ་འགགས་
མངོན་པར་སྒྲུང་བ་རྣམས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། **བཞུགས་ཚུལ་ནམ་མཁའ་འཇའ་ཚོན་སྐྱུ་མ་ལྟར།** །བཞུགས་ཚུལ་
གསུམ་ནི། ཚོས་སྐྱ་མཚན་མ་ལས་གྲོལ་བར་བཞུགས་ཏེ་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ།
འོངས་སྐྱ་གདོས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བཞུགས་ཏེ་དཔེ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ། སྐྱལ་སྐྱ་རེས་
མེད་སྣ་ཚོགས་སུ་བཞུགས་ཏེ་དཔེ་སྐྱུ་མའི་རྩེད་མོ་ལྟ་བུའོ། །

དུག་པ་ནི། **ཞིང་ཁམས་ཀ་དག་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བཅུད་སྒྲུང་།** །ཞིང་ཁམས་ལ་
གསུམ་ལས་ཚོས་སྐྱའི་ཞིང་ཁམས་ཀ་དག་བསམ་ངོ་ལས་འདས་པ། འོངས་སྐྱའི་ཞིང་
ཁམས་སྐྱ་ལྟ་ཡེ་ཤེས་སུ་གསལ་བ། སྐྱལ་སྐྱའི་ཞིང་ཁམས་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་པའི་
སྟོང་དང་བཅུད་དུ་སྒྲུང་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པ་ཉིད་དོ། །

བདུན་པ་ནི། **གདུལ་བྱ་རྣམ་དག་རང་སྒྲུང་འགོ་བ་དུག** །ཀུན་གྲང་སྟན་སུམ་

ནི་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་དུ་ལོངས་པ་
སྟེ། དགོས་འདོད་འབྱུང་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་གདིང་ཚད་དུ་ལོངས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེའང་མི་གཡོ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཚོས་སྐྱེའི་གདིང་ཚད། རང་གསལ་མཚན་དཔེ་རྫོགས་
པ་ལོངས་སྐྱེའི་གདིང་ཚད། དོན་གཉིས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྐྱེའི་གདིང་ཚད་དེ།
རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལ་དོན་ཀྱན་རྫོགས་པ་ནི་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཚོས་སྐྱེའི་དབྱིངས་ན་
རྟག་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞུགས་པ་ལོ། །

བཅུ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གནས་སྤྱི་དང་། རྣམ་པར་འཇུག་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བལོ། །

དང་པོ་ནི། **དབྱེ་བ་སྐྱེ་གསུམ་མི་ཟད་རྒྱན་འཁོར་ལྷུས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་**
བཙེ་ལྷ་སྤྱི་རེས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི། སྐྱེ་གསུམ་རེ་རེ་ཞིང་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་
ལྷ་ལྷས་དབྱེ་བས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཙེ་ལྷ་སྤྱི་རེས་པ་སྟེ། བལ་འགྱུར་རྩ་བའི་
རྒྱད་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སྐྱེ་དང་གསུང་། བྲགས་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་སོ། སྐྱེ་
ནི་སྟོང་དང་གསལ་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། གསུང་ནི་སྐྱེ་ཆོག་
མིང་བྲལ་ནས། བརྗོད་ཅིང་སྤྱིང་བ་ཉིད་བྲལ་ལོ། བྲགས་ནི་བསམ་དང་འགྱུ་མེད་
པས། འཕྲོ་ཞིང་དབྱེད་པ་རྣམས་ལས་འདས། ཡོན་ཏན་ཕྱིར་འོད་ལྷོག་པ་མེད། །
དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་བྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་བཙེས་པ་མེད་པའོ། ཕྱིན་ལས་མ་བྱུང་
མ་སྐྱེས་པ། བྲགས་འབྱུང་བ་དང་འགགས་པ་མེད། མ་བྱས་བྱས་པ་མེད་པའོ། །
ལོངས་སྐྱེའི་ཡང་སྐྱེ་གསུང་བྲགས། ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ལྷ་ཡིན་ནོ། སྐྱེ་ནི་སྤང་ལ་
རང་བཞིན་མེད། གསལ་དང་གསལ་བྱེད་རིག་པས་བྲུབ། གསུང་ནི་རང་བྱུང་རང་
སྤང་དང་། སྤྱོད་བསྐྱེ་རྣམ་པའི་འཁོར་ལོའོ། བྲགས་ནི་རྒྱན་ཆད་མེད་གཟིགས་དང་། །
མཐུན་པའི་རྩ་བ་དང་དགོངས་པའོ། ཡོན་ཏན་མཚན་དཔེ་རྫོགས་པ་ལ། དགོངས་

གསལ་མཛོད་ཤེས་ཚོགས་པའོ། །ཕྱི་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། །ཕྱི་ནང་གསང་
བ་རྣམས་འཕྲོས་ཏེ། །སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ལ་ཡང་། །རང་བྱུང་ལྷགས་ལས་རྣམས་སྒྲོས་ཏེ། །འཁོར་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་
སྟོན། །སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་ལྷ་གསུང་བྲགས། །ཡོན་ཏན་ཕྱི་ལས་ལྷ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་
མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ལ། །གདུལ་བྱ་གང་འདུལ་ལུས་སྤྱལ་བ། །གསུང་ནི་ཆོག་སྤྱིར་
ལེགས་པ་ལ། །ཆོངས་པའི་དབྱངས་ནི་ཡན་ལག་དྲུག །བྲགས་ནི་ཤེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་དགོངས་པར་གནས། །ཡོན་ཏན་མཁུན་པ་རྫོགས་
པ་དང་། །ཕྱི་ལས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། །མཛོད་པ་མ་ལུས་རྫོགས་པ་དང་། །ཕྱི་
སྤྱུ་ཆོགས་པ་ལྟར་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། །ཤེས་བྱ་རྣམས་འཕྲུལ་རང་བཞིན་ཆོས་སྤྱི་ཡི། །ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་
སོགས་དགུ་ཕྱགས་རེ་རེ་ལ། །ཞིང་གནས་ཏིང་འཛིན་འཁོར་དང་བསྟན་པ་དུས། །
ཤེས་བྱ་རྣམས་པར་འཕྲུལ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། །ཆོས་སྤྱི་ཆོས་སྤྱི་ལོངས་སྤྱི་
སྤྱལ་སྤྱི་སོགས་དགུ་ཕྱགས་སུ་དབྱེ། །དེ་རེ་རེ་ལ་འང་ཞིང་དང་གནས་དང་ཏིང་འཛིན་
ནམ་མཛོན་ཉིད་འཁོར་དང་བསྟན་པ་དང་དུས་དྲུག་རེར་དབྱེ་བ་སྟེ། །དེ་འང་རེ་རེ་ནས་
སྒྲོས་ན་དང་པོ་ཆོས་སྤྱི་ཆོས་སྤྱི་ཞིང་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ། །གནས་བསམ་མ་ངོ་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད། །ཏིང་འཛིན་མི་གཡོ་བ་ཆེན་པོ། །འཁོར་སྤྱི་ཆོགས་རང་
བཞིན་མི་གཉིས་པ། །སྟོན་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད། །དུས་གང་དུ་འང་འགྱུར་
བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཆོས་སྤྱི་ལོངས་སྤྱི་ཞིང་ཁམས་དུལ་དང་བྲལ་ཞིང་བྲི་མ་
མེད་པ། །གནས་དྲན་པ་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆོད་པ། །ཏིང་འཛིན་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་དབྱིངས་སུ་དག་པ། །འཁོར་སྟོང་པ་རང་སྤྱང་གི་བྱེད་པ་ཅན། །བསྟན་པ་དམིགས་
པ་ཡོངས་སུ་དག་པ། །དུས་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཆོས་སྤྱི་སྤྱལ་སྤྱི་ཞིང་ཁམས་

སྟོང་ཉིད་རྒྱ་མ་ཆད་པ། གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 འགག་མེད་ཆེན་པོར་རང་གསལ་བ། འཁོར་རིས་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་
 མཆོའི་ཚོགས། བསྟན་པ་རང་བཞིན་མ་བཅོས་པ། ཏུས་སྟོང་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་རང་སྣང་བའོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱིའི་ཆོས་སྤྱི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གང་ཆེན་མཆོ་
 དེའི་བཞུགས་ཚུལ་ཕྱི་ནས་བལྟས་ན་ནང་གསལ་བ། བྱང་ནས་བལྟས་ན་ཕྱི་གསལ་
 བ། སྤྱི་མདུན་དང་རྒྱབ་མེད་པ། ཞལ་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་ཐལ་ལེ་བའོ། །དེའི་ཞིང་
 ཁམས་ཕྱག་གི་མཐིལ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་མངའ་མཛད་པ། གནས་
 རྣམ་དག་སྤྱག་པོ་བཞེད་པ། འཁོར་ཉིད་ལས་མི་གཞན་པ། བསྟན་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
 ཤེས་རང་སྣང་བ། ཏུས་རྟོགས་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་བའོ། །ལོངས་སྤྱིའི་ལོངས་སྤྱི་རིགས་
 ཀྱི་གཙོ་བོ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པ། ཞིང་ཁམས་
 སོ་སའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲངས་མེད་པ། གནས་འོག་མིན། འཁོར་སོ་སའི་
 རིགས་ལྔ། བསྟན་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། ཏུས་སྣང་བ་འདུ་བ་
 མཆེད་པའོ། །ལོངས་སྤྱིའི་སྤྱུལ་སྤྱི་ནི་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སའི་གཙོ་འཁོར།
 དེའི་མཆོན་ཉིད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ། དེའི་ཞིང་
 ཁམས་ལྔ་དང་ལྔ་མོ་འབུམ་ཕྱག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད། གནས་ལྟང་
 ལོ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྟན་གྱིས་གྱུབ་པ། འཁོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ། ཏུས་རིག་པ་རང་སྣང་གི་ཏུས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱུལ་སྤྱིའི་ཆོས་སྤྱི་
 དཔལ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ། དེའི་མཆོན་ཉིད་སྤྱི་བ་བཞིའི་ལུས་སུ་བྱང་ཞིང་མཛད་པ་
 སུམ་རྩ་རྩ་དྲུག་མཐར་ཕྱིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ། དེའི་ཞིང་ཁམས་སྟོང་གསུམ་ཁྱེ་
 བ་ཕྱག་བརྒྱས་བསྟོར་བ་ཆོངས་ཆེན་གྱི་ཞིང་ཁམས། དེའི་གནས་མེ་ཏོག་པདྨ་ཁ་སྟོང་
 དང་ལྟན་པ། འཁོར་སྤྱི་བ་བཞིས་བསྐྱས་པའི་འགོ་བ། བསྟན་པ་སྟེ་སྟོང་ཀུན་གྱི་རྩ་

བ་སྐྱེ་ཐལ་འགྲུར། དུས་ཆོ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱབ་པའི་དུས་སོ། །སྐྱུ་ལ་སྐྱུའི་ལོངས་སྐྱུ་དཔལ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ། དེའི་ཞིང་ཁམས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ། གནས་གདུལ་བྱའི་ངོ་དང་སྒྱར་བ། འཁོར་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ། བསྟན་པ་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐེག་པ། དུས་ངེས་པ་མེད་པའོ། །སྐྱུ་ལ་སྐྱུའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ལྟ་སྤྱབ་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོངས་སྟོང་པའོ། །ཞིང་ཁམས་འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་མི་མཛད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་མངའ་མཛད། གནས་བྱ་ཆོད་ལུང་པོའི་རི་ལ་སོགས་པ། འཁོར་སྤུན་མོང་བ་དག་སྟོང་ཕ་མ་གཉིས། དག་བསྟེན་ཕ་མ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ས་ཐོབ་པ་གྲངས་མེད་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་སྣ་ཆོགས། མ་ངེས་པའི་འཁོར་སྤུང་དང་མི་དང་སྤུང་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བསྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཐེག་པ་སྣ་ཆོགས། དུས་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་སྟེ། གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་ཕན་པར་མཛད་པའི་དུས་སོ། །

གཉིས་པ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རོ་བོ། ངེས་ཆོག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཡེ་ཤེས་གདོད་ནས་མཁྱེན་ཆ་སྟོང་པོར་གནས། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་**ནི། རིག་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་གདོད་ནས་མཁྱེན་རིག་གི་ཆར་གནས་པ་སྟོ་བྱར་གྱི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པོར་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཡེ་ནས་གསལ་ཞིང་རྟོགས་པས་མངོན་གྱུར་ཤེས། །ངེས་ཆོག་**ནི། ཡེ་ནས་མཁྱེན་རིག་ཏུ་གསལ་བའི་ཆ་ལྟན་གྲུབ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་མངོན་གྱུར་ཏུ་

ཤེས་པས་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་ལས་རང་གྲོལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་དུ་རྒྱས་
པས་སྐྱེད་པའི་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་བདེ་གྲོང་དུ་འབྱེལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་སྐྱུ། འོངས་སྐྱུ། སྐྱུལ་སྐྱུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **ཆོས་སྐྱུ་གཞིར་གནས་ཏི་ལྟར་འཆར་གཞི་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་**
ལྟན་གཏིང་གསལ་རང་མལ་གནས། །ཆོས་སྐྱུ་གཞིར་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉི་མའི་
སྒྲིང་པོ་འཕུལ་གོང་རང་སོར་གནས་པ་ལྟར་སྒྲིང་གསལ་འཆར་གཞིའི་ཆར་གནས་
པས། འོངས་སྐྱུལ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཟེར་དང་འདྲ་བའི་འཆར་གཞིར་བྱེད།
དེའང་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྟན་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཀ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོས་
བརྗོད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཤེས་གོང་ཟང་ཐལ་བ་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་ལྟོན་གྲུབ་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་ཆའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་འཆར་གཞི་གཏིང་གསལ་ཕྲ་བ་ཙམ་ལས་དངོས་པོ་རིས་
ཅན་དུ་མེད་པ། ཐུགས་རྗེ་ཀྱན་བྱུང་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རོ་བོའི་རྩལ་ལས་འཆར་གཞིར་མ་
འགགས་ལ་ཤེས་རིག་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྒྲིད་པའི་ཆ་ཙམ་དུ་གནས་པའོ། །དེའང་
ཆོས་སྐྱུ་ལ་རགས་པར་ཡོད་ན་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འགྱུར་བས་མཚན་ཉིད་སྒྲོས་
བྲལ་ནི་བར་མི་འཐད་ལ། འཆར་གཞི་གཏིང་གསལ་ཀྱི་ཆ་ཕྲ་བར་མེད་ན་སྒྲིང་ཆད་
ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་འོག་ནས་གཏིང་གསལ་ཕྲ་
བའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་གཞི་རང་མལ་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འོངས་སྐྱུ་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་གཟུགས་བརྟན་སྟོན། །ཡེ་**
ཤེས་ལྟ་ལས་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ལྟ། །འོངས་སྐྱུ་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་འོད་
ལྟ་སྒྲིང་བའམ། ཡེ་ཤེས་མེ་འོང་དང་འདྲ་བས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་
སྟོན་ཅིང་། མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་གསལ་བར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཡེ་ཤེས་ལྟ་
དང་། རེ་རེ་ལ་ལྟ་རེར་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གྲུང་གྲོལ་གཞི་

དབྱིངས་ཀ་ནས་དག་པའི་སྒྲོང་པ་དང་། རང་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་འོད་ཀྱི་གཞི་དང་།
 ཤེས་རིག་གི་དབྱིངས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་
 དབྱེན། རང་ཤར་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས།
 དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱིངས་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དབྱིངས་
 ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྔ་འོ། །ཞེས་སོ། །རིག་པ་སྒྲོང་གསལ་
 ལ་འཆར་ཚུལ་གོ་མ་འགག་པར་གསལ་བ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དབྱེན་
 རང་ཤར་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་མེ་ལོང་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། རྟོག་
 མེད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྟོག་མེད་དྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། གསལ་ལ་འཛིན་
 མེད་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྔ་འོ། །ཞེས་སོ། །མཉམ་བྱ་འཁོར་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
 ཡེ་གོ་ལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ལ། མཉམ་ཀྱེན་སྒྲོག་གསུམ་སྒྲུབ་པ་སྤྱད་ཐུགས་ལ་ངོ་བོ་རང་
 བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་བཞུགས་པས་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ་
 བྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དབྱེན། ལྷ་མ་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་
 མཉམ་པ་ཉིད་མ་འགག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། མི་གཡོ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 དང་མི་འགག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། ཅི་ལའང་མི་གནས་པས་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྔ་འོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དབྱེན་ལྷ་མ་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དང་དོན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། རྟོགས་པ་སྤྲད་ཅིག་
 ལ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྒྲུབ་པས་ཅད་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། སྒྲུབ་དང་ཆོག་
 ལ་མི་གནས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྔ་འོ། །ཞེས་སོ། །རང་དོན་རིག་པའི་རང་
 དུ་བྱུང་བ་ནས་གཞན་དོན་ལོར་བྱ་ལྟར་ལྟར་བྱུང་བ་ཚོ་ལ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ནི་བྱ་བ་བྱུང་བའི་
 ཡེ་ཤེས་ཏེ། དབྱེན་ལྷ་མ་ལས། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་པའི་

ཡེ་ཤེས་གཉིས། བྱ་བ་ལ་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱ་བ་བཏང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས།
སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྟོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་སྒྲོ་དོན་དོ་བོ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱད་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྤྱལ་སྤྱུ་ཀུན་ཁྱབ་གདུལ་བྱའི་དོན་ཀུན་མཛད། རི་ལྷ་རི་སྟེང་**
གཉིས་གཉིས་མཁུན་པ་བཞི། །སྤྱལ་སྤྱུ་ཀུན་ཁྱབ་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ལྡན་གྱི་རང་དོན་
གར་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྟོང་དང་འཚམས་པར་སྦྱང་བ་སྟེ། དེའང་བཅའ་སྟོང་
གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་
མཛད་པ་སྟེ། རི་ལྷ་བ་མཁུན་པས་ཚོས་རྣམས་གྱི་དོ་བོ་མ་ཞོར་བ་དང་། དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པས་སྤྱེ་འགག་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྷ་
བུར་སྟོན་ལ། རི་སྟེང་བ་མཁུན་པས་ཚོས་རྣམས་གྱི་རྣམ་པ་མ་འབྲེས་པར་ཀུན་རྫོབ་
གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པས་ཚོས་ཅན་སྤྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དུ་དབང་པོ་དང་ཚོས་དང་ལས་
འབྲས་དང་ལམ་ལ་སོགས་འདོམས་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ལའང་དབྱེ་ན། རི་ལྷ་བ་
མཁུན་པ་ལ། ཚོས་ཅན་སྦྱང་བའི་གནས་ལུགས་རི་ལྷ་བ་མཁུན་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་
སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པ་གཉིས་ནི་ཡུལ་དང་དེའི་ཚོས་སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་རྟོག་པ་བཞིན་དང་། རི་སྟེང་བ་མཁུན་པ་ལ། སྤྱལ་སྤྱུ་འཇལ་རུང་གི་
ཚོས་སོ་ཅོག་དག་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
རྣམ་གྲངས་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་རྣམ་གྲངས་བཞི་རུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་གསལ་བ་ནི། **མདོར་ན་ཁྱད་ཚོས་དུག་**
ལྷན་བུམ་པ་སྤྱུར། །འབྲིལ་ཏེ་རང་དོན་དབྱིངས་སུ་རྫོགས་ནས་གྱུང་། །གཞན་དོན་
རང་སྦྱང་ལོངས་སྤྱར་བཞེངས་པའི་རྩལ། །དག་དང་མ་དག་ཞིང་དུ་འདུལ་བྱེད་གྱི། །

སྒྲིབ་ལས་ལྷན་གྲུབ་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འབྱུང་། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གནས་གྲོལ་ས་ཆེན་པོའི་དོན་མདོར་སྒྲིམ་ན། གཞི་ལས་འཕགས་པ། རང་དོར་སྒྲིབ་པ། བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་པ། བྱེད་ཐོག་གྲོལ་བ། གཞན་ལས་མ་བྱུང་བ། རང་སར་གནས་པ་སྟེ་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་སྒྲིབ་པའི་བྱང་ཆོས་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞིན་ནུ་བུམ་པ་སྐྱུ་ནང་གསལ་ཀ་དག་ཆེན་པོའི་གྲོང་དུ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་འབྱེལ་ཏེ་རང་དོན་དབྱིངས་སུ་ཚོགས་ནས། སྒྲིབ་ཡང་གདུལ་བྱའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྱགས་རྩེ་ལས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་སྒྲིབ་ལོངས་སྒྱུད་ཚོགས་པའི་སྐྱུར་བཞེངས་ནས་སྐྱུ་དང་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིབ་ཡུང་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་བཀོད་པའི་རང་ཕྱལ། དག་པའི་ཞིང་དུ་བྱེད་སྐྱུལ་ལོངས་སྐྱུ་དང་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་སུ་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་སྒྲིབ་མ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ལས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བྱུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ལྷོན་གྱིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གསར་སྒྲགས་སྐྱེ་འགྱུར་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྐླབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཐེག་པའི་སྒྲོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱུས་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ཁྱབ་ཅིས་བྱ་བ་ལས་མཐར་སྒྲིབ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་གནས་བཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། ॥

མཐའ་མར་དགེ་བ་འཇུག་གི་དོན་དང་། ཚུམ་པའི་དགོས་པ་དང་སྒྲིབ་བྱང་།

སྒྱི་དོན་གསུམ་པ་མཐའ་མར་དགེ་བ་འཇུག་གི་དོན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འཕགས་མོར་གྱི་གངས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་ལ་ལྟ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ།

བརྩམས་དོན་གྱི་དགོས་པ་བརྟེན་པ། རི་ལྷ་རྩེ་མ་པའི་ཚུལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་
བྱས་དོན་ལྷན་དུ་སྒྲོན་པ། རོངས་བཤགས་ཤིས་བརྟེན་གྱིས་མཐར་དགེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **མངོན་པར་བརྟོགས་ཏེ་བསྐྱེམས་ནས་བརྩམས་ཆུམས་ཀྱང་། །**
ཕྱོགས་རེའི་མིག་དང་ཕྱོགས་ལྷུང་དབང་གྱུར་ན། །མ་སྦྱངས་བྱིས་པས་འཐོར་རྟེན་
བསྐྱས་པ་ཡིས། །མཁས་ཆུམས་མགྲུ་བ་སྦྱིད་པར་ཅི་སྟེ་བྱས། །གངས་རེའི་ལྗོངས་
སུ་སྟོན་བྱོན་སྦྱབ་བརྟུན་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྩམས་གོང་དུ་བཀྲུ། བྱིས་ནས་བྱོན་པའི་
མཁས་པ་དང་ཆེན་པོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མོ་ཆེས། ལུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་
བརྟེན། རིགས་པའི་དགག་སྦྱབ། མཐའ་དབྱེད་ཆོག་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དུ་མ་སྒྲེལ་
ཏེ་རབ་དུ་བསྐྱེམས་ནས་བརྩམས་པའི་སྒྲིགས་བམ་གྱི་ཕྱིང་བ་རྩམས་ཀྱང་། །ཁ་ཅིག་གི་
ཕྱོགས་རེའི་མིག་གཡག་ཞར་གྱི་རྩེ་རྩེ་སུ་འགོ་བ་དང་། །ཁ་ཅིག་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་
ཟིན་དང་གྲུབ་མཐའི་རྒྱུ་འཛུགས་པ་སོགས་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུངས་པས་བྱབ་
བསྟན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་དྲང་པོའི་ལམ་དང་མཛའ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞན་དབང་དུ་
གྱུར་ན། སྦྱོར་ཐོབ་ཀྱི་མིག་བྱ་ཉེས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བགལ། སྦྱངས་སྟོབས་ཀྱི་
ན་ཆོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྒྲིན་པའི་བྱིས་པ་རྩམ་དབྱེད་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ཆོག་དོན་
འཐོར་བུ་རྟེན་ཆད་འབའ་སམ་དུ་བསྐྱས་པའི་གཞུང་ཉི་ཆེ་བ་འདི་ཡིས་རང་ཉིད་འདོད་
པ་འཛོལ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། སྒོ་གོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྷན་པས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་
དྲངས་པའི་དབྱེད་པ་ལ་དབྱེས་པའི་མཁས་པ་རྩམས་མགྲུ་བ་སྦྱིད་པ་ཅི་སྟེ་བྱས་ཏེ་མི་
བྱས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་གཟུར་གནས་སྦྱིས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་
དང་ལྷན་པ་རྩམས་ནི་ལྷག་བསམ་གྱི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དབྱེས་པའི་ཞབས་བསིལ་
དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དེ་ལྟ་ན་ཡང་བསྟན་ཞབས་དགེ་སྦྱོང་གཟུགས། །ཆོས་ཀྱི་**

ཁྱུངས་ཙམ་ཇི་བཞེན་མི་ཤེས་ན། །མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་རེར་རྟོགས་པ་ག་ལ་ཞིག། །དེ་
 ལྟའི་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་སྒྲིབ་ལེགས་པར་སྒྱུར། །མཁས་པ་རྣམས་མགུ་བ་སྦྱིད་མི་རུས་
 པ་ནི་སྒྲིབ་པོའི་ཅལ་ཅེས་ཡིན་པས། སྤུ་ཙེར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལམ་འབྲི་བའི་ངལ་བ་ལྟར་
 ལེན་པའི་ཁྱུང་ཕྱི་སྤྱི་ཞིག་གིས་བཀལ་ཞེ་ན། །དེ་ལྟར་འདར་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་ཞབས་
 རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་དགོ་སྦྱོང་ཤིན་ཏེ་མ། །ཐོས་སྒྲིབ་ཀྱི་
 གཟུགས་བརྒྱན་བདག་ལྟ་བུ། མདོ་སྒྲིབ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མན་ངག་
 དང་བཅས་པ་ཐོག་མར་གང་ལས་བྱུང་། ཤིང་རྟའི་སྒོལ་སྤྱུས་བྱེས། ཟབ་མོའི་གནད་
 གང་དུ་ཡོད། ཡིག་ཆ་དོ་གལ་ཆེ་ཆུང་དང་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཙམ་ཡང་ཇི་བཞེན་པ་མི་
 ཤེས་ན། དེ་དག་གི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་རྟོགས་པ་འདར་ལྟ་ག་ལ་
 ཞིག་པས། སྒྱུངས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་། བཤད་
 མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བྱ་དབྱེ་བའི་སྒྲིབ་དུ་གྱུར་ཅིག་གྱུ་
 སྒྲིབ་དུ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་གཡོ་མེད་པས་སྒྱུར་བའོ། །སྒྲར་མ་གྲགས་དང་འགྲན་
 ཕྱིར་བརྗོད་མིན་གྱང་། །དེང་སངས་སྒྱེ་བོ་སྒྲོ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དམན། །གཞུང་ལུགས་
 རྒྱ་མཚོའི་པ་མཐར་བཀལ་མི་རུས། །རང་འདྲར་ཕན་སྤྱད་ཐེག་སྒོ་ཉུང་ཅུང་བསྐྱུས། །
 དེའང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟའི་ཞལ་ནས། སྒོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཡང་འདིར་བརྗོད་
 མེད། །སྤྱི་བསྐྱེད་མཁས་པ་འདར་བདག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་བསམ་
 པ་འདར་བདག་ལ་མེད། །རང་གི་ཡིད་ལ་སྒྲོམ་ཕྱིར་ངས་འདི་བརྒྱུ་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་སྒྲར་མ་གྲགས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་དང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲིབ་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་
 བསོད་ནམས་དང་སྒྲོ་གྲོས་མི་ལྷན་ལ། དམ་པ་རྣམས་རང་དོན་དུ་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་
 གསུམ་གྱི་ཕེ་མོར་ཕྱིན་ནས་གཞན་དོན་དུ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྤྱང་བ་སྤྱར་བས་
 བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་མཛོད་པ་ལ་གྲགས་འདོད་ལྟར་ལེན་གྱིས་འགྲན་པའི་

ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའང་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་སང་ཚུད་དུས་ཀྱི་སྟིགས་མར་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེ་བ་དག་སྟོ་གོས་ཀྱི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཞིང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེས་དམན་པས། ཐོག་མ་ནས་ཐོས་བསམ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་མི་རུས་ཤིང་། བརྒྱལ་དད་པ་དང་མོས་པའི་སྟོ་གོས་དག་བ་རེ་རེ་ཙམ་འཇུག་པར་སྤིང་ནའང་། རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་གནས་ཐུན་ཆེགས་ཙམ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་པ་མཐར་བཀལ་མི་རུས་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་སྟོ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྦྱང་བ་དང་། རང་འབྲུ་བའི་སྟོ་དམན་པ་དག་ལ་འཆོ་བྱེད་པའི་གཅིས་བརྒྱས་བཞིན་དུ་ཕན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲད་དུ། ཐེག་པའི་སྟོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ཏེ་ཆེག་དོན་ཅུང་ཅུར་བསྐྱས་ཀྱང་། ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་སྟོ་གོས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་ཆགས་ཐོགས་དང་བྲལ་བས་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞུང་ཆེན་འགའ་ཞིག་བྱང་བར་གྲོག་རྣམས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལ་གྱ་ཆོམ་སྟོ་ཡིས་བཀལ། །རིག་གནས་ཐུ་མོའི་ལམ་ལ་ངལ་བ་རྣམས། །གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་ལྟ་བུའི་སྟོ་མིག་བརྒྱལ། །དེ་དག་བདག་གིས་རི་བཞིན་རྟོགས་མིན་ཀྱང་། །མང་དུ་ཐོས་དང་དམ་པའི་གསུང་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་གཞན་ཕན་སྟོ་ཡིས་སྦྱར་བ་འདིས། །ཐུབ་བསྟན་བྱི་མེད་ཡུན་རིང་གསལ་བྱེད་ཤོག། །དེར་སང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དབུ་ཕར་འདུལ་མཛོད་སོགས་ནང་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་འགའ་ཞིག་གི་རྩ་འགྲེལ་དག་བྱང་བར་གྲོག་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཐུན་མོང་རིག་པའི་གནས་བྱུང་དུ་གསོད། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྟོག་གི་ལམ་དུ་འབྲེན། རྒྱུད་སྡེའི་ངེས་གསང་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱར་ཆོད་བྱེད་ཅིང་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལ་གྱ་ཆོམ་གྱི་སྟོ་ཡིས་ཆོད་ཡོད་དུ་བཀལ་ཞིང་རས་སུ་གཙོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆོད་སྦྱན་རྩིས་སོགས་རིག་གནས་ཐུ་མོའི་ལམ་ལ་རྐང་བཀོད་དེ་སྦྱངས་པའི་ངལ་བ་ལྟར་སྤངས་པ་རྣམས་ནི། གསུང་རབ་མདོ་སྒྲགས་དགོངས་འགྲེལ་དང་།

བཅས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པའི་གནས་ལ་ཇི་བཞིན་པར་ལྟ་བུའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་
 བརྟལ་པོར་གྱུར་པས། དུས་དང་སྒོ་གྲོས་རྒྱུད་འཛུལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་བ་དོན་གྱི་འབྲས་བུས་སྟོངས་པར་གྱུར་ཏོ། ། ལུན་མོང་དང་
 ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དེ་དག་བདག་གིས་ཀྱང་ཇི་
 བཞིན་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། བློགས་རེ་ཙམ་ལ་སྦྱང་གོམས་གདིང་དུ་འཁེལ་བའང་མ་
 མཆིས་ཀྱང་། སྟོགས་མའི་དུས་སུ་དོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་
 རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་བཤེས་གཉེན་
 གྱི་ཚུལ་འཛིན་པ་ཟུང་སོགས་མཁས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་མདོ་སྟགས་གསར་རྟོང་གི་གཞུང་ལུགས་གདམས་ངག་རིག་
 གནས་ཡན་ལག་དང་བཅས་མང་དུ་བློས་པ་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་
 ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། གངས་ལྗོངས་བཤད་རྒྱུད་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ། རྒྱུ་བ་
 བརྒྱད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ། ཁྱད་པར་ཀུན་མཁྱེན་རང་
 བྱང་ཞབས་དང་རྗེ་བརྒྱད་པ་ཡབ་སྲས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་
 བཟང་པོ་དང་སྟོན་གྱིང་སྟོ་མཆོད། འཇམ་དབྱངས་ས་སྐྱ་པ་ཁུ་དབོན། རོ་ནང་རྗེ་
 བཅུན་ཆེན་པོ། རྩོད་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོགས་ཆོད་
 མར་གྱུར་པའི་སྒྲིས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་
 ལ་བརྟེན་ནས། སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་ཅུང་ཟད་པར་འདོད་པའི་སྒོས་སྦྱར་བ་
 འདི་ལས་བྱུང་བའི་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་གང་ཞིག་མཆིས་པས། ལུབ་བསྟན་ནི་
 མ་མེད་པ་ཡུན་རིང་དུ་གསལ་བར་བྱེད་ཅུས་པར་ཤོག་ཅིག ། ཅིས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ཡིས་འགྲོ་རྣམས་བདེ་སྦྱིད་ཆོས་འཕེལ་ཞིང་། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་
 དག་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཡིས། རྒྱུད་སྦྱངས་ས་ལམ་མངོན་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །

ཕྱམ་གཅིག་སྐྱ་གསུམ་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །བསམ་པ་དག་ཅིང་སྒྱུར་བ་བརྩོན་པའི་
སྒྲོན་ས་སྒྲིལ་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་ལེགས་བྱས་སྤྲོ་མོ་བགྱིས་བ་
དེ་ཡི་མཐུ་ལས། བསྟན་པ་གང་དུ་ཆགས་པའི་གཞི་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལུས་
སེམས་བདེ་ཞིང་སྒྱིད་པས་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
སྒྱོད་པ་འཕེལ་བས་མཐར་ཐུག་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བ་སྟན་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པའི་སྒྲོར་ལྷགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་
བསྐབ་པ་ལ་ཉེས་པའི་སྒྱོན་གྱིས་མ་གོས་པར་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། ཐོས་པ་དང་བསམ་
པ་དང་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་སྒྱུངས་ནས། ས་བཅུ་དང་ལམ་
ལྷའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། མཁའ་བྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཅན་མ་ལུས་པ་ཕྱམ་
གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བ་སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་
ཅིག །ཅིས་སོ། །སྒྲོ་ཀ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་རྣམས་
ལེགས་པར་བསྐྱས་པའོ། །

ལྷ་པ་ནི། འགལ་འབྲུལ་ཙུ་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་ལྷན་ལ། །བཟོད་བཞེས་
དག་ཆངས་མཆོག་ཏུ་དབུགས་དབྱུང་ནས། **།**བསྟན་བཅོས་འདི་ཡང་བྱུང་བསྟན་
ཇི་སྒྱིད་བར། །ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་ཀུན་སྣང་ཤིས་པ་སྒྲོལ། **།**ཅིས་སྒྲུས་ཏེ། བདག་སྒྲོ་
ཆོངས་ཤིང་གཏི་མུག་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཆིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་འགལ་བ་
དང་། དོན་གྱི་གནས་ལ་ནོར་ཞིང་འབྲུལ་པ་དང་། བྱུང་པར་གསང་བ་ཟབ་མོའི་
གནས་ལ་རས་ཆོད་དུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པའི་ཆོགས་གང་ཞིག་བགྱིས་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད། དཀོན་མཆོག་ཙུ་བ་གསུམ་དང་། གཟུར་གནས་མཁས་བྲུབ་ངེས་
པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་རས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་སྤར། ལྷིང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་

ངག་གི་གླིང་བུ་སྐྱལ་བའི་རྒྱ། །སྟོན་ཆད་མ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 མིག་བུ་ཆེས་ཕྱ་ཞིང་། །བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་པ་སྣ་ཆོགས་དོན་ལ་ཞུགས་
 པའི་རྣམ་དཔྱོད་དམན། །གང་ཞིག་བཤད་འདི་ཆད་མར་གྱུར་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 ལས་རང་བཟོ་མེད། །བྱད་པར་དུ་ཡང་འཇམ་མགོན་དགེས་པའི་ཞལ་གྱི་ལུང་ཡིན་
 བསྟན་པར་འོས། །བསོད་ནམས་སྟོ་གོས་གཉིས་ཀ་ལྡན་པའི་སྟེ་བོ་འཛིག་རྟེན་འདི་
 བ་དགོན། །དེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་ལུང་པོར་དེང་སང་བྱི་དོར་བྱེད་པ་བུལ། །
 རུང་ཟད་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་ཐར་པའི་དབུལ་བ་གཏན་དུ་འཕྲོག་པས་ན། །གཅིས་
 གནད་དཔྱིག་གི་སྟིང་པོ་བཏུས་འདིས་སྟོ་ལྡན་ཡུན་རིང་འབྱོར་པར་ཤོག། །ཀྱན་སྒོངས་ར་
 རི་བརྒྱ་ཡིས་ཁེབས་ལ་དྲི་བུལ་སྟོ་མིག་ག་ལ་ཡོད། །ལུགས་ཀྱན་མཐོང་ལ་མོས་པས་
 ཞུགས་ཕྱིར་བློགས་འཛིན་གཉིར་ཁའི་སྟིང་ཁམས་མེད། །སོ་སོའི་ལམ་དུ་བདེན་
 པར་སྐྱས་འདིར་ཆེན་པོ་པལ་ཅིག་མི་དགེས་ཀྱང་། །སྤྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་
 ལ་དགེས་མཆོད་སྟོན་ལུང་སྟུག་པོར་ཤོག། །བློགས་རེར་གྲུས་པའི་ཡིད་ཅན་དག་ཀྱང་
 ཆོས་ཀྱན་བགོད་པ་གཅིག་པའི་ཚུལ། །མཁའ་ལྟར་མཐོང་བའི་མིག་བུ་རབ་བྱེ་རིས་
 མེད་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་བཅུད། །དད་གསུམ་མགྱིན་པས་ཅི་དགར་འབྲངས་
 ལས་བྱོང་བ་སྐྱགས་པའི་དག་བྱེད་ཀྱིས། །བློགས་ལྷུངས་ཉེས་པའི་དྲི་ཀྱན་བཀྲས་
 ཉེ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཆོ་རྒྱས་བྱེད་ཤོག། །གཞན་ལུགས་དགག་དང་རང་ལུགས་བསྐྱབ་
 ཕྱིར་མཁས་པའི་སྟེ་མས་པས་འདི་མ་བྱས། །ཆོས་སྟོ་བསམ་ཡས་བློགས་ཅམ་མཆོན་
 ཕྱིར་སྟོན་གྱི་མཁན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། །ཆོངས་པས་ཁེབས་ལ་ནོར་བུའི་སྟོན་མེ་
 ཐོས་པས་བགྲོན་ལ་བདུད་རྩིའི་གཏེར། །བློགས་སུ་མ་ལྷུངས་རིན་ཆེན་མཆོད་སྟོང་
 བསམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་འཛོར་ཤོག། །རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བུའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཁོང་ཆུད་ནས། །སྤང་དོར་གནས་ལ་འཇུག་ཕྱོག་མཁས་པས་གཞི་

དང་ལམ་གྱི་ལུལ་བ་སེལ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཐབས་ལ་མ་སྒོངས་མཁྱེན་བཟང་གསེར་གྱི་ཉིན་མོར་བྱེད། །ཆོས་ཁམས་མཁའ་ལ་རྟག་ཏུ་འཆར་བས་ཡང་དག་ལྟ་བུའི་ལམ་གསལ་ཤོག །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་པན་བདེའི་ལམ་སྟོན་ཉན་པོ་རྣམས་ལ་ཀུན་དགའི་དཔལ་སྦྱིད་ཐོག་མར་དགོ་བ་དང་། །རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་བདེ་ཞིང་ལེགས་པས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་བར་དུ་དགོ་བ་དང་། །དྲི་མ་མེད་ཅིང་གིན་ཏུ་མཐར་ཐྱིན་ཞི་སྟོ་གཅིག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་མཐའ་མར་དགོ་བ་ཡི། །བཀྲ་ཤིས་རྒྱན་བཀོད་མཁའ་སྤྲིང་ལོར་བུའི་གཞལ་མེད་ཁང་པར་རྟག་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་འབྱོར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་གཞུང་གོ་སྤྱོད་གཙོར་བཏོན་པས་ཉུང་བུའི་ཆོག་གིས་ཉུང་བུ་འགྲེལ་བ་འདིའང་། །ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྣང་བྱེད། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙུང་འཛིན་དཔའ་པོའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཆོག་གིས་ཐོག་དྲངས་གནང་སྦྱིས་གཞོམ་པ་དང་བཅས་ཆེད་དུ་བསྐུལ་བའི་གསུང་གསང་ལུ་ལྟ་རའི་སྤེང་བ་ཚངས་པའི་རྒྱན་དུ་བསྐུལ་བའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན། །འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཀླུ་པ་དང་བུམས་མགོན་ཏཱ་ལི་སི་ཏུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོངས་འཛིན་བྱེད་པར་ཅན་དུ་མའི་ཐུགས་རྗེའི་གྲིབ་བསེལ་དུ་ངལ་འཛོལ། །མང་ཐོས་སྤྲོད་བ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཀླུ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཕྱིན་ལས་ཀུན་བྱབ་དཔལ་བཟང་པོའང་། །བརྟུན་ཅིག་པའི་བཏགས་མིང་སྟོ་གཏོར་རབ་དགའི་ཚངས་བྱུང་སྟེམས་པའི་ལང་ཆོའི་བླ་སྣང་སོགས་མིང་མང་ལྷན་པའི་གྱིན་པས། །མདོ་ཁམས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་སྤྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ལའོར་གྲིང་གི་ཡང་དབེན་དཔལ་གྱི་དེ་བློ་གོ་ཁི་གསུམ་པའི་མདུན་ངོས་རྩ་འབྲེལ་རིག་ཆེན་བྲག་གི་སྦྱབ་གནས་སུ་རྩ་བར་འགྲེལ་བ་སྦྱར་བ་བཅས་དབྱར་དཔྱན་ཐོག་གཅིག་པ་བརྒྱུད་མར་བྲིས་པའི་སྟེགས་བམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་

གསུམ་འཛིན་ཅིང་བསྐྱབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལེགས་པར་འཆང་བ་ཀླུ་བཀྲ་ཤིས་འོད་
 ཟེར་ནས་མཛད་པ་སྟེ། གནམ་ལོའི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་བྱིས་ག་ལྷ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་
 དགའ་བ་གཉིས་པ་རྒྱལ་དང་ཕུར་བུ་འགྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་འི་
 ཆར་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་འདིས་ཀྱང་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་
 པོ་ཆེ་ཡུན་དུ་གནས་ཤིང་། སྦྱོང་གུ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་བཟང་རབ་ཏུ་
 གསལ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །དགོ་ལེགས་འཕེལ།

༡། །ཨོྲ་སྟེ། རྒྱལ་ཀྱན་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་སྟོབས། །གཅིག་
 འདུས་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་། །ཅོད་དུས་སྟོན་པ་གཉིས་པའི་ཐིན་ལས་
 ཅན། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་ཞབས་རུལ་སྦྱི་བོས་ལེན། ༡ །འཛིག་རྟེན་སྟོན་མེ་རྒྱལ་
 བ་ཉི་མ་རྣམས། །གང་དུ་སྤྲང་བའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ན། །འགྲོ་བ་འདུལ་
 བྱེད་ཐེག་པ་རི་སྟེད་པའི། །ཁོར་བུའི་སྦྱོན་ཕུང་མཁའ་མཐར་དཀྱིགས་པ་ལས། ༢ །
 བསྐྱོད་ཉེད་གི་བཀྲ་ཤིས་དབྱངས་སྟོན་གྱིས། །དགོ་བར་བྱས་འདིར་སྦྱོང་གུའི་གཉེན་གྱུར་
 པ། །སྟོང་ཕྲག་ལྷག་པའི་སྟོན་ལམ་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །དཔུང་བ་དར་བས་གཞར་ཡང་
 བཟུང་བ་ལས། ༣ །དོན་ཀྱན་གྲུབ་པའི་ཨུ་དུས་ར་ནི། །སྟོན་ལམ་ལྷ་བརྒྱའི་རྒྱ་མཆོ་
 བསྐྱབས་སྦྱེས་པ། །ལྷ་ཕྲག་སྟེགས་མའི་མཐའ་འདིར་སྤྲང་བ་དེས། །མདོ་སྟགས་
 ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཅི་ཡང་བྱིན། ༤ །སྦྱོང་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ནི། །ནམ་
 མཁའི་ཁམས་ལྷ་མཐའ་གྲས་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས། །བདུད་ཅིའི་སྟོ་མོ་རི་སྟེད་ཐུགས་
 ཀྱི་དཀྱིལ། །འདོད་འབྲུང་བུམ་པ་བཟང་པོར་རྟག་ཏུ་བསྦྱིལ། ༥ །ཕྱོགས་དུས་རྒྱལ་བས་
 སྦྱི་བོར་དབང་བསྐྱར་བའི། །མ་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་དོ་རྗེ་ཆོས་ལ་སོགས། །རྒྱལ་
 བར་གྱུར་གྱངས་བཅུའི་རང་རྩལ་ཅན། །དེ་དག་ཀྱན་གྱིས་དགོངས་པ་རི་བཞིན་

བཀྲའ་ལ། ༤ །ཤིང་རྟ་གཉིས་སོགས་མཁས་པ་གཞན་དང་གཞན། །རྒྱལ་བསྟན་འཕེལ་
སྤྱད་འཆོས་སྐྱོབ་གཉིས་ལྟན་གྱི། །བསྟན་བཅོས་རྒྱ་སྐར་བཀོད་པའི་འོད་སྤྲང་གིས། །
བསྟན་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་པོ་འཛིན་མ་གསལ། ༥ །དེ་ལས་ཁ་བའི་རྩལ་བརྟེན་སྤྲང་བ་
ཅི། །ཆར་དུ་དངར་བའི་བྱང་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་དུ། །ཆོས་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་
ཐུགས་བསྐྱེད་གྱི། །ཤིང་རྟ་རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་བྱངས། ༦ །བཤད་རྒྱུད་
འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་ཕྱག་དང་། །སྐྱབ་བརྒྱུད་འདྲེན་པའི་ཤིང་བརྒྱུད་དག་
གིས། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་དང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པ་ཡིས། །དུས་གྱི་མཐར་ཡང་མདོ་
སྒྲགས་ཆོས་ཚུལ་རྒྱས། ༧ །སོ་སོའི་བརྒྱུད་འཛིན་ཆོས་གྱི་སྒྱུན་ལྟན་ཅིང་། །ཡུང་རིང་
ལྷགས་ཡངས་ཞོར་འཛིན་རྒྱུན་ཉིད་དུ། །གཡོ་བ་རྣམས་གྱིས་བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པ་
ཅི། །གསལ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཐེང་བས་གངས་ལྗོངས་བྱབ། ༨ །དེ་ལས་ཚོད་པའི་
དུས་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་
བདག །བསྐལ་པ་མང་པོར་སྤྱངས་པའི་ལས་འཕྲོ་དང་། །སྒྲོན་ལམ་མདོ་སྒྲགས་
ཆོས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སད། ༩ །རྒྱལ་བསྟན་ཡན་ལག་བཅས་པའི་ཤེས་བྱ་ཡི། །རྒྱ་
མཚོ་ལྟོ་བར་བསྐྱེལ་བའི་རྣམ་དབྱེད་ལས། །འེགས་བཤད་བདུད་ཅི་སྒྲུགས་པའི་དག་
བྱེད་མཁན། །ཡོངས་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་པ་བསྟེན་པ་དང་། ༡༠ །སྒྱོར་བྱུང་རྒྱ་སྐར་
ལམ་ན་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི། །རྣམ་དབྱེད་ཉི་མ་འབུམ་གྱིས་བཟུང་བ་ལས། །རིག་པའི་
གནས་དང་ཐེག་གསུམ་ཆོས་གྱི་གཞུང་། །གཟིགས་ལ་སྒྱུན་རས་བསྐྱེད་འདབ་མ་
ཡངས། ༡༡ །བསམ་ཡས་ཐེག་དང་རིག་ལམ་སྒྲ་ཆོགས་པ། །སོ་སོར་གྱེས་པའི་ལྷོན་
ཤིང་འབུམ་བརྟེན་པ། །ཤེས་བྱའི་དཔག་བསམ་བཟང་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །སྤྱད་
པའི་སྒོ་གྲོས་ཅི་ཡང་དར་བ་དང་། ༡༢ །ཇི་སྤྱིད་འགོ་ཁམས་དེ་སྤྱིད་སེམས་ཅན་
ཁམས། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིས། །གང་གིས་འདུལ་ལ་དེ་དང་དེ་

ཡི་ཚུལ། །སྟོན་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་བརྟེ་བ་ཅན། ༡༥ །དུས་གསུམ་གཟིགས་པ་
 རྒྱལ་བས་མདོ་སྤེལ་ས། །ལུང་དུ་བསྟན་ཅིང་དོ་རྗེའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེ། །བརྒྱ་ཀ་རས་ཡང་
 དང་ཡང་བསྟགས་པའི། །ཁོར་བུའི་ཅོད་པན་དབུ་ལ་བཅིངས་པ་དང་། ༡༦ །གངས་གྱི་ར་
 བས་བསྐྱར་བའི་ཁོར་འཛིན་གྱི། །ལྗོངས་ན་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་སྟན་གྲགས་སྒྲ། །
 མཐོ་རིས་རྩ་བཞིན་སྟོག་པ་གཞན་དང་གཞན། །བསྟགས་པའི་མེ་ཏོག་འཐོར་ཞིང་
 ཞབས་ལ་གཏུགས། ༡༧ །ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བགྲོད་བྱ་མཐར་ཐུག་པ། །དོ་རྗེ་
 འཆང་གི་གོ་འཕང་ཞི་བའི་གནས། །རི་བཞིན་བརྟེས་ལ་རྩྱེད་པ་མ་མཆིས་པས། །
 གྲུབ་ཐོབ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱི་དཔལ་གྱུར་པ་སྟེ། ༡༨ །ཆེ་བ་བདུན་དང་ལྷན་པའི་སྟོབ་དཔོན་
 དེས། །རྒྱལ་བསྟན་ཡན་ལག་བཅས་པ་རྒྱས་པ་དང་། །ཤེས་བྱ་སྤྱི་ཡི་མཆོན་ཉིད་
 རྟོགས་པ་དང་། །བསྟན་པ་སྟོགས་རེར་ཞེན་པའི་སྟོ་སྟོང་བྱིར། ༡༩ །རིག་པའི་གནས་
 དང་མདོ་སྟགས་གཞུང་ཀུན་གྱི། །སྟིང་པོ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་མཛུང་། །ཆོག་
 ཉུང་དོན་འདུས་སྤར་མེད་ལེགས་བཤད་འདི། །གངས་ལྗོངས་བསྟན་པའི་གསོས་སུ་
 བསྟུལ་བར་མཛད། ༢༠ །ཐོས་པ་འདོད་ལ་རིག་པའི་གཏེར་མཛོད་དེ། །བསམ་པར་
 བཞེད་ལ་སེམས་གྱི་ངལ་སྟེགས་མཆོག །སྟོམ་པར་མོས་ལ་མན་ངག་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། །
 འདོད་རྒྱ་འབྱུང་བའི་ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་ཞེས། ༢༡ །རིས་མེད་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་
 སྟེས་ཆེན་ནི། །འཇམ་པའི་དོ་རྗེ་གཉིས་པར་གྱུར་པ་རྣམས། །བསྟགས་པའི་མེ་ཏོག་
 སིལ་མར་བསྟེལ་བ་དང་། །ལྷན་ཅིག་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར། ༢༢ །
 རིག་པའི་གནས་དང་རྒྱལ་བསྟན་ཐམས་ཅད་པའི། །ལུས་གཅིག་བསྟན་བཅོས་རིན་
 ཆེན་འདི་ཉིད་གྱིས། །ཐུབ་བསྟན་འཛིན་རྟེན་ཡུན་རིང་གནས་སོ་ཞེས། །མཁས་ཀུན་
 མགྲིན་པའི་དབྱངས་སྟན་གཅིག་ཏུ་མཐུན། ༢༣ །དེ་སྤྱད་འདྲུམ་དཔལ་དབྱངས་
 དངོས་མཁྱེན་བརྟེན་འཛིན་གཏེར། །རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེས། །མསྟན་

འགྲོར་སྒྲན་སྒྲད་རྩ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་ཞིག །མཛོད་ཅེས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་
 བཏབ་པའི་མཐུས། ༡༥ །འགྲེལ་ཆེན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་རྒྱ་མཚོ་འདི། མགོན་པོ་
 གང་གི་དགོངས་པའི་ཚུགས་ཏེ་ལས། །སྒྲར་ཡང་སྒྲོས་ཏི་འདྲིམས་པར་མཛད་པས་ན། །
 སྟོན་པ་གཉིས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཉིད་དུ་གྱུར། ༡༥ །དེས་ན་ཡོངས་ཚོགས་བསྟན་པ་རིན་
 ཆེན་འདི། །མཁས་པའི་དབྱང་པས་བཟུང་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་དུས་ཀྱི། །དར་དང་རྩེ་
 བཅུན་འཇམ་མགོན་རྣམ་གཉིས་སོགས། །དེ་འཛིན་སྒྲིས་བྱ་བསྐལ་བརྒྱར་ཞབས་
 བཏན་ཕྱིར། ༡༦ །བསམ་སྒྲོར་སྒྲུབ་ཏུན་འབྱོར་པའི་དབྱང་པ་ཡིས། །ཐགས་སུ་
 བཏགས་པའི་ཆོས་སྒྲིན་སྒྲར་གྱི་འཕྲུལ། །ནམ་མཁའི་ལུས་དང་འཆམས་པའི་ཟེའོག་
 ཡུག །རྒྱལ་ཀུན་དགེས་པའི་ཁ་དོག་འཛིན་པ་གང་། ༡༧ །བསོད་ནམས་གནམ་གྱི་ཤེ་
 མོས་དབང་བསྐྱར་བ། །སྤེ་བཞི་དག་བཅུའི་རྒྱལ་ཐབས་ཆོས་བཞིན་དུ། །སྒྲོང་བའི་
 མངའ་བདག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡི། །འདུན་ན་འདོན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ནི། ༡༨ །
 གཉེར་ཆེན་པདྨ་ཆོས་འཕེལ་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཆེ་མོར་བཀོད་ནས་འཛམ་གླིང་ཐུབ་
 པའི་བསྟན། །མི་མཐུན་སྤྱོད་རྣམས་མ་ལུས་ཉི་ཟླ་ནི། །རི་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་རྒྱལ་བའི་
 རྒྱལ་མཚན་གྱུབ། ༡༩ །དུས་གསུམ་བསགས་དང་འདི་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །ལེགས་
 བྱས་རྒྱ་མཚོ་སྤེལ་བའི་བྱེད་པོ་ནི། །སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་སྒྲ་བ་དྲི་མེད་རྣམས། །
 ཐུགས་རྗེའི་བདུད་རྩི་ལྷུང་བའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས། ༢༠ །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཆད་རྩོད་
 རྩོམ་གསུམ་གྱིས། །འཛིན་པའི་སྒྲིས་ཆེན་གང་ན་སུ་བཞུགས་པ། །སྒྲུ་ཆོ་བཏན་ཅིང་
 ཕྱིན་ལས་ལྷན་གྱུབ་པས། །ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ཆེན་རྟག་ཏུ་བརྟུང་གྱུར་ཅིག ༢༡ །དེ་མཐུས་
 ལུང་དང་རྟོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས། །འགྲོ་བའི་ཉི་ཟླ་ཟུང་གཅིག་ཁོར་ཡུག་ཏུ། །
 བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་ལོར་འཛིན་སྤྱོད་པ་ན། །ཟག་མེད་འོད་སྟོང་འབར་ཞིང་གཞེས་
 གྱུར་ཅིག ༢༢ །ཁྱད་པར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེ། །འཇམ་མགོན་རྩོད་རྩེ་འཆད་

ཆེན་ཆུམ་པ་གཉིས། །ཞབས་པད་དོ་རྗེའི་ཆོས་སུ་བརྟན་ནས་གྲང་། །བཞེད་པའི་
 སྤོན་ལས་མཐའ་རུ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིག ན་༩ །བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་མུང་པོ་
 འདི། །རིས་མེད་མཁས་པའི་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་རྩེར། །མཚོད་པས་རང་གཞན་
 ཡན་བདེའི་འབྲུང་གནས་ནི། །ཟག་མེད་ཤེས་རབ་དམ་པ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག ན་༡༠ །དེ་
 མཐུས་རྒྱལ་བསྟན་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི། །ལུས་གཅིག་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་གཞུང་
 ལུགས་འདི། །རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་འབྲུང་པོ་འཛིན་མའི་གཞིར། །ཐུབ་བསྟན་རི་སྤྲོད་
 དེ་སྤྲོད་རྒྱས་གྱུར་ཅིག ན་༡༡ །མཐོང་བས་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་མིག་ལྡན་ཅིང་། །ཐོས་
 པས་རྒྱམ་པར་དཀར་བའི་བག་ཆགས་འཛིག། །བསམ་པས་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པ་སེལ་
 བ་དང་། །བསྒྲུབ་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་གྱུར་ཅིག ན་༡༢ །ལས་ཉོན་ཆུ་སྤྲོད་
 གྱེ་བས་བཟུང་བ་ཡི། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་པ་ན། །འཕྱུར་པའི་
 འགོ་ཀྱན་བསམ་པ་དཀར་པོའི་སྤྱོད་ས། །འཁྱུགས་ཀྱིས་དྲངས་པ་བཞིན་དུ་འགོ་གྱུར་
 ཅིག ན་༡༣ །དེ་དག་ཀྱན་གྱིས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །མ་ནོར་ལམ་སྟོན་ཡོངས་
 འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས། །མཇལ་ནས་མཉམས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་ཐེག་གསུམ་གྱི། །
 གདམས་ངག་རིན་ཆེན་སྤྲོད་ལ་ནོད་གྱུར་ཅིག ན་༡༤ །རྩུལ་གནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ས་བརྩུ་ལམ་ལཱའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །འགོ་བའི་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་མཐར་གྱུར་པར། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་གྱུར་ཅིག ན་༡༥ །
 མཐར་ཐུག་དཀོན་མཆོག་རྩེ་བའི་གནས་ཐོབ་ནས། །འདུལ་བ་བཞི་ཡི་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་
 ཆོགས་དང་། །ལྟན་ཅིག་མི་འཛིགས་སེང་གའི་ང་རོ་ཡིས། །ཞི་བའི་ལམ་བཟང་
 གཞན་ལ་སྟོན་གྱུར་ཅིག ན་༡༦ །ལེགས་བྱས་བརྩམས་པའི་བྱེད་པོ་གཙོར་གྱུར་པའི། །
 འདི་ལ་རང་གཞན་འབྲེལ་ཐོགས་གང་མཆིས་པ། །སྦྱོང་ངའི་རབས་རི་སྤྲོད་དེ་སྤྲོད་
 དུ། །འཇམ་མགོན་སྤྲ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག ན་༡༧ །རྒྱལ་ཀྱན་དགོངས་གཅིག་

བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ནི། །འདི་དང་འདི་འདྲར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་ཞུགས། །
 ཡན་བདེའི་འབྲུང་གནས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་གི་སེམས། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱིང་ལ་སྐྱེ་བྱུང་
 ཅིག་ ༤༢ །དེ་དང་དེ་ཆོར་ཐུབ་ཚུལ་མདོ་སྟགས་ཀྱི། །བསྟན་པ་རེན་ཆེན་གོང་ཏུ་སྤེལ་
 བ་ལ། །མཁས་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་བ་ཡི། །བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་
 ཉིད་བྱུང་ཅིག་ ༤༣ །ས་དང་ལམ་གྱི་སྤངས་ཏྲོགས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །སྐྱེ་བཞི་ཡེ་ཤེས་
 ལྡེ་ཡི་དབང་ལྷན་ཆེ། །རྒྱལ་བ་ཉི་མ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་གིས། །འགྲོ་བའི་སྤྲུག་
 བསྐལ་མུན་པ་སེལ་བྱུང་ཅིག་ ༤༤ །ཆེ་འདིར་ཆེ་རིང་ནད་མེད་ཆོས་མཐུན་གྱི། །
 འབྱོར་བས་ལྷན་ཅིང་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་སྒྲོ། །བཟང་ངན་བར་མའི་འདུ་བྱེད་རི་སྟེང་པས། །
 བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་ཡན་པ་འབྲུང་བྱུང་ཅིག་ ༤༥ །སེམས་ཀྱི་པརྫོ་ཐོས་པའི་འཁོར་ལོ་
 སྟོན་འགྲོ་བསམ་པའི་དོན་བཟང་བདུད་ཅི་ཡིས། །སྒྲོ་གྲོས་བུམ་པ་ཡོངས་སུ་
 གཏམས་ལས་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་ཞི་དབྱིངས་སྟེང་བ་ཡིས། །ནམ་དུ་བྱོང་སྒྲུ་ཆོགས་
 གསེར་ཏུ་འབྲུག་ཅིང་སྟོང་རྗེའི་གདུགས་དཀར་མཁའ་དབྱིལ་བྱུང་བར་བཀོད། །
 ཐུགས་ཀྱི་དཔལ་བེ་ལས་བྱུང་ཆོས་དྲུང་སྐྱེ་ཡིས་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག་ ༤༦ །
 དགོས་འབྲུང་བསྟན་བཅོས་ཁྱིམ་བདག་འདི་ཡིས་འདོད་རྒྱའི་མཆོག་སྟེང་སྟོང་རྗེའི་
 བཙུན་མོ་ལང་ཆོ་རྒྱུགས། །ཤེས་རབ་སྟོན་པོས་ཞི་བ་སྤེལ་ཞིང་ཟུང་འཇུག་ནོར་བུས་
 རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལུན་ཆོགས་སྟེན། །ཐེག་ཆེན་གླུང་པོ་མཁའ་བྱུང་བཀོད་པའི་
 གཞུང་ལུགས་རྒྱལ་པོ་མཁས་ཀུན་དག་གི་རྟེན་ཞོན་ནས། །སྟོང་ཉིད་འཁོར་ལོས་
 མཐར་འཛིན་འདུལ་ཞིང་གླིང་བཞིའི་མཁའ་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དགེ་ལེགས་ཤོག་ ༤༧ །
 མྱོངས་སོགས་དུག་གསུམ་གཞིལ་ལ་གྱི་ལྷོ་སྟོན་མཆོག་སྤྲུག་བསྐལ་ནད་སེལ་བཀྲ་
 ཤིས་ཞེ་ཡི་བཙུང། །སྤྱིང་པའི་རིམས་འཕྲོག་གཡས་འཁྱིལ་དྲུང་དཀར་ཆོག་སྟོན་དོན་
 ཟབ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པ་རྒྱུ་རྒྱའི་ལྷོན། །སྐྱེས་སྐྱོར་གྱིས་གཙང་མཁས་པའི་མེ་ལོང་

ཤེས་བྱ་ལི་སྒྲིའི་ཐིག་ལེ་འཛིན་པས་ཀྱན་བྱའ་མཐུས། །འབྲས་ལྡན་བི་ལྷས་གཞན་དོན་
གྲུབ་པའི་ཡུངས་ཀར་གྱིས་སྤྱང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བ་ཀྱེས་ཤོག ལྟོ།

ཅེས་པའང་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མ་རྣམ་གཉིས་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་བཞེ་ལྟ་ག་
བསམ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཞུས་དག་དང་བཅས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །སངས་རྒྱ་
སྒྲིལ་བ་ཏུ།

